Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

289-4.Bl.

228-42

՝Ա.ՀՏ Ը ՃԷՏԻՏ

ԵԱ՛ՆԻ

ԻՆՃԻԼԻ ՇԷՐԻՓ

ԼԻՍԱՆ Ը ԵՈՒՆԱՆԻՏԷՆ ՊԻԹ ԹԷՐՃԷՄԷ

ՄԷՍԱՐԻՓԻ

ԱՄԷՐԻԳԱՆ ՊԱՅՊԸԼ ՇԻՐՔԷԹԻ ԹԱՐԱՓԸՆՏԱՆ
ԹԷՍՎԻՅԷ ՕԼՈՒՆԱՐԱԳ

معارف عمومیه نظارت جلیله‌سندن رخصتله طبع اولنمشدر ۱۲۹۷

ԻՄԹԱՆՊՕԼՏՄ.

Ա. Ց. ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱ՛ԱՐԸՆՏԱ ԹԱՊ՛ ՕԼՈՒՆՄԸՇ ՏՐՐ

1880

2 004

ՊԵՏԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. Библиотека
ՀԱՍՌ-Արմ.ССР
Ա. ԻՄ. Ա. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ
34908-66

ՑԻՀՐԻՍԹ

Ս-ից

Ինճիճ, Մաթթանըն Թահրիրի խոզրե 4
,, Մարգոսըն ,, ,, ... 100
,, Լուգանըն ,, ,, ... 161
,, Նուհաննանըն ,, ,, ... 266
Ա'մալ ի Թուսուլ . . . ,, ... 346
Փավլոս Բհսուլըն
Իօմալըլարա բհսալհսի 449
Գօրընթացալըլարա 1 բհսալհսի 490
,, 2 ,, ... 531
Ղալաթիալըլարա ,, ... 558
Էֆեսուալըլարա ,, ... 572
Ֆիլիպիլհսիլհսերե ,, ... 585
Գօլոսսիլհսիլհսերե ,, ... 595
Սհսաղոնիքհսիլհսերե 1 ,, ... 605
,, 2 ,, ... 614
Թիմոթհսէոսա 1 ,, ... 619
,, 2 ,, ... 630
Թիթոսա ,, ... 638
Ֆիլիմոնա ,, ... 643
'Իպրանիհսերե ,, ... 676
Նա'գուալ բհսուլըն 'ուամուամի բհսալհսի 686
Պհսարոս ,, 1 ,, ,, ... 698
,, ,, 2 ,, ,, ... 705
Նուհաննա ,, 1 ,, ,, ... 716
,, ,, 2 ,, ,, ... 717
,, ,, 3 ,, ,, ... 719
Նհսհուսա ,, ,, ,, ... 722
Վահի ի Նուհաննա 722

ԻՆՃԻԼ

ՄԱԹԹԱՆԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻՒԶՐԼ

ՊԱՊ 1

1 Յիսուս Քրիստոս, իզն ի Տաւտ, իզն ի Ապրա-
համըն նէօէպինին քիթապը տըր։
2 Ապրահամ Իսհադը թէվլիա էյլէտի. վէ Իսհադ
ետ'գուպը թէվլիա էյլէտի. վէ եա'գուպ եհուտա-
տայը վէ անըն գարնաշլարընը թէվլիա էյլէտի.
3 վէ եհուտա Թամարտան ֆարէս իլէ Զարահը
թէվլիա էյլէտի. վէ ֆարէս Հասրունը թէվլիա էյ-
4 լէտի. վէ Հասրուն Արամը թէվլիա էյլէտի. վէ
Արամ 'Ամմինատապը թէվլիա էյլէտի. վէ 'Ամմի-
նատապ Նահշընը թէվլիա էյլէտի. վէ Նահշըն Սալ-
5 մընը թէվլիա էյլէտի. վէ Սալմըն Բահապատան
Պօ'ազը թէվլիա էյլէտի. վէ Պօ'ազ Բաւբատան
'Օպէտի թէվլիա էյլէտի. վէ 'Օպէտ եհսէյի թէվէ
6 լիա էյլէտի. վէ եհսէյ Տաւտ մէլքի թէվլիա
էյլէտի. վէ Տաւտ մէլքը Ուրիյանըն զէվճէսինատէն
7 Սիւլէյմանը թէվլիա էյլէտի. վէ Սիւլէյման Րէ-
հօազը'ամը թէվլիա էյլէտի. վէ Րէհօազը'ամ Ապիյա-
յը թէվլիա էյլէտի. վէ Ապիյա Ասայը թէվլիա էյ-
8 լէտի. վէ Ասա եհօշաֆաթը թէվլիա էյլէտի. վէ
եհօշաֆաթ Եօրամը թէվլիա էյլէտի. վէ Եօրամ
9 'Ուզզիյայը թէվլիա էյլէտի. վէ 'Ուզզիյա Եօթամը
թէվլիա էյլէտի. վէ Եօթամ Ահազը թէվլիա էյ-

10 լեամ . վէ Ա.հազ Հիզգիյայը Թէվլիա էյլէամ . վ.է
Հիզգիյա Մանասսայը Թէվլիա էյլէամ . վէ Մա-
նասսա Ա.մոնը Թէվլիա էյլէամ . վէ Ա.մոն Եօշիյայը
11 Թէվլիա էյլէամ . վ.է Եօշիյա Պապէլ ճէլասը զէ-
մանընտա Եէքօնեայը վէ անոն գարնտաշլարընը
12 Թէվլիա էյլէամ . վ.է Պապէլ ճէլասընտան սօնգրա
Եէքօնեա Շաալթիէլի Թէվլիա էյլէամ . վէ Շաալ-
13 Թիէլ Զէրուպապէլ Թէվլիա էյլէամ . վ.է Զէրու-
պապէլ Ապիհուտը Թէվլիա էյլէամ . վէ Ապիհուտ
Էլեագիմի Թէվլիա էյլէամ . վէ Էլեագիմ 'Ազուրը
14 Թէվլիա էյլէամ . վ.է 'Ազուր Սատուգը Թէվլիա
էյլէամ . վէ Սատուգ Ախիմի Թէվլիա էյլէամ . վէ
15 Ախիմ Էլիյուտը Թէվլիա էյլէամ . վ.է Էլիյուտ
Էլ'ազարը Թէվլիա էյլէամ . վէ Էլ'ազար Մաթթա-
նը Թէվլիա էյլէամ . վէ Մաթթան Եա'գուպը Թէվ-
16 լիա էյլէամ . վ.է Եա'գուպ Մէրեէմին զէվճի Եու-
սուֆը Թէվլիա էյլէամ . վէ մէրգումէտէն Բրիստոս
17 տէնիլէն Ցիսուս Թէվէլլիւա էթտի : Իմոի էնսալըն
ճիւմլէի Ա.պրահամեան Տաւուտա գատար օն տէօրթ
նէսլ , վէ Տաւուտան Պապէլ ճէլասընա տէկին օն
տէօրթ նէսլ , վէ Պապէլ ճէլասընտան Բրիստոսա-
տէք օն տէօրթ նէսլ միր :

18 Վ.է Ցիսուս Բրիստոսըն վէլատէթի պու մինվալ
իւզրէ օլսու , եա'նի վալիտէսի Մէրեէմ Եուսուֆա
Նիշանլը էքէն , իմթիմա'լէրինտէն էվվէլ , Բուհ իւլ
19 Գուտսան համիլէ օլուրնսու : Իմոի անըն զէվճի
Եուսուֆ օղլուհ օլսըրընտան վէ անը բիւսվոյ ի 'ա-
լեմ էթմէք իմթէմտիլինտէն , անը կիզլիճէ թամթ-
20 լըգ էթմէք Նիյէթինտէ իտի : Ամմա պունու տիւ-
շինիւը էքէն , իշթէ Բապպըն մէլէյի բույատտա ա-

նա կէօրիւնիւ՝ Էյ Եուսուֆ իպն ի Տաւուտ , զէվ-
ճէն Մէրեէմի գապուլ էթմէյէ գօրգմա , պիրա ա-
նըն բահմինտէ մէվճուտ օլսըն՝ Բուհ իւլ Գուտսան
21 տըր : Վ.է օ՝ պիր օղուլ տօղսըրամազ , վէ անա
*Ցիսուս Թէամիյէ էտէսին . պիրա 0 գավմընը կիւ-
22 նահլարընտան խէյլա էտէճէք տիր՝ տէտի : Իմոի
պունուն ճիւմլէսի Բապպ Թաբաֆընտան փէյղամ
23 պէր վասըթասըյլէ , Իշթէ պապիրէ համիլէ օլուպ
պիր օղուլ տօղսըրամազ տըր , վէ անա 'Իմմանուէլ
(քի Թէրճէմէ օլունսա՝ Ալլահ պիզիմ իլէ տէմէք
տիր) Թէամիյէ էտէճէքլէր տիր՝ տէյիւ պույուրըլ-
ան քէլսոնը իմթիամ օլունմասը իչուն վազը՝ օղ-
24 տու : Իմոի Եուսուֆ ույգուտան ույանընտըգտա ,
Բապպըն մէլէյինին քէնտիսինէ էթմէյի էմրէ իմ
25 թիսալէն՝ զէվճէսինի գապուլ էյլէտի : Վ.է մէր-
դումէյի՝ իլք օղլընը տօղսըրընճայտաէք պիլմէզ ի-
տի . վէ օղ Տ'սոմ Ցիսուս Թէամիյէ էյլէտի :

ՊԱՊ 2

1 Վ.է Ցիսուս Հէրոտէս մէլիյին էյամընտա Եէհու-
տիյէնին Պէյթլէհէմ կ.հդինտէ տօղսըղը զէման ,
իշթէ շարգ թաբաֆընտան Եէրուշալիմէ հիւքմա
2 կէլիպ՝ Եէհուտիլէրին տօղմուշ օլան մէլիյի նէրէ-
տէ տիր , զիրա շարգտա անըն էթլսըղընը կէօրիւք
3 վէ անա սէճտէ գըլմադա կէլտիք՝ տէտիլէր : Վ.է
Հէրոտէս մէլիք պունու իշիթտիքտէ , քէնտիսի վէ
անըն իլէ պէրապէր պիւթիւն Եէրուշալիմ տախի

* Ե՛նէ խէլաքեար

4 մեւզթաբիպ օլտու ։ վ֊է ճիւմլէ պաշ քեահլինլէր իլէ
գաւմլէն 'ուլեմասլէնը ճէմ' էտիպ անլէրտէն փրիս-
տոսլն նէրէտէ տօղաճաղլէնը իսթիֆսար էյլէտի ։
5 Անլէր տախի անա տէտիլէր քի՝ եհօուահյէնլն պէյթ-
լեհեմ ֆհրինտէ դօղմտա, ղիրա փէյղամպէր վա-
6 սրթասըյլէ պէյլէ եաղըմըշ տրր, եա'նի՝ Էյ եհ-
հուատանլէն տէյսրը պէյթլեհեմ, եհհուատա ուամ-
բասը արասրնատա սէն տախի տասլ քիւշլիւք տէյիլ
սլն, ղիրա գաւմլէմ Իսրայէլի կիւտէճէք պիր էմիր
7 սէնատէն ղուհուր էտէճէք տիր ։ Օվ ղէման Հէրօռէս
հիւքէմայը կիղլիճէ չաղըրըպ՝ էըլտրղլէն նէ ղէման
8 կէօրիւնտիւյիւնիւ անլէրատէն թահդիգ էթտի ։ վ֊է՝
կիտինիղ, մա'սումա տա'իր տիդգաթլէ մա'լիւմաթ
ալըպ, անը պուլտրղլէնըղ ղէման պատա խապէր
վէրինիղ, թա քի պէն տախի կիտիպ անա սէճատ
գըլտյրմ՝ տէյէրէք, անլէրի պէյթլեհեմէ կէօնտէր-
9 տի ։ Անլէր տախի մէլէյի տինկլէյիպ կիթտիլէր ։ վէ
իշթէ շարգտա կէօրտիւքլէրի էըլտրղ՝ վարրպ մա'սու-
մըն պուլուճտրղը էէրին իւղէրինատ տուբուճայա
10 տէկլին էօնլէրինճէ կիթտի ։ վ֊է էըլտրղը կէօրտիւք-
11 լէրինատ, ղէյատէսկյլէ մէսրուր օլարլար ։ վ֊է էվէ
կիրիպ՝ մա'սումը վալիտէսի Մէրէեմ իլէ պուլտը-
լար, վէ տիւշիւպ անա սէճատ գըլտրլար, վէ խա-
ղինէլէրինի աչըպ անա, հէտիյէ օլարագ, ալթուն
վէ քիւնլիւք վէ միւրր ի սաճի թագտիմ էթտի-
12 լէր ։ վ֊է Հէրօռէսին նէզտինէ 'ավետէ էթմէմէլէ-
րի անլէրէ բույատա վահի օլուճմազլէ, քէնտի տի-
յարլարընա տիկէր պիր եօլատան 'ազիմէթ էթտիլէր ։
13 վ֊է անլէրին 'ազիմէթինատէն սօնկրա, իշթէ Թագ-
պէրն մէլէյի բույատա Եուսուֆա կէօրիւնիւպ՝ Գալդ,

մա'սում իլէ վալիտէսինի ալըպ՝ Մբսրա ֆիրար էյ-
լէ, վէ պէն սանա սէօյլէյինճէյէ տէկլին օրատա
գալ. ղիրա Հէրօռէս մա'սումը հէլաք էթմէք իչին
14 արայաճագ տրր՝ տէտի ։ Օվ տախի գալդըպ կէճէ-
լէյին մա'սում իլէ վալիտէսինի ալըպ Մբսրա կիթ-
15 տի. վ֊է Հէրօռէսին վէֆաթընա տէկլին օրատա
գալըր. Թա քի՝ Օդլըմը Մբսըրտան չաղըրտմ՝ տէ-
յիւ, փէյղամպէր վասրթասըյլէ Բապպ Թարա-
ֆընտան պուլուրըյան քէլտմ իթմամ օլունա ։
16 Օվ ղէման Հէրօռէս հիւքէմա Թարաֆընատան իս-
թիհղա օլունտրղընը կէօրտիւքտէ, ղայէթլէ զա-
զաղնաք օլտու. վէ հիւքէմատան Թահդիգ էթտի-
յի ղէմանա կէօրէ, պէյթլեհեմ իլէ քեաֆֆէ ի
սինօրլարընատա, իքի եաշընատան աչաղը պուլունան
17 ճիւմլէ չօճուգլարը դաթլ էթտիրտի ։ Օվ ղէման՝
Բատատա պիր սէտա՝ եա'նի ֆէրեատա վէ աղլայրշ
վէ ղէյատէ ֆիղան իշխտիլտի. Բահէվ էվլատընա
աղլայրպ՝ նամէվճուտա օլտրգլարը իչին Թէսէլլէ
18 գալուվ էթմէղ իտի՝ տէյիւ Էրէմիա փէյղամպէ-
րին աէօյլէտիյի քէլտմ իթմամ օլունտու ։
19 վ֊է Հէրօռէսին վէֆաթընատան սօնկրա, իշթէ
Բապպըն մէլէյի Մբսըրտա Եուսուֆա բույատա
20 կէօրինիւպ՝ Գալդ, մա'սում իլէ վալիտէսինի ալըպ
Իսրայէլ տիյարընա կիթ, ղիրա մա'սումըն ճանընա
21 սու ի գատա էտէնլէր ֆէվթ օլարլար՝ տէտի ։ Օվ
տախի գալդըպ վէ մա'սում իլէ վալիտէսինի ալըպ՝
22 Իսրայէլ տիյարընա կէլտի. Լաքին Եհհուատյէտ
Աբքէլայօսըն՝ քէնտի փէտէրի Հէրօռէսին էէրինէ
մէլիք օլարղընը իշիթմէքլէ, օրայա կիթմէյէ գօրգ-
տու, վէ բույատա քէնտինէ վահի օլունմազլէ ճէ-

23 լել սեմթլէբինէ կիթաի. վէ կէլիպ Նազարէթ
տէնիլէն շէհրէտ սաբին օլսու, քի Նազարէթլի
տէնիլէճէք միր՝ տէյիւ փէյղամպէրլէր վասթա սըյ-
լէ սէյլէնիլէն քէլամ իթմամ օլունա։

ՊԱՊ 3

1 Վէ օր կիւնլէրդէ վաքթիզ էաիճի Ցուհաննա,
Թէվպէ էյլէյինիզ, զիրա մէլէքութ իւա սէմավաթ
2 հագլաշմըշ սըր՝ տէյիպ, Էհտուտիչ պէրրիյէսին-
3 տէ վա՛զ էտէրէք զուհուր էյլէտի։ Զիրա Բապպէն
Հօլընը հագըրլայընըզ, անըն Թարիգլէրինի ասղրուլ-
տընըզ՝ ԴԷՅԷԲԷ, պէրրիյէտէ Նիտա էտէնին սէտա-
սը՝ տէյիւ Իշա՛էա փէյղամպէրին վասրթա սըյլէ էհ-
4 պար օլունան զաթի պու սըր։ Պու Ցուհաննա սա-
խի տէվէ Թիւյիւնտէն լիպտա կիյմիշ, վէ պէլինէ
գայըշ գուշանմըշ օլուպ, Թա՛ամ տախի չէքիրկէ-
5 լէր իլէ հապան պալը իտի։ Օր զէման Էրուշալիմ
վէ պիւթիւն Ցհուտէյէ հէմ Իրտանէն քաճֆէ ի
6 ճիվարընէն էհալիսի անըն հանընա չըգըպ, Կիւնահ-
լարընը իգրար էտէրէք, Իրտանտա անըն էտիյլէ
7 վաքթիզ օլունուրլար իտի։ Վէ ֆէրիսիյէր իլէ սա-
տուգիլէրտէն նիչէլէրինին քէնտի վաքթիզլինէ կէչ-
տիքլէրինի կէօրտիւքտէ, անլէրէ տէտի քի, Այ էն-
կէրէք Նէսլի, կէլէճէք զաղապտան գաչմագլըզը օ-
8 զէ քի՞մ էգրէթտի. Խմտի Թէվպէյէ լա՛իք մէյվէ
9 Հուսուսլէ կէթիրինիզ, վէ փէտէրիմիզ Ապրահամ
սըր՝ տէմէգլիյի քէնտի քէնտինիզլէ տիւշինմէյինիզ,
զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ Ալլահ Ապրահամա շու Թաշ-
լարտան պիլէ էվլատ Հուսուսլէ կէթիրմէյէ գատիր

10 տիր։ Վէ հէմ տէ շիմտի պալթա աղաճլարընը քէօ-
քիւնիւն Հանընա գօնուլմըշ սըր. Խմտի էյի մէյվէ
11 վէրմէյէն հէր աղաճ քէսիլիպ ատէշէ ատըլըր։ Պէն
սիզլէ Թէվպէ իչիւն սու իլէ վաքթիզ էտէրիմ, ամ
մա պէնտէն սօնկրա կէլէն պէնտէն գուտրէթլի
տիր. անըն այադ գապլարընը Դէվ Թաշըմտաղա լա-
՛իգ տէյիպ իմ. օ սիզլի Րուհ իւլ Գուտս վէ ատէշ
12 իլէ վաքթիզ էտէճէք տիր. Եապասը տախի էլինա-
տէ օլուպ քէնտի խարմանընը պիրի Թէմամ սավօ-
բարագ՝ պուղտայընը տէր անպար էյլէյիպ, սամա-
նը սէօնմէզ ատէշ իլէ իհրագ էտէճէք տիր։
13 Օր զէման Յիսուս Ցուհաննանըն եէտիյլէ վաք-
թիզ օլունմագ իւզրէ՝ Ձէբիլտէն Իրտանա անըն
14 Նէզտինէ կէլտի։ Լաքին Ցուհաննա՝ պէն սէնին էէ-
տինլէ վաքթիզ օլունմաղա միհթաճ օլըրզըմ Հալ-
տա սէն պանա՞ մի կէլիյօրսըն՝ տէյէրէք, անը մէն՝
15 էթմէքտէ իքէն, Յիսուս տախի ճէվապընտա անա՝
Շիմտի պրագ, չիւնքի հէր Հագգը պէօյլէ էէրինէ
կէթիրմէմիզ կէրէք տիր՝ տէտի. օր զէման անը
16 պրագտը։ Վէ Յիսուս վաքթիզ օլունտրգտան սօնկ-
րա տէր՛ագապ սուտան չըգտը, վէ իչթէ անտա սէ-
մավաթ ացըլտը, վէ Րուհուլլահը՝ կէօյէրճին կիպի
17 էնէրէք քէնտինին իւզէրինէ կէլիր՝ կէօրտիւ։ Վէ
իչթէ՝ Սէվկիւլիւ Օղլըմ պու սըր, անտէն բաշի
իմ՝ տէյիւ սէմավաթտան պիր սէտա կէլտի։

ՊԱՊ 4

1 Օր զէման Յիսուս Շէյթան Թարաքընտան Թէճրի-
պէ օլունմագ իւզրէ՝ Րուհընը սեվկիյլէ պէրրիյէյէ

2 կինեաի . վ՚է գըրդ կիւն գըրդ կէճէ օրուճ Թու-
Թուպ՝ սօնկրա ամըգտը ։
3 վ՚է Թէճրիպէ էտիճի անըն եանընա կէլիպ , Ի-
յէր Իպնուլլահ իսէն , պու Թաշլարըն էքմէք օլմա-
4 սընը էմր էյլէ՝ տէտի ։ Ո տախի ճէվապէն՝ Ինսան
եալընըզ էքմէք իլէ եաշամազ , անճագ Աւլլահըն
աղզընտան սսարը օլան հէր պիր քէլամ իլէ Ե՞ՂԻ՝
տէյիւ եազըլմըշ սըր , տէտի ։
5 Օվ զէման Շէյխեան անը չէհր ի մուգատաէէ
կէօնիւրիւպ՝ հէյքէլին պուրճընըն իւպէրինտէ տուր-
6 սըրարագ , անա՝ Իյէր Իպնուլլահ իսէն , քէնտինի
աշաղըյա աԹ , զնրա՝ Քէնտի մէլա՚իքէսինէ սէնին
հադգընտա էմր էտէճէք տիր , վէ պյաղընը Թաշա
չարփմամազ իչուն սէնի էլլէրի իւպէրինէ գալսը-
7 րտճագլար՝ տէյիւ եազըլմըշ սըր՝ տէտի ։ Ցիսուս
անա՝ Քէզալնէք Աւլլահընը օլան Բապպը ԹէճրիպԷ էՄ-
մէյէսին՝ տէյիւ եազըլմըշ սըր , տէտի ։
8 Թէքրար Շէյխեան անը զպյէճ եիւքսէք պիր տա-
զա կէօՄիւրիւպ՝ անա տիւնեանընն ճիւմլէ մէմնալիքի
9 իլէ անլէրին չանրընը կէօսԹէրերէք , անա՝ Իյէր տիւ-
շիւպ պանա սէճտէ գըլտսան , պուլտրըն ճիւմլէ-
10 սինի սանա վէրիրիմ՝ տէտի ։ Օվ զէման Ցիսուս ա-
նա՝ Արտըմա չէքիլ , էյ Շէյխեան , գնրա Աւլլահընը
օլան Բապպա սէճտէ գըլտսընն , վէ եալընըզ անա
՚իպատէՄ էտէսին՝ տէյիւ եազըլմըշ սըր՝ տէտի ։
11 Օվ զէման Շէյխեան անը Թէրք էՄտի , վէ իշՄէ մէ-
լէքլէրը կէլիպ անա խրտմէՄ էՄտիլէր ։
12 Իմտի Ցիսուս Եուհաննանընն էլէ վէրիլտիկինի ի-
շիՄտիքտէ , ճէվլի Թտրաքընա ՚ապիմէՄ էլլէտի ։
13 վ՚է ՆաղտրէՄի Թէրքլէ՝ կիտիպ Զէպուլըն իլէ ՆէՔ-

Թալիմ սինօրլարընտա , վէ տէՆիզ քէնտրընտա
14 պուլունան ՔէՔրնահումտա սաքին օլտու ։ Թա քի
15 Իշա՚եա փէյղամպէր վատրԹատրլէ , Իրտանընն էօ-
ԹԷ Թտրաքընտա , տէՆիզ եօլընտա պուլունան Զէ-
պուլոն տիյարը վէ ՆէֆԹալիմ տիյարը՝ եա՚նի Թա-
16 ՚ֆէլէրին ճէվլիլի , ԶուլմէՄտէ օԹուրան գավմ՚նուր ի
՚ազիմ կէօրտիւ , վէ էօլիւմ տիյարը վէ կէօլկէսին-
տէ օԹուրանլարտա նուր ատղտու՝ պույուրըլան քէ-
17 լամ իԹմամ օլունա ։ Օվ զէմանտան Ցիսուս վա՚զ
էտիպ վէ՝ Թէվպէ էտինիլ , զնրա մէլէքլէրը իւս սէ-
մտվալԹ եագլազմըշ սըր՝ տէմէյէ պաշլատը ։
18 վ՚է Ցիսուս ճէվլիլ տէՆիզի քէնտրընտա կէզէր ի-
քէն , իքի զարնտաշ՝ եա՚նի Պետրոս տէՆիլէն Ամ՚ճա
իլէ զարնտաշը Անտրասըս , տէՆիզէ աղ սԹմտգատա
իքէն կէօրտիւ , չիւնքի անլէր պալըգ ատճընը ի-
19 տիլէր . վ՚է անլէրէ՝ Արտըմճա կէլինիզ վէ սիզի
20 ինսան ավճընը էտէճէյիմ՝ տէտի ։ Անլէր տախի տէր
՚ագապ աղլարը պրագրպ անըն արտընճա կիԹտիլէր ։
21 վ՚է օրատան իլէրլի կիտիպ՝ փէտէրլէրի Զէպէտի ի-
լէ պէրապէր գայրգտտա աղլարընը Թա՚միր էԹմէքտէ
պուլունան տիկէր իքի զարնտաշը , եա՚նի Զէպէտի
օղլու Եա՚գուպ իլէ զարնտաշը Եուհաննայը կէօրիւպ ,
22 անլէրի տախի չաղըրտը ։ վ՚է պունլար հէման գա-
յրզը վէ փէտէրլէրինի Թէրքլէ՝ անըն արտընճա կիԹ-
տիլէր ։
23 վ՚է Ցիսուս սինաղօղլարընտա Թա՚լիմ , վէ մէլէ-
քիւԹիճ միւժտէսինի Թէպշիր էտիպ , խալգ արա-
սընտա պուլունան հէր նէվ՚ մտրաղ վէ հէր ճինս
զա՚իֆլիյէ տէֆ՝ էտէրէք պիւԹիւն ճէվլիլ տէվր էյ-
24 լէր իտի ։ վ՚է անըն չէօհրէԹի Աճրահանըն հէր պիր

թարաքընա շայը՝ օլմասըլլե, ճիւմլե 'իլլեթիլերի՝ եա'նի էնվա՝ ի մարագա վե ազրըլարա միւպթէլա օլանլարը, վե ճիննիլերը իլե սար'ալըլարը վե քէօթ-
բիւմլերի անըն նէզանինե կէթիրտիլեր, օլ տախի
25 անլերե շիֆա վերտի։ Վ̇է ձելիլ իլե Տէգափօլիս-
տէն վե Եէրուշալիմ իլե Նէհուտիէհէն վե Իրտա-
նըն էօթէ թարաքընատան ճէմա'աթը քէսիրե ա-
նըն արարընճա կիթտիլեր։

ՊԱՊ 5

1 Վ̇է ճէմա'աթը կէօրմէքլէ տաղտա չըգարը. վե օ-
2 թուրարընտա շայիրտլերի եանընա կէլտիլեր. վ̇է
3 աղընը աչըպ անլերե թա'լիմ էտէրէք տէտի քի, Նէ
միւպարէք տիր բուշճա ֆագիր օլանլար, զիրա մէ-
4 լէքիւթ իւա սէմավաթ անլերին տիր։ Նէ միւպա-
րէք տիր հաղին օլանլար, զիրա անլեր թէսէլլի
5 պուլաճագլար տըր։ Նէ միւպարէք տիր հալիմլեր,
զիրա անլեր զէմինի թէվէրրիւա էտէճէքլեր տիր։
6 Նէ միւպարէք տիր սալահա աճըգըպ սուսայանլար,
7 զիրա անլեր տոյուրուլաճագլար տըր։ Նէ միւպա-
րէք տիր մէրհամէթլիլեր, զիրա անլեր մէրհամէ-
8 թէ մազհար օլաճագլար տըր։ Նէ միւպարէք տիր
գալպի փաք օլանլար, զիրա անլեր Ալլահը կէօրէ-
9 ճէքլեր տիր։ Նէ միւպարէք տիր սուլհ էտիճիլեր,
զիրա անլերե էվլաա Ուլլահ թէսամիյէ օլունաճագ
10 տըր։ Նէ միւպարէք տիր սալահ սէպէպիյլե թէ-
'աատի կէօրէնլեր, զիրա մէլէքիւթ իւա սէմավաթ
11 անլերին տիր. Պէնիմ սէպէպիմէ սիզէ սիթէմ է-
տիպ թէ'աատի էթտիքլերի վե եալան եէրե 'ալէյ-

հիհիզտե հէր կէօճե ֆէնա սէօզ սէօյլէտիքլերի զէ-
12 ման, նէ միւպարէք սինիզ։ Մէսրուր ու շատ օլըա-
նըզ, զիրա սէմավաթտա էճրինիզ չօգ տըր. չինքի
սիզտէն էվվէլ օլան փէյղամպէրլերե պէյլէ թէ'ատ-
տի էթտիլեր։
13 Սիզ եէրին թուզը սընըզ. լաքին թուզ թաթսըզ
օլորզը թագտիրտե նէ՞ իլե թուզլանաճագ տըր.
արթըզ տըշարըյա աթըլըպ աստէմլերին այագլարը
տիթընտա պասըլմագտան մա'ատա պիր շէյ եարա-
14 մազ։ Սիզ տիւնեանըն նուրը սընըզ. տաղ իւզերին-
15 տե վաղը՝ պիր շէհր կիզլէնէմէզ։ Վ̇է չըրաղը եա-
գըպ քիլէ ալթընա գօմմագլար, տամմ շէմ'տան իւ-
զերինե գօրլար, վե խանէտե պուլունանլարըն ճիւմ-
16 լէսինէ զէյտա վերիր։ Պու վէճհլե նուրընընզ տաէմ-
լերին էօնինտե զէյտա վերօնի, թա քի սիզին ա'-
մալը հասէնէնիզի կէօրիւպ սէմավաթտա օլան փէ-
տերինիզի թէմճիտա էտէլեր։
17 Պէն շերի'աթը եա փէյղամպէրլերի իպթալ էթ-
մէք իչիւն կէլտիմ զանն էթմէյինիզ. անլերի իպ-
թալ իչիւն տէյիլ, անճագ իթմամ իչիւն կէլտիմ։
18 Չիրա հագիգաթէն սիզէ տերիմ քի, Եէր իլե կէօք
զա'իլ օլմատըգճա՝ շերի'աթըն ճիւմլէսի իթմամ օ-
լունճայա տեկին՝ անաէն պիր հարֆ եա պիր նօգթա
19 զա'իլ օլմայաճագ տըր։ Իմտի հէր քիմ պու էն
քիւչիւք էմրլերին պիրինի նագզ էտիպ տէ, տաէմ-
լերէ էօյլէ թա'լիմ էտերսէ, մէլէքիւթ իւա սէմա-
վաթտա էն քիւչիւք տէնիլէճէք տիր. տամմա հէր
քիմ 'ամիլ օլուպ տա թա'լիմ էտերսէ, մէլէքիւթ
20 իւա սէմավաթտա պէյիւք տէնիլէճէք տիր։ Չիրա
սիզէ տերիմ քի, Էյէր սալահընընզ 'ուլէմա վէ ֆէ-

բնսիլէրին սալահրնա թէֆէվիւդ էթմէզսէ մէլէ-
քիւթ իւս սէմավաթա ասլա կիրմէյէճէքսինիզ ։
21 Միւթեգաատիմինէ՝ Գաթլ էթմէյէսին, վէ հէր
քիմ գաթլ էաէրսէ հիւքմ միւաթահադդ օլաճագ
22 տըր՝ տէհնիլսէյինի իշլէթմինիզ ։ Ֆագաթ պէն սիզէ
աէրիմ քի, Հէր քիմ գարնտաշընա պիլա սէպէպ
ղազապ էաէրսէ, հիւքմ միւաթահադդ օլուր. վէ
հէր քիմ քէնտի գարնտաշընա Թագա աէրսէ, միլ-
լէթի մէճլիսինին հիւքմիւնէ միւաթահադդ օլուր. վէ
հէր քիմ Ահմագ աէրսէ, ճէհէննէմ աթէշինէ միւա-
23 թահադդ օլուր ։ Իմտի թադտիմինի մէզպահա կէ-
թիրտիյինտէ՝ օրտտա գարնտաշընըն սէնին 'ալէյին-
24 տէ պիր շէյի օլտըղը խաթըրընա կէլիրսէ, Թադտի-
մինի օրտտա մէզպահըն էօնիւնտէ պրագ, վէ կի-
տիպ էվվէլա գարնտաշընն իլէ պտրըշ, անտէն ասնկ-
25 րա կէլիպ Թադտիմինի Թադտիմ էյլէ ։ Խտսմին ի-
լէ պէրապէր եօլտա իքէն՝ Թէգ անըն իլէ սուլՀ օլ
քի, խտսմին սէնի գտտըյա, գտտը տտխի սէնի
մէ՛մնւրէ Թէսլիմ էտիպ զընտանա իլգա օլունմա-
26 յտսըն. Հադիգաթէն սանա տէրիմ քի, ասն մնն-
կըրը էտա էթմէյինճէ՝ օրտտան չըգմայտճադտըն ։
27 [Միւթեգաատիմինէ՝] Ջինա էթմէյէսին տէնիլտի-
28 յինի իշլէթտինիզ ։ Ֆագաթ պէն սիզէ տէրիմ քի,
Հէր քիմ նիտատան պիրինէ շէհվէթ իլէ պտգար-
29 սա, գալպինտէ անըն իլէ զինա էթմիշ օլուր ։ Իմ-
տի սաղ կէօզիւն սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուր-
սա, անը չըգարըպ քէնտինտէն տէֆ՝ էթ, զիրա
ա'զանտան պիրինին զայ՝ օլմասը պիւթիւն ճէսէտին-
նին ճէհէննէմէ աթըլմասընտան սանա խայրը տըր ։
30 Վէ էյէր սաղ էլին սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուր-

սա, անը քէսիպ քէնտինտէն տէֆ՝ էթ, զիրա ա'-
զանտան պիրինին զայ՝ օլմասը պիւթիւն ճէսէտինին
ճէհէննէմէ աթըլմասընտան սանա խայրը տըր ։
31 Հէր քիմ զէվճէսինի Թաթլիգ էաէրսէ, անա Թա-
32 լաղնամէ վէրսին՝ տէհնիլմիշ տիր ։ Ֆագաթ պէն սի-
զէ տէրիմ քի, Հէր քիմ զինատան զայրի պիր սէ-
պէպ մէպնի զէվճէսինի Թաթլիգ էաէրսէ, անա
զինա էթտիրիր, վէ հէր քիմ միւթալլագայը Թէ-
զէվվիւճ էաէրսէ, զինա էթմիշ օլուր ։
33 Եվնէ միւթեգաատիմինէ՝ Եալան եէրէ էէմին էթ-
մէյէսին, իլլա էէմին իլէ վա'տ էթտիյինի Բագպա
34 էտա էաէսին՝ տէհնիլտիյինի իշլէթտինիզ ։ Ֆագաթ
պէն սիզէ տէրիմ քի, Ասլա էէմին էթմէյէսինիզ.
նէ սէմա հադդը իչլուն, զիրա Ալլահըն ԹախԹը
35 տըր. նէ տէ զէմին հադդը իչլուն, զիրա անըն ա-
յագլարընըն պասամազը տըր. նէ Եէրուշալիմ հագ-
36 դը իչլուն, զիրա Մէլիք ի 'ազիմին շէհրի տիր. նէ
տէ պաշըն հադդը իչլուն էէմին էաէսին, զիրա պիր
37 դրըը ադ եախօտ դարա էյլէմէյէ գատիր տէյիլ-
սին ։ Լաքին սէօզիւնիւզ էվվէԹ՝ էվվէԹ, խայր՝
խայր օլսուն. պատնլարտան զէյտաէսի շէհրիրտէն տիր ։
38 Կէօզէ կէօզ վէ տիշէ տիշ՝ տէհնիլտիյինի իշլէթ-
39 տինիզ ։ Ֆագաթ պէն սիզէ տէրիմ քի, Ֆէմիյէ
դարըը տտւրմայասընըզ. լաքին հէր քիմ սէնին սաղ
եանադընա վուրսա, անա օլ պիրինի տէ չէվիր ։
40 Վէ սէնինէ տա'վա էտիպ՝ էնԹարինի ալմագ խա-
41 Թէյինէ ճիւպպէնի տէ պրագ ։ Վէ սէնի պիր միլ
կիլթմէյէ իճպար էաէն քիսմէ իլէ իքի գիլԹ կիլԹ ։
42 Սէնտէն տիլէյինէ վէր, վէ սէնտէն էօտիւնճ ալմագ
իսԹէյինտէն եիւզ չէվիրմէ ։

43 Գօնչընը սէվէսին վէ տիւշմէնինէ պուղղ էտէօին՝
44 տէնիլտիկինի իչիթտինիզ։ Ֆագաթ պէն սիզէ տէ-
րիմ քի, Տիւշմէնլէրինիզի սէվինիզ, սիզէ պէա
տու՛ա էտէնլէրէ խայր տու՛ա էյլէյինիզ. սիզէ
պուղղ էտէնլէրէ էյիլիք էտինիզ, վէ սիզի ինճիտէն-
լէր Հէմ սիզէ Թէ՛ատաի էտէնլէր իչուն տու՛ա է-
45 տինիզ, Թա քի սէմավաթտա օլան փէտէրինիզին
էվլատը օլասընըզ. զիրա քէնաի կիւնէշլինի ֆէնա-
լար իլէ էյիլէրին իւզէրինէ տօզարըրըր, Հէմ աայիհ
վէ ֆասըգ քիմսէլէրին իւզէրինէ եաղմուր եաղար-
46 բըր։ Զիրա սիզի սէվինլէրի սէվէրօէնիզ, նէ՞ էճրի-
նիզ օլուր. կէօմրիւքճիլէր տախի Հէման էջյլէ
47 էթմէզլէ՞ր մի։ վէ էյէր եաղընըզ գարնտաշլարընը-
զա սէյահ վէրիրսէնիզ, զիյատէ նէ՞ էթմիշ օլուր-
սընըզ. կէօմրիւքճիլէր տախի էջյլէ էթմէզլէ՞ր մի,
48 Իմտի սէմավաթտա օլան փէտէրինիզ քեամիլ օ-
լարը կիպի՝ սիզ տախի քեամիլ օլունըզ։

ՊԱՊ 6

1 Ա տէմիրէ կէօրիւնմէք իչուն, սաատագանըզը ան-
լէրին էօնիւնտէ վէրմէքտէն Իհթիրազ էտինիզ.
եօգսա սէմավաթտա օլան փէտէրինիզին ՚ինտինտէ
2 էճրինիզ օլմազ։ Իմտի սաատագա վէրտիկինտէ, միւ-
րա՛իլէրին սինաղօղլարտա վէ սօղադլարտա, տահմ
լէր Թարաֆքնտան մէտհ օլունմազ իչուն էթտիք-
լէրի կիպի, էօնիւնճէ պօրու չալմայասըն. Հագի-
գաթէն սիզէ տէրիմ քի, անլէր էճրլէրինի ալմըշլար
3 արը։ Ամմա սէն սաատագա վէրտիկինտէ՝ սօլ էլինի
4 սաղ էլինին էթտիկինի պիլմէսին, Թա քի սաատա-

գան կիզլիտէ օլա, վէ կիզլիտէ կէօրէն փէտէրին
սանա ՚ալէնէն միւքեաֆաթ էտէճէք տիր։
5 Վէ տու՛ա էթտիկինտէ, միւրա՛իլէր կիպի օլմա-
յասըն. զիրա անլէր սաէմլէրէ կէօրիւնմէք իչուն՝
սինաղօղլարտա վէ քէօշէ պաշլարընտա տուրուզ
տու՛ա էթմէկլի սէվէրլէր. Հագիգաթէն սիզէ տէ-
6 րիմ քի անլէր էճրլէրինի ալմըշլար տըր։ Ամմա սէն
տու՛ա էթտիկինտէ, խալվէթինէ կիր վէ գափուընը
դափադըգ՝ կիզլիտէ օլան փէտէրինէ տու՛ա էյլէ, վէ
կիզլիտէ կէօրէն փէտէրին սանա ՚ալէնէն միւքեա-
7 ֆաթ էտէճէք տիր։ Վէ տու՛ա էթտիկինիզտէ
վուրթփէրէսթէլէր կիպի պիհուտէ էէրէ սէօզ չօ-
ղալթմայընըզ, զիրա անլէր չօգ սէօյլէտիկլէրի ի-
չուն միւսթէճապ օլաճաղլարընը զանն էտէրլէր.
8 Սիզ անլէրէ միւշապիհ օլմայասընըզ, զիրա փէտէ-
րինիզ միւհթաճ օլաըղընըզ չէյլէրի՝ սիզ քէնտիսին-
9 տէն Թալեպ էթմէզտէն էվվէլ պիլիր։ Իմտի սիզ
պու մինվալ իւզրէ տու՛ա էտինիզ.

Էյ սէմավաթտա օլան փէտէրիմիզ. քամին մու-
10 գաատէս օլսուն. ՄէլէքիւԹիւն կէլսին. իրատէթին
սէմավաթտա օլաըղը կիպի, եէր իւզէրինտէ տախի
11 իճրա օլունսուն. Եէվմի էքմէյիմիզի պիզէ պու կիւն
12 վէր. վէ պիզիմ՝ *սուչլու օլանլարա պաղըշլատըղըմըզ
13 միսիլլու, պիզիմ †սուչլարըմըզը պաղըշլա, վէ պի-
զի իղվայէ կէթիրմէ, լաքին պիզի շէրիրտէն գուր-
Թար. զիրա մէլէքիւԹ վէ գուտրէթ վէ ՚իզզէթ իլ
էլ էպէտ սէնին տիր։ Ամին։
14 Զիրա սաէմլէրէ սուչլարընը պաղըշլատըղընըզ

* Եբեր. պօրճլու † Եբեր. պօրճլարըմըզը

Թագաւորաե , սէմաւէ փէտէրինիզ տախի սիզե պա-
15 ղըշլայաճագ տըր : Ամմա տաէմլէրե սուչլարընըզ պա-
ղըշլամատըղընըզ սուրէթաե , փէտէրինիզ տախի
սիզին սուչլարընըզը պաղըշլամայաճագ տըր :
16 Վէ օրուճ թուխթուղընըզ զէման , միւրա՚իլէր կի-
պի մահզուն եիւղլիւ օլմայընըզ , զիրա անլէր օրուճ
թուխթուղլարընը տաէմլէրե կէօսթէրմէք իչուն եիւզ-
լէրինի պօզարլար . Հագիգաթէն սիզե տէրիմ քի ,
17 անլէր էճրլէրինի ալմըշլար տըր : Ամմա սէն օրուճ
թուխթար իքէն՝ պաղընը եաղլայըպ եիւղիւնիւ եըյդա .
18 Շէյլէ քի օրուճ թուխթուղընը տաէմլէրե տէյիլ ,
անճագ կիզլիտաե օլան փէտէրինէ կէօսթէրէսին . վէ
կիզլիտաե կէօրէն փէտէրին տահա [՚ալէնէն] միւքա-
ֆաթ էաէճէք տիր :
19 Փէնտինիզ իչուն եէր իւզէրինտաե խազինէլէր ճէմ՚
էթմէյինիզ . օրատա կիւվէ վէ փաս պօզար , վէ խըր-
20 սըզլար տիվարը տէյիպ սըրդաթ էաէրլէր : Ամմա քէն-
տինիզ իչուն սէմաւտա խազինէլէր ճէմ՚ էաինիզ .
օրատա նէ կիւվէ վէ նէ փաս պօզար , նէ տէ խըր-
21 սըզլար տիվարը տէյիպ սըրդաթ էաէրլէր : Զիրա
խազինէնիզ հէր նէրէտաե իսե , գալպինիզ տախի
22 օրատա օլաճագ տըր : Ճէօէտին չըրաղը կէօզ տիր .
իսմի էյէր կէօզիւն սաճ իսե , պիւթիւն ճէսէտին
23 միւնէվվէր օլուր . Լաբին կէօզիւն ֆէնա օլըրզը հալը
տէ՚ պիւթիւն ճէսէտին գարանլըգ օլուր . իսմի սէն-
տէ օլան նուր գարանլըգ իսե , օլ գարանլըգ նէ՚ գա-
24 տար օլաճագ տըր : Հիչ պիր քիմսէ իքի էֆէնտիյէ
գուլլըգ էթմէյէ գատիր տէյիլ տիր . զիրա էա պիրի-
նէ պուղդ էտիպ՝ տիկէրինի սէվճէք տիր , էաիօտ
պիրինէ միւլաղէմէթ էտիպ՝ տիկէրինի թահգիր է-

տէճէք տիր . հէմ Ալլահ վէ հէմ տէ մալէ գուլ-
լըգ էթմէյէ գատիր տէյիլ սինիզ :
25 Պինա՚էն ՚ալէյհ սիզե տէրիմ քի , Հայաթընըզ ի-
չինէ նէ եէյէճէյինիզի վէ նէ իչէճէյինիզի , վէ հէմ
տաիսի ճէսէտինիզ իչուն նէ կիյէճէյինիզի էնտիշէ
էթմէյինիզ . Հայաթ Թա՚ամաան՝ վէ ճէսէտ էլպիսէ-
26 տէն եվլա տէյի՞լ մի տիր : Չավա գուշլարընա պա-
դընըզ . զիրա նէ էքէրլէր , նէ պիչէրլէր վէ նէ տէր
անպար էաէրլէր , վէ սէմաւի փէտէրինիզ անլէրի
27 պէսլէր . սիզ անլէրաէն էֆզալ տէյի՞լ մի սինիզ : Վէ
սիզտէն քի՞մ էնտիշէ էթմէքլէ՚ *պէյտնա պիր արշըն
28 զամար էթմէյէ գատիր տիր : Իչլիսէ իչուն տախի
նի՞չուն էնտիշէ էաէրսինիզ . սահրանըն զամպագլա-
րընա տիգդաթ էտինիզ , նիճէ պէյնիրլէր . նէ չա-
29 լըշըրսար , նէ իփիկ պիւքէրլէր . Լաբին սիզե տէրիմ
քի , Սիւլէյման պիւե ճիւմլե տաբաթը իլէ անլէր-
30 տէն պիրի կիպի կիյինմիշ տէյիլ իտի : Պու կիւն
մէվճուտ օլուպ եարըն ֆաւրունա տաթրան սահրա օ-
թրընը Ալլահ պէյլէ կիյինտիրտիյի Հալտե , սիզի
տահա զիյատե կիյինտիրմի՞զ մի , էյ իսմանը նօգտան
31 օլանլար : Իսմի՚ նէ եէյէճէյիզ վէ նէ իչէճէյիզ
վէ նէ կիյէճէյիզ՝ տէյերէք էնտիշէ էթմէյինիզ .
32 Զիւնքի պունլարըն ճիւմլէսի Թա՚իֆելէրին մաթլու-
պը տըր . զիրա սէմաւի փէտէրինիզ պունլարըն ճիւմ-
33 լէսինէ միւհթաճ օլարզընըզը պիլիր : Լաբին էվվէլա
Ալլահըն մէլէքութիւնիւ վէ անըն սալտընըը Թա-
լեպ էյլէյինիզ , վէ պունլարըն ճիւմլէսի տախի սիզե
34 իհսան օլունաճագ տըր : Իսմի եարըն իչուն էնտիշէ

*Եաօտ՝ եաչընա

ՊԵՏ ԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ГСС Библиотека
ՀԱՍՌ-Ագա ССР

34903-66

էթմէյինիզ, զիրա ետրընքի կիւն քէնաի չէյլերի իչիւն էնաիչէ էաէճէք տիր. հեր կիւնէ քէնաի տերտի քեաֆի տիր։

ՊԱՊ 7

1 Հիւքմ էթմէյինիզ, թա քի հիւքմ օլունմույասըզ
2 նըզ. Զիրա էթտիյինիզ հիւքմ իլէ սիզ տաիի հիւքմ
3 օլունաճագսընըզ, վէ էօլչտիյինիւզ էօլչէք իլէ փ-
ղէ էօլչիւլէճէք տիր։ վէ նի՞չիւն գարնաշընըն կէօ-
զիւնտէքի չէօփէ պագըզ տա քէնաի կէօզիւնտէ օ-
4 օլան մէրթէյէ տիզգաթ էթմէզսին։ Եաիսա քէնաի
կէօզիւնտէ մէրթէք պուլունտուղը հալտէ, գարնաա-
շընա՝ կէլ կէօզիւնտէն չէօփիւ չըգարայըմ՝ նա՞սըլ
5 տէյէ պիլիրսին։ Էյ միւնա՛ֆի, էվվէլա մէրթէյի քէն-
աի կէօզիւնտէն չըգար, վէ պա՛տէհու գարնաաշը-
նըն կէօզիւնտէն չէօփիւ չըգարմազ իչիւն էյիճէ
կէօրէճէքսին։
6 Մուհաամէա նէանէյի քէլիլէրէ վէրմէյինիզ, վէ
ինճիւլէրինիզի խընզիրլէրէն էօնիւնէ աթմայընըզ,
օլմայա քի անլէրի պագլայըբյալէ էկինէյէլէր, վէ տէօ-
նիւպ սիզի էրրթալար։
7 Թալէպ էտինիզ՝ սիզէ վէրիլէճէք տիր. արայընըզ՝
պուլաճագսընըզ. գափույը չալընըզ՝ վէ սիզէ աչըլա-
8 ճագ տըր։ Զիրա հեր թալէպ էտէն ալըր, վէ ա-
րայան պուլուր, վէ գափույը չալանա աչըլաճագ
9 տըր։ 'Ադէտպա սիզտէն հա՞նկը տաէմ պուլունուր քի՝
օղլու քէնաիսինէն էքմէք թալէպ էթմէյի հալտէ,
10 անա թաշ վէրէ. վէ պալըգ թալէպ էթմէյի հալ-
11 տէ անա եըլան վէրէ։ Իմտի էյէր սիզ էաբամազ
իքէն՝ էվլատընըզա էյի 'աթէյէլէր վէրմէյի պիլիր-

սէնիզ՝ սէմավաթտա օլան փէտէրինիզ նէ՛ գատար
պէյատէ քէնաինէն թալէպ էտէնլէրէ նի՛մէթլէր
վէրէճէք տիր։
12 Իմտի տաէմլէրին սիզէ հեր նէ մա՛ամէլէ էթմէլէ-
րինի իսթէրսէնիզ, սիզ տաիի անլէրէ էօյլէ էտի-
նիզ, զիրա չէրի՛աթ վէ փէյղամպէրլէր պուննան
'իպաբէթ տիր։
13 Տար գափուտան կիրինիզ, զիրա հէլաքէ կէօթի-
րէն գափու կէնիշ վէ եօլ վաահ՛ տիր, վէ անտէն
14 կիրէնլեր չօդ տըր։ Զիրա հայաթա կէօթիրէն գա-
փու տար վէ եօլ էնսիզ տիր, վէ անը պուլանլար
ազ տըր։
15 Փէաղիպ փէյղամպէրլէրտէն իհթիրազ էյլէյինիզ.
անլեր սիզէ գөյուն լիսպասըյլէ կէլիրլեր, ամմա պա-
16 թընէն գափըճը գուբա տըրըյոր։ Անլերի մէյվէլէրին-
տէն թանըյաճագսընըզ. տիքէնլէրտէն իւզում՛ էա
17 տէվէ տիքէնլէրինտէն ինճիր տէվշիրիլը՞ մի։ Պէզ-
լէճէ հեր էյի աղաճ էյի մէյվէ վէրիր, վէ ֆէնա
18 աղաճ ֆէնա մէյվէ վէրիր։ Էյի աղաճ ֆէնա
մէյվէ վէրմէմէ, ֆէնա աղաճ տաիի էյի մէյվէ վէ-
19 րէմէզ։ Էյի մէյվէ վէրմէյէն հեր աղաճ քէսիլիպ՝
20 աթէշէ աթըլըր։ Իմտի անլէրի մէյվէլէրինտէն թա-
նըյաճագսընըզ։
21 Պաննա՝ Եա՛ Րապպ, Եա՛ Րապպ՝ տէյէն հեր քիմ-
սէ մէլէքութի իւա սէմավաթտա կիրէճէք տէյիլ տիր,
անճագ սէմավաթտա օլան փէտէրիմին իրատէթինի
22 ֆի՛լէ կէթիրէն էրէր։ Օլ կիւնտէ պաննա չօդ քիմ-
սէլէր՝ Եա՛ Րապպ, Եա՛ Րապպ, սէնին իսմին իլէ
փէյղամպէրլիք է՞թմէտիք մի, վէ սէնին իսմին իլէ
ճինլէր չըգա՞րմատըգ մը, վէ սէնին իսմին իլէ չօգ

մի՛ճիզելէը իճրա է՞թմէտիք մի՝ տէյճէքլէը տիր ։
23 պէն տախի օլ զէման անլէրէ՝ Անզի տալա թանը-
մատըմ. պէնիմ եանըմտան կիտինիզ, էյ ֆըզգ իշ-
լէյէնլէը՝ տէյիւ 'ալէնէն սէօյլէյէճէյիմ ։
24 Իմոի պու սէօզլէրիմի հէր իշիտիպ անլէրի ֆի'լէ
կէթիրէնի՝ քէնամ խանէսինի գայա իւզէրինտէ պի-
25 նա էտէն 'ադիլ պիր ատէմէ թէշպիհ էտէրիմ. վ՚է
եաղմուր եաղըպ վէ սէլլէը կէլիպ վէ բիւգկարըլար
էսիպ՝ օլ խանէյէ չարփտրդլարընտա, գայա իւզէ-
րինտէ թէ՛սիս օլուհնարդը սէպէպտէն երգըլմասը ։
26 վ՚է պու սէօզլէրիմի հէր իշիտիպ անլէրի ֆի'լէ կէ-
թիրմէյէն՝ քէնամ խանէսինի գումի իւզէրինտէ պի-
նա էտէն ահմադ պիր ատէմէ թէշպիհ օլուհնուր ։
27 վ՚է եաղմուր եաղըպ վէ սէլլէը կէլիպ վէ բիւգկար-
լար էսիպ՝ օլ խանէյէ չարփտրդլարընտա երգըլըը,
վէ անըն երգըլմասը 'ադիմ իտի ։
28 Վ՚է վագը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու սէօզլէրի թէք-
միլ էթտիյի զէման, խալգ անըն թա'լիմինէ հէյ-
29 բան դալտըրլար ։ Յէրա անլէրէ՝ 'ուլէմա կիպի տէ-
յիլ, անճագ հիւքիւմէթ սահիպի կիպի թա'լիմ
էտէր խոի ։

ՊԱՊ 8

1 Վ՚է տաղտան էնտիյինտէ՝ անըն արտընճա խալգի
2 ճէմա'աթ կիթտի ։ Վ՚է իշթէ պիր ճիւզամը կէլիպ,
եա՛ Բապպ, էյէր խոթէրսէն՝ պէնի թատհիր էթ-
մէյէ գաաիր սին՝ տէյէրէք անա սէճտէ էյլէսի ։
3 Վ՚է Յիսուս՝ իսթէրիմ, թատհիր օլ՝ տէյէրէք էլինի
ուզատըպ անա տօգունտուս. օլ տախի տէր 'ադամ
4 ճիւզամընտան թատհիր օլտու ։ Վ՚է Յիսուս՝ անա՝

Սագրն քիմնէյէ սէօյլէմէյէսին, լաքին կիտիպ քէն-
տինի քատհինէ կէօսթէր, վէ անլէրէ շէհատէթ օլ-
մազ իչիւն՝ Մուսանըն էմր էյլէտիյի թագտիմէյի
թագտիմ էյլէ՝ տէսի ։
5 Վ՚է [Յիսուս] Փէֆրնահումա կիրտիյինտէ, եա-
նընա պիր եիւզ պաշը կէլտի, վէ րէճա էտէրէք ,
6 եա՛ Բապպ, խըտմէթքեարըմ խանէտէ քէօթրիւմ
եաթըպ՝ պէյատէսիյլէ էզիյէթ չէքմէքտէ տիր՝ տէ-
7 տի ։ Յիսուս տախի անա՝ պէն կէլիր անա շիֆա
8 վէրիրիմ՝ տէտի ։ Եիւզ պաշը իսէ ճէվապընտա, եա՛
Բապպ, տամըրըն ալթընա սէնին կիրմէքլիյինէ
պէն լա՛իգ տէյիլ իմ. անճագ պիր սէօզ սէօյլէ,
9 խըտմէթքեարըմ շիֆա պուլուր ։ Զիրա պէն թահթ ը
հիւքիւմէթտէ պուլունմըշ պիր ատէմ օլուպ, պէ-
նիմ տէ թահթ ը իտաբէմտէ 'ասքէր պուլունմազ-
լէ, պիրինէ՝ Կիթ տէտիյիմտէ՝ կիտէր, վէ տիկէրի-
նէ՝ Կէլ ֆէֆէյէֆէ՝ կէլիր , վէ գուլըմա՝ Շուհնու տափ՝
10 ֆէֆէյէֆէ, եափար՝ տէտի ։ Յիսուս տախի պոհնա
իշիթտիյինտէ՝ Թէ՛ամճիւպ էտէրէք արտընճա կէ-
լէնլէրէ՝ Հադիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պէնի իտա-
11 յէլտէ պիլէ պու գատար իման պուլմատըմ ։ Վ՚է
սիզէ տէրիմ քի՝ շարգտան վէ գարպտան չօգ քիմ
սէլէր կէլիպ, Ապրահամ վէ Իսհագ վէ Եա՛գուպ
իլէ պէրապէր մէլէքիւթ իւս սէմավաթտա սօֆրա-
12 յա օթուրաճագլար տըր ։ Ամմա եվլատ ը մէլէքիւթ
զուլմէթ ի խարիճէյէ աթըլաճագ տըր . օրատա աղ-
լայըշ վէ տիշ գըճըրտամասը օլաճագ տըր՝ տէտի ։
13 Պա'տէհու Յիսուս եիւզ պաշըյա՝ կիթ, վէ սանա ի-
նանտըգընա կէօրէ օլսուն՝ տէտի . վէ օլ սա'ատ
խըտմէթքեարը շիֆա պուլտու ։

14 Վ՚է Յիսուս պետրոսըն խանէսինէ կէլիպ, անըն
գայն վալիսէսինի հիւմնայա թուխթուլմըշ վէ կաթ-
15 մըշ կէօրսիւյիւնաէ, Անըն էլինէ տօգունմազլէ՝ հիւմ-
մասը զա՛իլ օլտու. օլ տախի գալզըպ անլէրէ խըտ-
16 մէթ էյլէսի՝ Վ՚է ագշամ օլմըգտա՝ նէզտինէ չօգ
մէճնուն քիմսէլէր կէթիրիլսի, օլ տախի բուհյարը
քէլամ իլէ չըգտարըպ ճիւմլէ 'իլլէթլի օլանլարա չի-
17 ֆա վէրսի. Թա քի Իշա՛էա փէյղամպէր վասըթա-
սըյլէ՝ Ո խասթալզլարըմըզը ալտը վէ մարազլա-
րըմըզը եիւքլէնսի՝ տէյիւ պույուրըլան քէլամ կէթ-
մամ՝ օլունա:
18 Վ՚է Յիսուս էթրաֆընտա խայլի ճէմա՛աթ կէօր-
մէքլէ, օլ պիր թարաֆա կէչիլմէսինի էմր էթտի:
19 Վ՚է 'ուլէմաատան պիրի եազլաշըպ անա՝ Էյա մու՛ա-
լիմ, հէր ներէյէ կիտէրսէն՝ պէն արտընճա կէլիրիմ՝
20 տէմէսի իւզէրինէ, Յիսուս անա՝ Թիլքիլէրին ինլէրի
վէ հաւա գուշլարընըն եուվալարը վար տրը, լաքին
Իսան իւլ ինսանըն քէնտի պաշընը գոյաճագ եէրի
21 եօգ տրը՝ տէտի: Վ՚է շայիրտլէրինտէն պուլունան
տիկէը պիրի անա՝ Էֆէնտի, պանա իշն վէր, եվվէ-
22 լա կիտիպ փէտէրիմի տէֆն էտէյիմ՝ տէտի: Ամմա
Յիսուս անա՝ Արտընճա կէլ, պրագ մէյթլէր քէնտի
մէյթլէրինի տէֆն էթմինլէր՝ տէտի:
23 Վ՚է գայըղա կիրտիյինտէ՝ շայիրտլէրի տախի ա-
24 նըն արտընճա կիրտիլէր: Վ՚է իշթէ տէնիզտէ օլ
տէրէֆճէ շէտիտա ֆուրթունա զուհուր էթտի քի,
գայըդ տալղալար իլէ էօրթիւլիւբ խտի, քէնտիսի
25 խսէ ույումագտա խտի: Վ՚է շայիրտլէրի եանընա կէ-
լիպ՝ Էֆէնտի, պիզի գուրթար, հէլաք օլույօրըզ՝
26 տէյէրէք անը ույանարըրտըլար: Օլ տախի անլէրէ՝

Էյ խանը նօգտան օլանլար, նի՞չիւն գօրգագսընըզ՝
տէտի. օլ զէման գալզըպ՝ բիւզկէարլար իլէ տէնի-
27 զի աղարլատը, վէ զայէթ լիմանլըզ օլտու: Վ՚է օլ
տտէմլէր՝ Պու նա՞սըլ քիմսէ տիր քի՝ հէմ բիւզ-
կէարլար վէ հէմ տէ տէնիզ անա իթա՛աթ էտէր՝
տէյէրէք Թէ՛աճճիւպ էթտիլէր:
28 Վ՚է էօթէ թարաֆա ձէրճէսիլէրին տէյարընա կէլ-
տէյինտէ, մէզարլարտան չըգմըշ իքի մէճնուն անը
գարշըլատը, վէ զայէթ ադզն օլմալարը ճիհէթիյ-
իլէ օլ եօլտան քիմսէյին կէչմէսի միւմքին տէյիլ ի-
29 տի: Վ՚է իշթէ, Էա Յիսուս Խանուլսահ, պիզիմ ի-
լէ սէնին նէ՞ իշին վար. պուրայա վազթընտան էվ-
վէլ պիզէ 'ազ՞ապ էթմէք իշիւն մի կէլտին, տէյէ-
30 րսք՝ ֆէրեատա էթտիլէր: Վ՚է անլէրտէն իրագտա
օթլանըր վաֆիր պիր տօնուզ սիւրիւսիւ վար իտի:
31 Վ՚է ճիննլէր անա եավլարըպ՝ Էյէր պիզի իսրաճ է-
տէրսէն, պիզէ տօնուզ սիւրիւսիւնէ կիրմէյէ իզն
32 վէր՝ տէտիլէր: Օլ տախի անլէրէ՝ Նիտինիզ, տէտիքտէ
չըգըպ տօնուզ սիւրիւսիւնէ կիրտիլէր. վէ իշթէ
պիւթիւն տօնուզ սիւրիւսիւ ույրումտան տէնիզէ
33 աթրըպ սուլարտա թէլէֆ օլտու: Վ՚է ՚անդրէ օթ-
լատանլար ֆիրար իլէ շէհրէ վարըպ, ճիւմլէ վու-
գու՛աթը վէ մէճնուն՚լարըն քէյֆիյէթինի նագլ էթ-
34 տիլէր: Վ՚է իշթէ պիւթիւն շէհր եՏ-ւ-ւ Յիսուսը
գարշըլատընա չըգըպ, անը կէօրսիքլէրինտէ՝ Հու-
տուտլարընտան չըգմասընը բէճա էթտիլէր:

ՊԱՊ 9

1 Վ՚է գայըղա կիրիպ էօթէ թարաֆա կէչէրէք, քէնտ-
2 տի շէհրինէ կէլտի: Վ՚է իշթէ անա տէօշէքտէ եա-

Թար պիր քէօթրիւմ կէթիրտիլէր. վէ Յիսուս ան-
լէրին իմանընը կէօրմէլէ, քէօթրիւմ՝ Օղլըմ, ճէ-
սարէթլէն, կիւնահլարըն սանա 'աֆվ օլունսուն՝
3 տէտի։ վէ իլճէ 'ուլէմաատան պա'զըլարը քէնտի
քէնտիլէրինէ՝ Պու ատէմ քիւֆր էտիյօր՝ տէտիլէր։
4 վէ Յիսուս անլէրին էֆքեարընը պիլմէկլէ տէտի քի՝
Նի՞չին գալպլէրինիզտէ ֆէնա շէյլէր տիւշիւնիւ-
5 յօրսունուզ։ Չիւնքի հանկըսը գօլայ տըր, կիւնահ-
լարըն 'ա՞ֆվ օլունսուն՝ տէմէտի մի, եօղսա՝ գալգ
6 վէ կէդ՝ տէմէտի մի։ Ամմա նէն իւլ լինսանըն՝ էէր
իւզէրինէտ կիւնահլար 'աֆվ էթմէյէ հիւքիւմէթի
վար խալխընի պիլտիրիզ իչուն, (օլ զէման քէօթ-
րիւմտ,) գալգ, տէօշէյինի գալտըրըզ խանէյնէ կիթ՝
7 տէտի։ Օլ տաթի գալգըզ խանէսինէ կիթտի։ (8) վէ
խալգ պոյնա կէօրմէկլէ թէ'ճէվիւզ էտիպ, ատէմ-
լէրէ պէյլէ գուսուրէթի վէրմէն Ալլահա համտ էյլէ-
սինլէր։
9 Վէ Յիսուս օրատան իլէրի կէչէր իլէն կէօմրիւք
մահալինտէ օթուրուր Մաթթա նամ պիր ատէմ
կէօրտիւքտէ, անա՝ Արտընճա կէլ՝ տէտի. օլ տա-
10 խի գալգըզ անլէն արտընճա կիթտի։ Վէ վագը՝ օլ-
սուս քի՝ խանէտէ սօֆրույա օթուրտըղընտա, իլճէ
չօղ կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւնահքեարլար կէլիպ՝ Յի-
սուս վէ անլէն շէյիրտլէրի իլէ պէրտպէր սօֆրույա
11 օթուրտրլար։ Վէ ֆէրիսիլէր պոյնա կէօրմէկլէ ա-
նէն շէյիրտլէրինէ՝ Սիզին մուալլիմինիզ նի՞չին
կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւնահքեարլար իլէ թա'ամ է-
12 տիյօր՝ տէտիլէր։ Յիսուս տաթի պոյնա իչիթտիքտէ,
անլէրէ՝ Սաղ օլանլար տէյիլ, անճագ 'իլլէթ-
13 լի օլանլար հէքիմէ միւհթաճ տըր։ Իմտի կիտիպ՝

Գուրպան տէյիլ, մէրհամէթ իսթէրիմ՝ քէլմը-
նէն մա'նասընը էօյրէնինիզ, դիրա սալիհլէրի տէյիլ,
ֆագաթ կիւնահքեարլարը թէվպէյէ տա'վէթ էթ-
մէյէ կէլտիմ՝ տէտի։
14 Օլ զէման Եուհաննանըն շէյիրտլէրի անըն կանը-
նա կէլիպ՝ Նի՞չին պիզ վէ ֆէրիսիլէր չօղ օրուճ
15 թութարըզմըզ, հալտէ, աէնին շէյիրտլէրին թութ-
մազլար՝ տէտիլէր։ Յիսուս տաթի անլէրէ խիթապէն՝
Տիւյիւնճիւլէրին՝ կիւվէյի կանլարընտա պուլունս-
տրգճա, հազին օլմալարը միւմքի՞ն մի տիր. ամմա
կիւվէյինին անլէրտէն ալընճաճագը կիւնլէր կէլիր,
16 օլ զէման օրուճ թութմաճագլար տըր։ Վէ հիչ պիր
քիմսէ եէնի չուխա փարչասընը էսքի լիպասա կամա
գօմմազ, դիրա լիպասըն թա'միրի իչուն ֆէնա օ-
17 լուր. վէ եէնի շէրապը էսքի թուլումշարա գօմմազ-
լար. եօղսա թուլումշար կըրթըլըզ շէրապ տէօքիս-
լիւր վէ թուլումշար տաթի թէլէֆ օլուր. լաքին
եէնի շէրապը եէնի թուլումշարա գօրլար, վէ իքիսի
տէ մահֆուզ օլուր՝ տէտի։
18 Պու նէսանէլէրին անլէրէ սէօյլէմէքտէ իքէն, իչիթ
պիր բէ'իս կէլիպ անա սէճտէ էտէրէք՝ Գըզըմ էլ
ան վէֆաթ էթմիշ տիր, լաքին սէն կէլիպ անըն
19 իւզէրինէ էլինի վազ՝ էյլէ, վէ հայաթ պուլաճագ
տըր՝ տէտի։ Յիսուս տաթի գալգըզ՝ շէյիրտլէրի իլէ
պէրտպէր անըն արտընճա կիթտի։
20 Վէ իչիթ օն իքի սէնէտէն պէրու նէզճի տէմէ
միւպթէլա օլսուն պիր գաբը՝ արգասընտան հագլա-
21 շըպ լիպասընըն էթէյինէ տօղունտու։ Ջիրա քէն-
տի քէնտինի՝ Անճագ լիպասընա տօղունսամ, խէ-

22 լաս պուլուրըմ՝ տէր իսի։ Վ֊է Յիսուս ասօնիւպ ա֊
նը կէօթուրտաք՝ ձէսարէթլէն, էյ գըզըմ, իմանըն
սէնի խէլաս էյլէսի՝ տէսի. գարը տախի օվ սա՛աթ
խէլաս պուլսուս։
23 Վ֊է Յիսուս օվ ըմ֊իսին խանէսինէ կէլիպ՝ նէյզէն֊
24 լէր իլէ վէլվէլէ էտէն խալգը կէօթուրտաք, Անլէրի՝
Զէբիլինիպ, զիրա գըզ վէֆաթ էթմէտի, անճաղ
25 ույույօր՝ տէսի. վէ անա կիւլսիւլէր։ Իսմի խալգ
չըգարըլսըգտաս, քէնտիսի իչէրի կիրիպ՝ գըզըն է֊
26 լինի թուտտու, օվ տախի գալգտը։ Վ֊է պու վա֊
գը՛անըն խապէրի օվ տէյարըն հէր թարաֆընա
շայը՛ օլսու։
27 Վ֊է Յիսուս օրատան իլէրի կիտէր իքէն, արտըն֊
ճա իքի ա՛մա կէլիպ՝ Եա՛ Իսի ի֊ Տաւուտ, պիզի
մէրհամէթ էյլէ՝ տէյէրէք ֆէրեատ էտէրլէր իսի։
28 Վ֊է էվի կիրտիյինտէ, օվ ա՛մայար անըն նէզտինէ
կէլտիրէր. Յիսուս տախի անլէրի՝ Պունու էթմէյէ
գաաիր օլտըգըմա ինանը՞ր մը սընըզ՝ տէմէքլէ, ան֊
29 լէր անա՝ Պէյի եա՛ Բապպ, տէսիրլէր։ Օվ զէ֊
ման կէօզլէրինէ տօգունուպ, Սիզէ իմանընըզա կէօ֊
30 րէ օլսուն՝ տէսի։ Վ֊է անլէրին կէօզլէրի աչըլսը.
վէ Յիսուս անլէրի՝ Սադընըն, քիմնէ պիլմէսինի՝
31 տէյիւ էքիտէն թէնպիհ էյլէսի։ Անլէր իսէ չը֊
գըպ՝ պիւթիւն օվ տէյարատա խապէրինի նէշը էթ֊
տիլէր։
32 Վ֊է անլէր չըգար իքէն, իչթէ եանընա տիլսիզ
33 վէ մէճնուն պիր ատէմ կէթիրտիլէր։ Վ֊է ճինն իսի֊
բաճ օլուտըգտաս, օվ տիլսիզ սէյլէսի. վէ խալգ
թէ՛աճճիւպ էտիպ՝ Խորայէլտէ հիչ պիր վագըթ պէյ֊
34 լէ չէյ կէօրիւլմէմիշ տիր՝ տէսիլէր։ Ֆագաթ ֆէ֊

րիսիլէր՝ ձինն֊էրին ըմ֊իսի վասըթ ասըյլէ ճինն֊էրի
իսրաճ էտէր՝ տէսիլէր։
35 Վ֊է Յիսուս անլէրին սինաղօգլաբընատա թա՛լիմ
իլէ պէշտրէթ ի մէլէքութիւ վա՛զ էտէրէք, վէ խալգ֊
ատա հէր նէվ՛ մնրաղ վէ հէր տիւրլիւ խասթալըղը
տէֆ՛ էտէրէք, ճիւմլէ շէհրլէրի վէ քէօյլէրի ասլա֊
36 շըր իսի։ Վ֊է խալգը կէօրմէքլէ անլէրէ թէրահհիւմ
էթտի. զիրա չօպանը օլմայան գոյունլար կիպի եօր֊
37 ղուն վէ փէրիշան իսիլէր։ Օվ զէմանի շայիրտլէրինէ
խիթապէն, Կերչի հասատա չօգ՝ ամմա ա՛մէլէ ազ
38 տըր։ Իսմի հասատըն Սահիպինէ, քէնտի հասա֊
տընա ա՛մէլէ կէօնտէրսին՝ տէյիւ նիյազ էտինիլ
տէսի։

ՊԱՊ 10

1 Վ֊է օն իքի շայիրտինի եանընա չաղըրըպ, նափտք
բուհլար իւղէրինէ՝ անլէրի իսրաճ էթմէյէ վէ հէր
նէվ՛ մնրաղ վէ հէր տիւրլիւ խասթալըղը տէֆ՛ էթ֊
մէյէ անլէրէ գուտրէթ վէրտի։
2 Վ֊է օն իքի ըհսուլըն իսմ֊էրի պունլար տըր. Եա՛֊
նի պիրինճիսի Պետրոս թէսամիյէ օլսունան Սիմ՛օն ի֊
3 լէ գարնտաշը Անտրաոս, Զէպէտի օղլու Եա՛գուպ
իլէ գարնտաշը Եուհաննա, Ֆիլիպպոս վէ Պարթո֊
լոմաոս, Թոմա վէ կէօմրիւքճիւ Մ՛աթթա, Հալֆա
օղլու Եա՛գուպ վէ Թաթէոս լագըպը Լէպպաոս,
4 Գանավի Սիմ՛օն վէ անը էլէ վէրէն Իսխարիօթի
Եէհուատա։
5 Յիսուս պու օն իքիլէրի կէօնտէրիպ՝ անլէրէ թէն֊
պիհ էտէրէք տէտի քի, Թա՛ֆէլէրին հօրնա կիթ֊
մէյինիզ վէ Սամարիալըլարըն պիր շէհրինէ կիրմէ֊

6 յինիզ· Պիթ Թէրճիհ պէյթ ի Իսրայէլին զայ՝ օշ
7 մուշ գոյունլարընա վարընըզ, վ է վարարզընըզտա,
Մէվլէվիւթ իւա սէմաւաթ Հագլաշընշ տըր՝ տէյէրէք,
8 վա՛զ էտինիզ։ Խասթալարա շիֆա վէրինիզ, ճիւ-
զամըլարը Թաթհիր էտինիզ, [Էօլիւլէրի տիրիլտի-
նիզ,] ճինլէրի իխրաճ էտինիզ. մէճճանէն ալտընըզ,
9 մէճճանէն վէրինիզ։ Փէմէրլէրինիզտէ նէ ալթուն
10 վէ նէ կիւմիւշ վէ նէ պագըր, վ է եօլ իչիւն նէ
տաղարճըզ վէ նէ խրի էնթարի վէ նէ այագ գապ-
լարը վէ նէ 'աստա Թէտարիք էտինիզ, դիրա իշճի
11 քէնտի Թա՛ամընա լա՛իգ տիր։ Վ է Հանկը շէհրէ վէ
եա քէօյէ կիրէրսէնիզ, անտէ քիմ լա՛իգ օլաըդընը
սու՛ալ էտիպ, չըդընճայա տէկին օրատա գալընըզ։
12 Վ է խանէյէ կիրսէյնինիզտէ՝ անա սէլամ վէրինիզ։
13 Վ է էյէր օլ խանէ լա՛իգ իսէ, սէլամընըզ անընը իւ-
զէրինէ կէլսին. վէ էյէր լա՛իգ տէյիլ իսէ, սէլա-
14 մընըզ սիզէ րիճ'աթ էլլէսին։ Վ է սիզի Հէր քիմ
գապուլ էթմէյիպ՝ սէօզլէրինիզի տինկլէմէզսէ, օլ
խանէտէն եախօտ օլ շէհրտէն չըգարըղընըզտա՝ ա-
15 յագլարընըզդըն թօզընը սիլքինիզ։ Հագիգաթէն սի-
զէ տէրիմ քի՝ բուզ ի ճէզատա Սաաթամ վէ Ղ ամօրա
տէյյարընըզդըն Հալի օլ շէհրին Հալինատէն էհվէն օլուր։
16 Իչթէ պէն սիզի գոյունլար կիպի գուրտլար արա-
սընա կէօնտէրիրիմ. իտմի երլէնլար կիպի 'ադիլ՝
17 վէ կէօյէրճինլէր կիպի սաաէտիլ օլունըզ։ Լաբին
սաէտմէրտէն սագընընըզ, դիրա սիզի միլլէթ մէճ-
լիսլէրինէ Թէսլիմ էտիպ՝ սինաղօղլարընատա տէօյէ-
18 ճէքլէր տիր։ Չէմ տախի պէնիմ իչիւն՝ անլէրէ վէ
Թա՛իֆէլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ Հաքիմլէր վէ
19 մելիքլէր Հուզուրընա ճէլպ օլունմագսընըզ։ Իտմի

սիզի Թէսլիմ էթտիքլէրի զէմանՙ Գասըլ վէ նէ սէօյ-
լէյէյիմՙ տէյիւ էհտիչէ էթմէյինիզ, չիւնքի նէ
սէօյլէյէճէյինիզ սիզէ օլ սա'աթատա վէրիլէճէք տիր։
20 Զիրա սէօյլէյէնլէր սիզ տէյիլ սինիզ, ամմա սիզ-
21 տէ սէօյլէյէն՝ փէտէրինիզին Րուհը տըր։ Վ է գարն-
տաշ գարնտաշը՝ վէ փէտէր էվլատը էօլիւճէ Թէս-
լիմ էտէճէք. վէ էվլատ վալիտէյն 'ալէյհինէ գալ-
22 գըշըպ՝ անլէրի էօլտիւրէճէքլէր տիր։ Վ է իտմի ի-
չիւն ճիւմլէ Թարափընատան պուղզ օլունաճագսընըզ.
լաբին քիմ քի նիհայէթէ գատար Թէհամմիւլ է-
23 տէրսէ, օ խէլատ պուլաճագ տըր։ Վ է սիզէ պիր
շէհրտէ Թէ'աատի էթմէյիպ՝ տիկէրինէ
փիրար էտինիզ. դիրա Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
Իսրայէլ շէհրլէրինին
24 տէվրինի Թէքմիլ էթմէյէճէքսինիզ։ Շայիրատ մու-
'ալլիմինէ վէ գուլ էֆէնտիսինէ փա՛իգ տէյիլ տիր։
25 Շայիրատ մու'ալլիմի կիպի՝ վէ գուլա էֆէնտիսի կի-
պի օլմագ քիճայէթ էտէր. խանէ սահիպինէ Պա-
'ալէպուլ տէտիքլէրի Հալտէ, անընը խանէսի խալը
26 գընա նէ՞ գատար զիյատէ դէյէճէկլէր դի։ Իտմի
անլէրատէն գօրգմայընըզ, դիրա քէչի օլունմայագ
մահփի՝ վէ պիլինմէյէճէք կիպի պիր շէյ Հօգ տըր։
27 Սիզէ գարանլըգտա տէտիյիմի այտընըզգտա սէօյլէ-
յինիզ, վէ գուլաղընըզդա սէօյլէնիլէնի տամլար իւ-
28 զէրինատէ Թ'լան էտինիզ։ Վ է ճանը էօլտիւրմէյէ գա-
տիր օլմայրակ՝ ճէհէտի էօլտիւրէնլէրատէն գօրգմա-
յընըզ. լաբին հէմ ճանը հէմ ճէհէտի ճէհէննէմատէ
29 հէլաք էթմէյէ գատիր օլանատան գօրգունըզ։ Իպի
սէրչէ պիր փուլա սաթրըմազ մը. վէ անլէրատէն
պիրի փէտէրինիզին իլընի օլմագսըզըն եէրէ տիւշմէզ։

30 Անդին իսկ պաշընդզն գրկաորընն ճիւմկէսի ասլըկը
31 տըր ։ Անդն իչիւն գօրգմայընըդ, սիզ չօգ սերչկէր-
32 տէն էֆզալ սընդզ ։ Իմոի հէր քիմ առէմկէրին
հուզուրընաա պէնի իգրար էաերսե , պէն տաիի սե-
մաւաթտաա օլան փէտէրիմին հուզուրընտաա անը իգ-
33 րար էաերիմ ։ Վ է հէր քիմ առէմկէրին հուզուրըն-
տաա պէնի ինքեար էաերսե , պէն տաիի սեմաւաթ-
տաա օլան փէտէրիմին հուզուրընտաա անը ինքեար է-
34 տերիմ ։ Զէմինէ սելամէթ կէթիրմէյէ կելտիմ զանն
էթմէյինիզ . սելամէթ տէյիլ , լաքին գրկճ կէթիր-
35 մէյէ կելտիմ ։ Զիրա առէմի փէտէրինտէն վէ գրգը
վալիտէսինտէն վէ կելինի գայն վալիտէսինտէն ա-
36 յրըմազա կելտիմ . Վ է առէմին տուշմէնկէրի քէն-
37 տի խանէսի խալգընտան օլաճագ տըր ։ փէտէրի վէ
եա վալիտէյի պէնտէն զիյատե սէվդէն՝ պանա լա-
՛իգ տէյիլ տիր , վէ օղլու վէ եա գրգը պէնտէն զի-
38 յատե սէվդէն՝ պանա լա՛իգ տէյիլ տիր ։ Վ է խա-
չընը ալըզ արտըմա կէլմէյէն՝ պանա լա՛իգ տէյիլ
39 տիր ։ Հայաթընը պուլան՝ անը զայ՛ էտէճէք , վէ
պէնիմ իչիւն հայաթընը զայ՛ էտէն՝ անը պուլա-
40 ճագ տըր ։ Անդի գապուլ էտէն՝ պէնի գապուլ էթ-
միշ օլուր , վէ պէնի գապուլ էտէն՝ պէնի իբսալ
41 էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր ։ Փէյղամպէր սրփա-
թըյլէ պիր փէյղամպէրի գապուլ էտէն՝ փէյղամ-
պէր էճրինի ալաճագ , վէ սալիհ սրփաթըյլէ պիր
սալիհի գապուլ էտէն՝ սալիհ էճրինի ալաճագ տըր ։
42 Վ է հէր քիմ պու քիւչիւքլէրին պիրինէ շայիրա
սրփաթըյլէ եալընըզ պիր քեսսէ սօղուդ սու իչի-
րիրսէ , հագիգաթէն սիզ տէրիմ քի օլ քիմսէ
էճրինտէն սալա մահրում օլմայաճագ տըր ։

ՊԱՊ 11

1 Վ է Յիսուս ան իրի շայիրտինէ Ի՛թա ի Եվամիրի
թէմամ էթտիկտէ , շէհրլէրինտէ վա՛զ ու թա՛լիմ
էթմէք իւզրէ օբատան ՛ազիմէթ էթտի ։
2 Վ է Եուհաննա զընտանտաա Քրիստոսըն ա՛մալընը
իչիթմէկտէ , Օ՛ կէլէճէք քիմսէնէ սէ՛ն մի սին , եօգ-
սա տիկկէր պիր քիմսէնէյէ՞ մի միւնթազըր օլալըմ՝
3 տէմէք իչիւն , Քէնտի շայիրտլէրինտէն իրիսինի ա-
4 նըն նէզտինէ կէօնտէրտի ։ Վ է Յիսուս անլէրէ ճէ-
վապէն՝ Ա՛միպ իչիթտիյինիզ վէ կէօրտիւյիւնիւզ
5 շէյլէրի Եուհաննայա նագլ էտինիզ . Քէօրլէր կէօ-
րիւպ՝ թօփալլար էիւրիւր , ճիւզամլըլար թտմէ՛կ
օլուէնուպ՝ սաղըրլար իչիտիր , էօլիւլէր զէյամ էտիպ՝
6 ֆուգարայա պէշարէթ Թէպշիր օլուէնուր ։ Վ է պէ-
նիմ հագգըմտաա սիւրչմէյէն նէ՛ միւպարէք տիր՝
տէտի ։
7 Վ է անլէր կիթտիկտէ , Յիսուս Եուհաննա հագ-
գընտաա խալգա սէօյլէմէյէ պաշլատը . Պէրրիյէյէ
նէ՞ սէյր էթմէյէ չըգտընըզ , բիւզկեարտան սալա-
8 նան պիր զամ՛ը մը ։ Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգտը-
նըզ , զարիֆ էավապ կիյինմէյ պիր առէ՞մ մի . իշ-
Թէ զարիֆ կիյինլէր մելքլէրին խանէլէրինտէ պու-
9 լունուրլար ։ Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգտընըզ , պիր
փէյղամպէր՞ մի . պէլի՛ սիզէ տէրիմ քի փէյղամ-
10 պէրտէն տէ տահա պէօյիւք տիր ։ Զիրա՝ Իշթէ պէն
սէնտէն իլէրի , եօլընը էօնիւնճէ հազըրլայաճագ օ-
լան մուխպէրիմի իբսալ էտէճէյիմ՝ տէյիւ հագգըն-
11 տա եազըլմըշ օլան զաթ պու տըր ։ Հագիգաթէն

սիղէ տէրիմ քի՝ Նիսասան Թէվէղղիւա էտէնլէր
պէյնինտէ վաքթիվ էտիճի Եուհաննասան պէօյիւք
քիմսէ զուհուր էթմէմիշ տիր. լաքին մէլէքիւթ իւա
սէմավաթտա էն քիւչիւյիւ անտէն պէօյիւք տիր։
12 Վէ վաքթիվ էտիճի Եուհաննանըն կիւնլէրինտէն
շիմտիյէտէք՝ մէլէքիւթ իւա սէմավաթ ճէպր օլուս-
13 նուր, վէ ճէպպարլար անը զաթթ էտէրլէր։ Զիրա
ճիւմլէ փէյղամպէրլէր վէ շէրի'աթ Եուհաննայա
14 տէկին փէյղամպէրլիք էթտիլէր։ Վէ էյէր գապուլ
15 էթմէք իսթէրսէնիզ, կէլէճէք Իլիյա պուս տըր։ Ի-
16 շիտիր գուլագլարը օլան իշիթսին։ Ամմա պուս նէս-
լի քիմսէ Թէշպիհ էտէյիմ. չարշուլարտա օթուս-
17 բուպ արգատաշլարընա՝ Սիղէ տիւտիւք չալտըգ,
ամմա բագա էթմէտինիզ, սիղէ ֆիղտան էթտիք, ամ-
մա տէօյինմէտինիզ՝ տէյիս չաղըրտան չօճուգլարա
18 միւշապիհ տիր։ Զիրա Եուհաննա կէլտի, նէ եէր՝
19 նէ իչէր, վէ՝ Անատ ճինն վար՝ տէրլէր։ Իսն իւվ
ինսան կէլտի, հէմ եէր հէմ իչէր, վէ՝ Իշթէ պօ-
ղազընա թապի՝ վէ մէչիսօր պիր ատամ, կէօմրիւք-
ճիւլէրին վէ կիւնահքեարլարըն տօսթը տըր՝ տէր-
լէր. ֆագաթ հիքմէթ քէնտի էվլատը թարաֆքըն-
տան թաստիգ օլունտու։
20 Օվ զէման միւ'ճիզէլէրինին էքսէրիսի իճրա գըլըն-
տըդը շէհրլէրէ, թէվպէ էթմէտիքլէրի իչիւն թա'-
21 դիր էթմէյէ պաշլատը։ Վա՜յ սանա, էվ՝ Քօրազին,
վա՜յ սանա, էվ՝ Պէյթսայտա, դիրա սիղտէ իճրա գը-
լընան միւ'ճիզէլէրը Սուր վէ Սայտատա իճրա գըլըն-
մըշ օլսայըտը, չօգտան չուվ վէ քիվ իլէ Թէվպէ
22 էթմիշ օլուրլար իտի։ Ամմա սիղէ տէրիմ քի՝ բուդ ի
ճէզատա Սուր վէ Սայտանըն հալի սիղինքինտէն էհ-

23 վէն օլաճագ տըր։ Վ էյ սէն, էվ կէօյէտէք նիւճէլէ-
նէն ֆէքիրնահուտ, ճէհէննէմիէտէք էնտիրիլէճքսին
զիրա սէնտէ իճրա գըլընան միւ'ճիզէլէրը Սատուտ
տա իճրա գըլընմըշ օլսայըտը, պու կիւնէ գատար
24 պագի գալըր իտի։ Ամմա սիղէ տէրիմ քի՝ բուդ ի
ճէզատա Սատուտ տիյարընըն հալի սէնինքինտէն
էհվէն օլաճագ տըր։
25 Օվ զէման Ցիսուս ճէվապ էտիպ տէտի քի, Էվ
սէմա վէ զէմինին սահիպի փէտէր, սանա շիւքր է-
տէրիմ քի պու նէտանէլէրի 'ալիմլէր վէ 'արիֆլէրտան
իսճա էտիպ՝ անլէրի մա'սում լուֆար էվլէտին,
26 Պէվի, էվ փէտէր, զիրա 'ինսինտէ պէօյլէ խոշ կէօ-
27 րիւնտու։ փէտէրիմտէն հէր շէյ պանա թէսլիմ օ-
լունտու. վէ Օղլու փէտէրտէն զայրի քիմսէ թա-
նըմազ. փէտէրի տաթի Օղուլտան՝ վէ Օղլըն անը
լուֆար էթմէսինի միւրատա էվլէտիյի քիմսէտէն զայ-
28 րիսի թանըմազ։ Էվ ճիւմլէ հօրդուն վէ ևիւքլիւվէր,
պանա կէլինիզ, պէն տաթի սիղ բահաթ վէրիրիմ,
29 Պօյունտուրըդումը իվլէրինիզէ ալընըդ, վէ պէնտէն էօյ-
րէնինիզ, չիւնքի հալիմ վէ գալպէն միւթէվազը՝ իմ,
30 վէ ճանլարընըդա բահաթ պուլուրսունուդ։ Զիրա պօ-
յունտուրըդում տասան՝ վէ ևիւքիւմ խաֆիֆ տիր։

ՊԱՊ 12

4 Օվ զէման Ցիսուս սէպէթ կիւնիւ էքինն արասընտան
կէչիյօր իտի. վէ շայիրտլէրի աճըգմաղլէ պաշլագ-
2 լարը գօփարարագ նէմէյէ պաշլատըլար։ Վէ ֆէրի-
սիյէր պուռու կէօրտիւքլէրինտէ անա՝ Իշթէ շա-
յիրտլէրին սէպէթ կիւնիւնտէ իշլէմէսի հէյալ օլմա-
3 յան շէյի իշլէյօրլար՝ տէտիլէր։ Օվ տաթի անլէրէ

տէտի քի՝ Տաուտն քէնտիսիյէ պէրապէր պուլու-
նանլար իլէ՝ ամբղտրղը զէման նէ՝ եափտրղրնը օգո՞ւ-
4 մատնրղ մը. Նասլ պէյթ Ուլլահա կիրիպ եէմէ-
սի քէնտիսինէ վէ քէնտիսիյէ պէրապէր օլանլարա
տէյիլ, անմադ եայրնրղ քնահինէրէ հէլալ օլան
5 հուզուր էրմէրլէրինի եէտի։ Նախօտա սէպէթ կիւնէ-
բինտէ քնահինէրին հէյբէլսէ սէպէթի պօզուլ՝ սուչ-
սրղ օլարդլարրնը շէրի՛աթտա օգո՞ւմատնրղ մը։
6 Ամմա սիզէ տէրիմ քի՝ պուրատա հէյբէլսէն ա՛-
7 զամ օլան վար տրը։ Վէ էյէր՝ Գուրպան տէյիլ,
մէրհամէթ իսթէրիմ՝ քէլամընդն մա՛նասրնը պիլ-
սէյտինիզ, սուչարդլարը հիւքմ էթմէդ խոնիզ.
8 Զիրա Խան իւլ ինատն եէմի ի սէպէթին [տախ] Ա-
հիվպ տիր։
9 Վէ օրատտան Հարէքէթէ՛ անկերին սինադօգընա
10 կերտիրտսէ, Իշթէ օրատտա էլի գուրսուտրշ պիր ա-
տէմ պուլունմադլէ անը մութթէհիմ չրդտրմադ
մէրամրյէ, Սէպէթ կիւնիւնտէ շիֆա վերմէք հէ-
11 լա՛լ մը տրը՝ տէյիս անա սու՛ալ էթտիկէր։ Օվ
տախ անկերէ խթա՛պէն՝ Սիզատն քի՛մ վար տրը
քի պիր գօյունը օլուպ տա՝ սէպէթ կիւնիւնտէ չու-
գուրա տիւշտիյիս Հալտէ, անը թուխթուպ չրդտր-
12 մայա։ Իմտի տատէմ գօյունտան նէ՝ գատար էֆղալ
տրը. պինա՛էն ՚ալէյհ սէպէթ կիւնիւնտէ խայր իշէ-
13 մէք հէլալ տրը՝ տէտի։ Օվ զէման օվ տատէմ՝ Ի-
սինի ուզաթ՝ տէտի. օվ տախ ուզաթտը, վէ տի-
14 կերի կիպի սադ օլտու։ Ամմա ֆէրիսիյէր չդրըպ՝ ա-
նը նիճէ հէլաք էտէյիմ՝ տէյիս անըն ՚ալէյհինտէ
մէշվէրէթ էթտիկէր։
15 Վէ Զիսուս պուռնա պիլմէքլէ՝ օրատտան էքսիլտի.

վէ անըն արտընձա խայրը ճէմա՛աթ կիտէրէք, ան-
16 կերին ճիւմլէսինէ շիֆա վերտի։ Վէ քէնտիսինի շայը՝
էթմէմէկլէրինի անկերէ էքիտէն թէնապհ էյլէտի.
17 Թա քի Իշա՛նա փէյղամպէրը վատրթատրյէ իսպար
18 օլանան քէլամ իմտամ օլանա, Եա՛նի՝ Իշթէ ին-
թիսապ էթտիյիմ գուրըմ՝ ճանդրմին բազի օլորդը
սէվիսիւիւմ. Թուհմը անըն իւզէրինէ վազ էտճէ-
յիմ, վէ թա՛իֆկէրէ շէրի՛աթ իսպար էտճէք տիր։
19 Մինադա՛ա վէ նիտա էթմէկյէճէք տիր, անըն սէ-
ատրնը մէյտանլարատա քիմսէ իշիթմէկյէճէք տիր։
20 Թա շէրի՛աթը միւզաքիֆէր էտինճէկյէտէք՝ էզիլմիշ
գամբշը գրրմայաճագ, վէ թիւթէն ֆիթիկի սէօն-
21 տիւրմէկյէճէք տիր։ Թա՛իֆկէրը տախ անըն խամինէ
իւմիտ էտճէքտէր տիր։
22 Օվ զէման էանրնա քէօր վէ տիլսիզ պիր մէճնուն
կէթիրիյտի. օվ տախ անա շիֆա վերտի, շէօյլէ
23 քի օվ քէօր վէ տիլսիզ սէօյլէտի վէ կէօրտիւ։ Վէ
ճիւմլէ խալգ Հայրան օլուպ՝ ՚Ազէպտա Իսրն ի Տաուտ
24 պո՞ւ մը տրը՝ տէրլէր իտի։ Ամմա ֆէրիսիյէր պուռնա-
իշիթտիյէրինտէ, Պու քիմսէ ճինդէրի անճագ ճինն-
էրէն բէ՛իսի Պա՛ալզէպուլ վատրթատրյէ իսրագ
25 էտիյօր՝ տէտիլէր։ Վէ Զիսուս էֆէնտարլարրնը պիլ-
մէքլէ, անկերէ տէտի քի՝ Փէնտի ՚ալէյհինէ մուխա-
լէֆէթի իւզրէ օլան հէր հիւքիմէթի խարագ օլուր,
վէ քէնտի ՚ալէյհինէ մուխալէֆէթի իւզրէ պուլունան
26 հէր շէյը կա խանէ պագի գալմադ։ Վէ էյէր Շէյ-
թան Շէյթանը իսրագ էտէրսէ, քէնտի ՚ալէյհինէ
մուխալէֆէթի իւզրէ օլորդընտան՝ հիւքիմէթի նա՞-
27 օվ պագի գալա պիլիր։ Վէ էյէր պէն ճինդէրի Պա-
՚ալզէպուլ վատրթատրյէ իսրագ էտերսեմ, սիզին օ-

զու լլաբընդդ քիմի՝ն վաստթասբյլէ իխրաճ էաէրլէր ։
պուՆուն իչուն սիղին հաքիմլէրինիդ անկեր օլաճագ
28 տըր ։ Լ՝աբին պէն ճիննլէրի Րուհ Ուլլահ վաստթա-
սբյլէ իխրաճ էթմէկյիմ հալտե՛ մէկէրիւթ Ուլլահ
29 սիղէ վաստդ օլմուշ տըր ։ Եափօա պիր քիմսէ գուվ-
վէթլի պիր ատէմին խանէսինէ կիրիպ՝ անդն էշեա-
սընը եազմա էթմէկէ նա՛օրդ գաօսիր օլա պիլիր ,
մէկեր օդ գուվվէթլի ատէմի էվվէլա պաղլայրդ՝ պա՛-
30 տէհօու անդն խանէսինի եազմա էտէ ։ Պէնիմ իլէ
օլմայան պանա դրտա տըր , վէ պէնիմ՝ իլէ ճէմ՛
31 էթմէկյէն տադրտրր ։ Անդն իչուն սիղէ տէրիմ քի՝
Հէր կիւնահ վէ քիւֆր ատէմլէրէ՝ ՝ափվ օլունուր ,
ֆագաթի Րուհա օլան քիւֆր ատէմլէրէ ՝ափվ օ-
32 լունմազ ։ Վ՛է Հէր քիմ Իսդն իւլ ինսան ՝ալէյհինէ
պիր սէօզ սէօյլէրսէ՛ անա ՝ափվ օլունուր , լաբին
Հէր քիմ Րուհ իւլ Գուտա ՝ալէյհինէ սէօյլէրսէ ,
անա կէրէք տիւնեատտա կէրէք ափրէթտա՝ ՝ափվ օ-
33 լունմազ ։ Եափօա ադաճը էյի վէ մէյվէսինի էյի
էտինիդ , եափօա ադաճը ֆէնա վէ մէյվէսինի ֆէ-
նա էտինիդ , դիրա ադաճ մէյվէսինտէն մա՛լիւմ տիր ։
34 Էյ էհկէրէք նէտլի , սիդ քէօթիւ խլէն խայրլը նէս-
նէլէր նա՛օրդ սէօյլէյէ պիլիրսինիդ · դիրա ադրդ գալ-
35 պին ֆագաօրնատտ սէօյլէր ։ Էյի ատէմ գալպինէն
էյի խագինէսինտէն էյի շէյլէր չրգտարրր , վէ քէօ-
թիւ ատէմ քէօթիւ խագինէտէն քէօթիւ շէյլէր
36 չրգտարրր ։ Լ՝աբին սիղէ տէրիմ քի՝ ատէմլէր սէօյլէ-
տիքլէրի հէր պաթրդ սէօզ իչուն բուդ ի ճէզատա
37 հիսապ վէրէճէկլէրէր տիր ։ Զիրա սէն քէնտի սէօղլէ-
բինտէն թէպրիյէ օլունաճագսըն, վէ քէնտի սէօզ-
լէրինտէն մահքիւմ օլաճագսըն ։

38 Օլ զէման ՝ուլէմա վէ ֆէրիսիէրտէն պա՛զլարդ
ճէվապ վէրիպ , Եա մՈՀ՛ամմիմ՛, սէնտէն պիր ՝ալա-
39 մէթ կէօրմէք իսդէրիդ՝ տէտիլէր ։ Օլ տաիսի ճէ-
վապընատա անդերէ տէտի քի՝ ֆէօթիւ վէ զինաքլար
նէտ՛ ՝ալամէթ թտլէգ էտէր , ամմա անա Եունուս
փէյղամպէրին ՝ալամէթինտէն դայրլի պիր ՝ալամէթ
40 վէրիմմէյճէք տիր ։ Զիրա Եունուս իչ կիւն իչ
կէճէ տատա պայրդընդն գարընդնատա օլտրդը կիպի՝ Իսդն
իւլ ինսան տաիսի իչ կիւն իչ կէճէ զէմինին պաթ-
41 Նրնատա օլաճագ տըր ։ Նինիվէ ատէմլէրի բուՀ է
ճէզատա պու նէտ՛ իլէ գալդըդ ՝ալէյհինէ հիւքմ
էտէճէք տիր , չինքի անդեր Եունուսդն վա՛զլյլէ
թէվպէյէ կէլտիլէր · վէ իչթէ պուբատտա Եունուսատան
42 տահա պէօյիւյիւ վար տըր ։ Ձէննուդ մէկէքսի բուՀ է
ճէզատա պու նէտ՛ իլէ գալդըդ ՝ալէյհինէ հիւքմ է-
տէճէք տիր , չինքի Ալլէյմանդն հիքմէթինի տինկ-
լէմէք իւզրէ զէմինին նինայէթլէրինտէն կէլտի · վէ
իչթէ պուբատտա Սիւլէյմանատան տահա պէօյիւյիւ
վար տըր ։
43 Եափաք բուՀ պիր ատէմտէն չրգտարդը զէման՝
գօրադ ևէրլէրտէն կէչէրէք բահաթ տրար , ամմա
44 պուլտմազ ։ Օլ վագթի՝ Զրգտարդը խանէմէ ՝ավ-
տէթ էտէյիմ՛ տէր , վէ կէլտիյինտէ ՀՀէ պօշ վէ
45 սիւֆրիւվիւշ վէ միւզէյյէն պուլմազդէ , Նիսպէ՛ պէ-
բատէրինճէ քէնտիսինտէն տահա քէօթիւ տիկեր
նէտի բուՀ ալըր , վէ անդեր կիպի՝ օրատտա տաքին
օլուրլար , վէ օլ ատէմին ՝ադրպէթի խաթիտասըն-
տան պէտթէր օլուր · պու քէօթիւ նէտլէ տահի
պէօյլէ օլաճագ տըր ։
46 Վ՛է օ տահա խալդա սէօյլէմէքտտ իչթէ՝ իչթէ

վալիտէսի իւէ պիրաաէրլէրի անընկէ սէօյլէշմէք խա-
47 թէյէրէք, խարխճանէ տուրաչօրլար խոի։ Վ֊է պիր
քիմսէ անա՝ Իշխէ վալիտէն իւէ պիրաաէրլէրին սէ-
նին իւէ սէօյլէշմէք արզուսուրլէ խարխճանէ տուրու-
48 յօրլար՝ ատոի։ Օլ տաթի սէօյլէյէնէ ճէվապկէն՝
Վ֊ալիտէմ քի՛մ տիր, վէ պիրաաէրլէրիմ քի՛միկը
49 տիր՝ ատոի։ Վ֊է էլինի շայիրտէրինէ տօղրու ու-
50 զաթդ՝ Իշխէ վալիտէմ վէ պիրաաէրլէրիմ. Զիրա
հէր քիմ սէմաւաթտա օլան փէտէրիսին իրաաէ-
թինի իճրա էտէր իսէ, պիրաաէրիմ վէ հէմշիրիմ
վէ վալիտէմ օ տիր՝ ատոի։

ՊԱՊ 13

1 Վ֊է օլ կիւնտէ Յիսուս խանէտէն չըգըպ՝ ատէնից
2 քէնարըննտա օթուրտու։ Վ֊է կանընա խայլի ճէմա-
'ատ ճէմ' օլմադըճ քէնատի զայըզդա կիրիպ օթու-
րուզտա, պիւթիւն ճէմա'ատ սահիպտէ տուրայօր
3 իտի։ Վ֊է թէլմիդլէր իւէ չօզ շէյլէր սէօյլէյիպ՝ ան-
լէրէ ատոի քի, Իշխէ պիր էրինճի էքին էքմէյէ
4 չըդուր։ Վ֊է էքեր իքէն՝ պա'զըսը եօլ քէնարընա ատուշ-
5 մէքճէ գուշլար կէլիպ անլէրի նէտիկը։ Վ֊է պա'զը-
սը չօզ թօփրադը օլմայան թաշլըդ մնհալլէրէ ատու-
շուպ, թօփրադըն ասէրնէյէն օլմաորդընտան՝ թէզ
6 պիթմէտի. Ֆագաթ կիւնէշ տօղաթդտա՝ եանընդ, քէօ-
7 քիւ օլմաորդընտան գուրուտու։ Վ֊է պա'զըսը ատո-
քէնէրը արաապնա ատուշմէքճէ, տէքէնէրը չըգըպ անը
8 պօղտուրլար։ Վ֊է պա'զըսը էյի թօփրադա ատուշուպ՝
քիմի կիւդ վէ քիմի ալթմըճ վէ քիմի օթուդ գաթ-
9 մնհտուդ վէրտի։ Իշխէր գուշագլարը օլան իշխէ սինն

10 Վ֊է շայիրտէրի եանընա կէլիպ, անա՝ Նի՛չին
11 անլէրէ թէմսիլլէր իւէ սէօյլէրօնի՝ տէտիկէր։ Օլ տա-
թի ճէվապընտա, անլէրէ՝ Զիւնքի մէլէքութ իւա սէ-
մնվաթըն էսրարընա վագըֆ օլմադ սիզէ վէրիլմիշ
12 տիր, ամմա անլէրէ վէրիլմէմիշ տիր։ Զիրա քիմսէ
վար իսէ, անա վէրիլէճէք վէ իֆթիւյատա պուլաճագ
տիր. ամմա քիմսէ եօղ իսէ, էլինէտ օլանը պիլէ
13 անտէն ալընաճագ տիր։ Պունունճուն իչիւն անլէրէ թէմ
սիլլէր իւէ սէօյլէրիմ, պիրա կէօրիւբ իքէն կէօրմէզ-
լէր, վէ իչիտիր իքէն իչիթմէզլէր, Չէմ տաթի անկ-
14 լամադըտըր։ Վ֊է անլէրին Հազրընտա, Իշխիթմէքլէ
իշիտէճէքսինիզ, ամմա անկլամայաճագսընըզ, վէ
պագարադ պագաճագսընըզ, ամմա կէօրմէյէճէքսի-
15 նիզ. Զիրա պու գաւմէն գալպի գալիզ օլուպ, գու-
լագլարըլէ աղըրճա իշիտիրլէր, վէ կէօզլէրինի տա-
թի գափատըլար, օլմայա քի կէօզլէրիյլէ կէօրիւպ՝
վէ գուլագլարըլէ իշիտէրէք, գալպէն ֆէհմ իւէ
բիւճուզ՝ էտէլէր, պէն տաթի անլէրէ շիֆա վէրէ-
յիմ՝ տէյլիւ Իչա'եանըն վահի իւէ պաշյուրադը
16 իթմամ օլունմըշ տըր։ Լ֊աքին սիզին կէօզլէրինիզ
միւպարէք տիր, չիւնքի կէօրիւբլէր, վէ գուլագլա-
րընըզ տաթի ֆֆ֊ապէ֊ տէր, չիւնքի իշիտիրլէր։
17 Զիրա Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՛ չօզ փէյղամ
պէրլէր վէ սաղիհլէր սիզին կէօրմէյիւնիզիւ կէօր-
մէյէ արզու էտիպ տէ կէօրմէտիլլէր, վէ սիզին ի-
շիթմէյինիզի իշիթմէյէ ադըլ֊ եդէպ տէ իշիթմէտիլլէր։
18 Իմմի սիզ էքինճի թէմսիլինի տինլէյինիզ։ (19) Հէր
քիմ մէլէքութ իւէ քէլամընը իշիթմէյինտէ անկ-
լամադսա, օլ շէրիր կէլիպ գալպինտէ էքիլմիշ
օլանը գափար. եօլ քէնարընտա էքիլմիշ օլան

20 պու տըը ։ Վ֊է Թաշլըգ մահալլէբաէ էբիլէն շոլ
քիմնէ տիր քի՝ քէլամը իշխիպ Հէմման անը սիւրուը
21 իլէ գապուլ էաէը . Ամմա քէնտինաէ քէօը օլմա-
սըզընատ՝ աղ վազըթ տայանըպ , քէյամնատ տօ-
լայը Թազիփգ էա Թէ՛աատի վուգու՝ պուլունճա տէը
22 Հալ սիւրըէը ։ Վ֊է տիքէնդէը արասընտա էբիլէն շոլ
քիմնէ տիր քի քէլամը իշխիր , լաքին պու տիւն-
էանըն էնտիշէսի վէ գէնկինդիլին հինէսի քէլամը պօ-
23 գար , օլ տաթի մահսուլսըզ օլուր ։ Վ֊է էյի Թօփ-
բագաա էբիլէն շոլ քիմնէ տիր քի քէլամը իշխիպ
անկլար . օլ տաթի մահսուլտար օլուպ՝ քիմի կիւզ ,
քիմի պէԹմըշ վէ քիմի օԹուզ գաԹ վէրիր՝ տէաի ։
24 Անկերէ տիկէը պիր Թէմնիլ իրաա էաիպ տէաի
քի՝ ՄէկէքիւԹ իւա սէմաւաԹ քէնաի Թարլասընտա
25 էյի Թօխում՝ էբէն պիր ատէմէ պէնկկէը ։ Վ֊է ա-
տէմիէը ույուր իբէն՝ անըն սիւշմէնի կէլիպ , պուզ-
26 տայ արասընտա տէլիճէ էբիպ կիԹ տի ։ Վ֊է էբէն պի-
Թիպ պաշագ վէրտիյինտէ , տէլիճէ տաթի կէօբիւն-
27 տիւ ։ Վ֊է խանէ սահիպինին գուլլարը էանընտա կէ-
լիպ անա՝ Էֆէնտիմ՝ , սէն Թարլանտա էյի Թօխում
է֊քմէտին մի , իտնի տէլիճէ նէ֊բէտէն հասըլ օլտու՝
28 տէա՛յէը ։ Օլ տաթի անկերէ՝ Պուննու պիր սիւշմէն
էԹմիշ տիր՝ տէաի . գուլլարը տաթի անա՝ Էյլի իսկ
իտնի֊ը մի սին , կիտիպ անը տէվէնիրէյիմ՝ տէտիյէը ։
29 Օլ տաթի՝ Խայը , օլմայա քի տէլիճէյի Թօփլար
իբէն անընկլ պէրաապէը պուղտայը տաթի գօփարա-
30 սընըգ ։ Պրաղընըգ , վագԹը Հասատտա տէկին իբիսի
պէրաապէը պէօյիւսիւն , վէ վագԹը Հասատտա օ-
բադճըլտար՝ Էյվէլա տէլիճէյի Թօփլայըգ , անը նագ-
մագ իչիւն տէմէտ տէմէտ պաղլայընըգ , ամմա պուղ-

տայը ամպարըմա ճէմ՝ էտինիգ , տէյէճէյիմ՝ տէտի ։
31 Անկերէ տիկէը պիր Թէմնիլ տաճա իրաա էտիպ
տէտի քի՝ ՄէկէքիւԹ իւա սէմաւաԹ պիր տատմին
ալըպ Թարլասընտա էբտիյի խարտալ տանէսինէ
32 պէնկկէը . Ճիւմլէ Թօխում֊յարատտ էն քիւչիյիւ ի-
սէ տէ , պէօյիւտիյիւ գէմտի՝ ճէմի՝ ի սէպգէվաԹ-
տան պէօյիւք օլուպ աղամ՝ օլուր , շէօյլէ քի Հավա
գուշլարը կէլիպ անըն տալլարընա գօնարլար ։
33 Անկերէ տիկէը պիր Թէմնիլ տաճա սէօյլէտի .
ՄէկէքիւԹ իւա սէմաւաԹ պիր գարը՝ ճիւմլէտի մա-
յալանըճաայատտէք , իւչ էօլչէք ուն իչինէ ալըպ կիզ-
լէտիյի մայատա պէնկկէը ։
34 Ցիսուս պունլարըն ճիւմլէտինի խալգա Թէմնիլլէը
իլէ սէօյլէտի , վէ անկերէ Թէմնիլտիպ՝ սէօյլէտիգ ի-
35 տի . Թա քի՝ Ադգըմը Թէմնիլլէը իլէ աչըպ , տիւն-
էանըն Թէ֊տիսինէն պէրու մահճի֊ը օլտն չէյլէբի պէ-
յան էտէճէյիմ՝ տէյիս փէյղամպէր վասրԹասըլէ
պույուրըլտն քէլամ իմմամ օլուննա ։
36 Օլ գէմտն Ցիսուս ճէմա՛ատԹը պրաղրպ խանէյէ
կէլտի . վէ շայիրտլէրի էանընտա կէլիպ , Թարլանըն
տէլիճէ Թէմնիլինի պիղլ Թէֆսիր էյլէ՝ տէտիյէը ։
37 Օլ տաթի ճէվապընտա անկերէ տէտի քի՝ Էյի Թօ-
38 խում էբէն Խան իւ֊ չինատն տրը . Վ֊է Թարլա
տիւնէտա տրը . էյի Թօխում տաթի մէկէքիւԹիւն
39 Էվլատը վէ տէլիճէ չէրիրին էվլատը տրը . Անը է-
քէն տիւշմէն՝ շէյԹան տրը , Հատատա տաթի տիւն-
40 էանըն ախիրի՝ վէ օրադճըլտար՝ մէկէքլէը տիր ։ Իտնի
տէլիճէ տէվէնիրիլիպ տաԹէչտէ եադրլտրդը կիպի , պու-
տիւնէանըն ախիրինտէ տաթի էօյլէ օլաճադ տրը ։
41 Իսն իւ֊ չինատն մէկա՛քէսինի կէօտտէրէճէք տիր ,

վէ անդէը ճիւմիէ թէօբէզլէրի վէ ֆըրտ իշլէյիճի-
42 լէրի մէլէքիւթիւնաէն թէօվէյլըդ, Անդէրի ամէէ
քիւլխանըննա ամէաճադլար տըր. օրաատա աղլայըշ
43 վէ տիշ դըճըրտատմասը օլաճագ տըր: Օվ զէման սա-
լիհէյը ֆէաէրլէրինին մէլէքիւթիւնաէ կիւնէշ կիպի
զիյա վէրէճէքլէը տիր. իշխիր դուլադլարը օլան
իշխիթան:
44 Եինէ մէլէքիւթ իւա սէմավաթ թարլատա կիզ-
լէնմիշ պիր խազինէյէ պէնկզէը ֆի պիր ատէմ անը
պուլտուպ կիզդէր, վէ սիւրուրինաէն վարդը՝ հէր նէ-
սի վար իսէ ֆիւրսէթի էաէրէք, օվ թարլայը իշ-
թիրա էաէր:
45 Եինէ մէլէքիւթ իւա սէմավաթ կիւզէվ ինճուվէը
46 արայան պիր պաղիրկեանա պէնկզէը. Մէրգում զի-
գէյմէթ պիր ինճու պուլտըզընտա, վարդը հէր նէ-
սի վար իսէ ֆիւրսէթի էաիպ, անը իշթիրա էթտի:
47 Եինէ մէլէքիւթ իւա սէմավաթ աէնիդէ աթըլըպ
48 հէր ճինսաէն ճէմ՚ էաէն պիր ադա պէնկզէը. Վէ
աօլտըգտա՝ անը սահիվէ չըգարտըլար, վէ օթու-
բուպ էյիլէրի գապլարա ճէմ՚ իլէ ֆէնասընը աթ-
49 տըլար: Տիւնէանդըն ահիրինաէ էյլէ օլաճագ տըր.
մէլէքլէը չըգըպ սալիհլէրին արասընտան ֆասրգլա-
50 րը պյրըտարագ, Անդէրի ամէէ քիւլխանըննա աթա-
ճագլար տըր. օրաատա աղլայըշ վէ տիշ դըճըրտա-
մասը օլաճագ տըր:
51 Յիսուա անդէրէ՝ Պու նէանէէլէրին ճիւմիէսինի անկ-
լադընը՞դ մը՝ տէատի. անա՝ Պէդրո, Էֆֆէնտի, տէատի-
52 լէր: Օվ տաիսի անդէրէ՝ Պուննուն իշհէն մէլէքիւթ-
իւա սէմավաթ խուատուրնատա միւթէ՚սդիմ օլան հէր
քհաթիպ խազինէտինաէն էէնի վէ էսքի շէյլէր չըգա-

բան պիր խանէ սահիվի քիմսէյէ պէնկզէը՝ տէատի:
53 Վէ վագը՝ օլատե քի Յիսուա պու թէմսիլէրի պի-
54 թիրտիքտէն սօնդրա, օրաատան հարկէքէթլէ՝ ֆէնտի
վաթանըննա կէլտիքտէ, սինագոգլարընտա անդէրէ
թա՚լիմ էաէր իսի. շէյլէ քի անդէր հայրան օ-
լուպ՝ Պու հիքմէթի վէ միւ՚ճիզէլէր պուննա նէ՞րէտէն
55 տիր, Պու տաէմ տիւյկէրին օդլու տէյի՞լ մի, վա-
լիսէսինէ Մէրիէմ վէ պիրատէրլէրինէ եա՚դուպ վէ
56 Եօսա վէ Սիմ՚օն վէ Եհուատա տէմէզլի՞ր մի. Վէ
ճիւմիէ հէմշիրիլէրի հանըմըդտա տէյի՞լ մի. իմտի
անա պուննուն ճիւմիէսի նէ՞րէտէն տիր՝ տէյէրէք,
57 Անդն հագդընտա սիւրչէրդէր իսի. ֆագաթ Յիսուա
անդէրէ՝ պիր փէյղամպէր քէնտի վաթանընտան վէ
քէնտի խանէսինտէն զայրի նէբտէ իւթիպարսդ տէ-
58 յիլ տիր՝ տէատի: Վէ օրաատա անդէրէն իմանսըզ-
լըգլարը սէպէպիյլէ չօգ միւ՚ճիզաթ իճրա էթմէտի:

ՊԱՊ 14

4 Օվ զէման բէ՚իս ի բուպ՝ օլան Հէրօտէս Յիսուսըն
2 շէօհրէթինի իշհէթմէյէ, ֆէնտի խատէմսինէ՝ Պու-
աատմ վաֆիթիդ էաիճի Եուհաննա տըր. Էօլիւէր-
տէն գըյամ էթմիշ տիր, վէ պու սէպէպտէն անդն
վասրթասդյլ միւ՚ճիզէլէր իճրա օլունույօր՝ տէատի:
3 Չինդի Հէրօտէս, պիրատէրի Ֆիլիպպօսըն զէվ-
ճէսի Հէրօտիա սէպէպինաէն, Եուհաննայը թու-
թուպ վէ պաղլայըպ զընտանա իլդա էթմիշ իսի:
4 Չիրա Եուհաննա անա՝ Պուննու ալմագ սանա հէ-
5 լալ տէյիլ տիր՝ տէր իսի: Վէ անը գաթլ էթմէք
իսթէր իսի իսէ տէ, խալգ անը փէյղամպէր մա-

գամբնաա թուխթարգլարը իչխան անկերան գօրգար
6 իան։ Վ֊է Հէրօտէսին կէվմ ի վէլաէթի գիյաֆէ֊
թինաէ՝ Հէրօտիանըն դըդը օրթաաա բագա էթաի.
7 Վ֊է Հէրօտէսին խօշընա կէմկըրէ՝ Հէր նէ տիկերսէ
8 անա վէրմէրըճի կէմին իկէ վա՛ա էյլէսի։ Գրդ տա֊
խի վայիտէսի թաարաֆընաան թէկվիդ օլընմազկէ՝
Պանա պուրաաա պիր թէֆնի իւղերինաէ վաֆթիդ
9 էտճի Եուհաննանըն պաշընը վէր՝ տէսի։ Իմոն
մէկը միւրէաաէր օլաու իսկ տէ, կէմինկերի վէ պէ֊
րաակերինճէ սօֆրաաա օթաուրանկաար սէպէպինաէն
10 վէրկէմէսինի էմր էյլէսի։ Վ֊է կէօնաէրիդ՝ զընաան֊
11 տա Եուհաննանըն պաշընը քէսաիրսի։ Վ֊է անըն
պաշը պիր թէֆնի իւղերինաէ կէթիրիկիդ դրդա վէ֊
12 րիլտիբաէ, օլ տաէսի վայիտէսինէ կէօթիւրսի։ Վ֊է
շայիրտէրի կէյիդ ճէսէտինի գալտըրարագ տէճն
էթտիկեր, վէ վարըդ Յիսուսաա խապէր վէրտիկեր։
13 Յիսուս տաէսի պռնռ իչթիտիկինաէ՝ օրաաան
գայրդ իկէ պէհապան պիր մնհալէ թէնհաճա ՚ա֊
զիմէթ էթաի, վէ ճէմա՛աթ իչթիտիքէրէ՝ շէհիրէր֊
տէն եայա անըն արարնճա կիթաի։
14 Վ֊է [Յիսուս] չրդարդտա՝ խայլի ճէմա՛աթ կէօր֊
մէքէ, անկերէ թէրահհիւմ էթտիկինաէն խաս֊
թալարընա շիճա վէրտի։
15 Վ֊է ագշամ օլարդտա շայիրտէրի կանրնա կէլիպ,
Պուրասը պէհապան մնհալ տըր, վէ շիմոն վագրթ
կէչմիչ տիր. ճէմա՛աթը սալը վէր, քէօյլէրէ վա֊
րըպ քէնտիկերինէ թա՛ամ սաթուն ալընըպ՝ տէ֊
16 տիկեր։ Լաքին Յիսուս անկերէ՝ կիթտիկերինէ հա֊
ճէթ էօգ տըր. սիդ անկերէ թա՛ամ վէրինիդ՝ տէ֊
17 տի։ Անկեր տաէսի անա՝ պէչ էքմէք իկէ էքի պա֊

լըդտան մա՛տա պուրատա պիր շէյիտիդ էօգ տըր՝
18 տէտիկեր։ Օլ տաէսի՝ Անկերի պուրայա պանա կէթի֊
19 րինիդ՝ տէտի։ Վ֊է ճէմա՛աթըն օթալար իւղերինէ ծ֊
թուրմալարընը էմր էթտիկաէն սօնկրա, պէչ էք֊
մէք իկէ էքի պալըդը֊ալըդ՝ սէմայա տօղրու նազար
էտերէք, պէրէքէթ տա՛ատը օգուրլուդ էքմէքլերի
փարէկլետի, վէ շայիրտէրէ վէրիդ՝ շայիրտէրը տաէսի
20 ճէմա՛աթա վէրտիկեր։ Զիւտիկեսի տաէսի կէյիդ տօյ֊
տըլար. վէ փարչալարընն ֆագլասընը, օն իքի քիւ֊
21 ֆէ տօղուսու օլարագ, գալտըրտըլար։ Վ֊է նիսա
իկէ չօճուգլարտան մա՛տա կէյկինկէր պէչ պին գա֊
տար ատէմ իտի։
22 Վ֊է տէր ՚ագտագ [Յիսուս] քէնտիսի ճէմա՛աթը
սալը վէրինճէյկ տէկինն շայիրտէրինէ՝ գայրդա կի֊
րիդ քէնտինտաէն կէվկէլ դարչը թարաֆա կէչմէկերի
23 իչխան իպրամ էթտի։ Վ֊էնտիսի տաէսի ճէմա՛աթը
սալը վէրտիկեէն սօնկրա՝ կաղընըդճա տա՛ա էթմէք
իչխան տաղա չրդար. վէ ագշամ օլարդտա՝ օգատա
24 կաղընըդ իտի։ Ամմա գայրդ Հէման տէնինդ օրթա֊
սընտա օլուպ՝ բիւտիկեար տաէսի մանխալիֆ օլմազկէ,
տաղղալարտան սալընըդյօր իտի։
25 Վ֊է կէճէնին տէօրտունճիս նէվպէթինաէ՝ Յիսուս
տէնինդ իւղերինաէ եիւբիւկերէք, անկերէ տօղրու֊
26 կէլտի։ Շայիրտէր տաէսի անը տէնինդ իւղերինաէ
եիւբիւր կէօրտիքէրինաէ միւղթարիպ օլուպ, խէ֊
յալ տըր՝ տէկերէք, գօրգուլարընտան ֆէրեատա էթ֊
27 տիկեր։ Յիսուս իսկ տէր ՚ագտագ անկերէ սէօյկէյիպ՝
ճէսարէթլէնինիդ, պէն իմ, գօրգմայընըդ՝ տէտի։
28 Վ֊է պէտրոս անա ճէվապէն, Եա Բաագ, էյկեր սէն
իսկէն, պանա էմր էյլէ, սուլար իւղերինաէ կանը֊

29 Նա կէէյիմ՝ աէտի ։ Վէ անդն՝ կէզ աէմէսի իւզէ-
րինէ՝ Պետրոս դայըդտան էնիպ՝ Յիսուսդն եանընա
30 կիթմէք իչէն , սուլար իւզէրինաէ էիւրիւտիւ ։ Լա-
քին բիւգկեսրը շէտիտ կէօրմէքլէ՝ գօրգուպ պաթ-
մադա պաշլատրգտա , նա Բտպպ , պէնի գուրթար՝
31 տէյիւ ֆէրեատա էյլէտի ։ Յիսուս տախի տէր 'ա-
գտպ էյլենի ուզատրպ՝ անդր թուրթտու , վէ անա՝
Էյ խնանդր նօգտան , նի՞չէն շիւպհէ էիթտին՝ աէտի ։
32 Վէ անդէր գայրդա կիրինճէ բիւգկեսր սաքին օլ-
33 տու ։ Վէ գայրդտա օլանդտր կէլիպ՝ Ֆիլ Հագիգէ
սէն Խանուդտհ սըն՝ աէյէրէք անա սէճաէ էիթտիկէր ։
34 Վէ գարչը թարաճա կէչիպ՝ ճէննէհաբէթ տի-
35 յարընա կէլտիկէր ։ Վէ օլ մնհաղին սաաէմիէրի ա-
նդր թանդրարդտա , պիւթիւն էիթրաճա սաէմ կէճ-
աէրիպ՝ ճիւմլէ 'իլկիթի օլանդտրը անա կէիթրտիկէր ։
36 Վէ եալդնդրդ լսպասրնդն էիթէյինէ տօգունադտր աէ-
յիւ անտէն բէճա էիթտիկէր . վէ տօգունանդտրդն
քեաֆֆէսի շէճա պուդտրդտր ։

ՊԱՊ 15

1 Օ՛ղ զէման Եէրուշադիմէնէն օլան 'ուլէմա իլէ ֆէ-
2 րիսիկէր Յիսուսդն եանընա կէլիպ , Նի՞չէն սէնին շա-
յիրոլէրին՝ միթէզտաուիմինին բիւղայիթինէ մա-
խալիֆ Հարէքէթ էսիյօրլար , զիրա էքմէք իէյէ-
ճէքլէրի էաթաաէ էլլէրինի երյդամնազտր՝ աէտիկէր ։
3 Օ՛ղ տախի անդէրէ ճէվապդն՝ Նի՞չէն սիզ տէ բիւղա-
յիթինիզ սէպէպիյլէ Ալլահդն էմրինէ մնզդայիր Հա-
4 րէքէթ էսիյօրսունուզ ։ Զիրա Ալլահ՝ ֆէտէրինէ վէ
5 վալիտէյնէ հիւրմէթ էյլէ . Էէմ տախի՝ ֆէտէրինէ

վէ եա վալիտէյնէ շէթմ էյլէյէն՝ մնթլադա գաթլ
6 օլունսուն՝ տէյիւ պույուրտու ։ Ամմա սիզ՝ Հէր քիմ
ֆէտէրինէ եա վալիտէյնէ՝ Թարաֆիքմնան ֆա'իտէ
կէօրէճէյնի շէյ վագֆ օլմազ տըր՝ տէրսէ , վէ
ֆէտէրինէ եա վալիտէյնէ հիւրմէթ էթմէզսէ տա-
խի օ՛ղ՝ տէրթինիդ . վէ սիզին բիւյիւթինիդ սէ-
7 պէպիյլէ Ալլահդն էմրինի իպթալ էթտինիդ ։ Էյ
8 միւրա'իլէր , Իչտ'եա սիզին Հագգընըզտա՝ Պու գամմ
[պտնա ադղլ իլէ եագլաշըպ ,] պտնա լնսանդն հիւր-
մէթ էաէր , ֆագաթ գալպլէրի պէնտէն փէք ու-
9 զադ տըր ։ Չէմ քնսան Թէնպհնթը օլսան Թա'լի-
մնթը էօյրէթմէքլէ՝ պտնա պիհուտաէ էէրէ 'իպա-
տէթ էաէրլէր՝ տէյիւ վտհի իլէ կիւզէլճէ տէմիշ
տիր , տէտի ։
10 Վէ ճէմա'աթը եանընա չադըրըպ անդէրէ՝ Տինկ-
11 լէյինիզ , վէ անկլայընըզ . Աղզդա կիրէն շէյ տաէմի
նադփաք էթմէզ , լաքին տաէմի նադփաք էաէն ադ-
զընտան չըգան տըր՝ տէտի ։
12 Օ՛ղ զէման շայիրոյէրի եանընա կէլիպ , տնա՝ Ֆէ-
րիսիկէր պու աէօզիւ իշիթտիկլէրինաէ կիւճէնտիկլէ-
13 րինի պիլո՞ր մի սին՝ տէտիկէր ։ Օ՛ղ տախի ճէվապ
վէրիպ , Սէմաովի փէտէրիմին տիքմէտիյի Հէր ֆիտան
14 քէօքաէն աէօքիւլէճէք տիր ։ Անդէրի պրադընըզ քէօր-
էէրին քէօր գրյադըզդրի տիր . վէ էյէր քէօր քէօ-
րէ գրյադըզդըզ էաէրսէ , իքիսի տէ չուգուրա տիւ-
15 շէր՝ տէտի ։ Վէ Պետրոս անա ճէվապէն՝ Պու Թէմ-
16 սիլի պիզէ Թէֆսիր էյլէ՝ տէտի ։ Յիսուս տախի՝
17 Հաչա սի՞զ տէ մի ֆէհմնիզ սինիզ . Տահա անկլա-
մա՞զ մը սընըզ քի աղզդա կիրէն Հէր շէյ գարընա
18 կիտիպ Թաշրայա չըգարըլըը ։ Ամմա աղզդան չը-

գան ընդդէմ դալպաեն սիւտուր եթմէլերիյլէ , պուն-
19 լար առէմի նափաք էառէր : Զիրա գալպաեն էֆ-
քեար ը ֆասխաե վէ գաթլ վէ զննա վէ ֆիւճուր
վէ սըրգաթ վէ եալան եէրէ ընհաաեթ վէ քիւֆր
20 սիւտուր էառէր : Ասէմի նափաք էառն ընդէլեր պուն-
լար տըր , ամմա երդամամընդ էլլէր իլէ Թա'ամ
էթմէք առէմի նափաք էթմէդ՝ առաւ :
21 Վէ Յիսուս օրաման չըդըդ՝ Սուր վէ Սայաս ասմէթէ-
22 րինէ 'ազիմէթ էյլէսաւ : Վէ իչթէ օլ Թարաֆլարաման
պիր Ֆէն'անլը գարը կէլիպ , անա՝ Եա Բապպ Իսրն ի
Տաուտ , պանա մերհամէթ էյլէ , գըզըմ ճինաէն
'ազապ ը շէաիտ չէքիյօր՝ տէյէրէք ֆէրեաատ էյլէսաւ :
23 Ո իսէ անա հիչ պիր ձէվապ վերմէմէքլէ , շակիրտ-
լէրի եանընա կէլիպ , Աւրտընդան ֆէրեաատ էսէյօր ,
24 անը սաղ վէր՝ տէյիւ անա բէձա էյլէսինլէր : Վէ օ
ձէվապընաս՝ Պէն պէյթ ի Իսրայէլին զայ՝ օլմուշ
գոյունլարընաան զայրնսինէ իրսալ օլունմադըմ՝ տէ-
25 սի : Լաբին մերդումէ կէլիպ՝ անա սէճաէ էաէրէք ,
26 եա Բապպ , պանա իմտաատ էյլէ՝ տէսաւ : Օլ տաթէ
ձէվապընաս՝ Չօճուգլարըն էքմէյինի ալըպ՝ քէօ-
27 փէքլէրէ աթմադ էյլի տէյիպ տիր՝ տէսաւ : Լաբին
մերդումէ՝ Պէլի , եա Բապպ , չինաբի քէօփէքլէրը տա-
խի սահիպլէրինին սոֆրասընաան տիւշէն դըրընթը-
28 լարտան եէրլէր՝ տէսաւ : Օլ զէմանի Յիսուս անա ձէ-
վապէն՝ Էյ խաթուն , իմանըն չօդ տըր , սանա իս-
Թէտիյին կիպի օլսուն՝ տէսաւ . վէ գըզը օլ սա'աթ
շիֆա պուլտուս :
29 Վէ Յիսուս օրաման հարէքէթլէ՝ ձէվիպ տէնիպլի-
նին քէնարընաա կէլսաւ , վէ տաղա չըդըպ օրաման օ-
30 Թուրտուս : Վէ եանընա խայլի ճէմա'աթ կէլիպ՝

անլէր իլէ պէրապէր Թօփալար վէ քէօրէր վէ տիւ-
սիպլէր վէ սագաճլար իլէ սա'իր նիչէ քիմսէլէր պու-
լունմադըն անլէրի Յիսուսըն այագլարընաա պրագաը-
31 լար , օլ տախի անլէրէ շիֆա վէրսի , Շէյլէ քի
ճէմա'աթ տիլսիպլէրին սէօյլէսինլէրի վէ սագաթլա-
րըն սաղալարդընը վէ Թօփալարըն եհուրիւսիյինիւ
վէ քէօրէրին կէօրսիւյինիւ միւշահէատ էթտիքլէ-
րինտէ Թա'աճճիւպ էտիպ , Իսրայէլին Աղլահընա
Համա էթտիլէր :
32 Վէ Յիսուս շակիրտլէրինի եանընա չաղըրըպ՝ ձէ-
մա'աթտա ամընդրմ , զիրա շիմտի իւչ կիւն տիր
եանրմտաա պուլտունօյօրլար վէ եէյէճէք շէյլէրի եօգ
տըր . վէ անլէրի ամ սալը վէրմէք իսթէմէմ , օլմայա
33 քի եօլտա Թագաթլարը քէսիլէ՝ տէսաւ : Վէ շա-
կիրտլերի անա՝ Զէօլտէ պիզ պէօյլէ պիր ճէմա'աթը
տօյուրաճագ գաատար էբմէք նէ՞բէտէն պուլտըմ՝
34 տէտիլէր : Յիսուս տախի անլէրէ՝ Գա՞չ էքմէյինիզ
վար՝ տէտիյինտէ , անլէր տախի՝ Եէտի է+է+ վէ
35 պիր գաչ քիչիւք պալըգ Չո՞ տէտիլէր : Վէ ճէ-
մա'աթըն եէրէ օԹուրմալարընը էմր էթտիքտէն
36 սոնկրա , Օլ եէտի էքմէք իլէ պալըգլարը ալըպ՝ Թէ-
շէքքիւր էթտի , վէ փարէեէյիպ շակիրտլերինէ , շա-
37 կիրտլէր տախի ճէմա'աթա վէրտիլէր : Վէ ճիւմ-
լէսի եէյիպ տօյտըլար , վէ փարչալարըն ֆազլասընը-
38 տան եէտի զէնպիլ տօլըսը գալընրտրըլար : Վէ նի-
սա իլէ չօճուգլարտան մա'տա եէյէնլէր տէօրԹ պին
առէմ իտի :
39 Վէ ճէմա'աթը սալը վէրտիքտէն սոնկրա՝ գայըղա
պինիպ Մէճտէլ Հուտուտընա կէլսի :

ՊԱՊ 16

1 Վ֊Ե Փերիսիները իւր սատուգիները եանքնա կելիա՝
անը թէձրիպէ իչուն քէնաիլերէ սէմաուան պիր 'ա-
2 լամէթ կէօսթէրմէսինի թալեպ էթիլէր։ Օ֊ն սա-
խի անլերէ ճէվապէն, Ակշամ օլօրկուա՝ Չավա կիւ-
3 ղէ օլաճագ, զիրա կէօք գըղըլ սըր. Վ֊Ե սապահ-
լայըն՝ Պու կիւն Հավա պօզուկ օլաճագ, զիրա կէօք
փուա օլուպ գըղգարմըշ սըր՝ աէրսինիկ։ Էյ միւրա-
՛իլէր, կէօք եիւզիւնիւ թէմիզ էթմէսինի պիլիր-
սինիզ, վէ վաղթլարըն 'ալամէթլէրինի ԸՆԴՀՎ
4 գաոիր տէյի՞Ը միսինիզ։ Փէօթիւ վէ զինաքեար նէվ֊
'ալամէթ արար, վէ անա՝ Լուսնուա փէդդամպէրին
'ալամէթինաէն գայրի պիր 'ալամէթ վէրիլմէյէճէք
սիր՝ աէսի. վէ անլերի պրագըպ կիթսի։
5 Վ֊Ե շաիերլերի գարշը թարաֆա կէլսիքլերինաէ,
6 էքմէք ալմաղը ունութմուշլար իսի։ Վ֊Ե Յիսուա
անլերէ՝ Տիդգաթ էյլէյինիզ վէ Փերիսիները իւր սա-
տուգիլերին մայասընաան իհթիրազ էսինիզ՝ աէ-
7 սի։ Անլեր տախի՝ Էքմէք ալմաըղմըզ իչուն սիր՝
աէյէրէք, մէյանէլերինաէ թէփէքքիւր էաէրլէր ի-
8 սի։ Յիսուա պՀնա պիլմէքլէ անլերէ խիթապէն,
Էյ իմանը նօգսան օլանլար, Նի՞չուն մէյանէնիզաէ
էքմէք ալմաըղընըզսան տօլայը թէփէքքիւր էսի-
9 յօրսընըզ։ Պէշ պին քիշինին պէշ էքմէյինի՝ վէ գաչ
10 քիւֆէ գալաըրտաըղընըզը, Վ֊Ե աէօրմի պին քիշինին
եէսի էքմէյինի՝ վէ գաչ զէնպիլ գալաըրտաըղընըզը
տաՀա փէՀմ էթմէյիսիզ՝ աէր խաթըր էթմի՞զ մի
11 սինիզ։ Փերիսիները իւր սատուգիլերին մայասընաան
իհթիրազ էթմէք իչուն սիզէ աէօյլէսէյիմ աէօզ՝ էք-

մէք Հադդընտա օլմատըղընը Նա՞սըլ փէՀմ էթմէ-
12 յօրսընըզ՝ աէսի։ Օ֊ղ զէմանի էքմէք մայասը Հագ-
դընտա աէյիլ, անճագ փերիսիները իւր սատուգիլէ-
րին թա՛լիմինաէն իհթիրազ էթմէք իչուն պուլյու-
աըղընը անկլատըյար։
13 Վ֊Ե Յիսուա Փայսէրէյիէ ի Փիլիպպօս սէմթլէրինէ
վարտըղընտա, շայիրլէրինէ՝ Ադէմլէրին ապնլէ-
րինէ կէօրէ պէն Քիմ իւլ Քինսան քի՞մ իմ՝ աէյիս
14 սու՞ալ էյլէսի։ Անլեր տախի՝ Պա՛զըլարը վաֆթիզ
էաիճի Լուհաննա, վէ տիկերլերի Էլիյա, վէ սա-
՛իրլերի՝ Իրէմիա եախօտ պաշգա փէյղամպէրլէրաէն
15 պիրի սին ՀԷՅՕՐԸ՝ աէսիյէր։ Անլերէ՝ Նա սիզին
16 աէսիյինիզէ կէօրէ պէն քի՞մ իմ՝ աէսի։ Վ֊Ե Սիմ-
՛օն Պէտրօս ճէվապէն՝ Սէն Մէսիհ Խաիուլսահ իւ
17 Տպյ սըն՝ աէսի։ Վ֊Ե Յիսուա անա ճէվապէն, Էյ
Սիմ՛օն Իոնի ի Լուսնուա, միւպարէք սին. զիրա
պՀնա սանա թէն վէ գան աէյիլ, անճագ սէմա-
18 վաթտա օլան փէաէրիմ իլՀամ էթմի՝ աէսի։ Պէն
տախի սանա աէրիմ քի՝ Սէն Պէտրօս սըն, վէ քի-
լիսէմի պու գայա իւզէրինէ պինա էաէճէյիմ, վէ
ճէՀէննէմ գափուլարը անըն իւզէրինէ զաիիպ օլմա-
19 յաճագ տըր։ Վ֊Ե սանա մէլէքութի իւա սէմավաթը
անաԽթարլարընը վէրէճէյիմ, վէ եէր իւզէրինաէ
հէր նէ պաղլար իսէն, սէմավաթտա պաղլանմըշ օ-
լաճագ, վէ եէր իւզէրինաէ հէր նէ չէօզէր իսէն,
20 սէմավաթտա չէօզիւլմիւշ օլաճագ տըր՝ աէսի։ Օ֊ղ
զէմանի շաիերլերինէ՝ քէնաինինն [Յիսուա] Փրիստոս
իսկինի քիմսէյէ սէօյլէմէմէլերինի էմր էթմի։
21 Օ֊ղ վաղթտաան ոսնկրա Յիսուա Եէրուշալիմ կիթ-
մէք, վէ իհթիյարլար իլէ պաշ քահինլէր վէ 'ու-

լեմա թաղաքիցուան չօգ էլէմ չէքիով գաթէլ օլուն-
մագ , վէ իւչունճիւ կիւնաէ գէյամ էթմէկը կէրէք
խախլինի շայիրալէրինէ պէյան էթմէկէ պաշլաար :
22 Վէ Պետրոս անը պիր թաղաքիա ալըպ , Չաշա՝ նա
Բապպ , պու սանա ասլա վագը՝ օլմասըն՝ տէյէրէք
23 անը թա՛զիր էթմէկէ պաշլաարդըն՞սա , Օլ տաճի
տէօնիւպ Պետրոսա՝ Աբրահամ չէքիլ , էյ Շէյթան ,
պանա թէօքէզ սին , զիրա Ալլահա 'ա՛իտ օլան շէյ-
լէրէ տէյիլ , անճագ աստիղէրէ 'ա՛իտ օլան շէյլէրէ
սարջի ը էճքեաբ էտէրսին՝ տէտի :
24 Օլ զէման Յիսուս շայիրալէրինէ տէտի քի՝ էյէր
պիր քիմսէ արտրմաա կէլմէք խաթէրսէ , թէզը ի
նէճա էտէրէք խաչընը նիւքլէնիպ՝ արտրմ սըրա կէլ-
25 սին : Զիրա հէր քիմ քի քէնտի ճանընը գուրթարա-
մագ խաթէրսէ , անը զայ՝ էտէճէք , վէ հէր քիմ
պէնիմ իչուն քէնտի ճանընը զայ՝ էտէրսէ , անը
26 պուլաճագ սըը : Զիրա պիր ատէմ պիւթիւն տիւն-
եայը գազանըպ տա՝ քէնտի ճանընը զայ՝ էտէրսէ ,
նէ՞ խաթիճատէ էտէը . եախօտ ատէմ քէնտի ճանը-
27 նա պէտէլ նէ՞ վէրէ պիլիը : Զիրա Իսի իւլ ինսան
քէնտի մէլա՛քէսի իլէ փէտէրինին ճէլալինտէ կէլէ-
ճէք , վէ օլ զէման հէր քէսէ 'ամէլինէ կէօրէ միւքա-
28 ֆաթ էտէճէք տիը : Չագիզամէն սիզէ ատէրիմ քի ,
Պուրատա հաղըը օլանղարտան պա՛զըլարը վար քի ,
Իսի իւլ ինսան քէնտի մէլէքիւթիւնտէ կէլտիկինի
կէօրմէկինճէ՝ էօլիւմ թամամայաճագլար սըը :

ՊԱՊ 17

1 Վէ ալթը կիւնտէն սօնկրա , Յիսուս Պետրոս վէ
Եա՛գուպ իլէ գարնաաշը Եուհաննայը պէրապէր ա-

ըըպ՝ անլէրի թէնհաճա էիւքսէք պիր տաղ իւզէ-
2 րինէ կէօթիւրտիւ : Վէ էօնլէրինտէ սուրէթի թէ-
պետիւլ էտիպ , էիւզիւ կիւնէշ կիպի պիյասաար՝
3 վէ էլպիսէպի նուր կիպի պէյազ օլսու : Վէ իշթէ
Մուսա իլէ Իլիյա անըն իլէ սէօյլէշէրէք անլէրէ
4 կէօրիւնտիւ : Վէ Պետրոս Յիսուսա խիթապէն , Էա
Բապպ , պիզիմ պուրատա պուլունմամըզ էյի սիր .
էյէր իսթէրսէն՝ պիրի սէնին , վէ պիրի Մուսա , վէ
պիրի տաճի Իլիյա իշին , պուրատա իչ խայմէ
5 էտիալըմ՝ տէտի : Օ տաճա սէօյլէր իքէն , իշթէ
պիր միւնէվվէր պուլութ անլէրի կէօվկէճի ալթընա
ալըպ , իշթէ պուլութտան՝ Սէվկիւլիւ Օղլըմ պու-
սըը , անտէն բաղի իմ . անը սէնինկիլինիզ՝ տէյիւ-
6 պիր սէսա կէլսի : Վէ շայիրալէրի իշիտինճէ , էիւզ
7 իւստիւ սիւշիպ՝ զայկէճլէ գօրգուդլար : Վէ Յիսուս
էագիաշըպ անլէրէ տօգունտարագ , Գալգընըզ , գօրգ-
8 մայընըզ՝ տէտի : Անլէր տաճի կէօզլէրինի գալդըր-
մըդլարընտա՝ Յիսուստան պաշգա քիմսէյի կէօրմէ-
տիկլէր :
9 Վէ տաղտան էնէրկէր իքէն , Յիսուս անլէրէ՝ Թա
Իսի իւլ ինսան էմիլաթտան գուրատ էտինճէյէտէք ,
պու կէօրմիւյինիւղիւ քիմսէյէ սէօյլէմէյինիզ՝ տէյիւ-
10 թէնպիհ էյլէտի : Վէ շայիրալէրի անա , Էա՝ նի՞չուն
'ուլէմա՝ Էլիվէլա Իլիյա կէլմէք կէրէք սիր , տէրլէր՝
11 տէյիւ սու՛ալ էյլէտիքլէրինտէ , Յիսուս ճէվապընտա
անլէրէ՝ Կէրչի Իլիյա էվվէլա կէլիպ հէր շէյի թանզիմ՝
12 էտէր . Լաքին սիզէ տէրիմ քի՝ Իլիյա փիլ վագը
կէլմիշ սիր , վէ անը թանըմայըպ՝ հագդընտա հէր
խաթէտիքլէրի շէյի եափտըլար . քէզալիք Իսի իւլ
ինսան տաճի անլէրին թարաֆընտան էլէմ չէքէճէք

13 տիր՝ ասաւ։ Օր զէման շայիրալէրի՝ քէնաիկէրէ
վաՀթիդ էտիճի Եուհաննա Հագդընտա սէյլէսե-
լինի անկատարլար։
14 Վէ խալդըն Եանընտա կէլտիքէրինտէ, պիր ատէմ
անըն նէզտինէ կէլիպ՝ Էօնիւնտէ ութդ չէօքէրէք, Ի-
ֆէնտի, օդլումս մէրհամէթի էյլէ, դիրա սար'ալը օ-
լուպ փէք չօգ էլէմ չէքեր, չինըրի չօգ տէֆ'ա ա-
15 Թէշե վէ չօգ տէֆ'ա սուչա տիւշեր։ Վէ անը շա-
յիրալէրինէ կէթիրտիմ իսկ տէ, անա շիֆա վէրե-
16 մէտիկեր՝ ասաւ։ Վէ Յիսուս տաԽի ճէվապ վէրիպ՝
Էյ իմանարդ վէ 'աբսի նէպ, նէ՞ վագթա գատար
սիպին իլէ օլայըմ, նէ՞ վագթա գատար սիպէ Թէ-
Համմիւլ էտէյիմ. անը պուրայա պանա կէթիրի-
17 նիզ՝ ասաւ։ Վէ Յիսուս ճինին Թա'պիր էթտիրտէ,
անտէն չըգար, վէ օղլան օլ սա'ատ շիֆա պուլ-
18 տու։ Օր զէման շայիրալեր ԹէնՀաճէ Յիսուսըն Եա-
նընա կէլիպ՝ Պիզ նի՞չին անը չըգարամադըզ՝ տէ-
19 միլեր։ Յիսուս տաԽի անլերէ՝ Իմանարդըզընդըզ ի-
չինե տիր, զիրա Հագիգաթէն սիպէ տէրիմ քի՝ Է-
յէր խարդալ տանէսի գատար իմանընդըզ օլուբսա,
պու տաղա՝ Պուբասան էօթէյէ նագլ էթ՝ տէրսէ-
նիզ, նագլ էտէճէք տիր, վէ սիպէ Հիչ պիր շէյ
20 զայը ի միւմքին օլմայաճագ տըր։ Ամմա տու'ա վէ
օրուճաման զայրի Եօլ իլէ պու մագուլէ չըգմադ՝ տէ-
մի։
21 Վէ ձէվիլսէ տօլաշըբլար ԽէնՀ, Յիսուս անլերէ՝
Իպն իպլ ինսան ատէմիլեր էլինէ թէսլիմ օլունուպ,
22 Անը գաթլ էտէճէքլէր տիր, վէ իւչինճի կիւն
գըյամ էտէճէք տիր՝ տէմէսիլլէ, անլեր զայէթլէ
միւքէտտէր օլտրլար։

23 Վէ փէֆրնահումա կէլտիքլէրինտէ, իբի տիրՀէմ
վէրիլ թահսիլ էտէնլէր Պետրոսըն Եանընա կէլիպ՝
Մու'ալլիմինիզ իբի տիրՀէմիլէյի վէրմէ՞զ մի՝ տէմի-
24 լեր · օլ տաԽի՝ վէրիր՝ տէմի։ Վէ խանէյէ կիր-
տիբտէ, Յիսուս անը գարշըլաչըպ՝ Էյ Սիմ'օն, նէ՞
զանն էտէրսին, միւլուք ի զէմին բէմ Եախսա վեր-
կէյի քիմլէրտէ՞ն ալըրլար, Եվլատլարընտա՞ն մի,
25 Եօգսա պաչգալարընտա՞ն մի՝ տէմի։ Պետրոս անա՝
Պաչգալարընտան՝ տէմի · Յիսուս տաԽի անա՝ Էյլէ
26 իսկ Եվլատ մու'աֆ տըր։ Լաքին անլերէ մուճիպ ի
մու'ամէրէթ օլմամադ իչիւն՝ տէնիզէ կիտիպ պիր օլ-
թա ատ, վէ իլք չըգան պալըղը թուԹուպ՝ ագզը-
նը ասըրըղընտա, պիր տէօրթ միրՀէմիլիք պուլուր-
սըն, անը ալըպ՝ անլերէ պէնիմ վէ սէնին իչիւն վէր՝
տէմի։

ՊԱՊ 18

4 Օր զէման շայիրալերի Յիսուսըն Եանընա կէլիպ՝
Մէլէքութի Եա սէմավաթտա էն պէօյիւք քի՞մ տիր՝
2 տէմիլեր։ Յիսուս տաԽի Եանընա պիր չօճուգ չա-
3 ղըրըպ վէ անը օրԹալարընտա տուրտուրտուպ, Հագի-
գաթէն սիպէ տէրիմ քի՝ Էյէր տէօնիւպ չօճուգլար
կիպի օլմազսանըզ, մէլէքութի Եա սէմավաթտա աս-
4 լա կիրմէյէճէքսինիզ՝ տէմի։ Իմտի Հէր քիմ պու
չօճուգ կիպի միւԹէվազը՝ օլուբսա, մէլէքութի Եա
5 սէմավաթտա էն պէօյիւք օ տըր։ Վէ Հէր քիմ
պէօյլէ պիր չօճուգը պէնիմ իսմիմ իչիւն գապուլ-
6 էտէրսէ, պէնի գապուլ էթմիշ օլուր։ Վէ պանա
իման էտէն պու քիւչիւքլէրտէն պիրինի Հէր քիմ
սիւրչելիւրսէ, պէյնունա պիր տէյիրմէն թաշը

առյլըպ՝ ասենիզին տիպինե զարդ էտիլմէսի քէնաինէ
խայրլը տըր ։
7 Թէօքէզլէրը սէպէպինաէն վա՛յ տիւնեայա , պիրա
Թէօքէզլէրին կէլմէսի լազըմ տըր , ամմա վա՛յ Թէօ-
8 քէզին կէլմէսինէ սէպէպ օլան առէմ ։ Իմտի էյէր
էլին եա այադըն ասենին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուբսա ,
անը քէսիպ քէնաինատէն ատէ՛ էթ . Հայտա՛մա Թօ-
փալ եա սագտա՛ կէլմէն՝ իբի էլին եա իբի այադըն
օլուպ՝ էպէտի ամԹէչէ ամԹըյմագտան սանա խայրլը
9 տըր ։ Վէ էյէր կէօղիւն ասենին սիւրչմէնէ սէպէպ
օլուբսա , անը չըդարըպ քէնաինատէն ատէ՛ էթ . Հա-
յտա՛մա Թէչ կէօղիւս կէլմէն՝ իբի կէօղիւն օլուպ
ճէչէնէնէմ ամԹէչինէ ամԹըյմագտան սանա խայրլը տըր ։
10 Պու քիւչիւ-բիւէրտէն պիրինի խօր կէօրմէբսէն իչ-
Թիրագ էտինիզ , պիրա սիզէ տէրիմ քի՝ անլէրին
մէլէքլէրի սէմավաԹա օլան փէտէրիմին կիւզիւնիւ-
11 սէմավաԹա տա՛իմա կէօրիւբլէր ։ Զիրա Իսկն իւ-
12 ինան զայ՝ օլանը կէլսա էԹմէյէ կէլտի ։ Ամէն նա՛-
սըլ կէօրիւնիւբ . էյէր պիր առէմին կիւզ գէյտանը
օլուպ՝ անլէրտէն պիրի եօլու շաշըրըբսա , օլ առէմ
տօգսան տօգուզը տաղլարտա պրադըպ տա , վա-
13 բըպ եօլու շաշըբմանը արամա՛զ մը ։ Վէ էյէր անը
պուլաճագ օլուբսա , ՀապիպաԹէն սիզէ տէրիմ քի՝
եօլու շաշըբմամըշ տօգսան տօգուզ իչինն ՚էվէնէ-
14 յէնէն զիյատէ անըն իչինն սէվինիր ։ Փէգամբէր սէ-
մավաԹա օլան փէտէրինինին Հուզուրընտա պու-
քիւչիւ-բիւէրտէն պիրինին զայ՝ օլմասընա բիլա եօզ
տըր ։
15 Էյէր պիրտաէրին սանա գարշը պիր խաԹա է-
տէրսէ , կիտիպ անը իբինիզին պէչինինտէ ԹէնՀաճա

Թա՛զիր էյլէ . էյէր սէնի տինկլէբսէ , պիրտաէրինի
16 գադաճմըշ օլուբսըն ։ Վէ էյէր տինկլէմէզսէ , իբի եա
իչ շահիտին ադզընտան Հէր սէօզինն սըզուԹի ի-
չինն , քէնաին իլէ պէրաբէր պիր եախօա իբի քիչի
17 տաՀա տլ ։ Վէ էյէր անլէրի տինկլէմէզսէ , քիլի-
սէյէ սէօյլէ . վէ էյէր քիլիսէյի տաբի տինկլէմէզսէ ,
անը փուԹփէրէսի վէ կէօմբիւ-քճիւ կիպի ՚ատտա
էյլէ ։
18 Ճիլ Հագիգէ սիզէ տէրիմ՝ քի՝ Եէր իւզէրինտէ
Հէր նէ պադլատըսընըշ , սէմտատա պադլանմըշ օլա-
ճագ , վէ Հէր իւզէրինտէ Հէր նէ չէօզէրսէնիշ , սէ-
19 մտատա չէօզիւլմիւշ օլաճագ տըր ։ Երինէ սիզէ տէրիմ
քի՝ Սիզտէն իբի քիչի Հէր իւզէրինտէ Հէր Հանկը
շէյի տիլէմէք իչինն իԹԹիՀագ էտէրլէրսէ , անլէ-
րէ սէմտաբաԹատա օլան փէտէրիմ ԹաբաՀքընատան իչ-
20 ատան օլուշնաճագ տըր ։ Զիրա իբի եա իչ քիչի պէ-
նիմ իտամիմ իլէ Հէր նէրէյտէ ճէմ՝ օլուբլար իսէ , պէն
օբատտա անլէրին արատընատա իմ ։
21 Օվ զէմանի պէտրոս անըն Հանընա կէլիպ՝ եա
Իսպպ , գա՞չ տէՀ՛ա պիրտաէրիմ պատա խաԹա է-
տէրսէ՝ անը ՚ատֆվ էտէյիմ՝ , էտէ՞ տէՀ՛այա գա-
22 տար մը՝ տէտի ։ Ճիսուս անա տէտի քի՝ Սանա էէ-
տի տէՀ՛այատէր տէյիլ , լաքին էէԹմիշ քէրրէ էէ-
23 տէյէ գատար՝ տէրիմ ։ Անըն իչինն մէլէքութի իտա
սէմտաբաԹ պիր մէլիյէ ԹէչպիՀ օլուշմըշ տըր քի՝
24 գուլլարը իլէ մուՀասէպէ էԹմէր խաԹէտի ։ Վէ մու-
Հասէպէյէ պաշլատըգտա , Հանընա օն պին Թա-
25 լանԹ պօրճլու պիր քիմսէ կէԹիրտիլէր . Անըն է-
տտայա գուտրէԹի օլմատըգընատան , էֆէնտիսի անըն
իլէ զէվճէսի վէ չօճուգլարը վէ պիլ ճիւմլէ էմլալը

սահ[illegible]ըլով՝ պօշ[illegible]ա էտա օլանմանըը էմ[illegible] էլլէսի։
26 Պուհան իւղէրինէ օլ գուլ եէրե գահանըպ, Իֆէնտիմ, պանա միւսա՛սաէ էլլէ, սանա քեաֆֆէսինի էտա էտէրիմ՝ տէյիւ անա բէճա էլլէսի։
27 Վ[illegible] օլ գուլըն էֆէնտիսի անա թէրահհիւմ էտէրէք՝ անը սալը վէրիպ պօրճընը տահի պաղըշլատը։
28 Ամմա օլ գուլ չըդըպ՝ քէնտինէ հիւզ տինաը պօրճլու օլան պիր գափու եօլտաշընը պուլտու, վէ անը պօղաղընտան թուԹուպ՝ պանա պօրճընը էտա էլ-
29 լէ՝ տէմէսի իւղէրինէ, Անըն գափու եօլտաշը պայաղնա տիւշիւպ՝ պանա միւսա՛սաէ էլլէ, սանա [քեաֆֆէսինի] էտա էտէրիմ՝ տէյիւ անա բէճա
30 էլլէսի։ Լաքին օ բաղն օլմանընդէ վարըպ՝ պօրճընը էտա էտինճէյէ տէկինն անը մահպէտ իւդա էթտի։
31 Վ[illegible] պու աատմին գափու եօլտաշըարը վուգու՛ի հալի կէօրտիւքլէրինէտ, ղայէթլէ միւքէտտէր օլմադլէ, վարըպ էֆէնտիկլէրինէ ճիւմլե վուգու՛ատը թ-
32 ֆատտ էթտիկէր։ Օլ ղէման էֆէնտիսի անը չադըրըպ, անա՝ Իյ շէրիը գուլ, պանա եավլաթըղըն իչինն օլ պօրճըն ճիւմլեսինի սանա պաղըշլատըմ։
33 Պէն սանա մէրհամէթ էթտիյիմ կիպի, սէն տահի գափու եօլտաշընա մէրհամէթ էթմէլի տէյի՛լ մի
34 իտին՝ տէտի։ Վ[illegible] էֆէնտիսի ղաղատպ կէլիպ՝ պիւԹիւն պօրճընը էտա էտինճէյէ տէկինն, անը իչքինճէ
35 էտինճիկէրէ Թէսլիմ էթտի։ Փէղամբէր հէր պիրինիզ պիրատէրլէրինիզե սուչլարընը դալպինիզտէն պաղըշլամատըղընըզ Հալտ, սէմավի փէտէրիմ տահի սիզ էօյլէ էտէճէք տիր։

ՊԱՊ 19

4 Վ[illegible] վադը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու սէօզլէրի թէմամ էթտիքտէն սօնկրա, ճէլիլտէն Հարկէթիլ իտուանընդէ էօԹէ Թարափընատաքի ԵհՀուտիյէ սինօրլա-
2 րընա կէլտի։ Վ[illegible] խալկ ճէմա՛աթի անընդ արտընճա կիթտիքլէրինտէ՝ օրտատա անկէբ շիֆա վէրտի։
3 Վ[illegible] ֆէրիսիկէը անը Թէճրիպէ կէթտիքդէ իչէն եա-
նընա կէլիպ, անա՝ Աատմ հէր սէպէպէ պինա՛էն զէվճէսինի Թամամլիզ էթմէք ճա՛իզ մի՝ տէտիկէր։
4 Օլ տահի անկէբ ճէվապէն՝ իպԹիտատէ խալգ է-
5 տէն անկէբի էրքէք վէ տիշի խալգ էթտիյինի, Վ[illegible]՝ Պու սէպէպտան՝ աատմ փէտէրինի վէ վալիտէսինի Թէրք էտիպ՝ զէվճէսինէ միւտտաղդ օլտուդ, իքիսի եէք վիճտաա օլաճադլար՝ տէյիւ պույուրտուղունը օ-
6 ղա՛ատմատընդզ մի։ Պինա՛էն 'այէյհ սէԹիդ իքի տէյիւ, լաքին եէք վիճտաա տիրլէր. իսինի Այսահնը
7 բապի էթտիյինի ինտան այրըտմատըն՝ տէտի։ Անլէր տահի անա՝ Եա նի՛չիւն Մուսա Թալաղնատի վէրիլէրէք Թամամլիզ էթմէքդէյի Թէնպիհ էթտի՝ տէտի-
8 լէր։ Օլ տահի անկէբ՝ Մուսա սիզին ղըղկէթ ի գալպինիզ սէպէպտէն զէվճէկլէրինիզի Թամամլիզ էթմէյէ իզն վէրտի, ամմա իպԹիտատէ պէյլէ
9 տէյիլ իտի։ Պէն տահի սիզէ տէրիմ՝ քի՝ Հէր քիմ՝ զէվճէսինի զինատան ղայրի պիր սէպէպ իլէ Թամամլիզ էտիպ տէ, պաշգատընդը Թէզէվվիւճ էտէրսէ, զինա էտէր. քէզալիք միւԹալաղդայը Թէզէվվիւճ է-
10 տէն զինա էտէր։ Շայիրտէրէն տահի անա՝ Իյէր զէվճ իլէ զէվճէ պէյինինտէ Հալ պէյլէ իսէ, Թէ-

11 գեվղիւճ խայրլը տէյիլ տիր՝ տէտիլէր ։ Լապին օ ան-
լէրէ խթիապէն՝ պու քէլամը ճիւմլեսի տէյիլ, ան-
ճագ քէնտիլէրէ հիտայէթ օլունանլար գապուլ է-
12 տէ պիլիր ։ Զիրա անա բահվնատէն պա՛զը խաթրմ
տօղմուշ օլանլար վար տրը, վէ տաէմլէր Թարա-
ֆընան խաթրմ գրլընմըշ խաթրմլար տախի վար
տրը, վէ մէլէքլիւթ իւա սէմնավաթ իչիւն քէնտ
քէնտիլէրինի խաթրմ էթմիշ օլանլար վար տրը.
գապուլ էթմէյէ իգթիտարը օլան գապուլ էթսէն՝
տէտի ։

13 Օլ զէման իւզէրլէրինէ էլլէրինի գծյուզ տու՛ա
էթսէն տէյիւ ճանընա քիւչիւք չօճուգլար կէթի-
14 բիլսի, չայիրտլէրի իսկ անլէրի ազարլատարլար ։ Ամ-
մա Զիսուս՝ Զօճուգլարը գծյ վէրինիզ, վէ անլէրի
պանա կէլմէքտէն մէն՝ էթմէյինիզ, զերա մէլէքլիւթ
15 իւա սէմնավաթ պու մնգուզլէրին տիր՝ տէտի ։ Վէ
էլլէրինի անլէրին իւզէրինէ գօարգտան ասնկրա՝ օ-
բատան կէթտի ։

16 Վէ իչթէ պիր քիմսէ ճանընա կէլիպ, անա՝ Էյ
մա՛ալլիմ ի քէրիմ, հայաթի ը էպէտիյէյէ նա՛իլ
17 օլմագ իչիւն պէն նէ՞ խայր էշէյէյիմ՝ տէտի ։ Օլ
տախի անա՝ 'նի՞չիւն պանա քէրիմ տէյօրսըն. պիր-
տէն՝ էա՛նի Ալլահտան զայրի քէրիմ էօգ տրը. ամ
մա էյէր հայաթա նա՛իլ օլմագ իսթէյը իսէն, է-
18 վամիրի հրջգ էյլէ՝ տէտի ։ Օ անա՝ Չո՞նկրլարընը
տէտիքտէ, Զիսուս՝ Պուննլարը, էա՛նի Գաթլ էթ-
մէյէսին, Զիննա էթմէյէսին, Սրբգաթ էթմէյէսին,
19 Եալան շէհատէթ էթմէյէսին, փէտէրինէ վէ վալի-
տէյնէ հիւրմէթ էտէսին, վէ գօնշընը քէնտին կիպի
20 սէվէսին՝ տէտի ։ Օլ նէվճիվլան անա՝ Պուննլարըն

ճիւմլէսինի սէպավէթիմտէն պէրու հրջգ էյլէտիմ.
21 տահա նէ՞ նօգսանըմ վար՝ տէտի ։ Զիսուս անա՝ Է-
յէր քէտիմլ օլմագ իսթէրսէն, կիտիպ մնամէյէյինի
սաթըպ փուգարայա վէր, վէ սէմտաա խազինէյէ
մալիք օլաճագսըն. վէ կէլ պանա Թապի՛ օլ՝ տէ-
22 տի ։ Վէ օլ նէվճիվլան պու սէօզիւ իչթիտիքտէ,
միւքէտտէր օլարագ՝ կիթտի. զերա չօգ մալի վար
իտի ։

23 Վէ Զիսուս շայիրտլէրինէ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէ-
բիտ քի՝ Զէնկին քիմսէ մէլէքլիւթ իւա սէմնավաթա
24 կիւճ իլէ կիրէր ։ Վէ երնէ սիզէ տէբիտ քի՝ Զէնկի-
նին մէլէքլիւթ Ուլլահա կիրմէսինտէն տէվէնին իչնէ
25 տէլիչինտէն կէչմէսի տահա գօլայ տրը՝ տէտի ։ Շա-
յիրտլէրի տախի պոՏՏ իչթիտիքտէ, զայէթլէ հէյ-
բան օլուպ՝ Էյզիլէ իսկ քի՞մ խէլսա օլա պիլիր՝ տէ-
26 տիլէր ։ Վէ Զիսուս անլէրէ նազար էտիպ՝ Պու հէյ
ինսան 'ինսինտէ զայր ի միւմքին տիր, լագին 'ինա
Ալլահ հէր շէյ միւմքին տիր՝ տէտի ։

27 Օլ զէման Պետրոս անա ճէվապէն՝ Իչթէ պիզ
հէր շէյի թէրքը էտիպ՝ տահա թապի՛ օլարգ, իման
28 նէ՞յէ մալիք օլուրըզ՝ տէտի ։ Վէ Զիսուս անլէրէ ՏԷ-
ՎՏԸՏ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէբիտ քի՝ սիզ պանա
թապի՛ օլանլար թէքվլին ի ճէհիտտէ, իսկն իւլ ին-
սան քէնտի ճէլալի թահթէրնատա օթուրսրզը զէ-
ման, սիզ տախի ոն իքի թահթ իւզէրինտէ օթու-
բուպ՝ Իսրայիլին ոն իքի սրպէթնա հիւքմ էտէճէք
29 սինիզ ։ Վէ հէր քիմ խանէլէր կա պիրտաէրլէր կա
հէյնիրէյէր կա փէտէր կա վալիտէ կա զէվճէ կա
էվլատ կա թահրլատրը պէնիմ իսմիմ իչնի թէրքը
էթմիշ օլուրսա, հիւզ գաթընը ալտճագ, հէմ

30 Հայաթի ը էպէտիչէյէ վարիս օլաճադ տըր ։ Լաքին չօգ մուդաատէտ քիմէնէլէր՝ մուաախէլէր , վէ մուաախէլէրլէր մուդաատէտ օլաճադ տըր ։

ՊԱՊ 20

1 Զիրա մէլէքութի իւա սէմավաթի՝ պաղընա ’ամէլէ թուԹմագ իչուն ալ էս սապահ չըգան խանէ սա-
2 հիպի պիր տէնէ միւշաթիհ ութր ։ Վէ ’ամէլէ իլէ կիւնաէ պիրէր տինարա գավլ էտիպ՝ անկերի պա-
3 ղընա կէօնտէրտի ։ Վէ սա’աթ իւչ բաատէլէրինէ չըգըպ՝ չարշուտա պաշդա պօշ տուրանլար տաիի
4 կէօրտիւքտէ , Անկերէ , Սիզ տաիի պաղա կիտինիզ , վէ Հագգ նէ իսէ սիզէ վէրիրիմ՝ տէմէսի իւ-
5 զերինէ , Անկեր տաիի կիթտիլէր ։ սա’աթ ալԹը վէ տօգուզ բաատէլէրինէ էինէ չըգըպ պու մինվալ-
6 իւզրէ էյլէտի ։ Վէ սա’աթ օն պիր բաատէլէրինէ չըգըպ՝ տիկէր պօշ տուրանլար պուլուպ , անկերէ՝ Նէ՞ չիւն պուրաատա պիԹիւն կիւն պօշ տուրույօր-
7 սունըզ՝ տէտի ։ Անկեր տաիի անա՝ Պիզի քիմսէ իւճ-րէԹլէ ԹուԹմաարըզը իչուն՝ տէտիքլէրինէ , անկէ-րէ՝ Սիզ տաիի պաղա կիտինիզ , վէ Հագգ նէ իսէ
8 ալաճադսունըզ՝ տէտի ։ Վէ աղշամ օլորդտա , պաղ սահիպի քէնտի քէԹիւտասընա՝ ’Ամէլէյի չագըր ,
վէ սօնկրաքիլէրտէն պաշայրըպ էվվէլքիլէրէ վարըն-
9 ճայտաէք , իւճրէԹլէրինի վէր՝ տէտի ։ Վէ սա’աթ օն պիր բաատէլէրինէ Ռ-Ռ-Լընըր կէլիպ՝ պիրէր
10 տինար ալտըպտը ։ Վէ էվվէլքիլէր կէլտիքտէ՝ պիչա-տէ ալաճադըզ զաննըտտա իտիլէր իսէ տէ , անկեր
11 տաիի պիրէր տինար ալտըպտը ։ Վէ ալտըգլարընտա ,

42 խանէ սահիպինէ գարշը սէօյլէնէրէք , Պու սօնկրա-քիլէր , պիր սա’աթ իչլէտիլէր , վէ անկերի պիզ կիւնիւն զահմէթ վէ հէրաքէթինի չէքմիշ օլանլարա
43 միւսաավի ԹուԹմաըն՝ տէմէկլէրիյլէ , Օ տաիի ճէվա-պընտա , անկերին պիրինէ՝ ՏօսԹըմ՝ , սանա զաար էԹմէյօրսըմ . սէն պէնիմ իլէ պիր տինարա դավլ-
44 էԹմէտին մի . Հագգընը ալ , կիթ . պէն պու սօնկ-րաքինէ սանա վէրէյիմ դաատար վէրմէք խոԹէրիմ ։
45 Մ’ալիմ իլէ խոԹէտիչիմի էԹմէք պանա ճա’իզ տէ-յի՞լ մի . եօղսա պէն քէրիմ օլարընըմ իչուն սէնին
46 կէօղիւն քէօԹի՞ւ մի տիր՝ տէտի ։ Պէօյլէճէ մու-աախէտը քիմսէնէլէր մուդաատէտ , վէ մուդաատէտիլէր մուաախէտը օլաճադ տըր . գիրա տա’վիլիլէր չօգ , ամմա իհԹիհատ օլունանլար ազ տըր՝ տէտի ։
47 Վէ Յիսուա Եէրուշալիմէ չըգար իքէն , էանա ի բահտէ օն իքի շայիրտինի Թէնհայէ ալըպ , անկերէ
48 խոԹապէն՝ ԻչԹէ Եէրուշալիմէ չըգըյօրըզ , վէ Իսն իւ-լ ինսան պաշ քնահինէր իլէ ’ուլէմանըն էլլերի-նէ Թէսլիմ օլունուպ , անկեր գաԹինէ հիւքմ է-
49 տէճէքլեր տիր . Վէ անը խոԹհզա էտիպ գամըշ ի-լէ տէօյմէք վէ խաչա կէրմէք իւգրէ , Թա’ինիլէրէ Թէսլիմ էտէճէքլեր տիր . օլ տաիի իւչհունճիւ կիւն-տէ գէլյատ էտէճէք տիր՝ տէտի ։
20 Օլ զէմանն Զէպէտի օղուլլարընըն վալիտէսի օ-ղուլլարը իլէ պէրապէր հանընա կէլիպ՝ սէճտէ է-
21 տէրէք , անտէն պիր լութֆ տիլէտի ։ Օլ տաիի ա-նա՝ Նէ՞ խոԹէրսին տէտիքտտէ , մէրգուճ անա՝ Մէ-լէքիւԹճհունտէ պու իքի օղուլլարընըն պիրի սաղընտա վէ պիրի սօլընտա օթուրմալարընը կմն կյլէ՝ տէ-
22 տի ։ Վէ Յիսուա ճէվապէն՝ Նէ տիլէտիյինիզի պիլ-

մեզնիդ. պէնիմ իչէճէյիմ քեասէտէն իչմէյէ վէ
պէնիմ վաճխիլ օլուճաճաղըմ վաճխիլ իլէ վաճ-
խիլ օլուճմադա միւգթէտի՛ր մի սինիդ՝ տէսիքսէ,
23 Միւգթէտիր իդ՝ տէսիլէր։ Օլ տախի անլէրէ՝ կէր-
չի քեասէմտէն իչէճէքսինիդ, վէ պէնիմ վաճխիլ
օլուճաճաղըմ վաճխիլ իլէ վաճխիլ օլուճաճաղ-
սընըդ, ամմա սաղըմտա վէ սօլըմտա օթուրմաղը
իչտան էթմէկը՝ պանա բաճխ տէյիդ տիր, անճաղ
փէտէրիմ Թաթաճխընտան քիմսէյէ իչիւն հաղըրլանմըշ
24 իսէ, «Ինլէրէ վէրէլէճէ՞ պէր՝ տէսէ։ Վէ պէնէր օն ը-
չէրուէր պուՆու իչինիդէտէ, օլ իքի գարնտաշըմ կիւ-
25 ճէնտիկէր։ Լաքին Յիսուս անլէրի կանընա չաղըրըպ՝
Թա՛իֆէլէրինին հիւքմտարլարը անլէրինի իւզէրինէ Թէ-
սալլիւթ էտիպ, պէօյիւքլէրի անլէրինի իւզէրինէ իճ-
26 բա ի հիւքիւմէթ էթտիկլէրինին պէյիրսինիդ։ Ամմա
պէդինինիդտէ պէօյլէ օլմասըն, անճաղ արանըդտա
պէօյիւք օլմադ իսթէդիչէն՝ խըրամէթքեարընըդ օլ-
27 սուն։ Վէ պէդինինիդտէ պէրինճի օլմադ իսթէդիչէն
28 գուլունըդ օլսուն։ Նիմէքիմ Իսդն իւլ ինսան՝ քէնդ-
սինէ խըրամէթ օլուճմադ իչիւն տէյիլ, անճաղ խըրա-
մէթ էթմէկը վէ ճանընը չօգ քիմսէնէլէր պէտէլինէ
ՔիսիկԻչ վէրմէք իչիւն կէլտի՝ տէսէ։
29 Վէ Իյրիհաւան չըգարըլար իքէն, անըն արաընճա
30 խայլի ճէմա՛աթ կիթտի։ Վէ իչէրէ եօլ քէնարընը-
տա իքի ա՛մա օթուրուպ՝ Յիսուսըն կէչմիչինի խ-
չիթմէտիքտէ, Եա՛ Բապպ Իսդն ի Տաուտ, պիզէ մէր-
31 Համէթ էյլէ՝ տէյիւ ՔԷրնատա էթտիլէր։ Վէ ճէ-
մա՛աթ անլէրի սիւքիւթ էթմէլէրի իչիւն թա՛պիր
էթտի իսէ տէ, անլէր՝ Եա՛ Բապպ Իսդն Տաուտ՝
պիզէ մէրՀամէթ էյլէ՝ տէյիւ տահա ղէյտաէ ՔԷր-

32 եատա էտէրլէր իտի։ Վէ Յիսուս տուրուպ անլէրի
չաղըրտը, վէ՝ Նէ՞ իսթէրսինիդ քի պիզէ եափա-
33 յըմ՝ տէսիքսէ, Անա՝ Եա՛ Բապպ, կէօզլէրիմիդ
34 այըլըպ՝ տէտիլէր։ Վէ Յիսուս թէրահՀիւմ էտիպ՝
անլէրինի կէօզլէրինէ տօգունտուտ, վէ տէր ՚ագաթ
կէօզլէրի այըլըպ՝ անըն արտընճա կիթտիլէր։

ՊԱՊ 21

1 Վէ Եէրուշալիմէ եագլաչըպ՝ Զէյթունի տաղընըն
գուրպինտէ Պէյթֆաճխյէ կէլտիքլէրինտէ, Յիսուս
2 իքի շայիրտ կէօնտէրիպ, Անլէրէ՝ Գարշընըդտաքի
քէօյէ կիտինիդ, վէ տէր Տալ պաղլը պիր մէրքէպ՝
վէ եանընտա պիր սըփա պուլուրսունըդ. չէօզիպ
3 պանա կէթիրինիդ։ Վէ էյէր պիր քիմսէ սիզէ պիր
շէյ սէօյլէրսէ, Պուհնար Իչիհտիյէ լազըմտըր՝ տէ-
յէսինիդ. վէ ՔԷչ Տալ անլէրի կէօնտէրէճէք տիր՝
4 տէտի։ Վէ պունուն ճիւմլէսի փէյղամպէր վասը-
5 Թասըյլէ, Ասէն գըզընտա տէյինիդ քի՝ Իչլէթ մէլի-
քինի Տալիմ օլտուգ, վէ մէրքէպէ՝ պէլի մէրքէպ
եավրուսը սըփայա բաբիպէն ատանա կէլիյօր՝ տէյիւ
պույուրտուն քէլտիմն իթմամ իչիւն վագը՝ օլտու։
6 Վէ շայիրտէր վարըպ՝ Յիսուսըն քէնտիլէրէ պու-
7 յուրտուը կիպի Տարէքէթլէ, Մէրքէպի վէ սըփայը
կէթիրիպ, իւզէրլէրինէ էլպիսէլէրինին գօտէրտիլտը-
8 տա, օլ տախի իւզէրլէրինէ պինտի։ Վէ փէք չօգ
խալը տախի քէնտի էլպիսէլէրինին եօլտա եէրփիրը.
վէ ղայրիլէրի աղաճլարտան տալտար քէսիպ, եօլտա
9 տէօշէյէրէք, Իօնտէն կիտէն վէ արգաստան կէլէն
խալը՝ Իսդն ի Տաուտա Օսաննա, Բաղպէրն իսմհյէլ

կելէն միւպարէք օլսուն, Էհուճելէրտէ Օսաննա՝ տէ-
յէրէք Նիտա Էաէրլէր իսի։
10 Վ֊ Եէրուշալիմ կիրտիյինտէ, Պու քի՞մ տիր՝
11 տէյէրէք, պիւթթիւն շէհր թաշդիրիք օլուշտուս։ Խալ-
տախի՝ Պու Ճէլիլտէ վաղդ՝ Նազարէթտէն օլան Յի-
սուս փէյղամպէր տիր՝ տէտիլէր։
12 Վ֊ Յիսուս Ալլահդն հէյբէլինէ կիրիպ, հէյբէլ-
տէ ճիւմլէ ախղ ու ի՛թա Էտէնլէրի իխրաճ Էտէ-
րէք, սարրաֆլարդն փիշթախթալարդնը, վ֊ կէյէր-
ճին սանթձիյլարդն իսքեմլէլէրինի ալթ իւստ էթտի.
13 վ֊ անլէրէ՝ Խանէմ Իսպատէթխանէ թէմամիյէ օլու-
նաճագ տիր՝ տէյիս Էաղըլմըշ տիր, ֆագաթ սիզ
անդ Հարամիլէր մաղարասը էթտինիզ՝ տէտի։
14 Վ֊ հէյբէլտէ Էանդնա ա՛մալար վ֊ թօփալար
15 կէլտիլէր, օլ տախի անլէրէ շիֆա վէրտի։ Լաքին
պաշ քհահինլէր իլէ Իէռուսադիմ անդն իձրա Էյլէտիյի
միւճիզէձէր վ֊ չօճուդլարդն հէյբէլտէ՝ Իսդն ի Տա-
ուտտա Օսաննա՝ տէյիս Նիտա էթտիքլէրինի կէօր-
16 տիւքլէրինտէ, փէք կիւճլէրինէ կէլէրէք, Անա՝ Պուն-
լարդն նէ՝ սէօյլէտիյինի իշիտիյօր մի սդն՝ տէտիլէր։
Յիսուս տախի անլէրէ՝ Պէյի, Մա՛սուլար իլէ մէմ
էմէնլէրդն աղդընտան Համդը թէքմիլ էթտին՝ քէ-
լամդնը հիչ պիր վագդթ օգո՛ւմադնը մի, տէտի։
17 Վ֊ անլէրի պրագտը վ֊ շէհրդն խարիճինէ Պէյթ-
՛անիյա չըգըպ օրատա պէյթուԹէթ էթտի,
18 Վ֊ սապահլայդն շէհրէ՛ ալտէթի Էաէր իքդն ա-
19 ճըգտը, Վ֊ Էօլ քհնաբդնտա պիր ինճիր աղաճը
կէօրիւպ Էանդնա վարտրաղընտա՝ անտէ Էափրագտան
մա՛տա պիր շէյ պուլմամտադնէ անա՝ Պունտան աօնկ-
բա Էպէտէն սէնտէ մէյվէ օլմասդն՝ տէտի. վ֊ ին-

20 ճիր աղաճը տէր՛ ա՛գադ գուրուտտու։ Վ֊ շակիրտ-
լէրի պուշնու կէօրիւնճէ Թէ՛ա՛ճճիւպ էտիպ՝ Ինճիր
աղաճը նա՛օրդ տէր՛ ա՛գադ գուրուտտու՝ տէտիլէրին-
21 տէ, Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ՝ քի էյէր իմանընդը օլուպ տա, շիւպհէ էթ-
մէզսէնիզ, տէյիլ Եալընդը պու ինճիր աղաճդնա
վադդ՝ օլանը իձրա Էտէճէքսինիզ, անճագ շու տա-
ղա պիյէ, Գալգ քէնահինի աէնիզէ իլգա էթ՝ տէտի-
22 նիզ, վադդ՝ օլաճագ տիր։ Վ֊ տու՛տտա իման է-
տէրէք հէր նէ տիլէրսէնիզ, ալաճագսընդը՝ տէտի։
23 Վ֊ հէյբէլէ կէլիպ, ի՛թա՛լիմի Հանաբնտա Էանդ-
նա պաշ քհահինլէր իլէ գավմդն իխթիյարլարդը կէ-
լէրէք՝ Պունլարդը նէ՞ սէլահիյէթ իլէ իձրա Էտիյօր-
սդն. վ֊ պու սէլահիյէթի սանա քի՞մ վէրտի՝ տէ-
24 տիլէր։ Վ֊ Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն տախի
սիզէ պիր շէյ սու՛ալ Էտէյիմ, Էյէր անդ պանա
սէօյլէրսէնիզ, պէն տէ պու շէյլէրի նէ սէլահիյէթ
25 իլէ իձրա Էյլէտիյիմի սիզէ սէօյլէրիմ. Եու֊Հաննա-
նդն վաՓթիխդի նէ՞րէտէն իտի, սէմաուտա՞ն մի, Էօգ-
26 սա ինսանտա՞ն մի իտի՝ տէտի։ Անլէր տախի՝ Էյէր
Սէմաուտան տէսէք, պիզէ՝ Նի՞չին անա իման էթ-
մէտինիզ՝ տէյէճէք. վ֊ էյէր՝ Ինսանտան տէսէք,
խալգտան գօրգուրդը, զիրա ճիւմլէսի Եու֊Հաննայը
փէյղամպէր մաղամընտա ԹուԹա՛ր՝ տէյիս քէնահի
27 քէնահլէրինէ ԹէՓէքքիւր էտիպ, Յիսուսա ճէվա-
պէն՝ Պիլմէյիզ՝ տէտիլէր։ Օլ տախի անլէրէ՝ Պէն տէ
պու շէյլէրի նէ սէլահիյէթ իլէ իձրա էթտիյիմի սի-
զէ սէօյլէմէմ։
28 Լաքին նէ՞ գըյաս էտէրսինիզ. պիր տաէմին իքի
էվլատը վար իտի. վ֊ պիրինճիսինէն Էանդնա կէ-

լիպ՝ Օղլըմ, կիթ պու կիւն պաղըմնաս իչլէ՝ տէտի ։
29 Վ֊է օ ճէվապ վէրիպ՝ Իսթէմէմ՝ տէտի իսկ տէ,
30 սօնկրա փէշիման օլուպ կիթտի ։ Վ֊է իքինճիսինին
եանընա կէլիպ՝ օղ մինվալ իւզրէ սէջդէտի. վէ օ
ճէվապ վէրիպ՝ փէք էյի, էֆէնիմ՝ տէտի իսկ տէ,
31 կիթմէտի ։ Իքիսինէն Հա՞նկըսը փէտէրինին մի֊
բաղընը իճրա էյլէտի՝ տէտի. անա՝ Պիրինճիսի տէ֊
տիլէր. Ցիսուս տախի անլէրէ՝ Հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ՝ քի կէօմրիւ֊քճիւլէր իլէ ֆահիշէլէր Ալլահ֊ը
32 մէլէքիւթիւնէ սիզտէն էվվէլ կիրէրլէր ։ Զիրա Եու֊
հաննա սիզէ սալահ Թարիղինտէ կէլտի, ամմա ա֊
նա իման֊մատընըզ. կէօմրիւ֊քճիւլէր վէ ֆահիշէլէր
իսկ անա իման֊տըլար. վէ սիզ պո֊նա֊ կէօրտիւյիւ֊
նիւզտէ, անա իման֊մադ իչիւն, սօնկրա նատիմ օլ֊
մատընըզ ։
33 Տիկէր պիր Թէմսիլ տինկլէյինիզ. Իսանէ սահիպ
պիր տաւէմ վար իտի՝ քի՝ պաղ տիքիպ անըն էթրա֊
ֆընը չիմ իլէ իչտահա էթտի, վէ իչինտէ պիր մա֊
սէրէ գազտը, վէ գուլլէ պինա էթտի, վէ անը պաղ֊
34 ճըլարա Թէսլիմ էտիպ՝ զուրպէթէ կիթտի ։ Վ֊է
մահսուլ վագթը նազըլաշտըգտա գուլլարընը, մահ֊
սուլը ախզ էթմէք իւզրէ, պաղճըլարա կէօնտէր֊
35 տի ։ Վ֊է պաղճըլար գուլլարընը ԹուԹուպ՝ քիմինի
տէջյատիւլէր, քիմինի էօլտիւրտիւլէր վէ քիմինի տա֊
36 իի Թաշլատըլար ։ Թէքրար էվվէլբիլէրտէն զիյատէ
տիկէր գուլլար կէօնտէրտի, վէ անլէրէ տէ օղ մին֊
37 վալ իւզրէ մու՛ամէլէ էյլէտիլէր ։ 'Ագրպէթ՝ Օղլը֊
մա հիւրմէթ էտէրլէր՝ տէյէրէք, անլէրէ քէնտի
38 օղլընը կէօնտէրտի ։ Ամմա պաղճըլար օղլընը կէօ֊
րիւնճէ, մապէյնիլէրինտէ՝ Պու վարիա տիր, կէլինիզ

անը էօլտիւրիւպ միրասընը գապթ էտէլիմ՝ տէտի֊
39 լէր ։ Վ֊է անը ԹուԹուպ՝ պաղտատ֊ն իսրաէլէք,
40 էօլտիւրտիւլէր ։ Իմտի պաղ սահիպի կէլտիյի զա֊
ման, օղ պաղճըլարա նէ՞ կատաճադ տըր՝ տէտի ։
41 Անա՝ Օղ քէօմիւլէրի Տէյպէթի Թարղ իլէ Հէյրէք
էտիպ, պաղճն մահսուլընը մէվսիմինտէ վէրէճէք օ֊
ղան ախէր պաղճըլարա Թէսլիմ էտէճէք տիր՝ տէ֊
42 տիլէր ։ Ցիսուս տախի անլէրէ խիԹապէն՝ Եափս֊
ճըլարընն բէտտա էֆտիքլէրի Թաշ քէօչէ Թաշը օլ֊
տու. պու՝ Բապղ Թարաֆընտան օլուպ, կէօղէ֊
բիմիզ էօնիւնտէ 'ամմա՛իպ տիր՝ ֆէլ֊ֆէը պիր վա֊
43 գըԹ քիԹապղտտա օգո՞ւմատընըզ մը ։ Պունտան
իչիւն սիզէ տէրիմ՝ քի՝ Մէլէքիւթ Ուլահ սիզտէն
ալընըպ՝ մահսուլընը կէՖիրէն պիր իւմմէԹէ վէրի֊
44 լէճէք տիր ։ Վ֊է պու Թաշ իւզէրինէ տիւշէն փա֊
րչէնէճէք տիր, օղ տախի քիմսն իւզէրինէ տիւշէր֊
սէ, անը էղէճէք տիր՝ տէտի ։
45 Վ֊է պաղ քէահինլէր իլէ ֆէրիսիլէր անըն Թէմ֊
սիլլէրինի իչիՖտիքլէրինտէ, քէնտիլէրինին Հագդընը֊
46 տա սէջյէտիյինի անկլատըլար ։ Վ֊է անը ԹուԹմա֊
զա դաստա էՖտիլէր իսկ տէ, խայդտան գօրգտը֊
լար, գիրա անը փէյղամպէր մադամինտա ԹուԹտը֊
լար իտի ։

ՊԱՊ 22

1 Վ֊է Ցիսուս անլէրէ խիԹապէն՝ Թէքրար Թէմսիլ֊
2 լէր իլէ սէջյէյէրէք, տէտի քի՝ Մէլէքիւթ իւս սէ֊
մավէթ՝ օղլընա տիւշիւն էտէն պիր մէլիյէ միւշա֊
3 պիհ տիր ։ Վ֊է գուլլարընը տա՛վէթ լիլէրի տիւշինտէ
չաղըրմադ իչիւն կէօնտէրտի. անլէր տախի կէլմէք

4 խոթէմեսիլէը ։ Թէքբրար տիկէը գուլլար կէօնաերիպ ,
Տա'վէթիլիլէրէ՝ Իչիե թա'ամըմը հազըրլասըն , սը-
ղըրլարըմ վէ պէսիլ տավարլարըմ պօղազլանմասը , վէ
հեր շէյ հազըր տըր , տիպլիանէ կելին՝ տէյինիպ ,
5 տէսի ։ Ալմնա անչէր վազիֆէ էտինմէյիպ՝ քիմի քէն-
մի թ'արլասընա վէ քիմի թիճարէթինէ կիթսի ,
6 Պադիլէրի տախի անըն գուլլարընը թուխթուպ հա-
7 գարէթ էտէրէք , էօլտիւրտիւլէր ։ Վէ մէլիք պօ՞նա-
իչիտինճէ զազապէ կէլտիքդէ , 'ասքէրինի սէվգ է-
տիպ օլ գաթիլլէրի հէլաք էթտի , վէ շէհրլէրինի
8 եագմը ։ Օլ զէմման գուլլարընա՝ Վազը'տա տիւ-
չիան հազըր տըր , ամմա տա'վէթիլիլէր լա՛իգ տէ-
9 չիլ իտի ։ Չէմման եօլ ազըղլարընա վարըպ , պուլ-
արդընդըզըն ճիւմլէսինի տիպլիանէ տա'վէթ էտինիպ՝
10 տէսի ։ Օլ գուլլար տախի եօլլարա չըգըպ՝ կէրէք
քէօթիւ , կէրէք էյի , պուլարդլարընըն ճիւմլէսինի
ճէմ' էթտիլէր . վէ տիպլիան *տա'վէթիլիլէր իլէ
11 տօլտուս ։ Վէ մէլիք տա'վէթիլիլէրի կէօրմէյէ կիրտիք-
տէ՝ օրտաա տիպլիան լիպասը կիյինմէմիշ պիր տաէմ
12 կէօրմէրէք , Ա՛նա՝ Էյ տօսթում , իւզէրինտէ տիպլիան
լիպասը օլմասաղը հալտէ , նա՞սըլ պուրայա կիր-
տին՝ տէմէսի իւզէրինէ , օլ տաէմին նուէթգը թուս-
13 թուլտուս ։ Օլ զէմման մէլիք խըսմէթճիլէրէ տէտի
քի՝ Պունուն այագլարընը վէ էլլէրինի պաղլայընըզ ,
վէ գալտըրըպ զուլմէթ ի խարիճէյէ չըգարընըզ . օ-
րտաա աղլայըշ վէ տիշ գըճըրտամասը օլաճագ տըր ։
14 Զիրա տա'վէթ օլունանլար չօգ , ամմա ինթիխապ
օլունանլար ազ տըր ։

* Եբ. . օթուբանլար

15 Օլ զէմման ֆէրիսիլէր վարըպ՝ անը քէլամ իլէ նա-
սըլ տուզաղա տիւչիւրէլէր տէյիւ մէչվէրէթ էտէ-
16 րէք , Հէրօտէսիլէր իլէ պէրապէր քէնտի շայիրալէ-
րինի անա կէօնտէրիպ՝ Եա մա'ալլիմ , սէնին հագգ
օլուպ՝ Ալլահըն թ'արիֆինի հագիգաթ իւզրէ թա'-
լիմ էթտիյինի վէ քիմսէյի վաղիֆէ էտինմէյէնի
պիլտիրիպ . դիրա տաէմլէրին խաթրընը սայմադընը .
17 Իմնի պիզէ սէօյլէ , ատանա նի՞ճէ կէօրիւնիւր , Գայ-
աէրէ վէրկի վէրմէք ճա՞յ՞զ մի , Եօգսա տէյի՞լ մի
18 տիր՝ տէտիլէր ։ Վէ Յիսուս անէրին հիլէլէրինի անկ-
լայըպ՝ Էյ միւրաիլէր , պէնի նի՞չին թէճրիպէ է-
19 տիյօրսունուզ , Պանա վէրկինին տիքքէտինի կէօսթէրի-
20 նիզ՝ տէտի , վէ անա պիր տինար կէթիրտիլէր ։ Օլ
տախի անէրէ՝ Պու թ'ասվիր վէ եազը քիմի՞ն տիր՝
21 տէտիյինտէ , Գայսէրին տիր՝ տէտիլէր . օլ զէմման
անէրէ՝ Էյզիլ խէ Գայսէրէ 'ա՛իտ օլանը Գայսէրէ
վէ Ալլահա 'ա՛իտ օլանը Ալլահա էտտա էյլէյինիզ՝
22 տէտի ։ Վէ պուննու իչիթտիքլէրինտէ՝ թէ'աճճիւպ
էտէրէք , անը թէրը էտիպ կիթտիլէր ։
23 Գըյամէթ եօգ տըր՝ տէյէն սատուգլիլէր օլ կիւն-
24 տէ անըն եանընա կէլիպ՝ անա սու՛ալ էտէրէք , Եա
մա'ալլիմ , Մուսա՝ Էյէր պիր քիմսէ պիլտ վէլէտ
վէֆաթ էտէրսէ , անըն զէվճէսինի գարնտաշը ա-
լըպ , գարնտաշընա գիւրթիյէթ փէյտա էյլէսին՝ տէ-
25 տի ։ Պիզտէ տախի եէտի գարնտաշ պուլունուպ՝ պի-
րինճիսի էվլէնտիքտէն սօնկրա գիւրթիյէթի օլմա-
յարագ , վէֆաթ էտիպ զէվճէսինի գարնտաշընա
26 պրագտը ։ Փէզայիք խբինճի վէ իւչինճիսիս տախի՝
27 Թա եէտինճիսինէտէք պէօյլէ օլտու ։ Վէ ճիւմլէսին-
28 տէն սօնկրա օլ զէվճէ տախի վէֆաթ էթտի ։ Իմ

ու գրյամէթաե, ալ եէսիաէն հա՞նկըսընն զէլճէսի
օլուբ, չինդի ճիւմլէսինին մէնքուհէսի օլսուռ աէսի-
29 լէը։ Յիսուս տախի անկերէ ճէվապէն՝ Քէթսալըրը
վը Ալլահըն գուարէթինի պիլմէսիյինիզէն զէլս-
30 լէթաե սինիզ. Ձիրա գրյամէթաե նէ թէզվիճ
էաէրլէը, նէ տէ թէզվիճ օլունուրլար, անճագ Ա-
31 լահըն ասմաէքի մէլա՛իքէսի կիպի տիրլէը։ Ամմա
գրյամէթ էլ էմիմթ խուսուսընտա՝ Ալլահ թարա-
32 ֆընտան սիզէ՝ պէն Ապրահամըն Ալլահը վը Իսհա-
գը՛ն Ալլահը վը Եա՛գուպըն Ալլահը իմ՝ պուդյուբու-
լան քէլամը օգո՞ւմաարնըզ մը. Ալլահ մէվթանըն
տէդիլ, անճագ հայաթտաա օլանլարըն Ալլահը տըր՝
33 աէսի։ Վէ խալգ գո՞նո՞ւ իշիթսինէ՝ անըն թա՛-
լիմինտէն հէյրան օլտըլար։
34 Լաբին ֆէրիսիլէը անըն սաաուգիլէրի սիւքիւթ
էթտիրմէյինի իշիթսինէրինտէ, պիր ևէրէ ճէմ՛
35 օլտըլար։ Վէ անէրաէն պիրի, էրպապ ը շէրի՛մէ-
36 տան օլուա՝ անը թէճրիպէ իշիւն, Եա մու՛սլիմ,
շէրի՛մէտաա էվամիրին հա՞նկըսը պէօյիւք տիր՝ աէ-
37 յիս սու՛ալ էթտի։ Յիսուս տախի անա՝ Ալլահըն
օլան Բապպը պիւթիւն գալպինտէն վէ պիւթիւն
38 ճանընտան վէ պիւթիւն ֆիէրինտէն սէվէմի։ Պի-
39 րինճի վէ պէօյիւք էմր պուս տըր։ Վէ էքինճիսի պու-
նա միւշապէհ տիր, եա՛նի՝ Գօնշունը քէնտինն կիպի
40 սէվէմի։ Պիլ ճիւմլէ շէրի՛մէտ վէ փէյղամպէրլէը
պուս էքի էմրէ միւթէ՛ալլըզ տըր՝ աէսի։
41 Վէ ֆէրիսիլէը ճէմ՛ օլտըղլարընտա Յիսուս ան-
42 լէրէ՝ Քրիսթոս հագդընտա զանընընզ նէ՞ տիր, քի-
մի՞ն օղլու տըր՝ աէյիս սու՛ալ էյլէսի. անլէր տա-
43 սի անա՝ Տաւուտըն՝ աէսիլէը։ Օ՛տախի անլէրէ՝ էյ-

լէ իսէ Տաւուտ նա՞սրլ անա Րուհ իլէ Բապպ թէս-
44 միյէ էսիպ, Բապպ Բապպըմա՝ թա պէն սէնին
սիւվէհնէլէրինի այադլարընա պասամադ գօյուճամ-
45 յաակ սաղըմտա օթուր՝ պու՛յուրտու, տէը։ Իմ-
տի Տաւուտ անա Բապպ թէսմիյէ էաէրսէ, նա՞սրլ
46 անըն օղլու օլու՛ր՝ աէսի։ Վէ քիմսէ անա պիր սէօզ
ճէվապ վէրէմէսի. վէ օլ կիւնտէն սօնկրա սրթ ը-
անա պիր քիմսէ սո՛ալ էթմէյէ ճէսարէթ էթմէ-
սի։

ՊԱՊ 23

1 Օլ պէման Յիսուս խալգա վէ քէնտի շակիրտլէրինէ
2 խէթապէն աէսի քի՝ 'Ուլէմա վէ ֆէրիսիլէր Մու-
3 սանըն քիւրսիսինտէ օթուրտուրլար։ Իմտի սիզ՝
Ձրքը էտինիզ՝ աէսիլէրի շէյլէրին ճիւմլէսինի տրքը
ու իձրա էյլէյինիզ, ամմա անլէրին 'ամէլլէրի կիպի
էթմէյինիզ. չինդի աէօյլէրլէը, ամմա իձրա էթ-
4 մէզլէր։ Ձիրա ադըր վէ թաշընմասը միւշքիլ ևիւք-
լէը պաղլայըզ ատէմլէրին օմուզլարընա գօրլար իսէ
սէ, անլէրի փարմադլարըլը թէփրէթմէք իսթէ-
5 մէզլէր։ Վէ ճիւմլէ 'ամէլլէրինի սաէմլէրէ կէօրիւն-
մէք իչիւն իձրա էտիպ՝ համայիլլէրինի կէնիշլէտիր-
լէը, վէ էլպիսէլէրինին էթէքլէրինի պէյսիտիւրլէր։
6 Ձիյաֆէթլէրտաէ տախի պաշ սէտիրլէրի, վէ սինա-
ղօղլարտաա պաշ քիւրսիւլէրի վէ փաալարլարտաա սէ-
7 լամլարը, վէ սուէմլէր թաաքիրնտան Բապպի,
8 Բապպի թէսմիյէ օլունմադլըզը սէվէրլէր։ Անչ իսէ՝
Բապպի թէսմիյէ օլունմայասընըզ. պիրա սիզին Մու-
տէրրիսինիզ պիր՝ եա՛նի Քրիսթոս տըր, վէ ճիւմլէ-
9 նիզ պիրաաէրլէր սինիզ։ Վէ ևէր իւզէրինտէ էֆհեյե

փետերիմիզ տէմէյէսինիզ· զերա փետերինիզ պէր
10 օլուպ՝ օլ տախի սէմաւաթտա տըր ։ վ֊է միւտեր-
բիսլեր թէամիյէ օլուննայասընըզ· զերա սիզին Միւ-
11 տերբիսինիզ պէր՝ եա՛նի Քրիստոս տըր ։ վ֊է սիզին
12 էն պէօյիւյիւնիւզ խըտմէթքեարընըզ օլսուն ։ վ֊է
հեր քիմ քի քէնտինի եիւքսէլտիրսէ, ալչագլանըր,
վէ հեր քիմ քի քէնտինի ալչագլատըրսա, եիւքսէ-
լեր ։
13 Լաքին վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի 'ուլէմա վէ Ֆէրիսիլեր,
զերա տաէմլերին էօնիւնճէ մէլէքիւթ իւա
սէմաւաթը գափարսընըզ· չիւնքի սիզ կիրմէզսինիզ,
կիրէճէք օլանլարը տախի կիրմէքտեն մէն' էտերսի-
14 նիզ ։ վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի 'ուլէմա վէ Ֆէրիսիլեր,
զերա տուլ դարըլարըն էվլերինի եէյիպ՝ կէօսթէրիր
իչիւն ուզուն տուա էտերսինիզ· պու էճլետեն տա-
15 հա չէտիտ 'ազապտա միւչքար օլաճագսընըզ ։ վա՛յ
սիզէ, էյ միւրա՛ի 'ուլէմա վէ Ֆէրիսիլեր, զերա
պիր տաէմի իսմանա կէթիրմէք իչիւն պահր ու պեր-
բի տօլաշըրսընըզ, վէ իսմանա կէլտիյինտէ, անը քէն-
տինիզտէն իքի գաթ զէյատտ էհլ ի ճէհննէմ գը-
16 լարսընըզ ։ վա՛յ սիզէ, Պիրի Հէյքէլ հագդը իչիւն
եէմին էտերսէ, պիր շէյ տէյիլ տիր, ամմա հէյ-
քէլին ա֊թմուշը հագդը իչիւն եէմին էտերսէ, պօրճ-
17 լու օլուբ՝ տէյին քէօր գրյագուզլար ։ էյ ա֊ֆմագ-
լար վէ քէօրլեր· զերա հա՞ղիգսընըզ պէօյիւբ տիր, ալ-
թո՞ւն մը, եօղսա ալթունը թաղտիս էտէն հէյ-
18 քէլ մի ։ վ֊է Պիրի մէզպահ հագդը իչիւն եէմին է-
տերսէ, պիր շէյ տէյիլ տիր, ամմա անըն իւզէրին-
տէ օլան թաղտիմէ հագդը իչիւն եէմին էտերսէ,
19 պօրճլու օլուբ՝ տէօքիւէ, էյ ա֊ֆմագլար վէ քէօր-

լեր ։ զերա հա՞ղիգսընը պէօյիւբ տիր, թաղտիմէ՞ մի,
եօղսա թաղտիմէյի թաղտիս էտէն մէզպահ մը ։
20 Իսմի մէզպահ հագդը իչիւն եէմին էտէն՝ անըն, վէ
իւզէրինտէ օլան ճիւմլէ նէսնէլէրինն հագդը իչիւն
21 եէմին էթմիշ օլուբ ։ վ֊է հէյքէլ հագդը իչիւն եէ-
մին էտէն՝ անըն, վէ անտէ սաքին օլանըն հագդը
22 իչիւն եէմին էթմիշ օլուբ ։ վ֊է սէմա հագդը իչիւն
եէմին էտէն՝ Ալլահըն թաւթը վէ իւզէրինտէ օ-
23 թուրանըն հագդը իչիւն եէմին էթմիշ օլուբ ։ վ֊այ
սիզէ, էյ միւրա՛ի 'ուլէմա վէ Ֆէրիսիլեր, զերա
նա՛նա' վէ անիսօն իլէ քիմիօնըն 'իւշրիւնիւ վէրիր-
սինիզ, ամմա շէրի'աթըն տատա մուհիմմ օլան շէյ-
լերինի՝ եա՛նի հագդանիյէթ վէ մէրհամէթ վէ ի-
մանը թէրք էթտինիզ· պուշլարը էթմէյի՝ վէ անլերի
24 պրագմամալը իսթինիզ ։ էյ սիվրի սինէյի սիւզիւ՝
25 տէվէյի եուտան քէօր գրյագուզլար ։ վ֊այ սիզէ, էյ
միւրա՛ի 'ուլէմա վէ Ֆէրիսիլեր, զերա քեաէնին վէ
չանաղըն տրչընը թէմիզլէրսինիզ, լաքին անլերին ի-
26 չի զուլմ վէ ֆըսագ իլէ տօլուբ տըր ։ էյ քէօր Ֆէրի-
սի, էվվէլա քեաէնին վէ չանաղըն իչինի թէմիզլէ,
27 քի անլերին տրչը տախի թէմիզ օլա ։ վ֊այ սիզէ,
էյ միւրա՛ի 'ուլէմա վէ Ֆէրիսիլեր, զերա սիզ տրչընը-
տան կիւզել կէօրիւնիւյ՝ իչէրիսէն էօլիւ քէմիքլէ-
րի վէ հեր մուրտարլըզ իլէ տօլուբ օլան պատտանալը
28 գապրլարա պէնկղէրսինիզ ։ Քէզալիք սիզ տախի ա-
տէմլերէ զահիրէն սալիհ կէօրիւնիւբսիւնիւզ, ամմա
պաթընէն միւրա՛իլիք վէ Ֆըսագ իլէ տօլուբ սընըզ ։
29 վ֊այ սիզէ, էյ միւրա՛ի 'ուլէմա վէ Ֆէրիսիլեր, զե-
րա փէյղամպէրլէրին Թիւրպէլէրինի պինա էտիպ՝
30 սալիհլերին գապրլարընը Թէզկին էտերսինիզ· վ֊է՝ էյ-

յեր եճատատրմըղդն կիւնկերինաե օլմուշ օլսա իսիք ,
անլեր իլե պերապեր փեղղամպկերլերին գանընա կիր-
31 մեղ իսէրք՝ սերսինիզ ։ Պու վեճհ իլե՝ փեղղամպեր-
լերին գաթիլլերինին էվլատը օլարդընըդդա քենարինիզ
32 շեհատեթ էսերսինիզ ։ Սիզ տաճի եճատատրնըդդն
33 եօղչեյինի տօղտուրընըդ ։ Էյ երլանդար , էյ էնկերլեր
նեօղլ , ճէհէննեմ 'ազապընատան նաՏսրլ գաչա պիլիր-
34 սինիզ ։ Իշթե անդն իչիւն պէն սիզե փեղղամպկերլեր
իլե հիւքմա վե 'ուլէմա իրսալ էսերիմ , վե ան-
լերսէն պա'զըսընը գաթիլ էտիպ խաչա կերէճէքսի-
նիզ , վե անլերսէն պա'զըսընը սինագօղլարընդզատ
35 տեղիւ՝ շէհրսէն շէհրէ գօվճադտրնըդ , Թա քի
սալիհ Չապիլին գանընատան հէյքել իլե մեզդահ ա-
բրահիտա գաթիլ էթտիյինիզ Զաքարեա խան ի Պա-
բելեանդն գանընա տէկին եեր իւղերինաե տեօքիւլէն
սիւլէյմանդն գանդրդն քեաֆֆէսի սիզին իւղերինիզե
36 կելէ ։ Չագիգաթէն սիզե տերիմ քի՝ պունդարդն
ճիւմլէսի պու նեզ իւղերինե կելճէքը տիր ։
37 Էյ փեղղամպկերլերի գաթիլ էսէն վե սանա կեօն-
տերվէյնդերի Թաշդյան Եերուշալիմ , Եերուշալիմ ,
գա՛չ տէֆ՛ա սէնին էվլատընը , Թաւղուգ քենաի փի-
լիճվէրինի գանատլարընդն ալթընա Թօփլարդը կի-
պի՝ Թօփլամագ իսթէմիմ , վե սիզ իսթէմէսինիզ ։
38 Իշթե խանէնիզ սիզե վիրան պրագըլըը · (39) Չիրա
սիզե տերիմ քի ՝ պունատան սօնկրա սիզ , Իսպպէն
խամդլե կելճէն միւպարէքը օլսուն՝ տէյինճէյէսէք ,
պէնի ասլա կեօրմէյէճէքսինիզ ։

ՊԱՊ 24

1 Վ է Յիսուս հէյքէլտէն չըդըգ կիսեր իքէն , շա-

կիրտլերի անա հէյքելին պինալարընը կէօսթերմէք
2 իւղրե եանընա կելտիկէ ։ Յիսուս տախի անլերէ՝
Պունդարդն ճիւմլէսինի կէօրմէ՞զ մի սինիզ · Հագի-
գաթէն սիզե տերիմ քի , պուբատա երգրյմատրդ
պիրի պիրի իւղերինաե հիչ պիր Թաշ գալմայաճադ-
տըր՝ տէտի ։
3 Վ է Զէյթուն տաղընդն իւղերինաե օթուրուբ իքէն ,
շակիրտլերի թէնհաճէ եանընա կելիպ՝ Պու շէյլերին
նէ զեման վուգու՝ պուլաճաղընը , վե սէնին կելիշի-
նին վե տիւնեանդն տէքրրընդն 'ալամէթի նէ օլաճա-
4 ղընը պիզե սէօյլէ՝ տէտիլէր ։ Յիսուս տախի անլերէ
ճէվապէն տէտի քի՝ Սագընընդզ , սիզե պիր քիմսե
5 իդլալ էթմէսին · Չիրա չօգ քիմսելէր՝ Մէսիհ պէն
իմ տէյերէք՝ պէնիմ իսմիմ իլե կելիպ , չօգ քիմ-
6 սելերի իդլալ էսէճէքլեր ։ Սիզ տէ ճէնքլեր վե ճէնք
Թէվաթուրլարը իշիտէճէքսինիզ · սագընընդզ միւզ-
Թարիպ օլմայաընդզ , չիւնքի պունդարդն ճիւմլէսի
վուգու՝ պուլմագ կերէք տիր , լաքին տահա նիհա-
7 յեթ տէյիլ տիր ։ Չիրա միլլեթ միլլեթ 'ալէյհինէ ,
վե հիւքիւմեթ հիւքիւմեթ 'ալէյհինէ գալգրչըպ՝
չօգ եերլերաե գրմլըդ վե Թա'ուն իլե զելզելելեր օ-
8 լաճադ տըր ։ Ամմա պունդարդն ճիւմլէսի էլէմլերին
9 իպԹիտասը տըր ։ Օլ զեման սիզի մուզայադայա կի-
րիպԹար էտիպ , սիզի եօլտուբէճէքլեր · վե խամիմ
իչիւն ճիւմլէ միլլեմլեր Թարաֆընատան պուդդ օլու-
10 նաճադընդզ ։ Վ է օլ զեման չօգ քիմսելեր սիւր-
չէճէքլեր , վե պիրի պիրինի էլէ վէրիպ՝ եէքտիկերի-
11 նե պուդդ էսէճէքլեր տիր ։ Վ է չօգ քեազիպ փէյ-
ղամպերլեր զուհուր էտիպ՝ նիչէ քիմսելերի իդլալ
12 էսէճէքլեր տիր ։ Վ է Փըսգ իդլիյատա պուլաճաղը

էճլտէն , չօգ քիմնէլէրին մուհապկէթի պուրուտէթ
13 քեզ էտէճէք տիր : Ամմա նէհայէթէ տէկին սապր
14 էտէն խելա պուլսուր : Վ՚է մէլէքիւթիւն պու պէ-
շարէթի պիւթիւն տիւնեատա , ճիւմլէ միլլէթլէրե
շէհատէթ օլմազ իւզրե վա՚ղ օլունաճագ . վէ օլ
15 զէման նէհայէթ կէլճէք տիր : Իմոի Տանիէլ փէյ-
ղամպէրին վասրթասըլլէ իթպար օլունան խարա-
պիյէթ մէքրուհէսինին մուգատաէս մէքեանտա
տուրարղընը կէօրտիւյիւնէիւզատ , (օգուչան անկլա-
16 սըն ,) Օլ զէման եէհուտիյէտ օլանլար տաղլարա
17 գաչըղ՝ Տամուա օլան՝ քէնտի էվլիատէն պիր շէյ ալ-
18 մաղա էնտէսին . Վ՚է թարլատա օլան տախի էլղի-
19 սէսինի ալմադ իչիւն կէրի տէօնտիսին : Լաքին վա՚յ
20 օլ կիւնլէրտէ համիլէ վէ էմզիքղի օլանլարա : Վ՚է
Ֆիրաըրընըղ գըչտա եա սէպէթ կիւնիւնտէ օլմասըն
21 տէյիւ տու՚ա էտինիղ : Ձիրա տիւնեանըն իպթի-
տասրնատան շիմտիյէ տէկին միսլի վուգու՝ պուլմա-
մըշ վէ տազա պուլմայաճագ շէհիա մուգայատա օլ
22 զէման օլաճագ տըր : Վ՚է էյէր օլ էյամ գըսալմա-
սայըտը , հիչ պիր պէշէր գուրթուլմադ իսէ . ամ
մա միւնթէխապլար իչիւն օլ էյամ գըսալաճագ
23 տըր : Օլ զէման էյէր պիր քիմսէ սիզէ՝ իչմէ Ֆրիա-
տոս շուրատա եա պուրատա տըր՝ տէրսէ , ինան-
24 մայասընըղ . Ձիրա քեազիպ մէսիհլէր վէ քեազիպ
փէյղամպէրլէր զուհուր էտիպ՝ պէյիւք 'ալամէթ-
լէր վէ միճիզլէր կէօսթէրէճէքլէր , շէյղէ քի
միւմքին օլսա , միւնթէխապլարը պիրլէ իրլալ է-
25 տէճէքլէր տիր : Իչմէ սիզէ էվվէլա խապէր վէրի-
26 յօրըմ՝ իմոի սիզէ՝ իչմէ չէօյտէ տիր՝ տէրլէրտէ ,
չըգմայասընըղ . Իչմէ խալվէթլէրտէ՝ պէրլէրէ , ի-

27 նանմայասընըղ : Ձիրա շիմդիյէ շարգտան չըգըղ տա
զարպա գատար կէօրիւնմիյիւ կիպի , իպն իւ լ ին-
28 սանըն կէլիչի տախի պէյղէ օլաճագ տըր : Ձիրա լա-
չէնին պուլուհատըղը եէրէ գարթալըր ճէմ՝ օլուբ-
լար :
29 Վ՚է օլ կիւնլէրին մուղայատասընը միհթ՚ադրըղ
կիւնէչ գարարըղ՝ այ քէնտի զիյասընը վէրմէ էճէք ,
վէ էրլտրղլար կէօքտէն տիւշիւպ՝ կէօքլէրին գուվ-
30 վէթլէրի սարսըլաճագ տըր : Վ՚է պա տէհու իպն իւ լ
ինսանըն 'ալամէթի սէմատա կիւօրիւնիւպ՝ օլ զէ-
ման զէմինին ճիւմլէ գապիլէլէրի տէօյիւնէճէք , վէ
իպն իւ լ ինսանը կէօյիւն պուլուսթլարը իւզէրինտէ ,
գուտարէթ վէ ճէլալէթի ի 'ազիմէ իլէ կէյիր կէօրէ-
31 ճէքլէր տիր : Օլ տախի մէլ՚ուքէսինի սուրուն 'ա-
զիմ սէտասըլլէ կէօնտէրէճէք , վէ անլէր անըն միւն-
թէխապլարընը տէօրթ բիւկիսարտան , կէօքլէրին
պիր ուճընատան տիկէր ուճընատաէք ճէմ՝ էտէճէքլէր
տիր :
32 Իմճիր աղաճընտան թէմմիլ էօյրէնինիղ . տալա-
րը եուհշայրղ՝ եափրագ սիւրմէյէ պաշլատընը վա-
33 գրթ , եաղըն եագըն օլտրղընը անկլարսընըղ : Ֆէ-
զալէք սիլ տախի պուՆլարրըն ճիւմլէսինի կէօրտիւ-
յիՆիւպ , եագըն , պէյլի գափուլարտաս օլտրղը
34 մա՚լիւմիՆիւղ օլսուն : Ֆիլ հագիգէ սիզէ տէրիմ
քի՝ պուՆլարրըն ճիւմլէսի վուգու՝ պուլմայընճա պու-
35 Նէտ զէվալ պուլմայաճագ տըր : Կէօք վէ եէր զա-
՚իլ օլուբ , լաքին պէնիմ սէօզլէրիմ սալա զա՚իլ օլ-
մայաճագ տըր :
36 Ամմա օլ կիւն վէ սա՚ատ հագգընտա եալընըղ
փէռէրտէն մա՚տա պիր քիմսէնին , վէ Համթա

աէմավաթաա օլան մէլա՛խքէնին տախի մա՛լուամաթը
37 եօդ տըր։ Վ֊է Նուհըն կիւնէլբի օլաըղը կիսի՝ Իսի
իւլ ինսանըն զուհուրը տախի պէօյլէ օլաճագ տըր։
38 Զիրա Թուռհանաան էվվէլ օլան կիւնէլբաէ, Թա
Նուհըն աէֆինէյէ կիրտիյի կիւնէաէք էէյիպ իչտիք-
լէրի, վէ Թէզէվվուճ էտիպ Թէզվիճ էյլէտիքլէրի,
39 վ֊է Թուռհան կէլիպ ճիւմլէսինի կէօթիւրիւճէյէ
տէկին պէլմէտիքլէրի միսիլլու, Իսի իւլ ինսանըն
40 զուհուրը տախի էօյլէ օլաճագ տըր։ Օլ զէման Թաբ-
լաաա իքի քիշի պուլունաբագ պիրի ալընըր վէ տի-
41 կէրի պրաղըլըր։ Տէյիրմէն չէքէն իքի գաբընըն պիրի
ալընըր վէ տիկէրի պրաղըլըր։
42 Իմանի ույանըդ տուրընըդ, զիրա էֆէնտիմիզին
43 Հանկը սա՛աթաա կէլէճէյինի պիլմէդիկիդ։ Ամմա
մա՛լումունիւդ օլսուն քի էյէր խանէ սահիպի խըր-
սըզըն Հանկը նէվաէթաէ կէլէճէյինի պիլսէյտի, ու-
յանըդ տուրօպ խանէսինի տէլմէյէ գէյվէրմէդ ի-
44 տի։ Պունուն իչուն սիդ տէ Հազըր օլունըդ, զիրա
մունէթաղըր օլմասընընըդ սա՛աթաա Իսի իւլ ինս
45 սան կէլիր։ Իմանի էֆէնտիսի թարաֆընաան էթ-
պա՛ը իւղէրինէ, վագէթընճա թա՛ամմըրընը վէրմէյէ
Նասագ օլունան շօլ սաաըդ վէ 'ագիլ գուվ քի՛մ տիր,
46 Նէ միւպարէք տիր օլ գուվ քի՛ էֆէնտիսի կէլտիյինի
47 տէ, անը պուս Հարէքէթաէ պուլուր։ Ֆիլ Հագիգէ
սիդէ տէրիմ քի՛ անը ճիւմլէ մամէլէյի իւղէրինէ
48 Նագըր Նասագ էտէճէք տիր։ Ամմա էյէր օլ քէօթի-
գուվ քէնտի գալտընաէ՝ էֆէնտիմ կէլմէսինի թէ՛-
49 խիր էտիյօր՝ տէյիպ տէ, Գափուս Հօլսաշլարընա
վուրմազա, վէ սէրխօշլար իւլէ Եէյիպ իչմէյէ պաշ-
50 լարաա, Օլ գուվըն էֆէնտիսի անըն մունէթաղըր օլ-

մասրըդը կիւնտէ վէ պիլմէտիյի սա՛աթաա կէլէրէք,
51 Անը իքի շագգ էտիպ՝ Նասիպինի միւրա՛իլէր իւլէ պէ-
բապէր գէյաճագ տըր. օրաաա աղլայըշ վէ տիշ
գէճիրտաամասը օլաճագ տըր։

ՊԱՊ 25

1 Օլ զէման մէլէքիւթ իւա սէմավաթ քէնտի գան-
տիլէրինի ալըպ՝ կիւվէյիյի խաթիգպալէ չէգան օն
2 Նէֆէր պաքիրէյէ միւշապիհ օլըր։ Վ֊է անլէրտէն
3 պէշի 'ագիլէ վէ պէշի սէֆիհէ իտի. Վ֊է սէֆիհէ
օլանլար գանտիլէրինի ալտըգլարընաա՝ պէրապէր
4 եագ ալմասրլար։ Լ֊ագին 'ագիլէ օլանլար գանտիլ-
լէրի իւլէ պէրապէր գապալարընաա եագ ալտրլար։
5 Վ֊է կիւվէյի Թէ֊էխխիւր էթմէգըլէ, ճիւմլէսինին ույ-
6 գուսը կէլիպ՝ ույուսրլար։ Վ֊է կէճէ եարըսընաա՝
Իշթէ կիւվէյի կէլիյօր, անը խաթիգպալէ չէգընըդ՝
7 տէյիւ պիր նիաա օլմասը իւղէրինէ, Օլ պաքիրէլէ-
բին ճիւմլէսի գալգըպ՝ գանտիլէրինի ատնաթտրլար։
8 Վ֊է սէֆիհէյէր 'ագիլէյէրէ՝ Պիզէ եաղընըզտան վէ-
բինիդ, զիրա գանտիլէրիմիդ սէօյիւնիյօր՝ տէտի-
9 լեր։ 'Ագիլէյէր տախի ճէվապէն՝ Օլմայա քի՝ պիզէ
հէմ սիզէ հէթիշմէյէ. տահա էյի տիր քի՝ սաաը-
ճըլտաա վարըպ քէնտինիդ իչիւն ալտընըդ՝ տէտիլէր։
10 Անլէր տախի սաաթտն ալմազա կիսմէքտաէ իքէն,
կիւվէյի կէլտի. Հազըր օլան գըզլար տախի անըն
իւլէ պէրապէր տէրիւնէ կիրտիյէրի կիսի՝ գափու-
11 գափանտը։ Պա՛տէհու օլ պիր պաքիրէլէր տախի
12 կէլիպ՝ Էֆէնտի, էֆէնտի, պիզէ աչ՝ տէտիլէր։ Օլ
տախի ճէվապ վէրիպ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ

13 քի՝ սիզի թանրմամ՝ ատէտի՝ Իմեի ուչանրդ տուբրընըզ՝ զիրա [Իան իւլ ինսանըն կելեճէյի] կիւնիւ
վէ սա՝աթը պիլմէզսինիզ՝
14 Զիրա գելէէ-ը-ն ե-- գո-վը-ը՝ զուրպէթէ կիթմէք
իւզրէ իքէն՝ քէնտի գուլլարընը չաղըրպ՝ էմմալընը
15 անկերե թէսլիմ էտէն պիր ատէմե պէնկզէր՝ վէ
հեր պիրինէ քէնտի գապիկլէթինէ կէօրէ՝ քիմինէ
պէ՝, քիմինէ իքի՝ քիմինէ տէ պիր թալանթ վե-
16 րիպ՝ ատր հալ ղուրպէթէ կիթտի՝ վէ պէ՝ թա-
լանթը ալան վարրպ՝ անկեր իւէ թիճարէթ էտէրէք՝
17 պէ՝ թալանթ տահա գազանտը՝ Պու մինվալ իւզ-
18 րէ՝ իքինի -ըն տահի իքի տահա գազանտը՝ Ա՛մ
մա պիրի ալան վարրպ եէրի գազարտգ՝ էֆէնտի-
19 սինին ադէէսինի կիզլէտի՝ վէ խայլի զէմանտան
ասնկրա օլ գուլլարըն էֆէնտիսի կելիպ՝ անկեր իւէ
20 հիսապ կէօրտիւ՝ վէ պէ՝ թալանթը ալան կելիպ
պէ՝ թալանթ տահա կէթիրէրէք՝ էֆէնտիմ՝ պա-
նա պէ՝ թալանթ թէսլիմ էթտին՝ իշթէ անկերին
իւզերինէ պէ՝ թալանթ տահա գազանտըմ՝ ատէտի՝
21 էֆէնտիսի տահի անա՝ Ա՛ֆերին՝ էյի վէ սաղըդ
գուլ՝ աղ նէմանէլերտէ սաղըդ պուլտունտըն՝ սէ-
նի չօգ նէմանէլեր իւզերինէ նազըր նասպ էտէճէյիմ՝
22 էֆէնտինին շէնկիլինէ տահիլ օլ՝ ատէտի՝ վէ իքի
թալանթը ալան տահի կելիպ՝ էֆէնտիմ՝ պանա
իքի թալանթ թէսլիմ էթտին՝ իշթէ անկերին իւ-
զերինէ իքի թալանթ տահա գազանտըմ՝ ատէտի՝
23 էֆէնտիսի անա՝ Ա՛ֆերին՝ էյի վէ սաղըդ գուլ՝
աղ նէմանէլերտէ սաղըդ պուլտունտըն՝ սէնի չօգ նէս-
նէլեր իւզերինէ նազըր նասպ էտէճէյիմ՝ էֆէնտի-
24 նին շէնկիլինէ տահիլ օլ՝ ատէտի՝ վէ պիր թալան-

թը ալան տահի կելիպ՝ էֆէնտիմ՝ սէնին էքմէտի-
լին եէրտէն պիչէր՝ վէ սաչմաղընն եէրտէն տէվ-
25 շիրիր սէրթ պիր ատէմ իտիլինի պիլմէյիր՝ Գօրգ-
մաղընտան վարրպ՝ սէնին թալանթընը եէրտէ կիզ-
26 լէտիմ՝ իշթէ մալինի -ը՝ ատէտի՝ էֆէնտիսի տահի
անա ճէվապէն ատէտի քի՝ էյի քէօթիւ վէ թէնպէլ
գուլ՝ պէնիմ էքմէտիլիմ եէրտէն պիչիպ՝ սաչմա-
մաղընտան եէրտէն տէվշիրտիլիմի պիլտիլին հալտէ՝
27 Ա՛նա վազիպ օլան՝ ադէէմի սարրաֆլարա վէրմէք
իտի՝ պէն տահի 'ավետէթիմտէ մալիմի ֆայիզի իլէ
28 ալըր իտիմ՝ Իմեի անատէն թալանթը ալպ՝ ան թա-
29 լանթը օլանա վէրինիզ՝ Զիրա հեր քիմին վար իսէ՝
անա վէրիլիպ՝ իլտիչատ պուլաճագ տըր՝ ամմա
քիմին եօդ իսէ՝ էլինտէ օլանը պիլէ անատէն ալը-
30 նաճագ տըր՝ վէ օլ ֆա՛իէսիզ գուլը զուլմէթ ի
խարճէյէ չըգարընըզ՝ օրատա աղլայըշ վէ տիշ գը-
ճըրտամասը օլաճագ տըր՝
31 Վէ իպի իւլ ինսան ճէմի՛ ի [մուգատաէս] մէ-
լա՛քէ իւէ պէրապէր՝ քէնտի ճէլալիյլէ կելտիկ ի զէ-
ման՝ ճէլալինին թահթը իւզերինտէ օթուրաճագ
32 տըր՝ Վէ ճիւմլէ միլլէթլեր անըն հուզուրընտա ճէմ՛
օլունարագ՝ չօպան գոյունլարը քէչիկէրտէն այրը-
33 տըղը կիպի՝ անկերի պիրի պիրինտէն այրըպ՝ Գօ-
յունլարը սաղնտա՝ վէ քէչիկլերի սօլնտա տուբ-
տուրաճագ տըր՝
34 Օլ զէման Մէլիք սաղընտա օլանլարա խիթապէն՝
Կելինիզ՝ էյ փէտէրլիմ միւպարէքլերի՝ տիւնեա-
նըն թէ՛սիսինտէն պէրու սիզին իչիւն հազըրլանմըշ
35 մէլէքութիւ թէվէրրիւս էտինիզ՝ Զիրա ա՛ճըդտըմ՝
պանա թո՛ամ վէրտինիզ՝ սուսատըմ՝ պանա սու-

վերահինիզ. զարիպ խոմ, պէնի էվէ գապուվ էթ-
36 ահինիզ. Զբիլագ խոմ, պէնի կիյինաիրահինիզ. խաս-
թա օլարմ, պէնի զիյարէթ էթահինիզ. Հապատա
37 խոմ, եանըմա կէլահինիզ՝ տէյէճէք տիր։ Օվ զէ-
ման սաղիհլէը անա՝ Եա Բապպ, սէնի նէ՞ զէման
աճ կէօրիւպ՝ պէսլէտիք. եախօտ սուսամըշ կէօրէ՞-
38 սու վէրտիք. Վ՚է նէ՞ զէման սէնի զարիպ կէօրիւպ՝
էվէ գապուվ էթտիք, եա չըպլագ կէօրէ՞ս կիյին-
39 տիրտիք. Վ՚է նէ՞ զէման սէնի խասթա եա հապս-
ատա կէօրիւպ՝ եանընա կէլտիք՝ տէյիւ ճէվապ վէրէ-
40 ճէքլէը տիր։ Մէլիք տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Ճիվ
հագիգէ սիզէ տէրիմ քի՝ մատէմ քի պու էն էս-
նա գարնատաշլարըմըն պէրինէ էթահինիզ, պանա էթ-
միշ օլարընըզ՝ տէյէճէք տիր։
41 Օվ զէման սօղընատա օլանլարա տախի, էյ մէլ-
՚ունլէը, Շէյթան իլէ անըն մէլա՚իքէսինէ հազըր-
լանմըշ չոլ էպէտի աթէշլէ հուզուրըմնան կիսի-
42 նիզ. Զիրա աճըգտարմ, պանա թա՚ամ վէրմէահինիզ.
43 սուսատարմ, պանա սու վէրմէահինիզ. Զարիպ խոմ,
պէնի էվէ գապուվ էթմէահինիզ. չըպլագ խոմ,
պէնի կիյինաիրմէահինիզ. խասթա վէ հապատա խ-
ոմ, պէնի զիյարէթ էթմէահինիզ՝ տէյիւ պույրու-
44 րաճագ տըր։ Օվ զէման անլէր տախի անա ճէվա-
պէն՝ Եա Բապպ, սէնի նէ՞ զէման աճ եա սուսա-
մըշ եա զարիպ եա չըպլագ եա խասթա եա հապս-
ատա կէօրտիւք տէ, տանա խըտմէթ էթմէտիք՝ տէ-
45 յէճէքլէը տիր։ Օվ զէման անլէրէ ճէվապ վէրիպ՝
Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ մատէմ քի պու էն
էտնալարըն պէրինէ էթմէտինիզ, պանա տախի էթ-
մէմիշ օլարընըզ՝ տէյէճէք տիր։

46 Վ՚է պուհլար ՚ադապ ը էպէտիչէ, վէ սաղիհլէը
հայաթ ը էպէտիչէյէ կիտէճէքլէը տիր։

ՊՍՊ 26

1 Վ՚է Յիսուս պու սէօզլէրին ճիւմլէսինի թէքմիլ
2 էթտիքտէն սոնկրա, շայիրտլէրինէ՝ Իքի կիւնտէն
սոնկրա ֆըտհ պայրամը օլաճաղընը պիլիրսինիզ. վէ
Իսկն իւլ ինսան տախի սալմ օլունմագ իչիւն թէս-
լիմ օլունաճագ տըր՝ տէտի։
3 Օվ զէման պաշ քահինլէրը վէ ՚ուլէմա իլէ գավ-
մըն իհթիյարլարը Գայաֆա նամ քահինին ի ա՚զամըն
4 գօնաղընա ճէմ՚ օլուպ, Յիսուսը հիլէ իլէ թութուպ՝
5 գաթլ էթմէկլի միւշավէրէ էթտիլէր։ Լաքին խալգ
արասընատա վէլվէլէ օլմամագ իչիւն պայրամտա օլ-
մասըն՝ տէտիլէր։
6 Վ՚է Յիսուս Պէյթ՚անիատա, ճիւզամը Սիմ՚օնըն
7 խանէսինատէ պուլունտուղընատա, Անըն եանընա պիր
շիշէ զեգըյմէթ խօշ բա՚իհալը եաղ իլէ պիր գադը
կէլիպ՝ Ո սոֆրատտա օթուրտուր իքէն, անըն պաշընա
8 տէօքտիւ. Շայիրտլէրի տախի պունու կէօրտիւքտէ,
9 տաբըլըպ՝ Պու խորաֆ նի՞չիւն օլսուն. Զիրա պու
եաղ չօգ պահայա սաթըլըպ ֆագիրլէրէ վէրիլէ
10 պիլիր խոմ՝ տէտիլէր։ Ամմա Յիսուս պունու անկ-
լամըշդէ անլէրէ տէտի քի՝ Նի՞չիւն խաթտունը պի-
հուզուր էտիյօրսունուզ. չիւնքի հագգըմտա կիւ-
11 զէլ պիր իշ իշլէտի. Զիրա ֆագիրլէր տա՚իմա սի-
զնէն իւլէ պէրապէր պուլունուր, ամմա պէն տա՚իմա
12 սիզնէն իւլէ պէրապէր պուլունմամ։ Զիրա պու խա-
թտուն պու եաղը վիճտուտիմնէն իւղէրինէ տէօքտիւ ի-

13 սե, պէնիմ տէ֊ֆէնիմ իչիւն էյլէտի։ Չագիգաթէն
սիզէ տէրիմ քի՝ պու պէշարէթի պիւթիւն տիւնեա֊
նըն հեր նէրէսինտէ ի՛լան օլունուրսա, պու խա֊
թունըն էթնիկի տախի թէղքիսրը իչիւն ըիվայէթ
օլունսաճագ տըր։

14 Օլ զէման ոն իքիւէրտէն պիրի՝ Իսխարիովթի Եհ֊
հուտա նամ քիմէսնէ պաշ քհահինէրին եանընա
15 վարըպ՝ Ասը սիզէ Թէսլիմ էթմէքլիյիմ իչիւն պա֊
նա նէ՞ վէրիրսինիզ՝ տէտի. անլէր տախի անսա օ֊
16 թուզ գրթ՛ա կիւմիւշ վ՛սա էթտիլէր։ Վէ օլ զէ֊
մանտան ասնկրա անը էլէ վէրմէյէ ֆուրսաթի արար
իսի։

17 Վէ ֆէթիր պայրամընըն պիրինճի կիւնիւսնէ շա֊
յիրտլէր Յիսուսըն եանընա կէլիպ, անա՝ Աէնին ի֊
չիւն ֆրսհ Թա՛ամընը նէ՞րէտէ հաղըր էթմէմիզլի
18 իսթէրսին՝ տէտիլէր։ Օլ տախի՝ Շէհրէ կիտիպ ֆի֊
լան քիմսէյէ, Մու՛ալլիմ՝ վ՛ադէթըմ եագընն տըր,
ֆրսհը շայիրտլէրիմիէ պէրապէր սէնին եանընսա է֊
19 տէճէյիմ՝ տէյօր՝ տէ՛ննիզ, տէտի։ Շայիրտլէրի
տախի Յիսուսըն քէնտիսէրինէ էմր էթտիյի կիպի
հարէքէթլէ ֆրսհը հազըրլատըյսր։

20 Վէ ագշամ օլսրդսա՝ ոն իքիւէր իլէ պէրապէր
21 սոֆրայա օթուրսու։ Վէ անլէր Թա՛ամ էտէր ի֊
քէն՝ Չագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ սիզտէն պիրի
22 պէնի էլէ վէրէճէք տիր՝ տէտի։ Անլէր իսէ զիյա֊
տէսիյլէ միւքէտտէր օլուպ՝ անլէրտէն հեր պիրի
23 անա՝ Էֆէնտի, պէ՞ն մի իմ՝ տէմէյէ պաշլատը։ Օ
տախի ճէվապ վէրիպ՝ Էյնինի սահանա պէնիմ իլէ
պէրապէր պոթըրան՝ հէման օ պէնի էլէ վէրէճէք։
24 Վ՛ագը՛ա Իսկի իւլ ինսան քէնտի հաղրնտա եա֊

զըլըր՝ օլտրդը իւզրէ կիտէր, ամմա վայ օլ տտէ֊
մէ քի՝ անըն եէտիյլէ Իսկի իւլ ինսան էլէ վէրի֊
լէր. օլ տտէմ տօղմամընը օլսա իտի, քէնտինէ
25 խայրլը օլսւր իտի՝ տէտի։ Վէ անը էլէ վէրէն Եհ֊
հուտա ճէվապէն, Եա մո՛ալլիմ, պէ՞ն մի իմ՝ տէ֊
տիյինտէ, անա՝ Աէջյէտիյին կիպի տիր՝ տէտի։
26 Վէ անլէր Թա՛ամ էտէր իքէն, Յիսուս էքմէյի
ալըպ պէրէքէթ տու՛սսը օգուտրգտան ասնկրա փա֊
րչլէտի, վէ շայիրտլէրինէ վէրիպ՝ Ալընըզ, եէյինիզ,
27 պու պէնիմ ճէսէտիմ տիր՝ տէտի։ Վէ քհասէյի
ալըպ՝ շիւքր էթտիքտէն սոնկրա անլէրէ վէրիպ՝ տէ֊
28 տի քի՝ ձիւմլէնիզ պուտնսան իչինիզ. Չիրա պու
պէնիմ գանըմ, եա՛նի կիւնահլար ՛սֆիվ օլունմագ
իւզրէ, չօգ քիմսէյէ իչիւն տէօքիւլէն ՛սհա ը ճէ֊
29 տիսին ֆ՛սհը տըր։ Լ՛ագին սիզէ տէրիմ քի՝ շիմտէն
սոնկրա, Թա անը փէտէրիմին ժէէքիւթիւնտէ սի֊
զէն իլէ Թազէ օլարագ իչէճէյիմ կիւնէ տէկնն՝
արթըզ տամանընը պու մահսուլընսան իչմէյէճէյիմ՝
30 տէտի։ Պա՛տէհու իլահի օգուչուպ՝ Չէյթտւն տա֊
զընա չըգտրլար։
31 Օլ զէման Յիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Պու կէճէ
ձիւմլէնիզ պէնիմ հագդընտա սիւրչէճէքսինիզ, զի֊
րա՝ Չօպանը վուրաճագտը՝, վէ սիւրիւնիւն գոյուն֊
32 լարը տտազրլատագ տըր՝ տէչիւ եազրըմըշ տըր։ Ամ
մա պէն գրչյատ էթտիքտէն սոնկրա, սիզտէն էվ֊
33 վէլ ձէլիլէ կիտէճէյիմ։ Վէ Պետրոս անա ճէվա֊
պէն՝ Էչէր ճիւմլէսի սէնին հագդընտա սիւրչսէլէր
34 պիլէ, պէն ասլա սիւրչմէյէճէյիմ՝ տէտի։ Յիսուս
անա՝ Հագիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ պու կէճէ
խորօս էօթմէզտէն էվվէլ, սէն պէնի իւչ քէրրէ

35 ինքեաբ էտէճէքսին՝ ատաւ։ Պետրոս անա՝ էյլեր պանա սէնին իլէ էօլմէք լազըմ կէլսե պիլէ, սէնի սալա ինքեաբ էթմէմ՝ ատաւ. քէզալիք շայիրալէ-
րին ճիսմէնսի պատնու ատաիլէր։
36 Օլ զէման Յիսուս անլէր իլէ պէրապէր Գէթսէ-
մանի տէնիլէն պիր մահալէ կէլտիքտէ, շայիրալէ-
րինէ՝ պէն վարըպ օրատա տուա էտինճէյէտէք՝
37 սիզ պուրատա օթուրընըզ՝ ատաւ։ Վէ Պետրոս ի-
լէ Զէպէտինին իքի օղլունը պէրապէր ալըպ՝ մի-
38 քետտէր վէ մահզուն օլմաղա պաշլատը։ Օլ վա-
դէտ անլէրէ՝ Ջանըմ էօլիւմ տէրէճէսինատ փէք
մի-քետտէր տիր. պուրատա գալըպ՝ պէնիմ իլէ
39 պէրապէր ույանըդ տուրընըզ՝ ատաւ։ Վէ պիր ազ
իլէրի վարըպ՝ էնէնիս իւզէրինէ դափանատը, վէ, Էյ
Փէտէրիմ, էյլեր միւմքին իսէ՝ պու քետտէ պէնատէն
կէչսին. լաքին պէնիմ իսթէտիյիմ կիպի տէյիլ,
անճագ սէնին էՏՏէԽէյՏ կիպի օլսուն՝ տէյիւ տուա
40 էյլէտի։ Վէ շայիրալէրին եանընա կէլիպ՝ անլէրի
ույգատտա պուլմաղլէ, Պետրոսա խիթապլէն՝ Պէյ-
լէճէ, պիր սա՛ատ պէնիմ իլէ ույանըդ տուրա՞մա-
41 տընըդ մը։ Իդվայէ տիւշմէմէք իչիւն ույանըդ տու-
րուպ՝ տուա էյլէյինիդ. վագը՛տա բուդ հազըր, ամ
42 մա թէն զա՛իֆ տիր՝ ատաւ։ Թէքրար իքինճի տէֆ՛տա
վարըպ՝ էյ Փէտէրիմ, պէն պու քետտէյի իչ-
մէքսիզին, պէնատէն կէչմէսի միւմքին տէյիլ իսէ,
սէնին իրատէթին օլսուն՝ տէյիւ տուա էյլէտի։
43 Վէ կէլիպ եինէ անլէրի ույգատտա պուլտու, պիրա
44 կէօղլէրի աղըրլաշմընը իսի։ Վէ անլէրի պրոզըպ
Թէքրար կիթտի, վէ իւչինճիւ տէֆ՛տա հէմնի օլ
45 քէլամը սէօյլէյէրէք տուա էյլէտի։ Օլ զէման շա-

յիրտէրինէ կէլիպ անլէրէ տէտի քի՝ Աւրթըզ ույա-
յուպ խթիրահաթ էտինիդ. իչթէ ատ՛ատթ եագ-
լաշտը, վէ Իսի իւլ ինսան կիւնահքէարլարընը էլի-
46 նէ թէսլիմ օլունույօր։ Գալդընըզ կիտէլիմ. իչթէ
պէնի էլէ վէրսէն եագլաշտը։
47 Վէ օ տատա սէօյլէր իքէն, իչթէ օն իքիլէրտէն
պիրի օլմն Ւէհուտա՝ պաշ քահնիլէր վէ գաւմընը
խթիխյարլարը Թատաքընտան գըլըճը վէ սօփալը
վաքիր խալգ անըն իլէ պէրապէր օլարագ՝ կէլտի։
48 Վէ անը էլէ վէրսէն անլէրէ իչարէթ վէ իսա՝ Փիմի
Էօփէրսէյմ օ տըր, անը Թուսթընըզ՝ տէմիշ խտի։
49 Վէ տէր ՛ագագ Յիսուտա եագլաշըպ՝ Սէլամըն ՛ա-
50 լէյք, Բաղպի, տէյէրէք անը Էօփահիւ։ Յիսուս տա-
խի անա՝ Տօսթըմ, նէ՞ իչիւն կէլտինն՝ ատաւ։ Օլ
զէման անլէր եանաշըպ՝ էլլէրինի Յիսուս իւզէրինէ
51 ատալարագ, անը Թուսթարլար։ Վէ իչթէ Յիսուս ի-
լէ պէրապէր պուլունանլարատան պիրի էլինի ուզա-
տըպ՝ գըլըճընը չէքտի, վէ քետտինն ի ա՛զամըն պէն-
52 ատէօնէ վուրուպ գուլաղընը քէսատի։ Օլ զէման Յի-
սուս անա տէտի քի՝ Գըլըճընը կէրինէ կէրի գօ,
զիրա գըլըճ Թուսթանլարընը ճիսմէնսի գըլըճ իլէ հէ-
53 լաք օլուր։ Էօգատա պէն Փէտէրիմէ չիմնի բէճա էթ-
մէյէ գատիր տէյի՞լ մի իմ զաննն էտէրսին, օլ տա-
խի պանա օն հզի ալայատան զէյատէ մէլա՛իքէ հէ-
54 թէյտիրիր։ Լաքին պէօյլէ օլմազ վաճիպ տիր՝ պու-
յուրան քիթապլար նա՞սըլ հէմամ օլունա պիլիր։
55 Օլ սա՛ատտատա Յիսուս խալգա տէտի քի՝ Չարա-
մի՞ իւզէրինէ կէլիր կիպի մի, պէնի Թուսթանըզ իչ-
իւն գըլըճըլը վէ սօփալը չըգարընըզ. պէն հէր կիւն
հէյքէլտէ եանընըզտա օթուրուպ՝ Թա՛լիմ էտէր

56 իսիմ, վէ պէնի թուէմատըղ։ Լաքին պուհուն
ճիւմլէսի փէղամպէրլէրին քիթապտարը իթմամ օ-
լունճաղ իչիւն վազը՝ օլտու։ Օվ զէման շապիրտլէ-
րին ճիւմլէսի անը պրաղըպ գաչտըլար։
57 Վէ Յիսուսը թուէթանլար անը քեահէին ի ա'զամ
Գայաֆանըն նէզտինէ կէօթիւրտիւլէր, օրատա տա-
58 խի 'ուլէմա իլէ իխթիյարլար ճէմ' օլմուշ իսի։ Վէ
Պետրոս ուզագտան, քեահէին ի ա'զամընն հավլը-
սընտաէք անըն արտընճա կիթտի. վէ իչէրի կի-
րիպ՝ նէթիճէյի կէօրմէք իչիւն, խըտմէթքէարլար
59 իլէ պերապէր օթուրտու։ Վէ պաշ քեահինլէր իլէ
իխթիյարլար վէ պիւթիւն միլլէթ մէճլիսի Յիսու-
սըն գաթլի իչիւն, 'ալէյհինէ եալան չէհատէթ ա-
60 րարլար իսէ տէ, պուլամատըլար. Վէ չօգ եա-
լանճը շահիտլէր կէլտիկէր իսէ տէ, էնինէ պուլամա-
տըլար. Նէհայէթ իւչ էմր էրի եալանճը շահիտ կէ-
61 լիպ՝ պու քիմսէ Ալլահընն հէյքէլինի էրգըպ՝ անը
իւչ կիւնտէ պինա էթմէյէ գարիր իմ՝ տէտի,
62 տէտիլէր։ Քեահէին ի ա'զամ տախի գալգըպ անա՝
Հիչ ճէվապ վէրմէ'ղ մի սին. պունլար սէնին 'ալէյ-
63 հինէ նէ՞ չէհատէթ էտիյօրլար՝ տէտի։ Ամմա Յի-
սուս սիւքիւթ իւղրէ տուրմուղէ քեահէին ի ա'զամ
անա խիթապէն՝ Ալլահ էլ հայյ հագգը իչիւն սա-
նա եէմին վէրիրիմ. սէն Մէսիհ Իսպունլա՞ մը սըն,
64 պիզէ սէյլէ՝ տէտի։ Յիսուս անա՝ Սէյյիտիչէն կի-
պի տիր. Տէմ սիզէ տէրիմ քի, Շիմտիէն սօնկրա,
Իսպն իւլ ինսանը Գուվվէթին սաղընտա օթուրուր
վէ կէյիչէն պուլութլարը իւղէրինտէ կէլիր կէօրէ-
65 ճէքսինիզ, տէտի։ Պունուն իւղէրինէ քեահէին ի
ա'զամ քէնտի էլպիսէսինի էրթիըպ, Պու ափխ

քիւֆը էթտի, արթըդ պիզէ շահիտլէր նէ՞ լազըմ.
66 իչթէ շիմտի քիւֆրիւնիւ իչիթտինիզ։ Սիզէ նա սըլ
կէօրիւնիւբ՝ տէտի. անլէր տախի ճէվապ վէրիպ՝
67 Իյիւմէ միւսթահագգ տըր՝ տէտիլէր։ Օվ զէման
անըն էիւղիւնէ թիւքիւրիւպ՝ անա եումրուգ վուր-
68 տըլար. պա'զըլարը տա սիլլէ վուրուպ՝ Իյ Քրիս-
տոս, պիզէ փէղամպէրլիք էյլէ, սանա վուրան
քի՞մ տիր՝ տէտիլէր։
69 Վէ Պետրոս տըշարըտա հավլուտա օթուրուր իս-
քէն, եանընա պիր ճարիյէ կէլիպ՝ Սէն տախի ճէ-
70 լիլի Յիսուս իլէ պերապէր իտին՝ տէտի։ Լաքին ո
ճիւմլէսինին հուզուրընտա, Սէնին նէ սէյլէմիյինի
71 պիլմէմ՝ տէյէրէք ինքիար էյլէմի։ Վէ գափույա
չըգտընչ նտա, անը տիկէր պիր ճարիյէ կէօրիպ՝ օ-
րատա օլանլարա՝ Պու տախի Նազարէթլի Յիսուս
72 իլէ պերապէր իտի՝ տէտի։ Օվ տախի՝ Պէն օվ տէ-
մի թանըմամ՝ տէյէրէք եէմին իլէ թէքրար ինքիար
73 էթտի։ Վէ պիր ազ սօնկրա օրատա տուրանլար եա-
նաշըպ, Պետրոսա՝ Սահիհէն սէն տախի անլէրտէն
սին, չիւնքի սէյլէյիշին տախի սէնի պէյան էտի-
74 յօր տէտիլէր։ Օվ զէման Պէդրոս՝ Օվ տաէմի թա-
նըմամ՝ տէյէրէք, պէտ տու'տա վէ եէմին էթմէյէ
75 պաշլատը. վէ անիտէ խօրօս էօթտիւ։ Վէ Պետրոս
Յիսուսըն քէնտինէ՝ խօրօս էօթմէյտէն էվվէլ պէնի
իւչ քէրրէ ինքիար էտէճէքսին՝ տէտիյի սէօզիւ-
խաթըրընա կէթիրմէքլէ, տըշարըրյա չըգըպ աճը ա-
ճը աղլատը։

ՊԱՊ 27

1 Վէ սապահ օլունճա, ճիւմլէ պաշ քեահինլէր իլէ

գաւմէն իսթէխյարլարը Յիսուսը գաթլ էթմէք իչ-
2 չուն, 'ալէյհինաէ միւշավէրէ էթուիլէր։ Վէ անը
պաղէյրպ փոնթոսը փիլաթոս նամ վալիյէ կէօ-
թիւբէրէք թէսլիմ էթուիլէր։
3 Օլ զէման անը էլէ վէրէն Եհուտաա անլըն մահ-
քիւմ օլաըղընը կէօրտիւքտէ, փէշիման օլմուշլէ,
օթուզ գրթ'ա կիւմիւշիւ պաշ քահինլէրը իլէ իս-
4 թիխյարլարա կէրի վէրիպ՝ Սուչսըղ գան էլէ վէրմէք-
լէ կիւնահ իշլէտիմ՝ տէտի. անլէր տահի՝ Պիղէ
5 նէ՞, սէն տիւշունմէ՝ տէտիլէր։ Վէ օ՝ ապչէյի հէյ-
քէլին իչինտէ եէրէ աթըղ կիթտի, վէ վարըղ քէն-
6 տինին տաար։ Վէ պաշ քահինլէր ապչէյի ալըպ՝
Անը հէյքէլին խաղինէսինէ գօմուղ ճա'իղ տէյիլ տիր,
7 չիւնքի գան պահասը տըր՝ տէտիլէր։ Վէ միւշավէրէ
էթուիքտէն սօնկրա, ղարիպլէրէ մէզարլըղ օլմուղ
իւղրէ, անլըն իլէ չէօմլէքճինին թարլասընը սաթուն
8 ալարլար։ Պունունն իչուն պու կիւնէ տէկին օլ թար-
9 լայա գան թարլասը տէնիլէր։ Օլ զէման էրէմիա
փէյղամպէրը վասրթոսըյլէ, Վէ պահասը թա'նէին
էտիլմիշ՝ եա'նի պէնի Իսրայէլէէն պա'զըլարընըն պա-
հա թա'նէին էթուիքլէրի զաթրն գրյմէթի օլան օ-
10 թուզ գրթ'ա կիւմիւշիւ ալըպ՝ Անլէրի Րապպըն պա-
նա էմր էթուիլի կիպի չէօմլէքճինին թարլասը իչուն
վէրտիլէր՝ տէյիւ պույուրըլտըլար քէլտի իթմամ օ-
լընմուտ։
11 Վէ Յիսուս վալինին հուզուրընտա տուրարզը հալը
տէ, վալի անա՝ Եհուտաիլէրընն մէլիյի սէն մի սին՝
տէյիւ սուա՛ալ էթտի. Յիսուս տահի անա՝ Այօյէ-
12 տիյին կիպի տիր՝ տէտի։ Վէ պաշ քահինլէր իլէ
իսթէխյարլար թարասֆընտան իթթիհամ օլունմուզ-

13 տա, հիչ ճէվապ վէրմէտի։ Օլ զէման փիլաթոս
անա՝ Ակընին 'ալէյհինէ նէ՞ գաստար չէյլէր չէհատէթ
14 էթտիքլէրինին իշի՞թմէյօր մը սըն՝տէտի։ Վէ անա
հիչ պիր սէօզ պիլէ ճէվապ վէրմէտիյինտէն, վալի
զայէթլէ թէ'աճճիպ էթտի։
15 Լաբին պայրամտա խալղըն իսթէխյի պիր մահ-
16 պուսը սաըր վէրմէք վալինին 'ատէթի օլմուղէ, Օլ
զէման Պարապպաս նամ մէշհուր պիր մահպուսլէ-
17 րի պուլունտուրաղ, Անլէր ճէմ՝ օլարդիլարընտա, փի-
լաթոս անլէրէ՝ Այզին իչուն հա՞նկրսընը սաըր վէր-
մէմի իսթէրսինիզ, Պարապպաս՞ մը, Լօգտա Փրիս-
18 տոս տէնիլէն Յիսուսը մը՝ տէտի։ Զիրա անը հա-
սէտտէն նաչի թէսլիմ էթուիքլէրինի պիլիր իտի։
19 Վէ մէհքէմէտէ օթուրուր իքէն, զէվճէսի անա
Խ-ոջէ կէօնտէրիպ՝ Օլ սաղին քիմսէ իլէ սէնին իչին
օլմասըն, զիրա պու կիւն րույատա անլըն իչուն չօղ
զահմէթ չէքտիմ՝ տէտի։
20 Ամմա պաշ քահինլէր իլէ իսթէխյարլար Պարապ-
պասը տիլէյիպ՝ Յիսուսը տահի հէլաք էթմէք իչուն
21 խալղը իգնա՝ էթտիլէր։ Վէ վալի անլէրէ խիթապէն՝
Իքիսինտէն հա՞նկրսընը սիզին իչուն սաըր վէրմէմի
իսթէրսինիզ՝ տէտիքտէ, անլէր Պարապպասը՝ տէ-
22 տիլէր։ Փիլաթոս անլէրէ՝ Եա Քրիստոս տէնիլէն
Յիսուսը նէ՞ էտիյիմ՝ տէտիքտէ, ճիւմլէսի անա՝
23 Սալպ օլունսուն՝ տէտիլէր։ Վալի տահի՝ Եա նէ՞
քէօթիւլիւք իշլէմիշ տիր՝ տէմէսի իւղրինէ, անլէր՝
Սալպ օլունսուն՝ տէյիւ տահա զիյատէ նիտտա էտէր-
24 լէր իտի։ Վէ փիլաթոս՝ ֆա՛իտէ հասըլ օլմայըպ՝
ահճաղ տահա զիյատէ վէզվէզէ օլարդըղընը կէօրմէքլէ
սու ալըպ՝ խալղըն էօնինտէ էլլէրինի եուդպայարադ,

Պու սալիհին դանընտան պէն պէրի իմ . սիզ տիւ-
25 շինինիւզ՝ տէտի : Վէ պիւթիւն գալմ՝ Անըն գա-
նը պիղիմ իւզերիմիզե վէ Եվլատըմըզըն իւզերինե
26 օլսուն՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիլեր : Օվ զէման անկերե
Պարապպասը սալը վերտի . լաքին Յիսուսը տեօյտիւք-
տէն սօնկրա , սալպ օլունմազ իչիւն Թէսալիմ էթտի :
27 Օվ վազըթ վալինին 'ասքերլերի Յիսուսը սերայա
ալըպ՝ պիւթիւն պէօլիւյիւ անըն իւզերինե ճէմ' էթ-
28 տիլեր : Վէ անը սօյուպ՝ անա գըրմըզը պիր խիլ'աթ
29 կիյտիրտիլեր : Վէ տիքէնլերտէն պիր թաճ Էօրիւպ
պաշընա , վե պիր գամըշ տախի սազ էլինե գօսը-
լար . վե Էօնիւնե տիպ չէօքիւպ՝ Ակլամըն 'ալէյք ,
էյ Եհուտիլերինն մելիյի , տէյերէք անը խոթիհզա
30 էթտիլեր : Վէ իւզերինե թ ւքիւրսիւքտէն սօնկրա ,
31 գամըշը ալըպ պաշընա վուրսըլար : Վէ անը խո-
թիհզա էթտիքտէն սօնկրա , խիլ'աթը իւզերինտէն
չըգարըպ՝ անա քէնտի էլպիսէսինի կիյտիրերէք , խա-
չա կէրմէք իչիւն կէօթիւրտիւլեր :
32 Վէ սըշարըյա չըգարլար իքէն , Սիմ'օն նամ Գի-
րինէլի պիր ատամ Թէսատիւք էթմէլերիյլե պու-
նու անըն խաչընը Թաշըմազա իճպար էթտիլեր :
33 Վէ Գօլգոթա՝ եա'նի գաճա մնհալի տէնիլէն էէ-
34 րե կելտիքլերինտէ , Անա իչմէք իչիւն էօտ իլե գա-
րըշընըպ սերքէ վէրտիլեր . վե օ թաթընճա իչմէք իս-
35 թէմէտի : Վէ անը խաչա կէրտիքտէն սօնկրա , էլ-
պիսէսինի գուր'ա ատարագ Թագսիմ էթտիլեր ,
Թա քի փէյղամպերին՝ Էյլպիսէմի արալարընտա Թագ-
սիմ էտիպ , գաֆթանընըմ իւզերինե գուր'ա ատը-
լար՝ տէյիւ պույուրտուղ քէլամ իթմամ օլունա :
36 Վէ օրատա օթուրուպ անը կէօզէտիրլեր իտի :

37 Վէ պաշը իւզերինէ՝ ՊՈՒ ԵՅՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ՄԷ-
ԼԻՅԻ ՅԻՍՈՒՍ ՏՐ Եազըլը ճիւրմ Եաֆթասընը
38 գօսըլար : Օվ զէման անըն իլե պէրապէր , պիրի սա-
ղընտա վե սիկերի սօլընտա , խըլ Հարամի սալպ օ-
լունտու :
39 Վէ Եանընտան կէչինլեր պաշլարընը սալըյըպ՝ ա-
40 նա քիւֆր Եաերէք , Էյ Հէյքէլի կըզըպ իչ կիւն-
տէ պինա Ետէն , քէնտինի գուրթար , էյէր սէն Իպ-
41 նու Լահ իսէն խաչտան էն՝ տէրլեր իտի . Փէզուլեք
պաչ քեսհինլեր տախի 'ուլեմա վե իհթիյարլար ի-
42 լե իսթիհզա Ետերէք՝ Պաշգալարընը գուրթարար ,
քէնտինի գուրթարմազա գատիր տէյիլ տիր . էյէր
Իսրայէլին մելիյի իսէ , շիմտի խաչտան էնսին , վե
43 անա խնան Ետերիզ . Ալլահա Թէվէքքիւլ էթտի ,
էյէր անտէն բազի իսէ , շիմտի անը խելտա էթտին ,
44 զնրա՝ Պէն Իպնու Լահ իմ՝ տէտի , տէտիլեր : Անըն
իլե պէրապէր սալպ օլունան Հարամիլեր տախի պու-
սուրէթլե անա շէհիմ Ետերլեր իտի :
45 Վէ սա'աթ ալթընան սա'աթ տօգուզա գատար ,
46 պիւթիւն եէրին իւզերինտե գարանլըգ օլտու : Վէ
սա'աթ տօգուզ բատտէլերինտե Յիսուս պիւէնա
ավազլէ Փէրեատ Ետերէք՝ Էյլի , Էյլի , լամա սապագ-
Թանի , եա'նի Էյ Ալլահըմ , Էյ Ալլահըմ , պէ-
47 նի նի՛չիւն Թէրք էթտին՝ տէտի : Վէ օրատա տու-
բանլարընն պա'զընը պունա իչիթտիքտե՝ Պու ատէմ
48 Էլիյասը չաղըրըյօր՝ տէտիլեր : Վէ տեր'ագապ ան-
լերտեն պիրի սեյիրթտի , վե պիր սիւնկէը ալըպ պիր-
քէ լէ տօլտուրարագ , պիր գամըշա Թագըպ անա
49 իչիրտի : Տիկերլեր տախի՝ Պրագ , պագալըմ Էլիյա
անը գուրթարմազա կելի՛ր մի՝ տէտիլեր :

50 վէ Յիսուս թէքբար պիւլէնա ամպոլէ ֆէրեաա
51 էաիպ՝ թէսլիմ է բուհ էյլէսի։ Վէ իլթէ հէքքէլին
փէրտէսի էօգաբրըաան աշաղըյա գաաար էրրթըլըպ
իքի փարէ օլաու. վէ եէր թիլթիւլիպ գայալար շագդ
52 օլունաըլար. Վէ գապըլար տաքի աչըլըպ՝ ուլյուտուշ
օլան նինէ մուգատաաէսլերին ճէմաաթլերի գըյամ էթ-
53 տի, վէ անըն գըյամընաան աօնկրա գապըլարաան
չըգըպ՝ մուգադաաաէս չէհրէ կիրերիք, չօդ քիմսէլէրե
կէօրիւնմուիւլեր։
54 Վէ եիւգ պաշը վէ անըն իլէ պէրապէր Յիսուսը
կէօզէտէնիլեր զէլզէլէյի վէ վագը՝ օլան չէյլերի կէօ-
րիւնճէ, զայէթլէ գօրգուպ՝ Հագիգաթէն պու իպ-
նուլլահ իտի՝ տէտիլեր։
55 Վէ ճէնլիսէն Յիսուսըն արաընճա՝ անա խըտմէթ
էտէրէք կէլմիշ օլան չօդ դաբըլար օրաաա պուլու-
56 նուպ՝ ուզագտան պագըյօրլար իտի։ Անլերին արա-
սընտա Մէճտէլի Մէրեեմ, վէ Եա՛գուպ իլէ Եօսա-
նըն վալիտէսի Մէրեեմ, վէ Զէպէտէի օղուլլարընըն
վալիտէսի պուլունուր իտի։
57 Վէ ագշամ օլարգաա, Յիսուսա շայիրա օլան
Արիմաթիայը Եուսուֆ նամընաա պիր զէնկին ատամ
58 կէլիպ՝ փիլաթօսըն ճանընա կիտերէք, Յիսուսըն ճէ-
սէտինի թալէպ էյլէտի. օլ զէման փիլաթօս ճէսէ-
59 տին վէրիլմէսինի էմր էթտի։ Վէ Եուսուֆ ճէսէտի
60 պլըպ՝ անը Թէմիզ քէթէն պէզինէ սարաը, վէ ա-
նը գայաաա քէստիրմիշ օլարգը քէնտինին եէնի
գապըընա վաղ էյլէտի. վէ գապըըն գափուսընա պիր
61 պէօյիւք թաշ եուվարլայըպ՝ կիթտի։ Վէ Մէճտէլի
Մէրեեմ իլէ օլ պիր Մէրեեմ օրաաա պուլունուպ՝
գապըըն գարշըսընտա օթուրույօրլար իտի։

62 Վէ էրթէսի կիւնիւ՝ եա՛նի Թէստարիք կիւնիւնիւն
ֆէրտաաը պաշ քեահինլէր իլէ ֆէրիսիլէր փիլաթօ-
63 սըն եանընա ճէմ՝ օլուպ, էյ էֆէնտի, օլ եալլաղ
էտիճի սաղ իքէն, իւչ կիւնտէն սօնկրա գըյամ
64 էտէճէյիմ՝ տէտիյի խաթըրմըզա կէլէյօր։ Իտտի իւ-
չիւճիւ կիւնտէկը գապըըն կէօզէտիլմէսինի էմր էյ-
լէ. օլմայա քի շայիրալերի կէճէլէյին կէլիպ՝ անը
օրրգաթի էտէրէք՝ խալգա՝ Յմվաթտաան գըյամ էթ-
տի՝ տէյլէլեր. վէ սօնկրաքի զէլալէթի էվվէլքինտէն
65 պէտթէր օլուր՝ տէտիլեր։ Փիլաթօս անլերէ՝ Պէք-
ճիլերինիզ վար տըր. կիտիպ պիլտիյինիզ կիպի մու-
66 հաֆազա էյլէյինիզ՝ տէտի։ Անլեր տաքի կիտիպ
թաշը մուհրլէյէրէք, գապըը պէքճիլէր իլէ մուհա-
ֆազա էյլէտիլեր։

ՊԱՊ 28

1 Վէ սէպթի կիւնիւնիւն խիթտամընտաա, Հաֆթանըն
իլք կիւնիու շաֆագ սէհըեր իքէն, Մէճտէլի Մէրեեմ
իլէ օլ պիր Մէրեեմ գապըը կէօրմէյէ կէլտիլեր։
2 Վէ իլթէ շէտիտ պիր զէլզէլէ օլաու, զէրա Բաշ-
պալն մէլեյի կէօքաէն էնտի, վէ կէլիպ գափուտաան
թաշը եուվարլայարագ, անըն իւզէրինէ օթուրտու։
3 Վէ չէհրեի շիմշէք կիպի՝ վէ լիպտաը գար կիպի պէ-
4 յաղ իտի։ Վէ պէգճիլէր անտէն գօրգտրզվարընտաան՝
5 Թիթրեյիպ եօլու կիպի օլարըար։ Մէլէք տաքի գա-
բըլարա խիթտապէն՝ Ակղ գօրգմայընըզ, զէրա սաղ
6 օլունան Յիսուսը աբտաըղընըզը պիլիրիմ։ Պուրտաա
տէյիլ տիր, զէրա տէտիյի կիպի գըյամ էթտի.
կէլինիզ, Բաշպալն եատթաըղը մնհալն կէօրիւնիւղ։
7 Վէ թէզ կիտիպ շայիրալէրինէ՝ Յմվաթտաան գըյամ

էթ-միշ տիր , վէ իշթէ սիղտէն էվվէլ ճէլիլէ վա-
րաճագ , անը օրատա կէօրէճէքսինիղ՝ տէյինիղ · իշ-
8 թէ սիղե սէօյլէմիմ՝ տէտի : Անլէր տախի գօրգուտ
վէ 'ազիմ սիւրուր իլէ տէր'ագագ գապրատան չըգըղ
անըն շայիրտլէրինէ խապէր վէրմէյէ գօշարլար :
9 Վ֊է շայիրտլէրինէ խապէր վէրմէյէ կիտէրկէն իքէն,
իշթէ Յիսուս գարշըլարընա չըգըղ՝ Ակլատըն 'ատէյ-
քիմ՝ տէտի . անլէր տախի եադըն կէլիպ այագ-
10 լարընա սարըլարագ , անա ոչճաէ գրլարլար : Ա֊լ
ղէմանն Յիսուս անլէրէ՝ Գօրգմայընըղ . կիտիպ պիրա-
տէրլէրիմէ , ճէլիլէ կիմսինլէր , վէ պէնի օրատա
կէօրէճէքլէր տիր՝ տէյիւ խապէր վէրինիղ՝ տէտի :
11 Վ֊է անլէր կիմսէքտէ իքէն , իշթէ պէքճիլէրտէն
պա'զըլարը շէհրէ կէլիպ՝ վուդու'աթըն ճիւմլէսինի
12 պաշ քեահինլէրէ նագլ էթտիլէր : Անլէր տախի էս-
թէյարլար իլէ ճէմ' օլուպ միւշավէրէ էթտիքտէն
13 սոնկրա , 'ատաէրլէրէ վաքիր ադչէ վէրիպ՝ Պիզ ու-
յուր իքէն , անըն շայիրտլէրի կէճէլէյին կէլիպ՝ ա-
14 նը սըրգտէթ էթտիլէր՝ տէյինիղ : Վ֊է էյէր վալի թա-
րաքիննատն իշտիրլէճէք օլուրսա , պիզ անը իգնա'
15 էտիպ՝ սիզի էմին գրլարըղ՝ տէտիլէր : Անլէր տախի
ադչէյի գապուլ էտիպ՝ ալտըդլարը թա'լիմաթա
կէօրէ հարէքէթ էթտիլէր . վէ պու քէլամ թա պու
կլինէտէք եէհուտիլէր պէյինատէ շայը' օլմուշ տըր :
16 Վ֊է օն պիր շայիրտլէր ճէլիլէ , Յիսուսըն անլէրէ
17 էմր էթտիյի տաղա վարտըլար : Վ֊է անը կէօրինճէ
անա ոչճաէ գրլարլար . լաքին պա'զըսը շիւպհէ էթ-
18 տիլէր : Վ֊է Յիսուս եանլարընա կէլիպ՝ անլէրէ խի-
թապէն տէտի քի՝ Ակմատա վէ զէմինտէ ճիւմլէ
19 հիւքիւմէթ պանա վէրիլտի : Իմտի կիտինիղ , ճիւմ-

լէ միլլէթլէրի շայիրա գրլընըղ , վէ անլէրի փէտէր
վէ իպն վէ Րուհ իւլ Գուտսըն խամինէ վաֆթիղ է-
20 տինիղ · Վ֊է սիզէ էմր էթ-տիյիմ չէյլէրին ճիւմլէսի-
նի հրքիղ էթ-մէլիյի անլէրէ թա'լիմ էտինիղ . վէ
իշթէ տիւնեանըն նիհայէթինէ տէկին պէն տա'իմ
ճէլ եվգաթ սիզին իլէ պէրապէր իմ : Ամին :

ԻՆՃԻԼ

ՄԱՐԳՕՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻՒՋԸԼ

ՊԱՊ 1

1 Իսկուսլեայ Յիսուս Քրիստոսըն Ինճիլինին իպթիտա-
2 սը սրը։ Քէշդամպէրլէրտէ՝ Իշթէ պէն Խոլընը էօ-
3 նիւնճէ Հաղըրլայաճագ օլան Մուխալիրիմի սէնին էօ-
նիւնտէն իրսալ էտէճէյիմ. վէ՝ Բապպըն Խոլընը
Հաղըրլայընըզ, Թարիգէրինի ասզըսընըզ տէյէ-
րէք պէրրիյէտէ նիտա էտէնին սէտասը՝ տէյիւ Թահ-
4 բիր օլունադըզ իւզրէ, Եուհաննա պէրրիյէտէ վաք-
Թիզ էտիպ՝ կիւնահլարըն 'աքվը իչիւն Թէվպէ վաք-
5 Թիզինի ի'լան էտէր իտի։ Վէ պիւթիւն Եէհուտի-
յէ տիյարը վէ Եէրուշալիմ էհալիսի չըգրպ՝ անըն
նէզտինէ կիթմիյէր, վէ ճիւմլէսի կիւնահլարընը
իգրար իլէ՝ Իրտան ըրմնազնատա, անըն եէտիյլէ
6 վաքթիզ օլունուրլար իտի։ Վէ Եուհաննա տէվէ
Թիւյիւ կիյինմիշ, վէ պէլինէ գայըշ գուշանմըշ օ-
7 լուպ՝ չէքիրկէլէր վէ եապան պալը եէր իտի։ Վէ
վա'զ էտէրէք՝ պէնտէն ասնկրա տահա գուտրէթլի-
սի կէլիյօր քի՝ պէն էյիլիպ՝ անըն այադ գապլա-
8 ըրընըն Թաամասընը չէօզմէյէ լա'իգ տէյիլ իմ։ պէն
սիզը սու իլէ վաքթիզ էթմիմ, ամմա օ սիզի Բուհ
իլ Գուտս իլէ վաքթիզ էտէճէք տիր՝ տէր իտի։

9 Վէ վազը՝ օլտու քի օլ կիւնլէրտէ, Յիսուս ճէլիլը-
տէ վազը՝ Նազարէթտէն կէլիպ Իրտանտա Եուհան-
10 նանըն եէտիյլէ վաքթիզ օլունտու։ Վէ սուտան
չըգտըղը անտէ կէօրլէր շադգ օլուպ՝ Բուհըն կէօյէրճին
կիպի քէնտի իւզէրինէ Նիւզուլ էթտիյինի կէօր-
11 տիւ։ Վէ՝ Բազի օլտըղըմ սէվկիլիւ Օղլըմ սէն սէն՝
տէյիւ սէմավաթտան պիր սէտա կէլտի։
12 Վէ տէր 'ադապ Բուհ անը պէրրիյէյէ սէվգ էթ-
13 տի։ Վէ Շեյթան Թարաֆընտան Թէճրիպէ օլուն-
նարագ, գըրգ կիւն օրատա պէրրիյէտէ գալտը, վէ
վահշի Հայվանլար իլէ պէրապէր պուլունուպ՝ մէ-
լա'իքէ անա խըտմէթի էտէր իտի։
14 Վէ Եուհաննա էլէ վէրիլիճիքտէն սոնկրա, Յիսուս
15 ճէլիլէ կէլիպ՝ Վազրթ Թէմամ՝ օլտու, վէ Ալլահըն
մէլէքիւթի Եագլաշմըշ տըր. Թէվպէ Էտիպ պէշա-
րէթէ իման կէթիրինիզ՝ տէյէրէք մէլէքիւթի Ուլլա-
հըն պէշարէթինի վա'զ էտէր իտի։
16 Վէ ճէլիլ տէնիզի քէնարընտա կէզէր իքէն, Սիմ
'օն իլէ գարնտաշը Անտրասըը, տէնիզէ աղ աթ-
տըգլարը վագթատա կէօրտիւ. զիրա պալըգ ավճը-
17 սը իտիլէր։ Վէ Յիսուս անլէրէ՝ Արտըմճա կէլինիզ,
18 վէ սիզի ինսան ավճըսը էտէյիմ՝ տէտի։ Անլէր տա-
խի տէր 'ադապ աղլարընը պրաղըպ՝ անըն արտընճա
19 կիթմիյէր։ Վէ օրատան պիր աղ իլէրի կիտիպ՝
Ջէպէտի օղլու Եա'գուպ իլէ գարնտաշը Եուհան-
նայը կէօրտիւ. պուննլար տահի գայըգտա աղլարընը
20 Թա'միր էթմէքտէ իտիլէր։ Վէ տէր հալ անլէրի
չաղըրտը. անլէր տահի փէտէրլէրի Ջէպէտիյի իշ-
ճիլէր իլէ պէրապէր գայըգտա պրաղըպ՝ անըն ար-
տընճա կիթմիյէր։

21 Վ֊է ֆէֆիրնահումա կիրտիլէը · քէնտիսի տսիսի տեր
'ադասզ սէպէի կիւնիւ սինաղօզա կիտիպ Թա'լիմ է֊
22 տեր իտի · Անկէր տսիսի Թա'լիմինէ հէյրան օլտը֊
լար · գիրա անկէրե 'ուլէմա կիպկի տէյիլ, անճագ
23 հիւքիւմէթ սահիպկի կիպ Թա'լիմ էտեր իտի : Վ֊է
սինաղօղլարընտա նափաք բուհլը պիր տաէմ պու֊
24 լունուզ, պու տսիսի պաղըրարագ՝ Պրագ, ակնին
պիղիմ իլէ նէ՞ իշին վար, էյ Նաղարէթլի Ցիսուս,
պիզի հէլա՞ք էթմէք իչիւն մի կէլտին · ակնին քիմ
իտիյինի պիլիրիմ. սէն Ալլահըն Մուգատատէսի սին՝
25 տէտի : Վ֊է Ցիսուս անը ազարլայրակ՝ Սիւքիւթ էյ֊
26 լէ վէ անտէն չըգ՝ տէտի : Իմոի օլ նափաք բուհ
անը սարսրակ 'ազիմ սէտտա իլէ պաղըրարագ՝ անտէն
27 չըգտը : Վ֊է ճիւմլէսի հէյրան օլտրլար, շէջյլէ քի
պիրի պիրինէ սու՛տալ էտիպ՝ Պու նէ՞ սիր, պու էէ֊
նի Թա'լիմ նէ՞ օլտ. չինդի նափաք բուհլարտա պի֊
լէ հիւքիւմէթ իլէ էմր էտեր, վէ անտա իթթա'ատթ
28 էտիյօրլար՝ տէրլեր իտի : Վ֊է անըն շէօհրէթի տեր
հալ ձէհլիլնն պիւթիւն էթթրաքիբնտա շայը՝ օլտու :
29 Վ֊է անլէր սինաղօղտան չըգտըղլարը կիպի, Եա'֊
գուպ վէ Եուհաննա իլէ պէրտակեր, Սիմ'օն վէ Անտ֊
30 րաօսըն խանէսինէ կիթթիլէր : Վ֊է Սիմ'օնըն դայն
վալիտէսի հիւմմայտ Թուէթուլմըշ էտթը֊յօր իտի, վէ
տեր հալ մէրգումէնին հալինի անտա իֆտատէ էթ֊
31 տիլէր : Օլ տսիսի էտնընտա վարըպ՝ անը էլինտէն
Թուէթարագ, գալտըրտը. վէ օլ սա'ատթ հիւմմասը
տէֆ՝ օլտուպ՝ անլէրե խըտմէթ էթտի :
32 Վ֊է ագշամ՝ օլտուպ՝ կիւնէդ պաթտրգտաս, ճիւմլէ
33 'իլէթլիլէր իլէ մէճնունլարը անտա կէթիրտիլէր : Վ֊է
պիւթիւն շէհր էհալիսի գափունըն էօնիւնտէ ճէմ՝

34 օլմուշ իտի : Վ֊է էնվա՝ ի էմրազա միւպթէլա օլ֊
մուշ չօգ 'իլէթլի քիմսէլէրէ շիֆա վէրիպ՝ չօգ ճինն֊
լէր տսիսի իթրաճ էյլէսի. վէ ճիննլէրի սէօյլէթմէզ
իտի, գիրա անը Թանրյօրլար իտի :
35 Վ֊է 'ալ էս սապահ փէգ էրքէն գալգարագ, չը֊
գըպ պիր էապան մնհալէ կիթտի, վէ օրատտա տու'տ
36 էթտի : Վ֊է Սիմ'օն վէ անըն իլէ պէրտակեր պուլու֊
37 նանլար արտընճա կիտիպ՝ Անը պուլտըգլարընտա,
38 անա՝ Չէր քէս սէնի արայօր՝ տէտիլէր : Օլ տսիսի
անլէրէ՝ Եագըն օլան գասապալարա կիտէլիմ քի՝ օ֊
րատտա տսիսի վա'զ էտէյիմ, գիրա պէն պունուն
39 իչիւն խուրուճ էթտիմ՝ տէտի : Վ֊է պիւթիւն ձէ֊
լիլէ սինաղօղլարընտա վա'զ էտեր վէ ճիննլէրի իթ֊
րաճ էյլէր իտի :
40 Վ֊է էանընտա պիր ճիւզամը կէլիպ էալվարարագ
վէ տիզ չէօքէրէք, անա՝ Էյլեր իսթէրսէն, պէնի
41 Թաթհիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէտի : Ցիսուս տա֊
խի Թէրահհիմ էթմէքլէ, էլինի ուզատպագ անա
տօգունտու, վէ անա՝ իսթէրիմ, Թահիր օլ՝ տէ֊
42 տի : Վ֊է պէօյլէ պուլուրտրղընտա, հէմման ճիւզամ
43 'իլէթի անտէն տէֆ՝ օլարագ՝ Թահիր օլտու : Վ֊է
անա էքիտէն Թէնպիհ պիրլէ՝ ֆիլ հալ անը տըշա֊
44 րը չըգարըպ, անա՝ Սագըն քիմսէյէ պիր շէյ սէօյ֊
լէմէյէսին. լաքին կիտիպ քէնտինի քեահինէ կէօս֊
Թէր. վէ անլէրե շէհատէթ օլմագ իւզրէ, Թահ֊
հիրին իչիւն, Մուսանըն պուլուրտրղը շէյլէրի Թագ֊
45 տիմ էյլէ՝ տէտի : Ամմա օ չըգարըղը կիպի, պու֊
նէանէյի զիյատէսիյլէ պէյան վէ ի'լան էթմէյէ պաշ֊
լատը, շէջյլէ քի Ցիսուս արԹըգ պիր շէհրե 'ալէնինի
կիրէմէյիպ՝ անճագ խարճատե էապան մնհալլէրտակ

գալըը խոխ, վէ հէր Թարաֆտան անա կէլիրլէր խոխ

ՊԱՊ 2

1 Վէ պիր գաչ կիւնտէն սոնկրա Յիսուս Թէքրար
2 Քէֆէրնահումա կիրտի. վէ պիր խանէտէ օլարդը իշ-
լիտիլմէքլէ, տէր Հալ գափուներն էթրաֆընա սըղ-
մալ տէրէճէտէ չօգ քիմսէլէր ճէմ՝ օլսուս. վէ ան-
3 լէրէ քէլմէր սէօյլէր խոխ։ Վէ տէօրթ քիշինին
ելուքլէնմիշ օլարդը պիր քէօթրիւմիւ կէթիրէրէք՝
4 եանընա կէլտիլէր։ Վէ գալապալըգ սէպէպիյլէ անա
եագլաշմամտըգլարընտան, անըն պուլունտուդը մա-
հալին տամրնը սէօքիւպ պիր տէլիք աչտըգտան
սոնկրա, քէօթրիւմիւն եաթտըդը եաթաղը էնտիր-
5 տիլէր։ Յիսուս տախ անլէրին իմանըրնը կէօրմէքլէ,
քէօթրիւմէ՝ Օղլըմ, կիւնահչլարըն սանա 'ածիվ օ-
6 լընտուս՝ տէմի։ Վէ օրատա 'ուլէմտան պա'զըսը
7 օթուրմուշ պուլունմազլէ՝ նի՞չիւն պու քիմսէ պէօյ-
լէ քիւֆր էտիյօր. եալընըդ Աղլահտան զայրի՝ կիւ-
նահլար 'ածիվ էթմէյէ քի՞մ գատիր տիր՝ տէյիւ
8 տէրուշնլէրինէ Թէֆէկքիւր էտէրլէր խոխ։ Վէ տէր
Հալ Յիսուս՝ քէնտի քէնտիլէրինէ պէօյլէ Թէֆէկք-
քիւր էթտիքլէրէնի բուշրնտա պիլմէքլէ, անլէրէ
տէմի քի՝ նի՞չիւն տէրուշնլէրինիդտէ պու շէյլէրի
9 Թէֆէկքիւր էտիյօրսընըզ։ Հա՞նկըսը գոլայ տըր,
քէօթրիւմէ՝ կիւնահչլարըն սանա 'ածիվ օլուշտուս՝
տէմէսի՞ մի, եօգտա՝ Գալգ, եաթաղընը գալտըր վէ
10 կէզ՝ տէմէսի մի։ Լաքին Իսկն իւլ ինսանըն եէր իւ-
զէրինտէ կիւնահչլար 'ածիվ էթմէյէ գուտրէթի վար
11 խոխլինի պիլէսինիզ տէյիւ, քէօթրիւմէ՝ Սանա
տէրիմ քի՝ Գալգ, եաթաղընը գալտըր վէ էվլինէ կիւթ՝

12 տէմի։ Օլ տախ տէր 'ադամ գալգտը, վէ եաթա-
ղընը գալտըրըպ ճիւմլէսինին էօնիւնտէ չըգտը, շէյ-
լէ քի ճիւմլէսի հէյրան օլուպ՝ Աղլահա համտո է-
տէրէք, Աալա պէօյլէ պիր շէյ կէօրմէտիք՝ տէմիլէր։
13 Վէ Յիսուս Թէքրար տէնիզ քէնարընա չըգըպ
ճիւմլէ խալգ եանընա կէլմէքլէ, անլէրէ Թա'լիմ էտէր
14 խոխ։ Վէ կէչէր իքէն, Հալֆա օղլու Լավիյի պիր
կէօմրիւք մահալինտէ օթուրուր կէօրիւպ, անա՝
Աղտրմմա կէլ՝ տէմի. օլ տախ գալգըպ անըն սը-
15 տընճա կիթտի։ Վէ վագը՝ օլսուս քի՝ պունուն խա-
նէսինտէ սօֆրատա օթուրտըղընտա, Յիսուս վէ
շայիրտլէրի իլէ պէրապէր չօգ կէօմրիւքճիլէր վէ
կիւնահչքեարլար տախ սօֆրայա օթուրտըլար. վի-
16 րա քէօրէթ իւղրէ արտընճա կիտէրլէր խոխ։ Վէ
'ուլէմա իլէ ֆէրիսիլէր անըն կէօմրիւքճիլէր վէ կիւ-
նահչքեարլար իլէ պէրապէր Թա'ամ էթտիյինին կէօր-
մէքլէ, շայիրտլէրինէ՝ Նի՞չիւն կէօմրիւքճիլէր վէ
կիւնահչքեարլար իլէ պէրապէր եէյիպ իչէր՝ տէտիլէր։
17 Վէ Յիսուս պունուն իշիթտիքտէ, անլէրէ՝ Չէքիմէ
սաղ օլանլար տէյիլ, անճագ 'իլլէթլի օլանլար միւ-
Թա՜ճ տըր. պէն սալիհլէրի տէյիլ, ամմա կիւնահ-
քեարլարը [Թէվպէյէ] տա'վէթ էթմէյէ կէլտիմ՝
տէտի։

18 Վէ Եուհաննանըն վէ ֆէրիսիլէրին շայիրտլէրի
օրուճ ԹուԹտարլար խոխ. վէ կէլիպ անա՝ Եուհան-
նանըն վէ ֆէրիսիլէրին շայիրտլէրի օրուճ ԹուԹտըզ-
լարը Հալտէ, սէնին շայիրտլէրինի՞չիւն օրուճ ԹուԹ-
19 մազլար՝ տէտիլէր։ Յիսուս տախ անլէրէ տէտի քի՝
Տիւյիւնճիլէրը, կիւվէյի եանլարընտա պուլունտըզ-
ճա, օրուճ ԹուԹա պիլսիլէ՞ր մի. կիւվէյի քէնտի-

լերի իլէ պէրապէր պուլունաբդճա , օրուճ ԹուԹա-
20 մաղլար : Լաբին կիւվէլինին անլէրաէն ալընաճաղը
կիւնդէր կէլիր , վէ օր վադրի , օր կիւնլէրաէ օրուճ
21 ԹուԹաճագլար տըր : Պիր քիմսէ եէնի չուգա փար-
չասընը էաբի լիպաս իւզէրինէ եամա ակրէտ , եօգ-
սա օր եէնի եամա էաբիսէն ֆաբը գօփարմադըզ ,
22 երրԹըդը պէտԹէր օլուր : Վ է պիր քիմսէ եէնի շէ-
բաղը էաբի Թուլուսմարա գօմադ , եօգսա եէնի շէ-
բաղ Թուլուսմարը երրԹար , վէ շէբաղ տէօբիւլիւր ,
Թուլուսմար տաԽի Թէլէֆ օլուր . լաբին եէնի շէ-
բաղ եէնի Թուլուսմարա գօնուլմագ կէրէք տիր :
23 Վ է վադր՝ օլտու քի սէպէԹ կիւնիւ էբին արաասըն-
տան կէչմիյինէ , շայիրալէրի եիւբիւր էբէն՝ պա-
24 շադլարը գօփարմադա պաշլատըյար : Ֆէրիսիլէր տա-
Խի անա՝ Պագ , սէպէԹ կիւնիւ նէ՞ եափըյօրլար . պու
25 ճա՛իզ տէյիլ տիր՝ տէտիլէր : Օր տաԽի անլէրէ տէտի
քի՝ Տաուսըն միւՀԹաճ օլուպ՝ քէնտիսի վէ պէրա-
պէր պուլունանլար ադըդտըդը ղէմսին , նէ եափըը-
26 ղընը Հիչ պիր վադրի օգո՞ւմաատրնըդ մը . Ն է վէճՀ-
լէ քեահինի ի ս՛ղամ Ա պիսԹաբրն վադրընտա ՊԷԹ
Ուլլահ կիրիպ՝ էէմէսի քեահինլէրտէն ղապրի քիմ
սէյէ Հէլալ օլմայան Հուզուր էքմէքլէրինի էէտի վէ
27 Հէմ պէրապէրինճէ օլանլարա տաԽի վէրտի : Վ է
անլէրէ՝ Ինսան եէվմ ի սէպէԹ իչմէն տէյիլ , անճագ
28 եէվմ ի սէպէԹ ինսան իչմէն օլտու . Իմդի Իպն իւլ
ինսան եէվմ ի սէպէԹին տաԽի Սահիպի տիր՝ տէտի :

ՊԱՊ 3

1 Վ է եէնէ սինագոգա կիրտի . վէ օրատա էլի գու-
2 բումընշ պիր ատէմ վար իտի : Անլէր տաԽի անը էԹ-

Թիհամ էԹմէք իւզրէ , պուճա սէպէԹ կիւնիճէտ
3 շիճա վէրի՞ր մի տէյիս կէօզէտիրլէր իտի : Օ իսէ ,
էլի գուբումընշ ատէմէ՝ Գալդ օրԹատա գօբ՝ տէ-
4 տիքտէն սօնկրա , Անլէրէ խիԹապէն՝ ՍէպէԹ կիւ-
նիւնէտ խայր իշլէմէք մի , եօգսա շէրր իշլէմէք մի ,
Թանիլիս ի նէ՞ճս մի , եօգսա գաԹլ ի նէճս մի հէ-
լալ տըր՝ տէտի . անլէր տաԽի սիւքիւԹ էԹտիլէր :
5 Վ է գալղլէրինին ղըղլէԹինէ ԹէՀսիճ էտէրէք ,
էԹրաճքնտա պուլունանլարա ղարշագ իլէ պագ-
տըգտան սօնկրա , օր տաէմէ՝ Իչինի ուղաԹ՝ տէտի .
օր տաԽի ուղաԹտը , վէ էլի [տիկէրի կիպի] սաղ
6 օլտու : Ֆէրիսիլէր տաԽի տէր Հալ տըշարը չըգըպ՝
անը նէ վէճճլէ Հէլագ էտէլէր տէյիս Հէրօտէսիլէր
իլէ 'ալէյՀինտէ միւշտէրէ էԹտիլէր :
7 Ցիսուս իսէ շայիրալէրի իլէ տէնիզ սահիլինէ չէ-
8 քիլիպ , Ձէլիլէտէն վէ ԵէՀուտիյէտէն վ է Եէրուշա-
լիմտէն վէ Իտումտա վէ Իրտանէն էօԹէ Թարա-
ֆընտան վագիր խալդ արտընճա կիԹտի . վէ Սուր
իլէ Սայտա ճիվարընտան պուլունան վագիր խալդ
իճրա էյլէտիյի շէյլէրի իշիԹմէքլէ՝ եանընա կէլտի-
9 լէր : վ է գալագալըդ սէպէպիյլէ քէնտինի Թազիդ
էԹմէսինլէր տէյիս , եանընտա պիր գայրընշ պէգ-
10 լէմէսինի շայիրալէրինէ էմր էԹտի : Ձիրա չօգ քիմ
սէյլէրէ շիճա վէրմիշ օլտընը ճիՀէԹլէ , ճիւմլէ տէրտլի
օլանլար անա տօգունմագ իչիւն իւղէրինէ տիւշէրլէր
11 իտի : Նափագ բուՀլար տաԽի անը կէօրսիւքտէ՝ ա-
յագընա տիւշիւպ պաղրըտարագ , Սէն Իպնուլլահ
12 սըն՝ տէրլէր իտի : վ է քէնտիսինի շայը՝ էԹմէմէլէ-
րինի անլէրէ էքիտէն Թէնգիւհ էյլէտի :
13 Վ է տաղա չըգըպ իսԹէֆէյի քիմսէլէրի չաղըր-

14 տըղընտա եանընա կելտիլըր՝ վ֊է քենտիսիլլէ պե-
բապէր պուլունմալարը իչին՝ վէ էմրաղը ատֆ՝ վէ
ճիննլերի իխբաճ էթմէյէ գուարէթլերի օլարագ՝
15 Անղերի վա՛զ էթմէյէ կէօնտէրմէք իչին օն իքի
16 քիշի՝ Եա՛նի Պետրոս Թելգիպ էլլետիկի Ամո՛ծը՝
17 վ֊է Պօանէրճէս՝ եա՛նի Եղլորըմ օղուլլարը Թել-
գիպ էլլետիկի Զէպետի օղուլլարը Եա՛գուպ իլէ
18 գարնաուաշը Եուհաննայը՝ վ֊է Անտրաոսը վէ Ֆիլիպ-
պօսը վէ Պարթօլէմաոսը վէ Մաթթայը վէ Թօմայը
վէ Հալֆա օղլու Եա՛գուպը վէ Թաատէոսը վէ Գա-
19 նավի Ամո՛ծը՝ վ֊է քենտինի էլէ վէրէն Իսխարիօթի
Եհուտասը Թա՛նին էլլետի։

20 վ֊է պիր խանէյէ կելտիլէր։ վէ եինէ խալգ օլ
տէրէճէ ճէմ՛ օլաու֊ բի էբմէք եէմէյէ պիլէ վա-
21 դըթլարը եօգ իտի։ վ֊է ագրապասը պուլնու֊ իչնթ-
տիքտէ՝ անը Թաւթմազա չըդտրլար։ զիրա՛ 'Ագը-
22 նա խալել֊ կելմիշ տիր՝ տէրլէր իտի։ վ֊է Եէրուշա-
լիմտէն էյնէն 'ուլէմա՝ Անտէ Պա՛ալզէպուլ վար՝ վէ
Հէմ ճիննլերին բէ՛իսի վասթթասըլլէ ճիննլերի իխ-
23 բաճ էտիյօր՝ տէտիլէր։ վ֊է անլերի եանընա չաղը-
րըպ՝ անլերէ Թէմմիլլէր իլէ սէօյլէտի քի՝ Շեյթան
24 Շեյթանը նա՛սըլ֊ իխբաճ էտէ պիլիր։ վ֊է էյէր պիր
Հիւքիւմէթ քէնտի 'ալեյհինտէ մուխալիֆիէթ իւղ-
րէ պուլունուրսա՝ օլ Հիւքիւմէթ պագի օլմազ։
25 վ֊է էյէր պիր խանէ քէնտի 'ալեյհինտէ մուխալի-
ֆիէթ իւղրէ պուլունուրսա՝ օլ խանէ պագի դալ-
26 մազ։ վ֊է էյէր Շեյթան քէնտի 'ալեյհինէ դալդը-
ղըպ՝ մուխալիֆիէթ իւղրէ պուլունուրսա՝ պագի օ-
27 լամայըպ՝ անըն նէհայեթի կելմիշ տիր։ Հիչ քիմսէ
գուվվէթլի պիր աէմլին խանէսինէ կիրիպ՝ անըն

էշեասընը եաղմա էթմէյէ գատիր օլամազ՝ մէյէր
եվվելա օլ գուվվէթլի աէմի պաղլայըպ՝ պա՛աէֆու-
28 անըն խահէսինի եաղմա էտէ։ Հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ Պէնի աէմէ ճէմի՛ի կիւնահլար իլէ
29 էթմիքլերի քիւֆրլէր՝ 'աֆվ օլունաու։ Ամմա հէր
քիմ Րուհ իվ֊ Գուտսա քիւֆր էտէրսէ՝ իլ֊ էլ֊ է-
պէտ 'աֆվ օլունմայըպ՝ անճագ 'ազապ֊ը էպէտի-
30 յէ միւթթահագգ օլու։ Զիւնքի անլէր՝ Անտէ նա-
փաք րուհ վար՝ տէմիշլէր իտի։
31 Պա՛աէֆու վալիտէսի իլէ պիրաաէրլերի կէլիպ տը-
շարըպտա տուրարագ՝ անը չաղըրմազա ...՝ կէօնտէր-
32 տիլէր։ Խալգ տախի անըն էթրաֆընտա օթուրուր
իքէն՝ անա՝ Իչնթ վալիտէն վէ պիրաաէրլէրին տը-
33 շարըպտա սէնի իսթէյօրլար՝ տէտիլէր։ Օլ տախի ան-
լէրէ ճէվապէն՝ վալիտէմ եախօտ պիրաաէրլէրիմ
34 քիմլե՞ր տիր՝ տէտի։ վ֊է էթրաֆընտա օթուրան-
լարա պագըպ՝ Իչնթ վալիտէմ վէ պիրաաէրլէրիմ.
35 Զիրա Հէր քիմ Ալլահըն իրաաէթինի լաճըա էտէր-
սէ՝ պիրաաէրիմ վէ Հէմշիրէմ վէ վալիտէմ օ տըր՝
տէտի։

ՊԱՊ 4

4 Վ֊է եինէ տէնիզ֊ քէնարընտա Թա՛լիմ էթմէյէ
պաշլատը։ վէ եանընա խայլի ճէմա՛աթ ճէմ՛ օլ-
մազլէ՝ քէնտիսի տէնիզ֊ իւզէրինտէ գայըղա կիրիպ
օթուրուու։ պիւթիւն ճէմա՛աթ տախի տէնիզ֊ քէ-
2 նարընտա գարատա իտի։ վ֊է Թէմմիլլէր իլէ անլէ-
րէ չօգ շէյլէր Թա՛լիմ էտիպ՝ Թա՛լիմինտէ անլէրէ
3 տէտի քի՝ Տինկլէյինիզ։ Իչնթ էքինճի էքին էքմէյէ
4 չըգտը։ վ֊է վագը՝ օլաու֊ քի էքեր իքէն՝ պա՛զըսը

եօլ քէնարընա տիւշմէքլէ , [հավա] գուշլարը կէ-
5 լիպ անը եէտի : Վէ պա'ղըսը չօդ Թօփրաղը օլմա-
յան Թաշլըղա տիւշիւպ՝ Թօփրաղըն տէրինլիյի օլ-
6 մատըղընատն Թէզ պիթտի իսէ տէ , կիւնէչ տօղ-
տըգտա եանտը , վէ քէօքիւ օլմատըղընատն գու-
7 րուտու : Վէ պա'ղըսը տիքէնլէր արատընա տիւշմէք-
լէ , տիքէնլէր չըգըպ անը պօղատգլարը խչիւն մահ-
8 սուլ վէրժիտի : Վէ պա'ղըսը էյի Թօփրաղա տիւշ-
մէքլէ , չըգըպ պէօյիւտիւքտէ՝ պաշտգ վէրէրէք քի-
մի օթուզ վէ քիմի ալԹմըշ վէ քիմի տախի եիւզ
9 գաթի մահսուլ կէԹիրտի : Վէ անլէրէ՝ Իշխաիր գու-
լագլարը օլան իշխԹօնի՝ տէտի :
10 Վէ եալընըզ գալատղընատ , օն խրիսդէր իլէ պէ-
բապէր եանընատ օլանլար պու ԹէմԹիլէ տա'իր ան-
11 տէն խոԹխԹսար էԹտիլէր : Օլ տախի անլէրէ տէտի
քի՝ ՄէսէքիւԹ Ուլլահըն սըրրընա վազըֆ օլմագ սի-
ղէ իհսան օլունմըշ տըր , ամմա օլ խարիճտէ օլան-
12 լարա հէր շէյ ԹէմԹիլտի իլէ սէօյլէնիլիր . Թա քի
պագարագ պագալար վէ կէօրմէյէլէր , վէ իշխտե-
րէք իշխտէլէր վէ անկլամայալար , օլմայա քի բիւ-
ճուա՝ էտէլէր տէ կիւնահլարը 'ափվ օլունա :
13 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Պու ԹէմԹիլի անկլա՞մա-
յօր մը սընրը , էօյլէ իսէ ճիւմլէ ԹէմԹիլլէրի նա՞սըլ
14 ֆէհմ էտէճէքսինիլ : Էքինճի քէլտը էքէր : (15) Վէ
եօլ քէնարընատա օլուպ՝ քէնտիլէրէ քէլտ էքիլմիշ
օլանլար շունլար տըր քի՝ իչխԹտիքլէրի անտէ , շէյ-
Թան կէլիպ՝ գալալէրինտէ էքիլմիշ օլան քէլտը
16 գալտըրըր : Վէ քէզալիք Թաշլըգտա էքիլէնլէր շուն-
լար տըր քի՝ քէլտը իչխԹտիքլէրի անտէ , անը սիւ-
17 բուբ իլէ գապուլ էտէրլէր . Ամմա քէնտիլէրինտէ

քէօք օլմատըղընատն՝ տաղ վագըֆ տայանըպ , պա'-
տէհու քէլտատան տօլայը Թագիվիգ ու ԹէՀ'ատտի
18 վուգու' պուլունճա՝ հէմտն սիւրէրլէր : Վէ տիքէն-
լէր արատընատա էքիլէնլէր շունլար տըր քի՝ քէլտը
19 իչխԹտիքտէն սօնկրա , Պու տիւնեանդն էնտիչէլէրի
վէ գէնկինլիյին հիլէսի վէ զայրի նէտտէլէրին արզու-
սը արայա կիրիպ՝ քէլտը պօղատգլարը խչիւն մահ-
20 սուլըղ օլուր : Վէ էյի եէրտէ էքիլէնլէր շունլար
տըր քի՝ քէլտը իչխիպ գապուլ էտէրլէր , վէ քի-
մի օթուզ վէ քիմի ալԹմըշ վէ քիմի տախի եիւզ
գաթի մահսուլ վէրիրլէր :
21 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Զըրտաղ քիլէ եախօտ եա-
Թա՞գ ալԹնա գօնուլմագ իչխւն մի կէԹիրիլիր .
շէմ'տան իւգլէրինէ գօնուլմագ իչխւն տէյի՞լ մի ;
22 Զիրա աշիքտար օլմայտճագ կիպլի պիր նէտնէ եօգ
տըր , վէ մէյտանէ կէլտէյէճէք մախֆի պիր նէտնէ
23 եօգ տըր : Էյէր պէրինէն իշխտիր գուլագլարը վար
իսէ՝ իշխԹսին :
24 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ ԻչխԹտէյինիպ շէյէ տիգ-
գաթի էտինիպ . էօլչտիւյինիւպ էօյչէք իլէ սիպէ էօլ-
չիւլճէք տիր , վէ սիպ իշխտէնլէրէ զամմ օլունա-
25 ճագ տըր : Զիրա քիմին վար իսէ՝ անա վէրիլճէք ,
վէ քիմին եօգ իսէ , էլինտէ օլանը տախի անտէն
ալընաճագ տըր :
26 Վէ տէտի քի՝ ՄէսէքիւԹ Ուլլահ պէյլէ տիր , կէօ-
27 յա պիր ատէմ Թօխմը եէրէ աԹար . Վէ կէճէ վէ
կիւնտիւզ ույուդուպ՝ գալգար , վէ Թօխտմ անդն
28 պիլմէտիյի սուբէԹտէ պիԹէր վէ պէյլիւր : Զիրա
եէր քէնտիլիյինտէն էվվէլտա օԹը , սօնկրա պաշաղը ,
վէ տահա սօնկրա պաշագտա միւքէմմէլ պուղտայը

29 Հուսուլէ կէթիրիր . վէ մահասուլ քէմալէ էրաէյէ
կիպի օրաղը սալար , ղերա հասասա վադթը նէթիշ-
ժիշ տիր :
30 Վէ ասէի քի՝ Աղլահըն մէղէքիւթիւնիւ նէյէ՞
թէշղիհ էասէլիմ, եախօտ անը նէ՞ միսալ իլէ թէմ-
31 սիլ էասէլիմ : Պիր խարտալ տանէսի կիպի տիր քի՝
հէրէ էքիլտիքտէ, հէր իւզէրինտէ օլան թօխտամ
32 լարըն ճիւմլէսինտէն քիւչիւք տիր : Ամմա էքիլտի-
յինտէ պիթիպ՝ ճէմի՛ ի սէպղէվաթտան պէօյիւք օ-
լուր , վէ պէօյիւք տալլար սալար , շէօյլէ քի՝ անըն
կէօլկէսի ալթընտա հալա գուշլարը գօնա պիլիրլէր :
33 Իմոի անլէրէ՝ իչիթմէյէ գտտիր օլտրգլարընա
կէօրէ , պուննուն կիպի չօգ թէմիսլէր իլէ քէլտմը
34 սէօյլէր իտի . վէ անլէրէ թէմիսլտիզ սէօյլէմէդ ի-
տի , լտքին թէնհտտէ շայիրտլէրինէ ճիւմլէսինի թէք-
սիր էտէր իտի :
35 Վէ օլ կիւն ադշամ օլտրգտա , անլէրէ՝ Գարշը
36 Թարաֆա կէչէլիմ՝ ասէի : Անլէր տախի ճէմա՛ատը
պրտղրտգ՝ անը գայրգտա պուլունտրդը հալ իւզրէ
ալտլտր . վէ անըն իլէ պէրտպէր սա՛իր ուֆագ
37 գայրգլար տախի վար իտի : Վէ պիր շէտիտ պօրա
զուհուր էթմէքլէ , տալղալար գայրդա հիւճում
38 էթտիլէր , շէօյլէ քի հէման տօրմագտա իտի : Վէ
քէնտիսի գրչ Թարաֆտա օլուտ՝ պաշը ալթընտա
հիւզ եաստրդը օլարագ ույույօր իտի . վէ անը ու-
յանտրրրպ , անա՝ էա Մու՛ալլիմ՝ հէլտք օլույօ-
39 րըզ՝ վազիֆէ էտի՛նմէյօր մը սըն՝ ասէտիլէր : Օլ
տախի գալգրպ բիւգկեարը ազարլատը , վէ տէնի-
զէ՝ Սուս , բահաթ օլ՝ տէյինճէ , բիւգկեար սա-
40 քին օլուպ 'ազիմ լիմանլըզ օլտու : Վէ անլէրէ ,

Նի՞չիւն պէօյլէ գօրգագ սընրզ . նի՞չիւն իմանընրզ
41 հօգ տըր՝ ասէի : Անլէր տախի զէյատէսիյլէ խավֆ
էտիպ , պիրի պիրինէ՝ 'Աճէպա պու քի՞մ տիր քի՝
հէմ բիւգկեար վէ հէմ տէնիզ անա իթա՛ատ է-
տիյօրլար՝ տէտիլէր :

ՊԱՊ 5

1 Վէ տէնիզին գարշը Թարաֆընա ձատտրանիլէրին
2 տիյարընա կէլտիլէր : Վէ գայրգտան չըգտրդը կիպի,
նափաք բուհլը պիր տատմ գապրլարտան անա գար-
3 շը կէլտի . Պու տախի գապրլարտա մէսքէն Թու-
Թուպ՝ անը քիմնէ զինճիրլէրլէ պիլէ պաղլայտմատը .
4 Չիւնքի չօգ տէֆ՛ա պուգաղըլար վէ զինճիրլէրլէ
պաղլանտը իսկ տէ , զինճիրլէրի գրրար վէ պուգա-
ղըլարը փարէլէր իտի . վէ քիմնէ անը զապթ էթ-
5 մէյէ գտտիր տէյիլ իտի : Վէ տա՛իմա կէճէ վէ
կիւնտիւզ տաղլարտա վէ գապրլարտա պաղըրրպ՝ քէն-
6 տինի Թաշլար իլէ մէճբուհ էտէր իտի : Վէ ցիտու-
սը ուղագտան կէօրտիւքտէ , սէյիրտիպ անա սէճ-
7 տէ էյլէտի . Վէ պիւլէնտ ավաղլէ ֆէրէտտա էտիպ՝
պէնիմ իլէ սէնին նէ՞ իշին վար , էյ ցիտուս Իսկն
Ուլլահ իլ Միսհա՛ատ . ատնա Աղլահ հադգը իչիւն
անա վէրիրիմ՝ քի՝ պէնի 'ատլագ էթմէյէսին՝ տէտի :
8 Ձիրա անա՝ Իյի նափաք բուհ , պու տատմատէն չըգ՝
9 տէմիշ իտի : Վէ անա՝ Իսմին նէ՞ տիր՝ տէյիւ սու-
՛ալ էթտիքտէ , Իսմիմ Աղլայ տըր , ղերա չօգ իվ՝
10 տէտի : Վէ քէնտիսէրինի օլ տիյարտան տրշարը
կէօնտէրմէմէսինի անտէն զէյատէսիյլէ բէճա էտէր-
11 լէր իտի : Վէ օրատա տաղըն էանընտա օթլանըր
12 պիր պէօյիւք տօնուղ սիւրիւսիւ պուլունուպ , ձինն-

լերին ճիւմէսի՝ Պիզի տօնուզլարա եօլլա քի անլերե
13 կիրելիմ՝ տէյէրէք, անտէն բէճա էթմիլէր։ Վ՚է
Յիսուա անլերէ տէր ՚ադասլ իլն վէրմէքլէ, նափաք
բուհլար չըգըպ՝ տօնուզլարա կիրտիլէր, վէ օլ սիւ-
բիւ, Թադրիպէն իքի պին գասար օլարագ, ուչ-
բուամնան քէնտիլէրինի տէնիզէ աթըպ՝ տէնիզտէ
14 պօզուլտըլար։ Վ՚է տօնուզլարը օթլատանլար գա-
չըպ՝ շէհրտէ վէ չիֆթիլիքլէրտէ խապէր վէրտիքլէ-
րինտէ, էհալի տախի վագը՝ օլանը կէօրմէյէ չըգ-
15 տըլար։ Վ՚է Յիսուսըն էտանընա կէլէրէք, տէրու-
նինտէ ալայ պուլունան մէճնունը կիյինտիշ վէ ՚ա-
գըլլանմիշ օթուրուր կէօրմէլէրիյլէ՝ գօրգտըլար։
16 Վ՚է միւշահէտէ էթմիշ օլանլար մէճնունա վա-
գը՝ օլանը վէ տօնուզլարըն քէյֆիյէթինի անլէ-
17 րէ հիքեայէ էթտիլէր։ Անլէր տախի քէնտի հու-
տուտլարընտան կիթմէհինի անա բէճա էթմէյէ
18 պաշլատըլար։ Վ՚է գայըդա կիրտիյինտէ, մուգատա-
տէմա մէճնուն պուլունան ատէմ անըն իլէ պէրա-
19 պէր պուլունմադըդընը եավլարտը։ Ամմա Յիսուա ա-
նը պրագմատը. ֆագաթ՝ Լյվինէ էհյ ու ՚այալընա
վարըպ՝ անլերէ Բապըլն սանա ճիւմլէ էթտիյինի,
վէ սանա մէրհամէթ էյլէտիյինի նագլ էյլէ՝ տէտի։
20 Օլ տախի կիտիպ՝ Յիսուսըն քէնտինէ ճիւմլէ էթ-
տիյինի Տէգափօլիստէ նիտա էթմէյէ պաշլայըպ՝
ճիւմլէսի տախի Թէ՚ոմաճիպ էթտիլէր։
21 Վ՚է Յիսուա գայըդ իլէ եինէ գարշը Թարաֆա
կէչտիքտէ, էտանընա խայլի ճէմա՚աթ ճէմ՚ օլուպ՝
22 քէնտիսի տէնիզ քէնարընտա պուլունմասըյլէ, Իչ-
Թէ սինագօգ բէ՚իսէրինտէն Եայրօս նամ պիր քիմ-
սէ կէլտի, վէ անը կէօրիւնճէ, այագլարընա գա-

23 փանրպ՝ Անա չօգ եավլարտադ, Գըղճըղազըմ սօն
նէֆէստէ տիր. խէլտա պուլմասը իչիւն կէլիպ՝ ա-
նըն իւղէրինէ էլլէրինի վագ՝ էյլէ վէ եաշայտճագ
24 տըր՝ տէտի։ Օլ տախի անըն իյէ կիթտի, վէ ար-
տընճա խայլի ճէմա՚աթ կիտիպ՝ անը Թադէիգ է-
տէրլէր իտի։
25 Վ՚է ան իքի սէնէտէն պէրու նէգճ ի տէմէ միւպ-
26 Թէլա օլմուշ պիր գարը, Չօգ հէբիմէրտէն խայլի
զահմէթ չէքմիշ վէ քէճճէֆէ ի էմմալընը սարճ էթ-
միշ իքէն, պիր ֆա՚իտէ կէօրմէյէրէք՝ պիլ՚սքս տա-
27 հա ֆէնա օլմադըյէ, Յիսուսըն խապէրինի ալտըդտա
գալապալըդըն իչինտէ անըն արգասընտան կէլիպ՝
28 լիպասընա տօգունտու։ Չիրա՝ Լիպասընա պիլէ տօ-
29 գունամ խէլտա պուլամադըմ՝ տէր իտի։ Վ՚է տէր
՚ադասլ անըն գանընըն ագմասը քէսիլիպ, քէնտի
վիճճաուտինտէ ՚իլլէթինտէն խէլտա պուլտըդընը հիտա
30 էյլէտի։ Վ՚է անիտէ Յիսուս քէնտիսինտէն սատը
օլան գուվվէթի տէրունինտէ հիտա էթմէյէլէ, ճէ-
մա՚աթա տէօնիւպ՝ Յսվատըմա քի՞մ տօգունտու՝
31 տէտի։ Շայիրտըէրի տախի՝ ճէմա՚աթըն սէնի թադ-
էիգ էթտիյինի կէօրիւյօր իքէն, Պանա քի՞մ տօ-
32 գունտու մը տէրսին՝ տէտիլէր։ Վ՚է պունու էթմիշ
33 օլանը կէօրմէք իչիւն էթրաֆա պագտար իքէն, Գա-
րը տախի քէնտինէ վագը՝ օլանը պիլմէքլէ, գօրգտ-
րագ վէ թիթրէյէրէք կէլիպ՝ անըն հուզուրընտա
եէրէ գափանտը, վէ անա հագիգաթ ը Հալի Թէ-
34 մամէն սէօյլէտի։ Օ տախի անա՝ Գըղըմ, իսանընն
սէնի գուրթարտը. սէլամէթլէ կիթ, վէ ՚իլլէթին-
տէն խէլտա օլ՝ տէտի։
35 Օ տահա սէօյլէր իքէն, սինագօգ բէ՚իսինին խա-

նէսինտէն առէմլէր կէլիպ՝ Գըզըն վէֆամի էթտի,
արթըզ մու'ալլիմէ նի՞չուն զահմէթ վէրիբ՛ին՝ տէ-
36 տիլէր։ Լ՚աքին Յիսուս սէօյլէնիլէն սէօզիւ իշիթտի-
յէ կիպի, սինաղոգ բէ՛իսինէ՝ Գօրգմա, ունճադ ի-
37 ման էյլէ՝ տէտի։ Վ՚է պէտրոս իլէ Եա'գուպ վէ Եա'-
գուպըն գարնտաշը Եուհաննաատան մա'տա քիմսէ-
նէյն քէնտիսիյլէ պէրապէր կիթտէսինէ իլն վէրմէ-
38 յիպ, Սինաղոգ բէ՛իսինին խանէսինէ կիրիպ՝ վէլվէ-
լէյի վէ չօդ ադլայրպ ֆիլզան էտնիլերի կէօրտիւ։
39 Վ՚է իլէրի կիրիպ անլէրէ՝ Նի՞չուն վէլվէլէ էտիպ ադ-
լայօրսընըզ. չօճուգ վէֆամի էթտէտի, անճադ ու-
40 յույօր՝ տէմէսիյլէ, անը իսթիհզա էթտիլէր։ Ո ի-
սէ ճիւմլէսինի պրշտրը չըգարբրպ՝ չօճուզըն փէտէ-
րինի վէ վալիտէսինի վէ քէնտիսիյլէ պէրապէր օլան-
41 լարը պլարագ, չօճուզըն էտթուրդը էրէր կիրտի։ Վ՚է
չօճուզըն էլինի թուրթուպ անա՝ Տալիթա գու՛մի՝
տէտի, քի թէրճէմէսի, էյ գըզ, սանա գալգ տէ-
42 բիմ՝ տէմէգ տիր։ Վ՚է գըզ աէր'ագապ գալգտը վէ
կէզտի, զնրա օն իկի էաշընատա իտի. վէ անլէր
43 քէմտլ ի տէրէճէ միւթէհայիր օլարլար։ Վ՚է ան-
լէրէ՝ Պուհնու պիր քիմսէ պիլմէսինն՝ տէյիպ էքիտէն
Թէնպիհ էյլէտի. պա'տէհու գըզըա Թա'ամ վէրիլ-
մէսինի էմր էյլէտի։

ՊԱՊ 6

1 Վ՚է օրատան չըգըպ՝ քէնտի վաթանընա կիրտի,
2 շայիրտլէրի տաիի արտընճա կէլտիկէ։ Վ՚է սէպթ
կիհնիու օլարգատա, սինաղոգտա Թա'լիմ էթտիյէ
պաշլատը, վէ նիչէ քիմսէլէրը իշիթտիքլէրինտէ հէյ-
րան գալտրագ՝ Պու նէմանէլէր պուհնա նի՞րէտէն կէ-

լիյօր, վէ պու քէնտիսինէ վէրիլմիշ օլան հիքմէթ
նի՞ տիր, քի անըն էէտիյլէ պէօյլէ միւ'ճիզլէրը իճ-
3 րա օլուհնույօր։ Պու՝ Մէրեէմին օղլու վէ Եա'գուպ
վէ Եուսա վէ Եէհուտատա վէ Սիմ՛օնըն պիրաաէրի
ջոլ տիւլիկէր տէյի՞լ մի. վէ հէմշիրլէրի պուրատա
եանրմըզտա տէյի՞լլէր մի՝ տէյէրէք, անըն հագդըն-
4 տա սիւրչէրլէր իտի։ Ցիսուս տաիի անլէրէ տէտի
քի՝ Պիր փէյղամպէր քէնտի վաթանընտան վէ ազ-
րապասը արասընտան վէ քէնտի խանէսինտէն զպյրի
5 էէրդե ի՛թիպարսըզ տէյիլ տիր։ Վ՚է օրատա պիր
գաչ խասթալարըն իւզէրինէ էլլէրինի վազ՝ էտիպ
շիֆա վէրտիյինտէն զպյրի պիր միւ'ճիզէ իճրա էտէ-
6 մէտի։ Վ՚է իմանսըզլըգլարընա Թէ՛ա՛ճճիւպ էտէր
իտի. վէ Թա'լիմ էտէրէք, էթրաֆտա պուլունան
քէօյլէրի տօլաշըր իտի։

7 Վ՚է օն իքիլէրի եանընա չաղըրըպ անլէրի իքիշէր
իքիշէր կէօնտէրմէյէ պաշլատը. վէ անլէրէ նատիք
8 բուհլար իւզէրինէ գուտրէթ վէրիպ, Եօլ իչուն,
նէ տաղարճըգ վէ նէ էքմէք վէ նէ քեմէրտէ ագչէ,
9 Ա՛նճադ չարըգ պաղլանըպ՝ իքի էնթարի կիյինմէյէ-
րէք, պիր՛ատատան մա'տա պիր շէյ ալմամալարընը
10 Թէնպիհ էյլէտի։ Վ՚է անլէրէ տէտի քի՝ Չէր հանկը
խանէյէ կիրէրսէնիզ, օլ մահալտէն չըգընճայա տէ-
11 կին՝ օրատա գալընըզ։ Վ՚է սիզի հէր քիմ գապուլ
էթմէյիպ տինկլէմէզ իսէ, օրատան չըգարղընըզտա,
անլէրէ շէհատէթ օլմազ իւզրէ այագլարընըզըն ալ-
Թընտաքի Թօզը սիլքինիպ. ֆիլ հագիգէ սիզի տէ-
բիմ՝ քի՝ բուղ ի ճէզատա Սատում՝ վէ Գամորանըն
հալի օլ շէհրին հալինտէն էհվէն օլուբ։
12 Անլէր տաիի չըգըպ՝ Թէվպէ էթմէլէրի իչուն վա'զ

13 Հաէրլէը իսի՝ վ.է չօգ ճիննլէը խխրաճ Հսիպ, հազ
սիւրէրէք՝ չօգ խսսիթալսրա շինճա վէրիրլէը իսի՝
14 վ.է անըն իսմի շէօհրէթ պուլուպ, Հէրօաէս մէ-
լէը տաճսի իշխիմէքլէ՝ վ.աճթիլ Հսիճի Եուհաննա
Էմլսթաան գէյսմ էթմիշ տիր, վէ պու սէպէպ-
սէն անըն վսսրթասրյլէ միւ'ճիղէլէը իճրա օլունու-
15 յօր՝ տէսի՝ վ.է տիկէրլէը՝ Էլէյա տըր՝ տէյիպ,
տիկէրլէը տաճսի՝ պիր փէյղամպէր Հսիճսօա փէյղամ
16 պէրլէրսէն պիրի կիպի տիր՝ տէրլէը իսի՝ Ամմա Հէ-
րօաէս պուննու իշխիտիքսէ, պու՝ պաշընը քէսսիր-
տիյիմ Եուհաննա տըր, Էմլսթաան գէյսմ էթ-
միշ տիր՝ տէսի՝
17 Ջիրա Հէրօաէս քէննսիսի պիրսաէրլի Ֆիլիպպօսըն
զէվճէսի Հէրօսիայը թէզէվվիւճ էթմիշ օլմադլէ,
անըն սէպէպինսէն ուէմ կէօնսէրիպ՝ Եուհաննայը
18 թուրթմուշ վէ զընճսանսա պադլսմըշ իսի՝ Ջիրա
Եուհաննա Հէրօաէսէ՝ Պիրսաէրինին զէվճէսինի սլ-
19 մադ սանա ճսիիզ տէյիլ տիր՝ տէմիշ իսի՝ վ.է
Հէրօաիա անա քին թուրթուպ՝ անը գսթլ էթտիր-
մէք արզուսընսա իսի իսէ տէ, մուգթէսիր տէյիլ
20 իսի՝ Ջինքի Հէրօաէս Եուհաննանըն սալհ վէ մու-
գսսսէս պիր սսէմ օլսրզընը պիլմէյէլէ, անսէն
գօրգսրսադ՝ անը կէօղէսիր իսի՝ վէ անը սինկլէմէք-
լէ չօգ շէյլէր իճրա էսէր իսի, վէ անը իսթէքլէ
21 սինկլէը իսի՝ վ.է պիր միւնսսիպ կիւն կէլտիքսէ,
եա'նի Հէրօաէս քէնսի էեվմ ի վէլսսէթինսէ,
պէօյիւք մէ'մուրլսրընա վէ պին պաշըլսրը իլէ ձէլի-
22 լին ա'յանընա պիր զիյաֆէթ վէրմէյինսէ, Իշպու
Հէրօաիանըն դըզը կիրիպ բսգա էթմէքլէ՝ Հէրօաէսին
վէ պէրսաէրինճէ սօֆրսսա օթուրանլսրըն խօշընա

կէլէրէք, մէլէք գէշա՝ պէնսէն Հէր նէ իսթէրսէն
23 թալէպ էյլէ, սանա վէրիրիմ՝ տէսի՝ վ.է՝ պէնսէն
Հէր նէ թալէպ էսէրսէն, մէմլէքէթիմին նըսֆընա
գսսսար սանա վէրիրիմ՝ տէյիւ անա էեմին էթսի՝
24 Մէզպուրէ տաճսի չէդիպ վէլիսէսինէ՝ նէ թալէպ
էսէյիմ՝ տէսիքսէ, վ.աճթիլ Հսիճի Եուհաննա-
25 նըն պաշընը՝ տէսի՝ վ.է գէշ 'ալ էլ 'աճէլէ մէ-
լէյին Հսուզուրընա կիրիպ՝ շիմսի պանա թէփսի իւ-
պէրինսէ վաճթիլ Հսիճի Եուհաննանըն պաշընը
26 վէրմէնիպն իսմէրիմ՝ տէյիւ թալէպ էյլէսի՝ վ.է
մէլէք գէյսսէսէյլէ միւքէսսսէր օլսուս իսէ տէ, էէ-
մինլէրի վէ սօֆրսսա պէրսապէր օթուրանլսր սէ-
27 պէպինսէն, անը բէսա էթմէք իսթէմէսի՝ վ.է
մէլէք տէր 'ադսադ ճէլլսա կէօնսէրիպ՝ անըն պաշը-
28 նըն կէթիրիլմէսինի էմր էյլէսի՝ Ո տաճսի վսրըպ
զընճսանսա պաշընը քէսիպ, պիր թէփսի իւպէրինսէ
կէթիրէրէք գըզը վէրսի, գըզ տաճսի վէլիսէսինէ
29 վէրսի՝ վ.է անըն շէյիրսլէրի պուննու իշխիտիքս-
սէ, կէլսիլէը վէ ճէսէսինի գսլսրըրըպ պիր գադրա
վադ՝ էյլէսիլէը՝
30 վ.է բէսուլլէը ցէսուսըն կանընա ճէմ՝ օլուպ սա-
նա իճրա վէ թա'լիմ էթտիքլէրի շէյլէրին ճիւմլէ-
31 սինի նադլ էթտիլէը՝ Ո տաճսի անլէրէ՝ Սիղ քէն-
սինիղ թէնհաճէ պիր պէեսպան մահալէ կէլիպ՝
պիր ադ իսթիրահսթ էսինիղ՝ տէսի՝ զիրա կէլիպ
կիսէնլէր չօգ օլմադլէ՝ թա'սսր էթմէյէ պիլէ վս-
32 գըթլսրը եօգ իսի՝ վ.է թէնհաճէ պիր պէեսպան
33 մահալէ գայըդ իլէ 'ադնէթ էթտիլէը՝ վ.է [ճէմսա-
'սթ] անլէրի կիսէր իլէն կէօրսիւ, վէ չօգ քիմսէ-
լէը անը թանըմադլէ, ճիւմլէ շէնըլէրսէն օրայա եա-

,յան սէյիրտիպ՝ անլէրտէն էվվէլ նէթիշլէրէք , անլն
34 եանլնա ճէմ՚ օլտըլար : վ՚է ցիտուա չըգըպ՝ խայլի
ճէմա՚ատի կէօրտիւ , վէ չօպանսըզ դօյուներ կիպի
օլտըգլարը իչիւն անլէրէ թէրահչիւմ էտէրէք , չօգ
շէյլէր թա՚լիմ էթմէյէ պաշլատը :
35 վ՚է արթըգ վագըթի կէչմիշ օլմադըէ , շայիրտլէրի
անլըն եանլնա կէլիպ՝ պ--ը--ը պիր պէեատան մա-
36 հալ տըր , վէ արթըգ վագըթի կէչմիշ տիր . Անլէրի
սալը վէր , էթրաֆտաքի չիֆթլիքլէրէ վէ քէօյլէրէ
վարըպ՝ քէնտիլէրինէ էքմէք ալըրնլար . դիրա եէյէ-
37 ճէքլէրի եօզ տըր՝ տէտիկը : Օլ տախի անլէրէ ճէ-
վապէն՝ Պուներլարա սիզ թա՚ամ վէրինիզ՝ տէտի . վէ
անա՝ կիտիպ իքի եիւզ տինտարլըգ էքմէք սաթուն
38 ալըպ անլէրէ թա՚ամ վէրէլի՞մ մի՝ տէտիլէր : Օլ
տախի անլէրէ՝ Գա՞չ էքմէչինիզ վար , կիտիպ պա-
դընըզ՝ տէտէսի իւզէրինէ , անլէր պագարգտան սօնկ-
39 րա՝ Պէշ եւ-ը+ վէ իքի պալըգ վար՝ տէտիլէր : վ՚է
անլէրէ՝ ճիւմլեսինի եէչիլ օթ իւզէրինէ պէօլիւ-ք
40 պէօլիւ-ք օթուրթմալարընը էմր էյլէտի : Անլէր տա-
խի եիւզէր վէ էլլիշէր , թագըմ թագըմ օթուրտը-
41 լար : վ՚է պէշ էքմէք իլէ իքի պալըգը ալըպ՝ սէմայա
տօղրու պագարագ պէրէքէթ տու՚ատը օգուտու , վէ
էքմէքլէրի փարէլետիքտէն սօնկրա Խ-ւ-ը էօնլէրինէ
գօմագ իւզէրէ , շայիրտլէրինէ վէրտի . վէ իքի պալը-
42 գը տախի ճիւմլեսինէ թագսիմ էյլէտի : վ՚է ճիւմ
43 լէսի եէյիպ տօյտլար : վ՚է փարչալարը օն իքի քիւ-
ֆէ տօլուսը օլարագ , պալըգլարտան տախի գալարը-
44 տըլար : վ՚է պու էքմէքլէրտէն եէյինլէր պէշ պին
գատար ատէմ իտի :
45 վ՚է տէր ՚ագապ շայիրտլէրինէ իպրամ էթտի քի՝

քէնտիսի ճէմա՚ատը սալը վէրինճէյէտէք , անլէր
գայըգա կիրիպ՝ էվվէլճէ գարշը Թարաֆա ,
46 սայտայա տօղրու կիտէլէր : Քէնտիսի տախի անլէրի
սալը վէրտիքտէն սօնկրա , տու՚ա էթմէք իւզէրէ տա-
47 ղա կիթտի : վ՚է ագշամ օլտըգտա , գայըգ տէնիզին
օրթասընտա օլուպ՝ քէնտիսի գարատա եալընըգ ի-
48 տի : վ՚է բիւգիւար մուխալիֆ օլմադըէ , քիւրէք չէ-
քէրէք զահմէթտէ օլտըգլարընը կէօրիպ , կէճէնլէն
տէօրտիւնճիւ նէվպէթի գարարլարընտա տէնիզ իւ-
զէրինտէ էիւբէյէրէք եանլարընա կէլտի , վէ անլէրի
49 կէչմէք իտմէր իտի : Անլէր տախի անը տէնիզ իւ-
զէրինտէ եիւբիւր կէօրտիւքլէրինտէ , պիր խէյալ
50 տըր զանն էտէրէք՝ ֆէրեատ էյլէտիլէր : Զիրա ճիւմ
լէսի անը կէօրիպ՝ միւպթարիպ օլարլար . օլ տախի
անիտէ անլէր իլէ սէյրէյլիպ , անլէրէ՝ ձէեսարէթլէ-
51 նինիզ . պէն իմ , գօրդմայընըզ՝ տէտի : վ՚է գայըգա
եանլարընա չըգարգտա , բիւգիւար ապրին օլտու .
անլէր տախի քէնտի քէնտիլէրինէ ֆէվգ էլ ղայէ
միւթէէհայիր օլուպ՝ Թ՚աճճիւպ էտէրլէր իտի :
52 Զիրա օլ էքմէքլէրին քէյֆիյէթինի ֆէհմ էթմէ-
միշլէր իտի , չիւնքի գալպլէրի ղալիպ օլմուշ իտի :
53 վ՚է գարշը Թարաֆա կէչիպ՝ ձէննէեսարէթի տէյա-
54 րընա կէլիպ գարայա եանաշարլար : վ՚է անլէր գա-
յըգտան չըգարգտա՝ տէր հալ անը Թանըտըրլար .
55 վ՚է ճիվար պուլունան ճիւմլէ մահալլէրէ սէյիրտիպ՝
՚իլլէթլիլէրի եաթագլար իւզէրինտէ Թաշըյարագ ,
հէր նէրէտէ պուլունտըղընը իչիթտիլէր իտի՝ օլ մա-
56 հալէ կէթիրմէյէ պաշլատըլար : վ՚է հէր տախիլ օլ-
տըղը քէօյ եա շէհր եա չիֆթլիքտէ , խասթալարը
մէյտանլարա գօյուպ՝ պարի լիպասընըն էթէյինէ

տօգուհնալար տէյիւ անաէն բէճա էաէրլէր իսի . անա ճիւմլէ տօգուհանլար տախի շինճա պուլուրլար իսի ։

ՊԱՊ 7

1 Վ֊ է ֆէրիսիլէր իլէ 'ուլէմատան պա'զըլարը Եէրուշալիմաէն կէլմիշ օլուպ՝ անլն եանընա ճէմ՝ օլար-
2 լար ։ Վ֊է շայիրտլէրինաէն պա'զըլարընն նափաք՝ էա'նի եըլդանմամըշ էլլէր իլէ էբմէք եէտիքլէրինի
3 կէօրմէքլէ , անլէրի թագպիհ էթտիլէր ։ Զիրա ֆէրիսիլէր վէ ճիւմլէ Եէհուտիլէր միւթէգաատիմինն
րիվայէթինի թուէմագաա օլաւպ , էլլէրինի պիր է-
4 յիճէ եըլդամատըգճա՝ եէմէք եէմէզլէր ։ Վ֊է չարշըտան ֆէլէ֊լէբֆէ , եըլդանմատըգճա եէմէք եէմէզլէր . վէ հընգզ էթտիքլէրի սա՛ր չօգ շէյլէր , քէսսէլէր վէ պարատգլար վէ պագըր գապլար վէ էաճագլար եըլդամալարը վար
5 տըր ։ Պա'տէհու ֆէրիսիլէր իլէ 'ուլէմա անա՝ Նի֊չինն սէնին շայիրտլէրին միւթէգաատիմինն րիվայէթի միւճիպինճէ հարէքէթ էթտէյիպ՝ եըլդանմամըշ էլլէր իլէ եէրլէր՝ տէյիւ սու֊ալ էթտիլէր ։
6 Օլ տախի անլէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Սիզ միւբա֊ֆիլէր հագգընտա մէսթուր օլտըգը իսգրէ , Պու գամմ պանա լիսանէն հիւրմէթ էտէր , ֆագաթ
7 գալտլէրի պէհտէն փէք ուզագ տըր ։ Վ֊է ինսան թէնպիհամթը օլան Թա'լիմաթը էօյրէթմէքլէ , պանա պիհուտ եէրէ 'իսպատէթ էտէրլէր՝ տէյիւ ի-
8 շա'էա վահի իլէ էյի սէօյլէմիշ տիր ։ Զիրա Աէլլահն էմրինի թէերլէ , ինսան րիվայէթինի՝ եա'նի պարատգլար վէ քէսսէլէր եըլդամասընը հընգզ էտիպ՝ պունլարտան պաշգա չօգ շէյլէր տախի էտէրսինիզ ։

9 Վ֊է անլէրէ տէտի քի՝ Րիվայէթինիզի Թուէմատ իշէն Աէլլահն էմրինի նէ՛ կիւվէլ բէտտ էտէրսինիզ ։
10 Զիրա Մուսա՝ փէտէրինէ վէ վալիտէյնէ հիւրմէթ էյլէ , հէմ տէ փէտէրինէ էա վալիտէսինէ շէթմ
11 էտէն մուէթտագա գաթլ օլուճասուն՝ տէտի ։ Ամմա սիզ տէրսինիզ քի՝ Իսրէր պիր տաէմ փէտէրինէ էա վալիտէսինէ , Թարաֆըմտան տանա ֆա֊իտէ օլաճագ շէյ գուրպան՝ եա'նի վագֆ օլուճմըշ տըր՝ տէր-
12 սէ , Օլ վագըթ անը արթըգ փէտէրի էա վալիտէսի իշէն պիր շէյ էթմէյէ պրագմամազընըզ ։ Վ֊է Թա'լիմ էթտիյինիզ րիվայէթինիզ իլէ Աէլլահն քէլամընը ֆէսխ էտէրէք , պունուն կիպի չօգ շէյլէր էտէրսինիզ ։
14 Վ֊է պիւթիւն ճէմա'աթը էանընա չաղըրըպ , անլէրէ տէտի քի՝ ձիւմլէնիզ պէհնի տինկլէյիպ անկ-
15 լայընըզ ։ Ինսանըն տըշարըսընտան իչէրիսինէ կիրիպ անը նափաք էտէ պիլէճէք պիր շէյ եօգ տըր , անճագ ինսանը նափաք էտինլէր իչէրիսինտէն չըգան
16 շէյլէր տիր ։ Իշիտիր գուլագլարը օլան իշիթսին ։
17 Վ֊է ճէմա'աթտան վէ֊էվպ խանէյէ կիրտիյինտէ , շայիրտլէրի պու Թէմսիլի անտէն խաթիֆսար էյլէ-
18 տիլէր ։ Օլ տախի անլէրէ՝ Սի՞զ տէ մի պէօյլէ ֆէհմ սիզ սինիզ . անկլամա՞զ մը սընըզ քի՝ տըշարըտան ինսանըն իչէրիսինէ կիրէն հիչ պիր շէյ անը նափաք
19 էտէմէզ ։ Զիրա գալպինէ տէյիւ , ամմա անըն գարնընա կիրէր , վէ ճիւմլէ Թա'ամլարը Թէմիզլէյէրէք ,
20 խալայա չըգար՝ տէտի ։ Վ֊է տախի ինսանը նա-
21 փաք էտէն ինսանտան չըգան շէյ տիր . Զիրա տէ-
բուշտէն՝ Էա՛Ն տաէմլէրին գալպինտէն էֆքէար ը
22 ֆասխտէ վէ զինա վէ ֆահշ վէ գաթլ , Վ֊է սըր-

գամ վէ Թամա՝ վէ Ֆըսդ վէ Հիլէ վէ Ֆիւճուր վէ
սու ի նազար վէ քիւֆր վէ ղուրսուր վէ խառասէթ
23 չէգար։ Որ ֆէնալըգլարըն ճիւմլէսի տէրուշտէն
չէգըլ ինսանը նափաք էտէր՝ տէտի։
24 Վէ օրատան գալգըլ՝ Սուր վէ Սայտա Հուտուտ-
տընա կէթտի, վէ պիր խանէյէ կիրիպ՝ քիմսէյէ
մա՛լիւմ օլմասընը իսթէմէտի իսկ տէ կիղլէնէմէտի։
25 Զիրա նափաք բուհլը գըզը օլան պիր գարը անըն
հագգընատա խապէր ալարագ՝ կէլիպ այագլարընա
26 գափանար։ Օվ գարը տախի Սիրօֆինիկը Թա՛ֆէ-
սինտէն Եունանիյէ օլուպ, գըզընատան ճինսի իս-
27 րաճ էթմէսինի անտէն ըէճա էյլէտի։ Ամմա Յիսուս
անա՝ Պրագ, Էվվէլա Էվլատա տօյսուն, զիրա Էվլա-
տըն էքմէկինի ալըպ՝ քէօփէքլէրէ աթմագ էյի տէ-
28 յիլ տիր՝ տէտի։ Մէրգուվէ տախի անա ճէվապէն՝
Պէլի, Էա Րապպ, չինաքի քէօփէքլէր տախի սօֆրա-
նըն ալթընատա, Էվլատըն գըրընթըլարընատան էէրլէր՝
29 տէտի։ Օվ տախի անա՝ Որ սէօզ իչինն կիթ. ճինն
30 սէնին գըզընատան չըգմըշ տըր՝ տէտի։ Վէ մէրգուվէ
խանէսինէ վարարգատա, ճինն չըգմըշ վէ գըզը տէօ-
շէքտէ եաթմըշ պուլտու։
31 Վէ ևինէ Սուր վէ Սայտա Հուտուտընատան չըգըպ՝
Տէգափօլիս Հուտուտընըն արատընատան ճէլիլ տէնի-
32 զինէ կէլտի։ Վէ տաղըր վէ փէլէթէք պիր քիմսէնէյի
կէթիրիպ իւզէրինէ էլինի վատ՝ էյլէմէսինի անտէն
33 րէճա էյլէտիլէր։ Օվ տախի անը ճէմա՛աթ իչինտէն
Թէնհայէ չէքիպ, փարմագլարընը անըն գուլագլա-
րընա վատ՝ իլէ՝ Թիւքիւրիւպ տիլինէ տօգուշտու։
34 Վէ սէմայա տօղրու նազար իլէ աՀ էտիպ, անա՝
35 Էֆֆաթա՝ էա՛նի աչը՝ տէտի։ Վէ տէր Հալ անըն

դուլագլարը աչըլպ վէ տիլինին պաղը չէօզիւլիպ
36 տօղրու Թէքէլլիմ էթտի։ Վէ անլէրէ պուհնու
քիմսէյէ սէօյլէմէմէլէրինի Թէնպիհ էթտի. ամմա
անլէրէ Հէր նէ գատար Թէնպիհ էթտի իսէ տէ,
37 օվ գատար զիյատէ նէզը էտէրլէր իտի։ Վէ ֆէվգ
էվ զայէ Հէյրան գալըպ՝ Հէր չէյի էյի էյլէտի.
Հէմ սաղըրլարը իչթիտիրիր Հէմ տէ տիլսիզլէրի
սէօյլէտիր տէրլէր իտի։

ՊԱՊ 8

1 Օվ կիւնլէրատէ փէք չօգ ճէմա՛աթ պուլուհնուպ՝ Էե-
հէճէքլէրի օլմատընատան, [Յիսուս] չայիրտլէրինի
2 Էանընա չաղըրըպ՝ անլէրէ տէտի քի՝ Որ ճէմա՛ա-
Թա ամբրըմ՝ չինաքի շիմտի իւչ կիւն տիր, Էանըմ
3 տա պուլուհնույօրլար վէ Էէհէճէքլէրի եօգ տըր։ Վէ
էյէր անլէրի էվլէրինէ աճ սալը վէրիրսէմ, եօլտա
Թագաթլարը քէսիլիր. գիրա պա՛զըլարը ուզագատան
4 կէլտիկէր։ Վէ շայիրտլէրի անա ճէվապէն՝ Որ անլար
պուրատա, չէօլտէ պիր քիմսէ էքմէք իլէ Նա՛սըլ
5 տօյուրա պիլիր՝ տէտիլէր։ Վէ անլէրէ՝ Գա՛չ էքմէ-
յինիզ վար՝ տէյիս սու՛ալ էթտիյինտէ, անլէր՝
6 Եէտի տանէ՝ տէտիլէր։ Վէ ճէմա՛աթըն Էէր Իւզէ-
րինտէ օթուրմասընը Էմր էթտի, վէ օվ Եէտի էք-
մէյի ալըպ Թէչէքքիւր էթտի, վէ փարկէյիպ՝ էօն-
լէրինէ գօմագ Իւզրէ շայիրտլէրինէ վէրտի. անլէր
7 տախի ճէմա՛աթըն էօնիւնէ գօսըլար։ Վէ պիր գաչ
քիւչիւք պալըգլարը օլմադէյ, պէրկէթթի տու՛ասը
օգույուպ՝ Որ անլարը տա էօնլէրինէ գօյուհնըպ՝ տէտի։
8 Վէ Եէյիպ տօյտըլար, վէ փարչալարըն ֆագլասընը-
9 տան Եէտի զէնագիլ գալտըրտըլար։ Եէյէնլէր տախի

տէօրթ պին դաստար իտի. վէ անլէրի սալը վէրտի։
10 Վէ տէր 'ադադ շայիրտլէրի իլէ գայըղա պինիպ՝
ՏալմանուԹա Թարաֆընա կիԹտի։
11 Վէ ֆէրիսիկլէր չըգըպ՝ անը ԹէճրիպԹէ իչիւն, քէն-
տիսինտէն սէմաատան պիր 'ալամէԹ Թալէպ էտէ-
րէք, անըն իլէ միւպահէսէ էԹմէկի պաշլատըլար։
12 Վէ տէրուհինտէն ահ չէքիպ՝ Պու նէսլ նի՞չիւն 'ա-
լամէԹ Թալէպ էտէր. ՀադիսաԹէն սիզէ տէրիմ
քի՝ պու նէսլէ պիր 'ալամէԹ վէրիլմէյէճէք տիր՝
13 տէտի։ Վէ անլէրի պըռաղըպ՝ եհինէ գայըղա կիրմէք-
լէ, գարշը Թարաֆա կէչտի։
14 Վէ էքմէք ալմասընը ունուԹմըշլար իտի. գա-
յըղատա տասի էանլարընատա պիր էքմէքտէն պաշգա
15 եօգ իտի։ Վէ անլէրէ՝ Պագընըդ, ֆէրիսիկլէրին մա-
յասընատան վէ Հէրօտէսին մայասընատան իչԹիրազ
16 էտինիդ՝ տէյիւ Թէնպիհ էյլէտի։ Վէ պիրի պիրի
իլէ սէօյլէշիպ՝ էքմէյիմիդ օլմատըդը իչիւն տիր՝ տէ-
17 տիլէր։ Վէ Յիսուս պունու պիլմէյէլէ անլէրէ տէտի
քի՝ Նի՞չիւն էքմէյինիդ օլմատըդը իչիւն սէօյլէչիր-
սինիդ. տահա ֆէՀմ էԹմի՞դ մի սինիդ, վէ խորաք
էԹմի՞դ մի սինիդ. գալպինիդ տահա զալի՞դ մի տիր։
18 Կէօզլէրինիդ վար իքէն կէօրմի՞դ մի սինիդ, վէ գու-
լաղլարընըդ վար իքէն իշԹմի՞դ մի սինիդ, խաԹըր-
19 նըզա տասի կէԹիրմի՞դ մի սինիդ։ Օլ պէշ պին տաէ-
մէ պէշ էքմէյի փարչէլէյիպ՝ Թէվզի՝ էյլէտիյիտտէ,
գա՞չ քիւֆէ տօլուսը տոլուն փարչա գալտըրտընըդ.
20 անա՝ Օն իքի՝ տէտիլէր։ Վէ օլ տէօրԹ պին քիշիյէ
եէտի էւՀէյէ Ռեվզի՝ էյլէտեյիտտէ, գա՞չ զէնպիլ տօլուսը
փարչա գալտըրտընըդ. անլէր տէ՝ Եէտի՝ տէտիլէք։
21 Վէ անլէրէ՝ Նի՞չիւն խորաք էԹմէդ սինիդ՝ տէտի։

22 Վէ ՊէյԹասայտայա կէլտի. վէ պիր ա'մա ևանը-
նա կէԹիրիպ՝ անա տոգունմասընը բէճա էԹտիլէր։
23 Օլ տաԹի ա'մայը էլինտէն ԹուԹուպ՝ քէօյտէն տը-
շարը չըգարտը. վէ կէօզլէրինէ Թիւքիւրիպ՝ էլլէ-
րինի անըն իւզէրինէ վազ՝ էԹմէքլէ, անա՝ Պիր շէյ
24 կէօրի՞յօր մը սըն՝ տէյիւ սո՛ռալ էԹտի։ Օլ տաԹի
նազար էտիպ՝ Ա.զաճլարա պէնկլէր տաէմիլէրի կիւ-
25 րիւր կէօրիւյօրըմ՝ տէտի։ Պա'տէհու էլլէրինի Թէք-
բար անըն կէօզլէրի իւզէրինէ գոյուպ՝ պագտըրտը.
օլ տաԹի իֆագաԹի պուլմուպ՝ հէր շէյի աշկարէ
26 կէօրտիւ։ Վէ՝ ֆէօյէ կիրիպ՝ քէօյտէ քիմսէյէ սէօյ-
լէմէյէսին՝ տէյէրէք անը խանէսինէ կէօնտէրտի։
27 Վէ Յիսուս շայիրտլէրի իլէ Գայսէրիյէ ի Ֆիլիպ-
պօս քէօյլէրինէ կիտիպ էօլտա շայիրտլէրինէ՝ Ա-
տէմլէրին տէտիքլէրինէ կէօրէ պէն քի՞մ իմ՝ տէ-
28 յիւ սո՛ռալ էԹտի։ Անլէր տաԹի՝ ՎաֆԹիզ էտի-
ճի ԵուՀաննա, վէ պա'զըլարը Էլիյա, վէ պա'զը-
լարը տաԹի՝ Փէյղամպէրլէրտէն պիրի սէն՝ ԹէյօրԸր
29 տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր։ Վէ անլէրէ՝ Եա սիզին
տէտիյինիդ կէօրէ պէն քի՞մ իմ՝ տէտի. Պէարոս
30 տաԹի անա ճէվապէն՝ Սէն Մէսիհ սէն՝ տէտի։ Վէ
անլէրէ՝ Հադդըմնա քիմսէյէ պիր շէյ սէօյլէմէյի-
նիդ՝ տէյիւ էքիտէն ԹէնպիհՀ էյլէտի։
31 Վէ Իսկ իւլ ինսան չօգ էլէմ չէքիպ՝ էԹԹիյար-
լար իլէ պաշ քեահինլէր վէ 'ուլէմա Թարաֆընատան
բէտտա օլունուպ՝ գաԹլ օլունմագ, վէ իւչ կիւնտէն
32 սոնկրա գէյամ էԹմէկ կէրէք իտտիյինի անլէրէ Թա'-
լիմ էԹմէյէ պաշլատը։ Վէ պու սէօզիւս աշկարէ
սէօյլէտի. վէ Պէտրոս անը պիր Թարաֆա ալըպ՝
33 Թա'լիր էԹմէյէ պաշլատը։ Օլ տաԹի տէօնիւպ

շայիրտլերինէ պադտըգտա , Պետրոսա թա'զիր էտէ-
ըէք՝ Ադրտմա չէքիլ , էյ Շէյթան , զիրա Ալլահա
'ա՛իտ օլան շէյլերէ տէյիլ , անճագ ատէմլերէ 'ա՛իտ
օլան շէյլերէ սարՓ ը էՓքէտար էտէրսին՝ տէտի ։
34 Վ է ճէմա'աթը շայիրտլերի իլէ պէրապէր ճանը-
նա չաղըրըպ անլէրէ տէտի քի՝ Հէր քիմ արտըմճա
կէլմէք իսթէրսէ , Թէրք ի նէՓս էտէրէք խայընը
35 եիւ-քլէնիպ արտըմ սըրա կէլսին ։ Զիրա Հէր քիմ
ճանընը գուրթարմադ իսթէրսէ , անը զայ՝ էտէճէք ,
վէ Հէր քիմ ճանընը պէնիմ իչուն վէ պէշտրէթ ի-
36 չուն զայ՝ էտէրսէ , անը գուրթարաճադ տըր ։ Զի-
րա պիր ատէմ պիւթիւն տունեայը դաղանըպ տա ,
քէնտի ճանընը զայ՝ էտէրսէ , նէ՞ իսթիՓատ էտէր ։
37 Եախօտ ատէմ քէնտի ճանընա պէտէլ նէ՞ վէրէ
38 պիլիր ։ Զիրա Հէր քիմ պու զինաքտար վէ կիւնահ-
քտար նէտ իլինտէ՝ պէնտէն վէ սէօզլէրիմտէն տօլայը
ուԹանըրսա , Իպն իւլ ինսան տախի մուգատտէս մէ-
լա՛ՔէսԹիյլէ քէնտի ՓէտէրինԷն ճէլալինտէ կէլտիյի
39 զէմման՝ անտէն տօլայը ուԹանաճագ տըր ։ Վ է ան-
լէրէ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պուրատտա Հա-
զըր օլանլարտան պա'զըսը վար տըր քի՝ մէլէքիւթ
Ուլլահընը գուտրեթիլէ կէլտիյինի կէօրմէյինճէ էօ-
լիւմ տալա թամամայաճագ տըր՝ տէտի ։

ՊԱՊ 9

1 Վ է ալԹը կիւն ատնկրա Յիսուս Պետրոս իլէ Եա'-
գուպ վէ Եուհաննայը պէրապէր ալըպ՝ անլէրի եա-
լընըզ վէ Թէնհաճէ եիւքսէք պիր տաղ իւզէրինէ
2 կէօթիւրտիւ ։ Վ է էօնլէրինտէ սուրէթի Թէպէտ-
3 տիւզ էտիպ , Էլպիսէսի փարլագ՝ էէր իւզէրինտէ

Հիչ պիր գաթօտարընը պէյազ էտէմէյէճէյի տէրէճէտէ՝
4 Հէման գար կիպի ղայէթ պէյազ օլսուս ։ Վ է անլէ-
րէ Մուսա իլէ Էլիյա կէօրիւնիւպ՝ Յիսուս իլէ սէօյ-
5 լէշէօրլար իտի ։ Վ է Պետրոս Յիսուսա խիթապէն՝
Բապպի , պիզէ պուրատտա պուլունմագ էյի տիր . վէ
պիրի սէնին վէ պիրի Մուսա վէ պիրի տէ Էլիյա ի-
6 չուն իւչ խայմէ էտփալըմ՝ տէտի ։ Զիւնքի զէյատէ-
սիյլէ խավֆ էԹմիշ օլմալարընլէ , նէ սէօյլէյէճէյի-
7 նի պիլմէտի ։ Վ է պիր պուլութ անլէրի կէօլկէսի
ալԹընա ալըպ , պուլութտան՝ Սէվկիւլիւ օղլըմ
պու տըր , պունու տինկլէյինիզ՝ տէյէն պիր սէտա
8 կէլտի ։ Վ է Հէման անլէր էթրաֆնա պագըպ՝ եալը-
նըզ Յիսուստան մա'տա եանլարընտա արԹընդ քիմ
9 սէյի կէօրմէտիլէր ։ Վ է տաղտան էնէրլէր իքէն ,
Իպն իւլ ինսան էմվաթտան գէյտմ էտինճէյէտէք ,
կէօրտիւքլէրինի քիմսէյէ նագլ էԹմէմէյէրինի ան-
10 լէրէ ԹէնպիհՀ էԹտի ։ Վ է պու սէօզիւ պէյնլէրինտէ
սագլայընպ՝ էմվաթտան գէյտմ էԹմէք նէ տէմէք
11 օլտընընը միւպահէսէ էտէրլէր իտի ։ Վ է՝ 'Ուլէմա
նէ՞չուն , Էվվէլա Էլիյա կէլմէք կէրէք տիր , տէրլէր՝
12 տէյիւ անա սոճ'ալ էԹտիլէր ։ Օլ տախի անլէրէ
ճէվապէն՝ կէրչի Էլիյա էվվէլա կէլիպ՝ Հէր շէյի
Թահզիմ էտէր , վէ Իպն իւլ ինսան Հագգընտա՝
չօգ էլէմ չէքիպ Հագարէթ կէօրէճէք տիր՝ տէյիւ
13 եազըլմըշ տըր ։ Պէն իսէ սիզէ տէրիմ քի՝ Էլիյա կէլմիշ
տիր , վէ անըն Հագգընտա մէսԹուր օլտընը իւզրէ ,
անա Հէր իսթէտիքլէրի շէյի եափտընլար՝ տէտի ։
14 Վ է շայիրտլերին եանընա կէլտիյինտէ , անլէրին
էթրաֆընտա խայլի ճէմա'աթ վէ անլէր իլէ մի-
15 պահէսէ էԹմէքտէ օլան 'ուլէմայը կէօրտիւ ։ Վ է

պիւթիւն ճեմա՛ան անը կէօրտիւլիւ կիպի, միւ-
թէհայիր օլուա՛ եանընա սէյիրտէրէք, անը սե-
16 լամ՛ատըլար։ Օ՛լ տաԽի ՚ուլէմայա՛ Անդեր իլէ նէ՞
միւպահէսէ էտիյօրսունուզ՝ տէյիս ատա՛ալ էթմէսի
17 իւղերինէ, ճեմա՛ան պիր ատէմ ճէվապ վերիպ՝
Եա Մո՛ալլիմ, օղլըմը սանա կէթիրտիմ, անտե
18 պիր տիլսիզ բուհ օլմաղլը՝ Հէր նէրէսէ թո՛ւթաը-
սա, անը եէրէ չարփար. օ՛լ տաԽի քէօփիւբիւպ
տիշլէրինի գըճ՛ըրտասըը, վէ գուրուբ. վէ՛ Անը ի՛ֆ-
րատ էտինիզ տէյիս շայիրտլէրինէ ատօյլէտիմ իսէ
19 տէ, միւգթէտիր օլմասըլար՝ տէտի։ Օ՛լ տաԽի ան-
դեր ճէվապ վերիպ՝ Էյ իմանսըզ նէսլ, նէ՞ վագթա
գատար սիզին իլէ պէրապէր օլայըմ. նէ՞ վագթա
գատար սիզէ Թէհամմիւլ էտէյիմ. անը պանա կէ-
20 թիրինիզ՝ տէտի։ Վ՛է եանընա կէթիրտիքլէրինէ,
անը կէօրտիւլիւ կիպի բուհ անը սապասը. օ՛լ տա-
Խի եէրէ տիւշիւպ՝ ադզը քէօփիւբէրէք՝ եուվարլան-
21 սը։ Վ՛է Ցիսուա պունուն նէ ղէմանատէն պէրու անա
վագը՝ օլսըղընը փէտէրլինատէն սո՛ալ էթմէքտէ,
22 օ՛լ տաԽի՝ Ակպավղէթինատէն պէրու. Վ՛է անը հէլաք
էթմէք իւզրէ չօգ տէֆ՛ա աթէդզէ վէ սոյա աթմըշ
սըր. լաբին էյէր պիր շէյ եափա պիլսիր իսէն, պի-
23 ղէ թէրահհ՛ումէ՛ էտիպ իմանատա էյլէ՝ տէտի։ Ցիսուա
տաԽի անա՝ իման էտէ պիլսիր իսէն, իման էտինէ
24 հէր շէյ միւմքինն տիր՝ տէտի։ Վ՛է անիտէ չօ-
ճուղընն փէտէրլի կէօզ եաշը տէօքէրէք ֆէրեատա է-
տիպ՝ Իման էտէրիմ՛, եա Բաապ, իմանսըզլըղըմա
25 իմանատա էյլէ՝ տէտի։ Վ՛է Ցիսուա ճեմա՛ատընն ա-
յիրտիպ ճէմ՛՝ օլորղընը կէօրտիւքտէ նափաը բուհը
աղաըլայըպ անա՝ Էյ տիլսիզ վէ սաղըր բուհ, պէն

սանա էմր էտէրիմ, պունատան չըդ վէ պիր տահա
26 կիրմէ՝ տէտի։ Բո՛ւհ տաԽի պաղըրըրադ վէ անը
շիտատէթլէ սարսարադ չըդտը. օ՛լ տաԽի մէյիթ կի-
պի օլտու, շէօյլէ քի չօղլարը՝ Ֆէվմ՛ օլմուշ տըր՝
27 տէտիլէր։ Վ՛է Ցիսուա անը էլինատէն թո՛ւթաուպ գալ-
28 տըրմասըյլէ՝ գալգտը։ Վ՛է խանէյէ կիրտիխինատ,
շայիրտլէրի՝ Պիղ անը նի՞չին իխրաճ էթմէյէ միւգ-
թէտիր օլմասըդ՝ տէյիս անտէն թէնհաճէ սո՛ալ
29 էթտիլէր։ Օ՛լ տաԽի անդեր՝ Պու մագտուլէնին՝ տո՛ա
վէ օրուճատան ղայրի պիր վէճհլէ իխրաճը միւմքին
տէյիլ տիր՝ տէտի։
30 Վ՛է օրատան չըդըպ՝ ճէղիլատէն կէչէրլէր իքէն,
31 պիր քիմսէնինն վագդի օլմասընը իսթէմէդ իսի։ Ջի-
բա շայիրտլէրինէ թո՛ալիմ էտիպ, անդերէ՝ Իպն իւլ
ինսան ատէմղէր էլինէ թէսլիմ օլունուպ՝ անը գաթլ
էտէճ՛քլեր, վէ գաթլ օլունադգտան սոնգրա իւչինա-
32 ճիւ կիւնատ գէյատմ՛ էտէճ՛ք տիր՝ տէտի։ Ամմա
անդեր պու սէօզիւ անգլատմայըպ՝ անտէն իսթիֆսար
էթմէյէ տաԽի գօրգտըլար։
33 Վ՛է Փէֆրնահումա կէլսի. վէ խանէտ իքէն ան-
դերէ՝ Եօլտա պիրի պիրինիզ իլէ նէ՞ միւպահէսէ
34 էթտինիզ՝ տէյիս սո՛ալ էթտի։ Անդեր տաԽի սիս-
քիւթ էթտիլէր. պիրա՛ Պէօյիւք քի՞մ տիր՝ տէյիս
եօլտա պիրի պիրի իլէ միւպահէսէ էթմէյէնէ իսի։
35 Օ՛լ տաԽի օթուրուպ, օն իքիլէրի չաղըրըպ՝ անդերէ՝
Էյէր պիր քիմսէ պիրինճի օլմադ իսթէբաէ, ճիւմ-
լէսինին մո՛ախախերի վէ ճիւմլէսինին խըտմէթքարը
36 օլսուն՝ տէտի։ Վ՛է պիր չօճուղ ալըպ օրթալարընտա
տուրատուրտու, վէ անը դուճաղընա ալըպ, անդերէ՝
37 Հէր քիմ պէօյլէ չօճուղլարատան պիրինի պէնիմ իս-

միմ իչխուն գապուլ էտէրսե, պէնի գապուլ էթմիշ
օլուբ. վէ հէր քիմ պէնի գապուլ էտէրսե, պէնի
տէխիլ, ֆագաթ պէնի իրսալ էտէնի գապուլ էթ-
միշ օլուբ՝ տէտի։
38 Վէ Եուհաննա անա ճէվապ վէրիպ՝ Եա Մու'ալ-
լիմ, արտըմըզճա կէլմէյէրէք, սէնին խամինէ ճինն-
լերի իխրաճ էտէն պիր քիմսէ կէօրմուբ, վէ արտը-
39 մըզճա կէլմէտիյինտէն անը սէն՝ էթտիք՝ տէտի, ֆի-
սուա խէ տէտի քի՝ Անը մէն՝ էթմէյինիզ, զիրա
խամիմէ միս'ճիզէ իճրա էտիպ տէ, ֆիլ հալ պէնիմ
40 հադգըմնա ֆէնա սէյրէյէ պիլէն եօգ տըր։ Զիւնքի
պիզէ մուխալիֆ օլմայան պիզիմ թարաֆըմըզտան
41 տըր։ Զիրա Քրիստոսա միւթէ'ալլըգ օլտըղընըզտան
հէր քիմ պիզէ պէնիմ խամիմ իչխուն պիր քեասէ սու
իչէրիրսէ, հագիգաթէն պիզէ տէրիմ քի՝ էճրինի
42 ասլա զայ՝ էթմէյէճէք տիր։ Վէ պանա ինանան
քիւչիւքլէրինն պիրինի հէր քիմ սիւրչտիւրիւրսէ,
պօյնընա պիր տէյիրմէն թաշը ասըլըպ՝ տէնիզէ ա-
43 թըլմասը քէնտինէ տահա խայրլը տըր։ Վէ էյէր
էլնն սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուբսա, անը քէս.
Հայաթա սաղաթ կիրմէք՝ իբի էլնն օլուպ ճէ-
հէննէմ, օլ սէյրիւնմէզ աթէչէ կիրմէքտէն սա-
44 նա խայրլը տըր. Օրատա անլէրին գուրտը էօլմէզ
45 վէ աթէչնի սէյրիւնմէզ։ Վէ էյէր պայղըն սէնին
սիւրչմէնէ սէպէպ օլուբսա, անը քէս. Հայաթա
Թօփալ կիրմէք՝ իբի պայղըն օլուպ ճէհէննէմ, օլ
սէյրիւնմէզ աթէչէ աթըլմագտան սանա խայրլը տըր.
46 Օրատա անլէրին գուրտը էօլմէզ վէ աթէչնի սէյրիւն-
47 մէզ։ Վէ էյէր կէօզիւն սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օ-
լուբսա, անը չըգար. Մէլէքիւէթ Ուլլահա թէէ կէօզ-

լիւ կիրմէք՝ իբի կէօզիւն օլուպ ճէհէննէմ աթէչնէ
48 աթըլմագտան սանա խայրլը տըր. Օրատա անլէրին
49 գուրտը էօլմէզ վէ աթէչնի սէյրիւնմէզ։ Զիրա հէր
քէս աթէչ իլէ թուզլանաճագ, վէ հէր գուրպան
50 թուզ իլէ թուզլանաճագ տըր։ Թուզ էյի տիր,
ամմա թուզ թաթսըզ օլուբսա, անը նէ՞ իլէ թէր-
պիյէ էտէճէքսինիզ. քէնտիլէրինիզտէ թուզընըզ օ-
լուպ՝ պիրի պիրինիզ իլէ միւսալէմէթ իւզրէ օլուն։

ՊԱՊ 10

1 Վէ օրատան գալգըպ՝ Իրտանըն գարշը Թարա-
ֆընտան, Եէհուտիյէ Հուտուտընա կէլտի. վէ խալգ
թէքրար անըն ետինտա ճէմ՝ օլտըգտա, քէնտի 'ա-
սէթի իւզրէ եինէ անլէրէ Թա'լիմ էտէր իտի։
2 Վէ ֆէրիսիլէր ետինտա կէլիպ՝ անը թէճրիպէ է-
տէրէք՝ Զէվճէսինի Թաթլիգ էթմէք ատէմէ ճա'իզ
3 մի՝ սէյիւ անտէն սու'ալ էթտիլէր։ Օլ տաիի անլէրէ
4 ճէվապէն՝ Մուսա սիզէ նէ՞ էմր էյլէտի՝ տէտի։ Վէ
անլէր՝ Մուսա Թալագնտամէ եազըպ Թաթլիգ էթմէյէ
5 իզն վէրտի՝ տէտիլէր։ Վէ Զիսուս անլէրէ ճէվապէն՝
Սիզէ պու էմրի զըլզէթ ի գալպինիզ սէպէպիյլէ
6 եազտը։ Ամմա խալթիտա ի խըլգաթտա Ալլահ ան-
7 լէրի էրքէք վէ տիլի խալգ էթտի։ Պու սէպէպտէն
ատէմ փէտէրինի վէ վալիտէսինի Թէրը էտիպ՝ զէվ-
8 ճէսինէ միւլտագ օլարագ, Իբխի ևէք վիճուտա օ-
լտաճագլար։ Պինտէն 'ալէյհ արթըգ իբի տէյիլ,
9 լաքին եէք վիճուտա տիրլէր։ Իմտի Ալլահն բտպթ
10 էյլէտիյինի ինտան այրըմտընըզ՝ տէտի։ Վէ խանէտէ
շայիրտլէրի եինէ պու նէսանէյի անտէն խաթիֆսար
11 էթտիլէր։ Օլ տաիի՝ Հէր քիմ զէվճէսինի Թաթլիգ
էտիպ տիկէրինի Թէգէվվիճ էտէրսէ, անըն 'ալէյ-

12 Հինէ զինա էաէր։ Փէզալլէք պիր գարը գօճասընը
թամէլիդ էտիպ տիկէրինէ թէզվիճ օլտնուբսա, զի-
նա էաէր՝ տէտի։
13 Վ է անլէրէ տօգունմասը իչուն հանընա քիւչիւք
չօճուգլար կէթիրտիլէր. շայիրտլերի իսէ կէթիրէն-
14 լէրի ազարլատըլար։ Վ է Յիսուս պունու կէօրտիւք-
տէ կիւճէնիպ՝ անլէրէ խիթապէն՝ Պրաղընըզ, չօ-
ճուգլար հանըմա կէլտինիզ, վէ անլէրի մէն՝ էթմէ-
յինիպ, զիրա մէլէքիւթ Ուլլահ պու մազուլէլէրին
15 տիր։ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ մէլէքիւթ Ուլ-
լահը հէր քիմ քիւչիւք չօճուգ կիպի գապուլ էթ-
16 մէզսէ, անա ասլա կիրմէյճէք տիր՝ տէտի։ Վ է
անլէրի գուճաղընա ալըպ, իւլէրլերինէ էլլէրինի գօ-
յարտագ անլէրէ խայր տուա էյլէտի։
17 Վ է՝ հօլա չըգարըղընտա, պիր քիմսէ հանընա սէ-
յիրտիպ՝ հուզուրընտա տիզ չէօքտիւ. վէ անա՝ էյ
մուհամմէտ ի քէրիմ, հայաթի ը եպէտիյէյէ վարիս
օլմազ իչուն նէ՞ հաճայըմ՝ տէյիւ սուալ էյլէտի։
18 Յիսուս տախի անա՝ Նի՞չուն պանա քէրիմ տէյօր-
սըն. պիրտէն՝ հա՛նի Ալլահտան ղայրի քէրիմ հօգ
19 տըր։ Էվամիրի պիլիրսին. Զինա էթմէյէսին, Գաթլ
էթմէյէսին, Սըրդամի էթմէյէսին, Եալան չէհա-
տէթի էթմէյէսին, Վ ասու էթմէյէսին, փէտէրինէ
20 վէ վալիտէյնէ հիւրմէթի էյլէ՝ տէտի։ Օ լ տախի անա
ճէվապէն՝ էյ մուհամմէտ, պունլարըն ճիւմլէսինի սէ-
21 պաւէթիմտէն պէրու հըճգը էյլէտիմ՝ տէտի։ Վ է
Յիսուս անա պագըզ անը սէվտի, վէ անա խիթա-
պէն՝ Պիր նօգսանընն վար. կիտիպ՝ մամէլէյինի սա-
թըզ ֆուգարայա վէր, վէ սէմտատա խաղինէյէ մու-
լէք օլուբսըն. վէ խայը եիւքէնիպ կէլ, պանա թա-

22 պի՝ օ լ տէտի։ Օ լ տախի պու սէօզտէն զամինաք օլ
տուս, վէ միւքէտտէր օլարագ կիթտի, չինէքի չօգ
23 մալի վար իտի։ Յիսուս տախի էթրաֆընա պագըզ
շայիրտլերինէ՝ Մալտար քիմսէյէր մէլէքիւթ Ուլլա-
24 հա նէ՞ կիւճ իլէ կիրէրլէր՝ տէտի։ Շայիրտլերի իսէ
անըն սէօզլերինէ հէյրան գալմալարընլ, Յիսուս
թէքրար անլերէ ճէվապէն՝ Էյ չօճուգլարըմ, մալէ
ի՛թիմատ էտինլերին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէսի
25 նէ՞ կիւճ տիր։ Զէնկինին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէ-
սինտէն, տէվէնին իյնէ տէլիյինտէն կէչմէսի տահա
26 գօլայ տըր՝ տէտի։ Վ է անլէր զիյատէսէյլէ հէյ-
բան օլուպ՝ մապէյնլերինտէ՝ էյլէ իսէ քի՞մ խէլաս
27 պուլա պիլիր՝ տէտիլէր։ Վ է Յիսուս անլերէ պագըզ՝
Ինտան ի՛նտինտէ պու զայր ի միւմքին տիր, լաքին
Ալլահընն ի՛նտինտէ տէյիլ տիր, զիրա ի՛նտ Ալլահ
28 հէր շէյ միւմքին տիր՝ տէտի։ Պէտրոս անա՝ Իչթէ
պիղ հէր շէյի թէքը էտիպ տանտա թագպի՝ օլտըզ՝
29 տէմէյէ պաշլատը։ Յիսուս տախի ճէվապէն՝ Հագի-
գաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պէնիմ իչուն վէ պէշարէթ
իչուն խանէ եա պիրատէր եա հէմշիրէ եա փէտէր
եա վալիտէ եա զէվճէ եա էվլատ եա թարլալարը
30 թէքը էթմիշ օլուպ տա, Շիմտի պու զէմանտէ
թէ՛տատիլէր իլէ պէրապէր եիւզ գաթ զիյատէ՝
խանէ վէ պիրատէր վէ հէմշիրէ վէ վալիտէ վէ էվ-
լատ վէ թարլալարա, վէ ախիրէթտէ հայաթի ը է-
պէտիյէյէ նա՛իլ օլմայաճագ պիր քիմսէ եօգ տըր։
31 Լաքին չօգ մուգատտէմ քիմսէլէր մու՛ախխէր՝ վէ
մու՛ախխէրլէր մուգատտէմ օլմաճագ տըր՝ տէտի։
32 Վ է անլէր Եէրուշալիմէ չըգմագ իւզրէ եօլտա ի-
քէն, Յիսուս էօնլերինճէ կիտէր իտի, վէ անլէր

հէյրան գալարագ, արտընճա կիտէր իքէն գօրգար-
լար իտի. վէ եինէ օն իքիլերի եանընա ալըպ՝ անլէ-
րէ քէնտինէ օլաճագ վուգու՛ատը սէօյլէմէյէ պաշ-
33 լառը. Եա՛նի իշմէ պիզ ՅԵրուշալիմէ չըգըյօրըզ,
վէ Իսկի իւլ ինսան պաշ քահինլէրը իլէ 'ուլէմայա
Թէսլիմ օլունաճագ, անլէր տախի անըն գաթլինէ
հիւքմ էտիպ՝ անը Թա՛իֆէլէրին էլինէ Թէսլիմ է-
34 տէճէքլէր. Պունլար տախի անը իսթիհզա էտիպ՝
գամըը իլէ տէօյէրէք իւզէրինէ Թիւքիւրէճէքլէր, վէ
վէ անը գաթլ էտէճէքլէր տիր. օլ տախի իւչհւն-
ճիւ կիւնիւ գըյամ էտէճէք տիր՝ դէմէ:
35 Վէ Զէպհէտի օղուլլարը Եա՛գուպ իլէ Եուհաննա
եանընա կէլիպ՝ Եա Մու՛ալլիմ, Թալէպ էտէճէյի-
միզ նէսնէյի պիզէ իճրա էթմէնի իսթէրիզ՝ տէտի-
36 լէր: Օլ տախի անլէրէ՝ Սիզէ նէ՞ իճրա էթմէմի իս-
37 Թէրսինիզ՝ տէտի: Անլէր տախի անա՝ ճէլալինտէ
պիրիմիզ սաղընտա վէ պիրիմիզ սօլընտա օթուր-
38 մագլըզը պիզէ իհսան էյլէ՝ տէտիլէր: Վէ Յիսուս
անլէրէ՝ Նէ Թալէպ էթտիյինիզի պիլմէզսինիզ. պէ-
նիմ իչէճէյիմ քեասէտէն իչմէյէ, վէ վաֆթիզ օ-
լունաճաղըմ վաֆթիզ իլէ վաֆթիզ օլունմադա
միւթէտտի՞ր մի սինիզ՝ տէտիքտէ, Միւթէտտիր իզ՝
39 տէտիլէր: Յիսուս իսէ անլէրէ՝ Կէրչի պէնիմ իչէճէ-
յիմ քեասէտէն իչէճէքսինիզ, վէ պէնիմ վաֆթիզ
օլունաճաղըմ վաֆթիզ իլէ վաֆթիզ օլունաճագ-
40 սընըզ. Լաբին սաղըմտա վէ սօլըմտա օթուրմագլըզը
իհսան էթմէք պանա բաճի օլմայըպ, անճագ քիմ
լէր իչուն հազըրլանմըշ իսէ ՝անլէրէ վէրիլիր՝ տէտի:
41 Վէ գէլէր օն ըչէրէլէր պունու իշիթմէքտէ, Եա՛-
գուպ վէ Եուհաննայա կիւճէնմէյէ պաշլատըլար:

42 Ամմա Յիսուս անլէրի չաղըրըպ, Թա՛իֆէլէրին հիւք-
մաըլարը 'ատտ օլունանլար անլէրին իւզէրինէ Թէ-
սալլիւթ էտիպ, պէօյիւքլէրի տախի անլէրին իւզէ-
րինէ իճրա ի հիւքիւմէթ էթտիքլէրինի պիլդիրսինիզ.
43 Ամմա արտընըզտա պէօյլէ օլմասըն, լաքին պէնտինիզ-
տէ պէօյիւք օլմադ իսթէյէն՝ խրսմէթկեարընըզ,
44 վէ սիդտէն պիրինճի օլմադ իսթէյէն՝ ճիւմլէսինին
45 գուլը օլսուն: Զիրա Իսկի իւլ ինսան տախի քէնտի-
նէ խրսմէթ օլունմադ իչիւն տէյիլ, անճագ խրս-
մէթ էթմէք, վէ նէֆսինի չօգ քիմսէլէրին պէտէլի-
նէ ֆիտիյէ վէրմէք իչիւն կէլմի՝ տէտի:
46 Վէ էրիհայա կէլիպ քէնտիսի՝ չայիրտլէրի իլէ
պիր խայլի ճէմա՛ատ տախի պէրապէր օլարագ, է-
րիհաատան չըգարը իքէն, Տիմէօս օղլու Պարտիմէօս
նամընտա պիր ա՛մա եօլ քէնարընտա օթուրուպ
47 տիլէնիյօր իտի: Վէ Նազարէթլի Յիսուս օլդուղունը
իշիթտիքտաէ, Եա Յիսուս Իսկի ի Տաուտ, պանա
մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիս ֆէրեատ էթմէյէ պաշլա-
48 տը: Վէ սիւքիւթ էթմէսի իչիւն նիչէ քիմսէլէր
անը ազարլատը իսէ տէ, օ տահա զիյատէ, Եա
Իսկի ի Տաուտ, պանա մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիս ֆէր-
49 եատ էտէր իտի: Վէ Յիսուս տուրուպ՝ չաղըրըլմա-
սընը էմր էյլէտի. վէ ա՛մայը չաղըրըպ անա՝ ճէսա-
50 րէթլէն, դալգ, սէնի չաղըրըյօր՝ տէտիլէր: Օլ
տախի 'ապտասընը ատարագ դալգըպ՝ Յիսուսըն եա-
51 նընա կէլտի: Վէ Յիսուս անա խիթապէն՝ Նէ՞ իս-
Թէրսէն քի սանա եափայըմ տէմէսի իւզէրինէ, ա՛-
մա անա՝ Բապպօնի, կէօզլէրիմ աչըլսըն՝ տէտի:
52 Վէ Յիսուս անա՝ Կիթ, իմանըն սէնի խէլաս էթտի՝
տէտիքտաէ, անըն կէօզլէրի տէր հալ աչըլըպ՝ եօլտա
Յիսուսըն արտը սըրա կիթտի:

ՊԱՊ ԺԱ

1 Վ Է Երուսաղէմի եւ Բեթփագէի եւ Ձիթենեաց լերան մօտերը՝ Աշակերտներէն երկուքը կը
2 դրկէ ըսելով անոնց՝ Գացէք ձեր առջեւի գիւղը, եւ անմիջապէս մտնելով անոր մէջ՝ պիտի
3 գտնէք էշի մը կապուած, որուն վրայ ոեւէ մարդ դեռ չէ նստած. արձակեցէք զայն եւ բերէք.
4 եւ եթէ մէկը ձեզի ըսէ՝ Ինչո՞ւ կ՚ընէք այս բանը, ըսէք՝ Տէրը պէտք ունի անոր, եւ
5 անմիջապէս պիտի դրկէ զայն հոս։ Գացին ուրեմն եւ գտան էշը դրսի դրան մօտ՝ փողոցին
6 վրայ կապուած, եւ արձակեցին զայն։ Հոն կայնողներէն ոմանք ըսին անոնց՝ Ինչո՞ւ կ՚ար-
7 ձակէք էշը։ Անոնք ալ ըսին անոնց՝ ինչպէս Յիսուս պատուիրած էր։ Եւ թողուցին զանոնք։
8 Էշը բերին Յիսուսի մօտ, եւ իրենց հագուստները վրան դրին, եւ նստաւ անոր վրայ։ Շատե-
9 րը իրենց հագուստները ճամբուն վրայ փռեցին, ուրիշներ ալ ծառերէն ճիւղեր կտրելով՝
10 ճամբուն վրայ տարածեցին։ Եւ անոնք որ առջեւէն եւ ետեւէն կ՚երթային, կ՚աղաղակէին
11 ըսելով՝ Օսաննա՛։ Օրհնեալ է Տէրոջ անունով եկող թագաւորը։ Օրհնեալ է մեր հայրը՝ Դա-
12 ւիթի գալիք թագաւորութիւնը։ Օսաննա՛ բարձունքներուն մէջ։ Եւ Երուսաղէմ մտաւ եւ
13 տաճարը։ Ամէն բան դիտելէ ետք, երբ երեկոն արդէն եղած էր, տասներկուքին հետ Բե-
14 թանիա գնաց։ Հետեւեալ օրը, երբ Բեթանիայէն ելան, անօթեցաւ։ Եւ հեռուէն տերեւ ու-
15 նեցող թուզենի մը տեսնելով՝ գնաց գուցէ անոր վրայ բան մը գտնէ։ Երբ մօտեցաւ անոր՝
16 տերեւներէն զատ բան մը չգտաւ, որովհետեւ թուզի ժամանակը չէր։ Ուստի ըսաւ անոր՝
17 Ոեւէ մարդ ալ քեզմէ այլեւս յաւիտեան պտուղ չուտէ։ Եւ աշակերտները կը լսէին։ Եկան
18 Երուսաղէմ։ Եւ տաճարը մտնելով՝ սկսաւ դուրս հանել տաճարին մէջ ծախու եւ գնելու
19 եղողները, եւ դրամափոխներուն սեղանները եւ աղաւնի ծախողներուն նստարանները
20 գետին տապալեց։ Եւ չթողուց որ ոեւէ մարդ տաճարին մէջէն անօթի տանի։ Եւ կ՚ուսու-
21 ցանէր՝ ըսելով անոնց՝ Գրուած չէ՞ որ իմ տունս բոլոր ազգերուն համար աղօթքի տուն
22 պիտի կոչուի։ Բայց դուք զայն աւազակներու որջ ըրիք։ Եւ դպիրապետները եւ քահա-
23 նայապետները լսեցին եւ կ՚որոնէին թէ ինչպէս զայն կորսնցնեն. վասն զի կը վախնային
24 անկէ, որովհետեւ ամբոխը ամբողջ իր ուսուցումին վրայ զարմանք կը յայտնէր։ Եւ երբ
25 իրիկուն եղաւ՝ քաղաքէն դուրս ելան։ Եւ առտուն, անցնելու ատեն, թուզենին արմատ-
26 ներէն չորցած տեսան։ Պետրոս յիշեցաւ եւ ըսաւ անոր՝ Վարդապե՛տ, ահա թուզենին զոր
27 անիծեցիր՝ չորցած է։ Յիսուս պատասխանեց եւ ըսաւ անոնց՝ Ունեցէ՛ք Աստուծոյ հաւատք։
28 Վասն զի ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի՝ որ ոեւէ մարդ այս լերան ըսէ՝ Վերցի՛ր եւ ծո՛վը նետուէ,
29 եւ իր սրտին մէջ չկասկածի, հապա հաւատայ թէ ինչ որ կ՚ըսէ՝ կ՚ըլլայ, անոր համար
30 կ՚ըլլայ ինչ որ ըսէ։ Ուստի կ՚ըսեմ ձեզի՝ ինչ որ ալ աղօթելով խնդրէք, հաւատացէ՛ք թէ
31 կ՚առնէք, եւ կ՚ըլլայ ձեզի։ Եւ երբ կայնած աղօթք կ՚ընէք, ներեցէ՛ք եթէ ոեւէ մէկուն դէմ
32 բան մը ունիք, որպէսզի ձեր Հայրն ալ որ երկինքներուն մէջ է՝ ձեր յանցանքները ներէ։
33 Բայց եթէ դուք չներէք՝ ձեր Հայրն ալ որ երկինքներուն մէջ է՝ ձեր յանցանքները չի ներեր։
34 Եւ կրկին եկան Երուսաղէմ։ Եւ երբ տաճարին մէջ կը պտտէր՝ քահանայապետները, դպիր-
35 ապետները եւ երէցները եկան անոր մօտ եւ ըսին անոր՝ Ինչ իշխանութեամբ այս բաները
36 կ՚ընես, կամ ո՞վ քեզի այս իշխանութիւնը տուաւ որ այս բաները ընես։ Յիսուս պատաս-
37 խանեց եւ ըսաւ անոնց՝ Ես ալ մէկ խնդիր պիտի հարցնեմ ձեզի, եւ պատասխանեցէ՛ք ինծի,
38 եւ ես ձեզի պիտի ըսեմ ինչ իշխանութեամբ այս բաները կ՚ընեմ։ Յովհաննէսի մկրտութիւնը
39 երկինքէ՞ էր, թէ մարդոցմէ։ Պատասխանեցէ՛ք ինծի։ Անոնք իրենց մէջ խորհրդակցեցան
40 ըսելով՝ Եթէ ըսենք՝ երկինքէ, պիտի ըսէ՝ Ուրեմն ինչո՞ւ չհաւատացիք անոր։ Եթէ ըսենք՝
41 մարդոցմէ, ամբոխէն կը վախնանք, որովհետեւ բոլորը Յովհաննէսը իրապէս մարգարէ
42 կը համարէին։ Ուստի պատասխանեցին Յիսուսի եւ ըսին՝ Չենք գիտեր։ Յիսուս ալ պատաս-
43 խանեց եւ ըսաւ անոնց՝ Ես ալ ձեզի չեմ ըսեր ինչ իշխանութեամբ այս բաները կ՚ընեմ։

43 տա ածըգտը ։ Վ է ուղագտան իւզերինտե եափրաղը պուլունան պիր ինճիր աղաճը կէօրմէքլէ , անտե պիր նէանէ պո՞ւլուր մը իմ տէյիս , անըն եանընա կիթ-
44 տիքտե , եափրագլարտան մա՛տա պիր նէանէ պուլ-
մատը , գերա ինճիր վագթը տէյիլ իտի ։ Վ է [Ցի-
սուս] անա խիթապէն՝ Պունտան պէօյլէ եպէտէն պիր քիմսե սէնտեն մէյվէ եէմէյին՝ տէտի . շոյիրտ-
լերի տախի պունու իչլիթմիլէը ։
45 Վ է Երուսաղէմի կէլտիքլերինտե , Ցիսուս հէյքէ-
լէ կիրիպ՝ հէյքէլտե սաղ ու լ՚թա եէհնէլերի իս-
րաճ էթմէյէ պաշլատը , վէ սարրաֆլարըն փիշթախ-
թալարընը , վէ կէօյէրճին սաթանլարըն իւքէմլէլէ-
46 րինի այթ իւսթ էթտի ։ Վ է պիր քիսիէնին հէյ-
47 քէյտէն պիր դապ կէչիրմէսինի պրագմազ իտի ։ Վ է
թա՛լիմ եափէրէք անլերէ՝ Թանէմ ճիւմլէ միլլէթլէր
իչուն 'իպատէթ խանէ թէսմիյէ օլունաճագ տըր՝ տէ-
յիս մուհարրէր տէյի՞լ մի , ֆագաթի սիզ անը հա-
48 րամիլէր մաղարասը էթտինիզ՝ տէտի ։ Վ է 'ուլէմա
իլէ պաշ քահինլէր պունու իչլիթմէկտէյիլ անը հէ-
լաք էթմէյէ ֆուրսաթ արարլար իտի . չիւնքի ան-
տէն գօրգարլար իտի , զերա պիւթիւն ճէմա՛աթ ա-
19 նըն թա՛լիմինտէն հէյրան օլմուշ իտի ։ Վ է ագշամ
օլարգտա շէհրտէն տըշարը չըգտը ։
20 Վ է սապահլայըն ինճիր աղաճլընըն եանընտան կէ-
չէր իքէն , անը քէօքիւնտէն գուրումըշ կէօրմիւլէր ։
21 Վ է Պետրոս թէղէքքիւր եափէրէք անա՝ էյ Մո՛ալ-
լիմ , պագ լա՛նէթ էթմիչլին ինճիր աղաճը գուրու-
22 մըշ տըր՝ տէտի ։ Ցիսուս տախի անլերէ ճէվապէն
23 տէտի քի՝ Ալլահա իմանընըզ օլսուն ։ Ձիրա Համի-
դաթէն սիզէ եափիմ քի՝ հէր քիմ պու տաղա խի-

թաղէն՝ գալդ քէնաինի տէնիզէ իլգա էթ՝ տէյիզ տէ գալալինաէ շուպհէ էթմէյէրէք, անճաղ տէտի-
24 տիյի հէր նէ իսկ անա վագը՝ օլաճագ տըր։ Անըն իչիւն սիզէ տէրիմ քի՝ Տու՛ա իլէ տիլէտիյինիզ հէր
շէյի ալաճաղընըզա ի՛թիգատ էտինիզ, վէ սիզէ օ-
25 լաճագ տըր. Վ՚է տու՛այա տուրտուղընըզտա էյէր պիր քիմսէ ՚ալէյհինաէ պիր շէյինիզ վար իսկ, ՚աֆվ
էտինիզ, թա քի սէմավաթտա օլան փէտէրինիզ
26 տաիսի սիղին սուչլարընըղը սիզէ ՚աֆվ էտէ։ Անմա էյէր սիզ ՚աֆվ էթմէզսէնիզ, սէմավաթտա օլան
փէտէրինիզ տաիսի սիղին սուչլարընըղը ՚աֆվ էթ-
մէյէճէք տիր՝ տէտի։
27 Վ՚է էնէ Եէրուշալիմէ կէլտիքլէրինաէ, քէնաիսի հէյքէլտէ կէղէր իքէն, պաշ քահինինէր իլէ ՚ուլէ-
28 մա վէ խէթիյարլար եանընա կէլիպ, Անա՝ Պունտա-ըը նէ՞ սէլահիյէթ իլէ իճրա էտիյօրսուն, վէ պուն-
լարը էթմէք սէլահիյէթինին սանա քի՞մ վէրմի՝ տէ-
29 տիլէր։ Յիսուս տաիսի անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն տաիսի սիղէ պիր շէյ սո՛ալ էտէյիմ. պանա ճէվապընը
վէրտիյինիզ հալտէ, պէն տաիսի պու շէյլէրի նէ
սէլահիյէթ իլէ իճրա էթտիյիմի սիղէ սէօյլէյիմ.
30 Եու՛հաննանընըն վաքթիզի սէմա՞տան մը, ե՞օղսա ինսանտան մը իտի. պանա ճէվապ վէրինիզ՝ տէտի։
31 Անլէր տաիսի քէնտի քէնտիլէրինէ թէֆիքքիւր էտէրէք տէտիլէր քի՝ Էյէր Սէմատան տէսէք, Ե-
32 նի՞չիւն անա ինանմատընըզ՝ տէյէճէք։ Վ՚է էյէր Ինսանտան տէսէք . . . գաւմտան գօրգարլար իտի.
զէրա Ճիւմլէսի Եու՛հաննանընըն փիլ՝ Հագիգէ փէյ-
33 ղամպէր օլարդը ի՛թիգատընտա իտիլէր։ Օլ՝ վագըթ

Ցիսուսա ճէվապէն՝ Պիլմէյիզ՝ տէտիլէր։ Ցիսուս տաիսի անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն տաիսի պու շէյլէրի նէ
սէլահիյէթ իլէ իճրա էթտիյիմի սիղէ սէօյլէմիյ՝ տէտի։

ՊԱՊ 12

4 Վ՚է անլէրէ թէմսիլլաթ իլէ սէօյլէմէյէ պաշլաաը. Պիր ատէմ պաղ տիքիպ էթրաֆընըը չէթ իլէ իհա-
թէ էթտի, վէ պիր մա՛սէրէ գաղըպ գուլլէ պինա
էթտի, վէ անը պաղճըլարա թէսլիմ էտիպ՝ ղուր-
2 պէթէ կէլտի։ Վ՚է մէվլիմինաէ, պաղճըլարտան պաղըն մահսուլընտան ախղ էթմէք իւզրէ, պաղ-
3 ճըլարա պիր գուլ կէօնտէրտի։ Ամմա անլէր անը
4 թուլթուպ տէօյէրէք՝ պօշ կէօնտէրտիլէր։ Վ՚է էնէ անլէրէ պաշդա պիր գուլ կէօնտէրտի. անը տաիսի
թաշլայըպ պաշընը ևարալայարագ՝ հագարէթլէ
5 կէօնտէրտիլէր. Վ՚է թէքրար պաշգասընը կէօնտէր-տի, անը տաիսի գաթը էթտիլէր. վէ տահա նիչէ
քիմսէլէր ՚էօնէէրտի էռ դէ, պա՛ղըլարընը տէյտիւ-
6 լէր վէ պա՛ղըլարընը գաթը էթտիլէր։ Իմտի պիր սէվկիւլիւ օղլու տաիսի պուլունմաղլէ, Օղլմա հիւր-
մէթ էտէրլէր՝ տէյէրէք, ճիւմլէսինտէն ասնկրա ա-
7 նը տաիսի եանլարընա կէօնտէրտի։ Լաքին օլ պաղ-ճըլար պիրլի պիրինէ՝ Պու վարիս տիր. կէլինիզ ա-
նը էօլտիւրէլիմ՝, վէ միրաս պիղիմ օլուր՝ տէտի-
8 լէր։ Վ՚է անը թուլթուպ էօլտիւրտիւլէր վէ պաղ-
9 տան տըշարը աթտըլար։ Իմտի պաղ տահիպլի նէ՞ եափաճագ տըր. կէլիպ օլ պաղճըլարը հէլաք էտէ-
ճէք, վէ պաղը ղայրի քիմսէլէրէ վէրէճէք տիր։
10 Եափուճըլարըն բէտտա էթտիքլէրի թաշ քէօչէ թա-
11 շը օլտու. Պու Բապպ թաբաթքինտան օլտու, վէ

կէօղլէբիմիզ էօհիւնտէ ՚աճա՛կ տիր՝ տէյիւ մու-
Հարբէր օլանը օգո՞ւմատընըզ մը։
12 Վ՚է պու Թէմմիլի քէնտիլէր Հագգընաա սէօյլէ-
տիլինի անկլամալարբլյլէ՝ անը ԹուԹմաղա ֆուր-
սաԹ արտարլար խսկ տէ, ՃԼմա՚աԹտան գօրգտըզ-
լարընտան, անը պրաղըզ կիԹտիլէր։
13 Վ՚է անը քէլտմ՚իլէ ԹուԹմագ իւզրէ, էանընա
ֆէրիսիլէր իլէ Հէրօտէսիլէրտէն պա՚զըլարընը կէօ-
14 տէրտիլէր։ Անլէր տաԽի կէլիպ անա՝ Ն՚յ մու՚ալ-
լիմ, սէնին Հագգ օլուպ՝ քիմնէյի վազիֆէ էտին-
մէտիլինի պիլիրիզ. ղէրա տաէմլէրին խաԹըրընը սայ-
մայըպ՝ Ալլահըն Թարիգինի ՀագիգաԹ իւզրէ Թա՚-
լիմ էտէրսին. Գայսէրէ վէրկի վէրմէք ճա՞ֆ մի,
եօգսա տէյիլ մի, վէրէլի՞մ մի, եօգսա վէրմէյէ-
15 լիմ մի՝ տէտիլէր։ Օլ տաԽի անլէրին միւրա՚իլիյի-
նի պիլմէքլէ, անլէրէ՝ պէնի նի՞չիւն ԹէճրիպէՀ էտի-
յօրսընըզ. պանա պիր ալնար կէԹիրինիզ կէօրէյիմ՚
16 տէտի։ Անլէր տաԽի կէԹիրտիլէր, վէ անլէրէ՝ պու
սուբէթ վէ Հազը քիմի՞ն տիր՝ տէտիյինտէ, Գայ-
17 սէրին՝ տէտիլէր։ Վ՚է Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝
Գայսէրէ ՚ա՛խա օլանը Գայսէրէ, վէ Ալլահա ՚ա-
՛խա օլանը Ալլահա էտա էտինիզ՝ տէտի. վէ անա
ԹէՀ՚աճճիւպ էԹտիլէր։
18 Վ՚է գըյամէթ Հօպ տըր՝ տէյէն սաոուդիլէր էա-
19 նընա կէլիպ՝ անա սա՛ղ էտէրէք, Ն՚յ մու՚ալլիմ՝
Մուսա պիզէ՝ էյէր պիր քիմնէնին դարնաաշը պի-
լա վէլէտ վէճամէթ էտէրէք, զէվճէսինի ԹէԷրը է-
տէրսէ, դարնաաշը անըն զէվճէսինի ալըպ քէնտի
գարնաաշընտա զիւրրիյէթ փէյտա էյլէսին՝ տէյիւ
20 Հաղտը։ Խմոի եէտի գարնաաշ վար իսկ. պէրին-

ճիսի պիր զէվճէ ալտը վէ զիւրրիյէթ պրագմայա-
21 րադ վէճամէթ էյլէտի։ Իբրինճիսի տաԽի մէզպուրէ-
յի ալըպ՝ զիւրրիյէթ պրագմայարադ վէճամէթ էյլէ-
22 տի. քէզալիք իւչինճիսիւ պէօյլէ օլմ՚։ Պու մու-
բէնէ էէտիսի տաԽի մէզպուրէյի ալըպ զիւրրիյէթ
պրագմատըյլար. ճիւմլէսինտէն սօնկրա օլ զէվճէ
23 տաԽի վէճամէթ էթտի։ Խմոի գըյամէթտէ, գը-
յամ էթտիկլէրի զէման, անլէրտէն Տա՞նկըսընըն
զէվճէսի օլաճագ. չիւնկի էէտիսինին տաԽի մէն-
24 քուՀէսի օլաուա՝ տէտիլէր։ Վ՚է Յիսուս անլէրէ ճէ-
վապէն՝ ԶէլալէԹինիզ՝ փիԹապալարը վէ Ալլահընն
25 դուսրէԹինի պիլմէտիյինիզտէն տէյի՞մ տիր։ Զի-
բրա էմիլմէտան գըյամ էթտիկլէրինտէ նէ Թէզէվ-
վիճ էտէրլէր, նէ տէ Թէզվիճ օլաճագնընը. ան-
ճագ սէմավաԹտա օլան մէլա՚իքէ կիպի տիրլէր։
26 Ամմա էմիլմէթըն գըյամը խուսուսընտա՝ Մուսանըն
քիԹապընտա, չալը ֆըղրասընտա Ալլահըն անա
սէօյլէյիպ՝ պէն Ապրահամըն Ալլահը վէ Իսհագըն
Ալլահը վէ Եա՚գուպըն Ալլահը իմ՝ տէտիյինի օ-
27 գո՞ւմատընըզ մը։ Ալլահ էմիլմէթըն Ալլահը օլմա-
յըպ, ՀայաԹտա օլանլարըն Աւլահը տըր. պու ճի-
Հէթէ սիզ զիյատէսիյլէ զէլալէԹտէ սինիզ՝ տէտի։
28 Վ՚է ՚ուլէմատան պիրի կէլիպ անլէրին միւպահէ-
սէսինի իշիտէրէք, անըն անլէրէ կիւզէլ ճէվապ
վէրտիյինի կէօրմէքլէ, անա՝ ճիւմլէ էվամիրին պի-
29 րինճիսի Հա՞նկըսը տըր՝ տէյիւ սա՛ղ էթտի։ Վ՚է
Յիսուս անա ճէվապէն՝ ճիւմլէ էվամիրին պիրինճի-
սի պու ԺԸՐ. Ն՚յ Իսրայէլ, տինկլէ, Ալլահըմըզ
30 Բապ՝ Բապ ը վահիտ տիր. Վ՚է Ալլահընն օլան
Բապը պիւԹիւն գալպինտէն վէ պիւԹիւն ճանընը-

տան վէ պիւթիւն ֆիքրինտէն վէ պիւթիւն գուվ-
31 վէթինտէն սէվէսին . պիրինճի էմր պու տըր ։ վէ
պունա միւմասիլ իքինճիսի շու տըր քի՝ Գօնշընը
քէնտինի կիպի սէվէսին . պունլարտան պէյիւք մի-
32 կեր պիր էմր եօգ տըր՝ տէտի ։ վէ օլ 'ալիմ անա՝
Կիւզել , էյ մու'ալլիմ , հագիգաթի իւզրէ սէյլէ-
տին . զիրա Ալլահ պիր տիր , վէ անտէն զայրի եօգ
33 տըր ։ վէ անը պիւթիւն գալպտէն վէ պիւթիւն
'ադըլտան վէ պիւթիւն ճանտան վէ պիւթիւն գուվ-
վէթտէն սէվմէք , վէ գօնշըլը քէնտի կիպի սէվմէք
ճիւմլէ մուհրագաթտան վէ զէպա՛իհտէն էվլա տըր՝
34 տէտի ։ Յիսուս տախի անըն 'ադըլտանէ ճէվապ վեր-
տիլինի կէօրմէքլէ , Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէն ու-
զագ տէյիլ սին՝ տէտի . վէ անա արթըգ պիր քիմ-
սէ սո՛ալ էթմէյէ ճէսարէթ էտէմէտի ։
35 Վէ Յիսուս հէյքէլտէ թա'լիմ էտէր իքէն ճէ-
վապ էտիպ՝ 'Ուլէմա նա՞սըլ Մէսիհ Տաուտըն օղլու-
36 տըր՝ տէրլէր ։ Զիրա Տաուտ քէնտիսի Րուհ իւլ
Գուտս իլէ տէտի քի՝ Րապպ Րապպըմա՝ Թա պէն
սէնին տիւշմէնլէրինի այագլարընա պասամադ է-
37 տինճէյէտէք սաղըմտա օթուր՝ պույուրտու ։ Իմտի
Տաուտ քէնտիսի անա Րապպ տէտիյի հալտե , նա՞-
սըլ անըն օղլու օլուր՝ տէտի . վէ հէմա'աթ ը քէ-
սիրէ խալէք իլէ անը տինլիյէր իտի ։
38 Վէ անլէրէ թա'լիմինտէ՝ կէնիշ էլպիսէ իլէ կէզ-
39 մէյի վէ չարչըյարտա սէլամըտը , վէ սինագոգլար-
տա պաշ քիւրսիւլէր վէ զէյթինճէյէրտէ պաշ սէ-
40 տիրլէր խալէյէն 'ուլէմատան սագընըրըդ ։ Անլէր
տուլ գարըլարըն էվլէրինի եէյիպ՝ կէօսթէրիշ ի-
չիւն ուզուն տու'ալար էտէրլէր . անլէր տահա շէ-

տիտ 'ազապա տիւչար օլաճագ տըր՝ տէտի ։
41 Վէ Յիսուս խազինէյին գարշըսընտա օթուրուպ՝
ճէմա'աթըն խազինէյէ նէ վէճկիլէ ագչէ աթարզլա-
րընա նազար էտիյօր իտի . վէ չօգ զէնկինլէր չօգ
42 աթարլար ։ Վէ պիր ֆագիր տուլ գարը կէլիպ պիր
43 մանկըը գըյմէթինտէ իքի փուլ աթը ։ Վէ շա-
կիրտլէրինի չաղըրըպ անլէրէ՝ Հագիգաթէն սիզէ
ակրիմ քի՝ պու ֆագիր տուլ գարը խազինէյէ ա-
44 թարզլարընէն ճիւմլէսինտէն զիյատէ աթը . Զիրա
ճիւմլէսի քէնտիլէրին ֆազլասընտան աթարլար . պու
գադը իսէ քէնտի եօգլուղընտան , հէր նէսի վար իսէ ,
պիւթիւն նաֆագասընը աթը՝ տէտի ։

ՊԱՊ 13

1 Վէ քէնտիսի հէյքէլտէն չըգար իքէն , շակիրտլէ-
րինէն պիրի անա՝ Էյ Մու'ալլիմ , պագ , նա՞սըլ
2 թաշլար վէ նա՞սըլ պինալար տըր՝ տէտի ։ Յիսուս
տախի անա ճէվապէն՝ Պու պէյիւք պինալարը կէօ-
րի՞յօր մը սըն . երգըլմատըդ պիրի պիրի իւզէրինտէ
հիչ պիր թաշ գալմայաճագ տըր՝ տէտի ։
3 Վէ Զէյթունի տաղընտա հէյքէլին գարշըսընտա
օթուրտըղընտա , Պետրոս իլէ Եա'գուպ վէ Եու-
հաննա վէ Անտրաոս անա թէնհաճէ իսթիֆսար է-
4 տիպ՝ Պու շէյլէրին նէ զէման վուգու՝ պուլաճաղը-
նը , վէ ճիւմլէ պու նէտանէլէրին իթմամ օլուճաճա-
ղը վագթըն 'ալամէթինի պիզէ սէյլէ՝ տէտիլէր ։
5 Յիսուս տախի ճէվապա պաշլայըպ անլէրէ տէտի
քի՝ Սագընընըդ , սիզի քիմսէ իզլալ էթմէսին ։
6 Զիրա չօգ քիմսելէր Մէնիմ պէն իմ՝ տէյէրէք ,
պէնիմ իսմիմ իլէ կէլիպ չօգ քիմսելէրի իզլալ է-
7 տէճէքլէր ։ Վէ ճէնգլէր իլէ ճէնգ թէվաթուրլա-

րը իշխեմէյինիզ վագրեր, միւզեմարիպ օլմայասը-
նըզ. զերա պուննլար վուգու՝ պուլմադ կէրէք տիր,
8 լաքին տահա նիհայէթ տէյիլ տիր։ Զիրա միլլեթ
միլլեթ 'ալէյհինէ, վէ հիւքիւմեթ հիւքիւմեթ 'ա-
լէյհինէ գալգըշըպ՝ նիչէ մահալլերուե զեյզեյլեր օ-
լաճագ, վէ գրեթլըզ իլէ իեմեիլալար օլաճագ. պուն-
9 լար էլէմլերին իսեմեիտար տըր։ Սիզ տախի սագը-
նընըզ, զերա սիզի միլլեթ մէճլիսլերինէ Թէսալիմ է-
տէճէքլեր. վէ սինադողլարուա տէօյլիւլիւք գէնիմ
իչիւն վալիլեր վէ մէլիքլեր Հուդուրընա, անլերէ շէ-
10 հատեթ օլմագ իւզրէ ճէզա օլունմաճագընըզ։ Վէ
էվվելա պէշտրեթ ճիւմլէ միլլեթլերէ վա'զ օլուն-
11 մագ կէրէք տիր։ Վէ սիզի Թէսալիմ էեմէք իչիւն
կէօմեիւրտիւքլերի վագրեր, էվվելճէ էնտիչէ էտիպ
տէ, նէ սէօյլէյէճիմ տէյիւ տիւշիւնմէյինիզ, լա-
քին օլ սա'ադեթտա սիզէ նէ վէրիլերսէ անը սէօյլէյի-
նիզ. զերա սէօյլէյէնլէր սիզ տէյիլ սինիզ, անճագ
12 Բուհ իւլ Գուտա տըր։ Իտնի գարնտաշ գարնտա-
շը, վէ փէտեր էվլատը էօլիւմէ Թէսալիմ էտէճէք,
վէ էվլատ վալիտէյն իւզերինէ գալգըպ՝ անլերի գաթի
13 էտէճէքլեր։ Վէ իսմիմ իչիւն ճիւմլէ Թարափընտան
պուղղ օլունաճագընըզ, ամմա նիհայէթէ տէկին
սագը էտէն խէյրս պուլուր։
14 Վէ Տանիէլ փէյղամպէրին վասըթասըլէ իեպար
օլունան խարագիչէթ մէքրուհէսինին ճահիզ օլմա-
յան եէրտե տուրտուղունը կէօրտիւչիւնիւզտե, (օ-
գուչան անկլասըն,) օլ զէմման ԵԷՀուատիչէտե օլուն-
15 լար տաղլարա գաչըպ՝ Տամտա օլան՝ խանէչիէ էն-
մեհին, վէ խանէսինտէն պիր շէյ ալմադա իչէրի
16 կիրմեհին։ Թարլատա օլան տախի լիսպասընը ալմա-

17 դա կէրի տէօնմեհին։ Վէ վայ օլ կիւնլէրտե Համի-
18 լէ վէ էմղիբլի օլանլարա։ Վէ ֆիրաարընըզ գէշտ
19 Թէսաոիւֆ էեմեհին տէյիւ տու'ա էտինիզ. Զիրա
Ալլահընը խալգ էյլէտիչի խիղմաթըն իսպէթիտասընտան
պու անէտէք միսլի վուգու՝ պուլմամըշ վէ տալա
պուլմայաճագ շէտիտա մուզայագա օլ կիւնլէրտե օ-
20 լաճագ տըր։ Վէ էյէր Բապպ օլ էյամն գրսալթ-
մասա իտի, հիչ պիր պէշէր գուրթուլմազ իտի,
լաքին լինթիհապ էեմեիչի միւնեթտահապլար իչիւն
21 օլ էյամն գրսալթմըշ տըր. Վէ օլ զէման էյէր
պիր բիմսէ սիզէ՝ իչթէ Մէսիհ պուբատա, եահօտ
22 իչթէ օբատա տըր՝ տէրսէ, ինանմայասընըզ։ Զիրա
քեազիպ մէսիհլեր վէ քեազիպ փէյղամպէրլեր զու-
հուր էտիպ, միւմքին օլսա՝ միւնեթտահապլարը պիլէ
իղլալ իչիւն 'ալամեթլէր վէ միւ'ճիզելեր իճրա էտէ-
23 ճէքլեր։ Ամմա սիզ սագընընըզ. իչթէ սիզէ ճիւմ-
լեսինի էվվելճա խապեր վէրիյօրում։
24 Լաքին օլ կիւնլէրտե օլ մուզայագատան սօնրա
կիւնէչ գարարըպ՝ այ քէնտի զիյասընը վէրմէյէ-
25 ճէք տիր։ Վէ կէօրտէքճէ էրլերզլար տիւշիպ՝ սէ-
միվտահատա օլան գուվվեթլէրը սարսըլաճագ տըր։
26 Վէ օլ զէման իսկի իւլ Բնսանը պուլութլարտա
'ազիմ գուվվեթ վէ ճէլալեթլէ կէլիր կէօրէճէքլէր
27 տիր։ Օլ զէման մէլա'իքէսինի կէօնտէրիպ՝ քէնտի
միւնեթտահապլարընը տէօրթ բիւգկեատան, էէրին
ուճունտան թա կէօյիւն ուճունտատէք ճէմ' էտէ-
28 ճէք տիր։ Ինճիր աղաճընտան թէմմուզ էօյրէնինիզ.
անլըն տալլարը էումշայլըպ՝ եափրագ սիւրմէյէ պաշ-
լատըղը վագրեր, եապրն եապգն օլտըղընը անկլտը-
29 սընըզ։ Փէզալիք սիզ տախի պուննլարըն վուգու'

պուլտրդընը կէօրսիւլիւնիւզտէ , եագըն հէմեն գա-
30 փուլարտա օլտրդը մա՛լիւմիւնիւզ օլա : Հադիգա-
թէն սիզէ տէրիմ քի պուհլարըն ճիւմլէսի վէրգու՛
31 պուլմայըճաձա պու նէսլ կէչմէյէճէք տիր : Կէօք իլէ
եէր զա՛իլ օլըր , ամմա պէհիմ սէօզլէրիմ ասլա
32 զա՛իլ օլմըյաճագ տըր : Ամմա օլ կիւն վէ սա՛աթ
հագգընտա փէտէրտէն մա՛տա պիր քիմսէնին վէ
սէմաատա օլսն մէլա՛իքէնին վէ հաթիթա Օղլըն տա-
33 խի մա՛լիւմաթը եօգ տըր : Սագընընդը , ույանդը
տուրուպ տու՛ա էտինիզ . զիրա օլ վագիթըն նէ զէ-
34 ման կէլէճէյինի պիլմէզսինիզ : Նիճէ քի զուրպէթէ
կիտէն պիր ատէմ խանէսինի պրաղարագ , գուլլը-
րընա իտարէ ի ումմուրընը , վէ հեր քէսէ քէնտի
իշինի թահսիս էտիպ՝ գափուճըյա տսխի ույա-
35 նըդ տուրմասընը թէնսիհ էտէր : Իմտի ույանդը
տուրունըդ . զիրա խանէ սահիպսինին նէ զէմսն՝ ագ-
շամ եա կէճէ եարըսը եա խօրօս էօհտիւլիւնտէ
36 եա սապահլայըն կէլէճէյինի պիլմէզսինիզ : Օլմայա
37 քի անսրզըն կէլիպ սիզի ույգուտա պուլա : Վ՛է սի-
զէ սէօյլէտիյիմ շէյլէրի ճիւմլէյէ սէօյլէրիմ , Ու-
յանդը տուրընըդ :

ՊԱՊ 14

1 Վ՛է ֆըսհ վէ ֆէթհիր պայրմը էբի կիւն սօնկրա
վլուգու՛ պուլմադ իւզրէ էբէն՝ պաշ քեսհինլէր իլէ
՛ուէմա անը հիլէ իլէ թուէթուպ գաթլ էթմէյէ
2 ֆուրսաթ արարլար իտի : Ֆագաթ՝ խալգ պէյնին-
տէ վէլվէլէ օլմամագ իչիւն պայրամտա օլմասըն՝ տէ-
սինլէր :
3 Վ՛է Յէհուտա Պէյթ՛անհատա , ճիւզամիը Սիմ՛օնըն
խանէսինտէ օլուպ սօֆրատա օթուրուր էբէն էլինի-

տէ պիր շիշէ զիգրյամէթ խալխս նսբտսին եագը օլա-
բադ պիր գարը կէլտի . վէ շիշէյի գըրըպ՝ անըն պա-
4 շը իւզէրինէ տէօքսիս : Վ՛է պա՛զը քիմսէլէր տէ-
բունէլէրինտէն կիւճէնիպ՝ Պու եադ նէ՛չիւն իսրաճ
5 օլսնտու . Զիրա պու Եա՛ իւզ սինարատան
զիյատէյէ սաթըլըպ ֆէյդէնէ ֆագիրլէրէ վէրիլէ պի-
լիր իտի՝ տէյէրէք մէրդումէյի թա՛պիր էթտիլէր :
6 Լաբէն Յիսուա՛ Պրաղընըդ , նէ՛չիւն անը պիհուզուր
7 էհլյօսընըդ . պանա կիւզէլ պիր իշ իշլէտի : Զի-
րա ֆագիրլէր տա՛իմա սիզնն իլէ պէրապէր պուլու-
նուա՛ իսթէհսիյինիզ վագըթի անլէրէ էյիլիք էտէ պի-
լիրսինիզ . ամմա պէն տա՛իմա սիզնն իլէ պէրապէր
8 տէյիլ իմ . Մէրդումէ էլինտէն կէլտիյինի իճրա ի-
լէ՝ ճէսէտսիմի տէֆն օլուհնմասը իչիւն էվվլիճէ մէսհ
9 էթտի : Հադիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պու պէշա-
րէթ պիւթիւն տիւնէհանդն հեր նէրէսինտէ վա՛զ օ-
լունուբտա , պու խաթունդն էթտիյի տախի թէզ-
քեարը իչիւն բիվայէթ օլունաճագ տըր՝ տէտի :
10 Վ՛է օն իքիլէրտէն պիրի օլան Իսխարիօթի Եհ-
հուտա պաշ քեահինլէրէ անը թէսլիմ էթմէք իւզ-
11 րէ եանլարընա կիթտի : Ակլէր տախի պուհնու իչիթ-
տիքտէ , սեվինէրէք անա ագչէ վէրմէյի վա՛տա էթ-
տիլէր . օլ տախի անը թէսլիմ էթմէյէ ույգուն
պիր վագըթ արար իտի :
12 Վ՛է ֆէթհիր կիւնլէրինին պիրինճիսինտէ , եա՛նի
ֆըսհ գուրպանընը զէպհ էթտիքլէրի զէման , շա-
յիրլէրի անա՝ ֆըսհ թա՛մընը էհմէք իչիւն նէ՛-
րէտէ խաթէրսին քի կիտիպ սանա հազըրլայալըմ՝
13 տէտիլէր : Վ՛է շայիրլէրինտէն իքիսինի կէօնտէրիպ
անլէրէ՝ Շէհրէ կիտինիզ , վէ պիր տէսթի սու կէօ-

Թիւբէն պիր աւէմ սիզէ բասթ կէլէճէք . անըն ար-
14 տընճա կիտիպ՝ Ներէյէ կիրերսե , խանէ սահիպինէ
տէյինիզ քի՝ Մու՛ալիմ՝ Շայիրալէրիմ իլէ պերա-
պէր ֆըսհը եէյէճէյիմ օտա նէ՞րէտէ տիր՝ տէյօր ։
15 Օվ տախի սիզէ տէօչէնմիշ , Հաղըր , պիր պէյիւք
ֆեվգանի օտա կէօսթէրէճէք . պիզէ օրատա Հաղըր
16 էաինիզ՝ տէտի ։ Վ՚է շայիրալէրի չէզրպ չէհրե կիթ-
աէքլէրինտէ , անըն քէնտիլէրե տէտիյի կիպի պու՛ւ
մաղէ ֆըսհը Հազըրլատարլար ։
17 Օվ տախի ագշամ օլտրգտա՝ օն իքիլէր իլէ պէ-
18 բտպէր կէլտի ։ Վ՚է անլէր սօֆրատա օթուրտպ
Թա՛ամ էտէր իքէն , Յիսու՛ս՝ Հազիպտաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ սիզտէն պիրի էա՛նի պէնիմ իլէ Թա՛ամ
19 էտէն՝ պէնի էլէ վերէճէք տիր՝ տէտի ։ Անլեր տա-
խի մու՛քէտտեր օլմաղա վէ պիրեր պիրեր անա՝ պէ՞ն
մի իմ , վէ պաշգասը՝ պէ՞ն մի իմ՝ տէմէյէ պաշլա-
20 տըլար ։ Օվ տախի անլէրե ճէվապէն՝ Ո՛ն իքիլէրտէն
պիրի , էա՛նի պէնիմ իլէ սահանա էվ՚էէ պաթըրան
21 տըր . վ՚ագը՛տա Իսկի իւլ ինսան քէնտի Հազգընտա
եազըլմըշ օլարտը իւզրե կիտէր . լաքին վա՛յ օվ ա-
տէմե քի՝ անըն եէտի իլէ Իսկի իւլ ինսան էլէ վե-
րիլիր . օվ տատմ տօղմամըշ օլսայըտը , քէնտիսինէ
խայրը օլսը իտի՝ տէտի ։
22 Վ՚է անլեր Թա՛ամ էտէր իքէն՝ Յիսու՛ս էքմէք
ալտը վէ պէրէքէթի տու՛տսը օգուտրգտան ասնկրա
փարէլէտի , վէ անլերե վերիպ՝ Ալընըշ , [եէյինիզ ,]
23 պու՛ պէնիմ ճէսէտիմ տիր՝ տէտի ։ Վ՚է քէտսէյի
ալտը շիսը էթմէքտէն ասնկրա , անլերե վերտի .
24 ճիւմլեսի տախի անտէն իչտիլէր ։ Վ՚է անլերե՝ Պու՛
պէնիմ գանըմ , էա՛նի չօգ քիմսէլէր իչիւն տէօքիս-

25 լէն եէնի՛ահտըն ֆա՛ըշ տըր ։ Հագիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ քի՝ Թա անը Ալլահըն մէլէքիսթիւնատ Թագէ օ-
լտրագ իչէճէյիմ կիւնէ տէկին , տրթըզ տամանըն
26 մահսուլտնատն իչմէյէճէյիմ՝ տէտի ։ Պա՛տէհու ան-
լէր իլտհի օգուտրսպ Ջէյթունե տաղընա չըգտրլար ։
27 Վ՚է Յիսու՛ս անլերե՝ Ձիւմլէնիզ պու՛ կէճէ պէ-
նիմ Հագգընտա սիւրչէճէքսինիզ , զիրա՝ Զօպանը
վուրաճաղըմ , վէ գոյունլար տաղընճագ տրը՝ տէ-
28 յիւ Հաղըլմըշ տըր ։ Լաքին պէն գէյտմ էթտիքէ-
տէն սօնկրա սիզտէն էվվէլ՝ Ձէլիլէ կիտէճէյիմ՝ տէ-
29 տի , վ՚է Պետրոս անա՝ Էյէր ճիւմլէսի սիւրչէլէր
30 պիլէ պէն սիւրչմէմ՝ տէտի ։ Վ՚է Յիսու՛ս անա՝ Հա-
գիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ պու՛ կիւն , հէման պու՛
կէճէ խօրօս իքի քէրրե էօթմէգտէն էվվէլ , սէն պէնի
31 իւչ քէրրե ինքար էտէճէքսին՝ տէտի ։ Օվ տախի՝
Էյէր պանա սէնին իլէ պէրապէր էօլմէք լազըմ կէլսե
պիլէ , սէնի տալա ինքար էթմէմ՝ տէյէրէք Թէքիա
էյլէտի . քէզալէք ճիւմլէսի տախի պէօյլէ տէտիլէր ։
32 Վ՚է Գէթսեմանի նամ պիր մահալէ կէլտիքլէրին-
տէ , շայիրալէրինե՝ Պէն տու՛տ էտինճէյէ տէկին
33 սիզ պու՛րատա օթուրընըզ՝ տէտի ։ Վ՚է Պետրոս վէ
Եա՛գոպ իլէ Եուհաննայը պէրապէր ալտը՝ միւթէ-
34 հայիր վէ մահզունե օլմաղա պաշլատը ։ Վ՚է անլե-
րե՝ Ճանըմ էօլիւմ տէրէճէսինէ միւքէտտեր տիր .
35 պու՛րատա գալտը՝ ույանըգ տու՛րընըզ , տէտի ։ Վ՚է
պիր ազ իլէրի վարտը եէրե գափատը . վէ Էյէր
միւմքինի իսկ քէնտիսինէտէն պու՛ սա՛աթ կէչսին տէ-
36 յիւ տու՛տ էտէրէք տէտի քի՝ Ապպա , Փետրը ,
սէնին ինանմատ հէր շէյ միւմքին տիր . պու՛ քէտ-
սէյի պէնտէն կէչիր , լաքին պէնիմ իսթէտիյիմտէ-

37 Յիսուս, անճաղ սէնին էրէֆէյէ օլսուն՝ վէ կէլիպ ան-
լէրի ույդուտա պուլմուշլէ, Պետրոսա՝ Էյ Սիմո՛ն,
ո՞ույույօր մը սըն. պիր սա՛աթ ույանըդ տուբա՞մա-
38 տըն մը՝ Իդվայէ տիւշմէմէք իչիւն ույանըդ տու-
բուպ տու՛ա էտինիդ. վազը՛ա բուհ հազըր, ամմա
39 Թէհն զա՛իֆ տիր՝ տէտի՝ վէ Թէբբար կիտիպ՝ հէ-
40 ման օլ սէօղիւ սէօյլէյէրէք տու՛ա էյլէտի՝ վէ
՛ավաէթ էտիպ՝ եհինէ անլէրի ույդուտա պուլտու,
զիրա կէօզլէրի աղըրլաշմըշ իտի, վէ անա նէ ճէ-
41 վապ վէրէճէքլէրիննի պիլմէդիէր իտի՝ վէ իւչիւնճիւ
քէրրէ կէլիպ անլէրէ՝ Ադմէդ ույույուպ իսթիքրա-
հաթ էտինիդ. քիֆայէթ էտէր, սա՛աթ կէտի.
իչթէ իպն իւլ ինսան կիւնահքեարլարըն էլինէ
42 Թէսլիմ օլուն՝ույօր՝ Գալդընըդ կիտէլիմ. իչթէ
պէնի էլէ վէրէն եագլաշար՝ տէտի՝
43 վէ օ տահա սէօյլէր իքէն, տէր ՛ագապ օն իքի-
լէրտէն պիրի օլան Եհուդատա, պաշ քեահինլէր իլէ
՛ուլեմա վէ իսթիխարլար Թարաֆընտան՝ գելճէլ վէ
սօփալը վաֆիր խալդ անընլէ պէրապէր օլարագ,
44 կէլտի՝ վէ անը էլէ վէրէն անլէրէ իշարէթ վէրիպ,
Քիմի էօփէր իսեմ՝ օ սըր, անը Թուէթընըդ վէ
45 տիգգաթլէ կէօթիւրիւնիւզ՝ տեմիշ իտի՝ վէ կէլ-
տիյինտէ անա հեմմն եագլաշըպ՝ Բաապի, Բաապի,
46 տէյէրէք անը էօփտիւ՝ Անլէր տահի անըն իւզէ-
47 րինէ էլլէրինի սալըպ Թուէթտըլար՝ վէ հազըր պու-
լունանլարտան պիրի գելճէճինը չէքիպ վէ քեահին ի
ա՛զամըն պէնտէսինէ վուրուպ դուշաղընը քէստի՝
48 վէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ Պէնի Թուէթմադ ի-
չիւն հարամը՞ իւզէրինէ կէլիր կիպի մի գելճէլը վէ
49 սօփալը չըգարընըդ՝ Հէր կիւն հէյքէլտէ Թա՛լիմ է-

տէրէք եանընըզտա պուլունուր իտիմ, վէ պէնի
Թուէթմատընըդ. ամմա քիթապլար իթմամ օլուն-
50 մադ կէրէք տիր՝ տէտի՝ Օլ վագըթ ճիւմլէսի անը
51 պրաղըպ գաչարլար՝ վէ անըն աբրաը սըրա չըփլագ
ճէսէտի իւզէրինէ քէթէն պէզի սարընմըշ պիր նէվ-
ճիվան կիտիյօր իքէն եիկիթլէր անը Թուէթտըլար.
52 Օլ տահի քէթէն պէզինի պրաղըպ անլէրտէն չըփ-
լագ գաչար՝
53 վէ Յիսուսը քեահին ի ա՛զամըն հուզուրընա կէօ-
Թիւրտիւլէր. վէ պունուն եանընա ճիւմլէ պաշ
քեահինլէր իլէ իսթիխարլար վէ ՛ուլեմա ճէմ՛ օլ-
54 տըլար՝ վէ Պետրոս ուզագտան քեահին ի ա՛զա-
մընն հավլուսընըն իչէրիսինէտէք անըն արաընճա կի-
տիպ խըտմէթքեարլար իլէ պէրապէր օԹուրտագ
55 աթէշ եանընտա ըսընըյօր իտի՝ վէ պաշ քեա-
հինլէր իլէ պիԹիւն միլլէթ մէճլիսի Յիսուսըն գաթ-
լի իչիւն ՛ալեյհինէ չէհատէթ արաըլար իսէ տէ,
56 պուլամադըլար՝ Զիրա անըն ՛ալեյհինտէ նիչէ քիմ
սէլէր եալան չէհատէթ էթտիլէր իսէ տէ, չէհա-
57 տէթլէրի պիրի պիրինէ մուվաֆըգ տէյիլ իտի՝ վէ
պա՛զլարը գալգըպ ՛ալեյհինտէ եալան չէհատէթ
58 էտէրէք, Պու տահիմին՝ էլ իլէ եափըլմըշ շու հէյ-
քէլի էլգըպ, իւչ կիւնտէ՝ էլ իլէ եափըլմադըն պիր
ղայրիսինի պինա էտէճէյիմ՝ տէտիյինի իչթիտիքը՝
59 տէտիլէր՝ վէ պու վէճհէյլէ տահի չէհատէթլէրի
60 պիրի պիրինէ մուվաֆըգ տէյիլ իտի՝ վէ քեահին ի
ա՛զամ օրթատա այաղա գալգըպ, Յիսուսա՝ Հիչ պիր
ճէվապ վէրմէ՞զ մի սին. պունլար սէնին ՛ալեյհին-
տէ նէ՞ չէհատէթ էտիյօրլար՝ տէյիւս սու՛ալ էթ-
61 տի՝ Օլ տահի սիւքիւթ էտէրէք՝ հիչ պիր ճէվապ

վերմեմեսիլե , քեահին ի ա'զամ թէքբար՝ Մեսիհ
Իան իւլ Միւպարեք սէ՞ն մի սին՝ տէյիւ անա ոու-
62 ՚ալ էթաի : Յիսուս տախի՝ պէն իմ, վէ Իան իւլ
Ինսանը Գուառէթին սաղընատա օթուրուբ , վէ կէօ-
յնեն պուլութլարը իլե կելիր կէօրէճէքսինիզ՝ տէ-
63 տի : Իմամ քեահին ի ա'զամ քէնտի էսվապընը
64 եըրթըպ՝ Ուրթըդ պիզե շահիտլեր նէ՞ լազըմ. Փիւֆ-
րիւնիւ իշիթտինիզ . սիզ նա՞սըլ կէօրիւնիւբ՝ տէ-
տի . անլերին ճիւմլեսի տախի՝ Էօլիւմէ միւսթա-
հագ տըր՝ տէյիւ անը հիւքմ էթտիլեր :
65 Վ է պա'զըլարը անըն իւզերինէ թիւքիւրմէյէ ,
վէ եիւզիւնիւ էօրթիւպ՝ անա եուամրուդ վուրարագ ,
փէյղամպերլիք էյլէ՝ տէմէյէ պաշլատըլար . խըտ-
մէթքեարլար տախի անա սիլլէ վուրարլար :
66 Վ է Պետրոս աշաղըտա հավլըտա իքէն , քեահին ի
67 ա'զամին ճարիյէլերինտէն պիրի կելիպ՝ Պետրոսը ը-
սընը կէօրտիւյիւնտէ անա պագըպ՝ Սէն տախի Նա-
68 զարէթլի Յիսուս իլե պէրաբէր իտին՝ տէտի : Լա-
քին օ՝ Նէ սէօյլէյիյինի պիլմէմ վէ անկլամամ՝
տէյէրէք , Ինքեար էթտի . վէ տըշարըյա տէհլիզ
69 չըգարդտա՝ խօրօս էօթտիւ : Վ է ճարիյէ եինէ անը
կէօրմէքլէ , օրատա տուրանլարա՝ Պու անլերտէն
70 տիր՝ տէմէյէ պաշլատը : Օ լ տախի Թէքբար Ինքեար
էթտի : Վ է պիր միւտտէթ սօնկրա , եինէ օրատա
տուրանլար Պետրոսա՝ Սահիհէն անլերտէն սին , զի-
րա Ճէլիլլի սին վէ սէօյլէյիշին պէննկէյօր՝ տէտիլեր :
71 Օ իսկ՝ Պու տէտիյինիզ տտէմի Թ տանըմամ՝ տէյէրէք
72 պէտ տու՚տա վէ եէմին էթմէյէ պաշլատը : Վ է ի-
քինճի քէրրէ խօրօս էօթտիւ . վէ Պետրոս Յիսուսըն
քէնտինէ՝ խօրօս իքի քէրրէ էօթմէզտէն ան պէնի

իւչ քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝ տէտիյի սէօզիւ-
խատըրնա կէլմիրքէյէ , աղլամնաղա պաշլատը :

ՊԱՊ 15

1 Վ է սապահ օլտրդը կիպի , պաշ քեահինլէր՝ իխ-
թիյարլար վէ ուլէմա իլե վէ պիւթիւն միլլէթ մէճ-
լիսի միւշավէրէ էտիպ՝ Յիսուսը պաղլատըգտան ասնկ-
2 սա կէօթիւրիւպ փիլաթօսա թէսլիմ էթտիլեր : Վ է
փիլաթօս անա՝ եէհուտիլերին մէլիյի սէ՞ն մի սին՝
տէյիւ ասո՚ալ էթտի . օլ տախի անա ճէվապընը՝
3 Էօյլէտիյին կիպի տիր՝ տէտի : Վ է պաշ քեահին-
լէր անը չօգ շէյլէրտէն տօլայը իթթիհամ էթտիք-
4 լէրինտէ , եինէ փիլաթօս անա սո՚ալ էտէրէք՝
Հիչ պիր ճէվապ վէրմէ՞զ մի սին . պագ , ՚այէյհին-
տէ նէ գատար շէյլէր շէհատէթ էտիյօրլար՝ տէ-
5 տի : Վ է Յիսուս արթըդ հիչ պիր ճէվապ վէրմէ-
մէրլէ՝ փիլաթօս թէ՚աճճիւպ էթտի :
6 Վ է հէր պայրամտա անլերին թալէպ էթտիքլէրի
7 պիր մահպուսը սալը վէրիյօր իտի : Վ է իխթիյալ
էահատընտա Փի՚լ ի դաթլտէ պուլունուպ՝ Փիթնէ
էնկիզ բէֆիդլերի իլէ պէրաբէր մահպուս օլան Պա-
8 րապպաս նամ պիր քիմսէ վար իտի : Վ է խալգ
պաղըրըպ՝ քէնտիլերէ օլան ՚ատէթինին իճրասընտա
9 պուլունմասընը թալէպ էթմէյէ պաշլատը : Վ է փի-
լաթօս անլերէ ճէվապլէն՝ Սիզին իչիւն եէհուտիլէ-
րին մէլիյինի սալը վէրմէմի իսթիյո՞ր մի սինիզ՝ տէ-
10 տի . Զիրա պաշ քեահինլերին անը հասէտտէն
11 նաչի թէսլիմ էթտիքլերինի պիլիր իտի : Լաքին
պաշ քեահինլէրը անըն եէրինէ քէնտիլերի իչիւն Պա-
րապպասը սալը վէրմէքլիլիյինի ԲաԼԵԳ ԵՒԴԵ ՏՐԵ
12 խալգը Թահրիք էթտիլեր : Վ է փիլաթօս Թէքբար

անլերբ ճեվապէն՝ էջոյլե խսե եէհուտիլերին մելիյի
տէտիյինիզ քիմեէյէ նէ՞ եափմադլըզըմը խսթերսի-
13 նիզ՝ տէտի ։ Անլեը տախի՝ Անը սալը եյլէ՝ տէյիւ
14 Թէքրար նիւտա էթտիլէը ։ Լաքին փիլսթօս անլերէ՝
եա նէ՞ քէօթիւլիւք իչլէմիշ տիր՝ տէտի խսե տէ ,
անլէը՝ Անը սալը էթ՝ տէյերէք , տահա զիյատե
15 նիւտա էյլէտիլէը ։ Վ֊է փիլսթօս խալդը խօշնուտա
էթմէք իսթէմէքլէ , անլեը իչիւն Պարապալասը սա-
լը վերտի , վը Յիսուսը տէջտիւքտէն սօնկրա՝ սալը
օլունմադ իչիւն Թէսալիմ էթտի ։
16 Վ֊է 'սաքերլէը անը տիվան մնհալի օլան հավլը
իչէրիսինէ կէօթիւրիւ՝ պիւթիւն պէօլիյիւ ճեմ'
17 էթտիլէը ։ Վ֊է անա երղաւանի խիլ'աթ կիյտիրտի-
լէը , վը տիքէնտէն պիր Թոճ էօրիւպ պաշընա գօ-
18 տրլար ։ Վ֊է՝ Սէլամըն 'ալէյք , էյ եէհուտիլերին
մելիյի , ֆէյէբէ֊ անը սելամմամաղա պաշլատըլար ։
19 Վ֊է գամըշ իլէ անըն պաշընա վուրուպ՝ իւղերինէ
Թիւքիւրիւրլէը , վը տիզ չէօքիւպ անա Թէմէննա
20 եաերլէը խսե ։ Վ֊է անը իսթիհզա էթտիքտէն սօնկ-
րա , իւղերինտէն էրղաւանի խիլ'աթը չէզտարըպ՝ ա-
նա քէնտի էլոիսեսինի կիյտիրտիլէը , վը խաչա կէր-
մէք իչիւն տըշարըյա կէօթիւրտիւլէը ։
21 Վ֊է իսքինտեր իլէ Բուճօսըն փիեաերի Սիմ'օն նա-
մընտա Գիրէնելի պիր քիմսե Թարլատան կելիպ կէ-
չէը իքէն , պունու անըն խաչլընը Թաշըմադա իճ-
22 պար էթտիլէը ։ Վ֊է Գաճա եէրի Թէրճէմէ օլունան
Գօլգօթա նամ մնհալե անը կէօթիւրտիւքլէրինտե,
23 Անա իչմէյէ միւրր ի սաճի իլէ գարըշմըշ չէրպա
24 վերտիլէը , ամմա գապուլ էթմէտի ։ Վ֊է անը խա-
չա կէրտիքտէն սօնկրա , հէր քէսին հիսսէսի մ'ըմ

օլմադ իւղրե գուր'ա տէթարադ էլոիսեսինի Թագ-
25 սիմ էթտիլէը ։ Վ֊է անը խաչա կէրտիքլէրի վագըթ
26 սա'աթ իչ իտի ։ Վ֊է անըն ճիւրմ եաճթասը՝ ԵՆ-
ՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ՄԷԼԻՒԻ տէյիւ իւղերինտե եաղըլը-
27 մըշ իտի ։ Վ֊է պիրի սաղընտա վը պիրի սօլընտա
անրն իլէ պէրապէր իքի հարամի խաչա կէրտիլէը ։
28 Վ֊է՝ Միւճրիմլէը սըրասընտա 'ատտա օլունտու՝ տէ-
յիւ մուհաբբերը օլսն իթմամ օլունտու ։
29 Վ֊է եանընտան կէչէնլէը պաշլարընը սալըյըպ՝
անա քիւճը եաերէք , Վ֊ա՛յ , հէյքէլի երգըպ իչ
30 կիւնտե պինա էտէն , Փէնտինի գուրթար վը խաչ-
31 տան էն՝ տէրլէը իտի ։ Փեզալիք պաշ քեահինլէը
իլէ 'ուլեմա քէնտի պէյնլէրինտե իսթիհզա էտէ-
րէք , Պաշգալարընը գուրթարտը , քէնտինինի գուր-
32 Թարմադա գաատր տէյիլ տիր ։ Իսրայէլին մելիյի
Մեսիհ շիմտի խաչտան էնսին , պիզ տախի կէօրիւպ
ինանալըմ՝ տէրլէը իտի ։ Անըն իլէ պէրապէր սալը
օլունանլար տախի անա չէթմ եաերլէը իտի ։
33 Վ֊է սա'աթ ալթըյա կէլտիքտե , Թա սա'աթ
տօգուզա գատար պիւթիւն եէրին իւղերինտե գա-
34 րանլըգ օլտու ։ Վ֊է սա'աթ տօգուզտա Յիսուս պիւ-
լէնտ ավազէ ֆէրիատ էտիպ՝ Էլօի , Էլօի , լըմա
սապագթանի , եա'նի Թէրճէմէ օլունարգտա , Էյ
Ալահըմ , էյ Ալահըմ , պէնի նի՞չիւն Թէրք էթտին՝
35 տէտի ։ Վ֊է օրատա տուրանլարընը պա'զընը պու-
նու իչիթտիքտէ , Իչթէ Էլիյասը չաղըրըյօր՝ տէ-
36 տիլէը ։ Վ֊է պիրի սէյիրտիպ՝ սիրքէ իլէ պիր սիւն-
կէը տօլտուրտու , վը պիր գամըշա Թագըպ՝ Պրա-
ղընըզ , պագալըմ Էլիյա անը էնտիրմէյէ կելի՛ր մի՝
տէյերէք , անա իչիրտի ։

37 վ֊է Ցիսուա պիւլէնա ասլազէ ֆէրեաա էտիպ՝
38 Թէսլիմ ի բուհ էթմի ։ վ֊է Հէյքէլին փէրաէսի եօ-
գաբրտան աշաղըյա գոտաար էրրէթըլըպ էբի շագդ
39 օլտու ։ վ֊է գարշըսընտա տուբան եիւզ պաշը անըն
պէջյլէ ֆէրեաա էտիպ՝ Թէսլիմ ի բուհ էթմէյինի
կէօրտիւյինտաէ , Հագիգաթէն պու ատէմ խպնուէ-
40 լահ խոր՝ տէմի ։ վ֊է ուզագտան նազար էտէն նիս-
վան տաիի պուլունուպ , պէկյնէլէրինտաէ Մէճտէլի
Մէրեէմ վէ քիւչիւք Եա՛գուպ իլէ Եուսանըն վա-
41 լիտէսի Մէրեէմ վէ Սալօմի տաիի վար խոր . Գէն-
տիսի ձէլիլտաէ էբէն տաիի մէրգուտէլէր անըն ար-
տընձա կիտիպ՝ անտա խըտմէթ էտէրլէր խոր . վէ տա-
նըն իլէ պէրապէր Եէրուշալիմի չըգմըշ օլան պաշ-
դա չօգ նիսվան տաիի վար խոր ։
42 վ֊է ագշամ օլտըգտա , Թէտարիք եա՛նի սէպթ-
43 տէն էվվէլ օլան կիւն օլմադըն , Ա՛զա ի շուբտան
օլուպ միւ՛թէպէր վէ մէլէքիւթ Ուլլահա մունթա-
զըր պուլունան Արիմաթիայի Եուսուֆ կէլիպ ճէ-
սարէթլէ փիլատօսըն եանընտա կիրէրէք , Ցիսուսըն
44 ճէսէտինի թահլիպ էյլէտի ։ վ֊է փիլատօս անըն վէ-
ֆաթ էթմիշ օլտըղընտա թէ՛ճճիւպլէ եիւզ պաշը-
յը չաղըրըպ՝ Զօգտա՞ն մը վէֆաթ էթտի՛ տէյիւս
45 անտա սու՞ալ էթտի ։ վ֊է եիւզ պաշընտան ը֊ֆո֊՛է
հաբ անկլտմադըն , ճէսէտի Եուսուֆի պադըշյտտը ։
46 Օլ տաիի քէթէն պէզի տաիտան ալտրադ , ճէսէտ
էնտիրիպ անը օլ պէզէ տարտը , վէ գայտաա ծյուլ-
մուշ պիր գապրա վադ՝ էտիպ՝ գապրըն գափուտը-
47 նա պիր թահ եուվարլտտը ։ վ֊է Մէճտէլի Մէրեէմ
իլէ Եուսանըն ը֊ֆո֊եօ Մէրեէմ անըն վադ՝ օլուհտը-
ղը եէրի պադըշյօրլար խոր ։

ՊԱՊ 16

1 Վ֊է սէպթ կիւնիւ կէչտիքտաէն սոնկրա , Մէճտէլի
Մէրեէմ վէ Եա՛գուպըն Ը֊ֆո֊եօ Մէրեէմ իլէ Սա-
լոմի կէլիպ անտա սիւրմէք իւզրէ , պահարլար տա-
2 Թուն ալտրը օլմալարըյլէ , Հաֆթթանըն իլէ կիւնիւ ,
տապահ՛լայըն կիւնէշ տօղար իբէն գապրա կէլտի-
3 լէր ։ վ֊է պիրի պիրինէ՝ Գապրըն գափուտընտան
Թաշը պիզէ քի՞մ եուվարլայտագ տըր՝ տէյօրլար
4 իտի ։ (վ֊է պագտրդլարընտա Թաշը եուվարլանմըշ
5 կէօրտիւլէր ։) զիրա փէք պէջիւք խոր ։ վ֊է գապրա
կիրտիքլէրինտաէ , պէյտղ լիպտա կիյինմիշ տաղ
Թարաֆտտա օթուրտուր պիր նէվճիվան կէօրմէլէրիյ-
6 լէ , միւԹէհայլեր օլտրլար ։ Օլ տաիի անլէրէ՝
ՄիւԹէհայլեր օլմայընըղ պիզ տալդ օլտունմըշ Նա-
զարէթլի Ցիսուսը արայօրսընըղ . գէյտմ էթտի ,
պուրատտա տէյիլ տիր , իչթէ անը վադ՝ էթտիքլէրի
7 նէը . Լաբին պիզ կիտիպ , անըն շայիրտլէրի իլէ
Պետրոսա՝ Օ պիզտէն էվվէլ ձէլիլէ վարաճագ , պի-
զէ ատէմյի կիպի անը օրատա կէօրէճէքպինիզ՝ տէ-
8 յինիզ , տէտի ։ վ֊է [սէրի՛էն] գապրտան չըգըպ
գաչտրտար . վէ քէնտիլէրինի Թէթրէտէ վէ հայրէթ
ալմադըն գօրգուլարընտան հիչ պիր քիմսէյէ պիր շէյ
սէպյլէմէտիլէր ։
9 Վ֊է Ցիսուս հաֆթթանըն պիրինճի կիւնիւնտաէ , տա-
պահ՛լայըն գէյտմ էթտիքտաէն սոնկրա , էվվէլտա՝ տէ-
բտանինտաէն էէտի ճինն էխրաճ էթմիշ օլտըղը Մէճ-
10 տէլի Մէրեէմէ կէօրիւնտիւ ։ Մէրգուտէ տաիի կի-
տիպ մուգատտէմա անընէլ պէրապէր օլտնլտրա ,
հաս էչբիպ աղլամագտա օլտրգլտրը հալտէ խապէր

11 վէրտի ։ Անլէր իսէ անդն տիրի օլուպ՝ պունա կէօ-
բիւնտիւյիւնիւ իչիթտիքլէրինտէ , ինանմատըլար ։
12 Վ՚է պունտան սօնկրա անլէրին իքիսինէ , պիր
քէջի էիւրիւյէրէք կիտէրլէր իքէն , պաշդա հէյ՚էթ-
13 տէ կէօրիւնտիւ ։ Անլէր տախի վարըպ՝ սա՚իրլէրէ
խապէր վէրտիլէր իսէ տէ , պունլարա տախի ինան-
մատըլար ։
14 Պա՚տէհու օն պիրլէրէ սօֆրատա օթուրուբլար
իքէն կէօրիւնիւպ , գէյտմ՚ էթմիշ օլտղընը կէօ-
րէնլէրէ ինանմատըգլարընտան տօլայը , իսմանսըզ-
լըգլարը վէ գալալէրինին ղըլղէթի իչիւն անլէրի
թէվպիխ էյլէտի ։
15 Վ՚է անլէրէ տէտի քի՝ Պիւթիւն տիւնեայա կի-
16 տիպ՝ հէր մախլուգա պէշարէթի վա՚զ էտինիզ ։ Ի-
ման կէթիրիպ վաֆթիշ օլունան խէյլա պուլաճադ ,
վէ իման էթմէյէն՝ ա՚ալէյհինէ հիւքմ օլունաճադ տըր ։
17 Վ՚է իման էտէնլէր իլէ շու՚ա՚ալամէթլէր պէրապէր
պուլունաճադ . եա՚նի պէնիմ իսմիմ իլէ ճինլէր իթ-
բաճ էտէճէքլէր , եէնի լիսանլար սէօյլէյէճէքլէր .
18 Եըլանլար թութաճադլար , վէ միւհլիք շէյ իչմէլէր
տախի ասլա անլէրէ զարար վէրմէյէճէք . խասթա-
լար իւզէրինէ էլլէրինի գօյաճադլար , անլէր տախի
շիֆա պուլաճադ տըր ։
19 Իմոի Բապպ անլէրէ սէօյլէտիքտէն սօնկրա , սէ-
մայա բէֆ՝ օլունուպ՝ Ալլահըն սաղընտա ճիւլուս
20 էթտի ։ Անլէր տախի չըգըպ հէր եէրտէ վա՚զ էտէր-
լէր իտի , Բապպ տախի անլէր իլէ՚ տամիլ օլուպ՝
պէրապէր պուլունան՝ ա՚ալամէթլէր վասըթտասըյլէ
քէլտմը խապաթ էտէր իտի ։ Ամին ։

ԻՆՃԻԼ

ԼՈՒԿԱՆԸՆ ԹԱՀԻՐԻ ԻՒԶԻԼ

ՊԱՊ 1

1 Ի՛յ Ֆաղիլէթլի Թէօֆիլօս , իզթիտաատէն կէօզլէ-
րիյլէ կէօրէնլէրին վէ քէլտմըն խատէմէի օլտնլա-
2 րըն՝ Մէյտանէմիզտէ եաղինէն միւեէյլէմ՚ օլան նէս-
3 նէլէրի պիզէ նագլ էթմիշ օլտրգլարընտա կէօրէ՚ նի-
չէ քիմսէլէր անլէրին՚ա՚լ էթ թէէրթիպ թէ՚լիֆինէ
միւպաշէրէթ էյլէմիշ օլտրգլարը ճիտէթլէ , պէն
տախի էն էվվէլինտէն հէր շէյի քէմալ ի տիգգաթ-
4 լէ թէհարրի էթմէյիմտէն , Սանա թա՚լիմ օլունան
շէյլէրին հագիգաթընը պիլմէքլիյին իչիւն , սանա
ճիւմլէսինի օրրատըյլէ եաղմագ պանա միւնասիպ
կէօրիւնտիւ ։
5 Եէհուտիյէ մէլիքի Հէրօտէսին էյտմընտա , Ա-
պիա նէվպէթինտէն Զաքարիա նամընտա պիր քհա-
հին պուլունուպ զէվճէսի տախի Հարուն գըզլարըն-
6 տան օլարագ , իսմի Էլիսապէթ իտի ։ Իքիսի տախի
Ալլահըն հուզուրընտա սալիհ օլուպ՝ Բապպըն ճիւմ-
լէ էվամիը ու ահքամընըն պիլտա գուսուր իճրա-
7 սընտա պուլունուրլար իտի ։ Վ՚է Էլիսապէթ՚ագիր
օլտրգընտան էվլատսըզ օլմադըպ , իքիսի տէ խայլի
8 եաշլը իտիլէր ։ Վ՚է վագը՚ օլտուս քի՝ մէրդում քէն-

ան նեվակեթի սըբասընատա , Ալլահըն հուզուրընատա
9 քէհանեթ խըտմեթինի իճրա էտեր քզէն , փէհա-
նեթ 'ատեթի իւզրե Բապպըն հէյքելինե կիրիպ
պուխուր եագմագ գուր'ասը քէնտինե տիւշտիւ :
10 Վէ գավմըն պիւթիւն ճեմա'աթը տախի պուխուր
11 վագթընատա խարիճաե տու'ա էթմեքտե քզէն , Բապ-
պըն մէզէյի պուխուր մէզպահընըն սաղընատա տու-
12 բուպ՝ անա կէօրիւնտիւ : Վէ Զաքարիա անը կէօ-
բիւնճե միւղթարիպ օլուպ՝ քէնտիսինե գօրգու կէզ-
13 ան : Վէ մէլէք անա՝ Գօրգմա , էյ Զաքարիա , զի-
բա նէյսաղըն գապուվ օլունմուղլե զէվճէն Էլիսա-
14 պեթտէն սէնին պիր օղլըն օլաճագ , վէ անա *Եու-
15 հաննա թէսմիյե էտեճեքսին : Վէ սանա սիւրուր
վէ շատըգ օլուպ՝ անըն վէլատէթինտէն չօգ քիմ-
16 սելէր մէսրուր օլաճագ տըր : Զիբա Բապպըն հու-
զուրընատա պէօյիւք օլուպ՝ ասլա շէրապ վէ միւս-
քիր իչմեյեճեք , վէ հէնան վալիտէսինին բահմին-
17 տէն Բուհ իւլ Գուտս իլէ մէմլու օլաճագ տըր : Վէ
պէնի Իսրայէլտէն չօգ քիմսելէրի՝ քէնտիլէրին Ա-
լլահը օլան Բապպա բիւճու՝ էթտիրիպ՝ փէտէրլէրին
դալպլէրինի էվլատտա , վէ 'ասիլէրի սալհէլէրին 'ագ-
լընա տէօնտէրիպ՝ Բապպա Հաղրըլանմըշ պիր գավմ
18 Թէհիյյէ էթմէք իւզրէ , Էլիյանըն բուհը վէ գուտ-
բէթիյլե անըն էօնիւնճե կիտեճեք տիր՝ տէտի : Զա-
քարիա տախի մէլէյէ՝ Պունու նէտէ՞ն պիլէյիմ.
զիբա պէն իհթիյար իմ , զէվճէմ տախի խապլը եաշ-
19 լը տըր՝ տէտի : Վէ մէլէք անա ճէվապէն՝ պէն Ա-
լլահըն հուզուրընատա տուրան ճէպրաիլ իմ , վէ սա-

* ՐԱՊՊԸՆ 'ինայէթի :

նա սէօյլէյիպ պու շէյլէրի Թէպշիր էթմէյէ իրսալ
20 օլունտըմ : Վէ իշթէ սէն վագթընատա իհմամ օ-
լունաճագ սէօզլէրիմէ ինանմատըղըն իչին , պուն-
լարըն վագուտ՝ պուլաճագը կիւնե տէկին տիլսիզ օ-
լուպ սէօյլէմէյէ միւգթէտիր օլմայաճագսըն՝ տէ-
21 տի : Վէ գավմ Զաքարեայը պէքլէմէքտե օլուպ՝
հէյքելտե Թէհէխխուրինե Թե'աճճիւպ էտիյօրլար
22 իտի : Օլ տախի տըշարըյա չըգտըգտա , անլէրե
սէօյլէմէյէ միւգթէտիր օլմատըղընտան , հէյքելտե
պիր բուչա կէօրմիւշ օլտըղընը անկլատըլար . Օլ
տախի անլէրե իշարէթլէ Թեֆհիմ էտերէք՝ տիլսիզ
23 գալտը : Վէ վագը՝ օլտու քի՝ խըտմեթինին կիւն-
լերի Թեմամ օլմաղլե , քէնտի խանէսինէ կիթտի :
24 Վէ օլ կիւնլերտէն սոնկրա , զէվճէսի Էլիսապեթ
25 համիլե օլուպ՝ Բապպ պէչի էն նաս 'այպըմը գալ-
տըրմագ իչին , պունա հիւան ի նազար գըլտըղը է-
լատտա պէօյլե էլլէտի՝ տէյէրէք քէնտինի պէշ այ
կիղլէտի :
26 Վէ այթընճը այտա մէլէք ճէպրաիլ Ալլահ Թա-
բաքընատան , ճէլիլտե վագը՝ Նազարէթ նամ պիր
27 շէհրե , Տաուտ խանէտանընատան Եուսուֆ իսմինտե
պիր ատամ նիշանը օլան պիր պաքիրէնին նէզտինե
կէօնտէրիլտի . վէ օլ պաքիրէնին խամի Մէրյեմ իս-
28 տի : Վէ մէլէք մէրգուտինին նէզտինե կէլիպ՝ Ա-
լամըն 'ալէյք , էյ լութֆա նա՛իլ օլմուշ դ-ւէյէ ,
Բապպ սէնին իլէ տիր . սէն նիտա պէչինտե միւ-
29 պարէք սին՝ տէտի : Ո իսկ դէյէչ կէօրմիւքտե , քէ-
լամընատան միւղթարիպ օլուպ՝ Պու նա՞սըլ սէլամ
30 օլա՝ տէյիւ Թէֆէքքիւր էտեր իլէն , Մէլէք անա՝
Գօրգմա , էյ Մէրյեմ , զիբա Ալլահըն 'ինտինտե

31 լուեցՔ պուլտըն : Վ՚է իշեռ համլէ օլուալ՝ պիր
օղուլ տօղուրաճադըն , վէ անա Յիսուս Թէս-
32 մէյէ էտէսին : Ո պէզիւք օլուալ՝ անա իմն իւլ
Մուհամ՚ալ տէնիլէճէք , վէ Բապպ Ալլահ անա
33 փէտերի Տաուաթն Թախթընը վէրճէճք տիր : Վ՚է
պէյթ ի Եա՚գուպըն իւզերինէ իլ էլ եպէտ հիւ-
քիւէեթ սիւրիւալ՝ մէլէքիւթիւնինէն նիհայէթի օլ-
34 մայաճագ տըր՝ տէտի : Մէրեէմ իսէ մէլէյէ՝ Պու
նաՔ՚ըլ օլա պիլիր , չինՔի պիր երի պիլէ՞մ՚ տէտի :
35 Մէլէք տախի անա ճէվապընն՝ Սէնին իւզերինէ Բուհ
իւլ Գուաս կէլիալ՝ Մուհամ՚ալըն գուաւրէթի սանա
կէօլկէ օլաճագ . պու էճլաէն ակՔաէն Թէվէլլիւա
էտէճէք մուգաատաէս զաթա տախի Իաֆնուլլահ տէ-
36 նիլէճէք տիր : Վ՚է իշեռ գաբիպէն Էլիսապէթ տա-
խի իսթիյարլըղընտա պիր օղլա համլէ օլուալ՝ պու
37 ա՞յ օլ ՚ագիր տէնիլէնէն ալԹընճը պյը տըր . Ձիրա
՚էնտա Ալլահ հիչ պիր շեյ զայը ի միւՔիւն տէյիլ
38 տիր՝ տէտի : Վ՚է Մէրեէմ՝ Իշեռ Բապպըն ճաբի-
յէսի , պանա աէօղլիւնէ կէօրէ օլսուն՝ տէմէսիյլէ
մէլէք անըն նէզտինաէն կիԹտի :
39 Վ՚է Մէրեէմ օլ կիւնլէրտէ գալդըպ ՚ալ էլ ՚ա-
ճէլէ տաղլար ճիվլարընտա , Եէհուտա շէհրինէ կի-
40 տիալ՝ Զաքարիանըն խանէսինէ կիրերէք , Էլիսապէ-
41 Թէ սէլամ վէրտի : Վ՚է Էլիսապէթ Մէրեէմին սէ-
լամընը իշիԹտիյի կիալի , չօճուգ անըն րահմինտէ
սըչրատը . վէ Էլիսապէթ Բուհ իւլ Գուաս իլէ մէմ
42 լու օլուալ՝ Պիւլէնտա ալաղէ չաղըրաբաճ տէտի քի՝
Սէն պէչի էն նիսա միւպարէք սին , վէ սէնին րահ-
43 մինին մահսուլը միւպարէք տիր : Վ՚է պու պանա նէ՞-
ըէտէն օլտու քի՝ Բապպըմըն վալիւէսի եանըմա կէ-

44 լէ : Ձիրա իշեռ սէլամընըն սէսի գուլաղըմա տէյ-
տիյի կիալի , չօճուգ րահմինտէ շատըղտան սըչրա-
45 տը : Վ՚է նէ միւպարէք տիր իմնն կէԹիրմիշ օլան .
պիրա Բապպ Թարաֆընտան անա սէյլէնիլէն շէյ-
46 լէր իմանտ օլունաճագ տըր : Մէրեէմ տախի՝ ճա-
47 նըմ Բապպա Թա՚զիմ էտիպ՝ Րուհըմ խէլասքէա-
48 րըմ օլան Ալլահտա շատմանն օլտու : Ձիրա ճաբի-
յէսինին էտնա հալինէ նազար գըլըը , վէ իշեռ
շիմտէն սօնկրա ճիւմլէ նէօլէր պանա՝ նէ միւպա-
49 րէք տէյէճէքլէր տիր . ՁիՔիքի Գատիր պանա պէօ-
յիւք շէյլէր էյլէտի . Անըն իսմի տախի գուաուտա
50 տըր : Վ՚է մէրհամէթի նէօլտէն նէօլէ քէնտինտէն
51 գօրգահլըրըն իւզերինտէ տիր : Քէնտի պազուսըյլէ
գուաւրէթ իսրաէլ էյլէտի . միւԹէքէպպիրլէրի գալը-
52 լէրինին էճքլաարընտա փէրիշտան էյլէտի : Գուաւրէթ
սահիպլէրինի Թախթլարընտան էնտիրիպ՝ էտնալա-
53 րը իւճէլէԹտի : Ա՚ճ օլանլարը նի՚մէԹլէր իլէ տօ-
54 յուրուպ՝ զէնկինլէրի պօշ կէօնտէրտի : Էճատաը-
մըզա սէյլէտիյի իւզրէ՝ Ա՚պրահամ իլէ անըն զուր-
րիյէթինէ իլ էլ եպէտ օլան մէրհամէթի Թէզէքքիւր
55 էտիպ , Գուլը Իսրայէլէ իմտատա էյլէտի՝ տէտի :
56 Վ՚է Մէրեէմ անըն եանընտա իւչ այ գալըրգա-
տան սօնկրա , քէնտի խանէսինէ ՚ավէտէթ էյլէտի :
57 Վ՚է Էլիսապէթին միւատէթ ի վագ՚ը Համլի Թէ-
58 մամ օլտըգտա , պիր օղուլ տօղուրտու : Վ՚է գօն-
շուլարը իլէ ագրապտասը Բապպըն անա ՚ազիմ մէր-
համէթ էյլէտիյինի իշիԹտիքլէրինտէ անըն իլէ պէ-
րապէր սեվինիրլէր իսի :
59 Վ՚է վագը՝ օլտու քի սաքիղնճի կիւնտէ մա՚սու-
մը խաԹն էԹմէյէ կէլիալ անա փէտերինին Համիյլէ

60 Զաքարեա Թէամիյէ էթ-տիլէը։ Լաքին վալիտէսի
ճէվապ վէրիպ՝ խայր, անճաղ Եուհաննա Թէամիյէ
61 օլուն-ճաղ տըր՝ տէտի։ Անդէր տախի մէրդուամիյէ՝
Ագրապանտա պու իսմ իլէ միւսէմմա պիր քիմսէ
62 եօգ տըր՝ տէտիլէր։ Վ՚է՝ նէ՞ իսմ իլէ Թէամիյէ օ-
լուն-մասընը խաթէրսին՝ տէյիւ իշարէթլէ փէտէրին-
63 տէն սո՚ալ էթ-տիլէր։ Օլ տախի պիր լէվկա խա-
Թէյիպ՝ իսմի Եուհաննա տըր՝ տէյիւ եազտըղըն-
64 տա, ճիւմլէսի Թէ՚աճճիւպ էթ-տիլէր։ Վ՚է հէման
աղղը վէ տիլի այէըլպ՝ Ալլահա համտն էտէրէք Թէ-
65 քէլլիւմ էյլէտի։ Վ՚է էթ-րաճիտա Թէամիքբիւն է-
տէնլէրին ճիւմլէսինէ գօրգու տիւշիւպ՝ պու նէս-
նէլէրին քեաճիքէսի Եէհուտիյէնին պիւթիւն տա-
66 զիսթանրնտա շայը՝ օլտրագ, Իշիտէնլէրին ճիւմլէ-
սի, ՚Աճէպա պու մա՚սումմ նէ՞ օլտճագ տըր՝ տէ-
յէրէք, Ը-ֆո-՚-ՈՒ-ը խաթէրըլտրընտա հըքիգ էթ-տի-
լէր։ վէ Բապպէն էլի անըն իլէ խոի։
67 Փէտէրի Զաքարեա տախի Բուհ իւլ Գուտս իլէ
մէմնու օլուպ իլհամ իլէ սէօյլէյէրէք, տէտի քի՝
68 Իսրայէլին Ալլահը Բապպ միւտտարէք օլսուն, չիւնքի
գաւմընը զիյարէթ էտիպ՝ անը ֆիտիյէ իլէ խէլտա
69 էյլէտի։ Վ՚է գաուիմտէն պէրու մուգաատէս փէյ-
70 ղամպէրլէրինին աղղընլէ սէօյլէտիյի իւզրէ, Տիւշ-
մէնլէրիմիզտէն վէ պիզէ պիլ՝ ճիւմլէ պուղդ էտէն-
71 լէրին էլինտէն խէլտա օլմագ իւզրէ, Գուլը Տաուս-
տըն խանէտանրնտա պիզիմ իչիւն *խէլտա ը ՚ազիմ՚՚
72 իղհար էյլէտի. Թա քի էճտատտրմընդա մէրհամէթ
73 էտիպ՝ քէնտի մուգաատէս ՚ահտընը, եա՚նի տիւշ-

* Ես. խելտա պուչնուղը

մէնլէրիմիզին էլինտէն գուրթուլմընդ օլտրագ, [՚էօմ
74 րիւմիւզիւն] ճիւմլէ կիւնլէրինտէ փէնտի հուզու-
ըընտա, գուտսիյէթ վէ սալահ իլէ պիլտա խավֆ
քէնտինէ ՚իպատէթ էթ-մէմիզին իհսան էյլէմէք ի-
75 չիւն՝ փէտէրիմիզ Ապրահամ էթ-տիյի եէմինի
76 խաթըրտա կէթիրէ։ Այն տախի, էյ մա՚սում, Մի-
թա՚ալըն փէյղամպէրի Թէամիյէ օլսունճագտըն.
77 Զիրա այն ղուվվէթլէ ղալը ը մէվթտէ օթթուրանլա-
րա գիյտա վէրմէք վէ այագլարըմընդը թարիգ ի սէ-
լամէթէ կէօթիւրմէք իւզրէ, Ալլահըմընդըն շէֆգաթ
ու մէրհամէթինտէն նասիպ ումդան ՚՚ՈՒՆԷ եիւճէլէր-
78 տէն գիյարէթիմիզ իչիւն կէլմէկլէ, Գաւմընա կիւ-
նահլարըն ՚ափվը իլէ օլան խէլտսը ի՚լամ էթ-մէք ի-
79 չիւն, Բապպէն եօլտարընը հազրըլամագ իւզրէ ա-
նըն էօնիւնտէն կիւտէճէքսին։
80 Վ՚է մա՚սում պէօյիւյիւպ Բուհտտա գուվվէթլէ-
նիր, վէ Իսրայէլէ եէվմ՚ ի զուհուրընտա տէկին չէօլ-
լէրտէ տուրտուր իտի։

ՊԱՊ 2

4 Օլ կիւնլէրտէ պիւթիւն տիւնեանըն թահրիր ի նու-
ֆուսը իչիւն Գայսէր Ավգուսթօս Թարաֆընտան
2 ֆէրմանըն սիւտուրը վագը՝ օլտու. Պու իլք Թահ-
3 րիր Գիրինիօս Սուրիա վալիսի իքէն օլտու։ Վ՚է
ճիւմլէսի Թահրիր օլունմագ իչիւն, հէր քէս քէն-
տի շէհրինէ կիւտէր իտի։
4 Իմտի Եուսուֆ տախի Տաուտըն պէյթ վէ նէս-
լինտէն օլմաղլէ, Համիլէ օլան նիշանլուսը Մէրիեմ
5 իլէ պէրապէր Թահրիր օլունմագ իչիւն, Ճէլիլտէն
Նազարէթ շէհրինտէն Եէհուտիյէյէ, Պէյթլէհեմ
տէնիլէն Տաուտըն շէհրինէ չըգտը։

6 վ֊է վագը՝ օլաու֊ քի անլէը օրաաա իքէն, մեր-
գուամէնին միւաուեէթ ի վալ՝ ը համլի թէմամ օլ-
7 աըգաաա, իլք օղլընը ասղուրաու֊ վէ անը գուննաագ-
լայըզ՝ քէնաիլէրէ խանաա եէր օլմամաղլէ, եէմլիք-
աէ եաթ֊ըրաը։
8 վ֊է օլ ճիվարաա, օվաաա գալըզ սիւրիւլէրինի
9 կէճէլէյին պէքլէյէն չօպանլար վար իսի. վ֊է իշ-
թէ Բապպէն մէլէյի իւղէրլէրինէ էնիզ՝ էթրաֆըլ-
ըընաա Բապպէն ճէլալի զէյա վէրմէքլէ, զէյաաէ-
10 սէյլէ խաւֆ էյլէսիլէը։ վ֊է մէլէք անլէրէ՝ խաւֆ
էթմէյինիզ, զէրա իշթէ պիւթիւն գավմա վուգու՝
պուլաճագ պիր սիւրուր ը՝ աղիսի սիզ թէպշիր է-
11 աէրիմ. Զինքի սիզ պու կիւն Տաուտըն շէհրինաէ
Մէսիհ վէ Բապպ օլան խէլաաքւար ասղմուշ տըր։
12 վ֊է գուննաագլանմըշ վէ եէմլիքաէ եաթ֊ար պիր մա՛-
սում պուլմանըզ սիզէ նիշան օլաճագ տըր՝ աէսի։
13 վ֊է անսըզըն մէլէք իլէ պէրաաէր ճիւնուա ի սէ-
մավիյէնին պիր ճիւմհուրը հազըր պուլունուազ, Աէ-
14 լահա աէնա էաէրէք՝ Իյն եիւճէլէրաէ Ալլահա համա,
եէր իւղէրինաէ աէլաամէթ, աաէմլէրաէ հիւան ի բի-
ղա՝ աէսիլէը։
15 վ֊է մէլէքլէր եանլարընաան աէմայա չըգաըգլա-
ըընաա, օլ չօպանլար պիրի պիրինէ՝ Շիմոի Պէթ-
լէհէմէ գաաար վարըպ, Բապպէն պիզէ պիլդիրաէյի
16 պու վագը՝այը կէօրէլիմ՝ աէսիլէը։ վ֊է՝ալ էլ՝ա-
ճէլէ կիսիպ՝ Մէրեէմ իլէ Եուաուֆը վէ եէմլիքաէ
17 եաթ֊ան մա՛սում պուլըրլար։ վ֊է կէօրսիւքաէն
սոնկրա, պու մա՛սումէն հագգընաա քէնաիլէրէ
18 սէօյլէնիլէն շէյի էթրաֆա նէչը էթսիլէը։ վ֊է ի-
շիաէնլէրին ճիւմլէսի չօպանլարըն քէնաիլէրէ սէօյ-

19 լէսիբլէրի շէյլէրէ թէ՛աճճիւպ էթսիլէը։ Մէրեեմ
տաիի պու նէանէլէրին ճիւմլէսինի գալպինաէ թէ-
20 ֆէքքիւր էաէրէք հրիզ էաէր իսի։ վ֊է չօպանլար՝
քէնաիլէրինէ սէօյլէնիլսէյի վէճճէլ, իշիսիպ կէօր-
սիւքլերի ճիւմլէ շէյլէրաէն տօլայը Ալլահա համա
ու սէնա էաէրէք՝ աավաէթ էթսիլէը։
21 վ֊է մա՛սումէն խէթ֊անը իշիւն սէքիզ կիւն թէ-
մամ օլաըգաաա, օ տաճա ՚ա֊ա բահմինաէ մէվճուա
օլմազաան էվվէլ մէլէք թաաաքինաան թէսմիյէ
օլունաըզը իւղէրէ Յիսուա թէսմիյէ օլունուա։
22 վ֊է Մուսանըն շէրի՛աթը միճմիպինճէ անլէրին
էյամ ը թաաթհիրի թէմամ օլաըգաաա, հէր իլք
տօղան էրքէք չօճուգ Բապպա մուգաատաէա տէնիլէ
23 տէյիս, Բապպէն շէրի՛աթինաա մուհաբբէր օլաըզը
24 իւղէրէ մա՛սումը Բապպա թագսիմ էթմէք, վ֊է
Բապպէն շէրի՛աթինաա պիր չիֆթ գուամուս եաթօտ
իքի կէօյէրճին եավլուսը պուլյուբըլաըզը իւղէրէ,
գուբպան՝արզ էթմէք իշիւն անը Եէրուշալիմէ չը-
գաբաըլար։
25 վ֊է իշթէ Եէրուշալիմաէ Միմ՛օն իսմինաէ սալիհ
վէ միւթթագի պիր ատամ պուլունուազ՝ Իսրայէլին
թէսէլլիսինէ միւնթագըր օլաբագ, Բուհ իւլ Գուաա
26 անըն իւղէրինաէ իսի։ վ֊է Բապպէն Մէսիհինի կէօր-
մէյինճէ էօլիւմ կէօրմէյէճէյի՝ Բուհ իւլ Գուաա
թաաաքինաան քէնաիսինէ վահի օլունմըշ իսի։
27 վ֊է՝աաէթ ի շէրի՛աթ իգթիզաաընը հագգընաա
իճբաա էթմէք իւղէրէ՝ վալիաէյին մա՛սում Յիսուաը
իչէրի կէթիրսիքլէրինաէ, մէզքիւր տաճի Բուհընը
28 տէլալէթմէյէ հէյքէլէ կէլիպ՝ Անը գուճաղընաա ա-
29 լաբագ՝ Ալլահա համա էսիպ, Եա Բապպ՝ շիմոի

սենին քելամընա կէօրէ գուլըները սելամէթլէ սալը
30 վէրիրսին. Զիրա կէօզլէրիմ պիլ ճիւմլէ միլլէթլէր
31 հուզուրընտա, թա՛ինֆէլէրին թէնվիլին իչիւն նուբ՝
32 վէ գավմին իսրայէլ շան օլմագ իւզրէ՝ Հաղըրլա-
տըղըն խելասընը կէօրտիւլէր՝ տէմի։
33 Վ֊է վալիտէսի իլէ Եուսուֆ անըն հագդընտա
34 սեօյլէնիլէն շէյլէրէ թէ՛ամամիպ էտէրլէր խոր։ Ամի
՛ոն տախի անլէրէ խայր տու՛ա էտիպ, անըն վալի-
տէսի Մէրեէմէ տէմի քի՝ Իշթէ պու Ֆա՛ատմ Իա-
բայէլտէ չօգ քիմսէլէրին տիւշմէսի վէ գալգմասը
իչիւն վէ ՛ալէյհինտէ սեօյլէնիլէճէք պիր ՛ալամէթ
35 օլմագ իւզրէ վագ՛ օլունմըշ տըր. (Վ֊է սենին քէն-
տի ճանընա տախի պիր գրլըճ կէչճէք.) Թա քի
չօգ գալպլէրին էֆքէարը քէշֆ օլունա։
36 Վ֊է Աէլէր սըպթընտան՝ Ֆանուէլին գրլը Հաննա
նամ պիր նէպիյէ վար իտի. Մէրգումէ խայլի եաշ-
լը օլուպ պէքեարէթի վագթընտան նէտի եըլ գո-
37 ճա իլէ եաշամըշ օլուպ՝ թոգրիպէն սէքսէն տէօրթ
սենէտէն պէրու տուլ գալտըպագ, կէճէ կիւնտիւզ
օրուճ վէ տու՛ա իլէ ՛իպատէթ էտէրէք, Հէյքէլտէն
38 այրըլմազ իտի։ Օլ տախի օ սա՛ատտա Հաղըր պու-
լունուպ՝ Բագպա Համո էտէրէք, Եէրուշալիմտէ
խելասա միւնթազըր օլանլարըն ճիւմլէսինէ անըն
Հագդընտա սեօյլէր իտի։
39 Անլէր տախի Բագպըն շէրի՛ատը միճիպինճէ
ճիւմլէ վաճիպ օլան շէյլէրի իճրա էթմէքտէն ասնկ-
րա, ձէվնլէ, քէնտի շէհրլէրի Նազարէթէ ՛ավտէթ
40 էթմէրլէր։ Մա՛սում տախի պէօյիւլուպ վէ Բուհտա
գուվվէթլէնէրէք՝ վէ հիքմէթ իլէ մէմլու օլարագ,
Աէլահըն լութֆը անըն իւզէրինտէ իտի։

41 Վ֊է անըն վալիտէյնի հէր սենէ ֆըսհ պայրամընա
42 տա, Եէրուշալիմէ կիտէրլէր իտի։ Վ֊է Յ֊ո֊ս֊ն
էքի հաշընտա իքէն, անլէր պայրամըն ՛ատէթի իւզ-
43 րէ Եէրուշալիմէ չօգըպ՝ Իյամընը թէմամ էտիպ
՛ավտէթ էթմէրլէրինտէ, չօճուգ Յիսուս Եէրուշա-
լիմտէ գալար. վէ Եուսուֆ իլէ վալիտէսի պունու
44 պիլմէյէրէք՝ Եօլտաշլար արասընտա տըր զաննըյլէ
պիր կիւնլիւք եօլ կիթմիշլէր իքէն, անը ագրապա
իլէ աշինալարընըն արասընտա արատըլար իսէ տէ,
45 Պուլմամընըլէ, անը արայարագ Եէրուշալիմէ տէօն-
46 տիւլէր։ Վ֊է իւչ կիւնտէն սօնկրա, անը Հէյքէլտէ
մու՛ալլիմլէր արասընտա օթուրմագտա, վէ անլէրի
տինկլէյիպ անլէրէ սու՛ալլար իրատ էթմէքտէ պուլ-
47 ատլար։ Վ֊է անը իչիտէնլէրին ճիւմլէսի տախի տի-
րայէթինէ վէ ձէվապլարընա Հայրէթտէ գալըրլար
48 իտի։ Վ֊է անը կէօրտիւքլէրինտէ միւթէհայիր օ-
լուպ վալիտէսի անա՝ Էյ օղուլ, պիզէ նի՞չիւն պէյլէ
էթտին. իշթէ փէտէրին վէ պէն էլէմ չէքէրէք սէ-
49 նի արայօր իտիք՝ տէմի։ Օլ տախի անլէրէ՝ պէնի
նի՞չիւն արայօր իտինիզ. Փէտէրիմին ԴԷՊՔինտէ պու-
լունմագլըզըմ վաճիպ իտիկինի պիլմէ՞զ մի իտինիզ՝
50 տէմի։ Վ֊է անլէր քէնտիլէրէ սեօյլէտիյի սէօզիւ-
51 ֆէհմ էթմէտիլէր։ Օլ տախի անլէր իլէ պէրապէր
էնիպ Նազարէթէ կէլտի, վէ անլէրէ իթա՛ատ է-
տէր իտի. վալիտէսի տախի պու սեօզլէրին ճիւմլէ-
սինի գալպլինտէ հըֆզ էտէր իտի։
52 Վ֊է Յիսուս հիքմէթ վէ գամէթտէ վէ Աէլահըն
վէ ինսանըն հիւսն ի նազարընտա քեսպ ի թէրագ-
զի էտէր իտի։

ՊԱՊ 3

1 Վ է Թիպարիոս Գայսերին սալթանաթընըն օն պե-
շինճի ակնէսինաե , փոնթոսը Փիլաթոս Եհհուտիյէ
վալիսի , վե Հերօտես ձէլիլին բ՛իս ի բուս՛ը , վե
դարնաաշը Փիլիպպոս Իթուրիա իլէ Թրախոնիթիս
տիյարընըն բ՛իս ի բուս՛ը , վե Լիսանիաս Ապիլի-
2 նէնին բ՛իս ի բուս՛ը , վէ Հաննա իլէ Գայաֆանըն
քէհանէթ ի 'ուզմայարը էանասընատա՝ պէրրիյէտ
Զաքարեանըն օղլու Եուհաննայա Աղլահըն քէլամը
3 կէլըի . Օլ տաիի Իրատան ճիվարընատա վագը՝ ճիւմ
լէ մահալլէրե կէլիպ՝ կիւնահլարըն 'ափվը իչիւն
4 Թէվպէ վաֆթիզինի վա՛ղ էաեր իտի . Նիթէքիմ
Իշա՛էա փէդդամպէրին քէլամլարընըն քիթապընատա՝
Բապպըն եօլընը հազըրլայըպ , Թարիղլէրինի տօղ-
5 բուլտընըզ . Հէր տէրե տօլուպ՝ հէր տաղ վե Թէ-
փե ալչագլանարադ , էյրիկլեր տօղրու վե սարփ եօլ-
6 լար տիւզ օլաճագ տըր . Վէ քեաֆֆէ ի պէշեր
Աղլահըն խելասընը կէօրէճէք տիր՝ տէյէրէք , պեր-
բիյէտե նիտա էաէնին սէտասը՝ տէյիւ Թահրիր օ-
ղլունմըշ տըր :
7 Իմոի քէնտի եէտիյլէ վաֆթիզ օղունմադա չըդըպ
կէլէն ճէմա՛աթլարա՝ Էյ էնկերէք նէսլի , կէլէճէք
զաղզաղտան դաչմագլըդը տիրէ քի՞մ կէօսթէրտի :
8 Իմոի Թէվպէկէ լա՛ղ սէմերե հուսուլէ կէթիրի-
նիղ . վե քէնտի քէնտինիղէ՝ փէտերիմիզ Ապրա-
համ տըր՝ տէմէյէ պաշլամայընըզ , դնրա տիրէ տէ-
րիմ քի՝ Աղլահ Ապրահամա շու Թաշլարատան ալէ
9 Եվլատ վիճճուատ կէթիրմէյէ գատիր տիր : Հէմ
տաիի Հալա պալթա աղաճլարըն քէօքճինճէն էա-

նընա գօնուլմըշ տըր . իմոի էյի մէյվէ վէրմէյէն
10 Հէր աղաճ քէսիլիպ աթէշէ աթըլըր՝ տէր իտի : Ճէ-
մա՛աթ տաիի՝ Պու սուբէթատ պիզ նէ՞ իշլէյէլիմ՝
11 տէյիւ անատէն սո՛ալ էթտիլէր : Օլ տաիի անլէ-
րէ ճէվապընատա , Իբի Էնթարիսի օլան՝ պիրիսինի
օլմայատա վէրօրէն , Թա՛ամը օլան տաիի պէօյլէ էյ-
12 լէսին՝ տէտի : Վէ վաֆթիզ օլունմադ իւզրէ կէօմ
րիւքճիւլէր տաիի կէլիպ , անա՝ Էյ մու՛ալլիմ , նէ՞
13 իշլէյէլիմ՝ տէտիքլէրինին իւզէրինէ , Սիզէ էմր օ-
լունմատատան զէյատէ պիր շէյ Թաւէպ էթմէյինիղ՝
14 տէտի : 'Ադէթլէր տաիի՝ Պիզ տէ նէ՞ իշլէյէլիմ՝
տէյիւ անա սօրտուլար . վե անլէրէ՝ Փիմէյէ զուլմ
էթմէյինիղ , վե իֆթիրա պիրլէ զատր էթմէյինիղ ,
վե 'իւլիւֆֆինիղէ գանա՛աթ էյլէյինիղ՝ տէտի :
15 Վէ գաւմ իննիթզարատա օլուպ ճիւմլէսի Եուհան-
նանընը հազդրմատա՝ 'Ադէպա՝ Քրիստոս պո՞ մը տըր՝
տէյիւ գալպլէրինէ Թէֆֆէքքիւր էտէրլէր իքէն ,
16 Եուհաննա ճիւմլէսինէ ճէվապէն՝ Կէրչի պէն սիզի
սու իլէ վաֆթիզ էտիյօրում , ամմա պէնտէն տա-
հա գուատրէթլի օլան կէլէյօր , քի պէն անընը այագ
գապլարընըն Թաամասընը չէօզմէյէ լա՛իգ տէյիլ
իմ . օ սիզի Րուհ իւլ Գուատս վէ աթէշ իլէ վաֆ-
17 Թիզ էտէճէք տիր : Եապասը տաիի էլինտէ օլուպ՝
քէնտի խարմանընը պիթ Թէմամ տավուրատագ ,
պուղտայը անպարընա ճէմ՝ էտիպ՝ տամանը իսէ
18 սէօյլէճէմէզ աթէշէ էադաճագ տըր՝ տէտի : Պէօյ-
լէճէ տատա զայրի նինչէ շէյլէր գավմա նասիհաթ
էտիպ՝ Թէպշիր էաեր իտի :
19 Վէ բ՛իս էր բուս՛՝ Հերօտէս՝ գարնատաշը [Փի-
լիպպոսըն] ղէվճէսի Հերօտիատան , վէ Հերօտէսին

էթմիշ օլտըղը պիլ ճիւմլէ ֆէնալըգլարտան՝ տօլա-
յը Եուհաննա թարաֆընտան թագպիհ էտիլմէքլէ,
20 ճիւմլէսինին իւզէրինէ անը մահպէտէ իլգա էթմէք-
լէյի տախ 'իլավէ էթտի։
21 Վէ ճէմի' ի խալգ վաֆթիզ օլունտուղը սրրատա՝
Ցիսուս տախի վաֆթիզ օլունուպ տու'ա էտէր ի-
22 քէն, կէօք ացըլըպ՝ Բուհ իւլ Գուտս անըն իւղէ-
րինէ հէյ'էթ ի ճիամիյէ իլէ կէօյէրճին կիպի նազիլ
օլտու, վէ կէօքտէն՝ Սէվկիւլիւ օղլում սէն սին, սէն-
տէն բաղի իմ՝ տէյիւ պիր սէտա վուտու' պուլտու։
23 Վէ Ցիսուս քէնտիսի թագրիպէն օթուզ կաշը-
նա կիրմէյէ պաշլատը, վէ զանն օլունտըղընա կէօ-
24 բէ իսկն ի Եուսուֆ, Իսկն ի Էլի, իսկն ի Մաթ-
թաթ, իսկն ի Լավի, իսկն ի Մէլքի, իսկն ի Յան-
25 նա, իսկն ի Եուսուֆ, Իսկն ի Մաթթաթիա, իսկն ի
'Ամոս, իսկն ի Նահում, իսկն ի Հէսլի, իսկն ի Նաճ-
26 ճայ, Իսկն ի Մահաթ, իսկն ի Մաթթաթիա, իսկն ի
27 Շիմ'ի, իսկն ի Եուսուֆ, իսկն ի Եհովուտա, Իսկն ի
Եուհաննա, իսկն ի Րիսա, իսկն ի Զէրուպաբէլ, իսկն ի
28 Շաալթիէլ, իսկն ի Նէրի, Իսկն ի Մէլքի, իսկն ի
Ատտի, իսկն ի Գոսամ, իսկն ի Էլմոտամ, իսկն ի
29 'Էր, Իսկն ի Եուսա, իսկն ի Էլի'ազար, իսկն ի Եօ-
30 րիմ, իսկն ի Մաթթաթ, իսկն ի Լավի, Իսկն ի
Սիմ'օն, իսկն ի Եհովուտա, իսկն ի Եուսուֆ, իսկն ի
31 Յօնան, իսկն ի Էլեագիմ, Իսկն ի Մէլէյա, իսկն ի
Մայնան, իսկն ի Մաթթաթա, իսկն ի Նաթան,
32 իսկն ի Տաուտ, Իսկն ի Եէսսէ, իսկն ի 'Օպէտ,
իսկն ի Պո'ազ, իսկն ի Սալմոն, իսկն ի Նահշօն,
33 Իսկն ի 'Ամմինատապ, իսկն ի Արամ, իսկն ի Հես-
34 բօն, իսկն ի Ֆարէս, իսկն ի Եհովուտա, Իսկն ի Յա'-

գուպ, իսկն ի Իսհաղ, իսկն ի Աբրահամ, իսկն ի
35 Թարահ, իսկն ի Նահօր, Իսկն ի Սէրուճ, իսկն ի
Րա'ու, իսկն ի Ֆալէճ, իսկն ի 'Ավիր, իսկն ի Շա-
36 լահ, Իսկն ի Գէյնան, իսկն ի Արֆաքշատ, իսկն ի
37 Սամ, իսկն ի Նուհ, իսկն ի Լամէք, Իսկն ի Մէ-
թուշալահ, իսկն ի Հանօք, իսկն ի Եարէտ, իսկն ի
38 Մահլալէլ, իսկն ի Գէյնան, Իսկն ի Ինօշ, իսկն ի
Շեթ, իսկն ի Ատէմ, իսկն Ուլլահ իսի։

ՊԱՊ 4

4 Վէ Ցիսուս Բուհ իւլ Գուտս իլէ մէմլու օլա-
րադ, Իրտանտան 'ավտէթ էտիպ՝ Բուհըն սէվգիյլէ
2 պէրբիյէյէ կիթտի. Վէ Շէյթան թարաֆընտան
գըրգ կիւն թէճրիպէ օլունարագ, օլ կիւնլէրտէ
հիչ պիր շէյ եէմէտի, վէ միւտտէթ ի մէղքիւրէ
թէմամընտա նիհայէթ ածրադը։
3 Վէ Շէյթան անա՝ Էյէր Իսկնուլլահ իսէն, շու-
4 թաշըն էքմէք օլմասընը էմր էյլէ՝ տէտի։ Ցիսուս
տախի անա ճէվապէն՝ Ինսան եալընըզ էքմէք իլէ
եաշամազ, անճագ Ալլահըն հէր պիր քէլամը իլէ
եաշըյը՝ տէյիւ եազըլմըշ սըր՝ տէտի։
5 Վէ Շէյթան անը եիւքսէք պիր տաղա չըգարըպ
ան ի վահիտտէ անա տիւնեանըն ճիւմլէ մէմալիքի-
6 նի կէօսթէրտի։ Վէ Շէյթան անա՝ Ճիւմլէ պու-
հիւքիւմէթի վէ անէրին շանընը սանա վէրէյիմ՝
պէրա պանա թէսլիմ օլունմըշ սըր, պէն տախի
7 քիմէ իսթէրսէմ վէրիրիմ։ Իմոի էյէր սէն պանա
սէճտէ գըլսըր իսէն, ճիւմլէսի սէնին օլսուն՝ տէտի։
8 Վէ Ցիսուս անա ճէվապէն՝ [Արըմնա չէքիլ, էյ
Շէյթան, զիրա] Ալլահըն օլան Բաղպա սէճտէ գը-

լսոյն, վէ եալընդղ անա 'իպատեէթ էաէսին' տէ-
յիւ եազըլմըշ տըր' տէտի ։
9 վէ անը Եէրուշալիմէ կէօթ-իւրիւպ հէյքէլին
պուրճընըն իւղէրինտէ տուրտուրարագ, անա' ի-
յէը Իսինուլլահ իսէն, քէնտինի պուրատան աշաղը
10 աթ. Ջիրա' Սէնի հրճդ էթմէք իւզրէ' սէնին հագ-
11 դընտա քէնտի մէլա'իքէսինէ Թէնալիհ էաէճէք. վէ
անդէը տախի պյազըն Թաշա չարփմամասը իչէն
սէնի էլլերի իւղէրինտէ գալտըրաճադլար' տէյիւ
12 եազըլմըշ տըր' տէտի ։ վէ Յիսուս անա ճէվապէն'
Ալահըն օլան Բապպը Թէճրիպէ էթմէյէսին' դէյէ-
13 սէօյլէնիլմիշ տիր' տէտի ։ վէ Շեյթան ճիւմլէ
Թէճրիպէլերի Թէմամ էթտիքտէն սօնռրա, պիր
միւտաէթ անտէն այրըլտը ։
14 վէ Յիսուս Բուհըն գուվվէթիյլէ ճէլնլէ 'ավտէթ
էտիպ' էթրաֆտա օլան պիլ ճիւմլէ մնհալլերէ
15 շէօհրէթի շայը' օլտուս ։ վէ քէնտինի անլէրին սի-
նաղոգլարընտա Թա'լիմ էտիպ' ճիւմլէ Թարաֆընը-
տան Թա'զիմ օլունուր իտի ։
16 վէ փէրվէրտէ օլտըղը նաղարէթէ կէլնիպ, 'ա-
տէթի իւղրէ սէպէթ կիւնիւնտէ սինաղոգա կիրիպ
17 օգուամագա գալդտը ։ վէ անա Իշա'էա փէյղամպէ-
րընն քինթապը վէրնիտի. օլ տախի քինթապը աչըլդ-
18 տա' Բապպըն Րուհը իւղէրիմտէ տիր. չինքի պէնի
Ֆուգարայա պէշարէթի Թէպշիր էթմէք իչիւն մէսհ
էտիպ, գալպի միւնքէսիր օլանլարա շինֆա վէրմէք,
վէ էսիրլէրէ հիւրրիյէթի, վէ ա'մնալէրէ կէօզլէրինն
աչըլմասընը ի'լան էթմէք, վէ զուլմ' ալթընտա է-
19 զիլմիշլէրի ազատլըդ իլէ սալը վէրմէք, վէ Բապպըն
մնգպուլ սէնէ Ինի ի'լան էթմէք իչիւն իրսալ էյ-

լէտի' տէյիւ մուհարրէր օլան մնհալլի պուլտուս ։
20 վէ քինթապը գափայընդ խըտմէթճիյէ վէրէրէք,
օթուրտուս. վէ սինաղոգտա պուլունանլարընն ճիւմ-
լէսինին նաղար ը տիդգաթը անընն իւղէրինտէ իտի ։
21 Օլ տախի անլէրէ' Պու Թահրիրաթ պու կիւն գու-
լադլարընդղ իչիթմիչյի Հալտէ իթմամ օլունմընչ
22 տըր' տէմէյէ պաշլատը ։ վէ ճիւմլէսի անա չէհա-
տէթ էտիպ' անընն ազդընտան սատըր օլան լսթիֆ
քէլամլարտա Թէ'ամճիւպ էտէրէք' Պու Եուսուֆընն
23 օղլու տէյի՞լ մի տիր' տէրլէր իտի ։ Օլ տախի ան-
լէրէ' էլպէթթէ սիզ պանա' էյ հէքիմ, քէնտինէ
շինֆա վէր' Թէմամլինի սէօյլէյէճէքսինիզ, Քէֆրնա-
հումտա վուգու' պուլտրդընը իչիթմիչյիմիզ չէլլերի
պուրատտա քէնտի վաթանընտա տախի իճրա էյլէ'
24 դէյէճէխսինիզ' տէտի ։ վէ' Հազիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ քի' Հիչ պիր փէյղամպէր քէնտի վաթանընտա
25 մագպուլ տէյիլ տիր ։ վէ հազիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ քի' էլլիյանընն կիւնէլէրինտէ կէօք իւչ կըլ վէ ալ-
թը այ գափանմադըգ, պիւթիւն եէրտէ 'ազիմ գըթ-
լըգ վագը' օլտըղը զէման, Իսրայէլտէ չօգ տուլ գա-
26 րըլտը վար իտի իսէ տէ, էլիյա Սայտայա Թագի'
Սարեփթաատա օլան պիր տուլ գարըտան մա'տա ան-
27 լէրընն հիչ պիրինինէ կէօնտէրիլմէտի ։ վէ էլիշա'
փէյղամպէրընն զէմանընտա, Իսրայէլտէ չօգ ճիւ-
զամլըլար վար իտի իսէ տէ, Սիւրեանի Նա'մանտան
զայրն անլէրտէն պիրի Թահիճիր օլունմատը' տէտի ։
28 վէ սինաղոգտա պուլունանլարընն ճիւմլէսի պու-
29 նու իչիթմիչյտէ, փիւր զաղզադ օլտուգ, Գալդտը-
լար վէ անը շէհրտէն իխրաճ էտիպ, անը աշաղը
աթմադ իւղրէ շէհրլէրինին [պինա օլունտրդը տա-

30 ղըն ուչրուամընա կէօթիւրախուլըը։ Օ խսէ արալարըն-
տան կէչիպ կիթուի։
31 Վ֊է ձէլիլսէ վագը՝ փէֆրնահուամ շէհրինէ էնիպ՝
սէպթ կիւնլէրինսէ անլէրէ թա՛լիմ էտէը խբէն,
32 փէլամը հիւքմիս օլարղընտան՝ թա՛լիմինէ հէյրան
33 գալըրլար իտի։ Վ֊է սինագոգտա, սէրուհինսէ նա-
փաք ճինն րուհը օլան պիր ատէմ պուլունուպ՝ պիւ-
34 լէնտ ավազլէ պաղըրարագ՝ Պրագ, սէնին պիզիմ
իլէ նէ՞ իշին վար, էյ Նազարէթլի Յիսուս, պիզի
հէլա՞ք էթմէյը իշիւն մի կէլտին. սէնին քիմ իսի-
յինի պիլիրիմ, Ալլահըն Մուգատատէսի սին՝ ատէս։
35 Վ֊է Յիսուս անը ազարլայրպ՝ Սիւքիւթ էյլէ վէ ան-
տէն չըզ՝ տէմէսի իւզէրինէ ճինն անը օրթայա ա-
36 թըպ՝ պիր զարար վէրմէքսիզին անտէն չըգտը։ Վ֊է
ճիւմլէսինէ հայրէթ կէլէրէք, Պու նէ՞ քէլամ ապը
քի նափաք բուհլարա հիւքմէթ վէ գուարէթլէ
էմր էթմէսիյլէ չըգարլար՝ տէյէրէք պէյիլէրինսէ
37 սէպյլէշիրլէր իտի։ Վ֊է անըն շէօհրէթի պիւթիւն
ճիվար օլան մահալլէրէ շայը՝ օլտու։
38 Վ֊է սինագոգտան գալգըպ՝ Սիմ՛օնըն խանէսինէ
կիրտի. վէ Սիմ՛օնըն գայն վալիսէսի շէհիտ հիւմ-
մայա թուրթուպ՝ օլմասըյլէ անլէր տախի մէր-
39 գումէ իշիւն անա բէճա էթմէյը. Օվ տախի իւ-
ղէրինէ տուրուպ՝ հիւմմայը ազարլատըգտա, ան-
տէն հէ՞մմա տէփ՛ օլտու. մէրգումէ տախի տէր ՛ա-
գապ գալգըպ անլէրէ խըտմէթ էթտի։
40 Վ֊է կիւնէշ պաթտըգտա, հէր քիմին էմրագ ը
միւխթէլիֆէյէ կիրիֆթար օլմուշ խաստըսը վար
իսէ, նէզտինէ կէթիրտի, օվ տախի հէր պիրինին
իւզէրինէ էլլէրինի գոյարագ անլէրէ շիֆա վէրտի։

41 Վ֊է չօգ քիմսէլէրտէն ճինլէը տախի չըգըպ պա-
ղըրարագ՝ Սէն Մէսիհ Իսխուլլահ սըն՝ տէրլէր ի-
տի. վէ անլէրի ազարլայրպ սէօյլէմէյէ պրագմագ
իտի, ղիրա քէնտինին Մէսիհ իսխլինի պիլիրլէր իտի։
42 Վ֊է կիւնտուզ օլտըգտա, չըգըպ պէհատան պիր
մահալլէ կիթտի. վէ խալգ անը արայարագ՝ թա
եանընա կէլիպ՝ քէնտիլէրինտէն կիթմէմէսի իչիւն
43 անա իպրամ էթտիլէր իսէ տէ, Անլէրէ՝ Ալլահընը
մէլէքիւթիւնիւ սա՛իր շէհրլէրտէ տախի թէպլիղը
էթմէքլիյիմ կէրէք սիր, զիրա պունուն իչիւն իր-
44 սալ օլունտըմ՝ տէտի։ Վ֊է ճէլիլնի սինագոգլարընտա վա՛զ էտէր իտի։

ՊԱՊ 5

1 Վ֊է վագը՝ օլտու քի խալգ Ալլահընը քէլամընը
տինկլէմէք իչիւն անա իզտիհամ վէրմէքլէ, քէն-
տիսի ճէննէթսաբէթ կէօլիւնիւն քէնարընտա տուր-
2 մըղը սըրատտա, կէօլիւն քէնարընտա իքի գայըղ
տուրարղընը կէօրտիւ. պալըգճըլար իսէ չըգմըշ օ-
3 լուպ՝ աղլարընը եըյգայօրլար իտի։ Վ֊է գայըղլար-
տան պիրինէ՝ եան՛նի Սիմ՛օնըն ֆ֊այըզ֊ կիրիպ, գա-
րատտան պիր աղ աչըլմասընը անտէն թալէպ էտէ-
րէք, օթուրուպ գայըղտան խալգա թա՛լիմ էյլէտի։
4 Վ֊է քէլամընտան ֆարիղ օլտըգտա, Սիմ՛օնա՝ էյ-
կինէ աչըլըպ աղլարընըզը տվ իչիւն աթընըզ՝ տէ-
5 տի։ Սիմ՛օն տախի անա ճէվապէն՝ Եա Մու՛ալ-
լիմ, պիւթիւն կէճէ չալըշըդ իսէ տէ, պիր շէյ
թուրթտամատըգ. լագին սէնին սէօզիւն իլէ աղը ա-
3 թայըմ՝ տէտի։ Վ֊է պունու եափտըգլարընտա քիւլ-
լիյէթլի պալըգ չէվիրտիլէր. վէ ս զ֊ապը եըրթըլմաղ-

7 լե, կելնէք քէնաիլէրինէ եարամբ էթմէլերի իչուն,
տիկէր գայըդտա օլան օրթագլարընա իշարէթ էթ-
տիլէր. անլէր տաիի կելիպ գայըդլարըն իքիսինի
8 պաթմադ տէրէճէսինէտէք տօլտուրարլար։ Վ է
Սիմ'օն Պետրոս պուննու կէօրմէքլէ, Յիսուսըն տիզ-
լէրինէ տուշուպ՝ Եա Բապդ, պէննէն պայըլ, զի-
9 րա պէն կիւնահքէար ատամ իմ՝ տէտի։ Զիրա պա-
լըդլարըն ավլանըշընտան տօլայը օ վէ պէրապէրինճէ
10 օլանլարըն ճիւմլէսի, Վ է Սիմ'օնըն օրթագլարը՝
Զէպէտինին օղուլլարը Եա'գուպ իլէ Եուհաննա տա-
իի Հայրէթէ տիւշտիւլէր. Յիսուս տաիի Սիմ'օնա՝
Գօրգմա, պուննտան պէօյլէ լինաան ավճըսը օլաճադ-
11 սըն՝ տէտի։ Վ է գայըդլարը գարայա չէքտիքտէն սօնկ-
րա, հէր շէյի պրաղդպ անըն արտը սըրա կիւթտիլէր։
12 Վ է քէնաիսի շէհրիլերին պիրինտէ իքէն, իչիթ
ճիւղտամ իլէ տօլու պիր տաէմ պուլունուպ՝ Յիսու-
սը կէօրտիւչիւ կիսի, եիւղիւ գոյուն գափանըպ տա-
նաա եավլարարադ, Եա Բապդ, էյէր իսթէր իսէն,
13 պէննի թաթհիր էթմէյէ գաաիր սին՝ տէտի։ Օվ
տաիի էլինի ուղատըպ անա տօգունարադ, Իսթէ-
բիմ, թահիր օվ՝ տէտի. վէ տէր 'ադադ ճիւղամը
14 տէֆ' օլտու։ Վ է անա՝ Փիմնէյէ սէօյլէմէ, լաքին
կիտիպ՝ քէնտինի քահճինէ կէօսթէր, վէ անլէրէ
շէհատէթ օլմադ իչղուն, թաթհիրինի իչիւն Մո-
սանըն պուլուրարդը վէճճկլէ թադտիմկլի թադտիմ
15 էլլէ՝ տէյիւ թէնպիհ էլլէտի։ Վ է անըն շէօհրէթի
պէյատէ շայը՝ օլտու՝ ահը տինկլէմէք վէ թարաճըն-
տան խասթալըգլարընտան շիճա պուլմադ իչիւն
16 չօդ խալդ ճէմ՝ օլուր իտի։ Փէնտիսի իսէ չէօլլէրէ
չէքիլիպ տու'ա էտէր իտի։

17 Վ է կիւնդլերին պիրինտէ քէնտիսի Թա'լիմ էթ-
մէքտէ իքէն, Եէրուշալիմ իլէ Եէհուտիյէ վէ ձէ-
լիլին հէր պիր քէօյիւնտէն կէլմիշ օլան ֆէրիսիլէր
վէ էրպապ ը շէրի'աթ օթուրուշտօրլար իտի. վէ ան-
լէրէ շիճա վէրմէք իչիւն Բապդին գուտրէթի հա-
18 զըր իտի։ Վ է իչթէ պա'զը քիմսէլէր տէօշէք իւ-
պէրինտէ քէօթրիւմ պիր տաէմ կէթիրէրէք, անը
իչէրի կէթիրմիչ՝ Հուզուրընա գօմադա ֆուրսաթ ա-
19 րատըպտր իսէ տէ, Փէսրէթ ի խալդ սէպէպիլէ ա-
նը իչէրի կէթիրմէյէ եօդ պուլամամադլէ, տաման
չըդըպ՝ քէրէմիալէրին արասընտան անը տէօշէյի ի-
լէ պէրապէր օրթագա, Յիսուսըն Հուզուրընա էն-
20 տիրտիկտէ։ Օվ տաիի անլէրին իմանընը կէօրմէքլէ
անա՝ Էյ տաէմ, կիւնահկլարըն տանա 'ադիվ օլուն-
21 տու՝ տէտի։ Վ է 'ուլեմա իլէ ֆէրիսիլէր՝ Պու քիւֆր
սէօյլէյէն քի՞մ տիր. եալնըդ Աղլահտան զայրի
կիւնահկլար 'ադիվ էթմէյէ քի՞մ գաաիր տիր՝ տէ-
յէրէք թէֆէքքիւր էթմէյէ պաշլատըդլարընտա,
22 Յիսուս տաիի անլէրին էֆքեարընը պիլմէքլէ, ան-
լէրէ ճէվապէն՝ Գալդէրինիղտէ նէ՞ թէֆէքքիւր է-
23 տիյօրսունուդ։ Հանկիսը գօլայ տըր. Կիւնահկլարըն
տանա 'ադիվ օլունտու՝ տէմեսի՞ մի, եօգսա՝ Գալդ
24 վէ կէզ՝ տէմեսի մի։ Ամմա Իսկն իւ ինսանըն եէր
իւզէրինտէ կիւնահկլար 'ադիվ էթմէյէ գուտրէթի
վար իսկյինի պիլէսինիդ տէյիւ, քէօթրիւմ՝ Սոնա
տէրիւմ, Գալդ, տէօշէյինի գալընը վէ էվինէ կիթ՝
25 տէտի։ Օվ տաիի հէման անլէրին Հուզուրընտա
գալդընդ՝ իւզէրինտէ եատըպտրը շէյի գալընըրտը, վէ
26 Աղլահա համան էտէրէք էվինէ կիթտի։ Վ է ճիւմլէ-
սի միւթէհայյիր օլուպ՝ Աղլահա համան էտիպ գօր-

գու իլէ մէմնու օլարագ , Պու կիւն 'ահա՛իպ շէյլէր
կէօրտիւք՝ տէտիլէր ։
27 Վ֊է պու նէտնէլէրտէն սօնկրա՝ տրշարրէյա չըգըպ ,
Լավի նամրնատա պիր կէօմրիւ֊քճիւլիւ պիր կէօմրիւ֊ք
մահալինաէ օթուրուր կէօրմէսիլլէ , անա՝ Աբրամ
28 ճա կէլ՝ տէտի ։ Օլ տախի հէր շէյի թէրք էտէրէք ,
29 գալդըպ արարնճա կիթտի ։ Վ֊է Լավի քէնտի խա֊
նէսինտէ անա պէօյիւ֊ք պիր զիյաֆէթ էտիպ՝ անլէր
իլէ պէրապէր սօֆրատա օթուրան կէօմրիւ֊քճիւ֊
լէրտէն վէ սա՛իրլէրտէն վարճիր խալդ վար իտի ։
30 Վ֊է 'ուլէմալարը իլէ ֆէրիսիլէր անրն շայիրալէրի֊
նէ սէօյլէնէրէք՝ Նի՞չիւն կէօմրիւ֊քճիւլէր վէ կիւ֊
նահ֊քէարլար իլէ պէրապէր նէյիպ իչէրսինիպ՝ տէ֊
31 տիլէր ։ Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Չէրիմէ
սաղ օլանլար տէյիլ , անճագ 'իլէթլի օլանլար միհ֊
32 թաճ տրը ։ Կալիլէլէրի տէյիլ , անճագ կիւնահ֊քէար֊
լարը թէվպէհ֊յէ տա'վէթ էթմէյէ կէլտիմ՝ տէտի ։
33 Անլէր տախի անա՝ Նի՞չիւն Իւհաննանրն վէ
Ֆէրիսիլէրին շայիրալէրի չօգ տէֆ'ա օրուճ թու֊
թուպ տու'ալար էթտիքլէրի Հալտէ , ակնին շայիրա֊
34 լէրին եէյիպ իչէրլէր՝ տէտիլէր ։ Վ֊է անլէրէ՝ Տիւ֊
յիւնճիւլէրէ կիւվէյի անլէր իլէ պէրապէր օլտըգ֊
35 ճա , օրուճ թութարրա պիլի՞ր մի սինիպ ։ Լաքին
կիւվէյինին անլէրտէն ալընաճաղը կիւնլէր կէլլը ,
վէ օլ զէման , օլ կիւնլէրտէ օրուճ թութաճագ֊
36 լար տրը՝ տէտի ։ Վ֊է անլէրէ պիր թէմիլ տախի
սէօյլէտի , Եա'նի Հիչ պիր քիմսէ եէնի լիպաս էա֊
մատրը էսքի լիպատա գօմագ , եօգատա օ Հէմ էս֊
քիսինի էրրթատը վէ Հէմ եէնիտէն օլան էատա էս֊
37 քիյէ էագրշմագ ։ Վ֊է Հիչ պիր քիմսէ էսքի թու֊

լումլարա եէնի շէրապ գօմագ , եօգատա եէնի շէրապ
թուլումլարը էրրթըպ տէօքիւլիւ֊ք , Հէմ թուլումլ֊
38 լար տախի թէլէֆ օլուր ։ Լաքին եէնի շէրապը եէ֊
նի թուլումլարա գօմագ կէրէք տիր ։ Վէ Հիսի տա֊
39 խի մահֆուզ գալըր ։ Վ֊է Հիչ պիր քիմսէ էսքիյի
իչտիքատէն սօնկրա , Ֆիլ Հալ եէնիսինի խաթէմէդ ,
զիրա՝ Լաքիսի տահա խօշ տրր՝ տէր ։

ՊԱՊ 6

1 Վ֊է վագը՝ օլտու֊ք քի Հքինճի պիրինճի սէպէթ կիւ֊
նիւնատ , Յէհուտա էքինլէր արասընտան կէչտիյինատ ,
շայիրալէրի պաշագլարը գօփարրպ՝ էլլէրինլէ օղա֊
2 լայարագ եէյօրլար իտի ։ Վ֊է Ֆէրիսիլէրտէն պա'֊
ղրլարը անլէրէ՝ Նի՞չիւն սէպէթ կիւնիւ֊ք իչլէմէսի
3 ճա՛իզ օլմայանը իչլէյօրսընըզ՝ տէտիլէր ։ Վ֊է Յի֊
սուս անլէրէ ճէվապէն՝ Տաուտրն կէրէք քէնտիսի
վէ կէրէք պէրապէրինճէ օլանլար աճրդագրը զէման
4 նէ էթտիյինի օգո՞ւմատրրզ մը ։ Նասրլ պէյթ
Ուլլահա կիրիպ՝ քեահինլէրտէն զայրիսինէ եէմէսի
Հէլալ օլմայան Հուդրուր էքմէքլէրինի ալըպ եէտի ,
վէ եանընտա պուլունանլարա տախի վէրտի՝ տէ֊
5 տի ։ Վ֊է անլէրէ՝ Իպն իւլ քնատն եէվմ ի սէպէթին
տախի սահիպի տիր՝ տէտի ։
6 Վ֊է տիկէր պիր սէպէթ կիւնիւնատ տախի սինա֊
գոգա կիրիպ՝ Թա'լիմ էտէր իքէն , օրատա սաղ է֊
7 լի գուրուս պիր տաէմ պուլունմագլէ , 'Ուլէմա իլէ
Ֆէրիսիլէր անր իթթիհամա վէսիլէ պուլմագ իչիւն ,
սէպէթ կիւնիւնատ շիֆա վէրի՞ր մի տէյիս անր կէօ֊
8 զէտիրլէր իտի ։ Ամմա քէնտիսի անլէրին էֆքէարը֊
նը պիլմէքլէ , էլի գուրուսմըշ օլան տէտի , Գալդ ,

օրթաւտա տուբ՝ տէմէսիլէ, օլ տախի գալդըզ
9 տուբտաու։ Պա՛տէհու Յիսուա անլէրէ, Սէպէթ կիւ-
նէհատէ Հա՞նկըսը, խա՞յր իշլէմէք մի, եօղսա չէրր
իշլէմէք մի, Թահթէա ի նէ՞ֆս մի, եօղսա դաթլ ի
նէֆս մի հէլալ տըր, սիզէ սու՛ալ էտէրիմ՝ տէ-
10 սի։ Վ՚է էթրաֆընտա պուլունանլարըն ճիւմլէսինէ
պագըզ՝ անա՝ էլինի ուզաթ՝ տէմէսիլէ, օլ տախի
էօյլէ էլլէտիքտաէ՝ էլի օլ պիրի կիպի սաղ օլտու։
11 Վ՚է անլէր զիյատէսիլէ զաղաղանաք օլտրադ, Յի-
սուա նէ՞ էտէլիմ՝ տէյիւ պէյնլէրինտէ սէօյլէշիր-
լէր խաի։
12 Վ՚է օլ կիւնլէրտէ տու՛ա էթմէք իւզրէ տադա
չըգտը, վէ պիւթիւն կէճէյի Ալլահա տու՛ա էտէ-
13 րէք կէչիրսի։ Վ՚է սապահ օլտըգտա, քէնտի շա-
հիրտալէրինի եանընա չաղըրըզ՝ անլէրտէն օն իքի
14 քիմսէ, Եա՛նի Պետրոս Թէսմիյէ էթմիյի Սիմ՛օն
իլէ գարնտաշը Անտրաոս, վէ Եա՛գուպ իլէ Եու-
15 հաննա, վէ Ֆիլիպպոս իլէ Պարթօլէմաոս, Վ՚է
Մաթթէա իլէ Թոմա, վէ Հալֆա օղլու Եա՛գուպ
16 իլէ Ղայուր տէնիլէն Սիմ՛օն, Վ՚է Եա՛գուպլէն Ֆը-
րդուէ Եհուտաա իլէ խային օլան Իսխարիօթի Եհ-
ուտայը ինթիխապ էտէրէք՝ անլէրէ րէհպու Թէս-
17 միյէ էլլէտի։ Վ՚է անլէր իլէ էնիպ պիր տիւզ եէր-
տէ տուբտաու, վէ շայիրտալէրինին ճէմա՛աթը իլէ,
պիւթիւն Եհուտէյէտէն վէ Եէրուշալիմտէն վէ
18 Սուր իլէ Սայտանըն սահիլինտէն, Անը տինկլէմէք
վէ մարազլարընտան շիֆա պուլմագ իւզրէ, գաւմ
տան վաֆիր խալգ՝ վէ նապաք րուհլարտան ՚ազապ
19 չէքէնլէր տախի կէլիպ շիֆա պուլուրլար խաի։ Վ՚է
պիւթիւն խալգ անա տօգունմագ իսթէրլէր խաի,

չիւնքի անտէն գուվվէթ չըգըպ՝ ճիւմլէսինէ շիֆա
վէրիր խաի։
20 Օլ տախի շայիրտալէրինէ նաղար գրլարագ, տէմի
քի՝ Սիզ նէ միւպարէք սինիզ, էյ ֆագիրլէր, զի-
21 րա մէլէքութ Ուլլահ սիզին տիր։ Սիզ նէ միւպա-
րէք սինիզ, էյ շիմտի աճրգանլար, զիրա տօյամագ-
սընըզ։ Սիզ նէ միւպարէք սինիզ, էյ շիմտի աղ-
22 լայանլար, զիրա կիւլճէէքսինիզ։ Իպն իւ ինսան
իչուն տատմլէր սիզէ պուզդ էթտիքլէրի վէ սիզի
թարտա էտիպ սիթէմ՝ էթտիքլէրի, վէ խամինիզի
քէօթիւ կիպի չըգարտըգլարը զէման, նէ միւպա-
23 րէք սինիզ։ Օլ կիւնտէ սեվինիպ սըչրայընըզ, չիւնքի
իշթէ սէմատա էճրինիզ չօգ տըր. զիրա էճատտա-
լարը փէյղամպէրլէրէ պու վէճհ իւզրէ էտէրլէր խ-
24 աի։ Լաքին վայ սիզէ, էյ զէնկինլէր, զիրա թէ-
25 սէլլինիզի ալտընըզ։ Վայ սիզէ, էյ թօզ օլանլար,
զիրա աճրգտաճագսընըզ. վայ սիզէ, էյ շիմտի կիւլէն-
26 լէր, զիրա հաղին օլըտպ աղլայաճագսընըզ։ [ճիւմլէ]
տատմլէր սիզին հադգընըզտա խայր սէօյլէտիքլէրի
զէման, վայ սիզէ. զիրա անլէրին էճատտաը քէտղիպ
փէյղամպէրլէրէ պու վէճհ իւզրէ էտէրլէր խաի։
27 Ամմա, էյ տինկլէյէնլէր, սիզէ տէրիմ՝ քի՝ Տիւշ-
մէնլէրինիզի սէվինիզ, սիզէ պուզդ էտէնլէրէ էյի-
28 լիք էտինիզ։ Անզէ պէտ տու՛ա էտէնլէրէ խայր
տու՛ա էյլէյինիզ, վէ սիզի ինճիտէնլէր իչուն տու՛ա
29 էյլէյինիզ։ Սէնին պիր ղանադընա վուրանա օլ պի-
րինի տէ տուն. վէ ճիւպպէնի ալտընը էնթարինի՝ ու
30 ճաֆտան մէն՝ էթմէ։ Վ՚է սէնտէն հէր սիլէյէնէ վէր.
վէ սէնին մալընի ալանտան ՚անը իսթիրտատ էթմէ։
31 Վ՚է տատմլէրին սիզէ նէ մու՛ամէլէ էթմէլէրինի

32 խթէրսէնիզ, սիզ տախի անլէրե էօյլե էտինիզ։ վ֊է
էյեր սիզի սեվէնլէրի սեվէրսէնիզ, նէ՞ ֆազլիլէթի֊
նիզ օլուր. զիրա կիւնահֆեարլար տախի քէնտիլէ֊
33 րինի սեվէնլէրի սեվէրլէր։ վ֊է էյեր սիզէ էյիլիք
էտէնլերե էյիլիք էտէրսէնիզ, նէ՞ ֆազլիլէթինիզ
օլուր. զիրա կիւնահֆեարլար տախի հէման պու շէ֊
34 յի էտէրլէր։ վ֊է էյեր պէտէլինի ալմազը իւմիա
էթմէյինիզ քիմսէլերե էօսիւնճ վէրիրսէնիզ, նէ՞
ֆազլիլէթինիզ օլուր. զիրա կիւնահֆեարլար տախի
կիւնահֆեարլարա, մուգազլինի կէրի ալմազ իւզ֊
35 րե, էօսիւնճ վէրիրլէր։ Ա՛մմա սիւշմէնլերինիզի սե֊
վինջ՝ էյիլիք էտինիզ, վէ հիչ պիր պէտէլ իւմիա էթ֊
մէյէրէք էօսիւնճ վէրինիզ, վէ էճրինիզ չօգ օլուր՝
Մ՛իւթա՛ալին օզուլլարը օլաճագընըզը. զիրա օ՛
նանքէօրլերե վէ քէօթիւլերե ին՛ամ էտինճի տիր։
36 Իմտի փէտէրինիզ մէրհամէթլի օլարակ միսլիլիս սիզ
37 տախի մէրհամէթլի օլունուզ։ Հիւքմ էթմէյինիզ,
վէ սիզէ հիւքմ օլունմայաճագ. քիմսէնին ՛ալէյ֊
հինէ հիւքմ էթմէյինիզ, վէ սիզին ՛ալէյհինիզտէ
հիւքմ օլունմայաճագ. ՛աֆվ էյլէյինիզ, վէ սիզէ
38 ՛աֆվ օլունաճագ։ վ֊էրինիզ, վէ սիզէ վէրիլէճէք
տիր. պասըլմըշ հէմ սիլքինմիշ վէ թաշդըն էյի
էօյլէրէլէ դուճաղընըզա վէրճէքլէր. զիրա սիզէ հէ֊
ման էօյլտուիւիւնիւզ էօյլէք իլէ էօյլիւլէճէք տիր։
39 վ֊է անլէրե պիր թէմսիլ սէօյլէտի. Ա՛մա ա՛֊
մայա գէլլազուզլըզ էտէ պիլի՞ր մի. իքիսի տէ չու֊
40 գուբա տիւշմ՞ղ մի։ Շայէրտա մու՛ալլիմինէն էֆ֊
զալ տէյիլ տիր. լաքին հէր քեամիլ պուլունան
շաէրտ մու՛ալլիմի կիպի օլուր։
41 վ֊է նի՞չին գարնաաշընըն կէօզիւնէտ պուլունան

չէօփէ պագըպ տէ՝ քէնտի կէօզիւնէտ օլան մէրթէյէ
42 տիդգաթ էթմէզսին։ Եաթսա սէն քէնտի կէօզիւնէտ
պուլունան մէրթէյէ կէօրմէյիպ տէ գարնտաշընա՝
էյ գարնտաշ, պըրագ, կէօզիւնէտէքի չէօփիւ չըգա֊
բայըմ՝ նա՞սըլ տէյէ պիլիրսին։ էյ միւրա՞թ, եվվէ֊
լա քէնտի կէօզիւնէտէն մէրթէյէ չըգար, վէ օլ վա֊
գըթ գարնտաշընըն կէօզիւնէտ պուլունան չէօփիւ
43 չըգարմադ իչիւն էյիճէ կէօրէճէքսին։ Զիրա ֆէնա
մէյվէ վէրիր էյի ազաճ խօզ տըր. վէ էյի մէյվէ
44 վէրիր ֆէնա ազաճ խօզ տըր։ Զիրա հէր պիր ա֊
ղաճ քէնտի մէյվէսինէն պիլինիր. չինքի տիքէն֊
լէրտէն լինճիր տէվշիրմէզլէր, վէ չոլտան իւզիւմ
45 գօփարմազլար։ էյի տաէմ գալպինին էյի խաղի֊
նէսինէն էյի շէյ չըգարըր. վէ քէօթիւ տաէմ
գալպինին քէօթիւ խաղինէսինէն քէօթիւ շէյ չը֊
գարըր. զիրա ազզը գալպին ֆազլասընան սէօյլէր։
46 վ֊է նի՞չին պանա՝ էֆէնտի, էֆէնտի, չազը֊
րըզ տա՝ սէօյլէտիյիմ շէյլերի իճրա էթմէզսինիզ։
47 Պանա կէլիպ՝ սէօզլերիմի տինկլէյէրէք, իճրա էտ֊
նին քիմ միւշապիհ խոխլինի սիզէ կէօսթէրէյիմ։
48 Տէրին գազըպ թէմէլի գայա իւզէրինէ գօյարագ,
խանէ պինա էտէն պիր տաէմ միւշապիհ տիր. վէ
տուլար ճօշարգտա, սէյլ օլ խանէյէ հիւճում էթ֊
տիքտէ՝ գայա իւզէրինտէ թէ՛սիս օլտնտրընտան,
49 անը սարսմադա գատիր օլմատը։ Ա՛մմա տինկլէյիպ
տէ իճրա էթմէյէն տաէմ՝ թօփրագ իւզէրինտէ
թէմէլսիզ խանէ պինա էտէն տաէմէ միւշապիհ
տիր. վէ անա սէյլ հիւճում էթտիյի կիպի տիւշ֊
տիւ, վէ օլ խանէնին խարապկէթի ՛ազիմ օլտուր՝
տէտի։

ՊԱՊ 7

1 Վ֊է ճիւմլէ սէօզլէրինի, գալմ տինկլէր իքէն, թէմամ էթմիքտէն սօնկրա Փէֆրնահումա կիրտի։
2 Վ֊է պիր եիւզ պաշընդն սէվկիւլիւ պիր գաւլը խաս-
3 Թա օլարագ էօլմէք իւզրէ իտի։ Վ֊է Յիսուսդն խա-
պէրինի ալմադըգ կելիպ գուլընա շիֆա վերմէսինի
րեճա էթմէք իւզրէ, հանընա Եհուտիկէրին պա'զը
4 իթթիլյարլարընը կէօնտէրտի։ Վ֊է անլէր Յիսուսըն
հանընա կելիպ զիյատէսկիլէ հաղվարտագ, Պու իհ-
5 սանը էտէճէյին զաթ լա՛իգ տիր. Զիրա միլլէթի-
միզի սէվէր, վէ սինագոգըմըզը օ պինա էթմիշ տիր՝
6 տէտիլէր։ Յիսուս տախի անլէր իլէ պէրապէր կի-
տէր իքէն, հէման խանէյէ հագդընտա, եիւզ
պաշը անդն հանընա տօսթլար կէօնտէրիպ՝ Եա
Բապպ, զահմէթ չէքմէ, զիրա տամըմդն ալթընա
7 սէնին կիրմէքլիյինէ պէն լա՛իգ տէյիլ իմ։ Պու սէ-
պէպտէն հանընա կելմէյէ քէնտիմի լա՛իգ կէօրմէ-
տիմ, Ֆագաթ պիր սէօզ սէօյլէ, վէ խըտմէթքէտա-
8 բըմ շիֆա պուլըր. Զիրա պէն տախի թահմէթ ը հիւ-
քիւմէթտէ պիր տաէմ օլուպ՝ պէնիմտէ թահմէթ ը
իտտարէմտէ 'տասքեր պուլունմադըգ, պիրինէ՝ կիմ
տէտիյիմտէ կիտէր, վէ սիկերինէ՝ կէչ ծէծէյնդէ
կելիր. վէ գուլըմա՝ Շունու եատի ծէծէյնդէ եա-
9 վար՝ տէտի։ Վ֊է Յիսուս պունու իշիթտիքտէ, ա-
նա թէ'աճճիպ էթտի. վէ տէօնիպ սրաը սըրա
կելէն խալգ՝ Սիզէ տէրիմ քի՝ պէնի Իսրայէլտէ
10 պիլէ պու գատար իման պուլմատըմ՝ տէտի։ Վ֊է
կէօնտէրիլմիշ օլանլար խանէյէ 'ավտէթ էտիպ,
խատթա օլմուշ օլան գուլը սաղալմըշ պուլտըլար։

11 Վ֊է էրթէսի կիւն Յէռուս Նային դամ պիր շէհրէ
կիտէր իքէն, շայիրտլէրինէն չօգ քիմսէյէր իլէ
վաֆիր խալգ անդն իլէ պէրապէր կիտէյօրլար իտի։
12 Վ֊է շէհրին գափուսընա եագդաշտըգտա, իշթէ ա-
նասընդն պէրիճիք օղու օլան պիր էօլիւ տըշարըյա
կէօթիւրիւլիւյօր իտի. մէրգումէ տախի տուշ իտի.
վէ անդն իլէ պէրապէր շէհրտէն չօգ խալգ վար ի-
13 տի։ Վ֊է Իսպպ մէրգումէյի կէօրտիւյինէ, անա
14 Թէրահհիմ էտիպ, Ադլամա՝ տէտի։ Վ֊է եանա-
շըդ թապուճա տօգուշընճա, անը կէօթիւրէնլէր
տուրտըլար. օլ տախի, Էյ նէվճիվան, սանա Գալդ
15 տէյօրըմ՝ տէյինճէ, Էօլիւ գալդըգ օթուրտու վէ
սէօյլէմէյէ պաշլատը. վէ Յէռուս անը վալիտէսինէ
16 Թէսալիմ էլլէտի։ Ձիւմլէսինին իշէրինէ տախի խավֆ
կելիպ՝ Ադլահա համտ էտէրէք, Ադրամըդտա պիր
պէշիւք փէյղամպէր զուհուր էթտիշ, վէ Ադլահ
քէնտի գավմընը զիյարէթ էլլէտիշ տիր՝ տէտիլէր։
17 Վ֊է անդն Հադգընտա պու խապէր պիւթիւն Եհ-
հուտիյէտէ վէ ճէվի' ի էթրաֆ մահալլէրտէ շայը՝
օլտու։
18 Վ֊է Եուհաննայա քէնտի շայիրտլէրի պու շէյլէ-
19 րին ճիւմլէսինի հագդ էթմէյէրիյլէ, Եուհաննա շա-
յիրտլէրինէն իքի քիշի չաղըրըպ՝ Օ֊ր կէլէճէք քիմ-
սէ սէ՞ն մի սին, եօղսա ուիկեր պիր քիմսէյէ մի
միւնթազըր օլալըմ՝ տէմէք իչիւն Յիսուսդն հանընա
20 կէօնտէրտի։ Օ֊ր տատէմլէր տախի անդն հանընա կէ-
լիպ, Վ֊աքթիդ էտիճի Եուհաննա՝ Օ֊ր կէլէճէք
քիմսէ սէ՞ն մի սին, եօղսա ուիկեր պիր քիմսէյէ մի
միւնթազըր օլալըմ՝ տէմէք իչիւն պիզի սանա կէօն-
21 տէրտի՝ տէտիլէր։ Վ֊է հէման օ֊ր սա'ատթ նինչէ քիմ-

ակէրքի մարդոյդրը իւէ տէրտէրքինաէն վէ շէրիր
բուհլարտան խէլտա էտիպ՝ չօգ ա՛մնլարտա պատառ
22 իհտան էթտի։ վ֊է Յիսուս անէրէկ ճէվապէն՝ Կի-
տինիզ Եուհաննայա կէօրտիւքիւնիւզ վէ իշիթտի-
յինիզ շէյլէրի, եա՛նի ա՛մնլարդրն կէօրտիւքիւ-
նիւ, թօփալլարդրն էիւրիւտիւքիւնիւ, ճիւզամդրլարդրն
թամամ֊իր օլունտարդրնդր, սաղդրլարդրն իշիթտիւքինի,
մէվթանդն գէյրամ էթտիւքինի, ֆագարայա պէ-
23 շարէթին թէպշիր օլունտարդրնդր նազդ էտինիզ։ վ֊է
պէնիմ հագդրմտա սիւրշմէյէն նէ՞ միւպարէք տիր՝
տէտի։

24 վ֊է Եուհաննանդն կէօնտէրտիւքի տառմէդր կիթ-
տիքտէն սօնկրա, Եուհաննայա տա՛իր խալգա սէօյ-
լէմէյէ պաշլայդրզ՝ Պէրրիւէյէ նէ՞ սէյր էթմէյէ չդգ-
տրնդրդ, բիւդկէտրտան սալնանդ պիր դամ՞շ մր։
25 Լ֊աբին նէ՞ կէօրմէյէ չդգտրնդրդ, զարիֆ էլղիսէ կի-
յինմիզ պիր տառ՞մ մի. իշիթ զիյնէթլի լիպտա
կիյինիպ զէվզ ու սէֆտտա օլանլար փատիշահ
26 տէրայլարդնտա պուլունուրլար։ Լ֊աբին նէ՞ կէօրմէ-
յէ չդգտրնդրդ, պիր փէյղամպէ՞ր մի. պէ՛լի, սի-
զէ տէրիմ քի փէյղամպէրտէն տէ տահա պէօ-
27 յիւք տիր։ Իշիթ պէն սէնին էօլընդր էօնէիճէ հա-
զդրդայաճադ մունթպիրիմի սէնտէն իլէրի իրտալ է-
տէճէյիմ՝ տէյիւ հագդրնտա էտաղդրմդրզ օլան զաթ-
28 պու տդր։ Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ Նիսատան թէ-
վէլլիւտա էտէնլէդր պէյնինտէ վաֆֆթիզ էտիճի Եու-
հաննատան պէօյիւք պիր փէյղամպէր էօգ տդր.
լաբին մէլէքիւէթ Ոլլահտա էն քիւչիւյիւ անտէն
պէօյիւք տիր՝ տէտի։
29 վ֊է պիւթիւն գամմ իւէ կէօմրիւքճիւէր պուհնու

իշիթտիքտէ, Եուհաննանդն վաֆֆթիզիյէ վաֆֆթիզ
30 օլուհմտուշ օլմադրէ *Ալլահդր թա՛զիզ էթտիէր։" Ա՛մ-
մա ֆէրիսիյէր վէ էրպապ ը շէրի՛աթտան օլանլար
անդրն էէտիյէ վաֆֆթիզ օլունհամդրշ օլմադրէ, Ալլա-
հդրն միւրատդրնդր քէնտի՛ալէյհիէրինէ օլարագ, բէտտ
էթտիէր։
31 [վ֊է Բապպ տէտի քի] Իմտի պու նէսլէն տառմ-
լէրինի քիմ՞ թէշպիհ էտէյիմ, վէ քիմ՞ միւշապիհ
32 տիրլէր։ Զարշուվարտա օթուրուպ՝ Անդէ տիւտիւք
չալտրդ, տմմա բագա էթմէտինիզ. սիզէ ֆիդան
էթտիք, տմմա աղլամտադրնդր՝ տէյիւ պիրի պիրի-
33 նէ չաղդրան չօճուգլարա միւշապիհ տիր։ Զիրա
վաֆֆթիզ էտիճի Եուհաննա կէլտի, նէ եէր նէ ի-
34 չէր, վէ Անտէ ճինն վար՝ տէրսինիզ։ Իպն իւլ ին-
սան կէլտի, հէմ եէր հէմ իչէր, վէ՛ իշիթ պօղա-
զընա թապի՛ վէ մէչհօր պիր տառմ, կէօրիւքճիւ-
լէրին վէ կիւնահֆէքարլարդրն տօսթդր տդր՝ տէրսի-
35 նիզ։ Ֆագաթ հիքմէթ պիլ՛ ճիւմլէ քէնտի էվլտառդր
Թարաֆընտան Թառտրգ օլունտու։
36 վ֊է ֆէրիսիյէրտէն պիրի քէնտիսի իւէ պէրապէր
Թա՛ամ էթմէսինի անտէն րէճտա էթմէյէ, ֆէրի-
37 սինին խանէսինէ կիրիպ տօֆքայա օթուրտու։ վ֊է
իշիթ օլ շէհրտէ կիւնահֆէքար պիր դարդր պուլու-
նուպ, անդրն՝ ֆէրիսինին խանէսինտէ տօֆքրատա օ-
թուրտրդընդն խապէրինի ալտրգտա, պիր շիչէ խօշ
38 բա՛իհալը հադ կէթիրտի. վ֊է արգատան այագլա-
րդր հանընտա տուրուպ՝ աղլայարագ, այագլարդնդր
կէօդ հաշլարդյէ ըսլաթմադա պաշլատր, վէ ա-

* Եւ՛ն. Ալլահա հադդ վէրտիէր։

յագլարընը պալընջ սայը իլէ սիլիպ՝ էօփերէք , խօշ
39 բա՛իհալը եաղ իլէ եաղլատը : վէ անը տա՛վէթ է-
տէն ֆէրիսի պուռնու կէօրսիւբաե , քէնաի քէնաի-
նէ սէօյլէյիպ՝ Իյէր պու քիմսէ վէյղամպէր օլսա-
յըտը , քէնաինէ տօգուշան գարընըն քիմ վէ նէ
մագուլէ օլտըղընը պիլիր իսի , պէրա կիւնահ քեաը
40 տըր՝ տէսի : վէ Յիսուս անա ձէվապէն՝ Իյա Սիմ
՚օն , սանա պիր սէօյլէյէճէյիմ վար՝ տէսի . օլ տա-
41 խի , Եա մու՛ալլիմ, սէօյլէ՝ տէսի : Պիր տա՛ինին
իքի մէտեուշը օլուպ՝ պիրինին պէշ եիւզ վէ տիկէ-
42 րինին էլլի տինար տէյնի վար իսի : վէ անլէրին
թէ՛տիյէ էթմէյէ պիր շէյլէրի օլմամըպտլէ , իքի-
սինէ տախի պագըշլատը . պու սուբէթտէ անլէր-
տէն հա՞նկիսը անը տահա զիյատէ սէվիճէք տիր ,
43 սէօյլէ՝ դէտի : Սիմ՛օն տախի ձէվապէն՝ Ձանն էտէ-
բիմ օլ տահա զիյատէ պագըշլատըզը քիմսէ՝ տէ-
տի . օլ տախի անա՝ Տօղրու հիւքմ վէրտին՝ տէ-
44 տի : վէ գարըյա տօղրու տէօնիւպ , Սիմ՛օնա տէ-
տի քի՝ Պու գարըյը կէօրմ՞էյօր մը սըն . պէն սէնին
խանէնէ կիրտիմ, այագլարըմ իչիւն սու վէրմէտին ,
պու իսէ այագլարըմը կէօղ եաշլարըյլէ ըսլատըպ ,
45 [պաշընըն] սայը իլէ սիլտի : Սէն պէնի էօփմէտին ,
պու իսէ պէն իչէրի կիրէլիտէն պէրու այագլարըմը
46 էօփմէքտէն ձարիղ օլմատը : Սէն պաշըմը ղէյթ
եաղը իլէ եաղլամատըն , պու իսէ այագլարըմը խօշ
47 բա՛իհալը եաղ իլէ եաղլատը . Պինա՞էն ՚ալէյհ սա-
նա տէրիմ քի՝ կիւնահլարը չօղ օլտըղը հալտէ
՚ավֆ օլունտու , ղնրա չօղ սէվտի . լաքին աղ ՚ավֆ
48 օլունան քիմսէ ազ սէվլէր : վէ մէրդումէյէ՝ Ակա-
49 նահլարընն ՚ավֆ օլունտու՝ տէսի : վէ պէրապէր

սօֆրատա օթուրանլար քէնաի քէնաէյէրինէ՝ Ակա-
նահլար տախի ՚ավֆ էտէն պու քի՞մ տիր՝ տէյէ-
50 յէ պաշլատըլար : Օլ տախի գարըյա Իսմանըն սէնի
խէլաս էթտի , սէլամէթլէ կէթ՝ տէտի :

ՊԱՊ 8

1 Վ է վագը՝ օլտու քի պուռնատան սօնկրա Յէ-
ռուսաղէմն շէհրե-
տէն շէհրէ վէ քէօյտէն քէօյէ կէչիպ մէղէքիւթ Ուզ-
2 լաը վա՛զ ու թէպշիր էտէր իսի : վէ օն իքինէր
իլէ՝ շէրիր բուհլար վէ մարազլարատան շիֆա պուռէ-
մուշ պա՛զը դարըլար , եա՛նի քէնտինտէն էտտի
3 ճինն չըգմըշ օլան Մէճմաէլի տէնիլէն Մէրնէմ , վէ
Հէրօտէսին քէթխիւտասը Խուզանընն զէվճէսի Եու-
աննա վէ Սուսաննա վէ սա՛իր նինչէ գարըլար անընն
իլէ պէրապէր պուռլունուպ , անա մէրգումէլէր քէն-
տի մալլէրիի իլէ խըրմէթ տախի էտէրլէր իսի :
4 Վէ նինչէ շէհրլէրտէն վաղիր խալգ ճէմ՛ օլուպ՝
անընն եանընա կէլտիքլէրինտէ , Թէմմիլ իլէ տէտի
5 քի՝ Պիր էքինճի քէնտի էքինինի էքմէյէ չըգտը , վէ
էքէր իքէն՝ պա՛զընը եօլ քէնարընա տիւշտիւ . վէ
6 չէյնէնմէքլէ հավա գուշլարը անը եէտիլէր : վէ պա՛-
զընը գայա իւզէրինէ տիւշիւպ՝ բուռթուպէթի օլմա-
7 տընդընատան պիթտիյի կիպի գուբրուտու : վէ պա՛զը-
սը տիքէնլէր արասընա տիւշմէքլէ , տիքէնլէրը պէրա-
8 պէր պիթտիպ անը պօղտըլար : վէ պա՛զընը էյի թօփ-
րագ իւզէրինէ տիւշմէքլէ , պիթտիպ եիւզ գաթ մահ-
սուլ վէրտի . պուռնըլարը սէօյլէր իքէն՝ Իչինիր գու-
լագլարը օլան իչինէսին՝ տէյիւ Նիատ էթտի :
9 վէ շայիրտլէրի՝ ՚Ա՛ճէպա պու թէմմիլ նէ՞ տէ-
10 մէք տիր՝ տէյիւ անտէն սու՞ալ էթտիլէր : Օլ տա-

խի տէտի քի՝ Մէկէքիւթ Ուլլահըն էսրարընա վա-
գըք օլմագ սիզէ վէրիլմիշ տիր , ամմա զայրիլէրէ
Թէմմիլտի իլէ Աէյլէնէլէր . Թա քի պագար իքէն
կէօրմէյէլէր , վէ իշխիր իքէն անկլամայալար ։
11 Թէմմիլ պու տըր . Թօխում Ալլահըն քէլամը տըր ։
12 վէ էօլ քէնարընատա օլանլար օլ քիմսէլէր տիր քի՝
իշխիթտիքատէն ասնկրա , իման էտէրէք խէլաս օլմա-
սընլար տէյիւ Շէյթան կէլիպ անլէրին գալպլէրին-
13 տէն քէլամը գալտըրըր ։ վէ գայա իւզէրինէտ օլան-
լար օլ քիմսէլէր տիր քի՝ իշխիթտիքլէրինատ քէլամը
մէսէրրէհլէ գապուլ էտէրլէր իսէ տէ , քէնարիլէր-
տէ քէօք օլմատըղընատան , պիր միւատէհ իման է-
14 տիպ՝ թէճրիպէ վագիըընատա կէրի չէվիրիլէր ։ վէ
տիքէնլէր արատընա տիւշէնլէր օլ քիմսէլէր տիր քի՝
իշխիթտիքատէն ասնկրա կիթտիքճէ էնարիչլէր իլէ զէն-
կինլիք վէ Էօմրիւն զէվգ ու սէֆալատընա պօղուլա-
15 րագ մահսուլ եէթիչտիրմէզլէր ։ վէ էյի եէրտէ օ-
լանլար օլ քիմսէլէր տիր քի՝ քէլամը էյի վէ սա-
ֆի գալպ իլէ տինկլէյիպ հըֆզ էտէրէք , սապր իլէ
մահսուլ վէրիրլէր ։
16 վէ պիր քիմսէ չըրագը եագտըգտան ասնկրա՝
անը պիր գապ իլէ էօրթմէզ , եախօտ եաթագ ալ-
թընա գօմազ . ամմա իչէրի կէլէնլէր ըշըղը կէօր-
17 սիւնլէր տէյիւ շէմ'տան իւզէրինէ գօր ։ Զիրա ա-
շիքեար օլմայագագ կիպլի պիր նէհանէ եօզ տըր . վէ
պիլինիպ մէյտանա կէլմէյէճէք մանֆի պիր նէհանէ
18 եօզ տըր ։ Իման նէ վէճհ իլէ տինկլէնմէյինիվէ տիգ-
գամէ էտինիվ . զիրա քիմին վար իսէ , անա վէ-
րիլէճէք տիր . վէ քիմին եօզ իսէ , օլ վար զանն
օլունան տախի քէնարինատէն ալընագագ տըր ։

19 վէ վալիտէսի իլէ պիրատէրլէրի կէլիպ քէսրէթ ի
20 խալգ սէպէպիչլէ եանընա վարամատըլար ։ վէ ա-
նա՝ վալիտէն իլէ պիրատէրլէրին սէնի կէօրմէք իս-
թէմէքլէ , տըշտըրըտա տուրուչօրլար՝ տէչերէք խա-
21 պէր վէրիլմի ։ Օլ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ վալի-
տէմ վէ պիրատէրլէրիմ Ալլահըն քէլամընը տինկ-
լէչիպ իճրա էտէնլէր տիր՝ տէտի ։
22 վէ կիւնլէրին պիրինատ քէնտիսի շայիրլէրի ի-
լէ պէրապէր պիր գայըղա պինիպ , անլէրէ՝ կէօլիւն
գարզը Թարաֆընա կէչէլիմ՝ տէտիքատէ , աչըլտըլար ։
23 վէ կիտերլէր իքէն քէնտիսի ույդույա վարտը . վէ
կէօլ իւզէրինէ պիր պօրա էնմէքլէ , ֆայէֆ տօլմագ-
24 տա՝ վէ քէնտիլէր Թէհլիքէտէ իտիլէր ։ վէ եանընա
կէլիպ անը ույանատըրատագ , Եա Մո'ալլիմ , էա
Մո'ալլիմ , հէլաք օլուչօրըզ՝ տէտիլէր . օլ տախի
գալգըպ՝ բիւգկատը վէ սույնի տալղալարընը ազար-
լատըգտա , սապին օլմալարըյլէ լիմանլըգ օլտու ։
25 վէ անլէրէ՝ Իմանընըզ նէ՞րէտէ տիր՝ տէտի . ան-
լէր տախի գօրգուպ Թէ'ապճիւպ էտէրէք պիրի պի-
րինէ՝ `Ազէպա պու քի՞մ տիր քի բիւգկատարլարա վէ
սույա տախի էմր էթմէսիչլէ , անա էթա'ապ է-
տէրլէր՝ տէտիլէր ։
26 վէ գայըղ իլէ ձէհիլնի գարշըսընատա վագը՝ ձա-
27 տարանիլէրին տիչարընա վարտըլար ։ վէ սահիլէ
չըգտըգտա օլ շէհրատէն , խայլը զէմանատան պէրու
տէրուպինտէ ճինլէր պուլունմազլէ էսվապ կիչմէ-
չիպ էվտէ տէչիլ , անճագ գապըլարտա օթուրան
28 պիր ատէմ անա բասթ կէլտի ։ վէ Ցիսուսը կէօր-
տիւքտէ , ֆէրեատա էտէրէք էօնիւնէ տիւշտիւ . վէ
պիւլենա ավազլէ՝ Եա Ցիսուս , իպն Ուլլահ իլ միւ-

Թա՛ալ, պէհիմ իլէ սէնին նէ՞ իչին վար. սանա եալ-
29 վարըրըմ՛ քի պանա 'ազապ էթմէյէսին՝ տէտի։ Ջի-
րա նափտք բուշա՝ օլ ատէմտէն չըգմասընը էմր էթ-
միշ իտի. չինքի անը խայլի վագըթտան պէրու-
զապթ էթմիշ օլմազլէ, օլ ատէմ զինճիրլէր վէ
պուգաղըլար իլէ պաղլը օլարագ՝ մնհֆուզ օլուր
իտի իսէ տէ, պաղլարը գըրըպ ճինն թարաճքնտան
30 չէօլլէրէ սէվգ օլունուր իտի։ Վէ Յիսուս անա՝ Սէ-
նին իսմին նէ՞ տիր՝ տէյիւ սո՛ալ էթտիքտէ, Ա-
լայ տըր՝ տէտի. զիրա տէրուննինէ չօգ ճիննլէր կիր-
31 միշ իտի։ Վէ քէնտիլէրէ հավիյէյէ կիթմէյի էմր
32 էթմէմէսինի անտէն րէճա էտէրլէր իտի։ Վէ օրա-
տա, տաղտա օթլանըր վաֆիր պիր տօնուզ սիւ-
րիւսիւ պուլունմազլէ, անլէրին իչինէ կիրմէլէրինէ
իզն վէրմէսինի անտէն րէճա էթմէլէրի իւզէրինէ՝
33 իզն վէրտի։ Վէ ճիննլէր օլ ատէմտէն չըգըպ տօ-
նուզլարա կիրմէքլէ, օլ սիւրիւ ուչրումտան աշա-
34 ղը քէնտիլէրինի կէօլէ աթըպ՝ պօղուլտուս։ Վէ Ե-
ՙսէ օթլատանլար պու վագը՛այը կէօրտիւքտէ, գա-
չըպ՝ շէհրտէ վէ չիֆթլիքլէրտէ խապէր վէրտիլէր։
35 Իֆուէ տախի վագը՛այը կէօրմէյէ չըգըպ՝ Յիսուսըն
եանընա կէլէրէք, տէրուննինտէն ճիննլէր չըգմըշ օ-
լան ատէմի կիյինմիշ վէ 'ագըլլանմըշ օլարագ Յի-
սուսըն այագլարը եանընտա օթուրուր պուլմազլէ
36 գօրգտըլար։ Վէ Ըֆը՛այը միւշահէտէ էթմիշ օլան-
լար տախի մէճնունըն նասըլ խէլաս պուլտըղընը ան-
37 լէրէ նագլ էթտիլէր։ Վէ ճատարանլիլէրին ճիվար
պուլունան մնհալլէրինին պիլ ճիւմլէ էհալիսի զի-
յատէսիյլէ խավֆ էթմիշ օլմալարըյլէ, եանլարընը-
տան կիթմէսինի անտէն րէճա էթտիլէր. օլ տախի

38 գայրըղա կիրիպ 'ավտէթ էյլէտի։ Վէ տէրուննինտէն
ճիննլէր չըգմըշ օլան ատէմ պէրապէր պուլունմագ-
լըղընը անտէն րէճա էյլէտի իսէ տէ, Յիսուս անը
39 սալը վէրիպ, Էվինէ տէօն, վէ Ալլահըն սանա էթ-
տիյի շէյլէրի նագլ էյլէ՝ տէտի. օլ տախի կիտիպ
պիւթիւն շէհրտէ Յիսուսըն քէնտինէ էթտիյինի
ի՛լան էտէր իտի։
40 Վէ Յիսուս 'ավտէթ էթտիքտէ՝ խալգ անը գա-
պուլ էթտի, զիրա ճիւմլէսի անա միւնթազըր իտի։
41 Վէ իշթէ սինագոգ րե՛իսի օլան Եայիրօս խամինտէ
պիր ատէմ կէլիպ՝ Յիսուսըն այագլարընա գափանա-
42 րագ, խանէսինէ կէլմէսինի րէճա էյլէտի։ Ջիրա
Թագրիպէն օն իքի եաշընտա պիրիճիք պիր գըզը օ-
լուպ՝ մէզքիւրէ էօլմէք իւզրէ իտի. օլ տախի կի-
տէր իքէն խալգ անը թազնիդ էտիյօր իտի։
43 Վէ օն իքի սէնէտէն պէրու նէզֆ ի տէմմ միւպ-
թէլա օլարագ, պիւթիւն մալինի Հէքիմլէրէ սարֆ
էթմիշ իսէ տէ, Հիչ պիրինտէն շիֆա պուլամա-
44 մըշ պիր գադը՝ Արգատան եագլաշըպ՝ լիպասընընը է-
թէյինէ տօգունտու, վէ ֆիլ Հալ նէզֆ ի տէմմ
45 քէսիլտի։ Վէ Յիսուս՝ Պանա տօգունան քի՞մ տիր՝
տէտիյինտէ, ճիւմլէսի ինքարը էթմէքլէ, Պէտրոս
վէ անընը իլէ պէրապէր օլանլար՝ Եա Մու՛ալլիմ,
գալապալըգ աէնի պասըպ թազնիդ էտէր իքէն՝ Պա-
նա տօգունան քի՞մ տիր տէյօր մը սըն, տէտիլէր։
46 Ամմա Յիսուս՝ Պանա պիր քիմսէ տօգունտու, զիրա
պէնտէն դուվվէթ սատըր օլտըղընը անկլատըմ՛ տէ-
47 տի։ Իմտի գադը կիզլէնէմէտիյինի կէօրտիւքտէ,
թիթրէյէրէք կէլիպ՝ Հուզուրընա տիւշիպ, պիւ-
թիւն խալգըն էօնիւնտէ անա նէ սէպէպտէն տօ-

գուռնտրզընը, վչ նասրլ անիտե չիֆա պուլտրզընը
48 նագլ էթտի։ Օլ տախի մեզքիւրէյէ՝ ձէսարէթլէն,
գըզըմ, իմանըն սէնի խելտա էյլէտի, սէլամէթլե
կիթ՝ տէտի։
49 Ո տահա սէօյլէր խքէն՝ սինաղօգ րէ՛իսինին խանէ-
սինտէն պիր ատէմ կելիպ, անա՝ Գըզըն վչֆաթ
50 էթտի, մռե՛այլիմէ զահմէթ վերմէ՝ տէտի։ Վչ Յի-
սուս պուռնու իչլիթտիքտե, անա ճէվապչն՝ Գօրգմա,
51 անճագ իման էյլէ, օ խելտա պուլտը՝ տէտի։ Վչ
խանէյէ կիրտիքտե, Պետրոս իլե Յա՛գուպ վե Յու-
հաննատան, վե գըզըն փետերի իլե վալիտեսինտէն
52 մա՛տա քիմսէյի իչերի կիրմէյէ պրագմատը։ Վչ
ճիւմլեսի գըզ իչլեն ազլայըպ տէօյիւնմէքտե խքէն՝
Ազլամայընըզ, վչֆաթ էթմէտի, անճագ ույուօր՝
53 տէտի։ Վչ անլեր վչֆաթ էթմէչ օլտըզընը պիլ-
54 մէքլե, անը խաթիհզա էթտիլեր։ Լաքին ճիւմլեսինի
տըշտրըյա չզգարըպ՝ մեզքիւրէնին էլինի թուռթուպ,
55 էյ գըզ, գալդ՝ տէյիւ չաղըրտը։ Վչ անըն րուհը
բիւճու՛ էթմէքլե, անիտե այագա գալդտը, վե Յէ-
56 սուս անա եէմէք վերիլմէսինի էմր էթտի։ Վչ մեզ-
քիւրէնին վալիտէյնի հէյրան օլտըլար. Օլ տախի
պու վագը՛այը քիմսէյէ սէօյլէմէյէսինիպչ՝ տէյիւ ան-
լերե թէնպիհ էթտի։

ՊԱՊ 9

1 Վչ օն իքի շայիրտինի պիր եերե ճէմ՛ էտիպ՝ անլե-
րե ճիւմլե ճիննլեր իւզերինե, վե մարազլարըն տէֆ՛ի
2 իչլեն գուվվէթ վե գուտրէթ վերերէք, Անլերի՝ մե-
լէքիւթ Ուլլահը վա՛զ էտիպ խաստալարա չիֆա
3 վերմէյէ կէօնտերտի։ Վչ անլերե՝ Եօլ իչլեն պիր

շէյ ալմայընըզ. Նէ տէյինէք, նէ տաղարճըզ, նէ
էքմէք, նէ ագչէ, նէ տե իքիշեր էնթարինիզ օլ-
4 սուն։ Վչ հեր հանկը եվչ կիրերսէնիզ, օրատա գա-
5 լըպ՝ օրատան չըգընըզ։ Վչ սիզի հեր քիմ գապուլ
էթմեզ իսե, օլ շէհրտէն չըգարըզընըզտա, ՛ալէյհ-
լերինե շէհատէթ օլմազ իչլեն, այագլարընըզտան
6 թօզը պիլե սիլքինիզ՝ տէտի։ Անլեր տախի չըգըպ
հեր եերտե պէշարէթի Թէպշիր էտերէք, վչ Խ---
Ռալբա չիֆա վերերէք, քէօյտէն քէօյե կէչերլեր իտի։
7 Վչ րե՛իս ի րուպ՝ օլան Հերօտես անըն եէտիլե
իճրա օլունան շէյլերին ճիւմլեսինի իչլիթտիքտե՝
շիապհէ էթտի. զնրա պա՛զը քիմսելեր՝ Եուհաննա
8 էմվաթտան գըյամ էթմիշ տիր, Վչ պա՛զըլարը՝
Էյիյա զուհուր էթմիշ տիր, պա՛զըլարը տախի՝ Գա-
տիմ փէյղամպէրլերտեն պիրի գըյամ էթմիշ տիր՝
9 տերլեր իտի։ Վչ Հերօտես՝ Պէն Եուհաննանըն
պաշընը քէստիրտիմ, վե պու քիմսե քի՛մ տիր քի
պէն անըն հագդընտա պէօյլե շէյլեր իչլետիյօրըմ՝
տէյերէք, անը կէօրմէք իսթեր իտի։
10 Վչ րէսուլլեր Յէսուս ՛ավտէթ էտիպ՝ իճրա էթ-
տիքլերի ճիւմլե շէյլերի անա հիքմեյէ էթտիլեր. Օլ
տախի անլերի ալըպ՝ Թէնհաճէ Պէյթսայտա տէնի-
լէն շէհրին պիր պէետպան մնհալինէ չէքիլտի։
11 Խալգ տախի պուննու պիլմէքլե անըն արտը արբա
կիթտիլեր. վե անլերի գապուլ էտիպ մէլէ-
քիւթ Ուլլահ հագդընտա քէլամ էտերէք, շիֆա-
յա միհթաճ օլանլարա շիֆա վերիր իտի։
12 Վչ կիւն պէվալ պուլմազա պաշլատըգտա՝ օն ի-
քիլեր անըն եանընա կելիպ, Խալգը սալը վեր քի՝
էթրաֆտտա պուլունան քէօյլեր իլե չիֆթիլիքլերէ վա-

բըզ գօնալար , վէ եէյեճէք պուլալար , զիրա պու-
13 բատա պէեապան եէրտէ իզ՝ տէտիլէր ։ Օլ տախի՝ Սիզ
անլէրէ Թա՛ամ վէրինիզ՝ տէտի . անլէր տախի՝ Պի-
զիմ պէշ էքմէք իլէ իքի պալըգտան զիյատէ պիր
ճէյիմիզ եօգ տըր , մէյէր կիտիպ պու գավմին ճիւմ
14 լէսինէ եէյեճէք սաթուն ալալըմ՝ տէտիլէր ։ Զիրա
պէշ պին գատար սատէմ վար իտի . օլ տախի շա-
յիրտլէրինէ՝ Անլէրի էլլիչէր էլլիչէր օլարագ , պէօ-
15 լէսէք պէօլիւք օթուրտըրըզ՝ տէտի ։ Վէ անլէր էջ-
16 լէ էտիպ՝ ճիւմլէսինի օթուրթտրյար ։ Վէ քէնտիսի
պէշ էքմէք իլէ իքի պալըդը ալըպ՝ սէմայա տօղրու
նազար էտէրէք , իւզերլէրինէ պէրէքէթ տու՛ասը օ-
գուտու , վէ փարէլէլիպ՝ խալգըն էօնիւնէ գօմագ
17 իւզրէ՝ շայիրտլէրինէ վէրտի ։ Վէ ճիւմլէսի եէյիպ
տօյտըլար . վէ օն իքի քիւֆէ տօլուսը ֆազլա փար-
չա օլարագ գալտրըրըլտը ։
18 Վէ քէնտիսի եալընըզճա տու՛ա էտէր իքէն , շա-
յիրտլէրի տէ պէրապէր պուլունտուգլարը Հալտէ ,
խալգըն տէտիկինէ կէօրէ պէն քի՞մ իմ՝ տէյիւ ան-
19 լէրէ սու՞ալ էյլէտի ։ Անլէր տախի ճէվապէն՝ Պո՛-
ղըզ վ՛աֆթիվ էտիճի Եուհաննա , վէ սա՛իրլէր՝
Էյլէյա , տիկէրլէրի տէ՝ Գատիմ փէյղամպէրլէրտէն
20 պիրի գըյամ էթմիշ տիր ֆէյօղլը՝ տէտիլէր ։ Օլ
տախի անլէրէ՝ Եա սիզլէն տէտիկինիզէ կէօրէ պէն
քի՞մ իմ՝ տէտի . վէ Պետրոս ճէվապէն՝ Սէն Ալա-
21 հըն Մէսիհի սին՝ տէտի ։ Օլ տախի անլէրէ՝ Պու-
նու քիմսէյէ սէջյլէմէյէսինիզ՝ տէյիւ էքիտէն Թէն-
22 պիհ էտիպ՝ Իսկ իւլ ինսան չօգ էլէմ չէքմէք , վէ
խէթիկյարլար իլէ պաշ քեահինլէր վէ 'ուլէմա Թա-
ռաքճնատան ըէտտ էտիլիպ գաթլ օլունմագ , վէ իւ-

չիւնճիւ կիւնտէ գըյամ էթմէք կէրէք տիր՝ տէտի ։
23 Վէ ճիւմլէսինէ՝ Էյէր պիր քիմսէ արտըմճա կէլ-
մէք իսթէրսէ , Թէռը ի նէֆս էտէրէք , խաչընը Հէր
24 կիւն գալարըրըպ արտըմ սըրա կէլսին ։ Զիրա Հէր
քիմ ճանընը գուրթարմագ իսթէրսէ , անը զայ՝ է-
տէճէք . վէ Հէր քիմ ճանընը պէնիմ իչիւն զայ՝ է-
25 տէրսէ , անը գուրթարաճագ տըր ։ Զիւնքի պիր ա-
տէմ պիւթիւն տիւնեայը գաղանրպ տա՝ քէնտինի
զայ՝ եախօտ զիյանա կիրիֆթար էտէրսէ , նէ՞ իս-
26 թիֆատէ էտէր ։ Զիրա Հէր քիմ պէնատէն վէ պէնիմ
սէօզլէրիմտէն տօլայը ութանըրսա , Իպն իւլ ինսան
տախի քէնտիսինին վէ փէտէրին վէ մուհատատէս մէ-
լա՛իքէնին ճէլալի իլէ կէլտիյի զէման անտէն տօլա-
27 յը ութանաճագ տըր ։ Վէ Հադիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ քի՝ պուրատա Հազըր օլանլարտան պա՛զըսը
վար քի մէլէքիւթ Ուէլսհը կէօրիւնճէյէտէք ասլա
էօլիւմ Թաթմայաճագ տըր՝ տէտի ։
28 Վէ պու քէլամտէն Թագրիպէն սէքիզ կիւն սօնկ-
րա , Պետրոս իլէ Եուհաննա վէ Նա՛գուպը պէրա-
29 պէր ալըպ տու՛ա էթմէք իւզրէ տաղա չէդտը ։ Վէ
քէնտիսի տու՛ա էտէր իքէն , եիւզիւնիւն հէյ՛էթի
Թէպէտտիւլ էտէրէք , էլպիսէսի պէյտզ վէ փար-
30 լագ օլտու ։ Վէ իչէն իքի տաէմ, Նա՛նի Մուսա
31 վէ Էյլէյա անըն իլէ սէօյլէշիրլէր իտի ։ Պունլար ճէ-
լալ իլէ կէօրիւնիւպ՝ Եէրուշալիմտէ վուգուբ՝ պու-
լաճագ իսթիֆագլը Հազգընտա սէօյլէյօրլար իտի ։
32 Վէ Պետրոս վէ անըն իլէ պէրապէր պուլունան-
լարը ուդգու պատմըշ օլմազլէ , ուլանտըգլարընը-
տա՝ անըն ճէլալինի վէ պէրապէր տուրան իքի ա-
33 տէմի կէօրտիւլէր ։ Վէ անլէր անտէն այրըլմագ

իւզրե իքէն, Պետրոս նէ սեօյլետիյինի պիլմեյերէք,
Ցիսուսա՝ Եա Մու՛ալլիմ, պուրատա պուլունմադ-
ըղըմըզ էյի տիր. վէ պիրի սէնին, պիրի տէ Մու-
սա վէ պիրի տէ Էլիյա իչուն օլարագ, իւչ խայմէ
34 եափալըմ՝ տէտի: Վէ օ պուհունու սեօյլեմէքտէ ի-
քէն, պիր պուլութ կելիպ՝ անլերի կեօլկեսի ալթը-
նա ալար. վէ անլեր պուլութա կիրտիքլերինտե,
35 ըսէրուբ գօրդուրար: Վէ պուլութտան՝ Սեվկիւլիս
Օղլըմ պու տըր, անը տինկլեյինիզ՝ տեյին պիր
36 սէտա կելտի: Վէ պու սէտա օլտըգտա, Ցիսուս
եալընըզ պուլունտու. անլեր տախի սիւքիւթ է-
տիպ կեօրտիւքլերի շէյլերտէն օլ կիւնլերտե քիմ-
սեյէ պիր շէյ խապեր վերմետիլեր:
37 Վէ էրթեսի կիւն տաղտան էնտիքլերինտե, խայ-
38 լի ճեմա՛աթ անը գարշըլըյըպ՝ Իչթէ ճեմա՛աթտան
պիր ատէմ ճէրեատ էտէրէք, Եա մու՛ալլիմ, սա-
նա եալվարըրըմ, օղլումա նազար գըլ, զերա պիր
39 Թանեմ տիր: Վէ իչթէ անը պիր բուհ ԹուԹուպ՝
անըզդըն պաղըրտարագ վէ քեօփիւրտէրէք՝ սարսըպ
40 էզտիքտէն ոճնկրա կիւճ իլէ պըրըլըր: Վէ անը իթ-
րաճ էթմէյէրինի սէնին շայիրալերինտէն բէճա էթ-
41 տիմ իսէ տէ, միւգթէտիր օլմասըրար՝ տէտի: Վէ
Ցիսուս ճէվապ վերիպ՝ Էյ իմանսըզ վէ Թէրս նէսլ,
նէ՞ վագԹա գատար սիզին եանընըզտա օլըպ՝ սի-
զէ Թէհամմիւլ էտէյիմ. օղլընը պուրայա կէթիր՝
42 տէտի: Վէ օ տահա եանընա կելեր իքէն, ճինն
անը եէրէ չարփըպ, շիտտէթլէ սարսար. ամմա Ցի-
սուս նափաք բուհը ազարլըյարագ, չօճուղա շիֆա
43 վերիպ՝ անը փէտէրինէ Թէսլիմ էթտի: Վէ ճիւմ-
լէսի Ալլահըն 'ազամէթինէ միւթէհայիր օլարլար:

Վէ ճիւմլէսի Ցիսուսըն էթտիյի շէյլերին քեաֆ-
44 ֆէսինէ Թէ՛ամճիպտէ իքէն, շայիրալերինէ՝ Սէզ
պու սեօզլերի գուլաղլարընըզա գօյունըզ. զերա իպն
իւլ ինսան ատէմլերին էլինէ Թէսլիմ օլունաճագ
45 տըր՝ տէտի: Անլեր տախի պու սեօզիւ անկլամա-
տըլար, վէ ֆէհմ էթմէմէլերի իչուն անլերտէն
կիզլէնմիշ իտի. վէ պու սեօզիւ անտէն խաթիփսար
էթմէյէ գօրգուրար:
46 Վէ քէնտիլերտէն Հաֆնկրսը պէջիւք օլաճաղը
47 միւպահէսէսի մէյանէլերինէ կիրմիշ իտի: Ցիսուս
տախի գալզլերինին էֆքեարընը պիլմէքլէ, պիր չո-
48 ճուգ ալըպ քէնտի եանընտա տուրտուրտու: Վէ
անլերէ՝ Հէր քիմ պու չօճուղը պէնիմ իսմիմ իչուն
գապուլ էտէրսէ, պէնի գապուլ էթմիշ օլուր, վէ
հէր քիմ պէնի գապուլ էտէրսէ, պէնի իրսալ էտէ-
նի գապուլ էթմիշ օլուր. զերա ճիւմլէնիզտէն էն
քիչիճը պուլունան՝ պէջիւք օլաճագ տըր՝ տէտի:
49 Վէ Եուհաննա ճէվապ էտիպ՝ Եա Մու՛ալլիմ,
սէնին իսմին իլէ ճինլերի իթրաճ էտէն պիր քիմսէ
կէօրտիւք, վէ պիզիմ իլէ պէրապեր օլմէն արտըն-
50 ճա կելմէտիյի իչուն անը սէն՝ էթտիք՝ տէտի: Վէ
Ցիսուս անա ճէվապ՝ Մէն՝ էթմէյինիզ, զերա պիզէ
մուխալիֆ օլմայան պիզիմ Թարաֆըմըզտան տըր՝
տէտի:
51 Վէ վագը՝ օլսու քի՝ անըն 'ուրուճլերն կիւնլերի
Թէմամ օլմագ իւզրե իքէն, Եէրուշալիմէ կիթմէ-
52 յէ գավկյէն եիւզ ԹուԹուպ՝ Իօհիւննտէն խապեր-
ճիլեր կէօտտերտի. անլեր տախի կիտիպ անա Թէ-
տարիք կէօրմէք իւզրե Սամարիալըլարըն պիր քէօ-
53 յիւնէ կիրտիլեր: Վէ Եէրուշալիմէ միւթէվէճճիհ

54 օլորզընտան, անը գապուլ էթմէտիլէը։ Վէ անըն
շայիրտլէրի ետ'գուպ իլէ եուհաննա պունու կէօր-
միւբտէ, էտ Բապպ, խսթէ՞ը մի սին քի՝ հէման
էլիյանըն էթմէյի կիպի կէօբառէն աթէշ էնիպ ան-
55 լէրի թէլէֆ էթմէսինի էմր էտէլիմ՝ տէմիլէը։ Օվ
տախի տէօնիւպ անլէրի թա'զլը էտէրէք, Սիզ նէ
56 մագուվլէ բուհտան օլորզընըզը պիլմէզսինիզ։ Ջիրա
Իայն իւվ ինսան տէմիլէրին ճանլարընը հէլաք տէ-
յիլ, անճագ խէլաս էթմէք իչիւն կէլմի՝ տէմի։
պա'տէհու տիկէը պիր քէջի կիթմիլէը։
57 Վէ եօլտա կիտէրլէը իքէն, պիրի անա՝ Էֆէն-
տի, հէր նէրէյէ կիտէր իսէն, արտըն սբրա կէլիրիմ՝
58 տէմի։ Յիսուս տախի անա՝ Թիլքիլէրին ինլէրի, վէ
հավա գուշլարընըն եուվալարը վար, լաքին Իայն իւվ
ինսանըն պաշընը գոյաճագ եէրի եօգ տբր՝ տէմի։
59 Վէ պիր զայրիսինէ՝ Աբտըմ՝ սբրա կէլ՝ տէմի։
օվ տախի՝ Էֆէնտի, պանա իզն վէր, էվվէլա կի-
60 տիպ փէտէրիմի տէֆն էտէյիմ՝ տէմի։ Յիսուս տա-
խի անա՝ Պրագ, մէյթլէր քէնտի մէյթլէրինի տէֆն
էթսինլէր, սէն իսէ կիտիպ մէլէքիւթ Ուլլահը վա'զ
էյլէ՝ տէմի։
61 Վէ տիկէը պիր քիմէհնէ տախի՝ Էֆէնտի, սէ-
նին արտըն սբրա կէլիրիմ, լաքին էվվէլա պանա իզն
վէր, էհլ ի պէյթիմ իլէ վէտա էտէյիմ՝ տէմի։
62 Ամմա Յիսուս անա՝ Էլինի սապան իւզէրինէ գօ-
յուպ տա կէրիյէ պագան հիչ պիր քիմսէ մէլէ-
քիւթ Ուլլահա միհնասիպ տէյիլ տիր՝ տէմի։

ՊԱՊ 10

1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնկրա, Բապպ տիկէը եէթ-

միշ քիմսէ տահա թա'եին էտիպ՝ վարաճաղը հէր
շէհրէ վէ մահալէ անլէրի քէնտի էօնիւնճէ իքիշէր
2 իքիշէր կէօնտէրսի։ Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Ֆէլ
հադիզէ հասատ չօգ, ամմա իշճիլէր ազ տբր. իմ
տի հասատ Սահիպլինէ՝ քէնտի հասատընա իշճիլէր
3 կէօնտէրմէսի իչիւն նիյազ էտինիզ։ Ակիտինիզ, իչ-
թէ պէն սիզի գուզգուլար կիպի գուրտլար արասընա
4 կէօնտէրիյօրըմ. Փիսէ ետ տաղարճըդ եախօտ ա-
յագ գապլարը թաշընմայընըզ, վէ եօլտա պիր քիմ-
5 սէյէ սէլամ վէրմէյինիզ։ Վէ հէր հանկը խանէյէ
կիրէրսէնիզ էվվէլա, Պու խանէյէ սէլամ օլսուն՝
6 տէյինիզ. Վէ էյէր օրատա սէլամա միւսթահագ
քիմսէ վար իսէ, սէլամընըզ անըն իւզէրինէ գա-
լաճագ տբր. եօգ իսէ՝ սիզէ բիւճու՝ էտէճէք տիր։
7 Վէ օվ խանէտէ գալըպ՝ պուլունան շէյլէրինտէն
եէյիպ իչինիզ, զիրա իշճի քէնտի իւճրէթինէ միւս-
թահագ տբր. խանէտէն խանէյէ նագլ էթմէյի-
8 նիզ։ Վէ հէր հանկը շէհրէ կիրէրսէնիզ, անլէր
տախի սիզի գապուլ էթմիքլէրի Հալտէ, էօնիւ-
9 նիզէ գօնուլան շէյլէրի եէյինիզ. Վէ իչինտէ պու-
լունան խասթալարա շիֆա վէրիպ, անլէրէ՝ Մէլէ-
10 քիւթ Ուլլահ սիզէ եագլաշմըշ տբր՝ տէյինիզ։ Վէ
հէր հանկը շէհրէ կիրէրսէնիզ, սիզի գապուլ էթ-
11 մէմիքլէրի Հալտէ, ճատտէլէրինէ չըգըպ՝ Սիզին
շէհրինիզտէն պիզէ եափըշան թօզը պիլէ սիզէ սբլ-
քէրիպ, լաքին պունու պիլինիզ քի՝ մէլէքիւթ Ուլ-
12 լահ սիզէ եագլաշմըշ տբր՝ տէյինիզ։ Սիզէ տէրիմ
քի՝ օվ կիւնտէ Սաոումըն Հալի օվ շէհրին Հալին-
13 տէն էՀվէն օլաճագ տբր։ Վայ սանա, էյ Քօրա-
զին, վայ սանա, էյ Պէյթսայտա. զիրա էյէր սիզ-

տէ իճրա գրլընան միւ'ճիղելէր Սուբ վէ Սայտատա
օլմուշ օլսայտը, չօգտան չուլ վէ քիւլտէ օթու-
14 րուա՝ Թէվպէ էտէրլեր իտի։ Լաքին րուշ ի ճէ-
զատա Սուբ վէ Սայտանըն Հալի սիղին Հալինիզտէն
15 էհվէն օլաճագ տըր։ Վ է սէն, Թա կէօյէտէք եիւ-
ճէլէնմիշ օլան Քէֆքրնահուա՛, ճէհէննէմէ գատար
16 էնտիրիլէճէքսին։ Սիղի տինկլէյէն պէնի տինկլէմիշ
օլըւր, վէ սիղի բէտտ էտէն պէնի բէտտ էթմիշ օ-
լըւր, վէ պէնի բէտտ էտէն պէնի իրսալ էտէնի
բէտտ էթմիշ օլըւր։

17 Վ է օլ էէթմիշլեր սիւրուր իլէ 'ալէտէթ էտիպ՝
Եա Րապպ, ճիննլեր պիլէ սէնին իտմին իլէ պիղէ ի-
18 թա'աթ էտիյօր՝ տէտիլէր։ Օլ տաիի անլէրէ՝ Շէյ-
թանըն սէմմատան էրլարըրըմ կիպի տիւշտիւյիւնիւ
19 կէօրտիւմ։ Իչթէ սիղէ էրլանլար իլէ 'ապրէպլեր
իւղէրինէ, վէ տիւշմէնին ճէմի' ի գուվվէթի իւղէրի-
նէ պասմաղա գուտրէթ վէրիրիմ. վէ սիղէ հիչ պիր
20 շէյ զարար վէրմէյէճէք տիր։ Ամմա պունա, Եա'նի
ճիննլերին սիղէ էթա'աթ էթտիքլէրինէ սէվինմէյի-
նիզ, լաքին իսմլէրինիզին սէմավաթտա գայա օլուն-
տըզընա սէվինինիզ՝ տէտի։

21 Օլ սա'աթ Յիսուս բուհընատա մէսրուր օլուպ, Էյ
սէմա վէ զէմինին Րապպը փէտէր, սանա շէնքր է-
տէրիմ քի պու Նէհանէլէրի 'ալիմլեր իլէ 'արիֆլերտէն
խաֆի թուրթուպ՝ անլէրի մա'սումլարա իդհար էյ-
լէտտին. պէլի, Էյ փէտէր, զնրա 'ինտինտէ պէզյէ
22 խօշ կէօրիւնտիւ։ Փէտէրիմտէն հէր շէյ պանա թէս-
լիմ օլունտու. վէ Օղլէն քիմ իսկյինի փէտէրտէն
զայրի քիմսէ պիլմէյիպ՝ փէտէրին քիմ իսկյինի Օ-
ղլըտան վէ Օղլէն անը իզհար էթմէսինի միւրատ

էթտիյի քիմսէտէն զայրիսի պիլմէզ՝ տէտի։
23 Վ է շայիրտլէրէ տէօնիւպ, Նէ միւպարէք տիր
24 կէօրտիւյիւնիւզ շէյլէրի կէօրէն կէօզլէր. Զիրա սի-
զէ տէրիմ քի՝ չօգ փէյղամպէրլէր իլէ մէլիքլէր կէօր-
տիւյիւնիւզ շէյլէրի կէօրմէք իսթէտիլէր, լաքին
կէօրմէտիլէր. վէ իչնէթտիյինիզ շէյլէրի իչնէթմէք
էմրէտէլէր, լաքին իչնէթմէտիլէր՝ տէյիւ Թէնհաճէ
սէօյլէտի։
25 Վ է իչթէ էրպապ ը շէրի'աթտան պիրի գալդըպ՝
անը Թէճրիպէ էթմէք իւզրէ, Եա մու'այլիմ, Հա-
յատ ը էպէտիյէյէ վարիս օլմագ իչիւն նէ՞ եափա-
26 յըմ՝ տէտի։ Օլ տաիի անա՝ Շէրի'աթտա նէ՞ եա-
27 զըլմըշ տըր. Նա՞սըլ օգուրսըն՝ տէտի։ Օլ տաիի
ճէվապ վէրիպ, Ալլահըն օլան Րապպը պիւթիւն
գալպինտէն վէ պիւթիւն ճանընտան վէ պիւթիւն
գուվվէթինտէն վէ պիւթիւն 'ապդընտան, գոնշընը
28 տաիի քէնտին կիպի սէվէսին՝ տէտի։ Օլ տաիի
անա՝ Տօղրու ճէվապ վէրտին, պունու իճրա էյլէ
29 վէ եաշայաճագսըն՝ տէտի։ Ո իսէ քէնտինի Թէպ-
րիր էթմէք իսթէմէքլէ, Յիսուսա՝ Եա գոնշըմ քի՞մ
30 տիր՝ տէտի։ Վ է Յիսուս ճէվապէն տէտի քի՝ Պիր
ատէմ Եէրուշալիմտէն Էրիհոյա էնէր իքէն, հա-
րամիլէր էլինէ տիւշտիւ. վէ անլէր անը սոյուպ՝
եարալատըգտան ոսնկրա եարը էօլմիշ պրաղըպ
31 կիթտիլէր։ Վ է իթթիֆագէ օլ եօլտան պիր քեա-
հին էնէր իքէն անը կէօրտիւքտէ՝ օլ պիր Թարաֆ-
32 տան կէչիպ կիթտի։ Փէզալիք օլ մահալէ պիր Լա-
վիյէ տաիի կէլմէքլէ, վարըպ՝ անը կէօրիւնճէ օլ
33 պիր Թարաֆտան կէչիպ կիթտի։ Լաքին պիր Սա-
մարիալը եօլա կիտէր իքէն, պուլունտուղը եէրէ կե-

34 լիպ՝ անը կէօրտիւքտէ Թէրահհիւմ էթտի. վէ
եանընա կելիպ եարալարընա գէլթի եաղը իլէ շէրապ
տէօքէրէք անկերի սարաը, վէ անը քէնաի հայվա-
նընա պինաերէրէք, պիր խանա կէօթիւրիւպ անա
35 մուգադդէս օլսուն. վէ էրթեսի կիւն եօլա կիթ-
մէք իւզրե իքէն, իքի տինար չըգարըպ խանճըյա
վէրէրէք՝ Պունա մուգադդէս օլ, վէ զիյատէ հէր նէ
խարճ էտէրսէն, պէն Թէքրար կելտիկիմտէ սանա
36 էտա էտէրիմ՝ տէտի. Իսրայէլ սանա պու իւչտէն
հաննկըրը հարամիլերին էլինէ տիւշէնին գօնշըրը օլ
37 մուշ կէօրիւնիւբ. Օլ տաիի՝ Ասնա մերհամեթ է-
տէն՝ տէտի. Յիսուս տաիի անա՝ Կիթ, սէն տէ
պէօյլէ եափ՝ տէտի.
38 Վէ անկեր եօլտա կիտեր իքէն, քէնտիսի պիր քէօ-
յէ կիրիպ՝ Մարթա նամ պիր գարը անը խանէսի-
39 նէ գապուլ էթտի. վէ պունուն Մերեեմ իսմին-
տէ պիր հեմշիրէսի օլուպ, մերգումէ Յիսուսըն ա-
յադլարը եանընտա օթուրուպ՝ քելամընը տինկիլէյօր
40 իտի. Մարթա իսէ չօգ խըտմեթտէն տօլայը թէ-
լաշտա պուլունմաղլէ, եանընա կելիպ՝ Էֆէնտի,
հեմշիրեմ պէնի եալընըզ խըտմեթ էթմէյէ պրագ-
մըզընը վազիֆէ էտինմէ՞զ մի սին. իսմի անա ասէյ-
41 լէ, պանա եարտըմ էթսին՝ տէտի. վէ Յիսուս ա-
նա ճէվապկէն՝ Էյ Մարթա, էյ Մարթա, չօգ շէյ-
42 լէր իչէն էնտիշէ էտիպ՝ պիհուզուր օլուրսըն. Լա-
քին լազըմ օլան շէյ պիր տիր, վէ Մերեեմ քէն-
տինտէն այընմայաճագ օլ էյի հիսսէյի ինթիխապ
էթմիշ տիր՝ տէտի.

ՊԱՊ 11

1 Վէ վագը՝ օլտու քի պիր մահալտէ օլուպ տու՛ա

էթմէքտէ իքէն, ֆարիզ օլտըղընտա, շայիրալէրին-
էն պիրի անա՝ Եա Րապպ, Եուհաննա քէնաի շա-
յիրտլէրինէ Թա՛լիմ էյլէմէյի կիպի, սէն տաիի
2 պիզէ տու՛ա էթմէյի Թա՛լիմ էյլէ՝ տէտի. Օլ տաիի
անկերէ՝ Տու՛ա էթտիյինիզ զէմման, Էյ սէմավաթ-
տա օլան Փէտէրիմիզ, իսմին մուգատտէս օլսուն,
մէլէքիւթիւն կելսին. իրատէթին սէմտտա օլտըղը
3 կիպի հէր իւզէրինտէ տաիի իճրա օլունսուն. Եէվ-
4 մի էքմէյիմիզի կիւն պէ կիւն պիզէ վէր. վէ կիւ-
նահլարըմըզը պիզէ պաղըշլա, չինքի պիզ տաիի պի-
զէ հէր պօրճլու օլանա պաղըշլարըզ. վէ պիզի իզ-
վայա կէթիրմէ, լաքին պիզի շէրիրտէն գուրթար՝
տէյինիզ, տէտի.
5 Վէ անկերէ տէտի քի՝ Սիզտէն քիմի՞ն պիր տօս-
թը օլուր տա, կէճէ եարըսընտա նէզտինէ վարըպ՝
6 Տօսթըմ, պանա իւչ էքմէք էօտիւնճ վէր. Զիրա
պանա եօլտան պիր տօսթըմ կելիպ՝ անըն էօնիւնէ
7 դօյամադ պիր շէյիմ եօք տըր՝ տէսին տէ, Օլ տա-
խի իչէրիտէն ճէվապէն՝ Պանա զահմէթ վէրմէ.
արթըզ գափու դափանմըշ, չօճուգլարըմ տաիի
պէնիմ իլէ եաթադտա տըր, գալգըպ սանա վէրէ-
8 մէմ՝ տէսին. Սիզէ տէրիմ քի՝ տօսթը օլտըղը ի-
չինէ գալգըպ անա վէրմէզ իսէ տէ, եինէ անըն թա՛-
ճիպլի սէպէպկիլէ գալգըպ անա լազըմ օլտըղը գա-
9 տար վէրէճէք տիր. Պէն տաիի սիզէ տէրիմ քի՝
Տիլէյինիզ, սիզէ վէրիլէճէք. արապընըզ, պուլաճագ-
սընըզ. գափույը չալընըզ, սիզէ աչըլաճագ տըր.
10 Զիրա հէր տիլէյէն ալըր, վէ արայան պուլուր, վէ
11 գափույը չալանա աչըլաճագ տըր. վէ սիզտէն հան-
կը փէտէր վար քի, օղլու էքմէք տիլէյինտէ՝ ա-

նա թաշ վէրէ. եաթօտ պալըգ դիլէդիյինդէ՝ անա
12 պալըգ եէրինէ եըլան վէրէ. վ է եաթօտ եուամուբդա
13 տիլէտիյինտէ՝ անա 'ադրէպ վէրէ։ Իմտի սիզ քէօ-
թիւ օլսըդընըզ հալտե, էվլատընըզա էյի 'ամիյէ
վէրմէյի պիլիր խէնիզ, սէմավի փէտաէր քէնաինտէն
տիլէյինլէրէ նէ՝ գաատար զիյատե Բուհ իւլ Գուա-
սը վէրէճէք տիր։
14 Վ է տիլսիզ պիր ճինն իթրաճ էթտիյինտե, ճինն
չըգարգտան սօնկրա տիլսիզ քիմսե սէօյլէտի, խալդ
15 տախի թէ'աճճիւպ էթտիլէր։ Ամմա անլէրտէն պա'-
զըլարը՝ ճիննլէրի ճիննլէրին բէ՛իսի Պա'ալղէպուլ
16 վասըթասըլլէ իթրաճ էտիյօր՝ տէտիլէր։ Պա'զըլարը
տախի թէճրիպէ իչիւն, սէմատան պիր 'ալամէթ ան-
17 տէն թալէպ էթտիլէր։ Օլ տախի անլէրին էճքեաս-
րընը պիլմէքլէ անլէրէ տէտի քի՝ Փէնտի 'ալէյհինէ
մուխալէֆէթ իւզրէ օլսն հէր հիւքիւմէթ խարապ
օլուր, վ է քէնտի 'ալէյհինէ ֆուխուլէֆէլ է՛ուէ պու-
18 լունան խանէ էրգըլըր։ Վ է էյէր շէյթան քէնտի
'ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւզրէ օլմուշ իսէ, անըն մե-
լէքիւթիւ նա'սըլ պագի գալաճագ տըր. չիւնքի պէ-
նիմ հագգըմտա՝ ճիննլէրի Պա'ալղէպուլ վասըթա-
19 սըլլէ իթրաճ էտիյօր՝ տէյօրսընըզ։ Վ է էյէր պէն
ճիննլէրի Պա'ալղէպուլ վասըթասըլլէ իթրաճ էտի-
յօրսամ, սիզլէն օզուլլասրընըզ քիմի՞ն վասըթասըլլէ
իթրաճ էտերլէր. պուննուն իչիւն սիզլէն հաքիմլէրի-
20 նիզ անլէր օլաճագ տըր։ Լաքին էյէր պէն ճիննլէրի
Ալլահըն փարմաղըլլէ իթրաճ էտէրսեմ, էլպէթթէ
21 մելէքիւթ Ուլլահ սիզէ վասըլ օլմուշ տըր։ Գուվ-
վէթլի վէ սիլահլանմըշ պիր քիմսե քէնտի գոնաղընը
22 պէքլէտիյի զէման, էշհասը սէլամէթտե օլուր։ Ամ-

մա անտէն գուվվէթլիսի անըն իւզէրինէ կէլիպ ա-
նա զալէպէ էտէրսէ, իմթիսաա էթտիյի ճիւմլէ սի-
լահլարընը ալըպ՝ անըն եաղմասընը թագսիմ էտէր։
23 Պէնիմ իլէ օլմայան պանա զըատ տըր. վ է պէնիմ
իլէ տէվէլիրմէյէն տաղըտըր։
24 Նափաք բուհ պիր տաէմտէն չըգտըղը զէման՝ գօ-
րադ եէրլէրտէն կէչիպ բահաթ արար, վ է պուլա-
մատըղընտա՝ Զըգտըղըմ էվինէ տէօնէյիմ՝ տէր։
25 Վ է կէլտիյինտէ ահը սիւփրիւլմիւշ վ է միւզէյյէն
26 պուլմազլէ, նիհայէ պէրաաէրինճէ քէնաիսինտէն
տահա քէօթիւ եէտի տիկէր բուհ ալըր, վ է կիրիպ
օրատտա սաքին օլուրլար, վ է օլ տաէմին 'ադրպէթթի
իպթիհտասընտան պէտթէր օլուր։
27 Վ է օ պուննուն սէօյլէր իքէն, խալդտան պիր գա-
րը պիւէնտ ավազլէ անա՝ ՆԷ մութլու սէնի համիլ
28 օլան բահմէ վ է էմտիյին մէմլէքէթ՝ տէտի։ Օլ տա-
խի՝ Տահա զիյատե նէ մութլու Ալլահըն քէլամընը
տինկլէյիպ հըքդ էտէնլէրէ՝ տէտի։
29 Վ է խալդ քէօրէթլէ ահը էահը ճէմ՝ օլտըգ-
տա, քէլամէ աղազլէ՝ Պու նէսլ շէրիր օլտըղընտան
'ալամէթ թալէպ էտէր, ամմա անա Եուհուա փէյ-
ղամպէրին 'ալամէթինտէն զայրի պիր 'ալամէթ վէ-
30 րիլմէյճէք տիր։ Զիրա Եուհուա Նինիվէ էհալիսինէ
'ալամէթ օլտըղը կիպի, նայն իւլ հինատան տախի պու
31 նէսլէ էօյլէ օլաճագ տըր։ Ճէննուպ մէլիքէսի բ՛ուէ
ճէզատտա պու նէսլէն տաէմէրի իլէ պէրաաէր գալ-
դըպ՝ 'ալէյհէրինէ հիւքմ էտէճէք տիր. չիւնքի մեր-
գումէ Սիւլէյմանըն հիքմէթինի տինկլէմէք իւզրէ՝
զէմինին միհնթէհալարընտան կէլսի. վ է իշթէ պու
մուհալէտ Սիւլէյմանտան տահա պէօյիւլ վար։

32 Ընինիվէ աահէմէերի բոռչէ ճէզատաա պու նէսլ իլէ
գալգըպ՝ 'ալէյհինէ հիւքմ էահճէք ոլը. չիւնքի ան-
լէր Եուհուսըն վա'զըյլէ Թէվրէյհ կէլոիլէր. վէ իշ-
Թէ պուրատաա Եուհուսատան տահա պէզիիչիու վար,
33 Պիր քիմսէ չըրադը եագըպ՝ կիզլիյէ եախօտ քիլէ
ալԹընա տէյիլ, անճագ իչէրի կիրէնլէրին ըշըդը
34 կէօրմէլէրի իչիւն շէմ'տան իւզէրինէ գօր, ճէսէտին
չըրադը կէօզ ոլը. իմտի էյէր կէօզիւն սաճ իսէ,
պիւԹիւն ճէսէտին տախի միւնէվվէր օլուր. լաքին
էյէր ֆէննա իսէ, ճէսէտին տախի գարանլըդ օլուր,
35 Իմտի սագըն, սէնատէ օլան նուր գարանլըդ օլմայա,
36 վ'է էյէր պիւԹիւն ճէսէտին միւնէվվէր օլուպ՝ հիչ
պիր գարանլըդ Թարաֆը եօզ իսէ, չըրադըն քէնտի
զէյասըլյէ սէնի ԹէննՎիր գըլտըդը միսիլլիս, քեաֆ-
ֆէսի միւնէվվէր օլուր՝ տէմի,
37 Վ'է օ սէօյլէր իքէն, պիր ֆէրիսի քէնտիսի իլէ
պէրապէր Թա'ամ էԹմէսինի անտէն րէճա էԹմէք-
38 լէ, կիրիպ սօֆրայա օԹուրտում, Օլ ֆէրիսի տախի
Թա'ամնան էվվէլ անըն էրյդանմատըդընը կէօրտիք-
39 տէ ԹէՒաճճիսպ էԹտի, Բապպ տախի անա տէմի
քի՝ Հալա սիզ, ֆէրիսիլէր, քեաաէնին վէ Թէֆսի-
նին տըշընը Թէմիզլէրսինիզ, ամմա իչինիզ զուլմ
40 վէ ֆըսագ իլէ տօլու տըր, Էյ 'ագըլսըզլար, տըշընը
41 եափան իչինի տախի եա՞փմատը մը, Լաքին պուրու-
նան շէյլէրտէն սաատագա վէրինիզ, վէ իչԹէ սիզէ
42 հէր շէյ փաք օլուր, Ամմա վա՛յ սիզէ, էյ ֆէրիսի-
լէր, զիրա նա'նէ՝ իլէ սէտէֆ օֆըընըն վէ հէր նէվ'
սէպզէնին 'իւշրիւնիւ վէրիրսինիզ, ամմա հագգը վէ
Ալլահըն մուհաթզէԹինի իչմալ էահրսինիզ. պուն-
լարը իճրա էԹմէլի, անլէրի տախի պրադմամալը ի-

43 տինիզ, վա՛յ սիզէ, էյ ֆէրիսիլէր, զիրա սինա-
գոգլարտա պաշ քիւրսիչիու վէ չարշուլարտա սէ-
44 լամլանմաղը սէվէրսինիզ, վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի
'ուլէմա իլէ ֆէրիսիլէր, զիրա տահէմէր պիլմէյէրէք՝
իւզէրլէրինտէ կէզտիքլէրի պէյլի օլմայան գապրլար
միսիլլիս սինիզ,
45 Վ'է էրպապ ը շէրի'աԹտան պիրի անա ճէվապէն՝
Եա մու'այլիմ, պունլարը սէօյլէմէքլէ պիզէ տախի
46 շէԹմ էահյօրսըն՝ տէմի, Օլ տախի տէտի քի՝ վա՛յ
սիզէ տախի, էյ էրպապ ը շէրի'աԹ, զիրա տահէմէ-
րէ Թաշճմասը միւշքիլ եիւքլէր եիւքլէտիպ՝ քէնտի-
նիզ փարմագլարընըզըն պիրի իլէ օլ եիւքլէրէ տօ-
47 գունմազընըզ, վա՛յ սիզէ, զիրա էճտատընըզըն
գաԹլ էԹտիքլէրի փէյղամպէրլէրին Թիւրպէլէրինի
48 պինա էահրսինիզ, վ'է պէօյլէճէ էճտատընըզըն 'ա-
մէլլէրինէ շէհատէԹ էահրէք բիզա վէրիրսինիզ. զի-
րա անլէր գաԹլ էԹտիլէր. սիզ տախի Թիւրպէ-
49 լէրինի պինա էահրսինիզ, Պունուն իչիւն Ալլահըն
հիքմէԹի տախի տէտի քի՝ Անլէրէ փէյղամպէրլէր
վէ րէսուլլէր կէօնտէրէճէյիմ, վէ անլէրտէն պա'-
զըսընը գաԹլ էտիպ՝ պա'զըսընա ԹէՒտահի էահ-
50 ճէքլէր. Թա քի տիւնեանըն ԹէՒսիսինատէն պէրու
ճիւմլէ փէյղամպէրլէրին տէօքիւլմիւշ օլան գանը,
51 Հապիլին գանընտան Թա մէզպահ իլէ հէյքէլին ա-
բասընատա գաԹլ օլունան Զաքարիանըն գանընտա-
տէք, պու նէսլտէն Թալէպ օլունա. պէլի, սիզէ
տէրիմ քի՝ պու նէսլտէն Թալէպ օլունաճագ տըր,
52 վա՛յ սիզէ, էյ էրպապ ը շէրի'աԹ, զիրա 'իլմին
անախԹարըընը գալդրրընըզը, քէնտինիզ կիրմէյիպ՝
կիրէնլէրի տախի մէն' էԹտինիզ,

53 Վ՚է անկերէ պու նէսանէլերի սէջլէր խքէն, 'ուլէ-
մա վէ ֆէրիսիլէր ֆուրսաթ պէքլէյիպ՝ իթթիհամը
իչիւն աղղընսան պիր շէյ գափմազա չալըշմազտա
54 օլարագ, Հիտայէթլէնիպ զայէթլէ չօգ շէյլէր հագ-
գընտա աղղընը արամազա պաշլատըյար։

ՊԱՊ 12

1 Պու էսնատա, պիրի պիրինի պասար տէրէճէսէ
օն պինլէրճէ խալգ ճէմ՚ օլմազլէ, շայիրտլէրինէ
քէլտմա ազազ իլէ՝ Էվվէլտա քէնսինինի ֆէրիսիլէ-
րին մայասընսան՝ եա՚նի միւրա՚իլիքտէն սագընընըզ։
2 Ֆէշֆ օլուշմայաճագ մախֆի, վէ պիլինմէյէճէք կիզ-
3 լի պիր շէյ եօգ տըր։ Անըն իչիւն գարանլըգտա հէր
տէտիյինիզ շէյ այտընլըգտա իչտիրիսպ՝ խալվէթ-
լէրտէ գուլազա սէջլէտիյինիզ շէյ տամտարտա նի-
4 տա օլուշնաճագ տըր։ Լ՚աքին, էյ տօսթլարըմ, սի-
զէ տէրիմ քի՝ ճէսէտի Էօլտիւրիւճիւ՝ անտէն ասնկրա
զիյատէ պիր շէյ եափմազա մուգթէտիր օլմայան
5 քիմսէլէրտէն գօրգմայընըզ։ Լ՚աքին քիմսէն գօր-
գաճաղընըզը սիզէ կէօսթէրէյիմ. Էօլտիւրտիւքտէն
ասնկրա ճէհէննէմէ աթմազա գուտրէթի օլանտան
գօրգուընըզ. պէլի, սիզէ տէրիմ քի՝ անտէն գօր-
6 գուընըզ։ Պէշ սերչէ իքի փուլա սաթըլմա՞զ մը,
անկերտէն պիրի պիլէ Ալլահըն 'ինտինտէ ունուտուլը
7 մըշ տէյիլ տիր։ Լ՚աքին սիզին պաշընըզընը գըլլարը-
նըն ճիւմլէսի պիլէ սայըլը տըր. խմոի գօրգմայը-
8 նըզ, սիզ չօգ սերչէլէրտէն էֆզալ սընըզ։ Վ՚է սի-
զէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ տաէմլէրին հուզուրընտա
պէնի իգրար էտէրսէ, Իսդն իւլ ինսան տախի անը
Ալլահըն մէլա՞իքէսինին հուզուրընտա իգրար էտէ-

9 ճէք տիր։ Լ՚աքին տաէմլէրին հուզուրընտա պէնի
ինքեար էտէն՝ Ալլահըն մէլա՞իքէսինին հուզուրըն-
10 տա ինքեար օլուշնաճագ տըր։ Վ՚է Հէր քիմ Իսդն
իւլ ինսանըն 'ալէյհինէ պիր սէօզ սէօյլէրսէ, անա
'ափվ օլուշուր. ամմա Րուհ իւլ Գուտս 'ալէյհի-
11 նէ քիւճիր էտէնէ 'ափվ օլուշմազ։ Վ՚է սիզի սինա-
ղոգլարա վէ ըմ՚իսլէր իլէ հիւքմտարլար հուզուրըը-
նա ճէլզ էթտիքլէրի վագըթ, նասըլ եափօտ նէ՚
ճէվապ վէրէյիմ, եա նէ՚ սէօյլէյէյիմ՝ տէյիւ էն-
12 տիշէ էթմէյինիզ։ Զիրա Րուհ իւլ Գուտս սիզէ՝
սէօյլէնմէսի վաճիպ օլան նէսանէլերի օլ սա՚աթ էօյ-
բէտէճէք տիր՝ տէտի։
13 Վ՚է խալգտան պիրի անա՝ Եա մուսՙալլիմ, գարն-
տուշըմա սէօյլէ, միրասը պէնիմ իլէ թագսիմ էթ-
14 սին՝ տէտի. Օլ տախի անա՝ Էյ տաէմ, իւզէրինի-
զէ քի՞մ պէնի գատը եա գասսամ թա՚ինին էթտի՝
15 տէտի։ Վ՚է անկերէ՝ Պագընըզ վէ թամա՚տան սա-
գընընըզ, զիրա պիր քիմսէնին 'էօմրիւ մամէլէյինին
քէսբէթ պուլմասընա մէնուէթ տէյիլ տիր՝ տէտի։
16 Վ՚է անկերէ պիր թէմսիլ սէօյլէյիպ տէտի քի՝ Պիր
զէննկին տաէմին թարլասը չօգ մահսուլ վէրմիշ օլ-
17 մազէ, Օ քէնտի քէնտինէ տիւշիւնիւպ՝ նէ՞ եա-
փայըմ, զիրա մահսուլլարըմը ճէմ՚ էտէճէք եէրիմ
18 եօգ տըր՝ տէտի։ Պա՚տէհու՝ Շէօյլէ եափայըմ, ան-
պարլարըմը երգըզ՝ տահա պէօյիւքլէրինի պինա է-
տէյիմ, վէ ճիւմլէ մահսուլաթ իլէ էմիլլըմը օրա-
19 տա ճէմ՚ էտիպ, Ձանըմա, էյ ճան, չօգ սէնէլէր
իչիւն ճէմ՚ օլուշմըշ չօգ էմիլլըն վար տըր. խթի-
բտահաթ էյլէ, էհ, իչ, սէֆա սիւր տէյիյիմ՝ տէ-
20 տի։ Ամմա Ալլահ անա՝ էյ՚ ՚ագըլարըզ, պու կիճէ

սէնահէն ճանըր թալէպ էտէճէքլէր , վէ թէտարիք
21 էթմէյին շէյլէր քիմ՞ն օլաճադ՝ տէմի ։ Նէֆսի
իչիւն խազինէ երզըպ՝ ՚ինա Աղլահ զէնկին օլմայան
քիմսէ պէջյլէ տիր ։
22 Վէ շայիրալէրինէ տէմի քի՝ Պու սէպէպէ մէպնի
սիզէ տէրիմ քի՝ Հայաթընըզ իչիւն նէ եէյէճէյի-
նիզի , վէ վիճաուտինիզ իչիւն նէ կիյէճէյինիզի էն-
23 տիշէ էթմէյինիզ ։ Հայաթ թա՛ամանան վէ վիճաուտ
24 լիպաատան էվլու տըր ։ Գուզզունլարա նազար է-
տինիզ . նէ էքէրլէր վէ նէ պիչէրլէր , վէ անլէրին
նէ քիլէրի վէ նէ անպարը վար , եինէ Աղլահ անկէ-
րի պէպլէր . սիզ գուշլարտան նէ գաատար էֆզալ
25 սընըզ ։ Վէ սիզտէն քի՞մ էնտիչէ էթմէքլէ , քէնտի
պոյընա պիր արշըն զամմ էթմէյէ գաատըր տիր ։
26 Իմտի էյէր էն քիւչիւք շէյէ պիլէ գաատըր տէյիլ
իսէնիզ , պագի շէյլէր հագդընտա նի՞չիւն էնտիչէ
27 էտէրսինիզ ։ Զանպագլարա նազար էտինիզ , նիճէ
պէջյիւրլէր . նէ չալըշըրլար , նէ տէ իփլիք պիւքը-
լէր , լաքին սիզէ տէրիմ քի՝ Միւկէյման պիլէ ճիւմ-
լէ տարաթըլմէ անլէրտէն պիրի կիպի կիյինիչ տէ-
28 յիլ իտի ։ Վէ պու կիւն մէվճուտ օլուպ եարըն
ֆուրուննա աթրյան սահրա օթրընը Աղլահ պէջյլէ
կիյինտիրտիկի հալտէ , սիզի տահա զիյատէ կէչը-
29 ԹԷՐՏԷՂ Ֆ , էյ իմանը նօգսան օլանլար ։ Վէ սիզ
նէ եէյէճէյինիզի եախօտ նէ իչէճէյինիզի արամա-
30 յընըզ , վէ վէսվէսէտէ օլմայընըզ ։ Զիրա պու շէյ-
լէրին ճիւմլէսինի տիւնեանըն իւմմէթլէրի արար . վէ
սիզին ֆէտէրինիզ պունլարա միւհթաճ օլտըղընըզը
31 պիլիր ։ Լաքին մէլէքիւթ Ուլլահը արայընըզ , վէ
պունլարըն ճիւմլէսի տախի սիզէ իհսան օլունա-

32 ճագ տըր ։ Էյ քիւչիւք սիւրիւ , գօրգմա . զիրա
սիզէ մէլէքիւթինիզ վէրմէք ֆէտէրինիզին հիսան ի բի-
33 զաար տըր ։ Վէ մամլէյինիզի սաթըպ՝ սատագա
վէրինիզ . քէնտիլէրինիզէ էպիմէզ քիսէլէր , տիւ-
քէնմէզ խազինէ սէմավաթտա թէտարիք էյլէյի-
նիզ . օրատա խըրսըզ կադըլշամադ վէ կիւվէ պօզա-
34 մադ ։ Զիրա խազինէնինիզ նէրէտէ իսէ , գալդինիզ
35 տէ օրատա օլաճադ տըր ։ Պէլլէրինիզ գուշանմըշ
36 օլարագ , չըրադընըզ եանար պուլըտնսուն ։ Սիզ
տախի էֆէնտիլէրինին տիւյիւնտէն ՚ավտէթիլլէ կէ-
լիպ՝ տադդ ի պապ էյլէտիյինտէ , տէր Տալ անա
գափու աչմագ իչիւն միւնթազըր պուլըտնան ատէմ
37 լէրէ միւշապիհ օլունըզ ։ Նէ միւպարէք տիր՝ է-
ֆէնտիլէրի կէլտիյի զէմման ուչանըզ պուլըտրզը գուլ-
լար . Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ քէնտիսի գուշ-
38 չիպ անլէրէ խըրամէթ էտէճէք տիր ։ Վէ էյէր ի-
քինճի նէվպէթտէ կէլիրսէ , եախօտ իչիւնճիւ նէվ-
պէթտէ կէլիպ՝ պէջյլէ պուլուրսա , օլ գուլլար նէ
39 միւպարէք տիր ։ Ամմա մա՛լիմիւնիւզ օլսուն քի՝
էյէր էվ սահիպի խըրսըզընի սա՛աթ գաչտա կէլէ-
ճէյինի պիլսէ իտի , ուչանըզ տուրուպ քէնտի էվի-
40 նի տէլտիրմէզ իտի ։ Իմտի սիզ տախի հաղըր օլու-
նըզ , զիրա զանն էթմէտիյինիզ սա՛աթտա իպն
իւլ ինսան կէլիր ։
41 Վէ Պետրոս անա՝ Եա Րապպ , պու Թէմսիլի պի-
զէ՞ մի , եօզտա ճիւմլէյէ մի տախի սէջյլէյօրսըն՝ տէ-
42 տի ։ Վէ Րապպ տէտի քի՝ Իմտի էֆէնտինին քէն-
տի խըրամէթքեարլարը իւզէրինէ , Թա՛ինիլէրինի
վազիֆընտա վէրմէք իչիւն նաապ էտէճէյի շօլ սա-

43 տըզ վչ 'ադիլ քէթէխիւտա քի՞մ տիր ։ Էֆէնտիսի
կէլտիյի ղէման, պէզլէ էթմէքտէ պուլտըղը գուլ
44 նէ միւպարէք տիր ։ Չագիդաթէն սիղէ տէրիմ
քի՝ ճէմի՝ ի մաէլէյի իւղէրինէ անը նասպ էտէճէք
45 տիր ։ Ամմա էյէր օլ գուլ քէնտի գալպինտէ՝ Է-
ֆէնտիմ կէլմէսինի Թէ՛խիր էտիյօր՝ տէյիպ տէ
խըտմէթքեարլար իլէ ճարիյէլէրի տէյմէյէ, վչ էէ-
46 յիպ իչմէյէ վչ սէրթօշ օլմադա պաշլարսա, Օլ
գուլըն էֆէնտիսի անըն մէ՛մուլ էթմէտիյի կիւնտէ
վչ պիլմէտիյի սա՛աթտա կէլէրէք, անը իքի շագգ
էտիպ նասիպինի խա՛ինլէր իլէ Թա՛եին էտէճէք տիր ։
47 Վչ էֆէնտիսինին իրտատէթինի պիլիպ տէ Թէտա-
րիք կէօրմէյէն վչ իրտատէթինէ կէօրէ հարէքէթ էթ-
48 մէյէն գուլ չօգ տէյիւլէճէք տիր ։ Ամմա պիլմէ-
յէրէք տէյիւլմէյէ միւաթահագգ հարէքէթտէ պու-
լունան ազ տէյիւլէճէք տիր. վչ հէր քիմէ չօգ
վէրիլմիշ իսէ, անտէն չօգ Թալէպ օլունմագ, վչ
քիմէ չօգ էմանէթ վէրիլմիշ իսէ, անտէն զիյատէ
Թալէպ օլունուր ։
49 Պէն եէրէ աթէշպրագմադա կէլտիմ, վչ էյէր հա-
50 լա ԹուԹուշմիշ իսէ, նէ՞ իսԹէրիմ ։ Ամմա պէնիմ
վաճԹիդ օլունմագ պիր վաճԹիդիմ վար. վչ Թէ-
51 մամ օլունմայա տէկին նէ գատար սըզըլըրըմ ։ Եէ
րէ սէլամէ՞Թ մի վէրմէյէ կէլտիմ զանն էտէրսինիդ.
52 սիղէ տէրիմ քի՝ Խայր, իլլա մուխալէֆէԹ ։ Զիրա
պունատան սօնկրա՝ պիր խանէտէ օլան պէշ քիչի
մուխալէֆէԹ էտիպ, իւչիւ իքիսի, վչ իքիսի իւչիւ
53 'ալէյհինտէ պուլունմագ տըր ։ Փէտէր օղուլ վչ
օղուլ փէտէր 'ալէյհինտէ, վալիտէ դըղ, վչ դըղ
վալիտէ 'ալէյհինտէ, դայն վալիտէ կէլինի, վչ կէ-

լին գայն վալիտէսի 'ալէյհինտէ մուխալէֆէԹ իւղ-
Ըէ պուլունմագ տըր ։
54 Վչ հէմ տէ խալգա՝ Ղարպ Թարաֆընտան պու-
լունըրն զուհուրընը կէօրտիւյինիւզտէ՝ Եաղմուր
55 կէլիյօր՝ տէրսինիղ, վչ պէզլէ օլուր ։ Վչ լօտօս
Եաճիյինի Ենօրթ-այ-Նի-ըէ՝ Սըճագ օլմագ՝ տէրսի-
56 նիղ, վչ վագը՝ օլուր ։ Էյ միւսա՛իլէր, զէմին վչ
սէմանըն էիւզիւնիւ Թէմէղղ էթմէքլիյինի պիլէրսի-
նիղ տէ, պու վագԹը նի՞ճէ Թէմէղղ էթմէզսինիղ ։
57 Վչ նի՞չիւն քէնտիլիյինիզտէն տահի հագգը Թէմ-
58 էիղ էթմէզսինիղ ։ Իմտի խասմին իլէ հաքիմէ կիթ-
տիյին զէման, եօլտա անտէն գուրԹուլմագա ճէչտ
էյլէ, օլմայա քի սէնի գատըյա սիւրիւքլէյիպ՝ գա-
տը սէնի մէ՛մուրա Թէսլիմ էտէ, մէ՛մուր տահի
59 սէնի զընտանա իլգա էտէ. Սանա տէրիմ քի՝ սօն
փուլուս տահի էտա էթմէյինճէ, օրատան ասլա
չըգմայաճագսըն՝ տէտի ։

ՊԱՊ 13

1 Վչ օլ վագԹի պա՛զը քիմսէլէր հազըր պուլուս-
նուպ՝ փիլաԹօս գանտըրընը քէնտի զէպիհէլէրի իլէ
գաորըշարտըղը ճէհիլլիլէրին հագգընտա անա խապէր
2 վէրտիլէր ։ Վչ ցիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Օլ ճէ-
հիլլիլէր պէզլէ շէյէրէ միւպԹէլա օլտըգլարը իչիճն
ճիւմլէ ճէհիլլիլէրտէն զէյատէ կիւնահգեա՞ը մը ի-
3 տիլէր՝ զանն էտէրսինիղ ։ Սիղէ տէրիմ քի՝ Խայր,
լաքին էյէր Թէվպէ էթմէզսէնիղ, ճիւմլէնիղ էզլէ
4 հէլաք օլաճագսընըղ ։ Եախօտ Սիլօամտաքի գուլէ
իւղէրլէրինէ տիւշմէքլէ էօլտիւրտիւյիւ օլ օն սէ-
քիղ քիմսէ՝ Եէրուշալիմտէ ասքին օլան պիլ ճիւմլէ

ատեմէրեան զկայսեր գապահաթը՞ մը իսկէր՝ զանն
5 Հաերսինիզ։ Սիզէ տէրիմ քի՝ Խայր, ամմա էյէր
Թեվպէ էթմէզսէնիզ, ճիւմլէնիզ էջյէ հէլաք օլա-
ճագընընըզ՝ տէտի։
6 Պու Թէմսիլի տաճի սէջյէտի. Պիր քիմսէնին
քէնտի պաղընատա տիքիլմիշ պիր ինճիր աղաճը օլ-
մաղէ անտէ մէյվէ արամադա կէլսի իսկ տէ՝ պուլ-
7 մատը։ Վէ պաղպանա՝ Իշթէ իւչ սէնէ տիր պու
ինճիր աղաճընատա մէյվէ արամադա կէլիյօր իսկէմ
տէ, պուլմամյօրըմ. անը քէս, Նի՞չիւն էէրի տէ
8 պաթթալ էտէ՝ տէտի։ Օլ տաճի անա ճէվապէն՝
Էյ էֆէնիմիմ, անը պու սէնէ տաճի պրագ, Թա
9 քի էթրաֆընը գազըպ կիւպրե գոյայըմ՝ Վէ էյէր
մէյվէ վէրիրսէ՝ Խօշ, եօգ իսկ, անտէն սօնկրա անը
քէսէճէքսին՝ տէտի։
10 Վէ սէպթ կիւնիւ սինագօգլարըն պիրինտէ Թա՛-
11 լիմ էտէր իքէն, Իշթէ օն սէքիզ սէնէտէն պէրու
զա՛ֆ բուհընա միւպթէլա օլմազէ, պիւքիւմիւշ
օլուպ քէնտիսինի ասլա տօղրուլթմազա միւգթէ-
12 տիր օլմայան պիր գարը վար իտի։ Ցիսուս տաճի
անը կէօրտիւքտէ, Եահնա չաղըրըպ անա՝ Էյ Խա-
13 Թուն, զա՛ֆիլէյինտէն գուրթուլտըն՝ տէյէրէք, Էյ
լէրինի անըն իւղէրինէ գօտրգտա, մէզգիւրէ տէր
14 ՚ադապ տօղրուլուպ՝ Ալլահա Համտ էյլէտի։ Վէ
սինագօգ բէ՛իսի Ցիսուսըն սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա
վէրտիյի իչնէն տաորըլարագ, խալգա խիթապէն՝ Իշ
իշլէմէսի ճա՛իզ օլան ալթը կիւն վար, Խտոի սէպթ
կիւնիւնտէ տէյիլ, ամմա օլ կիւնլէրտէ կէլիպ շի-
15 ֆա պուլսունըզ՝ տէտի։ Խտոի Բապպ անա ճէվապէն՝
Էյ միւրա՛ի, սիզնի՞ հէր պիրինիզ սէպթ կիւնիւ

էօքիւզիւնիւ եա մէրքէպինի էէմլիքտէն չէօզիւպ սու-
16 վարմադա կէօթիւրմէ՞զ մի։ Պու իսկ Ապրահամ
դրզը իքէն՝ իշթէ Շէյթան անը օն սէքիզ սէնէտէն
պէրու պաղլամըշ օլմազէ, սէպթ կիւնիւնտէ պու
պաղտան չէօզիւլմէսի ճա՛իզ տէյի՞լ մի իտի՝ տէ-
17 տի։ Վէ պուսունու սէջյէտիյինտէ, անա ի՛թիրազ
էտէնլէրին ճիւմլէսի խէճիլ օլուպ՝ պիւթիւն խալգ
տաճի եէտիյլէ իճրա գըլընան պիլ ճիւմլէ ա՛մալ ը
ճէլիլէտէն տօղույը սէվինիրլէր իտի։
18 Օլ տաճի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ նէ՞յէ միւշապիհ տիր,
19 վէ անը նէ՞յէ թէշպիհ էտէյիմ՝ Պիր խարտալ տա-
նէսինէ միւշապիհ տիր քի պիր տաէմ անը ալըպ
քէնտի պաղչէսինէ էքմէտիյլէ, պիթիպ պէջյիւք ա-
ղաճ օլտու, վէ Հավա գուշլարը անըն տալլարընա
գօնարլար իտի՝ տէտի։
20 Եինէ՝ Մէլէքիւթ Ուլլահը նէ՞յէ թէշպիհ էտէյիմ՝
21 Մայայա միւշապիհ տիր քի՝ պուսունու պիր գարը ա-
լըպ թա ճիւմլէսի մայալանընճայա տէկին, իւչ
էօլչէք ուն իչինէ կիզլէտի՝ տէտի։
22 Վէ շէհրլէր իլէ քէջյէրի տօլաշըպ թա՛լիմ էտէ-
23 րէք, Եէրուշալիմէ տօղրու կիթմէքտէ իքէն, Պիր
քիմսէ անա՝ Էֆէնտի, ՚ածէպա խէլտա պուլանլար
ա՞զ մը տըր՝ տէտի. օլ տաճի անլէրէ տէտի քի,
24 Տար գափուտան կիրմէյէ ճէկտա էյլէյինիզ. զիրա
սիզ տէրիմ քի՝ չօգ քիմսէլէր կիրմէք խաթէյէճէք-
25 լէր, ամմա գատիր օլմայաճագլար տըր։ Էվ սահի-
պի գալգըպ գափույը գափատըգտան սօնկրա, սիզ
խարիճտէ տուրուպ վէ գափույը չալմազա պաշլայըպ՝
Էֆէնտի, Էֆէնտի, պիզէ աչ՝ տէյէճէքսինիզ. վէ
օ սիզէ ճէվապէն՝ Սիզնի քիմ վէ նէրէտէն օլտըղը-

26 Նըզը պիլմէմ՝ տէյէճէք տիր ։ Օլ զէման՝ Պիզ սէնին
հուզուրընտա եէյիպ իչտիք, սէն տախի եօլլարը-
մըզտա թա՛լիմ էթտին՝ տէմէյէ պաշլայտաճադը-
27 Նըզ. Օլ տախի՝ Սիզե տէրիմ քի՝ սիզին քիմ վէ
նէրէտէն օլտըղընըզը պիլմէմ. պէնտէն ուզադ օլու-
նըզ, էյ ճիւմլէ հադդսըզլըզ իչլէյէնլէր՝ տէյէճէք
28 տիր ։ Ապրահամ վէ Իսհադ վէ Եա՛գուպ իլէ ճիւմ-
լէ փէյղամպէրլէրի մէլէքիւթ Ուլլահտա, վէ քէն-
տինիզի խարճէ ամըլմըշ կէօրտիւյիւնիւզտէ, օ-
բատա աղլայըշ վէ տիշ դըճըրտամասը օլաճադ տըր ։
29 Վ է շարդ իլէ զարպատան, վէ շիմալ իլէ ճէնուպտէն
կէլիպ՝ մէլէքիւթ Ուլլահտա սօֆրատա օթուրա-
30 ճադլար տըր ։ Վ է իչլէ մուգատտէմ օլաճադ մու-
՛ախէրլէր վար, վէ մու՛ախէր օլաճադ մուգատ-
տէմլէր վար տըր ։
31 Օլ կիւնտէ ֆէրիսիլէրտէն պա՛զըսը եանընա կէ-
լիպ անա՝ Պուրատան չըգըպ կիթ, զիրա Հէրօտէս
32 սէնի գաթլ էթմէք իսթէյօր՝ տէտիլէր ։ Օլ տախի
անլէրէ տէտի քի՝ վ ադըպ օլ թիլքիյէ տէյինիզ
քի՝ Իչթէ պու կիւն վէ եարըն ճինլէր իխրաճ է-
տիպ՝ շիֆալար վէրիրիմ, վէ իւչիւնճիւսիւնտէ թէ-
33 մամ օլուրըմ ։ Լ ագին պանա պու կիւն իլէ եարըն
վէ էրթէսի ՚ն-ն կէզմէք կէրէք տիր. զիրա Եէրու-
շալիմտէն տըշարը պիր փէյղամպէրին հէլագ օլմասը
34 միւմքին տէյիլ տիր ։ Էյ փէյղամպէրլէրի գաթլ
էտէն՝ վէ սանա կէօնտէրիլմէյէնլէրի թաշլայան Եէրու-
շալիմ, Եէրուշալիմ, գաչ տէֆ՛ա սէնին էվլատընը
թաւլուգ քէնտի փիլճէլէրինի գանատլարընըն ալթը-
նա Թօփլառըզ կիպի, թօփլամագ իսթէտիմ, ամմա
35 սիզ իսթէմէտինիզ ։ Իչթէ սիզե խանէնիզ [վէրան]

պրաղըլըր. Հադիգաթէն սիզե տէրիմ քի՝ սիզ Բագ-
պէն իսմի իլէ կէլէն միւպարէք օլսուն՝ տէյէճէյինիզ
վագթի կէլինճէյէտէք, պէնի կէօրմէյէճէքսինիզ ։

ՊԱՊ 14

1 Վ է սեպթ կիւնիւնտէ ֆէրիսիլէրին միւ՛թէպէրա-
նընտան պիրինին խանէսինէ թա՛ամ էթմէք իւզրէ
2 կէլտիյինտէ, անլէր անը կէօզէթմէքտէ իսիլէր ։ Վ է
իչթէ էօնիւնտէ իսթիսգալը պիր ատէմ վար իսի ։
3 Վ է Ցիսուս ճէվապ էտիպ՝ էրպապ ը շէրի՛աթ իլէ
ֆէրիսիլէրէ սէօյլէյէրէք, Սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա
4 վէրմէք ճա՛իզ մի տիր՝ տէտի ։ Վ է անլէր սիւքիւթ
էթտիքլէրինտէ, անը թութուպ շիֆա վէրէրէք սա-
5 լը վէրտի ։ Վ է անլէրէ ճէվապ էտիպ՝ Սիզտէն քի՛մ
քէնտի մէրքէպի վէ եա էօքիւզիւ գույույա տիւշ-
տիւքտէ, սեպթ կիւնիւ տիր՝ տէյէրէք, անը տէր
6 հալ չըգարմազ՝ տէտի ։ Վ է անա պու շէյլէրէ ճէ-
վապ վէրմէյէ գատիր օլմատըլար ։
7 Վ է տա՛վէթ օլուշանլարընը պաշ սէտիրլէրի սէչ-
տիքլէրինի կէօրմէքլէ անլէրէ պիր թէմսիլ սէօյլէ-
8 յիպ՝ Պիր քիմսէ թարաֆընտան տիւյիւնէ տա՛վէթ
օլուշտըղընտա, պաշ սէտիրտէ օթուրմա, օլմույա
քի սէնտէն միւ՛թէպէր պիր տա՛վէթլիսի օլմադըգ,
9 Սէնի վէ անը տա՛վէթ էտէն կէլիպ սանա խիթա-
պէն՝ Պունա եէր վէր՝ տէտիքտէ, օլ զէման խիճ-
լէթլէ աշաղընքի եէրի թութմադա պաշլայասընը ։
10 Ամմա տա՛վէթ օլուշտըղընը զէման վարըպ աշաղընքի
մահալտէ օթուր քի՝ սէնի տա՛վէթ էտէն քիմսէ
կէլտիյինտէ սանա՝ Տօսթըմ, տահա եօգսարը պու-
յուր՝ տէյէ. օլ զէման սօֆրատա սէնին իլէ պէ-

բապէր օթուբանլարըն հուզուբընտա սանա չէրկճ
11 օլուբ ։ Զիրա հէր քիմ քի քէնտինի ևիւքսէլտիրսէ
ալչագլանըր , վէ հէր քիմ քի քէնտինի ալչագլա-
տըրսա ևիւքսէլիր՝ տէտի ։
12 Վէ անը տա՛վէթ էտէնէ տախի տէտի քի՝ Ւչոյլէ
նա ագշամ թա՛ամը էթտիւինտէ , տօսթլարընը նա
գարնտաշլարընը եախօտ թէ՛ալլուգաթընը՝ նա պէն-
կին գօնշուլարընը տա՛վէթ էթմէ , օլմայա քի անլէր
տախի պիւ մուգապէլէ սէնի տա՛վէթ էթմէլէրիւլէ
13 սանա միւքեաճաթ օլա ։ Լաքին ղէյաճէթ էթտի-
յին պէման , ֆագիրլէր վէ սագաթլար վէ թօփալ-
14 լար վէ ա՛մալարը տա՛վէթ էյլէ . Վէ միւպարէք օ-
լուբսըն , պիրա անլէրին սանա միւքեաճաթ էթմէ-
յէ իգթիտարը եօգ տըր . չիւնքի սանա սաղիհլէրին
գէյամէթինտէ միւքեաճաթ էտիլմէճէք տիր ։
15 Վէ օօֆքրատա պէրապէր օթուբանլարտան պիրի
պուհու իշլիթտիքտէ , անա՝ Մէլէքիւթ Ուլլահտա
16 էքմէք նէյէն նէ միւպարէք տիր՝ տէտի ։ Օլ տախի
անա տէտի քի՝ Պիր ատամ պէյիւք պիր զիյաֆէթ
Թէրթիպ էտիպ՝ նիչէ քիմնէլէրի տա՛վէթ էյլէտի ։
17 Վէ ագշամ թա՛ամը վագթընտա , տա՛վէթ օլօ-
նանլարա՝ կէլինիզ , զիրա շիմտի հէր շէյ հազըր
18 տըր՝ տէմէք իւզրէ գուլլընը կէօնտէրտի ։ Վէ ճիւմ
լէսի պիրտէն 'էօզը տիլէմէյէ պաշլայըպ էվվէլքիտի
անա՝ Պիր Թարլա սաթուն ալտըմ , կիտիպ անը
կէօրմէքքիլիյիմ իճապ էտէր . բէճա էտէրիմ , պէնի
19 մա՛զուր Թուէթ՝ տէտի ։ Վէ տիկկէր պիրի՝ Պէշ չիֆթ
էօքիւզ սաթուն ալտըմ , վէ անլէրի Թէճրիպէ էթ-
մէյէ կիտիյօրըմ . սանա բէճա էտէրիմ , պէնի մա՛-
20 զուր Թուէթ՝ տէտի ։ Վէ տիկկէր պիրի՝ Պէն Թէէհ-

հիւլ էթտիմ . պու սէպէպէ մէզքիլ կէլէմէմ՝ տէ-
21 տի ։ Վէ օլ գուլ կէլիպ էֆէնտիսինէ պու չէյլէրի
խապէր վէրտի . օլ զէման խանէ սահիպլի ղազապա
կէլիպ , գուլընա՝ Սէրի՛էն չէհրին ճահաննէմրի իլէ
ասգագլարընա չըգըպ՝ ֆուգարա վէ սագաթ վէ Թօ-
փալ վէ ա՛մալարը պուրայա իչէրի կէթիր՝ տէտի ։
22 Գուլ տախի , Էֆէնտիմ , էմրին իւզրէ իճրա օլուն-
23 տու , վէ տահա եէր վար՝ տէտի ։ Վէ էֆէնտիսի
գուլա՝ Եօլլարա վէ չիթլէրին եանընա չըգըպ՝ իչէ-
րի կէլմէյէ իսրամ էյլէ , Թա քի խանէմ տօլա ։
24 Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ օլ տա՛վէթ օլուէնան տահէմ-
լէրտէն հիչ պէրի Թա՛ամըմտան Թահթմայաճագ
տըր՝ տէտի ։
25 Վէ անըն իլէ պէրապէր վաֆիր խալգ կիթմէքտէ
26 իքէն՝ տէօնիւպ անլէրէ տէտի քի՝ Էյէր պիր քիմսէ
պանա կէլիպ տէ քէնտի փէտէրինէ , վէ վալիտէսի-
նէ , վէ զէվճէսինէ , վէ էվլատընա , վէ պիրատէր-
լէրինէ , վէ հէմշիրէլէրինէ , հէմ տախի քէնտի ճա-
նընա պիլէ պուղղ էթմէզ իսէ , պէնիմ շայիրտիմ
27 օլմազ ։ Վէ հէր քիմ խաչընը Թաշըյրպ՝ արտըմ
28 սըրա կէլմէզսէ , պէնիմ շայիրտիմ օլմազ ։ Զիրա
սիզտէն քի՞մ պիր գուլլէ պինա էթմէք իսթէհկին-
տէ , Թէքմիլ էթմէյէ լազըմ օլանը վա՞ր մը տէյիւ
29 էվվէլա օթուրուպ մասրաֆը հիսապ էթմէզ . Օլ-
մայա քի Թէմէլ պրոտօգոնան ասնկրա Թէքմիլ
էթմէյէ գատիր օլմամաղլէ , ճիւմլէ կէօրէնլէր անը
30 իսթիհզա էթմէյէ պաշլայըպ՝ Պու ատամ պինա էթ-
մէյէ պաշլատը , ֆագաթ Թէքմիլ էթմէյէ գատիր
31 օլմատը՝ տէյէլէր ։ Եախօտ հա՞նկը փատիշահ տի-
կէր փատիշահ իլէ մուհարէպէյէ կիթմէք իւզրէ ի-

քէն, օթուբուպ եվվէլա՝ Իւղերիմէ երիմի պին նէ-
ֆէր իլէ կէլէնէ գարշը օն պին իլէ չըգա պիլի՞ր մի-
32 յիմ՝ տէյիւ մէշվէրէթ էթմէդ։ Նօգսա օ տահա
ուզագտա իքէն, էլէնիլեր կէօնտէրիպ՝ միւսալէհա
33 թալեպ էտէր։ Իմոի պէջլէճէ սիզտէն հէր քիմ
ճէմի՝ ի մամէլէյինտէն վազ կէչմէզսէ, պէնիմ շա-
34 յիրսիմ օլամազ։ Թուզ էյի տիր, ամմա թուզ
թահթըզլանըրսա, նէ՞ իլէ թէրպիյէ օլունաճագ։
35 Օ՝ նէ թօփրաղա, նէ տէ կիւպրէյէ եարար. անը
տըշըրըյա ատթարլար. իշիտիր գուլագլարը օլան ի-
շիթսին։

ՊԱՊ 15

1 Վ է ճիւմլէ կէօմրիւքճիւլէր իլէ կիւնահքէարլար
անը տինկլէմէք իւզրէ՝ եանընա թէգաբրուպ էտէր-
2 լէր իքէն, ֆէրիսիկէր իլէ 'ուլէմա՝ Պու քիմսէ կիւ-
նահքէարլարը գապուլ էտիպ՝ անլէր իլէ թա'ամ
էտիյօր՝ տէյէրէք սէօյլէնիրլէր իտի։
3 Օլ տաքի անլէրէ շու թէմսիլլե սէօյլէյիպ տէտի
4 քի՝ Սիզտէն հա՞նկը ատամ եիւզ գոյունը օլուպ տա
անլէրտէն պիրինի ղայպ էթտիկինտէ, տօգսան տօ-
գուղընը չէօլտէ պրաղըպ օլ ղայպ օլանը պուլտըն-
5 ճայա տէկին անըն արտընճա կիթմէզ։ Վ է անը
պուլտըգտա՝ սէվինիպ օմուզլարը իւզերինէ գոյա-
6 ըտագ, իսանէյէ կէլճիպ վէ տօսթլարը իլէ գօնշը-
նը էանընա չաղըրըպ, անլէրէ՝ Ղայպ օլմուշ գոյու-
նըմը պուլտըղըմ իչիւն պէնիմ իլէ մէսրուր օլունըղ
7 տէր։ Սիզէ տէրիմ քի՝ քէզալէք թէվպէկ էտէն պիր
կիւնահքէար իչիւն սէմտատա օլան մէսէրրէթ՝ թէվ-
պէկէ միւճթահիտ օլմույան տօգսան տօգուպ սալի-

8 իչիւն օլան մէսէրրէթտէն զիյատէ օլուբ։ Եաթօտ
հա՞նկը գարընըն օն տիրհէմ ։-Փ-Վ- օլուպ տա,
պիր տիրհէմինի ղայպ էթտիքտէ, չըբաղ եագըպ՝
իսանէյի սիւփիւրերէք անը պուլտընճայատէք տիգ-
9 դաթլէ արամազ։ Վ է պուլտըղընտա, տօսթ վէ
գօնշու գարըլարը չաղըրըպ՝ Ղայպ էթտիկիմ տիր-
հէմի պուլտըղըմ իչիւն պէնիմ իլէ մէսրուր օլունըղ՝
10 տէր։ Սիզէ տէրիմ քի՝ քէզալէք թէվպէկ էտէն պիր
կիւնահքէար իչիւն Ալլահըն մէլա՛իքէսի հուզուրընա
տա մէսէրրէթ օլուբ։
11 Վ է էյինէ տէտի քի՝ Պիր ատամին իքի օղլու պու-
12 լունուպ, քիւչիւյիւ փէտէրինէ՝ Էյ փէտէր, մալ-
տէն պանա իսապէթ էտէճէք հիսսէյի վէր՝ տէտի.
13 օլ տաքի անլէրէ էմվալընը թաղսիմ էյլէտի։ Վ է
չօգ կիւն կէչմէքտսիզին՝ քիւչիւք օղլու հէր շէյի տէվ-
շիրիպ՝ պիր ուզագ տիյարա կիթտի. վէ օրատա սէ-
14 ֆիհանէ եաշայարագ մալընի թէլէֆ էթտի։ Վ է
հէր շէյի սարֆ էթտիքտէն սօնկրա, օլ տիյարատա
շէտիտա գրիթլըգ ղուհուր էթմէքլէ, զարուրէթ չէք-
15 մէյէ պաշլատը։ Վ է վարըպ օլ տիյարըն էհալիսին-
տէն պիրինէ իննթիսապ էթմէքլէ, օլ տաքի անը
տօնուզլար օթլաթմագ իչիւն, քէնտի չիֆթլիկինէ
16 կէօնտէրտի։ Վ է տօնուզլարըն կէտիքլէրի խարնուպ-
լարտան գարնընը տօյուրմայա արղու էտէր իտի ի-
17 սէ տէ, անա քիմսէ վէրմէզ իտի։ Ամմա քէնտի-
նէ կէլճիպ տէտի քի՝ Փէտէրիմին գաչ ըրղատլարը-
նըն էքմէքլէրի արթար պիլէ, պէն իսէ աճլըգտան
18 հէլաք օլույօրըմ։ Գալգըպ փէտէրիմէ վարայըմ, վէ
անա՝ Էյ փէտէր, սէմայա վէ սէնին հուզուրընտա
19 կիւնահ իչլէտիմ. Արթըգ սէնին օղլըն տէնիլմէյէ

լա՛իգ տէյիլ իմ. պէնի սէնին ըրղատլօրընդն պիրի
20 կիպի Թուէ՝ տէյէյիմ։ Վ՚է գալդըդ փէտէրինէ
կէլտի. ամմա տահա ուզադ իքէն, փէտէրի անը
կէօրիւպ Թէրահհիւմ էթտի, վէ սէյիրտիպ պօյնը-
21 նա սարըլարադ, անը էօփտիւ։ Վ՚է օղլու անա՝ Էյ
փէտէր, սէմայա վէ սէնին հուզուրընդա կիւնահ
իշլէտիմ, վէ արթըդ սէնին օղլըն տէնիլտէյէ լա՛իգ
22 տէյիլ իմ՝ տէտի։ Փէտէրի տախի գուլլարընա խի-
թապէն՝ Էյն ա՛լա խիլ՚աթը չըգարըպ՝ անա կիյտի-
րինիզ, վէ անըն էլինէ եիւզիւնը վէ այագլարընա
23 այագ գապլարը վէրինիզ։ Վ՚է պէսլի օլան պուզա-
ղըյը կէթիրիպ պօղազլայըն տա եէյիպ շատ օլա-
24 լըմ։ Ձիրա պու օղլըմ ֆէվթի օլմուշ իտի, տի-
րիլտի. զայպ օլմուշ իտի, պուլընմտուս՝ տէտի. վէ
25 շատ օլմազա պաշլատըլար։ Վ՚է անըն պէօյիւը օղ-
լու Թաբլատա պուլունմազլէ՝ կէլիպ խանէյէ եագ-
լաշըրղընտա, բագա իլէ չալըը սէտասընը իշլէ-
26 տի։ Վ՚է ուշագլարըն պիրինի չաղըրըպ՝ Պունլար
27 նէ՞ տիր՝ տէյիւ սոռ՚ալ էթտի։ Օլ տախի անա՝
Գարնտաշըն կէլտի. վէ փէտէրին անը սազ սա-
լիմ պուլարըղը իշիւն, պէսլի պուզաղըյը պօղազ-
28 լատը՝ տէտի։ Օլ տախի կիւճէնիպ՝ իչէրի կիրմէը
իսթէմէտիյի էճլտէն փէտէրի տըշարըյա չըգըպ ա-
29 նա բէճա էթտի։ Օլ տախի փէտէրինէ ճէվապէն՝
Իշթէ պուռնճա սէնէտէն պէրու սանա խըտմէթ է-
տիյօրըմ, վէ պիր վագըթի սէնին էմրինէ մուխալէ-
ֆէթ էթմէտիմ, վէ պիր քերրէ տօսթլարըմ իլէ
շատ օլմազ իշիւն պանա պիր օղլազ պիլէ վէրմէ-
30 տին։ Ամմա սէնին էմվալընը ֆահիշէլէր իլէ եէյէն
պու օղլըն կէլտիյի զէմման, անա պէսլի պուզաղըյը

31 պօղազլատըն՝ տէտի։ Օլ տախի անա տէտի քի՝
Էյ օղլու, սէն տա՛իմա պէնիմի իլէ պէրապէր օլուպ՝
32 պէնիմի օլանըն ճիւմլէսի սէնին տիր։ Ամմա շատ ու
մէսրուր օլմազ վաճիպ իտի. զիրա պու գարնտաշըն
ֆէվթի օլմուշ իտի, տիրիլտի, հէմ ղայպ օլմուշ
իտի, պուլունտուս։

ՊԱՊ 16

1 Վ՚է շայիրտլէրինէ տէտի քի՝ Պիր զէնկին տաէմին
պիր քէթխիւտասը վար իտի. վէ պունուն՝ տալէյ-
հինտէ՝ Սէնին էմվալընը Թէլէֆ էտիյօր՝ տէյիւ տա-
2 նա շիքեույէթ օլուշտուս։ Օլ տախի անը չաղըրըպ՝
Սէնին հագգընտա պու իշիթտիյիմ նէ՞ տիր. քէթ-
խիւտալըղընըն հիսասընը վէր, զիրա արթըդ քէթ-
3 խիւտա օլամազըն՝ տէտի։ Քէթխիւտա տախի քէն-
տի քէնտինէ տէտի քի՝ Նէ՞ եափայըմ, չինքի է-
ֆէնտիմ քէթխիւտալըղը պէնտէն ալըյօր. գազմա-
4 դա գատիր տէյիլ իմ, տիլէնտիյէ ուիթանըրըմ։ Նէ
եափաճաղըմը պիլիրիմ, քի քէթխիւտալըգատան՝ աղ
օլուշտըղըմ զէմման պէնիմ խանէյէրինէ գապուլ է-
5 տէլեր։ Վ՚է էֆէնտիսինէ մէաուուն օլանլարը պիրեր
պիրեր չաղըրըպ էվվէլքինէ՝ Էֆէնտիմ նէ՞ գատար
6 տէյնին վար՝ տէտի։ Վ՚է օ՝ Եիւզ *ճէրրէ զէյթուն
եաղը տէտիքտէ, օլ տախի անա՝ Թէմէսսիյինի ալ,
7 վէ օթուրուպ սէրի՚էն էլլի եազ՝ տէտի։ Պա՛տէհօ
տիկէրինէ՝ Սէնին նէ՞ գատար տէյնին վար՝ տէտի.
օլ տախի՝ Եիւզ †քօր պուղտայ՝ տէտիքտէ, անա՝

* Պիր ճէրրէ օն սէքիզ եախօտ եիրմի օգդա։
† Պիր †օր եիւզ սէքսէն եախօտ իքի եիւզ օգդա։

8 Թէմէսկ֊իին ալ, սէքսէն եաղ՝ տէտի։ վ֊է էֆէն֊
տիսի նահագդ քէթխիւտայը 'ադիլանէ Հարէքէթ
էթտի֊իլ իչինն մեհ էյլեսի. զիրա պու տիւնեա֊
նըն օղուլլարը քէնտի նէսլէրինտե էհ֊լ ի նուբատան
9 զիյատե 'ադիլ տիրլեր։ Պէն տախի տիզ տէրիմ քի՝
Փէնտինիզէ ֆասխա մալտէն տօսթլար գաղանընըզ
քի՝ միւհթաճ օլտըղընըզ զէմանի տիզի էպէտի մէս֊
10 քէնլերէ գապադ֊լ եաէլեր։ Իյն ճիւմ֊ի չէյտե սաաթդ
օլան՝ չօգաա տախի սաաթդ օլըր. վ֊է էն ճիւմ֊ի
չէյտե նահագդ օլան՝ չօգաա տախի նահագդ օ֊
11 լըր։ Իմոի ֆասխա մալտե սաաթդ օլմասըղընըզ
հալտե, հագիգի օլանը տիզ քի՞մ ինանաճագ տըր։
12 վ֊է ախերին նէտանէսինտե սաաթդ օլմասըղընըզ հալ֊
13 տե, տիզ վնգնքինի տիզ քի՞մ վէրիր։ Հիչ պիր խըտ֊
մէթքեար էրի էֆէնտիյէ գուլլըդ եաէմէդ, զիրա
եա պիրինէ պուզդ եաիպ՝ տիկէրինի սէվճէէք տիր,
եախօա պիրինէ միւլազէմէթ վ֊է տիկէրինի թ֊ահգիր
էտէճէք տիր. Ալլահ հէմ մալէ գուլլըդ էթտիյէ
գատիր տէյիլ֊ սինիզ։
14 վ֊է ֆէրիսիլէր մալփէրէսթ օլարագ, պունուն
ճիւմ֊իէսինի իչնէթտիքլէ, անը խոթիհզա էթտիլէր։
15 Օլ տախի անլերէ տէտի քի՝ Սիզ տաէմլերին հու֊
զուրբնտա քէնտիլերինի թէպրիր էտէն քիմսէլէր
սինիզ. ամմա Ալլահ գալալլերինիզի պիլիր, զիրա նաա
պէյնինտե ա'լա օլան չէյ 'ինա Ալլահ մէքրուհ տըր։
16 Շէրի'աթ իլէ փէյղամպերլէր Եուհաննայա գաատար
օլուպ՝ օլ վաղթ֊տան պէրու մէլէքութ Ուալլահ
թ֊էպղիր օլուռնուր, վ֊է հէր քէս անա ճէհտ իլէ կիրէր։
17 Շէրի'աթ֊տան պիր նօգթա տիւշմէտէն իսէ, սէմա
18 իլէ զեմինին զա՞իլ օլմասը տահա գօյայ տըր։ Հէր

քիմ քի քէնտի զէվճէսինի թ֊ահթիդ էտիպ զայրի֊
սինի թէղէվվիճ էտէրսէ՝ զինա էտէր. վ֊է հէր քիմ
քի մուէթ֊ալլագայը թէղէվվիճ էտէրսէ՝ զինա էտէր։
19 Իյրզավանի իլէ զարիճի գումաշ կէյինիպ՝ հէր կիւն
իհթիճամ իլէ սէճա սիւրէն պիր զէնկին ատէմ վար
20 խտ։ վ֊է անըն գափուսընտա, չըպանլար իլէ տօ֊
լու օլարագ, պրաղըմըզ Լա'զար նամընտա պիր
21 ֆագիր պուլունուպ, Զէնկինին սօֆրասընտան տիւ֊
շէն դըրընթըլարտան տօյմագլըղը արզու էտէր խտ.
վ֊է քէօփէքլեր տախի կէլիպ՝ անըն չըպանլարընը էտ֊
22 լարլար խտ։ վ֊է օլ ֆագիրին վէճաթը վուգուտ՝
պուլմադըղ մէլէքլեր վաստըթ֊ասըյլէ Աբրահամըն գուտ֊
ճաղընտա կէօթ֊իւրիւլտիւ. վ֊է զէնկին տախի վէճաթ֊
23 էթ֊մէքլէ տէճին օլունտուտ։ վ֊է ճէհէննէմտեն 'ա֊
զապտա իքէն, նավլար էտիպ՝ ուղագտան Աբրա֊
համը վ֊է անըն գուճաղընտա Լա'զարը կէօրտիւ։
24 վ֊է ֆէրեատա էտիպ՝ եա Աբրահամ փէտէր, պա֊
նա մէրհամէթ էյլէ, վ֊է Լա'զարը կէօնտէր քի՝
փարմաղընըն ուճունը սույա պաթ֊րըպ՝ տիլիմի
սէրինլէթ֊սին. զիրա պու 'ալէվտէ 'ազապ չէքի֊
25 յօրըմ՝ տէտի։ Աբրահամ տախի՝ Էյ օղուլ, սէն
'էօմրիւնտե էյլի չէյլերինի, Լա'զար տախի քէ֊
զալիք քէօթ֊իւ չէյլերի ալտըղընը խաթ֊րընա կէ֊
թ֊իր. վ֊է հիմի օ միւթ֊էսելլի օլուպ, սէն 'ազապ
26 չէքիյօրսուն. Հէմ պունուն ճիւմէհինտեն մա'տա,
սիզին իլէ պիզիմ արամըզտա պէօյիւք պիր կիրտապ
սապիթ դրլընմըշ տըր, չէյլէ քի պուրատան սիզէ
կէչմէք իսթ֊էյէնլեր գաատիր օլմայալար. վ֊է օրատան
27 պիզէ ելճէ֊ էրէյէնլեր կէչէմէյէլեր՝ տէտի։ Օլ տա֊
խի՝ Էյլէ իսէ, էյ փէտէր, սէնտեն տիլէրիմ, անը

28 փեսաերիմին խանէսին՝ կէօնաերէսին . Ձիրա պէշ
դարնատաշըմ վար . Թա քի անլէրին տախի պու 'ա-
զապ մնահալինէ կէլմէմէլէրի իչուն անլէրէ չէհատէթ
29 Էաե՝ տէտի ։ Ա.պրահամ տախի անա՝ Մոուսա իլէ
փէյղամպէրլէրի վար , անլէրի տինկլէսինլէր՝ տէտի ։
30 Օլ տախի՝ Խայր , Էյ Ա.պրահամ փեսաեր . լաքին Է-
յեր անլէրէ էմմաթաան պիրի կիսերսէ , Թէվպէ
31 Էաերլէր՝ տէտի ։ Օլ տախի անա՝ Էյեր Մոուսա իլէ
փէյղամպէրլէրի տինկլէմէզլէրսէ , էմմաթաան
պիրի գըյամ էթսէ տախի իլղամ օլունմայաճադ-
լար՝ տէտի ։

ՊԱՊ 17

1 Վ.է շայիրտլէրինէ խիթապէն՝ Թէօքէզլէրին կէլ-
մէմէսի միւճքին տէյիլ տիր . ամմա վա՛յ կէլմէլէրի-
2 նէ սէպէպ օլանա . Պու քիւչիւքլէրաէն պիրինի
սիւրչխիւրմէքտաէն իսէ , պոյնունա պիր *տէյիրմէն
Թաշը ասրլըպ՝ աէնիդէ աթըլմասը անա տահա էյի
3 տիր ։ Քէնաինիդի տագընընդը . Էյեր գարնատաշըն սէ-
նին 'ալէյհինտէ խաթա էտերսէ , անը Թա'զիր Էյ-
լէ , վէ էյեր Թէվպէ էտերսէ , անա 'ափվ Էյլէ .
4 Վ.է էյեր սէնին 'ալէյհինտէ կիւնտէ եէտի քերրե
խաթա էտիպ՝ կիւնտէ եէտի քերրե , Թէվպէ էտե-
րիմ՝ տէյերէք սանա բիւճու' էտերսէ , անա 'ափվ
էտէսին՝ տէտի ։
5 Վ.է բէտուլլեր Բապպա՝ իմանըմըդը Թէղէիտ Էյ-
6 լէ՝ տէտիլէր ։ Բապպ տախի՝ Էյեր խարտաշ տանէ-
սի գատար իմանընդը օլսա իսի , պու ճիւմլէդ ա-

* Եւն . մերքէպ տէյիրմէնի

դաճընա՝ քէօքտէն սէօքիւլիւպ տէնիդ իչինէ տի-
քիլ՝ տէտիյինիդ կիպի , սիդէ իթա'ատ էաե իտի ։
7 Վ.է սիդտէն քի՞մ վար քի՝ չինիթ սիւրէն էա սիւ-
բիւ կիւտէն գուլը օլուպ տա՝ Թարլատան կէլտի-
յի կիպի՝ Կէչիպ սօճքայա օթուր՝ տէյէճէք տիր .
8 Լաքին անա՝ Թա'ամըմը հազըրլա , վէ գուշանըպ՝
պէն եէյիպ իչինճէյէտէ , պանա խըտմէթ էյլէ ,
անտէն սօնկրա աէն տէ եէյիպ իչէրսին՝ տէմի՞ղ մի ։
9 'Ափեպա օլ գուլա , պույուրըլըն շէյլէրի իճրա էթ-
տիյի իչուն միւթեշէքքիր օլո՞ւր մը . զանն էթմէմ ։
10 Ֆէզլիդ սիդէ տախի ճիւմլէ պույուրըլըն շէյլէրի
եափտըդընընդը վագըթի , Ֆա՛իտէսիդ գուլլար ըզ .
դնըա իճրասը պիդէ ֆագըդ օլանը եափտըդ՝ աէյի-
նինդ , տէտի ։
11 Վ.է քէնաինի Եէրուշալիմէ կիտէր իքէն , Սամա-
րիա իլէ ձէլիլէն օրթասընտան կէչմէսի վագը՝ օլ-
12 տու ։ Վ.է պիր քէօյէ կիրէր իքէն , անըն գաբշըսը-
նա օն նէֆէր ճիւղամլը տատմ չըգըպ՝ ուղագտան
13 տուրարագ , պիւլէնտա ավազդէ , Եա մու'ալլիմ Ձի-
14 սուս , պիդէ մէրհամէթ էդէ՝ տէտիլէր ։ Օլ տախի
անլէրի կէօրտիւքտաէ՝ Վ.ադըպ քէնաինիդի քահնի-
լէրէ կէօսթէրինիդ՝ տէտի . վէ անլէր կիտէր իքէն ,
15 Թահիր օլըբլար ։ Վ.է անլէրտէն պիրի շինճա պու-
տադընը կէօրտիւքտաէ , պիւլէնտա ավազդէ Ա.լլահա
16 Համտ էտերէք բիւճու' էթտի . Վ.է անըն այագլա-
բընտա գափանըպ՝ անա Թէշէքքիւր էյլէտի . պու
17 տախի Սամարիայը իտի ։ Վ.է Ձիսուս ճէվապ էտիպ՝
Օն քիշի Թահիր օլո՞ւնմատը մը , տօգուդը նէ՞բէ-
18 տէ տիր . Պու էճնէպիտէն ղայրի՝ Ա.լլահա Համտ
էթմէյէ բիւճու' էտինէրը պուլո՞ւնմատը մը՝ տէտի ։

49 վ֊է ան՝ գալգ կ֊էթ, իմանըն սէնի խէլաս էյլէսի՝
տէսի։
20 վ֊է ֆէրիսիլէր Թարաֆընան մէլէքիւթ Ուլլահ
նէ՞ վագըթ կէլէճէյի սու՛ալ օլունմադըէ, անլերե
ճէվապէն՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ սուրէթ ի զահիրէաէ
21 կէլմէզ. վ֊է իշթէ պուրատա, էա Իշթէ օրատա՝
տէմէյէճէքլէր, զիրա իշթէ մէլէքիւթ Ուլլահ սիզին
իչինիզտէ տիր՝ տէսի։
22 վ֊է շայիրտէրինէ տէսի քի՝ Իան իւլ ինսանըն
կիւնէլէրինէն պիրինի կէօրմէյէ արզու էտէճէյինիզ,
23 ամմա կէօրմէյէճէյինիզ կիւնէլէր կէլէճէքլէր։ վ֊է
սիզ՝ Իշթէ պուրատա, էա՝ Իշթէ օրատա՝ տէյէ-
ճէքլէր տիր. կիթմէյինիզ վէ Թապի՝ օլմայընըզ։
24 Զիրա շիմտիք Թահթ էս սէմա պիր Թարաֆտան
լէմ՛ան էտիպ Թահթ էս սէմա օլ պիր Թարաֆա
զիյա վէրմէյի միսիլլու, Իան իւլ ինսան տախի
25 քէնտի կիւնիւնտէ պէօյլէ օլաճադ տըր։ Ամմա էվ-
վէլա անըն չօգ շէյլէր չէքիպ՝ պու նէսէլ Թարաֆըն-
26 տան բէտտա օլունմասը լազըմ տըր։ վ֊է Նուհըն
կիւնէլէրինտէ օլտըղը կիպի, Իան իւլ ինսանըն կիւն-
27 լէրինտէ տախի էօյլէ օլաճադ տըր։ Զի֊Նդի Նուհ
սէֆինէյէ կիրիպ՝ Թուֆան կէլէրէք ճիւմլէ խալգը
հէլտք էյլէսիյի կիւնէ տէկին, հէյիպ իչէրլէր վէ
28 Թէղէվվիւճ էտիպ Թէղվիճ օլունուրլար իտի։ Քէ-
զալէք ԼուԹրն կիւնէլէրինտէ տախի օլտըղը կիպի,
հէյիպ իչէրլէր իտի, ախդ ու ի՛Թտա էտէրլէր իտի,
29 էքէրլէր վէ պինա էտէրլէր իտի։ Ամմա ԼուԹ
Սաուսանան չըդտըղը կիւնտէ սէմասան աԹէչ իլէ
30 քիպրիԹ էտաղըպ՝ ճիւմլէսինի հէլտք էԹտի։ Իան
իւլ ինսանըն զուհուր էտէճէյի կիւնտէ տախի պէօյ-

31 լէ օլաճադ տըր։ Օլ կիւնտէ հէր քիմ տամտա օ-
լըպ տա՝ էշտասը խանէտէ օլըրսա, անլերի ալ-
մադա էնմէսին. քէզալիք Թարլատա օլան կէրիչ
32 տէօնմէսին։ ԼուԹրն գէվհէսինի խաԹրընըզա կէ-
33 Թիրինիզ։ Հէր քիմ ճանընը գուրԹարմադ իսԹէր-
սէ, անը զայ՝ էտէճէք, վէ հէր քիմ անը զայ՝ է-
34 տէրսէ, իհնա էտէճէք տիր։ Ամմէ տէրիմ՝ քի՝ Օլ
կէճտտէ պիր էամԹագատա իքի քիշի պուլունուպ,
պիրի ալընաճադ վէ օլ պիրի պրադըլաճադ տըր։
35 Իքի գարը պիրլիքտտէ տէյիրմէն չէքմէքտտէ պուլու-
նուպ պիրի ալընաճադ վէ օլ պիրի պրադըլաճադ
36 տըր. Թարլատա իքի քիշի պուլունուպ, պիրի ա-
37 լընաճադ վէ օլ պիրի պրադըլաճադ տըր։ վ֊է անա
ճէվապէն՝ էա Իապպ, նէ՞րէտտէ՝ տէսիլէր։ Օլ տա-
խի անլերէ՝ Լաշէ նէրէտտէ իսէ, գաբԹալըար օրա-
յա ճէմ՛ օլուր՝ տէսի։

ՊԱՊ 18

1 **Վ**֊է տա՛իմա տու՛ա էտիպ՝ օսանմամադ կէրէք Լ-
տէյինէ տա՛իր տախի անլերէ պիր Թէմինիլ տէօյլէ-
2 յիպ տէսի քի՝ Պիր շէհրտտէ Ալլահտան գօրգմադ
վէ ինսանտա բի՛այէԹ էԹմէզ պիր գատը վար իտի։
3 վ֊է օլ շէհրտտէ պիր տուվ գարը պուլունմադըզ, էա-
նընա կիտիպ՝ Խասմիմտէն հադգըմը իհդադ էյլէ՝
4 տէր իտի։ Օլ տախի պիր միւտտէԹ խաԹէմէտտի իսէ
տէ, պա՛տէհու քէնտի քէնտինէ տէսի քի՝ Նչէրչի
Ալլահտան գօրգմադ վէ ինսանտա բի՛այէԹ էԹմէզ
5 իսէ՛ տէ, պարի շու տուվ գարը պէնի Թա՛ճիզ
էԹտիյի էճլտէն անըն հադգընը իհդադ էտէյիմ՛,
6 տա՛իմա կէլիպ պէնի Թատտի՛ էԹմէսին։ վ֊է Իապպ

տէտի քի՝ Նահագդ գաղընըն նէ տէտիլինի տինկ-
7 լէյինիդ։ Իմոի Աղլահ կէձէ կիւնտիւզ քէնտինէ
ֆէրեւտա էտէն միւնթէխապլարընըն հադգընը, ան-
լէր իչիւն ադապ էտեր իսէ տե, ինգադ է՞թմէյե-
8 ձէք մի։ Ամդէ տէրիմ քի՝ Թէզ հադգլարընը ին-
գադ էտէձէք տիր. լաքին Իսի իւլ ինսան կէլտի-
լինտէ՝ 'ածէպա եեր իւղերինտէ իման պուլաձա՞գ մը։
9 Վէ սալիհ իզ տէյիւ քէնտիլէրինէ կիւվէնիպ՝
ղոյրիկների թահգիր էտէն պա'ղը քիմինելերէ տախի
10 շու Թէմմիլի սէզյէտի. Ամի ատէմ տու'ա էթմէյե
Հէյքելե չըգաը. պիրի ֆէրիսի վէ տիկերի կէօմ
11 բիւքճիւ իտի։ Ֆէրիսի տուբուդ՝ քէնտի քէնտի-
նէ պու վէճհլե տու'ա էյլէտի. Եա Աղլահ, սանա
շիւքը էտէրիմ քի պէն սա՞իր ատէմլեր կիպի դա-
փըճը, նահագդ վէ գինաքեար վէ եախօտա շու կէօմ
12 բիւքճիւ կիպի տախի տէյիլ իմ. Հաֆիթատա ինի
քեբրե օրուճ ԹուԹուդ՝ քեաֆֆէ ի իրատըմըն 'իւշ-
13 բիւնիւ վէբիրիմ։ Կէօմբիւքճիւ իսէ ուզագտան տու-
բուդ՝ կէօղլերինի պիլէ կէօյե գալաբրմադ իսթէմէդ
իտի. ամմա կէօքսիւնէ վուբուդ՝ Եա Աղլահ պէն
14 կիւնահքեարա մադֆերէթ գըլ՝ տէտի։ Սիղէ տե-
բիմ քի՝ օլ պիրինտէն իսէ պու՝ Թէպբիր օլունմըշ
օլարադ խանէսինէ էնտի. գնրա հեր քիմ քի քէն-
տինի եիւքսելտիրսե ալչադլանաճադ, վէ հեր քիմ
քի քէնտինի ալչադլատըրսա եիւքսելէճէք տիր։
15 Վէ անլերէ տօգունմասը իչիւն ևանընա մա'սում
լար տախի կէթիրտիլէը. շայիրտլերի իսէ պունու
16 կէօրմէքլէ՝ անլերի Թա'ղը էթտիլեը։ Ամմա Յիսուս
անլերի ևանընա չաղըրըպ՝ Պրաղընըդ, չօճուգլար
ևանըմա կէլսինլեը, վէ անլերի մէն' էթմէյինիդ,

գնրա մէլէքիւթ Ուղլահ պու մադուղլէրին տիր։
17 Հագիգաթէն սիղէ տէրիմ քի՝ Մէլէքիւթ Ուղլահը
հեր քիմ չօճուգ կիպի գապուլ էթմէղսե, անա
ասլա կիրմէյէճէք տիր՝ տէտի։
18 Վէ պիր բէ'իս՝ Էյ մո'ալիմ ի քերիմ, հա-
յաթի ը էպէտիյէյե վարիս օլմագ իչիւն նէ՞ ևափա-
19 յըմ՝ տէյիւ անա սու'ալ էյլէտի։ Վէ Յիսուս ա-
նա, Նի՞չիւն պանա քերիմ տէյօրսըն. պիրտէն ևա'-
20 նի Աղլահտան ղոյրի քերիմ էօգ տըր։ Էվամիրի
պիլիրսին. Զինա էթմէյէսին, Գաթլ էթմէյէսին,
Սըրգաթ էթմէյէսին, Եալան շէհատէթ էթմէյէ-
սին, փէտերինէ վէ վալիտէյնէ հիւրմէթ ևտէսին՝ տե-
21 տի։ Օլ տախի՝ Պունլարընը ճիւմլէսինի սէպապլէթիմ
22 տէն պերու հրքիզ էյլէտիմ՝ տէտի։ Յիսուս պու-
նու իչիթտիքտե, անա՝ Տահա պիր նօգսանընը վար.
քեաֆֆէ ի մամլէյինի սաթըպ՝ ֆուգարայա Թէվ-
ղի՝ էյլե, վէ սէմտաա խազինէյէ մալիք օլուբսընը.
23 վէ կէլ պանա Թապի՝ օլ՝ տէտի։ Վէ օ պունու ի-
շլիտինճէ միւքէտտեր օլտու, գնրա ղոյէթ զէնկին
24 իտի։ Վէ Յիսուս անընն միւքէտտեր օլտըղընը կէօր-
տիւքտե, Զէնկինլեը մէլէքիւթ Ուղլահա նէ՝ կիւճ-
25 լե կիրեըլեը. Զիբա զէնկինին մէլէքիւթ Ուղլա-
հա կիրմէսինտէն տէվէնին իչինէ տէլեյինտէն կէչմե-
26 սի տահա դօլայ տըր՝ տէտի։ Վէ իչտէնդեը՝ էյլէ
27 իսէ քի՞մ խէլտա օլա պիլիր՝ տէտիլեը։ Օլ տախի՝
Ինսան 'ինտինտե միւքինն օլմայան շէյլեր 'ինտա Աղ-
28 լահ միւքինն տիր՝ տէտի։ Վէ Պետրոս՝ Իչթէ պիզ
հեր շէյն Թերը էտիպ՝ սանա Թապի՝ օլտը՝ տէտի։
29 Օլ տախի անլերէ՝ Հագիգաթէն սիղէ տէրիմ քի՝
մէլէքիւթ Ուղլահ իչիւն խանէ ևա վալիտէյն ևա

գարնատաշլար եա զէվճէ եա էվլատը Թէրք էթմիշ
30 օլըաք՝ Պու զէմանտէ չօդ զամանդա վէ ախրէթատէ
հայաթ ը էպէտիէէ նա՛իլ օլմայաճագ հիչ պիր
քիմսէ եօդ տըր՝ տէտի ։
31 Վ՚է օն լքիէրի եանընա ալըպ անլերէ՝ Իչթէ Եէ-
բուշալիմէ չըգըյօրըդ, վէ Իսի իւլ ինսան հագդընա
տա փէյղամպէրլէր վասրթատսըլէ մուհարրէր օլան
32 շէյլերին ճիւմլէսի էթմամ օլունաճագ տըր ։ Զի-
րա Թա՛իֆէլերէ Թէսլիմ օլունարագ՝ իսթիհզա վէ
շէթամ օլունուպ, իւզերինէ Թիւքրիւլէճէք տիր ։
33 Վ՚է անը գամչը իլէ տէյտիւքսէն սոնկրա գամլ
էտէճէքլէր. օլ տախի իւչիւնճիւ կիւնտէ գըյամ
34 էտէճէք տիր՝ տէտի ։ Անլէր իսկ պու շէյլերին հիչ
պիրինի ֆէչմ էթմէտիլէր, վէ պու սէօզ անլեր-
տէն մախֆի օլմազլէ, սէյլէնիլէն շէյլերի խորաք
էթմէզլէր իսի ։
35 Վ՚է վագը՝ օլսաւ քի Էբրհայա եագլաշըրզընսա,
եօլ քէնսարընսա պիր ա՛մա օթուրուպ տիլէնիյօր
36 իսի ։ Վ՚է խալգըն կէչտիյինի իչթիմէքլէ, Պու նէ՞
37 տիր՝ տէյիւ սո՛ռալ էյլէտէսի իւզերինէ, անա՝ Նա-
զարէթլի Ցհսուս կէչիյօր տէյիւ խապեր վէրտիլէր ։
38 Օլ տախի՝ Եա Ցհսուա՝ Իսի ի Տաուտ, պանա մեր-
39 Համէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեհատ էյլէտի ։ Վ՚է էօնտէ
կիտէնլէր սիւքիւթ էթմէսի իչիւն անը թա՛զիր էյ-
լէտիլէր իսկ տէ, տահա զիյատէ՝ Եա Իսի ի Տա-
ուտ, պանա մերհամէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեհատ է-
40 տէր իսի ։ Վ՚է Ցհսուա տուբուպ՝ քէնտի եանընա
կէթիրիլմէսինի էմր էթտի. վէ օ եագլաշըրզընսա,
41 Սանա նէ՞ եափմամըզ իսթէրսին՝ տէյիւ անտէն սոս-
՛ռալ էթտիյինտէ, օլ տախի՝ Եա Բապպ, կէօզլէրիմ

42 այըլսըն՝ տէտի ։ Ցհսուա տախի անա՝ Այըլսըն, ի-
43 մանըն սէնի խէլաս էթտի՝ տէտի ։ Վ՚է տէր հալ
կէօզլէրի այըլսը, վէ Ալլահա համտ էտէրէք՝ անըն
արտը սըրա կիթտի. Ճիւմլէ խալգ տախի պուննու
կէօրմէքլէ Ալլահա համտ էթտիլէր ։

ՊԱՊ 19

1 Վ՚է Էբրհայա կիրիպ՝ իչինտէն կէչէր իքէն,
2 Իչթէ Զաքքա իսմինտէ պաշ կէօմրիւքճիւ վէ զէն-
3 կին պիր ատէմ պուլունուպ՝ Ցհսուանըն քիմ օլը-
ղընը կէօրմէք իսթէտի իսկ տէ, պոյու գըսա օլը-
ղընտան՝ քէսրէթ ի նաս սէպէպիյլէ գատիր օլմա-
4 սը ։ Վ՚է իլերի սէյիրտիպ՝ անը կէօրմէք իչիւն պիր
ճիւմլէզ աղաճընա չըգտը. զիրա օրատան կէչէճէ-
5 յիտի ։ Ցհսուա տախի օլ մահալէ կէլտիքտէ, եօ-
զարը պագըպ անը կէօրմէքլէ անա՝ Էյ Զաքքա,
սէրի՛էն աշաղը էն, զիրա պու կիւն սէնին խանէն-
6 տէ զալմագլըզըմ լազըմ տըր՝ տէտի ։ Օլ տախի
սէրի՛էն աշաղը էնիպ սիւրուր իլէ անը գապուլ էթ-
7 տի ։ Վ՚է ճիւմլէսի պուննու կէօրտիւքտէ, կիւնահ-
քեար պիր ատէմին խանէսինէ միւսաֆիր օլմագ ի-
8 չիւն կիրտի՝ տէյիւ սէյլէնտիլէր ։ Վ՚է Զաքքա տուս
բուպ, Բապպա՝ Էֆէնտի, իչթէ մալիմին նըսֆընը
ֆուգարայա վէրիրիմ, վէ քիմէ իֆֆթիրա իլէ զաւըր
էթտիմ իսկ, տէօրթ միսլինի էտա էտէրիմ՝ տէ-
9 տի ։ Վ՚է Ցհսուա անա՝ Պու կիւն պու խանէյէ խէ-
լաս կէլտի, չիւնքի պու տախի Ապրահամ օղլու-
10 տըր ։ Զիրա Իսի իւլ ինսան զայ՝ օլանը արայըպ
խէլաս էթմէյէ կէլտի՝ տէտի ։
11 Վ՚է անլեր պու շէյլերի իչթիմէքտէ իքէն, քէն-

տիսի Եբրուշալիմէ եագըն օլտըղը, անլէր տախի
մէլէքիւթ Ուզտահ ֆիլ Հալ զուհուր էտէճէյինի
զամն էթտիքլէրի իչիւն՝ թէքրար պիր թէմմիլ սէյ-
12 լէյիսլ՝ տէտի քի, Պիր ասըլ զատէ պիր հիւքմ
տարլըգ սէլահիյէթինի ալըպ 'ավտէթ էթմէք իւզ-
բէ, ուզագ պիր տիյարա հիյն ի 'ազիմէթինտէ,
13 Օն նէֆէր պէնտէսինի չաղըրըպ՝ անլէրէ օն մինա
վէրէրէք, Պէնիմ 'ավտէթիմէ տէկին թիճարէթ էյ-
14 լէյինիզ՝ տէտի։ Ամմա անըն հէմշէհրիլէրի անա
պուղղ էթմէքլէ, Պունուն իւզէրիմիզէ հիւքմտար
օլմասընը իսթէմէյիզ՝ տէմէք իչիւն արտընճա վէ-
15 քիլլէր կէօնտէրտիլէր։ Վէ վագը՝ օլտու քի հիւքմ
տարլըգ սէլահիյէթինի ալըպ 'ավտէթ էթտիյինտէ, քիմին նէ թիճարէթ էթտիյինի պիլմէք իչիւն
ագչէյի վէրմիշ օլտըղը պէնտէլէրինին քէնտի նէզ-
16 տինէ չաղըրըմասընը էմր էթտի։ Վէ պիրինճիսի
եագլաշըպ՝ Էֆէնտիմ, սէնին մինան օն մինա գա-
17 զանտը՝ տէտի։ Օվ տախի անա՝ Աֆէրին, էյի պէն-
տէ, էն ճիւմլէ շէյտէ տատըգ պուլունտուղդն իչիւն
օն շէհրին իւզէրինէ հիւքիւմէթին օլսուն՝ տէտի։
18 Վէ էքինճիսի կէլիպ՝ Էֆէնտիմ, սէնին մինան պէշ
19 մինա գազանտը՝ տէտի։ Վէ պունա տախի՝ Սէնին
տէ պէշ շէհրին իւզէրինէ հէ֊֊էֆ֊էրէյն օլսուն՝ տէ-
20 տի։ Վէ տիկէր պիրի կէլիպ՝ Էֆէնտիմ, Իչմէ պիր
մէնտիլ իչինտէ հրճգ էյլէտիյիմ սէնին մինան։
21 Ձիրա սէրթ պիր տատմ օլտըղդն իչիւն, սէնտէն
գօրգտըմ. սէն գօմտատըղդն շէյի ալըբսըն, վէ էքմէ-
22 տիյինի պիչէրսին՝ տէտի։ Օվ տախի անա՝ Էյ էտ-
բտամագ պէնտէ, սէնի քէնտի ազղընտան հիւքմ
էտէրիմ. սէն պէնիմ գօմտատըղըմ շէյի ալըպ՝ էք-

մէտիյիմի պիչէն սէրթ պիր տատմ իսիյիմի պիլիր
23 իքէն, Նի՞չիւն պէնիմ ագչէմի սարրաֆլարա վէր-
մէտին, պէն տախի կէլտիյիմտէ՝ անը ֆայիղէյլէ
24 թտահիլ էտէր իսիմ՝ տէտի։ Վէ օբատա Հազըր
պուլունանլարա՝ Անտէն մընայը ալըպ օն մընասը օ-
25 լանա վէրինիզ՝ տէտի։ (Վէ անա՝ Էյ էֆէնտի, ա-
26 նըն օն մընասը վար՝ տէտիլէր։) Ձիրա սիզէ տէրիմ
քի՝ Չէր քիմին վար իսէ, անա վէրինիզ, վէ քիմին
եօգ իսէ, օլանը տախի քէնտիսինտէն ալընաճագ
27 տըր։ Ամմա իւզէրլէրինէ հիւքմտար օլմամը իսթէ-
մէյէն տիւշմէնլէրիմի պուրայա կէթիրիպ՝ Հուզու-
ըրմտա զաթէ էտինիզ՝ դէդի։
8 Վէ Ցիսուս պու շէյլէրի սէյրէտիքտէն սօնկրա,
Եբրուշալիմէ չըգմագ իւզրէ իլէրի կէթմէքտէ իքէն,
29 Վագը՝ օլտու քի Ջէրթուն դաղը տէպինէյէն տաղըն
գուրպինտէ վագը՝ Պէյթ֊ֆագէ իլէ Պէյթ֊անիայա
եագլաշաղդտա, շայիրտլէրինտէն իքիսինի կէօնտէ-
0 րիպ տէտի քի՝ Գարշըտաքի քէօյէ կիտինիզ, վէ ի-
չինէ կիրտիյինիզ կիպի, իւզէրինէ տալա պիր ա-
տէմ պինմէմիշ՝ պաղլը պիր սըփա պուլուրսընըզ.
31 անը չէօղիպ կէթիրինիզ։ Վէ էյէր պիր քիմսէ սէ-
ղէ՝ Նի՞չիւն չէօղիյօրսընըզ՝ տէյիւ սուՀալ էտէր-
սէ, անա պէօյլէ սէօյլէյինիզ, Եանի Էֆէնտիյէ
32 լազըմ տըր՝ դէյէ֊ինիզ։ Կէօնտէրիլէնլէր տախի կի-
33 տիպ՝ քէնտիլէրէ տէտիյէ կիպի պուլաղտար. Վէ
սըփայը չէօղէրլէր իքէն, սահիպլէրի անլէրէ՝ Սը-
34 փայը նի՞չիւն չէօղիյօրսընըզ՝ տէտիլէր։ Անլէր տա-
35 խի՝ Էֆէնտիյէ լազըմ տըր՝ տէտիլէր։ Վէ անը Ցի-
սուսըն նէզտինէ կէթիրիպ՝ քէնտի էլպիսէէրինի
սըփանըն իւզէրինէ աթտարագ, Ցիսուսը պինտիրտի-

36 լեր ։ վ֊է օ կիտեր իքէն , ելպիսելէրինի եօլա տէօ֊
37 շերլէր իտի ։ վ֊է հէման Զէկէթուն տաղընդն էնիշի֊
նէ եագլաշըրղընտա , շայիրտլէրին պիւթիւն ճէ֊
մա'ատը կէօրտիւքլէրի մու'ճիզատըն ճիւմլէսի ի֊
չիւն մէսրուր օլարագ , պիւլէնտա ավազլէ Ա֊լահո
38 համտ էթմէյէ պաշլայըգ՝ Բապպըն իտի իլէ կելէն
Մէլիք միւպարէք օլսուն . սէմտտա սէլամէթ վէ էն
39 եիւճելէրտէ համտ օլսուն՝ տերլէր իտի ։ վ֊է խալգ
իչինտէն պա'զը ֆէրիսիլէր անա՝ Եա մու'ալլիմ,
40 շայիրտլէրինի Թա'զիր էյլէ՝ տէտիլէր ։ Օ֊լ տաքի
անլէրէ ճէվապէն՝ Սիզ տերիմ քի՝ էյէր պուղլար
սիւքիւթ էտերլէրսէ , Թաշլար նիտա էտէճէքլէր՝
տէտի ։
41 վ֊է եագլաշըրգտտա , շէհրի կէօրմէքլէ անըն իւ֊
42 զերինէ աղլայըգ՝ Քէա՛շքի սէն տաքի , պարի սէ֊
նէն պու կիտնիւնտէ սէլամէթինէ միւթէ'ալլիգ օ֊
լան շէհլէրի պիլէ իտին . շիմտի կէօզլէրինտէն նի֊
43 հան օլսուն ։ Զիրա իւզերինէ կիտնլէր կելէճէք քի՝
տիւշմէնլէրին մէթէրիս չէքիպ՝ սէնի իչտաթէ էտէ֊
րէք , հէր Թարաֆտան Թաղլիգ էտէճէքլէր տիր ։
44 վ֊է սէնի , հէմ տէրունինտէ օլան էվլատընը խաք
իլէ եէքսան էտիպ՝ սէնտէ Թաշ իւզերինտէ պիր
Թաշ պրագմայաճագլար տըր . չիւնքի զիյարէթինին
վագթընը պիլմէտին՝ տէտի ։
45 վ֊է հէյքէլէ կիրիպ՝ իչինտէ ախզ ու ի'թա է֊
46 տէնլէրի իխրաճ էթմէյէ պաշլատը . վ֊է անլէրէ՝
խանէմ 'լազատէթխանէ տիր՝ տէյիւ եազըլմըշ ի֊
քէն , սիզ անը հարամիլէր մաղարասը էթտինիզ՝
տէտի ։
47 վ֊է հէր կիւն հէյքէլտէ Թա'լիմ էտէր իտի . լա֊

քին պաշ քահինլէր վէ 'ուլէմա իլէ գավմին ըէխս֊
լէրի անը հէյլաք էթմէյէ ֆուրսաթ արարլար իտի
48 իսէ տէ , Իտէճէք պիր շէյ պուլմադըլար իտի . պիրա
պիւթիւն խալգ անը տինկլէմէյէ փէք մուգայյէտ
իտի ։

ՊԱՊ 20

1 Վ֊է վագը՝ օլտու քի օ֊լ կիւնլէրին պիրինտէ Ցէ֊
ռուս֊ հէյքէլտէ խալգա Թա'լիմ էտիպ պէշարէթի
Թէպշիր էտէր իքէն , պաշ քահինլէր վէ 'ուլէմա
իլէ իխթիյարլար պիրլիքտէ իւզերինէ կելիպ , անա
2 խիթապէն՝ Պուննլարը նէ՞ սէլահիյէթլէ իճրա էթ֊
տիյինի , եախսա պու սէլահիյէթի սանա վէրէն
3 քի՞մ իտիյինի պիլէ սէօյլէ՝ տէտիլէր ։ վ֊է անլէրէ
ճէվապէն՝ Պէն տաքի սիզէ պիր շէյ սո՛ռալ էտէ֊
4 յիմ. Եուհաննանըն վաֆթիզլի սէմտտա՞ն մը , եօգ֊
սա ինսանտան մը իտի . պանա սէօյլէյինիզ՝ տէտի ։
5 Անլէր տաքի պիրի պիրի իլէ միւզագէրէ էտիպ՝ Ի֊
յէր սէմտտան տէսէք , Եա նի՞ չիւն անա ինանմա֊
6 մընըզ՝ տէյէճէք տիր . վ֊է էյէր ինսանտան տէսէք ,
պիւթիւն խալգ պիզի Թաշլար . զիրա Եուհաննա֊
նըն փէյղամպէր օլարզընա գանմըշլար տըր՝ տէտի֊
7 լեր ։ վ֊է՝ Նէրէտէն օլարզընը պիլմէյիզ ճէվապընը
8 վէրտիլէր ։ վ֊է Ցիսուս անլէրէ՝ Պէն տաքի պուն֊
լարը նէ սէլահիյէթլէ էտիպտըզմը սիզէ սէօյլէմէմ՝
9 տէտի ։ վ֊է գավմա պու Թէմսիլի սէօյլէմէյէ պաշ֊
լատը . Պիր ատամ պիր պաղ տիքիպ՝ անը պաղճը֊
լարա Թէսլիմ էտէրէք խայլի զէման զուրպէթէ
10 կիթտի ։ վ֊է պաղճը մահսուլընտան վէրմէլէրի ի֊
չիւն , մէվսիմինտէ պաղճըլարա պիր գուլ կէօնտէր֊

տի . ամմա պաղճըլար անը տէօյիւպ՝ պօշ կէօնտէր-
11 տիլէր ։ վ՚է թէքըրար տիկէր պիր գուշ կէօնտէրտի .
ամմա պուհնու տախի տէօյիւպ՝ հագարէթ էթտիք-
12 տէն սօնկրա պօշ կէօնտէրտիլէր ։ վ՚է թէքըրար իւ-
չիհնճիւ օլարագ՝ պիրինի տահա կէօնտէրտի . ամմա
13 անը տախի եարալայըպ տըշարը աթտըլար ։ վ՚է
պաղ սահիպի՝ նէ՞ եափայըմ. սէվկիւլիւ օղլըմը
կէօնտէրէյիմ, պէլքի անը կէօրտիւքլէրինտէ անա
14 հիւրմէթ էտէրլէր՝ տէտի ։ Պաղճըլար իսկ անը կէօր-
տիւքլէրինտէ, պիրի պիրի իլէ սէօյլէյիպ՝ Պու վա-
րիս տիր, միրասըն պիղէ գալմասը իչհնն կէլինիղ
15 անը էօլտիւրէլիմ՝ տէտիլէր ։ վ՚է անը պաղտան իս-
բառճ էտիպ էօլտիւրտիւլէր . իմոի պաղ սահիպի
16 անլէրէ նէ՞ եափաճագ տըր ։ Կէլիպ պու պաղճըլա-
րը հէլաք էտէճէք, վէ պաղը ղայրիլէրէ վէրէճէք
տիր՝ դէդի . վէ անլէր իչհնթտիքլէրինտէ, Չա՛շա՝ տէ-
17 տիլէր ։ վ՚է անլէրէ նազար էտիպ՝ Իմոի եափտու-
ճրլարըն բէտտ էթտիքլէրի թառ քէօչէ թառը օլ
18 տուհ՝ տէյիւ մուհարրէր օլան նէ՞ տիր ։ Հէր քիմ
օլ թառ իւղէրինէ տիւշէրսէ , փարէլէնէճէք , վէ օ
քիմին իւղէրինէ տիւշէրսէ անը էղէճէք տիր՝ տէտի ։
19 վ՚է պաշ քեահինլէր իլէ 'ուլէմա պու թէմամիլէ
քէնտիլէրինին հագգընտա սէօյլէտիյինի անկլամա-
լարըյլէ , օլ սա՛աթ անը տէր տէսթ էթմէյէ ֆուր-
սաթ արատըլար իսկ տէ , դավէտան գօրգտըլար ։
20 վ՚է անը կէօզլէյիպ՝ հիւքիւմէթէ վէ վալինին ևէ-
տինէ թէսլիմ էթմէք իւղէրէ , անը պիր սէօզ իլէ
տիւշիւրմէք իչհնն , սուլէյման սուրէթինտէ օլան ճա-
21 սուալար կէօնտէրտիլէր ։ վ՚է անա սու՛ալ էտիպ՝
Էյ մու՛ալլիմ, պիլիրիպ քի տօղրու սէօյլէյիպ՝ Թա՛-

լիմ էտէրսին , վէ խաթիրրա պադմայըպ՝ Ալլահըն
Թարիղինի հադիղաթ իւղրէ Թա՛լիմ էտէրսին .
22 Պիղէ՝ Գայսէրէ խարաճ վէրմէք ճա՛իզ մի , եօգսա
23 տէյիլ մի՝ տէտիլէր ։ Օլ տախի հիլէլէրինի ֆէհմ
էթմէքլէ , անլէրէ՝ Պէնի նի՛չհն Թէճրիպէ էտիյօր-
24 սընըղ . Պանա պիր տինար կէօսթէրինիղ . անտէ օ-
լան սուրէթի իլէ եաղը քիմի՞ն տիր՝ տէտիքտէ , Գայ-
25 սէրին՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր ։ վ՚է անլէրէ՝ Իմոի
Գայսէրէ 'ա՛իտ օլանը Գայսէրէ , վէ Ալլահա 'ա՛իտ
26 օլանը Ալլահա էտա էտինիղ՝ տէտի ։ վ՚է անլէր
գավմին հուղուրընտա անը սէօզ իլէ Թուէմամըղա
գատիր օլմայըպ՝ անըն ճէվապընա Թէ՛աճճիւպ է-
տէրէք սիւքիւթ էյլէտիլէր ։
27 վ՚է գըյամէթի ինքտար էտէն սատուղլէրտէն
պա՛զընը անըն եանընա կէլիպ անա սու՛ալ էտէրէք ,
28 Էյ մու՛ալլիմ, Մուսա պիղէ՝ Էյհը պիր քիմսէնին
գարնտաշը պիլա վէլէտ վէճամ էտէրսէ , զէվճէսինի
գարնտաշը ալըպ՝ գարնտաշընա ղիւրրիյէթ փէյտա
29 էթսին՝ տէյիւ եաղմըշ տըր ։ Իմոի եէտի գարնտաշ
վար իտի , վէ պիրինճիսի պիր գարը ալըպ՝ պիլա
30 վէլէտ վէճամ էթտի ։ վ՚է օլ գարըյը իքինճիսի
31 ալըպ՝ պու տախի պիլա վէլէտ վէճամ էթտի ։ վ՚է
իւչհնճիւնճիւսիւ , վէ հաքէզա եէտիսի տէ անը ալըպ՝
32 Եվլատա պրագմայարագ վէճամ էթտիլէր ։ վ՚է ճիւմ-
լէսինտէն սօնկրա , գարը տախի վէճամ էթտի ։
33 Իմոի գըյամէթտէ , անլէրտէն Հա՛նկըսընըն գէվ-
ճէսի օլուր . չհնքի եէտիսինին մէնքուհէսի օլտու՝
34 տէտիլէր ։ Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն տէտի
քի՝ Պու տիւնեանըն էվլատը Թէզէվվիճ էտիպ Թէզ-
35 վիճ օլունուրլար ։ Ամմա օլ տիւնեայա , վէ գըյա-

մեթ իւլ էմլաթա նա՞իլ օլմազա լա՛իք ի՛թիպար
օլունանլար նէ թէզէվվիւճ էտէրլէր , նէ ատ թէզ-
36 վիճ օլունուրլար . Զիրա արթըդ վէֆաթ էտէմէզ-
լէր . չիւնքի մէլա՛քէ իլէ միւսաւի օլուպ էվլատ
Ուվլահ տըրլար . մաատէմ քի հՀլ ի գըյամէթ տիր-
37 լէր : Ամմա Մուսա տախի չալը ֆըգրասընատա ,
Բապպա՝ Ալլահմընն Ալլահը վէ Իսհագընն Ալլահը
վէ Եա՛գուպընն Ալլահը՝ տէմէսիյլէ էմլաթընն գը-
38 յամ էտէճէյինի պէյան էթմիշ տիր : Ալլահ իսէ
էմլաթընն տէյիլ , ամմա Հայաթատա օլանլարընն Ա-
39 ըհը տըր . զէրա ճիւմլէսի անա տիրի տիրլէր : Վէ
՚ուլէմաատան պա՛զըսը ճէվապ վէրիպ՝ Եա մու՛ալլիմ ,
40 կիւզէլ սէօյլէտին՝ տէտիլէր : Վէ արթըդ անա պիր
շէյ սու՛ալ էթմէյէ ճէսապրէթ էտէմէտիլէր :
41 Վէ անլէրէ՝ Մէսիհ նա՞սըլ Տաուտընն օղլու տըր՝
42 տէրլէր . Տաուտ քէնտիսի Մէզմիր քիթապընատա ,
43 Բապպ Բապպըմա՝ Պէն սէնին տիւշմէնլէրինի այագ-
լարընա պասամադ էտինճէյէտէ սաղընատա օթուր՝
44 պույուրտու : Իմմի Տաուտ անա Բապպ թէմիյէ
էտէր իսէ , Նա՞սըլ անըն օղլու տըր՝ տէտի :
45 Վէ պիւթիւն գավմ իշիտիր ղըչ ,
46 նէ տէտի քի՝ կէնիշ էլպիսէ իլէ կէզմէք իսթէյէն
վէ չարշուլարատա սէլամլանմադը վէ սինագոգլարատա
պաշ քիւրսիւլէր վէ զիյաֆէթլէրատ պաշ սէտիր-
47 լէրի սէվճն ՚ուլէմաատան սագընընըդ : Անլէր տուլ
գարըլարընն էվլէրինի եէյիպ՝ կէօսթէրիշ իչիւն ու-
զուն տու՛ալար էտէրլէր . անլէր տահա շէտիտ ՚ա-
զապա տիւշար օլաճագլար տըր :

ՊԱՊ 21

1 Վ է նազար էտիպ զէնկինլէրին խազինէյէ հէտի-
2 յէլէրինի ամթարգլարընը կէօրտիւ : Վ է օրայա ֆա-
գիր պիր տուլ գարընըն իբի փուլ ամթարընը տա-
3 խի կէօրիւպ՝ Չագիգամթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պու
ֆագիր տուլ գարը ճիւմլէսինատէն զիյատէ ամթար :
4 Զիրա պունլարընն ճիւմլէսի Ալլահա մախսուս օլան
հէտիյէ ատնարընընա ֆազլալարընատան ամթարլար .
պու գարը իսէ էօգլուզընատան պիւթիւն նաֆագա-
սընը ամթար՝ տէտի :
5 Վ է պա՛զըլարընն հէյքէլին հագգընատա՝ կիւզէլ
թաշլար վէ վագըֆլար իլէ միւզէյյէն տիր՝ տէտիք-
6 լէրինատ , Օլ տախի՝ պու կէօրտիւյիւնիւզ շէյլէր-
տէն էրգըյմատըգ պիրի պիր իւզէրինատ հիչ պիր
թաշ գալմայաճագը կիւնլէր կէլճէկ տիր՝ տէտի :
7 Իմմի անա սու՛ալ էտիպ՝ Եա Մու՛ալլիմ , պու շէյ-
լէր նէ՞ զէման վագու՛ պուլաճագ , վէ պու շէյլէ-
րին վագը՝ օլաճագը զէմանընն ՚ալամէթի նէ տիր՝
8 տէտիլէր : Օլ տախի՝ Սագընընըդ , իպլալ օլունմա-
յասընըդ . զէրա չօգ քիմսէլէր խամի իլէ կէլիպ՝
Մէսիհ պէն իմ , վէ՝ վ ագըթ եագլաշմըշ տըր՝ տէ-
9 յճէկլէր . Իմմի անլէրէ թ ապի՝ օլմայընըդ , վ է
ճէնկլէր իլէ իսթիխլալ խապէրլէրինի իշիթմէյինիդ-
տէ խավֆ էթմէյինիդ . զէրա պունլար էվվէլա
վագը՝ օլմագ կէրէք տիր , ամմա նիհայէթ տեր
10 ՚ադապ կէլմէդ տէտի : Օլ զէման անլէրէ տէտի
քի՝ Միլլէթ միլլէթ ՚ալէյհինէ վէ հիւքիւմէթ հիւ-
11 քիւմէթ ՚ալէյհինէ գալգըշըպ՝ նիչէ մահալլէր-
տէ շէտիտ զէլզէլէլէր իլէ գըթլըգլար վէ թա՛ուն-

լար օրուա՝ սէմաուան հէյպէթլի շէյլէր վէ պէօ-
12 յիւք 'ալամէթլէր օլաճագ տըր։ Ամմա պուռնալ-
ըրն ճիւմլէսինաէն էվվէլ, սիզի տէր տէօթ էաիսլ՝
սինագոգլարա վէ հապալարա թէսլիմ էաէրլէք՝ թէ-
'ատաի էաէճէքլէր , վէ պէնիմ իսմիմ իչիւն մէլիք-
լէր իլէ վալիլէր հուզուրընա ճէլլ օլուննաճագաընըզ։
13 Պու իսէ սիզին իչիւն շէհատէթ եէրինէ կէչէճէք
14 տիր։ Իսթի խաթըրընըզտա օլսուն քի՝ վէրէճէչինիզ
15 ճէվապը էվվէլճէ թէֆէքքիւր էթմէյէսինիզ։ Զիրա
պէն սիզէ աղըզ վէ հիքմէթ վէրէճէչիմ քի պիլ
ճիւմլէ սիզէ մոխալիֆ օլանլար անը ճէրճ վէ մու-
16 գավէմէթէ միւգթէսիր օլմայա։ Վէ վալիտէյն ի-
լէ գարնտաշլար վէ ադրապա վէ տօսթլար թաուա-
ֆքնաան տաիխ էլէ վէրիլէճէքսինիզ, վէ սիզտէն
17 պա'զլարընը գաթլ էտէճէքլէր։ Վէ պէնիմ իսմիմ
իչիւն ճիւմլէ թաուաֆքնաան պուզղ օլունաճագսը-
18 նըզ։ Լաքին պաշընըզտան պիր զըլ զըպ' օլմայա-
19 ճագ տըր։ Ճանլարընըզը սապրընըզ իլէ գազանա-
ճագսընըզ։
20 Լաքին Եէրուշալիմի օրտուլար իլէ իչէթէ օլուն-
մըշ կէօրտիւյիւնիւզտէ , օլ զէմման անըն խարա-
21 պէյէթինին եագըն օլտըղընը պիլէսինիզ։ Օլ զէմման
ԵԷՀուատիյէտ օլանլար տաղլարա գաչըպ՝ անըն վա-
սաթընաա պուլունանլար տըշարը չէզսընլար։ Վէ
ճիվարլարտա օլանլար տաիխ անըն իչինէ կիրմէսին-
22 լէր։ Զիրա ճիւմլէ մունթարրէր օլան նէհանէլէրին իթ-
մամը իչիւն , պուռնլար լինթիգամ կիւնլէրի տիր։
23 Ամմա վայ օլ կիւնլէրաէ համիլէ վէ էմզիգլի օլան-
լարա . զիրա եէրին իւզէրինտէ պէյիւք մուսիպէթ
24 վէ պու գավմա զաղազպ օլաճագ տըր։ Վէ գըլըճ

տաղլընա տիւշէճէքլէր , վէ ճիւմլէ միլլէթլէր իչինէ
էսիր կէօթիւրիւլէճէքլէր . վէ Թա'իֆէլէրին վագըթ-
լարը Թէմամ օլունճայատէք՝ Եէրուշալիմ Թա'ի-
25 ֆէլէր Թարաֆքնտան վայիմալ օլաճագ։ Վէ կիւ-
նէշ իլէ այ վէ եըլտըզլարտա 'ալամէթլէր օլաճագ.
վէ եէրին իւզէրինտէ Թա'իֆէլէրին հայրէթ իլէ իզ-
Թիրապը օլսուն՝ տէնիզ վէ տալղալար սէստա վէրէ-
26 րէք , Ադէմլէր գօրգուտան վէ տիւնեանըն իւզէրի-
նէ կէլէճէք շէյլէրէ միւնթազըր օլմագտան պայը-
լաճագլար տըր . զիրա սէմաուաթըն գուվվէթլէրի
27 սարսընլաճագ տըր։ Վէ օլ զէման Իսպն Իւ լինսա-
նը պուլութտա գուտրէթ վէ 'ազիմ ճէլալ իլէ կէ-
28 լիր կէօրէճէքլէր տիր։ Վէ պու շէյլէր վագը՝ օլմա-
ղա պաշլայընճա , պաշլարընըզը գալդընըզդ էօգաըր-
յա պագընըզ, զիրա խէլասընըզ եագլաշը յօր։
29 Վէ անլէրէ պիր Թէմսիլ սէօյլէտի . Ինճիր աղա-
30 ճընա վէ ճիւմլէ աղաճլարա պագընըզ. Ֆիլիսթէն-
տիքլէրի զէման , պագընըզ՝ արթըզ եագընը եագընը օլ-
31 տըզընը քէնտիլէյինիզտէն անկլատընըզ , Քէզալիք
սիզ տաիխ պուռնլարընը վագը՝ օլտըզընը կէօրտիւյիւ-
նիւզ զէման մէլէքիւթ Ուլլահընը Թէգաարուզ էթ-
32 տիյի մա'լիւմիւնիւզ օլա ։ Հագիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ քի՝ ճիւմլէսի վագը՝ օլմայընճա պու նէսլ զէ-
33 վալ պուլմայաճագ տըր ։ Սէմա վէ զէմին զա'իլ
34 օլուր , ամմա սէօզլէրիմ ասլա զա'իլ օլմազ։ Վէ
քէնտիլէրինիզի սագընընըզ , գալպլէրինիզ սէրխօշ-
լըզ վէ պէքրիլիք վէ տիւնեէվլի էնտիշէլէր իլէ աղըր-
լաշըզսը՝ օլ կիւն իւզէրինիզէ անսըզըն եէթիշմէսին .
35 Զիրա պիւթիւն եէր իւզէրինտէ սաքին օլանլա-
րընը ճիւմլէսի իւզէրինէ քէմէնա կիպի կէլէճէք տիր։

36 Իմոի սիզ պիլ ճիւմէն պու վադը՝ օլաճագ շէյլէրտէն գուրթուլուպ՝ Իսի իւլ ինսանըն հուզուրընտա
տուրմազա լա՛իգ օլմագ իչուն, հէր վագթի տու՛ա
էտէրէք ույանըգ տուրընըզ։
37 Վէ կիւնտուզ հէյքէլտէ Թա՛լիմ էտիպ՝ կէճէլէ-
րի չըգըպ՝ Զէլթուն գողը տէնիլէն տաղտա պէլթու-
38 թէթ էտէր իսի։ Վէ սապահլարը էրքէն պիւթիւն
գավմ անը տինկլէմէք իչուն հէյքէլտէ եանընա կէ-
լէրէր իսի։

ՊԱՊ 22

1 Վէ ֆըսհ տէնիլէն ֆէթհիր պայրամը Թէգաբբուպ
2 էթտիկտէ, Պաշ քեահինլէր իլէ 'ուլէմա անը հէ-
լաք էթմէք իչուն պիր վէսիլէ արայօրլար իսի. զի-
բա գավմանն գօրգարլար իսի։
3 Վէ Շէյթան օն իքիյէրտէն մա'տուտ օլան Իսխա-
րիօթի միւլագգըպ Եհուտանըն տէրունինէ կիրմէք-
4 լէ, Օլ տաճի կիտիպ՝ պաշ քեահինլէր վէ պաշ մու-
հաֆըզլար իլէ անլէրէ նէ վէճինլէ անը Թէսլիմ է-
5 տէճէյինէ տա՛իր սէօյլէշտի։ Անլէր տաճի սեվինէ-
րէք, անա ագչէ վէրմէյի Թէ՛ահհիտ էթտիլէր։
6 Օլ տաճի վա՛տ էտիպ՝ անը քէնտիլէրինէ, խալգ
Թէճէմմու՛ էթմէքսիզին Թէսլիմ էթմէյէ ֆուրսաթ
արար իսի։
7 Վէ ֆըսհ գուրպանընը ղէպհ էթմէտի լազըմ օ-
8 լան եէվմ ի ֆէթհիր կէլտիքտէ, Պետրոս իլէ Եու-
հաննայը կէօնտէրիպ՝ Նիտինիզ, պիզիմ ֆըսհը հա-
9 զըրլայընըզ տա եէյէլիմ՝ տէտի։ Անլէր տաճի ա-
նա՝ Նէ՞րէտէ իսթէրսին հազըր էտէլիմ՝ տէտիլէր։
10 Օլ տաճի անլէրէ՝ Իշթէ շէհիր կիրտիկինիզտէ պիր

տէօթի սու կէօթիւրէն պիր ատէմ սիզէ բաթթ կէ-
լէճէք տիր. անըն կիրէճէյի էվէ արաը սբրա կի-
11 րիպ, Օլ էվին սահիպինէ տէյինիպ՝ քի՝ Մու՛այլիմ
սանա՝ Շայիրաշէրիմ իլէ պէրապեր ֆըսհը եէյէճէ-
12 լիմ օտա նէ՞րէտէ տիր՝ տէյօր։ Վէ օ սիզէ տէօ-
շէնմիշ ֆէվգանի պիր օտա կէօսթէրէճէք տիր. օ-
13 բատա հազըրլայընըզ՝ տէտի։ Վէ անլէր տաճի վա-
րըպ՝ քէնտիլէրէ տէտիլի կիպի պուլմազլէ, ֆըսհը
հազըրլատըլար։
14 Վէ վագթը կէլտիքտէ՝ քէնտիսի օն իքի էչտու-
15 իլէ պէրապեր ասֆրայա օթուրտու։ Վէ անլէրէ՝
Պէն եէյէմ չէքմէզտէն եվվէլ, պու ֆըսհը սիզին իլէ
16 պէրապեր եէմէքլիյի ղայէթլէ արզուլատը՛մ։ Զիբա
սիզէ տէրիմ քի՝ մէլէքիւթ Ուլլահտա էթմամ օ-
լունճայտաէք, արթըգ անտէն եէմէյէճէյիմ՝ տէ-
17 տի։ Վէ քեասէյի ալըպ շիւքր էթտիքտէն ասնկրա՝
18 Պունու ալըպ պէյինիզտէ Թագսիմ էտինիզ. Զի-
բա սիզէ տէրիմ քի՝ մէլէքիւթ Ուլլահ կէլինճէյէ տէ-
կլէն, տամանըն մահսուլընտան իչմէյէճէյիմ՝ տէտի։
19 Վէ էքմէք ալըպ շիւքր էթտիքտէն ասնկրա փա-
րէչէտի, վէ՝ Պու սիզնի իչուն վէրիլէն պէնիմ ճէ-
սէտիմ տիր. պունու պէնիմ զիքրիմ իչուն էյլէյի-
20 նիզ՝ տէյէրէք անլէրէ վէրտի։ Փէզալիք ագշամ
Թա՛ամընտան ասնկրա, քեասէյի տաճի «ըզ՝ Պու
քեասէ սիզնի իչուն տէօքիւլէն գանըմ իլէ օլան
'ահտ ը ճէտիտտ տիր՝ տէտի։
21 Լաքին իչթէ պէնի էլէ վէրէնին էլի պէնիմ իլէ
22 պէրապեր ասֆրանըն իւզէրինտէ տիր։ Վէ վագը՛տա
Իսի իւլ ինսան Թագսիր օլունտուգը իւզրէ կիտէր.
լաքին վայ էլէ վէրիլմէսինէ վասըթտա օլան տաէմէ՝

23 ուեռէ ։ Անկէր տախի 'ամէպա քէնտիկէրինտէն Տա՞ն-
կըսը պուննու էտէճէք տիր՝ տէյիւ պիրի պիրինէ
սու՛ալ էթմէյէ պաշլատըլար ։
24 Վէ անկէրտէն Տանկըսը պէօյիւք իւ'թիպար օլու-
նաճաղընա տա՛իր արալարընտա միւճատէէլէ տախի
25 վագը՝ օլմուշ իտի ։ Օվ տախի անկէրէ խիթապէն՝
Միկէթէլերին մէլքէլերի անկէրին իւզէրինէ թէ-
սալլիւթ էտիպ՝ իճրա ի հիւքիւմէթ էտէնլերէ վէ-
26 լի ի նի'մէթ տէնիլիր . Ամմա սիվ պէօյլէ օլմայը-
նըվ . պէյինինիզտէ պէօյիւք օլան՝ էն քիւչիւք կի-
պի , վէ ըչ'իս օլան՝ խըտմէթ էտէն կիպի օլսուն ։
27 Ձիրա Տա՞նկըսը պէօյիւք տիր , սօֆրատա օթո-
րա՞ն մը , եօգսա խըտմէթ էտէ՞ն մի . սօֆրատա օ-
թուրան տէյի՞վ մի . պէն իսէ սիվդին արանըվտա
28 խըտմէթ էտէն կիպի իմ ։ Վէ սիվ թէճրիպէլե-
բիմտէ պէնիմ իվէ պէրապէր թէհամմիւլ էտէն
29 քիմսէլէր սինիվ ։ Վէ փէտէրիմ պանա մէլէքիւթ
թէ'ահհիւտա էթմէյի կիպի , պէն տէ սիվէ թէ'ահ-
30 հիւտ էտէրիմ . Թա քի մէլէքիւթիւմտէ սօֆրամտան
եէյիպ իչէնինիվ , վէ թախթլար իւզէրինտէ օթո-
րուաք Իսրայէլին օն իքի սըվլէրնա հիւքմ էտէսի-
նիվ՝ տէտի ։
31 Վէ Բապպ՝ Էյ Սիմ'օն , Էյ Սիմ'օն , իչթէ Շէյ-
32 թան սիվդ պուղտայ կիպի էլէմէք իսթէտի . Վէ
պէն իմանըն զա՛իլ օլմասըն՝ տէյիւ սէնինի իչիւն
տու՛ա էթտիմ . սէն տախի բիւճու՛ էթտիյինտէ ,
33 գարնտաշլարընը սապիթ էյլէ՝ տէտի ։ Օ իսէ անա՝
Եա Բապպ , սէնին իլէ կէրէք Տապատ՝ կէրէք էօ-
34 լիւմէ կէթմէյէ Տաղընը ըմ՝ տէտի ։ Օվ տախի՝ Էյ
Պետրոս , ատնա տէրիմ քի՝ սէն պէնի թանընըտղը-

նը իւչ քէրըէ ինքնատ էթմէտիքճէ , պու կիւն խօ-
րօս էօթմէյէճէք տիր՝ տէտի ։
35 Վէ անկէրէ՝ Սիվդ քիսէնիվ վէ տաղարճընընըվ
վէ այագ դապընըվ օլմայարագ կէօնտէրտիյիմտէ ,
պիր շէյէ իհթիյաճընըվ օլտո՞ւ մը՝ տէյէսի իւզէ-
36 րինէ , անկէր տախի՝ Խայր , օլմատը՝ տէտիկէր ։ Պա'-
տէհու անկէրէ՝ Լաքին շիմտի Տէր քիմին քիսէսի
եախօտ տաղարճընը վար իսէ , ալսըն , վէ Տէր քի-
մին գըլըճը եօղ իսէ , լիպասընը սաթըպ իշթիրա
37 էթսին ։ Ձիրա սիվդ տէրիմ քի՝ վէ միճթիմիներ ա-
բրաքնտա 'ատտ օլունտու՝ տէյիւ մուհարրեր օլան
պու քէլամ տահա պէնտէ իթմամ օլունմագ կէ-
րէկը տիր . չիւնքի պէնիմ Տազգընտա օլան շէյլէրին
38 Նիհայէթի կէլմէքտէ տիր՝ տէտի ։ Վէ անկէր՝ Եա
Բապպ , իշթէ պուրատա Տքի գրըճ վար՝ տէտիկէր .
օվ տախի անկէրէ՝ Փէտֆի տիր՝ տէտի ։
39 Վէ չըգըպ 'ատէթի իւզրէ Ձէբէթուն տաղընա
վարտը . շայիրտէրի տախի անըն արտընճա կիթտի-
40 կէր ։ Վէ օվ եէրէ վարըվ օլտըգտա , անկէրէ՝ Իղ-
վայա տիւշմէմէնիզ իչիւն տու՛ա էտինիզ՝ տէտի ։
41 Վէ անկէրտէն պիր թաշ ատթրմը գատար չէքիլտի ,
42 վէ տիվ չէօքիւպ , Էյ փէտէր , էյէր խոթէրսէն ,
պու քեասէյի պէնտէն կէչիր . լաքին պէնիմ իրա-
տէթիմ տէյիվ , անճագ սէնինքի օլսուն՝ տէյիւ
43 տու՛ա էյլէտի ։ Վէ անա սէմտատան պիր մէլէք կէօ-
44 բիւնիւդ՝ անը գուվվէթլէնտիրիր իտի ։ Վէ իպթի-
բապ ը 'ազիմտէ պուլունուդ՝ քէմալ ի կէրմի իլէ
տու՛ա էտէրէք , թէրի եէրին իւզէրինէ տիւշէն իրի
45 գան տամճլարը կիպի իտի ։ Վէ տու՛ատան գալ-
գըպ շայիրտէրինին եառընա կէլտիքտէ , անկէրի քէ-

46 տէրտէն ուչումըշ պուլտու։ Վ֊է անլէրէ՝ Նի՞չիւն
ուչուչօրսընըզ. իվայա տիւշմէնիվ իչիւն գալգըզ
տու՛ա էտինիվ՝ տէտի։
47 Վ֊է օ տահա սէօյլէր ըզէն, իչիէ պիր գալապա-
լըզ վէ ան իքիլէրտէն պիրի օլան ԵՀՈՒԱՏԱ ՆԱՄ
քիմէնէ էօնլէրինճէ կելէրէք, Ցիսուսը էօփմէք ի-
48 չիւն եանընա կելտի։ Վ֊է Ցիսուս անա՝ Էյ ԵՀՈՒ-
տա, իպն իւլ ինսանը էօփմի՞ըլէ մի էլէ վէրիրսին՝
49 տէտի։ Վ֊է էթրաֆընտա օլանլար նէ վուգու՝ պու-
լաճաղընը անկլատըլըրընտա, անա՝ Եա Րապպ,
50 գըլըճէլէ վուրալը՞մ մը՝ տէտիլէր։ Վ֊է անլէրտէն պի-
րի քեահին ի ա՛զամըն պէնտէսինէ վուրուպ, անըն
51 սաղ գուլաղընը քէստի։ Վ֊է Ցիսուս ճէվապ էտիպ՝
Պու գաատար *քեաֆի տիր՝՝ տէյէրէք, գուլաղընտա
52 տօգունուպ՝ անա շիֆա վէրտի։ Վ֊է Ցիսուս քէնտի
իւզէրինէ կելէն պաշ քեահինլէր իլէ հէյքելէն պաշ
մուհաճիգլարընա վէ իսրահիլլար խէլխապէն՝ Հա-
րամի՞ իւզէրինէ կիտէր կիպի մի գըլըճը վէ սօփալը
53 չըգարընըզ։ Պէն հէր կիւն սիզնի իլէ պէրապէր հէյ-
քելտէ իքէն, պէնիմ իւզէրիմէ էլ ուզալթմատընըզ.
ամմա պու սիզնի սա՛ալթընըզ վէ ղուլղէթին հիս-
քիւմէթի տիր՝ տէտի։
54 Վ֊է անը թուրթուպ կէօթիւրտիւլէր, վէ քեա-
հին ի ա՛զամըն խանէսինէ իտիպ էթտիլէր. Պեա-
րոս տաճի իրագատան արաը սըրա կիտիյօր իտի։
55 Վ֊է հավլընըն օրթասընտա աթէշ եագըպ՝ պիրլիք-
տէ օթուրարտըլարընտա, Պեարոս տաճի արալարըն-
56 տա օթուրարտու։ Վ֊է պիր ճարիյէ անը աթէշին եա-

* Եւն. պրագըն՝

նընտա օթուրուբ կէօրմէքլէ, անա տիգդաթլէ պա-
գըպ՝ Պու տաճի անընն իլէ պէրապէր իտի՝ տէտի։
57 Ո իսէ, Էյ գարը, պէն անը թանըմամ՝ տէյիւ ա-
58 նը ինքեար էթտի։ Վ֊է պիր ազ սօնգրա անը տիկէր
պիրի կէօրիւպ՝ Սէն տաճի անլէրտէն սինն՝ տէտի-
59 յինտէ, Պեարոս՝ Էյ ատամ, տէյիլ իմ՝ տէտի։ Վ֊է
թագրիպէն պիր սա՛ատ միւրուրինտէ՝ տիկէր պիր
քիմսէ թէ՞քիտ էտիպ՝ Ֆիլ Հագիգէ պու տաճի ա-
նընն իլէ պէրապէր իտի, չիւնքի ճէլիլլի տիր՝ տէ-
60 տի։ Ամմա Պեարոս՝ Էյ ատամ, նէ սէօյլէտիյինի
պիլմէմ՝ տէտի. վէ տէր ՚ագապ քէնտիսի տաճա
61 սէօյլէր իքէն, խօրօս էօթտու։ Վ֊է Րապպ տէօ-
նիւպ Պեարոսա պագատը. վէ Պեարոս Րապպըն քէն-
տինէ՝ խօրօս էօթմէզտէն էվվէլ, սէն պէնի իւչ
քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝ տէտիյի սէօզիւ խաթ-
62 րընա կէթիրտի։ Վ֊է Պեարոս տրշարըյա չըգըպ ա-
ճը աճը աղլատը։
63 Վ֊է Ցիսուսը պէքլէյէն ատամլէր անը իսթիհզա
64 էտէրէք՝ տէօյէրլէր իտի։ Վ֊է պաշընը էօրթիւպ
եիւղիւնէ վուրարագ, անա սու՛ալ էտիպ՝ Սանա
վուրան քի՛մ իտիյինի փէյդամպէրլիք էյլէ՝ տէրլէր
65 իտի։ Վ֊է քիւֆր էտէրէք, ՚ալէյհինէ տահա նի-
չէ չէյլէր սէօյլէրլէր իտի։
66 Վ֊է կիւնտիւզ օլարգտա, միլլէթի իսթիյարլարը
իլէ պաշ քեահինլէր վէ ՚ուլէմա ճէմ՚ օլուպ՝ անը
67 քէնտիլէրին միլլէթ մէճլիսինէ կէօթիւրիւպ՝ Մէսիհ
սէ՞ն մի սին, պիզէ սէօյլէ տէտիլէր. օլ տաճի ան-
լէրէ՝ Էյտէր սիզէ սէօյլէսէմ, հիչ ինանմազընըզ.
68 Վ֊է էյտէր սու՛ալ էթսէմ տաճի՝ նէ ճէվապ վէրիր,
69 նէ տէ սաղը վէրիրսինիզ։ Պունտան սէօյլէ Իպն իւլ

ինսան գուտրէթ Ուլլահըն սաղընտա օթուրաճագ
70 տըր՝ տէտի։ Վ֊է ճիւմլէսի՝ Էջլէ իսէ սէն Իսրուէլ
լո՞ղ մը սըն՝ տէտիլէր. օլ տախի անլէրէ՝ Տէտի֊
71 նիզ կիպի իմ՝ տէտի։ Վ֊է անլէր՝ Արթըգ պիղէ
շէհատէթ նէ՞ լազըմ տըր. զիրա քէնտիվից անըն
աղղընտան իչիթիճք՝ տէտիլէր։

ՊԱՊ 23

1 Վ֊է անլէրին պիւթիւն ճիւմհուրը գալգըպ անը
2 փիլաթոսա կէօթիւրտիւլէր։ Վ֊է անը իթթիհամ
էթմէյէ պաշլայըպ՝ Պուռնու միլլէթի ազտըրմագտա,
վէ՝ պէն Մէսիհ մէլիք իմ տէյէրէք՝ Գայսէրէ խա֊
բաճ վէրմէքտէն մէն՝ էթմէքտէ պուլտըդ՝ տէտիլէր։
3 Վ֊է փիլաթոս անա՝ Եհուտիլէրին մէլիկի սը՞ն մը
սին՝ տէյիւ սուա֊ալ էյլէճիքտէ, օլ տախի անա
4 ճէվապէն՝ Սէյլէճիյին կիպի տիր՝ տէտի։ Վ֊է փի֊
լաթոս պաշ քեահինլէր իլէ խալգա՝ Պու ատէմտէ
5 հիչ պիր ճիւրմ պուլմայօրում՝ տէտի։ Ամմա ան֊
լէր իսրար էտէրէք՝ ճէլիլտէն պաշլայըպ Թա պու֊
բայա գատար, պիւթիւն Եհուտիյէտէ Թա֊լիմ
6 իլէ գավմը Թահրիք էտիյօր՝ տէտիլէր։ Վ֊է փի֊
լաթոս ճէլիլ լաֆզընը իչիթմէքլէ, Օլ ատէմ ճէ֊
7 լիլը՞ մը տիր՝ տէյիւ սուա֊ալ էտիպ՝ Հէրօտէսին տա֊
՛իրէ ի Հիւքիւմէթինտէն օլտըղընը անկլատըգտա,
Հէրօտէս օլ կիւնլէրտէ Եէրուշալիմտէ պուլտընտը֊
ղը ճիւհէթլէ՝ անը նէզտինէ կէօնտէրտի։
8 Վ֊է Հէրօտէս Ցիսուսը կէօրտիւքտէ, զիյատէսիյ֊
լէ մէսրուր օլտու, զիրա անըն հագդընտա չօգ շէյ֊
լէր իչիթմէյի իչիւն՝ անը խայլի զէմանտան պէրու
կէօրմէք խոթէյէրէք, անըն նէտիյլէ իճրա օլունան

պիր ՛ալամէթ միւշահէտէ էթմէք իւմիտինտէ իտի։
9 Վ֊է անա չօգ սէօզլէր իլէ սուա֊ալ էթտի իսէ տէ,
10 պիր ճէվապ վէրմէտի։ Վ֊է պաշ քեահինլէր իլէ ՛ու֊
լեմա տուրուպ՝ անը շիտտէթլէ խոթիհամ էտէր֊
11 լէր իտի. Հէրօտէս տախի ՛ասքէրլէրի իլէ պէրապէր
անը Թահգիր վէ խոթիհզա էթմէքտէն սոնկրա,
անա փարլագ պիր լիպաս կիյտիրիպ՝ Փիլաթոսա
12 կէրի կէօնտէրմի։ Վ֊է օլ կիւնտէ Փիլաթոս իլէ
Հէրօտէս պիրի պիրի իլէ տօսթ օլտըլար, զիրա մու֊
գատտէմա տրալտըրընտա ՛ատտավէթ վար իտի։
13 Վ֊է Փիլաթոս պաշ քեահինլէր վէ րէ՛իսլէր իլէ
գավմը պիր եէրէ ճէմ՛ էտիպ, անլէրէ խիթապէն՝
14 Պու ատէմի խալգը ազտըրըյօր՝ տէյիւ պանա կէ֊
թիրտինիդ. վէ իչիթ պէն սիզին հուզուրընըզտա
թէֆթիչ էտիպ պու ատէմին ՛ալէյհինտէ իչիթիքէտա
էթտիկինիդ՝ շէյլէրտէն պիր ճիւրմ անտէ պուլմա֊
15 տըմ. Նէ տէ Հէրօտէս պէ՛լլա. զիրա սիզի անըն
նէզտինէ կէօնտէրտիմ իսէ տէ, իչիթ անըն նէ֊
տիյլէ գաթլէ միւտթահզադ պիր շէյ էտիփլիմմիշ
16 տըր։ Պու էճլատէն անը թէ՛տիպ էթտիքտէն սոնկրա
17 սալը վէրէյիմ՝ տէտի։ Վ֊է հէր պայրամտա անլէ֊
18 րէ պիր քիմսէ սալը վէրմէքլիյի լազըմ իտի։ Վ֊է
ճիւմլէսի պիրտէն՝ Պուռնու գալտըը վէ Պարապպասը
19 պիղէ սալը վէր՝ տէյիւ պաղըրտըլար։ Պու քիմսէ
տախի շէհրտէ վուգուս՝ պուլմուշ պիր իթթիլալ վէ
20 գաթլ իչիւն հապսա իլգա օլունմըշ իտի։ Իմտի
փիլաթոս Ցիսուսը սալը վէրմէք իսթէմէքլէ՝ Թէք֊
21 րար քէլամ իրտա էյլէտի իսէ տէ, Անլէր՝ Սալը
էյլէ, անը սալը էյլէ՝ տէյիւ պաղըրըրլար իտի։
22 Օլ տախի իւչիւնճիւ տէֆ՛ա օլարագ անլէրէ՝ Եա

պու ասէմ նէ՞ քէօթիւլիւք իշլէսի, անտե գաթ-
ըլի մուճիպ պիր ճիւրմ պուլմատըղըմ ճիհէթիլե, ա-
նը թէ՛տիպ էթտիքտահն ասնկըա սալը վերեյիմ՝ տէ-
23 տի։ Ամմա անլէը 'աղիմ սէտալար իլէ մուսըրրանէ
անըն սալպ օլունմասընը թահլիպ էտէրլէը իտի. վէ
անլէրին վէ պաշ քհահինլէրին սէտալարը ղալիպ
24 կէլմէքլե, փիլտահօս մահթուպլարընըն իճրասընա
25 հիւքմ էթտի. Շէյլէ քի իսթիլալ վէ գաթլ ի-
չիւն մահպուս պուլունուպ թահլիպ էթտիքլէրին քիմ
սէյի անլէրէ սալը վէրտի, վէ Ցհսուսը անլէրին միւ-
բահնա թէսլիմ էթտի։

26 Անլէը տախի անը կէօթիւրիւք իքէն, թարլա-
տան կէլէն Սիմ'օն նամընտա Գիրինէլի պիր քիմ-
սէյի թուրթուպ, խաչը Ցհսուսըն արաը սըրա կէօ-
27 թիւրմէք իչիւն անըն իւզէրինէ գօարլար։ Վէ կէ-
րէք խալգահան վէ կէրէք անըն իչիւն ազլայըպ տէօ-
յիւնէն գարըլարահան պիր պէյիւք ճէմա'ատ ար-
28 ար սըրա կիտէր իքէն, Ցհսուս մէրգումէլէրէ թէ-
վէճճիւհ էտիպ, Էյ Նէրուշալիմ գըզլարը, պէնիմ
իչիւն ազլամայընըղ, անճագ քէնտինիզ իլէ էվլա-
29 ընըղ իչիւն ազլայընըղ։ Զիրա իշթէ՝ Նէ մութլու
'ադիլլէրէ վէ սօղուրմամըշ բահմիլէրէ, վէ էմզիր-
30 մէմիշ մէմէլէրէ՝ տէյճէճէլէրին կիւնընը կէլէյօր։ Օ-
ղէման տաղլարա՝ իւզէրիմիզէ տիւշիւնիւշ, վէ պա-
յըրլարա՝ Պիզի էօրթիւնիւշ՝ տէմէյէ պահլայաճաղ-
31 լար։ Զիրա էյէր եաշ ագաճա պու շէյլէրի էտէր-
լէրսէ, գուրույա նէ՞ օլաճադ սըր՝ տէտի։

32 Վէ անըն իլէ պէրապէր գաթլ օլունմադ իւզրէ,
33 տիկէր իքի միճճրիմ կէօթիւրիւլտիւ։ Վէ Գաֆա
տէնիլէն մահալլէ կէլտիքլէրինտէ, օրատա անը վէ

պիրի սաղընտա վէ օլ պիրի սօլընտա օլտուղ՝ օլ
34 միճճրիմիլէրի խոչա կէրտիլէը։ Ցհսուս տախի՝ Էյ
փէտէր, անլէրի 'ափվ էյլէ, զիրա նէ էտիտուղլա-
րընը պիլմէզլէր՝ տէտի։ Վէ էլպիսէպինի՝ գուրա ա-
35 թարադ թագսիմ էթտիլէր։ Խալգ տախի տուրուպ
սէյր էտէրէք, անլէր իլէ պէրապէր բէ՛իսլէր տախի
ընէ իսթիհզա էտիպ՝ Ղայրիլէրինի գուրթ ադըը, է-
յէր Ալլահընըն միւնթէխապը օլսըն Մէսիհ իսէ, քէնտի-
36 տի քէնտինի գուրթադըը՝ տէրլէը իտի։ Վէ 'ադա-
քէրլէը տախի էտպլաշըպ՝ անա սիրքէ սունադադ,
37 Էյէր Եհուտիլէրին մէլիքի սէն իսէն, քէնտինի
գուրթար՝ տէյիւ անը իսթիհզա էտէրլէը իտի։
38 Վէ անըն իւզէրինտէ Եունանի վէ Լաթինի վէ
'Իպրանի Տարփլարը իլէ՝ ՊՈՒ ԵՏՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ՄԷ-
ԼԻՏԻ ՏԻՐ տէյիւ եազըլը պիր եաֆթա վար իտի։
39 Վէ ադըլմըշ միճճրիմիլէրին պիրի անա քիւֆր է-
տիպ՝ Էյէր սէն Մէսիհ իսէն, քէնտինի վէ պիղի
40 գուրթար՝ տէտի։ Վէ տիկէրի ճէվապ վէրիպ անը
Թէքտիր էտէրէք՝ Սէն հէման օլ մահքիւմիկէթ ալ-
41 Թընտա իքէն Ալլահտան գօրգմա՛զ մը սըն։ Վէ
պիղ Հադդ իւզրէ ֆահֆէմ էտ, զիրա ա'մալլըրընըն
ճէզասընը չէքիյօրսըզ. ամմա պու ադամ եօղսուզ պիր
42 Հարէքէթտե պուլունմատը՝ տէտի։ Վէ Ցհսուսա
խիթապէն՝ Եա Բապպ, մէլէքիւթթիւնտե կէլտիյին
43 վագըթ պէնի Թէզէքքիւր էյլէ՝ տէտի։ Ցհսուս տա-
խի անա՝ Հագիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ պու կիւն
պէնիմ իլէ պէրապէր ճէննէթտե օլաճադ սըն՝ տէտի։
44 Վէ ա'ադա ալթը բատտէլէրինտե իտի. վէ ա'ադա
տօղուզատէ պիւթիւն եէրին իւզէրինտե գարանլըգ
45 օլտուղ՝ կիւնէշ գարարտը, վէ հէյքէլին փէրտէսի

46 օրթասըն̈ան ըրըթըլըը՝ վ̈է Յիսուս պիւլէնա ա-
վազէ ֆէրեատ էտիպ՝ Էյ փէտէր, բուհըմը սէ-
նին էլլէրինէ Թէսալիմ էաէրիմ՝ տէտի. վէ պուն̈ու
սէօյլէյիպ Թէսալիմ ի բուհ էթտի։
47 Վ̈է եիւղ պաշը վագը'այը կէօրտիւքտէ, Ա̈լլահա
համտ էտիպ՝ Հագիգաթէն պու աատէմ սալիհ իտի՝
48 տէտի։ Վ̈է պուն̈ու Թամամշա իչինն ճէմ՝ օլան պիլ
ճիւմլէ խալդ վագը՝ օլան նէտանէլէրի կէօրմէքըլէ,
49 կէօքսէլէրինի տէօյէրէք 'ավտէթ էթտիլէր։ Վ̈է ճիւմ-
լէ աշինալէրի վէ ձէլիլտէն անըն արտը սըրա կէլէն
գաբըլըը պու շէյլէրի կէօրէրէք, ուզադտան տու-
բօյօրլար իտի։
50 Վ̈է իլթէ Եէհուտիլէրին Արիմաթիա նամ շէհ-
51 րինտէն օլուպ՝ շուրա ա'զասըն̈ան, վ̈է ֆաֆտ մէշ-
վէրթէթ վէ ֆի'լէրինէ րիզա վէրմէմիշ օլան Եուսուֆ
իսմինտէ սալիհ վէ 'ատիլ վէ մէլէքիւթ Ուէլլահա
52 միւնթազըը պիր աատէմ՝ փիլաթօսըն եանընա կի-
53 տիպ Յիսուսըն ճէսէտինի Թալեպ էյլէտի։ Վ̈է անը
էնտիրիպ պիր քէթէն պէզինէ սարտը, վէ անը գա-
յատտա օյուլմըշ վէ հիչ պիր վագթի քիմսէ գօ-
54 նուլմամըշ պիր գապը իչինէ գօտու։ Վ̈է օլ կիւն
Թէհաարիք կիւնիւ օլուպ՝ սէպթի կիւնիւ տախի եագ-
լաշըյօր իտի։
55 Վ̈է ձէլիլտէն անըն իլէ պէրապէր կէլէն գաբը-
լար արտը սըրա վարըպ՝ գապըը վէ անըն ճէսէտի-
56 նին նասըլ գօնուլտըղընը կէօրտիւլէր։ Վ̈է տէօնիւպ
պահարլար վէ խօշ բո՛իհալը եաղլար հազըրլայըպ՝
էմր միւճիպինճէ սէպթի կիւնիւնտէ խոթիբահաթ
էթտիլէր։

ՊԱՊ 24

1 Վ̈է հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ 'ալ էս սահար
հազըրլատըգլարը պահարլարը կէթիրիպ՝ գապրա
կէլտիլէր. վէ անլէր իլէ պէրապէր սո'իրէլէր տա-
2 խի վար իտի։ Վ̈է թաշը գապրատան եուվարլանմըշ
3 պուլտուպ՝ Իչէրիյէ կիրտիքլէրինտէ՝ Բապպ Յիսուսըն
4 ճէսէտինի պուլմատըլար։ Վ̈է վագը' օլտու քի անլ-
լէր պուն̈տան տօլըյը հայրէթտէ իքէն, իչթէ եան-
լարընտա Նուրանի էլլահսէլի իբի աատէմ տուբտու.
5 Մէրգումլէրը տախի զիյատէսիյլէ գօրգուպ եիւզ-
լէրինի եէրէ էյմէքտէ իքէն, անլէրէ տէտիլէր քի՝
Նի՞չիւն հայաթտա օլանը էմվաթ արտասընտա ա-
6 բայօրսընըզ. Պուրատա տէյիլ, պիր, ամմա գըյամ
7 էթտի. քէնտիսի տահա ձէլիլտէ իքէն, Անլէ՝ խան
իւ ինսան կիւնահքեար ատէմլէր էլինէ թէսլիմ օ-
ղուն̈ուպ՝ սալպ օլուն̈մագ վէ իւչիւնճիւ կիւնիւ գը-
յամ էթմէք կէրէք պիր՝ տէյիւ նասըլ սէօյլէտիյինի
8 խաթըրընըզա կէթիրինիզ։ Անլէր տախի սէօյլէրինի
9 խաթըրա կէթիրտիլէր։ Վ̈է գապրատան տէօնիւպ՝
պու շէյլէրին ճիւմլէսինի օն պիրլէրէ վէ սո'իրլէրին
10 ճիւմլէսինէ նագլ էթտիլէր։ Վ̈է պու շէյլէրի րէսուլ-
լէրէ սէօյլէյէնլէր Մէճտէլի Մէրեէմ իլէ Եուաննա
վէ Եա'գուպլըն ան̈ան Մէրեէմ վէ անլէր իլէ պէրա-
11 պէր տիկէր գաբըլար իտի։ Վ̈է մէրգումլէրին սէօզ-
լէրի անլէրին 'ինանմատըլար։ Ամմա Պետրոս
12 գալգըպ՝ գապրա սէյիրթտի, վէ էյիլիպ քէֆինին
եալընըզ տուբտըղընը կէօրմէսիյլէ, վագը' օլան շէ-

յԵ քէնտի քէնտինէ թէ՝ աճմիւպ էաէրէք կիթէտի ։
13 վ՚Ե իլթէ օլ կիւնտէ՝ անլերտէն իքի քիմէնտէ
Եէրուշալիմտէն ալթմըշ օգ աթըրը մէսաքիտէ վա-
գը՝ 'Ե յմէտաւս նամ պիր քէօյե կիթմէդաէ իքէն ,
14 ձիւմլե պու վուգու՝աթըն հագդընտա պիրի պիրի
15 իլե սէօյլէշիյօրլար իտի ։ վ՚Ե վագը՝ օլտու քի ան-
լեր սէօյլէշիպ միպահէսէ էաէր իքէն , Յիսուս պիգ-
16 զաթ էագըն կելիպ՝ պերապեր կիտիյօր իտի ։ վ՚Ե
կէօզլերի թուԹուպմըշ օլմազլե , անը թանըյամա-
17 տըլար ։ վ՚Ե անլերէ՝ Սիզ հիւբրիւբ իքէն մահզուն
օլարագ , պիրի պիրինիզ իլե շու սէօյլէշէյինիզ
18 սէօզլէր նէ՞ տիր՝ տէտի ։ վ՚Ե անլերտէն պիրի օլան
Փլէօփտա նամընտա քիմսէ անա ճէվապէն՝ Եէրուս-
շալիմտէ պու հիւնլերտէ վուգու՝ պուլան չէյլերտէն
խապերտաը օլմատդ միւսաֆիր եալընըդ սէ՞ն մի
19 գալտըն՝ տէտի ։ վ՚Ե անլերէ՝ Չա՞նկը չէյլէր՝ տէ-
մէսի իւզերինէ , անլեր տաԽի անա տէտիլեր քի՝
Ալլահ՚ըն վէ պիւԹիւն գավմըն 'ինանմընտէ 'ամէլտէ
վէ քելամտա գուվվէԹլի պիր փէյղամպէր օլան
ՆաղարէԹլի Յիսուսըն հագդընտա վուգու՝ պուլան
20 չէյլերը · վ՚Ե պաշ քեսինլեր իլե բէ՚իսլերիմիզ ա-
նը գաԹլե հիւքմ օլունմագ իչիւն ԹէսլիմԹ էտիպ՝
21 սալտ եԹմիլեր . Պիզ իսէ Իսրայէլի խէլտս էտէ-
ճէք օ տըր՝ տէյիւ իւմիտ էտիյօր իտիք · Ֆագաթ
պու ճիւմլէտէն մա՚տա , պու չէյլեր վագը՝ օլտը
22 պու կիւն իւչինճիւ կիւն տիր ։ Չէմ՚ տաԽի պիգ-
տէն պա՚զը գաբրըլար ՚ալ էս սաՀար գապրա վարըպ
23 անըն ճէսէտինի պուլմայըդ տա , ՀայրաԹտա օլտը-
ղընը իխպար էտէն մէլէքլեր զուհուրընը կէօրտիւք՝
տէտիլերինյէ կելիպ պիգի ՀայրեԹտէ պրազտրլար ։

24 վ՚Է պիգիմ իլե պերապեր օլանլարտան պա՚զըսը
գապդա վարըպ՝ Հէման գաբրըլարն տէտիքլերի կիպի
25 պուլտըլար իսէ տէ , քէնտիսինի կէօրմէտիլեր ։ Օլ
տաԽի անլերէ՝ Էյ ֆէՀմսիզ վէ փէյղամպէրլերին
պիլ ճիւմլե սէօյլէտիքլերինէ Ինանմագտա գալպի
26 զալիզ օլանլար , Ֆրիստոսըն պու չէյլերի չէքիպ՝
քէնտի ճէլալինէ կիրմէսի կէրէք տէյի՚լ մի իտի՝ տէ-
27 տի ։ վ՚Է Մ՚ուսատտան վէ ճիւմլե փէյղամպէրլերտէն
պաշլայըպ ճէմի՚ ի քիԹապլարտա քէնտինին Հագ-
դընտա պուլունան չէյլերի անլերէ Թէֆսիր էյլէտի ։
28 վ՚Է վարաճագլարը քէօյե եագլաշարդյլարընտա ,
29 քէնտիսի տաՀա իլերի կիտէր կիպի կէօսթէրտի ։ Ան-
լեր տաԽի անա իպրամ՚ էտիպ՝ Պիզիմ իլե գալ , զի-
րա ագշամ իւսթիւ օլուպ կիւն զէվալ պուլմագտա
տըր՝ տէտիլեր · օլ տաԽի անլեր իլե պերապեր գալ-
30 մադ իչիւն իչերի կիրտի ։ վ՚Է վագը՝ օլտու քի՝ օ
անլեր իլե ասֆրատտա օթուրտուղընտա , էքմէյի ա-
լդպ պերէքէթ տու՚ասը օգուտրգտան ասնկրա՝ փա-
31 րէյէպ անլերէ վէրտիքտէ , Անլերին կէօզլերի ա-
չըլդպ՝ անը թանըդրլար , օ իսէ անլերտէն նիհան
32 օլտու ։ վ՚Է պիրի պիրինէ՝ Իմնա ի բահտէ քէնտի-
սի պիզե սէօյլեր վէ քիԹապլարը Թէֆսիր էտէր ի-
քէն , գալալիմիզ տէրուշիմիզտէ եանմա՚զ մը իտի՝
տէտիլեր ։
33 վ՚Է օլ սա՚աԹ գալգդպ՝ Եէրուշալիմէ 'ավտէԹ
էտէրէք , ան պիրլէր իլե բէֆիգլերինի ճէմ՚ օլմուշ
34 պուլտըլար · Անլեր տաԽի՝ Հագիգաթէն Րտպպ գը-
յամ՚ էԹմիշ տիր , վէ Սիմ՚օնա կէօրիւնտիւ տէ-
35 յօրլար իտի ։ Պունլար տաԽի էտնա ի բահտէ օլան
վուգու՚աթը վէ էքմէյի փարէլէտիքտէ քէնտիլերին-

նէ նասըլ մա'լիւմ օլըրղընը նագլ էթտիլէր։
36 Վ է անլէր պու շէյլէրի սեօյլէր ևքէն, Ցիսուս պիզ
զաթ օրթալարընտա տուրուպ անլէրէ՝ Ակլամըն 'ա-
37 լէյքիւմ՝ տէտի։ Անլէր իսկ շաշըպ գօրդարագ, պիր
38 բուհ կեօրսիւքլէրի զանընտա իսիլէր։ Վ է անլէրէ
խիթապէն՝ Նի՞չիւն միւղթարիպ օլըրսընըզ, վէ նի՞-
39 չիւն գալալէրինիզտէ էճքևար զուհուր էտիյօր։ Էյ-
լէրիտէ վէ այագլարընտա պագընըզ քի պիզ զաթ
պէն իմ. պէնի լէմս էտիպ պագընըզ, զևրա բուհրն
էթի վէ քեմիքլէրի եօդ տըր, նիճէ քի պէնտէ վար
40 իսիյինի կեօրսիւյօզսընըզ՝ տէտի։ Վ է պուննու սեօյ-
լէյիպ անլէրէ էլլէրի իլէ այագլարընը կեօսթէրտի։
41 Անլէր տախի սիւրուրլարընտան հէնուզ ևնանմայըպ՝
թէ'աճճիւպ էթմէքտէ ևքէն, անլէրէ՝ Պուրատա պիր
42 եէյիճէյինիզ վա՞ր մը տէտի։ Վ է անլէր անա պիր
փարչա փիշմիշ պալըգ վէ պիր միգտար կեօմէճ պալը
43 վէրտիլէր։ Վ է պալըգ եօնլէրինտէ եէտի։ (44) Պա'-
տէհու անլէրէ խիթապէն՝ Տահա սիզին իլէ պերա-
պէր ևքէն, պէնիմ Հագգըմնտա Մուսանըն թէվրա-
թընտա վէ փէյղամպէրլէրտէ վէ մէզմմիրտէ ճիւմլէ
մուհարրեր օլան ղէյլէր իմտամ օլունմագ կերէք
տիր՝ տէյիւ սիզէ սեօյլէտիյիմ սեօզլէր պունլար տըր՝
45 տէտի։ Օվ զէման քիթապլարը անկլամագ իչիւն
46 զինհլէրինի աչտը։ Վ է անլէրէ խիթապէն՝ Պէօյլէ
եազըմըզ տըր, վէ Քրիստոսա պէօյլէ էլէմ չէքիպ՝
47 իւչիւնճիւ կիւնիւ եմվաթտան զբյամ էթմէք, վ է
Եէրուշալիմտէն պաշլանարագ, ճիւմլէ թա'իֆէլէրէ
անըն իսմինտէ Թէվպէ վէ կիւնահլար 'ափվը վա'զ
48 օլունմագ կերէք իտի։ Վ է սիզ պու շէյլէրին շա-
49 հիտլերի սինիզ։ Վ է իչթէ պէն ֆուզէրինիզէ փէտէ-

րիմին վա'տընը կէօնտէրիրիմ. սիզ իսէ Եօգաբրտան
գուվվէթ իլէ միւթէէվպիս օլունճայա տէկին Եէ-
րուշալիմ շէհրինտէ իգամէթ էտինիզ՝ տէտի։
50 Վ է անլէրի Թա Պէթ'անիայա գատար տշտարը
չըգարըպ, էլլէրինի գալտըրարագ՝ անլէրէ խայր
51 տու'ա էյլէտի։ Վ է վագը' օլտու քի անլէրէ խայր
տու'ա էտէր իքէն, անլէրտէն այրըլըպ՝ սէմայա 'ու-
52 բուճ էյլէտի։ Վ է անլէր անա սէճտէ գըլըպ՝ քե-
մալ ի սիւրուր իլէ Եէրուշալիմէ 'ավտէթ էթտի-
53 լէր։ Վ է տա'իմ էլ էվգաթ Հէյքէլտէ Ալլահա
Համտ ու սէնա էթմէքտէ իսիլէր։ Ամին։

ԻՆՃԻԿ

ԵՈՒՀԱՆՆԱՆԸՆ ԹՈՒՀԻՒԻ ԻԻՋՐԷ

ՊԱՊ 1

1 Քելամ իպէիտատե մէվճուտա իտի , վէ քելամ
Ալլահըն նէզտինատե իտի , վէ քելամ Ալլահ իտի ։
2 Պու քէլամ իպէիտատե Ալլահըն նէզտինատե իտի ։
3 Հէր շէյ անըն վասըթասըլէ վիճուտաե կէլտի , վէ
վիճուտաե կէլմիշ օլանլարտան անսըզ պիր շէյ վիճ-
4 ճուտաե կէլմէտի ։ Հայաթ անտե իտի , հայաթ տա-
5 խի տաէմէրինն նուրը իտի ։ Վէ նուր զուլմէթտե
զէյտա վէյիր , զուլմէթ տախի անը իտրաք էթմէզ
իտի ։
6 Ալլահ Թարաքընտան իրսալ օլունմըշ Եուհան-
7 նա իամինտե պիր տաէմ վար իտի ։ Իշպու տաէմ
շէհատէթ իչուն կէլտի , թա քի նուրըն հագդընա-
տա շէհատէթ էթմէկլէ , ճէմի՛ ի նաս անըն վա-
8 սըթասըլէ իմանա կէլէլէր ։ Քէնտիսի օղ նուր օղ
մայրպ , անճագ նուրըն հագդընտա շէհատէթ էթ-
մէք իչուն իտի ։
9 Տիւնեայա *կէլէն հէր պիր տաէմի թէնվիր էտէն
10 նուր ը հագդի ո իտի ։ Տիւնեատա իտի , տիւնեա
տախի անըն վասըթասըլէ վիճուտաե կէլտի իսէ

* Եաւօտ կէլէրէք

11 տէ , տիւնեա անը թանըմատը ։ Քէնտինինքինէ կէլ-
տի , վէ քէնտինինքիլէր անը գապուլ էթմէտիլէր ։
12 Ամմա հէր քիմ անը գապուլ էթտի իսէ , անլարէ՝
եա՛նի իամինէ իման էտէնլերէ էվլատ Ուլլահ օլ-
13 մաղլըղա սէլահիյէթ վէրտի ։ Պունլարըն թէվլիւ-
տիւ տախի նէ գանտան վէ նէ թէն իրատէթինտէն
վէ նէ տէ ինսան իրատէթինտէն , անճագ Ալլահ-
14 տան իտի ։ Վէ քելամ թէն օլուպ՝ ինսայէթ վէ
հագիգաթլէ մէմլու օլտըղդ , արամըզտա սաքին
օլտու . պիղ տախի անըն ճէլսլինի փէտերին իսկ ի
վահիտինին ճէլսլի տէյիւ կէօրտիւք ։
15 Եուհաննա անըն հագդընտա շէհատէթ էտիպ
նիտա էտէրէք , տէտի քի՝ Պէնտէն սօնկրա կէլիպ ,
պունա թէգատտիւմ էտէր՝ տէտիյիմ զաթ պու-
16 տրը , չիւնքի պէնտէն մուգատտեմ իտի ։ Վէ ա-
նըն ֆազլընտան պիղ ճիւմլէմիզ ինսայէթ իւզէրինէ
17 ինսայէթէ նա՛իլ օլտըղ ։ Զիրա շէրի՛աթ Մուսա վա-
սըթասըլէ վէրիլտի , ամմա ինսայէթ իլէ հագիգաթ
18 Ցիսուս Քրիստոս վասըթասըլէ օլտու ։ Ալլահը աս-
լա պիր քիմսէ կէօրմէմիշ տիր . ամէն փէտերին
դուշաղընտա օլան Իսկ ի վահիտ քէնտիսի ամը պէ-
յան էյլէտի ։
19 Վէ եէհուտիլէր Երուշալիմտէն Եուհաննայա՝
Սէն քի՞մ սին տէյիւ սուա՛ռ էթմէք իւզրէ , քեա-
հինլէր իլէ Լավիլիլէր կէօնտէրտիքլէրի պէման , ա-
20 նըն շէհատէթի պու տրը . Եա՛նի իգրար էտիպ ին-
քեար էթմէյէրէք , Պէն Մէսիհ տէյիլ իմ՝ տէյիւ
21 իգրար էթտի ։ Վէ անա՝ Էօյլէ իսէ նէ՞ , սէն Էլի-
յա՞ մի սըն՝ տէյիւ սուա՛ռ էթտիքլէրինտէ , օլ տա-
խի՝ Տէյիլ իմ՝ տէտի . Սէն շօլ փէյղամպէ՞ր մի սին՝

22 ԵՒԵՒ[illegible], Խայր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի։ Օ՛ վա-
դըթ անա՝ Սէն քի՞մ սէն. ՚ենալէ քի պիղի կէօնտէ-
րէնլէրէ ճէվապ վէրէլիմ. քէնտի հադգընտա նէ՞
23 տէրսին՝ տէտիլէր։ Պէն Իս՛ռա՛էա փէյղամպէրին տէ-
տիյի կիպի, Բազպըն եօլընը ռոզրուլարընըզ՝ տէյիւ
24 պէրբիյէտէ Նիտա էտէնին ավազը իմ՝ տէտի։ Վ՛է
25 օ՛ կէօնտէրիլէնլէր ֆէրիսիլէբտէն իտիլէր. Վ՛է անա
սո՛ռա՛ էտիպ՝ Էօյլէ իսկ սէն Մէսիհ եաիօտա Էլի-
յա էա օ՛ փէյղամպէր օլմատըղընն Հալտէ, Նի՞չիւն
26 վաֆֆիդ էտիյօրսըն՝ տէտիլէր։ Եուհաննա անլէրէ
ճէվապէն՝ Պէն սու իլէ վաֆֆիդ էտէրիմ՛, ամմա
սիզլէն արանըզտա պիլմէտիյինիզ պիր քիմսէ տու-
27 բույօր. Պէնտէն սօնկրա կէլիպ՝ պանա Թէգաուտիւմ
էտէն օ տըր, պէն տախի անըն պյագ գապընըն
28 Թաամմոսընը չէօզմէյէ լա՛իգ տէյիլ իմ՝ տէտի։ Պու
շէյլէր Իրտանըն էօթէ Թարաֆընտա, Եուհաննա-
նըն վաֆֆիդ էթմէքտէ օլադը ՊէյԹ՛ապարա նամ
մահալտէ վագը՛ օլտու։
29 Էրթէսի կիւն Եուհաննա քէնտինէ Յիսուսըն կէլ-
մէյինի կէօրմէ՛քտէ՝ Իչթէ տիւնեանըն կիւնահընը
30 բէֆ՛ էտէն Ալլահընն Գուզուսը. Պէնտէն սօնկրա
պիր ատէմ կէլիյօր, պէնտէն մէգատտէմ խոյինի-
տէն պանա Թէգաուտիւմ էտէր՛ տէյէրէք Հագգըն-
31 տա սէօյլէտիյիմ զոթի պու տըր. Պէն տախի անը
պիլմէզ իտիմ. ամմա անըն պէնի Իսրայէլէ իղՀար
օլըռմասը իչիւն սու իլէ վաֆֆիդ էտէրէք կէլտիմ՛
32 տէտի։ Վ՛է Եուհաննա շէհատէթ էտէրէք՛ Րուհընն
սէմատան կէօյէրճին կիպի էնիպ, անըն իւղէրինտէ
33 Թէգաբրիւը էթմէյինի կէօրտիւմ. Վ՛է պէն անը
պիլմէզ իտիմ. լաքին պէնի սու իլէ վաֆֆիդ էթ-

մէյէ կէօնտէրէն քէնտիսի պանա՝ Րուհընն քիմին
իւզէրինէ էնիպ Թէգաբրիւը էթմէյինի կէօրիւբսէն,
Րուհ իւլ Գուտս իլէ վաֆֆիդ էտէն օ տըր՝ տէ-
34 տի։ Պէն տախի կէօրիւպ՝ Իպնուլլահ պու տըր տէ-
յիւ շէհատէթ էթտիմ՛ տէտի։
35 Էրթէսի կիւն էինէ Եուհաննա քէնտի շայիրտէ-
36 րինտէն իքի քիշի իլէ տուրույօր իքէն, Ցիսուսա՛
կէզմէքտէ օլըրզը Հալտէ պագարագ, Իչթէ Ալլա-
37 հընն Գուզուսը՝ տէտի։ Վ՛է օ՛ իքի շայիրտ անընն
սէօյլէմէյինի իչիթմէկլէրինէ, Ցիսուսըն արտընճա
38 կիթմէտիլէր։ Վ՛է Ցիսուս տէօնիւպ արտընճա կէլտիք-
լէրինի կէօրտիւքտէ, անկէրէ՝ Նէ՞ արայօրսընըզ՝ տէ-
տի. վէ անա՝ Րապպի, (քի պու Թէրճէմէ օլունարագ,
Մո՛ալլիմ տէմէք տիր,) Նէ՞ բէտէ իգամէթ էտէյօր-
39 սըն՝ տէտիլէր. Անկէրէ՝ կէլիպ պագընըզ տէտիքտէ,
կէլտիլէր, վէ Նէրէտէ իգամէթ էթմէյինի կէօրիւպ՝
օ՛ կիւն եանընտա գալտըլար. վէ սա՛աթ օն բատ-
40 տէկէրինտէ իտի։ Վ՛է Եուհաննատան իշիտիպ՝ Յի-
սուսը արտը սըրա կիտէն իքի քիշիտէն պիրի Սիմ՛օն
41 Պետրոսըն գարնաշը Անտրեաս օլուպ, Էվվէլա
քէնտի գարնաշը Սիմ՛օնը պուլուպ անա՝ Մէսիհի
(քի Թէրճէմէսի Քրիստոս տէմէք տիր) պուլտըգ՝
42 տէտի. Վ՛է անը Ցիսուսըն նէզտինէ կէթիրտի. Յի-
սուս տախի անա պագըպ՝ Սէն Եունուսըն օղլու Սիմ-
՛օն սըն. սէն Քէֆաս (քի Թէրճէմէսի Պետրոս տըր)
Ղէամիյէ օլունաճագ սըն՝ տէտի։
43 Էրթէսի կիւն, Ցիսուս ճէլիլէ 'ազիմէթ էթմէք
իսթէտիյինտէ, Ֆիլիպպոսը պուլուպ անա՝ Անտրէ
44 սըրա կէլ՝ տէտի։ Ֆիլիպպոս տախի՝ Անտրեաս իլէ
45 Պետրոսըն շէհրի ՊէյԹսայտատան իտի։ Ֆիլիպպոս

Նաթանայէլի պուլուպ անա՝ Մուսանըն Թէվլաթ-
տա, փէյղամպէրլէրին տախի Հագդընտա եաղտըդ-
լարը զաթը Է՞նէ Նազարէթտէն օլսն Յիսուս խսն է
46 Եուսուֆը պուլտըդ՝ տէտի։ Վէ Նաթանայէլ անա՝
Նազարէթտէն էյի պիր շէյին Հասըլ օլմասը միւմ
քի՞ն մի տիր՝ տէտի. Ֆիլիպպոս անա՝ Կէլ տէ պագ
47 տէտի։ Յիսուս Նաթանայէլի քէնտի եանընա կէլիը
իքէն կէօրիւպ, անըն Հագդընտա՝ Իշթէ տէրունին-
տէ Հիլէ պուլունմայան Հագիգաթտէ պիր Իսրայէլլի՝
48 տէտի։ Նաթանայէլ անա՝ Պէնի նէ՞րէտէն Թանը-
յօրսըն՝ տէտի։ Յիսուս անա ճէվապէն՝ Ֆիլիպպոս
սէնի չաղըրմազտան էվվէլ, սէն ինճիր ագաճըրըն
49 ալթընտա իքէն, սէնի կէօրտիւմ՝ տէտի։ Նաթա-
նայէլ անա ճէվապէն՝ Րապպի, սէն Իաֆուլլահ սըն,
50 սէն Իսրայէլլին Մէլիյի սըն՝ տէտի։ Յիսուս տախի
անա ճէվապէն, Սանա՝ ինճիր ագաճըրըն ալթընտա
իքէն սէնի կէօրտիւմ՝ տէտիյի՞մ իչլէն մի ինանը-
յօրսըն. պունլարտան տահա 'ազիմ շէյլէր կէօրէ-
51 ճէքսին՝ տէտի։ Վէ անա՝ Հագիգաթտէն, Հագիգա-
թտէն սիզէ տէրիմ քի՝ շիմտէն սօնկրա սէմանըն ա-
չըլտըդընը, վէ Իաֆ իւլ ինսան իւզէրինէ Ալլահըն
մէլա՛իքէսինին էնիպ չըգտրդլարընը կէօրէճէքսինիզ՝
տէտի։

ՊԱՊ 2

1 Վ՚է իւչլինճիւ կիւնտէ ճէլիլլին Գանա ՚ճէհրինտէ
տիւրլիւն օլտպ՝ Յիսուսըն վալիտէսի օրատա իտի։
2 Վ՚է Յիսուս իլէ շայիրտլէրի տախի տիւրլիւնէ տա՛-
3 վէթ օլունտու։ Վ՚է շէրապ էքսիլտըլէ, Յիսուսըն
4 վալիտէսի անա՝ Շէրապլարը եօգ տըր՝ տէտի։ Յի-
սուս անա՝ Ի՛յ խանըմ, սէնին պէնիմ իլէ նէ՞ ի-

5 շին վար. վագթըմ տահա կէլմէտի՝ տէտի։ Վ՚ա-
լիտէսի խըտմէթճիլէրէ՝ Սիզէ Հէր նէ տէրսէ, Տա-
6 փընըդ՝ տէտի։ Վ՚է Եհուտիլէրին Թահարէթի 'ա-
տէթինճէ օրատա գոնուլմըշ, Հէր պիրի իքիշէր Տա
իւչէր մէտրէ ալըը ալթը 'ատէտա Թաշ քիւփ պու-
7 լունտուղէ, Յիսուս անլէրէ՝ Փիւփլէրի սու իլէ տօլ
տուրընըդ՝ տէտի. վէ անլէրի աղզըլարընա գատար
8 տօլտուրտըլար։ Վ՚է անլէրէ՝ Շիմտի չէգտրըպ գէյա-
ֆէթի բէ՛իսինէ կէօթիւրիւնիւդ՝ տէմէսիյլէ, կէօ-
9 Թիւրտիւլէր։ Վ՚է գէյաֆէթի բէ՛իսի շէրապա Թէպ-
տիլ օլունան սուդու Թահարընճա, (օ իսէ նէրէտէն
օլտրդընը պիլմէդ, ամմա սուդու չէքէն խըտմէթճի-
լէր պիլիրլէր իտի,) գէյաֆէթի բէ՛իսի կիւվէյնի չա-
10 ղըրըպ, Անա՝ Հէր քէս էվվէլտա ա՛լա շէրապը, վէ
գէյտահէ իչիլտիյինտահէ էտնասընը չըգտրըր, սէն է-
11 ա՛լա շէրապը շիմտիյէտէք սագլտտըն՝ տէտի։ Յի-
սուս Ճէլիլլին Գանա ՚ճէհրինտէ իլկտու իպթիտա Թ
մի՛ճիզտահը Թճրա էյլէյիպ՝ քէնտի Ճէլտլինի իզՀար
էթտի, շայիրտլէրի տախի անա իման էթտիլէր։
12 Պա՛տէՀու քէնտիսի իլէ վալիտէսի վէ գարնտաշ-
լարը վէ շայիրտլէրի ԹէֆրնտՀուտա էնիպ՝ օրատա
անճագ պիր գաչ կիւն գալտրլար։
13 Վ՚է Եհուտիլէրին ֆըսհ ՚ոյդ՚ը եագդն օլմազ-
14 լէ, Յիսուս Եէրուշալիմէ չըգտը։ Վ՚է Հէյքէլտէ սը-
ղըր վէ գոյուն վէ կէօյէրճին սաֆտանլարը՝ վէ սար-
15 րաֆլարը օթուրտուր պուլտուպ, Իփլէրտէն պիր գամ
չը եափարագ, ճիւմլէսինի գոյուն վէ սըղըրլար իլէ
պէրապէր Հէյքէլտէն իխրաճ էյլէտի. վէ սարրաֆ-
լարըն ադէչինի տէօքիւպ՝ փիշթախթալարընը ալթ
16 իւսթ էթտի։ Վ՚է կէօյէրճին սաֆտանլարա՝ Պուն-

լսրը պուրատան գալտրրընրդ. փեսեբիմին խանէսի-
17 նի թիճարէթխանէ էթմէյինիզ՝ տէտի։ Շայիրտլէրի
տախի՝ Սէնին խանէնին ղայրէթի պէնի էքլ էյլե-
տի՝ տէյիս մուհարրէր օլարդընը խաթրրլարընա կէ-
թիրտիլէր։
18 Իմոի Եհովատիլէր անա ճէվապէն՝ պիդէ նէ՞ 'ա-
լամէթ կէօսթէրիրսին քի պու շէյլէրի էտերսին՝
19 տէտիլէր։ Յիսուս անլերէ ճէվապէն՝ Պու հէյքէլի
էրդընրդ, վէ անը իւչ կիւնտէ իդամ էտերիմ՝ տէ-
20 տի։ Պուննուն իւզերինէ Եհովատիլէր՝ Պու հէյքէլ
դրրգ ալթը սէնէտէ էտիրլմագտա օլուպ, սէն ա-
նը իւչ կիւնտէ՞ մի իդամ էտճէքսին՝ տէտիլէր։
21 Ո իսէ քէնտի ճէսէտինին հէյքէլի հագդընտա սէյ-
22 լէյօր իտի։ Իմոի էմլաթտան դրյսամ էթտիյի զէ-
ման, անդն շայիրտլէրի պուննու [քէնտիլէրինէ] սէյ-
լէտիյինի խաթրրլարընա կէթիրիպ՝ քիթապա վէ
Յիսուսդն սէյլէտիյի քէլամա ինանտրլար։
23 Վ է ֆքսհ պաւրամընտա Եէրուշալիմտէ լքէն, չօգ
քիմսէլէր իճրա էթտիյի մու'ճիզաթընը մուշահէտէ
24 էթմէլէրիյլէ՝ անդն խամինէ իման էթտիլեր։ Ամմա
Յիսուս ճիւմլէսինի պիլտիյի, վէ ինսանդն հագդըն-
տա հիչ պիր քիմսէնէնին չէհատէթինէ միւհթաճ
օլմատրդը ճիհէթլէ, քէնտինի անլերէ ինանմազ ի-
25 տի։ Ձիրա քէնտիսի ինսանդն տէրուննունտէ նէ օլ
ատրդընը պիլեր իտի։

ՊԱՊ 3

1 Վ է ֆէրիսիլէրտէն օլուպ Եհովատիլէրին պիր բէ-
'իսի Նիգոտիմոս իսմինտէ պիր ատէմ վար իտի.
2 Մէրգում կէճէլէյին Յիսուսդն եանընա կէլիպ անա՝

Բապպի, Աղլահ թարաֆընտան կէլմիշ պիր մու'ալլիմ
իտիյինի պիլիյորուզ. զիրա հիչ պիր քիմսէ
անդն իլէ օլմատրդճա, պու սէնին էթտիյդն մու'-
3 ճիզաթը իճրա էտէմէզ՝ տէտի։ Յիսուս անա ճէ-
վապէն՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սանա տէրիմ
քի՝ պիր քիմսէ եէնիտէն տօղմայընճա, Աղլահդն մէ-
4 լէքութիւնիւ կէօրէմէզ՝ տէտի։ Նիգոտիմոս անա՝
Պիր ատէմ իհթիյար իլէն նա՞սըլ տօղա պիլիր.
Թէքրար վալիտէսինին րահմինէ կիրիպ տօղա պիլի՞ր
5 մի՝ տէտի։ Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ Հագիգաթէն,
հագիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ էյէր պիր քիմսէ
սուտան վէ Րուհտան տօղմադգա, Աղլահդն մէլէ-
6 քութիւնէ կիրէմէզ։ Թէնտէն տօղան թէն տիր,
7 վէ Րուհտան տօղան՝ րուհ տրր։ Սանա, եէնիտէն
տօղմանըզ լազըմ տրր՝ տէտիյիմէ թէ'աճճիւպ էթ-
8 մէ։ Րիւզկեար իսթէտիյի եէրտէ էսէր, վէ անդն
սէսինի իշիտիրսին, լաքին նէրէտէն կէլիպ՝ նէրէյէ
կիթտիյինի պիլմէզսին. Րուհտան տօղմուշ օլան
9 հէր քիմսէ պէյլէ տիր։ Նիգոտիմոս անա ճէվա-
10 պէն՝ Պու շէյլէրը նա՞սըլ օլա պիլիր՝ տէտի։ Յիսուս
անա ճէվապէն՝ Սէն Իսրայէլդն պիր մու'ալլիմի ի-
11 քէն՝ պու շէյլէրի պիլմի՞զ մի սէն։ Հագիգաթէն,
հագիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ պիզ պիլտիյիմիզ-
դն սէյլէր, վէ կէօրտիւյիւմիւզէ շէհատէթ էտէ-
րիզ, վէ շէհատէթիմիզդն գապուլ էթմէզսինիզ։
12 Էյէր սիզէ էմինի շէյլէրի սէյլէտիյիմտէ ինան-
մազսանըզ, սէմավի շէյլէրի սիզէ սէյլէսէմ՝ նա՞-
13 սըլ ինանաճագսընըզ։ Վ է սէմայա հիչ պիր քիմ-
սէ չըգմամըշ, անճագ սէմատան նիւզուլ էտէն
14 Իպն իւլ ինսան քի սէմատա տրր. Վ է Մուսա

պերբիչեաե երլանը եիւ-քսէչէ գալտըրտըզը միսիլ-
լիս, իպն իւլ ինսան պէօյլէ եիւ-քսէչէ գալտըրըլ-
15 մադ կերէք տիր. Թա քի անա հէր իման էտէն
հէլալք օլմայըզ, անճադ հայաթ ը էպէտիչէչ
16 մալիք օլա: Զիրա Ալլահ տիւնեայը պու գատար
սէվմի քի՝ քենտի իպն ի վահիտինի վէրտի, Թա
քի անա հէր իման էտէն հէլալք օլմայըզ, անճադ
17 հայաթ ը էպէտիչէչ մալիք օլա: Զիւնքի Ալլահ
քենտի Օղլընը տիւնեանըն հիւ-քմիւ իչիւն տէչիլ,
անճադ տիւնեա անըն վասլթասըլլէ խէլաս պու-
18 մասը իչիւն տիւնեայա կէօնտէրտի: Անա իման է-
տէն հիւ-քմ օլունմազ, ամմա իման էթմէչէն հա-
լա մահ-քիմ տիր. զնրա Ալլահըն իպն ի վահիտի-
19 նէն իսմինէ իման էթմէմիշ տիր: Վ է հիւ-քմ պու
տըր քի՝ նուր տիւնեայա կէլտի. վէ ատէմլէր, 'ա-
մէլլէրի շէրիր օլտըզը սէպէպտէն, զուլմէթի նուր-
20 տան տահա զիյատէ սէվմիլլէր: Զիրա հէր քէօ-
թիւլիւք իչէչէն՝ նուրտան իքրահ էտէր, վէ 'ա-
մէլլէրի մէյտանա գէլուճմամագ իչիւն նուրա կէլմէզ,
21 Ամմա հագդը իչէչէն ատէմ 'ամէլլէրի Ալլահ իչէ
իչէնմիշ իսիյի աշիքքար օլսուն տէյիւ նուրա կէլիր:
22 Պա'տէհու Յիսուս շայիրտլէրի իլէ պերապեր եէ-
հուտիչէ տիյարընա կէլիպ անլէր իլէ օրատա մէքս
23 էտէրէք, վաֆթիչ էտէր իտի: Վ է Սալիմին գուր-
պինտէ վագը՝ Ա.յինօնատա չօգ սուլտը պուլունտը-
ղընտան, Եուհաննա տաիի օրատա վաֆթիչ էտէր
իտի. վէ խութպ կէլիպ վաֆթիչ օլունուրլար իտի:
24 Զիւնքի Եուհաննա տահա մահպէսէ իլգա օլունմա-
միշ իտի:
25 Օր ղէման Եուհաննանըն շայիրտլէրի իլէ Եհուս-

տիլէրին պէյնինտէ Թաթհիր խուսուսընտա միւ-
26 պահէսէ վագը՝ օլմադըզ, Եուհաննանըն նէզտինէ
կէլիպ անա՝ Եա մու'ալլիմ, Իրտանըն էօթէ Թա-
բաֆընտա սէնին իլէ պերապեր պուլունմըշ վէ հագ-
գընտա շէհատէթ էթմիշ օլտըզըն քիմսէ իչէթէ
վաֆթիզ էտիյօր, վէ հէր քէս անըն եանընա կի-
27 տիյօր՝ տէտիլէր: Եուհաննա ճէվապէն տէտի քի՝
Պիր ատէմ քէնտինէ սէմմտան վէրիլմէտիքճէ, հիչ
28 պիր շէյ ալմադա գատիր տէյիլ տիր: Սիզ քէնտի-
նիզ պէնիմ հագդըմնա՝ Պէն Փրիստոս տէյիլ իմ,
անճադ անըն էօնիւնճէ իրսալ օլունտըմ՝ տէտիյիմէ
29 շէհատէթ էտէրսինիզ: Կէլին քիմին իսկ կիւվէչի օ
տըր. ամմա կիւվէչինին տօսթը հազըր պուլունուպ
կիւվէչիյի իչէթմէչինտէ, անըն սէտասընտան զիյա-
տէսիյլէ մէսրուր օլուր. իման պէնիմ պու սիւրուս-
30 րըմ թէմամ օլմուշ տըր: Անա պէօյիւմէք, պանա
31 իսկ քիւչիւլմէք կէրէք տիր: Եօգսըրտան կէլէն՝
ճիւմլէտէն ա'լա տըր. զէմինտէն օլան՝ զէմինի օլուպ՝
զէմինտէն պաշա էտէր. սէմմտան կէլէն ճիւմլէտէն
32 ա'լա օլարագ, Հէման կէօրիւպ իչէթմէչի նէհանէ-
լէրէ շէհատէթ էտէր, վէ շէհատէթինէ հիչ պիր
33 քիմսէ գապուլ էթմէզ: Անըն շէհատէթինի գա-
պուլ էտէն՝ Ալլահըն հագդ իսիյինի թէմիզիր էթ-
34 միշ օլուր: Զիրա Ալլահըն իրսալ էլչէտիչի քիմսէ
Ալլահըն սէօզլէրինի սէօյլէր, չիւնքի Ալլահ ռու-
35 Բուհը էօլչիս իլէ վէրմէզ: Փէտէր Օղլու սէվէր, վէ
36 հէր շէյի անըն էլսինէ թէսլիմ էթմիշ տիր: Օղլա
իման էտէն՝ հայաթ ը էպէտիչէչ մալիք տիր. ամ-
մա Օղլա իթա'աթ էթմէչէն՝ հայաթ կէօրմէչէճէք,
վէ լաբին զաղազ Ալլահ անըն իւզէրինտէ գալըր:

ՊԱՊ 4

1 Իսմոի Յիսուսըն Եուհաննատան զկյատե շայիրա-
լէը փէչատա էտիպ՝ վաքթիզ եթտիյի ֆէրիսիկէրին
2 մէտաո՛ի օլտըղընը Րապպ պիլտիյինտե, (վ ագը՛ա
պիզ զաթ Յիսուս տէյիլ, անճագ շայիրտլերի վաֆ-
3 թիզ էտեը իտի,) Եէհուտիյէյի թէրը էտիպ թէգ-
4 բար ձէլիլ թարաֆընա ՚ազիմէթ էյլէտի։ վ է Սա-
5 մարիա իչինտէն կէչմէտի իճապ եթմէքլէ, Ի՛ա՛գու-
պընը քէնտի օղլու Եուսուֆա վէրտիյի արազի գուր-
պինտե՝ Սամարիատա վագը՛ Սիխար նամ պիր շէհ-
6 իր կէլտի։ վ է օրատա Ի՛ա՛գուպընը պիր գույուտը
վար իտի. իսմոի Յիսուս եօլճըլըգտան նաշի եօրուլ-
մըշ պուլունմասը հասէպիյլէ, սա՛սթ այլթը գա-
բարլարընատա գույուն էանընատա օթուրտըղը հալ-
7 տէ, Սամարիատան պիր գադը սու չէքմէյէ կէլիպ,
8 Յիսուս անա՝ Պանա սու՝ վէր իչէյիմ՛ տէտի. Չիւնքի
շայիրտլերի եէյէճէք սաթուն այմագ իւզրէ շէհիր
9 կիթմիշլէր իտի։ Օլ Սամարիալը գադը տախի անա՝
Սէն Եէհուտի՛ պէն տէ Սամարիալը պիր գադը ի-
քէն, Նա՞սըլ պէնտէն սու խթէյօրսուն՝ տէտի. պի-
րա Եէհուտիլէը Սամարիալըլար իլէ իխթիլաթ էթ-
10 մէզլէր։ Յիսուս անա ճէվապէն՝ Էյէր Ալլահընն ՚ա-
թիյէսինի վէ՝ Պանա սու վէր՝ տէյիլ սանա սէօյլէ-
յէնին քիմ իտիյինի պիլսէ իտին, սէն անտէն իս-
թէր իտին, օլ տախի սանա տիրի սու վէրիր իտի՝
11 տէտի։ Գադը անա՝ Էֆէնտիմ, սէնին սու չէքէճէք
գապդն եօգ տըր, գույու տախի տէրին տիր. իսմոի
12 օլ տիրի սույու նէ՞րէտէն ալըրսըն. Սէն պիզէ պու

գույույը վէրիպ, անտէն քէնտիսի վէ օղուլլարը վէ
տավարլարը իչմիշ օլան փէտէրիմիզ Ի՛ա՛գուպտան
13 պէօյլէ՞ք մի սին՝ տէտի։ Յիսուս անա ճէվապէն՝
Պու սուտան հէր իչէն էինէ սուսադ. ամմա հէր
քիմ պէնիմ քէնտիսինէ վէրէճէյիմ սուտան իչէր-
14 սէ, իլ էլ եպէտ սուսամմագ. Ամմա անա վէրէճէ-
յիմ սու անըն տէրունինտե հայաթ ը էպէտիյէ ի-
չինն գայնայան սու փունարը օլաճագ տըր՝ տէտի։
15 Գադը անա՝ Էֆէնտիմ, օ սույու պանա վէր քի
սուսամմայայըմ վէ պուրայա սու չէքմէյէ կէլմէյէ-
16 յիմ՛ տէտի։ Յիսուս անա՝ Կիթ գօճանը չաղըր վէ
17 պուրայա կէլ՝ տէտի։ Գադը տախի՝ Գօճամ եօք
տըր տէյիս ճէվապ վէրտի։ Յիսուս անա՝ Գօճամ
18 եօք տէտիյինտե տօղրու սէօյլէտին. Չիրա պէշ գօ-
ճայա վարտըն, վէ շիմտի սէնին իլէ օլան քիմսէ
գօճան տէյիլ տիր. պունատա կէրչէք սէօյլէտին՝ տէ-
19 տի։ Գադը անա՝ Էյ էֆէնտիմ, կէօրիյօրում քի
20 սէն պիր փէյղամպէր սին. Էճտատըմըզ պու տաղ-
տա սէճտէ գըլըրլար, վէ սիզ՝ Սէճտէ գըլմագ լա-
զըմ օլան մահալ Եէրուշալիմտէ տիր՝ տէրսինիզ,
21 տէտի։ Յիսուս անա՝ Էյ խաթուն, պանա ինան.
սա՛սթ կէլէյօր քի՝ փէտէրէ նէ պու տաղտատա, նէ
22 տէ Եէրուշալիմտէ սէճտէ գըլաճագսընըզ. Սիզ պիլ-
մէտիյինիզէ սէճտէ գըլըրսընըզ, պիզ պիլտիյիմիզէ
սէճտէ գըլըրըզ. զիրա խէլաս Եէհուտիլէրտէն տիր։
23 Լաքին սա՛սթ կէլէր վէ հալա հազըր տըր քի՝ կէր-
չէքտէն սէճտէ գըլընլար փէտէրէ բուհ վէ հագի-
գաթ իլէ սէճտէ գըլաճագլար. զիրա փէտէր տախի
24 քէնտինէ պէօյլէ սէճտէ գըլընլար խթէր։ Ալլահ
բուհ տըր, վէ անա սէճտէ գըլընլար բուհ վէ հագի-

25 գաթի իլէ սէճառէ գըլմագ կէրէք տիր՝ տէտի։ Գաբը
անա՝ Բրիստոս Թէսմիյէ օլունան Մէսիհ կէլէճէյինի
պիլիրիմ, օ կէլտիյի ղէման պիզե հէր շէյի իհսպար
26 էտէճէք տիր՝ տէտի։ Ցիսուս անա՝ պէն, քի սէնին
27 իլէ քէլամ էտիյօրըմ, օ իմ՝ տէտի։ Վէ պու սը-
բատա շայիրալէրի կէլիսդ գաբը իլէ սէօյլէշտիյինէ
Թէ՛աճճիւպ էթտիլէր իսկ տէ, հիչ պիրի՝ Նէ՞ ա-
բայօրսըն, վէ եահօտ՝ Անըն իլէ նէ՞ սէօյլէշիյօրսըն՝
տէմէտի։
28 Օլ վագըթ գաբը տէսթիսինի պրաղըդ շէհրէ վար-
29 սը, վէ էհալիյէ՝ կէլինիդ, էթտիյիմ շէյլէրին
ճիւմլէսինի պանա սէօյլէյէն պիր սաէմ կէօրիւ-
30 նիւդ. 'աճէպա Մէսիհ պո՞ւ մը սըր՝ տէտի։ Անլէր
տաիի շէհրտէն չըգըդ անըն եանընա կէլիյօրլար իտի։
31 Պու արալըդ շայիրալէրի անա՝ Եա Մո՛ալլիմ,
32 Թա'ամ էյլէ՝ տէյիւ բէճա էթտիլէր։ Օլ տաիի
անլէրէ՝ Սիզին պիլմէտիյինիդ պէնիմ եէյէճէք Թա-
33 'ամըմ վար՝ տէտի։ Իտիի շայիրալէրի պիրի պիրինէ՝
'Աճէպա անա պիր քիմսէ եէյէճէք կէթիրմի՛շ մի՝
34 տէտիլէր։ Ցիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Պէնիմ Թա-
'ամըմ պէնի իրսալ էտէնին իրատէթինի իճրա վէ
35 անըն իշինի իթմամ էթմէկը տիր։ Սիզ՝ Հասատ վագ-
թը կէլմէսինէ տահա տէօրթ այ վար սըր՝ տէմի՞ղ
մի սինիդ. իշթէ սիզէ տէրիմ քի՝ կէօզլէրինիզի ա-
չըդ Թարլալարա պագընըդ. զիրա հալա հասատ ի-
36 չիւն պէյազլանմիշ սըրլար։ Վէ պիչէն իճրէթի ա-
լըդ հայաթ ը էպէտիյէյէ ժահսուլ ճէմ՛ էտէր.
Թա քի հէմ էքէն հէմ տէ պիչէն պէրապէր սէվի-
37 նէլէր։ Զիրա՝ Պիրի էքէր, տիկէրի պիչէր՝ քէլամը
38 պուննա՝ հադդ սըր։ Պէն սիզի էմէք չէքմէտիյի-

նիզ շէյի պիչմէյէ կէօնտէրտիմ. պաշգալար էմէք
չէքտիլէր, սիզ անլէրին էմէյինէ տաիիլ օլընըզ։
39 Վէ՝ Էթտիյիմ շէյլէրին ճիւմլէսինի պանա սէօյ-
լէտի՝ տէյիւ շէհատէթ էտէն գաբընըն սէօզիւ ի-
չիւն, օլ շէհրտէն չօդ Սամարիալըլար անա իման
40 էթտիլէր։ Վէ Սամարիալըլար անըն նէզտինէ կէ-
լինդ՝ եանլարընտա գալմասընը անտէն բէճա էթմէ-
41 լէրի իւզէրինէ, օրատա իքի կիւն գալըր։ Վէ ա-
նըն քէլամը իչիւն տահա չօդ քիմսէլէր իման էտիդ,
42 Գաբըյա խիթապէն՝ Ինանմամըզ արթըգ սէնին
սէօզիւնէ մէպնի տէյիլ տիր. զիրա պիզ քէնտիմիզ
իշիթտիք վէ տիւնեանըն խէլասքէարը Մէսիհ հա-
գիգաթէն պու խոխինի պիլիրիզ՝ տէտիլէր։
43 Վէ պու իքի կիւնտէն սօնկրա օրատան չըգըդ
44 Ճէլիլէ կիթտի։ Զիրա Ցիսուս քէնտիսի՝ Պիր փէյ-
ղամպէրին քէնտի վաթանընտա իւ'թիպարը եօգ սըր՝
45 տէյիւ շէհատէթ էթտի։ Վէ Ճէլիլէ կէլտիյինտէ,
Ճէլիլիլէր պայրամ վագթը Եէրուշալիմտէ պիլ
ճիւմլէ իճրա էթտիյինի կէօրմիւշ օլմալարընդյլէ, ա-
նը գապուլ էթտիլէր. զիրա քէնտիլէր տաիի պայ-
րամ իչիւն կիթտիլէր։
46 Իման Ցիսուս սուդյու շէրապա Թէպտիլ էթտիյի
Ճէլիլտէ վագը՝ Գանայա Թէքբար կէլտիյինտէ, օ-
րատա ասընղատէ պիր սաէմ վար իտի քի օղլու
47 Քէֆրնահումնա խասթա իտի։ Պու զաթ՝ Ցիսու-
սըն նէհուտիյէտէն Ճէլիլէ կէլտիյինի իշիթտիքտէ
եանընա վարար, վէ էնիպ օղլընա շիֆա վէրմէսինի
48 անտէն բէճա էյլէտի. զիրա էօլմէք իւզէրէ իտի։ Օլ
վագըթ Ցիսուս անա՝ Ալամէթլէր վէ մո՛ճիզլէր
49 կէօրմէյինճէ իման էթմէյէճէքսինիզ՝ տէտի։ Օլ

ասըլզաաե անա՝ Էյ Էֆէնաի, չօճուղըմ Էօլմէզտէն
50 Եվվել էն՝ տէտի։ Ցիսուս անա՝ Կիթ, օղլըն հա-
յաթ պուլտուս՝ տէտի. վէ օլ աաէմ Ցիսուսըն քէն-
51 տինէ աէտիյի քէլտմա իման էաիպ կիթտի։ Վէ օ
տահա էնէը լքէն, գուլլտրը քէնտինի գարշըլայըպ,
Ջօճուղըն հայաթ պուլտուս՝ տէյէրէք անա խապէր
52 վէրտիլէր։ Անլէրտէն սա՛աթ գաչտա իֆագաթ
պուլտրղընը սու՛ալ էթմէսիյլէ, Տիւն սա՛աթ էէ-
53 տիաե հիւմմասը տէֆ՝ օլտուս՝ տէտիլէր։ Օլ վագըթ
փէաէրի Ցիսուսըն քէնտինէ՝ Օղլըն հայաթ պուլ-
տուս՝ տէտիյի սա՛աթտա օլտրղընը անկլատը. վէ
քէնտիսի պիւթիւն էհլ ի պէյթի իլէ պէրապէր ի-
54 ման էթտի։ Ցիսուս Եէհուտիյէտէն ճէլելէ կէլ-
տիքտէն սօնկրա, իճրա էյլէտիյի իքինճի միւ՛ճիզէ
պուս տրը։

ՊԱՊ 5

1 Պա՛տէհու Եէհուտիլէրին պայրամը օլուպ, Ցիսուս
2 Եէրուշալիմէ չըգտը։ Վէ Եէրուշալիմտէ, Գոյուն
ֆափսը գուրպինտէ 'Իպրանիճէ Պէյթհաստա տէ-
նիլէն պիր հավուզ օլուպ՝ անըն պէշ էյվանը վար
3 իտի։ Անլէրտէ ա՛մա վէ թօփալ վէ ա՛ջսը գու-
րումըշ օլան փէք չօգ խաստալար սույուն թահրի-
4 քինէ միւնթազըը օլարագ եաթըյօրլար իտի։ Ջի-
բա վագըթ վագըթ հավուզա պիր մէլէք էնիպ՝ սու-
յու թահրիքը էաէր իտի. իմտի սու թահրիքը օլուն-
տրգտան սօնկրա էն էվվել էնէն քիմսէ հէր նէ 'իլ-
5 լէթի վար իսէ, շիֆա պուլուր իտի։ Վէ օրա-
տա օթուզ սէքիզ սէնէտէն պէրու խաստա օ-
6 լան պիր աաէմ վար իտի։ Ցիսուս անը եաթմըշ

օլտրղը հալտէ կէօրիպ, չօգ զէմանատան պէրու
պէօյլէ օլտրղընը պիլմէքլէ, անա՝ Սըհհաթ պուլ-
7 մազ իսթէ՞ր մի սէն՝ տէտի։ Խաստա անա՝ Էֆէն-
տիմ, սու թահրիքը օլունտրգտա պէնի հավուզա
գօյաճագ աաէմիմ օլմատրղընտան, պէն կիթմէք-
տէ իքէն պէնտէն էվվել պաշգասը էնէր՝ ճէվապը-
8 նը վէրտի։ Ցիսուս անա՝ Գալգ, եաթաղընը գալ-
9 տրբրպ եիւբիւ՝ տէտի։ Օլ աաէմ տաւսի ֆիլ հալ
սըհհաթ պուլտուս, վէ եաթաղընը գալտրբրպ եիւ-
10 բիւտիւ. վէ օլ կիւն սէպէթ կիւնիւ իտի։ Պու-
նուն իչիւն Եէհուտիլէր շիֆա պուլտան քիմսէյէ՝
Սէպէթ կիւնիւ տիր, սանա եաթաղը գալտրբմագ
11 հէլալ տէյիլ տիր՝ տէտիլէր։ Օլ տաւսի անլէրէ՝
Պանա շիֆա վէրճէն քիմսէ քէնտինի պանա՝ ե-
թաթաղընը գալտրբրպ եիւբիւ՝ տէտի ճէվապընը վէր-
12 տի։ Իմտի անա, Սանա՝ եաթաղընը գալտրբրպ
եիւբիւ՝ տէյէն աաէմ քի՞մ տիր՝ տէյիւ սու՛ալ
13 էթտիլէր։ Շիֆա պուլտան քիմսէ իսէ անըն քիմ ի-
տիյինի պիլմէդ իտի. զիրա Ցիսուս օլ մնհալտէ
քէսրէթ ի նաս սէպէպիյլէ պէր թարաֆա չէքիլմիշ
14 իտի։ Պա՛տէհու Ցիսուս անը հէյքէլտէ պուլուպ,
անա՝ Իչթէ սըհհաթ պուլտրն. արթըդ կիւնահ իշ-
լէմէ, օլմայա քի սանա տահա ֆէնա պիր շէյ վագը՝
15 օլա՝ տէտի։ Օլ աաէմ վարըպ Եէհուտիլէրէ քէն-
տինէ շիֆա վէրճէն Ցիսուս իտիյինի խապէր վէրտի։
16 Վէ պու սէպէպտէն Եէհուտիլէր Ցիսուսա թէ-
'աատի էաիպ՝ պու շէյլէրի սէպէթ կիւնիւնտաէ էթ-
17 տիյի իչիւն գաթլինի արարլար իտի։ Ա՛մմա Ցիսուս
անլէրէ ճէվապէն՝ փէաէրիմ շիմտիյէտէք իշլէյօր,
18 պէն տահի իշլէյօրըմ՝ տէտի։ Պու սէպէպէ մէպնի

Եկհոաւիլէը անըն գաթլընի տահա գիյատէ արա-
տըլար , գնրա սէպէթի նագդ էյլէսիքտէն մա՛տա ,
Ալլահ փեսէրիմ սիր՝ տէյէրէք , քէնտինի Ալլահա
19 միւտաւիմ գրլար իտի : Իմտի Յիսուս անլէրէ ճեվա-
պէն տէտի քի՝ Հագիգաթէն , հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ փեսէրին պիր շէյ եթմիյինի կէօրմէ-
տիքճէ Օղուլ քէնտիլիյինտէն պիր շէյ էտէմէզ , գի-
րա ո նէ էտէրսէ , Օղուլ տահի հէման անը էտէր :
20 Զիւնքի փեսէր Օղլու սէվըր վէ քէնտի էյլէսիյի
շէյլէրին ճիւմլէսինի անա կէօսթէրիր . վէ սիզին
թէ՛ուճճիւպ եթմէնիզ իչիւն անա պուննլարտան տա-
21 հա պէօյիւք ՚ամէլլէր կէօսթէրէճէք տիր : Զիրա
փեսէր էմիլմէդը իգամէ վէ իհեա եթմիյի միսիլլիւ
Օղուլ տահի պէօյլէճէ իսթէհսիյի քիմսէլէրի իհեա
22 էտէր : Զիրա փեսէր հիչ պիր քիմսէյի հիւքմ եթ-
մէզ , ամմա պիւթիւն հիւքմիւ Օղլա թէհլիմ եթմիշ
23 տիր . Թա քի ճիւմլէսի փեսէրէ իհթիրամ եթտիք-
լէրի միսիլլիւ , Օղլա տահի իհթիրամ էտէլէր . Օղլա
իհթիրամ եթմէյէն՝ անը իրսալ էտէն փեսէրէ իհ-
24 թիրամ եթմէմիշ օլուր : Հագիգաթէն , հագիգա-
թէն , սիզէ տէրիմ քի՝ պէնիմ քէլմիմը տինկէյիպ ,
պէնի իրսալ էտէնէ իման էտէն քիմսէ հայաթ ը է-
պէտիյէյէ մալիք օլուր , վէ մահքիւմիյէթէ տիւչար
օլմազ , ֆագաթ մէվթէն հայաթա ինթիգալ եթ-
25 միշ տիր : Հագիգաթէն , հագիգաթէն , սիզէ տէ-
րիմ քի՝ վագրթ կէլիյօր , վէ հալա հազըր տըր քի՝
էմիլմէ Իսինուլլահրն ավազընը իշիտիպ՝ իշիտէնլէր
26 տահի տիրիլէճէքլէր տիր : Զիրա փեսէր քէնտի
զաթընտա հայաթա մալիք օլրազը միսիլլիւ , Օղլա
տահի պէօյլէճէ քէնտի զաթընտա հայաթա մալիք

27 օլմազլըզը վէրմիշ տիր : Վէ տահի օղլու օլրազը
իչիւն , հիւքմ եթտիկէ տահի անա սէլահիյէթ
28 վէրմիշ տիր : Պունա Թէ՛ուճճիւպ եթմէյինիզ . զի-
րա վագրթ կէլիյօր քի գապրլարտա օլանլարընն
29 ճիւմլէսի անըն ավազընը իշիտէճէքլէր . Վէ խայր
իշլէյէնլէր գրյամէթ իւլ հայաթա , շէրր իշլէյէն-
լէր իսկ գրյամէթ ի մահքիւմիյէթէ չըգաճագլար
30 տըր : Պէն քէնտիլիյիմտէն պիր շէյ էտէմէմ . իշլէ-
տիյիմէ կէօրէ հիւքմ էտէրիմ . պէնիմ հիւքմիւմ
տահի հագ տըր , գնրա քէնտի իրատէթիմի տէ-
միլ , անճագ պէնի իրսալ էտէն [փեսէրին] իրատէ-
31 թինի տրարըմ՝ Եյլէր պէն քէնտի հագդըմտա շէ-
հատէթ էտէրսէմ , շէհատէթիմ հագ տէյիլ տիր :
32 Պէնիմ հագդըմտա շէհատէթ էտէն պաշգասը տըր .
վէ պէնիմ հագդըմտա եթտիյի շէհատէթ հագ
33 օլրազընը պիլիյրմ՝ Սիզ Եուհաննանըն նէգտինէ —
—տէհվէր կէօռտէրտինիզ , օլ տահի հագիգաթէ շէ-
34 հատէթ էյլէտի , պէն իսկ ինսան թ տրաֆընտան
շէհատէթ ալմամ , անճագ խէյլա պուլմանըդ իչիւն
35 պու շէյլէրի սէօյլէյօրըմ : Օ ճանար վէ գիյատտր
չըրազ իտի , վէ սիզ պիր միւտաւէթ անըն գիյա-
36 սընտա շատ օլմազ լտթէհինիզ : Ամմա պէնիմ՝ Եու-
հաննանըն շէհատէթինտէն պէօյիւք շէհատէթիմ
վար , գնրա եթմամ եթմէք իւզրէ փեսէրին պանա
վէրտիյի ա՛մալ , հէման պու իշլէտիյիմ ա՛մալ փե-
սէրին պէնի իրսալ եթտիյինէ հագդըմտա շէհա-
37 տէթ էտէր : Վէ պէնի իրսալ էտէն փեսէր քէն-
տիսի տահի հագդըմտա շէհատէթ եթմիշ տիր .
սիզ հիչ պիր վագրթ անըն սէտասընը իշիթմէտի-
38 նիզ , վէ հէյ՛եթինի կէօրմէտինիզ : Վէ քէլմը տա-

խի սիզտե գա'իմ տէյիլ տիր , չիւնքի սիզ անըն
39 իրսալ ԷթԷյի քիմսէյէ իման ԷթԷյօրսընըզ։ Փի-
թապլարը թԷթԷպպիւ' էտինիզ. զիրա անլէր իլէ
հայաթ ը էպէտիյէյ մալիք օլուրըզ զանն էտեր-
սինիզ, վէ պէնիմ իչիւն շէհատէթ էտէն անլէր
40 տիր ։ վէ սիզ հայաթա մալիք օլմագ իչիւն պա-
41 նա կէլմէք իսԹէմէյօրսընըզ։ Ատէմլէրտէն 'իզզէթ
42 ալմամ։ Լաքին սիզի պիլդիրիմ քի տէրուննինէզտէ
43 Ալլահ մուհապպէթի եօգ տըր ։ պէն փէտէրին իս-
մի իլէ կէլտիմ, վէ պէնի դապուլ ԷթԷյօրսընըզ.
էյէր տիկէր պիր քիմսէ քէնտի իսմի իլէ կէլիրսէ ,
44 անը գապուլ էտերսինիզ։ Անզ պիրի պիրինիզտէն
'իզզէթ ալըզ՝ եալընըզ Ալլահտան կէլէն 'իզզէթի
45 արամագ իքէն նա՞սըլ իման էտէ պիլդիրսինիզ։ Փէ-
տէրէ՝ սիզի պէն իԹԹիհամ էտէճէյիմ՚ զանն ԷթԷ-
մէյինիզ. սիզի իԹԹիհամ էտէն վար տըր , օ տա
46 սիզին ի'թիմատա ԷթԷյինիզ Մուսա տըր ։ Զիրա
էյէր Մուսայա ինանմընըզ օլսայըտընըզ, պանա ինա-
նըր իտինիզ. զիրա օ պէնիմ հագգըմտա եազտը ։
47 Ամմա անըն քիթապլարընա ինանմամտընըզ հալ-
տէ , պէնիմ սէօզլէրիմէ նա՞սըլ ինանաճագընըզ ։

ՊԱՊ 6

1 Պա'տէհու Յիսուս ճէլիլ տէնիզլէ՝ եա'նի Թէպէ-
րիյէ դէնիզինին էօԹէ Թարաֆընա 'ազիմէթ էտիպ ,
2 ԽասԹալարտա կէօսԹէրտիյի 'ալամէթլէրի կէօր-
տիւքլէրի իչիւն , արտը սըրա վաֆիր խալգ կիտեր ի-
3 տի ։ վէ Յիսուս տաղա չըգըպ՝ շայիրտլերի իլէ պէ-
4 րաբէր օրատա օԹուրտու ։ Եհուտիլէրին Ֆըսհ
՝պայրամը տախի եագըն իտի ։

5 Իմտի Յիսուս նաղար էտիպ՝ եանընա վաֆիր խալգ
կէլտիյինի կէօրտիւքտէ , Ֆիլիպպոսա՝ Պունլարընն
էյմէլէրի իչիւն նէ՞րէտէն էքմէք սաԹուն ալալըմ՚
6 տէտի ։ Պունու տախի անը Թէճրիպէ իչիւն սէյ-
լէտի . զիրա քէնտիսի նէ էտէճէյինի պիլիր իտի ։
7 Ֆիլիպպոս անա ճէվապէն՝ Պունլարընն հէր պիրի աղ
պիր շէյ էմէսի իչիւն , իքի եիւզ տինարլըգ էքմէք
8 քիֆայէթ էԹմէզ՝ տէտի ։ Շայիրտլերինտէն պիրի՝
Սիմ'օն Պետրոսընն գարնտաշը Անտրեաս անա տէտի
9 քի՝ Պուրատա պէշ արփա էքմէյի իլէ իքի պալըգը
պուլունան պիր չօճուգ վար , լաքին պու գատար
10 քիշիյէ պունլար նէ՞ օլուր ։ Ամմա Յիսուս՝ Ատէմ
լէրի օԹուրտրընըզ՝ տէտի . վէ օր մահալտէ չօգ օԹ
պուլունուպ՝ օր ատէմլէր Թագրիպէն պէշ պին քի-
11 շի օլարագ , օԹուրտրլար ։ վէ Յիսուս էքմէքլէրի
ալըպ՝ շիւքր էԹտիքտէն սոնկրա , շայիրտլէրէ , վէ
շայիրտլէր տախի օԹուրանլարա Թէվզի՚ էտիպ , քէ-
զտիկը պալըգլարտան իսԹէհիքլէրի գատար վէրմէ-
12 լէր ։ վէ տօյտըգլարընտա , շայիրտլէրինէ խիԹա-
պէն՝ Ֆազլա գալան փարչալարը Թօփլայընըզ, պիր
13 շէյ զայ՚ օլմասըն՝ տէմէսի իւզէրինէ , Անլէր տախի
տէվշիրիպ՝ օր պէշ արփա էքմէյինտէն էյէյէնլէրտէն
արԹան փարչալար իլէ օն իքի քիւֆէ տօլտուրտը-
լար ։
14 վէ օր ատէմլէր Յիսուսըն իճրա էԹտիյի 'ալա-
մէթի կէօրմէքլէ՝ Ֆիլ հագիգէ տիւնեայա կէլէճէք
15 շօր փէյղամպէր պու տըր՝ տէտիլէր ։ Յիսուս տա-
խի անլէրին՝ մէլիք էԹմէք իչիւն կէլիպ քէնտինի
ճէպրէն կէօԹիւքճէքլէրինի պիլմէսիյլէ , Թէքրար
16 եալընըզճա տաղա չէքիլտի ։ վէ ագշամ օլարգտա ,

17 շայիրտլերի սահիլե էնտիլեր . վ֊է գայըղա կիրիպ՝
տէնիզին էօթէ թարաֆընա , փէֆրնահուամա կիտի-
յօրլար իտի . վէ գարանլըդ պատմըշ օլուպ՝ Յիսուս
18 տահա էանլարընա կելմէտիշ իտի . Տէնիզ տաիէ
շէտիտ պիր բիւզկեար էսմէսինտէն թէյլաթիւմ էթ-
19 մէքտէ իտի : Իմտի անլէր քիւրէք չէքերէք , երիմի
պէշվէ կա օթուզ օղ աթըմը գատար կիթտիքլէրին-
տէ , Յիսուսը տէնիզին իւզէրինտէ եիւրիւյէրէք գա-
20 յըղըն կանընա կելիր կէօրիւպ՝ գօրգտըլար : Օվ տա-
21 խի անլէրէ՝ պէն իմ , գօրգմայընըղ՝ տէտի : Օվ ղէ-
ման սէվինէրէք անը գայըղա ալտըլար . վէ տեր 'ա-
գապ գայըդ կիտէճէքլէրի ևէրէ վասըլ օլտու :
22 Էրթէսի կիւն տէնիզին էօթէ թարաֆընա տու-
բան խալդ օրատա անըն շայիրտլէրինին պիտիմիշ օվ-
տրդլարը պիր գայըդտան զայրի օլմատըղընը , վէ
Յիսուսըն՝ շայիրտլէրի իւչ պէրապէր գայըղա կիրմէ-
միշ , անճագ շայիրտլէրինին եալնըզ կիթմիշ օվ-
23 տրդլարընը կէօրտիւքլէրինտէ , (Հալ պու քի Բապպ՝
շիւքը էթտիքտէն սօնկրա , էքմէք եէտիքլէրի մա-
Հալէ եագընն թէպէրիյէտէն պաշգա գայըդլար կել-
24 տի ,) Իմտի խալդ Յիսուսըն վէ շայիրտլէրինին օրա-
տա օլմատըղընը կէօրտիւքլէրինտէ , քէնտիլէր տա-
խի գայըդլարա պիտիպ՝ Յիսուսը արայարագ , փէֆր-
25 նահուամա կելտիլեր : Վ֊է անը տէնիզին էօթէ թա-
րաֆընտա պուլուշագ , անա՝ Եա մու'ալլիմ , պուրա-
26 յա նէ՞ վագըթ կելտին՝ տէտիլէր : Յիսուս անլէրէ
ճէվապէն՝ Հագիգաթէն , Հագիգաթէն սիզ տերիմ
քի 'ալամէթլէր կէօրտիւյիւնիւզ իչիւն տէյիլ , ան-
ճագ օվ էքմէքլէրտէն եէյիպ տօյտըղընըղ իչիւն պէ-
27 նի արայօրընըղ : Ֆանի օլան թա'ամա տէյիլ , ան-

ճագ իսկ իվ֊ էնսանըն սիզէ վէրէճէյի Հայաթ ը
էպէտիյէ իչիւն պագի գալան թա'ամա սա'յ էտի-
նիզ , զիրա փէտեր Ալլահ անը թէմիզիր էթմիշտիր՝
28 տէտի : Օվ ղէման անա՝ Ալլահըն ա'մալընը իճրա
29 էթմէք իչիւն նէ՞ էտէյիմ՝ տէտիլէր : Յիսուս անլէ-
րէ ճէվապէն՝ Ալլահըն 'ամէլի պու տըր քի՝ անըն
իրսալ էթտիյի քիմսէյէ իման էտէսինիզ՝ տէտի :
30 Իմտի անա՝ Եա սէն , պիզիմ կէօրիւպ սանա իման
էթմէքլիյիմիզ իչիւն նէ՞ 'ալամէթ կէօսթէրիրսին .
31 նէ՞ իշլէրսին : Էճատատըմըզ պէրրիյէտէ մէնիի էէ-
տիլէր , Նիթէքիմ՝ Անլէրէ էէմէյէ սէմատան էքմէք
32 վէրտի՝ տէյիւ էտաղըլմըշ տըր՝ տէտիլէր : Յիսուս
տահի անլէրէ՝ Հագիգաթէն Հագիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ քի՝ սէմատան օլան էքմէքի սիզէ Մուսա վէր-
մէտի , լաքին սէմատան օլան Հագիգի էքմէքի սիզէ
33 փէտերիմ վէրիր : Զիրա Ալլահըն էքմէքի սէմատան
նազիլ օլուպ տիւնիեայա Հայաթ վէրէն տիր՝ տէ-
34 տի : Իմտի անա՝ Եա Բապպ , պիզէ պու էքմէքի
35 տա'իմա վէր՝ տէտիլէր : Յիսուս տահի անլէրէ տէ-
տի քի՝ Օվ Հայաթ էքմէքի պէն իմ . պանա կէլէն
սօլա աճըգմայաճագ , վէ պանա իման էտէն սօլա
36 սուսամայաճագ տըր : Լաքին սիզէ տէտիմ քի՝ պէ-
նի հէմ կէօրտիւնիւպ , հէմ տէ իման էթմէյօրսը-
37 նըզ : փէտերին պիլ ճիւմլէ պանա վէրտիքի պանա
կէլիր . վէ պանա կէլէնի սօլա տըշարը աթմամ՝
38 Զիրա քէնտի իրատէթիմի տէյիլ , անճագ պէնի իր-
սալ էտէնին իրատէթինի իճրա էթմէք իւզրէ սէ-
39 մատան նիւզուլ էթտիմ : Վ֊է պէնի իրսալ էտէն
փէտերին իրատէթի պու տըր քի՝ պիլ ճիւմլէ պա-
նա վէրտիքինատէն հիչ պիրինի զայ՝ էթմէյիպ , ան-

40 ճագ անը եէվմ իւլ ախիրտէ իչէա էտէյիմ։ Վէ պէնի իրսալ էտէնին իրատէթի պու տըր քի՝ Օղլու կէօրիւպ անա իման էտէն հէր պիր քիմսէնէ հա-
յաթ ը էպէտիչէյէ մալիք օլա, պէն տախի անը էեվմ իւլ ախիրտէ իչէա էտէյիմ։

41 Պուհուն իւզէրինէ ԵՀՈՒՏիլէր՝ Ակմատան էնէն էքմէք պէն իմ՝ տէտիյի իչէն անըն Հագդըմատա
42 սէօյլէնէրէք, Պու քիմսէ Յիսուս իսկի ի Նազարէթ տէյի՞լ մի քի պիզ անըն փէտէրի իլէ վալիտէսինի պիլիրիզ. պու Հալտէ նա՞սըլ՝ Ակմատան նիւզուլ
43 էթմիմ՝ տէյօր, տէտիլէր։ Վէ Յիսուս անլէրէ ճէ-
44 վապէն տէտի քի՝ Պէյնինիզտէ սէօյլէնմէյինիզ. Պէ-նի իրսալ էտէն փէտէր անը չէքմէյինճէ՝ պիր քիմ-սէ պանա կէլէմէզ, պէն տախի անը էեվմ իւլ ա-
45 խիրտէ իչէա էտէճէյիմ։ Ձիւմլէսի Ալլահ Թարա-ֆընտան Թա՛լիմ օլունմըշ օլաճագլար՝ տէյիւ փէյ-ղամպէրլէրտէ մուհարրէր տիր. պունա պինա՛էն
46 փէտէրտէն հէր իշլիտիպ էօյրէնէն պանա կէլիր։ Տէ-յիւլ քի պիր քիմսէ փէտէրի կէօրմիւշ տիր, իլլա Ալլահ Թարաֆընտան օլան զաթ փէտէրի կէօրմիւշ
47 տիր։ Հագդամաթէն, Հագդամաթէն սիզէ տէրիմ քի պանա իման էտէն հայաթ ը էպէտիչէյէ մալիք տիր։
48 Հայաթ էքմէյի պէն իմ։ (49) Իճմատաընընդ պէրրի-
50 յէտէ մէնիի եէյիտ վէճաթ էթմիլէր։ Ակմատան նազիլ օլան էքմէք պու տըր, Թա քի անտէն պիր
51 քիմսէնէ եէյիտ տէ վէճաթ էթմէյէ։ Ակմատան նիւզուլ էտիպ Հայ օլան էքմէք պէն իմ. էյէր պիր քիմսէ պու էքմէքտէն եէրսէ, իլ էլ էպէտ եաշա-յաճագ տըր, վէ պէնիմ վէրէճէյիմ էքմէք տիւն-եանըն հայաթը իչէն վէրէճէյիմ Թէնիմ տիր։

52 Իմտի ԵՀՈՒՏիլէր՝ Պու ատէմ նէ՞ վէճճէլէ Թէ-նինի եէմէմիշ իչիւն վէրէ պիլիր՝ տէյիւ պէյնլէրինի-
53 տէ մու՛արազա էթտիլէր։ Յիսուս տախի անլէրէ տէտի քի՝ Հագդամաթէն, Հագդամաթէն սիզէ տէրիմ քի, էյէր Իսկի իւլ ինսանըն Թէնինի եէմէյիպ գա-
54 նընը իչմէզսէնիզ՝ քէնտինիզտէ հայաթ օլմազ։ Պէ-նիմ Թէնիմի եէյիպ գանըմը իչէն՝ հայաթ ը էպէ-տիչէյէ մալիք տիր, պէն տախի անը էեվմ իւլ ա-
55 խիրտէ իչէա էտէճէյիմ։ Ձիրա Թէնիմ Հագդամա-Թէն Թա՛սամ տըր, վէ գանըմ Հագդամաթէն շուբպ
56 տըր։ Թէնիմի եէյիպ գանըմը իչէն պէնտէ, պէն
57 տախի անտէ սաքին օլուրըմ։ Հայ օլան փէտէր պէնի իրսալ էտիպ, պէն տախի փէտէրին սէպէ-պիյլէ հայաթտա օլսըղըմ միսիլլիւ, պէնի եէյէն տախի պէնիմ սէպէպիմլէ հայաթտա օլաճագ տըր։
58 Ակմատան նազիլ օլան էքմէք պու տըր. էճատսը-նըղ մէնիի եէյիպ վէճաթ էթտիքլէրի կիպի տէյիլ տիր. պու էքմէյի եէյէն իլ էլ էպէտ հայաթտա օլաճագ տըր։
59 Պու շէյլէրի փէֆընահումտա Թա՛լիմ էտէրէք, սինագոգտա սէօյլէտի։
60 Վէ շայիրտլէրինտէն նիչէլէրի պունու իչիթտիք-լէրինտէ, Պու սէօզ աղըր տըր, պունու քի՞մ տինկ-
61 լէյէ պիլիր՝ տէտիլէր։ Վէ Յիսուս շայիրտլէրինին պունուն իւզէրինէ սէօյլէնտիքլէրինի քէնտի տէրու-նինտէ պիլտիքլէլէ, անլէրէ խիթապէն՝ Սիզի պու շէյ
62 սիւրչտիւրմ՞եյօր մը. Էյէր Իսկի իւլ ինսանըն մու-գատտէմա օլտըղը մահալլէ ՚ուբուճ էթտիյինի կէօ-
63 րիւրսէնիզ. . . Իչէա էտէն Րուհ տըր, Թէն հիչ պիր ֆա՛իտէ էթմէզ. պէնիմ սիզէ սէօյլէտիյիմ

64 սէօղլէր բուհ վէ հայաթ տըր։ Լաքին սիզտէն պա՛-
ղը ինանմայան քիմսէլէր վար տըր՝ տէտի. չիւնքի
Յիսուս ինանմայանլար քիմսէր օլաըղընը վէ քէնտի-
նի էլէ վէրէճէք օլան քիմ իսկ ինքինի իպթիտաուէն
65 պիլիր իտի։ վէ տաքի, Պուննուն իչիւն սիզէ՝ Հիչ
քիմսէ փէտէրիմ Թաուաֆքընաան քէնտինէ վէրիլմէ-
սինքճէ պանա կէլէմէզ՝ տէյիւ սէօյլէտիմ, տէտի։
66 Պունուն իւզէրինէ շայիրալէրինաէն Նիկէլերի կերի
չէբիլիպ՝ արթըզ անըն էլէ պէրապէր կէզմէղէր ի-
67 տի։ Իսինի Յիսուս օն իքիլէրէ՝ Սի՞զ տաքի մի կիթ-
68 մէք իսթէրսինիզ՝ տէտի։ Ամի՛ն Պեարոս անա ճէ-
վապէն՝ Եա Ռապպի, քիմ՞ կիտէլիմ, Հայաթ ը է-
69 պէտիյէ սէօղլէրի սէնաէ տիր։ Պիզ տաքի իսինն
էտիպ, ԽաՒնուլլահ [իլ Հայյ] Մէսիհ սէն իսկինինի
70 պիլտիքը՝ տէտի։ Յիսուս անէրէ խիթապէն՝ Պէն սիզ
օն իքիլերի ինթիխապ Է՞թմէտիմ մի. վէ սիզտէն
71 պիրի շէյթան տըր՝ տէտի։ Վէ պուննու Ամի՛ն օղ-
լու Խախարիօթի Եհուտատա Հագդընաա սէօյլէը ի-
տի. ղերա պու քիմսէնէ օն իքիլէրատէն պիրի իքէն՝
անը էլէ վէրէճէք իտի։

ՊԱՊ 7

1 Վ՚է պու շէյլէրատէն սօնկրա՝ Յիսուս ճէլիլտէ կէ-
ղէը իտի, ղերա Եհուտիլէը գաթիլինէ գաստ էթ-
մէքէլերի իչիւն, Եհուտիյէտէ կէզմէք իսթէմէղ
իտի։
2 Վ՚է Եհուտիլերին խայմէ պայրամը եագըն օլ-
3 մաղէ, Գարնտաշլարը անա՝ Շայիրալէրինէն տաքի
իշէտիյին 'ամէլէրի կէօրմէլերի իչիւն պուրատան
4 չըգըպ՝ Եհուտիյէտէ կիթ. Զիրա հիչ պիր քիմսէ

քէնտիսի աչիքտար օլմադ իսթէր իքէն, կիպլիճէ
պիր շէյ իշլէմէղ. Էյէր պունլարը իշլէրսէն, քէն-
5 տինի տիւնեատա իզճար էյլէ՝ տէտիլեր։ Զիրա գարն-
6 տաշլարը պիլէ անա իսինն էթմէզլեր իտի։ Վէ
Յիսուս անէրէ տէտի քի՝ պէնիմ վագթըմ տահա
կէլմէտի, ֆագաթ սիզին վագթընըզ տա՛իսին հա-
7 զըր տըր։ Տիւնեատա սիզէ պուզդ էտէմէզ, ամմա պա-
նա պուզդ էտեր. չիւնքի պէն անըն հագդընաա՝
տա՛մամլընըն ֆաատտա օլտրդընտա չէհատէթ էտէրիմ։
8 Ահդ պու պայրամտա չըգընըզ. պէն պու պայրամա
[տահա] չըգմամ. զիրա պէնիմ վագթըմ տահա
9 Թէմամ օլմամըշ տըր։ Վ՚է անլերէ պու շէյլերի
10 սէօյլէյիպ՝ Գէլիլտէ գալտը։ Ամմա գարնտաշլարը
չըգտըգտան սօնկրա, օլ զէմանն քէնտիսի տահէ տա-
շիքճաը օլմայտաղ, կիպլիճէ կիպի պայրամա չըգտը։
11 Եհուտիլերը տահէ անը պայրամտա արայըզ,
12 Նէ՞րէտէ տիր՝ տէրլէր իտի։ Վ՚է անըն Հագդընտա
խալդըն արատսընտա չօգ գիլ ու գալ վագը՝ օլա-
րադ, պա՛զըլարը՝ Սալիհ տիր՝ տէյիպ, տիկկըլերի
տէ՝ խայր, անճագ խալդը իղլալ էտիյօր՝ տէրլէր
13 իտի։ Ամմա Եհուտիլերին գօրգուսընտան նաշի
պիր քիմսէ 'այինէն անըն լագըրտըսընը էթմէզ իտի։
14 Վ՚է տրթըզ պայրամըն նըսֆը օլտրդտա, Յիսուս
15 Հէյքէլէ չըգըպ Թա՛լիմ էտեր իտի։ Վ՚է Եհուտի-
տիլեր Թէ՛աճճիպ էտերէք՝ Պու քիմսէ միւթէ՛ա-
լիմ տէյիլ իքէն, քիթապլարը նա՞սըլ պիլիր՝ տէ-
16 տիլեր։ Յիսուս տահէ անլերէ ճէվապէն՝ Պէնիմ
Թա՛լիմիմ քէնտիսինն տէյիլ, անճագ պէնի իրսալ
17 էտէնին տիր։ Էյէր պիր քիմսէ անըն իրատէթինի
իճրա էթմէք իսթէրսէ, պու Թա՛լիմ Ալլահտա՞ն

մը օլոըղընը, վէ եախօտ պէն քէնտիլէյիմտէն մը
18 սեօյլէսէյիմի պիլէճէք տիր։ Քէնտիլէյինտէն սեօյ-
լէյէն քէնտի 'իզդէթինի արար. ամմա քէնտինի
իրսալ էտէնին 'իզդէթինի արայան հագգ տըր, վէ
19 անտէ հագգսըզլըգ եօք տըր։ Մուսա սիզէ շէրի'ա-
թը վէ՞րմէմի մի, վէ սիզտէն հիչ քիմսէ շէրի'աթը
իճրա էթմէզ. նի՞չիւն [գաթլիմի արայօրսընըզ՝ տէ-
20 մի։ Խալգ տախի՝ Մէճնուն սըն, սէնէն գաթլինի
21 քի՞մ արայօր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր։ Ցիսուա
անլէրէ ճէվապէն՝ պիր իշ իշլէտիմ վէ ճիւմլէնիզ
22 Թէ'ամճիւպ էտիյօրսընըզ։ Մուսա սիզէ խիթապը
վէրտի, (պու տախի Մուսատան տէյիլ տիր, ան-
ճագ էճտատտան տըր,) վէ սիզ սեպէթ կիւնիւ ա-
23 տէմ խաթն էտէրսինիզ։ Իյիէր Մուսանըն շէրի'ա-
թը նագդ օլունմամագ իչիւն սեպէթ կիւնիւ ատէմ
խաթն օլունուրսա, սեպէթ կիւնիւ պիր ատէմէ
քեամիլէն սըհհաթ վէրտիյիմ իչիւն պանա տարը-
24 լը՞օր մը սընըզ։ Սուրէթ ի զահիրէյէ կէօրէ հիւքմ
էթմէյինիզ, անճագ 'ատաէլէթէ կէօրէ հիւքմ էյ-
լէյինիզ՝ տէտի։
25 Օլ զէման Եէրուշալիմիլէրտէն պա'զըլարը տէրլէը
իտի՝ քի՝ Գաթլինի արատըգլարը պու տէյի՞լմի տիր.
26 վէ իշթէ 'ալէնէն սեօյլէյօր, վէ անա հիչ պիր շէյ
տէմէյօրլար. 'ամմա բէ՞իսլէը պուննուն հագիգա-
27 Թէն Մէսիհ իսկինի եագինէն պիլտիլէ՞ր մի։ Լա-
քին պիզ պուննուն նէրէտէն օլոըղընը պիլիյրիզ. ամ
մա Մէսիհ կէլտիյի զէման՝ նէրէտէն օլոըղընը քիմ
սե պիլմէզ։
28 Վէ Ցիսուա հէյքէլտէ Թա'լիմ էտէր իքէն, նի-
տա էտէրէք՝ Հէմ պէնի պիլիյրսինիզ, վէ հէմ տե

նէրէտէն օլոըղըմը պիլիյրսինիզ. վէ պէն քէնտիլէ-
յիմտէն կէլմէտիմ, ֆագաթ պէնի իրսալ էտէն
29 հագգ տըր, քի սիզ անը պիլմէզսինիզ։ Պէն անը
պիլիյրիմ, զիրա պէն անտէն իմ, վէ հէմ պէնի
30 օ իրսալ էյլէտի՝ տէտի։ Պուննուն իւզէրինէ անը
Թութմագա գաստա էթտիլէր իսէ տե, հիչ պիր քիմսէ
անա էլ ուզաթմատը, չիւնքի անըն վագթը տահա
31 կէլմէմիշ իտի։ Վէ խալգտան նիչէլէրի անա իման
էտիպ, Մէսիհ կէլտիյի զէման՝ պուննուն իճրա էթտի-
յի մի՞ճիզսէթտան զիյատէ՞ մի էտէճէք՝ տէտիլէր։
32 Ֆէրիսիլէր խալգըն անըն հագգընտա պու միսիլ-
լէ դիլ ու գալ էթտիյինի իշիտիպ՝ Ֆէրիսիլէր իլէ
պաշ քեահինլէր անը Թութմագ իւզրէ մէ՞մուրլար
33 կէօնտէրտիլէր։ Վէ Ցիսուա [անլէրէ]՝ տահա պիր
ազ միւտաէթ սիզնի իլէ պէրապէր իմ, պա'աէհու
34 պէնի իրսալ էտէնէ կիտէրիմ։ Սիզ պէնի արայըպ
տա պուլտմայաճագսընըզ. վէ պէնիմ պուլտնուր-
35 զըմ եէրէ սիզ կէլէմէզսինիզ՝ տէտի։ Պուննուն էւ-
զէրինէ եէհուտիլէր պիրի պիրինէ՝ Պու նէ՞րէյէ կի-
տէճէք տիր քի պիզ քէնտինի պուլտմայաճագզը. 'ա-
ճէպա Եունանիլէր իչինէ տագըլմըշ օլանլարա կի-
36 տիպ տէ, Եունանիլէրէ՞ մի Թա'լիմ էտէճէք։ Պէնի
արայըպ տա պուլտմայաճագսընըզ, վէ պէնիմ պու-
լունուրզըմ եէրէ սիզ կէլէմէզսինիզ՝ տէտիյի պու-
քէլամ նէ՞ տիր՝ տէտիլէր։
37 Վէ պայրամըն սոն վէ պէյիւք կիւնիւնտէ Ցի-
սուա տուրուպ նիտա էտէրէք, Էյէր պիր քիմսէ
38 սուսամըշ իսէ, պանա կէլսիպ իչսին։ Հէր քիմ քի
պանա իման էտէրսէ, քիթապըն պույուրտուղը վէճ-
լէ պաթնընտան տիրի սու ըրմադլարը ճէրէյան է-

39 աեճ՛ևէք տիր՝ տէտի ։ Պուննու տախի քէնտինէ իմանի
էտէնկէրին ալաճադկարը Րուհըն Հագգընտա սեջկէ-
տի . զիրա Յիսուս Հէնուգ իճկալ օլաննմատըդը ի-
չինն Րուհ իւլ Գուտա տահա վէրէնէ տէկիլ իտի ։
40 Խալգտան Նիչկէրէրի պու սէօգիս իչինէտիկըէրինտէ՝
Ֆիլ Հագիգէ պու օլ փէչդամպէր տիր՝ տէտիկէր ։
41 Պաչգալարը՝ Պու Մէսիհ տիր՝ տէտիկէր . զայրիկէրի
42 իսկ՝ Եա, Մէսիհ ձէկիլտէ՞ն մի կէլիր ։ Մէսիհ Տա-
ուտան նէսլինտէն վէ Տաուտան օլտըդը Պէչլէհէմ
նամ քէօյտէն կէլիր՝ տէյիս քիթապ պուչուրմա՞զ
43 մի՝ տէտիկէր ։ Պէօյլէճէ անդն Հագգընտա խալգ
44 պէչինտէ իսթիլտաֆ վուգու՝ պուլտու ։ Վ՛է անկէր-
տէն պա՛զըսը անը Թուսթմագ իսթէտիկէր իսկ տէ ,
հիչ քիմսէ անա էլ ուզաթմատը ։
45 Վ՛է մե՛մուրլար պաշ քեահինկէր իլէ Ֆէրիսիկէրին
հանգնա կէլտիքէրէրինտէ , անկէրէ՝ Նի՞չին անը կէ-
46 թիրմէտինիզ՝ տէտիկէր ։ Մե՛մուրլար ճէվապկէն՝ Պու
ատէմ կիպի ասլա պիր քիմսէ սէօյլէմէմիշ տիր՝ տէ-
47 տիկէր ։ Վ՛է պուննուն իւզէրինէ Ֆէրիսիկէր անկէրէ
48 ճէվապկէն՝ Սի՞զ տէ մի ալտանտընըզ . Րէ՛իսէրտէն
եախօտ Ֆէրիսիկէրտէն պիր քիմսէ անա իման էթ-
49 տի՞ մի . Ամմա չէրի՛ատը պիլմէյէն պու խալգ մէչ-
50 ՛ուն տըր՝ տէտիկէր ։ Նէճճէյէրին անդն եանդնա կէչ
միշ օլան Նիգոտիմօս անկէրտէն պիրի օլմազէ , ան-
51 կէրէ՝ Ա՛ճէպա պիզիմ չէրի՛ատըմըզ պիր ատէմի
էվվէլտա տինկէյիսիզ նէ էթտիյինի անկլամայըճա ,
52 հիւքմ էտի՞ր մի՝ տէտի ։ Պուննա ճէվապկէն՝ Սի՞ն
տէ մի ձէլիլտէն օլն . Թահգիգ էյլէ վէ պագ քի
ձէլիլտէն փէչդամպէր զուհուր էթմէմիշ տիր՝ տէ-
53 տիկէր՝ Վ՛է հէր քէս քենտի էվինէ կիթտի ։

ՊԱՊ 8

1 Վ՛է Յիսուս Ջէյթուն տաղընա կիթտի ։ (2) Վ՛է
՛ալ էս սահար Թէբրար հէյքէլէ կիտիպ՝ պիւթիւն
գավմ եանդնա կէլմէքտէ օլարագ , օթուրուպ ան-
3 կէրէ Թա՛լիմ էտէր իտի ։ Վ՛է ՛ուլէմա իլէ Ֆէրիսի-
կէր զինատա Թուսթուզմըշ պիր գադը անդն եանդնա
4 կէթիրիպ՝ օրթատա տուրտուրարագ , Ա՛նա՝ Եա
մու՛ալլիմ , պու գադը իրթիքապ ը զինա Ֆի՛լինտէ
5 Թուսթուզտու ։ Վ՛է Մուսա չէրի՛ատա պիզէ պէօյ-
լէ քիմսէլէրին բէճմ օլաննմասընը էմր էթտի . սէն
6 նէ՞ տէրսին՝ տէտիկէր ։ Իսթիհզամընա ուէր վէ՛իլէ
պուլմագ իւզրէ , անը Թէճրիպկէ իչինն պուննու սէօյ-
լէտիկէր . լաքին Յիսուս էյլիպ՝ փարմազը իլէ ևէրէ
7 եազը եազար իտի ։ Վ՛է անա մե՛մուրլարընտէ սու՛ալ
էթմէկէրիյլէ , տօղրուլուպ անկէրէ՝ Սիզտէն հանկը-
սը պիկիւնագ իսկ , անդն իւզէրինէ էվվէլա Թաշը օ
8 աթարն՝ տէտի ։ Վ՛է եինէ էյլիպ ևէրէ եազը եա-
9 զար իտի ։ Վ՛է պուննու իչինէտիկէրինտէ , զամիրլէ-
րինտէն իլգամ օլաննարագ , իսթիհյարլարտան պաշ-
լայըպ էն ասնկրաքիկէրէ վարըճայատէը , պիրէր պի-
րէր չէգտուլար , վէ Յիսուս եալնըզ գալտը . գադը
10 տախի օրթատա տուրույար իտի ։ Վ՛է Յիսուս տօղ-
րուլուպ գադրտան մա՛տա պիր քիմսէյի կէօրմէմէք-
լէ , անա՝ Էյ գադը , օ՛ միւտտա՛իկէրին նէ՞րէտե
աիր , հիչ պիրսի ՛ալէյհինէ հիւքմ է՞թմէտի մի՝ տէ-
11 տի ։ Օ՛ տախի՝ Հիչ պիրսի , Էֆէնտի , տէմէսիյլէ ,
Յիսուս անա՝ Պէն տախի ՛ալէյհինէ հիւքմ էթ-
մէմ. կիթ , արթըգ կիւնահ իշլէմէ՝ տէտի ։

12 վ՚է երինե Յիսուս անլերբ խիթապէն՝ պէն տիւն-
եանըն նուրը իմ. պանա թապի՝ օլան՝ զուլմեթաե
եիւրիւմէյիպ, անճագ նուր ը հայաթա մալիք օլա-
13 ճագ տըր՝ տէտի։ Ֆերիսիլէր տախի անա՝ Սէն քէն-
տի հագդընտա շէհատէթ էտերսէն, սէնէն շէհա-
14 տէթին հագդ տէյիլ տիր՝ տէտիլէր։ Յիսուս անլե-
րե ճեվապէն՝ էյր նէ գատար պէն քէնտի հագդըմ-
տա շէհատէթ էտերսէմ տե, շէհատէթիմ հագդ
տըր, զլերա նէրէտէն կէլմէյիմի վէ նէրէյէ կիտե-
ճէյիմի պիլդերիմ. սիզ իսէ նէրէտէն կէլմէյիմի, էա
15 նէրէյէ կիտեճէյիմի պիլմէզլինիզ։ Սիզ ճիսմանիճէ
հիւքմ էտերսինիզ. պէն հիչ քիմսէյի հիւքմ էթ-
16 մէմ։ վ՚է էյր պէն հիւքմ էթսէմտե, պէնիմ
հիւքմիւմ հագդ տըր. զլերա էալընըզ տէյիլ իմ,
ամմա պէն վէ պէնի իրսալ էտէն փէտեր պէրապեր
17 էդ։ վ՚է լըի տաէմին շէհատէթի հագդ օլտըղը շէ-
18 րի՛աթընըզտա տախի մուհարրեր տիր։ պէն քէնտի
հագդըմտա շէհատէթ էտերիմ. պէնի իրսալ էտէն
փէտեր տախի պէնիմ հագդըմտա շէհատէթ էտեր՝
19 տէտի։ Օլ վագթի անա՝ փէտերին նէ՞րէտե տիր՝
տէտիլէր. Յիսուս՝ Նէ՛ պէնի, նէ՛ տե փէտերիմի
պիլդերսինիզ. էյէր պէնի պիլսե խոշնիզ, փէտերիմի
տախի պիլդը իսինիզ՝ տէյիւ ճեվապ վէրտի։
20 Յիսուս պու սէօզլերի հէյքէլտե թա՛լիմ էտեր
լըէն՝ խալընէտե սէօյլէտի, վէ անը հիչ քիմսե
թուրթմատը, զլերա վագթը տահա կէլմէմիշ իտի։
21 Պա՛տէհու Յիսուս թէքրար անլերբ խիթապէն՝
պէն կիտերիմ, վէ պէնի արայըզ տա կիւնահ-
տա էօլէճէքսինիզ. պէնիմ կիտեճէյիմ էերբ սիզ
22 կէլմէզլինիզ՝ տէտի։ Պուհուն իւզերինե Եհուտա-

էեր՝ Ա՚ճէպա քէնտի քէնտինի էօլտիւրէճէ՞ք մի տիր
քի՝ պէնիմ կիտեճէյիմ էերբ սիզ կէլմէզլինիզ տե-
23 յօր՝ տէտիլէր։ Օլ տախի անլերբ՝ Սիզ աշաղըտան
սընըզ, պէն եօգսարըտան իմ. սիզ պու տիւնեատան
24 սընըզ, պէն պու տիւնեատան տէյիլ իմ։ Պու էճլե-
տէն սիզէ՝ Կիւնահլարընըզտա էօլէճէքսինիզ տէտիմ.
զլերա էյէր պէն իսկիմի ինանմազսանըզ, կիւնահ-
25 լարընըզտա էօլէճէքսինիզ՝ տէտի։ Պուհուն իւզերինե
անա՝ Սէն քի՞մ սին՝ տէտիլէր. Յիսուս տախի ան-
լերե տէտի քի՝ Կէվդետէն պէրու հէման սիզէ սէօյ-
26 լէտիյիմ զաթ իմ։ Սիզին հագդընըզտա սէօյլէտէ-
մէյէ վէ հիւքմ էթմէյէ չօգ շէհլերիմ վար. լագին
պէնի իրսալ էտէն հագդ տըր. վէ պէնի տիւնեայա
27 անատէն իշիթտիյիմ շէհլերի սէօյլերիմ։ Անլէր՝ քէն-
տիլերինե փէտեր հագդընտա սէօյլէտիյինի անկլա-
մատըլար։
28 Վ՚է Յիսուս անլերբ խիթապէն՝ Իպն իւ՚լ ինսանը
եիւքսէյէ գալդընտընըզտա, պէն իսկիմի վէ
քէնտիլիյիմտէն հիչ պիր շէյ էթմէյիպ, լագին փէ-
տերիմին պանա թա՛լիմ էթտիյի իւզրե՛ պու շէյ-
29 լերի սէօյլէտիյիմի պիլդէճէքսինիզ։ Վ՚է պէնի իրսալ
էտէն պէնիմ իլե պէրապեր տիր. փէտեր պէնի եա-
լընըզ պրագմատը, չիւնքի պէն տա՛մա անընը բի-
զատը օլան շէհլերի իճրա էտերիմ՝ տէտի։
30 Պու շէհլերի սէօյլեր իքէն՝ չօգ քիմսելեր անա իւ-
31 ման էթտիլէր։ Օլ վագթի Յիսուս քէնտինե իման
էտէն Եհուտիլերե խիթապէն՝ Էյէր սիզ պէնիմ
քէլամըմտա գալդընըզտան, ֆիլ հագիգէ շայիրսի-
32 րիմ՝ օլուպ՝ Հագիգաթը պիլդէճէքսինիզ, հագիգաթ
33 տախի սիզի ազատ էտէճէք տիր՝ տէտի։ Անա՝ Պիլ

Աբրահամ զևբրեկեթի իզ, վէ հիչ պիր վագըթ
քիմսեյէ գուլլըդ եթմէտիք. սէն նա՞սըլ Աղլատ օ-
լաճադսընըզ՝ տէյօրսըն տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր։
34 Ցիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Հագիդաթէն, Հագիդա-
թէն սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ կիւնահ իչլէրսէ,
35 կիւնահըն գուլը տըր։ Գուլ տախի խանէտէ իլ էլ
եպէտ պագի գալմայըպ՝ օղուլ իլ էլ եպէտ գալըր։
36 Իմոի էյէր Օղուլ սիզի ազատ էտէրսէ, ֆիլ վա-
37 գը՝ ազատ օլաճադսընըզ։ Աբրահամ զևբրեկեթի
օլտըղընըզը պիլդիրիմ. ամմա գաթլիմի արայօրսընըզ,
չիւնքի քէլմէմ տէրուհինիզտէ եէր թուվմայօր։
38 Պէն փէտէրիմին նէզտինտէ կէօրտիւյիւմիւ սէյլէ-
բիմ, սիզ տախի փէտէրինիզ եանընտա կէօրտիւ-
39 յիւնիւզ շէյլէրի եախարսընըզ՝ տէտի։ Անա ճէ-
վապէն՝ Պիզիմ փէտէրիմիզ Աբրահամ տըր՝ տէտի-
լէր. Ցիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Աբրահամըն էվլա-
տը օլսայըրսընըզ, Աբրահամըն 'ամէլլէրի իլէ 'ամիլ
40 օլըւբ իտինիզ. Ֆագաթ շիմոի պէնիմ՝ եա՛նի Աէ-
լահ Թարաֆընտան իշիթտիկիմ Հագիդաթը սիզէ
սէյլէյէն պիր ատէմին գաթլինի արայօրսընըզ. Աբ-
41 րահամ պուննու եախմատը։ Սիզ փէտէրինիզին 'ա-
մէլլէրի իլէ 'ամիլ օլըւբսընըզ. իմոի անա՝ Պիզ վէ-
լէտ ի զինա տէյիլ իզ, պիզիմ պիր փէտէրիմիզ
42 վար, օ տա Աղլահ տըր՝ տէտիլէր։ Ցիսուս տախի
անլէրէ տէտի քի՝ Էյէր Աղլահ փէտէրինիզ օլսայը-
տը, պէնի սէվմէր իտինիզ. չիւնքի պէն Աղլահտան
խաւրուճ ետիպ կէլտիմ. զիրա քէնտիլիյիմտէն կէլ-
43 մէտիմ. լաքին պէնի օ իրսալ էթտի։ Նի՞չիւն պէ-
նիմ սէօզիւմիւ անկլամայօրսընըզ. չիւնքի պէնիմ
44 քէլմէմը տինկլէյէմէզսինիզ։ Սիզ պապանըզ Շէյ-

Թանտան սընըզ վէ պապանըզըն շէյվէթլէրինի ֆի'լէ
կէթիրմէք իսթէրսինիզ. օ իպթիտաուէն պէրու գա-
թիլ իտի, վէ հագիդաթտա սէպաթ էթմէտի,
զիրա անտէ հագիդաթ եօզ տըր. եալնըզ սէօյլէմի-
յի վագըթ քէնտի շէյլէրինտէն սէօյլէր, զիրա եա-
45 լանճը վէ եալան պապասը տըր։ Ամմա պէն հա-
գիդաթը սէօյլէմիյիմ իչիւն պանա ինանմազսընըզ։
46 Աիզտէն քի՞մ իւզէրիմտէ կիւնահ իսպաթ էտէ պի-
լիր. վէ հագիդաթը սէօյլէյօր իսէմ, նի՞չիւն պանա
47 ինանմազսընըզ։ Աղլահտան օլսն՝ Աղլահըն քէլամ-
լարընը տինկլէր. սիզ Աղլահտան օլմատըղընըզտան
48 տինկլէմէզսինիզ։ Եէհուտիլէր անա ճէվապէն՝ Սա-
նա Սամուիլը վէ մէճնուն տէտիյիմիզ տօղրու
49 տէյի՞լ մի՝ տէտիլէր։ Ցիսուս ճէվապէն՝ Պէն մէճ-
նուն տէյիլ իմ, լաքին փէտէրիմէ հիւրմէթ էտէ-
50 րիմ, սիզ իսէ պէնի թահդիր էտիյօրսընըզ։ Վէ
պէն քէնտի 'իղզէթիմի արամամ. ահը արայըզ հիւքմ
51 էտէն վար տըր։ Հագիդաթէն, հագիդաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ էյէր պիր քիմսէ պէնիմ քէլամըմը հրֆզ
էտէրսէ, իլ էլ եպէտ էօլիւմ կէօրմէյէճէք տիր՝
52 տէտի։ Օլ վագըթ եէհուտիլէր անա՝ Մէճնուն օլ-
տըղընը շիմոի պիլդիրիզ. Աբրահամ վէ փէյղամպէր-
լէր վէֆաթ էթտիլէր, վէ սէն՝ էյէր պիր քիմսէ
պէնիմ քէլամըմը հրֆզ էտէրսէ, իլ էլ եպէտ էօ-
53 լիւմ թահմինյաճագ՝ տէյօրսըն։ Սէն միւթէվէֆ-
ֆա փէտէրիմիզ Աբրահամտան պէօյի՞ւք մի սէն.
փէյղամպէրլէր տախի վէֆաթ էթտիլէր. սէն քէն-
54 տինի քի՞մ 'սատա էտիյօրսըն՝ տէտիլէր։ Ցիսուս
ճէվապէն՝ Էյէր պէն քէնտիմի թա'զիզ էտէրսէմ,
'իղզէթիմ պիր շէյ տէյիլ տիր. պէնի թա'զիզ է-

տէն՝ փետերիմա՛ր, քի սիղ անըն հագդընտա Աէ-
55 լահըմըղ տըր՝ տէյօրսընըղ. վ՚է անը թանըմազընըղ,
ամմա պէն անը պիլիրիմ. վէ անը պիլմէմ՝ տէսէմ,
սիզին կիպի եալանճը օլուրըմ. լոքին անը պիլիրիմ
56 վէ անըն քէլմընը հընճղ էտերիմ։ փետերինիղ Ա-
բրահամ պէնիմ կիւնիւմիւ կէօրմէյէ արղուբ քէշ օլուպ
57 կէօրտիւ վէ մէսրուր օլտու։ վ՚է ԵՀՕուտիլէր անա՝
Տահա էլլի եաշընտա տէյիլ լքէն, Ապրահամը՞ տա-
58 խի մի կէօրտիւն՝ տէտիլէր։ Յիսուս անլերէ՝ Հագի-
դաթէն, հագիդաթէն սիղ տերիմ քի՝ Ապրահամ
մէվճուտ օլմազտան ագաէմ պէն մէվճուտ իմ՝ տէ-
59 տի։ Օլ վագըթ իւղերինէ աթմազ իւղըէ թաշլար
գալտըրտըլար. Յիսուս իսէ կիզլէնտի, վէ արալա-
րընտան կէչերէք, հէյքէլտէն չըղըպ պէյլէճէ կիթ-
տի։

ՊԱՊ 9

1 Վ՚է կէչեր իքէն, անատան տօղմա քէօր պիր ա-
2 տէմ կէօրտիւ։ Շայիրտլերի տախ անա՝ Եա մու-
՝ալլիմ, պունուն քէօր տօղմասընա քէնտինի՞ն մի,
եօղսա վալտեյնինի՞ն մի կիւնահ իշլեմէսի սեպեպ
3 օլտու՝ տէյերէք սո՛ռալ էթտիլէր։ Յիսուս ճէվա-
պէն՝ Նէ անըն վէ նէ տէ վալտեյնինին կիւնահ իշ-
լեմէսի, ֆագաթ Աղլահըն իշլերի անտէ պէյտան
4 օլտունմասը իչիւն օլտու։ Կիւնտիւզ օլտըգճա պէ-
նի իրսալ էտէնին իշլերինի իշլեմէքլիյիմ լազըմտըր.
կէճէ կէլիր քի՝ օլ ղէման պիր քիմսէ իշ իշլեյէ-
5 մէզ։ Պէն տիւնեատա պուլունտուղճա, տիւնեա-
6 նըն նուրը իմ՝ տէտի։ Պու շէյլերի տէտիքտէ, ևէ-
քէ Թիւքիւրիւզ՝ Թիւքրիւք իլէ պալչըդ եափտը,
վէ պալչըդը քէօրիւն կէօզլերի իւզերինէ սիւրիւպ,

7 անա՝ Կիթ, Անլօֆա Հավուզընտա (քի իրսալ օլուն-
մըշ տէմէք տիր) եըյդան՝ տէտի. օլ տախի կիտիպ
8 եըյդանտը, վէ կէօրիւբ օլտըղը Հալտէ կէլտի։ Պու-
նուն իւղերինէ գօնշըլտըը վէ անըն քէօր իսկինէ
էվվէլտէն կէօրէնլէր՝ Օլ օթուրտուպ տիլէնճիլիքը է-
9 տէն պու տէյի՞լ մի՝ տէտիլէր։ Պա՛զըլտըը՝ Պու տը,
վէ պա՛զըլտըը՝ Անա պէնկլէր՝ տէտիլէր. քէնտիսի՞
10 Պէն իմ՝ տէտի։ Օլ վագըթ անա՝ Սէնին կէօզլէրին
11 նա՞սըլ աչըլտը՝ տէտիլէր։ Օ ճէվապ վէրիպ՝ Յիսուս
տէնիլէն պիր ատամ պալչըդ եափըպ կէօզլէրիմէ
սիւրտիւ, վէ պանա՝ Անլօֆա Հավուզընա կիտիպ
եըյդան՝ տէտի, պէն տախի կիտիպ եըյդանտըղըմ
12 տա կէօզլէրիմ կէօրիւբ օլտու՝ տէտի։ Անլէր տախի
անա՝ Օլ ատամ նէ՞րէտե տիր՝ տէտիլէր. Պիլմէմ՝
տէտի։
13 Օլ մուգատասէմա քէօր օլանը ֆէրիսիլէրէ կէօ-
14 թիւրտիւլէր։ Յիսուսըն պալչըդը եափըպ անըն կէօզ-
15 լերինի աչըլտըը ղէման սեպեթ կիւնիւ իտի։ Վ՚է ևի-
նէ ֆէրիսիլէրը՝ կէօզլէրին նա՞սըլ աչըլտը՝ տէյիւ ա-
նա սո՛ռալ էթտիլէր. օլ տախի անլերէ՝ կէօզլէ-
րիմէ պալչըդ գօտու, եըյդանտըմ տա կէօրիւյօ-
16 րըմ՝ տէմէսի իւղերինէ, ֆէրիսիլէրտէն պա՛զըլտըը
տէտիլէր քի՝ Պու ատամ Աղլահտան տէյիլ տիր,
չիւնքի սեպեթ կիւնիւնէ րի՛այէթ էթմէզ. պաշտա-
լար՝ Կիւնահքէար ատամ պէյլէ մու՛ճիզաթ նա՞սըլ
իճրա էտէ պիլիր՝ տէտիլէր. պէյլէճէ արալարընտա
17 իխթիլաֆ օլտու։ Թէքրար քէօրէ՝ Սէնին կէօզլէրի-
նի աչըլտըղընտան տօլայը անըն Հագդընտա նէ՞
տէր-
սինն՝ տէտիլէր. օլ տախի՝ Փէյղամպէր տիր՝ տէտի։
18 Լաքին ԵՀՕուտիլէր կէօզլէրի աչըլանըն վալտեյնի-

Նի չաղըբընճայա գատար, անըն քէօր օլուպ տա
19 կէօղլէրի աչըլըղընա ինանմայարագ, Անլէրէ սու-
՛ալ ելէ՝ Աբղին օլ քէօր տօղտուս՝ տէտիլինիղ օղ-
լընըղ պո՞ւ մը տըր. շիմտի ես նա՞սըլ կէօրիւյօր՝
20 տէտիլէր։ Անըն վալիտէյնի անլէրէ ճէվապէն՝ Պու
պիղիմ օղլըմըղ օլուպ՝ քէօր տօղտըղընը պիլտիրիղ.
21 Ֆագաթ շիմտի նասըլ կէօրտիւյինիւ պիլմէյիղ.
եափօտ անըն կէօղլէրինի քիմ աչըղընը պիղ պիլ-
մէյիղ. քէնտիսի պալիղ տիր, անա սու՞ալ էտինիղ.
քէնտի հագդընտա քէնտիսի սէօյլէսին՝ տէտիլէր։
22 Անըն վալիտէյնի ԵհՏուտիլէրտէն գօրդըղլարը ի-
չինէ պէօյլէ սէօյլէտիլէր. ղնրա ԵհՏուտիլէր՝ էյէր
պիր քիմսէ անըն Մէսիհ օլըղընը իդրար էտէրսէ,
ճէմա՛ատ՝ան իսրաճ օլունմասը իչինէ ազտէմճէ
23 պիղ իդիդիֆագ դարար դըլմըշլար իտի։ Պու սէ-
պէպտէն վալիտէյնի՝ Քէնտիսի պալիղ տիր, անա
24 սու՞ալ էտինիղ՝ տէտիլէր։ Պա՛տէհու մուգատտէ-
մա քէօր օլան ատէմի թէքբար չաղըրըպ, անա Ա-
լլահա համտ էյլէ. պիղ օլ ատէմին կիւնահ քէսար
25 իտիյինի պիլտիրիղ՝ տէտիլէր։ Օլ տախի ճէվապ վէ-
րիպ՝ Կիւնահ՝քէսար օլուպ օլմատըղընը պիլմէմ, պիր
շէյ պիլտիրիմ քի՝ պէն քէօր իտիմ, շիմտի կէօրիւ-
26 յօրըմ՝ տէտի։ Վ՚է եինէ անա իդիթապէն՝ Սանա
27 նէ՞ եափտը, կէօղլէրինի նա՞սըլ ատըղ՝ տէտիլէր։ Օ
իտ անլէրէ ճէվապէն՝ Աբղէ շիմտի սէօյլէտիմ վէ
իշիթմէտինիղ, նի՞չինէ թէքբար իշիթմէք իտիթէյօր-
սընըղ. ՛աճէպա սի՞ղ տէ մի անա շայիրա օլմազ
28 իտիթէրսինիղ՝ տէտի։ ՊուՆլար անա շէհ՞մ էտիպ՝
Անըն շայիրտի սէն սին, պիղ իտ Մուսանըն շա-
29 յիրտի իղ։ Պիղ Ալլահըն Մուսայա սէօյլէտիյինի

պիլէրիղ, ամմա պուՆուճ՚ն նէրէտէն օլտըղընը պիլմէ-
30 յիղ՝ տէտիլէր։ Օլ ատէմ անլէրէ ճէվապէն՝ Պու
՛աճայիպ պիր շէյ տիր. ո պէնիմ կէօղլէրիմի ացմըշ
իքէն, սիղ անըն նէրէտէն օլտըղընը պիլմէզսինիղ։
31 Վ՚է պիլտիրիղ քի՝ Ալլահ կիւնահ՝քէարլարը տինկլէ-
մէղ, անճագ պիր քիմսէ միւթթագի օլուպ տա՝
անըն իրատէթինի իճրա էտէրսէ, անը տինկլէր։
32 Պիր քիմսէնին՝ անատան տօղմա քէօրիւն կէօղլէրի-
33 նի ացտըղը էղէլտէն պէրու իշիտիլմէտի. էյէր պու
քիմսէ Ալլահտան օլմասայըտը, պիր շէյ էտէմէղ
34 իտի՝ տէտի։ Անա ճէվապէն՝ Սէն քիւլլիյէն կիւ-
նահլարտա տօղմուշ իքէն, սէ՞ն մի պիղէ թա՛լիմ
էտէրսինն՝ տէյէրէք, անը թարտ էթտիլէր։
35 Յիսուս անը թարտ էթտիքլէրինի իշիթմէքլէ, ա-
նը պուլուպ՝ Սէն Իպնուլլահա իման էտէ՞ր մի սին՝
36 տէտի։ Օլ տախի ճէվապէն՝ Էֆէնտի, քի՞մ տիր
37 քի՝ անա իման էտէյիմ՚ տէտի։ Վ՚է Յիսուս անա՝
Հէմ անը կէօրտիւն, Հէմ տէ սէնին իլէ սէօյլէշէն
38 ո տըր՝ տէտի։ Օլ տախի՝ Իման էտէրիմ, էա Րապպ,
39 տէյէրէք՝ անա սէճտէ էյլէտի։ Վ՚է Յիսուս՝ Պէն
Հիւքմ իչինէ պու տիւնեայա կէլտիմ, թա քի կէօր-
մէյէնլէր կէօրէլէր, վէ կէօրէնլէր քէօր օլալար՝ տէ-
40 տի։ Վ՚է եանընտա պուլունան Ֆէրիսիլէրտէն պա՛-
զըսը պու շէյլէրի իշիթմէտիքլէրինտէ, անա՝ ՛Աճէպա
41 պի՞ղ տախի մի քէօր էղ՝ տէտիլէր։ Յիսուս անլէրէ՝
Էյէր քէօր օլսայըտընըղ՝ կիւնահ՚ընըղ օլմազ իտի.
ամմա շիմտի՝ կէօրիւյօրըղ՝ տէրսինիղ, անըն իչինէ
կիւնահ՚ընըղ պագի տիր՝ տէտի։

ՊԱՊ 10

1 Հապիգաթէն, հապիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ գո-
յունլարըն աղընա գափուտան կիրմէյիպ ատ տի-
կէր մահալատէն կիրէն՝ խըրսըզ վէ հարամի տիր։
2 Ամմա գափուտան կիրէն՝ գոյունլարըն չոպանը տըր։
3 Պունա տաճի գափուճը ատար, վէ գոյունլար անըն
սէտասընը տինկլէր. օղ տաճի քէնտի գոյունլարընը
4 խամլերիյլէ չաղըրըպ՝ անլերի տըշարը չըգարըր։ վէ
քէնտի գոյունլարընը չըգարտըղը զէման՝ էօնլերինճէ
կիտիպ, գոյունլար տաճի անըն սէտասընը թանը-
5 տըղլարը ճիհէթլէ, արտընճա կիտէրլէր։ Ամմա եա-
պանճընըն արտընճա կիթմէյիպ՝ անտէն գաչարլար.
զիրա եապանճըլարըն սէտասընը թանըմազլար։
6 Յիսուս անլերէ պու թէմսիլի սէյլէտի իսկ ատ,
անլեր քէնտիլերինէ սէյլէտիյի շէյլերին նէ տէմէք
7 օլըրզընը ֆէհմ էթմէտիլէր։ վէ Յիսուս թէքրար
անլերէ՝ Հապիգաթէն, հապիգաթէն սիզէ տէրիմ
8 քի՝ գոյունլարըն գափուսը պէն իմ. պէնատէն էվվէլ
կէլէնլերին ճիւմլէսի խըրսըզ վէ հարամի տիրլէր.
9 ամմա գոյունլար անլերի տինկլեմէտիլէր։ Գափու
պէն իմ. էյէր պիր քիմսէ պէնատէն կիրերսէ, խէլաս
10 օլուր, վէ կիրիպ չըգարագ՝ մեր'ա պու։ Խըր-
սըզ չալմազ վէ էօլտիւրմէք վէ թէֆէֆ էթմէքտէն
զայրի պիր սէպէպ իչիւն կէլմէզ. պէն հայաթա մա-
լիք օլմալարը, հաթթա զիյաատէսիյլէ մալիք օլմա-
11 լարը իչիւն կէլտիմ։ Էյի չոպան պէն իմ. էյի չո-
12 պան գոյունլարըն էօլտիւ ճանընը ֆէհմա էտէր։ Լա-
քին գոյունլար քէնտի մալի օլմայընչ՝ չոպան օլմա-
յան՝ պիր իւճրէթլի քիմսէ գուրբանն կէլտիկինի

կէօրտիւքտէ, գոյունլարը պրաղըպ գաչար. գուրբա
13 տաճի գոյունլարը գափըպ տաղըտըր։ Իւճրէթլի
գաչար, չիւնքի իւճրէթլի տիր, վէ գոյունլարը վա-
14 զընճէ էտինմէզ։ Էյի չոպան պէն իմ, վէ պէնիմքի-
լէրի թանըրըմ, պէնիմքիլէր տաճի պէնի թանըր-
15 ըր։ Փէտէր պէնի թանըտըղը միսիլլիւ, պէն տէ
Փէտէրի թանըրըմ, վէ գոյունլարըն էօլընա ճանըմը
16 ֆէտտա էտէրիմ։ Վէ պէնիմ պու աղըլտան օլմայան
պաշգա գոյունլարըմ վար տըր. անլերի տաճի կէ-
թիրմէքլիյիմ կէրէք տիր, վէ պէնիմ սէտամը տինկ-
լէյէճէքլէր. վէ պիր սիւրիւ իլէ պիր չոպան օլաճագ
17 տըր։ Թէքրար ալմազ իւզրէ ճանըմը ֆէտտա էթմի-
18 յիմ իչիւն՝ փէտէր պէնի սեվէր։ Անը պէնատէն քիմ-
սէ ալմազ, ֆագաթ պէն քէնտիլիյիմտէն ֆէտտա
էտէրիմ. անը ֆէտտա էթմէյէ գուտրէթիմ վար,
վէ թէքրար ալմազա գուտրէթիմ վար. պու էմրի
փէտէրիմտէն ահազ էյլէտիմ՝ տէտի։
19 Վէ եինէ պու սէօզլէրին սէպէպինատէն ԵՀՈՒԱ-
20 ԼԷր պէյնինտէ իսթիֆլաֆ վագը՝ օլտու։ Վէ անլեր-
տէն նիչէլերի՝ Մէճնուն վէ տիվանէ տիր. անը նի՞-
21 չիւն տինկլէյօրսընըզ՝ տէրլէր իտի։ Տիկէրլէր իսկ՝
Պունլար մէճնուն սէօզլերի տէյիլ տիր. ճինն քէօր-
լերին կէօզլերինի աչմազա միւգթէտի՞ր մի տիր՝ տէր-
լեր իտի։
22 Վէ ԵՐՈՒՇԱԼԻՄՏԷ ՀԷՅԷԼԷՆ Թաբոտա պայրամը օլ-
23 տու, վէ գըշ իտի։ Վէ Յիսուս Հէյքէլտէ Սիւլէյ-
24 մանըն էյվանընտա կէզէր իքէն, ԵՀՈՒտիլեր անը
իչեվրէ էտէրէք, տէտիլեր քի՝ ճանըմըզը նէ՞ վագ-
թա զատար մա՞ալագտա պրաղըյօրսըն. էյէր Մէ-
25 սիհ սէն իսէն, պիզէ աշիքքարե սէյլէ։ Յիսուս ան-

լերէ ճեվապէն՝ Սիղէ ափօյլէտիմ, լաքին ինանմայը-
սընըզ. փէտէրիմին խամի իլէ իճրա էյլէտիյիմ 'ա-
26 մելլեր պէնիմ հագդըմնա շէհատէթ էտերլեր։ Լա-
քին սիզ ինանմազսընըզ. զիրա սիզէ տէտիյիմ կի-
27 պի՝ պէնիմ գօյունլարըմնան տէյիլ սինիզ, Պէնիմ
գօյունլարըմ ափտամը տինկլերլեր, պէն տախի ան-
28 լերի Թանըրըմ, վէ պէնիմ արամմա կելերլեր։ Վէ
պէն անլերէ Հայաթ ը էպէտիյէ վերերիմ, վէ իլ էլ
էպէտ հելաք օլմայաճագլար տըր, վէ անլերի պէ-
29 նիմ էլինտէն քիմսէ գափմայաճագ տըր։ Անէրէ պա-
նա վերէն փէտէրիմ ճիւմլեատէն պէօյիւք տիր,
վէ փէտէրիմին էլինտէն քիմսէ գափմաղա գաատը տէ-
30 յիլ տիր։ Պէն վէ փէտէր պիր իլ՝ տէտի։
31 Օլ վագըթ եհօուտիլէր անը Թաշլամագ իւզրէ
32 երինէ Թաշլար գալտրրտրլար։ Յիսուս անլերէ ճէ-
վապէն՝ Սիղէ փէտէրիմ Թարաֆընտան նիչէ էյի
'ամելլեր կէօսթէրտիմ, անլերին Տա՞նկըսը իչիւն
33 պէնի Թաշլայօրսընըզ՝ տէտի։ Եհօուտիլէր անա ճէ-
վապ վէրիւ՝ Սէնի էյի 'ամել իչիւն տէյիլ, անճագ
քիւֆր իչիւն, վէ սէն ինսան իքէն քէնտինի Աղլահ
մագամընա գօտրդըն իչիւն Թաշլարըզ՝ տէտիլէր։
34 Յիսուս անլերէ ճեվապ վէրտի քի՝ Շէրի'աթընըզտա՝
պէն, Սիզ իլահլար սընըզ տէտիմ՝ տէյիւ մուհար-
35 բեր տէյի՞լ մի։ Էյէր Աղլահըն քէլամընըն վարիա
օլտրդը քիմսէլերէ իլահլար տէտի խսկ, (վէ քիթա-
36 պըն նէսխի մուհալ տըր,) փէտէրին Թագտիս է-
տիպ՝ տիւնեայա իրսալ էյլէտիյի զաթա Իպնուվ-
լահ իմ տէտիյի իչիւն սիզ ֆիւֆր էտիյօրսընըզ տի՞ր
37 մի սինիզ։ Էյէր փէտէրիմին 'ամելլերինի իճրա էթ-
38 մէզսէմ, պանա ինանմայընըզ։ Ամմա էյէր իճրա է-

տերսէմ, պանա ինանմազսանըզ օլ 'ամելլերէ ինա-
նընըզ. Թա քի՝ փէտէր պէնատ, պէն տախի անատ
խայիմի ֆէհմ էտիպ՝ իման էտեսինիզ։
39 Պունուն իւզէրինէ Թէքրար անը Թուէթմագ խա-
40 Թէտիլէր խսկ տէ, էլլէրինտէն գուրթուլտու։ Վէ
երինէ իրատանըն էօթէ Թարաֆընտա Եուհաննանըն
մուգատտէմա վաֆիթիպ էթտիյի մահալէ կիտիպ
41 օրատա իգամէթ էյլէտի։ Վէ նիչէ քիմսէլեր էա-
նընա կելիպ՝ Ֆիլ վագը՝ Եուհաննա հիչ պիր մի'-
ճիզէ իճրա էթմէտի, լաքին Եուհաննանըն պունուն
հագդընտա ճիւմլէ սէօյլէտիյի հագդ իսիչ՝ տէտի-
42 լեր. Վէ օրատա նիչէլեր անա իման էթտիլեր։

ՊԱՊ 11

1 Վէ Մէրեեմ իլէ հէմշիրեսի Մարթանըն քէօյիւ
Պէյթ'անիա էհուլէնտէն՝ Լա'զար նամընտա պիր
2 քիմսէ խաստա իտի։ Վէ դարնատաչը Լա'զար խաս-
Թա օլան Մէրեեմ Բապպը խօշ բո՛իհալը եազ իլէ
մէսհ էտիպ՝ այագլարընը սաչլարը իլէ սիլմիշ օլան
3 խաթունե իտի։ Իմտի հէմշիրէլերի՝ Եա Բապպ, իշԹէ
սէվտիյին քիմսէ խաստա տըր՝ տէյիւ անա խապէր
4 կէօնտէրտիլեր։ Վէ Յիսուս պունու իշիթտիքտէ,
Պու էօլիւմ խաստալըզը օլմայըպ, անճագ Իպնուվ-
լահ անըն վասըթասըյլէ Թէմճիտ օլունմագ իւզրէ
5 Աղլահըն մէճտի իչիւն տիր՝ տէտի։ Վէ Յիսուս
Մարթայը վէ հէմշիրեսի իլէ Լա'զարը սէվտը իտի։
6 Վէ անըն խաստա օլտրդընը իշիթտիյինտէ պու-
լունտրդը մահալտէ իքի կիւն տահա մէքս էտիպ,
7 Պա'տէհու շայիրտլերինի՝ Ենինէ Եհուտիյէյէ կի-
8 տելիմ՝ տէտի։ Շայիրտլերի անա՝ Եա Մու'ալլիմ,

Եհովաիլէը սէնի շիմոի թաշլամաղա գատա էսի-
յօրլար իսի, երինէ օրայա՞ մը կիսէբսին՝ տէսիլէը։
9 Յիսուս ճէվապէն՝ կիւնիւն օն իքի սա՛աթը ե՞օդ մը.
էյէը պիր քիմսէ կիւնիւզ կէզէրսէ՝ սիւրչմէզ. զի-
10 բա պու տիւնեանէն նուրրըը կէօրիւր։ Ամմա էյէը
պիր քիմսէ կէճէչէյին կէզէրսէ՝ սիւրչէր. զիբա քէն-
11 սինէ նուր եօզ տրր՝ տէսի։ Պու շէյլէրի սէյլէ-
տիքտէն սօնկրա անլէրէ՝ Տօսթրմըզ Լա՛զար ույու-
մըշ տրր, ամմա պէն անը ույանարրմաղա կիտիյօ-
12 րըմ՝ տէսի։ Շայիրտլէրի տաիսի՝ Էա Բապպ, էյէը
13 ույումըշ իսէ չիֆա պուլուր՝ տէտիլէը։ Լաքին Յի-
սուս վէֆաթը հագդընտա սէյլէմիշ, ամմա անլէր
ույգու ույումասընտան պահա էսիյօր զաննընտա
14 իտիլէը։ Օզ զէման Յիսուս անլէրէ աշիքտարէ օլա-
15 րագ՝ Լա՛զար վէֆաթ էթմիշ տիր. վէ օրատա
պուլունմատըգընա սիզին իչիւն սէվինիրիմ քի՝ իման
16 էտէսինիզ. ֆագաթ էանընա կիտէլիմ՝ տէսի։ Ի-
քիզ տէնիլէն Թօմա ըէֆիդի պուլունան շայիրտլէ-
րէ՝ Պիզ տաիսի կիտիպ անըն իլէ պէրապէր վէֆաթ
էտէլիմ՝ տէսի։
17 Վէ Յիսուս կէլտիքտէ անը տէօրթ կիւնտէն պէ-
րու գապրտա էաթար պուլտու։
18 Վէ Պէյթ՛անիա Եէրուշալիմէ էագըն՝ էա՛նի Թագ-
19 րիպէն օն պէշ օգ աթըմը մէսաֆէտէ օլուպ, Եհ-
ովաիլէրտէն չօգ քիմսէլէը գարնտաշլարընտան աօ-
լըսը Թա՛զիյէ իչիւն Մարթա իլէ Մէրիէմին նէզ-
20 տինէ կէլմիշլէր իսի։ Իսմի Մարթա՝ Յիսուս կէլի-
յօր տէյիս իչիւնիքտէ, անը խաթիդպալէ չըգտը.
21 Մէրիէմ իսէ խանէտէ օթուրտույօր իսի։ Օզ վա-
գըթ Մարթա Յիսուսա՝ Էա Բապպ, էյէը սէն պու-

րատա օլսայըտըն, գարնտաշըմ վէֆաթ էթմէզ իս-
22 տի. Լաքին շիմոի պիլէ Ալլահտան հէր նէ տիլէր-
սէն, Ալլահըն սանա վէրէճէյինի պիլէրիմ՝ տէսի։
23 Յիսուս անա՝ Գարնտաշըն գըյամ էտէճէքտ տիր՝
24 տէսի։ Մարթա անա՝ Պիլիրիմ քի՝ եէվմ իւլ ա-
խիրտէ, գըյամէթտէ գըյամ էտէճէքտ տիր՝ տէ-
25 տի։ Յիսուս անա՝ Գըյամէթ վէ հայաթ պէն
իմ. պանա իման էտէն ֆէվմ օլսա պիլէ, հայաթ-
26 տա օլաճագ տրր. վէ հէր հայաթտա օլուպ պա-
նա իման էտէն իւ էվ էպէտ ֆէվմ օլմայաճագ
27 տրր. պունա իննանը՞ր մը սըն՝ տէտի։ Անա՝ Պէլի,
էա Բապպ, պէն սէնին տիւնեայա կէլէճէքը օլսն
Մէսիհ Խաիռուլլահ իսիյինէ իման էթտիմ՝ տէտի։
28 Վէ պու շէյլէրի սէյլէտիքտէն սօնկրա, կիտիպ
հէմշիրէսի Մէրիէմի կիզլիճէ չաղըրարագ, Մու՛ալ-
29 լիմ կէլտի, վէ սէնի խոթէյօր՝ տէտի։ Մէրգումէ
իչլիթտիյի կիպի, ՚ալ էվ ՚ագէլէ գալգըպ անը էա-
30 նընա կէլտի։ Յիսուս իսէ տահա քէօյէ կէլմէմիշ
օլուպ՝ Մարթանըն քէնտինի խաթիդպալէ չըգտըղը
31 մահալտէ իտի։ Խանէտէ Մէրիէմ իլէ պէրապէր
օլուպ՝ անա թա՛զիյէ էտէն Եհովաիլէը իսէ մէր-
գումէնին ՚ալ էվ ՚ագէլէ գալգըպ տրշարը չըգտըղը-
նը կէօրտիւքլէրինտէ, Աղլամագ իչիւն գապրա կի-
32 տիյօր՝ տէյէրէք՝ անըն արտը սըրա կիթմտիլէր։ Մէր-
էեմ տահի Յիսուսըն պուլունտըղը մահալէ կէլիպ
անը կէօրտիւքտէ, այագլարընա գափանարագ, ա-
նա՝ Էա Բապպ, էյէր սէն պուրատա օլսայըտըն,
33 գարնտաշըմ վէֆաթ էթմէզ իտի՝ տէտի։ Վէ Յի-
սուս անըն աղլաատըգընը վէ պէրապէր կէլէն Եհովա-
իլէրին աղլաատգլարընը կէօրտիւքտէ, տէրուհալն-

34 տէն ահ չէքիպ միւղթարիպ օլարագ , Անը նէ՞րէյէ
գօտընըզ՝ տէտի . անա՝ Էֆէնտի , կէլ տէ պագ՝
35 տէտիլէր ։ Յիսուս աղլատը ։ (36) Պունուն իւզէրի-
նէ ԵԷհուատիլէր՝ Պագընըզ , անը նէ տէրէճէ սէվէր
37 իմիշ՝ տէտիլէր ։ Պա՛զլարը իսէ՝ Ա՛մանըն կէօզլէրի-
նի աչան պու զաթ պունուն վէճաթ էթմէմէսի ի-
38 չիւն պիր շէյ եափա՞մազ մը իսի՝ տէտիլէր ։ Վէ
Յիսուս էնինէ տէրուհինտէն ահ չէքէրէք , գապրա
կէլսի . պու տախի պիր մաղարա օլուպ՝ իւզէրինէ
39 պիր թաշ գօնուլմըշ իսի ։ Յիսուս՝ Թաշը գալար-
ըրընըզ՝ տէտի . մարթէվէճֆանըն հէմշիրէսի Մարթա
անա՝ Եա Բապպ , շիմտիյէ գատար թէ՛ափճիւն
էթմիշ տիր , զիրա տէօրթ կիւնլիւք տիր՝ տէտի ։
40 Յիսուս անա խիթապէն՝ Սանա՝ Էյէր իման եաէր-
սէն , Ալլահըն ճէլալինի կէօրճէքսինի՝ տէ՞մէտիմ
41 մի , տէտի ։ Իմտի [մէյթին եաթտըղը եէրտէն]
թաշը գալարրարլար . Յիսուս տախի եօգարրյա նա-
զար էտէրէք տէտի քի՝ Էյ փէտէր , պէնի իսթի-
42 ճապէթ էթմիյինի իչիւն սանա շիւքր էտէրիմ . վէ
պէնի տա՛իմա իսթիճապէթ էյլէմիյինի պէն պի-
լիր իտիմ . լաքին պէնի սէն իրսալ էյլէտիյինէ ի-
նանմալարը իչիւն՝ էթրաֆըմտաս տուրան խալգ սէ-
43 պէլինտէն սէօյլէտիմ ։ Վէ պու շէյլէրի սէօյլէտիք-
տէն սոնկրա , պիւլէնտ ավազլէ՝ Էյ Լա՛զար , տը-
44 շարը չըգ՝ տէյիւ նիտա էյլէտի ։ Վէ մարթէվէճֆա
այագլարը իլէ էլլէրի քէֆին իլէ պաղլը , վէ եիւ-
զիւ մէնտիլ իլէ սարըլմըշ օլարագ չըգարը . Յիսուս
անլէրէ՝ Պաղլարընը չէօզիւպ պրաղընըզ , կիթսին՝
տէտի ։
45 Օլ զէման Մէրեէմին նէզտինէ կէլէն ԵԷհուատիլէր-

տէն նիչէլէրի [Յիսուսըն] էթմէյի շէյլէրի միւշա-
46 հէտէ էթմէլէրիյլէ անա իման էթմիլէր ։ Ամմա
պա՛զլարը ֆէրիսիլէրէ վարըպ՝ Յիսուսըն էթմէյի
շէյլէրի անլէրէ նագլ էթմիլէր ։
47 Պունուն իւզէրինէ պաշ քահինլէր իլէ Ֆէրիսի-
լէր պիր մէճլիս ճէմ՝ էտիպ՝ Պիզ նէ՞ էափըյօրըզ ,
զիրա պու ատէմ չօգ միւ՛ճիզաթ իճրա էտիյօր ։
48 Էյէր անը պէօյլէ պրագասագ՝ անա հէր քէս իման
էտէճէք , Րօմալըլար տախի կէլիպ՝ հէմ եէրիմիզի
վէ հէմ միլլէթիմիզի գալարրաճագլար՝ տէտիլէր ։
49 Վէ Գայաֆա նամ քիմսէ՝ անլէրտէն պիրի օլարագ՝
օլ սէնէտէ քահինի ի ա՛զամ օլարըզ հալտէ , անլէ-
50 րէ՝ Սիզ հիչ պիր շէյ պիլմէզսինիզ . վէ հէմ տա-
խի պիւթիւն միլլէթին հէլաք օլմամասը իչիւն գավմ
եօլընա պիր ատէմին եօլմէսի պիզէ ֆա՛իտէլի օլ-
51 արըզնը տիւշիւնմէզսինիզ՝ տէտի ։ Վէ պունու քէն-
տիլիյինտէն սէօյլէմէտի . ֆագաթ օլ սէնէտէ քահի-
նին ի ա՛զամ օլարըզը հալտէ , միլլէթ իչիւն Յիսու-
52 սըն էօլէճէյինի , վէ եալնըզ օլ միլլէթ իչիւն տէ-
սիլ , անճագ տաղըլմըշ օլան Էվլատ Ուլահը պիր
եէրէ ճէմ՝ էթմէք իչիւն էօլէճէյինէ վահի իլէ էթ-
պար էյլէտի ։
53 Վէ օլ կիւնտէն սոնկրա անըն գաթլինէ մէշվէ-
54 րէթ էթմիլէր ։ Պունուն իչիւն Յիսուս ԵԷհուատիլէ-
րին արասընտա արթըգ ա՛լէնէն կէզմէյիպ՝ օրատան
պէրբիյէյէ եագըն պիր մահալէ , եա՛նի Էֆրայիմ
նամ շէհրէ վարըպ՝ շայէրտալէրի իլէ պէրտագէր օրա-
տա իգամէթ էթտի ։
55 Վէ ԵԷհուատիլէրին ֆըսհը թէգարրուպ էթմէքլէ՝
օլ ճիվարտէն չօգ քիմսէլէր քէնտիլէրինի թահթհիր

56 իչիւն ֆըսհտան էվվել Եէրուշալիմէ չըգտըլար ։ Վէ
Յիսուսը արայարագ , հէյքէլտէ տուրուպ պիրի պի-
բինէ՝ Սիզէ նա՞սըլ կէօրիւնիւր , 'աճէպա պայրամա
57 կէ՞լմէյէճէք մի տէրլեր իտի ։ Վէ պաշ քահինլէր
իլէ ֆէրիսիլէր անը Թուէմադ իչիւն , պիր քիմսէ
էյէր անըն նէրէտէ օլըդուընը պիլիրսէ , խապէր վեր-
սին՝ տէյիւ էմր էթմիշլեր իտի ։

ՊԱՊ 12

1 Վէ Յիսուս ֆըսհտան ալթը կիւն էվվել , Պէյթ-
'անիայա , եա'նի վէֆաթ էթմիշ օլուպ տա քէն-
տիսինին էմմաթտան իչէա էթտիչի Լա'զարըն պու-
2 լունտուդը մահալէ կէլտի ։ Վէ անա օրատա պիր
զիյաֆէթ էթտիլեր , վէ Մարթա խըտմէթ էտիպ՝
Լա'զար տախի անըն իլէ պէրապեր սոֆրատա օ-
3 թուրանլարտան պիրի իտի ։ Վէ Մէրեէմ պիր լիտ-
րա զիդըյմէթ խալիս նարտին եաղը ալըպ՝ Յիսու-
սըն այագլարընա սիւրերէք , քէնտի սաչլարը իլէ ա-
նըն այագլարընը սիլտի . խանէ տախի եաղըն բա'ի-
4 հասը իլէ տոլատու ։ Օլ վագըթ շակիրտլէրինտէն պի-
րի եա'նի անը էլէ վէրէճէք օլան Սիմ'օն օղլու Ի-
5 խարիօթի Եէհուտա՝ Պու եաղ նի՞չիւն իւչ եիւզ
տինարա սաթըլըպ ֆուգարայա վէրիլմէտի՝ տէտի ։
6 Պուննու տախի ֆուգարայը գայրըտըդը իչիւն տէյիլ ,
անճագ խըրսըզ օլուպ վէ քիսէ քէնտինտէ պուլուս-
նարագ , իչինէ գոնուլանը թաշըտըդը իչիւն՝ տէտի ։
7 Պուննուն իւզէրինէ Յիսուս՝ Անը պրագ , տէքն օ-
8 լունաճաղըմ կիւն իչիւն սագլամըշ սըր ։ Զիրա ֆու-
գարա տա՛իմա սիզին իլէ պէրապեր պուլունուպ ,
ֆէն տա՛իմա սիզին իլէ պէրապեր տէյիլ իմ՛ տէտի ։

9 Իմտի Եէհուտիլէրտէն վաֆիր խալգ անըն օրա-
տա օլըդըղընը տույմուպլէ , եալընըզ Յիսուս իչիւն
տէյիլ , անճագ Էմմաթտան իչէա էթտիչի Լա'զա-
10 րը տախի կէօրմէկը իւզրէ կէլտիլեր ։ Պաշ քահին-
լէր իսէ Լա'զարըն տախի գաթլի իչիւն մէշվէրէթ-
11 էթտիլեր ։ Զիւնքի անըն սէպէպիյլէ Եէհուտիլէրտէն
չօգ քիմսէլեր կիտիպ՝ Յիսուսա իման էտէրլեր իտի ։
12 Էրթէսի կիւն պայրամ իչիւն կէլմիշ օլան վաֆիր
խալգ Յիսուսըն Եէրուշալիմէ կէլմէքտէ օլըդըղընը ի-
13 շիտիպլէրիյլէ , խուրմա տալարը ալարագ , անը խա-
թթիդպալէ չըգըպ՝ Օսաննա , Բաշպաղն իսմիյլէ կէլէն
Իսրայէլին մէլիյի միւպարէք օլսուն՝ տէյիւ Նիտա
14 էտէրլեր իտի ։ Վէ Յիսուս պիր քիւչիւք մէրքէպ
15 պուլուպ՝ անա բաքիպ օլտու . Նէթէքիմ , Էյ Սիօն
գըզը , գօրգմա , իչթէ Մէլիյին մէրքէպ սըփասընա
բաքիպ օլարագ կէլիյօր՝ տէյիւ մուհարրէր տիր ։
16 Լաքին անըն շակիրտլէրի պունու էվվէլտա անկլամա-
տըլար իսէ տէ , Յիսուս իճլալ օլունտըգտան սոնկ-
րա , օլ զէման պու շէյլէրին անըն Հագգընտա մու-
հարրէր օլըդըղընը , վէ քէնտիլէրինին անա պու շէյ-
17 լէրի էթտիքլէրինի խաթըրլատըդընա կէթիրտիլեր ։ Վէ
անըն իլէ պէրապեր պուլունան խալգ՝ Լա'զարը գապր-
տան չաղըրըպ էմմաթտան իչէա էթտիչինէ շէ-
18 հատէթ էտէրլեր իտի ։ Պու սէպէպտէն անըն պու
մու'ճիզէյի իճրա էյլէմիշ իսիյինի իշիթմիշ օլմալա-
19 րըյլէ , խալգ անը խաթթիդպալէ չըգտը ։ Օլ վագըթ
ֆէրիսիլեր պիրի պիրինէ՝ Հիչ պիր ֆա՛իտէ էթմէ-
սիյինիզի կէօրի՞յօր մը սընըզ . իշթէ 'ալէմ արագ
սըրա կիթտի՝ տէտիլեր ։
20 Վէ պայրամտա սէճտէ գելմիշլա չըգանլար ար-

21 սընտա պա'զը Եուհաննիլէը վար իսի՝ Պուն̈լար ձէ-
լլելին Պէյթսայտա յէհրինաէն օլան Ֆիլիպպոսըն եա-
նընա կելիպ, անա՝ Նֆիէնտի, Յիսուսը կէօրմէք իս-
22 Թէրիզ՝ տէյիս բէճա էթտիլէը։ Ֆիլիպպոս կելիպ
Անտրաոսա սէօյլէտի, վէ Անտրաոս իլէ Ֆիլիպպոս
23 տախի Յիսուսա սէօյլէտիլէը։ Վէ Յիսուս անլէրէ
ճէվապէն տէտի քի՝ Ման իւլ ինսանըն իճլալ օլու-
24 նաճաղը սա'ատի կելտի։ Համիդաթէն, Համիդա-
թէն սիզէ տէրիմ քի՝ պուղտայ տանէսի եէրէ տիւ-
շիւպ էօլմէտիքճէ՝ եալնըզ դալըը, ամմա էօլիւր-
25 սէ՝ չօգ մահսուլ վէրիր։ Քէնտի ճանըն սեվէն՝ ա-
նը զայ՝ էտէճէք տիր, վէ պու տիւնեատա քէնտի
ճանընա պուղղ էտէն՝ անը Համաթ ը էպէտիյէ ի-
26 չիւն հըքդ էտէճէք տիր։ Նյէր պիր քիմսէ պանա
խըտմէթ էտէրսէ, արտըմճա կէլտին, վէ պէն նէ-
րէտէ իսէմ, խըտմէթքէարըմ տախի օրատա օլու-
ճագ տըր. Էյէր պիր քիմսէ պանա խըտմէթ էտէր-
27 սէ, փէտէր անը միւշերրէֆ դրլար։ Շիմտի ճանըմ
միւղթարիպ օլմուշ տըր, վէ նէ՞ տէյէյիմ. Էյ փէ-
տէր, պէնի պու սա'աթտան դուրթար. լտրին պու
28 սա'աթա պուննուն իչիւն կելտիմ։ Նյ փէտէր, քէն-
տի խմմինի թա'ղիղ էյլէ. օլ վադըթ սէմատան՝
Հէմ թա'ղիղ էյլէտիմ վէ հէմ տէ թա'ղիղ էյլէ-
29 յէճէյիմ՝ տէյիս պիր սէտա կելտի. Հազըր պու-
լունուպ իշիտէն խալդ տախի՝ Նէօք կիւրլէտի՝ տէ-
յիպ, պաշդալարը՝ Անա պիր մէլէք սէօյլէտի՝ տէ-
30 տիլէը։ Յիսուս ճէվապէն՝ Պու սէտա պէնիմ իչիւն
31 տէյիլ, անճագ սիզին իչիւն կելտի։ Շիմտի պու
տիւնեանըն հիւքմիւ օլույօր. շիմտի պու տիւնեա-
32 նըն բէ՛իսի խարիճէ ատթըլաճագ տըր։ Վէ պէն եէր-

տէն եիւքսէյէ գալտըրըլտըղըմսա, ճիւմլէյի քէնտի-
33 տիմէ չէքէճէյիմ՝ տէտի։ Վէ պուննու՝ նէ տիւրլիւ
34 էօլիւմ իլէ էօլէճէյինի իսմա իչիւն սէօյլէտի։ Խալդ
անա ճէվապէն՝ Պիզ շէրի'աթտան՝ Մէսիհին իլ էլ
էպէտա պագի օլաճաղընը իշիթտիկ, վէ սէն նա՞սըլ
Իսն իւլ ինսան եիւքսէյէ գալտըրըլմազ կէրէք տիր՝
տէրսին. պու Իսն իւլ ինսան քի՞մ տիր՝ տէտիլէը։
35 Յիսուս անլէրէ՝ Տահա պիր ազ վադըթ նուր սիզին
իլէ տիր. Նուր սիզտէ պուլունտուղճա եիւրիւյիւ-
նիւղ, օլմայա քի զուլմէթ սիզի իհաթէ էտէ. զի-
րա զուլմէթտէ կէզէն նէրէյէ կիթթիյինի պիլմէզ։
36 Նուր սիզտէ պուլունտուղճա նուրա իման էտինիզ,
Թա քի էհլ ի նուր օլասընըզ՝ տէտի։ Յիսուս պու
շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սոնկրա, կիտիպ անլէրտէն
իխթիֆա էյլէտի։
37 Վէ հէր նէ գատար էօնլէրինտէ պու գատար 'ա-
լամէթլէրը կէօսթէրմիշ իսի իսէ տէ, էհնէ անա ի-
38 նան էթմէզլէր իսի. Թա քի Իշա'էա փէյղամպէ-
րին՝ Էա Րապպ, վէրտիյիմիզ խապէրէ քի՞մ հինան-
տը, վէ Րապպին պազուսը քիմէ՞ աշիքտար օլտու՝
39 տէյիս սէօյլէտիյի քէլամ իթմամ օլուճա։ Պու-
նուն իչիւն իման էտէմէտիլէր. զիրա Իշա'էա էհնէ՝
40 Անլէրին կէօզլէրինի ա'մա վէ գալպինի զալիզ էթ-
տի, օլմայա քի կէօզլէրի իլէ կէօրիւպ գալպէն
ֆէհմ իլէ տէօնէլէր, պէն տախի անլէրէ շիֆա վէ-
41 բէյիմ՝ տէտի։ Անըն ճէլալինի կէօրիւպ Համդընտա
խապէր վէրտիյի զէմանի Իշա'էա պու շէյլէրի սէօյ-
42 լէտի։ Պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր բու՞էսատան չօգ
քիմսէլէր անա իման էթտիլէր, անճագ ճէմա'աթ-
տան իխրաճ օլունմամագ իչիւն, ֆէրիսիյիլէր սէպէ-

43 պինտէն իգբար էթմէղլէր իտի։ Զիրա ինսանըն 'իզ-
ղէթինի Աղլատըն 'իզղէթինտէն զիյատէ սէվտիլէր։
44 Վ.է Յիսուս նիտա էտիպ տէտի քի՝ Պանա իման
էտէն պանա տէյիլ, ամմա պէնի իրսալ էտէնէ ի-
45 ման էթմիշ օլսուբ։ Վ.է պէնի կէօրէն պէնի իրսալ
46 էտէնի կէօրմիշ օլսուբ։ Պանա հէր իման էտէնին
զուլմէթտէ գալմամասը իչուն, պէն տիւնեայա նուր
47 կէլմիմ։ Վ.է էյէր պիր քիմսէ սէօզլէրիմի իշիտիպ
տէ ինանմազսա, պէն անը հիւքմ էթմէմ. զիրա
տիւնեայը հիւքմ էթմէք իչուն տէյիլ, ամմա տիւն-
48 եայը խէլասս էթմէք իչուն կէլմիմ։ Պէնի թահղիր
էտիպ՝ սէօզլէրիմի գապուլ էթմէյէնի հիւքմ է-
տէն վար սրը. պէնիմ սէօյլէտիյիմ քէլամ անը
49 էէվմ իւլ ախիրտէ հիւքմ էտէճէք տիր։ Զիրա պէն
քէնտիլիյիմտէն սէօյլէմէտիմ. լաքին պէնի իրսալ
էտէն փէտէր նէ տէյէճէյիմի վէ նէ սէօյլէյէճէյիմի
50 պանա քէնտիսի էմր էյլէտի։ Պէն տաիխ անըն էմ-
րինին հայաթ ը էպէտիյէ օլսրդընը պիլիրիմ. պու-
նուն իչուն հէր նէ սէօյլէրսէմ, փէտէրին պանա տէ-
տիյի կիպի սէօյլէրիմ։

ՊԱՊ 13

1 Ցրսհ պայրամընտան էվվէլ, Յիսուս պու տիւնեա-
տան փէտէրէ իննիդալ էթմէք իչուն քէնտի սա-
'աթընըն կէլմիյինի պիլմէքլէ, տիւնեատա օլան
քէնտիսինքիլէրի սէվմիշ օլարագ, անլէրի նիհայէ-
թէտէք սէվտի։
2 Վ.է ագշամ Թա'ամը օլուհնճա, (Շէյթան հալա
Սիմ'օն օղլու Իսխարիօթի Եհուտանըն գալպինէ
3 անը էլէ վէրմէսինի իյդա էթմիշ օլարագ,) Յիսուս

փէտէրին հէր շէյի քէնտի էլլէրինէ Թէալիմ էթտի-
րինի վէ Աղլատան կէլմիշ վէ Աղլատա կիթմէք
4 իւզրէ օլտրդընը պիլմէքլէ, Ագշամ Թա'ամընտան
գալգըպ էլլիսէսինի պիր Թարաֆա գօյարագ, պիր
5 փէշքիր ալըպ գուշանտը։ Պա'տէհու լէյհնէ սու գօ-
յուպ՝ շայիրտալէրին այագլարընը էրյգամադա, վէ
գուշանմըշ օլտրդը փէշքիր իլէ սիլմէյէ պաշլատը։
6 Իմոն Սիմ'օն Պետրոսա կէլտիքտէ, օ անա՝ Եա
Րապպ, պէնիմ այագլարըմը սէ՞ն մի էրյգայաճագ
7 սըն՝ տէտի։ Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պէնիմ էթտի-
յիմի սէն շիմտի պիլմէզսէն, ամմա սօնկրա անկլա-
8 յաճագսըն՝ տէտի։ Պետրոս անա՝ Պէնիմ այագլա-
րըմը էպէտէն էրյգամայաճագսըն՝ տէտի։ Յիսուս
անա ճէվապէն՝ Էյէր սէնի էրյգամադսամ, պէնիմ
9 իլէ նասիպսին եօգ սրը՝ տէտի։ Սիմ'օն Պետրոս անա՝
Եա Րապպ, եալնըզ այագլարըմը տէյիլ, ամմա էլլէ-
10 րիմի վէ պաշըմը տաիխ Եչ֊՝ տէտի։ Յիսուս անա՝
Երյգանմըշ քիմսէ այագլարընըն էրյգանմասընտան
զայրի պիր շէյէ միւհթաճ տէյիլ սրը, չիւնքի քիւլ-
լէյէն փաք սրը. սիզ տաիխ փաք սընրդ, լաքին
11 ճիւմլէնիզ տէյիլ՝ տէտի. Զիրա քէնտինի էլէ վէ-
րէճէք քիմսէյի պիլիր իտի. անըն իչուն՝ ճիւմլէնիզ
12 փաք տէյիլ սինիզ՝ տէտի։ Վ.է անլէրին այագլարը-
նը էրյգայրդ՝ էլլիսէսինի ալտրգտատն սօնկրա, ե-
տէ սօֆրայա օթուրուպ անլէրէ տէտի քի՝ Սիզէ նէ
13 էթտիյիմի անկլա՞յօր մրսրնրդ։ Սիզ պանա՝ Մու'ալ-
լիմ վէ Րապպ Թէամիյէ էտէրսինիզ, վէ էյի տէր-
14 սինիզ. զիրա էօյլէ իմ։ Իմոն պէն Րապպ վէ Մու-
'ալլիմինիզ օլտրդըմ հալտէ՝ այագլարընըզը էրյգա-
տըմ իսէ, պիրի պիրինիզին այագլարընը էրյգամադ

15 սիզե կերեք տիր։ Զիրա սիզե պիր էօրնէք վերտիմ
քի՝ սիզ տախի պէնիմ սիզե էյլէտիյիմ կիպի էյ-
16 լէյսինիզ։ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզե տե-
րիմ քի՝ Գուլ էֆէնտիսինտէն վե իրսալ օլունան
17 իրսալ էտէնտէն պէօյիւք տէյիլ տիր։ Պունլարը
պիլտիքտէն սօնկրա իճրա էյլէտիյինիզ Հալաե նէ՞
18 միւպարէք սինիզ։ Ճիւմլէնիզին Հագդընտա սեօյլե-
մէյօրում. պէն ինթիհասդ էթտիքլէրիմի պիլիրիմ.
լաքին՝ պէնիմ իլե էքմէք նէյլէն էօքչէսինի իւզէրիմէ
գալտըրսըդ՝ տէյիւ մուհարրէր օլսըն քէնտի էթմամ
19 օլմէնա։ Վ՚ագը՝ օլմազտան էվվէլ շիմտի սիզե սեօյ-
լէրիմ, Թա քի վագը՝ օլտըդը զէմման պէն իսկիմէ
20 ինանասընըդ։ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզե տե-
րիմ քի՝ պէնիմ իրսալ էտէճէյիմ քիմսէյի գապուվ
էտէն՝ պէնի գապուվ էթմիշ օլուր, վե պէնի գա-
պուվ էտէն պէնի իրսալ էտէնի գապուվ էթմիշ օ-
լուր։

21 Ցիսուս պու շէյլէրի սեօյլէտիքտէ, տէրուէնինտէն
միւթթաբիսլ օլուպ շէհատէթ էտէրէք՝ Հագիգա-
թէն, հագիգաթէն սիզե տերիմ քի՝ սիզտէն պիրի
22 պէնի էլե վերէճէք տիր՝ տէտի։ Պունուն իւզէրինէ
շայիրտըլեր քիմին Հագդընտա սեօյլէտիյինէ շիւպհէ
23 էտերէք, պիրի պիրինէ պագըյօրլար իտի։ Վ՚է շա-
յիրտըլերինտէն Ցիսուսուն սեվտիյի քիմսե Ցիսուսուն
24 էտանընտա օթուրտույօր իտի։ Վ՚է Սիմ՚օն Պետրոս՝ Հագ-
դընտա սեօյլէտիյի քիմսէնինի քիմ իտիյինի սոռ՚ալ
25 էթսինի՝ տէյիւ անա իշարէթ էթտի։ Օլ տախի Ցի-
սուսուն կէօքսիւնէ տայանըպ անա՝ Եա Բապպ, քի՞մ
26 տիր՝ տէտի։ Ցիսուս ճէվապէն՝ պէն լօգմայը պաթը-
րըպ քիմե վերիրսեմ, օ տըր՝ տէտի. վե լօգմայը պա-

Թըրըպ՝ Սիմ՚օն օղլու Իսխարիօթի Եէհուտայա վեր-
27 մի։ Վ՚է պու լօգմատան սօնկրա Շէյթան անըն
տէրուէնինէ կիրտի. Ցիսուս տախի անա՝ Իտէճէյինի
28 սերի՚էն էյլէ՝ տէտի։ Ամմա պունու անա նէ իչիւն
սեօյլէտիյինի սօգրատա օթուրանլարըն հիչ պիրի
29 անկլամատը. Զիրա պա՚զըլարը՝ քիսե Եէհուտատա
օլտըդը իչիւն, Ցիսուս անա՝ Պայրամտա պիզե լա-
զըմ օլան շէյլէրի սաթուն ալ, եահօտ ֆուգարա-
30 յա պիր շէյ վեր՝ տէյօր զանն էթտիլեր։ Օլ տախի
լօգմայը ալտըդը կիպի տըշարը չըգտը, վե կէճէ իտի։
31 Վ՚է օ չըգտատան սօնկրա, Ցիսուս տէտի քի՝
Շիմտի իպն իւլ ինսան թա՚զիզ օլունուպ՝ Ալլահ
32 տախի անտե թա՚զիզ օլունտու։ Էյսեր Ալլահ ան-
տե թա՚զիզ օլունտու իսե, Ալլահ տախի անը քէն-
տինտե թա՚զիզ էտիպ՝ թէզ անը թա՚զիզ էյլէյե-
33 ճէք տիր։ Էյ չօճուգլար, տատա պիր ազ վագըթ
սիզին իլե իմ. պէնի արայտճագսընըզ, վե Եէհու-
տիլերե՝ պէնիմ կիթթիյիմ եէրե սիզ կէլէմէզսի-
նիզ՝ տէտիյիմ կիպի, շիմտի սիզե տախի սեօյլե-
34 բիմ։ Սիզե եէնի պիր էմր վերիբիմ քի պիրի պիրի-
նիզի սեվէսինիզ. պէն սիզի սեվտիյիմ կիպի՝ սիզ
35 տե պիրի պիրինիզի սեվէսինիզ։ Էեր քես՝ պէնիմ
շայիրտըլերիմ օլտըդընըդը պիրի պիրինիզե օլան մու-
36 հապպեթինիզտեն անկլայաճագ ապր։ Սիմ՚օն Պետ-
րոս անա՝ Եա Բապպ, նէ՞րեյե կիտիյօրսըն՝ տէտի։
Ցիսուս անա ճէվապէն՝ պէնիմ կիտէճէյիմ եէրե
սէն շիմտի արտընմա կէլէմէզսին, ամմա սօնկրա
37 արտընմա կէլէճէք սին՝ տէտի։ Պետրոս անա՝ Եա
Բապպ, նի՞չիւն շիմտի սէնին արտընմա կէլէմէմ.
38 սէնին իչիւն ճանըմը ֆէտա էտերիմ՝ տէտի։ Ցի-

սուս անա ձեվապէն՝ պէնիմ իչիւն ճանընը՞ մը ֆէտա էտէրսին, հագիգաթէն, հագիգաթէն սանա տէրիմ քի, պէնի սէն իւչ քերրե ինքևար էթմէյինճէ, խօրօս էօթմէյէճէք տիր՝ տէմի։

ՊԱՂ 14

1 Գալխինիզ միւղթարիպ օլմասըն. Ալլահա իման
2 էտինիզ, պանա տախի իման էտինիզ։ Փէտէրիմին խանէսինտէ չօզ մէսաբէնէը վար տըր. օլմասայըտը, սիզէ տէր իտիմ։ Սիզէ ևէր հազըրլամադա կիտիյօ-
3 րըմ։ Վէ պէն կիտիպ սիզէ ևէր հազըրլատըղըմ հալտե՝ ևինէ կէլիպ սիզի քէնտի ևանըմա ալըրըմ, Թա քի պէնիմ օլտըղըմ եէրտէ սիզ տախի օլատը-
4 նըղ։ Վէ սիզ նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլիրսինիզ, վէ Թարիխի տախի պիլիրսինիզ՝ դէմէ։
5 Թօմա անա՝ Եա Րապպ, սէնին նէրէյէ կիտէճէյինի պիլմէյիպ, վէ Թարիխի պիլմէյէ նա՞սըլ միւղ-
6 Թէտիր օլուրըղ՝ տէմի։ Ցիսուս անա՝ Թարիխ վէ հագիգաթի վէ հայաթ պէն իմ. պէն վասըլթա օլ-
7 մաղճա, փէտէրէ քիմսէ կէլէմէզ։ Էյէր պէնի Թանըտայըտըրընըղ, փէտէրիմի տախի Թանըմընչ օլուր իտինիզ. վէ պուննան պէօյլէ անը Թանըրտըրընըղ, վէ անը կէօրտիւնիւզ՝ տէմի։
8 Ֆիլիպպօս անա՝ Եա Րապպ, փէտէրի պիզէ կէօս-
9 Թէր, վէ պիզէ քիֆայէթ էտէր՝ տէմի։ Ցիսուս անա տէմի քի՝ Էյ Ֆիլիպպօս, պուննճա միւտաէթ պէն սիզինի իլէ իմ, վէ պէնի Թանը՞մատըն մը. պէ-
նի կէօրմիւշ օլան փէտէրի կէօրմիւշ օլուր, վէ սէն
10 նա՞սըլ՝ Պիզէ փէտէրի կէօսթէր՝ տէյօրսըն։ Ինանմա՞ղ մը սըն քի՝ պէն փէտէրտէ իմ, վէ փէտէր

պէնտէ տիր. պէն սիզէ սէօյլէտիյիմ սէօզլէրի քէնտիլիյիմտէն սէօյլէմէյօրըմ. ամմա պէնտէ Թէմէքքիւն էտէն փէտէր քէնտիսի 'ամէլլէրի իշլէյօր։
11 Պանա ինանընըղ քի՝ պէն փէտէրտէ իմ, փէտէր տաիի պէնտէ տիր. վէ իլլա հէման օլ 'ամէլլէր ի-
12 չիւն պանա ինանընըղ. Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պանա իման էտէն պէնիմ իճրա էթտիյիմ 'ամէլլէրի քէնտիսի տաիի իճրա էտիպ, անլէրտէն պէօյիւյիւնիւ պիլէ իճրա էտէճէք տիր.
13 չիւնքի պէն փէտէրիմէ կիտիյօրըմ։ Վէ պէնիմ իսմիմ իլէ հէր նէ տիլէրսէնիզ, անը իճրա էտէրիմ,
14 Թա քի փէտէր Օղուլտա Թա'զիզ օլսուն։ Պէնիմ իսմիմ իլէ էյէր պիր շէյ տիլէրսէնիզ, պէն իճրա
15 էտէրիմ։ Էյէր պէնի սէվէրսէնիզ, պէնիմ էմիլլէրիմ հըքիզ էտինիզ։ Վէ պէն փէտէրտէն տիլէրիմ,
16 օլ տաիի իչ էլ էպէտ սիզինի իլէ Թէսէլլի էտիճի,
17 մէք իւղրէ՝ սիզէ տիկէր պիր Թէսէլլի էտիճի, Եա'նէ հագիգաթ Րուհընը վէրճէք տիր. պուննու տաիի տիւնիւա կէօրմէտիյիմ վէ Թանըմատըղը էճլտէն զա-
պուչ էտէմէզ, ամմա սիզ անը Թանըրըսընըղ, զիրա ևանընըղտա Թէմէքքիւն էտէր, վէ տէրսինինիզտէ
18 օլաճագ տըր։ Սիզի ևէճիմ պրագմամ. սիզէ կէ-
19 լըրիմ։ Պիր ազ միւտաէթ սոնկրա տիւնիւա պէնի սրմըղ կէօրմէզ, ամմա սիզ պէնի կէօրիւրսիւնիւզ. չիւնքի պէն հայաթտա իմ, սիզ տաիի հայաթտա
20 օլաճագսընըղ։ Օլ կիւնտե պէն փէտէրիմտէ, վէ սիզ պէնտէ, պէն տաիի սիզտէ օլտըղըմը անկլայաճագ-
21 սընըղ։ Էյէր քիմ քի էմիլլէրիմ քէնտինտէ պուլուռնուսը՝ անլէրի հըքիզ էտէրսէ, պէնի սէվէն ո տըր. վէ պէնի սէվէն՝ փէտէրիմ Թարաֆընտան սէվիլէ-

ճէք տիր. պէն տախի անը սէվիպ՝ քէնտիմի անա իղՀար էտէճէյիմ։

22 Իսխարիօթի օլմայան ԵՀԻուտա անա՝ Եա Բաթպ, նա՞սըլ օլուր քի՝ քէնտինի տիւնեայա իղՀար էթ-
23 մէյիպ տէ, պիղէ իղՀար էտէճէքսին՝ տէտի։ Յիսուա անա ճէվապէն տէտի քի՝ Էյէր պիր քիմսէ պէնի սէվէրսէ, քէլամըմը Տրիզ էտէր, փէտէրիմ տախի անը սէվէճէք տիր, վէ անա կէլիպ էտնըն-
24 տա թէմէքքիւն էտէճէյիզ։ Պէնի սէվմէյէն՝ քէլամըմը Տրիզ էթմէզ, վէ իչիթմէյինիզ քէլամ պէնիմ տէյիլ, անճաղ պէնի իրսալ էտէն փէտէրին
25 տիր։ Եանընըզտա պուլունմուր իբէն՝ պու շէյլէրի
26 սիզէ սէօյլէտիմ։ Լաքին Թէսէլլի էտիճի՝ եա՝նի փէտէրին պէնիմ իսմիմ իլէ կէօնտէրէճէյի Րուհ իւլ Գուտս սիզէ Տեր շէյի թա՝լիմ էտիպ՝ սիզէ սէօյլէ-
27 մէյիմ ճիւմլէ շէյլէրի իչիթար էտէճէք տիր։ Սիզէ սէլամէթ պըռաղըրըմ, սիզէ պէնիմ սէլամէթիմի վէ-
բիրիմ. պէն սիզէ տիւնեանըն վէրտիյի կիպի վէրմէմ. գալանինիզ խաւիք ու իղԹիրապտա օլմասըն։
28 Պէն սիզէ խիթապէն՝ Կիտերիմ վէ սիզէ կէլէրիմ՝ տէտիյիմ սէօզիւ իչիթմինիզ. Էյէր պէնի սէվմէ խոմինիզ, փէտէրէ կիտիյօրըմ՝ [տէտիյիմ] իչիւն մէա-
29 բուր օլուր խոմինիզ, զերա փէտէրիմ պէնտէն պէօ-
յիւք տիր։ Վ Է վագը՝ օլորդը զէմման Ինանասընըզ տէյիւ, վուգուա՝ պուլմազտան էվվէլ սիզէ շիմտի
30 սէօյլէտիմ։ Աբէթզ սիզին իլէ չօգ սէօյլէշմէմ. զի-
բա պու տիւնեանըն բե՛իսի կէլէյօր, վէ պէնտէ ա-
31 նըն հիչ պիր շէյի եօգ տըր. Անճաղ փէտէրի սէվ-
տիյիմի, վէ փէտէրին պանա էմր էթտիյի կիպի իճրա էթտիյիմի տիւնեա անկլայա. գալդընըզ, պուբատան կիտէլիմ։

ՊԱՊ 15

1 Պէն Հագիդի ասմա իմ, վէ փէտէրիմ պազպոն
2 տըր։ Պէնտէ մէյվէ վէրմէյէն Հէր չըպուղը գալըը-
ըը, վէ Հէր մէյվէ վէրէնի տահա զէյատէ մէյվէ
3 վէրմէսի իչիւն փաքլէր։ Սիզէ սէօյլէտիյիմ սէօզ իլէ
4 սիզ Տալա փաք սընըզ։ Պէնտէ գալընըզ, պէն տա-
խի սիզտէ ֆ-ըայմ. չըպուգ ասմատա գալմասըզճա, քէնտինէյինտէն մէյվէ վէրէմէզ, քէզալէք սիզ տա-
խի Էյէր պէնտէ գալմազսանըզ՝ Դէյվ վէրէմէզսինիզ։
5 Պէն ասմա իմ, սիզ չըպուգլար սընըզ. Հէր քիմ պէնտէ գալը՝ պէն տախի անտէ գալըբսամ, օ չօգ մէյվէ վէրիր, զերա պէնսիզ պիր շէյ Եափամազսը-
6 նըզ։ Էյէր պիր քիմսէ պէնտէ գալմազսա, չըպուգ կիպի տըշարը ամըլըզ գուբուբ. վէ անէրի տէվշի-
7 րիպ ամէէշէ ամէարլար, վէ եանար։ Էյէր պէնտէ գալըբսանըզ, վէ սէօյլէրիմ սիզտէ գալըբսա, խա-
Թէտէյինիզի տիլէյէճէքսինիզ, վէ սիզէ օլաճադ տըր։
8 փէտէրիմ պուՆուն իլէ, եա՝նի սիզին չօգ մէյվէ վէրմինիզ իլէ թա՝զիզ օլըՆուբ, պէօյլէճէ պանա շայիրալէր օլաճադսընըզ։
9 փէտէր պէնի սէվտիյի կիպի, պէն տախի սիզի
10 սէվտիմ. պէնիմ մուՀապէթիմտէ գալընըզ։ Պէն փէտէրիմին էմրէրինի Տրիզ էտիպ՝ անըն մուՀապէթինտէ գալտըզըմ միսիյլու, սիզ տախի էմրէ-
բիմի Տրիզ էթտիյինիզ Թագտիրտէ, մուՀապպէ-
11 Թիմտէ գալաճագսընըզ։ Պէնիմ սիւրուբըմ սիզտէ գալմասը վէ սիզին սիւրուբընըզ միւքէմմէլ օլմա-
12 սը իչիւն պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ։ Պէնիմ

Էմբիմ պու տըր քի՝ պէն սիզի սեվտիյիմ մխսիլիւ-
13 պիրի պերինիզի սեվէսինիզ։ Պիր ատէմին քէնաի
տօսթլարընըն եօլընա ճանընը ֆէտա էթմէսինատէն
14 զիյատե պիր քիմսէյե մուհտաջպէթ եօզ տըր։ Ի-
յէր սիզէ էմր էթտիյիմ շէյլերին ճիւմլէսինի իճրա
15 էտերսէնիզ, տօսթլարընըզ օլսուրսընըզ։ Ամմա սիզէ
դուլ թէստիյէ էթմէմ, զիրա դուլ էֆէնտիսինին
նէ էթտիյինի պիլմէզ. ամմա սիզէ տօսթ թէստիյէ
էթտիմ, զիրա փէտերիմտէն իշիթտիյիմ շէյլերին
16 ճիւմլէսինի սիզէ պիլտիրտիմ։ Սէզ պէնի ինթիխապ
էթմէսինիզ, անճագ պէն սիզի ինթիխապ էթտիմ,
վէ կիտիպ մէյվէ հուսուլէ կէթիրմէնիզ վէ մէյվէնիզ
պագի գալմասը իչուն սիզի թա՛էին էթտիմ. թա
քի պէնիմ իամիմ իլէ փէտերտէն հէր նէ տիլէյէճէք
17 օլուրսանըզ՝ սիզէ վէրէ։ Սէզ, պիրի պիրինիզի սե-
վէսինիզ՝ տէյիւ պու շէյլերի էմր էտերիմ։
18 Իյէր տիւնէա սիզէ պուդդ էտերսէ, սիզտէն էվ-
19 վէլ պանա պուդդ էթտիյինի պիլմիշ օլունըզ։ Ի-
յէր տիւնէատան օլսայրընըզ, տիւնէա քէնտինին
օլանը սէվէր իտի. լաքին սիզ տիւնէատան օլմա-
յընըզ, անճագ պէն սիզի տիւնէատան ինթիխապ
20 էթտիյիմ էճլտէն տիւնէա սիզէ պուդդ էտեր։ Սի-
զէ՝ գուլ էֆէնտիսինատէն պէօյիւք տէյիլ տիր՝ տէ-
տիյիմ քէլմր տէր խաթըր էտինիզ. պանա թէ-
՚ատտի էթտիքլէրի թադաիիրտէ, սիզէ տախի թէ-
՚ատտի էտէրլէր. պէնիմ քէլմէմր հըզմզ էթտիկէր
իտէ, սիզին քէլմէնըզը տախի հըզմզ էտերլէր։
21 Լաքին պու շէյլերին ճիւմլէսինի, պէնի իրսալ է-
տէնի պիրինտիքլէրինատէն, սիզէ պէնիմ իամիմ իչուն
22 էտէճէքլէր։ Իյէր պէն կելիպ անլերէ սէօյլէմտիշ

օլսայրտըմ, կիւնահկլարը օլմազ իտի. ամմա շիմտի
23 կիւնահկլարը իչիւն պէհանէլէրի եօզ տըր։ Պանա
24 պուդդ էտէն՝ փէտերիմէ տախի պուդդ էտեր։ Ի-
յէր արալարընատա պաշգա պիր քիմսէյին իճրա էթ-
մէտիյի ՚ամէլլէրի էթմիշ օլմնասայրտըմ, կիւնահկլարը
օլմազ իտի. լաքին շիմտի հէմ կէօրտիւէր վէ հէմ
25 տախի պանա վէ փէտերիմէ պուդդ էթտիլէր։ Ամ-
մա ջէրի՝ատէլարընատա՝ պանա պիրա սէպէպ պուդդ
էթտիլէր՝ տէյիւ մուհարրեր օլան քէլամ էթմամ
26 օլունմազ իչիւն պէօյլէ օլտու։ Ֆագաթ փէտեր թա-
րաֆընատան պէնիմ իրսալ էտէճէյիմ թէսէլլի է-
տիճմ, եա՛նի փէտերտէն խուրուճ էտէն հագիգաթ
Րուհը կէլտիյի զէմման, պէնիմ հադրմնատա օ շէ-
27 հատէթ էտէճէք տիր։ Վէ սիզ տախի շէհատէթ
էտերսինիզ. զիրա իսթիհատատէն պէրու պէնիմ իլէ
պէրապեր սինիզ։

ՊՁՊ 16

1 Պու շէյլերի սիզէ սէօյլէտիմ, թա քի սուրչմէյէ-
2 սինիզ։ Սիզի ճէմա՛ատատան իխրաճ էտէճէքլէր. պէ-
լի, սիզի հէր գաթը էտէն քիմսէնէ Ալլահա ՚իման-
տէթ ՚արզ էտիյօրըմ զանն էտէճէյի վագըթի կէ-
3 լըր։ Վէ պու շէյլերի փէտերի վէ պէնի թանըմա-
4 տըգլարը իչիւն էտէճէքլէր տիր։ Լաքին վագթը
կէլտիյինտէ, պէնիմ անլերի սիզէ սէօյլէտիյիմի
թէվէքքիւր էթմէնիզ իչիւն պու շէյլերի սիզէ սէօյ-
լէտիմ. ամմա սիզին իլէ պէրապեր պուլունմտըղընմ
իչիւն պունլարը սիզէ իսթիհատատէն սէօյլէմէտիմ։
5 Ֆագաթ շիմտի պէնի իրսալ էտէնէ կիտիյօրըմ,
վէ սիզտէն հիչ պիրի պանա՝ նէ՞րէյէ կիտիյօրսուն՝

6 տէյիւ սու՛ալ էթմէզ։ Ֆագաթի պու շէյլէրի սիզէ
սէօյլէմէյիմ իչիւն գալըկինիզի քէսեր տօլաուրմըշ
7 ուրը։ Լաքին պէն սիզէ հադդը սէօյլէյօրըմ. պէնիմ
կիթմէքլիյիմ սիզէ խայրլը ուրը. զիրա պէն կիթմե-
յինճէ՝ սիզէ Թէսէլլի էաիճի կէլմէզ, ամմա կիթ-
8 մէյիմ հալաէ անը սիզէ կէօնաէրիրիմ։ Վէ օ կէլ-
մէյինաէ, տիւնեայը կիւնահ վէ սալահ վէ հիւքմ
9 խուսուսալարընտա իլգամ էաիճէք տիր։ Կիւնահ խու-
սուսընտա էլՀ էաիճէ+ դէր, չիւնքի պանա խման
10 էթմէզլէր. Վէ սալահ խուսուսընտա էլՀ էաիճէ+
դէր, զիրա փէսեերիմէ կիտէյօրըմ, վէ պէնի արթըգ
11 կէօրմէզսինիզ. Վէ հիւքմ խուսուսընտա էլՀ է-
դիճէ+ դէր, չիւնքի պու տիւնեանըն բէ՛իսի մահ-
12 քիւմ օլմուշ ուրը։ Անիզ սէօյլէյէճէյիմ տաճա չօգ
շէյլէր վար, լաքին շիմտի թէհամմիւլ էաիճէզսի-
13 նիզ։ Ամմա օլ հադիգաթի Բուհը կէլտիյի զէմման,
սիզի ճիւմլէ հադիգաթա իրշատ էաիճէք տիր. զի-
րա քէնտիլիյինտէն սէօյլէմէյիզ, իչիթթիյի շէյլէ-
րին ճիւմլէսինի սէօյլէյէճէք, վէ վուգուա պուլա-
14 ճադ նէսնէլէրի սիզէ խապէր վէրէճէք տիր։ Ո պէ-
նի թա՛զիզ էաիճէք, չիւնքի պէնիմքինտէն ալըպ՝
15 սիզէ իխպար էաիճէք տիր։ Փէսեերին հէր նէսի վար
իսէ՝ պէնիմ տիր. պու սէպէպտէն՝ պէնիմքինտէն
16 ալըպ՝ սիզէ իխպար էաիճէք տիր՝ տէյիմ։ Պիր աղ
միւսուլմէթ սօնկրա պէնի կէօրմէզսինիզ. վէ էնէ
պիր աղ միւսուլմէթ սօնկրա պէնի կէօրէճէքսինիզ,
զիրա պէն փէսեերէ կիտէյօրըմ։

17 Պունուն իւզէրինէ շայիրալէրինտէն պա՛զըրը պի-
րի պիրինէ՝ Պու պիզէ՝ Պիր աղ միւսուլմէթ սօնկրա
պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ էնէ՝ Պիր աղ միւսուլմէթ

սօնկրա պէնի կէօրէճէքսինիզ, վէ՝ Զիրա պէն փէ-
18 սեերէ կիտէյօրըմ՝ տէյիլէր։ Ա՛-
ճէպա պու Պիր աղ միւսուլմէթ տէյիլէ նէ՞ օլա.
19 նէ սէօյլէյէճէյինի անկլամայօրըզ՝ տէյիլէր։ Վէ
Յիսուս քէնտիսինէ սու՛ալ էթմէք իսթէյիքլէ-
րինի պիլմէքլէ, անլէրէ տէյի քի՝ Պէնիմ՝ Պիր
աղ միւսուլմէթ սօնկրա պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ էի-
նէ պիր աղ միւսուլմէթ սօնկրա պէնի կէօրէճէքսի-
նիզ՝ տէյիյիմ Հադդընտա՞ մը պիրի պիրինիզէ սու-
20 ՛ալ էաիյօրսընըզ։ Հագիգաթէն, Հագիգաթէն սի-
զէ տէրիմ քի՝ Սիզ աղլայըզ ֆիլհան էաէճէքսինիզ,
ամմա տիւնեա մէսրուր օլաճագ ուրը. սիզ մահ-
զունն օլաճագսընըզ, լաքին հիւնէհիւնիզ մէսերրէ-
21 թէ թէհավվիւլ էաէճէք տիր։ Պիր գաբը վաղ՝ը
համ՝ էաէճէյի զէմման մահզունն օլուբ, զիրա վագ-
թը կէլմիշ տիր. լաքին չօճուղը տօղուրտըղը զէ-
մման, տիւնեայա ատէմ տօղտըղը իչիւն, արթըգ
22 մէսերրէթտէն տէրտինի խաթրընա կէթիրմէզ։ Ֆիլ
վագը՝ սիզ տախի շիմտի մահզունն սընըզ, լաքին
սիզի թէքրար կէօրէճէյիմ. վէ գալկինիզ մէսրուր
օլաճագ, վէ մէսերրէթինիզի սիզտէն քիմսէ բէֆ՝
23 էաէմէզ։ Վէ օլ կիւնահ պէնտէն հիչ պիր շէյ բէ-
ճա էթմէյէճէքսինիզ. Հագիգաթէն, Հագիգաթէն
սիզէ տէրիմ քի՝ Պէնիմ խամիմ իլէ փէսեերտէն հէր
նէ թալէպ էաէճէք օլուբսանըզ, սիզէ վէրէճէք տիր։
24 Շիմտիյէտէք պէնիմ խամիմ իլէ պիր շէյ թալէպ
էթմէտինիզ. Թալէպ էյլէյինիզ, ալաճագսընըզ, քի
25 սիւրուրընըզ միւքէմմէլ օլա։ Պու շէյլէրի սիզէ
թէմինէլաթ իլէ սէօյլէմիշ. լաքին սիզէ արթըգ
թէմինէլաթ իլէ սէօյլէմէյիզ՝ անճագ փէսեեր Հագ-

դընատա սիզէ աշխըհարէ խապէր վէրհճէյիմ վագըթ
26 կելսյօր։ Օլ կիւնահէ պէնիմ իսմիմ իլէ Թաղէպ է-
տհճէքսինիզ. վէ սիզ՝ փհատէրհէ սիզին իչիւն բհճա
27 հահէճյիմ՝ տհմհմ. Ձիրա պէնի սհվիպ՝ Ալլահտան
խօրուճ հԹահչյիմհէ ինանտըղընըզ իչիւն, փհատէր
28 քհնահսի սիզի սհվէր։ փհատէրհէն խօրուճ հահիպ
տիւնհատյա կհլսիմ, հրինհ տիւնհատյը Թհրքը իլէ փհ-
տէրհէ կիսիչյօրըմ։

29 Շապհրհլհրի անա՝ իչԹհ շիմտի աշխըհարէ սհզյ-
30 լհյօրսըն, վէ հիչ Թհմսիլ սհզյլհմհչյօրսըն։ Շիմտի
պիզ՝ հէր պիր շհյի պիլտիչինի, վէ պիր քիմհհնին
սանա սուճալ հԹահչըլիչինհէ միւհԹաճ օլմատըղընը
անկհտարդ. պու սհպհպհ մհպնի Ալլահտան խօ-
31 րուճ հԹահչինհէ ինանըրըզ՝ տհմիլհր։ Յիսուս ան-
32 լհրհ ճհվապհն՝ Շիմտի ինանըչյօր մը սընըզ։ ԻչԹհ
հէր պիրինիզ քհնահ մահալինհէ տաղըլարագ, պհ-
նի հաղընըզ պրաղաճաղընըզ վագըթ կհլսյօր, վէ
հաԹԹա կհլմիշ տիր. ֆագաթ հաղընըզ տհյիլ իմ,
33 զիրա փհատէր պհնիմ իլէ պհրապհր տիր։ Պհնահէ
սհլամհԹինիզ օլսուն իչիւն՝ պու շհյլհրի սիզէ սհզ-
լհտիմ. տիւնհատտա մհզպայագանըզ օլաճագ, լա-
քին ճհսարհԹլհնինիզ, պհն տիւնհատյա զալիպ օլ-
տըմ։

ՊԱՊ 17

1 Յիսուս պու շհյլհրի սհզյհտիքհտհ, սհմայա տօղ-
րու նազար հտհրհք տհտի քի՝ Այ փհատէր, սա՛ատ
կհլմիշ տիր. Օղլընը Թա՛զիզ հյլէ, Թա քի Օղլըն
2 տախի սհնի Թա՛զիզ հյլհյհ։ ՆհԹհքիմ անա քհաֆ-
քհ ի պհշհր իւզհրինհ հիւքիւմհԹ վհրտին, Թա
քի անա վհրտիչին ճիւմլի քիմսհլհրհ հայատ ը հ-

3 պհտիչյհ վհրհ։ Վհ հայատ ը հպհտիչյհ՝ սհն հա-
լընըզ հագդ Ալլահը վհ իրսալ հյլհտիչին Ցիսուս
4 Քրիստոսը պիլմհք տիր։ Պհն սհնի հհր իւզհրինհ
Թա՛զիզ հյլհտիմ. իճրա հԹիմհք իչիւն պանա վհր-
5 տիչին իշի Թհմամ հյլհտիմ։ Վհ շիմտի, հյ փհ-
տէր, տիւնհատ մհվճուտ օլմազտան հվվհլ սհնին
նհզտինտհ մալիք օլսըղըմ 'իդղհԹ իլէ սհն պհնի
6 նհզտինտհ Թա՛զիզ հյլէ։ Սհնին իսմինի տիւնհա-
տան պանա վհրտիչին տահմիլհրհ պհյան հյլհտիմ.
անլհր սհնին իտիլհր, անլհրի պանա վհրտին. վհ
7 սհնին քհլամընը հրքիզ հյլհտիլհր։ Պանա վհրտիչին
շհյլհրին ճիւմլհսինին սհնին Թարաքընտան օլսըղը-
8 նը շիմտի պիլտիլհր։ Ձիրա պանա վհրտիչին քհ-
լամընը անլհրհ վհրտիմ, անլհր տախի գապուլ հ-
տհրհք, սհնահհն խօրուճ հԹահչինի հագինհն պի-
9 լիզ՝ պհնի սհն իրսալ հԹահչինհ ինանտրար։ Պհն
անլհր իչիւն բհճա հտհրիմ. տիւնհատ իչիւն տհյիլ,
անճագ պանա վհրտիչին քիմսհլհր իչիւն բհճա հ-
10 տհրիմ, զիրա անլհր սհնին տիրլհր։ Վհ պհնիմքի-
լհրին քհաֆֆհսի սհնին՝ վհ սհնինքիլհրին քհաֆֆհ-
սի պհնիմ տիր, պհն տախի անլհրհտ Թա՛զիզ օ-
11 լընտրմ։ Վհ արԹրդ տիւնհատտա տհյիլ իմ, վհ
պուճլար տիւնհատտա օլուպ, պհն տախի սանա կհ-
լիչյօրըմ. հյ Գաւտուսա փհատէր, պանա վհրտիչին
քիմսհլհրի սհնին իսմին իլէ հրքիզ հյլէ, Թա քի պի-
12 զիմ կիսլի պիր օլալար։ Տիւնհատտա անլհր իլէ պհ-
րապհր պուլտընտըզճա, անլհրի սհնին իսմին իլէ
հրքիզ հտհր իտիմ. պանա վհրտիչին քիմսհլհրի
հրքիզ հյլհտիմ, վհ անլհրտհն, իսկն ի հհլաքտան
մա՛տա, հիչ պիրի հհլաք օլմատը, Թա քի քիԹապ

13 Թէ մեմ օրհնա։ Ամմա շիմի սանա կէլիյօրըմ. վէ
պու շէյլերի տիւնեատա սէօյլէրիմ քի՝ պէնիմ սիւ-
14 րուրմէ քէնտիլէրինտէ միւքէմմէլ պուլալար։ Պէն
անլէրէ սէնին քէլամընը վէրտիմ, վէ պէն տիւնեա-
տան օլմատըղըմ միսիլլիւ՝ անլէր տախի տիւնեա-
տան օլմատըղլարընտան, տիւնեա անլէրէ պուղղ-
15 էթտի։ Անլէրի տիւնեատան գալտըրմատըղընը տէ-
յիլ, անճագ անլէրի շէրիրտէն հընճղ էթմէկլիյինի
16 րէճա էտէրիմ։ Պէն տիւնեատան օլմատըղըմ մի-
սիլլիւ՝ անլէր տախի տիւնեատան տէյիլ տիրլէր։
17 Անլէրի հագիգաթընը իլէ Թագտիս էյլէ. սէնին քէ-
18 լամընն հագիգաթ տըր։ Սէն պէնի տիւնեայա իրսալ
էթտիյինն կիպի, պէն տախի անլէրի տիւնեայա իր-
19 սալ էթտիմ։ Վէ պէն քէնտիմի անլէր իչուն Թագ-
տիս էտէրիմ, Թա քի անլէր տախի հագիգաթ-
20 վասըթասըյլէ Թագտիս օրհնալար։ Վէ եալընըզ
անլէր իչուն տէյիլ, անճագ անլէրին քէլամընլէ
պանա իման էտէճէք օլանլար իչուն տախի րէճա
21 էտէրիմ, Թա քի ճիւմլէսի պիր օլալար. սէն, էյ
փէտէր, պէնտէ, վէ պէն սէնտէ օլատըղըմ միսիլ-
լիւ, անլէր տախի պիզտէ պիր օլալար. Թա քի պէ-
22 նի սէն իրսալ էյլէտտիյինէ տիւնեա ինանա։ Պանա
վէրտիյին 'իղղէթի անլէրէ վէրտիմ, Թա քի պիզիմ
23 պիր օլատղըմըզ կիպի՝ անլէր տախի պիր օլալար. Պէն
անլէրտէ վէ սէն պէնտէ, Թա քի պիր օլմադըղտա
քեամիլ օլալար, վէ պէնի սէն իրսալ էթտիյինի,
վէ պէնի սեվտիյին միսիլլիւ անլէրի տախի սեվտի-
24 յինի տիւնեա անկլայա. Էյ փէտէր, պանա վէր-
տիյին քիմսէլէրին տախի՝ պուլուչտատըղըմ եէրտէ պէ-
նիմ իլէ պէրապէր օլմալարընը իսթէրիմ. Թա քի

պանա վէրտիյին ճէլալիմի միւշահէտէ եաէլէր. զի-
րա պէնի տիւնեանըն Թէ՛սիսնատէն էվվէլ սեվտին։
25 Էյ 'ատիլ փէտէր, տիւնեա սէնի Թանըմատը, ամ-
մա պէն սէնի Թանըրըմ, պուլալար տախի պէնի սէն
26 իրսալ էթտիյինի անկլատըլար։ Վէ սէնին իսմինի
անլէրէ հէմ պիլտիրտիմ, վէ հէմ տէ պիլտիրէճէ-
յիմ. Թա քի պանա օլան մուհապպէթին անլէրտէ
օլա, պէն տախի անլէրտէ օլայըմ։

ՊԱՊ 18

1 Յիսուա պու շէյլերի սէօյլէտիքտէն սօնկրա, շա-
յիրտլերի իլէ պէրապէր Գէտրօն տէրէսինին էօ-
Թէ Թարաֆընա չըղըպ՝ օրատա պիր պաղչէ պու-
լունմադըլէ, շայիրտլերի իլէ պէրապէր իչինէ կիրտի։
2 Վէ անը էլէ վէրէն Եհօուատա տախի օլ մնհալլի
պիրլէր իտի. զիրա Յիսուա շայիրտլերի իլէ պէրապէր
օրատա չօգ տէֆ'ա իճֆիմա' էթմիշ իտի։
3 Իմոի Եհօուատա պիր պէօլիւք 'աւէր վէ պաշ
քեահինլէր իլէ ֆէրիսիլէր Թարաֆընտան մէ՛մուր-
լար ալըպ ֆէնէրլէր վէ մաշ'ալէլէր վէ սիլահլար իլէ
4 օրայա կէլտի։ Վէ Յիսուա քէնտի հագիգընտա վու-
գու՝ պուլաճագ շէյլերին ճիւմլէսինի պիլտիքտէ, չը-
5 գրպ անլէրէ՝ Փիմի՞ արայօրսընըզ՝ տէտի։ Անլէր տա-
խի անա՝ Նազարէթլի Յիսուսը՝ տէյիւ ճէվապ վեր-
մէքլէ, Յիսուա անլէրէ՝ պէն իմ՝ տէտի. վէ անը է-
լէ վէրէն Եհօուատա տախի անլէր իլէ պէրապէր
6 տուրույօր իտի։ Վէ անլէրէ՝ պէն իմ՝ տէտիյի ան-
7 տէ, անլէր կէրի չէքիլիպ եէրէ տիւշտիւլէր։ Պա՛-
տէհու անլէրէ՝ Փիմի՞ արայօրսընըզ՝ տէյիւ Թէքրար
սուա՛ալ էյլէտիյինտէ, անլէր՝ Նազարէթլի Յիսու-

8 սը՝ տէտիլէը ։ Յիսուս ճէվապէն՝ Սիզէ պէն իմ՝ տէ-
տիմ. իմոի էյէը պէնի արայօը իսէնիզ, պուընլարը
9 սալը վէրինիզ կիթսինիզը՝ տէտի. Թա քի՝ Պանա
վէրտիյին քիմսէյէրտէն հիչ պիրինի զայ՝ էթմէտիմ՝
10 տէյիւ սէօյլէտիյի քէնտի իթմամ օլունա ։ Օվ վա-
գըթ Սիմ՝օն Պետրոսըն պիր գըլըճը օլմազլէ, անը
չէքիպ քեահին ի ա՝զամին պէնտէսինէ վուրարագ,
սաղ գուլաղընը քէսիպ միւշիւրտիւ. օվ պէնտէնին
11 իսմի տախի Մալխօս իտի ։ Վ՚է Յիսուս Պետրոսա՝
Գընըճընը գընընա գօ. Փետէրին պանա վէրտիյի
քեահէյի ի՚չմէյէճէք մի իմ՝ տէտի ։
12 Օվ վագըթի պէօլիւք իլէ պին պաշը վէ Եհուտի-
լէրին մե՚մուրլարը Յիսուսը Թուխթուզ պաղլատար-
13 լար ։ Վ՚է անը էվվէլա Հաննայա կէօթիւրտիւէը,
զիրա մէրգուամ օ սէնէտէ քեահին ի ա՝զամ օլան
14 Գայաֆանընն գայն փետէրի իտի ։ Պու Գայաֆա
տախի՝ Գավմ իչուն պիր ատէմին հէլաք օլմասը
խայրլը սըր՝ տէյիւ Եհուտիլէրէ նասիհաթ վէրմիշ
15 օլան քիմսէ իտի ։ Վ՚է Սիմ՝օն Պետրոս իլէ միւկէր
պիր շայիրտ Յիսուսըն արաը սըրտա կիտիյօրլար ի-
տի. վէ օվ շայիրտ քեահին ի ա՝զամին պիլտիյի օ-
լուագ՝ Յիսուս իլէ պէրապէր քեահին ի ա՝զամին
16 հավլըսընա կիրտի. Լաքին Պետրոս գափու կանըն-
տա արշարրատա տուրմազլէ, քեահին ի ա՝զամին պիլ-
տիյի օլան տիկէր շայիրտ էջըգլ՝ գափուճըյա սէօյ-
17 լէյէրէք, Պետրոսը իչէրիյէ ալար ։ Վ՚է գափուճը
գըզ Պետրոսա՝ Սէն տախի պու ատէմին շայիրտլէ-
րինտէն տէյի՚լ մի սին՝ տէտիքտէ, օվ տախի՝ Տէ-
18 յիլ իմ՝ տէտի ։ Վ՚է հավա սօղուգ օլարընդանտան
խըտմէթքեարլար իլէ մե՚մուրլար աթէշ կագմըշ օլ-

մաղլէ տուրուպ ըսընըյօրլար իտի. Պետրոս տախի
19 անլէր իլէ պէրապէր տուրուպ ըսընըյօր իտի ։ Վ՚է
քեահին ի ա՝զամ Յիսուսա՝ շայիրտլերի իլէ թա-
լիմինէ տա՚իր սո՚ալ էթմէրլէ Յիսուս անա ճէվա-
20 պէն՝ Պէն միւնեասյա 'ալէնէն սէօյլէտիմ. պէն տա-
՚իմա սինագօղտա վէ Եհուտիլէրին հէր թարաֆ-
տան ճէմ՝ օլտըգլարը հէյքէլտէ թա՚լիմ էտիպ՝
21 կիզլիտէ հիչ պիր շէյ սէօյլէմէտիմ։ Նե՚չիւն պանա
սո՚ալ էտիյօրսըն. իչլէթմիշ օլանլարատան՝ քէնտի-
լէրինէ նէ սէօյլէտիյիմի սո՚ալ էյլէ. իչթէ անլէր
22 պէնիմ սէօյլէտիյիմ շէյլէրի պիլիրլէր՝ տէտի ։ Վ՚է
պու շէյլէրի սէօյլէտիյինտէ, օրատա տուրան մե՚-
մուրլարատան պիրի Յիսուսա պիր սիլլէ վուրուպ՝ Քեա-
հին ի ա՝զամա պէօյլե՚ մի ճէվապ վէրիրսին՝ տէտի ։
23 Յիսուս անա ճէվապէն՝ Էյիէը սէօյլէտիյիմ ֆէնա
իսէ, ֆէնալըգընա շէհատէթ էյլէ. ամմա էյէր է-
24 յի իսէ, պանա նի՚չիւն վուրույօրսըն՝ տէտի ։ Վ՚է
Հաննա անը պաղլը օլարագ, քեահին ի ա՝զամ Գա-
25 յաֆայա կէօնտէրմիշ իտի ։ Վ՚է Սիմ՝օն Պետրոս
տուրուպ ըսընմագտա իբէն, անա՝ Սէն տէ անըն շա-
յիրտլերինտէն տէյի՚լ մի սին՝ տէտիլէր. օ տախի՝
26 Տէյիլ իմ՝ տէյիւ ինքեար էթմէտի ։ Քեահին ի ա՝-
զամըն պէնտէլերինտէն օլուպ՝ Պետրոսըն տախի գու-
լաղընը քէստիյի քիմսէնին ագրատասընտան պիրի՝
Պէն սէնի պաղչէտէ անըն իլէ պէրապէր կէօրմե-
27 տիմ մի՝ տէտի ։ Պուհուն իւգէրինէ Պետրոս եհնէ
ինքեար էթմէտի. վէ տէր 'ագտալ խօրօս էօթմիւ ։
28 Օվ վագըթի Յիսուսը Գայաֆանըն Հանընտան հիւ-
քիւմէթ գօնաղընա կէօթիւրտիւէը, վէ վագըթ
սապահ իտի. վէ անլէր նաֆաք օլմամալարը վէ ֆըս-

հը եմմէլեքի իչխան հիւքիւմէթ գօնաղընա կիրմէ-
29 տիլէր։ Պինա՞էն 'ալէյհ, փիլաթօս անլէրին եանը-
նա չըգըպ՝ Պու ատէմին 'ալէյհինատ նէ՞ շիքեայէ-
30 թինիզ վար՝ տէտի։ Անլէր տախի անա ճէվապէն՝
Էյէր պու քիմսէ միւճրիմ օլմասայըտը, անը սանա
31 թէսլիմ էթմէզ խախ՝ տէտիլէր։ Օվ վագըթ փի-
լաթօս անլէրէ՝ Անը սիզ ալըպ՝ քէնտի շէրի'աթը-
նըզա կէօրէ հիւքմ էտինիզ՝ տէտի. լաքին եէհու-
տիլէր անա՝ Փիմսէյի գաթվ էթմէքլիյիմիզ բուխա-
32 սաթ եօգ տըր՝ տէտիլէր. Թա քի Յիսուսըն նէ
տիւրլիւ էօլիւմ իլէ վէճաթ էտէճէյինի իմա էթմէք
33 իւզրէ սէօյլէտիյի քէվմի իթմամ օլուռնա։ Վ՚է փի-
լաթօս թէքրար հիւքիւմէթ գօնաղընա կիրտի, վէ
Յիսուսը չաղըրըպ անա՝ եէհուտիլէրին մէվիյի սո՞ն
34 մի սին՝ տէտի։ Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պունու սէն
քէնտիվիյինտէ՞ն մի սէօյլէյօրսուն, եօգսա պէնիմ
հագդընտա սանա պաշգալարը՞ մը սէօյլէտի՝ տէտի։
35 Փիլաթօս ճէվապէն՝ Պէն եէհուտի՞ մի իմ. սէնի
քէնտի միլլէթին վէ պաշ քհահինլէր պանա թէս-
36 լիմ էթտիլէր. նէ՞ եափտըն՝ տէտի։ Յիսուս ճէվա-
պէն՝ Պէնիմ մէվէքիլէթիւմ պու տիւնեատան տէյիլ
տիր. էյէր պէնիմ մէվէքիլէթիւմ պու տիւնեատան
օլսայըտը, պէնիմ խըտմէթճիլէրիմ եէհուտիլէրէ
թէսլիմ օլունմամտըգըղըմ իչխան միւճահէտ էտեր-
լէր իտի. ամմա շիմտի պէնիմ մէվէքիլէթիւմ պու-
37 բատան տէյիլ տիր՝ տէտի։ Օվ վագըթ փիլաթօս
անա՝ Էյլէ իսէ պիր մէվ՚ք մի սին՝ տէտի։ Յիսուս
ճէվապէն՝ Սէօյլէտիյին կիպի տիր, չիւնքի պէն մէ-
վէքիլէթ իմ. պէն պունուն իչխան, եա՛նի հագդաթթա շէ-
հատէթ էթմէք իչխան տօղըրմ՛, վէ պունուն իչխան

տիւնեայա կէլտիմ. հագդիգաթտան օլան հէր քիմսէ
38 պէնիմ սէօզիւմիւ տինկլէյէ՝ տէտի։ Փիլաթօս ա-
նա՝ Հագդիգաթ նէ՞ տիր՝ տէտի. վէ պունու սէօյլէ-
տիքտէն սօնկրա եինէ եէհուտիլէրին եանընա չը-
գըպ, անլէրէ՝ Պէն անաէ հիչ պիր ճիւրմ պուլմա-
39 յօրսըմ. Ամմա ֆըսհտա սիզին իչխան պիր քիմսէ սա-
լը վէրմէքլիյիմ սիզտէ 'ատէթ տիր. իմտի սիզ
եէհուտիլէրին մէլիյինի սալը վէրմէքլիյիմի իսթէ՞ր
40 մի սինիզ՝ տէտի։ Օվ վագըթ եինէ ճիւմլեսի պաղը-
րըպ՝ Պունու տէյիլ, անճագ Պարապպասը՝ տէտի-
լէր։ Պարապպաս իսէ պիր հարամի իտի։

ՊԱՊ 19

1 Օվ զէման Փիլաթօս Յիսուսը ալըպ գամչը իլէ
2 տեթյատիւ։ 'Ասքէրլէր տախի տիքէնէլէրտէն պիր թաճ
էօրիւպ՝ անլըն պաշընա վազ՝ էթտիլէր, վէ անա էր-
3 ղաման պիր լիպաս կէյտիրիպ՝ Սէլամըն 'ալէյք,
էյ եէհուտիլէրին մէլիյի, տէյէրէք անա սիլէ վու-
4 րուլար իտի։ Փիլաթօս թէքրար տըշարը չըգըպ՝
անլէրէ՝ Իշթէ ահաէ պիր ճիւրմ պուլմատըղըմը
պիլմէնիզ իչխան անը սիզէ տըշարըյա չըգարըյօրըմ՝
5 տէտի։ Օվ վագըթ Յիսուս տիքէն թաճը վէ էրղա-
վանի լիպասը կէյնիպիզ օլարագ՝ տըշարըյա չըգտը-
6 տա, փիլաթօս անլէրէ՝ Իշթէ օվ ատէմ՝ տէտի։ Պաշ
քհահինլէրը իլէ մ՚մէրլար տախի անը կէօրտիւ-
լէրինտէ՝ Սալպ էյլէ, սալպ էյլէ՝ տէյիւ պաղըրըր-
լար իտի։ Փիլաթօս անլէրէ՝ Անը սիզ ալըպ սալպ
էյլէյինիզ. զիրա պէն անաէ ճիւրմ պուլմայօրըմ՝
7 տէտի։ Եէհուտիլէր անա ճէվապէն՝ Պիզիմ շէրի'ա-
թըմըզ վար, վէ շէրի'աթըմըզ մուճիպինճէ գաթլ

վաճիպ տիր. պերա քէնտիսինի իպնուլլահ մադա-
8 մընատա ԹուԹտու՝ տէտիլեր։ Փիլաթոս պու սէօղիւ
9 իշլեթտիլինտէ՝ տահա ղլյատէ դօրդարադ, Թէք-
բար հիւքիւմէթ գոնաղընա կիրիպ Ցիսուսա՝ Սէն
նէ՞բէտէն սին՝ տէտի. Ամմա Ցիսուս անա ճէվապ
10 վէրմէտիպտիլէ, Փիլաթոս անա խիթապէն՝ Պանա
սէօյլէմէ՞զ մի սին. պիլմէ՞զ մի սին քի սէնի սալդ
էթմէյէ գուարէթիմ վար, վէ սէնի սալը վէրմէյէ
11 տախի գուարէթիմ վար՝ տէտի։ Ցիսուս՝ Էյէր սա-
նա եօգարըտան վէրիլմիշ օլմասայդըր, պէնիմ իւ-
զէրիմէ հիչ պիր գուարէթին օլմազ իտի. պու սէ-
պէպտէն՝ պէնի սանա Թէսլիմ էտէնին կիւնահը
12 տահա պէօյիւք տիր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի։ Պունդ-
տան սոնկրա Փիլաթոս անը սալը վէրմէյէ վէսիլէ
արար իտի իսէ տէ, Եհէուտիլէր՝ Էյէր պունու
սալը վէրիրսէն, Գայսէրին տօսթը տէյիլ սին. քէն-
տիսինի մէլիք՝ տատ էտէն հէր քիմէսնէ Գայսէրէ
13 մուխալիֆ սէօյլէր՝ տէյիւ պաղըրըրլար իտի։ Փիլա-
թոս տախի պու սէօղիւ իշլեթտիքտէ՝ Ցիսուսը տը-
շարըյա չըգարըպ, Իպրանիճէ Վ ապպաթա տէնի-
լէն Թաշ տէօշէմէ Նամ մնհալտէ մէհքեմէտէ օ-
14 Թուրտու։ Վէ ֆըսհըն Թէտարիք կիւնիւ օլուպ՝
սա՛աթ ալթը բաատէլէրինտէ իտի. Եհէուտիլէրէ՝
15 Իշթէ մէլիկինիզ՝ տէտի։ Ամմա անլէր՝ Գալտըր,
գալտըր, անը սալդ էյլէ՝ տէյիւ պաղըրտըլար. Փի-
լաթոս անլէրէ՝ Մէլիկինիզի սալդ էտէյի՞մ մի՝ տէ-
տի. պաշ քահինլէր՝ Գայսէրտէն պաշգա մէլիկ-
16 միզ եօք տըր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր։ Օր վագթը
անը՝ սալդ օլունմագ իւզրէ անլէրէ Թէսլիմ էթտի.
անլէր տախի Ցիսուսը ալըպ կէօթիւրտիւլէր։

17 Բէնտիսի տախի խաչընը Թաշըյարագ, Իպրա-
նիճէ Գօլգօթա տէնիլէն Գաֆա եէրի նամ մահալէ
18 չըգտը։ Վէ անը, վէ անըն իլէ պէրապէր տիկէր
իբի քիմսէ, պիրի պիր եանընատա վէ պիրի օր պիր
եանընատա վէ Ցիսուս քէնտիսի օրԹատա օլտրադ,
19 օրատա խաչա կէրտիլէր։ Վէ Փիլաթոս պիր եաֆ-
Թա եազըպ՝ խաչընը իւզէրինէ գօտու. եազըսը տա-
խի ԵՒՀՈՒՏԻԼԻՐԻՆ ՄԷԼԻՅԻ ՆԱԶԱՐԷԹԼԻ Ցի-
20 ՍՈՒՍ իտի։ Վէ Ցիսուսըն խաչա կէրիլտիյի մա-
հալ շէհրէ եագընը, վէ պու եաֆԹա տախի Իպ-
րանիճէ վէ Եունանիճէ վէ Լաթինճէ եազըլը օլմադ-
21 լէ, Եհէուտիլէրատէն Նիչէլէրի անը օգուտլըլար։ Օր
վագթը Եհէուտիլէրին պաշ քահինլէրի Փիլաթո-
սա՝ Եհէուտիլէրին մէլիյի տէյիլ, ամմա քէնտիսի
պէն Եհէուտիլէրին մէլիյի իմ՝ տէտի՝ տէյիւ եազ-
22 տէտիլէր։ Փիլաթոս՝ Նէ եազտըմ իսէ, եազտըմ՝
տէյիւ ճէվապ վէրտի։
23 Վէ Իսգէրլէր Ցիսուսը խաչա կէրտիքտէն սոնկ-
րա, անըն էլպիսէսինի ալըպ՝ հէր պիր Իսգէրէ պիր
հիսսէ օլմագ իւզրէ տէօրԹ հիսսէ էթտիլէր. էն-
Թարիյի տախի ՝ԼԷԼԷՐ, ֆագաթ էնԹտարի տիքիշ-
սիզ, պաշտան պաշա պիւս պիւԹիւն տօգումա օլ-
24 մասըյլէ, Պիրի պիրինէ՝ Անը կըրթմայալըմ, ամմա
քիմին օլաճաղընա գուր՛ա ատթալըմ՝ տէտիլէր. Թա
քի՝ Էլպիսէմի պէյիլէրինտէ Թաղսիմ էտիպ՝ էնԹա-
րիմ իւզէրինէ գուր՛ա ատթալար՝ տէյիւ մուհարրէր
օլան իթմամ օլուննա. Իսգէրլէր տախի պու շէյլէ-
րի էթտիլէր։
25 Վէ Ցիսուսըն խաչը եանընատա վալիտէսի իլէ վա-
լիտէսինին հէմշիրէսի, Փլէոփասըն կէՅ՚Ե՚ Մէրեէմ

26 վէ Մէճաեէլի Մէբեեմ տուբուլօրլար իսի։ Իմոի ՅԻ-
սուս վալիտէսի իլէ սէվտիյի շայիրսի եանընատա տու-
բուր կէօրմէքլէ, քէնտի վալիտէսինէ՝ Էյ խաթուն,
27 իչթէ օղլըն՝ տէյիպ, Սօնկրա շայիրտէ տախի՝ իչթէ
վալիտէն՝ տէսի. վէ օլ վագըթտան սօնկրա պու
շայիրտա անը քէնտի խանէսինէ գապուլ էթտի։
28 Պա'տէհու Յիսուս արթըգ հէր շէյին թէմամ օլ-
արդընը պիլմէքլէ, մուհարրէր օլանըն իթմամը ի-
29 չիւն՝ Սուսատըմ՝ տէսի։ Վէ օրատա սիրքէ իլէ
տօլու պիր գապ պուլունմազլէ, անլէր սիրքէ իլէ
պիր սիւնկէր տօլտուրուպ՝ պիր զուճպայա թադա-
30 րագ, անըն աղզընա սուննատուլար։ Յիսուս տախի
սիրքէյի ալտրդը կիպի, Թէմամ օլտու՝ տէսի. վէ
պաշընը էյիպ՝ Թէսլիմ ի բուհ էթտի։
31 Իմոի Թէստարիք կիւնիւ օլարդընատա՝ ճէհէսլէ-
րին սէպթ կիւնիւ խաչ իւզէրինտէ գալմամասը ի-
չիւն, (չիւնքի օլ սէպթ պէյիւք կիւն իսի,) Եհ-
հուտիլէր՝ անլէրին ինճիքլէրի գըրդըլըպ, գալդըրըլ-
32 մասընը փիլաթօստան րէճա էթտիլէր։ Պուննուն իւ-
զէրինէ 'ասքէրլէր կէլիպ՝ անըն իլէ պէրապէր սալպ
օլունան էվվէլքի վէ տիկէրինին ինճիքլէրինի գըր-
33 դըլար։ Ամմա Յիսուսա կէլտիքլէրինտէ, անըն վէ-
ճհաթ էթմիշ օլարդընը կէօրմէլէրիկլէ, ինճիքլէրի-
34 նի գըրմատըլար։ Լաքին 'ասքէրլէրտէն պիրի անըն
եանընը մըզրաղ իլէ տէլտի. վէ տէր 'ագապ գան
35 իլէ սու չըգտը։ Վէ պուննու կէօրէն սիզին իման
էթմէնիզ իչիւն շէհատէթ էթտի, վէ անըն շէհա-
տէթի հագգ տըր, վէ քէնտիսի տախի հագգ սէօյ-
36 լէտիկինի պիլիր։ Զիրա պու շէհլէր՝ Անտէն պիր
քէմիք գըրդըմայաճագ՝ տէյիւ մուհարրէր օլանըն

37 իթմամը իչիւն վագը՝ օլտու։ Վէ եինէ պաշգա պիր
եէրտէ, Տէլտիքլէրի քիմսէյէ նազար էտէճէքլէր՝
տէյիւ մուհարրէր տիր։
38 Պա'տէհու Յիսուսըն շայիրտի օլդուգ՝ Եհհուտիլէ-
րին գօրգուսընատան քէնտինի խաճի Թոմթան Ա-
բիմէլէքիսը Եօսուճ Յիսուսըն ճէհէտինի գալդըր-
մադա փիլաթօստան րուխսաթ Թալէպ էյլէտի.
փիլաթօս տախի րուխսաթ վէրմէքլէ, կէլիպ Յի-
39 սուսըն ճէհէտինի գալդըրդը։ Վէ մուգատատմա
Յիսուսա կէճէլէյին կէլմիշ օլան՝ Նիգօտիմօս տա-
խի կէլիպ՝ եիւղ լիտրա գատար միւրը ի սաճի իլէ
40 'ուտա աղաճը Թէրքիպի կէթիրտի։ Օլ վագըթ Յի-
սուսըն ճէհէտինի ալդըգ՝ Եհհուտիլէրին տէճին էթ-
մէք խուսուսընատա 'ատէթլէրի իւզրէ, անը պահար-
լար իլէ պէրապէր քէթէն պէզլէրինէ սարդըլար։
41 Վէ սալդ օլունդուրը մահալտէ պիր պաղչէ, վէ
պաղչէտէ՝ իչինէ տաճա պիր քիմսէ գօնուլմամըշ
42 պիր եէնի գապը պուլունդուրընատան, Եհհուտիլէրին
Թէստարիք կիւնիւ օլարդը հասէպիյլէ, գապը տա-
խի եագըն օլարդը իչիւն Յիսուսը օրայա գօտարդար։

ՊԱՊ 20

1 Վէ հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ, սապահլայըն
տաճա գարանլըգ իքէն, Մէճաեէլի Մէբեեմ գապրա
կէլիպ՝ Թաշը գապրատան գալդըրդըլմըշ կէօրմէքլէ,
2 Գօշուպ Սիմ'օն Պետրոսա վէ Յիսուսըն սեվտիյի օղ
պիր շայիրտէ կէլիպ, անլէրէ՝ Բապպը գապրատան
գալդըրմըշլար վէ անը նէրէյէ գօտրգլարընը պիլմէ-
3 յիպ՝ տէսի։ Օլ վագըթ Պետրոս իլէ օղ պիր շա-
4 յիրա չըգդը գապրա կիթտիլէր. իքիսի տախի պէ-

բապէր գօշուեօրլար իսի, ֆագաթ օլ պիր շայիրա
Պետրոսան չափուբ իլերի գօշարդընտան՝ եվվելճէ
5 գապրա վարար։ վէ էյիլիպ քէթէն պէզդէրինի
պիր թարաֆա գօնուլմըշ կէօրտիւ իսէ տէ, իչէրի
6 կիրմէտի։ Սիմ՚օն Պետրոս տախի անըն արար սբրա
կէլիպ գապրա կիրտի, վէ քէթէն պէզդէրի գօնուլ-
7 մըշ, վէ անըն պաշընատա օյան մէնտիլի քէթէն
պէզդէրի իլէ պէրապէր գօնուլմայրպ՝ անճագ այրընճա
8 պիր մահալտէ տիւրթիւլիւ օլարագ կէօրտիւ։ Օլ
գէման՝ գապրա եվվելճէ կէլէն օլ պիր շայիրա տա-
9 խի կիրիպ կէօրտիւ վէ ինանար։ Զիրա՝ Ա՛նա էմ
վաթտան գըչամ էթմէք կէրէք տիր՝ տէյիւ մու-
10 հարրէր օլանը տահա պիլմէզլէր իսի։ Պա՚տէհու պու
շայիրալէր Թէքրար քէնտի եէրլէրինէ կիթտիլէր։
11 Ամմա Մէրեէմ գապրըն էանընատա սրշարրատա
տուրուպ աղլայօր իսի. վէ աղլար իքէն, պադմագ
12 իչիէն գապրա էյիլիպ՝ Յիսուսըն ճէսէտինին գօնուլ-
մըշ օլարդը մահալտէ, պիրի պաշ Թարաֆընատա
վէ տիկէրի այագ Թարաֆընատա օթուրմըշ պէյագ
13 էլպէտէլի իքի մէլէք կէօրտիւ։ Վէ պուընլար անա՝
Էյ խաթուն, նի՞չիէն աղլայօրսըն՝ տէմէլէրի իւզէ-
րինէ, Բապպըմը գալարրարդըլարը վէ անը նէրէյէ
14 գօտարդլարրընը պիլմէտիյիմ իչիէն՝ տէտի։ Պուընու
սէօյլէտիքտէ արգասընա տէօնիւպ Յիսուսը տուրուր
15 կէօրտիւ իսէ տէ, Յիսուս իտիյինի պիլմէտի։ Յի-
սուս անա՝ Էյ խաթուն, նի՞չիէն աղլայօրսըն, քիմի՞
արայօրսըն՝ տէտի. օլ տախի պաղչէվանն տըր զանն
էտէրէք, անա՝ Էֆէնտիմ, անը սէն գալարրարդն ի-
սէ, նէրէյէ գօտարդընը պանա սէօյլէ, պէն տախի
16 անը գալարրայըմ՚՝ տէտի։ Յիսուս անա՝ Էյ Մէր-

էեմ, տէմէսի իւղէրինէ, տէօնիւպ անա՝ Բապպունի
17 (էա՚նի Մու՚ալլիմ) տէտի։ Յիսուս անա իտիթապէն՝
Պանա տօդունմա. զնրա տահա փէտէրիմին նէզտի-
նէ ՚ուբուճ էթմէտիմ. լաքին պիրատէրլէրիմին էա-
նընա վարըպ անլէրէ սէօյլէ. Պէնիմ փէտէրիմ վէ
սիզնին փէտէրինիզէ, վէ պէնիմ Ալլահըմ վէ սիզնին
18 Ալլահընըզա ՚ուբուճ էտէրիմ՚ տէտի։ Մէճտէլի
Մէրեէմ կէլիպ՝ շայիրալէրէ Բապպը կէօրտիւքիւնիւ,
վէ քէնտիսինէ պու չէյլէրի սէօյլէտիյինի նագլ էյ-
լէտի։
19 Վէ էվտան օլ կիւնտէ, էա՚նի Հաֆթանընն պի-
րինճի կիւնիւնտէ ագշամ օլարդտա, շայիրալէրինն
ճէմ՚ օլարդլարը մահալնն գափուլարը տախի Եէ-
հուտիլէրինն գօրդուսընատան գափալը օլարդը Հալտէ,
Յիսուս կէլիպ օրթատա տուրարագ անլէրէ՝ Սէլա-
20 մընն ՚ալէյքիւմ՚ տէտի։ Վէ պուընու սէօյլէտիքտէն
սոնկրա՝ անլէրէ էլլէրինի վէ էանընը կէօսթէրտի.
օլ վագըթ շայիրալէր Բապպը կէօրմէքլէ մէսրուր
21 օլարլար։ Վէ Յիսուս եինէ անլէրէ՝ Սէլամըն ՚ալէյ-
քիւմ. փէտէր պէնի իրսալ էյլէտիյի կիպի, պէն
22 տախի սիզի իրսալ էտէրիմ՚ տէտի։ Վէ պուընու
սէօյլէտիքտէ, Նէֆխ էտիպ անլէրէ՝ Րուհ իւլ Գուտ-
23 սը ալընըզ. Ֆիմլէրինն կիւնահչլարընը ՚աֆվ էտէր-
սէնիզ, անլէրէ ՚աֆվ օլունմըշ օլուր, վէ քիմլէ-
րինքինի Թէվգիֆ էտէրսէնիզ, Թէվգիֆ օլունմըշ
օլուր՝ տէտի։
24 Ամմա օն իքինլէրտէն պիրի օլուպ՝ Իքիզ տէնիլէն
Թոմա՝ Յիսուսըն կէլտիյի զէման անլէր իլէ պէրա-
25 պէր տէյիլ իսի։ Վէ տիկէր շայիրալէր անա՝ Բապ-
պը կէօրտիւք՝ տէտիքլէրինտէ, անլէրէ՝ Անըն էլլէ-

բինաե մխլարըն էսէրինի կէօրիւպ , փարմաղըմը
մխլարըն էսէրինե գօմազ իսէմ, էլիմի տախի հա-
նընա սօգմազ իսէմ, տալա ինանմամ՝ տէտի ։
26 Վէ սէքիզ կիւնատէն սօնկրա ելինե շայիրալը ի-
չէրիտե օլըպ , Թօմա տախի անլէր լէլ պէրապէր
իտի , վէ գափուլար գափալը օլըրղը Հալտե , Ցի-
սուս կէլիպ օրթատա տուրարագ , Սէլամըն 'ալէյ-
27 քիմ՝ տէտի ։ Անտէն սօնկրա Թօմայա՝ փարմաղը-
նը պուրայա ուզաթ վէ էլլէրիտե պագ , վէ էլինի
ուզատրպ էանըմա սօգ , վէ իմանսըզ օլմա , անճագ
28 մի՞մին օլ՝ տէտի ։ Թօմա անա ճէվապէն՝ Բապպըմ
29 վէ Ալլահըմ՝ տէտի ։ Ցիսուս անա՝ [Էյ Թօմա ,]
պէնի կէօրտիւյիւն իչիւն իման էթտին , կէօրմէք-
սիզլին իման էտինլէր նէ միւպարէք ոլըր՝ տէտի ։
30 Ցիսուս շայիրալէրինին էօնիւնատ պաշգա չօգ 'ա-
լամէթլէր իճրա էթտի իսէ տէ , պու քիթապատա
31 մուհարրեր տէյիլ ոլըր ։ Անճագ Ցիսուսըն Մէսիհ
իսինուլլահ իսէյինէ իման էթմէնիզ , վէ իման է-
տէրէք անըն իսմի իլէ Հայաթա մալիք օլմանըզ ի-
չինն պունլար Թահրիր գըլընմըշ ոլըր ։

ՊԱՊ 21

1 Պա'տէհու Ցիսուս Թէպէրիյէ տէնիզինին քէնա-
րընատա քէնտիսինի շայիրալէրինէ պէ Թէքրար իզ-
2 հար էյլէտի , վէ սուրէթ ի իզհարը պու իսի , Նա'-
նի Սիմ'օն Պետրոս իլէ Իքիզ տէնիլէն Թօմա , վէ
Ճէվելետ վագը՝ Գանա չէհրինատէն օլան Նաթանա-
յէլ , վէ Զէպէտի օղուլլարը իլէ անըն շայիրալէրին-
3 տէն տիկեր իքի քիշի պիրլիքտէ պուլունուպ՝ Սիմ
'օն Պետրոս անլէրէ՝ Պալըդ ավընա կիտէճէյիմ՝ տէ-

տի . անա՝ Պիզ տախի սէնին իլէ պէրապէր կիտէ-
րիզ՝ տէյէրէք , չըգըպ տէր 'ապապ գայըղա պինտի-
4 լէր , վէ օլ կէճէ պիր չէյ Թուէթմատըլար ։ Վէ սա-
պահ օլտըգտա՝ Ցիսուս տէնիզ քէնարընատա տուր-
տույօր իտի . ամմա շայիրալէր Ցիսուս իտիյինի պիլ-
5 մէտիլէր ։ Ցիսուս իսէ անլէրէ՝ Ջօճուգլար , պիր նէ-
յիճէյինիզ վա՞ր մը՝ տէտի . անա Խայր՝ տէյիս ճէ-
6 վապ վէրտիլէր ։ Օլ տախի անլէրէ՝ Աղը գայըղըն
սաղ Թարաֆընա աթընըզ վէ պուլտրսընըզ՝ տէ-
մէտիլէ , աթտրլար վէ պալըգլարըն քէսրէթինատէն
7 նաչի անը չէքէմէտիլէր ։ Օլ վագըթ Ցիսուսըն սէվ-
տիյի շայիրա Պետրոսա՝ Պու Բապպ տըր՝ տէտի .
Սիմ'օն Պետրոս տախի Բապպ տիյինի իշլիթտիքտէ,
չըփլագ օլըրղը իչիւն 'ապասընը գուշանըպ՝ տէնիզէ
8 աթըլար ։ Տիկեր շայիրալէր իսէ գարատան ուզաղ
օլմայըպ՝ անճագ իքի հիւզ արշըն գատար ապըզտա
պուլունմալարըյլէ , աղը պալըգլարը իլէ չէքերէք ,
9 գայըդ իլէ կէլտիլէր ։ Վէ գարայա չըգտրգլարընը-
տա , հաղըր պիր աթէշ վէ իւսթիւնատ գօնուլմիշ
10 պալըդ վէ էքմէք կէօրտիւլէր ։ Ցիսուս անլէրէ՝ Շիմտի
Թուէթտրղընըզ պալըգլարատան կէթտիրինիզ՝ տէտի ։
11 Սիմ'օն Պետրոս գայըղա կիրիպ՝ հիւզ էլլի իւչ 'ա-
տէտ պէյիւք պալըդ իլէ տօլու աղը գարայա չէք-
տի , վէ պու գատար չօգ իքէն աղ երրէթըլմատը ։
12 Ցիսուս անլէրէ՝ Կէլինիզ , Թա'մամ էտինիզ՝ տէտի .
վէ շայիրալէրտէն հիչ պիրի՝ Սէն քի՞մ սին՝ տէյիւ
անա սուա՞լ էթմէյէ ճէսարէթէ էտէմէտի . զէրա
13 Բապպ իտիյինի պիլտիլէր ։ Օլ վագըթ Ցիսուս կէ-
լինպ՝ էքմէյի վէ քէզալընք պալըդը տախի ալըպ ան-
14 լէրէ վէրտի ։ Ցիսուս էյվէթտան գըյամ էթտինք-

տէն սօնկրա՝ պու իւչիւնճիւ տէֆ՛ա օլարադ շա-
յիրտլէրինէ կէօրիւնտիւ։
15 Վէ անլէր թա՛ամ էթտիքտէն սօնկրա, Յիսուս
Սիմ՛օն Պետրոսա խիթապլէն՝ Էյ Սիմ՛օն իսկ ի
Եուհնուս, պէհի պունլարտան զիյատէ սեվի՞ր մի
սին՝ տէտի. անա՝ Պէհի, եա Բապպ, սէհի սեվտի-
յիմի սէն պիլիրսին՝ տէտի. անա՝ Գուղուլլարըմը օթ-
16 լաթ՝ տէտի։ Եինէ անա խրիստի տէֆ՛ա, Էյ Սիմ
՛օն իսկ ի Եուհնուս, պէհի սեվի՞ր մի սին՝ տէտի.
անա՝ Պէհի, եա Բապպ, սէհի սեվտիյիմի սէն պի-
լիրսին՝ տէտի. անա՝ Գոյունլարըմը բա՛ի էթ տէ-
17 տի։ Անա իւչիւնճիւ տէֆ՛ա, Էյ Սիմ՛օն իսկ ի
Եուհնուս, պէհի սեվի՞ր մի սին՝ տէտիքտէ, Պետրոս
քէնտիսինէ իւչիւնճիւ տէֆ՛ա օլարադ՝ Պէհի սեվի՞ր
մի սին՝ տէտիյի իչիւն մահզունի օլուպ, անա՝ Եա
Բապպ, սէն հէր շէյի պիլիրսին. սէհի սեվտիյիմի
սէն պիլիրսին՝ տէտի. Յիսուս անա՝ Գոյունլարըմը
18 օթլաթ. Հաղիդաթէն, հաղիդաթէն սանա տէ-
րիմ քի՝ սէն կէնճ իքէն, քէնտի քէնտինէ գուշա-
նըպ՝ իսթէտիյին եէրէ կիտէր իտին. ամմա իխ-
թիյար օլմըդըն զէմանի էլլէրինի ուզատտաճադ սըն
տէ սէհի պաշդասը գուշատըպ՝ իսթէմէտիյին եէրէ
19 կէօթիւրէճէք տիր՝ տէտի։ Վէ նէ տիւրլիւ էօլիմ
իլէ Ալլահը թա՛զիզ էյլէյէճէյինի իմա էթմէք ի-
չիւն պուննու սէօյլէտի. վէ պուննու տէտիքտէն
20 սօնկրա անա՝ Արտըմ սըրա կէլ՝ տէտի։ Վէ Պետ-
րոս տէօնիւպ, օլ ադշամ թա՛ամլիյատա Յիսուսըն
կէօրսիւճէ տիւշէրէք՝ Եա Բապպ, սէհի էլէ վէրէ-
ճէք քի՞մ տիր՝ տէյէն, անըն սէվտիյի շայիրտին
21 արգատան կէլտիյինի կէօրտիւ։ Պետրոս մէրդումը

կէօրիւնճէ, Յիսուսա՝ Եա Բապպ, պու տաթի նէ՞
22 օլաճագ՝ տէտի։ Յիսուս անա՝ Պէհն կէլինճէյէտէք
պուննուն դալմասընը իսթէրսէմ, սէհին նէ՞ վազի-
23 ֆէն, սէն արտըմ սըրա կէլ՝ տէտի։ Իմտի օլ շա-
յիրտա վէֆաթ էթմէյէճէք տիր՝ քէլտիմ պիրատէր-
լէր արասընտա շայը՝ օլտու իսէ տէ, ֆագաթ Յի-
սուս անա՝ Պու վէֆաթ էթմէյէճէք տիր՝ տէմէ-
յիպ, անճագ՝ պէհն կէլինճէյէտէք անըն գալմասընը
իսթէրսէմ, սէհին նէ՞ վազիֆէն՝ տէմիշ իտի։
24 Պու շէյլէր հադդընտա շէհատէթի էտիպ՝ պու
շէյլէրի թահրիր էտէն էմման պու շայիրտա տիր, վէ
25 անըն շէհատէթի հադդ օլտըղընը պիլիրիզ։ Վէ Յի-
սուսըն իճրատ էյլէտիյի տահա նիչէ շէյլէր վար քի՝
էյէր պիրէր պիրէր թահրիր օլունմաճագ օլսա, թահ-
րիր օլունան քիթապլար ալտնայա պիլէ սըղմազ
զանն էտէրիմ։ Ամին։

Ա'ՄԱԼ Ի ԲՈՒՍՈՒԼ

ՊԱՊ 1

1 Ի՛յ Թէօֆիլոս, ցիսուս ինթիխապ էյլէտիյի բէ-
սուլլէրե Րուհ իւլ Գուտս վասթիասըլլէ վասիյէթ
2 էյլէտիքտէն սօնկրա, 'Ոբրուճ կիւնիւնէ գատար կէ-
րէք իճրասընա վէ կէրէք Թա'լիմինէ միւպաշէրէթե
էթտիյի նէնտէլէրին ճիւմլէսի հագդընատ, էվվէլքի
3 քիթապը Թատնիփ էյլէտիմ. Օլ տախի էլէմ՝ չէք-
տիքտէն սօնկրա, գըրդ կիւն անլէրե զահիր օլա-
րագ, վէ մէլէքիւթ Ուլլահ միւթե'ալլիգ նէնտէ-
լէր սէջդյէյէրէք պէրահին ի քէսիրե իլե քէնտինի
4 անլէրե տիրի կէօսթէրտի։ Վէ անլէր իլե ճէմ' օլ-
մըշտա՝ Եէրուշալիմտէն պյըրըմպյրզ՝ փէտէրին պէն-
տէն իշլիթմիյինիգ վա'տընա միւնթազըր օլունըր.
5 Ջիրա Եուհաննա սու իլե վաֆթիզ էյլէտի, ամ
մա սիզ՝ չօգ կիւն կէչմէքսիզին, Րուհ իւլ Գուտս
6 իլե վաֆթիզ օլունաճագսընըզ՝ տէյերէք, անլէրե
Թէնապիհ էյլէտի։ Վէ անլէր ճէմ' օլըշդյրըր հալտէ,
ամա՝ Եա Բաբպ, Իսրայիլէ մէլէքիւթիւ պո՞ւ վագթը-
տա մը ի'սատ էտէճէքսին՝ տէյիւ սո՞ռալ էթտիյէր։
7 Օլ տախի անլէրե՝ փէտէրին քէնտի Թահթը ը հիւք-
միւնէ վաղ՝ էյլէտիյի եզմինէ վէ էվգաթը պիլմէք
8 սիզէ 'ա՞իա տէյիլ տիր։ Լաքին իւղէրինիզէ Րուհ
իւլ Գուտս կէլտիյինտէ քէսպ ի գուտրէթ էտէ-

ըէք, Եէրուշալիմտէ՝ վէ պիւթիւն Եէհուտիյէտե վէ
Սամարիատա վէ միւնթէհէյա ի զէմինէ գատար պա-
9 Նա շահիտ օլաճագսընըզ՝ տէտի։ Վէ պու չէյլէրի
սէջդյէմիքտէ, անլէր Նազար էթմէքտէ իքէն՝ 'ոբ-
րուճ էյլէտի, վէ պիր պուլութ անը կէօզլէրի էօ-
10 նիւնտէն սէթր էթտի։ Վէ օ կիթմէքտէ, անլէր
տախի սէմայա տողրու տիգգաթլէ Նազար էթմէք-
տէ իքէն, իլթէ Եանյարընատա պէյազ էլպիսէլի ի-
11 քի քիմնէ տուրուսա՝ Էյ ձէլիլլի տաէմլէր, նի՞չիւն
սէմայա պագդըպ տուրույօրսընըզ. Եանընըզատան սէ-
մայա 'ոբրուճ էտէն պու Ցիսուս՝ Նասըլ սէմայա
չըգտըզընը կէօրտիւճիւզ իսէ, օ վէճհլէ կէլէճէք
տիր՝ տէտիլէր։
12 Օլ զէմանե, անլէր Եէրուշալիմէ էեվմ ի սէպթ
եօլճրյըզը գատար եագըն օյան Ջէյթունլըգ տէնի-
13 լէն տաղտան Եէրուշալիմէ 'ավտէթ էթտիլէր։ Վէ
տախիլ օլընգելըրընատա՝ Պետրոս վէ Եա'գուպ վէ
Եուհաննա վէ Անդրեաս, վէ Ֆիլիպպոս վէ Թոմա
վէ Պարթօլէմեոս վէ Մաթթա վէ Հալֆա օղլու
Եա'գուպ վէ Սիմ'օն էլ Ղայուր վէ Եա'գուպնըն
ֆըրտոսը Եհուտանըն իգամէթ էթտիքլէրի ֆէվ-
14 գանի օտայա չըգտըլար։ Պունլարըն ճիւմլէսի գա-
րըլար վէ Ցիսուսըն վալիտէսի Մերեէմ վէ անըն
գարնտաշլարը իլե տու'ա վէ նիյազա պիլ էթթի-
ֆագ միւտավէմէթ էտէրլէր իտի։
15 Վէ օլ կիւնլէրտե Հազըր պուլունան ճէմա'աթ
Թագրիպէն եիւզ եիրմի քիշի օլընըը հալտէ, պետ-
րոս շայիրտլէրին օրթասընատա այագա գալգըպ տէ-
16 տի քի՝ Էյ պիրատէրլէր, Րուհ իւլ Գուտս Տաուտ
տըն աղզը իլե Ցիսուսը Թուէթանլարա գըլըաղուզ օ-

լան Եհովատանդն հագդընտա մուգաատեմա պու-
յուբարդը պու քելամդն եթեմամ՝ օլանմասը կերեք
17 իտի. Ձիրա ս պիզտեն մա'տուա օլուպ՝ պու խրա-
18 մեթաե տախի նասիպի օլմուշ իտի։ Իմոի պու
քիմսե խապասեթե իշճրեթիլլե պիր թարլա էտին-
տի, վե պաշ աշաղը տիւշմեքլե, օրթասընտան
փամլայարաղ պիւթիւն պաղըրսաղլարը տեօքիւլե
19 տիւ։ Պու տախի Եերուշալիմ էհալիսինին ճիւմլե-
սինե մա'լիւմ օլտու, շէյլե քի օղ թարլա անկերին
լիսանընճա Հագալտամա, եա'նի Գան թարլասը
20 թեմամիյե օլընտու։ Ձիրա Մեղամիր քիթասրընտա՝
Անդն մեսքէնի վերան օլուպ՝ անտե քիմսե սաքին
օլմասըն. վե տախի՝ Մանասեիինի պիր ղայրիսի ալ-
21 սըն՝ տեյիւ մուհարրեր տիր։ Պու էճլտեն Բապպ
Ցիսուսըն արամըզա կիրիպ չզտըղը պիւթիւն միւտ-
22 տեթտե, եա'նի Եուհաննանդն վաքիթիղինտեն պաշ-
ղայըպ՝ պիզիմ արամըզտան 'ուրուճ էթտիյի կիւնե
տեկին, պիզիմ իլե բէքտատե էթմիշ օլան պու
աատեմլերտեն պիրի պիզիմ իլե պերապեր դըյսմընա
23 շահիտ օլա կերեք տիր։ Վ է իքի քիշի՝ եա'նի Եուս-
թոս լագբզիը վե Պարսապա տենիլեն Եուսուֆը վե
24 Մաթթիասը իհզար իլե՝ Տու'ա էտերեք, Էյ ճիւմ-
լենին գուլուպզընա 'արիֆ օլան Բապպ, Եհեհուտա-
նդն քենտի մահալինե կիթմեք իւզրե տիւշտիւիւ
պու խրատեթ վե բէսալեթին նասիպինի ալմադ ի-
25 չին, Պու իքի քիմսետեն հանկըսընը իմթիհապ
26 էյլետիյինի պէյան էյլե՝ տետիլեր։ Վ է գուր'ալա-
րընը վերտիքլերինտե գուր'ա Մաթթիասա իսապեթ
էթմեքլե, մերդում ջն պիր բէսուլլեր իլե մա'տուա
օլտու։

ՊԱՊ 2

1 Վ է 'Էյտ իւլ խամնին կիւնիւ կելտիքտե, ճիւմ-
լենի պիլ իթիթիֆագ պիր եերտե հազընը օլընդլարը
2 հալտե, Անսընդն սէմտատան շիտտեթլե էսէն բիւզ-
կեատը պեռի կիպի պիր սէտա կելիպ, օթուրտընդլարը
3 խանեյի պիւթիւն տօլտուրտու։ Վ է միւնգասիմ
ատեշ տիլլերի կիպի տէւսեր անկերե զահիր օլուպ՝
4 հեր պիրինին իւզերինե գօնմասընդլե, ճիւմլեսի
Րուվ իւլ Գուտս իլե մեմնու օլարադ, Րուհդն քէն-
տիլերինի նուեթգ էթտիրտիյինե կէօրե սիեր լիսան-
5 լեր թեքեդլիմ էթմեյե պաշլատընդլար։ Վ է սէմտ
թահթընտա պուլընտան հեր իմմեթտեն կելմիշ
միւթթագի եհեհուտիլեր եերուշալիմտե սաքին ի-
6 տիլեր. վ է պու սէտանդն վնագու'ընտա ճիւմհուր
թեճեմմիւ՝ ետերեք, հայրեթե տիւշտիւլեր. չինքի
հեր պիրի քենտի լիսանընը անկերին թեքեդլիմ էթ-
7 տիրլերինի իշիթտիլեր։ Վ է ճիւմլեսի շաշըպ թե'աճ-
ճիւպ ետերեք, պիրի պիրինե՝ Իշթե պու սէդդեյե-
8 լերին ճիւմլեսի ձեվնլլե տեյի՞լ մի. Իմոի նա՞սըլ
հեր պիրիմիզ քենտի անա լիսանընմընը իշիտէդօրըզ։
9 Պիզ փարթի, վե Մատի, վե Էլամի, վե Արամ ը
նեհրեյի իլե եհեհուտիյե, վե Գափատոգիյա, վե
10 փոնթոս, վե Ասիյա, վ է Ֆրիճիյա, վե փամֆի-
լիյա, վե Մըսըր, վե Գիրինե թարաֆընտա օլան
Լիպիյենին սէմթերընդին էհալիսի իլե՝ կերեք եհե-
11 հուտի կերեք միւհթետի միւտաֆիր Րոմալըլար, Գի-
րիտիլեր վե 'Արապլար Ալլահդն պէդդիւք իշերինի
քենտի լիսանլարընմընդտա պունլարդն թեքեդլիմ էթ-
12 տիրլերինի իշիտիդօրըզ՝ տետիլեր։ Վ է ճիւմլեսի միւ-

թէհայիր օլուպ շիպհէ եաէրէք , պիրի պիրինէ՝
13 Պու նէ՞ օլմալը՝ տէրլէր իտի ։ Տիկելէր խոթիհղա
էտէրէք՝ եէնի շէրապ իլէ մէմլու տրլար՝ տէրլէր
իտի ։
14 Իտոի Պետրոս ան պիրլէր իլէ պէրապէր այագտա
տուբուպ , պիւլէնտ ավազլէ անկէրէ խոթոպէն տէ-
տի քի՝ Էյ եհօուտի տաէմլէր վէ ճիւմլէ եէրու-
շալիմտէ սաքին օլանլար , պու սիպէ մա'լիւմ օլսուն ,
15 վէ սէօղէրիմի տինկլէյինիզ ։ Ձիրա սիպին զանն էթ-
տիյինիզ կիպի պուհնար սէրթօշ տէյիլ տիրլէր ։
16 չիհնէի կիւնիւն իւչիհնճիւ սա'ատթը տրը ։ Անճագ
պու վագը'տ եօէլ փէյղամպէրին վասըթտասըլէ
17 պույուրըլան շէյ տիր , Եա'նի Ալլահ պույուրուր
քի՝ Սօն կիւնկէրտէ Բուհրմտան ճէմի՝ ի պէչէր իւ-
պէրինէ տէօքէճէյիմ , վէ օղուլլարընդզ վէ գըզլա-
րընդզ իւհամ իլէ սէօյլէյէրէք , կէնճէրինիզ վահի
18 վէ նոթթիյաըլարընդզ բուբա կէօրէճէքլէր տիր ։ Վէ
օլ կիւնկէրտէ պէն գուլլարըմ իւզէրինէ վէ ճարի-
յէլէրիմ իւզէրինէ տաիոի Բուհրմտան տէօքէճէյիմ ,
19 վէ անկէր իւհամ իլէ սէօյլէյէճէք տիր . Վէ եօգա-
րըտա սէմտտա 'աճայիպաթ , վէ աշաղըտա զէմին-
տէ 'ալամաթ եա'նի գան վէ աթէշ վէ թիւթիւն
20 տիւմանը վէրէճէյիմ . Բապըլն 'ալիմ վէ բուշէն
կիւնիւ կէլմէզտէն էվվէլ՝ կիւնէշ զուլմէթ վէ այ
21 գանա թահվիլ օլունաճագ տրը ։ Վէ հէր քիմ
Բապըլն իամինէ տու'ա էտէրսէ , խէյրա պուլաճագ
22 տրը ։ Էյ պէնի Իսրայէլ , պու սէօղէրի տինկլէյի-
նիզ . Նազարէթլի Յիսուսը՝ եա'նի Ալլահըն պէյղ-
նիդտէ անըն վասըթտասըլէ իճրա գըլտըզը , վէ սի-
պէն պիլտիյինիզ գուտրէթլու 'ամէլլէր վէ միւ'ճի-

զէլէր վէ 'ալամէթլէր իլէ Ալլահ Թարաքընտան սի-
23 զէ Թաստիդ օլունմըշ զաթը , Ալլահըն միւբտա ը
մուգատտէրի վէ 'իլմ ի եղէյիսի միւճիպինճէ Թէս-
լիմ օլունարագ ալտընըդ , վէ էլըտար եէտիյլէ Խ-
24 մընէյատրագ գաթլ էթտինիդ ։ Ալլահ տաիոի էս-
լիմ աղէրըլարընը հայլ էտէրէք , անը իգամէ էյ-
լէտի , չիհնէի անըն վասըթտասըլէ զագթի օլունմա-
25 սը միւմքինի տէյիլ իտի ։ Ձիրա Տաուտ անըն հագ-
գընտա Խոդէր վէրէչ , Էօհնիւմտէ Բապըլը տա'իմա
կէօրիւբ իտիմ , զերա սաոըըմմադդըզմ իչիհն սա-
26 զըմտա տրը ։ Պու սէպէպտէն գալդիմ մէսրուր վէ
լիսանընմ շաոման օլտու , վէ հէմ տաիոի թէհնիմ
27 իւմիտ իւզրէ սաքին օլաճագ տրը . Ձիրա ճանըմը
հավիյէտէ թէրը էթմէյիդ՝ Մուգատտէսինի չիւ-
28 րիւքլիւք կէօրմէյէ պրագմայաճագսըն ։ Պանա հա-
յաթի Թարիղլէրինի պիլտիրիդ՝ տիտարըն իլէ պէնի
29 փէր սիւբուր էտէճէքսին՝ տէյիւ պույուրուր ։ Էյ
պիրատէրլէր , ըճ'իս իւլ ապա օլան Տաուտ հագ-
գընտա սիպէ ճէսարէթի իլէ սէօյլէմէք ճա'իդ տիր քի՝
հէմ վէճճաթ էտիպ վէ հէմ տաիոի տէճին օլունա-
տու , գապրը տաիոի պու կիւնէ տէկինի եանըմըզտա
30 տրը ։ Իտոի փէյղամպէր օլուպ վէ ճէսէտ ճիհէթիյ-
լէ քէնտի սուլպընըն մէյվէսինտէն Թաիոթընտա օ-
Թուրմագ իչիհն Ալլահըն Քրիստոսը իգամէ էտէճէ-
յինէ գասէմ իլէ քէնտիսինէ եէմին էթտիյինի պի-
31 լէրէք , Էվվէլտէն կէօրմէսիյլէ՝ ճանը հավիյէտէ
Թէրը օլունմայըպ , ճէսէտի տաիոի չիւրիւքլիւք
կէօրմէտի՝ տէյիւ Քրիստոսըն գըյամը հագգընտա
32 սէօյլէտի ։ Պու Յիսուսը Ալլահ գըյամ էթտիրտի ,
33 պունդա տաիոի պիղ ճիւմլէմիղ շահիտ իզ ։ Իտոի

Աղաղակեցին ամենեքեան միաբերան եւ ասեցին. Մեծ է Դիանա Եփեսոսեցւոց։
35 Եւ երբ դադարեցոյց դպրապետն զամբոխն, ասաց. Արք Եփեսացիք, ո՞վ է մարդ որ չգիտէ զի քաղաք Եփեսացւոց է պաշտօնեայ մեծին Դիանայի եւ կերպարանացն որ ի յերկնից։
36 Ուրեմն որ անհերքելի են այս բանք, պարտ է ձեզ հանդարտիլ եւ ոչինչ անխոհեմութեամբ առնել։
37 Զի բերէք զայրս զայսոսիկ որ ոՔ սրբեցին եւ ոՔ հայհոյեցին զաստուածն մեր։
38 Եթէ Դեմետրիոս եւ արհեստաւորքն որ ընդ նմա ունին դատ ընդ մարդոյ, դատաստանք բանան եւ կան անդ դատաւորք, դատեսցին միմեանց։
39 Եթէ ինչ խնդրէք ի բազում բանից, ի կանոնաւոր ժողովի լուծցի։
40 Զի վտանգիմք եւ մեղադրիմք վասն այսօրուան խռովութեան, զի ոչ կայ պատճառ որով տուցուք զհաշիւ ժողովոյս։
41 Եւ զայս ասացեալ արձակեաց զժողովուրդն։

ԳԱՂ 3

1 Եւ յետ դադարելոյ աղաղակին, կոչեցեալ Պաւղոս զաշակերտսն եւ մխիթարեալ, ետ ողջոյն եւ ել երթալ ի Մակեդոնիա։
2 Եւ երբ անցանէր զկողմանսն յայնոսիկ եւ մխիթարէր զնոսա բանիւ բազմաւ, եկն ի Յունաստան։
3 Եւ արարեալ անդ ամիսս երիս, եղեւ նմա դաւաճանութիւն ի հրէից, մինչդեռ ելանել էր նաւու երթալ ի Սիւրիա, եւ խորհեցաւ դառնալ ընդ Մակեդոնիա։
4 Եւ ընկերացան նմա մինչեւ ի Ասիա Սոպատրոս Պիւրեայ, եւ Արիստարքոս եւ Սեկոնդոս Թեսաղոնիկեցի, եւ Գայոս Դերբեցի, եւ Տիմոթէոս, եւ Տիքիկոս եւ Տրոփիմոս Ասիացի։
5 Սոքա երթեալ յառաջագոյն, սպասեցին մեզ ի Տրովադա։
6 Եւ մեք նաւեցաք ի Փիլիպպէ յետ աւուրց անմուրհակաց, եւ եկաք առ նոսա ի Տրովադա աւուրս եւթն, ուր եւ մնացաք աւուրս եւթն։
7 Եւ ի միում աւուր շաբաթուն, ժողովեցաք հանդերձ աշակերտօքն հանդերձ ընդ հաց ուտել, Պաւղոս խրատէր նոցա, որ ի վաղիւն մեկնելոց էր, եւ երկարեաց զբանն մինչեւ ի կէս գիշեր։
8 Եւ էին լուսաւորք բազումք ի վերնատունն ուր ժողովեալ էին։

Եւ երբ ելանէր օրուայն, անկեալ ճեմի՛ ի հեղեսոս պատուհանէ
45 ոմն մանկունք անուն, վէ եմղաք իւր եմղալոյն եւ առեալ՝ ճիւմէնսին հեր պիրինն իհթիյաճընա
46 կէօբե թեվդի՛ եաերլէր իսի։ Հեր կիւն առաւ պիլ իհթիֆադ հէյքելէ միւտաւվէմէթ եաերէք, վէ խա-
նելերինաե էքմէք փարելէյերէք, մէսերքէթլէ վէ
47 խուլուս ի գալդլէ թա՛մ եաիպ, Աղլահա համա իհթիքաե՛ վէ ճիւմլէ գաւմին՝ ինանինաե մազհար ը
լութֆ օլմադուս իսիլէր։ Բայզ տաւխ հեր կիւն խելաս պուլանլարը քիլիսեյէ զամմ եաեր իսի։

ԳԱՂ 3

1 Վէ պետրոս իլե Եուհաննա պիրլիքտե տու՛ա վագ-
թը օլան ա՛ա՛թ տօգուզտա հէյքելէ չըգմադուս
2 իքէն, հէյքելին կիւդել տէնիլէն գափուսը եանը-
նա, հէյքելէ կերէնլերտէն աուտագա տիլէմէք իւզ-
րե, կիւն պե կիւն գոյա կէլտիքլէրի անաուան տօղ-
մա թօփալ պիր աաէմ կէօթիւբիլմէքտե իսի։
3 Պու քիմսե պետրոս իլե Եուհաննայը հէյքելէ կի-
4 րերլեր իքէն կէօրիւա՛ պիր աուտագա տիլէսի։ Պետ-
րոս տաւխ Եուհաննա իլե անա նաղար եաիպ՝ պի-
5 լէ պագ տեսի։ Օլ տաւխ անլերտէն պիր չէյ ալե
6 մադ իւմիտիյլէ անլերե տիդգաթ եթսի, վէ պետ-
րոս՝ պէնտե կիւմիւշ վե ալթուն եօգ տրը, լաքին
պէնտե օլանը ուանա վերիրիմ. Նաղարեթլի Յիսուս
7 Քրիստոսըն իսմիյլէ գալդ վե եիւրիւ՛ տէյիպ, Ա-
նը աղ էլինտեն թուրթուպ գալտրըտը. վե տեր
՛ագաղ թուպանլարըլէ թօփուգլարը քեսպ ի գուվ-
8 վէթ եթմէքլէ՛ Սըչըայըպ պագ իւզերի տուբրուս
վե եիւրիւսիս, վե եիւրիւյիւպ սըչըայարագ վե Աբ-

լսհա համո էտէրէք՝ անլեր իւլ պերապեր հեյքելէ
9 կիրտի։ վ՚է պիւթիւն գաւմ՚ անրն եիւբիւյիւպ Ալ-
10 լսհա համո էթտիւյինի կէօրտիւլէր։ վ՚է անրն՝
հեյքելէն կիւղել գափուսընտա սատագա իչիւն օ-
թուրան քիմսէ օլտղընր պիլէրէք անա վագը՝ օլան
չէյտէն տօլայը թէ՚ածճիւպ վէ հայրէթ իւլ մեմլու-
օլտղլար։
11 վ՚է [չիճա պուլան թօփալ] պէտրոս իւլ եու-
հաննատան այրըլմատղը հալտէ, ճիւմլէ գաւմ՚
հայրէթ իւլ Սիւլէյմանրն էյվանը տէնիլէն համ-ւէ
12 եանլարընա սէյիրտէրէք ճէմ՚ օլտղլար։ Օվ վագրթ
պետրոս պուննու կէօրտիւքտսէ, գաւմա ճէվապէն
տէտի քի՚ էյ պէնի Իսրայէլ, պուննա նի՞չիւն թէ-
՚ածճիւպ էտիյօրսընըզ, եահօտա պիղիմ քէնտի գուվ-
վէթիմիզ եա թագվամըզ իւլ պուննու նիւբիւթիւշ
13 իզ կիպի՚ պիզէ նի՞չիւն կէօզ տիքիյօրսընըզ։ Էճ-
տատըմըզրն Ալլահը՚ է-՚նէ Ապրահամ վէ Իսհագ
վէ Եա՚գուպրն Ալլահը քէնտի Օղլու Յիսուսը թա՚-
զիզ էյլէտի, քի սիզ անը էլէ վէրտինիզ, վէ փի-
լաթօս՝ անը սաղը վէրմէկէ դարար վէրմիշ իքէն, սա-
14 նրն հուզուրընտա անը ինքեար էթտինիզ։ Սիզ ի-
ոէ Մուգատատա վէ Հագգ օլանը ինքեար պիրլէ,
քէնտինիզէ պիր գաթիլ ատէմին պաղըշանմասընը
15 թալէգ էթտինիզ, վ՚է Րէ՚իս իւլ Հայաթը գաթիլ
էթտինիզ։ ամմա Ալլահ անը էմիլաթտան գըյամ՚
16 էթտիրտի, քի պիզ տահի անա շահիտ իզ։ վ՚է
անրն իսմինէ օլան իսման վասրթասըյլէ՚ իսմի պու-
կէօրիւպ պիլտիկինիզ քիմսէյի գուվվէթլէնտիրտի։
վէ անրն վասրթասըյլէ օլան իսման ճիւմլէնիզէն հու-
17 պուրընտա անա պու սրհհաթը վէրտի։ վ՚է շիմտի,

էյ պիրատէրլէր, պիլիրիմ քի հիւքմտարլարընըզ
18 կիպի սիզ տահի պիլմէյէրէք իչկինիզ։ Ամմա
Ալլահ ճիւմլէ փէյղամպէրլէրինին աղզը իւլ Մէսի-
հին ելէմ՚ չէքմէկի խուսուսընտա մուգատատմէկ
իճպար էթտիյի շէյլէրի պու մինվալ իւզրէ իթմամ՚
19 էյլէտի։ Իմտի կիւնահյլարընըզ մահվ օլունմասը
20 իչիւն թէվպէ էտիպ բիւճու՚ էտինիզ։ Թա քի Բաշ-
պէն հուզուրընտան ֆէրահպախշ վագրթլար կէլիպ,
օ սիզէ ագատմմէկ թէպշիր օլունմըշ օլան Յիսուս
21 Իրիստոսը կէօտտէրէ։ Իի անը՝ Ալլահըն էզէլտէն
պէրու մուգատատա փէյղամպէրլէրինին աղզը իւլ
հագգլարընտա պուլյուրտաղը ճիւմլէ շէյլէրին իսլահ
օլունմամագլարը վագրթլարա տէկին՝ սէմա գապուվ
22 էթմէք կէրէք տիր։ [Զիրա] Մուսա էճտատըմըզա՝
Ալլահընըզ Իտպպ պիրատէրլէրինիզտէն սիզէ պէ-
նիմ կիպի պիր փէյղամպէր զուհուր էթտիրէճէք
տիր։ անը, սիզէ սէօյլէյէճէկ՚ի ճիւմլէ շէյլէր խուս-
23 ուսընտա, տինկլէյէսինիզ։ վ՚է օվ փէյղամպէրի
տինկլէմէյէն հէր քիմսէ գաւմինն արտսընտան մահվ
24 օլունմամագ տըր՚ տէտի։ վ՚է Սամուէլ իւլ անտէն
սոնկրա սէօյլէյէն փէյղամպէրլէրինն ճիւմլէսի տահի
պու կիւնլէրի [ագատմմէկ] թէպշիր էյլէմիշ տիրլէր։
25 Սիզ փէյղամպէրլէրինն վէ Ալլահըն Ապրահամա՚
Զէմինին ճիւմլէ գաւպիլէլէրի սէնին նէսլին իւլ միւ-
պարէքլէնէճէք տիր՚ տէյէրէք, էճտատըմըզ իւլ
26 էյլէտիյի ՚ատըն օղուլլարը սընըզ։ Ալլահ քէնտի
Օղլու [Յիսուսը] գըյամ՚ էթտիրիպ սիզնն հէր պի-
րինիզի շէրրլէրինիզտէն տէօնտէրէրէք՚ միւպարէքլէ-
մէք իչիւն անը եվվէլ սիզէ իրսալ էյլէտի։

ՊԱՊ 4

1 Վ է անլեր գավմա սեօյլեր խբէն, քեահինլեր վե
հէյքելին սերտասրը իլե սատուգիլեր՝ իւղերլերինե
2 կելիպ, Գավմա թա'լիմ էթտիքլերի վե ցիսուս վա-
սրթասրլե էմնաթտան գբյամ էթմէյի թէպշիր
3 էյլեմիքլերի իչիւն կիւճէնէրէք, Անլերե թէսալլութ
էտիպ՝ ազշամ օլտրդը իչիւն էրթէսի կիւնէ տէկին
4 հազրա գօտրլար. Ամմա քելտի իշիտէնլերտէն նի-
չելերի իման էտիպ՝ օղ ատէմլերին միգտարը թագ-
րիպէն պէշ պին օլտու։

5 Վ է վագը՝ օլտու քի՝ էրթէսի կիւնիւ անլերին
6 բե'իսլերի իլե իսթիխյարլարը վե 'ուլէմասը, Վ է
քեահին ի ա'զամ Չանիա իլե Գույաֆա վե Եու-
հաննա վե Իաքէնաէր, վե քեահին ի ա'զամ ազ-
բարազասընտան օլանլարըն ճիւմլեսի Եէրուշալիմտե
7 ճէմ՝ օլտուգ, Անլերի օրթույա իշդտը էտերէք՝ Պու-
նու նէ՞ գուտրէթ վե նէ՞ իսմ իլե էթտինիզ՝ տէյիւ
8 սո՛ռալ էթտիլեր։ Օղ զէմանն Պետրոս Րուհ իւղ
Գուտուս իլե մէմլու օլտուգ, անլերէ՝ Էյ գավմըն բե'իս-
9 լերի իլե Իսրայէլին իսթիխյարլարը, Պիզ, պու կիւն
պիր 'ալիլ ատէմէ վուգուտ՝ պուլտան իշտան խուսու-
սընտա, նէ՝ վէճճլէ շիֆա պուլտրդընա տա՛իր Թէֆ-
10 Թիղ օլտունույօր իսկը, ձիւմլենիլդ վե ճիւմլե գավմը
Իսրայէլե մա'լիմ օլտուն քի, Նազարէթլի Ցիսուս
Քրիստոսըն՝ կա'նի սիզին սալդ էթտիչինիզ վե Ալ-
լահըն գբյամ էթտիրտիչի գաթըն իսմիլե պու-
11 ատէմ հուզուրընդզտա սաղ տուբուչյօր։ Սիզ մի'-
մալար Թարաճընտան Թահգիր օլտունուգ՝ քէօչե

12 Թաշը օլմուշ օլան Թաշ պու տըր։ Վ է ղայրի պիր
զաթտա խէլտա հօգ տըր. չիւնքի Թահթ էս սէմա-
տա, պէյն էն նատա վէրիլէն պաշգա պիր իսմ հօգ
տըր քի՝ անըն իլե խէլտա պուլա պիլէլիմ՝ տէտի։
13 Վ է անլեր Պետրոս իլե Եուհաննանըն ճէսարէթինի
կէօրիպ, անլերին օգուսմամըշ վե իսմի ատէմ օլ-
տրգլարընըր անկլամազլե Թէ'աճճիպ էթտիլեր, վե
Ցիսուս իլե պէրապար պուլտունմըշ օլտրգլարընը պիլ-
14 տիլեր։ Վ է շիֆա պուլմուշ ատէմին անլեր իլե պէ-
րապեր տուրտրդընը կէօրմէլերինյլե, ի'թիրազ էտե-
15 ճէք պիր շէյլերի գալմատը. Վ է միլլեթ մեճլիսին-
տէն չըգմալարընը էմր էթտիքտէն սօնկրա, պէյն-
16 լերինտե միւշավէրէ էտերէք, Պու ատէմլերէ նէ՞
կափալը՞, զիրա պունլարըն վասրթասրլե պիր միւ-
ճիզէ ի պահիրե իճրա օլունտրդը Եէրուշալիմտե սա-
քին օլանլարըն ճիւմլեսինե մա'լում տիր, պիզ տա-
17 խի ինքեար էտէմէյիզ։ Ֆագաթ գավմ արասընտա
զէյատե շայը՝ օլմամասը իչիւն, պունտան պէօյլե
պու իսմ իլե պիր ատէմե սէօյլեմէմէլերի իչիւն,
18 անլերի շէհտեէն Թէհտիտ էտէյիմ՝ տէտիլեր։ Վ է
անլերի չաղըրըպ՝ Ցիսուսըն իսմիլե սապա սէօյլեմէ-
մէլերինե վե Թա'լիմ էթմէմէլերինի Թէնպիհ էթ-
19 տիլեր։ Ամմա Պետրոս իլե Եուհաննա անլերե ճէ-
վապէն՝ Ալլահտան զէյատե սիզի տինկլէմէք 'ինա
20 Ալլահ հա՞գգ մը տըր, սիզ հիւքմ էտինիզ. Ջիրա
պիզ կէօրիպ իշիթտիխյիմիզ շէյլերի սէօյլեմէմէյէ
21 միւգթէտիր տէյիլ իզ՝ տէտիլեր։ Վ է անլեր խալ-
դըն սեպեպինտէն անլերի Թէքտիր էթմէյէ վէսիլէ
պուլամասընդզլարընտան, երինէ անլերի Թէհտիտ է-
տիպ՝ սալը վէրտիլեր, չիւնքի վագը՝ օլան շէյ իչիւն

22 Հէր քէս Ալլահը թէմամիա էհլյոր իսի՝ Զիրա իւ-
զերինաե շիֆա միւ'ճիզէսի իճրա օլունան սաեմ
գըրդ հալընը թէճավուզ էթմիշ իսի՝
23 Անլէր տախի սալը վէրիլմիքսաե, բէֆիգլէրինին
հանընա կէլիպ՝ պաշ քեահինլէր իլե խութխյարլա-
րըն քէնտիլէրե սէօյլէմիքլէրինի նագլ էթմիլէր՝
24 Անլէր տախի պունու իչինթիքլէրինաե, պիլ իթ-
թիֆագ Ալլահա բէֆ' ի ավազլէ՝ Եա Բապպ, սե-
մա իլե զէմինի վե տէնիզի վե անլէրսաե պուլունան
25 ճէմի' ի շէյլէրի խալգ էյլէյէն Ալլահ սէն սին. Սէն
գուլըն Տաուսըն ողլը իլե՝ Նի՞չիւն թա՛իֆլէր վէլ-
վէլէ կաիպ՝ գավմիլէր պաթըլ շէյլէր թէսավվուր
26 էթմիլէր. Զէմինին մէլիքլէրի Հաղրը տուրուպ,
բէ՛իսլէր պիրլիքսաե Բապպըն 'ալէյհինաե վե անըն
Մէսիհի 'ալէյհինաե իճթիմա' էթմիլէր՝ տէյիւ պուս-
27 յուրըն՝ Զիրա *Հադիգաթէն շէրօսէս վե փօն-
թօսլը փիլաթօս, թա՛իֆլէր վե Իսրայէլ գավմ-
28 լերի իլե, Սէնին էլինին վե թէսպիհինին վագը' օլ-
մաղա թաւգաիր էյլէմէյի շէյլէրին ճիւմլէսինին իճ-
բասը իչիւն, մեսհ էթմէյին մուհամմաէս Օղլըն Յի-
29 սուսըն իւզերինե իճթիմա' էթմիլէր՝ Վէ շիմտի,
եա Բապպ, անլէրին թէհտիտլէրինե նազար գըլ վե
շիֆա վերմէք վե մուհամմաէս Օղլըն Յիսուսըն խամ
իլե 'ալամէթլէր վե միւ'ճիզլէր իճրա էթմէք իչիւն
30 էլինի ուզատաորագ, Սէնին քէլամընը քէմալ ի ճէ-
սարէթլե սէօյլէմէքլիյի պուս գուվլսորընա իհսան էյ-
31 լէ՝ տէտիլէր՝ Վէ անլէր տուս'ա էթմիքսաե, ճէմ'
օլսըգլարը եէր սարսըլսագ, ճիւմլէսի Րուհ իւլ Գուդսա

*Պ-'ղըը՝ հադիգաթէն պուս շէհրսաե

իլե մէմիու օլարագ՝ Ալլահըն քէլամընը ճէսաբէթլե
սէօյլէրլէր խոի՝
32 Վէ իմանն էտէնլէրին ճէմա'աթը եէք տիլ վե եէք
ճան օլարագ պիրի քէնտի էմվալընտան օլան պիր
շէյի՝ Պէնիմ տիր՝ տէմէզ խոի. լաքին ճիւմլէ շէյ-
33 լէրի պէյնլէրինսաե միւշթէրէք խոի՝ Իէսուլլէր տա-
խի Բապպ Յիսուսըն գըյամէթինե քէմալ ի գուվ-
վէթ իլե շէհատէթ էտէրլէր, վե ճիւմլէսինին իւ-
34 զերինաե լութֆ ը 'ազիմ վար խոի՝ Վէ իչլէրինաե
միւհթաճ պիր քիմսէ պուլունմազ խոի. չիւնքի
Թորլա վե եա խանէ սահիպի օլանլարըն ճիւմլէսի
գ-ըլէրինէ սաթըզ՝ սաթըլան շէյլէրին ազչէսինի
35 կէթիրէրէք, Իէսուլլէրին այագլարընա գօտրլար,
վե հէր քէսէ քէնտի իհթիյաճընա կէօրէ թէվզի'
36 օլունուր խոի՝ Վէ իէսուլլէր թարաֆընտան Պար-
նապաս (Թէրճէմէսի՝ Թէսէլլի օղլու) լագըպըլէլե
Թէլգիպ օլունան Եուսա խամինաե Գըպրըսլը պիր
37 Լավիլինին պիր Թարլասը օլուպ, Անը սաթը, վե
ագչէսինի կէթիրիպ իէսուլլէրին այագլարընա գօ-
տու՝

ՊԱՊ 5

1 Լաքին Հանանիա խամինաե պիր սաեմ զէվճէսի
2 Սաֆիրա իլե պիր միւլք սաթըզ, Զէվճէսինին տա-
խի խապէրի օլարագ Հալսե, պահասընտան պիր
միգտարընը ալը գօյուպ՝ պիր միգտարընը տախի կէ-
թիրէրէք, իէսուլլէրին այագլարընա վազ՝ էյլէտի՝
3 Վէ Պետրոս՝ Էյ Հանանիա, նի՞չիւն շէյթան՝ Րուհ
իւլ Գուդսաա եալան սէօյլէմէք, վե Թարլանըն պա-
հասընտան ալը գօմագ իչիւն սենին գալպինի տօլ-

4 տուբրտու։ Գալտըղը զէմման սանա գալմա՞զ մը ի-
տի, սաթըլտըգտա տախի սէնին հիւքմիւնտե տէ-
սի՞լ մի իտի. նի՞չիւն պու շէյի գալպինէ գօտըն.
ատէմիէրէ տէյիլ, անճագ Ալլահա եալան սէյլէ-
5 տին՝ տէտի։ վ՚է Հանանիա պու քէլտմը իշխիթտիք-
տե, տիւշիւպ թէսլիմ ի բուհ էթտի. վէ պու շէյ-
լէրի իշխատնիլէրին ճիւմլէսինէ խաւֆ ը՚ազիմ կէլ-
6 տի։ վ՚է կէնճլէր գալգըպ անը քէֆինլէտիլէր վէ
7 տրշտրը չըգարըպ տէֆն էթտիլէր։ վ՚է արտսը
թագրիսկէն իչ սա՚ատ կէչտիքտե, զէվճէսի վազը՚
8 օլանը պիլտիւէրէք իչէրի կէլմէքլէ, Պետրոս մէր-
գուտմէյէ խիթապէն՝ Պանա սէյլէ, թ՚արլայը պո՞ւ
գատտարա մը սաթտրնրզ՝ տէտի. օլ տախի՝ Պէլի,
9 պու գատտարա՝ տէտի։ Ամմա Պետրոս անա՝ Նի՞-
չիւն սիզ Բագպրն Րուհրնը թէճրիսկ էթմէյէ էթ-
թիֆագ էթտինիզ. իշխէ սէնին գօճանը տէֆն է-
տէնլէրին այագլտրը գափուէրն էօնիւնտե տիր, սէ-
10 նի տե տրշտրը չըգարաճագլար տրը՝ տէտի։ Մէր-
գուտմ տախի տեր ՚ագապ անըն այագլտրը էտնըն-
տտա ատիւշիւպ թէսլիմ ի բուհ էթտի. վէ կէնճլէր
իչէրի կէլիպ անը ֆէվթի օլմուշ պուլտրլար, վէ տը-
շտրը չըգարըպ գօճասրնըն էտնրնտա տէֆն էթտի-
11 լէր։ վ՚է պիւթիւն քիլիսէ իլէ պուէնու իշխատնլէրին
ճիւմլէսի իւզէրինէ խաւֆ ը՚ազիմ կէլտի։
12 վ՚է բէօուլէրին էլլէրի իլէ գավմնտա չօգ ՚ալա-
մէթլէր վէ միւ՚ճիզէլէր իճրա օլունուչօր իտի. վէ
ճիւմլէսի պիլ իթթիֆագ Սուլէյմանրն էչվանրնտա
13 պուլունուպ, Սա՚իլէրատէն պիր քիմսէ անլէր իլէ պիր-
լէշմէյէ ճէսարէթ էթմէզ իտի իսէ տե, գավմ ան-
14 լէրի թա՚զիմ էտէր իտի։ վ՚է Բագպա իման էտէն

էրքէլէրէրին վէ գարըլտրրն ՚ատէտի կէթտիքճէ թէ-
15 քէսսիւր էթմէքտե իտի, Շէօյլէ քի խասթալարը
մէյտանլարա չըգարըպ, Պետրոս կէլէր իքէն պարի
կէօյկէսի անլէրին պիրի իւզէրինէ տիւշտիւ՝ տէյիւ
տէօչէքլէր վէ քէրէվէթլէր իւզէրինէ գօրլար իտի։
16 վ՚է էթրաֆտա օլան շէհրլէրտէն վաֆիր խալգ տա-
խի խասթալարը վէ նահիաք բուհլարտան մա՚ազ-
զաղ օլանլարը կէթտիրէրէք, Եէրուշալիմ ճէմ՚ օ-
լուպ՝ ճիւմլէսի շիֆտա պուլունուր իտի։
17 Ամմա քեահին ի ա՚զամ իլէ ճիւմլէ պէրապէր օ-
լանլար՝ եա՚նի սատուգիլէր ֆըրգասը ղայրէթ իլէ
18 մէմնու օլարագ գալգըպ, Իէօուլէրին իւզէրինէ էլ
ուղատրպ՝ անլէրի հապսխանէ ի ՚ումմէմի իլգա
19 էթտիլէր։ Ի՚աքին Բապպրն մէլէյի կէճէլէյին զընտա-
20 նըն գափուսրնը աչըպ անլէրի չըգարարագ՝ Նիտինիզ
վէ հէյքէլտե տուբրուպ, գավմա պու հայատքն
21 ճիւմլէ սէօզլէրինի սէյլէյինիզ՝ տէտի։ Անլէր տախի
պուէնու իշխիթտիքտե, ՚ալ էս սապահ հէյքէլէ կի-
բիպ՝ Թա՚լիմ էտէրլէր իտի. ամմա քեահին ի ա՚-
զամ վէ անըն իլէ պէրապէր օլանլար կէլիպ միլլէթ
մէճլիսինի վէ պէնի Իսրայէլին ճիւմլէ էթթիյարա-
22 րընը ճէմ՚ էտէրէք, անլէրի ճէլպ իչիւն հապսխա-
նէյէ ատիւ՚ կէօնտէրտիլէր։ Ամմա մէ՚մարլար վար-
տրգտա անլէրի հապսխանէտե պուլմամըղլէ, տէօ-
23 նիւպ՝ վ՚ագը՚ա հապսխանէյի քէմալ ի իհթիմամ
իլէ գափալը, վէ պէքճիլէրի գափուլարրն էօնիւնտե
տուբրուբ պուլտրգ. ամմա աչտրղըմզ զէմման իչէ-
րիտե քիմսէյի պուլմամտրգ՝ տէյիւ խապէր վէրտի-
24 լէր։ Քահին ի ա՚զամ վէ հէյքէլնն սէրտարը վէ պաշ
քեահինլէր տախի պու սէօզլէրի իշխիթտիքլէրինտե,

պու նէ օլաճագ՝ տէյիւ անլէրտէն տօլայը շիւպհէ-
25 տէ գալըրլար ։ վ՚է պիր քիմսէ կէլիպ՝ Իշթէ օլ
հադրա գօսդղընըղ ատէմլէր հէյքէլտէ տուրուպ
գալմա թա՚լիմ՚ էտիյօրլար՝ տէյիւ անլէրէ խադէր
26 վէրտի ։ Օլ զէմանն սէրտար՝ մէ՚մուրլար իլէ կիտիպ՝
անլէրի ճէպր էթմէքսիզլին կէթիրտի, զէրրա թաշ-
27 լանըրըղ տէյիւ գավմտան գօրգարլար իտի ։ վ՚է
անլէրի կէթիրիպ՝ միլլէթ մէճլիսինէ իչզար իլէ ,
28 քեահին ի ա՚զամ՝ անլէրէ սու՚ալ էտիպ՝ Սիզէ պու
իամ իլէ թա՚լիմ էթմէյի էքիտէն թէնպիհ է՚թ-
մէտիք մի՞ . վէ իշթէ եէրուշալիմի թա՚լիմինիզ իլէ
տօլտուրուրսունուզ, վէ օլ ատէմին գանընը պիղիմ իւ-
զէրիմիզէ կէթիրմէք խսթէրսինիզ՝ տէտի ։
29 վ՚է պետրոս իլէ բէսուլլէր ճէվապէն՝ Ատէմլէր-
տէն զէյատէ Ալլահա իթա՚աթ էթմէք կէրէք տիր ։
30 Իճատտըմըզըն Ալլահը սիզին աղաճա ասըպ ի՚տաա՞
31 էյլէտիյինիղ Ցիսուսը գըյամ էթտիրտի ։ Իսրայէ-
լէ Թէվպէյի վէ կիւնահլարըն 'աֆվընը վէրմէք իչիւն
Ալլահ անը Րէ՚իս վէ Խէլասքէար օլմադլըղա քէն-
32 տի սաղ էլի իլէ Թէրֆի՚ էյլէտի ։ Պիզ տահի պու
նէհանէլէր խուսուսընտա անըն շահիտլէրի իզ, վէ
Ալլահըն քէնտինէ իթա՚աթ էտէնլէրէ վէրտիյի
33 Րուհ իւլ Գուդս տահի ըմհէ ուէ՚ տէտիլէր ։ վ՚է
պունու իչթիտիքլէրինտէ, ղայէթլէ հիտտէթլէնիպ
անլէրին գաթլի իչիւն մէչվէրէթ էտէրլէր իքէն ,
34 Պիւթիւն գավմըն 'ինտինտէ միւ'թէպէր օլան շէրի-
'աթ մու'ալլիմի կամալիէլ Նամ պիր ֆէրիսի միլլէթ
մէճլիսինտէ գալդրպ՝ բէսուլլէրին պիր աղ վաղթ
տըշարը չըգարըլմալարընը էմր էյլէտիքտէն սօնկրա ,
35 Անլէրէ տէտի քի , Իյա պէնի Իսրայէլ, պու քիմ-

սէլէրէ էտէճէյինիզ մու՚ամէլէ խուսուսընտա քէն-
36 տինիզի սադընընըղ ։ Զիրա պու կիւնլէրտէն ագտէմ
Թէվտաս գալդրպ՝ քէնտիսինի պիր շէյ կէօսթէրէ-
րէք , անա Թադրիպկէն տէօրթ կիւղ նէֆէր Թապի՚
օլտու , քէնտիսի գամլ օլուշտուպ , անա Թապի՚ օ-
լանլարընը ճիւմլէսի տաղըլըպ եօգ հիւքմիւնտէ օլ-
37 տըլար ։ վ՚է պու ատէմտէն սօնկրա Թահրիր ի նու-
ֆուս կիւնլէրինտէ , ճէվիլլի Եէհուտտա գալդրպ ,
քէնտինէ վաֆիր խալդ ճէկպ էթտի իսէ տէ , օ տա-
խի հէլաք օլտու . վէ անա Թապի՚ օլանլարընը ճիւմ-
38 լէսի Թար ու մար օլտըլար ։ վ՚է շիմտի սիզէ տէ-
րիմ՝ քի՚ պու ատէմլէրտէն վազ կէչիպ անլէրի պրա-
ղընըղ . զէրրա էյէր պու Թէտպիր եախօտ պու իշ
39 ինսանտան իսէ , իպթալ օլուշուր . Ամմա էյէր Ալ-
լահտան իսէ , անը իպթալ էթմէյէ գատիր օլմազ-
սընըղ . օլմայա քի Ալլահա գարշը մուհարիպ տա-
40 խի պուլունասընըղ ։ վ՚է անա գա՞իլ օլարագ՝ բէ-
սուլլէրի չաղըրըպ տարպ էթտիքտէն սօնկրա , Ցի-
սուսըն իսմիյլէ սեյյիտմէյի Թէնպիհ էտիպ՝ անլէ-
41 րի սալը վէրտիլէր ։ Անլէր տահի , անըն իսմի իչիւն
հագարէթ կէօրմէյէ լա՚իդ սայըլտըղլարընտան տօ-
լայը մէսրուր օլարագ , միլլէթ մէճլիսինին հուզու-
42 րընտան չըգարըլար ։ վ՚է հէր կիւն հէյքէլտէ վէ էվ-
լէրտէ Թա՚լիմ էտիպ՝ Ցիսուս Քրիստոսը Թէպշիր
էթմէքտէն ֆարիղ օլմազլար իտի ։

ՊԱՊ 6

1 Վ՚է օլ կիւնլէրտէ շայիրտլէր Թէքէսսիւր էթմէք-
լէ , Եուհաննիճ Թէքէլլիմ էտէնլէր Թարաֆընը-
տան , քէնտի տուրլ գարըյլարընըն ի՚տանէ ի հէվմկէ-

տե իշխալ օրէնսդիրքը իչիւն , 'իպրանիլէը 'ալէյ-
2 հինէ գիլ ու գալ վագը' օլսու : վ.է ան իքիլէր՝
շայիրալէրին ճէմա'աթինը տա'վէթ էտիպ՝ Ալլահըն
քէլամընը թէրք իլէ սօֆրալարա խըտմէթ էթմէ-
3 միզ միւնասիպ տէյիլ տիր : Անըն իչիւն , էյ պի-
բառէրլէր , սիզտէն հագգլարընատա հիւան ի շէհա-
տէթ օլընան վէ Բուհ իւլ Գուտս վէ հիքմէթ իլէ
մէմլու պուլունան եէտի ատէմ իննէթիխապ էտինիզ ,
4 պիզ տախի անլէրի պու իչէ թա'էին էտէլիմ՝ պիզ
իսէ տու'ա իլէ քէլամընը խըտմէթինէ տեվամ է-
5 տէճէյիզ՝ տէտիլէր : վ.է պու սէօզ պիւթիւն ճէ-
մա'աթըն 'ինտինտէ միւսթահսէն օլուպ՝ իման վէ
Բուհ իւլ Գուտս իլէ մէմլու օլան իսրաէֆանօս նամ
պիր ատէմ իլէ Ֆիլիպպօս վէ Փրօքօրօս վէ Նիկա-
նօր վէ Թիմոն վէ Փարմինաս իլէ Անթաքիալը միւհ-
6 թէտի Նիկօլաօսը իննէթիխապ էտիպ , Անլէրի բէ-
սուլլէրէ իհզար էթտիլէր . անլէր տախի տու'ա էտիպ՝
7 էլլէրինի իւզէրլէրինէ վազ' էյլէտիլէր : վ.է Ալլահըն
քէլամը Թէրագգի էտիպ շայիրալէրին 'ատէտի եէ-
բուշլուքտան զայէթլէ Թէքէսսիւր էտէրէք , քահին-
լէրտէն վաճիր խալգ տախի իմանընա էթա'աթ է-
տէրլէր իտի :
8 Վ.է իսրաէֆանօս իման վէ գուտրէթ իլէ մէմլու
օլարագ , պէյն էլ գավմ 'ազիմ միւ'ճիզէլէր վէ
9 'ալամէթլէր իճրա էտէր իտի : Վ.է Լիսէրթինլէր
վէ Գիրինէլլիլէր վէ Իպքէնատէրիյէլլիլէր ֆնաղոզ տե-
նիլէն սինաղօգտան վէ Գիլիգիալը վէ Ասիալլալար-
տան պա'զլարը գալգըպ՝ իսրաէֆանօս իլէ միւպա-
10 հէսէ էտէրլէր իտի : Վ.է վասրթասըյլէ սէօյլէտիյի
11 հիքմէթ վէ բուհա մուգավէմէթ էտէմէտիլէր : Օ.Լ

զէման՝ պիզ պուհունէն Մուսայա վէ Ալլահա քիւֆր-
լէր սէօյլէտիյինի իչթիտիք՝ տէմէք իչիւն պա'զը ա-
12 տէմլերի պայթարտըլար : Վ.է գավմ իլէ իսթիյար-
լարը վէ 'ուլէմայը Թահրիք էտիպ , իւզէրինէ հիւ-
ճում իլէ անը ԹուԹուպ՝ միլլէթ մէճլիսինէ կէօ-
13 Թիւրտիւլէր : Վ.է եալան շահիտլէր իհզար էտէրէք ,
անլէր տախի՝ պու տատմ պու մուգատտէս մահալէ
վէ շէրի'աթա գարշը քիւֆրլէր սէօյլէմէքտէն ֆա-
14 րիգ օլմազ : Զիրա պուհունէն՝ Օ.Լ Նազարէթլի Ցի-
սուս պու եէրի էրգըպ , Մուսանըն պիզէ Թէսլիմ
էթտիյի պյինլէրի Թաղէիր էտէճէք տիր՝ տէտիյէ-
15 նի պիզ իչթիտիք՝ տէտիլէր : Վ.է մէճլիսատ օթու-
րանլարըն ճիւմլէսի անա տիգաթլէ պագրպ՝ անըն
եիւղիւնիւ մէլէք եիւղիւ կիպի կէօրտիւլէր :

ՊԱՊ 7

1 Օ.Լ զէման քեահին ի ա'զամ՝ Պու շէյլէր ֆիլ վա-
2 գը՝ պէօյլէ մի տիր՝ տէտի : Օ.Լ տախի տէտի քի՝
Էյ պիրատէրլէր վէ փէտէրլէր , տինկլէյինիզ . փէ-
տէրիմիզ Ապրահամ Հարանատա սաքին օլմազտան
էվվէլ , Ադամ ը նէհրեյնտէ իքէն , Ալլահ ը զուլ
3 ճէլալ անա կէօրիւնիւպ՝ Տիյարընատան վէ ագրա-
պանըն եանրնատան չըդ , վէ սանա կէօսթէրէճէյիմ
4 տիյարա կէլ՝ տէտի : Օ.Լ զէման Ֆիլտանիլէրին տի-
յարընատան չըգըպ՝ Հարանատա սաքին օլտու . օրա-
տան տախի , փէտէրի վէճաթ էթտիքտէն սօնկրա ,
անը պու շիմտի սաքին օլտըղընըզ տիյարա նագլ
5 էյլէտի : Վ.է անտէ այագ պատաճագ գատար պիլէ
անա միրաս վէրմէյիպ՝ էվլատը օլմատըզը Հալտե
անը քէնտիսինէ վէ քէնտիսինտէն սօնկրա զիւրրի-

6 յեթինե թեմղիքէն վերմէյէ վա՛տ էյլէտի՝ վէ Ա-
լլահ պու թարղ իւզրե սէօյլէտի, եա՛նի՝ անդն
զիւրրիյեթի տիյար ը ղուրպեթտե միւսաֆիր օ-
լուպ, անը տէօրթ ելիւզ սէնե էսիր վէ ճէֆաեապ
7 էտէճէքլեր տիր՝ վէ Ալլահ՝ Շօլ էսիրի օլաճագ-
լարը Թա՛ֆիֆէյի պէն հիւքմ էտէճէյիմ, վէ անտէն
սօնկրա չըգըպ՝ պու մահալտե պանա 'իպատեթ է-
8 տէճէքլեր տիր՝ տէտի՝ վէ անա 'ահտ ը խիթանը
վերտի. օլ տախի Իսհագը Թեվրետ էյլէյիպ՝ պէյ-
լէճէ անը սէբիզնճէի կիւնտե խաթն էյլէտի. Իս-
հագ Եա՛գուպը վէ Եա՛գուպ օն իքի րու՛էսա իւլ
9 ապպայը Ռեվպե՛ էյլէպէ՝ վէ րու՛էսա իւլ ապա Եու-
սուֆե հասէտ էտիպ՝ անը Մըսրա սաթտըլար. լա-
10 քին Ալլահ անդն իլէ օլուպ, Անը ճիւմլե մուղայա-
գալարընտան խէլասա էտերէք, անա Մըսրը մէլիքի
Ֆիր'աունն Հուղուրընտա լութֆ վէ հիքմէթ իհսան
էթմէքլէ, օլ տախի անը Մըսրը վէ ճիւմլե քէնտի
11 խանէսի իւղերինէ նազըր նասպ էթտի՝ վէ պիւ-
թիւն Մըսրը իլէ Քէն'ան տիյարը իւղերինէ գըթ'ըդ վէ
'ազիմ մուղայագա կէլմէքլէ, էճտաատըմըզ զախիրէ
12 պուլտմազլար իտի՝ վէ Եա՛գուպ Մըսրըրտա պուղ-
տայ վար իտիյինի իչխիթտէտե, պիրինճի տէֆ'ա
13 էճտաատըմըզը կէօնտէրտի՝ վէ իքինճի տէֆ'ատա՝
Եուսուֆ քէնտինի գարնտաշլարընա պիլտիրտի. վէ
14 Եուսուֆըն նէսէպի Ֆիր'օնա մա'լիւմ օլտու՝ վէ
Եուսուֆ կէօնտէրտիպ՝ քէնտի փէտերի Եա՛գուպ ի-
լէ ճիւմլե թէ'ալլուգաթընը, եէթմիշ պէշ քիշի օ-
15 լարագ, տա'վէթ էյլէտի՝ վէ Եա՛գուպ Մըսրա
էնտի վէ քէնտիսի վէ էվ'մտե էճտաատըմըզ վէֆաթ
16 էթտիլէր. վէ Շէքիմե կէօթիւրիւլիւպ Ապրահա-

մըն Շէքիմին էֆէնտի Համօրըն օղուլլարընտան ագչէ
գըյմէթիյլե սաթուն ալմըշ իտիյի գապրա վազ'
17 օլընտըլար՝ Ամմա Ալլահըն Ապրահամա եէմին էթ-
18 տիյի վա՛տըն զէմանը եագլաշտըգտա, Եուսուֆը
պիլմէյէն զայրի պէր մէլիք զուհուր էտինճէյէ տէ-
19 կին, գավմ Մըսըրտա սրթըպ չօղալտը՝ Օլ տախի
պիզիմ միլլէթիմիզ 'ալէյհինէ հիլե գուլլանըպ մա'-
սումլարընը եաշաթմամագ իչիւն անլէրի տըշտըր
սաթտըրմագ տէրճէհսինէ գատտար էճտաատըմըզա ճէ-
20 ֆա էյլէտի՝ վէ օլ վագըթտա Մուսա Թեվլէ-
լիւտ էտիպ՝ Ալլահըն նազարընտա կիւզել իտի՝ վէ
իւչ այ փէտերինին խանէսինտե պէսլէնտիքտէն
21 սօնկրա՝ Տըշարը սաթըլտըղընտա անը ֆիր'օնըն գը-
զը ալըպ՝ քէնտինէ օղուլ օլմագ իչիւն պէսլէտի՝
22 վէ Մուսա Մըսըրլըլարըն հէր 'իլմինտե Թէրպիյէ
օլուշտուպ՝ քէլամ վէ 'ամէլտե սահիպ ի խիթիտար
23 իտի՝ վէ գըրգ եաշընը Թէքմիլ էթտիքտե, գարն-
տաշլարը օլսն պէնի Իսրայէլի զիյարէթ էթմէքլիք
24 գալպինէ կէլտի՝ վէ պիրինին զուլմ չէքտիյինի
կէօրմէքլէ, ՚ՆՆ հիմայէթ եէրէք, Մըսըրլըլար
25 գաթլ էտիպ մուղայմըն ինթիգամընը ալտը՝ վէ
Ալլահ անլէրե քէնտի էլի իլէ խէլասա իհսան էտէ-
ճէյինի գարնտաշլարը ֆէհմ եէրլէր զանն եէր
26 իտի խսե տէ, ֆէհմ էթմէտիլէր՝ վէ էրթէսի կիւն
անլէրէ՝ նիզա' եէրլէր իքէն զահիր օլուպ, Իյա ա-
տէմլեր, սիզ գարնտաշլար սընըզ, Նի՞չիւն պիրի
պիրինիզլե զուլմ էտիյօրսընըզ՝ տէյէրէք անլէրի պա-
27 րըշտըրմաղա զայրէթ էթտի խսե տէ, Գօնշըլընա
զուլմ էտէն անը բէտտա էտիպ՝ Սէնի պիզիմ իւղէ-
28 րիմիզլե քի՞մ բէ՛իս վէ գաապ նասպ էթտի. Տիւն

Մըսըրլըլըը գաթլ էթմէյին կիսկի՝ պէնի՞ տէ մի
29 գաթլ էթմէք խաթէրսին՝ տէաւ։ վէ պու սէօզ
իւզէրինէ Մուսա ֆիրաւ էտէրէք, Միսեան տիյա-
րընտա միւսաֆիրէթէն իգամէթլէ՝ օրատա իքի օ-
30 ղուվ թէվլիա էյլէտի։ վէ դըրդ սէնէ թէմամ օլ-
մըգտա, Թուր ի Սինա պէրրիյէսինտէ չալը ասէնէ
31 'ալէյհինտէ անա Բապպըն մէլէյի կէօրիւնսիւ։ վէ
Մուսա անը կէօրսիւյիւնտէ, կէօրիւնիւշինէ թէ-
'աճճիւպ էտէրէք, նադար գըլմագ իւզրէ եադլաշըը
32 իքէն, անա՝ պէն սէնին էճտատընըն Ալլահը, Ա-
բրահամըն Ալլահը վէ Իսհագըն Ալլահը վէ Եա'գու-
պըն Ալլահը իմ՝ տէյիւ Բապպըն սէտասը կէլտի.
վէ Մուսա լէրզըն օլմադըէ, նադար գըլմադա ճէ-
33 սարէթ էտէմէտի։ վէ Բապպ անա՝ Այագլարընը-
տան այագ գապընը չըգար. զիրա տուրարընըն եէր
34 մուգատասէս թօփրագ սըր։ Թահգիղէն պէն Մը-
սըրտա օլան գավմըմըն ճէֆֆասընը կէօրիպ՝ անկէ-
բին ահընը իշիթտիմ, վէ անկէրի խէլասա էթմէք ի-
չիւն նիւզուլ էյլէտիմ, վէ շիմտի կէլ, սէնի Մըս-
35 բա կէճնտէրէյիմ՝ տէտի։ Սէնի քի՞մ բէ՞իս վէ գա-
սը նասդ էթտի՝ տէյէրէք ինքեար էթմէքլէրէն պու
Մուսայը, Ալլահ հէման անը չալըտա անա կէօ-
րիւնէն մէլէյին եէտի իլէ բէ՞իս վէ գուրթարընճը
36 իրսալ էյլէտի։ Պու սաէմ անկէրի իխրաճ էտիպ՝
Մըսըր տիյարը իլէ Պահր ը Ա.հմէրտէ վէ գըրգ սէ-
նէ պէրրիյէտէ միւ'ճիզէյէր վէ 'ալամէթլէր իճրա
37 էյլէտի։ Պէնի Իսրայէլէ խիթապէն՝ Ալլահընըզ
Բապպ պիրաուէրլէրինիզտէն պէնիմ կիսկի պէր փէյ-
ղամպէր զուհուր էթմիրէճէք տիր, անը տինկլէյէ-
38 սինիզ՝ տէյէն պու Մուսա տըր։ Թուր ի Սինատա

քէնտիսինէ սէօյլէյէն մէլէք իլէ վէ էճտատըմըզ իլէ
պէրապէր պէրրիյէտէ օլան ճէմա'ատա օլարագ,
պիզէ Թէսլիմ էթմէք իւզրէ հայատի քէլտիլարը
39 ալմըշ օլան զաթ պու սըր։ Էճտատըմըզ անա մի-
թի՝ օլմագ իսթէմէյիսկ բէտա էթտիլէր, վէ գալպ-
40 լէրինէյէ Մըսրա կէրի տէօնիւշ՝ Հարուննա՝ Պիզէ էօ-
նիւմիւզճէ կիտէճէք իլահլար եափ. վէրա շու պիզի
Մըսըր տիյարընտան իխրաճ էտէն Մուսայա նէ վա-
41 գը՝ օլարընզընը պիլմէյիզ՝ տէտիլէր։ Վէ օլ կիւնլէր-
տէ պիր պուզաղը եափտըլար, վէ պու փութա
գուբպան Թագտիմ էտիպ՝ էլլէրինին ա'մալը իլէ
42 մէսգուր օլուրլար իտի։ Վէ Ալլահ բիւճու՝ էտէրէք
անկէրի ճիւնուա էս սէմայա 'իպատէթ էթմէյէ
Թէսլիմ էյլէտի, Նիթէքիմ փէյղամպէրլէրին քի-
թապընտա՝ Էյ պէյթ ի Իսրայէլ, պէրրիյէտէ գըրգ
սէնէ պանա զէպիհէլէր վէ գուբպանլար Թագտիմ
43 էթտինի՞զմի։ Վէ Մօլթըն չաարըրնը վէ իլահընըզ
Բէմճանըն եըլտըզընը, սէճտէ գըլմագ իչիւն շոշ
եափտըզընըզ սուբէթլէրի Թաշըաընըզ. պէն տախի
սիզի Պապէլտէն էօթէյէ նագլ էտէճէյիմ՝ տէյիւ
44 եազըլմըշ սըր։ Շէհատէթ մէսքէնի պէրրիյէտէ
էճտատըմըզ պէյնինտէ իտի. Նիթէքիմ Մուսայա
սէօյլէյէն՝ Անը կէօրտիւյիւն նիւմունէյէ կէօրէ եա-
45 փասըն՝ տէյիւ էմր էյլէմիշ իտի. Բի էճտատը-
մըզ անը սըրա իլէ գապուլ էտիպ Եէշու՝ իլէ պե-
րապէր, էճտատըմըզընը էօնիւնտէն Ալլահըն՝ Տա-
ուտըն կիւնլէրինէ գատար Թարա էթտիյի Թա'ի-
46 ֆէլէրին միւլքիս իչինէ կէթիրտի։ Օլ տախի Ա.է
լահըն հուզուրընտա մաղֆար ը լութֆ օլուպ, Եա'-
գուպըն Ալլահընա պիր իգամէթկեահ պուլմագ իս-

47 Թէտի իսէ տէ, Անուէյման անա պիր խանէ պինա
48 էյլէտի։ Լաքին Միւթա'ալ էլ իլէ եափրլմըշ հէյ-
քէլլէրտէ սաքին օլմազ. նիհայէթիմ փէյղամպէր՝
49 Բապպ պուրուրուր քի՝ Ակմա Թախթըմ, զէմին տա-
խի այագլարըմա պասամազ տըր. պանա նա՞սըլ
խանէ պինա էտէճէքսինիզ վէ ես՝ բահաթըմըն մա-
50 հալի նէ՞բէսի տիր. Պուննլարըն ճիւմլէսինի պէնիմ
51 էլիմ եա՞փմատը մը՝ տէտի։ Էյ պոյնու սերթ, վէ
գալզի իլէ գուլագլարը խիթանըզը օլանլար, սիզ
տախի էճատատընըզ կիպի տա'իմա Րուհ իւլ Գուտսա
52 մուխալէֆէթ էտիյօրսընըզ, էճատատընըզ փէյղամ-
պերլէրին հա՞նկըսընա Թէ'ատատի էթմէտի. վէ ան-
լէր օլ Սալիհին զուհուրը հագգընտա մուգատէ-
մա խապեր վերէնլէրի գաթլ էթտիլէր. սիզ տա-
խի շիմտի անըն խա՛ինլերի վէ գաթլիլէրի օլընըզ։
53 Սիզ շէրի'աթը մէլա՛իքէ Թէրթիպաթը իւզրէ ալ-
54 տընըզ, վէ հրճգ էթմէտինիզ։ Անլէր պու շէյլերի
իշնիթմէլէրիյլէ, գալպլէրինտէ զայէթլէ հիտատէթ-
55 լէնիպ՝ տիշլէրինի գըճըրտաթտըլար. Օ խսէ՝ Րուհ
իւլ Գուտսա իլէ մէմնու օլարագ, սէմայա տօղրու
կէօղ տիքիպ՝ Ալլահըն ճէլալինի վէ ցիսուսը Ալլա-
հըն սաղընտա տուրուր կէօրսիս. վէ՝ Իշհէթ պէն
սէմավաթը աչըլմըշ վէ Իպն իւլ Քինանը Ալլահըն
56 սաղընտա տուրուր կէօրսիյօրըմ՝ տէտի։ Անլէր տա-
խի պիւլէնտ ավազէ պաղըրըպ՝ գուլագլարընը Թը-
գատրլար, վէ ճիւմլէսի պիրտէն անըն իւզերինէ
57 հիճճումլէ, Անը շէհրտէն սըշարը չըգարըպ րէճմ
էթտիլէր. վէ շահիտլէր քէնտի էլպիսէլէրինի Սա-
ուլ Նամ պիր նէվճիվանըն պյագլարը եանընտա գօ-
58 յարագ, Իսհէֆանօս՝ եա Բապպ ցիսուս, բուհրմը

գապուլ էյլէ՝ տէյէրէք տու'ա էթմէքտէ օլարընը
59 Հալտէ, անը բէճմ էտէրլէր իտի։ Վէ տիզ չէօ-
քիպ պիւլէնտ ավազէ՝ եա Բապպ, պու կիւնահը
անլէրէ ապայմա՝ տէյիւ ֆէրեատ էթտի. վէ պունու
աէօյլէտիյի կիպի ուդուդյա վարտը. Սաուլ տախի
անընն գաթլինէ բիզա վէրմիշ իտի։

ՊԱՊ 8

1 Վէ օլ վագըթ, Եէրուշալիմտէ օլան քիլիսէ 'ա-
լէյհինտէ 'ազիմ Թէ'ատատի վուգու' պուլմազլէ,
բէսուլլէրտէն մա'տա ճիւմլէսի Եէհուտիյէ իլէ Սա-
2 մարիանըն տիյարլարընա տաղըլտըլար։ Վէ պա'զը
միւթթագիլ տաէմլէր Իսհէֆանօսը գալարրըպ՝ իւ-
3 զերինէ պէօյիւք մաթեմ էթտիլէր։ Լաքին Սաուլ
խանէյէրէ կիրիպ, էրքէք վէ գարբյարը սիւրիւքլէ-
յէրէք՝ հապսա իլդա էթմէքլէ, քիլիսէյի խարապ
էթմէքտէ իտի։
4 Վէ տաղըլան քիմսէլէր քէլմը Թէպշիր էտէրէք՝
5 հէր Թարաֆտան կէչէրլէր իտի։ Ֆիլիպպօս տախի
Սամարիանըն պիր շէհրինէ էնիպ՝ անլէրէ Քրիստոսը
6 վա'զ էտէր իտի։ Վէ խալգ Ֆիլիպպօսըն «էօպլէրինէ
իշնիպ՝ իճրա էյլէտիյի 'ալամէթլէրի կէօրմէկլէրիյ-
լէ, պիլ իթթիֆագ անըն աէօյլէտիքլէրինէ տիգ-
7 գաթ էտէրլէր իտի։ Զիրա նափաք բուհլար պիւ-
լէնտ ավազէ պաղըրարագ՝ զապթ էթտիքլէրի չօգ
քիմսէլէրտէն չըգըպ, չօգ քէօթ բիւմ վէ Թօփալ
8 քիմսէլէր տախի շիֆա պուլուրլար իտի։ Վէ օլ
9 շէհրտէ 'ազիմ մէսէրրէթ օլտու։ Վէ էօթէտէն
պերու օլ շէհրտէ՝ պէն պէօյիւք պիր զաթ ըմ՝ տէ-
յէրէք սիհրպազլըզ էտիպ, Սամարիա էհալիսինի

միւթէհայլիր էթմիշ օլան Սիմ'օն նամ պիր քիմ
10 սէ պուլունուր իսի. վ֊է պէյիւք քիւչիւք ճիւմ
լէսի՝ Պու աստմ Ալլահըն 'ազիմ գուվվէթի սիր՝
11 տէյէրէք անա գուլագ վէրիրլէր իսի։ վ֊է պունա
գուլագ վէրմէյէրինին սէպէպի խայլի ղէմանանան պէ-
րու սիհրլեր իլէ անլերի թէհայիւրաէ պրագմատը
12 իսի։ Լ֊աքին մէլէքիւթ Ովլահը վէ Յիսուա Քրիստո-
սըն իսմինէ միւթէ'ալլիգ շէյլերի թէպշիր էտէն Ֆի-
լիպպոսա ինանադրգլարընտա, կերէք երքէքլեր վէ կէ-
13 րէք գարըլար վաֆթիվ օլունուրլար իսի։ Սիմ'օն
քէնտիսի տախի ինանտը, վէ վաֆթիվ օլունուպ՝
Ֆիլիպպոսա միւլազիմէթ էտէրէք, իճրա օլունան
'ալամէթլէր իլէ միւ'ճիզէլերի կէօրմէքտէ միւթէ-
14 հայիր օլուր իսի։ Երուշալիմտէ պուլունան րէ-
սուլլեր Սամարիալըլարըն՝ Ալլահըն քէլամընը գա-
պուլ էթմիսլինի իշիթմէլերինէ, անլերէ Պետրոս
15 իլէ Կուհաննայը կէօնտէրտիլեր. Անլեր տախի է-
նիպ Րուհ իւլ Գուտսա նա'իլ օլմալար՝ տէյիւ ան-
16 լեր իչիւն տուա էթտիլեր։ (Զիրա անլերին հիչ պի-
րինին իւզէրինէ նազիլ օլմայըպ՝ անճագ Բապտ Յի-
17 սուսըն իսմինէ վաֆթիվ օլունմըշլար իսի։) Օլ ղէ-
ման իւզէրլէրինէ էլլէրինի գօյմալարընա իլէ Րուհ իւլ
18 Գուտսա նա'իլ օլտրլար։ Սիմ'օն տախի րէսուլլէ-
րին էլլէրինին գօնուլմասընա իլէ Րուհ իւլ Գուտսըն
19 վէրիլտիկինի կէօրտիւքտէ, Պու գուտրէթի պանա
տախի վէրինիվ, Թա քի էլլէրիմի քիմին իւզէրինէ
գօյաճագ օլուր իսէմ, Րուհ իւլ Գուտսա նա'իլ օ-
20 լա՝ տէյէրէք անլերէ ագչէ 'արվ էյլէսի։ Լ֊աքին
Պետրոս անա՝ Ագչէն սէնին իլէ հէլաք օլսուն, ղի-
րա Ալլահըն 'աթիյէսի ագչէ իլէ թահսիլ օլունուր

21 պանն էթտին։ Պու շէյտէ սէնին հիսսէն եա նասի-
պին եօք սրը, զիրա գալպին 'ինա Ալլահ տօղրու
22 տէյիլ սիր։ Իմտի պու շիրրէթինտէն թէվպէ է-
տիպ՝ Ալլահա նիյազ էյլէ, օլա քի գալպինին միւ-
23 լահազասը սանա 'աֆվ օլունա։ Զիրա սէնի էօտ
ամճըլըզընտա վէ նահագգլըզընտա պէնտինտէ կէօրիւ-
24 յօրըմ՝ տէտի։ Սիմ'օն տախի ճէվապէն՝ Սէօյլէտի-
յինիվ շէյլերին պիրի իւզէրիմէ կէլմէսին՝ տէյիւ
պէնիմ իչիւն սիզ Բապպա նիյազ էյլէյինիվ՝ տէ-
25 տի։ Անլեր տախի շէհատէթլերինի իճտա պիրլէ՝
Բապպըն քէլամընը սէօյլէտիքտէն սօնկրա, Սամա-
րիալըլարըն նիչէ քէօյլերինտէ պէշարէթի թէպշիր
էտէրէք՝ Երուշալիմէ 'ավտէթ էթտիլեր։
26 Վ֊է Բապպըն մէլէյի Ֆիլիպպոսա սէօյլէյիպ տէ-
տի քի՝ Գալգ, ճէնուպէ՝ եա'նի Երուշալիմտէն
27 Ղազզայա էնէն եօլա կիթ. օրասը չէօլ սիր։ Օլ
տախի գալգըպ կիթտի. վէ իշթէ Հապէշ մէլիքէսի
Քանտաքէնին քիւպէրասընտան պիրի օլուպ՝ ճիւմլէ
խազինէսի իւզէրինէ նազըր օլան Հապէշլի պիր խա-
տըմ Երուշալիմէ 'իպատէթ էթմէյէ կէլմիշ իսի։
28 Վ֊է էնա ի 'ավտէթինտէ 'արապասընտա օթու-
րուպ՝ Իշա'եա փէյղամպէրին էրոպէնը օգույօր իսի։
29 Վ֊է Րուհ Ֆիլիպպոսա խիթապէն՝ եագլաշըպ պու
30 'արապայա եափըշ՝ տէտի։ Ֆիլիպպոս տախի եանը-
նա սէյիրտիպ՝ Իշա'եա փէյղամպէրին էրոպէնը օ-
գուտրըզընը իշիթմէկլէ, Օգուտրըզընը անկլայօր մը
31 սըն՝ տէտի։ Օլ տախի՝ Պիր քիմսէ պանա տէշա-
ւէթ էթմէտիքճէ, նա'սըլ գատիր օլայըմ՝ տէյէ-
րէք, Ֆիլիպպոսա՝ էյգրըպ եանընտա օթուրմասընը
32 րէճա էթտի։ Վ֊է քիթապատա օգուտրըզը ֆասլ շու-

խոի քի, Գոյուն կկոի պօղազլանմաղա կէօթիւ-
բիւլոիս, վէ գուզու՝ գրդան քիմսէնին էօնիւնօտ
սիւքիւթ էյլէտիյի միսիյլիս, պէօյլէճէ աղղընը աչ-
33 մազ. Հալ-ի Թէվազու՛ինօտ անըն հադդը րէֆ՝ օ-
լընտուս, վէ անըն նէսլինի քի՞մ պէյտն էտէճէք
34 տիր, զնրա հայտնիթը եէրտէն րէֆ՝ օլունտուր։ Վէ
խատրմ ճէվապ էտիպ Ֆիլիպպօսա՝ Սանա րէճա է-
տերիմ, փէյղամպէր պուտնու քիմի՞ն հադդընտա
սէօյլէյօր. քէնտիսի՞ հադդընտա մը՝ էօգտա տիկէր
35 պիր քիմսէ հադդընտա մը՝ տէտի։ Ֆիլիպպօս տա-
խի աղղընը աչըպ, պու քէլամտան պաշլայարագ՝
36 անա Յիսուսը Թէպշիր էյլէտի։ Վէ էօլտա կիտէր-
լէր իքէն՝ պիր սույա կէլտիլէր. խատրմ տախի՝
Իյիթ սու, վաֆթիդ օլունմադլըղմա նէ՞ մանի՝
37 վար՝ տէտի։ [Ֆիլիպպօս տախի՝ էյէր պիւթիւն
գալպինտէն իման էտէրսէն, ճա՛իզ օլուր տէտի.
վէ օ ճէվապէն՝ Յիսուս Քրիստոսըն Իպն Ուլլահ ի-
38 տիյինէ իման էտէրիմ՝ տէտի։] Վէ ՛արապանըն
տուրմասընը էմր էտիպ՝ Ֆիլիպպօս իլէ խատրմ ի-
քիսի պիրտէն սույա էնտիլէր, վէ անը վաֆթիդ
39 էյլէտի։ Վէ սուտան չըգտըգլարընտա, Բապպըն
Րուհը Ֆիլիպպօսը անսրզըն կէօթիւրտիւ, վէ խա-
տրմ անը արթըգ կէօրմէտի. վէ սէվինէրէք քէնտի
40 եօլընա կիթտի։ Ֆիլիպպօս իսկ Ազոտտա պուլուս-
նուպ՝ միւրսւր էտէրէք, Գայսէրիյէյէ կէլինճէյէ
գատար ճիւմլէ շէհրլէրտէ պէշարէթի Թէպշիր է-
տեր խոի։

ՊԱՊ 9

1 Լ աքին Սաուլ Բապպըն շայիրտլերի իւզէրինէ տա-

հա Թէհտիտ վէ գաթլտան տէմ վուրարագ, քեա-
2 հին ի ա՛զամըն եանընա կիտիպ, Անտէն Տըմըշգտա
օլան սինագոգլարա մէքթուպլէր տիլէտի, Թա քի՝
էյէր պու Թարիգտէն պա՛զը քիմսէլէր պուլսճագ
օլուր իսկ, կէրէք էրքէք՝ կէրէք գարը, անլէրի պազ-
3 լը օլարագ եէրուշալիմէ կէթիրէ։ Վէ էօնա ի բահ-
տէ վագը՝ օլտու քի՝ Տըմըշգտա եագլաշըրզընտա,
էթրաֆընա սէմտտան անսրզըն պիր նուր լէմ՛ան
4 էթտի։ Վէ եէրէ տիւշիպ, քէնտիսինէ՝ Էյ Սա-
ուլ, Սաուլ, պանա նի՞չին Թէ՛աատի էտիյօրսըն՝
5 տէյիս պիր սէտա իշիթտի։ Օլ տախի՝ Էյ էֆէն-
տի, սէն քի՞մ սին՝ տէտի. վէ Բապպ՝ Պէն սէնին
Թէ՛աատի էթտիյին Յիսուս իմ. իւկէնտէրէլէրէ
6 գարշը տէփմէք սանա կիւճ տիր՝ տէտի։ Օլ տախի
Թիթրէյիպ միւթէհայիր օլարագ, եա Բապպ,
7 նէ՞ իսթէրսէն քի պէն եափայըմ՛ տէտի։ Բապպ
տախի անա՝ Գալգ շէհրէ կիր, վէ նէ եափմադլը-
ղըն կէրէք իտիյի սանա սէօյլէնիլէճէք տիր՝ դէտի։
Վէ անըն իլէ պէրապէր եօլա կիտէն ատէմլէր սե-
տայը իշիտիպ՝ ամմա քիմսէյի կէօրմէյէրէք։ ՆուԹգ-
8 լարը ԹուԹուպմըշ տուրույօրլար իտի։ Վէ Սաուլ
եէրտէն գալգըպ կէօզլէրի աչըլմըշ օլտըղը հալտե
պիր քիմսէյի կէօրմէտի. վէ անը էլինէտէն Թու-
9 Թարագ՝ Տըմըշգըն իչինէ կէօթիւրտիւլէր։ Վէ իւչ
կիւն կէօրմէյիպ՝ նէ եէտի նէ իչտի։
10 Վէ Տըմըշգտա Հանանիա իսմինտե պիր շայիրտ
պուլունուպ, պունա Բապպ րույատա՝ Էյ Հանա-
նիա, տէտիքտե, օլ տախի՝ Լէպպէյք, եա Բապպ՝
11 տէտի։ Վէ Բապպ անա՝ Գալգ, Տօղրու տէնիլէն
սօգագա վար, վէ Եհուտանըն խանէսինտե Թար-

սուալը Սաուլ նամ քիմնէյի պուլ, զիրա իշխէ օ
12 տու՛ա էսիյօր. վ'է բուչյատա Հանանիա իսմինաե
պիր աաէմին իչէրի կէլմիչինի, վէ կէօզլէրի կէօր-
մէսի իչուն իւզէրինէ էլինի գօտրզընը կէօրմիւշ ոիր'
13 տէսի. վ'է Հանանիա ճէվապէն՝ Եա Բապպ, պու
աաէմին հագդընտա ԵՀրուշալիմոե օլան սէնին մո-
գատաէլէրինէ նէ գատար քէօթիւլիւքլէր էթո-
14 յինի չօգ քիմսէլէրսէն իչինթիմ՝ վ'է սէնին իսմի-
նէ տու՛ա էսէնլէրին ճիւմլէսինի պաղլամադա պաշ
քեահինլէր Թարաֆընտան պուրատա տախի հիւք-
15 միւ վար՝ տէսի. վ'է Բապպ անա՝ կիթ, զիրա օ՝
միւէլ վէ միւլուքըն վէ պէհնի Իսրայէլին հուզուրըն-
տա իսմիմ Թաշրիմադ իչուն, պանա ինթիխապ օ-
16 լունմըշ պիր գապ տըր. Ջիրա պէհնիմ իսմիմ իչուն
նէլէր չէքմէք կէրէք իսիյինի պէն քէնտուսինէ կէօս-
17 Թէրէճէյիմ՝ տէսի. Իմոի Հանանիա կիտիպ օլ է-
վէ կիրտի, վէ էլլէրինի անըն իւզէրինէ գոյուպ՝ Էյ
Սաուլ գարնտաշ, Բապպ՝ եա՛նի կէլտիյին եօլտա
սանա կէօրիւնդէն Ցիսուա՝ կէօզլէրին կէօրսիւն վէ
Րուհ իւլ Գուտս իլէ մէմլու օլասըն՝ տէյիւ պէհնի
18 կէօնտէրտի՝ տէսի. վ'է տէր Հալ անըն կէօզլէրին-
տէն սանըի փուլլար տիւշիւպ՝ անիտե կէօրիւր օլ-
19 տու, վէ գալգըպ վաֆթիզ օլունտու. վ'է Թա՛ամ
էտիպ քէսպ ի գուվվէթ էյլէտի. վէ [Սաուլ] Տը-
մըշգտա օլան շայիրալէր իլէ պիր գաչ կիւն գալտը.
20 վ'է տէր 'ագապ սինագոգլարտա Ցիսուսը՝ իպ-
21 նուլլահ տըր՝ տէյիւ վա՛ղ էտէր իտի. վ'է իշիտէն-
լէրին ճիւմլէսի միւԹէհէյյիր օլուպ՝ ԵՀրուշալիմ
տէ պու խսմէ տու՛ա էտէնլէրի խարապ էտէն պու
տէյի՞լ մի, հէմ տէ պուրայա անլէրի պաղլը օլա-

բագ՝ պաշ քեահինլէրէ կէօթիւրմէք իչուն կէ՞լմէ-
22 տի մի՝ տէրլէր իտի. Ամմա Սաուլ կիթտիքճէ
քէսպ ի գուվվէթ էտիպ, Տըմըշգտա սաքին օլան
ԵՀուտաիլէրի, Մէսիհ պու տըր՝ տէյիւ իսպաԹ է-
23 տէրէք, ՀայրէԹտե պրաղըր իտի. վ'է պիր նիչէ է-
յամ միւրուրինտե ԵՀուտիլէր անըն գաԹլի իչուն
24 միւշավէրէ էթտիլէր. Ամմա անլէրին սու՛ ի գասա-
լէրի Սաուլա մա՛լիւմ օլտու. վէ անը գաԹլ էթ-
մէք իչուն գափուլըրը կէճէ կիւնտիւզ պէքլէրլէր
25 իտի իսկ տէ, Շայիրալէր անը կէճէլէյին ալըպ,
զէնպիլ իչինտե, Հիսարտան աշաղը սարգըտարագ
էնտիրտիլէր.
26 Վ'է Սաուլ ԵՀրուշալիմէ կէլտիյի զէման շայիրտա-
լէր իլէ պիրլէշմէյէ ղայրէթ էթտի իսկ տէ, ճիւմ-
լէսի անըն շայիրտա օլտըղընա ի'Թիմատ էթմէտիքլէ-
27 րինտէն, անտէն գօրգարլար իտի. Ամմա Պարնա-
պաս անը ալըպ՝ բէսուլլէրին եանընա կէթիրէրէք,
անըն էտնա ի բահտե նասըլ Բապպը կէօրտիյիւ-
նիւ, վէ Բապպէ անա սէօյլէտիյինի, վէ Տըմըշգտա
Ցիսուսըն իսմի իլէ նասըլ ճէսուրանէ սէօյլէմիշ օլ
28 տըղընը անլէրէ հիքէայէ էյլէտի. վ'է ԵՀրուշալիմ
29 տէ անլէր իլէ կիրիպ չըգմագտա իտի. վ'է Բապպ
Ցիսուսըն իսմի իլէ ճէսարէթ պուլտուպ, Եունանի-
ճէ Թէքէլլիւմ էտնիլէր իլէ սէօյլէշիպ մաւպահէսէ
էտէր իտի. անլէր իսկ անըն գաԹլինէ ճէչտ էտէր-
30 լէր իտի. Լաքին գարնտաշլար պունա վագըֆ օլ-
մազլէ՝ անը Գայսէրիյէյէ էնտիրիպ Թարսուսա կէօն-
տէրտիլէր.
31 Օլ զէման քիլիսէլէր պիւԹիւն ԵՀուտիյէտե վէ
ճէլիլատե վէ Սամարիատա սէլամէթ պուլտուպ քէսպ ի

'ի մարէթէլէ, Բապպէն գօրդուսընտա վէ Րուհ իվ
Գուտսըն Թեսլիյէսինտէ սիւլուք էտէրէք Թէքէս-
սիւր էթմէքտէ իտիլէր։
32 Վէ վագը' օլտու քի Պետրոս հէր Թարաֆտան
կէչէր իքէն, Լիտտատա սաքին օլան մուգատտէսլէ-
33 րին կա'ընա տափի էնտի. Վէ օրատա սէքիզ կըլ-
տան պէրու կաթադտա գալմըշ Էյնէա իսմինտէ պիր
34 քէօթրիւմ ատէմ պուլտուգ, Պետրոս անա' Էյ Էյ-
էա, Յիսուա Քրիստոս սանա շիֆա վէրիյօր, գալգ,
քէնտին իչիւն տէօշէյինի եափ' տէտիքտէ, տէր Հալ
35 գալգտը։ Վէ Լիտտատա վէ Սարօնտա սաքին օ-
լանլարըն ճիւմլէսի անը կէօրիւգ' Բապպա տէօն-
տիւլէր։
36 Վէ եաֆատա Թապիթա (Թէրճէմէսի ճէյրան
տէմիքը տիր) նամընտա Նիսատան պիր շայիրտ վար
իտի. Մերգումէ իշլէտիյի էյի 'ամէլլէր վէ սատա-
37 գալար իլէ մէմլու իտի. Վէ վագը' օլտու քի օլ
կիւնլէրտէ պու խաթուն խաստա օլուպ վէֆաթ
էյլէտի. վէ անը եըյդատըգտան սօնկրա' ֆէվգանի
38 պիր օտայա գօտըլար։ Վէ Լիտտա եաֆայա գարիպ
պուլունմաղլէ, շայիրտէր Պետրոսըն օրատա օլտը-
ղընը իշիթմէյէրէկ, եանլարընա կէլմէքտէ Թէ'էխ-
խիր էթմէմէսինի բէճա իչիւն անըն Թարաֆընա
39 իքի ատէմ կէօնտէրտիլէր։ Վէ Պետրոս գալգըպ
անլէր իլէ պէրապէր կէլտի, վէ վասըլ օլտրղընտա,
անը ֆէվգանի օտայա չըգարտըլար. վէ ճիւմլէ տուլ
գարըլար եանընա կէլիպ աղլայարագ, ճէյրան ան-
լէր իլէ պէրապէր իքէն, եափտըղը էնթարիլէր իլէ
40 լիպասլարըն քեաֆֆէսինի կէօսթէրիրլէր իտի։ Վէ
Պետրոս ճիւմլէսինի տըշարը չըգարըպ' տիզ չէզքէ-

քէք տու'ա էյլէտի, վէ ճէսէտէ տէօնիւպ' Էյ Թա-
պիթա, գալգ' տէտի. օլ տափի կէօզլէրինի աչըպ
41 Պետրոսը կէօրիւնճէ' գալգըպ օթուրտու։ Օլ տա-
փի ժէրգումէյէ էլինի վէրիպ' գալտըրտը. վէ մու-
գատտէսլէր իլէ տուլ գարըլարը չաղըրըպ' անը հայ-
42 րէն Թադտիմ էյլէտի։ Վէ պու վագը'տա պիւթթիւն
եաֆատա մա'լիւմ օլտուպ, նիչէ քիմսէլէր Բապպա
43 իման էթտիլէր։ Վէ վագը' օլտու քի' Պետրոս եա-
ֆատա Ամ'օն նամընտա պիր տաբպաղըն եանըն-
տա պիր նիչէ էյտամ մէքս էյլէտի։

ՊԱՊ 10

1 Վէ Գայսէրիյէտէ, Իթալիտալը տէնիլէն Թաբպուր-
2 տան եիւզ պաշը օլտրագ, Միւթթագի վէ պիւ-
թթիւն խանէսի իլէ Ալլահտան գօրգտար, վէ գավմա
չօգ սատագա վէրիպ' Ալլահա տա'իմա տու'ա էտէր
3 Գօրնիլիօս իսմինտէ պիր տաէմ պուլունուպ, Մէր-
գումէ կիւնտիւզ սա'ատ տօգուզ բատտէլէրինտէ
բուչտտա Ալլահընը պիր մէլէյինին, Էյ Գօրնիլիօս'
տէյէրէք, իչէրի անըն եանընա կէլտիյինի 'այանէն
4 կէօրտու։ Օլ տափի անա կէօզ տիքիպ զիյատէսիյ-
լէ գօրգտարտգ, Էյ էֆէնտի, նէ՞ տիր' տէմէսի իւ-
զէրինէ, Զէկ+ անա' Տու'ալարըն վէ սատագալարըն
Թէզքէտտը իչիւն Ալլահընը հուզուրընա չըգտըլար։
5 Վէ շիմտի եաֆայա ատամլէր կէօնտէրիպ, Պետրոս
6 լագըպտը Ամ'օնը տա'վէթ էյլէ. Օլ տափի Ամ'օն
նամընտա պիր տաբպաղըն եանընտա միւսաֆիր օ-
լուպ, տէրի խանէսի տափի տէնիզ քէնարընտա
տըր, [վէ նէ եափմագլըղըն կէրէք իտիյինի օ տանա
7 տէօյլէյէճէք տիր,] տէտի։ Վէ [Գօրնիլիօսա] սէզ-

լեյեն մելքը մուֆթարագաթ էթտիքտե , խըտմեթ-
քեարլարընտան իքի քիշի վե մա'իյեթինտե պուլու-
8 նանլարտան միւթեթագի պիր 'ասքեր չաղըրըպ , Ան-
լերե հեր շեյի պեյան իլե՝ անլերի եաճպայա կեօն-
տերտի ։
9 Վ է էրթեսի կիւն անլեր եօլտա կիտերէք շեհրե
եագլաշմագտա իքեն , Պեարոս ատ'աթ ալթը բատ-
10 տելերինտե տու'ա էթմէք իւղրե տամա չէգտը ։ Վ է
զիյատեսիյլե ամըգմըշ օլմաղլե՝ թա'ամ էթմէք
իսթեյիպ , անլեր տախի հազըր էթմէքտե իքեն ,
11 քենտինէ հալ ը վէճա վագը՝ օլտու . Վ է սէմանըն
աչըլտըղընը վե պեօյիւք չարշաճ կիպի պիր գապ
տեօրթ ուճուննտան պաղլը օլարագ , քենտինէ տօղ-
12 բու կելերէք՝ եէրե էնտիրիլտիյինի կեօրտիւ ։ Վ է
իչինտե զեմինին հեր թիւրլիւ չարփա իլե վահշի
հայվանատի վե հաշարաթը վե հավա դուշտուրը վար
13 իտի ։ Վ է անա՝ Էյ Պեարոս , դալգ , պօղազլա վե
14 եե՝ տէյիւ պիր սէտա կելտի ։ Լաքին Պեարոս՝ Հա-
շա , եա Բաագ , չիւնքի հիչ պիր վագթի հարամ
15 եա նափաք պիր շեյ եէմէտիմ՝ տէտի ։ Վ է թէք-
բար իքինճի տեֆ'ա անա՝ Ալլահըն թամթիր էյլե-
տիյի շեյլերի սէն հարամ սայմա՝ տէյիւ պիր սե-
16 տա ։ Ե՛լճի ։ Վ է պու իւչ քերրե վագը՝ օլտաղ՝ օլ
17 դապ եինէ սէմայա րէֆ՝ օլտնտու ։ Վ է Պեարոս օլ
կեօրտիւյիւ բույա նէ՞ օլա՝ տէյիւ քենտի տերու-
նիտտե շիւպհէ ետէր իքեն , իչինէ Գօրնիլիոս թա-
բաքընտան կեօնտերիլէն տատմիլեր Սիմ'օնըն խանէ-
սինին խապերինի ալմըշ օլարագ , գափու էօնիւն-
18 տե տուրտուրար . Վ է չաղըրըպ՝ Պեարոս լագըպլը
Սիմ'օն պո՞ւրատտա մը միւսաֆիր տիր՝ տէյիւ սու-

19 'ալ էթտիլեր ։ Վ է Պեարոս բույատան տօլայը թէ-
ֆէքքիւր եաեր իքէն , Բուհ անա՝ Իչինէ սէնի իւչ
20 տատմ արայօր . Սէն տէ գալգըպ աշաղը էն , վե
պիլա թէրէտտիւտ անլեր իլե պէրապեր կիթ . զի-
21 րա անլերի պէն կեօնտերտիմ՝ տէտի ։ Վ է Պեարոս
[Գօրնիլիոս թաբաքընտան քենտինէ կեօնտերիլէն]
տատմիլերին եանընա էնիպ՝ Իչինէ արատըղընըզ քիմ-
ոե պէն իմ . կելմիշիղին ապպեպի նէ՞ տիր՝ տէտի ։
22 Անլեր տախի՝ Եիւզ պաշը Գօրնիլիոս սաղհ վե Ամ-
լահտան գօրգար վե հագգընտա պիւթիւն եէհու-
տի միլլեթի թաբաքընտան հիւտն ի շէհատէթ օ-
լունմըշ պիր տատմ , սէնի խանէսինէ տա'վէթ է-
տիպ՝ սէնին սեօյլէյճէյինի տինկլէմէսի պիր մա-
գատտես մելքը վասթաասրլե քենտիսինէ վահի օ-
23 լունտու՝ տէտիլեր ։ Օլ վագթի անլերի իչերի տա'-
վէթ էտիպ ալը գօտու . վե էրթեսի կիւն Պեարոս
անլեր իլե պերապեր չէգըպ՝ եաճպալը գարնտաշլար-
տան պա'զըլարը տախի անա բէֆթագաթ էտերէք ,
24 Ցէրուսէպ կիւն Գայսերիյէյէ կիրտիլեր . Գօրնիլիոս
տախի ապրապա վե տաստըգասընը տա'վէթ էթմիշ
25 օլարագ՝ անլերէ միւնթազըր իտի ։ Վ է Պեարոս ի-
չերի կիրտիքտե , Գօրնիլիոս անը իսթիգպալ էտիպ
26 պյադլարընտա տիւշերէք սեճտե էյլետի ։ Պեարոս ի-
սէ՝ Գալգ , պէն քենտիմ տախի ինսան իմ՝ տէյե-
27 րէք անը գալտըրար ։ Վ է անըն իլե սեօյլեշերէք ի-
չերի կիրտիքտե , ճէմ՝ օլմուշ չօգ քիմսէլերի պուլ-
28 մաղլե , Անլերէ՝ Պիր եէհուտի տատմե սա'իր միլ-
լեթտէն պիրի իլե իխթիլտթ էթմէք , եախօտ եա-
նընա կելմէք ճա՛իզ օլմատըղընը պիլիրսինիզ . ամմա
Ալլահ պանա պիր տատմե հարամ՝ եա նափաք տե-

29 յեմհյեճէլիմի պէյան էթմիշ տիր։ Պինա'էն 'ա-
լէյհ տա'վէթ օլունտրղմտա տախի մուխալէֆէթ
էթմէքսիզին կէլտիմ. իմտի պէնի նէ՞ սեպեպ մէպ-
30 նի չաղըրտըղընըզը սու'ալ էտերիմ' տէտի։ Գօրնի-
լիօս տախի' Պուննտան տէօրթ կիշի մուգատտեմ'
հէմման պու սա'աթտա տէկինի օրուճ թուէթմուգտա
օլուպ' սա'ոթի տօգուզտա խանէմտէ տու'ա էտեր
լիքէն, իչթէ էօնիւմտե փարլագ էլչիսէլի պիր ա-
31 տեմ տուրուպ, Էյ Գօրնիլիօս, տու'ան միւսթէ-
ճապ օլտւպ' սաատագալտրըն Ալլահըն հուզուրընտա
32 զիքր օլունտրլտր։ Իմտի էաֆպայա կէօնտէրիպ, տէ-
նիզ քէնարընտա տապտպաղ Սիմ'օնըն խանէսինտե
միւսաֆիր օլան Պետրոս լագըպլը Սիմ'օնը տա'վէթ
էյլէ. օ կէլտիյինտե սանա սեօյլէյճէքտ տիր' տէ-
33 տի։ Պունուն իւզէրինէ ֆիլ հալ սանա կէօնտէր-
տիմ', սէն տէ կէլտիյինէ էյի էյլէտին. վէ շիմտի
ճիւմլէմիզ Ալլահ թարաֆընտան սանա էմր օլու-
նան չէյլէրին ճիւմլէսինի տինկլէմէք իւզրէ' Ալլահըն
հուզուրընտա հազըր իլ' տէտի։
34 վէ Պետրոս աղզընը ացպ տէտի քի' Հագիգա-
35 թէն 'ինտա Ալլահ բի'այէթ ի խաթըր օլմայըպ, Ան-
ճագ հէր միլլէթտե անտէն գօրգուպ սալահ իշլէ-
յէն քիմսե անա մնագպուպ օլըրղընը անկայյօրըմ'։
36 Սիզ Ցիսուս Քրիստոսըն վասըթասըյլէ (Ո ճիւմլէ-
լէնին Բագպը տըր) սէլամէթ թէպշիր էտերէք, պե-
37 նի իսրայէլէ կէօնտէրտիյի քէլամը, Եա'նի Եու-
հաննանըն վա'զ էթտիյի վաֆթիզտէն սօնկրա, Ճե-
լիլտէն պաշլայրպ' պիւթիւն Եէհուտիյէտե Նազա-
րէթլի Ցիսուս Հագգընտա օլան վուճուտ'աթը պիլդիր-
38 սինիզ. Շէյյէ քի Ալլահ անը Բուհ իւ Գուստս վէ

գուվվէթ իլէ մէսհ էթտի, օլ տախի հէր թարաֆ-
տան կէչէրէք' էյիլիք էտիպ Շէյթանըն մուսալլաթ
օլորղը քիմսէլէրին ճիւմլէսինէ շիֆա վէրիր խան.
39 զիրա Ալլահ անըն իլէ խան, պիզ տախի ԵՀՏուտի-
լէրին տիյարը իլէ Եէրուշալիմտե անըն իճրա էթ-
տիյի շէյլէրին ճիւմլէսինէ շահիտ իզ. վէ աղաճա
40 տորպ գաթլ էթտիքլէրի պու զաթը' Ալլահ իւ-
41 չիւճիւ կիւնտե իհճա էտիպ, պիւթիւն գավմա
տէյիլ, անճագ Ալլահ թարաֆընտան մուգատտե-
մա թա'էին օլունան շահիտլէրե աշիքեար կէօս-
թէրտի. վէ էմվաթտան գէյյամ էթտիքտէն սօնկ-
րա' պիզ տախի անըն իլէ պէրապէր եէտիք վէ իչ-
42 տիք։ Վէ տիրիլէր վէ էօլիւլէրին' Ալլահ թարա-
ֆընտան թա'էին օլունմըշ Հաքիմի քէնտիսի խո-
յինի գավմա վա'զ էտիպ շէհատէթ էթմէքլիյինի-
43 զի պիզե էմր էթտի, ձիւմլէ փէյղամպէրլէր պու
զաթա շէհատէթ էտերլէր քի' անա իման էտէնլէ-
րին ճիւմլէսի անըն իսմի վասըթասըյլէ կիւնահլա-
րըն 'ափվընա նա՞իլ օլուբ։
44 Պետրոս պու շէյլէրի սեօյլէմէքտե իքէն, քէլամը
իշիտէնլէրին ճիւմլէսի իւզէրինէ Բուհ իւլ Գուստս
45 նազիլ օլտու։ Վէ Պետրոս իլէ պէրապէր կէլմիշ օ-
լըպ' էհլ ի խիթանտան օլան միւ'մինլէր Բուհ իւլ
Գուստս մէվհիպէսի թա'իֆէլէրին իւզէրինէ տախի
46 տէօքիւլտիւյիւնտէն հայրան օլորլար։ Զիրա անլէ-
րին լիսանլէր սեօյլէյիպ' Ալլահը թա'զիմ էթտիք-
47 լէրինի իշիտիրլէր իտի։ Օլ զէման Պետրոս ճէվա-
պէն' Բուհ իւլ Գուստա պիզիմ կիպի նա՞իլ օլան
պու քիմսելէր վաֆթիզ օլունմամալարը իչլէն, պիր
48 քիմսէ սույոս մէն' էտէ պիլի՞ր մի' տէյէրէք, Բապ-

պըն իսմինէ վաֆթիղ օլուշմալարընը էմր էթտի. օղ զէման՝ պիր գաչ կիւն գալմասընը բէճա էյլէտիլէր։

ՊԱՊ 11

1 Վ֊է Եհովաիյէտէ պուլուշան բէսուլլէր իլէ պիրաաէրլէր՝ Թա'ֆֆելէրին տախի Աւլահըն քելամընը
2 գապուղ էթտիքլէրինի իչիթտիլէր։ Վ֊է Պետրոս Եերուշալիմէ չըգտըղը վագըթ էհ֊լ ի խիթանտան
3 օլանլար՝ Սկն մախթուն օլմայան տաէմլէր կանընա կիրիպ՝ անլէր իլէ պէրապէր Թա'ամ էթտին՝ տէ-
4 յիւ ի'թիրազ էտէրլէր իտի։ Պետրոս տախի անլէ-
5 րէ սըրասընլյէ հէքեայէ էթմէյէ պաշլայըղ, Պէն Եաֆա շէհրինտէ պուլունարագ տու'ա էթմէքտէ իքէն, հալ ը վէճատէ պիր բույա, եա'նի պէջյիւ֊ք չարշաֆ կիպի պիր գապ տէօրթ ուճընտան սարըը օլարագ, աէմտան էնտիրիլիպ պանա կէլտիյինի
6 կէօրտիւմ։ Վ֊է անա տիգգաթլէ պագըղ Թ֊է֊մ միւ֊ էթմէքտէ իքէն, զէմինին հէր տէ֊րյ֊ չարփա վէ վահշի հայվանաթ իլէ հաշէրաթընը վէ հավա
7 գուշլարընը կէօրտիւմ։ Վ֊է պանա՝ Էյ Պետրոս, գալգ, պօղազլա վէ եէ՝ տէյէն պիր աէտա իչիթ-
8 տիմ։ Ամմա պէն՝ Հաշա, եա Բապպ, զիրա հիչ պիր վագըթ հարամ եա նաճաք պիր շէյ աղզըմա
9 կիրմէտի՝ տէտիմ։ Վ֊է օղ աէտա աէմտան իքինճի տէֆ֊ա՝ Աւլահըն Թաթհիր էյլէտիյի շէյլէրի սէն
10 հարամ սայմա՝ տէյիւ պանա ճէվապ վէրտի։ Պուիւչ տէֆ֊ա վագը՝ օլուպ՝ երինէ ճիւմլէսի սէմա-
11 յա չէքիլտի։ Վ֊է իշթէ օղ անտէ՝ Գայսէրիյէտէն պանա կէօնտէրիլտիճ իւչ տաէմ պուլունարագըմ

12 խանէյինի էօնիւնտէ տուրտուղար։ Վ֊է Րուհ պանա՝ Պէյա Թէրէտտուտա անչէք իլէ պէրապէր կիթ՝ տէ-
տի. վէ պու ալթը գարնտաշ տախի պէնիմ իլէ պէ-
13 րապէր կիտիպ՝ օղ տաէմին խանէսինէ կիրտիք։ Օղ տախի մէչէյի նասըղ կէօրտիւյինիւ վէ անըն քէնտի խանէսինտէ տուրուպ քէնտինէ խիթապէն՝ Եա-
ֆֆայա [տաէմլէր] կէօնտէրիպ Պետրոս լագըպտը Սիմ-
14 'օնը տա'վէթ էյլէ. Օղ տախի սէնին վէ պիւթիւն խանէյինի խէլասընա վասրթա օլաճագ սէօզլէր սէօ-
15 լէյճէք տիր՝ տէտիյինի պիզէ նազղ էթտի։ Պէն տախի սէօյլէմէյէ պաշլատըղըմտա, Րուհ իւղ Գուտս իպթիտտատ պիզիմ իւզէրիմիզէ նազիլ օլտըղը կի-
16 պի, անչէրին իւզէրինէ տախի նազիլ օլտը։ Օղ վագըթ Բապպընը՝ Եուհաննա սու իլէ վաֆթիղ էթտի, սիզ խսէ Րուհ իւղ Գուտս իլէ վաֆթիղ օլուշմագ
17 սընըզ՝ տէտիյէ քէլամը խաթըրմա կէթիրտիմ։ Իմ տի Աւլահ պիզէ վէրտիյէ 'այնի մէվհիպէյի Բապպ Ցիսուս Քրիտտոս իման էթմէչէրի իւզէրինէ անչէրէ տախի վէրտի իսէ, պէն քի֊մ իտիմ քի՝ Աւլահա
18 մուխալէֆէթ էտէ պիլէյիմ՝ տէտի։ Անչէր տախի պուշնու իչիտինճէ սիւքիւթ էթտիչէր, վէ՝ էջյէլ ի-
սէ Աւլահ հայաթ իչին Թէվպէչի Թա'ֆֆելէրէ տա-
խի իհսան էթմիշ տիր՝ տէյիւ Աւլահը Թէմճիտ էյ-
լէտիչէր։
19 Վ֊է իսթէֆանօս վագը'ասը իւզէրինէ զուհուր էտէն մուզայագա սէպէպիյլէ Թաար ու մոր օլանլար,
քէլամը Եէհուտիլէրտան մա'տա հիչ պիր քիմսէյէ
սէօյլէմէյէրէք, Ֆինիգիյէյէ վէ Գըպրըսա վէ Ան-
20 Թաքիայա գատար կէչտիչէր։ Վ֊է անչէրտէն պա'զըլարը Գըպրըսլը վէ Գիրինէլի օլարագ, Անթա-

քիայա վիւսուլլերինտե *Եուհանիճե թէքելլիւմ է-
տէնլերե" խթեաց էտերէք, Բապպ Յիսուսը թէպ-
21 շիր էտերլեր խտի։ Վ է Բապպըն էլի անլեր իլե օլ-
մաղլե, խայլի քիմսե իման էտիպ՝ Բապպա տէօն-
22 տիւ։ Վ է պուն[լ]արըն խապերի Եէրուշալիմ քիլի-
սէսինին սեմ'ինէ վասլ օլտըգտա, Պարնապասը
Անթաքիայա գաասար կէչմէք իւղրե՝ կէօնտէրտի-
23 լեր։ Օլ տախի վասլ օլուպ, Ալլահ'ըն լութֆ ը'ընը
կէօրտիւքտե մէսրուր օլտու. վէ ճիւմլէսինէ՝ Բապ-
պա պրպու ի գալպ իլե սապտըգ գալպալար՝ տէյիւ
24 նասիհաթ էթտի. Զիրա քէնտիսի էյի վէ Բուհ իւլ
Գուտս իլե վէ իման իլե մէմլու պիր ատամ խտի.
25 վէ վաճիր խալգ Բապպա միւնզամմ օլտու։ Օլ զե-
ման Պարնապաս Սաուլը արամագ իւղրե, Թարսու-
սա չըգրպ՝ անը պուլարագ Անթաքիայա կէթիրտի։
26 Վ է վագը' օլտու քի անլեր թէմամ պիր սէնէ զար-
ճընտա քիլիսէ իլե ճէմ' օլուպ՝ վաճիր խալգա թա'-
լիմ էթտիլեր. վէ շակիրտլերին Խրիսթիյան թէս-
միյէ օլունմալարը էվվէլա Անթաքիատա օլտու։
27 Վ է օլ կիւնլերտե՝ Եէրուշալիմտէն Անթաքիայա
28 իլչամլե սէօյլէյինլեր էնիպ՝ Անլերտէն Ագապոս նա-
մընտա օլան պիրի գալգըպ՝ պիւթիւն տիւնեատա
պիր պէօյիւք գրթլըգ օլաճաղընը Բուհ'ըն գուվվե-
թիյլե պէյան էթտի. պու տախի Գլաուտիօս [Գայ-
29 սէրին] կիւնլերինտե վագը' օլտու։ Վ է շակիրտլեր հեր
պիրի իգթիսարընա կէօրե Եէհուտիյէտե մուգիմ
պիրատէրլերէ ի'անե կէօնտէրմէյէ գարար վէրտիլեր.
30 Վ է պունու Պարնապաս վէ Սաուլ եէտիյլե խթիթ-
յարլարա կէօնտէրերէք, իճրա տախի էթտիլեր։

* Պ-'ը-ը՝ Եուհանիլերե

ՊԱՊ 12

1 Վ է օլ զէման Հէրօտես մէլիք քիլիսէտէն պա'զը-
2 լարընա զուլմ էթմէք իչիւն էլ ուզատտըպ՝ Եուհան-
նանըն գարնտաշը Եա'գուպը գըլըճլէ գաթլ էթտի։
3 Վ է Եէհուտիլերին պու շէյտէն խոշնուտ օլտըգլա-
րընը կէօրմէքլէ Պետրոսը տախի թութտու. (վէ ֆէ-
4 թիր կիւնլերի խտի.) Վ է անը թութտըգտա, ֆըսհ-
տան ասնկրա խալգըն էօնիւնէ չըգարմագ նէյէթիլլե,
անը պէքլէմէք իչիւն պէհերի տէօրթ նէֆերտէն միւ-
րէքքեպ տէօրթ թագըմ 'ասքերէ թէսլիմէն՝ մահպէ-
5 սէ իլգա էթտի։ Պու սուրէթլէ Պետրոս մահպէստէ
մահֆուզ խտի, վէ անըն իչիւն քիլիսէտէն 'ալ էտ
6 տէվամ Ալլահա տու'ա օլունույօր խտի։ Վ է Հէրօտես
անը իչդար էտէճէք օլարընընտա, օլ կէճէ Պետրոս
իքի զինճիր իլե պաղլը օլարագ իքի 'ասքերին արասըն-
տա ույուդուպ՝ պէքճիլէր տախի գափունըն էօնիւնտէ
7 հապսխանէյի պէքլէմէքտե իքէն, Իչթէ Բապպըն պիր
մէլէյի եանընտա տուրուպ՝ օլ խանէտե պիր նուր
լըմ'ան էթտի. վէ Պետրոսըն եանընտա վուրարագ
անը ույանտըրըպ, թէզ գալգ՝ տէմէսիյլե, էլլերին-
8 տէն զինճիրլէրը տիւշտիւ։ Վ է մէլէքը անա՝ Գուշա-
զընը գուշան, վէ չարըգլարընը կիյ՝ տէտի. օլ տա-
խի պէօյլէ էթտիքտէն սօնկրա, եէնէ անա՝ Էվվա-
9 պընը կիյիպ արտըմ սըրա կէլ՝ տէտի։ Օլ տախի
չըգըպ արտը սըրա կէթտի, վէ մէլէյին վասլթա-
սըլէ վագը' օլան շէյ հագիգի օլարընընը պիլմէյիպ՝
10 րույա կէօրիւյօրըմ զանն էտէր խտի։ Վ է պիրինճի
վէ իքինճի գարաղօլը կէչիպ շէհրե չըգրլան տէմիր

գափուչա կելտիլը, պու տախի քենտիլիչինտէն
անլերէ այըլմազլը, չըգըլ սօգաղըն պիրինի կէչ-
11 տիքլերի կիպի, մէլէք անտէն այրըլար։ Վ է Պետ-
րոս քենտինէ կելիպ՝ Բապպ քենտի մէլէչինի իրսալ
էտիպ, պէնի Հէրօտէսին էլինտէն վէ Եհուտի գավ-
մընըն մէ՛մուլ էթտիքլերինին ճիւմլէսինտէն գու-
12 թարտըղընը շիմտի հապընէն պիլիրիմ՝ ատտի։ Վ է
Թէֆիքքիւր էտիպ՝ Մարգոս լագըպլը Եուհաննանըն
վալիտէսի Մէրեմին խանէսինէ կելտի. օրատա տա-
խի վաֆիը քիմսէլէր ճէմ՝ օլուպ՝ տուա էտէրլէր
13 իտի։ [Պետրոս] հավլը գափուսընը չալտըգտա, Ի-
տա խամինտէ պիր խաւտիմ գուլպագ վէրմէկէ կելիպ՝
14 Պետրոսըն սէսինի Թանըմազլէ, սիւրուրինտէն գա-
փուչը աչմայըպ իչէրի սէչիրտէրէք, Պետրոսըն գա-
15 փու էօնիւնտէ տուրարղընը խապէր վէրտի։ Վ է
անլէր մերգումէկէ՝ Զըլտրըմըշ սըն՝ տէտիլէր. ո ի-
սէ՝ Պէջլէ տիր՝ տէկիւ Թէ՛քիա էթտիքտէ, անլէր
16 տախի՝ Անըն մէլէկի տիր՝ տէտիլէր։ Պետրոս իսկ
պիր տիւզլիկէ գափուչը չալմագտա օլուպ՝ աչըղդ-
17 լարընտա անը կէօրիւպ հայրան գալտըլար։ Ո իսկ
էլի իլէ՝ Սիւքիւթ էտինիզ՝ տէկիւ իշարէթ էտէ-
րէք, Բապպըն քենտիսինի մահպէտտէն նէ վէճճկէ
չըգարտըղընը անլերէ նադլ էթտի. վէ՝ Պու շէյլէ-
րի Եա՛գուպա վէ պիրտաէրլերէ իխպար էտինիզ՝
տէտիքտէն սօնկրա, չըգըպ տիկէր պիր մահալէ կիթ-
18 տի։ Վ է կիւնտիւզ օլըղդտա, Պետրոս նէ՞ օլտու՝
տէկիւ 'ասքերլէր պէչինտէ պիր չօգ իղթիրապ վա-
19 գը՝ օլտու։ Հէրօտէս տախի անը արայըպ պուլա-
մտաղընտան, պէգճիլէրին պա՛տ էլ իսթինթագ
գաթլ օլունմալարընը էմր էյլէտի. պա՛տէհու Եէ-

հուտիյէտէն Գայսէրիյէյէ էնիպ՝ օչոտ իգամէթ
էյլէտի։
20 Վ է Հէրօտէս Սուր իլէ Սայտա էհալիսինէ ղա-
զապլանմըշ օլմազլէ, պուռնալար քենտի ախյարլարը
մէլիքին տէյտը Թարափընտան պէսլէնմէքտէ օլը-
ղընտան, պիլ իթթիֆագ անըն հուզուրընա կելիպ,
մէլիքին մասպէյինէ օլան Պլաստոսը իգնա՝ էտէ-
21 րէք՝ սուլհ թալեպ էթտիլէր։ Վ է պիր մա՛այյէն
կիւնտէ՝ Հէրօտէս էլպիսե ի միւլուքանէսինի կի-
յիպ՝ քիւրսիւտէ օթուրարագ, անլերէ պիր նութգ
22 իրատա էյլէտի։ Խալգ տախի՝ Իլահ սէսի տիր, վէ
ինսան սէսի տէյիլ տիր՝ տէկիւ նիտտա էտէր իտի։
23 Վ է ինէտտի Ալլահա վէրմէտիկի իչիւն տէր 'ագապ
Բապպըն մէլէկի անը վուրտու, վէ անը գուրթալար
24 եէմէսիյլէ Թէսլիմ ի բուհ էթտի։ Վ է Ալլահընն
քելամը իսկ Թէրագգի վէ իզմիյատա պուլուր իտի։
25 Վ է Պարնապաս իլէ Սաուլ խըտմէթի Թէքմիլ
էթտիքտէն սօնկրա, Մարգոս լագըպլը Եուհաննա-
յը տախի պէրապէր ալարագ, Եէրուսալիմտէն 'ավ-
տէթ էթտիլէր։

ՊԼՊ 13

1 Վ է Անթաքիատէ պուլունան քիլիսէտէ պա'զը
իչհամ իլէ սէյլէյէնլէր վէ մա՛ալիմլէր, Եա'նի
Պարնապաս իլէ Նիքէր տէնիլէն Սիմ՛օն վէ Գիրինէ-
լի Լուքիոս հէմ բէ՛իա էր բուպ՝ Հէրօտէս իլէ պա-
հէմիյէվէրէտ օլան Մանաէն վէ Սաուլ վար իտի։
2 Վ է անլէր Բապպա 'իպատէթ էտիպ՝ օրուճ թութ-
տըգլարը սըրատտա, Բուհ իւլ Գուտս՝ Տա'վէթ էթ-
տիյիմ իչ իչիւն Պարնապաս իլէ Սաուլը պանա

3 Թախսիս էտինիզ՝ տէտի։ Օր զէման օրուճ Թու-
Թուպ վէ տու'ա էտիպ՝ էլլէրինի անլէրին իւզէրինէ
վազ՝ էթտիքտէն սօնկրա կէօնտէրտիլէր։
4 Իմոի պուննլար Րուհ իւլ Գուտս Թարաֆընտան
իրսալ օլունմազլէ՝ Ակէվզիկէյէ էնիպ, օրատան
5 կէմի իլէ Գըզըլրըսա կէչտիլէր։ Վէ Սալամինայա վի-
սուլէրինտէ էհէնտարլէրին սինաղողլարընտա Ա-
լահն քէլամընը վա'զ էտէրէր էտի, Եուհաննա
6 տախէ անլէրին խըտամէթինտէ էտի։ Վէ փաֆօսա
գատար ատատան կէչիպ՝ Պարնէսու՝ իմինտէ
սիհրպազ վէ քեազիպ փէյղամպէր պիր նէհուտի
7 պուլարլար։ Մէրգում 'ազիլ պիր զաթ օլան Աէր-
գիսօս փավլօս վալինին եանընտա պուլունուր էտի։
պու զաթ Պարնապաս իլէ Սաուլը տա'վէթ էտիպ՝
8 Ալլահն քէլամընը տինկլէմէյէ արղու էթտի։ Ա-
մմա Էլիմաս՝ եա'նի սիհրպազ, (չիւնքի իսմի պէօյլէ
թէրճէմէ օլունուր,) վալիյի իսմանատան տէօնտէրմէ-
9 յէ չալըշարագ, անլէրէ գարշը տուրմազլէ, Սաուլ՝
եա'նի փավլօս Րուհ իւլ Գուտս իլէ մէմլու օլուպ՝
10 անա տիգգաթլէ նազար էտէրէք՝ Հէր հիլէ վէ հէր
շիրքէթլէ մէմլու օլան Շէյթան օղլու, հէր սալա-
հընն տիւշմինի, Բապպըն սօղլու Եօլլարընը իփճատա
11 էթմէքտէն ֆէրագաթ էթմէ՞զ մի սին։ Վէ շիմտի
իչթէ Բապպըն էլլէ սէնին իւզէրինտէ օլուպ՝ պիր
միւտտէթ կլունէշ կէօրմէյէրէք, քէօր օլաճագսըն՝
տէտիյի կիպի, իւզէրինէ տիւշման վէ գարանլըգ
տիւշմէքլէ, տօլաշըպ էլինտէն ԹուԹաճագ ատէմ
12 արար իտի։ Օր զէման վալի վագը՝ օլանը կէօր-
տիւքտէ, Բապպըն Թա'լիմինէ ԹԷ'ճճիւպ էտէրէք՝
իման էյլէտի։

13 Վէ փավլօս բէֆիգլէրի իլէ փաֆօստան Հարքէթէ
էտիպ՝ փամֆիլիատա քեա՞ին փէրղայա կէլտիլէր.
ամմա Եուհաննա անլէրտէն այրըլըպ՝ Եէրուշալիմէ
14 'ավտէթ էթտի։ Անլէր տախի փէրղատան կէչիպ՝
փիսիտիատա վագը՝ ԱնԹաքիյէ վասըլ օլըրլար,
վէ սէպթ կիւնիւնտէ սինաղոգա կիրիպ օԹուրըր-
15 լար։ Վէ Թէվրաթի իլէ փէյղամպէրլէր օգուշտուրգ-
տան սօնկրա, սինաղող րէ՞իսլէրի անլէրէ կէօնտէ-
րիպ՝ Էյ պիրատէրլէր, էյէր գավմա նասիհաթա-
միզ պիր քէլամընըզ վար իսէ, սէյլէյինիզ՝ տէտի-
16 լէր։ Օր վագրնի փավլօս գալգըպ՝ էլլի իլէ իշարէթ
էտէրէք տէտի քի՝ Էյ պէնի իսրայէլ վէ Ալլահ-
17 տան գօրգունլար, տինկլէյինիզ. Պու Իսրայէլ գավ-
մինըն Ալլահը էճտատընմըզը էնԹէխապ էյլէտի, վէ
գավմը Մըսըր տիյարընտա զուրպէթտէ իքէն Թէր-
ճի՝ էտիպ, անլէրի օրատան պաղու ի 'ալիսիյլէ
18 չըգարտը։ Վէ անլէրի Թագրիպէն գըրգ սէնէ միւտ-
19 տէթ պէրրիյէտէ պէսլէտիքտէն սօնկրա, փէն'ան
տիյարընտա Եէտի Թա'իֆէ հէլտը էտէրէք, եէրլէ-
20 րինի անլէրէ միրաս օլմազ իւզրէ վէրտի։ Պա'տէհու
Թագրիպէն տէօրԹ եիւզ էլլի սէնէ Սամուէլ փէյ-
21 դամպէրէ տէկինի հաբիմլէր վէրտի։ Անտէն սօնկրա
մէլիք Թալէպ էթտիքլէրինտէ, Ալլահ անլէրէ գըրգ
սէնէ պէնեամին սըպԹընտան Գիս օղլու Սաուլը
22 վէրտի։ Վէ անը 'ազլ էթտիքտէ, անլէրէ մէլիք
օլմազ իւզրէ Տաուտը զուհուրա կէթիրիպ՝ անըն
հագգընտա շէհատէթ տախի էտէրէք, Տաուտ իպն
ի Եեսսէյի քէնտի գալպիմէ մուվաֆֆըգ պիր ատէմ
պուլտըմ. ճէմի' ի իրատէթիմի իճրա էտէճէք տիր՝
23 տէտի։ Պունուն նէսլինտէն Ալլահ վա'տա կէօրէ

Իսրայելէ պիր խելասքեար՝ եա'նի Յիսուսը զուհա-
24 բա կեթիրտի . վ՚ը անըն իճրա ի մէ՚մուրիյեթէ
միւապաշէրեթինտէն եվվել՝ եուհաննա քեաֆֆե ի
Իսրայել գավմընա թէվպէ վաֆթիղինի վա՚ղ էթ-
25 միշ իտի ։ վ՚ը եուհաննա մէ՚մուրիյեթինի իճմամ
էթմէք իւզրե իքէն տէտի քի՝ պէնի քի՞մ զանն է-
տէրսինիզ . պէն Մեւէտ տէյիլ իմ . լաքին իչթէ
պէնտէն սօնկրա՝ պէն այագ դապլարընը չըգարմա-
26 զա լա՚իգ օլմառդըմ զաթ կեղիյօր ։ Էյ պիրառէր-
լեր , նէտ ի պէնի Ապրահամ իլէ արանըզտա Ա-
լահտան գօրգանըլար , պու խելասըն խապէրի սիզէ
27 իրսալ օլունմըշ տըր ։ Զիրա Եէրուշալիմ էհալիսի
իլէ բէ՚իսլէրի անը վէ հէմ տէ հէր աեպէտէ օ-
գունան փեյղամպէրլերին քելամլարընը պիլմէտիք-
լերի իչին , իւզերինէ հիւքմ էթմէքլէ իճմամ
28 էթտիլեր ։ վ՚ը զաթիլ հիչ պիր սեպեպ պուլմա-
սըդլարը հալտէ , փիլաթօստան անըն զաթլինի
29 Թալեպ էթտիլեր ։ Անըն հադրընտա մուհարբեր օ-
լան էհլերին ճիւմլեսինի իճմամ էթտիքտէն սօնկ-
րա , անը աղաճտան էնտիրիպ գապրա գօսըլար ։
30 Ամմա Ալլահ անը էմնէթտան իչեա էյլետի ։
31 Օլ տախի քէնտիսի իլէ պէրապէր ձէհլիտէն եէրու-
շալիմէ չըգանլարա նիյէ կիւնլեր կէօրիւնիւպ՝ ան-
32 լեր տախի գավմ իչիւն անըն շահիտլերի տիր ։ վ՚ը
պիզ էճտատըմըզա օլան վա՚տը սիզէ թէպզիր էտի-
33 յօրըզ . Շէյյէ քի Ալլահ Յիսուսը իչեա էթմէքլէ ,
անը պիզ անլերին էվլատընա իճմամ էթմիշ տիր ,
նիհէքիմ իքինճի Մեզմուրտա տախի՝ Սէն օղլըմ
սըն , սէնի պու կիւն թէվլիտ էյլետիմ՝ տէյիւ մու-
34 հարբեր տիր ։ վ՚ը անը էմնէթտան իչեա էտիպ՝ ար-

Թըդ չիւրիւմէքլիյէ բիւճու՝ էթմէյէճէյինէ տա՚իր՝
Տաուտա օլան ՚աղիզ վէ էմին Վ՚ահյըրը սիզէ վէ-
35 րէճէյիմ՝ տէմիշտիր ։ Անըն իչիւն զայրի Մէչմու-
տա տախի՝ Մուգատտէսինի չիւրիւմէքլիքը կէօրմէ-
36 յէ պրագմայաճադսըն՝ տէտի ։ Զիրա Տաուտա քէնտի ՚ատըրնտա Ալլահըն իրատէթինէ խըտմէթ էթ-
միշ օլարագ , ույդույա վըրըպ էճտատընա մուհա-
37 զամիր օլմառըյլէ չիւրիւմէքլիքը կէօրտիւ ։ Ամմա Ա-
լահըն իչեա էթտիյի զաթ չիւրիւմէքլիքը կէօրմէտի ։
38 Իմտի , էյ պիրառէրլեր , սիզէ մա՚լիւմ օլսուն քի
կիւնահլար ՚ափվը սիզէ պուհուն վասըթասըյլէ վա՚ղ
39 օլունուբ ։ վ՚ը Մուհամմէտ չէրի՚աթը վասըթասըյլէ
Թէպրիյէ օլունամտառդընըղ ճիւմլէ շէյյէրտէն՝ հէր
իման էտէն պուհուն վասըթասըյլէ Թէպրիյէ օլու-
40 նուբ ։ Իմտի ապդընընըղ , օլմայա քի փեյղամպէր-
41 լերտէ՝ Նյ Թահգիր էտիճիլեր , պագընըղ , վէ Թէ-
՚ամճիւդ էտիպ Թէլէֆ օլունըղ . զիրա սիզին կիւն-
լերինիզտէ պիր իշ իշլերիմ՝ էօյլէ պիր իշ քի էյլեր
պիրի սիզէ նագլ էտէրսէ , ինանմայաճադսընըղ՝ տէ-
յիւ պույուրըլան քելամ իւզերինիզէ կէլէ ։
42 Վ՚ը [Եէհուտիլերին սինաղոգընտան] չըգարգլա-
րընտա , [Թա՚ֆիֆլեր] պու սէօզլերին կէլէճէք սէպէ
43 քէնտիլերէ սէօյլէնիլմէսինի բէճա էթտիլեր ։ վ՚ը
ճէմա՚աթ տաղըլարգտա , Եէհուտիլեր իլէ միւթ-
թադի միւհթէտիլերտէն նիյէլերի փավլօս իլէ Պար-
նապասըն արտը սըրա կիւթտիլեր . պունլար տախի
անլերէ սէօյլէյիպ , Ալլահըն լութֆընտա սապիթ
44 օլմալարը իչիւն նասիհաթ էտէրլեր իտի ։ վ՚ը էր-
թէսի սեպէթ կիւնիւնտէ թադրիպէն պիւթիւն շէհր
էհալիսի Ալլահըն քելամընը տինկլէմէյէ ճէմ՚ օլտու .

45 վ֊է Եհովատիլէը խալդը կէօրտիւքտե հասէտ իլէ
տօլմազէ, փավլօսըն սէօյլէտիյի շէյլէրէ ի'թիրալ
վէ քիւֆը էտերէք, մէխալէֆէթէ էտերլէը իտի։
46 Օվ վագըթի փավլօս իլէ Պարնապաս ճէսուրանէ
սէօյլէյէրէք՝ Ալահըն քէլամընը էվվէլա սիպէ սէօյ-
լէմէք վաճիպ իտի. փագամի սիպ անը բէտա էտիպ՝
քէնտինիպե հայաթի ը էպէտիյէյէ լա'իգ կէօրմէտի-
յինիպ հալաէ, իչթէ Թա'ֆիկէլէրէ Թէվֆճիւ է-
47 տէրիպ։ Զիրա Բապպ պիպէ պէօյլէ, եա'նի՝ Զէմի-
նին նիհայէթինէ գատար պա'իս ի խէլաս օլասըն՝
տէյիւ սէնի Թա'ֆիկէլէրէ Նուր օլմագ իւզրէ նապպ
48 էթտիմ՝ տէյիւ էմր էթմիշ տիր՝ տէտիկէը։ վ֊է
Թա'ֆիկէլէր պունու իչթիտիքտե, մէսրուր օլուպ
Բապպըն քէլամընը Թա'զիզ էթտիկէը. վէ հայաթի ը
էպէտիյէյէ Թա'նէին օլունանլար իմանա կէլտիկէը։
49 վ֊է Բապպըն քէլամը պիւթիւն օլ տիյարտա միւն-
50 Թէչիր օլմագտա էտի։ Ամմա Եհովատիկէը միւթ-
Թագի վէ միւ'Թէպէր գարրլար իլէ շէհրին քիւպէ-
բասընը Թահրիք էտիպ՝ փավլօս իլէ Պարնապաս 'ա-
լէյհինէ Թէ'ատտի չըգարարագ, անլերի քէնտի սի-
51 նօրլարընտան Թարտ էթտիկէը։ Պունլար տախի ա-
յագլարընըն Թօզընը անլերէ գարշը սիլքիպ Գօնիա-
52 յա կէլտիկէը։ Շայիրտլեր իսկ սիւրուրը վէ Բուհ իվ
Գուտա իլէ մէմլու օլուրլար էտի։

ՊԱՊ 14

1 Վ֊է վագը՝ օլտու քի՝ Գօնիատա անլեր պիրլիքտե
Եհովատիկէրին սինագոգընա կիրիպ շէյլէ սէօյլէտի-
կէր քի կէրէք Եհովատիկէր վէ կէրէք Յունանիկէր-

2 տէն վաֆիր խալգ իմանա կէլտի։ Ամմա միւ'մին օլ-
մայան Եհովատիկէր Թա'ֆիկէլէրին գալպլէրինի գարն-
տաշըար 'ալէյհինէ Թահրիք էտիպ իֆսատ էթ-
3 տիկէր. Անլեր իսկ քէնտի 'ինայէթինին քէլամընա
շէհատէթ էտէն՝ վէ անլերին էլլէրինէ 'ալամէթլեր
վէ միւ'ճիզաթ իճրասընը իչտան էտէն Բապպա միւ-
Թէվֆըքիկէն ճէսուրանէ սէօյլէյէրէք, օրատա խայ-
4 լը զէման մէքս էթտիկէր։ Ամմա շէհրին ճիւմհուրը
իքի ֆըրգա օլուպ՝ պա'զըլարը Եհովատիկէրին վէ
5 տիկէրլերի բէսուլլերին Թարաֆտարը օլտըլար։ վ֊է
Թա'ֆիկէլեր վէ Եհովատիկէր իլէ բէ'իսլերի անլերի
Թահգիր էտիպ Թաշլամագ իչին հիւճում էթմէք
6 իւզրէ իքէն, Անլեր խապէր ալուպ Լիգաօնիանըն
շէհրլերի օլան Լիսթրա վէ Տէրպէ վէ էթրաֆ սէմթ-
7 լերէ ֆիքրար իլէ, Օրատա պէշարէթի Թէպշիր է-
տէրլէր իտի։
8 Վ֊է Լիսթրատա՝ այագլարը գուվվէթսիզ, անա-
տան սօղմա սագաթ վէ հիչ պիր վագըթ կիւրիւ-
9 մէմիշ պիր ատէմ օթուրույօր իտի։ Պու քիմսէ
փավլօսըն սէօյլէտիյինի անկլէտիյինտե, օլ տախի
անա սիգգաթլէ նազար էտիպ՝ շիֆա պուլմագ ի-
չին իմանը օլտըղընը կէօրէրէք, պիւլէնա ավազլէ՝
10 Գալգ այագլարըն իւղէրինէ տուր՝ տէմէսի իւղէրի-
11 նէ սըչրայըպ կիւրիւտիւ։ վ֊է խալգ փավլօսըն իճ-
րա էյլէտիյի շէյի կէօրինճէ, բէֆ՝ ի ավազլէ, Լի-
գաօնիյէ լիսանը իւզրէ՝ Իլահլար ինսան սուրէթին-
12 տէ նիւզուլ էթտիկէր՝ տէյէրէք, Պարնապասա
Զէֆս, փավլօսա տախի՝ քէլամտա միւթէգատ-
13 աէմ օլտըղընտան՝ Հէրմէս Թէսմիյէ էթտիկէր։ վ֊է
շէհրին էօնիւնտե օլան Զէֆս ֆուրըճը քհահինի

գափուլարդն էօնիւնէ պուղալար իլէ չիչէքտէն եա-
փըլմըշ թամղալար կէթիրիպ՝ խալգ իլէ պէրապէր
14 գուբպան էթմէք իսթէսի իսկ տէ, Պարնապաս ի-
լէ փաղլօս բէսուլլէր պուհու իշխմէղէրիյլէ՝ լնպաս-
լարդնը էրթաբադ, խալգըն արասընա աթըլըպ նի-
15 տա էաէրէք, Էյ տէմլէր, պու շէյլերի նի՞չիւն
էսիյօրսընըզ. պիղ տախի սիղնի իլէ հէմչալ ա-
տէմլէր օղուպ սիղէ թէպշիր էաէրիղ քի պու պա-
թըլ շէյլերտէն վազ կէչիպ՝ սէմա իլէ զէմինին վէ
տէնիղնին վէ անլէրտէ պուղունան ճիւմլէ շէյլերին
16 խալղի օլան Հայյ Ալլահ բիւճու՝ էտէօնիղ։ Վէ
Օ՝ կէչմիշ տէվրլէրտէ ճիւմլէ իւմմէթլէրի քէնտի եօլ-
17 լարընա սիւլուք էթմէյէ պրագտը իսկ տէ, Պու-
նունլէ պէրապէր քէրէմ էաէրէք սէմատան պիղէ
եաղմուր իլէ մահսուլտար մէվսիմլէր իչտան էթմէք-
լէ գալղլէրիմիզի թա՛ամ վէ սիւբուր իլէ տօլտու-
րարադ, քէնտինի շէհատէթսիզ պրագմատը՝ տէ-
18 տիլէր։ Վէ պու սէօզլէր իլէ քէնտիլէրինէ գուբ-
պան էթմէքտէն խալգը կիւճ իլէ մէն՝ էթտիլէր։
19 Ամմա Անթաքիա վէ Գօնեատան եէհուտիլէր կէ-
լիպ խալգը դանաբրարադ փաղլօսը թաշլատրլար,
վէ ֆէվթ օլմուշ զամն էաէրէք՝ անը շէհրտէն տը-
20 շարը սիւրիւքլէտիլէր։ Օ իսկ, շայիրտէր անը ի-
հաթէ էթմիշ օլտըղը հալտէ, գայդրպ շէհրէ կիր-
տի վէ էրթէսի կիւն Պարնապաս իլէ պէրապէր Տէր-
պէյէ 'ազիմէթ էյլէտի։
21 Օլ շէհրտէ տախի պէշարէթի թէպշիր էտիպ՝ նի-
չէ քիմսէլէրի շայիրտ էթտիքտէն սօնկրա, Լիսթրա
22 վէ Գօնեատ վէ Անթաքիայա 'ավտէթ էտիպ, Իման-
տա սապիթ օլմալարը իչիւն նասիհաթ վէրէրէք,

վէ՝ Պիզէ մէղէքիւթ Ուլլահա չօգ մուղայագալար
իլէ կիրմէք կէրէք տիր՝ տէյէրէք, շայիրտլէրին
23 գալղլէրինի գուվվէթլէնտիրիրլէր իտի. Վէ անլէր
էչիւն հէր պիր քիլիսէյէ իհթիյարլար նասպ էտէ-
րէք՝ օրուճ թուդուպ տուա՛ա էթտիքտէն սօնկրա,
անլէրի իման էթտիքլէրի Բապպա ըսմարլատրլար։
24 Վէ փիսիտիատան կէչիպ փամֆիլիայա կէլտիլէր.
25 Վէ Պէրղատա քէլտմէ սէօյլէտիքտէն սօնկրա Ան-
26 տալէյա էնիպ, Օրատան իթմամ էթմիշ օլտըգ-
լարը իշ իչիւն, Ալլահըն լուբթիքնա ըսմարլանտըգ-
լարը մահալէ՝ էա՛նի Անթաքիայա պահրէն կէլտի-
27 լէր։ Վէ վասլ օլտըգլարընտա՝ քիլիսէյի ճէմ՝ է-
տիպ՝ վասլթալարըլլէ Ալլահըն իճրա էթտիյի ճիւմ-
լէ շէյլերի, վէ թա՛իֆէլէրէ իման գափուսընը աչ-
28 արղընը հիքէայէ էթտիլէր։ Վէ օրատա շայիրտլէր
իլէ խայլի միւտէթ իգամէթ էթտիլէր։

ՊԱՊ 15

1 Վ Է Եհուտիյէտէն պա՛զը քիմսէլէր էնիպ, Ի-
հէր Մուսանըն այնի իւղրէ խաթն օլուշմազսանըզ
խէլաս պուլամազընըզ՝ տէյիւ պիրատէրլէրէ թա՛-
2 լիմ էտէրլէր իտի։ Իմտի փաղլօս վէ Պարնապասըն
անլէր իլէ չօգ միւնազա՛ա վէ միւպահէսէլէրի օլ-
մադլէ, պու մէսէլէտէն տօլայը՝ փաղլօս վէ Պարնա-
պաս իլէ քէնտիլէրտէն տիկէր պա՛զը քիմսէլէրին
Եէրուշալիմ՝ ըլսօուլլէր վէ խիթիյարլարըն նէզտինէ
3 չըգմալարընա գարար վէրտիլէր։ Անլէր տախի քի-
լիսէ թարաֆընտան թէչէի՝ օլուշմադլէ Ֆինիգիա
վէ Սամարիատան կէչիպ՝ թա՛իֆլէրին իմանա կէլ-
տիքլէրինի իֆատէ էտէրէք, ճիւմլէ պիրատէրլէրէ

4 'ազիմ մեսերրեթ վէրիրլէը իտի՝ վէ Եէրուշալիմէ
վասրլ օլորգլարընտա, քիլիսէ վէ րէսուլլէը վէ իխ-
թիյարլար Թարաֆընտան գապուլ օլունուսպ՝ Ա-
լլահըն քէնտի վասրԹալարրլյլէ իճրա էԹտիյի շէյ-
5 լերին ճիւմլեսինի նագլ էԹտիլէը՝ վէ ֆէրիսիլէը
ֆըրգասընտան իմանա կէլմիշ պա'զը քիմսէլէը գալ-
գրպ՝ Անլերի խաԹն էԹմէք վէ Մուսանըն շէրի'ա-
Թընը նըֆիգ էԹմէլերինի ԹէնսիՀ էԹմէք լազըմ
տրր՝ տէտիլէը։

6 Պունուն իւզերինէ րէսուլլէը իլէ էսէԹիյարլար պու-
մէսէլէնին միւզաքէրէսի զըմընտա ճէմ' օլարլար։
7 Վէ չօգ միւսաՀէսէտէն սօնկրա Պետրոս գալգրպ
անլերէ խիԹապէն՝ էյ պէրատէրլէը, Ալլահ սրա-
մըզտան էվվէլքի կիւնլերտէ, Թա'իֆելէը պէշտրե-
Թին քէլամընը պէնիմ աղզընտան իշիտիպ իման
կէԹիրմէլերի իչիւն, պէնի էնԹիխապ էյլէտիյինի
8 պիլիրսինիզ։ Վէ գալպլերի 'արիֆ օլան Ալլահ Բուհ
իւ Գուտսը պիզէ վէրտիյի կիպի անլերէ տախի
9 վէրմէրլէ, անլերէ շէհատէԹ էյլէյիպ, Գալպլերինի
իման իլէ փաքէյէրէք, պիզիմ իլէ անլերի Թէֆքիդ
10 էԹմէտի. Չալ պէջյլէ էքէն, նի'չիւն շայիրտլերին
պէյնընա կէրէք էճտատրմըզըն՝ կէրէք պիզիմ Թէ-
համմիւլ էտէմէտիյիմիզ պիր պէյտնընտրրզ գօմաղ-
11 լէ, Ալլահը Թէճրիպէյէ էտէրսինիզ։ Լաքին անլեր մի-
սիլլիւ, պիզիմ տախի Բապպ Յիսուս [Քրիստոսըն]
'ինայէԹիյլէ խէլտա պուլաճաղըմըզա ինանըրրզ՝ տէ-
տի։

12 Օլ զէման պիւԹիւն ճէմ'աԹ սիւքիւԹ էտիպ՝
Պարնապաս իլէ փավլոսըն քէնտի վասրԹալարրլյլէ
Թա'իֆելէը արասընտա Ալլահըն իճրա էյլէտիյի

ճիւմլէ 'ալամԹէյլէրի վէ մուճիզէլերի հէքէտյէ էԹ-
13 տիքլէրինի տինկլէր իտի։ Անլէր տախի քէլամը Թէ-
մամ էԹտիքտէն սօնկրա, Եա'գուպ ճէվապէն՝ էյ
14 պէրատէրլէր, պէնի տինկլէյինիզ։ Ալլահըն Թա'ի-
ֆելէը արասընտան քէնտի իսմի իչիւն պիր գավմ
ալմադ իւզրէ, էվվէլտէն անլերի նասրլ զիյարէԹ
15 էԹտիյինի Սիմ'օն հէքէտյէ էյլէտի։ Պունա տախի
փէյղամպէրլերին քէլամլարը մուԹապըգ տրր, նի-
16 Թէքիմ՝ Պունտան սօնկրա տէօնիւսպ՝ Տաուտըն տիւշ-
միւշ մեսքէնինի Թէքրար պինա, վէ էրգըլմըշ էէր-
լերինի Թա'միր էտիպ՝ անը Թէքրար գուրաճաղըմ.
17 Թա քի ատէմլերին պագիլէրի իլէ իսմիմ իւզէրլէրին-
տէ անրլտրղը Թա'իֆելէրին ճիւմլեսի Բապպը արայա-
լար՝ տէյիւ պունլարրն ճիւմլեսինի իճրա էտէն Բապ-
18 պըն պույուրտրղը մուՀաբբէը տիր։ Քէնտի իշլէրինին
ճիւմլեսի էզէլտէն պէրու Ալլահա մա'լիւմ տիր։
19 Պու էճլտէն պէն միւնասիպ կէօրիւրիւմ քի՝ Ալլա-
հա իման էտէն Թա'իֆելէրէ էզիկէԹ վէրմէյիպ՝
20 Անճագ փուԹլարրն քէրահէԹլէրինտէն վէ զինա-
տան վէ պօղուլմըշ նէճանէտէն վէ գանտան իճԹի-
21 նապ էԹսինլէր՝ տէյիւ մէքԹուպ եազըլըմ։ Զիրա
էզմինէ է գատիմէտէն պէրու, Մուսա Հէր սէպԹ
կիւնիւ սինաղօղլարտա օգունմագտա օլուպ, Հէր
շէհրտե անը վա'զ էտէնլէր վար տրր՝ տէտի։

22 Օլ զէման պիւԹիւն քիլիսէ իլէ րէսուլլէր վէ իխ-
Թիյարլարա, քէնտիլէրինտէն պա'զը ատէմլէր, Եա'-
նի պիրատէրլէր արասընտա միւ'ԹէպՀէր օլան Պարսա-
պաս լազըպլը Եէհուտա իլէ Սիլասը իՆԹիխապ է-
տիպ փավլոս վէ Պարնապաս իլէ պէրապէր Անթա-
23 քիայա կէօնտէրմէք միւնասիպ կէօրիւնտիւ։ Վէ

անդերին եէսիլէ աթի իւղ զերը վէճՏլէ պիր մէբ-
թուպ կէօնաէբտիլէր ։

Բէսուլլէր վէ էխթիյարլար վէ պիրտաէբլէր Թարա-
ֆընտան Անթաքիա վէ Սիւրիա վէ Կիլիկիատա Թա'ի-
24 ֆէլէրտէն օլան պիրտաէբլէրէ սէլամ օլունուբ ։ Պիզ
քէնտիլէրինէ էմր էթմիշ էքէն Թարաքիմըզտան
պա'զը քիմսէլէր չըգըպ՝ խաթն օլունմագ վէ շէրի-
'աթը Տրքիզ էթմէք վաճիպ ատր՝ սէմէլէրիյլէ նէֆս-
լէրինիզի իզլալ էաէրէք , սիզի միւթաբիպ գըլմըշ
25 օլարգլարընը իշլէթմէյիմիզտէն , Պիզ պիլ իթթի-
ֆագ ճէմ' օլուպ՝ ատէմլէր իւնթիխապ էաէրէք ,
26 Ձանլարընը Բագպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն խաթր ի-
չիւն ֆէտա էթմիշ օլան սէվկիլիլէրիմիզ Պարնա-
պաս վէ փաւլոս իլէ պէրապէր կէօնաէբտիլդի Թէն-
27 սիպ էաէրէք , Եէհուտա իլէ Սիլասը կէօնաէբտիլդը .
անդերը տախի Տէման պու շէյլէրի չիֆաէն իխպար
28 էաէճէքլէր ատր ։ Ձիրա սիզին իւղերինիզ պու լա-
զըմ շէյլէրտէն մա'տա Եիւք Եիւքլէթմէյէք Քուհ
29 իւլ Գուտսա վէ պիզէ միւնասիպ կէօրիւնուիւ . Եա'-
նի փուէթ գուբպանընտան վէ գանտան վէ պօղուլ-
մուշտան վէ զինատան իճթինապ էտէսինիզ , վէ պու
շէյլէրտէն սագընտրդընըզ Տալտէ էյի էթմիշ օլուբ-
սընըզ . 'աֆիյէթտէ օլունըզ ։
30 Անդեր եօլա չըգարըլտըգտան սօնկրա Անթաքիա-
յա կէլտիլէր . վէ ճէմա'աթը ճէմ' էտիպ՝ ատէթուա-
31 պը Թէսլիմ էթտիլէր ։ Վէ անդեր տախի օգուտըգ-
32 տա , Թէսէլլիսիներէն տօլայը մէսրուր օլտըլար ։ Վէ
Եէհուտա իլէ Սիլաս քէնտիլէրի տախի իլէհամա մա-
զլէք օլտրգլարընտան չօգ քէլամ իլէ պիրտաէբլէրէ
33 Նասիհաթ վէրիպ՝ Թագվիյէթ վէրտիլէր ։ Վէ պիր

միւտտէթ էյլէնտիքտէն սօնկրա , պիրտաէբլէր Թա-
րաֆընտան սէլամէթլէ րէսուլլէրէ իրսալ օլունտը-
34 լար իսկ տէ , Սիլասա օրատա գալմագ միւնասիպ
35 կէօրիւնմուշ ։ Վէ փաւլոս իլէ Պարնապաս սա'իր
նէչէ քիմսէլէր իլէ պէրապէր Անթաքիատա իգամէթ
էտիպ , Բագպըզն քէլամընը Թա'լիմ ու Թէպլիր է-
տէրլէր իսկ ։
36 Վէ պիր գաչ կիւն սօնկրա , փաւլոս Պարնապա-
սա խիթապէն՝ Տէօնիւպ Բագպըզն քէլամընը վա'զ
էթմէխիմիզ հէր պիր շէհրտէ պիրտաէբլէրի զիյա-
րէթ էտէրէք , նէ հալտէ պուլունտըգլարընը կէօ-
37 րէլիմ՝ տէտի ։ Վէ Պարնապաս Մարգօս տէնիլէն
Եուհաննայը պէրապէր ալմագ իսթէտի իսկ տէ ,
38 փաւլոս փամֆիլիատա քէնտիլէրտէն այրըլըպ՝ քէն-
տիլէր իլէ պիրլիքտէ իշէ կիթմէյէն քիմսէյի պէրա-
39 պէր ալմադը լա'իք կէօրմէտի ։ Պունտան տօլայը
միւնագա'ա վուգուբ՝ պուլտուբ , շէջյէ քի պիրի պի-
րինտէն այրըլտրլար . վէ Պարնապաս Մարգօսը ետա-
40 Նընա ալըպ՝ կէմի իլէ Գըպրըսա կիթտի ։ փաւլոս
տախի Սիլասը իննթիխապ էտիպ , պիրտաէբլէր Թա-
րաֆընտան Ալլահըն 'ինայէթինէ հավալէ օլունտրգ-
41 տան սօնկրա , 'Ազիմէթ էտիպ՝ Սիւրիա իլէ Կիլիկի-
այը տօլաշարագ , քիլիսէլէրէ Թագվիյէթ վէրիր իսկ ։

ՊԱՊ 16

1 Վ է Տէրպէ իլէ Լիսթրայա վասրլ օլուպ՝ իշթէ
օրատա Թիմոթէօս իսմինտէ պիր շէյիրտ վար իսկ .
մերգումի միւ'մին պիր Եէհուտի գադընըն օղլու օ-
2 լուպ՝ փէտերի իսկ Եունանի իսկ ։ Պու տախի
Լիսթրա իլէ Գօնիատա օլան պիրտաէբլէրէն հիւան ի

3 շէհատէթինէ մազհար օլմազլէ , փավլօս պուննուն
քէնտիսի իլէ պէրապէր չըգմասընը խոթէյէրէք , օլ
մահալլէրտէ պուլունան եէհուտիլէր սէպէպինատէն
անը ալըպ խոթէն էյլէսի , գլուա փէտէրի Եուննանի
4 իսկինի ճիւմլէսի պիլիրլէր իսի : Վ'է շէհրլէրտէն
կէչէրլէր էքէն , Եէրուշալիմտէ օլան բէսուլլէր իլէ
իսթէյարլար Թարաֆընատան գարար վէրիլէն գա-
նունլարը հըճգ էթմէյէրի իչիւն անլէրէ Թէսլիմ
5 էտէրլէր իսի : Խմոի քիլիսէլէր իմանատա քէսպ ի
'իմարէթ պիրլէ կիւն պէ կիւն 'ատէտի Թէզայիւատ
էթմէքտէ իսի :

6 Վ'է Ֆրիճիատան վէ Գ'ալաթիա տիյարընատան կէ-
չիպ՝ Ասիատա քէլմէ սէօյլէմէլէրի Րուհ իւլ Գուտա
7 Թարաֆընատան մէն՝ օյուշմազլէ , Միսիա ճիվարը-
նա կէլիպ՝ Պիթինիայա տօղրու կիթմէյէ ճէհտ էթ-
8 տիլէր իսէ տէ , *Րուհ անլէրէ իզն վէրմէտիյինատէն ,
9 Միսիայը կէչիպ՝ Թրօասա էնտիլէր : Վ'է կէճէլէյին
փավլօս բույասընատա՝ Մագէտօնիայա կէչիպ պիզէ
եարդըմ էյլէ՝ տէյիւ քէնտինէ եարվարան Մագէ-
տօնիալը պիր ատէմի էօնիւնտէ տուրուբ կէօրտիւ :
10 Վ'է պու բույայը կէօրտիւքտէ , Բարպ պիզի անլէ-
րէ պէշարէթի Թէպշիր էթմէյէ տա'վէթ էթմէյ իս-
տէյինի անկլայարագ , տէր հալ Մագէտօնիայա
չըգմազա սա'յ էյլէտիք :

11 Պէօյլէճէ պիզ Թրօաստան աչըլըպ՝ տօղրու Սա-
մոթրագիյէ կիթտիք , վէ էրթէսի կիւն Նէապօլի-
12 սէ , Օրատան տախի Մագէտօնիա սէմթինին պաշ
շէհրի , վէ մուհաճիրլիյն մահալլի օլան Ֆիլիփփիյէ

* Պո'ղազը՝ Յիսուսըն Րուհը

Կոլոնիէ , վէ պու շէհրտէ պիր գաչ կիւն մէքս էյ-
13 լէտիք : Վ'է սէպթ կիւնինտէ , շէհրտէն տըշարը
ըրմազըն քէնարընա , 'ատէթ իւզրէ տու'ա էթտիք-
լէրի մահալլէ չըգըպ օթուրտըգ , վէ ճէմ' օլմուշ
14 գարըլարա սէօյլէտիք : Վ'է Թիաթիրալը էրզալանի
սաթան , վէ Ալլահա 'իպատէթ էտէն Լիտիա նամ
պիր գադը տինկլէյօր իսի . Բապպ տախի փավլօսըն
սէօյլէտիյի շէհլէրէ տիգգաթ էթմէք իւզրէ , մէր-
15 գումէնին գալպինի աչար : Վ'է քէնտիսինէ խանէ-
սի խալգը վաճթիւ օլուշտըգտա , Էյհէր պէնի Բապ-
պա միւմինէ 'ատտ էթտինիզ իսկ էվիմէ կիրիպ ի-
գամէթ էտինիզ՝ տէյիւ ըէճա էթտի , վէ իպրամ
էտէրէք պիզի կէօթիւրտիւ :

16 Վ'է վագը' օլտուէ քի պիզ տու'այա կիտէր էքէն ,
քէնտիսինտէ փալճը պիր բուհ օլան՝ վէ փալ աչ-
մազըլէ աղալարընա չօգ քեար կէթիրէն պիր ճա-
17 րիյէ պիզի բասթ կէլտի . Մէզգուբէ փավլօս իլէ
պիզիմ արտըմըզա տիւշիւպ Նիտա իլէ՝ Պու ատէմ-
լէր Ալլահ ը միւթա'ալին գուլլարը օլսա՝ պիզի
18 խէլաս Թարիգինի վա'զ էտիյօրլար՝ տէր իսի : Վ'է
Նիչէ կիւնլէր պու եօլտա Հարէքէթ էթմիշ օլմազ-
լէ , փավլօս միւքէտտէր օլարագ , տէօնիւպ օլ բուս
հա՝ Յիսուս Փրիստոսըն իսմինէ սանա էմր էտէրիմ ,
19 անտէն չըգ՝ տէտիքտէ օլ սա'թէ չըգտը : Մէզգու-
բէնին աղալարը տաիի քէարլարընըն իւմիտի քէ-
սիլտիյինի կէօրտիւքտէ , փավլօս իլէ Սիլասը Թու-
Թուա՝ Մէյտանա բուէհանէն հուզուրընա սիւրիւք-
20 լէյէրէք , Անլէրի զապիթլէրէ իհզար իլէ՝ Պու ա-
տէմլէր Եէհուտի էքէն , շէհրիմիզի ալթ իւստ է-
21 տիյօրլար , վ'է Իօմալը օլտըղմըզ հալտէ , պիզէ

դապուղ վէ իճրա էթմէսի ճա'իղ օլմույան պիինլէր
22 վա'զ էտիյօրլար՝ տէտիլէր ։ վ.է խայդ իւղէրլէրինէ
հիւճում էյլէմէքլէ , զապիթիլէր անլէրին լիպասլա-
րընը ճէպլէն օյտրգտան սօնկրա՝ տէօյմէլէրինի էմր
23 էթտիլէր ։ վ.է անլէրի տարպ իլէ մէճրուհ էթտիք-
տէն սօնկրա , մահպէսէ իլգա էտիպ՝ անլէրի տիգ-
գաթլէ հընթղ էթմէսինի հապսխանէ միւտիրինէ
24 թէնպիհ էթտիլէր ։ Օվ տախի պէյլէ պիր թէնպիհ
ալմազլէ , անլէրի իչ զընտանա իլգա էտիպ՝ այագ-
լարընը թօմրուղա վընրտու ։
25 վ.է կէճէ եարընընտա փավլօս իլէ Սիլաս տու'ա
էտիպ Ալլահա համա էթմէքտէ , մահպուսլար տա-
26 խի անլէրի տինկլէմէքտէ իքէն , Նակահ 'ազիմ պիր
հարէքէթ ի արզ վընգու՝ պուլարագ , զընտանդն
թէմէլլերի սարսրլըպ՝ տէր հալ ճիւմլէ գափուլար
27 աչընլըպ հէր քէսին պաղլարը չէօզիւլտու ։ վ.է հապս-
խանէ միւտիրի ույանըպ՝ մահպէսին գափուլարընը
աչդ կէօրմէքլէ , մահպուսլար ֆիրար էթտի զան-
նըլէ դրյճ չէքիպ՝ քէնտի քէնտինի էօլտիւրճէկը օվ-
28 տու ։ Ամմա փավլօս պիւլէնտ ավազլէ չաղըրըպ՝ ռէն-
տինէ պիր զարար էթմէ, զնրա ճիւմլէմիվ պուրատա
29 իղ՝ տէտի ։ Օվ տախի ընշդ խթէյիպ իչէրի գօշտու ,
վէ լէրզան օլուպ՝ փավլօս իլէ Սիլասըն այագլարընա
30 գափանտը ։ վ.է անլէրի տրշարը չէգտարըպ՝ էյ է-
ֆէնտիլէր , նէ՞ եափմալըյըմ՝ քի խէլաս պուլայըմ՝
31 տէտի ։ Անդէր տախի՝ Բապպ Յիսուս Քրիստոսա ի-
ման կէթիր , վէ քէնտին վէ էնվ ի պէյթին խէլաս
32 պուլաճագսընըզ՝ տէտի ։ վ.է անա վէ խանէսինտէ
պուլունանլարըն ճիւմլէսինէ Բապպըն քէլամընը սէօյ-
33 լէտիլէր ։ Օվ տախի անլէրի կէճէնին հէման օվ սա-

'աթընտա ալըպ՝ եարալարընը եըյդատը . վէ քէն-
տիսէյլէ ճէմի՝ ի Թէ'ալիւդաթը տէր 'ադապ վաճ-
34 թիվ օլուհնտրլար ։ վ.է անլէրի խանէսինէ չընդարըպ՝
սօճքա դուրատու , վէ Ալլահա իման կէթիրէրէք
35 պիւթիւն էնվ ի պէյթի իլէ մէսրուր օլտու ։ վ.է
սապահ օլտրգտա՝ զապիթիլէր չատուշլարը կէօնտէ-
36 րիպ , Օվ տախի սալը վէր՝ տէտիլէր ։ վ.է հապս-
խանէ միւտիրի պու սէօզլէրի փավլօսա նագվ էտիպ՝
Զապիթիլէր սալը վէրիլմէնիվ իչհւն Ե՞ղէր կէօնտէր-
տիլէր . անդն իչհւն շիմոի չընգրպ սէլամէթլէ կիտի-
37 նիվ՝ տէտի ։ փավլօս իսէ անլէրէ՝ Պիվ Րօմալը ա-
տէմլէր իքէն , պիզի պիլա մուհաքէմէ 'ալինէն տէօ-
յիւպ զընտանա իլգա էթտիլէր , շիմոի տէ պիզի
կիվլի՞ մի չընգարըյօրլար . Էյլէ օլմազ , ամմա քէն-
38 տիլէրի կէլիպ պիզի չընդարսընլար՝ տէտի ։ վ.է չա-
ուշլար պու սէօզլէրի զապիթիլէրէ իճպար էթտիլէր .
անլէր տախի Րօմալը օլտրգլարընը իշիթմէքլէ՝ գօրգ-
39 տրլար , վ.է կէլիպ իլթիճաթ էտէրէք՝ անլէրի տր-
շարյա չընգարըպ , շէհրտէն 'ազիմէթլէրինի րէճա
40 էթտիլէր ։ վ.է անլէր զընտանտան չընգրպ՝ Լիտիա-
նդն Ե՞ղէ՞ղէ կիրտիլէր , վէ պիրատէրլէր իլէ կէօ-
րիւշիպ՝ անլէրէ թէսէլլի վէրտիքտէն սօնկրա կէթ-
տիլէր ։

ՊԱՊ 17

1 Վ.է Ամֆիփօլիս իլէ Ափօլլօնիատան կէչիպ Ակա-
նիյէ կէլտիլէր . օրատա տախի Եհէուտիլէրին սինա-
2 զօգը վար իտի ։ վ.է փավլօս 'ատէթի իւղրէ Եանը-
րընա վարըպ՝ Մէսիհին էլեմ չէքմէսի վէ էմլէթ-
3 տան գրյտմ էթմէսի լազըմ իտի . Չէմ՝ տախի պէ-

նիմ սիղէ թէպշիր էթախիմ Յիսուս՝ Մէսիհ տիր
տէյիւ թէֆսիր ու պէյան էտերէք, քիթապլոր-
տան իւչ սէպէթ կիւնիւ անլէր իլէ միւպահէսէ է-
4 տէր իտի։ Վէ անլէրտէն պա'զըլարը վէ միւթթա-
գի Եուհաննիլէրտէն պիր պէյիւք ճէմա'ատ վէ միւ-
թէպէր գաբըլարտան նիչէլէրի տախի ի'թիգատ է-
տիպ՝ փավլօս վէ Սիլաս իլէ միւթթէհիտ օլտըլար։
5 Ամմա իհանա կէլմէյէն Եհուտիլէր հասէտ էտիպ,
քէնտիլէրիյլէ պէրապէր այագ թագըմընտան պա'-
զը եարամազ քիմսէլէրի թօփլայըպ՝ շէհրի վէլվէլէ-
յէ վէրտիլէր, վէ Եասօնըն խանէսինէ հիւճում մէ՝
խալդըն հուզուրընա կէթիրիլմէլէրինի թալէպ էթ-
6 տիլէր։ Ամմա անլէրի պուլմատըգլարընտան՝ Եասօ-
նը վէ պիրատէրլէրտէն պա'զըսընը շէհրին հաքիմլէ-
րինէ սիւրիւքլէյիպ՝ Տիւնեայը ֆէսատա վէրէն օլ
7 ատէմլէր պուրայա տախի կէլտիլէր։ Եասօն տախի
անլէրի գապուլ էթտի վէ անլէրին ճիւմլէսի՝ Յի-
սուս իսմինտէ տիկէր պիր փատիշահ վար տըր՝ տէ-
յէրէք, Գայսէրին ֆէրմանլարընա մուխալիֆէթ է-
8 տիյօրլար՝ տէյիւ չաղըրըրլար իտի։ Վէ պու շէյ-
լէրի իշիտէն գալապալըդը վէ շէհրին հաքիմլէրինի
9 միւղթարիպ էթտիլէր։ Վէ անլէր Եասօն իլէ սա-
հապլէրտէն քէֆալէթ ալըպ՝ անլէրի սալը վէրտիլէր։
10 Պիրատէրլէրը տախի տէր հալ կէճէլէյին փավլօս ի-
լէ Սիլասը պէրիյէյէ կէօնտէրտիլէր. պուննլար տա-
խի օրայա վասըլ օլուպ՝ Եհուտիլէրին սինագոգը-
11 նա կիրթտիլէր։ Անլէր իսկ Սէլանիքտէ պուլունան-
լարտան էշրէֆ օլմալարըյլէ, քէլամը ճան ու կէօ-
նիւլտէն գապուլ էտիպ՝ պու շէյլէր պէյլէ՞ մի տիր՝
տէյիւ հէր կիւն փիթապլարը Թէթէպպիւ՝ էտեր-

12 լէր իտի։ Պուննուն իւզէրինէ անլէրտէն չօգ քիմսէ-
լէր վէ միւ'թէպէր Եուհաննի գաբըլարտան վէ էր-
13 քէքլէրտէն նիչէլէրի իմանա կէլտիլէր։ Վէ Սէլա-
նիք Եհուտիլէրի փավլօսըն պէրիյէտէ Ալլահը քէ-
լամընը Թէպշիր էթախինի պիլտիքլէրինտէ, օրայա
14 տախի կէլիպ խալգը Թահրիք էթտիլէր։ Օլ զէմանի՝
պիրատէրլէրը փավլօսը տէնիզ Թարաքընա կիթմէք
իւզրէ՝ տէր 'ադաթ եօլա չըգարտըլար. ամմա Սի-
15 լաս իլէ Թիմոթէօս օրատա գալըպլար։ Վէ փավ-
լօսա բէքտադամ էտինլէր անը Ադրինայա տէկին կէ-
թիրիպ, Սիլաս իլէ Թիմոթէօսա՝ պիր ան էվվէլ
էանընա կէլմէլէրի խուսուսընտա էմր ալըպ կիթտի-
լէր։
16 Վէ փավլօս Ադրինատա անլէրէ միհնէթ ազըր ի-
քէն, շէհրի փուռթլար իլէ ժէմլու կէօրիւպ՝ բուհը
17 տէրուհինտէ հիտտէթլէհմէքլէ, Ախնաղօղտա Եհ-
հուտիլէր վէ միւթթագիլէր իլէ վէ հէր կիւն չար-
շուտա Թէսատիւֆ էթտիյի քիմսէլէր իլէ միւպա-
18 հէսէ էտէր իտի։ Վէ Էփիգուրօսլը վէ Խթօիգի
ֆիլոսօֆլարտան պա'զըսը անըն իլէ միւպահէսէ է-
տիպ, պա'զըլարը՝ Պու լաֆզէն նէ՞ տէմէք իսթէ-
յօր, վէ պա'զըլարը՝ Ղարիպ իլահլար վա'ազի օլմա-
լը տըր՝ տէրլէր իտի. զիրա անլէրէ Յիսուսը վէ գը-
19 յամէթի Թէպշիր էտեր իտի։ Վէ անը ալըպ՝ Արիօ-
փաղօսա կէօթիւրտիւքտէ՝ Անէին սէյլէմէյին պու
էէնի Թա'լիմ նէ օլտըղընը անկլամամըշ միսաքի՞ն
20 մի տիր. Զիրա սէն գուլագլարըմընզա ղարիպ շէհրէր
իրատ էտիյօրսըն. պու էճլտէն անլէրին նէ օլտըղը-
21 նը անկլամադ իսթէրիզ՝ տէտիլէր։ Զիրա Ադրինա-
լըլարընը քեաֆֆէսի վէ օրատա իգամէթ էտէն էճնէ-

պիղէը եէնի պիը շէյ սէօյլէմէքտէն վէ տէնկլէմէք-
տէն ղայրի շէյէ վադրէթ սարփ էթմէզլէր իսի ։
22 Օվ վադրէթ փաղլօս Աբիօփաղօս օրթասընատա
տուրուպ տէսի քի՝ Էյ Ա'թինալը սատմէր, սիղն
հէր վէճճէվլէ զէյսատէսկէլէ էհվ ի 'իպատէթ կէօրիւ-
23 յօրըմ. Զիրա տօղաշըպ սիղին մա'պուտալարընըդա
նադար էտէր իբէն, իւզէրինտէ՝ Նամա'լիւմ իլա-
հա՝ տէյիւ եաղըմըշ պիր մէզհաՀ պուլտում. իմոի
պէն սիղին Թանրմայարադ 'իպատէթ էթտէկինիղի,
24 սիղէ հէման անը վա'զ էտէյօրըմ՝ Տիւնեայը վէ
անտէ օլան քեսաֆէթ ի մէվճուտաթը խալդ էտէն
Ա'լլահ, քէնտիսի սէմա իլէ զէմինին Րասպը օլմաղ-
լէ էվ իլէ եափրըմըշ հէյքէլլէրտէ սաքին օլմայրպ,
25 Ա'նա պիր շէյէ միհՀթաճ կիպի ինսան էյնի իլէ խըս-
մէթ օլսընմազ, չիւնքի ճիւմլէյէ Հայաթ վէ նէֆէս
26 վէ հէր շէյի ԻՀսան էտէն 0 տըր ։ Վէ նէվ' ի պէ-
շէրին ճիւմլէ միլլէթլէրինի պիւթիւն րուս ի զէմին-
տէ սաքին օլմալարը իչիւն, պիր զանատան խալդ է-
տիպ՝ մուգատտէմէճ մա'այիէն վադրէթլարը վէ մէս-
27 քէնլէրինին Հուտուտալարընը թահՀիտ էյլէմի, Թա
քի հէր նէ զամանը Ա'լլահ հէր պիրիմիզտէն ուղագ
տէյիլ իսէ տէ, անը արայալար, պէկլքի լէմն իլէ
28 անը պուլուբլար ։ Զիրա անըն իլէ եաշարըզ վէ հա-
րէքէթ էտէրիզ վէ մէվճուտ իզ, Նիհէքիմ սիղին
շա'իրլէրինիզտէն պա'զլարը՝ Զիրա պիզ տէ անըն
29 Նէսլի իզ՝ տէյիւ սէօյլէմիշ սիր ։ Իմոի պիզ Ա'լլա-
հընն Նէսլի օլարղըմըզ թահտիրտէ, Ուլուհիյէթի
ինսան սէնա'աթը վէ հիւնէրի իլէ օյուլմըշ օլան ալ-
Թուն եա կիւմիւշ եա Թաշա պէնկղէր զանն էթ-
30 մէմէլի իզ ։ Վէ Ա'լլահ իշպու ճէհալէթի զէմանլա-

բընատան իզմաղ էթտի խսէ տէ, շիմտի հէր եէրտէ
ատէմիլէրին ճիւմլէսինէ Թէվզիք էթմէյէրինի Թէն-
31 պիհ էտիյօր ։ Զիրա քէնտիսի Թա'նէն էթտիյի ա-
տէմին վասրԹասըյլէ տիւնեայը 'ատաալէթ իւզրէ
հէքքմ էթմէք իչիւն պիր կիւն Թախսիս էթմիշ օ-
լուպ, անը տա էմմիԹատան զըյամ էթտիրմէսիյլէ
ճիւմլէնին խանն էթմէյէրինէ սէպէպ վէրտի ։
32 Վէ էմմիԹատան զըյամը իչԹիտիքլէրինտէ պա'-
զըլարը խաԹիհզա էտիպ՝ պա'զըլարը տախի՝ Պու
33 խուսուսատա սէնի Թէքբար տինկլէյիպ՝ տէտիլէր ։ Վէ
34 պէօյլէճէ փաղլօս տրալարընատան չըգտը ։ Ամմա պա'-
զը ատէմիլէր անընլէ միւԹԹէհիտա օլուպ իսանատա կէլ-
տիլէր ։ Վէ պուռնալարըն արասընատա Աբիօփաղօսը
Տիօնիսիօս իլէ Ջամարիա նամընատա պիր զարը վէ
անլէր իլէ սա'իրլէր տախի վար իսի ։

ՊԱՊ 18

1 Պա'տէհու փաղլօս Ա'թինատան մունֆարադաԹլէ
2 ԳօրընԹօսա կէլտի ։ Վէ Գլաուտիօս Գօյուէյն պիլ
ճիւմլէ Եհուտիլէրին Րօմատան չըգմալարը իչիւն
սիւտուր էտէն էմրի սէպէպիյլէ՝ Իթալիատան հէ-
նուզ կէլմիշ օլան 'ան ասրլ փօնԹօսլը Ագուիլաս
նամ պիր Եհուտի իլէ զէվճէսի Փրիսգիլլայը պու-
3 լուպ՝ անլէրին էանընա կիԹտի ։ Վէ սէնա'աԹլարը
պիր օլմաղլէ, էանլարընատա գալըպ իշլէր իսի. զի-
4 բա սէնա'աԹլարը չաստրճըլըգ իսի ։ Վէ հէր սէպէ
կիւնիւ սինագոգատա միւսաՀէսէ էտիպ՝ Եհուտի-
5 լէրի վէ Եունանիլէրի իլզամ էտէր իսի ։ Վէ Սի-
լաս իլէ ԹիմոԹէոս Մագէտոնիատան էնտիքլէրին-
տէ, փաղլօս բուհրնըն Թէշվիգիյլէ, Եհուտիլէրէ

Յիսուսըն Մէսիհ խոխինէ գավլ'էն չէհատէթ էտէր
6 իտի ։ Վ'է անլէր մուգավէմէթլէ քիւֆր էթմէլէրիյլէ , քէնտիսի էլպիսէսինի սիլքիպ անլէրէ՝ Գանըղ պաշընըղ իւզէրինէ օլսուն . պէն փաք իմ , շիմ
7 տէն սօնկրա Թա'իֆէլէրէ կիտէրիմ՝ տէտի ։ Վ'է օրատան չըգըպ՝ Ալլահա 'իպատէթ էտէն կուսթօս նամ պիր քիմսէնին խանէսինէ կէլտի . օլ խանէ
8 սինաղոգա միւթթաօսըլ իտի ։ Վ'է սինաղոգ րե'իսի Գրիսթօս քեաֆֆէ ի էհլ ի պէյթիլլէ Իսպպա իման էթտի . Գօրընթօսըլըտան տանի նիչէ քիմ սէլէր իշլիտիպ իման էտէրէք՝ վաֆֆիթիզ օլունտըյար ։
9 Վ'է Իսպպ կէճէ րուհատա փավլօսա՝ Գօրգմա , լա-
10 քին սէօյլէ վէ սիւքիւթ էթմէ . Ձիրա պէն սէնին իլէ իմ՝ պիր քիմսէ տանի րէնճիտէ էթմէք իշլուն՝ սանա հիւճում էթմէյէճէք տիր , չիւնքի պու շէհր-
11 տէ պէնիմ գավմիմ չօգ տըր՝ տէտի ։ Վ'է արալա-րընտա Ալլահըն քէլամընը Թա'լիմ էտէրէք , պիր սէնէ վէ ալթը այ իգամէթ էյլէտի ։
12 Վ'է Գ'ալիօն Ակայա վալիսի իքէն , Եհհուտիլէր պիլ էթթիֆագ փավլօսըն 'ալէյհինէ գալ-
13 գըպ՝ անը մահքէմէյէ ճէլպ իլէ՝ Պու քիմսէ շէրի-'աթըն խիլաֆը վէճհլէ Ալլահա 'իպատէթ էթմէյէ
14 ատէմլէրի Թէշվիգ էտիյօր՝ տէտիլէր ։ Վ'է փավլօս աղզընը աչմագ իւզրէ իքէն , Գ'ալիօն Եհհուտիլէրէ՝ Էյ Եհհուտիլէր , էյէր մէսէլէ պիր հագգսըղըզ
15 եսիօտա պիր ֆէնա իշ օլսա իտի , սիզ հագգ իւզրէ Թէհամմիւլ էտէր իտիմ ։ Ամմա մէսէլէ սէօզ
16 եա խամլէր եա շէրի'աթընըզա տա՛իր իսէ , սիզ քէնտինիզ կէօրիւնիւզ ։ զիրա պէն պու շէյլէրէ հաքիմ օլմագ իսթէմէմ՝ տէյէրէք , Անլէրի մահքէմէտէն

17 Թաբա էյլէտի ։ Օլ վագըթ ճիւմլէ Եուհանիլէր սի-նաղոգ րե'իսի Սօսթենէսի ԹուԹուպ՝ մահքէմէնին էօնիւնատէ տեյէրլէր իտի . Գ'ալլիօն իսէ պու շէյ-լէրին հիչ պիրինի վազիֆէ էտինմէտի ։
18 Փավլօս տանի խայլի վագըթ տահա էյլէնիպ՝ պա'տէհու պիրատէրլէր իլէ վէտա' էտէրէք նէզրի օլարագ ճիհէթլէ Փէնխրիատա պաշընը Թրաշ էթ-տիքտէն սօնկրա , Փրիսգիլլա վէ Ակուիլաս քէնտի-սիլէ պէրատպէր օլարագ , պահրէն Աիւրիայա 'ազի-
19 մէթ էյլէտի ։ Վ'է Էֆսուսա վասըլ օլագտա , ան-լէրի օրատա պրագտը . քէնտիսի տանի սինաղոգա
20 կիրիպ՝ նէհուտիլէր իլէ միւպահէսէ էթտի ։ Վ'է էտանլարընտա պիր միւտատէթ տահա մէքս էթմէսի-
21 նի բէճա էթտիլէր իսէ տէ , բագի օլմայրպ , Ան-ճագ՝ կէլէճէք պայրամը մութլագա Եէրուշալիմտէ էթմէլի իմ , ամմա Ալլահընը իրատէթէյլէ էհնէ սի-զէ տէօնէրիմ՝ տէյէրէք , անլէր իյէ վէտա' էտիպ
22 Էֆսուսատան պահրէն չօգտը ։ Վ'է Գ'այսէրիյէհ վասըլ օլագտա , Եէրուշալիմ չօգրպ՝ քիլիսէյի սէ-
23 լամլատըգտան սօնկրա՝ Անթաքիայա էնտի ։ Վ'է պիր միւտատէթ մէքս էթտիքտէն սօնկրա , չօգրպ Գ'ալատիա էյալէթի իլէ Ֆրիճիայը սըրա իլէ տօ-լաշարագ , ճիւմլէ շայիրլէրէ թագվիյէթ վէրիր էտի ։
24 Վ'է էհլ ի քէլամ վէ քիթապլարտա մահիր Ա-փօլլօս իսմինտէ՝ 'ան ասըլ Իսքէնտերիյէյլի պիր Եհ-
25 հուտի Էֆսուսա կէլտի ։ Պու ատէմ Բագպէն թա-րիգինտէ Թա'լիմ օլունմըշ , վէ բուհճա ղայրէթլի օլմասըյլէ , Բագպա միւթա'ալիգ շէյլէրի սէօյլէ-յիպ՝ տիգգաթլէ Թա'լիմ էտէր իտի , ֆագաթ Եա-

26 լընդդ Եուհաննանըն վաֆթիզինի պիլեր իսի ։ վ'է
սինաղօղտա ճէսարէթլէ սէօյլէմէյէ պաշլատըղընտա Ա.գուբիլաս իլէ փրիսգիլլա տախի անը իչլիթմէլէրէյլէ եանլարընտա ալըպ՝ Ա.լլահ'ըն թարիգինի անտա
27 տահա զիյատե թասրիհ էթմէյէր ։ Մէրգում Ա.խայեայա կէչմէգիլէյի միւրատա էթմէգիլէ , պիրտաեր-
լէր ըէ թէրղիպ էաերէք , շայիրալէրէ անը գապուլ էթմէլէրի խուսուսընտա եաղտրլար · օլ տախի վա-
սլ օլտրգտա՝ 'ինայէթլէ իման էաէնլէրէ չօգ եար-
28 տըմ էյլէտի ։ Զիրա քիթապլարտան Յիսուսըն Մէսիհ խոչինի պէյտան եաերէք , Եհուտիլէրի 'ալէնէն վէ էքիտէն իսքեմթ էաէր իսի ։

ՊՈՂ 49

1 Վ'է վագը' օլտու քի՝ Ա.փօլլօս Գօրընթօստա իքէն փավլօս եօգարը սէմթլէրի տօլաշարագ Էֆեսուսա
2 կէլիպ , պիր գաչ շայիրա պուլտրգտա անլէրէ՝ Իման էթտիչինիզտե Րուհ իվ Գուդտա նա'իլ օլտընը՞զ մը՝ տէտի . անլէր տախի անա՝ Րուհ իվ Գուդտա մէվճուտ իտիչինի պիլէ իչլիթմէտիք՝ տէտի-
3 լէր ։ Օլ տախի անլէրէ՝ Էօյլէ իսե նէյէ՞ վաֆթիզ օլտընտընը՞զ՝ տէտիքտաե , անլէր Եուհաննանըն վաֆ-
4 թիզինի՝ տէմէլէրի իվզէրինէ , փավլօս՝ Եուհաննա գավմա՝ պէնտէն սօնկրա կէլէնէ , եա'նի Քրիստոս Յիսուսա իման էաինիզ՝ տէյէրէք , Թէվպէ վաֆթի-
5 զի իլէ վաֆթիզ էյլէտի՝ տէտի ։ Անլէր տախի պուտ նու իչլիթմէքտաե , Բաշպ Յիսուսըն իսմինէ վաֆթիզ
6 օլտընտրլար ։ Վ'է փավլօս իվզէրլէրինէ էլլէրինի գօ-
տրգտա , Րուհ իվ Գուդտա անլէրին իվզէրինէ կէլ-
մէքլէ լիսանլար Թէքէլլիմ էաերէք իլհամ իլէ սէօյ-

7 լէրլէր իսի ։ Վ'է ճէմլէսի Թագրիպէն օն իքի ա-
8 տէմ իսի ։ Վ'է սինաղօղա կիրիպ՝ իչ այ միւտաեթ մէկէքիւթ Ուլլահա միւթա'ալիդ շէյլէրտէն ճէսուբանէ պահս էաերէք , ատէմլէրի իլգամ էաեր իսի ։
9 Վ'է պա'զը քիմսէլէր 'ինատ վէ մուխալիֆէթ էաերէք , խալգըն հուզուրընտա պու Թարիգ հագգընտա քէօթիւ սէօյլէտիքլէրինտէ , անլէրտէն չէքիլ-
տի , վէ շայիրալէրի այրրըպ հէր կիւն Թիրանոս նամ պիր քիմսէնին մէտրէսէսինտէ միւպահէսէ էաեր իս-
10 տի ։ Պու տախի իքի սէնէ տէվամ էթմէքլէ , Ա.սիատա միւթէմէքքինլէրին քաֆֆէսի , կէրէք Եհուտիլէր կէրէք Եունանիլէր , Բաշպ [Յիսուսըն]
11 քէլամընը իչլիթմիլէր ։ Վ'է Ա.լլահ փավլօսըն էաէսիյլէ ֆէվգ էլ 'ատէ միւ'ճիզլէր իճրա էաեր իսի .
12 Շէօյլէ քի անըն ճէսէտինտէն խասիթալարա մէնտիլէր եախօտ փէշէմմալար կէօթիւրիւլմէքլէ , անլէր մարազլարընտան շիֆա պուլուշ՝ շէրիր րուհ-
լար տախի չըգար իսի ։
13 Վ'է տօլաշմագտա օլան Էֆեսուճաճը Եհուտիլէրտէն պա'զիլարը շէրիր րուհլը քիմսէլէրին իվզէրինէ Բաշպ Յիսուսըն իսմինի օգուշմագա միւճասէրէթ էտիպ , փավլօսըն վա'զ էթտիչի Յիսուս իլէ իվզէ-
14 րինիզէ գասէմ օգուրըզ՝ տէրլէր իսի ։ Վ'է պուճու էաինլէր պաշ քահընին Իսքեվա նամընտա պիր Եհ-
15 հուտինին եէտի օղլու իսի ։ Վ'է օլ շէրիր րուհ ճէվապէն՝ Յիսուսը Թանըրըմ , փավլօսը տա պիլիրիմ ,
16 լաքին սիզ քիմ՞ը սինիզ՝ տէտի ։ Վ'է շէրիր րուհլը ատէմ անլէրին իվզէրինէ սըչրայրզ անլէրէ Թէ-
սալօնիքէ էաերէք , զալիպ կէլմէսիյլէ , օլ խանէտէն
17 'իբեան վէ մէճրուհ օլարագ ֆիրար էթտիլէր ։ Պու

տախի Յիսուսատա միւթէմէքքին ճիւմլէ ԵՀՕուտիւլէր իլէ Եուհանիլէրէ մա'լիւմ օլուպ ճիւմլէսինէ գօրդու տիւշմէքլէ՝ Բապպ Յիսուսըն իսմի Թա'զիմ օ-
18 լունուր իսի ։ Վ՚է իսման ԷԹմիշ օլան Նիչէ քիսմէկլէր կելիպ՝ 'ամելլէրինի ի'Թիրաճ իլէ հիքեայէ էտերլէր իսի ։ Վ՚է սիհրպազլըգ էտէնլէրտէն վաճիր քիմ-
19 սէլէր քիԹապլարընը ճէմ՚ էտիպ, վէ ճիւմլէնին էօնիւնտէ եագըպ անլէրին պահասընը հիսապ ԷԹ-
20 տիքտէ՝ էլլի պին դէնէհէ կիւմիւշ պուլտուլար ։ Պունմինվալ իւզրէ Բապպըն քէլտմը զիյատէսիյլէ ԹԷ-
բագդի էտիպ գուվվէԹլէնիր իսի ։
21 Վ՚է պու շէյլէր ԹԷմամ օլտըգտա, փաւլոս Մադէտօնիա իլէ Ախայեայը տօլաշտըգտան սօնկրա՝ ԵՐուշալիմէ 'ազիմէԹ ԷԹմէյի բուսրնտա Թաամիմ էտերէք՝ Օրայա վարտըգտան սօնկրա Րօմայը տախի
22 կէօրմէքլիյիմ կէրէք տիր՝ տէյիպ, փէնտինէ խըստէԹ էտէնլէրտէն իքի քիշի, էա'նի ԹիմոԹէօս իլէ Էրաստօսը Մադէտօնիայա իբսալ էտիպ՝ քէնտիսի պիր միւատէԹ Ասիատա մէքս ԷԹտի ։
23 Վ՚է օլ էտնատէ պու Թարիճ խուսուսընտա խայ-
24 լի վէյվէյլէ վագը՝ օլտու ։ Ձիրա ՏիմոԹրիօս իսմինտէ պիր գուչումճը, կիւմիւշտէն ԱրԹէմիս էՀՔՔՔ-
ՀէյքէԼ ըէսմիլէրինի էտիմտուլէ, էհՂ ի սէնա'ատ-
25 խայլի քէտը ԷԹտիրիր իսի ։ Մէրդում՚ անլէր իլէ պու միսիլլիս շէյլէրի էտիճնլտրը ճէմ՚ էտիպ՝ Էյ ատէմլէր, պու սէնա'ատ-ըն պիղիմ սէպէպ ի տէվ-
26 լէԹիմիզ օլտըղընը պիլէրսինիզ, վ՚է պու փաւլոսըն՝ Էլ իլէ էտիպտըտըր էՀՀԼՐ իլահ տէյիլ պիր՝ տէյէրէք, էալընըզ Էֆսուսատա տէյիլ, ամմա հէմմա պիՀԹիճն Ասիատա վաճիր խալգը իգնա՝ էտերէք,

27 իզլալ էԹտիյինի կէօրիւպ իշտիյօրսընըզ՝ վ՚է էալընըզ պու էտնաճիլմընզ հագարէԹէ տիւչար օլմագ Թէհլիքէսինտէ օլմայըպ, անճագ իլահ ը 'ազիմէ օլան ԱրԹէմիսին հէյբէլլի տախի լա շէյ ի'Թիպար օլունուպ՝ պիւԹիւն Ասիա իլէ տիւնեանըն մա'պուտէսի պուլունանըն 'ագամէԹի տախի միւնհէտիմ
28 օլաճագ տըր՝ տէտի ։ Վ՚է պունու իշիԹտիքլէրինտէ՝ փիւր ղազապ օլտրագ, Էֆսուսօլըլարըն ԱրԹէմիսի
29 պէօյիւք տիր՝ տէյիւ պաղըրշտըլար ։ ՊիւԹիւն շէհր տախի տաղտաշա իլէ մէմլու օլուպ՝ փաւլոսըն հօլտաշլարը օլան Մագէտօնիալը Ղայօս իլէ ԱրիսԹարխոսը գափըպ՝ ճիւմլէսի պիրտէն սէյրանկեահա գօշ-
30 տըլար ։ Վ՚է փաւլոս խալգըն արասընա կիրմէք իսԹէտի իսէ տէ, շայիրտլէր անը պրագմատըլար ։
31 Հէմ տախի Ասիա բու՚էասընտան պա'զըլարը տօսԹլարը օլտրղը ճիհէԹլէ անա խապէր կէօնտէրիպ՝ սէյրանկեահա քէնտիսինի կէօսթէրմէմէսինի ըճա էԹ-
32 տիլէր ։ Իսմի ճիւմլուր գարմագարըշ օլուպ՝ էքսէրիսի նէ սէպէպտէն տօլայը ճէմ՚ օլտրգլարընը պիլմէյէրէք, քիմի պունու վէ քիմի շունու պաղը-
33 ըը իտի ։ Վ՚է ԵՀՕուտիլէրին սէվգ էԹտիքլէրի Իսքէնտէրի խալգըն արասընտան իլէրի սիւրտիւլէը. Իսքէնտէր տախի էլի իլէ իշարէԹ էտիպ ճիւմլուբ
34 ճէվապ էԹմէք իսՀԹէտի իսէ տէ, ԵՀՕուտի օլտրղընը անկլատըգլարընտա, ճիւմլէսի պիր ավազլէ՝ Էֆսուսօլըլարըն ԱրԹէմիսի պէօյիւք տիր՝ տէյիւ իքի սա'ատ գատար պաղրըշտըլար ։ Ամմա էհէյքէ-
35 քեաԹիպի խալգը ԹէքպիՀն էտիպ՝ Էյ Էֆսուսլը ատէմլէր, գա՞նդի ատէմ վար տըր քի Էֆսուսօլըլարըն շէհրինին՝ իլահ ը 'ազիմէ օլան ԱրԹէմիսին վէ Զէֆս

թարաքինտան նաղիլ օլան սանէմին հէյքէլ խա-
36 տիմի օլորղընը պիլմէյէ : Խմոի պունլար ի'թիրաղ
գապուղ էթմէղ շէյլէր օլմաղլէ , սիւքիւնէթ իւզ-
րե օլուպ՝ թէոպիրսիղ հարէքէթ էթմէմէնիղ լա-
37 զըմ տըր : Զիրա պու ատէմլերի կէթիրտինիղ , ամ
մա հէյքէլ սոյուճըլար եախօա իլահընըզա քիւֆր
38 էտճէյլէր տէյիլլեր տիր : Վէ հասըլ էյէր Տիմիթ-
րիօս վէ անըն իլէ պէրապէր պուլունան էհլ ի սէ-
նա'աթըն պիր քիմսէ իլէ պիր տա'վալարը վար իսէ ,
մուհաքէմէ կիւնլերի օլուչօր , հաքիմլեր տասխ վար
39 տըր , պիրի պիրի իլէ մուրաճա'ա օլսունլար : Վէ
էյէր մահքումզընըղ մէվատա ը սա'իրէյէ տա'իր ի-
40 սէ , ճէմի'յէթ ի մէշրու'էտէ ֆասլ օլունուր : Զիրա
պու կիւնլի վազը'ատան տօլայը իսթիխլաղ թէօհ-
մէթիյլէ մուխթէէհիմ պուլունմազ թէհլիքէօնիտէ
իզ . կիւնլի պու գարըշդըղըզ իչիւն պէյան էտէ պի-
լէճէք սէպէպտիմիղ եօգ տըր՝ տէտի . վէ պու շէյլէ-
րի սէօյլէտիքտէն սօնկրա՝ ճէմա'աթը տաղըթտը :

ՊԱՊ 20

1 Վէ վէլվէլէ սաքին օլորղտան սօնկրա՝ փաւլօս
շայիրտլերի չաղըրըղ վէտա' էտէրէք , Մագէտօնիա-
2 յա կէթմէք իւզրէ չըգտը : Վէ օլ սէմթլերի տօ-
լաչըպ՝ անլերէ չօգ քէլմա' իլէ նասիհատ վէրտիք-
3 տէն սօնկրա , Եունանիսթանա կէլտի : Վէ իէ այ
մէքա էթտիքտէն սօնկրա , պահրէն Սիւրիայա կէչէ-
ճէյլի սըրատտա , Եէհուտիլէր անըն 'ալէյհինէ պիր
հիլէ թէրթիպ էթմէլէրինլէ , Մագէտօնիա իւզէ-
4 րինէն հավաէթ էթմէյէ գարար վէրտի : Վէ պէ-

ղիալը *Սօփաթրօս վէ Սէկունտօս վէ Տէրպէլի Ղայօս վէ Թիմո-
թէօս , վէ Ասիալը Թիխիգօս իլէ Թրօֆիմոս Ասիա-
5 յա գատտար անա բէճագտի էթտիլէր : Պունլար
6 իլէրի կիտիպ՝ պիզի Թրօաստա պէքլէտիլէր : Պիզ
տախի ֆէթիր կիւնլէրինտէն սօնկրա , Ֆիլիպիիտէն
պահրէն չըգըպ պէշ կիւնտէ հանլարընա Թրօաստա
վարըպ , օրատտա եէտի կիւն էյլէնտիքը :
7 Վէ հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ , [շայիրտլէր]
էքմէք փարէլէմէյէ ճէմ' օլորղլարընտա , փաւլօս
էրթէսի կիւն կիտէճէք օլմաղլէ , անլերէ վա'զ է-
8 տէրէք , քէլամը կէճէ եարըսընտաէք ուզտմտը : Վէ
օլ ճէմ' † օլորղլարը ֆէվգանի օտատա փէք չօգ
9 գանտիլլեր վար իտի : Վէ Էվթիխօս իսմինտէ պիր
նէվճիվան փէնճէրէտտէ օթուրուպ տէրին ուչդուչա
տաւլմըշ իտի , վէ փաւլօս վա'զընը ուզտմտըզընտա
անըն ուչդուտսը զալէպտէ էթմէքլէ , իւչիւնճիւ թա-
պագատան աշաղը տիւշիւպ մէյթէն գալտըրըլտը :
10 Փաւլօս տախի էնիպ՝ իւզէրինէ տիւշտիւ , վէ անա
սարըլըպ՝ Վէլվէլէ էթմէյինիղ , զերա ճանը տէրուս-
11 նինտէ տիր՝ տէտի : Վէ էնինէ եօգարը չըգըպ էքմէք
փարէլէյէրէք եէտիլէր , վէ սահար վազթընա տէ-
կինէ չօգ քէլամ էթտիքտէն սօնկրա՝ պէօյլէճէ չըգ-
12 տը : Վէ օլ նէվճիվանը սաղ կէթիրիպ զէյատէսխ-
13 լէ մուխթէսէլլի օլորլար : Պիզ տախի կէմիյէ պինէ-
րէք՝ փաւլօսը Ասսոսան ալմագ իւզրէ օրայա կէթ-
տիք , զերա քէնտիսի եայա կիտէճէյինտէն՝ պէօյլէ

* Պ-'ղէլտր փիրրօս օղլու Սօփաթրօս
† Պ-'ղէլտր օլորղըմըզ

14 ըսմարլսմըշ իսի՝ վ֊է Աստսաա պիզե մուլադաթ
էթմիքտե անը կէմիյէ ալըզ՝ Միսիլլիյէ կէլտիք՝
15 վ֊է օրատան աչըլըզ՝ էրթէսի կիւն Սադըզ տատ֊
սընըն գարշըսընա նէթիշիզ, տատա էրթէսի կիւն
Սաբաա վասըլ օլարագ, Թրօզիլիճնատա կէճէլէյիզ՝
16 էրթէսի կիւն Մէլիտոսա կէլտիք՝ Զիրա փալյօս
'Ույա իւլ խամնին կիւնիւ միւմքին օլորդը թագ֊
միրտե նէրուշալիմտե պուլունմադ իւզրե խոթի'ճալ
էյլէսիյինատէն, Աստատա վագըթ կէչիրմէմէք ի֊
չիւն, Յիսուսըն էօնիւնատէն պահրէն կէչմիյէ գարար
17 վէրմիշ իսի՝ վ֊է Մէլիտոսատան Յիսուսա խովէր
կէօնատէրիզ՝ քիլիսէնին էսթիյարլարընը տա'վէթ էյ֊
18 լէտի՝ վ֊է եանընա կէլտիքէրինտե, անլէրե տէտի
քի՝ Աստայա կէլտիյիմին իւլ կիւնիւնատէն պէրու
ճէմի՝ ի վագըթ նէ վէճիլէ սիզին իւլ պուլունուպ
19 քէմալ ի թէվազու՝ վ֊է չօգ կէօզ եաշլարըյլէ վէ
ԵՀՕուտիլէրին հիլէլէրի սէպէպինտէն պանա վագը՝
օլան թէճրիպլէրը իւլ Րապպա խրտմէթ էթմիյիմի,
20 վ֊է կէրէք ԵՀՕուտիլէրե վէ կէրէք Եունանիլէրե՝
Աստահա օլան թէվպգը վէ Րապպըմըզ Յիսուս Խրիս֊
տոսա օլան իման հագգընատա շէհսատէթ էտէրէք,
21 Ֆա'իտէլի շէյլէրատէն սիզէ խապեր վէրիպ 'ալէնէն
վէ խանէ պէ խանէ սիզի թա'լիմ էթմէքտէն ատյա
22 չէքինմէտիյիմի քէնտինիզ պիլիրսինիզ ։ վ֊է շիմտի
իչթէ պէն բուհտա պաղլը օլարագ, Եէրուշալիմէ
կիտիյօրըմ, վէ պանա օրատա վագը՝ օլաճագ շէյ֊
23 լէրի պիլմէմ. Ֆագաթ Բուհ իւլ Գուստս հէր շէհր֊
ատ պանա շէհսատէթ էտիպ՝ Ակէնի պէնտէրը վէ մու֊
24 զոյագալար պէքլէյօր՝ ատյիս պուլուրըր ։ Լաքին
հիչ պէրինի սույմամ, ճանըմը տաճի քէնտիմէ գէյ֊

մէթլի թուրթմամ. Թա քի սէֆէրիմի վէ Աստհըն
'ինայէթինին պէշարէթինէ շէհսատէթ էթմէք իչիւն
Րապպ Յիսուսատան ալորդըմ խըտմէթի սիւրուը իւլ
25 իթմամ էտէյիմ։ վ֊է շիմտի իչթէ սիզ քի պէն
արանըզտա մէլէքիւմի Ուլուհը վա'զ էտէրէք տօ֊
լաշտրմ, ճիւմլէնիզ հիւզիւմիւ արթըզ կէօրմէյէ֊
26 ճէկինիզի պիլիրիմ։ Պու էճլտէն պէն ճիւմլէնին գա֊
ճընատան պէրի օլորդըմա սիզ պու կիւն շէհսատէթ
27 էտէրիմ։ Զիրա սիզ Աստհըն քեռճճէ ի իրատէ֊
28 թինի խապեր վէրմէքտէն չէքինմէտիմ։ Ամտի քէն֊
տինիզ, վէ Աստհըն քէնտի դանը իւլ իչթիրա էթ֊
տիյի քիլիսէսինի կիւրթմէք իչիւն, Բուհ իւլ Գուտ֊
սըն սիզի իւզէրինէ նազըր թա'լէին էյլէտիյի պիւ֊
29 թիւն սիւրիւյէ մուգայյէտ օլունըզ։ Զիրա պէն պի֊
լիրիմ քի՝ պէն մուճարադաթ էյլէտիքտէն սոնկ֊
րա, արանըզտա ազգըն գուրտլար կիրիպ՝ սիւրիւյիւ֊
30 էսիրկէմէյէճէք տիր։ վ֊է քէնտի արանըզտան տա֊
խի, շայիրտլէրի քէնտի արդալարը սըրա չէքմէք ի֊
չիւն ֆասխտ շէյլէր սէօյլէյէն ատէմլէր զուհուր
31 էտէճէք տիր։ Պու էճլտէն ույանըգ տուրընըզ. վէ
իւչ սէնէ կէճէ կիւնտիւզ հէր պիրինիզէ կէօզ եա֊
շը իլէ նասիհաթ վէրմէքտէն ֆարիգ օլմատըզըմը
32 տէր խաթըր էտինիզ։ վ֊է շիմտի, էյ պիրատէրլէր,
սիզէ Աստհա վէ անըն 'ինայէթինին քէլտիյինա բա֊
մընլարըմ, օլ քի սիզի պինա էտիպ ճիւմլէ մու֊
գատտէսլէր իւլ պէրապէր սիզէ միրաս վէրմէյէ գա֊
33 տիր տիր։ Հիչ պիր քիմսէնին կիւմիւշիւնէ եա աչ֊
34 թունընա եա էսվապընա թամա՝ էթմէտիմ։ Քէն֊
տի խէթիյաճաթըմա վէ պէնիմ իւլ պէրապէր օ֊
լանլարա պու էլլէրին խըտմէթ էթմիյինի քէնտի֊

35 Նիզ պիլերսինիզ ։ Պեօյլէ Եմէք վէրիպ՝ զա'ինֆլերե
Իմոտա էթմէք , վէ Թապպ Յիսուսըն՝ Վէրմէք ալ-
մազտան զիյատե միւպարէք տիր՝ տեսիյի քելմէ
տեր խաթըր էթմէք կերէք խիյինի սիզե հեր վէճճ-
36 լե կէօսթերտիմ ։ Վէ պու շէյլերի սեօյլեմիքտեն
սօնկրա՝ տիզ չէօքիւպ ճիւմլէսի իլե պերապեր տու'ա
37 Էյլեմե ։ Վէ ճիւմլէսինտեն պիր չօդ աղլայըշ վագը՝
օլուպ՝ փավլօսըն պօյնունա սարըլըպ անը էօփտիւլեր ,
38 Վէ խուսուսա՝ Եիւղիւմիւ արթըդ կէօրմէյեճէքսի-
նիզ՝ տեսիյի սեօզտեն տօլայը զիյատեսիյլե միւ-
քետտեր օլտըլար . պա'տէհու անը կեմիյե գատար
Թէշեի՝ էթտիլեր ։

ՊԱՊ 21

1 Վէ վագը՝ օլտու քի անլերտեն մուֆթարագտաթը-
մըզտան սօնկրա աչըլըպ , տօղրու Գօս ատասընա՝
վէ էրթէսի կիւն Թօտօսա , օրատան տախի փաթա-
2 բայա կելտիք ։ Վէ Ֆինիգիյէյե կիտեճէք պիր կեմի
3 պուլմադըլե , պինիպ աչըլտըդ ։ Վէ Գըպրըս կէօրիւ-
նիւպ , անը սօլտա պրազարագ , Սիւրիա Թարաֆը-
նա կիտիպ , կեմի եիւքիւնիւ Սուրտա պօշալտաճագ
4 օլտըղընտան՝ օրայա չըգարդ ։ Վէ շայիրալերի պու-
լուպ՝ օրատա եէտի կիւն գալտըդ . պունլար տա-
խի Րուհըն վասըթասըլլե փավլօսա՝ Եէրուշալիմէ
5 չըգմա՝ տէրլեր իտի ։ Պիզ իսէ օլ կիւնլերի կէչիր-
տիքտեն սօնկրա , չըգտըպ էօլա բէվան օլտըղըմըզտա ,
ճիւմլեսի գարըլտար վէ չօճուգլար իլե պերապեր շէհ-
բին տըշարըսընա տեկին պիզի Թէշեի՝ էտիպ , տէ-
նիզ սահիլինտե տիզ չէօքերէք տու'ա էյլեմէք ։
6 Վէ պիրի պիրիմիզ իլե վետա՝ էթտիքտեն սօնկրա՝

պիզ կեմիյե պինտիք , անլեր տե քէնտի մահալլե-
7 րինե 'ավետէթ էթտիլեր ։ Վէ պիզ տէնիզլ սեֆե-
րինի Թէգմիլ էտերէք , Սուրտան փթօլէմաիսե վա-
սըլ օլտըղըմըզտա , պիրատերլերի սելամլայըպ՝ պիր
8 կիւն անլերին ետնդարընտա գալտըդ ։ Վէ պիզ [փավ-
լօսըն րէֆիգլերի] էրթէսի կիւն չըգըպ Գայսերիյէ-
յե կելտիք . վէ եէհուտիլերտեն օլան միւպէշշիր Ֆի-
լիպպօսըն խանէսինե կիրիպ՝ ետնընտա գալտըդ ։
9 Պուննուն տախի իչյոմ իլե սեօյլէյէն տեօրթ պա-
10 գիրե գըզը վար իտի ։ Վէ պիզ օրատա խայլի վա-
գըթ մէքս էտեր իքէն , ԵԷհուտիյէտեն Ագաբօս
11 իսմինտե պիր փէյղամպեր էնիպ՝ կանըմըզտա կելտի ,
վէ փավլօսըն գուշաղընը ալըպ քէնտի էլլերիյլե ա-
յադլարընը պաղլայարագ , Թուհ իպ Գուտա՝ Պու
գուշաղըն սահիպի օլան տեհուտիլեր ԵԷ-
րուշալիմտե պեօյլե պաղլայըպ՝ Թա'ինֆլերը էլլինե
Թէսլիմ էտեճէքլերը տիր , տէյիս պույուրուր՝ տե-
12 տի ։ Վէ պու շէյլերի իշիթտիյիմիզտե , պիզ վէ
էերիսիէր ԵԷրուշալիմե տնրն չըգմտմասընը րէճա էյ-
13 լեմէք ։ Ամմա փավլօս ճէվապէն՝ Ագլայըպ գալտը-
մի գրրարագ , նէ՞ էտիյօրսընըզ . պիրա պէն ԵԷրու-
շալիմտե եալընըզ պաղլանմադա տէյիլ , ամմա
Թապպ Յիսուսըն իսմի իչիւն էօլմէյէ տախի հազըր
14 իմ՝ տետի ։ Վէ քէնտիսի գանմտարընտա , պիզ
Թապպըն միւրատը օլսուն՝ տէյերէք սիւքիւթ էթ-
15 տիք ։ Վէ պու կիւնլերտեն սօնկրա հազըրլանըպ
16 ԵԷրուշալիմե չըգտըդ ։ Վէ Գայսերիյէյէն պա'զը
շայիրալեր պիզիմ իլե պերապեր կելիպ՝ Ման-
նասոն նամ էսքի շայիրա վէ Գըպրըսը պիր տեմե կէօթիւրտիւլեր ։

17 վ.է եբրուշալիմե վասրլ օլաբղըմըզտա , պիրա-
18 տելեր պիզի սիւրուր իլե գապուլ էթմիլեր : վ.է
երթեսի կիւն փավլօս պիզիմ իլե պերապեր ե՛-
գուպըն եանընա կիթափ , ճեմի՛ ի իսթէյարլար տա-
19 խի հազըր խոխլեր : վ.է անլերե սելամ վերաքտէն
սօնկրա , քէնտի խրամէթի վասրթասըլե Ալլահըն
թա՛խիքլերը արասընտա իճրա էթմէյի շէյլերի պի-
20 րեր պիրեր հէքեայէ էյլէմի : Անլեր տախի իչիթ-
մաքլերինաե , Բապպա համտ եափ՝ անա տէտիլեր
քի՛ էյ պիրատեր , իմանա կելմիշ օլան նե գատար
պին եէհուտիլեր մէվճուտ օլարղընը կեօրիւյօրսըն .
21 ճիւմլեսի տե շերի՛աթըն զայրեթինի չէքերլեր : Լա-
քին սէնին հագդընտա թա՛խիքլերին արասընտա օ-
լան ճիւմլե եէհուտիլերե՝ էվլատընրզը խաթեն էյլէ-
մեյինիզ , վե այնիլեր իւզրե հարեքեթե էթմեյինիզ՝
տեյերեք , Մուտաատան իրթիտտա էթմէյերինի սէ-
22 նին թա՛լիմ էթմէյինի իչիթմիշլեր սիր : Ամոի նա՞-
սըլ օլաճագ . սէնին կելմէյինի իչիտճէքլերինաեն
23 էլչէթթե խալդ ճէմ՛ օլաճագ տըր : Պու ճէվապըն
սանա շու տէյեճէյիմիզի իճրա էյլէ . եանըմըզտա
24 նեզրի օլան տեօրթ տաեմ վար . Պու տաեմլերի ա-
լըպ՝ անլեր իլե պերապեր քէնտինի թաթհիր ետե-
րեք , պաշլարընը թրաշ էթմէյերի իչիեն մասրաֆ-
լարընը կեօր . ճիւմլեսի տախի սէնին հագդընտա ի-
շիթտաքլերի շէյլերին ասլը օլմայրպ՝ քէնտին տախի
շերի՛աթը տրփզ ետերեք հարեքեթե էթմէյինի անկ-
25 լայաճագլար տըր : Ամմա իմանա կելմիշ թա՛խիք-
լեր խուսուսընտա , պիզ մէքթուպ կեօնտերերեք
պեօյլե պիր շեյ տրփզ էթմէյիպ , անճագ փուէթ
դուրպանլարընտան վե գանտան վե պօղուրմըշ նէս-

նէտէն վե զինատան իճթինապ էթմէյերինի թէնասիպ
26 էթտիք : Օլ զէման փավլօս օլ տաեմլերի ալըպ էր-
թեսի կիւն անլեր իլե պէրապեր թաթհիր օլունարդ-
տան սօնկրա , պուհլարըն հեր պիրի իչիեն գուր-
պան թագտիմ օլունաճաղը վագթա տեկին էյտամ ը
թաթհիրինին իքմալինի խապեր վերերեք հեյքելե
կերտի :
27 վ.է օլ եէտի կիւն խիթտամ պուլմագ իւզրե ի-
քէն , Ասիալը եէհուտիլեր անը հեյքելտե կեօրմէք-
լե , պիւթիւն խալդը թահրիք եափ՝ իւզերինե ել
28 ուզատարագ՝ էյ ըիճալ ը Իսրայէլ , եարատըմ եափ-
նիզ . հեր եերտե գավմ վե շերի՛աթ վե պու մահա-
լինի 'ալեյհինտե ճիւմլեյե թա՛լիմ էտէն տաեմ
պու տրը . Տաթթա հեյքելին իչինե պիլե եունա-
նիլեր կեթիրիպ՝ պու մուգատտես մահալի նափաք
29 էյլեպի՝ տեյիւ պաղըրրըլար իտի : (Զիրա պուհնտան
եվվել շեհրտե անըն իլե պերապեր էշհատւալը թրօ-
ճիմսըզ կեօրմիւշ օլմալարըլե , փավլօս անը հեյ-
30 քելին իչինե կեթիրտի զանն էթտիկեր :) վ.է պիւ-
թիւն շեհր թահրիք օլունարագ , խալդ գօշուշուպ՝
փավլօսը թուէթարագ , հեյքելտեն տրշարը չէքտիք-
31 լերի կիպի՝ գափուլար գափանար : Անլեր տախի
գաթլինե գատտ եթմէքտե իքեն , ալայրն պին պա-
շըսընա՝ պիւթիւն եէրուշալիմ ալթ իւտթ օլտու՝
32 տեյիւ խապեր եէթիշտի : Օլ տախի ֆիլ Հալ 'աս-
քերլերը իլե հիւգ պաշըլար ալըպ՝ իւզերլերինե գօշ-
տու , վե անլեր պին պաշը իլե 'ասքերի կեօրտիւք-
33 տե , փավլօսը տեյմէքտեն ֆարիղ օլտրլար : Օլ
զէման պին պաշը հագլաշըպ անը թուէթտու , վե
իքի զինճիր իլե պաղլանմասընը էմր եափ՝ քի՛մ ի-

34 տէյինի վէ նէ եափմըշ օլսըղընըր սոս'ալ էյլէտի՝ վէ
գալապալըգտա պա'զըսը չէօյլէ վէ պա'զըսը պէյ-
լէ պաղըրմալարըյլէ, կիւրիւլթիւտէն հագիգաթ ը
հալէ վագըֆ օլմամասրղընատն, անըն գալ'այա կէօ-
35 թիւրիւլմէսինի էմր էթտի. վէ հէրհանգի կէլ-
տիյինտէ՝ վագը' օլտու քի գալապալըղըն ճէպրին-
36 տէն տօլայը 'ապէրլէրը անը կէօթիւրտիւլէր։ Զիրա
մէճմու' ի գաւմ՝ Անը գալսրը՝ տէյիւ պաղըրտրագ,
37 տրտը սըրա կէլիրլէր իտի։ վէ փաւլօս գալ'անըն
իչինէ կէօթիւրիւլմէք իւզրէ իքէն, պին պաշըյա
խիթապէն՝ Սանա պիր շէյ սէզլէմէքլիյիմ րուխ-
38 սաթ վա՞ր մը՝ տէտի։ Օլ տախ՝ կուշանդիճէ պի-
լի՞ր մի սին. սէն պուշտան մուգտատէմ ֆէսատա չը-
գարըպ՝ պէրրիյէյէ տէօրթ պին նէֆէր Հայտուտ
39 կէօթիւրէն Մըսըրըը տէյի՞լ մի սին՝ տէտի։ վէ
փաւլօս՝ պէն Գիլիգիանըն մէշհուր շէհրի օլան Թար-
սուս էհալիսինտէն ԵհՀուտի իմ. վէ սանա բէճա
էտէրիմ՝ գաւմա սէզլէմէքլիյիմէ իզն վէր՝ տէտի։
40 Օլ տախ իզն վէրտիքտէն սօնկրա, փաւլօս նէրտի-
պանտէ տուրարագ՝ գաւմա էլ իլէ իշարէթ էթտի.
վէ 'ադիմ սիւքիւթ օլտըգտա, 'Իպրանիճէ իրատ ը
նուբթգ էտէրէք,

ՊԱՊ 22

1 Էյ պիրատէրլէր վէ փէտէրլէր, շիմտի սիզէ էտէ-
ճէյիմ իսպաթ ը պէրա'էթիմի տինկլէյինիզ՝ տէտի։
2 Անլէր քէնտիլէրէ 'Իպրանիճէ իրատ ը նուբթգ էթ-
տիյինի իշլէթտիքլէրիննէ տատա զիյատէ սիւքիւթ
3 էթտիլէր։ Օլ տախ տէտի քի՝ պէն Գիլիգիատտա
վագը' Թարսուսատա տօղմուշ՝ վէ ֆագաթ պու շէհր-

տէ կամալիէլին այագլարընտա փէրվէրտէ օլմուշ
ԵհՀուտի պիր ատէմ իմ, վէ էճատտարն շէրի'աթըն-
տա թէտգիգ իւզրէ Թէրպիյէ օլուհնուպ՝ պու կիւն
սիզին ճիւմլէհիզին օլտըղը մհսիյլիւ, Ալլահ իչիւն
4 զայուբ իտիմ։ վէ էրքէքլէր իլէ գաբրլարը պաշ-
լայրպ Հապալարտա Թէսլիմ էտէրէք պու Թարիգէ
էօլիւմ տէրէճէսինէ գատար Թէ'ատտի էյլէտիմ.
5 Նիճէ քի քահհին ի տ'ղամ իլէ խիթիյարլարըն պիւ-
Թիւն հէյ'էթի հագգըմտա շէհատէթ էտէրլէր,
չհինքի անլէրտէն պիրտատէրլէրէ մէքթուպլար տախի
ալտրագ, Տըմըշգտա պուլունհանլարը տախի Թէք-
տիր օլուհնմալարը իչիւն՝ պաղլը օլտրագ ԵէրուշալԻ-
մէ կէթիրմէք իւզրէ, օլ Թարաֆտա կիտիյօր իտիմ։
6 վէ վագը' օլտու քի պէն հօլտա կիտէր իքէն Տը-
մըշգտա եագլաշտրդըմտա, էջլէ վագթընտա ան-
սրզըն էթրաֆըմտա սէհտատան 'ադիմ պիր նուբ լէմ-
7 'ան էյլէտի, վէ էրէք տիւշտիմ, վէ պանա՝ Էյ
Սատու, Սատու, պանա Նի՞չիւն Թէ'ատտի էտիյօր-
8 սըն՝ տէյէն պիր սէտա իշլէթտիմ։ Պէն տախի ճէ-
վապէն՝ Էֆէնտի, սէն քի՞մ սին՝ տէտիմ. օլ տախի
պանա՝ Պէն սէնին Թէ'ատտի էյլէտիյին Նազարէթ-
9 լի Ցհտուա իմ՝ տէտի։ Ամմա պէնիմ իլէ պէրաբէր
օլանլար նուբը կէօրիւպ զիյատէսիյլէ գօրգտրլար ի-
սէ տէ, պանա սէզլէյէյին սէտատըն իշլէթտիմի-
10 լէր։ Պէն տախի՝ Եա Բապպ, նէ՞ եափայըմ՝ տէ-
տիմ. Բապպ տախի պանա՝ Գալգ, Տըմըշգտա կէթ,
վէ օրատտա եափմագլըզըն իչիւն Թա'նէին օլուհնան
նէսանէլէրին ճիւմլէսի սանա սէզլէնիլէճէք տիր՝ տէ-
11 տի։ վէ օլ նուբըն զիյասը սէպէպիյլէ կէօրէմէզ
օլտրղըմտան պէրաբէրիմճէ օլանլար էլիմտէն Թու-

12 Թարագ, Տըմըշդա կերտիմ։ Վ֊է օրոփա սաքին օ-
լան ճիւմլե եկհուտիլերտեն հիւան ի շեհատեթե
13 նա՛իլ օլմուշ վե շերի՛աթ իւզրե միւթեթագի Հա-
նանիա նամընտա պիր ատէմ կելիպ եանըմնա տու-
բարագ, պանա՝ Սաուլ պիրատեր, կէօզլերին կէօր-
սիւն՝ ատէտի. վե պէն օլ սա՛աթտա անա պագտըմ։
14 Օլ տախի՝ Էֆատատըմըզըն Ալլահը՝ քէնտի իրատե-
թինի պիլմէք վե օլ Սալիհի կէօրմէք վե անըն աղ-
զընտան սէս իշիթմէք իչիւն սէնի ինթիխապ էյլե-
15 տի։ Զիրա կէօրիւպ իշիթտիյին շեյլեր հագգընտա
16 ճիւմլե ատէմլերե անըն շահիտի օլաճագսըն։ Վ֊է
շիմտի նի՞չիւն թէ֊էխիւբ տէհյօրսըն. գալդ, վաֆ-
թիզ օլ, վե [Րապպըն] իսմինե տա՛տա էտերէք կիւ-
17 նահլերընտան երյգան՝ ատէտի։ Վ֊է վագդ՝ օլտու-
քի պէն եերուշալիմե ՚ավտեթ էտիպ հեյքէլտե
տու՛տա էտեր իքէն, Հալ ը վէճատե օլարագ՝ անը
18 կէօրտիւմ. Օլ տախի պանա՝ Զաֆուք օլ, վե ՚ալ
էլ ՚աճելե եերուշալիմտեն չըգ, զիրա պէնիմ հագ-
գըմնա շէհատեթինի գապուլ էթմէյճէքլեր տիր՝
19 ատէտի։ Պէն տախի՝ Եա Րապպ, պէն սանա միւ֊
մին օլան քիմէսնէլերի Հապա էտիպ, սինագոգլար-
20 տա տէօյլէքտե օլաղդըմը, վ֊է սէնին շէհիտին Իս-
թեֆանօսըն գանը տէօքիւլիւբ իքէն, օրատա Հա-
ղդը պուլունուպ՝ անըն գաթլինե բազի օլարագ, ա-
նը էօլտիւրէնլերին լիպասլարընը պէքլէմէքտե օլաղ-
ղըմը քէնտիլերի էյի պիլմէյլեր՝ ատէտիմ իսե տե,
21 Պանա ֆէվկէտե՝ կիթե, զիրա պէն սէնի ուզագ մա-
Հալե թա՛իճլերէրե իբռալ էտեճէյիմ՝ ատէտի։
22 Վ֊է պու սէօզե գուտար անը տինկլեյիպ, պիւ-
լենտ ավազլե՝ Պու միսիլլիս ատէմի եեր եիւզիւնտեն

գալտըը, զիրա եաշամընտը ճա՛իզ տեյիլ տիր՝ տե-
23 տիլեր։ Իմտի անլեր պաղրըշարագ, լեպասլարընը
24 աթըպ Հավայա թօզ սաչարգլարը սըբատա, պէն
պաշը նէ սէպեպտեն տօլայը ՚ալեյհինե պէյդլե պաղ-
րըշըրգլարընը անկլամագ իչիւն Գամըը իլե խաթին-
թագ օլաւնատա՝ տեյլերէք գալ՚անըն իչինե կէօթիւ-
25 րիւմէսինի էմր եյլետի։ Վ֊է անը գայըշլար իլե
կէրիպ պաղլատըգլարընտա, փավլօս օրատա տու-
բան եիւգ պաշըյա՝ Րօմալը վե զայր ի մահքիւմ
պիր ատէմի տէօյմէք սիպզ ճա՛ի֊զ մի տիր՝ տէտի։
26 Եիւգ պաշը տախի պուտուս իշիթտիւրտե, կիտիպ
Նե էտեճէյինե [տիգգաթ էյլե], զիրա պու ատէմ
Րօմալը տըր՝ տեյիս պէն պաշըյա խապեր վէրտի։
27 Պէն պաշը տախի փ֊ա֊ջ֊ը֊ե եանընա կելիպ, անա՝
Ակն Րօմալը֊ մը սըն, պանա սէօյլէ՝ տէտիքտե, Իվ-
28 վէթ՝ ատէտի։ Վ֊է պէն պաշը ճէվապպէն՝ պէն պու հի-
մայէթ իսթէյտըզընը քիւլլի ապչէ իլե էտինտիմ՝
տէտի. ֆագաթ փավլօս՝ պէն հէման օ հ֊ա֊լ֊ե տօղ-
29 տըմ՝ տէտի։ Պուտուն իւզերինէ անը խաթինթագ
էտեճէք օլան քիմսելեր տեր ՚ագապ անըն եանըն-
տան չէքիլտիլեր. վե պէն պաշը անըն Րօմալը օլտը-
ղընա ակեսհ օլտըղընտա՝ անը պաղլատըղը իչիւն
գօրգուտու։
30 Վ֊է էրթէսի կիւն եէհուտիլեր թարաֆընտան նէ
իչիւն իթթիհամ օլուշնատըղընըն հագիգաթընը պիլ-
մէք իսթեմէքլե, անը [պաղլատըրընտան] չէօգիւպ՝
պաշ քեսհինլեր իլե պիւթիւն միլլեթ մեճլիսինին
կելմեսինի էմր էտերէք, փավլօսը էնտիրիպ՝ Հու-
ղուրլարընա իհզար եյլետի։

ՊԱՊ 23

1 Վ Է փավլոս միլլէթ մէճլիսինէ սիդգաթլէ նաղար էախպ՝ Էյ պիրաաէրլէր, պէն պու կիւնէ սէկին Աւլահըն հուզուրընտա քիւլլիյէն զամիր ի խալես իլէ
2 հարէքէթ էյլէսիմ՝ սէտի, քենահին ի ա'զամ Հանահիա տախի անըն եանընտա տուբանլարա՝ աղղը-
3 նա վուրմալարընը էմր էթտի, Օլ պէման փավլոս անա՝ Էյ պաատանալը սիվար, սէնի Աւլահ վուբաճագ տըր. սէն շէրի'աթ միճմիպինճէ պէնի մուհաքէմ էթմէյէ օթուրուբ իքէն, խիլաֆ ը շէր' օլարագ, պանա վուրմալարընը՝ մր էմր էսիյօրսըն՝ տէ-
4 տի, Վ Է եանընտա տուբանլար՝ Աւլահըն քեահինի ի
5 ա'զամինա՝ մր շէթմ էաէրսին՝ սէմէլէրիյլէ, փավլոս՝ Էյ պիրաաէրլէր, անըն քեահինի ի ա'զամ իտիյինի պիլմէյօր իսիմ. զիրա՝ Գավմինըն րէ'իսինէ քէօթիւ սէօյլէմէյէսին՝ սէյիւ մուհարրէր տիր՝ տէ-
6 տի, Վ Է փավլոս անլէրին պիր գրամը սաաուգիլէր վէ տիկէրի ֆէրիսիլէր օլարգընը պիլմէգլէ, մէճլիստէ՝ Էյ պիրաաէրլէր, պէն ֆէրիսի օղլու ֆէրիսի իմ. գըյա-
7 մէթ իւլ Էմլաթըն իւմիսինէն տօլայը մուհաքէ-
ժէ օլունուօրըմ՝ տէյիւ նիտաա էթտի, Վ Է պուննու սէօյլէսիյինտէ՝ ֆէրիսիլէր իլէ սաաուգիլէրին արա-
սընտա միւնազա'ա զուհուր էտիպ՝ ճիւմհուր իքի
8 ֆըրգա օլտու, Ջիրա սաաուգիլէր՝ գըյամէթ վէ մէլէք վէ բուհ հօգ տըր՝ սէրլէր. ֆագաթ ֆէրիսի-
9 լէր իքիսինի տէ իդրար էտէրլէր, Վ Է պէօյիւք կիւ-
բիւլթիւ վուգուհ՝ պուլուպ ֆէրիսիլէր Թաարաֆընըն 'ուլէմասը գալգըպ՝ Պու սաէմտէ պիր քէօթիւլիւք պուլմայօրըգ. սոմմա էյէր պիր բուհ եա պիր մէլէք

սանա սէօյլէտի իսէ, [Աւլահա գարշը մուհարիպ պուլոնմայալըմ՝] տէյէրէք միւնազա'ա էտէրլէր իտի,
10 Վ Է չօգ վէրվէլէ վուգու'ընտա փավլոս անլէր Թաբաիքընտան փարէլէնիր տէյիւ պէն պաշը խավֆ էթմէսիյլէ, 'ասքէրէ՝ էնիպ անլէրին իչլէրինտէն անը գափրպ՝ գալ'այա կէթիրմէլէրինի էմր էթտի,
11 Վ Է էթհէսի կէճէ Բապպ անըն եանընտա տուբուրպ՝ Էյ փավլոս, ճէսուր օլ, զիրա Եէրուշալիմտէ պէնիմ հազգըմտա շէհատէթ էթտիյին կիպի, Բօմնտա տախի էօյլէ շէհատէթ էթմէլիսին՝ տէտի,
12 Վ Է կիւնտիւզ օլտըգտա՝ Եէհուտիլէրտէն պա'զընը իթթիֆագ էտէրէք, փավլոսը էօլտիւրմէյինճէ պիր շէյ եէյիպ իչմէյէճէյիզ՝ տէյիւ քէնտիլէրինի լա'-
13 նէթ ալթընա գօտըլար, Վ Է պու անա իլէ իթթի-
14 ֆագ էտէնլէր գըրգ քիշիտէն զիյատտ իտի, Վ Է պուննլար պաշ քեահինլէրին վէ իխթիյարլարըն եանընա կիւտիպ՝ փավլոսը էօլտիւրմէյինճէ հիչ պիր շէյ թաթմայաճաղըզ՝ տէյիւ քէնտի քէնտիմիզի 'ազիմ
15 լա'նէթ ալթընա գօտըգ. Վ Է շիմտի սէզ միլլէթ մէճլիսի իլէ պէրապէր անըն հազգընտա օլան շէյլէրի զիյատտ սիդգաթլէ թէֆթիշ էթմէք պէհանէսիյլէ եարըն եանընըզտա աշաղը կէթիրսին՝ տէյիւ պէն պաշըյա խապէր վէրինիգ. պիգ տախի օ վասըլ օլմազտան էվվէլ՝ անը էօլտիւրմէյէ հազգը իզ՝
16 տէտիլէր, Ամմա փավլոսըն հէմշիրէ զատէսի պուհիլէյի իշիթմէքլէ, վարըպ գալ'այա կիրէրէք փավ-
17 լոսա խապէր վէրտի. փավլոս տախի նիւզ պաշըլարընը պիրինի եանընա չաղըրըպ՝ Պու ճիվանը պին պաշըյա կէօթիւր, զիրա անա պիր իֆտաէսի վար տըր՝
18 տէտի, Օլ տախի անը ալըպ պին պաշըյա կէօթիւ-

բերեք՝ Մահպուսա փաղեսս պէնի չաղբրըզ՝ պու ճի-
վանդն սանա իֆսահէսի օլորդը իչուն, եանընա կէ-
49 թերմէքդիկիմի բէճա էյլէսի՝ տէսի. Պին պաշը
տախի անը էլինտէն թուրթուզ թէնհա պիր մահա-
լէ չէքիլիպ՝ Պանա իֆսահէ էահէճկին նէ՞ տիր՝ տէ-
20 յիւ սու՞ալ էյլէսի։ Օլ տախի՝ ԵհովատիլէրԸ փաղ-
լօսըն հադդընտա տահա տիգդաթլէ պիր շէյ թէֆ-
թիշ էթմէք պէհանէսկյլէ, անը եարըն միլլեթ մէճ-
լիսինէ էնտերէսին՝ տէյիւ սանա բէճա էթմէկյէ իթ-
21 թիֆագ էթտիլէր. Ամմա սէն անդրէ բաղի օլմա-
յտասըն. դևրա պունդտրտան՝ անը էօլտիւրմէկյինճէ
էհյիպ իչմէմկյէ քէնտիլէրինի յա՝նէթ ալթընա գօ-
մուշ դրրգտան զևյտասե սահէմ՝ անը փուսուտա
պէքդէյօրլար. Վէ շիմոի հաղըր պուդրնտարագ, սէ-
22 նին էմրինէ միւնթազըր արրլար՝ տէսի։ Իմոի պին
պաշը օլ ճիվանէ՝ Պու շէյլէրի պանա պէյտն էթ-
տիյինի քիմսէյէ սէօյլէմի՝ տէյիւ Թէննպիհ էթտիք-
տէն օսնկրա, անը սալը վէրտի։
23 Վէ եիւզ պաշըդտրտան իքի քիշի չաղըրըզ՝ կէ-
ճէ սա՝ատ իւչսահ Գայսէրիկէյէ կիլթմէք իւզրէ, ի-
քի եիւզ փիյասահ վէ նէթմիշ սուվարի վէ իքի եիւզ
24 մըղրադդը հազըրլայընըզ. Վէ փաղլօսը պինտիրիպ
սէլամէթյէ վարի Ֆէլիքսէ կէօթիւրմէկյէրի իչուն,
25 Հայվանլար տախի Թէտարիք էտինիզ՝ տէսի։ Վէ
26 պէր վէճհ ի սաթի պիր մէքթուպ եազտը։ Գյաուռ-
տէօս Լիսիաս՝ տէվէլթդտս վարի Ֆէլիքսէ սէլամ է-
27 սէր։ Պու տահէմ ԵհովատիլԸր թարաֆընտան թու-
թուրտպ էօլտիւրիւլմէք իւզրէ իքէն, Րօմալը օլոր-
դընը էգյրէնտիյինտէ, ՚սաքեր իլէ ևէթիշիպ անը
28 գուրթարտըմ։ Վէ անդն հադդընտա էթտիքէրէ

շիքեայէթին սէպէպինի անկլամագ մագսատիկյէ ա-
29 նը անդրէրին միլլեթ մէճլիսինէ էնտերսիկյմտնէ, Գաթ-
լէ եա զինճիրէ միւսթահագդ պիր ճիւրմիւ օլմա-
յընչ՝ անճագ քէնտի շէրի՚աթլարընա միւթա՚ալլիգ
մէսէլէկէրտէն տօլայը անտէն շիքեայէթ օլուշնորդը-
30 նը անկլատըմ. Վէ ԵհովատիլէրԸն պու տահէմ հի-
լէ թէրթիպ էահէճէքլէրի պանա իսպաթ օլուշնմադ-
լէ, անը տէր հալ սանա կէօնտէրտիմ, Վէ միւս-
տա՚իլէրէ տախի անդն ՚ալէյհինտէ օլան նէհանէկէրի
սէնին հուզուրընտա իֆսահէ էթմէկէրինի էմր էթ-
տիմ. ՚Ափիյէթտահ օլուշնդը։
31 Օլ վագթի ՚ատրէրկէր քէնտիլէրէ էմր օլուշնորդը
վէճհ իւզրէ, փաղլօսը ալդպ կէճէկէյնն Անթիփատ-
32 բիսէ կէօթիւրտիւքտէն սօնկրա, էրթէհի կիւն ա-
նդն իլէ պէրաբէր կիլթմէք իչուն, սուվարիկէրի
33 պրտաղդպ՝ գա՚ալյա ՚ավտէթ էթտիկէր։ Պուշնլար տա-
խի Գայսէրիկէյէ վասրէ օլուպ մէքթուպը վարիյէ
թէսլիմ իլէ փաղլօսը տախի անտա թագտիմ էթտի-
34 կէր։ Վարի տախի ԴէՒՐՈՒԴը օգուշյուպ գանդը էյա-
կէթտէն օլորդընդը սու՞ալ էթտի. Վէ Գիլիգիատան
օլորդընդը անկլամադկէ, Միւտտա՚իլէրին տախի կէ-
տիքտէ սէնի տինկկէրիմ՝ տէյիպ, Հէրօտէսին սէ-
րայընտա հրքիգ օլուշնմասընը էմր էթտի։

ՊԱՊ 24

1 Վէ պէշ կիւնտէն սօնկրա՝ քահնին ի ա՚զամ Հա-
նանիա, իխթիյարլար վէ Թէրթուլլօս Նոմիկոս պիր
խաթիպ բէճագատթընտա պուդրնտարագ՝ էնտի. Վէ
պունդար փաղլօսըն ՚ալէյհինտէ վարիյէ շիքեայէթ
2 էթտիկէր։ Օլ տախի չաղըրդտրգտա, Թէրթուլլօս

լեթեհեամ պաշտպանել՝ Էյ տեվլեթլոս Ֆելիքս, պիտ
սէնին վասրեհանդլե չօգ սելամեթե նա՛խ օլորդըմդ
հալտե, վէ սէնին Թեսալոնիկեացի պու միլլեթին ուժուրը
3 Թանդըմ օլուհնորդընտան, Հէր գիման վէ մեքեանտա
4 քեմալ ի Թեշեքքիւր իլե գապուլ եաերիզ։ Լաքին
սէնի գիյաեե Թա՛ճիզ եթմեմեքլիյիմ իչուն, բէճա
5 եաերիմ՝ պիտի լոեթֆէն պիր աղ տինկլեյեսին։ Զի-
րա պիտ պու տաեմին եվլ ի ֆեեատա, վէ տիւնեա-
տա օլան ճիւմլե եեհուտիլեր արասընտա ակեպէ ի
իեհեիլալ, վէ Նասրանի ֆերգասընըն պիր բէ՛իսի
6 օլորդընը պուլորդ։ Վէ հաեթեա հեյքելի պիտի նա-
փաք եթմեյե չալըշորդընտա, անը Թուեթորդ վէ
քենտի շերի՛աեթըմըզ միճիպլինճէ մուհաքեմե եթ-
7 մեք իսեթետիք իսե տե, Պին պաշը Լիսիաս եեթի-
8 շիպ՝ ճեպր ի 'ազիմլե էլիմիզտեն ալարագ, Միւս-
տա'իլերինին սէնին Թարաֆընա կելմեյերինի եմր
եթտի. սէն տաեխ իսեթինեթագ եթմեքլե՝ անը իեթ-
Թիհամ եթտիյիմիզ շեյլերին ճիւմլեսինե վազըֆ
9 օլա պիտիրսին՝ տեսի. եեհուտիլեր տաեխ՝ Պու շեյ-
լեր պեզյլե տիր՝ տեյերէք մուվաֆֆաղաթ եթտիլեր։
10 Փավլոս տաեխ, վալինին՝ Սեզյլե տեյիս քենտի-
սինե իշարեթե էյլեմեսինին իւղերինե, իրաս ը ճե-
վապ եաերէք տեսի քի՝ Զօգ սէնեէտէն պերու սե-
նին պու միլլեթին հաքիմի օլորդընը պիտիսիյիմ
տէն, պաննա միեթա'ալիզ շեյլերե քեմալ ի խոշ-
11 նուտիյլե իսպաթ ը պերա՛եթ եաերիմ. Զիհնըն
պէն 'իպաաեթե եթմեք իչուն եերուշալիմե չըգա-
լըտան պերու օն իրի կիւնտէն զիյաեե օլմաորդը-
12 նա վազըֆ օլա պիտիրսին։ Վէ պէնի նե հեյքել-
տե, նե սինաղոգլարտա, նե տե շեհրտե պիր քիմ

սե իլե միւպահեսե եթմէքտե եաիսօտ խալդը պա-
13 շընա թօփլանմագտա պուլորլար։ Վէ շիմոի պէնի
եթեհեամ եթտիքլերի շեյլերին իսպաթընա գա-
14 տիր տեյիլէր տիր։ Ամմա սանա պունու իդրար է-
աերիմ քի՝ պունլարըն ֆերգա տետիքլերի Թարիգ
միճիպլինճէ, Թեվրաթ իլե ֆեյղամպերլերտե մու-
հարրեր օլան շեյլերին ճիւմլեսինե իման եաերէք,
15 եճաատըմըն Ալլահընա 'իպաաեթե եաերիմ. Վէ
քենտիլերին տաեխ միւնեթազըր օլորգլորը միւսիլ-
լիս, կերէք սալիհլերին վէ կերէք ֆասըգլարըն եմ
վաեթտան գըյամ եաեճէքլերինի Ալլահտան իւմիտ
16 եաերիմ։ Պունա պինա՛են հեր վագըթ Ալլահըն վէ
քինանընն գըթընտա զամիր ի խալիսե մալիք օլմագ-
17 լըդա ճէհտ եաերիմ։ Վէ խայլի սէնե միւրուեինտեն
սօնկրա՝ միլլեթիմե սատագա վէ Աւետ Թադոս
18 մելեր Թադոսիմ եթմէք իչուն կելտիմ. Վէ պու-
օրըտտա պա'զը Աստալը եեհուտիլեր պէնի հեյքել-
տե քեսրեթի ի խալգ եաիսօտ վէրլիլէ իլե օլմայըզ՝
19 ամմա Թաեհիիր օլունմըշ պուլորլար։ Վէ պուն-
լար 'ալեյհիմե պիր տեյեճէքլերի օլսայը, Հուզու-
20 րընա կելիպ շիքեյեթե եթմելի խալդը։ Եաիսօտ պու
հաղըր պուլունանլար՝ պէնիմ արալարընտա տու-
րուպ՝ պէն պու կիւն սիզին Թարաֆընըզտան գը-
յամեթ իւլ եմնաեթտան տօլայը մուհաքեմե օլու-
21 նույօրըմ՝ տեյիս, Նիտա եթտիյիմ պու պիր սե-
տտաան զայրե, միլլեթ մեճլիսի հուզուրընտա ի-
քէն, պէնտե նէ գապահամ պուլտըգլարընը սեյ-
22 լեսինլեր։ Վէ Ֆելիքս [պու շեյլերի իշիթտիյինտե]
պու Թարիգ հագգընտա մա'լումաթ ը քեմալիյեսի
օլորդընտան, Պին պաշը Լիսիաս էնտիյի զեման տա'-

վանըզը թահդիդ էաէրիմ՝ աէյիպ, անլէրի վադթ ը
23 ախերէ թա'լիզ էյլէտի։ վէ փավլոսը թահթ ը մուհաֆազասընա ալըզ՝ անա միւսա'առէ վէրմէքլէ, անըն ասօթլարընտան քէնտինէ խըտմէթ էթմէք էախօտ եանընա կէլմէքտէն քիմսէյի մէն՝ էթմէմէսինի էիւզ պաշըյա թէնպիհ էթտի։

24 վէ պիր գաչ կիւն ասնկրա Ֆելիքս եէհուտի պուլունան զէվճէսի Տրուսիլլա իլէ կէլիպ՝ փավլոսը կէթիրտէրէք, անը Քրիստոսա օլան իման խուսու-
25 սընտա տինկլէտի։ Օվ տախի սալահ վէ զապթ ը նէգճա վէ կէլէճէք ճէզատան պահս էտէր իքէն, Ֆելիքս զէյտաէսկէյլէ գօրգուզ՝ Շիմտիկիք կիթ, վագթըմ օլուրսա սէնի էինէ չաղըրըրըմ՝ տէյիւ ճէվապ
26 վէրտի։ Պունտունլէ պէրապէր փավլոսըն թարաֆընտան, [սալը վէրիլմէսի իչիւն] քէնտինէ ադչէ վէրիլիր մէ՞մէլիյլէ՝ անը չօգ տէֆ՚ա կէթիրտիպ ա-
27 նըն իլէ սէօյլէշէր իտի։ Լաբին իքի սէնէ թէմամ օլորգտա՝ Ֆելիքսին եէրինէ փօրքիօս Ֆեսթօս նասպ օլունուզ, Ֆելիքս՝ Եէհուտիլէրին խաթրընը խոշ էթմէք մագսատիյլէ՝ փավլոսը մահպուս պրագտը։

ՊԱՊ 25

1 Իմսի Ֆեսթօս վիլայէթէ վասըլ օլուզ, իւչ կիւն
2 սոնկրա Գայսէրիյէտէն Եէրուշալիմէ չըգտը. վէ քեահնին ի ա'զամ իլէ Եէհուտիլէրին միւ'թէպէրանը փավլոսընն 'ալէյհինտէ շիքայէթ էտիպ՝ րէճա էտէ-
3 րէք, Եէրուշալիմէ անըն ճէլպի իչիւն միւսա'առէ թալէպ էյլէտիլէր. քէնտիլէր խէ անը էանա ի րահտէ էօլտիւրմէք իչիւն տուզագ գուրայօրլար իտի։
4 Լաբին Ֆեսթօս ճէվապէն՝ փավլոս Գայսէրիյէտէ

թահթ ը մուհաֆազատա պուլունուզ, քէնտիսի տախի եագընլարտա օրայա կիտէճէյինի պէյան է-
5 տէրէք՝ Այրանրդտան միւգթէտիր օլանլար պէնիմ իլէ պէրապէր էնիպ, օվ տաէմտէ պիր գապահաթ-
6 վար իսէ, անը իթթիհամ էթսինլէր՝ տէտի։ Վէ եանլարընտա օն կիւնտէն զիյատէ էյլէնտիքտէն սոնկրա Գայսէրիյէյէ էնտի. վէ էրթեսի կիւն մահքեմէտէ օթուրուզ՝ փավլոսըն կէթիրիլմէսինի էմր
7 էյլէտի։ Օվ տախի կէլտիյինտէ, Եէրուշալիմտէն էնէն Եէհուտիլէր էթրաֆընտա տուրուպ՝ փավլոսըն 'ալէյհինտէ իսպաթընա գատիր օլմատըգլարը
8 չօդ վէ աղըր շիքայէթլէր էթտիլէր իսէ տէ, *Օվ տախի՝ պէն նէ Եէհուտիլէրին շէրի'աթընա վէ նէ հէյքէլէ վէ նէ տէ Գայսէրէ գարշը պիր ճինայէթ
9 պուլունտում՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի. Լաբին Ֆեսթօս Եէհուտիլէրին խաթրընը խոշ էթմէք մագսատիյլէ, փավլոսա ճէվապ վէրիպ՝ Սէն Եէրուշալիմէ չըգըպ պու շէյլէր իչիւն պէնիմ հուզուրումտա օրա-
10 տա մուհաքէմէ օլմագ իսթէ՞ր մի սէն՝ տէտի։ Փավլոս տախի՝ պէն Գայսէրին մահքեմէսինտէ տուրույօրում. պուրատա մուհաքէմէ օլունմագլըղըմ կէրէք տիր. սէնին տախի փէք էյի պիլտիյին կիպի՝
11 Եէհուտիլէրէ հիչ պիր հագգսըզլըղ էթմէտիմ։ Զիրա էյէր հագգսըզլըղ վէ գաթլէ միւսթահագգ պիր շէյ իչէմիշ իսէմ, էօլմէքտէն իմթինա՝ էթմէմ. ամմա էյէր պունլարըն 'ալէյհիմտէ շիքայէթ էթտիքլէրի շէյլէրին ասլ էօգ իսէ, հիչ պիր քիմսէ պէնի անլէրէ թէսլիմ էտէմէզ. Գայսէրէ բէՔ՝ ի

* Պ՚ՂԸԸ փավլոս

12 տա'վա էաէբիմ՝ տէաի ։ Օ՛ զէման ֆէսթօս մէճլիս
իլէ միւզաքէրէ էթուիքատէն սօնկրա , Գայսէրէ բէֆ'ի
տա'վա էթուին , Գայսէրէ կիտէճէքսին՝ տէյիւ ճէ-
վապ վէրտի ։

13 Վ՛է պիր գաչ կիւն միւրուբինատէն սօնկրա , ֆէս-
թօսը թէզրիք էթմէք իւզրէ՝ Ա՛զրիփաս մէլիք իլէ
14 պէրնիգէ Գայսէրիյէյէ վասըլ օլտու ։ Վ՛է օրատա
պիր չօգ կիւնլէր էյլէնտիքլէրինտէ , ֆէսթօս փավ-
լոսըն մատաէոսինի մէլիյէ իֆատէ էտիպ տէտի քի՝
ֆէլիքսին մահպուս պրազաղը պիր ատէմ վար տըր ։
15 Պու ատէմին հադդընտա՝ պէն Եէրուշալիմտէ իքէն
Եհուտիլէրին պաշ քահինլէրի իլէ իսթիյարլարը
անտէն տօլայը պանա 'արզ ը շիքեայէթ էտիպ՝ ա-
16 նըն 'ալէյհինտէ հիւքմ թահդիզ էթտիլէր ։ Պէն տա-
խի՝ Միւտտա'ի 'ալէյհ՝ միւտտա'իլէր իլէ բու պէ
րու պուլուշնուպ՝ շիքեայէթլէրինտէն իսպաթ ը պէ-
րա'էթ էթմէյէ միւսա'ատէ օլմայընճա , պիր քիմ
սէյի գաթլէ թէզիլիմ էթմէք Իօմնալըլարըն 'ատէթի
17 տէյիլ տիր՝ տէյիւ անլէրէ ճէվապ վէրտիմ ։ Պու-
նունա իւզէրինէ անլէր պուրայա գէնէմ էյէ վասըլ օլ-
մըզդըլարընտա , պիլտա թէ էխխիւբ էրթէսի կիւն մահ-
քէմէտէ օթուրուպ՝ օլ ատէմին կէթիրիլմէսինի էմր
18 էթտիմ ։ Վ՛է միւտտա'իլէրի հուզուրտա անըն հադ-
դընտա պէնիմ դըյաս էթուիյիմ պիր շիքեայէթ
19 էթմէտիլէր ։ Ֆագաթ քէնահ ուիյանէթլէրինէ վէ
փավլոսըն՝ Տիրի տիր՝ ատէտիյի Յիսուս Նամընտա
միւթէվէֆֆա պիր քիմսէյէ տա'իր անըն 'ալէյ-
20 հինտէ պա'զը մէսէլէլէրի վար իտի ։ Վ՛է պէն պու
մէսէլէնին հալլընտա թէրէտտիւտ էթուիյիմտէն ,
քէնահսինէ՝ Եէրուշալիմէ կիտիպ պու շէհիրտէն

տօլայը օրատա մուհաքէմէ օլմազ իսթէ՞ր մի սէն՝
21 տէտիմ ։ Վ՛է լուքին փավլոս Ա՛վգոսթոսըն հիւքմիւ-
նէ պրաղրըմազ իւզրէ , բէֆ'ի տա'վա էթուիյինատէ ,
պէն անը Գայսէրէ կէօնատէրինճէյէ տէկին հըքզ օ-
22 լունմասընը էմր էթտիմ ։ Վ՛է Ա՛զրիփաս ֆէսթօ-
սա՝ պէն քէնահիմ տահի պու տա'իմի տինկէմէյէ
որզու էտիյօրըմ՝ տէտիքտէ , Եարըն անը տինկէր-
սին՝ տէտի ։

23 Էրթէսի կիւն Ա՛զրիփաս իլէ պէրնիգէ քէմալ ի
իհթիշամիէ կէլիպ՝ պէն պաշըլար վէ շէհրին բիճալ ը
քիպարը իլէ պէրապէր տիվանխանէյէ կիրտիքտէն
սօնկրա , ֆէսթօսըն էմրի իւզէրինէ փավլոս կէթի-
24 րիլտի ։ Վ՛է ֆէսթօս տէտի քի՝ Էյ մէլիք Ա՛զրիփ-
փաս , վէ պիղնիմ իլէ հազրը պուլունան ճիւմլէ բի-
ճալ , պունու կէօրիյօրսընըզ , Եհուտիլէրին պիւ-
թիւն ճիւմհուրը Եէրուշալիմտէ վէ պուրատա հա-
նըմա կէլիպ , պունուն հադդընտա՝ Աըթըզ սաղ
գալմասը ճա'իզ տէյիլ տիր՝ տէյիւ չաղըրըրլար ի-
25 տի ։ Լ՛ակին պէն անըն գաթլէ միւսթահագ պիր
շէյ էթմէտիյինի անկլայըպ , քէնահսի տահի Ա՛վ
գոսթոսա րէֆ'ի տա'վա էթուիյինատէն՝ անը կէօնտէր-
26 մէյէ հիւքմ էթտիմ ։ Ամմա անըն հադդընտա է-
ֆէնահիմիզէ եազաճագ պիր թահդիդ օլունմըշ շէ-
յիմ օլմատըղընտան , անը սիզին հուզուրընըզդա վէ
պախուսուսա , Էյ մէլիք Ա՛գրիփաս , սէնին հուզու-
րընա կէթիրտիմ , թա քի իսթինթաղ օլունտըգտան
27 սօնկրա , պիր եազաճաղըմ օլա ։ Զիրա պիր մահ-
պուս կէօնտէրիպ՝ 'ալէյհինտէ օլան շիքեայէթլէրի
տահի պէյան էթմէմէք պանա նամա'գուլ կէօրիւ-
նիւր ։

ՊԱՊ 26

1 Վ Ե Աղրիփփաս փավլօսա՝ ԲԷնտին իչիւն սէյլէ-
մէյէ սանա իղն վար՝ սէտիքտէ, փավլօս էլինի ու-
2 զատըպ իսպաթ ը պերա՞էթ էյլէյէրէք, էյ մէլիք
Աղրիփփաս, ԵԷհուտիլէր Թարաֆընտան շիքայէթ
օլունտըղըմ շէյլէրին ճիւմլէսի հագգընտա, պու
կիւն սէնին հուզուրընտա իսպաթ ը պերա՞էթ է-
տէճէյիմտէն քէնտիմի պահթեար 'ատա էտէրիմ։
3 Խուսուսա քի ԵԷհուտիլէրին ճէմի' ի այնիլէրի իլէ
մէսէլէլէրինէ վագըճ սըն. պու սէպէպտէն պէնի
4 սապը իլէ տինկլէմէնիզի բէճա էտէրիմ։ Իպթիտա-
տէն Եէրուշալիմտէ միլլէթիմին արասընտա սէպա-
վէթիմտէն պէրու նասըլ հաշտարըղըմը ԵԷհուտիլէ-
5 րին ճիւմլէսի պիլիրլէր։ Զիւնքի (շէհատէթ էթմէք
իսթէրլէր իսկ) տինիմիզին էն տիգգաթլը ֆըրգա-
սընա կէօրէ ֆէրիսի հաշտարըղըմը էվվէլտէն պէրու
6 պիլիրլէր։ Վէ պէն շիմտի Ալլահ Թարաֆընտան
էճտատըմըզա վէհիւկով, ծն իքի սրպթըմըզըն տախ
կէճէ կիւնտիւզ տէվամ իւզրէ 'իպատէթ էտէրէք
նա՞իլ օլմադա իւմիտ էթմէքտէ օլարդլարը վա'տըն
7 իւմիտի իչիւն մուհաքէմէ օլունմադ իւզրէ տուրուս
յօրըմ. Պէն օլ իւմիտ իչիւն ԵԷհուտիլէր Թարա-
ֆընտան շիքայէթ օլունույօրըմ, էյ մէլիք Աղրիփ-
8 փաս։ Ալլահըն էմիլտիը իհնա էյլէմէսի նի՞չիւն 'ին-
9 տինիզտէ իննանըրմադ շէյ 'ատա օլունուր։ Վ ագը'ա
պէն քէնտիմ Նազարէթլի Յիսուսըն իսմինէ մուխա-
լիֆ փէք չօգ շէյլէր էթմէք պահա վաճիպ իտիյի
10 զաննընտա իտիմ։ Պունու տախ Եէրուշալիմտէ իճ-
րա էտիպ՝ պաշ քահինլէրտէն Թավտիյէ ալարագ,

մուգաատէալէրտէն նիչէլէրինի մահպէտլէրտէ հապս
էտիպ՝ գաթլ օլունտըղլարընտա պէն տախի բէյ
11 վէրտիմ։ Վէ ճիւմլէ սինագոգլարտա չօգ տէֆ'ա
տնլէրի Թա'զիպ էտիպ՝ քիւֆր էթմէյէ իճպար է-
տէր իտիմ. վէ 'ալէյհլերինէ ղայէթլէ հիտտէթլէնէ-
բէք՝ Թա էճնէպի շէհրլէրէ տախի Թէ'ատի էտէր
12 իտիմ։ Վէ պու սըրատա պաշ քահինլէր Թարա-
ֆընտան վէքիլ Թավտիյէ վէ մէ'մուրիյէթլէ Տըմըշ-
13 գա տախի կիւտէր իքէն, էյ մէլիք, էմնա ի րահատ
էօյլէ վագթը՝ սէմտատան պէնիմ վէ եօլտաշլարըմըն
էթրաֆընտա կիւնէշլի զիյասընտան 'ազիմ պիր նուր
14 լէմ'ան էթմիշ կէօրտիմ։ Վէ ճիւմլէմիզ եէրէ
սիւշիւա՝ 'իպրանի լիսանընտա, էյ Սաուլ, Սաուլ,
պանա նի՞չիւն Թէ'ատի էտիյօրսուն. սանա իւկսէ-
տէրէկէրէ գարշը տէփմէք կիւճ տիր՝ տէյիւ պանա
15 տէյէն պիր սէտա իչիթտիմ։ Պէն տախի՝ Իֆէնտի,
սէն քի՞մ սին՝ տէտիյիմտէ, Պէն սէնին Թէ'ատի
16 էթտիյին Յիսուս իմ։ Լաքին գալգ, պյագ իւզէրի
տուր. զիրա կէօրտիւյիւն վէ սանա կէօրիւնէճէյիմ
շէյլէրէ սէնի մէ'մուր վէ շահիտ Թա'նին էթմէք ի-
17 չիւն, սանա կէօրիւնիւպ՝ Սէնի պու գավմտան վէ
18 Թա'իֆէլէրտէն գուրԹարաճաղըմ, վէ պանա ի-
ման էթտէյէրէյիլէ, կիւնահլարըն 'ափվընա վէ մու-
գատաէալէր արասընտա նասիպէ նա՞իլ օլմալարը
իչիւն, կէօզլէրինի աչըպ զուլմէթտէն նուրա, վէ
Շէյթանըն Թէսալլիւթիւնտէն Ալլահա բիւճու' էթ-
միրմէք իւզրէ՝ սէնի շիմտի անլէրէ իրսալ էտէրիմ՝
19 տէտի։ Պինա՞էն 'ալէյհ, էյ մէլիք Աղրիփփաս, սէ-
20 մավի րույայա էթ'աթսըզ օլմադըմ. Ֆագաթ
Թէվվէլ էտիպ Ալլահա բիւճու' իլէ Թէվվէյէյ լա՞իգ

'ամելլեր իշլեմելերի իչիւն՝ եվվելա Տըմըշգըն վէ գո'-
փեհո՝ նէրուշալիմին եհալիսինէ վէ պիւթիւն նէ-
հուսէյէ տէյարընա վէ թա'իֆելերէ վա'զ էթտիմ։
21 Պու ասպէպլերտէն նէհուսէյէր պէնի հէյքելտէ
22 Թուէթուպ՝ գաթլիմ սայ՝ էթտիլեր։ Նիհայէթ Ա-
լահըն 'ալեյնա մագֆար օլարագ պու կիւնէ տէկին
պագի իմ, վէ քիւչիւյէ վէ պէյիւյէ չէհաատէթ է-
տերէք, փէյղամպերլերին վէ Մուհամմէտին վազը՝ օլա-
23 ճաղընը խասպէր էթտիքլերի չէյլերտէն, նա'նի Մէ-
սիհին ելէմ չէքէճէյի, վէ էմմաթտան էն եվվել
գէյամ էտիպ՝ գավմա վէ թա'իֆելերէ նուր թէպ-
շիր էտէճէյինտէն մա'տա հիչ պիր շէյ սէյրլէտիյիմ
եօգ ապը՝ տէտի։
24 Վէ իսպաթ ը պէրա'էթլե պու շէյլերի սէյրլե-
տիյինտէ, Ֆէսթիօս պիւլէննա ավազլէ՝ Իյի փավլօս,
չըլըրըյօրսըն. չօգ օգումագլըզ սէնի տէլիլիյէ
25 տիւչար էտիյօր՝ տէտի։ Օլ տախի, Իյի տէվլեթլու
Ֆէսթիօս, չըլըրմայօրըմ, ամմա Հագիգաթ վէ
26 'ագլ ի սէնիմ սէօզլերի սէյրլէյօրըմ։ Զիրա մէլիք
պու շէյլերէ վագըֆ օլմաղլէ, Հուզուրընտա ճէսու-
բանէ սէյրլէյօրըմ, չինքի պու շէյ պիր քէօշէտէ
վագը՝ օլմատըղընտան, դըյտա էտէրիմ քի պու շէյ-
27 լերին հիչ պիրի պիլէ անա կիմլե տէյիլ տիր։ Իյի
մէլիք Ագրիփփա, փէյղամպէրլերէ ինանը՞ր մը սըն.
28 ինանատըղընը պիլերիմ՝ տէտի։ Վէ Ագրիփփա փավ-
լօսա՝ Պէնի Խրիսթիյան օլմաղա ճիւզի իգնա՝ է-
29 տիյօրսըն՝ տէտի։ Փավլօս տախի՝ Ֆէաշքի Ալլահ
վերէյտաի, ճիւզի վէ քիւլլի, եալընըզ սէն տէյիլ,
պէլքի պու կիւն պէնի տինլէյէնլերին ճիւմլէսի
տախի, շու պէնալերտէն մա'տա, հէման պէնիմ
օլտըղըմ կիպի օլայըտըյար՝ տէտի։

30 Վէ [պուռնու սէօյլէտիյի կիպի] մէլիք իլէ վալի
վէ Պէրնիգէ վէ անլեր իլէ պէրապեր օթուրանլար
31 գալգտըլար։ Վէ պիր թա'արաֆա չէքիլտիքլերինտէ
պիրի պիրի իլէ՝ Պու ատամ գաթլէ նա պէնալերէ
միւսթահագդ հիչ պիր շէյ իշլեմիյօր՝ տէյիւ սէօյ-
32 լէշիրլեր իտի։ Ագրիփփաս տախի Ֆէսթիօսա՝ Պու
ատամ Գայսէրէ բէֆ՝ ի տա'վա էթմէմիշ օլսայըտը,
սալը վէրիլէ պիլիր իտի՝ տէտի։

ՊԱՊ 27

4 Վէ պահրէն Իթալիայա կիթմէմիզ մուգադդարէր
օլընգտա, փավլօսը վէ տիկէր պա'զը մահպուսլարը
Ավգուսթօս Թաղուբընէն Եուլիօս նամ պիր էիւզ
2 պաշընտա Թէսալիմ էթտիլեր։ Վէ Ասիա թա'արաֆ-
լարընտան կիթմէգ իւզրէ, Իսրէմիթլի պիր կէմիյէ
պինիպ վէ Սէլանիքտէն օլան Մագէտոնիալը Արիս-
թարխօս պիրլիմ իլէ պէրապեր օլարագ, աչընըզ՝
3 Իրթէսի կիւն Սայտայա վսսրլ օլընդ. վէ Եուլիօս
փավլօսա ինսանիյէթլե մուա'մէլէ էտէրէք, խոթ-
րահաթ իչիւն տօսթլարընէն կանընա կիթմէսինէ
4 րուխսաթ վէրտի։ Վէ օրատան աչընըզ՝ բիւգյէտար
մէհալիճի օլմաղլէ, Գրպրըսըն ալթ թա'արաֆընտան
5 կէչիպ՝ Գիլիգիա վէ Փամֆիլիա տէնիզլինին օթա-
սընտան միւրուր էտէրէք, Լիգիատա վագը՝ Մի-
6 րայա կէլտիք։ Վէ էիւզ պաշը օրատա Իթալիայա
կիտէճէք Իսքէնտերիյէլի պիր կէմի պուլտը, պիզի
7 անա պինդիրտի։ Վէ պիր չօգ կիւնլեր աղըր աղըր
կիտիպ կիւճ իլէ Գնիտօսըն գուբալինէ էէթիչմէյ-
միզտէ բիւգյէտար պիզի պրագմատըղընտան Գիրի-
տին ալթ թա'արաֆընտան Սալմոնա էօնիւնտէն կի-

8 տերէք, Անը կիւճ իլէ կեչիպ, կիւզել լիմանլար տէնիլէն պիր մահալէ կելտիք. պուննուն գուրպինտէ
Լասայա նամ պիր շէհր վար իտի։
9 Վ'է խայլի զէման միւրուր էթտիքտէն սօնկրա, օրուճ վագթը հալա կեչմիշ օլտըղընտան, արթըգ տէնիզ սեֆէրի մուխաթարալը օլմադըլէ, փավլօս
10 անլէրէ նասիհաթ էտիպ, Էյ ատէմլէր, պու տէնիզ սեֆէրինին եալընըզ եիւքէ վէ կեմիյէ տէյիլ, պելքի քէնտի ճանլարըմընդա տախի մէշագգաթլը վէ
11 չօգ զարարլը օլաճաղընը կէօրիւյօրում՝ տէտի։ Ամմա եիւզ պաշը կեմինին բ'իտի իլէ ատհիպլինէ փավ-
12 լօսըն սեօզլէրինտէն զիյատէ ի'թիմատ էթտի։ Վ'է օլ լիման գըշլամագ իչուն միւնասիպ օլմատըղընտան, էքսէրիսի՝ Գիրիտին ճէնուպա վէ զարպ ի շիմալա պագան Ֆինիգա լիմանընա գըշլամագ իչուն վասըլ օլա պիլտիրիպ՝ տէյիւ օրատան տախի աչըլը
13 մագլըդա բէյ վէրտիլէր։ Վ'է պիր հավաշ լօտօս էսիպ՝ մագսէտլէրինէ էրտիլէր զաննըյըլէ, գալգըպ
14 Գիրիտին գըյըսընտան կէչիյօրլար իտի։ Ամմա պիր ազտան սօնկրա անա գարշը Էվրօգլիտօն տէնիզլէն
15 պիր շէտիտ բիւգիւտար զուհուր էթտիքլէ, կեմի պիրտէն գափըլըպ՝ օրտայա կիտէմէտիյինտէն, անը
16 քէնտի հալինէ պրաղըպ՝ սիւրիւքլէնիյօր իտիք։ Վ'է Գլաուտա նամ պիր քիւչիւք ատանըն ալթընա սը-
ղընարագ, ատանտալը կիւճ իլէ զապթ էթմէյէ միւգ-
17 թէտիր օլուպ իչէրի ալտըգտան սօնկրա, Զարէլէր գուլլանարագ՝ կեմիյի ալթընտան գուշաթտըլար. վէ սըղա տիւշմէք գօրգուսըյլէ եէլքէնի էնտիրիպ
18 էօյլէ սիւրիւքլէնիրլէր իտի։ Վ'է շիտաէթլի փուրթունատա պուլունադըղմըզտան, էրթէսի կիւն եիւ-

19 քիւ տէնիզէ աթտըլար։ Վ'է իւչիւնճիւ կիւնտէ քէնտի էլլէրիմիվ իլէ կեմինին թագըմլարընը աթ-
20 տըգ։ Վ'է Նիչէ կիւնլէր կիւնէշ եախօտ երլտըղլար կէօրիւնմէյիպ՝ շէտիտ ֆուրթունա տախի իւզէրի-
միզէ պատմադըլէ, արթըգ նէճաթ պուլմամըզըն իւ-
21 միտի քիւլլիյէն գաթ՝ օլունտու։ Վ'է չօգտան պէ-
րու ած գալմըշ օլմալարընդայէ փավլօս օրթալարընտա տուրուպ՝ Էյ ատէմլէր, ֆիլ վագը՝ պէնիմ սէօյլէ-
մէյիմի տինկէյէրէք, Գիրիտատէն այրըմայրպ՝ պու
մէշագգաթ վէ զարարատան սաղիմ օլմագլըզընըզ
22 կերէք իտի։ Ամմա շիմտի սիզէ նասիհաթ վէրիրիմ քի՝ միւսթէրիհ օլունըզ, զիրա սիզտէն հիչ պիրի թէկէֆֆ օլմայըպ՝ անճագ կեմի ծկնէֆ օլաճագ տըր։
23 Զիրա ատհիպիմ վէ մա'պուտում օլան Ալլահըն մէ-
24 կէյի պու կէճէ եանըմտա տուրուպ՝ Էյ փավլօս, գօրգմա, Գայսէրին հուզուրընտա տուրմագլըզըն լազըմ տըր. վէ իշթէ Ալլահ սէնին իլէ պէրապէր կեմիտէ օլանլարըն ճիւմլէսինի սանա պաղըշլամըշ
25 տըր՝ տէտի։ Պունուն իչուն, Էյ ատէմլէր, միւս-թէրիհ օլունըզ, զիրա հէման պանա սէօյլէնիլտիյի վէճհ իւզրէ վագը՝ օլաճաղընա պէն Ալլահա ի'թի-
26 մատ էտէրիմ. Անճագ պիր ատայա տիւշմէմիվ լա-զըմ տըր՝ տէտի։
27 Վ'է օն տէօրտիւնճիւ կէճէ օլտըգտա՝ Աբրիտա տէնիզլինտէ սիւրիւքլէնմէքտէ իքէն, կէճէնին եա-
ըրտընտա կեմիճիլէր պիր գատայա եագլաշտըգլարը-
28 նը գանն էթտիլէր։ Վ'է իսքէնտիլ աթըպ եիրմի գուլաճ պուլտըլար. վէ պիր ազ իլէրի վարըպ վէ
29 թէքրար աթըպ օն պէշ գուլաճ պուլտըլար։ Վ'է գայտըղդա տիւշմէք գօրգուսըյլէ, գըչտան տէօրթ

լէնկէը աթըզ կիւնահիւզ օլմասընը արզու էթմի-
30 լէը ։ վ֊է կէմճիլէը կէմիտէն գաչմադ մագսէտիյ-
լէ , պաշտան լէնկէրլէը աթմադ պէհանէսիյլէ սան-
31 տալը տէնիղէ էնտիրտիքլէրինտէ , փավլօս եիւզ պա-
շըյա վէ 'ասքէրլէրէ՝ էյէր պուշլար կէմիտէ գալ-
32 մազսա , սիզ նէճաթ պուլամազսընըզ՝ տէտի ։ Օվ
զէման 'ասքէրլէը սանտալն խիլէրինի քէսիպ՝ անը
33 պրագօրլար ։ վ֊է սապահ օլմադ իւզրէ էքէն՝ փավ-
լօս ճիւմլէսինէ թա'ամ էթմէլէրինի ըէճա էտէրէք,
Պու կիւն ան տէօրթ կիւն տիր , պէքլէյիպ՝ հիչ պիր
34 շէյ եէմեյէրէք , ած գալտընըզ . Պու էճլտէն թա-
'ամ էյլէմէնիզի ըէճա էտէրիմ՝ զնրա պու սիզին
նէճաթընըզ իչիւն տիր . չիւնքի պիրինիզին պաշըն-
35 տան պիր գըզ տիւշմէյէճէք տիր՝ տէտի ։ վ֊է պէօյ-
լէ տէյէրէք էքմէք ալըզ քէաֆֆէսինին էօնիւնտէ
Ալլահա շիւքր էթտի , վէ փարէլէյիպ նէմէյէ պաշ-
36 լատը ։ վ֊է ճիւմլէսի միւսթէրիհ օլուպ՝ քէզալնք
37 թա'ամ էթտիլէր ։ վ֊է պիզ կէմիտէ ճիւմլէմիզ
38 նքի նիւզ նէթմիշ ալթը քիշի իտնք ։ վ֊է թա'ամն
տան տօյտրդլարընտա , պու-զատայը տէնիղէ աթա-
բադ , կէմիյի թախֆիֆ էթտիլէր ։

39 վ֊է կիւնահիւզ օլտրգտա՝ օլ եէրի թանըմայըզ ,
ֆագտթ սահիլի օլան պիր քէօրֆէզ կէօրմէլէրիյ-
լէ , էյէր միւմքին օլսւրսա՝ կէմիյի օրայա տէվզ էթ-
40 մէյի միւրսա էթտիլէր ։ վ֊է լէնկէրլէրի քէսիպ տէ-
նիղէ պրագօրլար . վէ տիւմէնլէրին պաղլարընը չէօ-
զիւպ եէյքէնի բիւղկէարա գալտրրարադ , սահիլէ
41 տօղրու կիտիյօրլար իտտ ։ վ֊է նքի թարաֆտան
տէնիղնի գավուշտրդը պիր մահալէ տիւշիւպ՝ կէմի-
յի օթուրթօրլար . վէ պաշը սափլանարադ , գրմիշ-

տանմազ դալըպ՝ գըչ իսկ տալղալարըն շիտտէթին-
42 տէն տաղրըլըյօր իտտ ։ վ֊է մահպուսալարտան պիրի
եիւզիւպ ֆիրար էթմէմէսի իչիւն , 'ասքէրլէր անլէ-
րի գաթլ էթմէյէ մէշվէրէթ էթտիլէր իսկ տէ ,
43 նիւզ պաշը փավլօսը գուրթարմադ խաթէմքլէ ,
անլէրի պու֊նիչէթտէն մէն՝ իլէ , եիւզմէք պիլէն-
44 լէրին էվվէլտա աթըզպ գարայա չըգմալարընը , Պա-
գիլէրի տախի՝ քիմի թախթալար , քիմի տէ կէմի-
նին պա'զը փարչալարը իւզէրինտէ չըգմալարընը էմր
էթտի . վէ պու վէճհլէ ճիւմլէսի սալիմէն գարայա
չըգտրլար ։

ՊԱՊ 28

1 վ֊է սալիմէն չըգտրգլարընտա , օլ տատանըն խա-
2 մի Մալթա իսիյինի անկլատրլար ։ վ֊է պարպար-
լար պիղէ ֆէվզ էլ 'ատէ միւրիւվվէթէ կէօսթէրտի-
լէր , շէօյլէ քի էաղան եաղմուր վէ սօղուգ սէպէ-
պինտէն աթէշ եագըպ ճիւմլէմիպլ գապուլ էթտի-
3 լէր ։ վ֊է փավլօս չօգ չալը տէվշիրիպ աթէշ իւզէ-
րինէ գօտրդընտա , սըճագտան պիր էնկէրէք չըգըպ՝
4 անրն էլինէ եավրշտը ։ վ֊է պարպարլար ճանավարը
անրն էլինտէն սարգըլմըշ կէօրտիւքլէրինտէ , պիրի
պիրինէ՝ Պու տատմ էլպէթթէ գաթիլ օլմալը տրը
քի տէնիղտէն գուրթուլտու իսկ տէ , 'ատալէթ-
5 անը եաշամազա պրագմատը՝ տէրլէր իտտ ։ Օվ տա-
խի ճանավարը աթէշէ սիլքիպ՝ պիր զարար կէօր-
6 մէտի ։ Անլէր անրն շիշէճէյինէ վէ եախօտ անտրզրն
էօլիւ տիւշէճէյինէ պէքլէտիլէր իսկ տէ , պիր չօգ
պէքլէտիքտէն սօնկրա՝ անա պիր զարար օլմատրզը-
նը կէօրտիւքլէրինտէ , զաննալարընտան տէօնիւպ՝ ի-

7 լահ տըը՝ տէտիլէը ։ Վ֊է տատանըն պէօյիւչիւ պուռ֊
լուհան փօպլիօս նամ քիմէանէնին օլ ճիվարլարտա
չէֆթէլիքլէրի պուռլուհմազլէ՝ պիղի գազուռ էտիպ
8 իւչ կիւն միւրիւվվէթլէ միւսաֆիր էյլէտի ։ Վ֊է վա֊
դը՝ օլտու քի փօպլիօսըն փէտէրի հիւմմա իլէ գան֊
լը իսհալէ ԹուԹուլարագ՝ եամմագտա իքէն, փավ֊
լօս եանընա վարըպ տուա տէտիրէք, էլլէրինի ա֊
9 նըն իւղէրինէ վավ՝ իլէ անա շիֆա վէրտի ։ Վ֊է պուռ
վագը՝անըն իւղէրինէ տատտա պուռլուհան սա՝իր
խասԹալար տախի կէլիպ շիֆա պուռլուրլար իտի ։
10 Անլէր տախի պիպէ զիյատէսիյէ իքրամ էթտիլէր,
վէ կիտէճէյիմիզ վագըթ լէվազիմաթըմըզը Թէտա֊
րիք էթտիլէր ։
11 Վ֊է իւչ այ սօնկրա՝ օլ տատտա գըշլամըշ վէ
՝ալամէթի Տիօսքուրի օլան իսքէնտէրիյէլի պիր կէ֊
12 մի իլէ աչըլտըզ ։ Վ֊է Աիրագուսայա վասըլ օլուպ՝
13 իւչ կիւն գալտըզ ։ Օրատան տախի տօլաշարագ,
Րէճիուսա վասըլ օլուպ՝ պիր կիւն սօնկրա լօսօս էս֊
14 մէքլէ, իքինճի կիւն փուԹիօլիյէ կէլտիք ։ Վ֊է օ֊
րատա պա՝զը պիրաառէրլէր պուռլտըզ ։ ՚ունլէր տախի
եանլարընտա եէտի կիւն գալմագլըզմըզը բէճա էթ֊
15 տիլէր ։ Վէ պէօյլեճէ Իօմայա կէլտիք ։ Օրատան տա֊
խի պիրաառէրլէր խապէրիմիզի ալտըգլարընտա, պիղի
խսԹիպալ իչիւն Թա Ափփիօս պազարընտա վէ իւչ
խանլարա տէկկին չըգարտլար ։ Վէ փավլօս անլէրի
կէօրտիպիյիւնտէ, Ալլահա շիւքր էտիպ քէսպ ի ճէ֊
սարէթէ էյլէտի ։
16 Վ֊է Իօմայա կէլտիյիմիզտէ, եիւզ պաշը մահ֊
պուռլարը սէրտարա Թէսալիմ էթտի, փավլօսա խսէ
քէնտինի հրփզ էտէն ՝ասքեր իլէ այրըճա իգամէթ֊

17 էթմէյէ բուխսամ վէրիլտի ։ Վ֊է վագը՝ օլտու քի
իւչ կիւն սօնկրա, փավլօս Եէհուտիլէրին միւ՝Թէ֊
պէրանընը տա՝վէթ էյլէտի. վէ անլէր ճէմ՝ օլտըգ֊
տա, անլէրէ՝ Իյա պիրտաէրլէր, պէն գավմա եա֊
խօտ էճտատըմըզըն այինլէրինէ մուխալիֆ պիր շէյ
էթմէմիշ օլտըղըմ հալտէ, Եէրուշալիմտէն Իօմա֊
լըլարըն էլլէրինէ մունպուսէն Թէսլիմ օլունտըմ ։
18 ՊուՀլար տախի պէնի խսԹինԹագ էտիպ՝ պէնտէ
գաԹլէ միւսԹահագ հիչ պիր սեպեպ պուռլուհմա֊
19 տըղընտա մէպնի սալը վէրմէք խսԹէտիլէր ։ Լաքին
Եէհուտիլէր մուխալէֆէթէ էթտիքլէրինտէ, հէր նէ
գատար միլլէԹիմին ՝ալէյհինտէ շիքեայէթ էտճէք
պիր շէյիմ եոգ իտի իսկ տէ, Գայսէրէ բէՖ՝ ի տա՝֊
20 վա էթմէյէ մէճպուր օլտըմ ։ Իմտի պուռ սեպեպ
մէպնի կէօրիւշիւպ՝ սէօյլէշմէք մէրամըշլէ սիզի տա՝֊
վէթ էթտիմ. զիրա Իսրայիլին իւմիտի իչիւն պուռ
21 զինճիր իլէ պաղլը իմ՝ տէտի ։ Անլէր տախի անա՝
Պիզ սէնին հագգընտա նէ Եէհուտիյէտէն մէքԹուպ
ալտըգ, նէ տէ պիրտաէրլէրտէն պիրի կէլիպ սէ֊
նինլէ հագգընտա պիր քէօմԹիւ նէսնէ իխպար էթմիշ
22 եա սէօյլէմիշ տիր ։ Լաքին նէ էֆքեարտա օլտըղընը
սէնտէն իչիԹմէք իսԹէրիպ, զիրա հէր եէրտէ պուռ
ֆիրգայա մուխալէֆէթ էտիլտիյի մա՝լիւմիւմիւզ
23 տիր՝ տէտիլէր ։ Վ֊է անա պիր կիւն Թա՝նէն էտիպ՝
չօգ քիմսէլէր եանընա մէքէնէնէ կէլտիլէր. վէ սա֊
պահտան ագշամա գատար Մուսանըն ԹէվրաԹը իլէ
փէյղամպէրլէրտէն ՖիսուՏա միւՀա՝ալլէգ նէսնէլէր
հագգընտա անլէրի իլզամ էտիպ, մէլէքիւԹ Ուալլահա
24 տա՝իր շէհատէԹ էտէրէք՝ անը պէյան էտէր իտի։ Վ֊է
սէօյլէնիլէն շէյլէրէ պա՝զըլարը իննանըպ պա՝զըլարը

25 ինանմատրլար ։ վ'է պիրի պիրի իլէ իթթիֆագ էթ-
մէյիպ՝ տաղըլմագ իւզրէ իքէն , փավլօս պիր սէօզ
սէօյլէտի . եա'նի Բուհ իւլ Գուտս Իյա'նա փէյ-
ղամպէրին վասրթասրյլէ էճտատրմըզա խիթապէն՝
26 Պու գավմա կիթ , վէ տէ քի՝ Իշիթմէքըլէ իշիտէ-
ճէքսինիզ , ամմա անկլամայագաքսընըզ , վէ պագա-
բատ պագաճագաքսընըզ , ամմա կէօրմէյէճէքսինիզ ։
27 Ձիրա պու գավմըն գալպի ղալից օլուպ՝ գուլագ-
լարը իլէ աղըրճա իշիտրլէր , վէ՝ կէօզլէրինի տախի
գափատրլար , օլմայա քի կէօզլէրի իլէ կէօրիւպ՝ վէ
գուլագլարը իլէ իշիտերէք , գալպէն ֆէհմ իլէ րիւ-
ճու՝ էտէլէր , պէն տախի անլէրէ շիֆա վէրէյիմ՝
28 տէյէրէք էյի պուլյուբտու ։ Լամի սիզ մա'լիւմ օլ
աուն քի Ալլահըն խելասը թա'իֆէլէրէ իրսալ օլուն-
29 տու . անլէր տախի տինկլէյէճէքլէր տիր ։ վ'է պու
շէյլէրի սէօյլէտիքտէն աօնկրա՝ Նէհօտիլէր պիրի
պիրի իլէ չօգ միւպահէսէ էտէրէք կիթթիլէր ։
30 Վ'է փավլօս խութիճար էթտիյի խանէտէ թէմամ
իքի սէնէ իգամէթ էտէրէք , էանընա կէլէնլէրին
31 ճիւմլէսինի գապուլ պիրլէ՝ Մէլէքիւթ Ուլլահը վա'զ
էտէրէք , Բապզ Յիսուս Քրիստոսա միւթա'ալիգ
նէհանէլէրի պիլա մանի՝ վէ քէմալ ը ճէսաբէթլէ
թա'լիմ էտէր խալ ։

ՓԱՎԼՈՍ ԸԷՍՈՒԼԸՆ
ԲՕՄԱՎԸԼԱՐԱ ԸԷՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Փավլօս Յիսուս Քրիստոսըն գուլը , ըէտուլ օլմագ
2 իւզրէ տա'վէթ , վ'է Ալլահըն պէշարէթինէ թախ-
3 սիս օլունմըշ օլուպ , Օլ դէլուբէրէ քի ճէսէտ ճի-
հէթիլէ Տաուտ Նէսլինէտէն օլուպ՝ գուտսկէթ բու-
հը ճիհէթիլէ Էմնէթտան պիլ գըյամ՝ գուվվէթ-
լէ Իպնուլլահ պէչան օլունան քէնտի Օղլու Բագ-
4 պըմըզ Յիսուս Քրիստոս Հագդընտա , Ալլահ մու-
գատտաս քիթապլարտա փէյղամպէրլէրի վասրթա-
5 սըյլէ մուգատտէմա վա'տ էյլէմիշ տիր . Ալռալա-
բընատա Յիսուս Քրիստոսըն տա'վէթ օլունանլարը
6 պուլունարղընըզ ձէմի՝ ի միլլէթլէր մէյանէճինտէ
իսմի իչուն իմանտա էթա'ատ օլունմագ իւզրէ , ա-
նըն Թարաքընատան 'ինայէթ վէ բէսալէթ ալտըգ ։
7 Սիզ Ալլահըն Բօմատտա պուլունան պիլ ճիւմլէ սէվ-
կիւլիւլէրինէ վէ մուգատտաս օլմագ իւզրէ տա'վէթ
օլունանլարա՝ փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապզ Յիսուս
Քրիստոս Թարաքընատան 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլ-
սուն ։
8 Նէվէլա ճիւմլէնիզ իչուն Յիսուս Քրիստոսըն վա-
սրթասրյլէ Ալլահըմա շուքր էտէրիմ քի՝ իմանը-

9 Նրզ պիւԹիւն տիւնեայա շայը՝ օլմուշ տըր. Զիրա
Օղլընըն պէշարէԹինտէ բուհըմ իլէ խրամէԹ էԹ-
10 տիյիմ Ալլահ պանա շահիտ տիր քի՝ Ալլահըն ի-
բատէԹիյլէ ՚ագըպէԹ Թարաֆընըզա կելմէգլիյիմ
միւ՚էմաէր օլա տէյիւ տա՚իմա տուշ՚ալըրըմտա Նի-
յաղ էտիպ՝ սիզն ֆէրաղաթ էԹմէյէրէք ետա է-
11 տէրիմ։ Զիւնքի սիզն կէօրմէյէ իշԹիյագըմ վըր,
Թա քի սէպաԹընըզ իչիւն սիզ պիր մէվհիպէ ի
12 բուհանիյէյէ նա՚իլ էտէյիմ. Ետա՚նի սիզին վէ պե-
նիմ օլուպ եկը տիկէրիմիզտէ պուլունան իմանլէ
13 սիզն իլէ պէրապէր միւԹեսէլլի օլայըմ՝ Լաքին,
էյ պիրատէրլէր, շիմտիյէտէկը մէն՝ օլունտըմ իսե
տէ, տա՚իր Թա՚իֆէլէրին տուտուգունտա օլտըղը կիպի,
սիզին տրանըզտա տախի պիր միհտուլըմ օլմազ իւղ-
րէ՝ Թարաֆընըզտա կելմէյէ տէֆ՚աԹէ միւբատա էյ-
14 լէտիյիմի պիլմէմէնիզի իսԹեմէմ։ Պէն Եունանլիլէրէ
վէ պարպարլարա, ՚ալիմլէրէ վէ ճահիլլէրէ պօղճլու-
15 իմ՝ Բէզալէք էլիմտէն կելտիյէ գուտտը սիզէ՝ ետա՚-
նի Իօմտուտա պուլունանլարա տախի պէշարէԹի
16 Թէպշիր էԹմէք իչիւն Հազըր իմ։ Զիւնքի [Բրիստո-
սըն] պէշարէԹինտէն տօղտըյը ուԹանմամ՚, զիրա
իման կէԹիրէնլէ, էվվէլա Եէհուտիյէ հէմ տէ Եու-
17 նանիյէ խէլասս իչիւն Ալլահըն գուվվէԹի տիր։ Զի-
րա անըն վաՀԹաօըյէ իմանտաան օլան Ալլահըն
էվ՚ել էյէֆէյէ սալահ իման իչիւն միւնքէշիֆ տիր.
Նիհէքիմ՚ Սալիհ իման իլէ եաշայաճագ տըր՝ տէ-
յիւ մուհարբէր տիր։
18 Զիրա Ալլահըն ղազաղը՝ ՀագիգաԹը Հագգընը-
լուդ իլէ Թէվֆիֆ էտէն ատէմլէրին հէր ֆիրսգը վէ
Հագգընըլուդը իւղէրինէ սէմաատան միւնքէշիֆ օլուր։

19 Զիրա Ալլահըն Հագգընտա պիլմիյէտի միւմքին օլան
չէյլէր անլէրտէ զահիր տիր. չիւնքի Ալլահ անլէրէ
20 իԹմամ էյլէմէյ տիր։ Զիրա անըն որՇաԹի ը դայըր է
մէշհուտէի, եա՚նի գուտրէԹ ի էպէտիյէտի վէ Ո-
լուհիյէԹի, Խրիստոս ը ՚ալէմտէն պէրու մեանու՚ա-
Թը իլէ տէրը օլունմալարըյլէ աշիքտարէ կէօրիւ-
21 նիւր, չէյլէ քի անլէր մա՚զուր օլամազլար։ Զիւն-
քի Ալլահըն պիլտիքլէրի Հալտէ, Ալլահա վաճիպ օ-
յան մէճա ու շիւքրիւ էԹմէյիպ, անճագ քէնտի
էֆքէարլէրինտէ պէԹալէԹէ տիւչար օլարագ՝ ֆէհմ.
22 սիզ դալդլէրի գարարտը՝ ՚Ալիմ իզ՝ տէրլէր խքէն
23 ահմադ օլարլար. վէ զէվալտէն միւնէզզէհ օլան
Ալլահըն ճէլալինի զէվալ պուլան ինսան վէ գուշ-
լար վէ չարփա վէ հաշէրատ սուբէԹինին միւշապէ-
24 հէԹինէ Թէպահիլ էԹտիլէր։ Պու էֆլտէն Ալլահ
տախի անլէրի՝ գալդլէրինին շէհվէԹլէրիյլէ ճէսէտ-
լէրինի պէհրլէրինտէ բէզմլ էԹմէք իչիւն՝ նափաք-
25 լիյէ Թէալիմ էյլէտի. Անլէր քի Ալլահըն Հագիգա-
Թընը եալանա Թէպահիլ էտէրէք, մախլուգա խա-
լիֆտէն զիյատէ իհԹիյամ վէ ՚իպատէԹ էԹտիլէր.
26 Օ իլ էլ էպէտ միւպարէք տիր։ Ամին։ Պու սէ-
պէպտէն Ալլահ անլէրի գապիհ Հավէյլէրէ Թէալիմ
էյլէտի. զիրա անլէրին նիսասը տախի Թապի՚ի օ-
լան իսԹի՚մալը Թապի՚սիզ մուխալիֆ օլանա Թէպ-
27 տիլ էԹտիլէր։ Բէզալէք էրքէքլէր տախի նիսանըն
Թապի՚ի օլան իսԹի՚մալընը Թէրքլէյ՝ քէնտի շէհվէԹ-
լէրինտէ պիրի պիրի իլէ գըզըշըպ՝ էրքէք էրքէք իլէ
ֆահշիյաԹ իշլէյէրէք, նէֆսլէրինտէ քէնտի զէլլա-
28 լէԹլէրինէ լա՚իգ օլան ճէզայա նա՚իլ օլարլար։ Վ է
մա՚րիֆէԹլէրինտէ Ալլահըն պուլունմասընը մագ-

պուլ թուլթմաթգլարընտան, Ալլահ տախի լա՛ղ
օլմայան շէյլերի իշլէմէք իւղրէ՝ անլերի նամագպուլ
29 զիհնէ թէսլիմ էյլէսի. Շէջյլէ քի անլէր հէր տիւրլիւ հագգսըզլըգտան, զինա վէ քէօթիւլիւք վէ
թամա՝ վէ շէրարէթտէն տօլու, վէ հասէտ վէ
դաթլ վէ նիզա՝ վէ հիլէ վէ քէմլիք իլէ մէմլու-
30 օլուզ՝ Ղ.ամմազ, ղըյպէթ էտիճի, Ալլահա պուղղ
էտիճի, շէհիմ էտիճի, մազրուբ, միւքթէէիր, միւ-
31 ճիա ի շէրր, վալիտէյնէ էթա՛աթօրղ, Ֆէհմիզ,
նագղ ը ՚ատա էտէնլէր, Մէվէտէթօսիղ, միւաալէհէ
32 գապուլ էթմէյէնլէր, մէրհամէթօսիղ օլարագ, Պուռ
միսիլլիւ շէյլերի իշլէյէնլերին էօլիւմէ միւսթահագգ
օլարգլարը հագգընտա օլան հիւքմ Ուլլահը պիլ-
տիքլերի հալտէ, պուռ շէյլերի քէնտիլեր իշլէտիքտէն
պաշգա, պէջյլէ էտէնլերէ տախի բիզա վէրիլլեր։

ՊԱՊ 3

1 Պինա՛էն ՚ալէյհ, էյ հիւքմ էտէն ատէմ, հէր
քիմ իսէն, մա՛զուր օլամազըն. չիւնքի ղայրիյէ
հիւքմ էթտիյնի շէյտէ քէնտի ՚ալէյհինէ հիւքմ
էթմիշ օլուրսըն. զիրա սէն քի հիւքմ էտիյօրսըն,
2 հէման օլ շէյլերի իշլերսին։ Ամմա պուռ միսիլլիւ
շէյլերի իշլէյէնլերին ՚ալէյհինէ Ալլահըն հիւքմիւ
3 հագիգաթ իւղրէ իտիյնի պիլիրիզ։ Էյ պուռ մի-
սիլլիւ շէյլերի իշլէյէնլէր ՚ալէյհինտէ հիւքմ էտիպ
տէ հէման օ շէյլերի իշլէյէն ատէմ, զանն էտ՛ը
մի սին քի սէն Ալլահըն հիւքմիւնտէն գուրթուլա-
4 ճագսըն։ Վէ եախօտ Ալլահըն լութֆը տանա մու-
ճիպ ի թէվֆէկ օլարղընը պիլտիյէրէք՝ անըն քէ-
մալ ի լութֆ վէ սապր վէ թէհամմիւլիւնիւ թահ-

5 դի՛ր մի էտէրսին։ Վէ լաքին սէնին ՚ինատըն վէ թէվ-
պէ էթմէզ գալտըն իլէ զաղապըն վէ Ալլահըն ՚ա-
տաէլէթի հիւքմիւ զուհուրընըն կիւնիւ իչիւն քէն-
6 տինէ զաղապ ճէմ՚ էտէրսին. Չիրա օ հէր քէսէ
7 ՚ամէլլէրինէ կէօրէ միւճազաթ էտէճէք, Եա՛նի էյի
՚ամէլլէրտէ սապր ու տէվամ իլէ մէճա ու ՚իզզէթ
վէ լայէմութլըղա թալիպ օլանլարա հայաթ ը է-
8 պէտիյէ վէրմէ+. Ամմա միւնազա՛ա էտիպ՝ հագի-
գաթա էթա՛աթ էթմէյէրէք, հագգսըզլըղա միւ-
9 թի՛ օլանլարա խըշմ ու զաղապ օլաճագ տըր. Շէրր
իշլէյէն հէր պիր ատէմէ, էվվէլա ԵՀՈՒԱՒԻՅ հէմ
10 տէ ԵՒՆԱՆԻՅ մէշագգաթ վէ միւզայագա, Ամմա
խայր իշլէյէն հէր քիմսէյէ, էվվէլա ԵՀՈՒԱՒԻՅ
հէմ տէ ԵՒՆԱՆԻՅ մէճա ու ՚իզզէթ վէ սէլամէթ
11 օլաճագ տըր. Զիւնքի ՚ինա Ալլահ րի՛այէթ ի խա-
12 թըր էօզ տըր։ Զիրա պիլա շէրի՛աթ կիւնահ իշլէ-
յէնլէր պիլա շէրի՛աթ տախի հէլաք օլաճագլար,
13 վէ շէրի՛աթ թահթընտա կիւնահ իշլէյէնլէր, Աւ-
լահըն Ցիսուս Քրիստոս վասրթասըլլէ պէշարէթի-
մէ կէօրէ ատէմլերին սըրրլարընա հիւքմ էտէճէյի
կիւնտէ, շէրի՛աթ վասրթասըլլէ հիւքմ օլուննա-
14 ճագլար տըր։ Զիրա շէրի՛աթը իշլէտէնլէր ՚ինա Աւ-
լահ սաղիհ տէյիլլէր, ռաճագ շէրի՛աթը իճրա է-
15 տէնլէր թէպրիր օլաճագլար տըր։ Զիւնքի շէրի-
՚աթը օլմայան թա՛իֆէլէր թասրի՛աթլէ շէրի՛աթ
միւճիպինճէ ՚ամել էթտիքլերի թագտիրտէ, անլէ-
րին շէրի՛աթը օլմամազլէ, քէնտիլերի քէնտիլերինէ
16 շէրի՛աթ օլարագ, Զամիրլէրինին շէհատէթի վէ էֆ-
քէտտըլարընըն կէտ թա՛ղիր, կէտ ի՛թիղտըրըլէ
շէրի՛աթըն էսէրինի քէնտի գայդլէրինտէ մուհար-
րէր կէօսթէրիրէր։

17 Իչթէ սէն Եհովատի Թէամիյէ օլուշուպ՝ շերի'ա-
թա խթինատ էտէրէք՝ Ալլահ իլէ իֆթիխար է-
18 տէրսին. Վէ շերի'աթլէ թա'լիմ օլուշաղընատան
իրատէթինի տախի պիլիպ՝ մուխթէլիֆ շէյլէրի թէմ-
19 ելիզ էտէրսին. Վէ Քէօրլէրին գըյաղուզը, վէ գա-
20 րանըգատա օլանլարըն նուրը, ճահիլլէրին մու'ալլի-
մի վէ էթֆալըն խօճասը պէն իմ, վէ շերի'աթ-
ատա օլան 'իլմ վէ հագիգաթըն սուբէթի պէնատ
21 տիր՝ ի'թիդատընատա սըն. Իտոխ, էյ ղայրիյէ թա'-
լիմ էտէն, քէնտինէ թա'լիմ էթմէ՞զ մի սին. Էյ
սըրդաթ էթմէմէյի վա'զ էտէն, սըրդաթ էտէ՞ր մի
22 սին. Էյ՝ Զինա էթմէ՝ տէյէն, քէնտինի զինա է-
տէ՞ր մի սին. Էյ փութլարատան նէֆրէթ էտէն, ու-
մուր ը մուգատատէսէյէ նազդ ը հիւքմէթ էտէ՞ր մի
23 սին. Սէն շերի'աթ իլէ իֆթիխար էտէն, շերի'աթը
թէճավուզ էթմէքլէ Ալլահը թահգի՞ր մի էտէր-
24 սին. Զիրա մուհարրեր օլարդը իւզրէ՝ Անգին սէպէ-
պինիզատէն թա'իֆէլէրին արասընատա Ալլահըն իսմի-
նէ քիւֆր օլուշուր.

25 Իտոխ էյէր շերի'աթա կէօրէ 'ամէլ էտէրսէն,
խթիան ֆա'իտէ էտէր. ամմա էյէր շերի'աթը միւ-
թէճավիզ իսէն, խթիանըն խթիանսըզըզ օլմուշ
26 օլուր. Իտոխ էյէր մուխթաւն օլմայան ատէմ շէ-
րի'աթըն ահգամընը հրդիզ էտէրսէ, անըն խթիան-
27 սըզըզը խթիան 'ատատ օլուշմա՞զ մը. Վէ թապի'ի
օլան խթիանսըզըզ շերի'աթը իճրա էթտիյի թադ-
տիրատ, քէնտազ վէ խթիանըն վար իքէն շերի'աթը
թէճավուզ էտէր իսէն՝ սէնի հիւքմ էթմէ՞զ մի.
28 Զիրա զահիրէն ԵՀՈՎԱՊ օլան՝ Եհովատի տէյիլ տիր.
վէ զահիրէն ճէհէտատ օլան էէՒՈՆ խթիան տէյիլ

29 տիր. Անճագ Եհովատի պաթընէն օլան տըր. վէ
խթիան տախի բէամէն օլմայընչ՝ բուհ իլէ օլան գալզ
խթիանը տըր, վէ անըն մէհրի ինսանատան տէյիլ,
անճագ Ալլահատան տըր.

ՊԱՊ 3

1 Իտոխ Եհովատինին ֆազիլէթի նէ՞ տիր, եախօտ
2 խթիանըն ֆա'իտէսի նէ՞ տիր. Էէր վէճհիլէ չօգ տըր.
խուսուսատա քի Ալլահըն քէլամընը անլէրէ էտանէթի
3 օլուշատու. Զիրա էյէր պա'զընընը իման էթմէտի-
լէր իսէ, նէ՞ օլուր. անլէրին իման էթմէմէյէրի Ա-
4 լահըն սատատաթընը իպթա՞լ մը էտէճէք տիր. Չա-
շա. լաքին Ալլահ հագդ օլուզ՝ Էէր ատէմ եալան-
ճը օլսուն, նիթէքիմ՝ Սէօղլէրինտէ 'ատիլ, վէ մու-
հաթէմինտէ ղալիպ օլասըն՝ տէյիս մէսաթուր տըր.
5 Վէ լաքին էյէր պիզիմ հագդսըզլըղընմըզ Ալլահըն
'ատալէթինի իղհար էտէրսէ, նէ՞ տէյէյիմ. ճէզա
վէրէն Ալլահ հագդսը՞զ մը տըր. (ինսանճա սէօյլէ-
6 յօրըմ.) Չա՞շա. պէօյլէ օլսա՝ Ալլահ 'ալէմի նա՞սըլ
7 հիւքմ էտէճէք տիր. Զիրա էյէր հագիգաթի ՈՒլլահ
պէնիմ եալանըմ վասթասըյլէ քէնտի 'իզզէթի ի-
չինէ իղտիյատ պուլսուս իսէ, արթըզ պէն նի՞չինէ
8 կինոնահքեար կիսպի հիւքմ օլուշույօրըմ. Վէ՝ Շէրը
իչլէյէլիմ քի խայր կէլէ՝ նի՞չինէ տէմէյէլիմ. Նիճէ
քի պէօյլէ տէմիշ իլ՝ տէյիս պա'զընըր Թարաֆըն-
տան զէմմ օլուշույօրըզ. պուռնըրըն հիւքմիս հագդ
տըր.
9 Իտոխ նէ՞ փէյդէմ. Ֆազիլէթիմիզ վա՞ր մը. Ա-
լա եօգ տըր. զիրա հէմ Եհովատիլէրի հէմտէ Եու-
նանիլէրի՝ ճիւմլէսի կինոնահ ալթընատա տըր՝ տէյիս

10 պալատե էթԹէհամ էյլէտիք. ՆիթԷքիմ՝ Պիր սա-
11 լիհ էօզ, պիր պիլէ էօզ տըր. Ֆէհմ էտէն էօզ,
12 Ալլահը արայան էօզ տըր. Ձիւմլէսի զէլալէԹէ տիւ-
շիւզ ճէմի՛էն ֆասիտ օլտըլար. Խայր իշլէյէն էօզ
13 տըր, պիր քիշի պիլէ էօզ տըր։ Պօղազլարը աչըզ
գապը տըր. տիլլէրի իլէ հիլէ էտիպ՝ տուտազլարը
14 ալԹընտա սաղըր կըլանլար զէհրի վար տըր. Աղըզ-
15 լարը լա՛նէԹ վէ մէրարէԹ իլէ տօլու տըր. Ա՛յագ-
16 լարը գան տէօքմէյէ սէրի՛ տիր. Թարիգլէրինտէ
17 խարապկէԹ վէ մէշագաթ պուլունտուգ, ԱկլամէԹ
18 Թարիգինի պիլմէտիկէ. Կէօզլէրի էօնիւնտէ Ալլահ
19 գօրգուսը էօզ տըր՝ տէյիւ մէսԹուր տըր։ Լ՚ափին
պիլէրիվ քի շէրի՛աթ հէր պուլյուրտըղընը շէրի՛աթ
ԹահԹընտա պուլունանլարա պուլյուրուր, Թա քի
հէր աղըղ գափանըգ՝ ճիւմլէ ՚ալէմ Ալլահըն հու-
20 զուրընտա սուչլու օլա։ Զիրա անըն հուզուրընտա
ա՛մալ ի շէրի՛աթ վասԹաստլէ հիչ պիր պէշէր
ԹէգԹիր օլմազ. չիւնքի շէրի՛աթ վասԹաստլէ
կիւնահը պիլմէք օլուր։
21 Լ՚ափին շիմտի շէրի՛աթտան վէ փէյղամպէրլէրտէն
22 շէհատէԹ օլունարագ, Ալլահըն ԹէգԹիրի՝ եա՛նի
Ցիսուս Քրիստոս օլան իման վասԹաստլէ Ալլա-
հըն ԹէգԹիրի՝ իման էտէնլէրին ճիւմլէսի իչիւն վէ
ճիւմլէսի իւզէրինէ պիլա շէրի՛աթ իգզար օլունտուս.
23 չիւնքի ֆարդ էօզ տըր։ Զիրա ճիւմլէսի կիւնահ իշ-
լէյիպ՝ Ալլահըն ՚իզզէԹինտէն մահրում գալմալա-
24 րըլլէ, Քրիստոս Ցիսուստա օլան ֆիտիյէնին վասը-
ԹաստլէլԹ անըն լութֆընտան մէճճանէն ԹէգԹիր
25 օլունուրլար. Փի Ալլահըն Թէհամմիւլիւ վազԹըն-
տա սապրգա իշլէնիլմիշ կիւնահլարտան սարֆ ը

նազար էթմէսիյլէ քէնտի ՚ատալէԹինի պէյան ի-
26 չիւն, Եա՛նի շիմտիքի ՚զէմանտէ քէնտի ՚ատալէԹի-
նի պէյան իչիւն, Ալլահ անը գանընա օլան իմանըն
վասըԹաստլէ քէֆֆարէԹ տէյիւ իզհար էյլէտի,
Թա քի քէնտիսի ՚ատիլ օլուպ՝ Ցիսուսա իման կէ-
27 Թիրէնի ԹէպգիԹիր էտէ։ Իմտի իֆԹիխար նէ՞րէտէ
տիր. իպԹալ օլունտու. Հա՞նկը գա՚իտէ վասը-
ԹաստլէլԹ. գա՚իտէ ի ա՚մա՞լ վասըԹաստլէլԹ մի.
28 խայր, անճագ գա՚իտէ ի իման վասըԹաստլէլԹ։ Իմ
տի գարար գըլտըրըղ քի՝ ատէմ ա՚մալ ը շէրի՛աթ
օլմագաբղըն իման վասըԹաստլէլԹ ԹէգԹիր օլունուր։
29 Վէ էտիօտ Ալլահ էալընըղ Եկհուտիկէրի՞ն Աստ՚ը
մը, վէ Թա՚իֆէկէրին տախի տէյի՞լ մի տիր. պէկի,
30 քէզալիք Թա՚իֆէկէրին տիր։ Զիւնքի խիԹապը ի-
ման իլէ, վէ խիԹապզըղը իման վասըԹաստլէլԹ
31 ԹէգԹիր էտէն Ալլահ պիր տիր։ Իմտի իման վասը-
ԹաստլէլԹ շէրի՛աթը իպԹալ էտէ՞ր մի իզ. Հաչա.
անճագ շէրի՛աթը սապիԹ գըլտըրըզ։

ՊԱՊ 4

1 Իմտի փէտէրիմիզ Ապրահամ ճէսէտ ճիհէԹիյլէ
2 նէ՞ պուլտու՝ տէյէլիմ։ Զիրա էյէր Ապրահամ ա՚-
մալ իլէ ԹէգԹիր օլունտու իսէ, ֆախրը օլուր. Լա-
3 քին ՚ինտա Ալլահ տէյիլ տիր։ Զիրա քիԹապ նէ՞
պուլյուրուր. Վէ Ապրահամ Ալլահա իման էթտի,
4 վէ պու անա սալահ ՚ատտ օլունտու։ Ամմա իշլէ-
յէնէ իւճրէԹ ՚ինայէԹ Թարիգիյլէ տէյիլ, անճագ
5 պօրճ Թարիգիյլէ սայըլըր։ Լ՚ափին իշլէմէյիպ՝ ֆա-
գաթ ֆասըղը ԹէգԹիր էտէնէ իման կէԹիրէնին ի-
6 մանը քէնտիսինէ սալահ ՚ատտ օլունուր։ ՆիթԷ-

քիմ Տաուտ տախի՝ Ալլահըն պիլա 'ամել սալիհ
'առա էյլէտիյի առէմին 'մուպարէքլիկինի զիքը է-
7 տերէք, ՆԷ մուպարէք տիր շօլ առէմլեր քի՝ 'իս-
եանլարը 'ափվ օլունմըշ վէ կիւնահլարը սեթը օ-
8 լունմըշ տըր. ՆԷ մուպարէք տիր շօլ առէմ քի
9 Բապզ անա կիւնահ ապմազ՝ տէտի, Իմոի պու մու-
պարէքլիք խիթա՞ն իւզերինէ մի, վէ եահօտ քեզա-
լիք խիթանօրզըդ իւզերինէ՞ մի օլուր. զիրա Ապ-
10 րահամա իման սալահ 'առա օլունտու՝ տէրիզ, Էպ-
յլէ իսկ ՆԷ՞ վէճհլէ 'առա օլունտու. մախթա՞ն մը,
վէ եահօտ զայր ի մախթուն օլտըղը հալտէ մի. մախ-
թուն տէյիլ, ֆագաթ զայր ի մախթուն օլտըղը հալ-
11 տէ 'ապփ օլ-նդդս. վ՚է զայր ի մախթուն օլտըղը հալ-
տէ օլան իմանընըն սալահը միւհրիս օլմազ իւզրէ՝ խի-
թան իշարէթինի ալտը. թա քի անլէրէ քեզալիք սա-
լահ 'առա օլունմազ իւզրէ, զայր ի մախթուն օլտա-
12 տա՝ իման եահնլէրին ճիւմլէսինին փէտերի օլա. վ՚է
եալընըզ մախթուն օլանլարա տէյիլ, անճագ փէ-
տերիմիզ Ապրահամըն զայր ի մախթուն օլտըղը
հալտէ օլան իմանընըն իւլէրինտէ սիւնուք եահնլէ-
13 րէ տախի փիր ի խիթան օլա. Զիրա Ապրահամա
եահօտ նէյլինէ տիւնեանըն վարիսի օլմազլըդ վա'-
տը՝ շէրի'աթ վասրթասըյլէ տէյիլ, անճագ իման
14 սալահը վասրթասըյլէ վէրիլտի. Զիրա էյէր էնչ ի
շէրի'աթ օլանլար վարիսլէր իսկ, իման ֆա'իտէսիզ
15 վէ վա'տ լաղվ օլմուշ օլուր. Զիրա շէրի'աթ մու-
ճիմ ի զաղաղ տըր, չինկրի շէրի'աթ պուլունմատը-
16 ղը եէրտէ թէճավուզ տախի եօզ տըր. Պունա պի-
նա՛էն լուԹֆ իլէ օլմազ իւզրէ իմանատան տըր, թա
քի վա'տ պիւթիւն նէսլէ՝ եալընըզ շէրի'աթտան օ-

լանլարա տէյիլ, անճագ Ապրահամըն իմանընատան
17 օլանլարա տախի ասպիթ օլա. վ՚է Սէնի չօզ թա-
'ֆիլէլերէ փէտեր թա'ներն էյլէտիմ՝ տէյիւ մէսթուր
օլտըղը իւզրէ, օ քէնտինին իման կէթիրտիյի, եա'-
նի էվվէլթը իչնեա էտէն վէ մէվճուտա օլմայան շէյ-
լերի մէվճուտա կիլմի չաղըրան Ալլահըն հուզուրը-
18 տա, ճիւմլէմիզին փէտերի տիր. Օլ տախի՝ Սէնին
նէսլին պէօյլէ օլաճագ տըր՝ տէյիւ պույուրըլան քէ-
լամա կէօրէ չօգ միլլէթլերին փէտերի օլաճաղընա
19 իւմիտին խիլաֆընատա իւմիտ իլէ իման էյլէտի. վ՚է
իմանատա զա'իֆլէնմէյիմ՝ թագրիպկէն եիւզ եաշըն-
տա իքէն քէնտի ճէսէտինին արթըզ մէվճա կիլմի
պուլունտուղընա, Սարանըն տախի բահմինին մէվճա
20 կիլմի օլտըղընա տիգգաթ էթմէտի. վ՚է ի'թիդատ-
սըղըզլէ Ալլահըն վա'տընատա շիւպհէ էթմէյիմ՝ խու-
սուսատա Ալլահա համո եահրէք, իմանատա գուվվէթ-
21 լէնիմ՝ վ՚ա'տ էթմէյինին իճրասընատա տախի գատիր
22 իսկյինէ թէեադդիւն էթմէ. Պու էճլէտէն անատ
սալահ 'առա օլունտու.
23 վ՚է անատ 'առա օլունտուղը եալընըզ անըն իչիւն
24 եաղըլմատը, Լաքին պիզիմ իչիւն տախի, եա'նի
Բապպըմըզ Ցիսուսը էմիլթատան իչնեա էտէնէ իման
25 էտնլէրը իչիւն 'առա օլունտաճագ տըր. Օլ տախի
խաթալարըմըզ իչիւն էլէ վէրիլմի՝ պիզիմ թէպրի-
բիմիզ իչիւն իչնեա օլունտու.

ՊԱՊ 5

1 Իման պիզ իման իլէ թէպրիր օլունմըշ օլմազլէ,
Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոսըն վասրթասըյլէ 'ինա
2 Ալլահ սէլամէթ մալիք իզ. Անըն վասրթասըյլէ

տախէ իման իլէ պու սապիթ օլորղըմըզ 'ինայէթէ
վիւսուլէ նա'իլ օլսաղ՝ Ալլահըն ճէլալինին իմիտիխ-
3 լէ իֆթիխար էտէրիզ։ Վէ եալընըզ պու տէյիլ,
անճաղ մէշաղգաթլարտա տախէ իֆթիխար էտէ-
4 րիզ, ղերա պիլդիրիզ քի մէշաղգաթտան սապը, վէ
սապրտան թէճրիպէ, վէ թէճրիպէտէն տախէ իւ-
5 միտ հասըլ օլուր։ Իմդիտ իսկ խէճիլ էթմէզ. վի-
րա պիղէ վէրիլէն Րուհ իւլ Գուտսըն վասըթասըլ-
լէ Ալլահըն մուհաֆազէթի գալպլէրիմիզէ տէօքիւլ
6 միւշ տիր։ Զիհէքի պիզ տահա զա'իֆ հալտէ իքէն,
Բրիստոս՝ վագթընտա ֆասըդղըր իչիւն ֆէտա ի
7 ճան էթտի։ Զէրա սալիհ քիմսէ իչիւն ֆէտա ի
ճան էտէն նատիր պուլունուր. լաքին քէրիմ պիր
առէմ իչիւն պէլքի պիր քիմսէ ֆէտա ի ճան էթ-
8 մէյէ ճէսարէթ էտէր։ Ամմա պիզ տահա կիւնահ-
քէարլար իքէն Բրիստոսըն պիզիմ իչիւն ֆէտա ի
ճան էթմէսիյլէ, Ալլահ պիզէ օլսուն քէնտի մու-
9 հապպէթինի իզհար էտէր։ Իմտի անըն դանըյլէ
շիմտի թէպրիր օլունտուղըմըզ թագտիրտէ, նէ՛ գա-
տար զէյտաէ անըն վասըթասըյլէ ղաղզատան խէ-
10 լաս պուլաճաղըզ։ Զէրա էյէր տիւշմէն իքէն Օղլը-
նըն Էօլիւմիւս վասըթասըյլէ Ալլահ իլէ սուլհ օլսըղ
խսկ, սուլհ օլսըղտան սոնկրա նէ՛ գատար զէյտաէ
11 անըն հայաթըյլէ խելաս պուլաճաղըզ։ Վէ եալը-
նըզ պու տէյիլ, ֆագաթ շիմտի սէպէպ ի սուլհը-
մըզ օլսըն Բաբպըմըզ Յիսուս Բրիստոսըն վասըթա-
սըյլէ Ալլահ իլէ իֆթիխար էտէրիզ։

12 Իմտի նիճէ քի պիր առէմին վասըթասըյլէ տիւն-
եայա կիւնահ, վէ կիւնահըն վասըթասըյլէ Էօլիւմ
կիրտի իսկ, պու վէճհիլէ տախէ՝ ճիւմլէսի կիւնահ

իչլէտիքլէրինտէն, Էօլիւմ ճէմի' ի նատա կէչտի։
13 Զիրա շէրի'աթտաէք տիւնեատա կիւնահ վար իտի,
ֆագաթ շէրի'աթ եօդ իքէն կիւնահ 'ատտա օլուն-
14 մազ. վէ լաքին օլ կէլէճէք զաթըն նիւմունէսի օ-
լան Ատէմին թէճալօւզընա միւշապիհ կիւնահ իշ-
լէմէյէնլէրին իւղէրինէ տախի՝ Ատէմտէն Մոսայա
15 վաբընճայաատէք Էօլիւմ սալթանաթ էթտի։ Լաքին
մա'սիյէթ նասըլ իսկ՝ մէվհիպէ պէօյլէ տէյիլ միր.
զերա էյէր պերինին մա'սիյէթիյլէ նէչէրէ ֆէվթ
օլորլար իսկ, տահա զէյտաէ Ալլահըն 'ինայէթի վէ
պիր առէմին՝ Եա'նի Յիսուս Բրիստոսըն 'ինայէթիյ-
լէ օլան 'ատթիյէ չօդլար իւղէրինէ թէզայիւտ էթ-
16 տի։ Վէ 'ատթիյէ' կիւնահ էտէն պիր ֆէրտին սէ-
պէպիյլէ օլան Վէճէ'յա միւտասիլ տէյիլ միր. զի-
րա հիւքմ պիր Ա'էնթէտէն մահքիմիյէթ իչիւն
օլսուս, ամմա մէվհիպէ չօդ մա'սիյէթլէրտէն թէպ-
17 րիր իչիւն օլսուս։ Զիրա էյէր պերինին մա'սիյէթին-
տէն նաշի Էօլիւմ պերինին սէպէպիյլէ սալթանաթ
էթտի իսկ, նէ գատար զէյտաէ 'ինայէթ վէ սա-
լահ 'ատթիյէսինին ֆէյզինի տօնանլար պերինին՝ Եա'-
նի Յիսուս Բրիստոսըն վասըթասըյլէ հայաթտա
18 սալթանաթ էտէճէքլէր միր։ Իմտի պու թագտիր-
տէ պերինին մա'սիյէթի սէպէպիյլէ հէրՓ ճիւմլէ ա-
տէմլէր 'ալէյհինէ նասըլ հիւքմ օլունտուս իսկ,
պէօյլէճէ պերինին սալահը վասըթասըյլէ տախի հէվ
հէպէ ճիւմլէ առէմլէրէ թէպրիր ի հայաթ օլտուս։
19 Զիրա պիր առէմին իթա'աթսըզլըղը սէպէպիյլէ
չօդլար կիւնահքէար օլսըղը կիպի, պերինին իթա-
'աթը իլէ տախի չօդլար սալհ օլսաճաղլար միր։
20 Վէ մա'սիյէթին իզհիյաատը իչիւն շէրի'աթ արայա

կիբոխ. լաքին կիւնահչն իզոխյատ պուլտրղը եէր-
21 տե 'ինայէթ զիյատեսկյէլ իզոխյատ պուլտուս. Թա
քի կիւնահ էօլիմ իլէ սալթանաթ էթոխյի միսիլ-
լես, 'ինայէթ տախի, Թապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս
վասըթա օլարագ, սալահ իլէ էպէտի հայաթ իչիւն
սալթանաթ էտե։

ՊԱՊ 6

1 Իմոի նէ՞ տէյէլիմ, 'ինայէթին իզոխյատը իչիւն
2 կիւնահտան տեվամ էտէլի՞մ մի։ Հաշա. պիզ կիւ-
նահա նիսպէթիլէ էօլմիւշ պուլտունտրղըմըզ հալտե՝
3 արթըգ անտէ նա՞սըլ եաշայա պիլիբիզ։ Պիզտէն
Քրիստոս Յիսուսա վաֆթիզ օլտունլարըն՝ անըն
էօլիւմիւնէ վաֆթիզ օլտունտրգլարընը պիլմի՞զ մի
4 սինիզ։ Իմոի էօլիւմէ օլան վաֆթիզիվն վասըթասըլ-
լէ անըն իլէ պէրապէր տէֆն օլտունտրգ, Թա քի
Քրիստոս փէտէրին ճէլալիչլէ էմվաթտան իչտեա օ-
լտունտրղը կիպի, քէզալիք պիզ տախի հայաթ ը ճէ-
5 տիտէտ եիւրիչէլիմ։ Զիրա էյէր էօլիւմիւնիւն միւ-
շապէհէթինտե քէնտիսի իլէ եէք վիւճուտա օլտրգ
իսե, դըչամէթի Ֆ-ըտվհէնէ տախի օլտաղրգ.
6 Զիրա արթըգ կիւնահա գուլըգ էթմէմէք իւզրե,
կիւնահ ճէհէտի իպթալ օլտունմասը իչիւն՝ պիզիմ
էսքի ատէմիմիզ անըն իլէ պէրապէր սալգ օլտունտը-
7 ղընը պիլիբիզ։ Զիւնքի Ե-ըռահա էօլմիւշ օլան ատէմ
8 կիւնահտան թէպրիչէ օլտունմըշ օլուր։ Վէ էյէր
Քրիստոս իլէ պէրապէր էօլտիւք իսե, անըն իլէ պէ-
9 րապէր եաշայաճաղըմըզդա տախի իւռանըրըզ։ Զիւնքի
Քրիստոս էմվաթտան իչտեա օլտունտրգտան ասնկրա,
Թէքրար էօլմէյէճէյինի, վէ արթըգ էօլիւմ անա

10 մուսալլաթ օլմայաճաղընը պիլէրիզ։ Զիրա պունուն
էօլմեսի պիր քերրէ կիւնահ իչիւն էօլմէք օլտը՝
11 եաշամասը տախի Ալլահ իչիւն եաշամագ տըր։ Քէ-
զալիք սիզ տախի քէնտիլէրինիզի կիւնահա էօլու,
ամմա Թապպըմըզ Քրիստոս Յիսուստա Ալլահա տի-
12 քի 'ատտա էյլէյինիզ։ Պինա՞էն 'ալէյհ ֆահի ճէսէտ-
լէրինիզտե՝ շէհվէթլէրինճէ անա էթա'ատ էթմէ-
13 հիզ իչիւն կիւնահ սալթանաթ էթմէսէն։ Ա'զա-
նըզը տախի հոգդսըղըզըն ալէթլէրի օլարագ կիւ-
նահա Թէսլիմ էթմէյինիզ. ամմա քէնտիլէրինիզի
էմլաթտան հայաթ պուլտնտրը կիպի Ալլահա, վէ
ա'զանըզը սալահ ալէթլէրի օլարագ՝ Ալլահա Թէս-
14 լիմ էտինիզ։ Զիրա շէրի'ատ Թահթընտա օլմայրգ՝
'ինայէթ Թահթընտա պուլտունտրղընըզտան, կիւ-
նահ իւզերինիզե մուսալլաթ օլմայաճագ տըր։
15 Իմոի նէ՞ դէյէլիմ. շէրի'ատ Թահթընտա օլմա-
յրգ՝ 'ինայէթ Թահթընտա պուլտունտրղըմըզ իչիւն
16 կիւնահ իչէյէլի՞մ մի. հա՞շա։ Պիլմի՞զ մի սինիզ
քի՝ քէնտինիզի էթա'ատ իչիւն հէր քիմե գուլ օլ-
մագ իւզրե Թէսլիմ էտերսինիզ, էթա'ատ էթ-
մէյինիզ քիմեյէ, եա մաճիզ ի մէվթ օլան կիւ-
նահա՝ վէ եախսա մաճիզ ի սալահ օլան էթա'ա-
17 թա գուլ սընըզ։ Ամմա Ալլահա շուքր օլսուն քի
կիւնահընն գուլլարը իսինիզ իսե տե, սիզե Թէս-
լիմ օլունան Թա'լիմնն սուրէթինէ գալպտեն էթա-
18 'աթ էյլէտինիզ. վէ կիւնահտան ազատ օլտրգ-
19 տան սոնկրա, սալահա գուլ օլտընըզ։ Թէնինի-
զին զա'իֆլիյի սեպէպինտեն իննանմա սեբէյլէյօ-
րըմ. զիրա ա'զանըզը 'իսեան իչիւն նափաքլիք վէ
'իսեանա գուլ օլմագ իւզրե՝ Թէսլիմ էթմիշ օլտրղը-

նրզ վեճնյէ , շիմոի տախի ա'զանրզը թէգատաիւա
իչիւն սալահա դուլ օլմազ իւզրե թէսլիմ էտինիզ ։
20 Ձիրա կիւնահրն դուլլարը պուլուշտրղընրզ զէմանն
21 ծալահտան ազատ խոնինիզ ։ Ամմա շիմոի ուրթան-
տրզընրզ նէմանէլէրտէն օլ զէման նէ՞ սէմերե կէօր-
տիւնիւզ. զիրա անլէրին նէթիճէսի էօլիւմ տիր ։
22 Լաքին շիմոի կիւնահտան ազատ օլուպ՝ Ալլահա
դուլ օլտրղընրզ հալտէ , սէմերէնիզ վար , եա'նի
թէգատաիւա , վէ նէթիճէսի տախի հայաթ ը էպե-
23 տիչէ տիր ։ Ձիրա կիւնահրն վէրտիչէ իւճրէթ էօլիւմ
տիր . ամմա Ալլահրն մէվճիպէսի Խատպըմրզ Քրիս-
տոս Յիսուս վասրթասըլէ հայաթ ը էպէտիչէ տիր ։

ՊԱՊ 7

1 Է՛յ պիրատէրլէր , ատէմէ՛էօմրիւ օլտրգճա՝ շէրի՛աթ
հիւքիւմէթ էթտիչինի պիլմի՞զ մի սինիզ . (շէրի-
2 ՛աթը պիլէնլէրէ սէցյէչօրըմ ։) Ձիրա ղէվճէ՝ ղէվճի
հայաթտա իքէն՝ շէրի՛աթ միւճպիճինճէ անա պաղ-
լը տրը . ամմա էչէր ղէվճի վէֆաթ էտէրսէ , ղէվճի
3 հազգընտա օլան շէրի՛աթտան ազատ օլուր ։ Իմոի
ղէվճի սաղ օլտրգճա , տիկէր պիր էրէ վարրըտա ,
անա զանիչէ տէնիլիր . ամմա ղէվճի վէֆաթ էտէր-
սէ , օլ շէրի՛աթտան ազատ օլուպ՝ հաթթա տիկէր
4 պիր էրէ վարրըտա պիլէ՝ զանիչէ օլմազ ։ Պէցյլէճէ ,
էչ պիրատէրլէրիմ , սիզ տախի , Ալլահա սէմերե
կէթիրմէտիզ իչիւն պիր դայրիչէ՝ եա'նի էմմաթ-
տան գըչտամ էտէնէ վարմազ իւզրե , Քրիստոսըն
ճէսէտի վասրթասըլէ շէրի՛աթա էօլմիւշ օլտրնրզ ։
5 Ձիրա պիզ ճիսմանի իքէն , շէրի՛աթ վասրթասըլէ
վուդու՛ա կէլէն կիւնահլարըն հէվէսլէրի էօլիւմտ սե-

6 մերե կէթիրմէք իւզրե ա'զամրզտա 'ամիլ իտի ։ Շիմ-
տի իսկ պիզի զապթ էտինէ էօլմէքլէ՝ շէրի'աթտան
ազատ օլարդ , թա քի հարճ էսթիչիլինտե տէչիլ ,
անճագ բուհ ճէնիւչլինտե խըտմէթ էտէլիմ ։
7 Իմոի նէ՞ տէչիլիմ . շէրի'աթ կիւնա՞հ մը տրը .
հաշա . վէ լաքին շէրի'աթ վասրթա օլմասայրտը ,
կիւնահը պիլմէդ իտիմ , զիրա էչէր շէրի'աթ՝ թա-
մա՛ էթմիչէսինի՝ տէմիչ օլմասայրտը , թամա՛ը պիլ-
8 մէզ իտիմ ։ Ամմա կիւնահ էմրին վասրթասըլէ
ֆուրսաթ պուլուպ՝ պէնտե հէր նէվ՛ թամա՛ հու-
սուլէ կէթիրտի . զիրա շէրի'աթ հօդ իքէն , կիւնահ
9 մէյիթ տիր ։ Պէն իսկ պիր վագըթ շէրի'աթսըզ տի-
րի իտիմ . վէ լոքին էմր կէլտիքտե կիւնահ տիրիլ-
10 տի , պէն տախի էօլտիւմ . վ՚է օլ մուճիպ ի հայաթ
11 օլան էմր պանա մուճիպ ի մէվճի պուլունտու ։ Ձի-
րա կիւնահ էմրին վասրթասըլէ ֆուրսաթ պու-
լուպ՝ պէնի իզլալ էտէրէք , անճն վասրթասըլէ
12 պէնի էօլտիւրտիւ ։ Իմոի շէրի'աթ մուգատտէս՝ վէ
էմր մուգատտէս վէ հագգ վէ էյի տիր ։
13 Է՛օյլէ իսկ էյի օլան նէհանէ պանա մուճիպ ի մէ՞վճ
մի օլտու . հաշա . անճագ ֆոֆէպ ի ֆէվճ օլճ կիւ-
նահ տրը . թա քի օլ էյի նէհանէնին վասրթասըլէ
պանա էօլիւմ հուսուլէ կէթիրմէքլէ՝ կիւնահ իտիչի
աչիքտաը օլա , շէզյլէ քի կիւնահ էմրին վասրթա-
14 սրլէ հատտէն զիյատե գապիհ օլա ։ Ձիրա շէրի-
՛աթճն բուհանի օլտրղընը պիլտիրիպ , ֆագաթ պէն
15 կիւնահ ալճրտտա սաթըլմըշ ճիսմանի իմ ։ Ձիրա
իչլէտիչիմի թանըմամ՝ չիճնքի իսթէտիչիմի իչլէտե-
յօրըմ՝ ամմա պուղզ էթտիչիմ նէհանէյի իչլէյօրըմ ։
16 Լաքին էյէր իսթէտիչիմի իչլէյօրսամ՝ շէրի՛ա-

17 Թըն էյի իսիյինի թաստիգ էսիյօրըմ՝ իմոի անը
իշլէյէն արթըգ պէն ասիլ իմ, ամմա սէրուհիմ
18 սէ սաքին օլան կիւնահ սըր։ Զիրա պէնսէ եա՛նի
Թէհիմսէ էյի շէյ սաքին օլմասըզընը պիլէրիմ. զի-
րա իսթէմէք պէնսէ հազըր իսէ սէ, էյի շէյի իճ-
19 րա էթմէքլէյի պուլմայօրըմ։ Զիրա իսթէհսիյիմ է-
յիլէյի իշլէմէյիպ, իսթէմէհսիյիմ քէօթիւլիւյիւ
20 իճրա էսիյօրըմ։ Վէ էյէր պէն իսթէմէհսիյիմ շէյի
իշլէյօրսամ, արթըգ անը իճրա էսէն պէն սէյիլ
21 իմ, անճագ պէնսէ սաքին օլան կիւնահ սըր։ Իմ-
սի պէն քէնսիմսէ պու գանունը պուլույօրըմ, եա՛-
նի էյիլիք էթմէյի իսթէը իլէն՝ քէօթիւլիւք պէն-
22 սէ հազըր սըր։ Զիրա պաթըրնի սաէմէ կէօբէ Ա-
23 լահըն շէրի՛աթընսան հազղ էսէրիմ. Ամմա ա՛-
զամսա պուլունուպ ՚ագլըմըն գանունը իլէ ճէնքլէ-
շէրէք, պէնի ա՛զամսա օլան կիւնահըն գանունընա
24 էսիր էսէն պիր զայրի գանուն կէօրիյօրըմ։ Պէն
նէ՞ պիլսէրե սաէմ իմ, պու էօլիւմիւն ճէսէհսինսէն
25 պէնի քի՞մ խէլսա էսէճէք սիր։ Բապպըմըզ Յի-
սուս Քրիստոսըն վասթաասըլէ Ալլահա շիւքր է-
սէրիմ. վէ հասըլ պէն քէնսիմ ՚ագլ իլէ Ալլահըն
շէրի՛աթընա, վէ ֆագաթ Թէն իլէ կիւնահըն գա-
նունընա գուլլըգ էսիյօրըմ։

ՊԱՊ 8

1 Իմոի Քրիստոս Յիսուսսա օլուպ՝ Թէնճէ սէյիլ,
[անճագ բուհճա] սիւլուք էսէհսէր ՚ալէյհինսէ շիմ-
2 սի հիչ պիր հիւքմ հօգ սըր։ Զիւնքի Քրիստոս Յի-
սուսսա օլսի հայաթի բուհրընըն գանունը պէնի կիւ-
3 նահ վէ էօլիւմ գանունընսան ազատ էյլէսի։ Զի-

րա շէրի՛աթ Թէն սէպէպլիյէ ՚ամիճ օլսընը հալսէ՝
իճրա էսէմէհսիյինի Ալլահ քէնսի Օղլընը կիւնահլը
Թէն միւշապէհէթինսէ վէ կիւնահ իչինն իրսալ է-
սիպ, կիւնահ ՚ալէյհինէ Թէնսէ հիւքմ էսէրէք
4 էչօ էյլէպէ։ Թա քի շէրի՛աթըն ահքսամը պիտսէ,
եա՛նի Թէնճէ սէյիլ, անճագ բուհճա սիւլուք է-
5 սէհլէրսէ իթմամ օլունա։ Զիրա ճիսմանի օլանլար
ուսուր ը ճիսմանիչէյէ՝ վէ բուհանի օլանլար ու-
6 մուր ը բուհանիչէյէ սարփ ը էփքեար էսէրլէր։ Զի-
րա էփքեար ը ճիսմանիչէյէ էօլիւմ սիր, ամմա էփ-
7 քեար ը բուհանիչէյէ հայաթ վէ սէլամէթ սիր։ Զիւն-
քի էփքեար ը ճիսմանիչէյէ Ալլահա ՚ատավէթ սիր,
զիրա Ալլահըն շէրի՛աթընա իթա՛աթ էթմէզ, վէ
8 հէմ սէ էսէմէզ, իմոի ճիսմանի օլանլար Ալլահա
9 մագպուլ օլամազ. Լաքին սիզ՝ Ալլահըն Րուհը սիզ-
սէ սաքին օլսընը թագսիրսէ, ճիսմանի օլմայըպ՝
անճագ բուհանի սինիզ. վէ էյէր պիր քիմսէսէ
Քրիստոսըն Րուհը եօգ իսէ, օլ քիմսէ անըն սէյիլ
10 սիր։ Վէ էյէր Քրիստոս սիզսէ իսէ, ճիլ վագը՝
ճէսէտ կիւնահ սէպէպլինսէն մէյիթ սիր, ամմա
11 բուհ սաղահ սէպէպլինսէն հայաթ սըր։ Վէ էյէր
Յիսուսը Էմիլաթսան իչէսա էսէնին Րուհը սիզսէ
սաքին իսէ, Քրիստոսը Էմիլաթսան իչէսա էսէն՝
սիզսէ սաքին օլան քէնսի Րուհը վասթասըլէ սի-
զին ֆանի ճէսէտլէրինիզի տաքի տիրիլտէճէք սիր։
12 Իմոի, էյ պիրաէրլէր, պու սուրէթսէ Թէնճէ
13 եաշամագ իչիւն Թէնէ պօրճլու սէյիլ իլ. Զիրա
էյէր Թէնճէ եաշար իսէնիզ, էօլէճէքսինիզ. ամմա
էյէր Րուհ իլէ ա՛մալ ի ճիսմանիչէյի ի՛տամ է-
14 տիրսէնիզ, եաշայաճագսընըզ։ Զիրա Ալլահըն Րու-

հր քիմէրէ տէլալէթ էտերսէ , Ալլահըն օղուլլարը
15 անլէր տիր : Զիրա սիզ Թէքրար մուճիպ ի խալիֆ
օլան էսիրլիք բուհրնը ալմատընըզ, անճագ օղուլլըզ
բուհրնը ալտընըզ, քի անըն իլէ Ապպա , փէտէր
16 տէյիւ նիտա էտերիզ : Օվ բուհ քէնտիսի պիզիմ
էվլատա Ուլլահ օլտըղըմըզդա բուհրմըզ իլէ պէրապէր
17 շէհատէթ էտէր : Վէ էյէր էվլատա իսկը , քէղալիք
վարիսլէր իզ, Ալլահըն վարիսլէրի վէ Փրիատոսըն
միրաս շէրիքլէրի իզ, Թա քի անըն իլէ պէրապէր
էլէմ չէքտիյիմիզ սուբէթտէ , պէրապէր տաթի ճէ-
լալէ նա՞իլ օլալըմ ;
18 Զիրա հիսապ էտերիմ քի՝ շիմտիքի զէմանըն է-
լէմլերի պիզիմ իչուն միւնքէշիֆ օլտաղ ճէլալէ գը-
19 յտաէն պիր շէյ տէյիլ տիր : Զիւնքի մանալուզ քէ-
մալ ի հասրէթլէ Ալլահըն օղուլլարընըն միւնքէշիֆ
20 օլմասընա միւնթազըր տըր : Զիրա մանալուզ քէնտի
իրտաէթիյլէ տէյիլ, անճագ քէնտիսինի Թտապի՛
էթտիրէնին սէպէպինտէն պաթըլլըզդա Թտապի՛ օ-
21 տու , Պու իւմիտ իլէ քի մանալուզ տաթի պիզ զաթ
ֆէտատըն գուլլըզընտան գուրթուլուզ էվլատ Ուլ-
22 լահըն հիւրրիյէթ ի ճէլիլէսինէ նա՞իլ օլա : Զիւնքի
քէտֆիֆէ ի մանալուզ շիմտիյէ տէկին պիրլիքտէ տ
23 իլէ աղրը չէքտիյինի պիլիրիզ : Վէ եալընըզ պու
տէյիլ, անճագ պիզ Բուհրն իլք մէյվէսինէ մալիք
օլանլար պիլէ օղուլլըզ՝ եա՛նի ճէհէննէմիզին խէլա-
սընա միւնթազըր օլտաղ , քէնտիմիզ տաթի տէ-
24 բուհիմիզտէ տ չէքէրիզ : Զիրա իւմիտ իլէ խէլաս
պուլտըզ . լաքին կէօրիւնէն իւմիտ իւմիտ տէյիլ
տիր , վէրա պիր քիմսէ կէօրմէյիւ շէյէ տահա նէ՞
25 իչուն իւմիտ էտէր : Լաքին էյէր կէօրմէտիյիմիզ

26 շէյէ իւմիտ էտերսէք , սապր իլէ պէքլէրիզ : Վէ
քէղալիք Բուհ տաթի զա՛ֆլարըմըզդա մա՛ֆէնէթ
էտէր . զէրա վաճիպ օլտըղը կիպի նասրլ տու՛տ է-
տէճէյիմիզի պիլմէյօրըզ . տամմա Բուհ քէնտիսի քէ-
լամ իլէ պէյտան օլտնմաղ տէլէրլէ պիզիմ իչուն շէ-
27 ֆա՛թէ էտէր : Վէ գալտըլէրի Թէֆթիչ էտէն տա-
թի մուգատտաէլէր իչուն Ալլահըն էրտէնինէ կէօրէ
շէֆա՛թէ էթտիյինտէն՝ Բուհըն միւրատը նէ իսի-
յինի պիլիր :
28 Վէ Թագտիրի իւզրէ տա՛վէթ օլտնուզ՝ Ալլահը
ռէվէնտլերին խայրընա ճիւմլէ շէյլէրին պէրապէր իշ-
29 լէտիյինի պիլիրիզ : Զիրա էղէլտէն պիլտիյի քիմսէ-
լէրի քէնտի Օղլընըն սուբէթինէ միւշապիհ օլմաղա
Թագտիր էյլէտի , Թա քի չօգ պէրապէրլէր արա-
30 սընտա օ իլք օլա : Վէ Թագտիր էթտիյի քիմսէ-
լէրի տա՛վէթէ էյլէտի . վէ տա՛վէթ էթտիյի քիմ-
սէլէրի Թէպրիր էյլէտի . վէ տաթի Թէպրիր էթտի-
31 յի քիմսէլէրի Թա՛զիզ էյլէտի : Իմտի պու շէյ-
լէրէ նէ՞ տէյէլիմ . Ալլահ պիզիմ իլէ օլտրդը Թագ-
32 տիրտէ ՚ալէյհիմիզտէ քի՞մ օլա պիլիր . Քէնտի Օղ-
լընը էսիրկէմէյիպ անը պիզիմ ճիւմլէմիզ իչուն
Թէսլիմ էյլէյէն՝ անըն իլէ պէրապէր հէր շէյի
33 տաթի պիզէ նա՞սրլ իհսան էթմէյէճէք տիր : Ալ-
լահըն միւնթախապլարընը քի՞մ իթթիհամ էտէ-
34 ճէք տիր . Թէպրիր էտէն Ալլահ տրը , ՚Ալէյհլերին-
տէ հիւքմ էտէն քի՞մ տիր . վէֆաթ էտիպ՝ խու-
սուսա գէյտմ էտէն , վէ Ալլահըն սաղընտա օլուպ՝
պիզիմ իչուն շէֆա՛թէ էտէն տաթի Փրիատոս տրը ,
35 Պիզիմ Փրիատոսըն մուհտապպէթինտէն քի՞մ այրըա-
ճագ տրը . էլի՞մ մի , մուզայադա՞ մը , Թէ՛տտաթի՞

մի, աճլը՞գ մը, չըփլագլը՞գ մը, մուխաթարա՞ մը;
36 գըլը՞ճ մը. Նեհեքիմ՝ Սէնին իչիւն հեր կիւն գաթլ
օլունուրըզ. պօղաղլանաճագ գոյունլար հիսապըն-
37 տա իզ՝ տէյիւ մուհարրեր տիր։ Ամմա պուռնլարըն
ճիւմլէսինաէ պիզի սէվէնին վասըթասըլէ պիլ քիւշ-
38 լիւէ զալիզ օլուրըզ։ Ձիրա Թահգիգ պիլիրիմ քի՝
նէ էօլիւմ, նէ 'էօմր, նէ մէլա՞իքէ, նէ բուՀէտա,
նէ գուվվէթլէր, նէ հազըր, նէ կէլէճէք շէյլէր,
39 Ե՛ն եիւքսէքլիք, նէ տէրինլիք, նէ ախէր պիր մախ-
լուգ Բապպըմըզ Քրիստոս Յիսուստա օլան Ալլահըն
մուհապպէթինաէն պիզի այրըմազա գատիր օլմա-
յաճագ տըր։

ՊԱՊ 9

1 Քրիստոստա հագիգաթ սէօյլէրիմ, եալան սէօյլէ-
մէմ, (պանա զամիրիմ տախի Բուշ իւլ Գուստս ի-
2 լէ շահիտ տիր,) Քի 'աղիմ հիւզնիւմ վէ գալպիմ-
3 տէ լա էէնգաթի' տէբաիմ վար տըր։ Ձիրա պիրա-
տէրլէրիմ, եա'նի թէն ճիհէթիլլէ ագրապամըն եէ-
բինէ պէն քէնտիմ Քրիստոստան մահրում օլայըմ
4 տէյիւ արզու էտէր իտիմ. Անլէր Իսրայէլլի օլուպ՝
օղուլլըգ վէ ճէլլալ վէ 'ահտլէր վէ վազ՝ ը շէրի'աթ
5 վէ 'իպատէթ վէ վա'տլէր անլէրին տիր. Ապա տա-
խի անլէրին օլուպ՝ Քրիստոս տախի թէն ճիհէթիլ-
լէ անլէրտէն տիր. ճիւմլէնին իւզէրինէ 0 իւ էլ
6 էպէտ Ալլահ ը միւպարէք տիր։ Ամին։ Ամմա Աէ-
լահըն քէլամը եէրէ տիւշտիւ՝ տէմէք տէյիլ տիր.
զիրա պէնի Իսրայէլտէն օլանլարըն ճիւմլէսի Իսրա-
7 յէլ տէյիլ տիր։ Չէմ տէ Աբրահամ Նէսլի օլուրգ-
լարը իչիւն ճիւմլէսի եվլատ տէյիլ, ֆագաթ՝ Ա-

ՏԻ Իսհագատան Նէսլ 'ատտ օլունաճագ տըր՝ Թէհէ-
8 ֆէ։ Եա'նի թէն ճիհէթիլլէ եվլատ օլանլար եվլատ
Աբլահ օլմայըզ, անճագ վա'տ ճիհէթիլլէ օլան եվ-
9 լատ Նէսլ սայըլըր։ Ձիրա վա'տըն քէլամը պու Ի-
տի, եա'նի' Պու վազդըթտա կէլէճէյիմ, վէ Սարա-
10 յա պիր օղուլ օլաճագ տըր։ Վէ եալընըզ պու տէ-
յիլ, ամմա Րիվգա տախի պիր զաթ եա'նի փէտէ-
11 բիմիզ Իսհագատան Համլէ օլտըղը Հալտէ, Զօճ՚ուփ-
ը տաՀա տօղմազտան վէ պիր խայը եա չէրը իշ-
լէմէզտէն եվվէլ՝ Ալլահըն քէնտի էնթիխապըլէ
Թագտիրինէն ('ամէլլէրտաէն օլմայըզ, անճագ տա'-
12 վէթ էտէնտաէն) սապիթ օլմասը իչիւն, Մէրգումէ-
յէ՝ Պէօյնէսիս քիւչիւքլիւնէ գուլլըգ էտէճէք տիր՝
13 պույուրըլտը։ Նեհեքիմ Եա'գուպը սէվտիմ, 'Է-
սաաւա իսէ պուղզ էեթտիմ՝ տէյիւ մուհարրեր տիր։
14 Իմմի նէ՞ տէյէյիմ. Ալլահտա Հագգըպլըզդ վա՞ը
15 մը տըր. Հաշա. Ձինքի Մուսայա խէթապէն՝ Մէր-
համէթ էտէճէյիմէ մէրհամէթ էտէբիմ, վէ շէֆգաթ
էտէճէյիմէ շէֆգաթ էտէբիմ՝ տէյիւ պույուրտու։
16 Պու Թագտիրտէ՝ իսթէյէնին եախօտ գօշանըն էէ-
տինտէ տէյիլ, անճագ մէրհամէթ էտէն Ալլահըն
17 էէտինտէ տիր։ Ձիրա Ֆիր'օնա Քիթապ՝ Սէնի հէ-
ման պուննուն իչիւն, եա'նի սէնտէ գուտրէթի-
մի իզհար էեմէք, վէ իսմիմ պիւթիւն զէմինտէ
ի'լան օլունմագ իչիւն իգամէ էլլէտիմ՝ տէյիւ
18 պույուրուր։ Պինա՞էն 'ալէյհ իսթէտիխլինէ մէրհա-
19 մէթ էտէբ, վէ իսթէտիխլինի փէբլէնտիրիր։ Իմմի
պանա տէյէճէքսին քի՝ Տահա նի՞չիւն գապահտաթ
պուլուր. զիրա անըն միւրատընա քի՞մ մուգավէ-
20 մէթ էեմիշ տիր։ Վէ լաքին, էյ տաէմ, սէն քի՞մ

սին քի Աւլահա ի'թիրազ էտէրսին. մասնու' Սա-
նի'ինէ՝ պէնի նի՞չէն պէօյլէ ևափսըն՝ տէյէ պիլի՞ր
21 մի։ Պիր խամուրտան պիր գապ շէրաֆէթի իչիւն,
տիկէր պիրինի տախի մէզէլլէթի իչիւն ևափմաղա՝
չէօմլէքճինին պալչըզ իւզերինէ գուարէթի եո՞գ մը։
22 Իմամ էյէր Աւլահ ղազապընը կէօսթէրմէք վէ գուա-
րէթինի պիլտիրմէք միւրատըյլէ, հէլդէբ հագըր օ-
լան ղազապ գապլարընա չօգ սապր իլէ թէհամմիւլ
23 էթտի, վէ մուգատտէմա 'իղզէթէ թէհիւյէ էյ-
24 լէտիյի մերհամէթ գապլարը, ևա'նի պիղ ևալընըզ
եէհօուտիլէրտէն տէյիլ, ամմա թա'իֆէլէրտէն տա-
խի տա'վէթ էթտիյի քիմսէլէր հադդընտա ղընա ի
'իղզէթինի պիլտիրմէք խսթէտի իսէ, Նէ՞ տեյէլմ.
25 Նիթէքճիմ էլհոդ Հօշա'տա՝ Գավմըմ օլմայանա՝
գավմըմ, վէ մահպուպէ օլմայանա մահպուպէ տէ-
26 յէճէյիմ։ Վէ վագը' օլա քի՝ Սէզ գավմըմ տէյիլ
սինիզ՝ տէնիլտիյի մահալտէ, օրատա հայյ օլան
Աւլահըն օղուլլարը թէամիյէ օլունճաճադլար տըր՝
27 տէյիւ պույուրուր։ Վէ Իշա'ևա Իսրայէլին հագ-
գընտա Նիտա էտէր քի՝ Էյէր պէնի Իսրայէլին 'ա-
տէտի տէնիզին գուամը գատար օլսա, ևճոփ պագըյ-
28 յէսի խէլտա պուլաճագ տըր. Ջիրա 'ատտալէթ իւզ-
ըէ էմրի իլհիտաար իլէ թէքմիլ էտէճէք տիր. չիւն-
քի Բապպ եէր իւղերինտէ մուխթատար էմրի իճրա
29 էտէճէք տիր։ Վէ տախի Իշա'ևա մուգատտէմա
պուլուրտըղը կիպի՝ Էյէր Բապպ իւլ ճիւնուտա պի-
զէ նէսլ պրագմնասըլտը, Սաոուտ կիպի օլուպ
Ղամըրայա պէնկզէմիշ օլուր իտիք։
30 Իմտի նէ՞ տէյէլիմ. սալահը Թա'գիպ էթտիյէն
Թա'իֆէլէրը սալահա, ևա'նի իմանտան օլան սալա-

31 հա նա'իլ օլտըլար. Վէ լաքին Իսրայէլ սալահ գա-
'իտէսինի Թա'գիպ էտէր իքէն, սալահ գա'իտէսինէ
32 նա՞իլ օլմատը։ Նի՞չէն. զիրա իման իլէ տէյիլ,
կէօյա ա'մալ ի շէրի'ատիլէ ութուբ. չիւնքի օլ Թէօ-
33 քէզ Թաշընա չարփտրլար. Նիթէքճիմ՝ Իչթէ Սի-
օնտա պիր Թէօքէզ Թաշը վէ պիր սիւրչմէ գայասը
գօրըմ, վէ անա հէր իման էտէն խէճիլ օլմայաճագ
տըր՝ տէյիւ մուհաբբէր տիր։

ՊԱՊ 10

1 Էյ պիրատէրլէր, պէհիմ գալպիմին արզուսը, վէ
Իսրայէլ իչիւն Աւլահա նիյազըմ խէլտա պուլմնըլա-
2 բը տըր։ Ջիրա հադգլարընտա շէհատէթ էտէրիմ
քի՝ անլէրտե Աւլահ զսյրէթի վար, լաքին 'իլմ ճի-
3 հէթիյլէ տէյիլ տիր։ Չիւնքի անլէր Աւլահըն էվ-
էլտէյէ սալահը պիլմէյիրլ՝ քէնտիլէրինին սալահընը
սապիթ էթմէյէ ճէհտա էթմէլէրիյլէ, Աւլահըն սա-
4 լահընա միւթի' օլմատըլար։ Ջիրա հէր իման էտէ-
նէ մուճթիզ ի սալահ օլմադ իւզրե շէրի'ատըն նի-
հայէթի բրիստոս տըր։
5 Չիւնքի Մուսա շէրի'ատտան օլան սալահ հագ-
գընտա՝ Պու շէյլէրի իճրա էտէն ատէմ պունլար
6 իլէ հաշայաճագ տըր՝ տէյիւ Թահրիր էտէր։ Ամմա
իմանտան օլան սալահ՝ Քէնտի գալպինտէ տէմիյէ-
սին քի՝ Սէմայա քի՞մ չըգաճագ տըր, (հա'նի Քրիս-
7 տոսը էնտիրմէք իչիւն.) Եախօտ՝ Հավիյէյէ քի՞մ
էնէճէք տիր, (հա'նի Քրիստոսը էմպէթտան չըգար-
8 մադ իչիւն.) տէյիւ պուչուրուր։ Ամմա նէ՞ տէյօր.
Քէլամ (հա'նի վա'ղ էթտիյիմիզ իման քէլամը)
սանա եագըն տըր, սաղընտա վէ գալպինտէ տիր։

9 Շէօյլէ քի Յիսուսըն Բապպ իսկ ինկնին աղջըն իլէ խգ-
բար էտիպ՝ Ալլահ անը էմիլմեթտան իչնա եթտիկի-
նէ գալպին իլէ ինանըրըտան, խելաս պուլաճագսըն,
10 Զինքի սալահ իչնա գալպ իլէ իման, վէ խելաս ի-
11 չինն աղըզ իլէ խգրար գըլընըր։ Զիրա քինթավ՝ Ա-
նա հէր քիմ իման էտէրսէ խեճիլ օլմայաճագ տըր՝
12 պուլուրուր։ Զինքի Եհօուան իլէ Եուհաննինին ֆար-
գը եօգ տըր. զիրա Ճիւմլինին Բապպը քէնտիսի օ-
լուպ՝ քէնտինէ տու՛տա էտէնլերին Ճիւմլէսինէ գանի
13 տիր։ Զիրա հէր քիմ Բապպըն իսմինէ տու՛տա էտէր-
սէ՝ խելաս պուլաճագ տըր։
14 Իման իման էթմէտիքլերի զաթա նա՞սըլ տու՛տա
էտեճէքլեր. վէ հագգընտա իչնիմէտիքլերի զաթա
նա՞սըլ իման էյլէյեճէքլեր. վէ վա՛զ էտէն եօգ ի-
15 քէն՝ նա՞սըլ իչնտեճէքլեր. Վ՚է իրսալ օլունմասըդ-
ճա՝ նա՞սըլ վա՛զ էտեճէքլեր. Նիթէքիմ՝ Սէլամէթ
Թէպշիր էտէնլերին, հէման խայրը շէյլեր Թէպշիր
էտէնլերին այագլարը նէ՝ կիւզել տիր՝ տէյիւ մու-
16 Հարրեր տիր։ Լաքին պէշարեթէ Ճիւմլէսի իթա՛աթ
էթմէտի, զիրա իշա՛էա՝ Եա Բապպ, վէրտիյիմիզ
17 խապերէ քի՞մ ինանտը՝ տեր։ Իմոի իման իչնի-
մէքտէն, վէ իչնիմէք Ալլահըն քէլամը վասըթա-
18 սըլըլ օլուբ։ Լաքին՝ Իչնիմէտիկեր մի՝ տերիմ. պէ-
լի՝ Անլէրին սեւտասը պիւթիւն զէմինէ վէ քէլամիզ-
19 րի տիւնեանըն միւնթէհասընա գատար չըգար։ Նի-
նէ՝ Իսրայէլ պի՞լմէտի մի՝ տերիմ. էվվէլա Մուսա՝
Պէն սիզի գավմ օլմայան իլէ զայրէթէ Թէշվիգ՝ վէ
ֆէհմինիզ թա՛ւիֆէ իլէ զաղապա Թա՛սրիֆ էտեճէյիմ՝
20 տէյիւ սեօյլէտի։ Ամմա իշա՛էա՝ Պէնի արամայան-
լար Թարաֆընտան պէն պուլունտըմ. պէնի Թալէպ

էթմէյէնլերէ զահիր օլտըմ՝ տէյիւ ճէսուրանէ պու-
21 յուրուր։ Վ՚է Իսրայէլ Հագգընտա՝ Պիւթիւն կիւն
էլէրիմի՛ասի վէ միւ՛թէրիզ պիր գավմա ուզաթ-
տըմ՝ տէյիւ պուլուրուր։

ՊԱՊ 11

1 Իմոի Ալլահ քէնտի գավմընը բէ՛տա էթտի մի՝
տէյօրըմ. Հաշա. զիրա պէն քէնտիմ տախի Ա-
բրահամ Նէսլինտէն, պէնեամին սըպթընտան պիր
2 Իսրայէլլի իմ. Ալլահ էվվէլտէն պիլտիյի քէնտի
գավմընը բէտա էթմէտի. եօգսա Իչնիյա ֆէյթո-ընտո-
Փիթապըն նէ տէտիյինի պի՞լմէյօր մը սընըդ. Նիճէ
քի Ալլահա Իսրայէլին՝ ալէյհինտէ շիքայէթ էտէ-
3 րէք՝ Եա Բապպ, սէնին փէյղամպէրլերինի գաթլ
էտիպ՝ մէզպահլարընը էրգուրլար. վէ պէն եալընըզ
գալտըմ, պէնիմ ճանընա տախի գատտ էտիյօրլար՝
4 [տեր]։ Լաքին ճէվապ ը իլահի անա նէ՞ տեր. Պա-
՛ալ սանէմէ տիզ չէօքմէմիշ եէտի պէն տահմ քէն-
5 տիմ իչնէն տլը գօտըմ։ Փէզալիք Հալ ը Հագըրտա
տախի՛ինայէթ ինթիխապը իւզրէ պիր պագըյ-
6 մէվճուտ տըր։ Վ՚է էյէր՛ինայէթ իլէ իսե, արթըգ
՛ամէլլերտէն տէյիլ տիր. եօգսա՛ինայէթ արթըգ
՛ինայէթ օլմազ. վէ էյէր՛ամէլլերտէն իսե, արթըգ
՛ինայէթ տէյիլ տիր. եօգսա՛ամէլ արթըգ՛ամէլ
7 օլմազ։ Էյլէ իսե նէ՞ տիր. Իսրայէլ արատըդը շէ-
յէ նա՞իլ օլմատը, ամմա ինթիխապ օլունանլար
նա՞իլ օլտու, վէ պագիյէրի թա պու կիւնէտէք
8 քէօրլէնտիյէր. Նիթէքիմ մուհարրէր տիր քի՝ Ա-
լլահ անլէրէ զաֆլէթ բուրը, կէօրմէզ կէօզլէր վէ ի-
9 չիթմէզ գուլագլար վէրտի։ Տաուտ տախի՝ Անլէ-

ըին սօֆքրասը քէնտիլէրինէ տուզադ վէ քէմինա վէ
10 Թէօքէզ վէ ճէզա իչիւն օլա . Կէօզլէրի կէօրմէմէք
իչիւն գարարսըն , վէ պէլլէրինի տա՛իմա պիւք՝ տէր ։
11 Իմոի՝ Եահրլըմալարը տիւշմի՞ք իչիւն մի օլսուս՝ տէ-
յօրըմ . Հաշա . անճագ քէնտիլէրի զայրէթլէնտիր-
մէք իւզրէ քէնտի մա՛սիյէթլէրիյլէ խելաս Թա՛ի-
12 ֆէլէրէ կէլսի ։ Վէ էյէր անլէրին մա՛սիյէթի ՚ալե-
մին ղընասը , վէ էքսիլմէլէրի Թա՛ֆիֆէլէրին ղընասը
օլսուս խսէ , անլէրին Թէմամիյէթի նէ՛ գառար զի-
13 յատէ օլաճագ տըր ։ Ձիրա սիզ Թա՛ֆիֆէլէրէ սէզ-
լէյօրըմ , պէն Թա՛ֆիֆէլէրին բէսուլը օլտըղըմ միւ-
նասէպէթլէ խրամէթիմի միւշէրրէֆ ԹուԹտըրըմ ։
14 Պէլքի պիր վէճհլէ էնսապըմը զայրէթլէնտիրիպ՝ ան-
15 լէրտէն պա՛զըլտըրըը խելաս էտէյիմ ։ Ձիրա էյէր
բէտտա օլուննմալարը միւսալէհէ ի ՚ալեմ օլսուս խսէ ,
գապուլ օլուննմալարը էմինթաան հայաթի պուլմադ-
16 տան ղայրի նէ՞ օլսուբ ։ Վէ էյէր Թուրքմանտա մու-
գատտես խսէ , խամուր տախի ֆոֆոֆէօ դէր . վէ
էյէր քէօք մուգատտես խսէ , տալլար տախի էզյէլ
17 տիր ։ Վէ էյէր օլ տալլարըն պա՛զըսը գօփտարըլըպ
տա , սէն եահանի դէյրէԹտանի օլտըղըն հալտե
անլէրին արտըսընա աշլանտարագ , զէյրէԹտան տաղճը-
նըն քէօքիւնէ վէ սեմիղլիյինէ հիսսէտար օլտըն ի-
18 սէ , տալլար իւզրէրինէ Թէֆախխուբ էթմէ . Ամմա
էյէր Թէֆախխուբ էտէր խսէն , դէև էէ սէն քէօքիւ-
19 տէյիլ , ֆագաթ քէօք սէնի Համիլ տիր ։ Իմոի՝ պէ-
նիմ աշլանմագլըղըմ իչիւն օլ տալլար գօփտարըլտը
20 տէյիէ՞քսին ։ փէք էյի . անլէր իմանսըղըզ սէպէ-
պինտէն գօփտարըլտըլար , ամմա սէն իման իլէ սա-
պիթ սին . Թէքէպպիւր էթմէ , անճագ խովֆ էյ-

21 լէ ։ Ձիրա էյէր Ալլահ Թապի՛ի տալլարը էսիրկէմէ-
22 տի խսէ , ---ը սէնի տախի էսիրկէմէսին ։ Իմոի
Ալլահդն քէրէմինէ վէ շիտտէթինէ պագ . տիւշէն-
լէր իւզէրինէ շիտտէթ , ամմա սէնին իւզէրինէ քէ-
րէմ , էյէր օլ քէրէմտէ տապիթ գուլըսան , էօգտա
23 սէն տախի քէսիլմէճքսին ։ Վէ անլէր տախի իման-
սըզլըգտա գալմտարըգլարը Թուգտիրտէ՝ աշլանտագ
տըր , զիրա Ալլահ անլէրի եինէ աշլամտաղա գատիր
24 տիր ։ Ձիրա սէն էյէր ան տարլ եապանի օլան զէյ-
Թուն աղտաճընտան քէսիլմիպ Թապի՛ատա մուխա-
լիֆ օլտրագ , էյի զէյԹուն աղտաճընա աշլանտըն իւ-
սէ , նէ գատտար զէյտատէ պու Թապի՛ի օլանլար քէն-
տիլէրին զէյԹուն աղտաճընա աշլանտտա կէրէք տիր ։
25 Ձիրա , էյ պէյղամպէրլէր , քէնտինիզի ՚ագիլ կէօրմէ-
մինիզ իչիւն շու սըրր , եա՛նի Թա՛ֆիֆէլէրին Թէմա-
միյէթի կէլմէճհէյէ տէկին խարպէլէ պիր մէրԹէպէ
քէօրլիւք վուգուտ՝ պուլտըղը մէճհուլմըղ օլմասընը
26 իսԹէմէմ՝ Շէյլէ քի պիւԹիւն խարպէլ խելաս
պուլտաճադ տըր , նիհԹէքիմ՝ Սիօնտան խելտաքէար
կէլիպ՝ Եա՛գուպտան ֆրսադը տէֆ՝ էտէճէք տիր ։
27 Վէ կիւնահլարընը տէֆ՝ էթմիյիմ ղէման , Թաբա-
ֆրմտան անլէրէ օլան ՚ահտ պու տըր՝ տէյիւ մուհար-
28 րէր տիր ։ Վ ադը՛ա պէշտրէթէ նիհապէթլէ անլէր սէ-
ղին սէպէպինիզէ տիւշմէն տիր . լտքին իհԹիխտապա
նիհապէթլէ էճմտան սէպէպինէ սէվկիւլիւ տիրլէր ։
29 Ձիրա Ալլահդն մէյէիպէլէրի վէ տա՛վէթի նէտտա-
30 մէԹտէն միւպէրրա տըր ։ Ձիրա սիզ պիր զէման
Ալլահա իման էթմէյիյինիզ հալտե , շիմտի անլէ-
րին իմանսըղըզը սէպէպինտէն մէրհամէթէ նա՛իլ
31 օլտըղընըզ միսիլիւ , փէզալիք շիմտի անլէր իման

էթմէհիլէր , թա քի մազհար օլտըղընըզ մէրհա-
մէթլէ քէնտիլէր տախի մէրհամէթէ նա՛իլ օլալար ։
32 Զիրա Ալլահ ճիւմլէսինէ մէրհամէթ էթմէք իւզրէ
ճիւմլէսինի իմանսըզլըգ ալթընա գափատար ։
33 Էյ Ալլահըն ղընա վէ հիքմէթ վէ 'իլմինին տէ-
րինլիյի . անըն հիւքմլէրի թէֆահհիւատէն , վէ թա-
34 րիղլերի թէֆթիշատէն նէ գատար պա՛իա տիր ։ Զի-
րա Բաազպըն ֆիքրինէ 'արիֆ քի՞մ , եախօտ անըն
35 միւսթէհզարը քի՞մ օլտու ։ Եախօտ անա քի՞մ էվ-
36 վէլ վէրտի քի՛ քէնտինէ միւքաֆաթ վէրիլէ ։ Զի-
րա ճիւմլէ շէյլէր անտէն , վէ անըն վասըթասըյլէ ,
վէ անըն իչինէ օլուպ , անա իլ էլ էպէտ մէճա օլ-
սուն ։ Ամին ։

ՊԱՊ 12

1 Իմտի , էյ պէրատէրլէր , սիզէ Ալլահըն բահմէթ-
լէրի իչինէ եավլաթրըմ քի՛ 'իպատէթ ի բուշանի-
յէննիզ օլարագ ճէսէտլէրինիզի տիրի , մուգատատէս ,
վէ Ալլահա մազպուլ պիր գուրպան թագտիմ է-
2 տէսինիզ ։ Վէ պու 'ալէմին կիտիշինէ ույմայընըզ ,
ամմա Ալլահըն խայրը վէ մագպուլ վէ քեամիլ ի-
բատէթի նէ օլտըղընը թէճրիպէ էթմէք իչինէ 'ագ-
3 լընըզդըն թէճահիւմլէ թէպէտահիւլ ետինիզ ։ Զիրա
պանա վէրիլէն 'ինայէթլէ արանըզտա պուլունան
հէր պիր տաէմ տէրիմ քի՛ ֆէնդինէ լա՛իգինաէն
ղէյատէ ի'թիպար էթմէսին , ամմա Ալլահըն հէր
քէսե թէվֆի' էթտիյի իմանըն միդտարընա կէօրէ՛
4 թամ 'ագլ իւզրէ ի'թիպար էթսին ։ Զիրա պիր ճէ-
սէտտէ չօգ ա'զամըզ պուլունուպ , վէ լութֆին ա'զանըն
ճիւմլէսինին իչի հէման պիր օլմատըզը միսիլլիւ ,

5 փէզալիէ պիզ չօգ էքէն փրիստոստա պիր ճէսէտ ,
վէ հէր պիրիմիզ պիրի պիրիմիզնին ա'զասընտան իզ ։
6 Ամմա պիզէ վէրիլէն 'ինայէթէ կէօրէ , էնվա' ի մէվ-
հիպլէրիմիզ օլմազլէ , էյէր իլհամլէ սէօյլէմէքլիք
7 իսէ , իմանըն մէզտաբընա կէօրէ , էյէր շէմմասլըգ
իսէ , շէմմասլըգտա , էյէր մա՛ալիմ իսէ , թա՛լիմ
8 տէ , էյէր նասիհատ վէրէն իսէ , նասիհատտէ օլ-
սուն . էյէր թէվզի' էտէն իսէ , սաւէլիքլէ , վէ բի-
'ասէթ էտէն՝ զայրէթլէ , վէ մէրհամէթ էտէն՝ ճան
9 ու կէօնիւլտէն էրսին ։ Մուհապպէթ բի'սըզ օլ-
սուն . քէմիլքտէն իքրահ էտիպ՝ խայրա տափրշընըզ ։
10 Գարնատաշ մուհապպէթինտէ պիրի պիրինիզէ մէ-
վէտաէթլու օլուպ՝ հիւրմէթ էթմէքտէ պիրի պիրի-
11 նիզէ թէգատտիւմ էտինիզ ։ Իճթիհատտէ թէքեա-
սիվ էթմէյինիզ . րուհտա հէրսէթլէ օլունըզ .
12 Րապպա գուվվէթ էտինիզ ։ Իւմիտտէ մէսրուր օլուպ՝
մուզայագատա սապրըլը օլունըզ . տաա՛տա տէվամ
13 էտինիզ ։ Մուգատտէսլերին իհթիյաճաթընա մաա-
'ավէնէթ էտիպ՝ միհմաննիւվազլըղա մուգայյէտ օ-
14 լունըզ ։ Սիզէ թէ՛ատտի էտէնլերէ խայր տաա՛տա է-
տինիզ . խայր տաա՛տա էյլէյինիզ , վէ պէտ տաա՛տա
15 էթմէյինիզ ։ Մէսրուրլար իլէ մէսրուր օլուպ՝ աղ-
16 լայանլար իլէ աղլայընըզ ։ Եէքտիկէրինիզ հագգընտա հէմէֆքէտար օլունըզ . եիճճէ նէմանլէրէ սարֆ ը
էֆքէտար էթմէյիպ՝ անճագ միւթէվազզը'լար իլէ հէմ-
17 բահ օլունըզ . քէնտինիզէ 'ագիլ կէօրմէյինիզ ։ Չիչ
պիր քիմսէյէ քէմլէյէ մուգապիլ քէմլիք էթմէյիպ ,
ճիւմլէ ատէմլերին հուզուրընտա ումտուր ը հասանէ-
18 յէ 'էթինա էյլէյինիզ ։ Մէսրուքին ի մէրթէպէ էլե-
նիզտէն կէլմէյի գատար ճիւմլէ ատէմլէր իլէ սուլ

19 իւզրե օլունըզ, Էյ սեվկիւլիւլեր, նէֆսինիզ իչիւն
ինթիգամ ալմայընըզ, ֆագաթ զաղսապե մահալ
վերինիզ. զերա Բապպ՝ ինթիգամ պէնիմ ատր,
ճեզայը պէն վերիրիմ՝ տէյիւ պույուրուդը մու-
20 հարրեր ատր։ Պինա՛էն 'ալէյհ էյեր տիւշմէնին ած
իսե, անը իթ՛ամ էյլե. էյեր սուսամըշ իսե, ա-
նա սու վեր. զերա պունու էթմէքլէ՝ անըն պաշը-
21 նա ամէշ գօրլարը երզմըշ օլուրսըն։ Շէրրե մաղ-
լուպ օլմա, ամմա խայր իլե շէրրե զալիպ օլ։

ՊԱՊ 13

1 Հէր քէս Թահրիւնատա պուլունտուդը հիւքիւմաթա
միւնգատ օլսուն, զերա Ալլահ Թարաֆընատան օլմա-
տըզ պիր հիւքիւմէթ հօդ ատր. վէ [հիւքիւմաթ ը]
մէվճուտե Ալլահ Թարաֆընատան թէրթիպ օլունմըշ
2 ատր։ Պինա՛էն 'ալէյհ հիւքիւմէթե մուխալէֆէթ
էտէն՝ Ալլահըն թէրթիպլինե մուգավէմէթ էթմիշ
օլուր. վէ մուգավէմէթե էտէնլէր քէնտի 'ալէյհլէրինե
3 հիւքմ տա'վիթե էտէճէքլէր։ Զիրա սահիպ ի հիւ-
քիւմէթե օլանլար էյի 'ամէլլէր իչիւն տէյիլ, անա
ճաղ քէօթիւ 'ամէլլէր իչիւն գօրգու ատրլար. հիւ-
քիւմէթտէն խավֆ էթմէմէք իսթէ՞ր մի սին. էյի
շէյ իշլե, վէ անըն Թարաֆընատան սէնին իչիւն մէտ
4 օլաճագ ատր. Զիւնքի սէնին էյիլիյին իչիւն Ալլահ
Թարաֆընատան մէ՛մուր ատր. լաքին էյեր քէօթիւ
շէյ իշլերսէն, խավֆ էյլե. չիւնքի գըլըճը պիհուտե
եէրե Թաշըմայօր. զերա Ալլահ Թարաֆընատան մէ՛-
մուր օլուպ՝ քէօթիւլիւք իշլէյէն իւզերինե զաղալ
5 էճրուը իչիւն ինթիգամ ալըճը ատր։ Պու էճլատէն
եալընըզ զաղալ սէպէպլէյլէ տէյիլ, անճագ զաէմի

6 սէպէպլէյլէ տախի Թապի՛ օլմագ լազըմ ատր. Պու
աէպէպտէն վէրկի տախի վէրիրսինիզ. զերա հէման
պու շէյէ մուգայյէտ օլմագ, Ալլահ Թարաֆըն-
7 տան մէ՛մուր ատրլար։ Խմոի ճիւմլէյէ հադգլարընը,
եա՛նի վէրկի հադգը օլանա վէրկի, կէօմրիւք հագ-
գը օլանա կէօմրիւք, գօրգու հադգը օլանա գօր-
գու, հիւրմէթ հադգը օլանա հիւրմէթ էտա էյլէ-
8 յինիզ, Եէքտիկէրինիզ սէվմէքտէն մա՛տա քիմսէ-
յէ պիր վէճհլէ պօրճլու օլմայընըզ. զերա տիկէրինիզ
9 սէվձէն քիմսէ շէրի՛աթը իթ՛ամ էթմիշ օլուր։ Զէրա՝
Զինա էթմէյէսին, Գաթլ էթմէյէսին, Սըրգաթ
էթմէյէսին, Եալան շէհատէթ էթմէյէսին, Թամա՛
էթմէյէսին, վէ զայրի նէ էմր վար իսե, Տէ՛ֆէնէ
պու՝ եա՛նի Գօնշընը քէնտին կիպի սէվէսին՝ քէլամը
10 ճամի՛ ատր։ Մուհտագպէթ գօնշըյա քէմլիք էթմէզ.
խմոի մուհտագպէթ շէրի՛աթըն Թէմամլէյէթ ատր։
11 Վէ վազթը պիլէրէք, եա՛նի շիմոի պիզիմ ու-
գուտան ուչանմամըզըն սա՛աթը օլտըզընը գէլէրէ՞,
պունու Եէֆնէյ, զերա խէյլա պիզէ շիմոի՝ ինանտը-
12 զըմըշ վազթիտա օլտըզընատան եազըն ատր։ Կէճէ
կէչտի, կիւնտուզ եագլըշտը. իմոի զըլմէթ 'ամէլ-
լէրինե սօյունուպ՝ նուր սիլսիլտըրընը գուշանտըմ։
13 Կիւնտուզլուն կէղէր կիպի հիւան ի հարէքէթլէ կէ-
զէլիմ, լէօ'պէյյաթ վէ սէրթսօշլըգտա, վէ ֆահշի-
յաթ վէ շէնի'աթտա վէ տախի նէյտա՛ ու հասէտ-
14 տէ օլմայըպ, Անճագ Բապպ Յիսուս Քրիստոսը կի-
յինիպ՝ շէհվաթ իչիւն ճեսէտին գայտընտա օլմա-
յընըզ։

ՊԱՊ 14

1 Իմանատա զա'ԼՔ օլանը շԼԱքուքը հԼԱքամ էթմէք
2 մագսէտԼԱյլէ օլմայարագ գապուլ եմնիլ։ ՊԼԱրԼԱ
հէր շէյԼԱ նէյէ պԼԱրԼԱրԼԱ Ի'թԼԱգաատընատա տըր. լա-
3 քին զա'ԼՔ օլան սէպէպԼԱթ նէր։ Նէյլէն նէմէյլէնԼԱ
թահգիր էթմէսին. վէ նէմէյլէն նէյէնԼԱ հԼԱքամ էթ-
4 մէսին, զԼԱրա Ալլահ անը գապուլ էթմիշ տիր։ Սէն
քի՞մ սին քի՝ զայրԼԱնին խըսմէթքէսրընը հԼԱքամ
էաէրսին. օ քէնտի էվէնտիսինին նազարընատա գա-
'իմ օլուր վէ եախօտ տիւշէր. վէ լաքին գա'իմ օ-
լաճագ տըր, զԼԱրա Ալլահ անը գա'իմ էթմէյէ գա-
5 տիր տիր։ Փիմի պիր կիւնիւ տիկկէր կիւնտէն միւ-
բէճճահ ԹուԼԱթար, վէ քիմի հէր կիւնիւ գէսսէվէ
ԹուԼԱթար. հէր քէս քէնտի ԼԱյնԼԱնատ գանմըշ օլ
6 սուն։ ԿիւնԼԱ Ի'թԼԱփար էաէն՝ Բապպ իչիւն Ի'թԼԱ-
պար էաէր, վէ կիւնԼԱ Ի'թԼԱփար էթմէյէն՝ Բապպ
իչիւն Ի'թԼԱփար էթմէզ. նէյլէն՝ Բապպ իչիւն նէր,
զԼԱրա Ալլահա շիւքր էաէր. նէմէյլէն տախի Բապպ
7 իչիւն նէմէյիպ՝ Ալլահա շիւքր էաէր։ Զիրա պիզ-
տէն քիմնէ քէնտիսի իչիւն եաշամազ, վէ քիմնէ
8 քէնտիսի իչիւն էօլմէզ։ Զիրա եաշատաղընմըզ Հալտէ՝
Բապպ իչիւն եաշարըզ, վէ էօլտիւրիւմիւզ Հալտէ՝
Բապպ իչիւն էօլիւրիւզ. իմոի եաշար իսկը տէ՝ էօլիւր
9 իսկը տէ՝ Բապպընէն իզ։ Զիւնքի Փրիստոս պուննուն
իչիւն, եա'նի էօլիւլէր վէ տիրիլէր իւզէրինէ սալ-
Թանաթ էթմէք իչիւն էօլտիւ, վէ [գըյամ էտիպ]
10 նինէ եաշատը։ Լաքին սէն նի՞չիւն գարնատաշընը
հիւքմ էաէրսին, եախօտ սէն նի՞չիւն գարնատաշընը

Թահգիր էտէրսին. զԼԱրա ճիւմԼԱէմիզ Փրիստոսընն
11 մունգաբէճինէ իհդար օլունաճաղընզ։ Զիրա՝ Հայա-
թըմ հագգը իչիւն հէր քէս պանա տիզ չէօքիւզ,
հէր տիլ Ալլահա համտ էտէճէք տիր՝ տէյիւ Բապ-
12 պըն պուշյուրտըղը մուհարրէր տիր։ Պինա'էն 'ալէյհ
պիզտէն հէր պիրի քէնտիսի իչիւն Ալլահա հիւսապ
13 վէրէճէք տիր։ Պու Թագտիրատ՝ արԹընզ պիրի պի-
րիմիզի հիւքմ էթմէյէլիմ, անճագ տահա զիյատէ
գարնատաշա Թէօքէզ, եա սիւրչմէք սէպէպի գօմու-
14 մաղա գարար վէրինիպ։ Պիլիրիմ վէ Բապպ Յիսուս-
տա միւԹէեագգին օլտըմ քի՝ հիչ պիր շէյ քէնտի
զաԹընատա նափաք տէյիլ տիր, Ֆագաթ պիր շէյի
նափաք 'ատտա էաէն քիմսէյէ՝ օլ շէյ անա նափաք
15 տըր։ Ամմա էյէր գարնատաշըն Թա'ամ սէպէպիյլէ
միւքէտտէր օլուր իսկ, արԹընզ սէն մուհապպէԹ
իւզրէ սիւլուք էթմէյօրսուն. սէնին Թա'ամընլէ՝ ու-
ղուրունատա Փրիստոսըն էօլտիւյիւ քիմսէնէյի սէն հէ-
16 լուք էթմէ։ Իմոի սիզին խայրընըզ Թագպիհ օ-
17 լունմասըն։ Զիրա մէլէքութ Ուլլահ էքլ ու շուրպ
օլմայըզ, անճագ սաղահ վէ սէլամէթ վէ Բուհ իւլ
18 Գուտս իլէ սիւրուր տըր։ Զիրա պունլար իլէ Փրիս-
տոսա խըսմէթ էտէն քիմսէ 'լինատ Ալլահ մագպուլ՝
19 վէ 'լինատ էն նաս միւԹաահսէն տիր։ Պինա'էն 'ալէյհ
սէլամէթ վէ նէբտիկէրիմիզին 'լիմարէԹինէ պա'իս
20 օլան շէյլէրէ սա'յ էտէյիմ։ Թա'ամ սէպէպիյլէ Ալ-
լահըն իչինի Թախրիպ էթմէ. վագը'ա հէր շէյ Թա-
հիր տիր, Ֆագաթ Թէօքէզ վէրէրէք նէյլէն տաէ-
21 մէ քէօհիւ տիր։ Իմոի նէմէյլէ վէ շէրապ իչմէյլէ
վէ պիրտաէրինէ Թէօքէզ եախօտ սիւրչմէ եախօտ
զա'իֆլիյէ սէպէպ օլան էյլէ պուլունմամագ էյի

22 տիր ։ Իմանըն վա՞ր մը, ան որ Աղաւհըն հուզուբրնաա
քէնահնտե հրձիգ էլլէ. Նէ՛ միւզարէք տիր օղ քիմ-
սէ քի Թահսին էթմէլի շէյտե քէնտի 'ալէյհինէ
23 հիւքմ էթմէդ։ Լաքին շիւպհէ էտէն քիմսէ եէտի-
լի Թագտիրտե՛ իման իլէ եէվէտիլի իչիւն մահ-
քիւմ տիր. զիրա իմանտան օղմայան հէր շէյ կիւ-
նահ ապր ։

ՊԱՊ 15

1 Վ է պիզ քի գուվվէթլի իզ, քէնտի խօշնուտի ի
նէֆսիմիզի արամայրզ, զա՛իֆ օլանլարըն զա՛ֆլարը
2 նա թէհամմիւլ էթմէյէ պօրձլու իզ։ Պիզանէն հէր
պիրի գօնշուլարնըն քէօգ ի 'իմարէթ էթմէսի պատրն-
3 տա խայրը իչիւն խօշնուտա էթսին։ Զիրա՝ Աանա
սիթէմ էտէնլէրին սիթէմլէրի իւզէրիմիզ տիւշտիւ՛
տէյիւ մուհարրէր օլարզդը իւզրէ, Քրիստոս տախ
4 նէֆսինի խօշնուտա էթմէսի։ Զիրա մուգատտէմա
մուհարրէր օլան շէյլէր պիղիմ Թա'լիմիդիզ իչիւն
մուհարրէր իտի, Թա քի սապր իլէ վէ քիթապլա-
5 րըն Թէսլիյէսիյլէ իմտետ մալիք օլարըմ՝ վ է սապր
վէ Թէսլիյէ Մէնպա՛ը օլան Աղաւհ սիզէ Քրիստոս
Յիսուսա կէօրէ պիրի պիրինիզ իլէ հէմէֆքեար օլ-
6 մադըղը իհսան էյլէյէ. Թա քի եէք տիլ ու եէք
զէպան օլարադ՝ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն փէ-
7 տէրի Աղաւհը Թէմամիտ էտէսինիզ։ Պու էճլտէն Քրիս-
տոս տախ Աղաւհըն 'իզզէթի իչիւն պիզի գապուլ
էյլէտիյի միսիլլիւ, սիզ տախ պիրի պիրինիզի գա-
պուլ էտինիզ։
8 Իմտի տէրիմ քի՝ Յիսուս Քրիստոս, էճտատտա օ-
լան վա'տլարը սապիթ գըլմազ իւզրէ Աղաւհըն հա-

9 դիգաթը իչիւն պիր խատիմ ի խիթան օլտու, Թա-
'իֆէլէրը տախ Աղաւհա՝ մէրհամէթի իչիւն Համո
էտելէր. Նիթէքիմ՝ Պու սէպէպտէն Թա'իֆէլէրը ա-
բտալընտա սանա Համո էտիպ՝ սէնին խամինէ Թէզ-
10 միր էտէճէյիմ՝ տէյիւ մուհարրէր տիր։ Վ է նինէ՝
Էյ Թա'իֆէլէր, անըն գավմը իլէ պէրապէր մէս-
11 բուր օլուճնըղ պուլյուբուր։ Վ է նինէ՝ Էյ ճիւմլէ
Թա'իֆէլէր, Բապպա Թէսպիհ էտինիզ, վէ, էյ ճէ-
12 մի' ի ագվամ, անա սէնա էյլէյինիզ։ Վ է նինէ Ի-
շա'էա՝ Լէհոսէտէն պիր քէօր Համլ օլուպ Թա'ի-
ֆէլէրէ հիւքիւմէթ էթմէր իչիւն զուհուր էտէճէք
տիր. վէ Թա'իֆէլէրին իւմիտի անտէ օլաճագ ապր՝
13 տէյիւ պուլյուբուր։ Վ է Բուհ իլ Գուտսըն գուվ-
վէթիյլէ իւմիտտէ իզհարյատ պուլմանըղ իչիւն իւ-
միտին մէնպա'ը օլան Աղաւհ սիզի ինանմագտա քէ-
մալ ի սիւրուր վէ սէլամէթլէ մէմլու գըլսըն։
14 Էյ պիրատէրլէրիմ, պէն քէնտիմ տախ սիզին
Հագդընըզտա միւթէհագգին օլարմ՝ քի՝ սիզ խայր
իլէ մէմլու, վէ հէր 'իլմ իլէ տօլու օլուպ, պիրի
15 պիրինիզէ Նասըհաթ էթմէյէ գատիր սինիզ։ Ամ-
մա, էյ պիրատէրլէր, Թա'իֆէլէրը իչիւն Յիսուս
Քրիստոսըն խատիմի օլուպ՝ Թա'իֆէլէրը Թագտիմէ-
սի Բուհ իլ Գուտս վասըթտասըյլէ Թագտիս օլու-
նարագ մագպուլ օլմասը իչիւն Աղաւհըն պէչարե-
Թինտե իճրա ի քէհանէթի էթմէքլիյիմ խուսուսընա-
16 տա՝ Աղաւհ Թարաֆընտան պահա իհսան օլունան
'ինսայէթ սէպէպիյլէ, իխթիար էտէր կիպի՝ սիզէ
պա'զը խուսուսալարտա պիր ազ ճէսաբէթլէ հազ-
17 մըմ։ Իմտի Աղաւհա միւթա'ալիգ օլան շէյլէրտե
18 Քրիստոս Յիսուս իլէ իֆթիխարըմ վար։ Զիրա Թա-

'ինֆելերին ի'ձա'աթը իչիւն, 'ալամեթլեր վէ միւ'-
ճիզելերին գուվվեթի վէ Րուհուլլահըն գուարեթիլ-
լէ գավլէն վէ ֆի'լէն Քրիստոսըն պէնիմ վասթամ
իլէ իչլէմեսիյի պիր շէյի սեզլեմեյէ ճեսարեթ եթ-
19 մեմ. Պու վէճհլէ Քրիստոսըն պէշարեթինի Եերու-
շալիմեն տօլաշարագ՝ Իլլիրիգօնա գատար Թեմա-
20 մէն Թեպղիր եյլեսիմ՝ վէ ախերին Թեմեղլի իւզե-
րինէ պինա եթմեմէք իչիւն, շու վէճհլէ ղայրեթ
եթսիմ քի՝ Թեպղիր ի պէշարեթիմ Քրիստոսըն իս-
21 մի զիքր օլունսուղը մահալտե օլմայըղ, Անճագ՝ Ա-
նըն հագդընտա խապերի օլմայանլար կեօրեճէք, վէ
իչինմիշ օլմայանլար անկլայաճագ սըր՝ տեյիւ մու-
22 հարբեր օլսըղը իւզրէ օլսուն: Պու էճլեսէն տախի
Թարաֆընըղա կելմէքտեն տեֆ'տաթլէ մէն՝ օլունտըմ
23 իսէ տե, Շիմոի պու սեմմէլերտե արթըդ պանա
եէր գալմայըղ, չօգ սէնետեն պէրու սիզէ կելմեյէ
24 արզու-քէշ օլսըղընմա՛ն, Իսփանիայա կիտեճէյիմ
զէման [սիզէ կելերիմ. զիրա] կեչէր իքէն էվվելա
սիզին իլէ կեօրիւշիւ՝ պիր միգտար սիզէ տօյտըղ-
տան սօնկրա, Թարաֆընըղզան օրտայա տօղրու կեօ-
25 տերիլմէք իւմիտինտե իմ: Շիմոի իսէ մուգատասե-
լերէ խըտմէթ եթմէք իւզրէ Եերուշալիմէ կիտիյօ-
26 բըմ՝ Զիրա Մագետօնիայէ վէ Ախայեալըլարա Եե-
րուշալիմտե օլան մուգատասելերին ֆուգարասընա
27 պիր ի'ան եթմէքլիք խօշ կեօրիւնտիւ, խօշ կեօ-
րիւնտիւ, վէ հեմ տախի անլերէ պօրճլու տըրլար.
զիրա Թա'ինֆելերը պուհնալարըն բուհանի շեյլերինէ
հիսսետար օլըղլարը հասեպկիյլէ, ճիմանի շեյլեր-
տե տախի անլերէ խըտմէթ եյլեմեյէ պօրճլու տըր-
28 լար: Իմոի պուհու Թէքմիլ ետիպ՝ անլերէ պու-

մեյվէյի *Թեսալիմ էթտիքտեն սօնկրա, եանընըզտան
29 Յերէրե Իսփանիայա կիտեճէյիմ՝ վէ պիլիրիմ քի՝
սիզէ կելտիյիմտե, Քրիստոսըն պէշարեթինին քե-
մալ ի պէրէքէթիյլէ կելեճէյիմ:
30 Իյի պիրաաեերլեր, Բաղպըմըղ Յիսուս Քրիստոս
իլէ վէ Րուհըն մուհապպեթիյլէ սիզէ եալվարըրըմ
31 քի՝ Եեհուտիյետե պուլունան զայր ի միւ'մին քիմ-
սեյերտեն խելաս պուլուպ՝ Եերուշալիմ իչիւն օլան
խըտմեթիմ մուգատասելերէ մագպուղ օլսուն տե-
յիւ պէնիմ իչիւն վէ պէնիմ իլէ պերապեր Ալլահա
32 տու'ա եթմէքտե ճեհտ ետեսինիղ. Թա քի Ալլա-
հըն իրատեթիյլե Թարաֆընըղա սիւրսուր իլէ կելիպ՝
33 սիզին իլէ պերապեր միւսլիմերիհ օլայըմ՝ վէ մէն-
պա' ը սելամեթ օլան Ալլահ ճիւմլենինիղ իլէ օլսուն:
Ամին:

ՊԱՊ 16

1 Քենխրիա քիլիսեսինտե խատիմէ օլան Հէմշիրեմիղ
2 Ֆիպեյի սիզէ Թավսիյէ ետերիմ. Թա քի մուգատա-
սելերէ լա'իգ օլսըղը սուրեթիլէ անը Բաղպատա գա-
պուվ ետիպ՝ հեր հանկը մասալահաթտա սիզէ միհ-
Թաճ օլսուրսա, անա եարտըմ ետեսինիղ. զիրա
քենտիսի տե նիչէլերէ վէ պանա տախի մու'ավենեթ
եթմիշ տիր:
3 Քրիստոս Յիսուստա եմքերտաշլարըմ օլան Փրիս-
4 գիլլա վէ Ակուիլասա սելամ ետինիղ. Անլէր ճա-
նըմ իչիւն քենտի պոյունլարընը գօտարլար. անլերէ
եալնըզ պէն տեյիլ, անճագ Թա'ինֆելերին ճիւմլե
5 քիլիսելերի տախի միւթեչէքքիր տիրլեր, վէ ան-

* Ելոհ. միւհրլետիքտէն

լերին խանէսինաե օլան քիլիսէյէ, վե Ախայեանըն
Քրիստոս իչուն իլք մէյվէսի օլան սէվկիւլիւմ Կ-
6 փէնէթօսա սէլամ էտինիզ։ Պիզիմ իչուն չօգ էմէք
7 չէքմիշ օլան Մերեմէմ սէլամ էտինիզ։ Ագրապամ-
տան վե հապս բէնիզլերիմ օլուպ, բէսուլերին
պէյնինաե միւ'մէներ՝ վե հէմ տե պէնատէն էվվէլ
Քրիստոսատա պուլունան Անտրօնիքօս վե Եուռիայա
8 սէլամ էտինիզ։ Բապպատա սէվկիւլիւմ օլան Ամփ-
9 լիատա սէլամ էտինիզ։ Քրիստոսատա էմէքտաշըմըզ
Ուրպանօսա, վե սէվկիւլիւմ Խոթախախ սէլամ է-
10 տինիզ։ Քրիստոսատա միւսթահսէն Ափելլէսէ սէլամ
էտինիզ։ Ապիսթօպուլօսըն խանէսինաէն օլանլարա
11 սէլամ էտինիզ։ Ագրապամտան օլան Հէրօտիօնա
սէլամ էտինիզ։ Նարգիսօսըն խանէսինաէն պուլու-
12 նուա՝ Բապպատա օլանլարա սէլամ էտինիզ։ Բապպ-
տա էմէք չէքէն Թրիֆենայա վե Թրիֆօսայա սէ-
լամ էտինիզ։ Բապպատա չօգ էմէք չէքմիշ օլան սէվ-
13 կիւլիւ փէրսիսէ սէլամ էտինիզ։ Բապպատա միւն-
Թէխապ օլան Րուֆօսա՝ վե պէնիմ վալիտէմ օլան
14 անըն վալիտէսինէ սէլամ էտինիզ։ Ասինգրիթօս վե
Ֆլէգոն վե Հէրմա վե փաթրօպաս վե Հէրմիսէ, վե
անլէր իլէ պէրապէր օլան պիրատէրլէրէ սէլամ է-
15 տինիզ։ Ֆիլօլօգօս իլէ Եուլիա վե Նիրէաս իլէ ա-
նըն Հէմշիրէսինէ վե Օլիմփասա, վե անլէր իլէ պէ-
բապէր պուլունան ճիւմլէ մուգատասէլերէ սէլամ
16 էտինիզ։ Պիրի պիրինիզլէ մուգատասէս թադպիլ իլէ
սէլամ էտինիզ։ Քրիստոսըն *քիլիսէլէրի սիզէ սէ-
լամ էտէրլէր։

* Պ-'ղ-ը՝ ճիւմլէ քիլիսէլէրի

17 Էյ պիրատէրլէր, սիզէ բէճա էտէրիմ քի՝ էյ-
րէնտիլինիզ Թա'լիմէ մուղայիր ֆիրգա վե Թէօ-
քէզլէրէ սէպէպ օլանլարա տ'ուգամթ էտինէ՝ անլէր-
18 տէն իճթինապ էտէսինիզ։ Զիրա պու մադուլէ քիմ-
սէլէր Բապպըմըզ [Յիսուս] Քրիստոսա տէյիլ, ան-
ճագ քէնտի գարնըլարընա խըրամէթ էտինէ՝ խօշ սէօզ-
լէր վե մէհտիյէլէր իլէ սաֆիսէրուճլարըն գալպլէ-
19 րինի իզլալ էտէրլէր։ Զիրա սիզին իման'աթընըզ
ճիւմլէյէ շայը՝ օլսուս. պուննուն իչուն սիզին հագ-
գընըզտա մէսրուր ըմ. ամմա իսթէրիմ քի սիզ
խայր իչուն 'ագիլ, վե շէրր իչուն սաաէտիլ օլասը-
20 նըզ։ Վէ մենա'ը սէլամէթ օլան Ալլահ՝ Շէյթա-
նը այագլարընընզըն ալթընտա սէրի'էն էզէճէք տիր.
Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի սիզին իլէ
օլսուն։ [Ամին]։

21 Էմէքտաշըմ Թիմոթէօս վե ագրապամտան օլան
Լուգիօս վե Լյասոն վե Սոսիփաթրօս սիզէ սէլամ
22 էտէրլէր։ Պէն Թէրթիօս քի պու բէսալէյի եազ-
23 մըմ՝ սիզէ Բապպատա սէլամ էտէրիմ։ Պէնիմ վե
պիւթիւն քիլիսէնին միհմանտարը օլան Ղայօս սի-
զէ սէլամ էտէր. շէհր էմինի Էրաստօս վե Գու-
24 արթօս պիրատէր սիզէ սէլամ էտէրլէր։ Բապպը-
մըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի ճիւմլէնիզ իլէ օլ-
սուն։ Ամին։

25 Վէ պէնիմ պէշարէթիմ վե Յիսուս Քրիստոս
վա'զը միւճիպինճէ, վե էզմինէ ի էզէլէյէտէն պէ-
բու խաֆի Թաւթուլուպ՝ շիմտի իզհար օլուճան,
26 վէ էզէլի վե էպէտի օլան Ալլահըն էմրի միւճի-
պինճէ՝ փէյղամպէր քիթապլարը վասըթասըյլէ ի-
մանա իթա'աթ իչուն ճէմի' ի միլէլէ պիլտիրիլէն

սըրրըն քէշՁ օլունմասընա կէօրէ սիզի սապէթ դըլ-
27 մաղա գատիր օլան Եալընըզ 'ալիմ Ալլահա Յիսուս
Քրիստոսըն վասըթասըլմէ էլ էլ էպէտ համա օլ-
սուն։ Ամին։

ՓԱՎԼՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԳՕՐԾՆԹՕՍԼԾԼԱՐԱ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 **Ա**ւլահըն իրատէթլէլէ Յիսուս Քրիստոսըն բէսուլը
օլմագ իւզրէ տա'վէթ օլունան փավլոս վէ պիրա-
2 տէր Սոսթէնէս՝ Աւլահըն Գօրծնթօսատա օլան քիլի-
սէսինէ, եա'նի Քրիստոս Յիսուսատա թագտիս օլու-
նուսա՝ մուգատասէլէր օլմագ իւզրէ տա'վէթ օլու-
նան քիմսէլէր իւլէ, անլէրին վէ պիզիմ Բապպըմըզ
օլան Յիսուս Քրիստոսըն իամինէ հէր էէրսէ տու'ա
3 էտէնլէրին Ճիւմլէսինէ. Փէտէրիմիզ Աւլահ վէ Բապպ
Յիսուս Քրիստոս թարաՃընտան սիզէ 'ինայէթ վէ
սէլամէթ օլսուն։
4 Քրիստոս Յիսուսատա սիզէ իհսան օլունան Աւլա-
հըն 'ինայէթի իչիւն սիզին հագգընըզտա տա'իմա

5 Աւլահըմա շիւքր էտէրիմ, Քի Քրիստոսըն շէհատէ-
6 թի սիզտէ թէսպիթ օլունտուղը կիպի, Անըն իլէ
հէր խուսուսատա, հէր քէլամտա վէ հէր 'իլմտէ զա-
7 նի օլտընըզ, Շէօյլէ քի Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստո-
սըն 'զուհուրընա միւնթազըր օլարագ, հիչ պիր
8 մէվհիպէտտէ նօգսանընըզ եօգ սըր. Օլ տաքի Բապ-
պըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն կիւնիւնտէ պիլա թէօհ-
մէթի օլմագ իւզրէ, սիզի իլա նիհայէ սապէթի դը-
9 լաճագ սըր։ Սիզի քէնտի Օղլու Բապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսըն միւշարէքէթինէ տա'վէթ էտէն Աւլահ
սաղտըգ սըր։
10 Էյ պիրատէրլէր, սիզէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիս-
տոսըն իամիւլէ բէճա էտէրիմ քի ճիւմլէնիզին սէօ-
զիւ պիր օլսուն, վէ արանըզտա իխթիլաֆտաթ օլ-
մայսըզ՝ քէամիլէն հէմֆիքար վէ հէմֆէյ պուլսունա-
11 սընըզ։ Զիրա, պիրատէրլէրիմ, Քլօէնին խանէսի
թարաֆընտան սիզին հագգընըզտա պանա խապէր
վէրիլտի քի՝ պէյնինիզտէ միւնազա'ալար վար սըր։
12 Պունու տէմէք իստէրիմ քի՝ սիզտէն հէր պիրի՝ պէն
փավլոսըն, վէ պէն Ապօլլոսըն, վէ պէն Քեֆասըն, վէ
13 պէն Քրիստոսըն իմ՝ տէր։ Քրիստոս միւնգասի՞մ
մի օլտու, սիզին իչիւն փավլո՞ս մի սալը օլունտու,
եօղսա փավլոսը՞ն իամինէ մի վաֆթիվը օլունտընըզ։
14 Սիզտէն՝ Գրիսփոս իլէ Ղայոսատան մա'տա քիմսէյի
վաֆթիվը էթմէտիյիմ իչիւն Աւլահա շիւքր էտէ-
15 րիմ. Քի պէր քիմսէ պէնիմ հագգընա՝ Քէնտի իս-
16 մինէ վաֆթիվը էթտի՝ տէմէսինի։ Վէ իսթէֆանոսըն
խանէսի խալգընըը տաքի վաֆթիվը էթմիմ. պունա-
տան պաշգա պիր քիմսէյի վաֆթիվը էտիպ էթմէ-
մէյիմի պիլիրէմ։

17 Ձիրա Քրիստոս պէնի վաֆթիզ էթմէք իչուն տէ-
ւիլ, անճագ թէպզիր ի պէշարէթ իչուն իրսալ էյ-
լէսի. պու տախի Քրիստոսըն խալը պիհնուտէ օլ-
18 մամադ իչուն՝ քելամ հիքմէթիլէ օլմատը։ Ձիրա
խալա տա՛իր օլան քելամ էհլ ի հէլաք օլանլարա
աէֆահէթ տիր. լաքին պիզ էհլ ի խէյրա օլանլա-
19 րա գուվվէթ Ալլահ տըր։ Ձիրա՝ Հիւքէմանըն հիք-
մէթինի իճնա, վէ ֆէհիմիէրին ֆէհմինի իսպաթ
20 էտէճէյիմ՝ տէյիւ մուհարրէր տիր։ Նէ՞րէտէ հա-
քիմ, նէ՞րէտէ քեաթիպ, պու՛ ալէմին միւպահի-
սի նէ՞րէտէ տիր։ Ալլահ տիւնեանըն հիքմէթինի սէ-
21 ֆահէթէ թահվիլ է՞թմէտի մի։ Ձիրա Ալլահըն
հիքմէթինճէ տիւնեա էճնէ հիքմէթի վասըթասըլ-
լէ Ալլահը պիլմէհիյի սէպէպտէն՝ վա՛զըն սէֆահէ-
թի վասըթասըլլէ Ալլահ իման էահնիէրի խէյրա
22 էյլէմէյի միւնասիպ կէօրմիւ։ Ձիւնքի նէհնուտի-
լէր ՚ալամէթ թահլէպ էտէրլէր, վէ նուհնանիլէր
23 հիքմէթ արարլար։ Ֆագաճի պիզ սանլը օլուհմըշ
Քրիստոսը, եա՛նի նէհնուտիլէրէ թէօքէզ վէ նու-
24 հանիլէրէ սէֆահէթէ, լաքին տա՛վէթ օլուհան հէմ
նէհնուտիլէրէ հէմ տէ նուհանիլէրէ գուվվէթ Ալ-
լահ վէ հիքմէթ Ալլահ օլան Քրիստոսը վա՛զ էտէ-
25 րիզ։ Ձիրա Ալլահըն սէֆիհ օլան նէհանէսի ինսան-
լարտան հաբիյմ տիր. վէ Ալլահըն զա՛իֆ օլան նէս-
26 նէսի ինսանլարտան գավի տիր։ Էյ պիրատէրլէր,
տա՛վէթինիզէ պագընըզ, թէն հասէպինճէ չօգ հա-
քիմլէր, չօգ գուվվէթլիլէր, չօգ ասըլզատէլէր գա՛-
27 ֆէ օլուհմատը. Լաքին Ալլահ հիւքէմայը խէճիլ
էթմէք իչուն՝ տիւնեանըն սէֆիհ հէյլէրինի ինթի-
խապ էթտի, վէ Ալլահ գուվվէթլի հէյլէրի խէճիլ

էթմէք իչուն տիւնեանըն զա՛իֆ հէյլէրինի ինթի-
28 խապ էյլէտի. վէ Ալլահ մէվճուտ օլան հէյլէրի
իսպաթլ էթմէք իչուն՝ տիւնեանըն էտնա հէյլէրինի
վէ թահգիր օլուհան վէ լա հէյ հիւքմիւնատ օլան
29 հէյլէրի ինթիխապ էթտի. Թա քի Ալլահըն հու-
զուրընտա հիչ պիր պէշէր թէֆախխուր էթմէյէ։
30 վէ սիզ անտէն Քրիստոս Իսուստա սըղընըզ, օլ քի
պիզիմ իչուն Ալլահ թարաֆընտան հիքմէթ վէ սա-
31 լահ վէ թահտիս վէ ֆիտիյէ օլտու. Թա քի մու-
հարրէր օլտըզը վէճհլէ, Իֆթիխար էահէն քիմսէ
Բապզ լէլ Իֆթիխար էթսին։

ՊԱՊ 2

4 Վէ էյ պէն տախի, էյ պիրատէրլէր, սիզէ կէլտի-
յիմտէ, Ալլահըն շէհատէթինի քելամ եախօտ հիք-
մէթ ֆաղիլէթիլէ իխպար էթմէք իչուն կէլմէմիմ։
2 Ձիրա տրանըզտա Իսուս Քրիստոստան, պէզի մահ-
լուպ օլմատան զըյրի պիր շէյ պիլմէմէյէ գարար
3 գէլտըմ։ Վէ պէն զա՛իֆլիք վէ գօրգուտա վէ չօգ
4 թիթրէմէ լէլ եանընըզտա պուլունտում։ Վէ քէ-
լամըմ վէ վա՛զըմ [ինսան] հիքմէթինին իգնա՛ է-
տիճի աէօզէրիյլէ տէյիլ, անճագ Բուհընն վէ գուտ-
5 րէթին պուրհանըլլէ իտի. Թա քի իմանընըզ ին-
սան հիքմէթիլէ տէյիլ, անճագ Ալլահըն գուտրէ-
6 թիյլէ օլա։ Լաքին քեամիլլէրին արասընտա հիք-
մէթ սէօյլէրիզ. վէ լաքին պու՛ ալէմին հիքմէթինի
եախօտ պու՛ ալէմին զէվալ պուլուր բէ՛իսլէրինին
7 հէչ-գէրսէ տէյիլ, Անճագ Ալլահընն մախֆի օլան հիք-
մէթինի, եա՛նի Ալլահըն ՚իզզէթիմիզ իչուն եզէլ-
8 տէն թագտիր էյլէտիյինի սըրը իլէ սէօյլէրիզ. Ա-

նը տախի պու 'ալէմին բէ'իալէրինին հիչ պիրի պիլ-
մէտի. զիրա էյէր պիլսէյէր իտի, Թապպ իւլ ճէ-
9 լալի սալլ էթմէզլէր իտի։ Ֆագաթի մուհարրեր օլ-
մաղը կիպի, կէօղ կէօրմէտիյի վէ դուլաղ իչիթ-
մէտիյի վէ ատէմին ֆիքրինէ կէլմէտիյի՝ եա'նի Ա-
լահտն էչնտինի սեվինէլէրե հազըրլատըղը շէյլէրի
10 Ալլահ քէնտի Բուհը վասրթասըլէ պիղե քէշֆ էյ-
լէտի. զիրա Բուհ հէր շէյի, Ալլահըն մէվճուտ ը
11 'ամիգէսինի պիլէ Թէֆիթիչ էտէր։ Զիհնի ինսանըն
ումուրընը ինսանատա օլան քէնտի բուհընտան ղայ-
բի համ՞նկը ատէմ պիլիր. քէզալիք Ալլահըն ումու-
րընը Ալլահըն Բուհընտան մա'տա հիչ քիմսէ պիլ-
12 մէղ։ Պիղ իսէ տիւնեանըն բուհընա տէյիլ, անճագ
Ալլահատն օլան Բուհա մալիք օլտըղ, թա քի Ա-
լահ թարաֆընտա՜ն պիղե իհսան օլունան շէյլէրի
13 պիլելիմ։ Պու շէյլէրի տախի բուհանի շէյլէրի բու-
հանի շէյլէր իլէ մուգայսէ էտէրկէ, հիքմէթի ի
ինսանիյէնին թա'լիմ էթմիչի սէօղլէր իլէ տէյիլ,
անճագ Բուհ [իւլ Գուտսըն] թա'լիմ էթմիչի
14 սէօղլէր իլէ սէօյլէրիղ։ Լաքին ինսան ի թապի'լ Ա-
լահըն Բուհընըն շէյլէրինին գապուլ էթմէղ. զիրա
պունլարըն թէմիղի բուհանի օլտըղընատա՝ քէնտի-
նէ սէֆահէթ տիրլէր, վէ խարաքընա իգթիտարը
15 եօգ տըր։ Ամմա բուհանի քիմսէ հէր շէյի թէմիղ
էտէր իսէ տէ, քէնտիսի հիչ պիրի թարաֆընտան
16 թէմիղ օլունմազ։ Զիրա Թապպըն ֆիքրինի քի՞մ
պիլտի քի անա թա'լիմ էտէ. ամմա պիղ Քրիստո-
սըն ֆիքրինէ մուհթաջ իղ։

ՊԱՊ 3

1 Պէն տախի, էյ պիրատէրլէր, օիղէ բուհանիլէրէ
կիպի սէօյլէյէմէտիմ, անճագ ճիսմանիլէրէ կիպի,
2 Քրիստոսատա չօճուղլարա կիպի սէօյլէյիմ։ Աիղէ թա-
'ամ տէյիլ, անճագ սիճա վէրատիմ. զիրա տահա
Ընհանի-նէ գատիր տէյիլ խանիղ, վէ շիմտի պիլէ
3 տահա գատիր տէյիլ օինիղ։ Զիհնի տահա ճիս-
մանի սինիղ. զիրա արանըղտա հասէտ վէ նիղա' վէ
թէֆրիղէլէր պուլունտըղը հալտէ, ճիսմանի տէյի՞լ
մի սինիղ, վէ ինսանճա սիւլուք է՞թմէյօր մը օր-
4 նըղ, Զիրա պիրի՝ Պէն փավլօսըն իմ, վէ միւկէրի՝
Պէն Ափօլլօսըն իմ՝ տէտիլինտէ ճիսմանի տէյի՞լ մի
5 սինիղ։ Իմտի փավլօս քի՞մ վէ Ափօլլօս քի՞մ տիր,
անճագ Թապպըն հէր պիրինէ իհսան էթմիչինէ
կէօրէ, իսան էթմէնիղէ վասրթա օլան խատէմէ
6 տիր։ Պէն տիքտիմ, Ափօլլօս սուլատը, լաքին Ա-
7 լահ թէնպէթ էյլէտի. Շէօյլէ քի տիքէն պիր շէյ
տէյիլ, վէ սուլայան տախի պիր շէյ տէյիլ տիր,
8 ամմա պէօյիւտէն Ալլահ տըր։ Տիքէն վէ սուլայան
տախի պիր տիր, լաքին հէր պիրի քէնտի էմէյինէ
9 կէօրէ քէնտի էճրինի ալաճագ տըր։ Զիրա պիղ Ա-
լահ իլէ էմէքտաշ օլուպ՝ սիղ Ալլահըն թարլասը,
10 Ալլահըն պինասը սընըղ։ Ալլահ թարաֆընտան պա-
նա իհսան օլունան 'ինայէթէ կէօրէ մի'մար ը հազըղ
կիպի թէմէլ պրագտըմ, իւղէրինէ տիկէր քիմսէ
տախի պինա եափար. Ֆագաթի հէր քէս նասըլ պի-
11 նա եափտըղընա տիղգաթի էթմէն։ Զիրա պրագը-
լան թէմէլտէն՝ եա'նի Յիսուս Քրիստոսատան մա'տա
պիր ընդել պրագմազա հիչ պիր քիմսէ միւգթէտիր

12 օլմաղ, վ'է լաքին էյէր պիր քիմսե պու թէմիզ
իւղերինե ալթուն, կիւմիւշ, ղիզլյմեթ թաշլար,
13 աղաճ, օթ, գամըշ պինա էտերսե, Հէր քեսին ի-
շի աշխատար օլաճագ, զերա օլ կիւն անը պէյան է-
տէճէք տիր. չիւնքի ամէն իլէ միւնքէշիփ օլուր,
վէ հէր պիրինին իշի նէ մագուլէ օլորղունը ամէն
14 իմթիհան էտէճէք տիր: Էյէր պիր քիմսէնին պի-
15 նա էթմէյի էշ գալըրսա, էճրինի ալաճագ. Էյէր
պիր քիմսէնին իշի եանար իսէ՝ միւթէզարրիր օլա-
ճագ. ամմա քէնարսի ամէնշտէն կէչէր կիպի գուր-
16 թուլաճագ տըր: Ամէն Ալլահըն Հէյքէլի օլսա՝ տէ-
րոսնինիզտէ Ալլահըն Րուհը միւթէմէքքին օլորղոր-
17 նը պիլմէ՞զ մի սինիզ: Էյէր պիր քիմսե Ալլահըն
Հէյքէլինի պօղորսա, Ալլահ անը պօղաճագ տըր.
ղիրա Ալլահըն Հէյքէլի մուգաւեէտա տիր, օլ Հէյ-
+էլ տարսի սիզ սինիզ:
18 Պիր քիմսե քէնարի քէնարինի ալտաթմասըն. Էյէր
տրանըզտա պիր քիմսե պու 'ալէմտե քէնարինի հա-
քիյմ 'տաոա էտէրսե, Հաքիյմ օլմագ իչիւն սէֆիհ
19 օլսուն: Ջիրա տիւնեանըն Հիքմէթի Ալլահըն 'ին-
տինտե սէֆահէթ տիր. Նիհայէթիմ՝ Հիւքմիյէ քէն-
20 տի Հիւէլէրինտե Թուրթան օ տըր. վ'է նինէ՝ Բաշպ
Հիւքէմանըն էֆքեարը պաթըլ օլորղունը պիլիր՝ տէ-
21 յիւ մուհարրեր տիր: վ'էլ Հասըլ պիր քիմսե ին-
22 սան իլէ իֆթիխար էթմէսին. Ջիրա Հէր շէյ պիղն
տիր, կէրէք Փավլօս, կէրէք Ափօլլօս, կէրէք Քե-
ֆաս, կէրէք տիւնիա, կէրէք Հայաթ, կէրէք մէ-
մաթ, կէրէք Հաղըր շէյլէր, կէրէք օլաճագ շէյլէր,
23 ճիւմլէսի սիպն տիր. Անդ տէ Քրիստոսըն սընըղը,
Քրիստոս տախի Ալլահըն տըր:

ՊԱՊ 4

1 Հէր քես պիղի Քրիստոսըն խատէմէսի վէ Ալլահըն
էսրարընըն քէթխիւտալարը մագամընտա թուրթ-
2 սուն: Իմտի քէթխիւտալարտան մանթլուպ օլան շէյ
3 սատրգ պուլունմալարը տըր: Ամմա պիղին թարա-
ֆընղզտան եախօտ ինսան հիւքմիւ իլէ հիւքմ օ-
լունմագ պէնիմ 'ինտիմտէ փէք քիւչիւք շէյ տիր,
հաթթա քէնտիմի քէնտիմ պիլէ հիւքմ էթմէմ:
4 Ջիրա քէնտի հագդընմտա զամիրիմ պիր շէյ կէօս-
թէրմէղ իսէ տէ, ենինէ պուննուն իլէ քէնտիմի տա-
լիհ 'տատա էթմէմ. անճագ պէնի հիւքմ էտէն Բապպ
5 տըր: Իմտի վագթընտան էվվէլ, եա'նի Բապպ կէլ-
մէյինճէ հիչ պիր շէյի հիւքմ էթմէյինիղ. օլ տա-
խի զուլմէթին կիղլի շէյլէրինի այտընըզտա չըգա-
րըպ՝ գալպլէրին մուրատլարընը աշխատար էտէճէք
տիր. օլ զէման հէր քէսին մէհքի Ալլահտան օլա-
ճագ տըր:
6 Լաքին, էյ պիրատէրլէր, պէն պու շէյլէրի սի-
զին իչիւն քէնտիմէ վէ Ափօլլօսա թէմսիլէն նագլ
էլլէտիմ, շու մագսատ իլէ քի հիչ պիրինիզ պիրի-
նին թարաֆտարը օլարագ, տիկկէրինին 'ալէյհինէ
թէքէպպիւր էթմէմէք իչիւն մուհարրեր օլանտան
ֆազլա թէֆէքքիւր էթմէմէքլիյի պիզտէն էօյրէնէ-
7 սինիզ: Ջիրա սէնի միւմթազ էտէն քի՞մ տիր. վէ
սէնտէ այնատրղըն նէ՞ շէյ վար. վէ էյէր ալտըն ի-
սէ, նի՞չիւն ալմամըշ կիպի թէֆախիւր էտէրսին:
8 Անթընդ ատյտընրդ, պէնկին օլտընրդ, պիղ պու-
լունմագտըզըն սալթանաթ սիւրտիւնիւղ. վէ քեաշ-
քի սալթանաթ սիւրէ խտինիղ քի պիղ տախի սիզին

9 իւէ պէրապէր սալթանաթ սիւրէ իտիք ։ Զիրա զանն
էտէրիմ քի՝ Ալլահ՝ գաթլէ մահքիւմ օլանլար մի-
սիլլիւ պիզ բէսուլլէրի մուՙտախէր օլարագ իրաՙէ
էյլէտի. չիւնքի տիւնեայա վէ մէլՙիքէյէ վէ նա-
10 սա թամաշա իչիւն օլարդ ։ Պիզ Քրիստոս իչիւն
սէֆիհ իզ, սիզ իսէ Քրիստոսսա 'ագիլ սինիզ.
պիզ զա'իֆ իզ, սիզ գուվվէթլի սինիզ. սիզ միւ-
11 քէրրէմ սինիզ, պիզ մուհագգէր իզ, Պու սա'ա-
թա տէկին աճլըգ վէ սուսուզլըգ չէքիպ՝ չըպլագ
գալըրըզ, տարպ օլունըրրըզ, վէ մէքեան ը իդամէ-
12 թիմիզ եօգ տըր. Քէնաի էլլէրիմիզ իլէ տախի իչ-
լէյէրէք եմէք չէքէրիզ. չէթիմ օլունաըղըմըզտա խայր
տուՙա էտէրիզ. Թէսՙտաի կէօրտիւչիւմիւզտէ Թէ-
13 համմիւլ էտէրիզ. Թագպիհ օլունաըղըմըզտա,
եալվարըրըզ. չիմտիյէտէէ տիւնեանըն սիւքրիւն-
14 Թիւսիւ վէ ճիւմլէնին մէնֆաուրը օլարդ ։ ՊուՆլարը
սիզի խէճիլ էթմէք իչիւն եաղմայօրըմ, անճագ
սէվկիւլիւ էվլատըմ կիպի էվէ նասիհաթ էտէրիմ։
15 Զիրա էյէր Քրիստոսսա օն պին մուՙայլիմինիզ օլ-
սա պիլէ, չօդ փէտէրինիզ եօգ տըր. զնրա Քրիս-
տոս Ցիսուստա պէշարէթ վասըթասըլլէ պէն սիզի
16 Թէվլիա էթտիմ ։ Իմտի պանա մուգթէտի օլմանը-
17 զը սիզտէն ըէճա էտէրիմ։ Պու էճլտէն պէնիմ սէվ-
կիւլիւ վէ Բապպտա սաարդ օլան օղլըմ Թիմոթէօ-
սը սիզէ կէօնտէրտիմ. օլ տախի՝ հէր եէրտէ հէր
քիւլիսէտէ Թա'լիմ էթտիյիմ իւզրէ՝ Քրիստոսսա
օլան Թարիխդէրիմի սիզէ իխթիսար էտէճէք տիր ։
18 Պա'զը քիմսէլէր Թէքէպպիւր էթտիլէր, կէօյա քի
19 սիզէ կէլմէյէճէյիմ ։ Լաքին էյէր Բապպ միւրսա
էտէրսէ, սիզէ Թէզ կէլէճէյիմ, վէ Թէքէպպիւր

էտէնլէրին սէօզլիւնիւ տէյիլ, անճագ գուվվէթինէ
20 պիլէճէյիմ. Զիրա մէլէքիւթ Ուլլահ սէօզ իլէ տէ-
21 յիլ, անճագ գուվվէթ իլէ տիր ։ Ե՞սըլ իսթէքսի-
նիզ. սիզէ տէյինէ՞ք իլէ մի, եօգսա մուհապպէթ վէ
հիլմ բուհուս իլէ մի կէլէյիմ ։

ՊԱՊ 5

1 Չէր Թարաֆտա իչիտիլէյօր քի արանըզտա զինա
վար, պէօյլէ զինա քի Թա'իֆէլէրտէ պիլէ [զիքր]
օլունմայօր, Հաթթա պիր ատէմ քէնաի փէտէրի-
2 նին զէվճէսինի սլըր ։ Վէ սիզ պու ֆի'լի իրթի-
քապ էտէնին իչինիզտէն տէֆ՝ օլունմասը իչիւն
զամ չէքմէտիքտէն պաշգա, Թէքէպպիւր պիլէ էթ-
3 տինիզ։ Զիրա պէն ճէսէտճէ զա'իլ, ամմա բուհ-
ճա Հաղըր օլարագ, չիմտի Հաղըր կիպի հիւքմ
4 էթտիմ քի՝ Սիզ Թէճէմմիւ՛ էյլէտիյինիզտէ, պէ-
նիմ բուհրմ տախի Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոսըն
գուարէթիյլէ պէրապէր Հաղըր պուլունաարագ, պու
5 ֆի'լի պէօյլէճէ իրթիքապսաղ էտէնի, Թէնինին հէլաքը
իչիւն Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոսըն իսմիյլէ Շէյ-
Թանա Թէսլիմ էտէսինիզ, Թա քի Բապպ Ցիսուսըն
6 կիւնիւնտէ բուհրը խէլասս պուլա ։ Շուՙ Թէֆախխուրիւ-
նիւզ էյի տէյիլ տիր. պիր ազ մայա պիւթիւն խա-
7 մուրը մայալաարըղընը պիլմի՞ղ մի սինիզ։ Սիզ մայա-
սըզ օլարըղընըզ միսիլլիւ ճէհտտա խամուր օլմագ իւզրէ՝
էսքի մայայը տէֆ՝ էտինիզ. չիւնքի ֆըսհՀըմըզ օլան
8 Քրիստոս պիզիմ իչիւն զէպհ օլունտու։ Պու սուրէթ-
լէ էսքի մայա իլէ տէյիլ, վէ շէրը վէ քէօթիւլիւք
մայասը իլէ տէյիլ, անճագ խուլուս վէ հագիգաթ
9 ֆէթիրի իլէ պայրամ էտէլիմ ։ Զինաքևարլար իլէ

իսԹիլաԹ էԹմէլէսինիզ՝ տէյիւ սիզէ մէքԹուպտա
10 եազըլմ. վէ եինէ պու տիւնեանըն զինաքեարլա-
րը եա Թամա՛քեարլարը եա զասխպէրի իլէ եախօա
փուԹփէրէսԹլէրի իլէ տէյիլ, չինքի էօյլէ օլսա՝
11 պու տիւնեատան չըգմանըզ լազըմ կէլիր. Ամմա
շիմոի էյէր պիրատէր անըլան պիր քիմսէ զինաքեար
եա Թամա՛քեար եա փուԹփէրէսԹ եա շէԹԹամ
եա պէքըի եա զասխպ օլուրսա, իսԹիլաԹ էԹմէ-
տիքտէն մա՛տա պէօյլէ քիմսէ իլէ պէրապէր Թա-
12 ՛մամ պիլէ էԹմէլէսինիզ տէյիւ եազըմ, Ձիրա
խարիճտէ օլանլարը տախի հիւքմ էԹմէք նէ՞ վա-
զիֆէմ տիր. սիզ տախիլտէ պուլունանլարը հիւքմ
13 է՞Ԥմէյօր մը սընը՞զ. Ամմա խարիճտէ օլանլարը Ա-
լլահ հիւքմ էտէր. իմոի օլ քէօԹիւ քիմսէյի քէն-
տի արանըզտան տէ՞ք՝ էտինիզ.

ՊԱՊ 6

1 Ա իզտէն պիր քիմսէյին տիկէրի իլէ պիր տա՛վասը
օլուրսա, մուհամմատէլէրին հուզուրընտա օլմայըզ,
հադգսըզլարըն հուզուրընտա մուհաքէմէյէ ճէսա-
2 րէԹ էտե՞ր մի. Մուհամմատէլէր տիւնեայը հիւքմ
էտճէկլէրէրինի պիլմէ՞զ մի սինիզ. վէ էյէր տիւնեա
սիզին Թարաֆընըզտան հիւքմ օլունուրսա, էն քիւ-
չիւք տա՛վալարըն ֆասըննա լա՞յԹ տէյի՞զ մի սինիզ,
3 Մէլա՞ՀքէյԹ հիւքմ էտէճէկլիմիզի պիլմէ՞զ մի սի-
4 սինիզ. գա՞նաէ գալըր տիւնեէվի չէյլէր. իմոի է-
յէր տիւնեէվի չէյլէրէ միւԹա՛ալիգ մուհաքէմէյէ-
րինիզ վար իսէ, քիլիճաէտ ի՛Թիլապըր օլմայանլարը
5 հաքիմ նասը էտինիզ. Սիզի խէճիլ էԹմէք իչիւն
սէօյլէյօրըմ. սիզտէ՛ տարիֆ քիմսէ՝ պիր պիլէ եո՞գ

մը տըր քի՝ պիրատէրլէրինին արասընտա հիւքմ
6 էԹմէյէ միւգԹէտիր օլա. Լ՛աքին պիրատէր պիրա-
տէր իլէ՝ պու տախի ղայրի միւմինէրին հուզուրընը-
7 տա մուհաքէմէ օլուր. Իմոի եէքսիկէրինիզ իլէ
տա՛վալարընըզ պուլունմասը սիզէ հէր վէճճիլէ գու-
սուբ տըր. պունու էԹմէտէն իսէ նի՞չիւն հադգ-
սըզլըգա ԹէՀամմիւլ էԹմէգընիզ, պունատան իսէ,
8 նի՞չիւն զաար կէօրմէյէ գա՛իլ օլմազընըզ. Լ՛աքին
սիզ հադգսըզլըզ վէ զաար Հէման պիրատէրլէրինի-
9 զէ էտէրսինիզ. Պիլմէ՞զ մի սինիզ քի հադգսըզ օ-
լանլար մէլէքիւԹ Ռուլահը Ԥէվէրիւս էԹմէյճէք-
լէր տիր. ալտանմայընըզ, նէ գահպէգնէլէր, նէ
փուԹփէրէսԹլէր, նէ պինաքեարլար, նէ մուխէն-
10 նէսլէր, նէ լուԹիլէր, նէ խըրսըզլար, նէ Թամա՛-
քեարլար, նէ պէքբիլէր, նէ շէԹԹամլար, նէ զա-
սխպէր մէլէքիւԹ Ռուլահը Ԥէվէրիւս էտէճէքլէր
11 տիր. Պա՛զըլարընըզ տախի պէօյլէ իսինիզ. Լ՛աքին
Բապպ Յիսուսըն իսմիյլէ վէ Ա՛լահմընըզն Րուհը ի-
լէ եըդանընըզ, Թադտիս օլունընըզ, հէմ տա-
խի Թէպրիր օլունընըզ՝
12 Պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ, հէր շէյ նաֆի՛
տէյիլ տիր. պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ, պէն
13 հիչ պիր շէյին հիւքմիւ ալԹընա կիրմէմ՝ Թա՛մա-
լար գարըն իչիւն, գարըն տախի Թա՛մալար իչիւն
տիր. ամմա Ա՛լլահ պունու տա, անլէրի տէ իֆնա
էտէճէք տիր. Ֆագաթ ճէսէտ զինա իչիւն օլմայըզ՝
անճագ Բապպ իչիւն տիր, վէ Բապպ ճէսէտ իչիւն
14 տիր՝ վէ Ա՛լլահ Բապպը իչնա էյլէտիյի կիպի,
պիզի տախի քէնտի գուտրէԹիյլէ իչնա էտէճէք
15 տիր՝ ճէսէտլէրինիզ Ֆրիստոսըն ա՛զասը օլտըզընը

պիլմ°ղ մի սինիղ· իմոի Քրիստոսըն ա'զատըներ ա-
16 լըզ՝ ֆահիշէ ա'զատը° մը էտէյիմ· Հաշա՝ ֆահիշէ-
յէ մնալասըգ օլան անըն իլէ եէք վիւճուտա օլարդը-
նը պիլմ°ղ մի սինիղ· չիւնքի՝ Իքիսի եէք վիւճուտա
17 օլաճագլար՝ տէյիւ էքճոդ պուլսուրուր· Լաքին Բապ-
18 պա միւլասըգ օլան Անէ՝ էլէ պիր բուհ օլուր· Ջի-
նատան գաչընըղ· տաէմին իրթիքեապ էթտիյի հէր
կիւնահ ճէսէտինտէն խարիճ տիր· ամմա զինայը
իրթիքեապ էտէն քէնտի ճէսէտի 'ալէյհինէ կիւ-
19 նահ էտէր· Պիլմ°ղ մի սինիղ քի ճէսէտինիղ՝ Ա-
լլահ Թարաֆընտան սիզէ իհսան պուննուպ տա տէ-
բուննինիղտէ պուլունան Բուհ իւլ Գուասըն հէյքէ-
լի տիր· սիզ տախի քէնտինիղին տէյիլ սինիղ·
20 Ջիրա պահա իլէ իշթիրա օլունտընըղ· պու սէպէպ-
տէն Ալլահա միւթա'ալիգ օլան ճէսէտինիղ վէ բու-
հընըղ իլէ Ալլահը Թա'զիղ էյլէյինիղ·

ՊԱՊ 7

1 Վ՚է պանա եաղտըղընըղ մէվատտա կէլինճէ՝ էր
2 իչինէ գարբյա տօգունմամադըղ էյի տիր· Պու-
նունէլէ պէրապէր ֆահիշէյաթտան վէֆայէ էլէ՝ հէր
տաէմին քէնտի զէվճէսի՝ վէ հէր գարբընըն քէնտի
3 զէվճի օլսուն· Ջէվճ զէվճէսի՝ վէ զէվճէ տախի զէվ-
4 ճի հադդընտա օլան վէճիպէսինի իֆնա էթմէյին· Ջէվ-
ճէնինն ճէսէտի քէնտի հիւքմիւնտէ օլմայըդ՝ անճագ
զէվճինն հիւքմիւնտէ տիր· քէղալիք զէվճինն ճէսէ-
տի քէնտի հիւքմիւնտէ օլմայըդ՝ անճագ զէվճէնինն
5 հիւքմիւնտէ տիր· Պիրի պիրինիղի մնհրում էթ-
մէյինիղ՝ մէյէր քի օրուճ վէ տուա՚ իլէ մէշղուլ
օլմագ իչինէ թարաֆէյինին բիզասըյլէ մնվազդա-

թէն օլա· պա'տէհու 'ատէմ ի ինզիպաթընըղ սէ-
պէպկէլէ Շէյթանընն սիզի իղվա էթմէյէսի իչինէ
6 Թէքբար պիր եէրէ կէլինիղ· Պունու տախի էմր
թաբիգէյլէ տէյիլ՝ անճագ միւտա'տէ թաբիգէյլէ
7 սէջյէբիմ· Ջիրա ճիւմլէ տաէմէրին պէնիմ կիպի
օլմալարընը իսթէբիմ՝ լաքին քիմինին պիր սուբէթ՝
քիմինին տիկէր սուբէթլէ հէր պիրինին Ալլահ Թա-
բարաքընտան քէնտինէ մախսուս մէվհիպէսի վար տըր·
8 Ամմա միւթէէհհիլ օլմայանլարա վէ տուլ գարը-
լարա տէրիմ քի՝ պէնիմ կիպի գալմալարը խայրը
9 տըր· Վ՚է լաքին էյէր քէնտի նէֆսլէրինին զապթը-
նա մուգթէտիր տէյիլլէր իսէ՝ Թէէհհիլ էթսինլէր·
զիրա Թէէհհիլ էթմէք եանմագտան էվլա
10 տըր· Լաքին միւթէէհհիլ օլանլարա պէն տէյիլ՝
անճագ Բապպ՝ զէվճինին զէվճինտէն այրըլմամասը-
11 նը էմր էտէր· (Վ՚է լաքին այրըլտըղը Թագտիրտէ
զէվճէսիղ գալսըն՝ եախսա զէվճի իլէ պարըշըրն·)
12 զէվճ տախի զէվճէյի Թէրը էթմէսին· Ղայրի քիմ-
սէլէրէ իսէ՝ Բապպ տէյիլ՝ պէն տէրիմ քի՝ Իյէր
պիր պիրտաէրին զայր ի միւ՚մին զէվճէսի օլտըղը
հալտէ՝ օլ տախի քէնտիսիյլէ պէրապէր սաքին օլ-
13 մադտա բաղի իսէ՝ անը Թէրը էթմէսին· Պիր գա-
րընըն տախի զայր ի միւ՚մին զէվճի օլտըղը հալտէ՝
օլ տախի քէնտիսիյլէ պէրապէր սաքին օլմադտա
14 բաղի իսէ՝ անը Թէրը էթմէսին· Ջիրա զայր ի միւ՚-
մին զէվճ զէվճէսիյլէ Թագտիս օլունուր՝ վէ զայր ի
միւ՚մին զէվճէ զէվճիյլէ Թագտիս օլմունուր· եօղսա
չօճուգլարընըղ նափաք օլուր իսէ՝ ամմա շիմտի մու-
15 գատէս տիրլէր· Լաքին էյէր զայր ի միւ՚մին օլան
այրըլըրսա՝ այրըլսըն· պու միսիլլիւ քէյֆիյաթտա

պերատեր 'Եախօտ Հէմէիրէ էսիր տէյիլ տիր. ան-
ճագ Ալլահ պիղն սէլամէթտէ պուլունմագլըդա տա'-
16 վէթ էյլեսի։ Զիրա, էյ ղէվճէ, նէ° պիլիրսին, պէլ-
քի ղէվճինի խէլտա էտէճէքսին. Եախօտ, էյ ղէվճ,
նէ° պիլիրսին, պէլքի ղէվճինի խէլտա էտէճէքսին։
17 Ֆագաթի Ալլահ Հէր պիրինէ նասըլ գըսմէթ էթտի
իսէ՝ Եա'նի Բապպ Հէր պիրինի նէ Հալտէ տա'վէթ
էթտի իսէ, օլ Հալտէ սիւլուք էթսին. վէ պիլ
ճիւմլէ քիլիսէլէրտէ պէօյլէճէ Թէնպիհ էտէրիմ։
18 Պիր քիմսէ մախթուն օլարագ տա'վէթ օլունտու
իսէ, խիթապնսըզ օլմասըն. պիր քիմսէ ղայր ի մախ-
թուն տա'վէթ օլունտու իսէ, խաթին օլունմասըն։
19 Խիթան պիր շէյ տէյիլ տիր, վէ խիթանսըզլըգ պիր
շէյ տէյիլ տիր, անճագ Ալլահըն էվամիրինին Հրվ-
20 ղը Վահիդ տիր։ Չէր քէս նէ Հալտէ տա'վէթ օլուն-
21 տու իսէ՝ օլ Հալտէ գալսըն։ Գուլ օլարագ տա'-
վէթ օլունտըն իսէ, զամ չէքմէ. լաքին էյէր ա-
22 զատ օլա պիլիր իսէն, անը Թէրճիհ էյլե։ Զիրա
Բապպտա տա'վէթ օլունան գուլ՝ Բապպըն ազատ-
լըսը տըր. քէզալիք Հիւրր օլարագ տա'վէթ օլունան
23 Քրիստոսըն գուլը տըր։ Պահա իլէ իչթիրա օլուն-
24 տընըզ, ինսանտա գուլ օլմայընըզ։ Էյ պիրատէրլէր,
Հէր քէս նէ Հալտէ տա'վէթ օլունտու իսէ, Ալլա-
Հըն Հուզուրընտա օլ Հալտէ գալսըն։
25 Լաքին պաքիրէլէր խուսուսընտա Բապպ Թարա-
ֆընտան պահա էմր եօգ տըր. ամմա պէն սաադէտ օլ-
մադըգտա Բապպըն մէրհամէթ էյլէտիյի քիմսէ կիպի
26 րէյ վէրիրիմ։ Իմտի ղանն էտէրիմ քի՝ ղարսըբէթ ի
Հաղըրէ սէպէպլինտէն պու էյի տիր, Եա'նի տաէվէ
27 պէօյլէ գալմագ խայրլը տըր։ Չէվճէյէ պաղլը° մը

սըն, չէօղիւլմէյի Թալեպ էթմէ. զէվճէտէն չէօ-
28 ղիւլմ°ւշ մի սին, ղէվճէ Թալեպ էթմէ։ Ամմա Թէ-
'էՀՀիւլ էտէրսէն տէ, կիւնահ էթմէզսին. պաքի-
րէ տախի Թէ'էՀՀիւլ էթսէ, կիւնահ էթմէզ. լա-
քին պու քիմսէլէր ճէհէննէմ մուզայագա չէքէճէք-
29 լէր տիր. պէն իսէ սիզի էսիրկէրիմ։ Էյ պիրատէր-
լէր, պուննու տէրիմ քի՝ վազգթի գըսալմըշ տըր.
գալտը քի զէվճէսի օլանլար զէվճէսի եօգ կիպի,
30 վէ աղլայանլար աղլամազ կիպի, վէ աէվինէնլէր
աէվինմէզ կիպի, վէ սաԹտան ալանլար մալիք օլմազ
31 կիպի, վէ պու տիւնէույը իսթի'մալ էտէնլէր իֆ-
րաթլէ իսթի'մալ էթմէզ կիպի օլսունլար. զիրա
32 պու տիւնէանըն հէյ'էթի զա'իլ օլուր։ Պէն իսէ
էնտիչէսիզ օլմանըզը իսթէրիմ. միւԹէ'էՀՀիլ օլ-
մայան քիմսէ Բապպը խօշնուտա էթմէզ իչիւն՝ Բապ-
պա միւԹա'ալլիզ շէյլէր Հազգընտա էնտիչէ էտէր.
33 Ամմա միւԹէ'էՀՀիլ օլան քիմսէ զէվճէսինի խօշ-
նուտա էթմէզ իչիւն՝ ուսուր ը տիւնէէվիյէ Հազգըն-
34 տա էնտիչէ էտէր։ Չէվճէ իլէ պաքիրէնին ֆարգը
վար. ղայր ի մէնքուհէ ճէհէննէմ վէ բուհդա մու-
գատտէս օլմազ իչիւն՝ Բապպա միւԹա'ալլիզ շէյլէր
Հազգընտա էնտիչէ էտէր, ամմա մէնքուհէ զէվճի-
նի խօշնուտա էթմէզ իչիւն ուսուր ը տիւնէէվիյէ
35 Հազգընտա էնտիչէ էտէր։ Պուննու տախի իւզէրի-
նիզէ քէմէնտա ամմազ իչիւն տէյիլ, անճագ սիզին
Ճա'իէնիզ իչիւն Հէմ լա'իգ ի վէճՀլէ ղայլէսիզ
36 Բապպա միւզահէմէթինիզ։ Ամ-
մա էյէր պիր քիմսէ քէնտի գըզը Հազգընտա, վազ-
Թը կէչմիշ օլարագնընտան Նէֆհահընը ձէն՝ էրմէյէյլե նա-
լա'իգ մու'ամէլէ էթտիյինի ղանն էտէր իսէ պէօյլէ

իճապ էթախլի հալտե խսթեախլինի էթսին, կիւ-
37 նահ էթմէզ· Թէզէվլիճ էթսինլը, վէ լոքին
մէճպուրիլէթ թահթընտա օլմայարադ՝ իրատէթի
քէնտի հիւքմիւնտե պուլունուպ, գալպի սապլէթ
օլան քիմսե քէնտի դրղընը ալը գօմաղը գալպինտե
38 Թաամիմ էթմիշ իսկ, էյի էտեր· Վէլ հասըլ
Թէզվիճ էտէն էյի էտեր, ամմա Թէզվիճ էթմէյէն
տահա էյի էտեր·
39 Զէվճէ, զէվճինին 'էօմրիւ օլտըգճա, [շէրի'աթ
միւճիպինճէ] անա պաղլը տըր· ամմա էյէր զէվճի
վէճթաթ էտերսէ, իսթեախլի քիմսէյէ Թէզվիճ օ-
լունմադըղը մէ'զուն տըր, ճադաթ Բապպատա օլ-
40 սուն· Լաքին պէօյլէ գալտըղը հալտե, պէնիմ բէ-
լիմէ կէօրէ, տահա միւպարէք տիր· վէ զանն է-
տերիմ քի պէնտե Ալլահընը Բուհը վար տըր·

ՊԱՊ 8

1 Վէ փուռթլարա զէպհ օլունան նէֆսէլէր խուսու-
սընտա, ճիւմլէմիզին 'իլմի օլտըղընը պիլդիրիլ· 'իլմ
քիպը էթտիրիր, ամմա մունհասպպէթ ի'մար էտեր·
2 Վէ էյէր պիր քիմսե պիր շէյ պիլդիրիմ զանն էտեր-
սէ, վաճիպ օլան 'իլմ իլէ տահա հիչ պիր շէյ պիլ-
3 մէզ· Ամմա էյէր պիր քիմսե Ալլահը սեվերսէ, օլ
4 քիմսե անըն 'ինտինտե մա'րուֆ տըր· Իմտի փուռթ-
լարա զէպհ օլունան նէֆսէլէրին էքլի պահսընա կէ-
լինճէ, տիւնեատա փուռթըն պիր շէյ օլմասըղընը, վէ
պիր Աւէհտահան պաշգա Ալլահ օլմասըղընը պիլդիրիլ·
5 Զիրա կէրէք կէօրտե՝ կէրէք եէրտե իլահ Թէամիլէ
օլունանլար վար իսկ տե, (Նիհէքիմ չօգ իլահլար
6 վէ չօգ բապպլար վար տըր,)· Պիլճէ պիր Ալլահ՝

եա'նի փէտէր վար տըր քի ճէմի' ի քեա'ինաթ ան-
տէն օլուպ, պիղ տախի *անըն էլէ՝՝ իղ, վէ պիր
Բապպ Յիսուա Փրխատոս վար տըր քի անըն վասը-
Թաասըլէ ճէմի' ի մախլուգաթ վիճուտե կէլիպ,
7 պիղ տախի անըն վասըԹաասըլէ իղ· Ամմա պու-
'իլմ ճիւմլէ աստիճէրտե պուլունմայըպ, պա'զընըրը
շիմտիկիտեէք փուռԹը պիր շէյ ի'Թիպար իլէ՝ փուռԹա
զէպհ օլունմըշ տէյիւ եէրլէր, վէ զամիրլէրի զա-
8 'իֆ օլմազլէ մունտաար օլուր· Լաքին Թա'ամ պիղէ
Աւլահա մունպպուվ գըլմազ· զիրա եէտիյիմիզ հալ-
տե ֆազիլէԹիմիզ օլմազ, վէ եէմէտիյիմիզ հալտե
9 էքսիքլիյիմիզ օլմազ· Անճաղ պու սէրպէսԹիյինի-
զին զա'իֆլէրե Թէօքէզ սեպէպի օլմամասընա տիգ-
10 գամ էտինիպ· Զիրա պիր քիմսէ սէնին կիպի սա-
հիպ ի 'իլմի փուռԹխանէտե սօֆրատտա օԹուրուր
կէօրտիւյիւ հալտե, օլ զա'իֆ օլանընն զամիրի փուռԹ-
լարա զէպհ օլունան նէֆսէլէրի եէմէյէ ճէսարէԹ-
11 լէնմէ՞զ մի· Վէ պէօյլէճէ եօլընա Փրխատոսըն էօլ-
տիւյիւ զա'իֆ պիրատէր սէնին 'իլմին սեպէպիյլէ
12 հէլաք օլուր· Պէօյլէճէ պիրատէրլէր 'ալէյհինտե
կիւնահ էտիպ՝ անլէրին զա'իֆ զամիրինի եարալա-
յարագ, Փրխատոսա գարշը կիւնահ էտերսինիպ·
13 Պինա'էն 'ալէյհ էյէր Թա'ամ պիրատէրիմէ Թէօ-
քէզ օլուրսա, պիրատէրիմէ Թէզքէզ օլմայայըմ՝
տէյիւ իլ եէ էպէտ էԹ եէմէյէճէյիմ՝

ՊԱՊ 9

1 Պէն րէսուլ տէյի՞լ մի իմ· պէն ազատ տէյի՞լ մի
իմ· պէն Բապպըմըզ Յիսուա Փրխատոսը կէ՞օրմէտիմ

* եաուտ անըն իչինն

մի. Բազպա սիզ պէնիմ էաէրիմ տէյի՛ր մի սինիզ։
2 Էյհէր զայրիլէր իչիւն տէյիլ իսէմ, էլալէթթէ սի-
զին իչիւն բէսուլ իմ. զիրա Բազպտա սիզ բէսա-
3 լէթիմին միւհրիւ սինիզ։ Պէնի թէքթիշ էաէնլէրէ
4 ճէվապըմ պու տըր. Եէյիսկ իչմէյէ սէլահիյէթի-
5 միզ եօ՞ղ մը տըր։ Սա՛իր բէսուլլէր վէ Բազպըն գա-
րընտաշլարը վէ Քէֆաս կիսի՝ հէմիշէրէ օլան պիր
զէվճէ եանըմընտա կէզտիրմէյէ սէլահիյէթիմիզ
6 եօ՞ղ մը տըր։ Եօգսա իշ իչլէմէմէյէ եալընըզ պէ-
նիմ իլէ Պարնապասը՞ն մը սէլահիյէթի եօղ տըր։
7 Մասրաֆը քէնահսինաէն օլարադ քի՞մ 'ասքէրլիք
էաէր. քի՞մ պաղ տիքէր տէ անըն մահսուլընտան
եէմէզ. եահօտ քի՞մ սիւրիւ կիւաէր տէ սիւրիւնիւն
8 սիւտիւնտաէն եէմէզ։ Պու սէօյլէտիյիմ ինա՞ն սէօ-
զիւ մի տիր. եօգսա պուն'լարը շէրի՛ատ տահի սէօյլէ-
9 մի՞զ մի։ Զիրա՝ Խարման տէօյէն էօքիւզիւն աղզը-
նը պաղլամայասըն՝ տէյիւ Մուսանըն շէրի՛ատ ըն-
տա մուհարրէր տիր. Ալլահ էօքիւզլէրի՞ մի գայը-
10 բըր. Եօգսա հէր վէճճէլ պիզի՞մ իչիւն մի սէօյլէր.
պէլի՝ պիզիմ իչիւն եազըլմըշ տըր. զիրա չիֆթ սիւ-
բէնէն իւմիտ իլէ սիւրմէսի վէ Խարման տէօյէնիւն
քէնահ իւմիտինտաէն հիւսէյտար օլմազ իւմիտիյլէ
11 տէօյմէսի կէրէք տիր. Էյհէր պիզ սիզէ բուհանի
շէյլէրի էքտիք իսէ, սիզին ճիսմանի նէհանէլէրինիզի
12 պիչէճէյիմիզ պէօյի՞ւք շէյ մի օլուր։ Էյհէր տիկէր
քիմսէյէր իւզէրինիզէ օլան պու սէլահիյէթտաէն
հիւսէյտար օլտըլար իսէ, պիզ տահա զիյատէ օլ-
մազ տէյի՛ր մի իզ. պիզ իսէ Քրիստոսըն պէշտրէ-
թինէ պիր վէճճէլ սէպէպ ի մուհանա'ամի՛ օլմամազ
իչիւն պու սէլահիյէթի իսթի՛մալ էթմէյիպ՝ հէր.

13 շէյէ թէհամմիւլ էաէրիզ։ Պիլմի՞զ մի սինիզ քի՝
հէյքէլէ միւթա'ալլիգ ուամուրտա խըտմէթ էաէնլէր
հէյքէլտաէն եէրլէր, վէ մէղպահըն խըտմէթինտաէ
պուլունանլար մէղպահտաան հիւսէյտար օլուրլար։
14 Պու սուրէթիլէ տահի Բազպ պէշտրէթի վա'զ է-
տէնլէրին՝ պէշտրէթտաէն թէ'այիւշ էթմէյէրինի
15 թա'ալին էյլէտի։ Պէն իսէ պու շէյլէրին հիչ պիրի-
նի իսթի'մալ էթմէտիմ. վէ պանա պէօյլէ մուա-
մէլէ օլունսըն՝ տէյիւ պու շէյլէրի եազմտտըմ. զի-
րա պիր քիմսէ իթթիհամըրմըն իսպաթ էթմէտաէն ի-
16 սէ, էօլմէք պէնիմ իչիւն էվլա տըր։ Զիրա պէշտ-
րէթի թէպզիր էթտիյիմ հալտէ՝ պանա սէպէպ ի
իթթիհամտ տէյիլ տիր, չինքի թահթ ը մէճպու-
րիյէթտէ իմ. պէլի՝ էյհէր պէշտրէթի թէպզիր էթ-
17 մէզսէմ, վայ պանա. Զիրա էյհէր պուննու իսթէյէ-
րէք էաէրսէմ, էճրիմ վար. վէ լաքին էյհէր իսթէ-
մէյէրէք էաէրսէմ, էնինէ վէքեալէթի պանա էմա-
18 նէթ օլունմըշ տըր։ Իմտի էճրիմ նէ՞ տիր. պէշտ-
րէթի վա'զ էթտիյիմտէ, պէշտրէթտէ օլան հիւ-
քիւմէթիմի սու՛ ի իսթի'մալ էթմէմէք իչիւն՝ Քրիս-
տոսըն պէշտրէթինիւն մէճճանէն թէպզիր էթմէք տիր։
19 Զիրա ճիւմլէնիւն հիւքմիտտաէն ազատ իքէն՝ տահա
զիյատէ քիմսէյէր գազանմազ իչիւն քէնահտի ճիւմ-
20 լեսինէ գուլ էթտիմ։ Վէ եէհուտիլէրի գազան-
մազ իչիւն եէհուտիլէրէ եէհուտի կիսի օլըմ. շէ-
րի'ատ թահթընտա օլանլարը գազանմազ իչիւն
*շէրի'ատ թահթընտա օլանլարա շէրի'ատ թահ-

---

*Պ-'ըշընդ՝ շէրի'ատ թահթընտա տէյիլ իքէն՝ տուխ պուլունուր։

21 Թէընտա կիպի օլտըմ. 'Ինա Ալլահ քէնտիմ շէրի-
'աթսըղ օլմայըպ՝ անճագ Քրիստոսըն շէրի'աթը
թահթընտա օլտրագ, շէրի'աթսըղլարը գաղանմագ
իչուն, շէրի'աթսըղտրա շէրի'աթսըղ կիպի օլտըմ։
22 Զա'ֆիֆլերի գաղանմագ իչուն զա'ֆիֆլերե զա'ֆիֆ կի-
պի օլտըմ. հեր պիր վէճհլե պա'զըլտրընը խէլտա էթ-
23 մէք իչուն ճիւմլէյե հեր շէյ օլտըմ։ Պուննու տախի
պէշտրէթ իչուն էտէրիմ, թա քի անա միւշթէրիք
24 օլտրըմ։ Պիլմի՞ղ մի սինի՞ղ քի՝ մէյտանտա սէյիր-
տէնլերին ճիւմլեսի սէյիրտիր իսկ տէ, միւտապա-
գաթ նիշանընը պիր քիմսե ալըը. պէջյէ սէյիրտի-
25 նիղ քի նա'իլ օլտընընդ։ Վէ հեր փէհլիվան հեր
խուտատա նէֆսինի զապթ էտեր. անլեր պիր ֆա-
նի թահճ ալմագ իչուն, պիղ իսկ ֆանի օլմայան
26 պիր Ի՞ֆ իչուն էտէրիղ։ Իմոի պէն պէջյէ սէյիր-
տիրիմ, Թերէտտիւտ էտեր կիպի տէյիլ. պէջյէ
եուամրուդ վուրուրըմ, Համայը տէջյեր կիպի տէյիլ.
27 Ամմա ճեսետիմ ճէֆա վէրիպ՝ անը գուլըղտա չէ-
քերիմ, թա քի սա'իրլերե վա'ղ էթտիքտէն սօնկ-
րա՝ քէնտիմ մերտուտա օլմայտրմ։

ՊԱՊ 10

1 Էյ պերատէրլեր, պու շէյլերտէն պիխապեր օլմա-
նընդը խաթէմիմ, Եա'նի էճատտըմընդըն ճիւմլէսի պու-
լութընը ալթընտա իտիլեր, ճիւմլեսի տէնիզտէն
2 կէչտիլեր, վէ ճիւմլեսի պուլութտա վէ տէնիզտե
3 Մուսայա վաֆթիղ օլտրլար. վէ ճիւմլեսի հէմման
4 պիր բուհանի Եէյէճէք Եէյիպ, ճիւմլեսի հէմման
պիր բուհանի իչէճէք իչտիլեր. զիրա բէճագաթ է-
տէն բուհանի գայատան իչէրլեր իտի, օղ գայա

5 տախի Քրիստոս իտի։ Լաքին Ալլահ անլերին էք-
սէրինտէն բաղի օլմտագ. զիրա պէրքիյէտե եէրե
6 սերիպիպ գալտրլար։ Պու շէյլեր պիղե 'իպրէթ իչուն
օլտրլար, թա քի անլերին թամա՝ էթտիքլերի մի-
7 սիլլիս քէօթիս շէյլերե թամա՝ էթտէյլիմ. Վէ
անլերին պա'զըլտրը օլտրըղ կիպի փուԹփէրէսթ օղ-
մայտընըղ. Նիթէքիմ՝ Գաւմ ԵէմԵյե վե իչմէյե օ-
թուրուպ օյնամագա գալգտրլար՝ տէյիս մուհտրէր
8 տիր։ Վէ զինա էթմէյէյիմ, նիթէքիմ անլերտէն
պա'զըլտրը զինա էթմէյէրիյիղ պիր կիւնտե էիրմի
9 իւչ պին տիւշտիս։ Վէ Քրիստոսը թէճրիպե էթմէ-
յէղիմ, նիթէքիմ անլերտէն պա'զըլտրը տախի թէճ-
րիպե էթմէյէրիյիղ՝ Եըլտնըլտրտան թէլէֆ օլտրլար։
10 Վէ սէյղէնմէյինիղ, նիթէքիմ անլերտէն պա'զըլտ-
րը տախի սէյղէնմէյէրիյիղ միւշկիլ Եէտիյիղ թէլէֆ
11 օլտրլար. Վէ պունըլտրըն ճիւմլեսի 'իպրէթ իչուն
անլերե վուհուտ' պուլտուբ իտի, վէ պիղե քի 'ասըր-
լերին նիհայէթինե վտսըղ օլտրղ՝ նտսիհտթ օլմագ
12 իւզրե եաղըլտրը։ Իմոի տուրույտրըմ զանն էտէն
13 տիւշմէքտէն սագրնսըն։ Սիղե պէշերե միւթա'ալ-
լիգ օլան թէճրիպէտէն ղույրե պիր շէյ իտապէթ
էթմէտի. ամմա Ալլահ սատրղ օլուպ՝ սիղե իպթի-
տարընըզտան զիյատե թէճրիպէյե պրագմայագ,
անճագ թէհամմիւլե միւգթէտիր օլմանըղ իչուն՝
թէճրիպէ իլե պերապեր խէլտա չարէսի տախի վէ-
րէճէք տիր։
14 Պունուն իչուն, էյ սեվկիւլիւէրիմ, փուԹփէ-
15 րեսթիքտէն գաչընըղ։ 'Ագիլլերե սեօյլէ կիպի սեյ-
16 լէրիմ. սեյղէսիյիմի սիղ հիւքմ էտինիղ։ Մուսա-
րէքէթսիյիմիղ պէրէքէթի քեսասէսի Քրիստոսըն գա-

Նրնրն միւշարէքեթի տէյի՛լ մի տիր. փոբէլէտիյի-
միղ էքմէք Քրիստոսըն ճէսէտինին միւշարէքեթի
17 տէյի՛լ մի տիր։ Զիւնքի պիղ չօգ օլարադ, պիր էք-
մէք, պիր ճէսէտ իլ. զիրա ճիւմլեմիզ պիր էքմէք-
18 տէն հիսսէտար իլ։ Թէն ճիհէթիլլէ օլան իսրայէ-
լէ տիգդաթ էտինիղ. զէպիհէլերի նէյինլերը մեզդա-
19 հա միւշթէրիլք տէյիլլե՛ր մի տիր։ Իմոի նէ՞ տէյէ-
սիմ. փութ պիր շէ՛յ մի, նախօտ փուրմա զէպհ օ-
20 լունան գուբդան պիր շէ՛յ մի տիր. Լաքին Թա՛ի-
քէլերը զէպհ էթտիքլերի շէյլերի Ալլահա տէյիլ,
անճագ ճինլերէ զէպհ էտերլէը. վէ իսթէմէմ քի
21 սիղ ճինլերէ միւշթէրիք օլասընըզ. Բադպըն քէա-
սէսի իլէ ճինլերին քէտասէսինի իչէմէզսինիղ. Բադ-
պըն սօքրասը իլէ ճինլերին սօքրասընտան հիսսէ-
22 տար օլամազսընըզ։ Բադպը զդրէթէ Թա՛հրի՛ք մի
էտէլիմ. անտէն գուվվէթլի՛ մի իլ,
23 Պանա հէր շէյ հէլալ իսկ տէ, հէր շէյ նաքի՛
տէյիլ տիր. պանա հէր շէյ հէլալ իսկ տէ, հէր
24 շէյ ի՛մտար էթմէզ։ Պիր քիմսէ քէնտինին տէյիլ,
անճագ հէր քէս տիկէրին ճէնճո՛ռընը արասըն։
25 Գասսադ տիւքքէանընտա հէր նէ քի սաթըլըրսա,
զամիր իչինն պիր շէյ թէքթիղ էթմէյէրէք նէյի-
26 նիղ. Զիրա զէմին իլէ անտէ օլան քէտաքքէ ի մէվ-
27 ճուտաթ Բադպըն տըր։ Ղայր ի միւմինլերտէն
պիրի սիղ տա՛վէթ էթտիյի հալտէ, սիղ տաթի
կէթմէք իսթէրսէնիղ, էօնիւնիւզէ հէր նէ ճօնու-
լըրսա, զամիր իչինն պիր շէյ թէքթիղ էթմէյէրէք
28 նէյինիղ։ Վէ լաքին պիր քիմսէ սիզէ՝ Պու ԵՐ փու-
թա զէպհ օլունմըշ տըր՝ տէրսէ, օլ խապեր վէրէն
իչինն վէ զամիր իչինն նէմէյինիղ. [զիրա զէմին իլէ

անտէ օլան քէտաքքէ ի մէվճուտաթ Բադպըն տըր]։
29 Տէտիյիմ չո՛ւր սէնին օլմադըգ՝ անճագ օլ պիրինէն
զամիրի տիր. զիրա պէնիմ սէրպէսթլիյիմ նի՛չինն
30 զդրէնէն զամիրիլլէ հիւքմ օլունա։ Նէյէր պէն *՝ի-
նադդէթիէ հիսսէտար օլուրսամ, նի՛չինն շիւքր էթ-
31 տիյիմ շէյտանն էօթթիւրիւ Թադպիհ օլունադդըմ։ Վէլ
հասըլ կէրէք նէր խէնիղ, վէ կէրէք իչէր խէնիղ,
վէ հէր նէ էտեր խէնիղ, հէր շէյի Ալլահըն ՝իղդէ-
32 Թի իչինն հէյրլինիղ։ Նէ նէհօուտիլէրէ վէ նէ նուս-
նանիլէրէ վէ նէ տէ Ալլահըն քիլիսէսինէ Թէքթէզէ
33 սէպէպ օլմադըդըզ։ Նիթէքիմ պէն տաթի քէնտի
մէնֆա՛աթդըմը տէյիլ, անճագ նինէլէրին մէնֆա՛ա-
Թդընը արադադրադ, հէր շէյտէ ճիւմլէյի խօշնուտա է-
տէրիմ, Թա քի խէլլուսա նա՛իլ օլադար։

ՊԱՊ 11

4 Պէն Քրիստոստա միւգԹէտի օլտրդըմ միսիլլե՝ սիզ
2 տաթի պանա միւգԹէտի օլունըզ։ Իմոի, էյ պիրա-
տէրլէր, պէնի հէր շէյտէ խաթըրընըզդա կէթիրիպ՝
սիզէ Թէսլիմ էթտիյիմ վէճհէ Թա՛լիմաթը հըքքդ
3 էթտիյինիղ իչինն սիզի մէտհ էտերիմ։ Լաքին հէր
տաէմին պադշը Քրիստոս, վէ նինանընը պադշը տաէմ-
օլաւդ՝ Քրիստոսըն պադշը տաթի Ալլահ խոյի մա՛-
4 լիւմինիւզ օլմասընը խաթըրիմ։ Պադշը էօրթիւլիւ-
օլադադ տաւ՛ա էտեն կա իլՀամլէ սէյյէյէն տաէմ
5 քէնտի պադշընը Թահդիր էթմէյ օլմա։ Վէ նինա-
տան պադշը էօրթիւտիւղ օլադադ տաւ՛ա էտեն կա
իլՀամլէ սէյյէյէն հէր պիրի քէնտի պադշընը Թահ-

* Նաբօտ՝ շիւքրանիյէթլէ

գեր էթմիշ օլուբ, գիրա հէման թրաշ օլունուշ կիւ-
6 պի օլուբ։ Ջիրա էյեր նիսա էօրթիւնմեզսե, սաչը
տախի քէսիլսին. ամմա էյեր նիսանըն սաչընըն քէ-
սիլմէսի նա թրաշ օլմասը անա 'այպ խսէ, էօրթիւնս-
7 սիւն։ Ջիրա տաէմ Ալլահըն սուբլեթի վը 'իզզեթի
օլմազլէ' պաշընը էօրթմէտմէք կերէք տիր. Նիսա իսէ
8 տաէմին 'իզզեթի տիր։ Ջիւնքի տաէմ նիսատանն
9 տէյիլ, անճագ նիսա տաէմտուն տիր։ Վէ տախի
տաէմ նիսա իչիւն տէյիլ, անճագ նիսա տաէմ իւ-
10 չիւն խալգ օլունտուս։ Պու էճլատէն նիսանըն պաշըն-
տա մելէքլէր սեպեպինտէն հիւքիւմլէթ 'ալէյհի օլ-
11 մազ իճապ էտէր։ Ցոգաթի Բաթպտա նիսա տաէմ
12 սիզ, տաէմ տախի նիսասըզ տէյիլ տիր։ Ջիրա նի-
սա տաէմտուն օլսըդը միսլիլէ, տաէմ տախի նի-
սանըն վասըթտասըլլէ տիր. լաքին քիւլլի շէյ Ալ-
13 լահտան սոր։ Քէնտի քէնտինիզտե հիւքմ վէրմիզ-
նիսանըն էօրթիւսիւզ օլսադը Ալլահտա տուա էթ-
14 մէսի լա'իզ մը սոր։ Ադամին ուզուն օտուր օլմասը
անա 'այպ օլսըդընը Թադի'ակի պիլէ սիզ էօյլէթ-
15 մէ՞զ մի։ Վէ լաքին նիսանըն ուզուն տաչը օլմասը
քէնտինէ շէրիֆ տիր. գիրա տաչ անա նիգահ իչիւն
16 վէրիլմիշ տիր։ Ամմա էյեր պիր քիմսէ միւնաղա'ա
էթմէք իսթէյսէ, նէ պիզիմ' նէ տէ Ալլահըն քի-
լիսէլէրինին պէջյէ 'ատէթի վսոր սոր։
17 Լաքին շուննու թէնպիհ էտէր իքէն «էվէ մեհ էթ-
մեմ, չինքի Թէճէմմի'ինիզտէն ֆա'իտէ տէյիլ'
18 անճագ գարար հասըլ օլույօր։ Ջիրա էվվէլա, սիզ
քիլիսէտե ճէմ' օլսըդընըդտա, պէյնինիզտե իխթի-
լաֆտան օլսըդընը իչիտիյօրըմ', վէ պիր մէրթէպէ
19 հնանըբըմ։ Ջիրա պէյնինիզտե ֆըրգալաբըն տախի

պուլունմասը լազըմ սոր, Թա քի պէյնինիզտե
20 միւթթահսէն օյանըլսը զահիր օլալար։ Իմտի պիր
էէրե իճթիհատ'ինիզ 'ադա ի Բաթպտանըյի էէմէք ի-
21 չիւն տէյիլ տիր. Ջիրա հէր պիրինիզ Թա'ամ էս-
նասընտա քէնտի Թա'ամընը էվէլճէ տալըր, վէ պիրի
22 տճ գալըր, տիկէրի տախի սերթօշ օլուբ։ Եէմէք վէ
իչմէք իչիւն խանէլէրինիզ Ա'օգ մը սոր. Հօգաա Ալ-
լահընն քիլիսէսինի Թահգիր էտիպ՝ միւհիմճ օլսն-
լարը խէճի՞լ մի էտէրսինիզ. սիզէ նէ՞ տէյէյիմ', պու
խսուսաստա սիզի մեհ էտէյի՞մ մի. մեհ էթմէմ.
23 Ջիրա պէն սիզէ Թէսլիմ էթտիկիմի Բաթպ Թարա-
ֆընտան տլսրմ', էա'նի Բաթպ ցիսուս էլէ վէրիլ-
24 տիյի կէճմէտ էքմէք ալըպ, Շիւքր էթտիքտէն սոնկ-
րա փարէլէնտի, վէ՝ Ալընըդ, էէյլինիզ, պու սիզին
իչիւն փարէլէնէն ճէսէտիմ տիր, պունու պէնիմ
25 զիքրիմ իչիւն էյլէյինիզ՝ տէտի։ Քէզալիք ազշամ
Թա'ամընտան սոնկրա քէսսէյի տախի սլըդ՝ Պու
քէասէ պէնիմ գանըմ իլէ օլան 'ահտ ի ճէտիտ
տիր, անը հէր իչտիյինիզտե պէնիմ զիքրիմ իչիւն
26 էյլէյինիզ։ Ջիրա հէր տէֆ'ա պու էքմէքտէն էէ-
յիսի՝ պու քէասէտէն իչտիյինիզտե, Բաթպըն էօ-
լիմիւնիւ քէնտիսի կելինճէյէտէք ի'լան էտէրսինիզ։
27 Պինա'էն 'ալէյհ հէր քիմ քի զոյր ի լա'իզ Թարզ
իլէ պու էքմէքտէն եէրսէ, էոխօտ Բաթպըն քէա-
էսինտէն իչէրսէ, Բաթպըն ճէսէտինէ վէ գանընա
28 սուչլու օլուբ։ Իմտի տաէմ քէնտինի իմթիհան
էթսին, վէ պու վէճհլէ օլ էքմէքտէն եէսին, վէ օլ
29 քէասէտէն իչսին։ Ջիրա զոյր ի լա'իզ Թարզ իլէ
եէյիպ իչէն՝ Բաթպըն ճէսէտինի Թէմիզլ էթմէտի-
յինտէն, քէնտի 'ալէյհինէ հիւքմ եէյիպ իչմիշ օ-

30 լուր։ Պու սեպէպտէն ասանըլըաս խայրն գա'ինք վէ
'ալիլ քիմսելէր պուլունուա՝ նիչէլէր տախի ուչուր-
31 լար։ Ձիրա էյէր քէնտի քէնտիմիզի հիւքմ էթ-
32 սե խոխք, մահքիւմ օլմազ խոխք. Ամմա հիւքմ
օլունսըղընմըզ հալտե, տիւնեա իլէ պերապեր 'ա-
լէյհիմիզէ հիւքմ օլունմամագ իչուն՝ Բապպ Թա-
33 բաքընատան Թէ'տիպ օլունուրըզ։ Վէ հասըլ, էյ
պերաաերլերիմ, Թա'ամ իչուն ճէմ՝ օլորղընըզտա՝
34 պիրի պիրինիզի պէքլէյինիզ։ Վէ էյէր պիր քիմսե
աճ օլսա՝ խանեատ եէսին, քի հիւքմ իչուն ճէմ՝
35 օլմուշ օլմայասընըզ։ Ուամուր ը սա'իրէյի խոխ կէլ-
տէյիմսե Թէրթիպ եատերիմ։

ՊԱՊ 12

1 Էյ պերաաերլէր, բուհանի գէվէղելէր հագդընտա
2 պէնթապար օլմանըզը իսթեմէմ։ Պինիրսինիզ քի Թա-
'ինքելէր նէյն, կէօթիւրիւլտիւյիւնիւզ կիպի զայր ի
3 նաթըզդ փուրթլարա ճէլպ օլունուր իտինիզ։ Անըն
իչուն սիզէ պիլտիրիրիմ քի՝ պիր քիմսէ Ալլահըն
Բուհը իլէ սեցյլէյերէք, Յիսուս Մէ'սուն տըր՝ տէմէզ-
վէ պիր քիմսէ Բուհ իլէ Գուատս իլէ օլմայընճա,
4 Յիսուս Բապպ տըր՝ տէյէմէզ։ Մէվհուիպ ի մուխ-
5 թէլիֆէ տախի վար իսէ տե, Բուհ պիր տիր։ Վէ
խըտմաթ ը մուխթէլիֆէ վար իսէ տե, Բապպ պիր
6 տիր. Վէ ա'մալ ը մուխթէլիֆէ վար իսէ տե,
7 ճիւմլէսե՝ ճիւմլէնէյն 'ամիլի հէմման Ալլահ տըր։ Լա-
քին հեր քէսե Բուհըն իզհարը մէնճա'ախ իչուն
8 իհսան օլունուր։ Փիմինէ Բուհըն վասթաասըլէ հիք-
մէթ քէլտիը, վէ քիմինէ հէմման օլ Բուհա կէօրէ
9 'իլմ քէլտիը, Տիկէրինէ տախի հէմման օլ Բուհ իլէ

իման, վէ ախէրինէ հէմման օլ Բուհ իլէ չիֆապախչ
10 մէվհիպէլէր, վէ զայրիսինէ իճրա ի մի'ճիզաթ,
վէ տիկէրինէ իլճամէլ սեօյլէմէյէլիք, ախէրինէ տա-
խի բուհտարըն Թէմեհիզ, վէ զայրիսինէ էլսինէ ի
մուխթէլիֆէ, վէ տիկէրինէ լիսանլար Թէրճէմեսի
11 պախչ օլունուր։ Վէ պունլարըն ճիւմլէսինի հէմման
օլ Բուհ ը վահիտ քէնտի միւրատընա կէօրէ հէր
պիր քիմսէյէ մախսուսէն Թէվզի՝ եատերէք՝ ճիւմլէ-
սինին 'ամիլի տիր։
12 Ձիրա ճէսէտա պիր վէ ա'զասը չօգ օլուա՝ պու պիր
ճէսէտին ճիւմլէ ա'զասը տախի չօգ խոխ տէ, եինէ
պիր ճէսէտա օլտըղը միսիլ'ու Քրիստոս տախի պէօյ-
13 լէ տիր։ Ձինքի պիղ, կէրէք էէհուտի, կէրէք Եու-
նանի, կէրէք գուլ, կէրէք հիւրր՝ ճիւմլէմիղ պիր
Բուհ իլէ պիր ճէսէտա օլմագ իւզրէ վաճիֆէյիզ օլուն-
տրդ, ճիւմլէմիզ տախի պիր Բուհտան իչէրիլիք։
14 Ձինքի ճէսէտա տախի պիր 'ազվ տէյիլ, անճագ չօգ
15 ա'զա տըր։ Էյէր այագ՝ պէն էլ օլմատըղըմ իչուն
ճէսէտատէն տէյիլ իմ՝ տէրսե, անըն իչուն ճէսէտա-
16 տէն տէյի'լմի տիր։ Վէ էյէր գուլագ՝ պէն կէօզ
օլմատըղըմ իչուն ճէսէտատէն տէյիլ իմ՝ տէրսե,
17 պունուն իչուն ճէսէտատէն տէյի'լ մի տիր։ Էյէր
պիւթիւն ճէսէտա կէօզ օլսայըտը, սեմ՝ նէ'րեատ օլուր
իտի. վէ էյէր քէսիֆֆեսի սեմ՝ օլսայըտը, չէմմ նէ'-
18 րեատ օլուր իտի։ Շիմտի իսէ Ալլահ ա'զանըն հէր
19 պիրինի իսթեէմէյի վէճհէ ճէսէտատէ գօտուե։ Վէ
էյէր ճիւմլէսի պիր 'ազվ օլսայըտը, ճէսէտա նէ'րե-
20 տէ օլուր իտի։ Ամմա շիմտի ա'զա չօգ խոխ տէ,
21 ճէսէտա պիր տիր։ Վէ կէօզ էլէ՝ Սանա միւհթաճ
տէյիլ իմ, եախօտ եինէ պաշ այագլարա՝ Անէզ

22 միւհթաճ տէյիլ իմ՝ տէյէմէզ։ Ամմա ճէհէննին
զիյատե զա՛իֆ 'ատա օլունան ա՛զսոր էն զիյատե
23 լազըմ ոըր։ Վէ ճէհէննին ադ շէրճիլ 'ատա էթ-
տէյիմիզ ա՛զսընա տահա զիյատե շէրաֆէթ վէ-
բէրիզ· վէ կիւզէլ օլմայան աղամըզըն տահա զիյա-
24 տե կիւզէլլիյի օլոըր։ Ամմա կիւզել ա՛զամըզ իչիւն
իհթիյաճ եօգ ոըր· լաքին Ալլահ նօգսանը օլանա
տահա զիյատե շէրաֆէթ վէրէրէք՝ ճէհէննի իմթի-
25 զաճ իւզրէ թէրթիպ էյլէտի· Թա քի ճէհէտտե
իխթիլաֆ օլմայըզ՝ ա՛զա իխթիլաֆագ իւզրէ պիրի
26 պիրինէ հիմմէթ եաէյէր։ Վէ ա՛զտաան պիրի է-
լէմ չէքտիյի Տալտե, ա՛զանըն ճիւմիէսի պէրապէր
էլէմ չէքէր· վէ ա՛զտաան պիրի միւչէրրէֆ օլոըզը
Տալտե, ա՛զանըն ճիւմիէսի պէրապէր ֆէրագլանըր։
27 Իմամի սիզ Ֆրիտտասըն ճէհէտտի վէ այրը այրը ա՛զա-
28 սը սընըզ· Ալլահ տաիի քիլիճէտտե էվվէլա բէտուլ-
լէր, սանի՛էն իլհամա մոլէք օլանլար, սալիհէն մու-
'ալլիմէր, անտէն սօնկրա միւ'ճիզէլէր, անտէն սօնկ-
րա շիֆապախշ մէվհիպէլէր, վէ մու'ալէնաթ, վէ
իտտարաթ, վէ էլսինէ ի մուխթէլիֆէ թա'ալէն էյլէ-
29 տի։ Ճիւմիէսի բէտո՛ւլմը, ճիւմիէսի իլհամա մոլի՛ֆ
մի, ճիւմիէսի մու'ալլի՛մ մի, ճիւմիէսի միւ'ճիզաթ
30 սահիպի՛ մի, ճիւմիէսի շիֆապախշ մէվհիպէլէր սա-
հիպի՛ մի տիր· ճիւմիէսի լիսանլար սէյլէ՛ր մի, ճիւմ-
31 լէսի թէրճէմէ եաէ՛ր մի։ Իմամի էֆզալ մէվհիպէլէ-
բէ բաղիպ օլոընըզ· վէ էհնէ սիզէ տահա ա՛լա պիր
Տալ կէօսթէրէյիմ։

ՊԱՊ 13

1 Եյէր լինաան վէ մէլա՛ֆէ լիսանլէրիյլէ սէյլէր-

սէմ, մուհտապէթիմ օլմատըգճա թէրնին էաէն պա-
գըր, Տաթօտ շամանթա էաէն զիլ օլմուշ օլոըրմ։
2 Վէ էյէր պէնտե իլհամ օլուպ տա՝ ճիւմլէ էսրար
վէ ճիւմլէ 'իլմի պիլսէմ, վէ էյէր տաղլարը էէրին-
տէն Տագլ էթմէյէ միւթէաիր օլան իման ը քեա-
միլիմ օլոա, մուհտապէթիմ օլմատըգճա պիր շէյ
3 տէյիլ իմ։ Վէ էյէր ճէհէ՛ի էմէլիմի թէաատ-
տիւգ էթսէմ, վէ էյէր ճէհէտտի Տանմաղա թէա-
լիմ էյլէսէմ, մուհտապէթիմ օլմատըգճա պանա
4 պիր ֆա՛իտէ էթմէզ։ Մուհտապէթ թէ՛էննի եաիպ՝
լութֆ իլէ մու՛ամէլէ եաէր· մուհտապէթ Տասէտ
էթմէզ· մուհտապէթ թէֆահիւր էթմէզ, թէքէպ-
5 պիւր էթմէզ, Պէտ մու՛ամէլէ էթմէզ, քէնտի ֆա-
՛իտէսինի ոըտմազ, Տիատէթլէնմէզ, սու՛ի զաննն
6 էթմէզ, Հադգսըզլըգտան Տազդ էթմէյիպ՝ Տագի-
7 գաթ իլէ մունդուզ օլոըր· Չէր չէյէ թէՏամմիւլ
եաէր, Տէր չէյէ իհանըըր, Տէր չէյի իւմիտ եաէր,
8 Տէր չէյէ սապր եաէր։ Մուհտապէթ տոլա գէվալ
պուլմազ· իլհամաթ իսէ իպթալ օլունմաճագլար,
լիսանլար իսէ նիհայէթ պուլմաճագ, 'իլմ իսէ իպ-
9 թալ օլունմաճագ տըր։ Զիրա ճիւզի պիլէրիզ վէ
10 իլհամի՛ճ ճիւզի աէյլէրիզ· Ամմա քեամիլ օլան կէյ-
տիյինտե, օլ վագըթ պու ճիւզի օլան իպթալ
11 օլունմաճագ տըր։ Պէն չօճուգ իքէն չօճուգ կիպի
սէյլէր, չօճուգ կիպի թէֆէքքիւր եաէր, չօճուգ
կիպի գէյաս եաէր իմիմ· ամմա տահի՛մ օլոըգտա
12 չօճուղա մահսուս շէյլէրի թէրք էթտիմ։ Զիրա
շիմտի այինէտտէն բէմի՛ զիլ, ամմա օլ զէման ճիւզ
էիւզի կէօրիւրիւզ· շիմտի պիր ճիւզի՛ պիլէրիմ, ամ-
մա օլ զէման մա՛բուճ օլոըզըմ միսիլլիւ 'արիֆ օ-

13 լաճաղըմ։ Շիմոի իսկ շու իւչ՝ եա՛նի իման, իւ-
միտ, մուհապպէթ պագի գալըը, վէ լաքին պուն-
լարըն պէօյիւլիւ մուհապպէթ տիր։

ՊԱՊ 14

1 Մուհապպէթէ սա՛յ էտինիղ, վէ բուհանի ֆէնէ-
պէլերէր, խուսուսա իլչամըլէ սէօյլէտիքլիկէ ղայրէթ
2 էտինիղ։ Զիրա լիսան ը ղէրէդ սէօյլէյէն քիմսէ ա-
տէմլերէ տէյիղ, անճագ Ալլահա սէօյլէր· չիւնքի
քիմսէ անկլամազ, վագը՛ա Բուհ իլէ էսրար սէօյ-
3 լէր· Ամմա իլչամըլէ սէօյլէյէն 'իմարէթէ վէ նասի-
4 հաթ վէ թէսէլլի իչիւն սաւմլերէ սէօյլէր։ Լիսան
սէօյլէյէն քէնաինի ի՛մար էտեր, ամմա իլչամըլէ սէօյ-
5 լէյէն քիլիսէյի ի՛մար էտեր։ Վէ իսթէրիմ քի՝ սիզ
ճիւմլէնիղ լիսանլար սէօյլէյէսինիղ, ֆագաթ սա-
հա զիյատէ իլչամըլէ սէօյլէյէսինիղ· ղէրա իլչամըլէ
սէօյլէյէն լիսանլէր սէօյլէյէնատէն պէօյիւք տիր,
մէյէր քիլիսէյին քէսէ ի 'իմարէթի իչիւն թէրճէ-
մէ էտէ։

6 Վէ շիմոի, էյ պիրատէրլէր, էյէր լիսանլար սէօյ-
լէյէրէք եանըմըզդա կէլիրսէմ, սիզէ եա վահի, եա-
խօտ 'իլմ, եա իլչամ, եա թա՛լիմ իլէ սէօյլէմէ-
7 սիքճէ սիզէ նէ՞ ֆա՛իտէ էթմիշ օլուրդում։ Վէ սէ-
տա վէրէն ճանսըզ շէյլէր պիլէ, կէրէք տիւտիւք
վէ կէրէք թանպուր օլսուն, սէտալարընտա ֆարզ
կէօսթէրմէսիքճէ, տիւտիւք իլէ եա թանպուր իլէ
8 չալընան շէյ նա՞սըլ անկլաշըլըը։ Զիրա պօրու տա-
խի էյէր նամա՛լիւմ սէտա վէրիրսէ, ճէնկէ քիմ
9 հաղըրլանաճագ տըր։ Փէղամիքը սիզ տախի լիսան ի-
լէ 'այան պիր սէօզ սէօյլէմէղօնիղ, սէօյլէնիլէն

նա՞սըլ անկլաշըլըը· զիրա հավայա սէօյլէմիշ օլուր-
10 սընուղ· վագը՛ա տիւնեատտա պու գատար միւթէ-
նէվվի՛ սէտալար վար, վէ անկէրատէն հիչ պիրի մա՛-
11 նասըզ տէյիլ տիր։ Պու պէօյլէ իքէն՝ էյէր սէտա-
նէն գուվվէթինի պիլմէղսէմ, պէն սէօյլէյէնէ պար-
12 պար, սէօյլէյէն տախի պանա պարպար օլուր։ Պէօյ-
լէճէ սիզ տախի բուհանի ֆէնէպէլերէ բաղիպ օլըր-
ղընըզ ճիհէթիլէ՝ քիլիսէնին 'իմարէթի իչիւն իղտի-
13 յատ պուլմանըզդը թա՛լէպ էտինիղ։ Պու էճլատէն լի-
սան սէօյլէյէն թէրճէսէ էթմէսի իչիւն տու՛ա էթ-
14 սին։ Զիրա էյէր պիր լիսան ը ղէրէդ իլէ տու՛ա է-
տէրսէմ, բուհըմ տու՛ա էտեր, ամմա զիհնիմ սէ-
15 մէրէսիզ գալըը։ Իման նէ՞ օլուր· բուհ իլէ տու՛ա
էտէյիմ, վէ զիհն իլէ տախի տու՛ա էտէյիմ· բուհ
իլէ թէզմիր էտէյիմ, վէ զիհն իլէ տախի թէզմիր
16 էտէյիմ։ Եօգսա էյէր բուհ իլէ պէրէքէթի օգուր-
սան, ճահիլ մադամընտա տուբան սէնին նէ սէտի-
լինի պիլմէտիյի էճլատէն՝ սէնին 'արզ ը թէշէքքիւ-
17 րիւնէ՝ Ամին նա՞սըլ տէյէ պիլիր։ Վագը՛ա սէն է-
յի թէշէքքիւր էտիյօրսուն, լաքին տիկէրի քէսէ ի
18 'իմարէթէ էթմէզ։ Ալլահըմա շիւքր էտերիմ քի՝
19 ճիւմլէնիղլատէն զիյատէ լիսանլար սէօյլէրիմ։ Ֆա-
գաթ ղէրէդ լիսանտա օն պին սէօզ սէօյլէմէ-
սէք, տիկէրլէրէ տախի թա՛լիմ էթմէք իւզրէ՝ զիհ-
նիմ իլէ քիլիսէտէ պէշ սէօզ սէօյլէմէմի թէրճիհ
էտերիմ։

20 Էյ պիրատէրլէր, 'ագլ ճիհէթիյլէ չօճուղ օլմա-
յընչ, անճագ շէրր ճիհէթիյլէ մա՛սում օլուռնըզ,
21 ամմա 'ագըլ ճիհէթիյլէ քէմալ օլուռնըզ։ Շէրի-
'աթտա մուհարրէր տիր քի՝ պու գավմա զարիպ լի-

ամնլար իլէ վէ զաբիպ տուտագլար իլէ սեօյլէյճէք
խեմ տե, երինե պէնի տինկլէմէյճէք տիր՝ տէյիս
22 Բապպ պուշուրուբ։ Չալ պու քի՝ լհսանլար միւ-
մինլերե տէյիլ, անճագ զայրի միւ՝մինլերե 'ալամէթ
իչիւն օլուպ, իլհամլէ սեօյլէմէքդիք խե՝ զայր ի միւ՝
մինլեր իչիւն տէյիլ, անճագ միւ՝մինլեր իչիւն տիր։
23 Իմոի պիւթիւն քիլհսե պիր եէրե ճեմ՝ օլտըղը զե-
ման, ճիւմլեսի լհսանլար սեօյլերսե, վէ ճահիլլեր
եախօտ զայր ի միւ՝մինլեր իչերիչե կիրերսե՝ Զըլտըր-
24 մըշընըղ տե՝մէյճէքդիր մի։ Վէ լաքին էյեր ճիւմ-
լեսի իլհամլէ սեօյլեր իքէն՝ իչերիչե զայր ի միւ՝մին
եախօտ ճահիլ կիրերսե, ճիւմլեսինտէն իլղամ,
25 ճիւմլեսինտէն թէճեսիւս օլտընուբ. Վէ պու վէճհ-
լէ զալղինին կիղլէ չեյլերի զահիր օլմազլէ, Ֆիլ
Հագիգե Ալլահ արանըզտա տըր՝ տէյիս իդրար ե-
տերէք, երիւզիս իւզերի տիւշիւպ՝ Ալլահա սեճտե
զըլաճագ տըր։
26 Վէլ Հասըլ, էյ պիրատերլեր, Հալ նէ՞ տիր.
ճեմ՝ օլտըղընըղ զէման սիզտէն Հեր պիրինին մէզ-
մուրը վար, թա՝լիմի վար, լհսանը վար, վահեի վար,
թերճեմեսի վար. Հեր շեյ 'իմարեթ իչիւն օլտուն,
27 վէ պիր քիմսե լհսան սեօյլերսե, իքի վէ նիհայեթ
իւչ քիշի օլուպ՝ սըրա իլե սեօյլեսինլեր, վէ պիր
28 քիմսե տախի թերճեմե էթսին։ Ամմա թերճիման
եօզ իսե, քիլհսեսե սիւքիւթ էթսին, վէ քէնահ
29 քէնահիսինե վէ Ալլահա սեօյլեսին։ Իլհամլէ սեօյլե-
յէնլերտէն իքի եա իւչ քիշի սեօյլեսին, վէ տիկկե-
30 լերի թէմեիղ էթսինլեր։ Վէ օթուրանլարտան տի-
կկեր պիրինե վահի կելճեճէք օլուրսա, եվվելքիսի սիւ-
31 քիւթ էթսին։ Զիրա ճիւմլեսինին թա՝ալլիւմ վէ

թէսեղղիսի իչիւն ճիւմլենիղ պիրեր պիրեր իլհամլէ
32 սեօյլեյե պիլիրսինիղ։ Վէ իլհամլէ սեօյլեյենլերին
33 բուհլարը իլհամլէ սեօյլեյենլերե միւթի՝ տիր։ Զի-
րա Ալլահ թէշվիճէ պա՝իս օլմայըղ՝ մուգատաէսլէ-
րին պիլ ճիւմլէ քիլհսեսլերինտե օլտըղը կիպի, պա-
՝իս ի սելամէթ տիր։
34 Քիլհսեսլերտե նիհանըղ սիւքիւթ էթսինլեր. զիրա
քելամ էթմէյե բուխասաթլարը օլմայըղ, անճագ
շերի՝աթըն տահի պուշուրտըղը իւզրե՝ միւթի՝ օլ-
35 մալը տըրըլըր։ Ամմա պիր շեյ Հայրենմէք խաթէսիք-
լերինտե, խանեսե քէնահ զէվճլերինե սու՝ալ էթ-
սինլեր. զիրա քիլհսեստե քելամ էթմէք նիհայա՝այպ
36 տըր։ Ալլահըն քելամը սիղղե՞ն մի չըղտը. եախօտ
37 եալընըղ սիղ՞ մի եէթիշսի։ Էյեր պիր քիմսե քէն-
տի քէնահինի իլհամա մալիք եա բուհանի զանն է-
տերսե, սիղե եաղտըղըմ շեյլերինե՝ Րապպըն թէն-
38 պիհլերի օլտըղընը թահգիգէն պիլսին։ Ամմա էյեր
39 պիր քիմսե պիլմէզսե՝ պիլմեսին։ Իմոի, էյ պիրա-
տերլեր, իլհամլէ սեօյլեմեյե ղայրէթ ետիպ՝ լհսան
40 սեօյլեմեյի տե մէն՝ էթմեյինիղ։ Չէր շեյ հիւան ի
հարէքէթ վէ ինթիղամ իւզրե օլսուն։

ՊԱՊ 15

1 Էյ պիրատերլեր, սիղե թէպշիր էթտիյիմ՝ սիղէն
տահի դապուլ ետիպ՝ անահ գա՝իմ պուլուշտըղը-
2 նըղ պէշտարեթի իչ՝ար եահերիմ. Պոշնուն վատըթա-
սըյլե տահի, էյեր պիհուտե եէրե ինանմասընըղ
իսե, սիղե թէպշիր էթտիյիմ վէճհլե քելամը միւհ-
քեմ թուխտըղընըղ Հալտե խելաս պուլուտսընըղ,
3 Զիրա եվվել եմրտե պէնիմ դապուլ էթտիյիմի սե-

զէ թէսլիմ էյլէտիմ, եա'նի Քրիթապլարտա մու-
հարրեր օլարդը իւզրէ՝ Քրիստոս կիւնահյարդմդ ի-
4 չիւն էօլսիւ. վ է տէքին օլուննուպ, Քրիթապլարտա
մուհարրեր օլարդը իւզրէ, իւչիւնճիւ կիւնտէ գը-
5 յամ էթտի, վ է Քէֆտաա, վէ սօնկրա օն իքիլե-
6 րէ կէօրիւնտիւ. Պա'տէհու հէման տէքի'ա ի վահի-
տէտէ պէշ եիւզտէն զիյատէ պերաաէրլէրէ կէօրիւն-
տիւ. պուն'լարդն էքսէրիսի տաքի շիմտիյէ գատար
7 պէր հայամի օլուպ՝ պու 'զըլարդը ույուտարլար։ Պուն-
տան սօնկրա ետա'դուպա, սօնկրա ճիւմլէ բէսուլէ-
8 րէ կէօրիւնտիւ. վ է ճիւմլէսինտէն սօնկրա, պէն
9 սըդրըմ կիպի օլմա տաքի կէօրիւնտիւ։ Զիրա պէն
բէսուլլէրին էն էտնասը իւ, համդա բէսուլ թէս-
միյէ օլունմադա լա'իդ տէյիլ իմ, չիւնքի Ալլահդն
10 քիւլհէսինէ թէ'ատի էյլէտիմ։ Ամմա հէր նէ ի-
սէմ, Ալլահդն 'ինայէթիյլէ իմ. վէ անդն պանա իդ-
հար էյլէտիյի 'ինայէթ պիհուտտ օլմատը. լաքին
անլէրին ճիւմլէսինտէն զիյատէ չալըշըրմ, ֆագաթ
պէն տէյիլ, անճագ պէնիմ իլէ օլան Ալլահդն 'ի-
11 նայէթի տիր։ Վէ լ հասըլ կէրէք պէն՝ կէրէք ան-
լէր պէզիլէ վա'զ էտէրիդ, սիդ տաքի պէզիլէ ինան-
սդնըդ։
12 Վ է լաքին Քրիստոս էմիլտատան գըյամ էթտի
տէյիւ վա'զ օլունուր իսկ, սիդտէն պա'զըլարդը Գը-
13 յամէթ իւլ էմիլտի էօգ տըր նա'սըլ տէրլէր։ Վ է
էյէր գըյամէթ իւլ էմիլտի էօգ իսկ, Քրիստոս
14 տաքի գըյամ էթմէմիշ տիր։ Վ է էյէր Քրիստոս
գըյամ էթմէմիշ իսկ, հէմ պիզիմ մէ'իդէմիդ պի-
հուտտ, հէմ տէ սիդնն իմանդնդը պիհուտտ տիր։
15 Պիզ տաքի Ալլահ հագդնտա եալան շահետ պու-

քտանդը օլուրդ. զիրա Քրիստոսդ իհէտա էթտի՝ տէ-
յիւ Ալլահ հագդնտա շէհատէթ էթտիք. Հալպուկ
քի էմիլտի հագիգտաթէն գըյամ էթմէզլէր իսկ,
16 անդը իհէտա էթմէմիշ տիր։ Զիրա էմիլտի գըյամ
էթմէզլէրսէ, Քրիստոս տաքի գըյամ էթմէմիշ
17 տիր։ Վ է էյէր Քրիստոս գըյամ էթմէմիշ իսկ,
սիդնն իմանդնդը պաթդ. օլուպ՝ սիդ տահա կիւ-
18 նահլարդնդզտա սդնդը. Հէմ Քրիստոստա ույուսան-
19 լար տաքի հէլագ օլմուշ տըր։ Իյէր Քրիստոստա հա-
լդնդը պուն 'էօմր իչինճ իմիտա էթմիշ իսկը, տաէմ
լէրին ճիւմլէսինտէն ակֆիկ իսկ։
20 Ֆագաթ շիմտի Քրիստոս էմիլտատան գըյամ է-
տիպ՝ ույուկույա վարանլարդն թուրֆանտասը օլտու։
21 Զիրա մադաէմ քի էօլիւմ ինսան վասդթասդյէ օլ-
տու, գըյամէթ իւլ էմիլտի տաքի ինսան վասդ-
22 թասդյէ օլուր։ Զիրա Ադեմտե ճիւմլէսի էօլտիւքլէ-
րէի միսիլլիւ, Քրիստոստա տաքի ճիւմլէսի իհէտա
23 օլունաճադ տըր։ Լաքին հէր քես քենտի սըրասդն-
տա, Քրիստոս թուրֆանտա օլդրդ, սօնկրա անդն
զուհուրդնտա Քրիստոստա միւթա'ալլիգ օլանլար
24 պուլտունուր։ Պա'տէհու՝ հէր րի'ասէթի վէ հէր հիւ-
քիւմէթի վէ գուտրէթի իպթալ էյլէմիշ օլտրագ,
Փէտէր Ալլահա մէլէքիւթի թէսլիմ էթտիքտէն
25 սօնկրա նիհայէթ օլաճագ տըր։ Զիրա պիլ ճիւմլէ
տիւշմէնլէրինի քենտի այագլարդը ալթդնա գոյուն-
26 ճայատէք սալթանաթ էթտ կէրէք տիր։ Իպթալ
27 օլունաճագ սօն տիւշմէն էօլիւմ տիր։ Զիրա՝ Հէր
շէյի անդն այագլարդը ալթդնա միւթի' գըլարդ. լա-
քին՝ Հէր շէյ միւթի' գըլմադդ տըր տէտիյինտ,
հէր շէյի անա միւթի' գըլան միւսթէհսանա օլտրդը

28 աշէքեար սրբ։ վ՚է հէր շէյ անա միւթի՝ օլորգաս,
օղ զէման Ալլահ՚ քիւլ ֆիլ քիւլ օլա՝ տէյիս Օ-
ղուղ տախի պիղ զաթ՝ հէր շէյի անա միւթի՝ գը-
29 լանա թապի՝ օլաճագ սրբ։ Նօգտա էյէք մուխլա-
գա էմնաթ գըյամ էթմէզ խսկ, էմնաթ իչիւն
վաֆիթիզ օլանլար նէ՞ էտէճէքլեր. նէյի՞ էմնաթ ի-
30 չիւն վաֆիթիզ օլօւրլար։ Պիղ տախի նի՞չիւն հէր
31 սա՚աթ մուխաթապայա կիւրֆիթաբ օլօւրըղ։ Բապ-
պըմըզ Բրնսաս Յիսուսաս սիղին Տադգընըղտաս օ-
լան իֆթիխարըմ հագգը իչիւն հէր կիւն էօլիւյօ-
32 րըմ։ Նյէր պէն Նյֆսուսաս ինանմադա վիւհուշ իլէ
ճէնքլէշէյիմ խսկ, էմնաթ գըյամ էթմէսիյի թագ-
սիրտէ պանա նէ՞ ֆա՚իտէ օլուր. եէյէլիմ վէ իչէ-
33 լիմ. զէրա եարըն էօլիւրիւզ։ Ապտանմայընըղ. մու-
՚աշէրէթ ի գապիհէ սէյէտ ը համիտէյի իֆթաս
34 էտէր։ Սալիհանէ ույանընըղ վէ կիւնահ էթմէյի-
նիզ. զէրա պա՚զըլարաս Ալլահըն հագգընաս մա-՚
լիւմաթ եօգ սրբ. սիղի ութանորըմագ իչիւն սէյ-
յէրիմ։

35 Ամմա պիր քիմսէ՝ Նյմնաթ նա՞սըլ գըյամ էտէր-
լէր, վէ նէ՞ ճինս ճէսէտ իլէ կէյիրլեր՝ տէյէճէք
36 տիր։ Նյ՝ ՚ագըլարըզ, սէնին էքսիկնին շէյ էօլմէյին-
37 ճէ տիրիլմէզ. վ՚է պիր շէյի էքսիկնիսէ՝ օլաճագ
ճէսէտի էքմէյիզ, անճագ պուղաայ օլսուն վէ էա-
խսա պաշգա տիւրլիւ օլսուն, չըփլագ տանէյի Ե՚էր-
38 -ին։ վ՚է Ալլահ անա խսթէսիյի կիպի պիր ճէսէտ,
վէ Թօխսուզլարըն հէր պիրինէ քէնանինէ մսխսուա
39 պիր ճէսէտ վէրիր։ Շէր Թէն պիր նէվ՚ Թէն ա՚էյիլ
տիր. անճագ ինսան Թէնի պաշգա, վէ պէհլիվ
Թէնի պաշգա, վէ պալըգ Բէնի պաշգա, վէ գուշ

40 Բէնի պաշգա տրը։ վ՚է սէմաալի ճէսէտլէր վէ զէմինի
ճէսէտլէր վար. լաքին սէմաալիկէրին շէրէֆի պաշգա,
41 վէ զէմինիկէրին շէրէֆի պաշգա տրը։ Կիւնէշլին շէ-
րէֆի պաշգա, վէ այըն շէրէֆի պաշգա, վէ երլըզը-
լարըն շէրէֆի պաշգա տրը. զէրա շէրէֆ ճիհէթիյ-
42 լէ երլըզը երլըզսան ֆարգլը տրը։ Գըյամէթ իւլ
էմնաթ տախի պէյլէ տիր. ֆէսսուսա էքիլիր, ֆէ-
43 սուսան միւպէրրա օլարագ գըյամ էտէր. Զիլ-
լէթսէ էքիլիր, շէրէֆսէ գըյամ էտէր. զա՚ֆսա
44 էքիլիր, գուվվէթսէ գըյամ էտէր. ճէսէտ ի հայ-
վանի էքիլիր, ճէսէտ ի բուհանի գըյամ էտէր. ճէ-
սէտ ի հայվանի վար, ճէսէտ ի բուհանի տախի վար
45 տրը։ Պէյլէ տախի մուհարրէր տիր քի՝ Պիրինճի
ինսան, ևա՚նի Ադէմ հայտմա մալիք զաթ օլսուս.
46 սօնկրադի Ադէմ հայաթ վէրէն բուհ օլսուս։ Կա-
քին բուհանի սէյիլ, անճագ հայվանի մուգատասէմ
47 օլսաք՝ բուհանի անսէն սօնկրա օլսուս։ Պիրինճի ին-
սան եէբսէն Թիւբապի խսի, իքինճի ինսան սէմա-
48 տան օլան Բապպ տրը։ Թիւբապի նիճէ խսկ, Թիւ-
բապիլէր տախի էօյլէ տիր. վէ սէմաալի նիճէ խսկ,
49 սէմաալիկէր տախի էօյլէ տիր։ վ՚է Թիւբապինին սու-
բէթինի կիւյնսէկյիմիզ միսիլլիս, սէմաալինին սուբէ-
50 Թինի տախի կիւյնսէճէյիզ։ Պուննու տախի տէրիմ,
էյ պիրսատէրլէր, Թէն վէ գան մէլէքիւթ Ուլլահը
Թէվէրրիւս էտէմէզ. վէ ֆէսատ ՚ատէմ ի ֆէսատը
Թէվէրրիւս էտէմէզ։

51 Նյմէթ սիղէ պիր սրրր սէօյլէրիմ. ճիւմլէմիզ ու-
յումայաճագզըզ, ամմա ճիւմլէմիզ սուբ ը սէկրատ,
52 Պիր անատ, Թարֆէթ իւլ ՚այնատ Թէպէտտիւլ է-
տէճէյիզ. չինքի սուբ չալընաճագ տրը, վէ էմնը Թ

պիլա ֆէսատա իչնա օլուննուպ , պիղ տախի թէպէտա-
53 տիւլ էտէճէյիղ· Չիրա պու ֆասիտ օլան՝ 'առէմ ի
ֆէսատը կիչմէք , վէ պու ֆանի օլան՝ լայէմուէթլը-
54 ղը կիչմէք կերէք տիր ։ Վէ պու ֆասիտ օլան՝ 'ա-
ռէմ ի ֆէսատը կիչտիքտէն ասնկրա , վէ պու ֆա-
նի օլան՝ լայէմուէթլըղը կիչտիքտէն ասնկրա , օվ զէ-
ման՝ Էօղլէմ զուլէպէտէն զարդ օլտու՝ տէչլու մու-
55 հարրէր օլան քէլամ վուգու՝ պուլտաճադ տըր ։ Էյ
Էօղլում, սէնին տիքէնին նէ՞ֆէտ . Էյ Հավվիչէ , սէ-
56 նին զալէպէն նէ՞ֆէտ տիր ։ Էօղլումիճէն տիքէնին կիու-
57 նահ , վէ կիտնահրէն գումվէթի չէրի՝տէ տըր ։ Լա-
քին Բապզըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն վասըթասըլէ
պիղէ զալէպէչի Իհսան էտէն Ալլահա շիւքր օլսուն ։
58 Իմտի, էյ սեվգիլիլու պիրտաէրլէրիմ, էմէյինիզ
Բապզտա պիհնաէտ օլմասըղընը պիլէրէք , միւհքեմ
վէ սապիթ գաաէմ պուլունուպ՝ տա՛իմա Բապզըն
իչինէտ իզտիհյատա իւզրէ օլունըղ ։

ՊԱՊ 46

1 Մուգատտէսլէր իչինէ օլան ի՛տանէ Թօփլանմասը
խուսուսընտա՝ Ղալաթիա քիլիսէլէրինէ Թէրթիպ
2 էթտիկիմ կիպի , սիղ տախի պէզլէ էյլէյինիղ ։ Հէր
հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնտէ սիզտէն հէր պիրի
նա՛իլ օլտըղը պէրէքէթէ կէօրէ ճէմ՛ էտիպ՝ նա-
ղընտա ալը գօսուն , Թա քի վասըլ օլտըղտընա՝ օվ
3 զէման Թօփլանմագլըգ օլմայա ։ Վէ կէլտիկտինէ
Թէնտիպ էյլէյէճէյինիղ տաէմլէր քիմլէր իսէ , իհ-
սանընըզը Եէրուշալիմ էն կէօթիւրմէք իչիւն մէքթուպ-
4 լար իլէ անլէրի կէօնտէրիրիմ՝ պէնիմ տախի կիթ-
մէքլէյիմ միւնասիպ կէօրիւլիւբ իսէ , պէնիմ իլէ

5 պէրապէր կիտէճէքլէր տիր ։ Վէ Մագէտոնիատան
կէչտիքտէն սոնկրա՝ Թարաֆընըզա կէլէճէյիմ , չիւն-
6 քի Մագէտոնիատան կէչէճէյիմ. Վէ օլուր քի հա-
նընըզտա մէքս էտէրիմ , վէ պէլքի տէ գըշը կէչի-
րիրիմ , Թա քի հէր նէրէյէ կիտէճէք օլուրսամ ,
7 պէնի սիղ եօլա չըգարասընըղ ։ Չիրա պու տէֆ՛ա
եօլ իւզէրի սիղին իլէ կէօրիւշմէք իսթէմէյիպ ,
Բապզ իղն վէրիրսէ , հանընըզտա պիր միւտտէթ էյ-
8 լէնմէք իւմիտնտէ իմ՛ , Լաքին 'Էյա իւլ խամսինէ-
9 տէք Էֆսուստա գալաճաղըմ. Չիրա պանա պէօյիւք
վէ քեարլը պիր գափու աչըլըպ , միւխալէֆէթ է-
տէնլէր տախի չօգ տըր ։
10 Վէ էյէր Թիմոթէօս կէլէճէք օլուրսա , հանընըզ-
տա պիլա խավֆ պուլունմասընա տիգգամ էտնինիզ.
զէրա օվ տախի պէնիմ կիպի Բապզըն իչէյլէ մէչ-
11 զուլ տըր ։ Իմտի անը քիմսէ Թահգիր էթմէսինի ,
լաքին հանընմա կէլմէսի իչիւն սէլամէթլէ եօլա չը-
գարընըզ. զէրա պիրտաէրլէր իլէ անը պէքլէյօրըմ ։
12 Ա֊փօլլօս պիրտաէր Հագգընտա իսէ , պիրտաէրլէր ի-
լէ պէրապէր նէզտինինէ կէլմէսինի քէնտիսինտէն
չօգ բէճա էթտիմ իսէ տէ , շիմտի կէլմէքլէյի գա-
թի՛էն իսթէմէյօր , վէ լաքին միւնասիպ վագթը օ-
տըգտա կէլէճէք տիր ։
13 Ովայնըգ տուրընըղ . իմտնտա սապիթ օլունըղ ,
մէրտանէ Հարէքէթ էտնինիզ . միւհքեմ օլունըղ ։
14 Ճիւմլէ ումուրընըղ միւհապպէթլէ իճրա օլունսուն ։
15 Էյ պիրտաէրլէր , Իսթէֆտնասըն խանէսի Ա֊խայ-
ատնըն Թուրֆտնատասը օլուպ՝ մուգատտէսլէրին խըտ-
մէթինէ կէօնիւլ վէրտիքլէրի մա՛լումիտնիւզ իքէն ,
16 սիղէ բէճա էտէրիմ քի՝ Քէնտինիզ տախի պու կի-

պէն քիմնելէրէ վէ պէրապէր իշլէյիպ էմ-
17 բին ճիւմլէսինէ միւթի՝ օլասընըդ։ Իսթէփանաս վէ
Ֆօրթունաթօս վէ Ախայիգոսըն վասըլ օլմալարընա-
18 ան մէսրուր օլարմ. զիրա սիզին նօգսանընըդը ան-
լէր Թէմամ էթմիյէր. Զիհնիի պէնիմ բուհրըմը վէ
սիզինքինի տէ միւթէրիհ գըլարըլար. Իմտի պէյլէ
19 քիմնելէրէ բի՝այէթ էյլէյինիդ։ Ասիա քիլիսէլէրի
սիզէ սէլամ էտէրլէր. Ակուիլաս վէ Փրիսգիլլա
իլէ խանէլէրինտէ պուլունան քիլիսէ սիզէ Րապպաս
20 չօգ սէլամ էտէրլէր։ Ճիւմլէ պիրտաէրլէր սիզէ սէ-
լամ էտէրլէր. Թագպիլ ի մուգաատաէս իլէ պիրի
պիրինիզէ սէլամ էտինիդ։
21 Պէն փավլոսըն խաթի ը տէսթի իլէ սէլամ.
22 Էյէր պիր քիմսէ Րապպ Յիսուս Քրիստոսը սեվմեդ-
23 սէ, Րապպըմընդըն կէլմէյինտէ մէյ՝օուն օլսուն. Րապպ
Յիսուս Քրիստոսըն՝ինայէթի սիզին իլէ օլսուն։
24 Մուհապպեթիմ Քրիստոս Յիսուստա ճիւմլէնիդ իլէ
օլսուն։ Ամին։

ՓԱՎԼՕՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԳՕՐԾՆԹՕՍԼԻԼԱՐԱ

ԻՒՐԻՆՃԻ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Ալլահընըն իրատէթիյլէ Յիսուս Քրիստոսընըն րէսուլը
Փավլոս վէ Թիմոթէոս պիրտաէր Ալլահընըն Գօրծըն-
Թօստա օլան քիլիսէսինէ վէ պիւթիւն Ախայատա
2 պուլունան ճէմի՛ ի մուգաատէսիդէրէ. Փէտէրիմիզ
Ալլահ վէ Րապպ Յիսուս Քրիստոսընըն Թարաֆընտան
3 սիզէ՝ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն։ Րապպըմըզ Յի-
սուս Քրիստոսընըն Փէտէրի Ալլահ՝ չէֆգաթլարընըն Փէ-
տէրի վէ ճիւմլէ Թէսէլլինին մէնպա՛ը օլան Ալլահ
4 միւպարէք օլսուն. Օ՛ տաթի, Ալլահ Թարաֆընտան պիզիմ՝ Թէսլիյէ օլունտուդումուդ Թէսէլլի իլէ
հէր պիր մուզայագատա պուլունան քիմսէլէրի Թէս-
լիյէ էտէ պիլմէմիդ իչինէ, պիզի հէր պիր մուզա-
5 յագատըդտա Թէսլիյէ էտէր։ Զիրա Քրիստոսընըն է-
լէմիէրի պիզտէ իզտիյատ պուլուդուդուդը միսիլլիւ՝
Թէսէլլիմիդ տաթի Քրիստոսընըն վասըթաըլըյէ իզ-
6 տիյատ պուլուդ։ Վէ էյէր մուզայագատ չէքէր ի-
սէք, հէման պիզիմ չէքտիյիմիդ օլ էլէմիէրին Թէ-
համմիւլլույլէ հուսուսիյէ կէլէն սիզին Թէսէլլինիդ վէ

խելասընդը իչիւն տիր. վէ միւթէսէլլի օլուբ իսկը,
7 սիզին թէսէլլինիզ վէ խելասընդը իչիւն տիր. վ[ա]է
էլէմլէրե միւշթէրիկը օլաղընդը միսիլլիւ, թէսէլ-
լիյէ տաման ֆ–մէրէֆ+ օլաղընդը պիլմէքլէ՝ սիզին ի-
8 չիւն իւմիտիմիզ գավի տիր։ Զիրա, էյ պէրատէր-
լէր, պիզէ Ասիատա վաղը՝ օլան մուզդայաղատան,
եա՛նի հատատէն զիյատէ թաղաժէն ֆէվգինատէ՝
համթա եաշամադատան պիլէ մէ՛յուս օլմադ տէրե-
ճէսինատէ սըղըլմըղ օլաղընդըղտան պիհասափէր պու-
9 լունմանընդը իսթէմէյիղ։ Լաքին քէնտի նէֆսիսիզատէ
էօլիւմ ի՛լտընը ալաղդ, թա քի քէնտիսիզէ տե-
յիլ, անճագ էմինտիր իչիւն Ալլահա ի՛թիտաս
10 էտէլիմ։ Ո պիզի օվ գատար պէզյիւֆ պիր էօլիւմ
տէն գուրթարար վէ գուրթարըր, վէ պունատան
պէզյէլ տաման պիզի գուրթարադաղ տըր՝ տէյիւ ա-
11 նա միւթէվէքքիլ իղ։ Սիզ տաման պիդիմ իչիւն
տու՛տատա մա՛ավինէթ էտէբսինիղ, թա քի նիյէ
քիմսէյէր վէսիյէսիյէ պիզէ օլան իհսան իւզէրինէ՝
նիյէյէր թարաքընատան պիզիմ իչիւն էտտ ի շիւքր
օլունա։
12 Զիրա իքթիխարըմըղ պու տըր, եա՛նի զամիրի-
միզ շէհատէթ էտէր քի՝ հիքմէթ ի ճիհանինիյէ իլէ
տէյիլ, անճագ Ալլահըն ի՛նայէթիյլէ տիւնեատա
վէ պահուսուս սիզին հագգընըզտա սատէլիքլէ՛ ի՛նա
13 Ալլահ օլան խուլուս իլէ հարէքէթ էյլէմէք։ Զիրա
օդուտուղընըղ էահսան թահդիդէն պիլտիյինիզտէն՝
վէ իւմիտիմիզ կէօրէ նիհայէթէ[դ]ատար տաման թահ-
գիդէն պիլէճէյինիզտէն զայրի պիր շէյ եաղմայօրըղ։
14 Նէթիէքիմ Բապպ Ցիսուսըն կիւնիւնատէ պիզիմ ֆա-
ճէտ է_էֆրէհ–ըմընը օլաճաղընըղ միսիլլիւ, պիղ տա-

խի սիզին միւճիպ ի իքթիխարընըղ օլաղընդըմըզը պա՛-
զը մէրթէպէ գատուղ էթտինիղ։
15 Վէ պու ի՛թիտատ իլէ, իբրահիմի տէֆ՛ա պիր նի՛-
մէթէ նա՛իլ օլմանըղ իչիւն, էվվէլտա Թարաքընը-
16 զա վարմադ, վէ սիզտէն Մագէտոնիայա կէչմէք,
վէ եինէ Մագէտոնիատան Թարաքընըզա կէչմէք,
վէ եէհուտիյէյէ կիթապէք իւզրէ սիզին Թարաքը-
17 նըզատան եօտա չըդարըլմադ միւրատընատա իհտիմ. Իմ
տի պու նիյէթիմտէ՛ատճէպա իհքիճէ՛թիլէ մի հարէ-
քէթ էթտիմ, եօգատա պէնիմ Թարաքընատան էվ-
վէլ՝ էվվէլ, խայր՝ խայր օլմադ իչիւն Թարիդ ի
18 ճիհանի՛ իլէ մի նիյէթ էթտիմ։ Ամմա Ալլահ սա-
տըդ տըր քի՝ պիզիմ սիզէ օլան քէլամընըղ էվվէլ
19 վէ խայր օլմատը։ Զիրա պիզիմ, եա՛Ն պէնիմ իլէ
Սիլվանօս վէ Թիմոթէօս վասըթ տասըյէ արանըղտա
վա՛զ օլունան Իսինուլլահ Ցիսուս Քրիստոս էվվէլ
վէ խայր օլմայըղ՝ անճագ ֆէ–մէ–ըմընէ անատ էվվէլ
20 օլտու։ Զիրա Ալլահընը պիլ ճիւմլէ վա՛տլէրի վասը-
Թամընըղ Ալլահընը ճէլլալի իչիւն անատ էվվէլ վէ
21 ամին տիր։ Վէ պիդի սիզին իլէ պէրաբէր Քրիս-
տոստա ատսիմ էտիպ՝ պիդի մէօհ էտէն Ալլահ տըր.
22 վէ քէզալիք պիդի միւհրիէտի, վէ փէյ օլմադ իւզ-
23 րէ, գալդըրտիմիզ Բուհը վէրտի. Պէն իսկ Ալլահը
ճանըմ իւզէրինէ շահիտ Թուտուրըմ քի սիզի էսիր-
24 կէմէք իչիւն տահա Գօրընթօսա կէլմէտիմ. Տէյիլ
քի սիզին իմանընըզա Թէսաղլիւթ էտէրիղ, ճագամ
սիզին սիւրուրընըզա մա՛ավինէթ էտէրիղ. զիրա
սիզ իման իլէ գա՛իմ սինիղ։

ՊԱՊ 2

1 Լաքին պիր տահա եանընըզա հիւզն իլէ կէլմէմէյէ
2 քէնահմանէ գարար վէրմիւ։ Զիրա էյէր պէն սիզի
մահզուն էաեր իսէմ, պէնիմ թարաֆըմտան մահ-
զուն օլան քիմսէտէն զայրի պէնի մէսրուր էտէճէք
3 քի՞մ տիր։ Վէ հէման պուննու սիզէ եազըրմ, թա
քի կէլիպ պահա մուճիպ ի սիւրուր օլաճագ քիմսէ-
լէր թարաֆընտան մահզուն օլմայըրմ, չիւնքի պէ-
նիմ սիւրուրում ճիւմլէնիզին սիւրուրը տըր՝ տէյիւ
4 սիզին ճիւմլէնիզէ ի'թիմտաղրմ վար տըր։ Զիրա
մահզուն օլմանըզ իչիւն տէյիւ, անճագ պէնիմ սի-
զէ օլան փէք զէյտաէ մուհապպէթիմի պիլմէնիզ
իչիւն չօգ մուզայագա վէ իղթիրապ ի գալպտաէն վէ
չօգ կէօզ եաշլարըդըզէ սիզէ եազըրմ։
5 Վէ էյէր պիր քիմսէ սէպէպ ի հիւզն օլտուս իսէ,
պահա տէյիւ, անճագ պա'զը մէրթէպէ (քի զէյա-
տէ սըդղէթ վէրմէյէյիմ) ճիւմլէնիզէ սէպէպ ի հիւզն
6 օլտուս։ Պէզդէ քիմսէյէ էքսէր թարաֆընտան օլան
7 պու թէքտիր քէսֆի տիր. Շէզդէ քի պիզ 'աքս
պու միսիլլու քիմսէնին իֆքրաթ ը հիւզնաէ միւս-
թէղդաղ օլմամտաը իչիւն, անը 'ահվ էյլէյիպ թէս-
8 լէյէ էթմէնիզ սէզդա տըր։ Պու էճլտէն անա իս-
պաթ ը մուհապպէթ էթմէնիզի սիզտէն բէճա էտէ-
9 բիմ։ Զիրա հէր շէյտաէ միւթի' օյուպ օլմասըզընըզը
պիլմէք իւզրէ տահի սիզի թէճրիպէ իչիւն եազըրմ։
10 Վէ հէր քիմսէ պիր շէյ 'ահվ էտէբսէնիզ, պէն
տահի էտէրիմ, զիրա պէն տահի պիր շէյ 'ահվ
էթմիշ իսէմ, Քրիստոս թարաֆընտան սիզին իչիւն
11 'ահվ էթտիմ, թա քի Շէյթան թարաֆընտան

զտատ չէքմէյէլիմ, չիւնքի անըն զուրաղլարընտան
պէհէտպէր տէյիլ իզ։
12 Քրիստոսըն պէշարէթի իչիւն Թրօասա պիլ վիւ-
աուլ պահա Լատպտ թարաֆընտան գափու աչըլըը-
13 զընտա, Պիրտաէրիմ Թիթօսը պուլմամտաղրմտան
բուհզրմտա բահաթըմ օլմամտաղէ, անէէր իլէ վէտա'
էտիպ՝ Մագէտօնիայա կիթտիմ։
14 Ամմա պիզի տա'իմ Քրիստոստա միւզաֆիքէր է-
տիպ՝ հէր եէրտէ պիզիմ վասըթամընէզէ անը պիլմէք
բա'իհասընը իզհար էյլէյէն Ալլահա շիւքր օլսուն։
15 Զիրա կէրէք խէլասա պուլան կէրէք հէլաք օլան քիմ-
սէլէր հագգընտա 'ինա Ալլահ Քրիստոսըն խօշ բա-
16 'իհասը իզ. Պուննլարա էօլիւմ իչիւն էօլիւմ բա'ի-
հասը, վէ անէէրէ հայաթ իչիւն հայաթ բա'իհասը
17 իզ. վէ պու ուսմուբա քի՞մ միւսթա'իտ տիր։ Զի-
բա նիհէյէէր միսիլլիւ, Ալլահըն քէլամընը թահրիֆ
էտէնլէր տէյիլ իզ, անճագ խուլուստան վէ Ալլահ
թարաֆընտան կիպի, վէ Ալլահըն հուզուրընտա
Քրիստոստա սէօյլէրիվ։

ՊԱՊ 3

1 Քէնահմիզի եէնէ թավսիյէ էթմէյէ մի պաշլայօ-
րըզ. եօգսա պա'զլարը կիպի թարաֆընըզտա թավ-
սիյէնամէլէրէ, եախօտ թարաֆընըզտան թավսիյէ-
2 լէրէ մի միւհթաճ իզ։ Գալպլէրիմիզտէ եազըմըշ,
քէսֆիէ ի նասըն թանըյըզ օգուսուզը մէքթուպը-
3 մըզ սիզ սէնիզ. Զիւնքի պիզիմ խըտմէթիմիզ վա-
սըթասըյէ սիզին՝ միւրէքքէպ իլէ տէյիլ, անճագ
հայյ օլան Ալլահըն Րուհը իլէ, թաշ լէվհալարը-
նա տէյիլ, անճագ գալպին էթ լէվհալարընա եա-

զըլմըշ օլան Քրիստոսըն մէքթուպը օլսըղընըղ ա-
4 շխքեաբ սըբ։ Քրիստոսըն վասըթասըլլէ տախի Ա-
5 լահա պէօյլէ ի'թիմատըմըղ վար սըբ։ Վ'է լաքին
պիղզաթ քէնահլիլիմիզտէն կիպի պիր շէյ քէնահ-
միզ թէֆիէքքիւր էթմէյէ միւսթա'իտ օլմայրակ՝ խա-
6 թի'տատըմըղ Ալլահտան սըբ։ Օլ տախի պիղի
'ահտ ը ճէհտիին, եա'նի հարքըն տէյիլ, անճագ
րուհըն խատէմէսի օլմազ միւսթա'իտ գրլսը· զիրա
7 հարք էօլսիւրիւր, ամմա րուհ իչէա էտէր։ Վ'է
էյէր հարքլար իլէ թաշլար իւզէրինէ հէքք օլսընան
էօլիւմ խըտմէթի՝ պէնի Իսրայէլ Մուսանըն եիւ-
զլինէ, անըն զէվալ պուլսուր ճէլալի սէպէպլինտէն,
նազար գրլսմատըգլարը տէրէճէտէ ճէլալ իլէ օլ-
8 տու իսկ, Րուհըն խըտմէթի տահա զիյատէ ճէլալ
9 իլէ օլմտմասը նա՞սըլ օլսուր։ Զիրա մահքիւմիյէթ
խըտմէթի ճէլալ իլէ օլըղը թադտիրտէ, տահա
զիյատէ սալահ խըտմէթի ճէլալտա իզտիյատ պու-
10 լսճագ սըբ։ Զիրա մազհար ը ճէլալ օլան պիլէ պու-
խուսուստա, եա'նի ճէլալ ը ֆա'իտէ նիսպէթիլէ
11 ճէլիլ տէյիլ իտի։ Զիւնքի զէվալ պուլսճագ նէ-
ճէլալ իլէ օլտու իսկ, պագի գալան նէ՞ գատար
12 զիյատէ ճէլալ իլէ օլսուր։ Իմտի պէօյլէ իւմիտիմիզ
13 վար իքէն, չօդ խըրապ ը ճէհաննէմ էտէրիզ։ Վ'է
պէնի Իսրայէլ զէվալ պուլսճագ նէհանէնին նիհա-
յէթինէ նազար գրլսմատըգլարը իչիւն, Մուսա քէն-
14 տի եիւզլինէ նիդապ գօսրղը կիպի էթմէյիզ։ Ա-
մմա անլէրին զիհնլէրի քէօրլէնմիշ իտիյլինտէն, 'ահտ ը
'ամիդին դրբա'մէրնտա օլ նիդապ պու կիւնէ գա-
տար բէֆ' օլսունմամըշ տուրույօր· օլ տախի Քրիս-
15 տոստա իզթիրապ օլսունուր։ Վ'է լաքին թա պու կիւ-

Նէ տէկին Մուսանըն էէրտուը գրբա'մէրնտա՝ նիդապ
16 անլէրին գալըպ իւզէրինտէ պագի տիր։ Ամմա Բապ-
պա բիւճուս՝ էթտիքլէրինտէ նիդապ գալարրըլաճագ
17 սըբ։ Իմտի Բապպ Րուհ սըբ, վէ Բապպըն Րուհը
18 հէր նէրէտէ իսկ հիւքրիյէթ օրատա սըբ։ Պիղնմ
ճիւմլէսիվ իսկ Բապպըն ճէլալինի պիտնէտէ կիպի
նիդապսըղ եիւզ իլէ սէյր էտէրէք, քէ'էնէհու
Բապպըն Րուհը թարաֆընտան հէման օլ սուբէթէ
ճէլալտէն ճէլալէ թէպտիլ օլսունուրղլ։

ՊԱՊ 4

4 Պու էճլտէն իշպու խըտմէթի պիլտէ լքէն, մէրհա-
մէթէ նա'իլ օլտըղընըմըզա նազարէն օսանմայարագ,
2 Լաքին պա'իս ի բէզալէթի օլան կիզլի շէյիէրի բէտա
էտէրէք, հիլէ իլէ հարէքէթի էթմէյիվ, վէ Ալլահըն
քէլամընը թահրիֆ էթմէյիվ, անճագ հագգը իզ-
հար էթմէքլէ քէնտի քէնահմիզի Ալլահըն հուզու-
րընտա հէր պիր ատէմին զամիրինէ թավսիյէ էտէ-
3 րիզ։ Վ'է էյէր պիղնմ պէշարէթիմիզ մէսէլտու օլ-
սա պիլէ, հէլաք օլանլար հագգընտա մէսէլտու սըբ։
4 Զիւնքի անլէրտէ, Ալլահըն սուբէթի օլան Քրիստո-
սընն ճէլալի պէշարէթինին նուրը անլէրէ զիյա վէր-
մէմէսի իչիւն, պու տիւնեա իլահը իմանսըզլարընն
5 զիհնինի քէօր էթտի։ Զիրա քէնահմիզի տէյիլ,
անճագ Բապպ Քրիստոս Յիսուսը վա'զ էտէրիզ· վէ
Յիսուս իչիւն քէնահմիզի սիզէ գուվ 'ուդ էտէրէզ։
6 Զիրա զըւլմէթտէն նուր լեմ'ան էյլէմէսինի էմր է-
տէն Ալլահ քէնահսի Յիսուս Քրիստոսընն հիւզուրտէ
ճէլալ Ուլլահը պիլտիրմէք նուրընը վէրմէք իչիւն,
7 գալգլէրիմիզտէ լեմ'ան էյլէտի։ Լաքին՝ գուվվէ-

թէին ֆաղիլէթի պիղտէն օլմայըզ՝ Ալլահտան օլմա-
սը իչուն, պու խալինէյէ թօփրադ գապլար իչին-
8 տէ մալիք իլ։ Հէր շէյտէ մուղայադատա իլ, լա-
քին պիհուզուր տէյիլ իլ. միւղթարիպ իլ, լաքին
9 մէ՛յուս տէյիլ իլ. Թէ՛ատտի կէօրիւրիւզ, ամմա
մէթրուք տէյիլ իլ. եէրէ վուրուլըրըզ, ամմա հէ-
10 լաք օլմուշ տէյիլ իլ։ [Բապպ] Ցիսուսըն մէմլէքէ-
նը տա՛իմա ճէսէտիմիզտէ թաշըրըզ, թա քի Ցի-
սուսըն հայաթը տախի ճէսէտիմիզտէ իզհար օլու-
11 նա։ Զիրա պիզ քի հայաթատա իլ, Ցիսուսըն հա-
յաթը տախի պիզիմ ֆանի թէնիմիզտէ իզհար օ-
լունմադ իւզրէ, Ցիսուս իչուն հէր վագըթ էօլիւմ
12 թէսլիմ օլունուրըզ։ Իմոի պիղտէ էօլիւմ, պիղտէ
13 իսէ հայաթ տա՛մլ տիր։ Լաքին՝ Իման էթտիմ,
անըն իչուն սէօյլէտիմ՝ տէյիւ մուհարրեր օլաըզը
իւզրէ, հէման օլ իման բուհրնա մալիք օլաըզըմըզ-
տան՝ պիզ տախի իման էտէր վէ անըն իչուն սէօյ-
14 լէրիզ։ Զիւնքի Բապպ Ցիսուսը իհէա էտէն պիղի
տախի Ցիսուսըն վաասըթտասըյլէ իհէա էտիպ՝ պիզին
15 իլէ պէրապեր իհզար էտէճէյինի պիլիրիզ։ Զիրա հէր
շէյ պիզին իչուն տիր, թա քի 'ինսայէթ թէքէսսիւբ
էթմէքլէ՝ էքսէրին 'արզ ը թէչէքքիւրիւ սէպէպիյ-
լէ Ալլահըն 'իղզէթի իչուն իզտիյատ պուլա։
16 Պունուն իչուն օսանմայըզ. լաքին էյէր պիզիմ
զահիրի ատէմիմիզ ֆէնա պուլուր իսէ տէ, պա-
17 թընի օլան կիւն պէ կիւն թէճաիւտ օլունուր. Զի-
րա պիզիմ պիր ան իչուն օլան խաֆիֆ մուղայա-
դատըզ պիզէ ղայէթ իւլ ղայէ 'ազիմ վէ էպէտի
18 պիր ճէլալ հուսուսիլէ կէթիրիր. Պատճառ քի կէօ-
րիւնէն շէյլէրէ տէյիլ, անճագ կէօրիւնմէյէնլէրէ

նոզար դէյարըզ. զիրա կէօրիւնէնլէր մուվաֆագաթ
վէ կէօրիւնմէյէնլէր մու'էպպէտ տիր։

ՊԱՊ 5

1 Զիրա պիլիրիզ քի էյէր քիւլլէ օլան իչղու զէմի-
նի խանէմիզ պօզուլսուր իսէ, Ալլահ թարաֆընտան
էպէտի պիր պինատըզ, կա՛նի սէմավաթտա էլ իլէ
2 կատիլմամըշ խանէմիզ վար տըր։ Ֆէլ վագը՝ պունա-
տա սէմատան օլան մէսքէնիմիզի կիյինմէք իչթի-
3 յագլէ տՎ չէքէրիզ. Պարի կիյինմիշ օլուսա՝ չըփ-
4 լադ պուլունմայալըմ։ Զիրա պիզ քի պու քիւլլէ-
տէ իլ՝ ևիւք ալէմնատա օլուրադ տՎ չէքիյօրըզ.
չինքի ասյունմադ տէյիլ, անճագ ֆանի օլանըն կա-
յաթա միւսթէզրադ օլմասը իչուն կիյինմէք իսթէ-
5 բիզ։ Վէ պիզի հէման պու շէյէ թէհիյյէ էտիպ,
հէմ տէ պիզէ Րուհըն փէհինի վէրէն՝ Ալլահ տըր։
6 Պունուն իչուն տա՛իմա ի'թիմատա էտէր, վէ պիլի-
րիզ քի՝ թէնատէ հաղըր լքէն Բապպատան զա՛իպ իզ։
7 Զիրա կէօրիւնէնլէր իլէ տէյիլ, անճագ իման իլէ
8 սիւլուք էտէրիզ։ Իմոի ի'թիմատա էտէրիզ վէ թէն-
տէն զա՛իպ վէ Բապպըն ետանընտատա հաղըր պուլունա-
9 մադը տատնա զիյատէ սրզու էտէրիզ։ Պու էճլատէն
տախի կէրէք հաղըր՝ կէրէք զա՛իպ իսէք, անըն 'ին-
10 տինատէ մագպուլ օլմադըզա զայրէթ էտէրիզ։ Զիրա
Ֆրիստոսըն մահքէմէսինատէ ճիւմլէմիզին իզհար օ-
լունմասը լազըմ տըր, թա քի հէր պէրիմիզ քէնատէ
ա'մանընտա կէօրէ՝ կէրէք խայր օլսուն, կէրէք շէրր
օլսուն, ճէսէտատէ օլարադ էթտիյի շէյլէրին 'իվա-
զընը տլա։
11 Պունտա պինա'էն պիզ Բապպ գօրգուսընը պիլէ-

բէք, ասէմիերի գանտրըրըրդ, վէ Ալլահըն 'ինանի-
ամ իղՀար օլունմըշ ըդ, վէ ումարըմ քի սիզին զա-
12 միրլէրինիզամ տախի իգՀար օլունմըշ ըդ։ Զիրա
քէնտիմիզի եինէ սիզէ թավսիյէ էթմէյօրըդ· փա-
գամի դալզամ տէյիլ, անճագ զահիրամ իթթիխար
եանէնլէրէ պիր մէխալէֆէթինիզ օլմագ իւզրէ, պի-
զիմ Հագդըմընզամա սիզէ իթթիխար իչիւն պիր ֆուր-
13 սաթ վէրիյօրդ։ Զիրա էյէր տիվանէ օլմուշ իսէք,
Ալլահ իչիւն տիր, վէ էյէր 'ագլըմըդ թամ իսէ,
14 սիզինն իչիւն տիր։ Զիւնքի Քրիստոսըն մուՀամմէ-
թին պիզի մէճմուար էտէր· չիւնքի էյէր պիրի ճիւմլէ
իչիւն էօլմիւ իսէ, պուննան թահդիգ էտէրիզ քի
15 ճիւմլէսի էօլմիւ։ վէ Ո ճիւմլէնին էօլմնա էօլմիւ,
թա քի եաշայանլար արթըգ քէնտիլէրի իչիւն տէ-
յիլ, անճագ քէնտիլէրին էօլմնա էօլէն վէ գըյամ
16 էտէն իչիւն եաշայալար· Շէօյլէ քի պուննան պէօյ-
լէ պիզ հիչ պիր քիմսէյի թէն ճիհէթիյլէ թա-
նըմայըզ, Հաթթա Քրիստոսը թէն ճիհէթիյլէ թա-
17 նըմըգ իսէ տէ՝ շիմդի արթըգ թանըմայըզ։ Իմ-
տի էյէր պիր քիմսէ Քրիստոստա իսէ եէնի մախ-
լուգ տըր· էսքի շէյլէր կէչտի, իշթէ հէր շէյ
18 եէնի օլտու։ Լաքին հէր շէյ՝ քէնտիսիյլէ պի-
զի Ցիսուս Քրիստոսըն վասըթասըյլէ սուլՀ էտէն վէ
պիզէ միւսալէՀանըն խըտմէթինի վէրէն Ալլահ թա-
19 րաֆընտան տըր· Եա՛նի Ալլահ տիւնեայը, սուլ-
լարընը սայմայըզ, քէնտիսիյլէ Քրիստոստա սուլՀ
էթմէքտէ օլարագ՝ միւսալէՀանըն քէլամընը պիզէ
20 թէսլիմ էթտի։ Իմտի Քրիստոսըն թարաֆընտան
էլչիլիք էտէրէք, Ալլահ պիզիմ վասըթամըզլէ բէ-
ճա էտէր կիպի՝, Ալլահ իլէ սուլՀ օլմանըզը Քրիս-

21 տոս թարաֆընտան եալվարըրըզ։ Զիրա պիզ անտէ
Ալլահըն սալիհլէրի օլալըմ՝ տէյիւ կիւնահ պիլմէ-
յէնի պիզիմ իչիւն կիւնահքէար 'ատտա էյլէտի։

ՊԱՊ 6

1 Իմտի 'պիզ անդ էլէ պէրապէր իչլէմքտէ իքէն,
'ինսայէթ Ուլլահը պիՀուտէ գապուլ էթմիշ օլմա-
2 մընըզը տախի բէճա էտէրիզ։ (Զիրա՝ Ադնի մագ-
պուլ վազրթտա իսթիճապէթ էթտիմ, վէ սանա
խէլաս կիւնիւնտէ խմտատա էյլէտիմ՝ տէյիւ պուս-
յուրուլուբ. իշթէ շիմդի մագպուլ վազրթ, իշթէ
3 շիմդի խէլաս կիւնիւ տիր ։) վէ պուս խըտմէթ
թէվպիխ օլունմամտաը իչիւն հիչ պիր շէյտէ պիր
4 կէճմէ թէօքէզ վէրմէյիզ· Ֆագաթ հէր շէյտէ չօգ
սապր իլէ, սըգլէթլէրտէ, զարուրէթլէրտէ, մու-
5 զայագալարտա, Տարպլարտա, մունՀպէալէրտէ, իս-
թիհլալարտա, զաՀմէթլէր վէ ուդգուսըլուգ իլէ,
6 նէմէքսիզլիքտէ, փաքլիք վէ 'իլմ վէ թէ'էննի իլէ,
լութֆ իլէ, ԲուՀ իւլ Գուտս իլէ, բի'ասըլ մու-
7 Հապպէթ իլէ, Հագիգաթ քէլամը վէ Ալլահըն գուվ-
վէթիյլէ, սաղտան վէ սօլտան սալահ սիլահլարըյ-
8 լէ, 'Ադզէթ վէ զիլլէթ իլէ, պէհնամի վէ նիքնամի
9 իլէ, տօղրու իքէն մուզիլլէր կիպի, Մա'լիւմ իքէն
նամա'լիւմ կիպի, վէֆամի էտէնլէր կիպի՝ ամմա
իչթէ եաշայօրըզ, թէ'սիպ օլունուպ տա՝ էօլմիւ-
10 րիւլմէյէն քիմսէլէր, Մահզունն օլուպ տա՝ տա'իմա
մէսրուր քիմսէլէր, ֆուգարա օլուպ՝ վէ լաքին նի-
չէլէրի զէնկինն էտէն քիմսէլէր, հիչ պիր շէյլ օլմա-
յըպ տա հէր շէյէ մալիք օլանլար կիպի օլուպ՝ քէն-
տիմիզի Ալլահըն խաոէմէսի կիպի կէօսթէրիրիզ։

11 Էյ Գօրբնթօսլըլար, ղազըմըզ սիզե աչըլմըչ, գալ-
12 պիմիզ տախի վասի՝ օլմաչ տըր։ Պիզտե սըգըլմըչ
օլմայըզ, անճագ քենաի տերուննինիզտե սըգըլմըչ
13 սընըզ· (Էվլատըմա կիպի սեօյլեբիմ,) պուննա մա-
դապիլ սիզ տախի վասի՝ օլունըզ։
14 Ղ՚այր ի՚սի՚մնի իլե նահեմպար պիր պօյուննարըր-
ղա կիբմէյինիզ· զիրա ֆըդգ իլե սալահըն նէ՞ իշ-
թիրաքը վար, վէ զուլմէթ իլե նուբրն նէ՞ միւշա-
15 բեքեթի վար· վ՚է Պեղնալ իլե Քրիսթոսըն նէ՞ մա-
վէֆագաթը՝ եաթօտ դայր ի միւ՚մնի իլե միւ՚մնինն
16 նէ՞ հիսսեսի վար· վ՚է փուլթլար իլե Ալլահըն հէյ-
քեղլինին նէ՞ միւնասեգեթի վար· զիրա սիզ հայ,
օլան Ալլահըն հէյքեղլի սինիզ· Նիհէքիմ Ալլահ՝
Անլերտե սաքին օլուպ արալարընտա կէզէճէյիմ,
վէ պէն անլերին Ալլահը օլտճաղըմ, անլեր տախի
17 գավմըմ օլտճադ տըր՝ տէյիւ պույուրտուս։ Պունտն
իչիւն Բապպ՝ Անլերին արասընտան չըդըպ, միւֆա-
բագաթի էտինիպ, նափաք շէյե տօգունմայընըզ՝ տե-
18 յիւ պույուրտուս· վ՚է եէնե հեր շէյե գատիր Բապպ՝
պէն տախի սիզի գապուլ էտիպ՝ սիզե փէտեր օլա-
ճաղըմ՝ սիզ տախի պաննա օզուլլար վէ գըզլար օ-
լտճադ սընըզ՝ տէյիւ պույուրտուս։

ՊԱՊ 7

1 Իմնի, էյ սեվգիւլիւլեր, պու վա՚տէբիմիզ վար
իքեն, քենահիմիզի ճէհէննեմին վէ բուհրն հեր նէ՚ մու-
տաբըլըղընտան թաթհիր էտերէք, Ալլահ գօրդու-
սըլլէ գուտսիյէթի իքմալ էտելիմ։
2 Պիզի գապուլ էտինիպ· քիմնէյէ հադգսըզլըղ էթ-
մէտիք· քիմնէյի իֆսատ էթմէտիք, քիմնէյէ դատը

3 էթմէտիք։ Ա՚ղէյհինիզտե հիւքմ իչիւն սեօյլեմէյո-
բըմ, զիրա սիզին իլե պերապեր էօլմէք վէ պերապեր
եաշամագ իւզրե գալպլէբիմիզտե սինիզ՝ տէյիւ մու-
4 գատտեմա սեօյլեմիմ։ Հադգընըզտա ճէհաբէթիմ
չօգ տըր· սիզին իչիւն իֆթիխարըմ չօգ տըր· թէ-
սէլլի իլե մէմնու իմ, ճիւմլե մուզայագամըզտա սիւ-
5 բուրըմ զայէթլե ֆէրավան տըր։ Զիւնքի Մագե-
տոճիայա կէլտիյիմիզտե, վիւճուտիմիզ հիչ պիր բա-
հաթ պուլմատը· տըշարըտան զավզալար՝ իչէրիսէն
գօրգուլար օլարագ, հեր թարաֆտան մուզայագա
6 չէքեր իտիք։ վ՚է լաբին միւթէվազզ՚իբի թէսլիյէ
եէտն Ալլահ թէթմօսըն վիւսուլլյլե պիզի միւթէսէլ-
7 լի գըլսըն։ վ՚է եայընըզ անըն վիւսուլլյլե տէյիւ,
անճագ անըն սիզտէն տօղսայը միւթէսէլլե օլտրըզ
թէսլիյէ իլե տախի ֆուրսաթ օլտճ· չիւնքի պիզե իշ-
թիյագընըզ վէ ֆիզանընըզը, վէ պէնիմ իչիւն օլան
ղազըրէթինիզի իհմալտ էյլէմէսյլե պէն զիյատե մէս-
8 բուբ օլտրմ· Զիրա էյեր սիզի մէքթուպ իլե մահ-
զունն էթմէտիմ իսէ, հեր նէ գատտար փէշիման օլտրմ
իսէ տէ՚ վ՚ահի փէշիման տէյիլ իմ· զիրա կէօրիւ-
բիւմ քի օլ մէքթուպ աղ պիր միւտտէթ իչիւն ի-
9 սէ տէ՚ սիզի մահզունն էյլէմէ։ Ֆագաթի շիմտի մահ-
զունն օլտրզընըզ իչիւն տէյիլ, անճագ մահզունն օլ-
մանըզ մուճիպ ի թէվզիզ օլտրզը իչիւն մէսրուբ իմ·
զիրա Ալլահըն էրատեթինէ կէօրէ մահզունն օլտրնըզ,
թա քի պիզտէն պիր վէճհլե պիր զարար կէօրմէյէ-
10 սինիզ։ Զիւնքի Ալլահըն էրատեթինէ կէօրէ օլան հիւքմ՝
մուճիպ ի խէյրատ օլան վէ փէշիման օլունմայաճագ
թէվզիզ հասըլ էտեր· ամմա տիւնեանըն հիւքմինէ
11 էօլիւմ հասըլ էտեր։ Զիրա իշթէթ հէմման պու՝ Ալ-

լահըն էբ-եբնէ կէօրէ մահզուն օլմանըդ սիզաե նէ գաատար ճէհա, նէ գաատար ի'թիզար, նէ գաատար ղաղաղ, նէ գաատար խավճ, նէ գաատար իշթիխար, նէ գաատար ղայրէթ, նէ գաատար ինթիգամ հասըլ էթաի. Հէր վէճճլէ քէնանինիզի պու խուսուսատա
12 փաք կէօսթէրտինիզ։ Իմոի սիզէ հաղըշըմ օլ հագդ-սըզլըգ իշլէյէն իշիւն, հախօտ օլ հագդսըզլըգ կէօրէն իշիւն օլմայըդ, Ալլահըն հուզուրըննատա պիզիմ սիզտէն տօղայը հիմմէթիմիզին սիզէ իզհար օլունա-
13 մասը իշիւն իտի։ Պու սէպէպտէն սիզին թէսէլլինիզտէն տօղայը միւթէսէլլի օլտըգ. վէ Թիթօսըն մէսէրրէթի իւղէրինէ տահա զիյատէ մէսրուր օլտըգ. չինքի անըն բուհը ճիւմլէնիզ վասըթասըլէ
14 իսթիրահաթ էյլէսի, Ձիրա անա սիզին իշիւն պիր վէճճլէ իֆթիխար էթտիմ իսէ, մունճուպ օլմատըմ. Ֆագաթ սիզ հէր շէյի տօղրու սէվգէտիյիմիզ մի-սիլլիւ, պիզիմ Թիթօսըն նէզտինատ էթտիյիմիզ
15 իֆթիխար տախի տօղրու պուլունատու։ վէ օ' ճիւմ լէնիզին էթա'ատիըն, եա'նի քէնանինի նասըլ գօր-գաս վէ թիթրէմ իլէ գապուլ էթտիյինիզի խաթ-րըննա կէթերտիյինատ, սիզէ օլան մուհաթապէթի իզ-
16 տիյատա պուլուդյօր։ Իմոի հէր շէյատէ սիզէ ի'թի-մատըմ օլտըգը իշիւն մէսրուր ըմ։

ՊԱՊ 8

1 Իմոի, էյ պէրատէրլէր, Ալլահըն Մադէտօնիա քիլիսէլէրինէ իհսան էթտիյի 'ինայէթի սիզէ իֆա-
2 տէ էտէրիզ. Ճիւնքի 'ազիմ մուզայագա թէճրի-պէսինատ քէսրէթի ի մէսէրրէթլէրի պուլունտուգ շիա-տէթի ի ֆագրլէրի ղանի ճէօմէրտիլիքլէրինին թէզա-

3 յիւտիինէ պո'իա օլտու։ Ձիրա շէհատէթ էտէրիմ քի դուարէթլէրինճէ, վէ գուարէթլէրինտէն զիյատէ
4 հիւն ի իրատէթլէ օլտրագ, Ձօդ հէյտղտըր իլէ պու իհսանըտրը վէ մուգատատօղլէր իշիւն օլան խըտմէ-թինի իշթիխարընը գապուլ էթմէմիզի բէճա էթտի-
5 էր։ վէ մէմնուլ էթտիյիմիզ տէրէճէտէ տէյիլ, անճագ քէնատի քէնանիլէրինի էվվէլտա Բապպա, վէ հէմ տէ Ալլահըն իրատէթիյլէ պիզէ տախի թէճ-
6 լիմ էթտիլէր. Չտէթտա ագաէմճէ պաշլատմըշ օլ-տրդը միսիլլիւ պու իհսանը տախի սիզտէ իքմալ
7 էթմէօնի Թիթօսատան բէճա էթտիը։ Լաքին հէր խուսուսատա, իմանատա վէ քէլտմատա վէ 'իլմտէ վէ հէր նէվ' ճէհատէ վէ սիզտէն պիզէ օլան մուհապ-պէթտէ իղտիյատ պուլտրդըննդ միսիլլիւ' պու 'ի-
8 նայէթտէ տախի իղտիյատ իւղրէ օլասընդ։ Իմ-մէտէր կիպի տէյիլ, անճագ զայրիլէրին ճէհտի տէ-պէպիլէ վէ սիզին խաբլուսա ը մուհապպէթինիդի
9 թէճրիպէ էթմէք իւղրէ տէղիլէյօրըմ. Ձիրա Բապ-պըմդ Ցիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթինի պիլիրսինիզ, քի զէնկին իքէն սիզին իշիւն ֆագիր օլտու, Թա-
10 քի սիզ անըն ֆագիրլիկի իլէ զէնկին օլտաընդ։ վէ պու խուսուսատա բէյնիմի վէրիյօրըմ. զիրա պու տի-զէ ֆա'իտէլի տիր քի կէչէն աէնէտէն պէրու հալը-նդ իճրասընատ տէյիլ, անճագ միւրատա էթմէյէ
11 տախի ագաէմճէ պաշլատմըշ սընդ։ Շիմոն իսէ իճրա-սընը իքմալ էտինիզ. շէղիլէ քի միւրատա էթմէքլիյէ շէվգ պուլունատրդը միսիլլիւ, էլտէ օլտրդընատ կէօ-
12 րէ իքմալ տախի օլտ։ Ձիրա էյէր էվվէլտա շէվգ վար իսէ՝ պիր տահիմին էլինատ օլմատրդընատ կէօրէ տէ-յիլ, անճագ օլտրդընատ կէօրէ վէրմէյէ մադպուլտրը,

13 Զիրա Դ-ԸՄ՝ ղայրիլէրէ բահաթ, վէ սիզէ սըզլէթ
օլմասը տէյիլ, անճագ մէսավաթ թաբիդէյլէ,
14 Շիմտիքի վազըթտա սիզին ֆազլանըզ անլէրին նօզ-
սանը, անլէրին ֆազլասը տախի պէյ վէֆըն սիզին
15 նօզսանընըզ իչիւն օլմասը տըր. Թա քի՝ Զօզ ԴԷՎ
ԱԷՒՆԷ սրթմասը, վէ ազ ԴԷՎԸՔՆԷ էքսիլմէսի՝ տէ-
յիւ մուհարրէր օլտըզը իւզրէ մէսավաթ օլա:
16 Լ՚աքին սիզին իչիւն պու ճիհէթի Թիթօսըն գալպինէ
17 իլգա էտէն Ալլահա շիւքր օլսուն. Զիրա բէճայը
գապուլ էյլէմէյինտէն մո՚տա՝ զէյտուն ղայրէթի
հասէպիյլէ քէնտի իրատէթիյլէ Թարաֆընըզդա ՚ա-
18 զիմէթ էթմէ, վէ ճիւմլէ քիլիսէլէրը արասընտա
պէշարէթտէ մէմնուհ, վէ պոյնտան ֆազլա Բապ-
սըն ՚իղղէթի վէ սիզին շէվգընըզ իչիւն խըտմէթ
19 էյլէմէյիմիզ իհսանը կէօթիւրմէք իւզրէ, Փիլիսթ-
լէրը Թարաֆընտան պիզէ եօլտաշ ինթիֆադ օլու-
նան պիրտաէրի անըն իլէ պէրապէր կէօնտէրտիք,
20 վէ պու պապտէ իհթիրազ էտէրիզ քի՝ խըտմէթ
էթմէյիմիզ պու ֆազըլ հագգընտա պիր քիմսէ
21 պիզի Թէվդիխ էթմէյէ: Զիւնքի եալընըզ Բապսընը
հուզուրընտա տէյիլ, անճագ լինսան հուզուրընտա
22 տախի ումուր ը հասէնէ գայրընտա իզ, վէ չօգ
տէֆ՚ա չօգ ումուրտա պիթթ Թէճրիպկէ ղայրէթլէ
պուլորղընմըզ, վէ շիմտի տախի սիզէ օլսուն զէյտէտ ի՚-
Թիմտաընտան նաշի՚ տահա զէյտէտ ղայրէթլի պու-
լունան պիրտաէրիմիզի անլէր իլէ պէրապէր կէօն-
23 տէրտիք: Թիթօս հագգընտա իսէ, պէնիմ շէրիքիմ
վէ սիզին իչիւն էմէքտաշըմ տըր. պիրտաէրլէրիմիզ
իսէ քիլիսէլէրին միւրսէլլէրի վէ Փրիստոսըն շանը
24 տըրլըր: Իմտի սիզին մուհապպէթինիզին, վէ պի-

պիմ սիզին հագգընըղտա օլան իճճթիհատըմըզդըն պու-
հանընը անլէրէ վէ քիլիսէլէրին հուզուրընտա պէ-
յան էտինիզ:

ՊԱՊ 9

1 Զիրա մուգատտաէսլէր իչիւն օլտաճագ *ի՚անէ խու-
սուսընտա սիզէ հաղմտագլըղըմտա հաճէթ էօգ տըր:
2 Զիւնքի շէվգընըզը պիլիրիմ. վէ պու պապտէ՝ Ախայ-
եա կէչէն սէնէտէն պէրու հազըր տըր՝ տէյիւ Մա-
գէտոնիալըլտըրա սիզին իչիւն իճճթիհատ էտէյօրըմ,
վէ Թարաֆընըզտան օլան ղայրէթ էքսէրինի Թէշվիգ
3 էյլէմէյ տիր: Լ՚աքին պիզիմ՝ հագգընըզտա օլան
իճճթիհատըմըզ պու խուսուստա պէհնուտէ օլմայըզ,
աէտիյիմ կիպի հազըր պուլունմանըզ իչիւն պիրա-
4 տէրլէրի կէօնտէրտիմ. Օլմայա քի Մագէտոնիալը-
լոր պէնիմ իլէ պէրապէր կէլիպ տէ սիզի հազըր-
լանմամըզ պուլորդլտըր Թագտիրտէ, պիզ (տէմէ-
յէլիմ սիզ) պու ի՚Թիմտաա իլէ օլան իճճթիհատտա
5 մահճուպ օլալըմ: Իմտի պիրտաէրլէրէ բէճա էթ-
մէյի մուգատտէտա կէօրտիւմ քի էվվէլ նէզտինիզէ
կիտիպ՝ սիզին մուգատտէմա իհսար օլունան պէրէ-
քէթինիզի Թէհկիյէ էյլէյէլէր, շէջյէ քի Թամա՚
սուրէթիյլէ տէյիլ, անճագ պէրէքէթ սուրէթիյլէ
6 հազըր օլսուն: Շուհնու ԴԷՎԻՄ քի գէլէթլէ էքէն գէլ-
լէթլէ պիչէր, վէ պէրէքէթլէ էքէն պէրէքէթլէ պի-
7 չէր: Հէր քէս հիւզն վէ եա մէճպուրիյէթլէ տէյիլ,
անճագ գալպինին նիյէթինէ կէօրէ ՎԷՐՒՆ. զիրա
8 Ալլահ ճան ու կէօնիւլտէն վէրինի սէվէր: Վէ Աէ-

* Եբ. խըտմէթ

լոհ սիզե հեր 'ինայէթի թէզելիա էթմէյէ գաաիր
տիր, թա քի հեր վագրթաա հեր շէյաէ քէմնէ ի
իքթիֆանըղ օլուա՝ հեր 'ամէլ ի խայրաա իզաի-
9 յաա պուլաօրնըղ. Նիհէքիմ՝ թէվզի' էաիպ ֆու-
գարայա վէրաի, սալահը իլ էլ էպէա պագի տիր՝
10 տէյիս մուհարրեր տիր: Վ՚է էքինճիյէ թօխուա վէ
թա'աա իչէն էքմէք իհաան էաէն՝ սիզե թօխուա
իհաան վէ թէքսիր էաիպ՝ սալահընըղըն մնհաուլա-
11 թընը թէզելիա էյլէյէ. Թա քի պիզիմ վասրթա-
մըզըն Ալլահա շուքրի մուճիպ օլան հեր ճէօմերա-
12 լնը իչէն հեր շէյաէ ղանի օլաօրնըղ՝ Զիրա պու
խրամէթին իտարէսի եալնընըղ մուգաատաէյէրին
նօգսանլարընը թէմամլամայըլպ՝ անճաղ Ալլահա նիչէ
13 շուքրլէրին իզիյաարընը մուճիպ օլուր: Զիւնքի պու
խրամէթին թէճրիպէսի վասրթաասրյլե, Քրիստոսըն
պէշարէթինէ օլան իգրարընըղըն իթա'աթը վէ քէն-
տիլէրէ վէ ճիւմլէյէ օլան սէհավէթ ի իչթիրաքը-
14 նըղ իչէն Ալլահա համո էաէրլէր. Վ՚է քէնտիլեր
տաիի սիղաէ օլան Ալլահընը ղայէթ 'ազիմ իհաա-
նընաան տօլայը սիզե իչթիյադ էաէրլէք, սիզնի ի-
15 չէն տու'ա էաէրլէր: Իմոի Ալլահա թա'րիֆի նա-
գաալը 'աթիյէսի իչէն շուքր օլսուն,

ՊԱՊ 10

1 Վ՚է պէն փաղլօս քի արանըղաա միւթէվազը',
ամմա ղա'իպ իքէն սիզե միւթէճասիր իմ, Քրիստո-
սընն հիլմ ու լէթաֆէթիյլե սիզե քէնտիմ րէճաա է-
2 տէրիմ. Նախագ էաէրիմ քի եանընըղաա պուլուն-
տօրղըմաա, պիզե Թէնճէ կէղեր նազարըյլե պագան
պա'ազ քիմնելէրը հագդընաա իճթիհաար էթմէք նի-

յէթինաէ օլորղըմ՝ ի'թիմաա իլէ ճէօսուր պուլուն-
3 մայըմ՝ Զիրա Թէնաէ օլարագ կէղեր իսէք տէ,
4 թէնճէ ճէնք էթմէյօրըղ՝ Զիւնքի ճէնկիմիզնն սի-
լոհլարը ճիամանի օլմայըպ՝ հիսաբլար էրգմագ իչէն
5 Ալլահընն 'աճնըյլե գուվվէթլի տիր. Վ՚է թէսավվու-
րաթը վէ Ալլահը պիլմէքլիք 'ալէյհինէ գալգըշան
հեր հիւքսէք շէյի էրգարագ, ճէմի' ի էֆքէարը
6 Քրիստոսըն իթա'աթընաա էսիր էաէրիղ՝ Աիզնն ի-
թա'աթընըղ տաիի թէմամ օլորղընաա, հեր ի-
թա'աթսըղլըգաան ինթիգամ ալմագա հազըր իղ՝
7 Սուբէթ ի ղահիրէյէ՞ մի պագաարընըղ. Էյէր պիր
քիմնէ Քրիստոսըն իմ՝ տէյէրէք քէնտինէ ի'թիմաա
էաէրսէ, քէնտիլէյինտէն շուհուա տա տիւշիհնսիսն
քի՝ քէնտիսի Քրիստոսըն օլորղը կիպի, քէզալիք պիզ
8 տաիի [Քրիստոսըն իգ]՝ Զիրա Բագպըն՝ խարագի-
յէթինիղ իչէն տէյիլ, անճաղ 'իմարէթինիղ ի-
չէն պիզե վէրուէյի հիւքիւմէթիմիզտէն տօլայը՝
պիր տաղ տահա զիյատե իճթիհար էաէճէք օլուր
9 իսէմ տե մնհճուպ օլմայագաղըմ. Պոնոո դէյէ՝
Թա քի մէքթուպլար իլէ սիզե գօրգուտըր կիպի
10 կէօրիւնմէյէյիմ՝ Զիրա պէյէ՝ Մէքթուպլարը տաղըր
վէ գուվվէթլի տիր, լաքին ճէօէտինին կէօրիւնիւ-
11 շու զա'իճ վէ քէլամը հագիր տիր՝ տէյօր: Պու մա-
գուլէ քիմնէ՝ պիղ զա'իպ իքէն մէքթուպլար վա-
սրթասրյլե քէլամաա նիճէ իսէք, հուզուրաա 'ա-
մէլսէ տաիի էօյլե պուլունաճաղըմըզը տիւշիհնսիսն,
12 Զիրա քէնտիմիզի քէնտի քէնտիլէրինի թաւսիյէ է-
տէն պա'ազ քիմնելէր իլէ 'ատա էթմէյէ, հէմ տե
անլէրէ զըյաա էթմէյէ ճէսաւէթ էթմէյիզ. Ֆա-
գաթ անլեր քէնտիլէրինի քէնտիլերի իլէ էօլչիսպ,

քէնտիլէրինի քէնտիլէրինէ գըլյաս էթմէլէրիյլէ ֆէհմ
13 էթմէղլէը։ Լաքին պիղ էօլչիւտէն խարիճ նէմնելէը
իլէ տէյիլ, անճագ Ալլահ՚ըն սիպէ գառաար վաօրլ օլ-
մագ իւղրէ՚ պիպէ Թագսիմ էթմէյի գանուն՚ըն էօլ-
14 չիւտինէ կէօրէ իֆթիխար էտէճէյիղ։ Ձիրա սիպէ
վաորլ օլմաորդ կիպի Հատտիմիպի Թէճավուզ էթ-
մէյօրրդ. չիւնքի Փրիստոսըն պէշարէթինտէ սիպէ
15 գառաար պիլէ վաորլ օլորդ. Ղայրիլէրին էմէքլէրի
Հագդընտա էօլչիւտէն խարիճ շէյլէր իլէ իֆթիխար
էթմէքտէ օլմույրպ՚ իմանընըղ արթորգճա, գանուա-
նըմընըղա կէօրէ սիպէն իլէ զէյատէ քէսպ ի վիւա՚աթ
էտիպ՚ պաշգաորընըն գանուանընըլէ Հաղըր շէյլէր իչիւն
16 իֆթիխար էթմէյէրէք, Պէշարէթի սիպտէն էօթէ
17 օլան էէրլէրտէ վա՚ղ էթմէք իւմիտինտէ իղ։ Լա-
քին իֆթիխար էտէն՝ Բապպ իլէ իֆթիխար էթմէն,
18 Ձիրա քէնտի քէնտինի Թաւրիյէ էտէն տէյիլ, ան-
ճագ Բապպըն Թաւրիյէ էթմէյի քիմսէ միւսթահ-
սէն տիր։

ՊԱՊ II

1 Քեաշքի՚ ագըլսըղլըղըմա պիր ող Թէհամմիւլ է-
տէ էտինիղ. վէ երնէ պանա Թէհամմիւլ էտինիղ։
2 Ձիրա սիպէն իչիւն Ալլահ՚ըն ղայրէթի իլէ ղայրէթ-
քէշ իմ. չիւնքի սիպ պիր էրէ՝ էա՚նի Փրիստոսա
3 փաք պաքիրէ՚ ՚արդ էթմէք իչիւն նիշանլատըմ, Ամ-
մա գօրգարըմ քի՝ էրլան քէնտի հիլէսիյլէ Հավվա-
յը ալտաթարդը միսիլլիւ, պի՚պյինէի սիպէն զհ-
նինիղ տաթի Փրիստոսա օլան խուլուստան իֆթտա
4 օլուհաճագ տըր։ Ձիրա էյէր պիրի կէլիպ՚ պիղիմ
վա՚ղ էթմէսիյմիղ տիկէր պիր Ցիսուս վա՚ղ էտէ-

ճէք օլուրսա, էախօտ ալմատըղընըղ տիկէր պիր
ղուհ, վէ էա գապուլ էթմէտիյինիղ աթէր պիր
պէշմուրթէ ալտաճագ իսէնիղ, պէօյլէ էնճիյէ էյի Թէ-
5 համմիւլ էտէր իտինիղ։ Ձիրա էն մէշհուր բէտուլը
լերտէն հիչ պիր նօգսանընմ էօգ տըր զանն էտէրիմ,
6 վէ քէլամտա ճահիլ իսէմ տէ՝ ՚իլմտէ տէյիլ իմ.
վէ լաքին հէր շէյտէ հէր վէճհլէ սիպէ պէյան օ-
7 լունաորդ։ Ալլահ՚ըն պէշարէթինի սիպէ պիլա ՚իվա-
զին Թէպշիր էթտիյիմտէ՝ ևիւճէլէնմէնիղ իչիւն
քէնտիմի ալչագլաթտըղըմտա կիւնա՞հ մը էթտիմ,
8 Աիպէն խըտմէթինիղ իչիւն սա՚իր քէլիսէլէրտէն ՚իւ-
9 լիւֆէ ալտարադ անլէրի սոյտըմ. վէ սիպէն էանը-
նընըտա իքէն, միւհթաճ օլտըմ իսէ տէ՝ քիմսէյէ
սըզլէթ վէրմէտիմ. զիրա Մադէտօնիսան կէլէն
պիրտաէրլէը նօգսանընմ Թէմամլատըղտըր. վէ հէր
շէյտէ սիպէ պար օլմագտան քէնտիմի հրճղ էթտիմ
10 վէ էտէճէյիմ. Փրիստոսըն հագիգաթը պէնտէ տիր
քի՝ Ախայա սէմթլէրինտէ պու իֆթիխարըմտան պէն
11 մտհրում գալմույաճաղըմ։ Նի՞չիւն. սիպի սէ՞վմէտի-
12 յիմ իչիւն մի տիր. Ալլահ պիլիր։ Ամմա ֆուրսաթ
արայանլարըն ֆուրսաթընը քէսմէք իչիւն, վէ իֆ-
թիխար էթտիքլէրի շէյտէ պիղիմ կիպի պուլունմա-
լարը իչիւն՝ էթմէքտէ օլտըղըմ շէյի հէման էտէճէ-
13 յիմ։ Ձիրա պու մագուլէ քիմսէյէը քեաղիպ բէտուլէը
օլուպ՝ Փրիստոսըն բէտուլէրի սուրէթինէ կիրէն հի-
14 լէպաղ ՚ամէլէ տիր։ Պու տա ՚աճայիպ տէյիլ. զի-
րա Շէյթան քէնտիսի նուր մէլէյի սուրէթինէ կի-
15 րէր։ Իմտի անըն խըտմէթճիլէրի տաթի սալահ խըտ-
մէթճիլէրի սուրէթինէ կիրէրլէը իսէ, պէօյլէ պիր
շէյ տէյիլ տիր. անլէրին ՚ագըլսէթի տաթի ՚ամէլը

16 լերինե կէօրե օլաճադ տըր ։ Թէքրար տէրիմ. պէնի
քիմսե 'ադըլսըզ զանն էթմէօրն, վէ հիչ օլմազ իսե
հէման 'ադըլսըզ կիպի պէնի գաղուլ էտիրիզ, Թա
17 քի պէն տախի պիր ազ իֆթիխար էտէյիմ։ Պու
սէօյլէտիյիմի Րապպա կէօրե տէյիլ, անճագ պու
իֆթիխար ճէմաաէթիյլէ 'ադըլսըզլըգտան կիպի սէօյ-
18 լէյօրըմ։ Մաահմ քի նիչէ քիմսելեր Թէն ճիհէ-
թիյլե իֆթիխար էտերլեր, պէն տախի իֆթիխար
19 էտէճէյիմ։ Ձիրա սիզ 'ադըլը օլմադըղ, 'ադըլսըզլա-
20 րա խօշնուտի իլէ Թէհամմիւլ էտերսինիզ։ Ձիրա է-
յէր պիր քիմսե սիզի էսիր էտերսե, պիր քիմսե
մալինիզի եէրսե, պիր քիմսե ՙէլէֆ ՚էյ ալըր-
սա, պիր քիմսե Թէքէպպիւր էտերսե, պիր քիմսե
եիւզինիւզէ վուրսա, Թէհամմիւլ էտերսի-
21 նիզ։ Թա՚նիպ Թաբիդիյլե սէօյլէյօրըմ, կէօյա քի
պիզ զա՚իֆ իտիք. ամմա պիր քիմսէնին իֆթիխար
էթմէյի շէյտե (՚ադըլսըզլըգ իլէ սէօյլէրիմ) պէն
22 տախի իֆթիխար էտէրիմ։ Անլէր ՚Իպրահի՞մ մի տիր,
պէն տախի. Իսրայիլի՞ մի տիր, պէն տախի. Ա-
23 բրահամ Նէսլինէ՞ն մի տիր, պէն տախի. Քրիստո-
սըն խըտմէթճիլէրի՞ մի տիր, (՚ադլը եօդ կիպի սէօյ-
լէրիմ,) պէն տահա զիյատե, էմէքտե զիյատէսիյ-
լէ, տարզլարտա Հաատէն զիյատե, մահկէմլերտե
զիյատէսիյլէ, էօլիւմ Ֆեհվէլէրինտե տէֆ՚տիզե
24 պուլունմըմ. Եէհուտիլեր Թաբաֆընտան պէշ քէրրե
25 գըրգտան պիրեր էքսիք ֆէյֆէ եէտիմ, Գամըը իլէ
իւչ տեֆ՚ա տէօյիւլմիւմ, պիր տեֆ՚ա թաշլան-
տըմ, իւչ տեֆ՚ա կէմի իլէ գարայա տիւշտիւմ,
26 պիր կիշի պիր կէճէ էնկինտե գալըրմ։ Զօգ տեֆ՚ա
եօլճըլըգտա, ըրմադլար Թէհվիքէլէրինտե, Հարամի-

լեր Թէհվիքէլէրինտե, միլլէթիմ Թաբաֆընտան
Թէհվիքէլէրտե, Թա՚ֆիֆելեր Թաբաֆընտան Թէհվի-
քէլէրտե, շէհրտե Թէհվիքէլէրտե, չէօլտե Թէհվի-
քէլէրտե, տէհվիլտե Թէհվիքէլէրտե, քեազիպ պի-
բատերլեր սրասընտա Թէհվիքէլէրտե պուլունտըմ։
27 Լ՚ահք վէ զահմէթտե, չօդ տեֆ՚ա ուդգուսըզլըգ-
տա, աճլըգ վէ սուսըզլըգտա, չօդ տեֆ՚ա եէմէք-
սիզլիքտե, սօղուգտա վէ չըփլաղլըգտա պուլունտըմ.
28 Խարիճի շէյլերտէն մա՚տա հեր կիշի իւզէրիմե Թէ-
բաբիւմ. էտէն ճիւմլե քիլիսելերին էնտիչէսի տիր,
29 Փի՞մ զա՚իֆլէնիր տե պէն զա՚իֆլէնմէմ. քի՞մ սիւբ-
30 չեր տե պէնիմ եիւբէյիմ էտնմազ։ Իֆթիխար էթ-
մէք լազըմ կէլսե, զա՚իֆլիյիմ ումմուբըյլե իֆթի-
31 խար էտէրիմ։ Իմ էլ էպետ միւպարէք՚ վէ Րապպը-
մըզ Ցիսուս Քրիստոսըն փէտէրի օլսըն Ա՚լահ ե-
32 լան սէօյլէմէյիյիմի պիլիր։ Տըմիշգտա Աբրահաս մե-
լէյին վա՚իսի պէնի ԹուԹմազ գաստըյլե Տըմիշգը-
33 լարըն շէհրինի Թահթ ը մուհաֆազայա ալտը. Պէն
տե փէնճէրէտէն պիր ղէմպիլ իլէ հիսարտան աշա-
ղը էնտիրիլիպ, էլլէրինտէն գուրթուլտըմ։

ՊԱՊ 12

1 Վ ադը՚ա իֆթիխար էթմէք պտնա գա՚իտե էթ-
մեզ. իսմի Րապպըն բույալարընտա վէ վահիյէրինե
2 կէլէյիմ։ Քրիստոստա պիր ատէմ պիլիրիմ. պու
ատէմ, (ճէհէտտե՞ մի՝ պիլմէմ, եօդտա ճէհէտտեն
խարի՞ճ մի՝ պիլմէմ, Ա՚լահ պիլիր,) օն տեօրթ սե-
նէ մուգտատեմ անսըրընե իւչիւնճիս կէօյե ալընտը։
3 Վէ պէօյլե պիր ատէմի պիլիրիմ, (ճէհէտտե՞ մի՝
4 ճէհէտտեն խարի՞ճ մի, պիլմէմ, Ա՚լահ պիլիր·) Ան-

սրըղն ճէննէթէ ալընըպ՝ թա'պիր օլունմազ վէ սէօյ-
լէմէսի աստմէ ճա'իզ օլմայան սէօզլէր իչինթէ ։
5 Պէօյլէ պիր քիմսէ հագդընտա իֆթիխար էտէճէ-
յիմ, ամմա քէնտի հագդըմտա զա'ֆլարըմտան
6 զայրի պիր շէյ իչիւն իֆթիխար էթմէյէճէյիմ։ Զի-
րա իֆթիխար էթմէք իսթէյէճէք օլուբ իսէմ տէ՝
'ագըլսըդ օլմայաճաղըմ, չիւնքի հագիգաթը սէօյլէ-
յէճէյիմ. լաքին պիր քիմսէ՝ պէնի կէօրմիյիւնտէն
եա պէնտէն իչթինաիչի շէյտէն զիյատէ պանա ի'-
7 թիպար էթմէսին՝ տէյիւ իճթինապ էտէրիմ ։ Վէ
վահիլէրին քէսրէթինտէն նաշի թէքէպպիւր էթմէ-
մէքլիյիմ իչիւն, թէնիմտէ պիր տիքէն՝ եա'նի պէ-
նի թա'ճիզ էթմէք իչիւն պիր շէյթան մէյդի վէ-
8 րիլտի. թա քի թէքէպպիւր էթմէյէյիմ։ Պունտան
պէնտէն տէֆ'ի հագդընտա Բապպա իւչ տէֆ'ա
9 րէճա էթտիմ իսէ տէ, պանա՝ պէնիմ 'լինայէթիմ
սանա քէռաֆի տիր, զիրա գուվվէթիմ զա'իֆլիքտէ
թէքմիլ օլուբ՝ տէտի. պէնտէն 'ալէյհ խօշ խաթըր
իլէ զա'ֆլարըմտան տօլայը իֆթիխար էթմէյի թէր-
ճիհ էտէրիմ, թա քի Քրիստոսըն գուվվէթի պէ-
10 նիմ իւզէրիմտէ սաբէհն օլա ։ Պու էճլտէն Քրիստոս
իչիւն զա'ֆլարա, սիթէմգէրէ, զարուրէթլէրէ, թէ-
'աատիյէ վէ մուզայագալարա բաղլ իմ. չիւնքի զա-
11 'իֆ օլարըդըմ զէման գուվվէթլի իմ։ [Իֆթիխար
էթմէքլէ] 'ագըլսըդ օլարմ. պէնի սիզ մէճպուր էթ-
տինիզ, զիրա հիչ պիր շէյ տէյիլ իսէմ տէ, էն
մէշհուր բէսուլլէրտէն պիր նօգտանըմ օլմտարըդը ի-
չիւն՝ պէն թարաֆընըզտան թավսիյէ օլունմազը ի-
12 տիմ։ Վ՚ագը'ա 'ալամէթլէր, մուճ'իզէյլէր վէ գուվ-
վէթլի իշլէր իլէ արանըզտա բէսուլ 'ալամէթլէրի

13 քէմալ ի սապր իլէ իճրա օլունտուս ։ Զիրա սիզ սա-
'իր քիլիսէլէրտէն նէ՞ խուսուսատա աշաղը գալտը-
նըզ, իլլա քի՝ պէն քէնտիմ սիզէ սըզդէթի վէրմէ-
տիմ. պու հագդսըզլըզը պանա 'աֆվ էտինիզ ։
14 Իչթէ իւչիւնճիս քէրրէ եանընըզա կէլմէյէ հա-
զըր իմ, վէ սիզէ սըզդէթի վէրմէյէճէյիմ. զիրա սիզ-
տէ օլանը տէյիլ, անճագ սիզի արարըմ. չիւնքի
էվլատըն վալիտէյն իչիւն տէյիլ, ամմա վալիտէյ-
նին էվլատա իչիւն մալ ճէմ' էթմէսի իճապ էտէր ։
15 Վէ էյէրչի պէն սիզի զիյատէ սէվտիքճէ ազ սէվի-
լէյօր իսէմ տէ, ճանլարընըզ իչիւն ճան ու կէօնիւլ-
տէն սարֆ էտէճէյիմ, հէմ սարֆ օլունաճաղըմ ։
16 Լաքին ֆարզ էտէյիմ քի պէն սիզէ սըզդէթի վէր-
մէտիմ, անճագ ֆէննպագ օլմազէ սիզի հիլէ իլէ
17 թուլթաըմ։ Սիզէ կէօնտէրտիյիմ քիմսէյէրին պիրի
վասըթտասըյէ սիզտէն իսթիֆատէ՞ մի էթտիմ։
18 Թիթօսա բէճա էթտիմ, վէ անըն իլէ պէրապէր օլ
պիրատէրի կէօնտէրտիմ իսէ, 'ամէպա Թիթօս սիզ-
տէն իսթիֆատէ էթտի՞ մի. պիզ հէման պիր
բուհատա, հէման պիր թարիգատէ սիւլուք է՞թմէ-
տիք մի ։
19 Եէհուդ սիզէ թէպրիյէ ի պիմմէ՞թ մի էտիյօրըզ՝ զանն
էտէրսինիզ. Ալլահըն հօւզուրընտա Քրիստոսատա
սէօյլէյօրըզ. վէ ճիւմլէ պու շէյլէր, էյ սէվկիւլիւ-
20 լէր, սիզին իմտիհան էթինիզ իչիւն տիր ։ Զիրա գօրգա-
բըմ քի կէլտիյիմտէ, սիզի իսթէտիյիմ հալտէ պուլ-
մայաճաղըմ, պէն տախի սիզէ իսթէմէտիյինիզ հալ-
տէ պուլունաճաղըմ, վէ նիզա'լար վէ հասէտլէր վէ
ղազապ վէ միւնաղա'ա վէ ղըյպէթ վէ զամմնողըզ
21 վէ թէքէպպիւր վէ իխթիլալ պօլմասըն ։ Վ՚է եի-

նէ կէլէխիմտէ , Ալլահըմ պէնի եանընըզտա թէզլիլ էտէճէք , վէ մուգաատէմա կիւնահ էթմիշ օլսուզ՝ էթաիքլէրի նափաքլիք վէ զիյա վէ ֆիւճուրատէն թէվպէ էթմէմիշ չօք քիմսէլէր իչիւն մահզուն օլաճաղըմ։

ՊԱՊ 13

1 Թարաֆընըզտա կէլէճէկիմ պու իւչիւնճիւ տէֆ՚ա
մըր· իքի եա իւչ շահիտին ազզը իլէ հէր սէօզ
2 սապիթ գըլընաճագ մըր· Իվվէլա սէօյլէտիմ, վէ
իքինճի տէֆ՚ա հազըր ույէ՝ փէշին սէօյլէյօրըմ, վէ
զա՚իպ օլարագ՝ պէն մուգաատէմա կիւնահ էտէն-
լէրէ վէ սա՚իրլէրին ճիւմլէսինէ շիմտի եազարըմ քի
3 Թէքրար կէլմէյիմտէ էսիրկէմէյէճէկիմ· Զիւնքի
Ֆրիատոսըն պէնտէ սէօյլէմէսինին պիր պուրհանընը
արայօրսընըզ· օլ տախի սիզին իչիւն զա՚իֆ օլմա-
4 յընըզ՝ անճագ արանըզտա գուվվէթլի տիր· Զիւնքի
զա՚իֆլիքլէ սոլզ օլունտու իսէ տէ, Ալլահըն գուտ-
րէթիյլէ եաշայօր· քէզալիք պիզ տախի անտէ զա-
՚իֆ իսէք տէ, եինէ Ալլահըն գուտրէթիյլէ սիզին
5 իչիւն անըն իլէ պէրապէր եաշայաճաղըզ, Իմանատա՞
մը սընըզ տէյիւ քէնտինիզի Թէճրիպէ էտինիզ·
քէնտինիզի իմթիհան էյլէյինիզ· եօգսա քէնտինիզի՝
եա՚նի Յիսուս Ֆրիատոս սիզտէ պուլունտուրդընը պիլ-
մէ՞զ մի սինիզ, մէյէր քի մէրտուա պուլունմըշ օլա-
6 սընըզ· Ամմա ուամրըմ քի պիզիմ մէրտուա օլմատը-
7 ղընըզը պիլէճէքսինիզ՝ վէ պիր քէմիլիք էթմէմէնիզ
իչիւն Ալլահա նիյազ էտէրիմ· Դէյուզմ տախի պիզիմ
մագպուլ կէօրիւնմէմիզ իչիւն տէյիլ, անճագ պիզ
մէրտուա կիմի օլսագ պիլէ, սիզին խայր իչլէմէնիզ

8 իչիւն տիր· Զիրա հագիգաթա մուզայիր պիր շէյ
էտէմէյիսիզ, անճագ հագիգաթ իչիւն էտէ պիլիրսիզ
9 Զիրա պիզ զա՚իֆ օլսագ սիզ խէ գուվվէթլի օլսը-
զընըզ զէմանի մէսրուր իզ· վէ նիյազըմըզ տախի սի-
10 զին քէմալինիզ իչիւն տիր· Պու ահվալտէն զա՚իպ
իքէն պու շէյիլէրի եաղըյօրըմ, Թա քի հազըր ի-
քէն Բադպըն՝ խարապէյէթ իչիւն տէյիլ, անճագ
՚իմարէթ իչիւն պանա վէրմէյի հիւքիմէթէ կէօրէ
շիտտէթլէ մու՚ամէլէ էթմէյէյիմ·
11 Նիհայէթ, էյ պիրատէրլէր, սաղ օլասընըզ·
քեմիլ վէ միւթէահհիլլի վէ հէմիֆքեար օլսագ՝ ահ-
լամէթ իւզրէ օլունըզ· վէ մէնպա՚ ը մուհապէթէ
վէ սէլամէթ օլան Ալլահ սիզին իլէ օլաճագ տըր·
12 Թագպիլ ի մուգաատէս իլէ եէքտիկէրինիզի սէլամ
13 լայընըզ· Շիւմլէ մուգաատէսլէր սիզէ սէլամ էտէր·
14 Բապզ Յիսուս Ֆրիատոսըն ՚ինայէթի վէ Ալլահըն
մուհապէթի վէ Բուհ իւլ Գուտսըն միւշարէքէթի
ճիւմլէնիզիլ իլէ օլսուն· Ամին·

ՓԱՎԼՈՍ ԸՆՏՈՒԿԸՆ

ՂԱԼԱԹԻԱՑԻՆԵՐՈՒ ԸՆԴԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Փաւլոս, ինան Թարաքընան տէյիլ վէ ինան վասըթասըլլէ տէյիլ, անճագ Յիսուս Քրիստոսըն վէ անը էմվաթտան իչեա էտէն Փէտէր Աղլահըն
2 Թարաքընան ըէսուլ օլարագ, վէ պէնիմ իլէ պէրապէր պուլունան ճիւմլէ պիրաէրլէրը Ղալաթիա
3 քիլիսէլէրինէ. Փէտէր Աղլահ Թարաքընան, վէ Փէտէրիմիզ Աղլահըն իրաէթինէ կէօրէ, պու հաղըր եարատագ տիւնեատան պիզի խէյրա էթմէք իւզրէ, կիւնահլարըմըզ իչիւն քէնտինի Թէսլիմ էթմիշ
4 օլան Րապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս Թարաքընան Սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն։ (5) Աղլահ էպէտ իւլ ապատ համտ օլսուն։ Ամին։
6 Սիզի Քրիստոսըն 'ինայէթինէ տա'վէթ էտէնտէն
7 ղայրի պիր պէշարէթէ պէջդէ սէրի'էն ինթիգալ էթտիկինիզ Թէ'աճճիւպ էտէրիմ։ Պու տաճի պաշգա
տէյիլ տիր, անճագ սիզի միւդթարիպ էտէն վէ Քրիստոսըն պէշարէթինի Թահրիճ էթմէք իսթէյէն
8 պիր Թագըմ քիմսէլէր վար տըր։ Լաքին էյէր պիզ եախօտ սէմտաէն պիր մէլէք պիզի պիզիմ սիզի Թէպշիր էթտիկիմիզ պէշարէթտէն ղայրիսինի սիզէ Թէպ-

9 շիր էտէրսէ, մէլ'ուն օլսուն։ Մուդատտէմա տէ-
տիկիմիզ կիպի, շիմտի տաճի եինէ տէրիմ քի' Է-
յէր պիր քիմսէ գապուլ էթտիկինիզտէն ղայրի պիր պէշարէթ սիզէ Թէպշիր էտէրսէ, մէլ'ուն օլսուն։
10 Ջիրա շիմտի տաէմիլէրի՞ն մի, եօգսա Աղլահըն մը
բիղաօլնը արարըմ, եախօտ տաէմիլէրի՞ խօշնուտ էթ-
մէք տրզուօլնտատ մի իմ. զիրա էյէր տրթըդ տաէմ-
լէրի խօշնուտ էթտէ իտիմ, Քրիստոսըն գուլը օլմազ իտիմ։
11 Էյ պիրտաէրլէր, Թարաքընտան սիզէ Թէպշիր
օլսունան պէշարէթին ինանտա կէօրէ օլմատըղընը իշ-
12 'ար էտէրիմ։ Ջիրա պէն նէ անը ինանտան ալտըմ,
նէ տէ Թա'լիմ օլունտըմ, անճագ Յիսուս Քրիստոսըն
13 վահիի իլէ ուղմ։ Ջիրա պէնիմ պիր ղէման տիյանէթ ի
եէհուտիյէտէ օլան Հարէքէտէթըմը' եա'նի Աղլահըն
քիլիսէսինէ հատտէն զիյատէ Թէ'ատի վէ անը խա-
14 րապ էթմէքտէ օլըղընըմ, վէ էճտատըմին բիվայա-
Թընտա զիյատէսիյլէ ղայրէթքէշ օլարագ, միլլէթիմ
տէ պուլունան չօգ ապրանըմտան զիյատէ տիյանէթի
եէհուտիյէտէ Թէրադդի էյլէտիյիմի իչիթմիշ սի-
15 նիզ։ Լաքին պէնի վալիտէմին բահմինտէն այըրըպ'
քէնտի 'ինայէթի վասըթասըլէ տա'վէթ էտէն Աղ-
16 լահ, Թա'իքէլէր արասընտա Թէպշիր էթմէքլիյիմ
իչիւն, քէնտի Օղլընը պանա քէշֆ էթմէյի միւ-
նասիպ կէօրտիւյիւ վագըթտա' տէր Հալ Թէնէ վէ
17 գանա տանըշմատըմ։ Հէմ տաճի Եէրուշալիմէ,
պէնտէն էվվէլ ըէսուլ օլանլարըն եանընա չըգմա-
յըղ, ճագաթ 'Արապիսթանա կիթտիմ, վէ եինէ
18 Տըմըշգա 'ավտէթ էթտիմ։ Պա'տէհու իւչ աէնէ
սոնգրա, Պետրոս իլէ կէօրիւշմէք իւզրէ, Եէրուշա-

լնմէ չըգլալ՝ Տանըմտա ան պէշ կիւն մէքա էյլե-
19 տիմ։ Վէ լաքին բէտուլլէրտէն Բաղպըն գարնտա-
20 շը Եա՛գուպտան զայրիսինի կէօրմէտիմ։ Վէ սի-
զէ եաղմագտա օլտըղըմ շէյլէր խուսուսլընտա, Եա-
լըն սէօյլէմէտիյիմ Ալլահըն հուզուրընտա 'այե-
21 տը։ Պատէհու Սուրիա իլէ Գիլիգիա սէմթլէրինէ
22 կէլտիմ։ Վէ Քրիստոստա օլան ԵՀուտէյէ քիլի-
23 սէլէրինէ շախսէն մա՛րուֆ տէյիլ իտիմ. Անճագ՝
Պիզէ պիր զէման Թէ՛ատտի էտէն մուգատտէմա
խարապ էթտիյի իտինը շիմտի Թէզլիր էտիյօր՝ տէ-
24 յիւ խապէր ալտրադ, Հագդընտա Ալլահա համտ
Էտէրլէր իտի։

ՊԱՊ 2

1 Վէ ան տէօրթ աէնէ ասնկրա Թիթոսը տախի պէ-
բատպէր ալըպ՝ Պարնապաս իլէ երնէ Եէրուշալիմէ
2 չըգտըմ, վէ անլէրէ Թա՛իֆէլէրը պէյնինտէ վա՛ղ էթմէքտէ օլըը-
ղըմ պէշարէթի պէյան էյլէտիմ. լաքին պօշ էե-
րէ սէյիրթմէյէյիմ, Եա սէյիրթմիշ օլմայալըմ տէ-
յիւ ատհիպ ի ի՛թիպար օլանլարա Թէնհաճէ պէյտ
3 էյլէտի։ Լաքին պէնիմ իլէ պէրապէր պուլտընան
Թիթոս Եունանի իքէն, խամեն օլտընտադա մէճ-
4 պուր օլմատը։ Պու խէ պիզի էսիր էթմէք իւզ-
րէ, Քրիստոս Յիսուստա օլան հիւրրիյէթիմիզի
Թէճէսսիւս էթմէյէ խաֆիյէն սիվիշէրէք իչէրի կէ-
5 րէն քեազիպ պիրապէրլէր սէպէպինէն իտի։ Լա-
քին հադիգաթ ը պէշարէթին սիզտէ ասպէթ գալ-
մասը իչէնն, էթա՛ատ եօլը իլէ անլէրի պիր սա՛ատ
6 պիլէ տինկլէմէտիք։ Լաքին ատհիպ ի ի՛թիպար 'ատտ
օլտընանլար հէր նէ իտիլէր իսէ՝ պէնճէ ֆարգ եօգ

տըր. (Ալլահ ինսան խաթըրընա պագմազ.) զիրա
ատհիպ ի ի՛թիպար օլանլար պանա զիյատէ պիր շէյ
7 իֆատէ էթմէտիլէր։ Լաքին պիլ 'աքս խիթան բէ-
ասէթինէ պէտրոսըն վասըթասըլէ 'ամիլ օլան
Ջաթ թա՛իֆէլէրատէ տախի պէնիմ վասըթամ իլէ
8 'ամիլ օլտըղընտան, Մախթունլարա օլան պէշարէ-
թին պէտրոսա իհտալէ օլունտաղը միսիլլէ, զայր ի
մախթունլարա օլան պէշարէթին պանա իհտալէ օ-
լունտաղընը կէօրմէլէրի վէ պանա վէրիլէն 'ինայէթի
անկլամալարընըլէ, պիզ Թա՛իֆէլէրէ, քէնտիլէր խէ
9 մախթունլարա կիհթմէք իւզրէ, 'Իսմաա ի՛թիպար օ-
լունան Եա՛գուպ վէ Քեֆաս վէ Եուհաննա պանա
վէ Պարնապաս միւշարէքէթ իչիւն սաղ էլլէրինի
10 վէրտիլէր։ Անճագ ֆուգարայը խաթըրտա Թուէթ-
մատըզը էռՌէուէր. պէն տախի հէման պունուն իճ-
11 բասընա հիմմէթ էյլէյտիմ։ Ամմա պէտրոս Անթա-
քիայա կէլտիյի զէմման, Թա՛զիրէ միւաթահագդ
օլտըղընտան՝ միւվաճէհէթէն անա մուգավէմէթ
12 էթտիմ։ Զիրա Եա՛գուպ թարաֆընտան պա՛զը քիմ
սէլէր կէլմէզտէն ագտէմ, Թա՛իֆէլէրը իլէ պէրապէր
Թա՛ամ էտէր իտի, լաքին անլէր կէլտիքլէրինտէ՝
էհլ ի խիթան օլանլարտան գօրգարագ, կէրի չէ-
13 քիլիպ այրըլտը։ Վէ սա՛իր Եէհուտիլէր տախի ա-
նըն իլէ պէրապէր բի՛ա էթտիլէր, հաթթա անլէ-
14 րին բի՛աէլէրինէ Պարնապաս տախի ալտանտը։ Լա-
քին պէշարէթին հադիգաթընա կէօրէ տօղրու հա-
րէքէթէ էթմէտիքլէրինի կէօրտիւյիմտէ, ճիւմլէսի-
նին հուզուրընտա Պէտրոսա տէտիմ՝ քի՝ Եվէր սէն
Եէհուտի իքէն, Եէհուտի կիպի տէյիլ, անճագ
Թա՛իֆէ կիպի եաշար իսէն, Թա՛իֆէլէրի Եէհուտի

կիպի հարէքեթ էթ-մէյէ նա՞սըլ իճպար էաէբսին։
15 Պիզ 'ան ասըլ Եէհոաի օլուա՝ թա՛իֆելէրտէն
16 կիւնահ-քեար օլմայարագ, Ինսան շէրի'աթ 'ամէլլէ-
րէյլէ տէյիլ, անճագ Յիսուս Քրիստոսա օլան իման
վասըթասըյլէ Թէպրիր օլուննաճաղընը պիլտիրիմիզ-
տէն, պիզ տախի շէրի'աթ 'ամէլլէրէյլէ տէյիլ,
անճագ Քրիստոսա օլան իմանլէ Թէպրիր օլուննագ
իւզրէ, Յիսուս Քրիստոսա իման կէթիրտիք. զիրա
շէրի'աթ 'ամէլլէրէյլէ հիչ պիր պէշէր Թէպրիր օ-
17 լուննագ։ Վէ էյէր Քրիստոսըն վասըթասըյլէ Թէպ-
րիր օլուննագ իսթէր իքէն, պիզ քէնտիմիզ տախի
կիւնահ-քեար պուլունուր իսէք, Քրիստոս կիւնա՞հ
18 խատիմ մի տիր. Հաշա. Զիրա էյէր եըզտըղընմ
շէյլէրի Թէքրար պինա էաէբսէմ, քէնտիմի գապա-
19 տաթը կէօսթէրիրիմ։ Զիւնքի պէն Ալլահա եաշա-
մագ իւզրէ, շէրի'աթ վասըթասըյլէ շէրի'աթա էօլ-
20 տիւմ. Քրիստոս իլէ պէրապէր սալը օլուննուրմ. վէ
արթըգ պէն եաշամայօրըմ, անճագ Քրիստոս պէն-
տէ եաշայօր. զիմմի իսէ Թէնտէ եաշատըդճա պե-
նի սեվէն վէ քէնտիսինի պէնիմ իչիւն Թէսլիմ է-
21 տէն Իսխուռլուհա օլան իման իլէ եաշարըմ։ Ալա-
հըն 'ինսայէթինի իպթալ էթմէմ. զիրա էյէր սա-
լահ շէրի'աթ վասըթասըյլէ օլսա, Քրիստոս պի-
հուտէ եէրէ էօլմիւշ տիր։

ՊԱՊ 3

1 Է՛յ 'ագըլսըզ Ղալաթիալըլար, Յիսուս Քրիստոս
արանըզտա սալը օլուննմըշ կիպի կէօզլէրինիզին էօ-
նիւնէ բէամ օլուննմըշ իքէն, [սիզի հագիգաթա
2 էթա'աթ էթմէքտէն] քի՞մ իղլալ էթտի, Սիզտէն

եալընըզ պուննու անկլամագ իսթէրիմ. Բուհը շէրի-
'աթ 'ամէլլէրիյլէ մի, էօգսա իման՞ իսթիմա՛ը իլէ մի
3 ալընըզ։ Պու գադար 'ագըլսը՞զ մը սընըզ, Բուհ իլէ
պաշլամըշ իքէն, շիմտի թէ՞ն իլէ մի խիթամ պու-
4 լուբսընըզ։ Պու գադար շէյլէրի պիհուտէ եէրէ՞ մի
չէքտինիզ, էյէր ֆի՛լ վագը՛ պիհուտէ եէրէ իսէ։
5 Իմտի սիզէ Բուհը իհսան էտիպ՝ արանըզտա մու'ճի-
զելէր իճրա էտէն՝ շէրի'աթ 'ամէլլէրի՞ իլէ մի, էօգ-
6 սա իման՞ իսթիմա՛ը իլէ մի էխէր։ Նէթիքէիմ Ա-պ-
րահամ Ալլահա իման էթտի, վէ անա սալահ 'ատտա
7 օլուննուս։ Հալ պէօյլէ իքէն՝ իմանտան օլանլարըն
8 Ա.պրահամըն էվլատը օլարգլարընը պիլինիզ։ Վէ
թա՛իֆելէրի իման իլէ Ալլահըն Թէպրիր էտճէյլի-
նի Քիթապ էվվէլտա պիլտիրինտէն, Ապրահամա՝
ճէմի' ի միլէլ սէնտէ միւպարէքլէնէճէք տիր՝ տէյիս
9 մուգաատտինա Թէպրիր էյլէտի։ Իմտի էհլ ի իման
օլանլար միւ'մին Ապրահամ իլէ պէրապէր միւպա-
10 րէքլէնիրլէր։ Զիւնքի էհլ ի ա'մալ ը շէրի'աթ օլան-
լարըն ճիւմլէսի լա'նէթ ալթընտա տըրլար. զիրա՝
Շէրի'աթ քիթապլընտա պիլ ճիւմլէ մուհարրեր օ-
լան շէյլէրի իճրա էթմէքտէ հէր տէվամ էթմէյէն
11 քիմսէ մէլ'ուն օլսուն՝ տէյիս մուհարրեր տիր։ Վէ
'ինա Ալլահ հիչ պիր քիմսէյին շէրի'աթ իլէ Թէպ-
րիր օլուննմաուդը տէրքար տըր, չիւնքի՝ Աալհ ի-
12 ման իլէ եաշայաճագ տըր։ Շէրի'աթ իսէ իման Թա-
րիգիյլէ օլմայըզ, անճագ՝ Իէ-փէյ իճրա էտէն տէ-
13 տէմ անլէր իլէ եաշայաճագ տըր։ Քրիստոս պիզիմ
իչիւն մէլ'ուն օլուա՝ պիզի շէրի'աթըն լա'նէթինտէն
խէլսա էյլէտի. (զիրա՝ Աղաճ իւզէրինտէ հէր ասը-
14 լան մէլ'ուն տըր՝ տէյիս մուհարրեր տիր.) Թա քի

Ապրահամա ֆէ՛ռ օլան պէրէքէթ Յիսուս Քրիս-
տոստա թա՛ինէլէրէ վասը՛ օլուա՛ իման վասըթա-
15 սը՛յլէ Բուհրն վա՛տլնա նա՛իլ օլալըմ։ Էյ պիրա-
տէրլէր, ինսանճա սէօյլէյօրըմ. թաստըդ օլունմըշ
՚ահտը վէլէվ ինսանըն պիւէ օլա, պիր քիմսէ իս-
16 թալ եահօտ իւզէրինէ ՚իլավէ էթմէդ։ Իման վա՛տ-
լէր Ապրահամա վէ անըն նէսլինէ օլունըրլար. քէս-
րէթ իչիւն «էօյլէր կիպի՝ վէ անըն նէսլէրինէ տէ-
մէյիպ՝ անճագ ՃԷրա իչիւն «էօյլէր կիպի՝ վէ սէնին
17 նէսլինէ դէյօր. պու տախի Քրիստոս ատը։ Լաքին
տէրիմ քի՝ Տէօրթ էիւզ օթուզ սէնէ սօնկրա վէ-
րիլէն շէրի՛աթ, վա՛տը իսթալ էթմէք իւզրէ, Ա-
լլահ ԹարաՃքընտան Քրիստոստա էվվէլտէն թաստըդ
18 օլունմըշ օլան ՚ահտը նէսխ էտէմէդ։ Ձիրա էյէր մի-
րաս շէրի՛աթտան իսէ, արթըդ վա՛տտէն տէյիլ
տիր. Հալ պու քի Ալլահ անը Ապրահամա վա՛տ
Թարիգէյլէ իհսան էյլէտի։
19 Էօյլէ իսէ շէրի՛աթ նէ՞ իչիւն տիր. Հագդընտա
վա՛տ օլունան նէսլ զուհուր էտինճէյէտէք, Թէ-
Ճավուզտաթ սէպէպլինտէն ՚իլավէ օլունուա՛ մէլէքլէ-
րին վասըթասըլէ՛ պիր մէյտանճընըն եէտիյլէ Թէր-
20 Թիպ օլունտու։ Լաքին մէյտանճը պիր Ե՛ռ՞ֆ իչիւն
21 օլմազ, ֆագաթ Ալլահ պիր տիր։ Իման շէրի՛աթ
Ալլահընն վա՛տլէրինէ մուխալի՞ֆ մի տիր. Հաշա. զի-
րա էյէր հայաթ վէրմէյէ միւգէթէտիր օլան շէրի-
՚աթ վէրիլմիշ օլտա իտի, հագիգաթէն սալահ շէ-
22 րի՛աթտան օլուր իտի։ Լաքին վա՛տ Յիսուս Քրիս-
տոսա օլան իման իլէ միւ՛մինլէրէ ի՛նթա օլունմասը
իչիւն, Քիթապ ճիւմլէսինի կիւնահ ալԹընա գա-
23 փատը. Վէ իման կէլմէզտէն էվվէլ՝ միւնքէշիֆ օ-

լաճագ իման իչիւն շէրի՛աթ ալԹընտա գափանմըշ
24 օլտուգ, մահֆուզ գալտըգ։ Էյ հասըլ շէրի՛աթ
Քրիստոսա ՚ԻԲՐԷ՚ֆ իչիւն պիզիմ մու՛ետտիպիմիզ
25 օլտու, Թա քի իմանտան Թէպրիը օլունալըմ։ Լա-
քին իման կէլմիշ օլտըգտան սօնկրա արԹըգ մու-
26 ՚ետտիպ ալԹընտա տէյիլ իզ։ Ձիրա Քրիստոս Յի-
սուստա օլան իմանըն վասըթասըլէ, ճիւմլինիզ
27 Ալլահընն էվլատը սընըզ։ Ձիրա սիզնն ճիւմլինիզ քի
Քրիստոսա վաֆԹիզ օլունմընըզ, Քրիստոսը կիյին-
28 միշ սինիզ։ Նէ էէհուտի, նէ տէ Եունանի վար,
նէ գուլ, նէ տէ հիւրը վար, նէ էրքէք, նէ տէ տի-
շի վար, չիւնքի ճիւմլինիզ Քրիստոս Յիսուստա պիր
29 սինիզ։ Վէ էյէր սիզ Քրիստոսընն իսէնիզ, պու էճլ-
տէն Ապրահամընն նէսլի վէ վա՛տ միւճիպլինճէ վա-
րիսլէր սինիզ։

ՊԱՊ 4

1 Լաքին տէրիմ քի՝ վարիս սապի օլտըգճա, հէր
շէյնն սահիպի իսէ տէ, գուլտան հիչ պիր ֆարգը
2 օլմայըպ, փէտէրինէն Թա՛եին էթմէյի վագԹա տէ-
կին, վասիյէր վէ քէթխիւտալար ալԹընտա տըր։
3 Ռէզալէք պիզ տախի սապի պուլունտըղումըզ վա-
գըթ, տիւնեանընն էրքեանը ալԹընտա գուլլըգտա
4 իտիք։ Լաքին վագԹըն Թէմամիյէթի օլունճա, Ա-
լլահ քէնտի Օղլընը գարըտան տօզմուշ վէ շէրի՛աթ
5 ԹահԹընա կիրմիշ օլարագ՝ իրսալ էյլէտի, Թա քի
Թէպէննիյէ նա՛իլ օլմամըզը իչիւն, շէրի՛աթ Թահ-
6 Թընտա օլանլարը խէլաս էտէ։ Վէ օղուլլար օ-
լտուղընըզտան Ալլահ սիզին գալպլէրինիզէ քէնտի Օղ-
լընըն՝ Ապպա, Փէտէր, նիտա էտէն բուհրընը իր-

7 սալ էյլէտի ։ Իմոի արթըզ գուլ տէյիլ, անճագ
օղուլ սըն . վէ էյէր օղուլ իսէն, Քրիստոսըն վասը-
8 Թասըյլէ տախի Ալլահըն վարիսի սէն ։ Լաքին օլ
ղէման Ալլահը պիլմէզ իքէն՝ զաթէն Իյսէ օլմայան-
9 լարա գուլլըզ էտէր իտինիզ ։ Շիմոի իսէ սիզ Ալլահը
պիլմիշ, վէ պախուսուս Ալլահ Թարաֆընտան պիլին-
միշ իքէն՝ նա՞սըլ շոլ զա՛ֆի վէ ֆագիր էրքեանա
Թէքրար գուլլըզ էթմէք իսթէյէրսիք , անլէրե բիս-
10 ճու՝ էտէրսինիզ ։ Կիւնլէր վէ այլար վէ վագըթլար
11 վէ սէնէլէրէ բի՛այէթ էտէրսինիզ ։ Սիզին իչիւն գօր-
գարըմ քի ուղրսունըզտա չէքտիյիմ էմէք պիհուտե
կիտէճէք տիր ։
12 Էյ պիրատէրլէր , սիզէ բէճա էտէրիմ, պէնիմ
կիպի օլսունըզ, զիրա պէն տախի սիզին կիպի օլսըմ.
13 սիզ պանա պիր վէճհլէ զուար էթմէտինիզ, Մա՛-
լիւմինիզ տիր քի իլք տէֆ՛ա սիզէ Թէն զա՛իֆլիյի
14 իլէ պէշարէթի Թէպշիր էյլէտիմ։ Սիզ տախի Թէ-
նիմտե օլան Թէճրիպէմի Թահգիր վէ անաէն իքրահ
էթմէյիպ՝ պիր՛աքս պէնի Ալլահըն պիր մէլէյի կի-
պի , վէ Քրիստոս ցիսուս կիպի գապուլ էթտինիզ ։
15 Իմոի սիզին միւպարէքէլինինիզ նէ՞ իտի . զիրա սիզին
իչիւն շէհատէթ էտէրիմ քի միւմքին օլսայըսը ,
16 կէօզլէրինինիզի չըգարըպ պանա վէրիր իտինիզ ։ Իմոի
սիզէ հագիգաթը սէօյլէտիյիմ իչիւն՝ տիւշմէնինի՞զ
17 մի օլսըմ։ Սիզին զայրէթինինիզի չէքէյօրլար իսէ տէ ,
խայր իչիւն օլմայըպ՝ անճագ սիզ քէնտիլէրին զայ-
րէթինի չէքէսինիզ տէյիւ՝ սիզի Թէֆրիգ էթմէք
18 իսթէրլէր ։ Ամմա էյի շէյէ զայրէթքէշ օլմագ , ևա-
լընըզ ևանընըզտա պուլունտուղըմ վագըթ տէյիլ,
19 անճագ հէր վագըթ էյի տիր ։ Էյ չօճուգլարըմ,

Քրիստոս սիզտե սուրէթփէզիր օլունճայա տէկին ,
20 սիզին իչիւն եինէ աղրը չէքմէքտե օլարագ , Շիմոի
ևանընըզտա պուլունմագ վէ սէօսիմի տէյիշտիրմէք
իսթէր իտիմ, զիրա սիզին հագգընըզտա շիւպհէտե
իմ։
21 Էյ շէրի՛աթ Թահթընտա օլմագ իսթէյէնլէր ,
պանա սէօյլէյինիզ, շէրի՛աթը տինկլէյի՞զ մի սինիզ։
22 Զիրա Ապրահամըն իքի օղլու վար իտի , պիրի ճա-
րիյէտէն վէ տիկէրի հիւրրէտէն՝ տէյիւ մուհարրէր
23 տիր ։ Լաքին ճարիյէտէն օլան՝ Թէն ճիհէթիյլէ ,
24 հիւրրէտէն օլան իսէ՝ վա՛տ իլէ տօղտու ։ Վէ պու
շէյլէր բէմզ Թարիգիյլէ Թէֆսիր օլունուր , զիրա
պունլար շոլ իքի ՛ահտ տըր քի պիրի Թուր ի Սի-
նատան օլուպ՝ օլ տախի գուլլըզ իչիւն տօղուրան
25 Հաճար տըր ։ Զիրա Հաճար ՛Արապիսթանտա պու-
լունան Թուր ի Սինա օլուպ՝ շիմոիքի Եէրուշալիմէ
միւշապիհ տիր , վէ քէնտի էվլատը իլէ պէրապէր
26 գուլլըզ էտիյօր ։ Ամմա ճիւմլէմիզին վալիտէսի օ-
27 լան էօգարըքի Եէրուշալիմ հիւրրէ տիր։ Զիրա՝ Էյ
տօղուրմայան ՛ագիր , սէն շատ օլ, էյ աղրը չէք-
մէմիշ օլան , պիւլէնտա ավազլէ նիտա էյլէ . զիրա
մէթրուքէնին էվլատը զէվճի օլանըն էվլատընտան
զէյատե օլաճագ տըր՝ տէյիւ մուհարրէր տիր ։
28 Իմոի պիզ, էյ պիրատէրլէր , Իսհագ միսիլիւ
29 վա՛տ էվլատը իզ ։ Լաքին օլ զէման Թէն ճիհէթիյ-
լէ տօղան՝ բուհ ճիհէթիյլէ տօղանա Թէ՛ատաի էթ-
30 տէյի միսիլիւ , շիմոի տախի պէօյլէ տիր ։ Լաքին
Քիթապ նէ՞ պույուրուր . Ճարիյէ իլէ օղլընը իխ-
րաճ էյլէ , զիրա ճարիյէնին օղլու հիւրրէնին օղ-
31 լու իլէ պէրապէր միրաս ալմայաճագ տըր ։ Վէհ

հասցէ, պիրատէրլէր, պիզ ճարիչէնին տէչիլ, ան-
ճագ հիւբրէնին էվլատը իզ։

ՊԱՊ 5

1 Ի մոի Քրիստոսըն պիզէ իհսան էթուիչի հիւբրի-
չէթտէ սապէթ գատէմ օլուռըզ, վէ թէքբար գուռ-
2 լուդ պոյունտուրուզնա կիրիֆէթար օլմայընըզ։ Իչէթ
պէն փավլոս սիզէ սէջիլէրիմ քի՝ Էյիսը խաթէն օլու-
նուբսանըզ, Քրիստոս սիզէ պիր ֆա՛իտէ էթմէզ։
3 Վէ հէր պիր խաթէն օլունան ատէմէ՝ պիւթիւն
շէրի՛ատը իճրա էթմէյէ պօրճլը օլտուղնա եինէ շէ-
4 հատէթ էտէրիմ։ Սիզ քի շէրի՛ատ իլէ թէպրիր օ-
լունմադըգտա սընըզ, Քրիստոստան այրըլըպ՝ 'ինա-
5 յէթտէն տիւշտիւնիւզ։ Զիրա պիզ Իման վասըթա-
սըյլէ թէպրիր իւմիտինէ Րուհ իլէ միւնթազըր իզ։
6 Զիւնքի Քրիստոս ցիսուստա Նէ խիթան, Նէ տէ
խիթանսըզլըզ պիր շէյէ Էարար, անճագ մուհտա-
7 պէթլէ 'ամիլ օլան Իման ըՂԸՄ ԴԸՐ։ Էյի սէյիրտի-
յոր իտինիզ։ սիզի հադիգաթա էթո՛ատ էթմէյբտէն
8 քի՞մ մէն՝ էյլէտի։ Պու թահրիք սիզի տա՛վլէթ է-
9 տէն թարաֆընտան տէչիլ տիր։ Պիր ազ մայա պիւ-
10 թիւն խամուրը մայալար։ Ղ՛այրի ֆիքրտէ պուլուն-
մամանըզ իչիւն հագդընըզտա Բապատա ի՛թիմա-
տըմ վար. ամմա սիզէ իզթիրապ վէրէն հէր քիմ
11 իսէ, ճէզասընը չէքէճէք տիր։ Լաքին, էյ պիրա-
տէրլէր, էյէր պէն տահա խիթան վա՛զ էտիյօր-
սամ, նի՞չիւն Հալա թէ՛ատի կէօրիւյօրըմ. օլ
թադաիրտէ խալխն թէզաքէզի իպթալ օլունտուս։
12 Փնաշքի սիզի իֆսատ էտինլէր քիւլլիյէն միւնգա-
թի՛ օլայրաը։

13 Զիրա, էյ պիրատէրլէր, հիւբրիյէթէ տա՛վլէթ
օլունտընըզ. անճագ պու հիւբրիյէթ թէնէ ֆուբ-
սաթ իչիւն օլմասըն, լաքին մուհտապէթ իլէ պիրի
14 պիրինիզէ խըտմէթ էտինիզ։ Զիւնքի պիւթիւն շէ-
րի՛ատ պիր քէլամտա իթմամ օլունուբ, էա՛նի
15 Գօնշընը քէնտին կիպի սէվտիյի։ Վէ լաքին էյէր
պիրի պիրինիզի ըսըրըպ կէյէճէք օլուբսանըզ, սա-
գընընըզ քի պիրի պիրինիզտէն թէյէֆֆի օլմայասը-
16 նըզ, ֆաղաթ տէրիմ քի՝ Րուհ իլէ սիւրուբ էտի-
նիզ, վէ թէն շէհվէթի իճրասընտա պուլունմայա-
17 ճագսընըզ։ Զիրա թէն բուհա գարշը, բուհ տախի
թէնէ գարշը սրղուբ էտէր. պունլար տախի պիրի
պիրինէ մուխալիֆ տիր, շէյլէ քի սիզ հէման իս-
18 թէտիյինիզ շէյլէրի էտիտմադընըզ։ Ամմա էյէր
Րուհ իլէ տէլիլէթէ օլունուբ իսէնիզ, շէրի՛ատ թահ-
19 թընտա տէչիլ սինիզ։ Վէ թէնէյի 'ամէլլէրի աշի-
քէտար օլուա՛ տախի զինտա վէ ֆահշ վէ նա-
20 փաքլըք վէ ֆիւճուր, վէ փութփէրէսթլիք վէ սիհր
վէ 'աատվէթ վէ նիզա՛լար վէ գըզգանճլըգ վէ զա-
զատպ վէ միւնադա՛տա վէ իխթիլաֆ վէ ֆըրգալար,
21 վէ հասէտ վէ գաթլ վէ սէրխոշլըգլար վէ լէօ՛պի-
յատթ վէ պունլարընն էմնալի տիր, քի էվվէլտէն սի-
զէ սէջիլէմիյիմ վէճհ իլզուէ, շիմտի տախի սէջիլէ-
րիմ քի՝ պէջիլ շէյլէրի իչլէյէնլէր մէլէքիւթ Ըվ-
22 լահը թէվէբբիւա էթմէյէճէքլէր տիր։ Լաքին Րուհ-
ընն մէյլէսի մուհտապէթ վէ սիւրուբ վէ սէլամէթ
վէ թէէնինի վէ լութֆ վէ խայրխահլըգ վէ սրտգ
23 վէ հիլմ վէ զապթ ը նէֆֆս տիր. Պու մադուլէ շէյ-
24 լէրէ գարշը շէրի՛ատ էօզ տըր։ Վէ Քրիստոսընն օ-
լան քիմսէլէր թէէնի անըն հէվէսլէրի վէ շէհվէթլէ-

25 բի իլէ սալզ էթմիլէը։ Էյհէը Բուհ իլէ եաշար ի-
26 սէք, Բուհ իլէ տախի սիւլուբ էտելիմ։ Պիրի պի-
բիմիզի Թահրիք էտիպ՝ պիրի պիբիմիզ հասէտ է-
տերէք, պաթըլ իֆթիխարա մա՛իլ օլմայալըմ։

ՊԱՊ 6

1 Էյ պիրաաէրլէը, էյհէր պիր աահմ զաֆիլէն պիր
խաթաաա ԹուԹուլուբսա, սիզ քի բուհանի սի-
նիդ, պէջլէ քիմսէյի հիլմ բուհը իլէ իսլահ էտի-
նիդ, վէ պուռնունլէ պէրապէր քէնտինի սագըն, սէն
2 տախի իղվայէ տիւշմէյէսին։ Պիրի պիբինիդին աղբը-
լըգլարընը Թաշըյընըդ, վէ պէջլէճճ Բրիստոսըն շէ-
3 բի՛աԹընը իթմամ էյլէյինիդ. Զիբա էյհէր պիր քիմ-
սէ պիր շէյ տէյիլ իքէն, քէնտինի պիր շէյ զանն
4 էտերսէ, քէնտինի ալտառըր։ Ամմա հէր քէս քէն-
տի՛ամէլինի միւվազէնէ էթսին, վէ օլ դէման զայ-
բիսի իչիւն տէյիլ, եալընըդ քէնտի իչիւն իֆթիխա-
5 բը օլաճագ։ Զիբա հէր քէս քէնտի եիւքիւնիւ Թա-
շըյաճագ տըր։
6 Քէլամնա Թա՛լիմ օլունան քիմսէ մուա՛լլիմինի
7 հէր կէօնէ նի՛մէԹլէրտէն հիսսէտար էյլէսին։ Ա-
տանմայընըդ, Ալլահ խաԹիհզա օլունմազ. զիբա ա-
տէմ հէր նէ էքերսէ, հէման անը պիչէճէք տիր։
8 Զիւնքի քէնտի Թէնի իչիւն էքէն Թէնտէն ֆէսատ
պիչէճէք. վէ Բուհ իչիւն էքէն՝ Բուհտան հայաթ ը
9 եպէտիյէ պիչէճէք տիր։ Լաբին խայը իշղիմքարտէն
օսանմայալըմ. զիբա բէխավէԹտէ պուլունմատըդը-
10 մըդ Թադտիրսէ, մէվլիմինտէ պիչէճէյիդ։ Հալ
պէջլէ իքէն, վագիԹըմըդ օլտըդճա, հէր քէսէ՝ խու-
սուսա էհլ ի իման օլանլարա էյիլիք էտելիմ։

11 Պազընըդ, քէնտի եէտիմ իլէ սիզէ նասըլ եազը-
12 լար եազըլմ։ Թէն ճիհէթիյլէ կիւզէլ կէօրիւնմէք
իսԹէյէնէը խաԹեն օլունմանըդա իպրամ էտերլէը,
պու տախի անճագ Բրիստոսըն խաչը իչիւն Թէ՛ատ-
13 տի կէօրմէմէլէրի իչիւն տիր։ Զիբա խաԹեն օլունան-
լար քէնտիլէր պիլէ շէրի՛աԹը հըքըդ էԹմէյիպ՝ ան-
ճագ սիզին Թէհլիկէյէ իլէ իֆթիխար էԹմէլէրի ի-
14 չիւն, սիզին խաԹեն օլունմանըդը իսԹէյօրլար։ Լա-
քին հաչա քի պէն Բապպըմըդ Յիսուս Բրիստոսըն
խաչընտան զայրի շէյ իլէ իֆթիխար էտէյիմ. անըն
վասըԹտասըյլէ տիւնեա պանա, պէն տախի տիւն-
15 եայա սալզ օլունամ։ Զիբա Բրիստոս Յիսուստա
նէ խիԹան, նէ տէ խիԹանսըզլըդ պիր շէյէ եարար.
16 անճագ եէնի մախլուգ օլմագ ըՂՀ ԴԸՐ. վէ պու
գանունա իազրէ սիւլուբ էտենլէրին քեաֆֆէսի իւ-
զէրինէ վէ Աւլահըն Իսրայէլի իւզէրինէ սէլամէԹ վէ
17 մէրհամէԹ օլսուն։ Պունտան պէջլէ քիմսէ պանա
զահմէԹ վէրմէսին. զիբա պէն ճէսէտիմտէ Բապպ
18 Յիսուսըն պէրէլէրինի Թաշըյօրըմ։ Էյ պիրաաէր-
լէր, Բապպըմըդ Յիսուս Բրիստոսըն ՚ինայէԹի սի-
զին բուհընըդ իլէ օլսուն։ Ամին։

ՓԱՎԼՈՍ ԸՆՏՈՒԸՆ
ԷՖՏՈՒՍԸՀԱՐԱ ԸՏՍԱԼԷՏԻ

ՊԱՊ 1

1 Աստուածն իրաւէթիւլէ Յիսուս Քրիստոսին ընտուլը
փաղլօս, Էֆոսուատա պուլունան մուգատասէլերէ,
վէ Քրիստոս Յիսուատա պուլունան միւմինլերէ.
2 փեսէրիմիզ Աստուած վէ Թագաւոր Յիսուս Քրիստոսին
թարաֆընատն սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն։
3 Միւպարէք օլսուն Թագաւորումուզ Յիսուս Քրիստոսին
փեսէրին Աստուած, քի պիզի սէմավիյաթատա Քրիստո-
սին վասըթասըյլէ քեաֆֆէ ի պէրէքէթէ ը րուհա-
4 նիյէ նա'իլ էյլէտի. Նիթէքիմ քէնտի հուզուր-
ընատա մուհաթապէթատ մուգատասէս վէ լէքէսիզ օլ-
մամըզ իչուն, տիւնեանըն Թէ'սիսինատէն էվվէլ պի-
5 զի անատ ինթիխապ էյլէտի. վէ Սէվկիւլուսիւնատ
պիզի մազհար էյլէտիյի 'իղղէթ ի 'ինայէթինին մէտ-
6 տի իչուն, քէնտի իրաւէթինին բիզասընա կէօրէ,
քէնտինէ Յիսուս Քրիստոսին վասըթասըյլէ պիզի
7 Թէպէննիյէ Թագաւոր էյլէտի։ Անատ տախի պիզ-
8 գանընըն վասըթասըյլէ ֆիւտիյէյէ, Ե՛նի պիզէ
քէմալ ի հիքմէթ վէ ֆէհմ իլէ Թէղիւա էյլէտիյի
'ինայէթինին ղընասընա կէօրէ, կիւնահլարըն մազ-
9 ֆէրէթինէ մալիք իդ. վէ էղէլտէն պէրու քէնտի-
սինատ Թասամմի էյլէտիյի հիւան ի բիզասընա կէօրէ

10 քէնտի իրաւէթինին սըրըրընը, Ե՛նի Թէմամիյէթ ի
հվգաթ Թէտպիրինատ հէր շէյի, կէրէք սէմավաթ-
տա կէրէք րու ի ղէմինատ պուլունան շէյլէրի Քրիս-
տոսատա պիրէ ճէմ' էտէճէյինի պիղէ պիլտիրտի։
11 Անըն վասըթասըյլէ հէր շէյի քէնտի իրաւէթինին
Թէտպիրինատ կէօրէ իճրա էտէնին միւրատը միւճի-
զինճէ Թադաիր օլուննմազլէ, վէրաւէթէ Ե՛նի օլ-
12 տըդ, Թա քի պիզ Քրիստոսատա էվվէլ իւմիտ էտէն-
13 լէր անըն ճէլալինին մէտհի իչուն օլալըմ։ Վէ անատ,
սիզ տախի Հագիգաթըն քէլամը օլան խէլասընըզըն
պէշտրէթինին իշիտիպ Ե՛նդ ԵՒՒԷՆԷ, վէ անատ ի-
մանն էթմէքլէ, վա'տ օլուննան Րուհ իւլ Գուտս իլէ
14 միւհրլէնատինիզ։ Պու տախի միւլքիմիզին ֆիտիյէ
օլուննմասընատաէք, անըն ճէլալինին մէտհի իչուն վէ-
րասէթիմիզին փէյի տիր։
15 Պու էճլատէն, պէն տախի Թագաւոր Յիսուսատա օլան ի-
մանընընզը վէ ճիւմլէ մուգատասէլերէ օլան մուհապ-
16 պէթինիզի իշլէթմէքլէ, Աստուծո իչուն շիւքր էթմէք-
տէն ֆէրաղաթ էթմէյէրէք, սիզի տու'ալաբըմտա
17 զիքր էտէրիմ. Թա քի Թագաւորումուզ Յիսուս Քրիստո-
սըն Աստուածը, ճէլալինին փէտէրի, անը պիլմէք խու-
սուսընատա սիզէ հիքմէթ վէ վահի րուհընը իհսան
18 պույուրմասըյլէ, Գալպինիզին կէօզլէրի Թէհվիր օ-
լունատա, շէօյլէ քի անըն տա'վէթինին իւմիտի նէ',
վէ մուգատասէլերատ անըն միրասընըն ճէլալինին
19 ղընասը նէ', վէ անըն գուտրէթինին գուվվէթի իճ-
րասընատա կէօրէ, պիզի միւ'մինլէր Հագգընատա գուտ-
րէթ ի ֆա'իգիյինին 'ազամէթի նէ օլտըղընը պիլէ-
20 սինիզ։ Պունու տախի Քրիստոսատա, անը էմվէթ-
21 տան իհյատա էթմէքլէ, իճրատա էտիպ, Անը հէր բի'տա-

սէթ վէ հիւքիւմէթ վէ գուարեէմ վէ սալթանաթըն վէ եալընըզ պու տիւնեատա տէյիլ, անճագ
մխրէթամէ տախի մէվսում օլան հէր խսին մանֆէվ
դինամէ, սէմավիյաթատա քէնտի սաղընատա օթուրթու-
22 տու. Վէ հէր շէյի անըն այագլարը ալթընա միւ-
թի' գըլարագ, անը հէր խուսուսատա քիլիսէյէ բէ՛իա
23 նասպ էյլէմի։ Պու տախի անըն ճէսէմի օլուպ՝
ճիւմլէյի հէր շէյամէ լքմալ էաէնին քէմալկյէթի
տիր։

ՊԱՊ 2

1 Վէ սիզի՝ խաթա վէ կիւնահլարատա էօլմիւշ լքէն
2 Աւըհ ֆէէլՖէ. Անլէրամէ սիզ պիր զէման պու տիւն-
էանընն բէվիչինէ կէօբէ հավա հիւքիւմէթինին բէ-
՛իսինէ, էա՛նի իթա՛աթաըզըզըն օղուլլարընատա շիմ
մի 'ամիլ օլան բուհա կէօբէ հարէքէթ էաէր իսի-
3 նէզ։ ՊուՆլարընն արասընատա պիզիմ ճիւմլէմիզ տա-
խի պիր զէման թէնիմիզին շէհվէթլէրինամէ սիւլուք
էտիպ՝ թէն վէ էֆքեարընն միւրատլարընը իճրա է-
տէրէք, սա՛իրլէր կիպի պիթի թապի՛ էհլ ի զաղապ
4 իտիք։ Լաքին Աւլահ մէրհամէթամէ զանի օլմազլէ,
պիզլէ կէօսթէրմէյի քէնտի 'ազիմ մուհապպէթինի-
5 տէն նաշի, Պիզ խաթալարատա էօլիս պուլունաբընը-
մըզ հալատ, պիզի Քրիսատոս իլէ պէրապեր տիրիլթ-
6 տի. ('Ինայէթ իլէ խէլատ պուլմուշընըզ.) Վէ ֆէ-
զի անընն իլէ պէրապէր իհէատ էտիպ՝ սէմավիյաթատա
7 Քրիսատոս Յիսուս իլէ օթուրթատու. Թա քի Քրիսատոս
Յիսուսատա պիզի էուշԱ էյլէհէյէ լուքմ իլէ քէնտի
'ինայէթինինն ֆազիլէթի ղընաասընը կէլճէհք 'ասրէը-
8 տէ իզհար էտէ։ Զիրա իման վասթթա օլարագ 'ի-

նայէթլէ խէլատ պուլունըզ. պու տախի սիզտէն օլ-
9 մայըպ Աւլահընն 'ատիյէսի տիր. 'Ա՛ժելէրտէն տէ-
10 յիլ տիր. Թա քի քիմսէ իֆթիխար էթմէյէ։ Զի-
րա պիզ անլէրատ սիւլուք էյլէմէմիզ իւզրէ՝ Աէ-
լահընն մուգատատէմա թէհլիյէ էյլէտիյի ա՛մալ ը
հատնէ իչինն Քրիսատոս Յիսուսատա խալգ օլընմընը
օլարագ, անընն 'ամէլի իզ։
11 Իմմի խաթըրընըզա կէթիրինիզ քի՝ սիզ պիր վա-
գըթ թէնճէ թա՛իֆէլէր օլուպ՝ վէ թէնատ էլ իլէ
իճրա գըլընարագ, մախթուն 'ատա օլունան թա-
րաֆընատան ղայր ի մախթուն 'ատա օլունուր իսի-
12 նիզ. Օլ զէման Քրիսատոսընը օլուպ՝ Իսրայէլ միլ-
լէթինէ էճնէպի, վէ վա՛տընն 'ահտլերինատէն զարիպ
պուլունարագ, պիր իւմիտատ մանէք օլմայըպ տիւնեա-
13 տա Աւլահընը խսինիզ։ Շիմտի իսէ Քրիսատոս Յի-
սուսատա՝ սիզ քի պիր վագըթ պա՛իս իսինիզ, Քրիս-
14 տոսըն գանը իլէ գարիպ օլընընը. Զիրա պիզիմ սէ-
լամէթիմիզ օ տըր, չիւնքի օ իքիսինի պիր էյլէյիպ,
15 Քէնատ թէնիյլէ օրթա տիվարը՝ էա՛նի 'ատավէթի
երգմանըզ, նիզամընթ իլէ էվամիրին շէրի'աթինը
նէսխ էյլէտի. Թա քի սէլամէթ հուսուսլէ կէթիրէ-
րէք, իքիսինի քէնտինատէ պիր ինսան ը ճէտիտ խալգ
16 էտէ. Վէ քէնտի խաչը իլէ 'ատավէթի հէլեք էթ-
միշ օլարագ, անընն վասըթթասըյլէ իքիսինի պիր ճէ-
17 սատէ Աւլահ իլէ պատրըշտրըա. Վէ կէլիպ՝ սիզ
պա՛իս օլանլարա վէ հէմ տէ զարիպ օլանլարա սէ-
լամէթի թէպշիր էյլէտի։ Զիրա իքիմիզին պիր բուհ-
տա փէտէրէ թէզարրուպը անընն վասըթթասըյլէ տիր։
19 Պինա՛էն 'ալէյհ պուննատան պէջյլէ՝ զարիպ վէ միւ-
սաֆիր օլմայըպ, անճագ մուգատատէսլէրին միլլէթ-

տաշլարը վէ Ալլահըն եհլ ի պէյթինաէն սինիզ։
20 Սիզ բէսուլլերին վէ փէյղամպէրլերին թէմիզլի իւզէրինէ պինա օլունմընըզ. պունուն տա քէօշէ թաշը
21 պիզզաթ Յիսուս Քրիստոս տըր, Քի պիւթիւն պինա անաէ թէրքիզ օլունմազլէ, Բայզա մուգատտէս պիր հէյքէլ օլմազ իւզրէ պէզիւմէքքաէ տիր։
22 Վէ անաէ սիզ տաթի Րուհ իլէ Ալլահըն մէգքէնի օլմազ իւզրէ, պէրաբէր պինա օլունուէյօրսընըզ։

ՊԱՊ 3

1 Պու սէպէպտէն պէն փաուլօս սիզ Թա՛ֆֆէլէրը իչուն
2 Քրիստոս Յիսուսըն մահպուսը օլարագ, Ալլահըն պանա սիզին իչուն իհսան օլունմըշ օլան 'ինայէթի-
3 նին իտարէսինի, Եա'նի պանա պու սըրրը իլհամ իլէ պիլտիրտիյինի պիլա շիւպհէ իչինթիզլիդիզ, Նիթէ-
4 քիմ էվվէլա մուխթասարճա կաղզըմ. Անը օգուզուդ Քրիստոսըն սըրրը խուսուսընտա պէնիմ վուճ-
5 գուֆքըմը անկլայա պիլէրսինիզ։ Պու ՚ըզր տաթի, եա'նի Թա՛ֆֆէլէրին պէշարէթ վասթիասըլէ Քրիստոստա միրաս շէրիքի վէ էհմճէնէտ վէ վա'տընա
6 հիսսէտար օլմալարը, Շիմտի անըն մուգատտէս բէսուլլերինէ վէ փէյղամպէրլերինէ Րուհ իլէ քէշֆ օ-
7 լունմուշտուր միսիլլու ա'սար ը սա'իրէտէ պէնի տաէմէ պիլտիրիլմէտի։ Պէն տաթի Ալլահըն գուտարէթինին ֆի'լի իւզրէ, պանա վէրիլէն մէվհիպէ ի 'ինայէթի
8 միճճիպինճէ օլ դէլիլիյին խատիմի օլտըմ. Պէն ճիւմլէ մուգատտէսլերին էն էտնասը պուլունմուշտուրմ հալտէ, պու 'ինայէթ՝ եա'նի Թա՛ֆֆէլէրը արասընտա Քրիստոսըն 'ագըլ էրմէյէն ղընասընը Թէպշիր
9 էտիպ, Չէր շէյի [Յիսուս Քրիստոսըն վասթիասըլ-

լէ] խալդ էտէն Ալլահըն նէզտինտէ, էզէլտէն մէքթուտ օլան սըրրըն նիզամը նէ օլտուղը հագգընտա՝ ճիւմլէյի Թէնվիր կէմէքլէք պանա իհսան օ-
10 լունուզ. Շէյլէ քի Ալլահըն հէքմէթ ի միւթէնէվվի'էտի չիմտի քիլիսէնին վասթասըլէ սէմավիյաթտա օլան ըի'սէթլէրը վէ հիւքիմէթլէրէ Բապզը-
11 մըզ Քրիստոս Յիսուսուտա էթտիյի Թագտիր ի էզէ-
12 լի միճճիպինճէ պէլտիրիլէ. Պիզիմ տաթի անըն վասըլթասըլէ քէնտիսինէ իման էտէրէք ի'թիմատ իւզրէ ճէսարէթ վէ Թէգտարրուպըմըզ վար տըր։
13 Պու էճլտէն ըէճա էտէրիմ քի սիզէ միճճիպ ի 'իզզէթ օլարագ պէնիմ էօլմէյէզ չէքտիյիմ մուզտյադալար սէպէպինտէն ֆիւԹաւր կէթիրմէյէսինիզ։
14 Պու սէպէպտէն, դէէմ, Բապզըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն փէտէրինին՝ էնդ սէմավաթտա վէ բու ի զէմինտէ պուլունան հէր պիր դապիլէնին անըն խամխ-
15 լէ միւսեմմա օլտըղը փէդդէրինէն Հուզուրընտա տիզ
16 իւզէրինտէ Նէյվ էտէրիմ քի՝ Բինտի ճէլալինին ղընասընա կէօրէ քէնտի Րուհը վասթասըլէ տէրունէ տաէմտէ դուվվէթ իլէ միՀէյյէտ օլմազլըղը,
17 վէ իման վասթասըլէ Քրիստոսըն գալպլէրինիզտէ
18 սաքին օլմազլըղընըը իհսան էտէ. Չէմ տաթի սիզ մուհապպէթտէ քէօքլէնմիշ վէ Թէմէլլէնմիշ օլա-
ղաբ, Ալլահըն ալլ ճիւմլէ քէմալիյէթիյլէ մէմնու օլմանըզ իչուն, ճիւմլէ մուգատտէսլէր իլէ պէրաբէր, 'արզ վէ Թուլ վէ 'ումգ վէ իրթիֆա' նէ օլ-
19 մըղընը ֆէհմ էթմէյէ, Եա'նի Քրիստոսըն 'ագլըն մաֆէվվինտէ օլան մուհապպէթինին անկլամաղա
20 միւգթէտիր օլասընըզ։ Վէ պիզտէ 'ամիլ օլան դուտարէթէ կէօրէ հէր խուսուստա տիլէտիյիմիզ էա

տիւշհնաթիւթիւմիւզահէն զայէթի զկյասաէ իճրա էթ-
21 մէյէ գասիր օլանա Քրիստոս Յիսուսըն վասըթա-
սըլյէ քիլիսէէ ճիւմլե տէհրլէրսէ եպէտ իւլ ա-
պատա Համու օլսուն։ Ամին։

ՊԱՊ 4

1 Իմոի պէն Բապպ իչիւն մահպուս օլան ահղէ բե-
ճա էտէրիմ քի տա'վէթ օլունարզընրդ տա'վէթէ
2 լո'իդ օլարդը վէճճ իւղրէ՝ Ռէմալ ի Թէվազու՝ վէ
հիլմ վէ սաազր իւլէ սիւլուք էյլէյիսպ՝ պէրի պէրինի-
3 զէ մուհապպէթի իւլէ Թէհամմիւլ էտէսինիզ. վ է
սէյամէթին պէնահյլէ Րուհըն մուճիպ օլարդը իմ-
4 Թիհսաոը հրիզ էթմէյէ ճէհա էտէսինիզ. Տա'վ-
Թինիզին պիր իւմիահնէ տահի տա'վէթ օլունարդը-
5 նրդ միսիլիւ, ճէհէտ պիր, վէ բուհ պիր, Բապպ
6 պիր, իման պիր, վահիթիզ պիր, ձիւմլէնին իւղէ-
բինտէ վէ ճիւմլէսի իւլէ վէ ճիւմլէնիզտէ օլարագ,
7 ճիւմլէնին Ալլահը վէ փէտէրի պիր տիր։ Ամմա հէր
պիրիմիզէ Քրիստոսըն 'ահթիչէսինին էօչիւահիւնէ կէօ-
8 րէ 'ինսյէթի իհսան օլունսուս։ Պունա պինա'էն'
Նիւքսէչյէ 'ուրուճ էտիպ՝ էտարէթի էսիր էթտի,
վէ տահմէրէ 'ահթիչէրը վէրսի՝ տէչիւ պուչյուբուր։
9 Իմոի պուս 'ուրուճ նէ՞ տէմէք տիր. մէչէր քի էվ-
վէլա էէրին աշաղըքի մահլուկերինէ նիւզուլ էթմիշ
10 օլա։ Օլ նիւզուլ էտէն, վէ հէր շէյի մէմնու գըլ-
մադ իւղրէ ճէմի՝ ի սէմաւաթտան էօգասրը 'ուրուճ
11 էտէն հէման պիր տիր։ Քէնահսի մուգատտէօլերին
իքմալի մագսատիյլէ խրատէթին իճտասը վէ Քրիս-
12 տոսըն ճէհէտի 'իմանրէթի իչիւն, պա'զըսրնը բէ-
տաւլ, պա'զըսրնը փէչղամպէր, պա'զըսրնը միւպէշշիր,

պա'զըսրնը տահի չօպան վէ մուա'ղղիմ օլմագ իւղրէ
13 Թա'ևին էչյէտի, Թա քի ճիւմլէմիզ իման վէ Իպ-
նուլլահը պիլմէրիլէ էթԹիհտաընտա, քեամիլ տաէմ
օլմագ իւղրէ Մէսիհին քեմալինին գամէթի էօչիւ-
14 սիւնէ վասըլ օլալըմ. Շէյյէ քի պունտան պէյյէ
տաէմէրին հիլէէրի վէ մէքր իլէ էղլալ էտիճի տէ-
սիհէէրիչյէ Թա'լիմին հէր պիր բիւգկեսրընտան
չուդանան վէ էօմէթ պէրի սիւրիւքլենէն չօճաւգլար
15 օլմայրդ, Ադճադ մուհապպէթի իլէ հագիգաթտա
Թահսի՝ օլարագ հէր վէճճիլէ անտէ նիւմա պուլալըմ,
16 Եա'նի պաշ օլան Քրիստոստա քի անտէն պիւթիւն
վիւճուտա հէր կարարմ էտէն իրթիսադթի վասըԹա-
սըլյէ Թէրքիպ վէ Թէչչիկ օլունարագ, հէր գըս-
մինըն միգտասր ը 'ամէլինէ կէօրէ, ճէհէտա մուհապ-
պէթլէ քէսդ ի իմարէթի իչիւն նիւմա պուլուսր։
17 Իմոի պունու տէչիկ Բապպտա շէհտաէթլէ Հա-
ռէհմ էտէրիմ քի սիզ, սրթըգ սա'իր Թա'իֆէլէր
քենտի ֆիքրլէրինին պուԹլանընտա սիւլուք էթ-
18 տիքլէրի կիպի, սիւլուք էթմէյէսինիզ. Զիւնքի գալգ-
լէրինին զրղկեթիչյէ տէրուննէրինտէ պուլունան ճէ-
հալէթի սէպէպինտէն, զուլմէթի անլէրին վիհնլէրինի
գափլամրդ օլարագ, Ալլահըն հայաթընտան զարիգ
19 պուլունմրդ օլարդը. Վ է հէր հիսսի զա'իգ էտէ-
րէք, Թամա' իլէ հէր կէօնէ նափաբիչյի իշլէմէք
իւղրէ, քենահլէրինի ֆրսգ ու ֆիւճուրե Թէսլիմ
20 էթտիկէր։ Սիզ իսէ Քրիստոսը պէյյէ էօյրէնմէտի-
21 նիզ. Մատաէմ քի հագիգաթի Յիսուստա պուլուն-
սրդը վէճճիլէ՝ իշիտիգ անըն Թարաճճնտան Թա'լիմ
22 օլունսրնրդ. Էվվէլքի հարէքէթինիզի կէօրէ իզլալ
էտէն շէհվէթլէրինճէ ֆէնատա պուլան էսքի տաէմի

23 Թէրք էտիպ՝ 'Ա.գլընըզըն բուՀը իլէ Թէճէտտիւտ է-
24 տերէք, Ասլահտան վէ Հագիգաթտա 'տ'իտ գուտսի-
յէթտէ, Ասլահըն էրՏեննէ կէօրէ խալգ օլունան
25 եէնի տահմի կիյինէսինիզ։ Պու էճլաէն եալանը
Թէրք էտիպ՝ սիզ Հէր պիրինիզ գօնշըսը իլէ Հագգը
սեօյլէյինիզ. չինքի պիրի պիրիմիզին տ'ազաը իզ։
26 Ղազապ էթմէյինիզտէ կիւնահ իչլէմէյինիզ. ղա-
27 զապընըզըն իւզէրինէ կիւնէշ պաթմասըն, Շէյթա-
28 նա տահի մահալ վէրմէյինիզ։ Սըրգաթ էտէն ար-
Թըզ սըրգաթ էթմէսին. պիլ 'ասլա միւՀթաճ օլա-
նը Հիսսէտտար էթմէյէ միւգթէտիր օլմազ իւզրէ էզ
29 լէրի իլէ էյի իշ իչլէյէրէք էմէք չէքսին. Ադղընըզ-
տան պիր ֆէնա սէօզ տալա չըգմասըն, ֆագաթ
իչիտէնլէրէ Նի'մէթ վէրմէք իւզրէ, մուգթագի օլան
'իմարէթ իչիւն խայրլըսը նէ իսէ՝ ՈՒը-ճօյնէյինէ,
30 վէ Ասլահըն Բուշ իւլ Գուտսրնը մահզուզն էթմէ-
յինիզ, քի անըն իլէ սիզ ֆիտիյէ կիւնիւ իչիւն
31 միւՏրլէնտիրիզ։ Չէր աճրլըզ վէ խըշմ վէ զաղապ
վէ պաղըրըշ վէ քիւֆր Հէր քէօթիւլիւք իլէ պէ-
32 բապեր սիզտէն տէֆ' օլունսըն։ վէ պիրի պիրինիզէ
Հալիմ վէ շէֆիգ օլուզ, Ասլահ տահի Ֆրիտտաս
վասըթտասըյլէ սիզ 'աֆվ էյլէտիյի կիպի եէքտիկէ-
րինիզի 'աֆվ էտինիզ։

ՊԱՊ 5

1 Իմտի սէվկիւլիւ եվլատ կիպի, Ասլահա միւգթէտիր
2 օլունըզ. վէ մուՀափազէթլէ սիւլուՀ էյլէյինիզ,
նիմէթլէրիմ Ֆրիտտաս տահի պիզի սեվիպ՝ քէնտինի
պիզիմ իչիւն խօշ բա'իՀա օլմազ իւզրէ Ասլահա
3 թագտիմ վէ զէպիհէ թէսլիմ էյլէտի։ Լաքին մու-

գտատէօլէրէ վաճիպ օլտըզը իւզրէ, զինա վէ հէր
կէճնա նափաբլիք էախօտ թ'ամա'քտարլըզըն խամի
4 պիլէ ասանըզտա անկըլմասըն, վէ պու նատէզտ
շէյլէր՝ եա'նի 'ատրըզլըզ վէ սէֆահէթ քէլամը էա-
խօտ հէզլ պուլունմայըզ, անճագ պիլի թէրճիհ
5 շիւբ'ա 'ուչ օլունսըն։ Մա'լիւմինիզ տիր քի հիչ պիր
զինաքտար էախօտ նափաք էախօտ թ'ամա'քտարըն
(քի պու փուճթփէրէսի տիր) Ֆրիտտասըն վէ Ասլա-
6 հըն մէլէքիւթթիճտէ միրասը եօզ տըր։ Անզի պիր
քիմսէ պիհնաէ սէօզլէր իլէ ալտաթմասըն. զիրա
պու շէյլէր սէպէպինտէն էհլ ի 'իսեան իւզէրինէ
7 Ասլահըն զազապ կէլիր։ Իմտի անլէրին շէրիքլէրի
8 օլմայընըզ. Ձիրա պիր զէման զուլմէթ իտինիզ, շիմ-
տի իսէ Բապպատա նուր օլտըզ, էհլ ի նուր կիպի
9 սիւլուք էյլէյինիզ. Ձիրա Բուշըն մէյվէսի հէր է-
տիլիք վէ սալտհ վէ հագիգաթտան 'իպտարէթ տիր։
10 Բապպա մուգտտուլ օլան նէ իտիյինի թէճրիպէ է-
11 տինիզ։ Ձուլմէթին սէմէրէսիզ 'ահլէրինէ միւշ-
12 թէրիք օլմայըզ՝ պիզի թէրճիհ թ'ա'զիր էտինիզ։ Ձի-
րա անլէրտէն կիմզի իշլէնիլէն շէյլէրի սեօյլէմէք պի-
13 լէ 'այպ տըր։ Ամմա թ'ա'զիր օլունան հէր շէյ նուր
վասըթտասըյլէ զահիր օլուր. զիրա իզհար օլունան
14 հէր շէյ նուր տըր։ Պունա պինա'էն՝ Իյա ուդուտաա
օլան, ուդան վէ էմինաթտան գըյամ էյլէ, վէ Ֆրիս-
տաս ասանա զիյա վէրճէճէք տիր՝ տէյիւ պույուրուր։
15 Իմտի 'ագըլըզըզար կիպի տէյիլ, անճագ 'ագըլ-
զըզար կիպի տիգգաթի իւզրէ Հարէքէթի էթմէյէ պա-
16 զընըզ. վէ վագթը սաթտան ալընըզ, զիրա պու-
17 կիւնէշտէ Ֆէնա տըր։ Պու էճլաէն Ֆէհմինիզ օլմայըզ՝
անճագ Բապպըն իրսաէթի նէ օլտըզընը Ֆէհմ է-

18 տինիզ՝ վ֊է պա'խա ի ֆիւճաուբ օլան շէրապ իլէ սէր-
խօշ օլմայընըզ, անճագ Բուհ իլէ մէմնու օլարագ,
19 Պիբի պիբինիզ իլէ մէղամիբ վէ իլահի վէ բուհանի
Թէսպիհնէբ իլէ Թէբէլլիւմ՝ վէ գալպէբինիզեա Բապ-
20 պա Թէբէննիւմ՝ վէ Թէզմիբ եաէրէք, Տա'խմա հէր
շէյ իչիւն փեաէր Ալլահա Բապպըմըզ Յիսուա Քրիս-
տոսըն իամիյլէ շիւքր եաինիզ՝
21 Պիբի պիբինիզէ Ալլահ գօրգուսուզլէ միւթի՝ օլու-
22 նըզ՝ Էյ զէվճիլէր, քէնաի զէվճէրինիզէ Բապպա
23 գ֊ըն՝ օ֊ը֊ւ կիպի միւթի՝ օլունըզ. Զիբա զէվճ զէվ-
ճէնին պաշը սըր, նիթէքիմ Քրիստոս քիլիսէնին
24 պաշը վէ վիւճուտնին խէլասաքեարը սըր՝ Խամի քիլի-
սէ Քրիստոսա միւթի՝ օլմըղը միսիլլու, զէվճէլէր
տաիի հէր շէյտէ քէնաի զէվճէրինէ գ֊ըն՝ օլսուն-
25 լար՝ Էյ զէվճէլէր, քէնաի զէվճէլէրինիզի սէվի-
նիզ, նիթէքիմ Քրիստոս տաիի քիլիսէյի սէվտի,
26 վ֊է անըն եօլընա քէնաինի Թէսլիմ էյլէտի, Թա
քի սու իլէ եըյդամագտա քէլամ իլէ անը Թամ-
27 հէր էյլէյիզ Թագախս էտէ. վ֊է լէքէ եա պիւրիւ-
շիւք վէ պու միսիլլիւ շէյտէն 'արի օլարագ, մու-
դաատէս վէ լէքէսիզ օլմագ իւզրէ, քիլիսէյի քէն-
28 տինէ 'իզզէթլի իչղար էտէ՝ Քէզալիք զէվճէր զէվ-
ճէլէրինի քէնաի վիւճուտլէրի կիպի սէվմէյէ պօրճու-
տըրլար. քէնաի զէվճէսինի սէվէն, քէնտի քէնաինի
29 սէվմիշ օլուր՝ Զիբա պիր քիմսէ հիչ պիր վագըթ քէն-
տի վիւճուտինէ պուղղ էթմէտի, անճագ Բապպ քի-
լիսէյի ֆայըձաձը միսիլլիւ՝ անը պէսլէր վէ գայըրըր՝
30 Զիբա պիզ անըն Թէնինտէն վէ քէմիքլէրինտէն օլա-
31 բագ, վիւճուտինէն ա'զասը իզ՝ Պու սէպէպտէն ա-
տէմ փեաէրինի վէ վալիսէսինի Թէրք էտիպ զէվճէ-

տինէ միւլասըգ օլարագ՝ իքիսի եէք վիւճուտա օլամագ
32 սըր՝ Պու սըրը պէյիւք տիր, լաքին պէն Քրիստոս
33 վէ քիլիսէ Հագդընտա սէյղէյօրըմ՝ Խամի սիզտէն
հէր պիրի քէնտի զէվճէսինի հէմտն քէնտի նէֆսի
կիպի սէվսէն, զէվճէ իսէ քէնտի զէվճինէ հիւրմէթ
էթսին՝

ՊԱՊ 6

4 Էյ էվլատ, քէնտի վալիսէյինիզէ Բապպատա միւ-
2 Թի՝ օլունըզ, զիրա պու Հագդ սըր՝ Փեաէրինէ վէ
վալիսէնէ հիւրմէթ էյլէ, (վա'տա իլէ պիրինճի էմր
3 պու սըր,) Թա քի սանա խայր կէլիպ՝ եէր իւզէրին-
4 տէ 'էօմրիւն ուզուն օլա՝ Սիզ տաիի, էյ փեաէր-
լէր, էվլատընըզը իղղընագ էթմէյիպ՝ անճագ Բապ-
պըն Թէրպիյէ վէ նասիհաթընտա անլէրի փէրվէր-
5 տէ էտինիզ՝ Սիզ տէ, էյ գուլլար, Թէն ճիհէթիյ-
լէ էֆէնտիհիզ պուլունանլարա, Քրիստոսա գ֊ըն՝
օ֊ը֊ւ կիպի, գօրգու վէ Թէթիրէմէ իլէ՝ գալպինիզին
6 սաաէլիյի իլէ միւթի՝ օլունըզ. Կէօզէ կէօրիւնմէք
իչիւն օլան խըտմէթ իլէ, ինսանը խօշնուտա էտէր
կիպի սէյիլ, անճագ Քրիստոսըն գուլլարը կիպի
7 Ալլահըն իրատէթինի ճանտան իճրա էյլէյէրէք, Ա-
տէմլէրէ տէյիլ՝ անճագ Բապպա կիպի, նիյէթ ի
8 սալիհէ իլէ գուլլըգ էտինիզ՝ Զիբա պիլիօսինիզ քի՝
հէր քէս հէր նէ խայր իշլէր իսէ, կէրէք գուլ օլ-
սուն, կէրէք ազատ օլսուն, հէման պունու Բապ-
9 պըն Թարաֆընտան ալաճագ սըր՝ վ֊է սիզ, էյ է-
ֆէնտիլէր, սիզին տաիի Իֆէնտինիզ սէմտտա պու-
լունուպ, անըն 'ինտինտէ խաթըր ասյմագ օլմտարը-
զընը պիլէրէք, Թէհախի Թէրքլէ՝ անլէրէ հէման
պու մինվալ իւզրէ մու'ամէլէ էյլէյինիզ՝

10 Եվ հասըլ, էյ պիրաաերլերիմ, Բապպ իլե վե ա-
նըն գուաբէթինին գուվվեթիլե գուվվեթլենինիզ։
11 Շէյթանըն աէսխասլերինե գաոշը տուբմազա միւգ-
թէտիր օլմանըզ իչիւն Ալլահըն պիլ ճիւմլե սիյահլա-
12 բընը գուշանընըզ։ Զիրա պիղիմ ճէնկիմիզ գան վե
թէն իլե օլմայըզ, անճագ բի՛ասէթլեր վե հիւքիւ-
մէթլեր վե պու՝ալէմին զուլմէթինին հիւքմառլարը
13 վե սէմավիյաթտա օլան շէրիր բուհլար իլե տիր։ Պու
սէպէպտէն շէրր կիւնիւնատ մուգավէմէթ էթմէյէ,
վե հեր շէյի թէքմիլ էթտիքաէն ասնկրա, սապիթ
գաաէմ օլմազա միւգթէտիր օլմանըզ իչիւն՝ Ալլա-
14 հըն ճիւմլե սիյահլարընը իւզէրինիզե ալընըզ։ Իմանի
պէլինիզի հագիգաթ իլե գուշտարըզ վե սալահ զըր-
15 հընը կիյինիզ՝ սապիթ գաաէմ օլանըզ. վէ ա-
յագլարընըզա սէլամէթ պէշարէթինին թէսաարիքի-
16 նի կիյինինիզ. վէ քեաֆֆէսինին իւզէրինէ՝ անըն-
լե շէրիրին ճիւմլե գըզըլ օդլարընը սէջիւնատիւբմէ-
յէ գատիր օլաճաղընըզ իման գալգանընը ալընըզ։
17 վէ խէլասըն միղֆէրինին, վե Րուհըն սէյֆինին, կա՛-
18 նի Ալլահըն քէլամընը ալարագ, Հէր զէման հեր
տուա՛տա վե նէյագ իլե Րուհտատ տուա՛տա կոնինիզ, վե
հէման պուհտա ճիւմլե մուգաատաէսլեր իչիւն քէմալ ի
19 մւատավէմէթլե նէյագա ույանըզ տուբրընըզ։ Վէ
պէնիմ իչիւն Նէյագ Եֆէնդի քի հօլընտատ գինճիրպէհտա
օլարագ, էլհիլիք էթտիյիմ պէշարէթին սըրրընը
ճէհաարէթլե պիլտիրմէք իչիւն ադղըմընը այըլմատըրնա
20 պանա քէլամ վէրիրէ, Թա քի սէօյլէմէքլիյիմ վա-
ճիպ օլտըզը իւզրե, անատ ճէհաարէթլենէյիմ։
21 Լաքին պէնիմ ահվալ ու քէյֆիյէթիմ սիզե
տաիխ մա՛լիւմ օլմագ իւզրե, ճիւմլէսինին սիզե սէվ-

կիւլիւ պիրտաեր վե Րապպատա սատրգ խըտմէթճի
22 Թիխիգօս իֆտահ էտէճէք տիր. Վէ մէրգումը հէ-
ման պուհտան իչիւն Թարաֆընըզտա կէօնտէրտիմ քի՝
Հագգընմըզտա խապէրինիզ օլսուն, վե գալալինիզի
Թէսլիյէ էյլէսին։
23 Փէտեր Ալլահ վե Րապպ Յիսուս Քրիստոսըն Թա-
րաֆընտան պիրտաէրլերէ սէլամէթ, վե իման իլե
24 մուհապպէթ օլսուն։ Րապպընմըզ Յիսուս Քրիստոսը
խալխանէ սէվէնլերին ճիւմլէսինէ Տինայէթ օլսուն։
Ամին։

ՓԱՎԼՈՍ ԸՆՍՈՒԼԸՆ
ՖԻԼԻՓՓԻԼԻԷՐԻ ԸՆՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Յիսուս Քրիստոսըն գուլլարը Փաւլոս վե Թիմոթէոս
Ֆիլիփփիէ Քրիստոս Յիսուստա օլան ճիւմլե մու-
գատաէսլեր վե էփիսգոփոսլար իլե շամմասլարա.
2 Սիզե փէտերիմիզ Ալլահ վե Րապպ Յիսուս Քրիս-
տոսըն Թարաֆընտան Տինայէթ վե սէլամէթ օլսուն։
3 Սիզին իլե կիւնատէն շիմտիյէ տեկին պէշարէթէ
4 օլան միւշարէքէթինիզտէն տոլայը՝ Տա՛իմա ճիւմլէ-
նիզ իչիւն հեր պիր նէյագընմատա սեւրուր իլե նէյագ
5 էտէրէք, Սիզի հեր զիքր էթտիյիմտէ, Ալլահըմա

6 շնաքը էաէբիմ՝ վ՚է հէմման շուննա, էա՛նի սիզտէ
պիր էյլի իչէ պաշլամըշ օլան՝ Յիսուս Քրիստոսըն
կիւնիւնէտէք անը Թէքմիլ էաէճէյինէ էմին իմ՝
7 ՆիհԹէքիմ ճիւմլէնիզ Հադգընտա պու էՔքէաբատ
պուլունմադ պաննա լա՛իք ադը. չինըրի կերէք պէնա-
լէրիմտէ վէ կերէք պէշարէթի վիդայէ վէ խապաթ
էԹտիյիմտէ, պէնիմ իլէ պէրապէր 'ինայէթէ միւշ-
Թէրիք օլադղընըդ էճլատէն, սիզի գալպիմտէ հրիՓ
8 էաէբիմ. Ջիբա սիզին ճիւմլէնիդի Յիսուս Քրիստո-
սըն աէրուանի մուհապպէԹիյիլէ նասըլ միւլԹադ օլ-
9 մադըմա Ալլահ շահիտիմ տիր՝ վ՚է պու տու՛այը
էաէբիմ քի՝ սիզ Ալլահըն համո ու աէնասը իչինէ,
Յիսուս Քրիստոսըն վասըԹտասըյլէ օլան սալահ մէյ-
10 վէլէբինատէն մէմլու օլարագ, Քրիստոսըն կիւնիւնէ-
տէք, խալխա վէ գուսուբսուդ պուլունմանըդ իչինէ,
11 ՄուխԹէլիՓ շէյլէրի Թէմամիդ էԹմէք իւզրէ՝ մու-
հապպէԹինիզ 'իլմտէ վէ հէր ՓէհմտէՓ կիԹաՓիքճէ
իղտիյատ պուլա՝
12 Լաքին, էյ պիրատէրլէր, իսԹէբիմ քի պէնիմ
աՀվալիմ պէշարէթին Թէրագդի էԹմէսինէ տահա
13 զիյատէ սէպէպ օլադղընը պիլէսինիդ. Շէօյլէ քի
Քրիստոս իչինէ օլան պէնալէրիմ պիւԹիւն սէբայ-
տա վէ՝ տա՛իր մուհալլէրին ճիւմլէսինատէ զահիր օլ-
14 տու. վ՚է Բապպատա օլան պիրատէրլէրատէն նիչէլէրի
պէնալէրիմտէն էիւրէբլէնիդ՝ տահա զիյատէ ճէտա-
րէԹլէնէրէք, քէլամը պիլա խաՓի սէօյլէմէքատէ պու-
15 լունօյօրլար՝ վ՚ադը՛տա պա՛զը քիմսէլէր Հէմման հա-
սէտա վէ նիղա՛', վէ պա՛զըսը իսէ Հիւսի ի բիղա իլէ
16 Քրիստոսը վա՛զ էաէբիլէր՝ Անչէր Քրիստոսը խալխ-
տանէ տէյիլ, անճագ պէնալէրիմիէ սըղլէԹ 'իլավէ

17 էաէճէքլէր ղանըդյլէ միւնազա՛տատան, Պունլար իսէ
պէշարէթին վէդայէսի իչիւն Թա՛էին օլունտարղմը
18 պիլէրէք, մուհապպէԹտէն վա՛զ էաէբիլէր՝ Հէր նէ
իսէ վէ նէ վէճՀ իլէ օլուբատա օլտուն, կերէք տուբէ-
Թէն, կերէք Հադիգաթէն Քրիստոս Թէպշիր օլու-
նուչօր, վէ պունա սէվինիբիմ, Հէմ տախի սէվի-
19 նէճէյիմ՝ Ջիբա տու՛անըդ վէ Յիսուս Քրիստոսըն
բուշընըն մուտա՛վէնէթիյիլէ պունատն պաննա խէլաս
20 սէպէպի օլամադընը պիլիրիմ. Նիճէ քի հիչ պիր
շէյտէ խէճիլ օլմայամադըմա, Ֆադաթի հէր վա-
գԹի օլաբադը կիպի, շիմտի տախի, 'էօմր վասըԹտա-
սըյլէ օլտուն, էօլիմ վասըԹտասըյլէ օլտուն, ճէ-
սէխիմտէ քէմտիլ ի ճէտարէթիլէ Քրիստոսա Թա՛-
զիմ էահիլճէճյինէ իլԹիյադիէ միւնԹադըը վէ իւ-
21 միտվար իմ՝ Ջիբա պաննա եաշամադ Քրիստոս՝ վէ
22 էօլիմէք քէար տըր՝ վ՚է Թէնտէ եաշամադ Ֆիլ վա-
գԹ՝ պաննա իչինի սէմէրէսի իսէ տէ, եէնէ Հանկըսընը
23 իսԹիյար էաէճէյիմի պիլմէմ՝ Ջիբա իքի Թարաֆ-
տան սըղըլըբըմ, ինԹիգալ էահիպ Քրիստոս իլէ պէ-
բապէր պուլունմադ արզուսընտա իմ, քի պու զա-
24 յէԹ զիյատէ էվլա տըր. վ՚է լաքին սիզին իչինէ
25 Թէնտէ գալմադ էղղէմ տիր՝ վ՚է պունա գանընըշ
օլարագ, պիլիրիմ քի՝ սիզին իմանտատա Թէրագդընըդ
վէ սիւրուրընըդ իչինէ, ճիւմլէնիդ իլէ պիրլիքտէ
26 տուբուդ գալաճադղըմ, Թա քի Թէքբար էանընըդա
կէլմէքլիյիմ սէպէպիյլէ, Քրիստոս Յիսուսատա պէ-
նիմ իչինէ էՔՔէԹէխարըընըդ իղտիյատ պուլա՝
27 Անճագ Քրիստոսըն պէշարէթինէ լա՛իք օլադղը
վէճՀ իւզրէ հարէքէթ էահինիդ. Թա քի կէլիպ սի-
զի կէօրսէմ տէ, զա՛իֆատէ օլսամ տա, պիր բուշ-

տա ասպիթ գալըզ՝ պէշարէթէ օլան իման իչուն
կէօնիւլ պիրլիյի իլէ միւճահէտէ էտէրէք , մուխա-
լէֆէթ էտէնլէրտէն պիր խուսուսատա խավֆ էթմէ-
28 տիյինիզի հագգընըզդա իշիտէյիմ։ Պու իսկ անլէ-
րէ հէլալ վէ սիզէ խէյտա 'ալամէթի տիր . պու տա-
29 խի Ալլահտան տըր։ Զինհարի եալընըզ Քրիստոսա ի-
ման կէթիրմէք տէյիլ , անճագ անըն իչուն էլեմ
30 չէքմէք տախի սիզէ իհսան օլունտու . Մատէմ քի
սիզ պէնտէ կէօրմիւշ իսկիյինիզ , վէ շիմտի հագ-
գընտա իչինթիյինիզ հէման օլ ճիհատտէ պուլու-
նըյօրսընըզ։

ՊԱՂ 2

4 Իմտի էյէր Քրիստոստա պիր թէսէլլի , պիր մու-
հապպէթ մէսէրրէթի , պիր Րուհ միւշարէքէթի , վէ
2 շէֆգաթ ու մէրհամէթ վար իսէ , Հէմֆիքրատ վէ
եէքտիկ վէ հէման մուհապպէթինիզ պիր օլսա՝ պիր
3 շէյ թէֆիքքիւր էթմէքլէ , Հիչ պիր շէյ միւնա-
զա'ա եա պաթըլ իֆթիխտար իւզրէ օլմայըզ՝ ան-
ճագ թէվազու՝ իլէ պիրի պիրինիզի քէնտի նէֆսի-
նիզտէն էֆզալ թուտարագ , սիւրուրըմ իթմամ
4 էտէսինիզ ։ Հէր պիրինիզ ումուր ը զաթիյէսինէ
տէյիլ , անճագ ախէրլէրին ումուրընա տախի պագ-
5 սըն , Քրիստոս Ցիսուստա պուլունան էֆքէտար հէ-
6 ման սիզտէ տախի պուլունսուն . Օլ քի Ալլահ սու-
րէթինտէ պուլունսուրդու հալտէ , Ալլահա միւսավի
7 օլմադը շիքտար սայմատը . Լաքին քէնտինի խալի
էտիպ՝ գուլ սուրէթինի ալտրագ ինսան միւշապէ-
8 հէթինտէ օլտու . Վէ շէքլտէ ինսան կիպի պուլու-
նուպ՝ էօլիւտէ , հաթթա խաչ էօլիւմիւնէ միւթի'

9 օլմադա թէնէզզիւլ էյլէտի ։ Պու էճլտէն տախի Ա-
լահ անը զայէթլէ թէբքի՝ էտիպ՝ անա հէր խսմտէն
10 ա'լա պիր խամ ի'թա էյլէտի . Թա քի սէմատա վէ
րու ի զէմինտէ վէ եէր ալթընտա պուլունանլարըն
11 քէֆֆֆէտի Ցիսուսըն խամինէ տիզ չէքիւպ՝ փէտէր
Ալլահըն մէճտի իչուն Ցիսուս Քրիստոս Բապզ ի-
12 տիյինի հէր լիսան իգրար էտէ ։ Պունա նազարէտն ,
էյ սէվկիւլիւլէրիմ , հէր վագըթ ի'թա'ատ էթտի-
յինիզ միսիյլիս , (եալընըզ հազըր պուլունտըղմտա
տէյիլ , անճագ տահա զիյատէ շիմտի զա'իպտէ օլ
տըղմտա ,) քէնտի խելասընըզը գօրգու վէ թիթրէ-
13 մէ իլէ ի'թամատ էյլէյինիզ ։ Չիրա սիզտէ կէրէք իս-
թէմէքլիյի , վէ կէրէք իշտէմէքլիյի բիզատընա կէօրէ
14 իշտէյէն՝ Ալլահ տըր ։ Հէր շէյի գիյմ ու գալ վէ
15 միւճատէլէ օլմադըզը իճրա էյլէյինիզ . Թա քի
հայաթ քէլամընը գավի թուէ-արագ արալարընտա
տիւնէհատա նուրլար կիպի զիյատաբ օլարղընըզ 'ադ-
սի վէ ֆասիտ նէսլին օրթասընտա 'այպսըզ վէ սաֆ-
տէրուն օլարագ , Ալլահըն գուսուրսուզ էվլատը օ-
16 լասընըզ . Շէյլէ քի պէնիմ տախի պօշընտա սա՛յ էթ-
մէսէյիմէ վէ պիհնատ եէրէ էմէք չէքմէսէյիմէ
17 Քրիստոսըն կիւնիւնտէ իֆթիքխարըմ օլա ։ Լաքին
իմանընըզդըն գուրպանը վէ խըտմէթի իւզէրինէ քէն-
տիմ թագտիմ օլունուբ իսէմ տէ , սէվինիպ՝ ճիւմ
18 լէնիլ իլէ պէրապէր մէսրուբ օլուրըմ . Քէզալիք սիզ
տախի սէվինիպ պէնիմ իլէ պէրապէր մէսրուբ օլու-
նըզ ։

19 Իմտի ահվալինիզի պիլիպ՝ պէնիմ տախի ֆէրահ-
լանմագըզդըմ իչուն թուտարֆընըզտա Թիմոթէոսը 'ան
գարիպ կէօնտէրէճէյիմի Բապզ Ցիսուստա իմիտ

20 Եաեբիմ։ Ձիրա սիղին ահվալինիղէ խալիսանէ մեա-
գայէա օլաճագ պուֆա եէք տիլ պիր քիմեէմ եօգ
21 տըր · Ձիւնքի ճիւմլէսի Ցիսուս Քրիստոսըն ուամեըրնը
տէյիլ, անճագ քէնտի ուամեըլարրնը տրայօրլար։
22 Լաբին անըն Թէճրիպէսինի, եա'նի օղուլ փէտէրե
էթտիյի կիսի, պէշարէթ իչիւն պէնիմ իլէ պերա-
23 պեր խըամեթ էթտիյինի պիյերսինիղ։ Իմտի Տալի-
մին նէ օլաճաղընը Թահդիդ էթտիյիմ կիսի՝ պիլա
Թէ'էխիւբ անը կէօնտէրմէյի իւմիտ էտերիմ ·
24 Ֆագաթի քէնտիմ տախի 'ան գարիպ կէլէճէյիմէ
25 Բապպա ի'թիմատըմ վար տըր։ Ամմա պիրտաէրիմ
վէ էմէքտաշընմ, վէ սիլահտաշընմ հէմ տախի սիղին
միւբարէյինիղ վէ իչթիյաճընա խըամեթ էթմիշ օ-
լան Լփաֆիրօտիթօսը սիղէ կէօնտէրմէյի լազըմ 'տաո
26 էթտիմ։ Ձիրա օ սիղին *ճիւմլէնիղէ Տասրէթ չէք-
մէքտէ օլուպ՝ անըն խոսթա օլտըղընը իչթիտիյի-
27 նիղ իչիւն զիյատէսիյէ միւքէտտեր օլտու։ Վա-
գը'ա էօլիւմ տերէճէսինէ խոսթա օլտու, լաքին
Ալլահ անա, վէ եաշընըղ անա տէյիլ, անճագ քէ-
տեր իւզերինէ քէտեր օլմասըն տէյիւ պանա տախի
28 մերհամեթ էյլէտի։ Պու սէպէպտէն սիղ անը կէօր-
մէքլէ եինէ մէսրուր օլմընըղ իչիւն, վէ պէնիմ
հիւքնիւմ տախի տահա խաֆիճի օլմասը իչիւն, տա-
29 հա զիյատէ 'ամեէլէ իլէ կէօնտէրտիմ։ Սիղ տախի
անը Բապպատա քէմտղ է միւրուր իլէ գապուլ էտիպ՝
պէօյլէ քիմսէյէրի իչթիրամէ շայան 'տաո էտինիղ։
30 Ձիրա պանա օլան խըամեթինիղին նօգտանընը խը-
մտղ էթմէք իւզրէ, նէֆսինի մէսխարտայա գօ-

* Պ-'ղԸ՝ ճիւմլէնիղի կէօրմէյէ

յորագ, Քրիստոսըն իչի իչիւն էօլիւմ տերէճէսինէ
ճագըն կէլտի։

ՊԱՊ 3

4 Էյ հասըղ, էյ պիրատէրլէրիմ, Բապպատա մէսրուր
օլտուճընդ· սիղէ եինէ պու շէյլէրի եաղմագ պանա
գօհտէթ օլմայրագ՝ սիղէ մեճմպ է էմինիյէթ տիր։
2 Փէյղամբերտէն իչթիրազ էտինիղ, շէրիր 'ամեէսէն
իչթիրազ էտինիղ, խիճտան է քեազիպտէն իչթի-
3 րազ էտինիղ։ Ձիրա էչ է խիճտան պիղ իղ, քի
Ալլահա բուչ իլէ 'իպատէթ էտիպ Քրիստոս Ցի-
սուսատա իճթիհատ էտերէք Թէնէ է'թիմատ էթ-
4 մէյիղ։ Վագը'ա Թէնէ է'թիմատ էթմէյէ սեպէ-
պիմ վար · էյնէր ախէր պիր քիմսէ Թէնէճէ է'թի-
մատա սեպէպիմ վար զանընըտատ պուլունտուբատա,
5 պէնիմ տահա զիյատէ վար · Ակբիղինճի կիւնտէ
խաճեն օլտուճումտա, Իսրայէլ նէսիլնատէն, Պէնեամին
սբպիճընատան, 'Իպրանիլէրտէն փօչ-ղ 'Իպրանի օ-
6 լարագ՝ շէրի'աթ ճիւհէթինատէն ֆէրիսի իտիմ։ Պայ-
րէթ խուսուսընատա իսէ, քիղիճէյէ Թէ'ատտի էթմէք-
տէ օլուպ՝ շէրի'աթատան օլան սալահտատ գուսսուբսըղ
7 իտիմ։ Լաբին պանա քեար օլան շէյլէրի Քրիստոս
8 իչիւն զարար 'ատտ էթտիմ։ Ֆիղ վագը' պէն Քրիս-
տոս Ցիսուս Թոպղըմը պիղըճէքլիյին ֆազիլէթի է-
չիւն հեր շէյի տախի զարար եէրինէ 'ատտ էտերիմ,
վէ անըն իչիւն հեր շէյի զպչ' էթմիշ օլուպ՝ անլէրի
9 լա շէյ հիւքմիւնտէ 'ատտ էտերիմ, Թատ քի Քրիս-
տոսը գազանընըպ շէրի'աթատան օլան քէնտի սալա-
հըմա տէյիղ, անճագ Քրիստոսատ օլան իման վասը-
Թասըյլէ՝ եա'նի իման Թատրիդիյլէ Ալլահ Թարա-

ՓՐՆտան օլան ասլահա մալիք օլսրագ, անտե պու-
10 լունայըմ. Վ՚է պէն անը վե անըն գըյամէթինին
գուվվէթինի վե էօլիմինէ միւշապիհ գըլընարագ
11 էլէմէրինին միւշարէբէթինի պիլմէգըլե, Պիր վեճհէ
12 գըյամէթ իւլ էմմէթա վասըլ օլայըմ՝ Տէյիլ քի
արթըգ նա՞իլ օլաըմ, նախօտ հալա քեամիլ օլաըմ,
ֆագաթ Փրիստոս Յիսուս պէնի նէ իչիւն թուն-
13 տու իսկ, անը թունթմագլըդա սա՛յ էտէրիմ՝ Էյ
պիրառէրլէր, պէն քէնտիմի վասըլ օլմուշ ՚սատա
էթմէյօրըմ, լաքին պիր շէյ վար, կա՚նի արդաստա
գալան շէյլէրի ունուտուպ՝ իլէրիտէ օլան շէյլէրէ
14 ուզանարագ, Ալլահընն Փրիստոս Յիսուստա օլան
՚ալի տա՚վէթինին միւսապագաթի նիշանը իչիւն մէն-
15 ղիլէ տօղրու սէյիրտիրիմ՝ Իմոի պիզ, պիլ ճիւմլէ
քեամիլ օլանլար, պու էֆքէարատէ օլալըմ. վե էյէր
պիր շէյիւն հագդընտա զայրի էֆքէարտա պուլուն-
նուբտանըզ, Ալլահ սիզէ պունու տախի քէշֆ էտէ-
16 ճէք տիր՝ Ֆագաթ վասըլ օլտըգըմըզ տէրէճէտէ
հէմման պիր գանուն իւզրէ հարէքէթ էտէլիմ, հէմման
17 պիր էֆքէարտա օլալըմ՝ Էյ պիրառէրլէր, պանա
միւթէէհհի օլունըզ, վե պիզիմ սիզէ էօրնէք օլտը-
զըմըզ կիպի, պէօյլէ սիւլուք էտէնիլէրէ տիդգաթ-
18 լէ նազար էտինիզ՝ Չիրա չօգ սիւլուք էտէնլէր վար
տըր քի՝ հագդլարընտա չօգ քէրրէ սիզէ սէօյլէտիմ,
վե շիմոի տախի ազլայարագ սէօյլէրիմ քի Փրիս-
19 տոսըն խաչընըն տիւշմէնլէրի տիրլէր. Անլէրին ՚ա-
գըպէթի հէլաք, վե իլահլարը գարնայարը տըր, վե
՚լզզէթլէրէի ՚այպլարընտա տըր, էմքէարլարը տախի
20 ումուր ը տիւնէվվէյէյէ տիր՝ Ամմա պիզիմ վա-
թանըմըզ սէմատէ օլուպ օրատան տախի խէլաս-

քեար Թապպ Յիսուս Փրիստոսա միւնթազըր իլ՝
21 Օլ տախի պիզիմ էտնա ճէսէեմիզի, քեաֆֆէ ի
մէվճուտաթը քէնտինէ թապի՚ էթմէյէ միւգթէ-
տիր օլտըդը գուվվէթ իլէ, քէնտի միւշէրրէֆ ճէ-
սէտինէ միւշապիհ օլմագ իւզրէ, Թէպտիլ էտէճէք
տիր՝

ՊԱՊ 4

1 Իմոի, էյ սէվկիւլիւ վե բաղպէթլու պիրառէրլէ-
րիմ, սիւրուրըմ վե թամըմ, պու վէճհ իւզրէ Թապպ-
2 տա ասպէթ գալընըզ, էյ սէվկիւլիւլէր. Թապպտա
հէմֆէեար օլմալարընը Իվօտիայա բէճա էտէրիմ վե
3 Սինթիխէյէ բէճա էտէրիմ՝ Բէզալիք, էյ խալխս
բէֆիզ, ասանա պախի բէճա էտէրիմ քի Գլէմէս,
վե իսմէրի հայաթ քիթապընտա մէվճուտ պուլուն-
նան ա՚նր էմէքտաշլարըմ իլէ պէրաբէր պէշարէթ-
տէ պէնիմ իլէ ճէհտ էթմիշ օլան մէրգուսէլէրէ
4 մու՚մինէթ էտէսին՝ Թապպտա տա՚իմա մէսրուր
5 օլունըզ. Եվնէ տէյօրըմ՝ մէսրուր օլունըզ՝ Անլէն
լէթաֆէթինիզ քեաֆֆէ ի նաս ՚ինսանտէ մա՚լիմ
6 օլսուն. Թապպ եագընն տըր՝ Հիչ պիր շէյ իչիւն էն-
տիշէ էթմէյէրէք, խուսուսա հէր շէյտէ տու՚ա վե
նիյաղ իլէ բէճալարընըզ թէշէքքիւր իլէ պէրաբէր
7 Ալլահա պիլտիրիլսին՝ վե Ալլահընն հէր ՚ագլտան
եիւճէ օլան սէլամէթի գալպլէրինիզ իլէ ֆիքրլէրի-
նիզի Փրիստոս Յիսուստա մահֆուզ էյլէյէճէք տիր՝
8 Նէ հասըլ, էյ պիրառէրլէր, հէր նէ քի հագդ, վե
միւ՚թէպէր, վե ՚ատիլանէ, վե փաք, վե մէրղուպ,
վե միւսթահսէն իսկ, կա՚նի էյէր պիր ֆազիլէթ,
վե էյէր պիր մէտհ վար իսկ, հէմման պու շէյլէրի
9 թէֆէքքիւր էտինիզ՝ Օլ թա՚լիմ օլունուպ դա-

պուլ էթէխլինիզ, վէ իշիտիզ՝ պէնամէ կէօրաիւշիւնէ ջէլլէրի իճրա էտինիզ, վէ մէնպա՛ը սէլամէթ օլան Ալլահ սիզին իլէ օլաճագ տըր։

10 'Ադըգէթ հադգըմտա օլան հիմմէթինիզ թէճէտտիւտա էթէխլինէ Բապպատա զէյատէսիյլէ մէսրուր օլտըմ. վադը'ա հիմմէթ էտէր իտինիզ, լաքին ֆուր-
11 սաթընըզ եօգ իտի։ Պէօյլէ սէօյլէմէքլիյիմ զարուրէթ ճիհէթինէէն տէյիլ տիր. զիրա պէն պուլուն-
12 մադըմ հալամէ գանա'աթ էթմէյի էօյրէնտիմ։ Էօգսուլըգ չէքմէյի տէ պիլիրիմ, պօլլուգտա պուլունմադը տա պիլիրիմ. հէր խուսուստա ճիւմլէ շէյլէրտէ, թօգ օլմադա տա, աճ օլմադա տա, իսթիյատ պուլմադա տա, մուհթաճ օլմադա տա թէրպիյէ
13 օլուշադըմ։ Պանա գուվվէթ վէրէն [Բրիստոս] իլէ
14 հէր շէյէ միւթէթտիր իմ։ վէ լաքին մուզայագամտա պանա միւշարէքէթ էյլէմէյինիզլէ էյի էթէխ-
15 նէդ։ Էյ Ֆիլիփփիլիլէր, պէշարէթին իսթիտասընտա Մագէտոնիատան չըգտըգըմ զէման, ալմադ վէ վէրմէյէ խուսուսընտա սիզտէն զայրի հիչ պիր քիլիսէնին պանա միւշարէքէթէ էթմէմէյի սիզին տա-
16 խի մա'լիւմինիզ տիր։ Զիրա Սէլանիքաէ պուլունդուզմ էտդ էֆէսոս տախի, հաճէթիմ իչինէ պիր իքի տէ-
17 ֆ'ա կէօնտէրտինիզ։ Պէն 'աթիյէ թաղէպլինտէ տէյիլ իմ, ամմա սիզին հիսապընըզդ իչիւն իսթիյատ
18 պուլան սէմէրէյի թաղէպ էտիյօրըմ։ Լաքին հէր շէյիմ վար վէ պօլլուգտա իմ. Էփաֆրօտիթօսդն վասըթտասըյլէ թարաֆընըզտան կէլէն վէ Ալլահա խօշ վէ մադպուլ գուրբան վէ խօշ բա'իհա օլան
19 շէյլէրի ալմըշ օլուպ մէմնու իմ։ վէ Ալլահըմ քէնտի ղընասընա կէօրէ, 'իղղէթ իլէ Բրիստոս Յիսուս-

տա սիզին հէր պիր իհթիյաճընըզը իքմալ էտէճէք
20 տիր։ Փէտէրիմիզ Ալլահա էպէտ իւլ ապատ համտ օլսուն։ Ամին։
21 Բրիսքաոս Յիսուստա հէր պիր մուգատտէսէ սէլամ էտինիզ. Էռնըմտա օլան պիրատէրլէր սիզէ սէ-
22 լամ էտէրլէր։ Ճիւմլէ մուգատտէսլէր վէ պախուսուսա Գայսէրին սէրայընտան օլանլար սիզէ սէլամ
23 էտէրլէր։ Բապպըմըզ Յիսուս Բրիստոսըն 'ինայէթի սիզին ճիւմլէնիզ իլէ օլսուն։ Ամին։

ՓԱՎԼՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԳՕԼՕՍՍԻԼԻԷՐԷ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Աւլահընդ իրատէթիյլէ Յիսուս Բրիստոսըն բէսուլը Փաւլոս վէ Թիմոթէոս պիրատէր, Գօլոսսիտէ պուլունան մուգատտէսլէրէ վէ Բրիստոսա միւ'մին պի-
2 րատէրլէրէ. Սիզէ, Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Բրիստոսըն Թարաֆընըզտան 'ինայէթ վէ սէ-
3 լամէթ օլսուն։
Տա՛իմա սիզին իչիւն տուա՛ էտիպ սիզին Բրիստոս
4 Յիսուստա օլան իմանընըզը վէ ճիւմլէ մուգատտէսլէրէ օլան մուհապպէթինիզի իչիւն հէմիշէ օլսուպ, Բապ-

5 պըմ[ը]ղ ցիսուս Քրիստոսըն փեահերի Աղլահա՝ Աեմա-
վաթտա սիղին իչիւն մահֆուղ օլան իւմիտահէն տօ-
ղայը շիւքը էահերիղ· օղ է-ֆո հագդընտա տախի
պէշարէթին հագիգաթ քէղտը իլէ էվվէղտէն ի-
6 շիթտինիղ։ Պու դէղէրէ տախի պիւթիւն տիւնեա-
ղա օլտըղը միսիլլիւ, սիղէ տէ վտօղ օղուղ՝ անը
իշիթտիչինիղ վէ Աղլահընն 'ինայէթինէ հագիգաթ
իւղրէ վագըֆ օլտըղընըղ կիւնտէն պէրու սիղտէ
մէյվէտտար օլտըղը կիսի, «Ինչէ ֆաէէ *մէյվէտտար
7 տըր.» Նէթիճէսիմ սէվկիւլիւ խըտմէթի րէֆիղիմիղ
վէ սիղին իչիւն Քրիստոսըն խատիմ ի սաղտըղը է-
8 փաֆրատտան էղըրէնտինիղ։ Փէնտիսի տախի սիղին
Բուհտա օլան մուհապզէթինինէ պիղէ ինսպար էթ-
տի։

9 Պու էճլտէն պիղ տախի իշիթտիչիմիղ կիւնտէն
պէրու, սիղին իչիւն ֆէրագաթ էթմէղէրէ, տու'տ
վէ նէյտաղ էահերիղ քի քէմսէ ի հէքմէթ վէ բու-
հանի ֆէյմ իլէ անըն իրատէթինի պիլմէքլիքտահ միւ-
10 քէմմէղ օլտըղընըղ· վէ հէր խայր 'ամէլտէ մէյվէ-
տտար՝ վէ Աղլահը պիլմէքլիքտահ թէրագդի էթմէքտահ
օլարագ, Բապզա լա'ֆդի վէճհէլ հէր խուսուստա
11 անըն բիղտտըն իւղրէ սիւլուք էահէսինիղ· վէ անըն
գուտարէթի ի ճէղիլէսինէ կէօրէ սիւրուր իլէ քէմսէ ի
սապը վէ թէհամմիւլտահ ճիւմլէ գուվվէթի իլէ գուվ-
12 վէթլէնիղ, Պիղի Նուրտա օլան մուգատտահէսլէրին
Նահսպինէ հիսահտար օմմէտ լա'ֆդ գրլան փէահերէ
13 շիւքը էահէսինիղ· Օղ քի պիղի զուլմէթ թէսայլիւ-
Թինահէն խէլտա էահիղ՝ քէնտի սէվկիւլիւ Օղլընըն

*Պա'ղըտ՝ մէյվէտտար օլտահ իղտիխտատ պուլտուր.

14 մէլէքիւԹիւնէ Նագդ էյլէտի· Աղտահ տախի գա-
նընընը վատրթատսըյլէ ֆիտիէյէ, է-'նէ կիւնահ[ը]լա-
15 րըն 'ադֆլընա մտղիը իղ· Փէնտիսի տախի կէօրիւն-
մէղ օլան Աղլահընն սուրէթի, վէ քահֆիֆէ ի մախ-
16 լուգաթընը իլգի տիր։ Զիբա սէմավաթտա վէ զէ-
մինի իւզէրինտէ կէօրիւնէն վէ կէօրիւնմէյէն չէյլէ-
բին ճիւմլէսի, կէրէք թահթէլտար, կէրէք սալթա-
նահթլտար, կէրէք բի'սսէԹլէր, կէրէք հիւքիւմէթ-
լէր, անընն եհտիյլէ խալգ օլտուտու· Ճէմի' ի քահ-
'ինահթ անընն վատրթատսըյլէ վէ անընն իչիւն խալգ օ-
17 լունմըշ տըր։ Օղ տախի քահֆիֆէսինահէն էվվէլ տիր,
18 վէ քահֆիֆէսի անընն իլէ գա'իմ տիր։ Վէ էմվահթ-
տահ ֆէյ՝ էԹէնէրէն իլգի օղուղ՝ իսպԹիտտա օլարագ
ճէհէննէմ՝ է-'նէ քիյհսէնէն պաշը օ տըր· Թա քի
19 հէր խուսուստա Թէգտատտիւմ էտէն օ օլա։ Զիբա
20 ճիւմլէ քէմմիլիյէթի անահէ սաբին օլմասը, վէ խա-
չընըն գանը իլէ սուլհ էահէրէք, անընն վատրթատսըյ-
լէ կէրէք զէմմին իւզէրինտէ՝ կէրէք սէմավաթտա
պուլտունանլարընն ճիւմլէսինի քէնտիսի իլէ պարըշըր-
մասը փէֆէրէ խօշ կէօրիւնտիւ։

21 Վէ սիղի, պիր զէմման շէրիը 'ամէլտէր իլէ էֆ-
22 քահտտա էճնէպի վէ սիւշմէն իքրն, Շիմտի քէնտի
պէշէրիյէթի ճէհէննէմնահէ էօլիւմ վատրթատսըյլէ պա-
րըշըրըրսա, Թա քի սիղի քէնտի հուզուրընա մու-
գատտահ վէ լէքէսիղ վէ գուսուրսրըղ իհմար էահ,
23 Մէհէր քի իմմանտա միւԹէ'ահսիս վէ մէԹին օ-
լուպ՝ իչիթտիչինիղ վէ զիր ի սէմտաա քահֆիֆէ ի
մախլուգտա վա'ղ օլմնահ վէ պէն փավլօս խատրմը
պուլտունտրղըմ պէշտարէթին իւմիտինահէն գըմըլտահ-
24 մամըշ օլասընըղ։ Շիմտի սիղին իչիւն օլան էլէմլէ-

բիմեռ մէսրուր օլարագ, Փրիստոսըն մուզայագա-
լարընըն նօգտանընը՝ ճէսեռի օլան քիլիսէ իչիւն քնն-
25 տի Թէհնիմեռ Թէքմիլ էսիյօրըմ. Պունդա տաթի
պէն սիզին իչիւն Ալլահ Թարաֆընտան պանա վե-
րիլէն իսարէյէ կէօրէ խասրմ օլարմ, Թա քի Ա-
26 լահըն քէլամընը, Եա'նի տէհրլէրտէն վէ 'ասրլէրտէն
պէրու մնախի պուլունմըշ իսէ տէ, շիմտի անըն
մուգատտէսլէրինէ իդհար օլունան սըրրը Թէհմամէն
27 վա'զ էսէյիմ. Ալլահ անլէրէ Թա'իֆէլէր արասընտա
պու սըրրըն ճէլալինին ղընասը նէ օլորղընը պիլ-
մէրմէյի միւրատա էյլէտի. պու տաթի տէրունլէրի-
28 նիզտէ ճէլալ իւմտաի օլան Փրիստոս սըր։ Պիզ տա-
թի հէր քիմսէյի Փրիստոս Յիսուստա քեամիլ իհ-
ղար էթմէք իչիւն, հէր քիմսէյէ նասիհաթ վէրէ-
րէք, վէ հէր քիմսէյէ քէմալ ի հիքմէթլէ Թա'լիմ
29 էտէրէք անը վա'զ էսէրիզ. Պունուն իչիւն պէն
տաթի տէրունլիմտէ գուվվէթլէ իշլէյէն անըն Թէ-
սիրաթընա կէօրէ ճէհտ էսէրէք՝ չալըշըրըմ։

ՊԱՊ 2

1 Զիրա սիզին իլէ Լաոսիգիատա պուլունանլար վէ
ևիւգիւմիւ ճէմստաէ կէօրմէմիշ օլանլարըն ճիւմլէսի
իչիւն նէ գատար ճէհտիմ օլորղընը պիլմէնիզին իս-
2 թէրիմ. Թա քի անլէրին գալպլէրի միւթէսէլլի օ-
լուպ վէ մուհապպէթտէ միւթթէհիտ, վէ քէմալ ի
ֆէհմին ճէմի' ի ղընասընա, եա'նի փէտէր Ալլահ
վէ Փրիստոսըն սըրրընը պիլմէքլիյէ Նա'էլ օլալար.
3 Անտէ հիքմէթին վէ 'իլմին ճիւմլէ խազինէլէրի մահ-
4 փուզ սըր։ Պունու իսէ՝ քիմսէ սիզի իղֆալ էտի-
ճի սէօզլէր իլէ իգլալ էթմէմէսի իչիւն սէօյլէյօրըմ։

5 Զիրա Թէհնճէ զա'իպտէ իսէմ տէ, բուհճա եանը-
նըզտա պուլունարագ, հիւսն ի նիզամընըզը վէ Փրիս-
տոսա օլան իմանընըզըն սէպաթընը կէօրիւսէ շատ
6 օլաչօրըմ. Իմտի Բապպ Փրիստոս Յիսուսը նասրլ
գապուլ էթտիհիզ իսէ, անտէ պէօյլէ սիւլուք է-
7 տիպ, վէ անտէ քէօրլէնմիշ վէ ի'մար օլունմըշ,
վէ Թա'լիմ օլունտըղընըզ իւզրէ իմանտա սապիթ
դուրընմըշ օլարագ, շիւքր իլէ պունտա Թէրագգի
8 իւզրէ օլունըզ։ Սագընընըզ, պիր քիմսէ սիզի Փրիս-
տոսա կէօրէ օլմայարագ, ինսան բիվայէթինէ կէօրէ
վէ ահիւէանըն էրքէանընա կէօրէ ֆիլէսօֆըզ վէ
9 պաթըլ հիլէ իլէ էսիր սիւրմէսին։ Զիրա Ուլուհիյէ-
թին ճէմի' ի քէմալիյէթի ճէսեռճէ անտէ սաքին
10 տիր. վէ օ հէր րի'սաէթ վէ հիւքիւմէթին պաշը
11 օլուպ՝ սիզ անտէ միւքէմմէլ սինիզ. Հէմ տաթի
անտէ՝ Թէհնէ միւթա'ալլիգ կիշնահլարըն վիճաու-
տինտէն Փրիստոսըն խիթանը իլէ սօյունուպ՝ էլ ի-
լէ օլմամըշ խիթան իլէ տաթի խաթն օլունտընըզ.
12 վէ անըն իլէ պէրապէր վաֆթիղտէ կէօմիւլիւպ՝
պունտա տաթի անը էմլաթտան իչհա էտէն Ալլա-
հըն գուտրէթինէ օլան իման վասրթասըյլէ անըն
13 իլէ պէրապէր իչհա օլունտընըզ։ վէ սիզի, խա-
թալարտա վէ Թէհնիղիզին խիթանսըզլըզընտա էօլ-
միւշ իքէն, ճիւմլէ խաթալարընըզը 'ափվ էտէրէք՝
14 պէրապէրինճէ իչհա էյլէտի. վէ պիզի գարշը օ-
լուպ՝ պիզի միւխալիֆ օլան նիզամաթի խաթիթընը
բէսիտա էյլէյիպ՝ խաչա տաթի մընթայարագ անը օր-
15 թատան գալընըրտը։ վէ րի'սաէթլէր իլէ հիւքիւ-
մէթլէրի սօյուպ, անլէրէ անըն վասրթասըյլէ միւ-
ղաֆֆէր օլարագ, անլէրի աշիքտաբէ Թէչհիր էյլէտի։

16 Իմոի եէմէք եա իչմէք եա պայրամ եա այ պաշը
եա սէպթ կիւնլէրի խուսուսընտա քիմսե սիզի հիւքմ
17 էթմէսին. Զիւնքի պուննլար կէլճէք շէյլէրին կէօլ-
18 կէսի օլուա՝ ճիսմ իսէ Փրիստոսըն տըր։ Բիմսե թէ-
վազու՝ իլէ վէ տիյանէթ ի մէլա՛նքէ իլէ կէօրմէսի-
սի շէյլէրէ միւտահէլէ էթմէք իսթէյէրէք սիզի էճ-
19 բինիզտէն մահրում գօմսընըն։ Փու ֆէ՜՜լէ քէնտի
թէնէ թաոլի՝ օլան ՚ագլը իլէ պիհուտէ եէրէ թէ-
քէպպիւր էտիպ՝ Պաշա իրթիպաթ էթմէզ. պիւ-
թիւն ճէսէտա իսէ օյնագլար վէ բրպաթլար վոսը-
թաոբյլէ անտէն մու՚ավէնէթ ալըպ թէրքիպ օլու-
նարագ Ալլահ թարաֆընտան օլան պէօյիւմքլիք
20 իլէ պէօյիւր։ Իմոի էյէր Փրիստոս իլէ պէրապէր
սիւնեանքն էրքեանընտա էօլսիւնիւզ իսէ, նի՛չիւն
21 սիւնեատա եաշայանլար կիպի՝ Եափըշմա, Թաթ-
22 մա, սօգուշմա՝ պուլյուրան գանունլարա, (Պուն-
լարըն քեաֆֆէսի իսէ պիլ իսթի՛մալ զէվալ պու-
լուր,) ինսան էվամիր վէ թա՛լիմաթընա կէօրէ իմ-
23 Թիսալ էտէրսինիզ։ Վ՚ագը՛ա պու շէյլէրին ՚իպա-
տէթ ի նաֆիլէ վէ թէվազու՛ վէ ճէսէտէ շէֆգաթ-
սըզլըգ իլէ հիքմէթ սուրէթի վար իսէ տէ, շույան ը
ի՛թիպար օլմայըզ, ՚ընճա՛ նէֆսի իգնա՛ էտէր։

ՊԱՊ 3

1 Իմոի էյէր Փրիստոս իլէ պէրապէր դըյամ էթ-
տինիզ իսէ, եօգարըտա օլան՝ եա՛նի Փրիստոս Ա-
լլահըն սաղընտա օթուրարըզը եէրին շէյլէրինի թա-
2 լէպ էտինիզ։ Եէր իւզէրինտէքի շէյլէրէ տէյիլ, եօ-
գարըտա օլան շէյլէրէ սարփ ը էֆքեար էտինիզ։
3 Չ՚ինա էօլտիւնիւզ, վէ հայաթընըզ Փրիստոս իլէ

4 պէրապէր Ալլահտա մահֆուզ տըր։ Հայաթըմըզ
օլան Փրիստոս իզհար օլունտուզը զէմանի սիզ տա-
խի անըն իլէ պէրապէր ՚իզզէթ իլէ իզհար օլունա-
ճագսընըզ։
5 Պինա՛էհ ՚ալէյհ պու զէմինի ա՚զանըզը, ե՛՚նէ զի-
նա վէ նափսըլըգը վէ հէվա ու հէվէս վէ քէօթի
շէհվէթ վէ փուճթիէրէօթլիք օլան թամա՛քեարլըզը
6 էօլտուրունիւզ. Զիւնքի անլէրին սէպէպինտէն էհլ ի
7 ՚իսեան իւզէրինէ Ալլահ՚ըն զաղապը կէլիր. Սիզ տա-
խի պու շէյլէրտէ եաշար իքէն, պիր վագըթ անլէ-
8 րին արասընտա սիւլուհ էտէր իտինիզ։ Լ՚աքին շիմ-
տի սիզ տախի ճիւմլէսինի, ե՛՚նէ զաղապ վէ խըշմ
վէ քէօթիւլիւհ վէ քիճֆրիւ վէ ազզընըզտան էտէ-
9 պէ մուզայիր սէօզլէրի տէֆ՚ էտինիզ. Պիրի պիրի-
նիզլէ եալան սէօյլէմէյինիզ, չիւնքի էգըի տաէմի
10 ՚ամէլլէրինիզլէ պէրապէր սօյուշուպ՝ խալիգինին սու-
բէթինէ կէօրէ՝ պիլմէքլիքտէ թէճտիտ օլունմագտա
11 օլան եէնի տաէմի կիյինմիշ սինիզ. Րի պուննտա նէ
եուննանի, նէ եէհուտի, նէ խրիսթան, նէ խրիսթան-
սըզլըգ, նէ պարպար, նէ խագուպի, նէ գուլ, նէ
ազտա պուլոշնուպ, անճագ քիսլ վէ ֆիլ քիսլ
12 Փրիստոս տըր։ Իմոի Ալլահ՚ըն մուգատտէս վէ սէվ-
կիւլիւ միւնթէխապլարը կիպի շէֆգաթի վէ մէրհա-
մէթ վէ լէթաֆէթ վէ թէվազու՛ վէ հիլմ վէ սապր
13 կիյինինիզ։ Վէ պիրի պիրինիզլէ թէհամմիւլ էտիպ՝
էյէր պիր քիմսէյնէն ՚ալէյհինէ պիր իշ
թէքեասը վար իսէ, Փրիստոս սիզլէ պաղըշտաըզը
միսիլլիւ, սիզ տախի պէօյլեճէ պէէ պէէնէյէ պաղըշ-
14 լայընըզ։ Պունլարըն ճիւմլեսի իւզէրինէ տախի քէ-
ճալկյէթինի իրթիպաթը օլան մուհամմէթի ՚էյնէ-

15 Դէպ՝ վ֊է Աւլահըն սելամէթի գալպլէրինիզէ հիւքիւ-
մէթ սիւրսիւն, չիւնքի անա տախի եէք վիւճուտ-
տէ տա՛վէթ օլունմըյոր. վէ միւթեէքքիր օլունըրլ՝
16 Փրիստոսըն քէլամը սիզդէ զէնա իւղլէ հէր հիքմէթ
իլէ սաքին օլսուն. վէ պիրի պիրինիզէ Թա՛լիմ ու
նասիհաթ էտիւ՝ մէզմուր վէ իլահի վէ բուհանի
աղնիյէլէր իլէ, Աւլահա գալպլէրինիզէ լութֆ իլէ
17 Թէզաննի էյլէյինիզ՝ վ֊է կէրէք գավլէն՝ կէրէք ֆի՛-
լէն հէր նէ էտերսինիզ, ճիւմլէսինի Բապպ Յիսուս-
սըն իսմի իլէ վէ անըն վասըթասըյլէ փէտեր Աւլա-
հա Թէշէքքիւր էտերէք եյէյինիզ՝
18 Էյ զէվճէլէր, Բապպտա լա՛յիք օլսորդը վէճճ իւղ-
19 րէ զէվճէլերինիզէ միւթի՛ օլունըրլ՝ Էյ զէվճէլէր, զէվ-
ճէլէրինիզէ սէվինիզ վէ անլէրէ ահճը մու՛ամէլէ էթ-
20 մէյինիզ՝ Էյ եվլատ, վալիտէյինինիզէ հէր խուսուս-
տա ելթա՛աթ էտինիզ, զէրա պու շէյ Բապպա
21 մագպուլ տըր՝ Էյ փէտերլէր, եվլատլըդը իղղսզ
էթմէյինիզ, օլմայա քի անլէրէ ֆիւթուր կէլսին՝
22 Էյ գուլլար, հէր խուսուստա Թէն ճիհէթիյլէ էֆէն-
տինիզ պուլունանլարա, կէօզէ կէօրիւնմէք իչիւն
օլան խրամէթ իլէ ինսանը խօշնուտա էտէնլէր կիպի
տէյիլ, անճագ Աւլահտան գօրգարագ սաֆտերուն-
23 լըդ իլէ ելթա՛աթ էտինիզ՝ վ֊է միրաս էճրինի Բապպ-
տան ալաճաղլըդը պիլէրէք, հէր նէ քի եափար ի-
սէնիզ, ինսան իչիւն տէյիլ, անճագ Բապպ իչիւն
24 կիպի ճանտան եափըրլը. Զիրա Բապպ Փրիստոսա
25 գուլլըդ էտերսինիզ՝ Ամմա հագդսըզլըդ էտէն՝ էթ-
տիյի հագդսըզլըդա կէօրէ ալաճագ տըր. վէ բի՛ա-
յէթ ի խաթըր եօգ տըր՝

ՊԱՊ 4

1 Ե՛յ էֆէնտիլէր, սէմավաթտա սիզին տախի պիր
Էֆէնտինիզ վար իսիյինի պիլէրէք, գուլլարընդա
հագդ վէ ինսաֆ իւղրէ մու՛ամէլէ էտինիզ՝
2 Տու՛ստա սէվամ էտիւ՝ անտէ շիւքր իլէ ոչյա-
3 նըդ տուրընըդ՝ Վ֊է պիզիմ իչիւն տախի տու՛սա էյ-
լէյինիզ, Թա քի սէպէպսինտէն զինճիրպէնտա օլսը-
զըմ Փրիստոսըն սըրրընը սէօյլէմէք իւղրէ, Աւլահ
4 պիզէ քէլամըն գափուսընը աչա, վ֊է սէօյլէմէք
պանա նասըլ վաճիպ իսէ՝ անը պէօյլէ իզհար էտէ-
5 յիմ՝ Վ֊ագթը սաթտուն ալարագ, խարճատ օլան-
6 լար իլէ 'ագըլտանէ հարքէթի էտինիզ՝ Հէր քէսե
վաճիպ օլսորդը իւղրէ ճէվապ վէրմէյի պիլմինիզ իւ-
չիւն, սէօզլինիւզ Թուզ իլէ Թէրպիյէ օլունմըշ
կիպի, տա՛խա լութֆ իլէ օլսուն՝
7 Ա֊հվալինի քիտֆիէսինի սիզէ սէվկիւլիւ պիրա-
տէր վէ սաորդ խրամէթճի վէ Բապպտա խրամէթ
8 րէֆիգլիմիզ օլան Թիխիդօս պիլտիրէճէք տիր. Մէր-
գումը տէ սիզտէն օլան սաորդ վէ սէվկիւլիւ պի-
րատէր Օնէսիմօս իլէ պէրապէր սիզէ հէման պու-
նուն իչիւն, եա՛նի ահվալինիզի էօյրէնիպ՝ գալպլէ-
9 րինիզի միւթեէյիլ էթմէք իչիւն կէօնտէրտիմ. Ան-
լէր պուրատա օլան շէյլէրին ճիւմլէսինի սիզէ պիլ-
10 տիրէճէք տիր՝ Պէնիմ իլէ պէրապէր մահպուս օլան
Արիսթարխօս վէ Պարնապասըն եէկէնի, եա՛նի հագ-
դընտա Թէսալիհ օլտորդընըդ Մարգօս, (սիզէ կէլ-
11 տիյի Թագաիրտէ անը գաալուլ էտինիզ,) վ֊է
Եուսթօս տէնիլէն Եէշու՝ սիզէ սէլամ էտէրլէր.

պունլար էհլ ի խիթանատան տրրլար, վե Ալլահըն
մէկէբիւթիւ իչիւն եալընըզ պունլար էմէքտաշ պու-
12 լունուպ՝ պանա թէսէլլի օլտըլար։ Անգահն պիրի
Բրիատոսըն գուլը էփաքրաս սիզէ սէլամ էտէր, վե
Ալլահըն ճիւմլէ միւրատընատա քեամիլ վե թէմամ
տուրատընըզ տէյիւ տու՛ա իլէ տա՛իմա սիզին իչիւն
13 ճէհտ էտէր։ Զիրա սիզին իչիւն վե Լաոտիդիատա
վե Իէրապիօլիտատէ օլանլար իչիւն անըն չօգ զոյրէ-
14 թի օլտըղընա շէհատէթ էտէրիմ։ Սէվկիւյիւ թա-
15 պիպ Լուգա վե Տէմաս սիզէ սէլամ էտէրլէր։ Լա-
օտիդիատա օլան պիրատէրլէրէ, վե Նիմֆասա վե
անըն խանէսինատէ պուլունան քիլիսէյէ սէլամ է-
16 տինիզ։ Պու ըէտաէլէ սիզտէ գըրա՛աթ օլուշտըգտան
սոնկրա՝ Լաոտիդիա քիլիսէսինատէ տախի գըրա՛աթ
էթտիրիպ, սիզ տախի Լաոտիդիատան ԷՒԷՆԷ գը-
17 րա՛աթ էտինիզ։ Վե Արխիփոսա՝ Բատպատա ա-
տըղըն խըտմէթէ տիգդաթ էթ, քի անը իիթմամ
18 էտէսին՝ տէյիւ սէյղէյինիզ։ Պէն փաւլոսըն խաթթ ը
տէսթի իլէ սէլամ, պէնտէրիմի տէր խաթթը էտի-
նիզ։ Ինայէթ սիզին իլէ օլսուն։ Ամին։

ՓԱՎԼՈՍ ԸՆՏՈՒԼԸՆ

ՍԷԼԱՆԻԿԱԼԻԷՐՅ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԸԷՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Փաւլոս վե Սիլվանոս վե Թիմոթէոս փէտէր Ալլահ
վե Բապպ Յիսուս Բրիատոսատա օլան Սէլանիքլիլէրին
քիլիսէսինէ. սիզէ փէտէրիմիզ Ալլահ վե Բապպ
Յիսուս Բրիատոս Թարաքընատան 'ինայէթ վե սէլա-
մէթ օլսուն։

2 Տու՛ալարըմըզտա սիզի զիքր էտէրէք, ճիւմլէնիզ
3 հաղգընատա Ալլահա տա՛իմա շիւքր էտէրիզ։ Վէ
իմանընըզըն իշինի վե մուհապպէթինիզին էմէյինի,
վե Բապպըմըզ Յիսուս Բրիատոսա օլան իւմիտինիզին
սապրընը, փէտէրիմիզ օլան Ալլահըն հուզուրընատա
4 ֆէրաղաթ էթմէյէրէք զիքր էտէրիզ։ Զիւնքի, էյ
Ալլահըն սեվկիւլիւլէրի օլան պիրատէրլէր, սիզին
5 ինթիխապընըզը պիլիրիզ։ Զիրա պէշարէթիմիզ սի-
զէ եալընըզ քէլամ իլէ տէյիլ, անճագ գուվվէթ
իլէ վե Րուհ իւլ Գուտս իլէ վե ի'թիգատ ը քեա-
միլ իլէ կէլտի. նիթէքիմ արանըզտա սիզին իչիւն
6 նասըլ օլտըղընըզը պիլիրսինիզ։ Սիզ տախի չօգ մու-
զայագա արասընատա Րուհ իւլ Գուտս սիւրուրը ի-

լե քելամը գապուլ էթ-մէշ օլաբաղ, պիզէ վէ Բապ-
7 պա մուգթէտի օլաբընըդ· Շէօյլէ քի սիզ Մագէտո-
նիատա վէ Ախայեատա ճիւմլէ մու՛մինլէրէ նիւմու-
8 նէ օլաբընըդ· Զիրա Բապալըն քելամը սիզին թարա-
ֆընընդատան եալընըդ Մագէտոնիա իլէ Ախայեատա
շայը՝ օլմայըդ, անճագ հէր եէրտէ տախի Ալլահա
օլան իմանընընդ շայը՝ օլմասլը՛ պիր շէյ սէօյլէմէ-
9 միզէ հաճէթ գալմատը· Զինքի հադգըմընդատա ա-
բանընդա կելմէմիզ նասըլ օլաբղընը, վէ սիզին հայ
վէ հադգ օլան Ալլահա 'իպատէթ էթմէք, վէ պի-
10 զի կելէճէք ղազապատան խէլասա եաէն, վ՛է քէնա-
նին էմնիաթատան իչէա էթտիյի Օղլու Ցիսուսը սէ-
մատան պէքլէմէք իւզրէ, փութլարատան Ալլահա
նասըլ բիւճու՛ էթտիյինիզի քէնաիլէը իխապար էտի-
յօրլար·

ՊԱՊ 2

1 Զիրա, էյ պիրաաէրլէը, պիզիմ սիզին արանրդա
2 կելմէմիզ պիհուտէ օլմայըդ, Անճագ մա՛լիւմիւնիւդ
օլաբդը իւզրէ, Ֆիլիփփիտէ մուգաատէմա էզիյէթ
չէքիպ չէթմ՛ օլուշնարդ իսէ տէ, Ալլահըն պէչարէ-
թինին 'ազիմ մուխալէֆէթէ իչինատէ սիզէ սէօյլէմէյէ
Ալլահըմընդա Ֆ-Բէվ+էլէն ճէսարէթէ քէսպ էթտի-
3 յիմիզի քէնաինիզ պիլիբսինիզ· Զիրա պիզիմ վա՛դ
ու նասիհաթըմընդ ղէլալէէն եա նափաքիքատէն եա
4 հիվէ իլէ օլմայըդ, Անճագ պէչարէթին ղէվէ էմա-
նէթէ օլուշմասընա Ալլահըն պիզի լա՛նդ կէօրտիյիւ
վէճճ իւզրէ, վէ ատէմլէրէ տէյիլ, անճագ գալդ-
լէրիմիզի իմթիհան էտէն Ալլահա մադպուլ օլմագ
5 իւզրէ սէօյլէրիդ· Զիրա մա՛լիւմիւնիւդ օլաբդը իւզ-

բէ, պիդ միւտահանէ սէօզլէրի իլէ վէ եախօտա թա-
մա՛ պէհանէսիյլէ ասլա մու՛ամլէ էթմէտիքը· Ա-
6 լահ շահիտ տիր· վ՛է Բրիստոսըն բէտուլլէրի օլաբ-
ղըմընդատան եէւք օլա պիլիր իքէն, կէրէք սիզէտէն,
կէրէք ղայրիլէրտէն օլսուն, ինատան թարաֆընատան
7 'իզզէթ արամատըդ, Անճագ տայէ քէնտի էվլա-
տընը գայրըտըդը կիպի արանրդատա հալիմ օլաբդ·
8 Պու վէճճլէ սիզէ միւշթագ օլաբդըմընդատան, սիզի
եալընըդ Ալլահըն պէչարէթինէ տէյիլ, անճագ պի-
զէ սէվգիւլու օլաբղընըդատան, ճանլաբըմընդա պիլէ
9 հիսսէտար էթմէյէ բազի խալք· Զիրա էյ պիրա-
տէրլէը, պիզիմ էմէյիմիզ վէ զահմէթիմիզ խաթ-
բընըդատա տըր, չինքի սիզտէն պիբինէ եէւք օլմա-
մագ իւզրէ կէճէ կիւնահիւդ իշտէ իչէյիպ՝ Ալլահըն
10 պէչարէթինի սիզէ վա՛դ էթտիք· Սիզ միւ՛մինլէր
արասընատա նասըլ գուսսէյէթ վէ սալահ իլէ վէ
պիլա 'այպ մու՛ամլէ էթտիյիմիզէ սիզ շահիտ սի-
11 նիդ, վէ Ալլահ ըհէդ տիր· Նէթէքիմ սիզի քէնտի
մէլէքիւթինէ վէ 'իզզէթինէ տա՛վէթ էտէն Ալլահա
լա՛նդ օլաբդը վէճճ իւզրէ հարէքէթ էթմէնիդ իչէն
12 սիզտէն հէր պիբինէ, փէտէր քէնտի էվլատընա էր-
դէյէ միսիլլու, նասիհաթ վէ թէսէլլի վէրիպ՝ թէնպէհ
13 էթտիյիմիզի պիլիբսինիդ· Պու սէպէպտէն պիզ տա-
խի, թարաֆընընդատան իչէթտիյինիդ քէլամ Ուլլահը
ալաբդընընդատա ինատան քէլամը կիպի տէյիլ, անճագ՝
հադիգաթատա պէօյլէ օլաբդը իւզրէ, Ալլահըն քէլամը
իէպէ (քի սիզ միւ՛մինլէրատէ տախի իչլէմէքատէ տիր)
գապուլ էթտիյինիզի Ալլահա ֆէբրաղաթ էթմէյէ-
14 րէք շէնբր էտէրիդ· Զիրա սիզ, էյ պիրաաէրլէը,
Նէհուտիյէտէ Բրիստոս Ցիսուսատա օլան Ալլահըն

քիլիսելէրինէ միւգթէէտի օլտուղդ. չինքի անլէրին
Նէհուտիլէր թարաֆընտան չէքտիքլէրի շէյլէրի սիզ
տախի քէնտի միլլէթտաշլարընըզտան չէքտինիզ,
15 Անլէր Բապպ Յիսուսը վէ [քէնտի] փէյղամպէրլէ-
րինի գաթը էտիպ՝ պիզի տախի զօվղուլար, վէ
Անլահա մագպուլ օլմայըզ ճիւմլէ ատէմլէրէ մու-
16 խալիֆ օլարագ, Թա՛ինքլէրէ՝ խէլասա պուլմալարը
իչիւն սէօյլէմէքտէն պիզի մէն՝ էտէրլէր, Թա քի
քէնտի կիւնահլարընըն էօլչէյլինի հէր գէման մէմու-
էտէլէր. լաքին անլէրին իւղէրինէ նինայէթ տէրէ-
ճէյէ գաղագ էէթիշմիշ տիր։
17 Պիզ իսէ, էյ պիրաէրլէր, պիր ազ վագթի
գալպէն տէյիլ, անճագ տիտար իլէ սիզտէն մահ-
բուտ պուլունաղդընըզդ հալտէ, չօդ իշթիյագլէ եիւ-
18 զինիւզիւ կէօրմէյէ զիյատէ զայրէթ էթտիք։ Պու
էճլտէն պիզ, խուսուսա պէն փավլօս, պիր իքի տէ-
ճ՚ա Թարաֆընըզա կէլմէք իսթէտիք իսկ տէ, Շէյ-
19 Թան պիզի մէն՝ էյլէսի։ Զիրա իւմիտիմիզ եախօտ
սիւրուրըմընդ եախօտ իֆթիխար Թանճընդ քի՞մտիր.
Բապպընդ Յիսուս Քրիստոս զուհուր էթտիքտէ անդն
20 հուզուրընտա հէման սիզ տէյի՞զ մի սինիզ։ Զիրա
պիզիմ՚ իղղէթիմիզ վէ սիւրուրըմընդ սիզ սինիզ։

ՊԱՊ 3

1 Պու էճլտէն աբԹըդ Թէհամմիւզ էտէմէյիզ՝ Ա Թի-
նատա եալընդզ պրաղընմագլընդընդը միւնասիպ կէօր-
2 տիւք. վէ Անլահդն խաոտրմն վէ Քրիստոսդն պէշա-
րէթինատ էմէքտաշընդզ օլան պիրաէրիմիզ Թիմո-
Թէոսը կէօնտէրտիք, Թա քի սիզի սապիթ վէ ի-
3 մանընըզտան տօլայը միւԹէսէլլի դընըմասընյէ, Պու

մուղայագալտա քիմսէ դընըլտանմասընդ. զիրա
պունուն իչիւն Թա՛նէն օլտուղդմընդզ քէնտինիզ
4 պէկլէսինիզ։ Զինքի եանընըզտա իքէն տախի մու-
զայագա չէքէճէյիմիզի սիզէ մուգատաէմա իթպար
էյլէսինք, նինԹէքիմ մա՛լիմինիզ օլտուղդ իւղդէ
5 վուգու՛ պուլմընշ տընը։ Պու սէպէպտէն պէն տախի
տընԹըդ Թէհամմիւզ էտէմէյիզ՝ իղվա էտինէի սի-
զի իղվա էԹմէսիյլէ էմէյիմիզ պէհուտէ չընգմասընդն
տէյիս՝ իմանընընդ խուսուսընտա խոպէր ալմադ ի-
6 չիւն կէօնտէրտիմ։ Լաքին շիմտի Թիմոթէօս Թարա-
ֆընըզտան պիզէ վտօրշ օլուշ, իման վէ մուհապ-
պէթինիզի, վէ պիզիմ սիզի կէօրմէյէ միշԹագ
պուշուսնտընըզմընդ միսիյիս, սիզին տախի պիզէ օլան
իչԹիյագընըզը, վէ պիզի տա՛իմա խայր իլէ զիքր
7 էթտիյինիզի պիզէ միւժտէ էյլէսի։ Պու սէպէպ-
տէն, էյ պիրաէրլէր, պիզիմ ճիւմլէ մուղայագա
վէ զաբուրէթինիզէ իմանընընդզտան տօլայը հագ-
8 գընըզտա միւԹէսէլլի օլտուղդ։ Զիրա սիզ Բապպտա
տապիթ գալտընըզընդ Թագտիրտէ՝ շիմտի պիզ տաղ
9 գալտըրդ։ Զիրա սիզին իչիւն Անլահընդզտն հուզու-
րընտա հագգընըզտա մէսուրտ օլտուղդմընդզ մէսէրնէ-
Թէ միւգատիլ Անլահա նէ՞ շէյքը՛ արզ էտէ պիլի-
10 րսիզ։ Եիւզիւնիւզիւ կէօրմէք վէ իմանընըզտն նօգսա-
նընը էքմալ էթմէք իչիւն, կէճէ վէ կիւնտիւզ պի-
11 յատէսիյլէ նիյազ էյլէմէքտէ իդ։ Փէտէրիմիզ Անլ-
լահ քէնտիսի վէ Բապպընդզ Յիսուս Քրիստոս Թա-
12 րաֆընըզա էնէ+ էտէն էօլտընդզտ տօռն էտէ։ Վէ
պիզիմ սիզէ մուհապպէթիմիզ օլտուղդ միսիյիս,
Բապպ սիզին տախի պիրի պիրինիզէ վէ ճիւմլէյէ օ-
լան մուհապպէթինիզի Թէքսիր վէ Թէղէիա էյլէյէ,

13 Թա քի փեահերիմիզ Աղլահըն հուզուրընտա Բագ-
պըմըզ Յիսուս Քրիստոս ճիւմլե մուգատահլերիյլե
զուհուր էթտիքտահ գուտսիյէթտահ պիլա 'այպ օլ-
մադ իւզրե, գալզըէրինիզի սապէթ գըլա։

ՊԱՊ 4

1 Էլ հասըլ, էյ պիրտաէրլէր, սիզե Բագպ Յիսուս
իլե բէնա վէ Նասիհաթ էտէրիզ քի՝ նէ վէճհլե հա-
րէքէթ էթմէնիզ վէ Աղլահա մագպուլ օլմանըզ
վաճիպ օլարդը հագդընտա պիզտէն ալտըզընըզա
2 կէօրե տահա զիյատահ Թէրազդի էտէսինիզ։ Զիրա
Բագպ Յիսուս Թարաֆընտան սիզե նէ Թէնպիհլէր
3 վէրտիյիմիզի պիլդիրսինիզ, Զիրա Աղլահըն իրատա-
Թի պուս, Էա՛նէ Թէզատահուսհունիզ տիր քի՝ զի-
4 նատան իճթինապ պիրլե, Սիզտէն հէր պիրի քէնտի
*ճէահտինէ Աղլահը պիլտիյէն Թա՛ֆֆէլէր կիպի հէ-
5 վա ի շէհվէթ իլե տէյիլ, Անճագ գուտսիյէթ իլե վէ
6 'ֆֆէթ իլե մալիէ օլմազլըզը պիլսին։ Պիրի պուս
մատահտահ պիրտաէրի հագդընտա հատտը Թէճա-
վուզ էտիպ զատը էթմէսին. զիրա սիզ էվվէլտէն
սէզիյէյիպ՝ շէհատէթ էթտիքիմիզ իւզրէ, պուն-
7 րըն ճիւմլէսի իչուն Բագպ միւնէթազիմ տիր։ Զիրա
Աղլահ պիզի նատիաքլիյէ տէյիլ, անճագ գուտսիյէ-
8 Թէ տա'վէթ էյլէտի։ Պուս էճլատէն Թահգիր էտէն
քիմսէ ինսանը տէյիլ, անճագ պիզե քէնտի Րուհ
իւլ Գուտսընը վէրէն Աղլահը Թահգիր էտէր։
9 Մէվէտահէթ ի ախավիյէ խուտուսընտա խսե սիզե
եազմադըզըմ իճապ էթմէզ. զիրա պիրի պիրինիզի

* Եաե. գապընա

սէվմէքլիյի Աղլահ Թարաֆընտան քէնտինիզ էյ-
10 րէնմիշ սինիզ։ Զիւնքի պուհուս սիզ պիւթիւն Մա-
գէտոճնիատա օլան ճիւմլէ պիրտահերլերէ կէօսթէրի-
յօրսընըզ. լաքին, էյ պիրտահերլեր, սիզէ րէճա է-
տէրիզ քի դա խատատա տահտա զիյատահ Թէրագ-
11 դի էտէսինիզ։ Վէ սիզէ Թէնպիհ էթտիքիմիզէ կէօ-
րէ ատուտահէյալ իւզրէ եաշայըզ՝ քէնտի ումմըրընըզ-
լէ մէշղուլ օլարագ, քէնտի էլէրինիզլէ իշլէմէյէ
12 զըյրէթ էտէսինիզ, Թա քի խարիճահ օլանլարա
հիւան ի հարէքէթլէ մուա'ամէլէ էտիպ՝ պիր շէյէ
միւհթաճ օլմայասընըզ։
13 Էյ պիրտահերլեր, ույուշանլար հագդընտա պի-
խապէր օլմանըզը խոթէմմ, Թա քի իւմիտլերի օլ-
14 մայան սա՛իրլէր կիպի մահզուն օլմայասընըզ։ Զիրա
էյէր Յիսուսըն էօլիւպ գըյամ էթտիյինէ իման է-
տէրսէք, հաքէզա Յիսուստա ույուշանլարը տահի
15 Աղլահ անըն իլե պէրապէր կէթիրէճէք տիր։ Զիրա
պիզ Բագպըն զուհուրընա տէկին հայաթտա պա-
զի գալանլար՝ ույուշանլարա Թէգատահիմ էթմէ-
յէճէյիմիզի սիզե Բագպըն քէլսմը իլե իկպար է-
16 տէրիզ։ Զիրա Բագպ պիզ զաթ պիր նիատ ի էմր
իլե՝ պաշ մէլէյին սէտասը վէ Աղլահըն սուրը իլե
սէմսատան նիւզուլ էտէճէք տիր, վէ Քրիստոստա
վէճհաթ էթմիշ օլանլար էվվէլա գըյամ էտէճէքլէր
17 տիր։ Անտէն պիզ հայաթտա պազի գալանլար ան-
լէր իլե պէրապէր Բագպը խաթիգապալ իչուն պուս-
լուԹլարտա հավայա րէճ՝ օլուհաճաղըզ, վէ պէյ-
լէճէ տա'խա Բագպ իլե պէրապէր պուլուհաճաճա-
18 ղըզ։ Խոտի պուս սէօզլէր իլե պիրի պիրինիզի Թէս-
լիյէ էտինիզ։

ՊԱՊ 5

1 Լաքին, Էյ պիրատէրլէր, Էզմինէ վէ Էվդաֆա տա-
2 ՚իր սիզէ Եազմազլըղըմ Լճապ Էթմէդ։ Ձիրա քէն-
տինիզ Բապպըն կէնտինէն կէճէլէյին խըրսըզ կի-
3 պի կէլտիյինի էյի պիլիրսինիզ։ Ձինձի սէլամէթ
վէ էմնիյէթ վար՝ տէհլիքէլէրինատ, օլ վագըթ հա-
մըլէ գարըյա ազըզ կէլտիյի կիպի, նակահ իւ-
զէրլէրինէ հէլաք Եէթիշէճէք վէ գունբթունայա-
4 ճագլար տըր։ Սիզ խսէ, Էյ պիրատէրլէր, գարան-
լըգտատ տէյիլ սինիզ քի՝ օլ կիւն խըրսըզ կիպի իւ-
5 զէրինիզէ կէլսին։ Ձիրա սիզին ճիւմլինիզ Էհ լ ի
նուր վէ Էհ լ ի նիհար սըրըզ. կէճէտէն էտխօտ
6 գարանլըգտան տէյիլ իզ։ Հալ պէցլէ ինէն՝ սա-
՚իրլէր կիպի ույումայարըմ, անճագ ույանըզ տու-
7 բուպ այըզ օլալըմ։ Ձիրա ույույանլար կէճէլէյին
ույուրլար, վէ սէրխօշ օլանլար կէճէլէյին սէրխօշ
8 օլուրլար։ Ամմա պիզ Էհ լ ի նիհար օլանլար, իման
վէ մուհաֆազէթ զըրհընը վէ խէլաս իւմիտի օլան
9 մէղֆէրի կէյմիշ օլարագ, այըզ օլալըմ։ Ձիրա Ա-
լահ պիզի զաղտագ իչիւն տէյիլ, անճագ պիզիմ Եօ-
լըմըզա էօլէն Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն վասը-
Թաստըյլէ խէլասա նա՚իլ օլմագ իչիւն Թա՚ինէն էյ-
10 լէտի. Թա քի կէրէք ույանըզ՝ կէրէք ույուր պու-
լունուր իսէք, անըն իւլէ պէրապէր Հայաթատա օլա-
11 լըմ։ Պու էճլատէն էտէ կէլտիյինիզ կիպի, պիրի
պիրինիզի Թէսլիյէ էտիպ, Եէքտիկէրինիզի ի՚մար
էյլէյինիզ։
12 Էյ պիրատէրլէր, արանըզատա չալըշանլարը, վէ
Բապպատա իւզէրինիզէ մէ՚մուր օլուպ սիզէ նասի-

13 հաթ վէրէնլէրի Թանըյըպ, Անլէրէ իչլէրի իչիւն
մուհաֆազէթ իւզրէ զիյատէսիյլէ ի՚Թիպար էթմէ-
նիզի բէճա էտէրիզ։ Պիրի պիրինիզ իլէ միւսաֆէ-
14 մէթտէ օլունըզ։ Վէ, Էյ պիրատէրլէր, սիզի բէ-
ճա էտէրիզ քի՝ նիզամըզ քիմսէլէրէ նասիհաթ
վէրէրէք՝ եիւրէքսիզլէրի ճէսարէթլէնտիրիպ՝ զա՚իֆ-
լէրէ տէսԹիկիր օլարագ, ճիւմլէ հագդընտատ միւ-
15 Թէննի օլասընըզ։ Սագընընըզ՝ քիմսէ քիմսէյէ
քէմլիյէ մուգապիլ քէմլիք էթմէսին. պիլ՚աքս տա-
՚իմա կէրէք պիրի պիրինիզէ՝ կէրէք ճիւմլէյէ էյիլիք
16 էթմէյէ սա՚յ էտինիզ։ Տա՚իմա մէսրուր օլունըզ։
17 Ֆէրագաթ էթմէյէրէք տու՚ա էտինիզ։ (18) Հէր
շէյտէ շիւքր էտինիզ, զիրա Բրիստոս Յիսուսատա
19 հագդընըզատա Ալլահըն իրատէթի պու տըր։ Րուհը
20 սեցիւնտիւմէյինիզ։ Ինչմանթը Թահգիր էթմէ-
21 յինիզ, Հէր շէյի Թէճրիպէ էտիպ էյի օլանը Թու-
22 Թունըզ, Հէր նէվ՚ չէրրատէն իճթինապ էտինիզ։
23 Վէ մէնգա՚ ը սէլամէթ օլան Ալլահ քէնտիսի սի-
զի Թէմամէն Թահգիս էյլէյէ. վէ րուհընըզ վէ
ճանընըզ վէ ճէսէտինիզ քեամիլէն Բապպըմըզ Յի-
սուս Քրիստոսըն զուհուրընա պիլա գուսուր մահ-
24 ֆուզ դըլընա։ Սիզի տա՚վէթ էտէն սատըգ օլուպ
իճրա տաքի էտէճէք տիր։
25 Էյ պիրատէրլէր, պիզիմ իչիւն տու՚ա էտինիզ։
26 Ճիւմլէ պիրատէրլէրէ մուգատտաէս Թահգիլ իլէ
27 սէլամ էտինիզ։ Սիզէ Բապպ հագդը իչիւն անա
վէրիբիմ քի՝ պու բէտաթլէ ճիւմլէ մուգատտաէս պի-
28 րատէրլէրէ դըրա՚աթ օլունա։ Բապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսըն Ինայէթի սիզէն իլէ օլսուն։ Ամին։

ՓԱՎԼՈՍ ԸՆՍՈՒԼԸՆ

ՍԷԼԱՆԻՓԼԻԷՐԷ

ԻՓԻՆՁԻ ԸՆՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Փաւլոս վե Սիլվանոս վե Թիմոթէոս՝ փէտէրիմիզ
Աղլահ վե Բապպ Յիսուս Քրիստոսուն օլան Սէլա-
2 Նիքլիլէրը քիլիսէսինէ. Սիզէ փէտէրիմիզ Աղլահ վե
Բապպ Յիսուս Քրիստոս Թարաֆընուան 'ինայէթ վե
սէլամէթ օլսուն։
3 Էյ պիրաաէրլէր, լա՛իք օլդուդը իւզրէ, տա՛իմա
սիզին իչին Աղլահա շիւքր էթմէյէ պօրճլու իվ,
չինքի իմանընդը զիյատէսկյլէ արթըպ՝ ճիւմլէնիզ-
աէն հէր պիրինին էէքտիկէրինէ օլան մուհապպէթի
4 Թէզայիւա էթմէքտէ տիր. Շէօյլէ քի պիզ քէնա-
միզ, Թէհամմիւլ էթտիյինիզ ճիւմլէ Թէ'աատի
վե մուզայագալարընդըդտա օլան աապըրընդը վե իման-
նընդըդտան տօլայը, Աղլահընդ քիլիսէլէրինէ սիզին
5 իլէ իֆթիխար էաէրիզ։ Պու տախի եօլընտա էզի-
յէթ չէքմէքտէ օլդուդընդը մէյէքիւթ Ուլուհա նա-
'իլ օլաճաղընդդա Աղլահընդ 'ատիզ հիւքմինինէն տէ-
6 լիյլ տիր։ Չինքի Աղլահընդ 'ինտինտէ 'ատաէթէ
մուԹապդ տըր քի՝ սիզի Թաղէիդ էտինէլէրէ մու-

7 զայագա էէ, վէ սիզ մուզայագա չէքինէլէրէ պի-
զիմ իլէ պէրապէր, Թապդ Յիսուս քէնտի գուվվէ-
8 Թինինն մէլա'իքէսիյլէ սէմտանտա զուհուր էտիզ՝ Աէ
լահը պիլմէյէնլէրտէն վէ Թապդըմըզ Յիսուս Քրիս-
տոսուն պէշարէթինէ էթա'ալա էթմէյէնլէրտէն ա-
Թէշ 'այէվի իլէ ինԹիգամ ալաճաղը վազըԹտա
9 բահաթ իչսան էտէ։ Պունլար օլ կիւնտէ Բապդըն
քէնտի մուգատտէսլէրինտէ մա'ազդէդ վէ ճէմի' է
միւ'մինլէրտէ, (չինքի սիզէ օլան շէհատէթիմիզէ
իման օլուհտուա,) հայրէԹպախշ օլմագ իւզրէ կէ-
10 տիյինտէ, Անդըն հուզուրընտան վէ գուվվէԹինին
ճէլալինտէն էպէտի հէլաք հիւքմիհնիւ չէքճէքլէր
11 տիր։ Պունդա նազարէդն տախի տա'իմա տա'ա էտէրիզ
քի՝ Աղլահընդըդ սիզի պու տա'վէԹէ լա՛իգ գըլա, վէ
խայր իչինն քէմալ է րիզասընդը վէ իմանընդն 'ամէլի-
12 նի գուվվէԹինէ իքմալ էյլէյէ։ Թա քի Բապդըմըզ
Յիսուս Քրիստոսդն իսմի սիզտէ, սիզ տախի Աղլա-
հընդըդ վէ Բապդ Յիսուս Քրիստոսդն 'ինայէթինէ
կէօրէ անտէ Թա'զիզ օլաճաղընդըդ։

ՊԱՊ 2

1 Էյ պիրաաէրլէր, սիզէ Բապդըմըզ Յիսուս Քրիս-
տոսդն զուհուրը, վէ պիզիմ անդն էանընտա ճէմ'
2 օլմագլըզընդըդ խուսուսընտա Րէճա էաէրիզ քի՝
Քրիստոսդն կիւնիւ Թէգաբբուլ էթմիշ տիր՝ տէչիւ
կէրէք բուհ, կէրէք սէօզ, կէրէք կէօյա Թարաֆը-
մըզտան մէքԹուպ վասըԹասըյլէ 'ագլընդը Թէզճէ
3 սարսըլմասըն, վէ միւԹէարիզ օլմայասընդը, Պէր
քիմսէ սիզի պէր վէճհլէ ալտանմասըն, զիրա էվվէլա
իրԹիտատ կէլիպ՝ կիւնահ տաէմի, շօլ էհլ է հէ-

4 լաքըն իզՀար օլաՆմասը կերէկը տիր· Օվ քի մա-
խալէֆէթ էտեր վէ հեր իլաՀ եախօտ մա'պուտ լա-
միյլէ միւաէմմա օլանըն իւկէրինէ կիւճէկլէնիր, Տաթ-
թա քէնաՀնի իլաՀ կէօսթէրէրէք [իլաՀ կիպի] Ամ-
5 լարըն հէյդէկլէնսէ օթուրուր։ Տահա եանընըզտա
իքէն, պու շէյէրէի սիզէ սէօյլէճէյիմի խաթըրա կէ-
6 թիրմ՚ըզ մի սինիզ։ Շիմտի տախի քէնտի վազթընը-
տա իզՀար օլաՆմասը իչուն անը մէն՚ էտէն շէյի
7 պիլիրսինիզ։ Ձիրա 'իսեան սըրրը Հալա իչուէմքատ
տիր, Ֆագաթի շիմտի մանի՚ օլան օրթաատան գալը-
8 գընճայաատէք Դե՚ եուբ։ Օվ զէման օվ 'ասի զահիր
օլաճագ տըր· անը տախի * Բապպ քէնաի աղզընըն
նէֆէսէյլէ թէլէֆ էտիպ, քէնաի կէլիշինին թէճէլլը
9 լիսէյլէ հէլաք էտէճէք տիր։ Անըն զըՀուրը իսէ
Շէյթանըն իշլէմէսինէ կէօրէ ճիւմլէ գուվվէթի վէ
10 'ալամէթի վէ սախթէ միւ'ճիզէլէր իլէ, վ՚է հէլաք
օլմազտա օլանլարտա Հագգսըզլըզընն հեր հիլէսէյլէ
օլաճագ տըր, չիւնքի անլէր խէլաս պուլմալարը իչուն Հագիգաթի մուհապպէթինի գապուվ էթմէտի-
11 լէր։ վ՚է պու սէպէպտէն քիզգէ լինանմալարը իչուն՝ ԱլլաՀ անլէրէ զէլալէթի ի միւ'էսսիրէ կէօնտէրէճէք
12 տիր· Թա քի Հագիգաթտա լինանմայընգ Հագգսըզլը-
ղա բիզա վէրէնլէրինն ճիւմլէսի մանՀքիւմ օլալար։
13 Պիվ տախի, էյ Բապպըն սէվիյուլիւլէրի պիրտաէր-
լէր, ԱլլաՀա տա՚իմա սիզին իչուն շիւքր էթմէկէ
պօրճլու իվ, չիւնքի ԱլլաՀ սիզի խալիֆատաուն՚ Րու-
հըն թագտիսի վէ Հագիգաթտա օլան իման լէ խէ-
14 լաս իչուն լինթիխապ էտիպ՝ Բապպըմըզ Ցիսուս

* Պա՚զըՀ՝ Բապպ Ցիսուս

Քրիստոսըն 'իղղէթինէ նա՚իլ օլմագլըզընըզ իչուն,
պուհնա տախի պիվիմ պէշարէթխմիզին վասըթտասըլէ
սիզի տա՚վէթ էյլէտի։
15 Պինա՚էն 'ալէյհ, էյ պիրտաէրլէր, տապիթ գա-
տեմ օլըտ՚ զէլամ եախօտ մէքթուպմըզ վասը-
թտասըլէ էօյրէնտիյինիզ թա՚լիմաթը հըզմ էտի-
16 նիզ։ վէ Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոս քէնտիսի,
վէ պիզի սէվիյ պիզ 'ինայէթ իլէ էպէտի թէսէլլի
17 վէ էյի իւմիտ վէրէն փէտէրիմիզ ԱլլաՀ Գալալէրի-
նիզի միւթէսէլլի, վէ սիզի հեր էյի քէլամ վէ 'ա-
մէլտէ տապիթ գըլա։

ՊՀՊ 3

1 Վ՚էլ Հասըլ, էյ պիրտաէրլէր, պիզիմ իչուն տա՚ա
էտինիզ քի՝ Բապպըն քէլամը արանըզտա օլըզը
2 կիպի իլէրիսէյիզ շէրէֆ պուլա· Փիզ տախի Հագգ-
սըզ վէ քէօթիւ տաէմլէրտէն գուրթուլալըմ· զիրա
3 ճիւմլէսի իման տահիպի տէյիլ տիր։ Լաքին Բապպ
տատըգ օլտ՚ զ՝ սիզի տապիթ գըլարագ, շէրիրտէն
4 սիյտէթ էտէճէք տիր։ վ՚է սիզի թէնպիհ էթ-
տիյիմիզ շէյլէրին իճրասընտա պուլունընդըզը վէ
պուլունտճաղընըզա Բապպտա ի՚թիմտատըզ վար
5 տըր։ վ՚է Բապպ սիզին գալալէրինիզի ԱլլաՀըն մու-
Հապպէթինէ վէ Քրիստոսըն տապրընա իՀտա էտէ։
6 Էյ պիրտաէրլէր, սիզէ Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիս-
տոսըն իսմիյլէ թէնպիհ էտէրիզ քի պիզտէն ալը-
զը թա՚լիմէ կէօրէ տէյիլ, անճագ նիզամընը սիւ-
լուբ էտէն հեր պիրտաէրտէն իճթինապ էտէսինիզ։
7 Ձիրա պիզէ նասըլ միւգթէտիր օլմագլըզընըզ վա-
ճիպ իսիյնի քէնտինիզ պիլիրսինիզ, չիւնքի արա-

8 Նրըտա Նիղամընըդ Հարէքէթ-ան պուլունմատըդ ։ Վ-
պէր քիմնէնին էքմէյինի մէճմանէն եէմէ-ինք · ան-
ճադ սիղտէն պէրինէ էիւ-ք օլմամադ իչիւն էմէք վէ
զահմէթ չէքէրէք կէճէ կիւնահիւդ իշ իշլէր իտ-ինք ։
9 Պու տախի Հիւքիւմէթիմիզ օլմատըղընատան տէյիլ,
անճադ պիզէ միւգթէտի օլատընըդ տէյիւ քէնտի-
միզի սիզէ էօրնէք կէօսթէրմէմիզ իչիւն օլտու ։
10 Ձիրա Եանընըդտա էքէն տախի՝ էյէր պէր քիմսէ
իշ իշլէմէք իսթէմէդսէ եէմէք տախի եէմէսին՝ տէ-
11 յիւ սիզէ թէնպիհ էտէր իտ-ինք ։ Ձիրա սիզտէ պա՛-
զը քիմսէլէր Նիղամընըդ Հարէքէթ էտիպ՝ պէր իշ
իշլէմէյէրէք ախէրինին իշլինէ գարըշըր օլըդընը ի-
12 շհիյօրըդ ։ Պու մադուլէ քիմսէլէրէ Բապպըմընդ
Ցիսուս Քրիստոս թ-արաքընատան թէնպիհ վէ րէճա
էտէրիդ, քի՝ ուսլուճա իշլէյէրէք՝ քէնտի էքմէքլէ-
13 րինի եէյլէյէր ։ Սիղ տախի, էյ պէրատէրլէր, էյի-
14 լիք էթմէքտէն օսանմայընըդ ։ Վէ էյէր պէր քիմսէ
պու բէսալէնին վասըթ-ասըյլէ օլան քէլամընդա ի-
թա՛ատ էթմէդսէ, իսճիլ օլմասը իչիւն անա նի-
15 շան գօյուպ անըն իլէ իսթիլատ էթմէյինիդ ։ Լա-
քին տիւշմէն մագամընատա թուսթմայընըդ, անճադ
16 պէրատէր կիպի անա նասիհատ էտինիդ ։ Վէ մէն-
պա՛ ը սէլամէթ օլան Բապպ քէնտիսի սիղէ տա՛ի-
մա հէր խուսուսատա սէլամէթ իհսան էյլէսին ։ Բապպ
ճիւմլէնիդ իլէ օլսուն ։
17 Պէն փաղըօսըն խաթթ ը տէսթի իլէ սէլամ · պու
տախի հէր մէքթուպատա նիշան սընը · պէօյլէ եազա-
18 ըրմ ։ Բապպընըդ Ցիսուս Քրիստոսըն ՚ինայէթի ճիւմ
լէնիդ իլէ օլսուն ։ Ամին ։

ՓԱՎԼՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԹԻՄՕԹԷՕՍԱ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԸԷՍՆԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Ես Աստուածընըդ Աղլահըն վէ Իսա Մէսիհ-իդ օլան
[Բապպ] Ցիսուս Քրիստոսըն էմրի իւզրէ Ցիսուս
Քրիստոսըն բէտուլը Փաւղոս խանատա էօզ օղլըմ
2 Թիմոթէոսա · Փէտէրիմիզ Աղլահ վէ Բապպընըդ
Քրիստոս Ցիսուս Թ-արաքընատան —ա— ՚ինայէթ վէ
Մէրհամէթ վէ սէլամէթ օլսուն ։
3 Պէն Մագէտոնիայա կիթմէք իւզրէ էքէն, պա՛զը
քիմսէլէրին ղայրի Թա՛լիմ էօյրէթմէմէլէրինի, վէ
մասալլարա, վէ խանատան օյարագ Աղլահա մէդ-ը
օլան ՚իմարէթէ տէյիլ, անճադ միւճատէլէյէ վէ-
սիլէ օլան տիւքէնմէդ նէսէպ սիլսիլէլէրինէ տիգ-
4 գամ էթմէմէլէրինի Թէնպիհ էտէսին՝ տէյիւ Աէնին
Լ-ֆսուսատա մէքսէ էթմէքլիյինի բէճա էթտիյիմ կի-
5 պի, չմոխ Խոբէյմ, Թէնպիհին նէթիճէսի գալ ի
փաքտէն վէ զամիր ի խալիստէն վէ բի՛տընըդ խանա-
6 տան օլան մուհափազէթ տիր · Պա՛զըլարը պուռնըլար-
տան սաիփըդ՝ պիհուտէ սէօղլէրէ մա՛իլ օլըդլար ։
7 Վէ շէրի՛աթ մու՛ալլիմլէրի օլմագ իսթէյըլէր իսէ

տէ՝ նէ՝ սէջլէսիքլէրի , նէ տէ իտտի՛ա էթմիքլէրի
8 շէյլէրի անկլարլար ։ Շէրի՛աթըն էյի օլարգընը պի-
լիքիդ, մեչէր քի պիր ատէմ անը շէր՛էն իսթի՛մալ
9 էտէ . Լ՚աքին պուննու պիլմէլի տիր քի՝ շէրի՛աթ սա-
լնի իչիւն օլմայրպ՝ պիլ՛ապ 'ասիլէր վէ իթա՛աթ-
սըզլար վէ ֆաճիրլէր վէ կիւնահ՚քեարլար վէ խա-
պիսլէր վէ ֆասըդյար վէ պապայը վէ անայը տարպ
10 էտէնլէր , վ՚է գաթիլլէր վէ պինաքեարլար վէ լու-
թիլէր վէ ինսան սարիդլէրի վէ եալանճըլար վէ հա-
նիսլէր վէ սահիհ թա՛լիմէ մուխալիֆ օլան դայրի
11 հէր պիր շէյ իչիւն գօնուլմըշ տըր ։ Պու տախի միւ-
սարէք Ա՚լլահ՚ըն պանա էմանէթ օլունան պէչա-
12 րէթ ի ճէլիլէսինէ մուխաֆէդ տըր ։ վ՚է պէնի գուվ-
վէթլէնտիրէն Բապպըմըզ Քրիստոս Ցիսուսա միւ-
թէշէքքիր իմ, չիւնքի մուգաուաէմա քիւֆր էտիճի
վէ թէ՛աատի էտիճի վէ շէթմ էտիճի իքէն , պէնի
13 սաադէդ սայըզ խըտամէթէ թա՛ներն էյլէսի . Ամմա
մէրհամէթէ նա՛իլ օլտըմ, դիքրա իմանօրդյդտա ի-
14 քէն պիլմէյէրքք իչէտիմ՝ վ՚է Քրիստոս Ցիսուստա
օլան իման վէ մուհապպէթ իլէ Բապպըմըզդէն 'ինա-
15 յէթի դայէթլէ իլտիյատ պուլտու ։ Պու քէլամ
սաադէդ վէ հէր վէճհլէ դապուլէ շայան տըր քի՝
Քրիստոս Ցիսուս տիւնեայա կիւնահ՚քեարլարը խէ-
լասս էթմէք իչիւն կէլտի . պունլարդն պիրինճիսի պէն
16 իմ՝ Լ՚աքին պաննուն իչիւն բահմէթէ նա՛իլ օլտըմ,
թա քի Ցիսուս Քրիստոս հայաթ ը էպէտիյէ իչիւն
քէնտիսինէ իման կէթիրէճէք օլանլարա էօրնէք օլմադ
իւդրէ , քէմալ ի սապրընը իսպաթտա պէնտէ իդճար
17 էտէ ։ Իմանի եղելի վէ էպէտի փաաիլճահ՝ պէտալ
պուլմադ վէ կէօզէ կէօրիւնմէդ եալընըդ [՚ալեմ]

Ա՚լլահ՚ա էպէտ իւդ սպատա 'իդդէթ վէ համտ օդ-
առւն ։ Ա՚մին ։

18 Սանա , էյ օդլըմ Թիմոթէոս , սէնինն հագդընտա
սէպգամ էտէն իչհամճաթա կէօրէ շու Թէնպիհի
Թաավսիյէ էտէրիմ, Թա քի անլէր իլէ էյի ճիհատտա
19 իդտամ էյլէյէսին . վ՚է իմանը վէ զամիր ի խալիսի
հըքդ էտէսին . պունու խէ պա՛զդլար բէտտա էթ-
միշ օլմալտրդյլէ իման խուսուսընտա ղարդ օլար-
20 լար ։ Հիմէնայոս վէ Ի՚սքէնտէր պունլարտան օլուպ ,
քիւֆր էթմէմէյի էյդյէնտիլէրի իչիւն անլէրի Շէյ-
թանա թէսլիմ էթտիմ ։

ՊԱՊ 2

1 Իմանի հէր շէյտէն էվվէլ ըճճա էտէրիմ քի՝ ճէմի' ի
նաս իչիւն , փատիշհլար իլէ պիլ ճիւմլէ մանսըպ-
տա պուլունանլար իչիւն նիյազլար վէ տու՛ալար
2 վէ ըճճալար վէ շիւքդյլէր 'արդ օլունա , Թա քի քէ-
մալ ի Թադվա վէ վագար իլէ ասուտէ վէ բահաթ
3 իմրար ը 'էօմր էտէլիմ ։ Զիրա ճիւմլէ աատէմլէրին
խէլասընը վէ հագիգաթը պիլմէդյիյէ կէլմէլէրինի
4 իսթէյէն խէլասս քեարըմըզ Ա՚լլահ՚ըն 'ինսանէտ պու-
5 էյի վէ մադպուլ տըր ։ Զիհնդի պիր Ա՚լլահ վար , Ա՚լ-
լահ իլէ ինսանն պէյնինտէ տախի պիր Մէյանճը վար ,
պու տախի ինսանն օլան Քրիստոս Ցիսուս տըր , քի
վազթի ը մնհասուրընտա էչհատէթ օլմադ իւդրէ քէն-
6 տիսինի ճիւմլէնին էօդյնա ֆիտիյէ վէրտի ։ Պէն տա-
խի օդ չէհաթէն իչիւն վա՛իդ վէ բէտուլ , (Քրիստոստա
7 հագդ սէպդյլէյօրըմ, եալան սէպդյլէմէյօրըմ,) իման վէ
հագիգաթտա թա՛լիմէդյլէրին մու՛ալլիմ օլմադ իւդրէ
8 նասդ օլունտրմ։ Իմանի էրլէր պիլա ղաղադ վէ պի-

լա իշխիպահ փաք էլլեր գալըրրարագ՝ հէր ևէրսե
9 տու՛ա էթմէլէրինի խսթէրիմ՝ ֆէզալիք նիսա տա-
խի հիճապ վէ էահպ իպրէ միհնասիպ գըյաֆէթ
կիյինիպ, սաչ էօրմէլէրի ևա ալթուն ևա ինճուլէր
10 ևախօտ տաղըր պահալը էլպիսե իլէ տէյիլ, Անճագ
էհ_ ի թագվա օլմագլըղը իգրար էահն նիսպյա շա-
յէսթէ օլըրղը կիպի՝ էյի ՚ամէլլեր իլէ քհնաիլէրի-
11 նի թէղէին էթսինլէր։ Գաորը քէմոլ ի ինգըլյատլէ
12 սիւքիւթ էահէրէք էյրէհնսին։ Ամմա գաորնըն թա՛-
լիմ էթմէսինէ, ևախօտ էրին իպղէրինէ հիւքիւմէթ
սիւրմէսինէ իղն վէրմէմ, անճագ սիւքիւթ իպրէ
13 օլսուն։ Զիրա էվվէլա Ադէմ, սօնկրա Հավվա խալգ
14 օլունտու։ Վ_ Ադէմ ալտանմտաը, անճագ գաորը
15 ալտանըպ թէճավուզա կիրիֆթար օլտու։ Ամմա է-
ահպ իպղէրէ իման վէ մուհապպէթ վէ գուսսիյէթ-
տէ միւտավէմէթ էթհէքլէրի Հալտէ, էվլատա թէվ-
լհսիյլէ խէլատ պուլաճագ տըր։

ՊԱՊ 3

1 Շու քէլամ սատըգ տըր, ևա՛նի էյէր պիր քիմսէ
էվիհգօֆօսլըղա բաղիպ օլսուր իսկ, կիւղել պիր իշ
2 արզուսընտա օլսուր։ Իմանի վաճիպ տիր քի էվիհգօ-
ֆօս գուսուրսրըղ, վէ պիր զէվճէնին զէվճի, վէ ա-
յրըգ, ՚ադիլ, էհլ ի ՚ըրզ, միհմաննիւվազ վէ թա՛-
3 լիմէ միսլթա՛իտ օլա։ Վ_ էհրապտա մէյյալ վէ ևա
վուրուճը [վէ գապիհ գաղանճ թագիպի] օլմայրըգ,
անճագ լաթիֆ, վէ նիղա՛ վէ ադէյէ սէվմէքաէն պէ-
4 բի օլա։ Քէմոլ ի վաղտար իլէ էվլատընը էթա՛ատ-
տա թուվթարագ՝ քհնաի խանէսինէ հիւան ի նագա-
5 բէթ էահէ։ (Քհնաի խանէսինէ նագարէթ էթմէյի

պիլմէյէն քիմսէ Ալլահըն քիլհաէսինի նա՞սըլ խտա-
6 բէ էահէ պիլիր։) Թէքէպպիւր էահպ Շէյթանըն մահ-
քիմէյէթինէ տիւշմէմէսի իչիւն տինէ էէնի կէլմէյ-
7 օլմայա։ Վ_ սիթէմէ վէ Շէյթանըն տուզաղընա
տիւշմէմէսի իչիւն վաճիպ տիր քի խաբիճահէ օլսուն-
լարտան հիւան ի շէհաահէթէ մաղհար օլա։
8 Քէզալիք շամմասլար էհլ ի վաղտար օլալար, վէ
խքի սէօղլիւ, չօղ շէրապտա մէյյալ, գապիհ գաղանճ
9 թագիպի օլմայարագ, Իմանըն սըրրընը փաք զամիր
10 իլէ հրփղ էահէլէր։ Պունլար տախի էվվէլա թէճրի-
պէ օլունտուէնլար, պա՛տէհու գուսուրսրըղ պուլուն-
տըղլարը թագիրտահ շամմասլըղը իճրա էթսինլէր։
11 Քէզալիք գաորլարը էհլ ի վաղտար օլուպ՝ իֆթիրա-
ճը օլմայարագ, այրդ վէ հէր շէյտէ սատըգ օլա-
12 լար։ Շամմասլար պիրէր զէվճէնին զէվճի օլուպ,
էվլատլարընա վէ քհնաի խանէլէրինէ հիւան ի նա-
13 զարէթ էահէլէր։ Զիրա շամմասլըղը էյիճէ իճրա է-
անինլէր քհնաիլէրինէ էյի մէրթէպէ վէ Քրիստոս Ցի-
սուսա օլան իման չօղ ճէսարէթ քէպ էահէլէր։
14 Թարաֆընա էադընտա կէլմէք իւմիտինտէ իքհն՝
15 սանա պու շէյլէրի էադըյորսր. Թա քի Թէ-էթխիւր
էթմէյիմ Թագիրտահ պէյթ Ուլլահտա՝ ևա՛նի
Հայ Ալլահըն քիլհաէսինտէ (քի Հադիսաթը ՚ի-
մամտը վէ էասսը տըր) նէ սուրէթլէ Հարէքէթ էթ-
16 մէք վաճիպ իսկյինի պիլէսին։ Վ_ Թագվանըն սըրրը
պէօյիւք օլսրղը միւաէլլէմ տիր. Ալլահ Թէնտէ իզ-
Հալ՝ վէ Րուհ իլէ Թաստըգ օլունտուպ, մէլա՛քէյէ
կէօրհնտիւ, վէ Թա՛քհվէլէր արասընտա վա՛զ օլուն-
նուպ, տիւնեատա անա իման կէթիրիլէրէք՝ ճէլալ
իլէ ՚ուրուճ էյլէտի։

ՊԱՊ 4

1 Լաքին Բուհ աշխեարէ սեօյլէր քի՝ էզմինէ ի ա-
խիրեաե պա՛զը քիմսէլէր՝ զամիրլերի տաղլանմըշ օ-
րան եալանճըլարըն միւրա՛ճիլէյի իլէ իմանսան իրթի-
2 տաա էտիպ՝ Խոլաղ էտիճի բուհլարա վէ ճինլէր
3 Թա՛լիմաթընա տիգգաթ էտէճքլէր, Օվ եալանճըր
քի էվվէնճէքաէն մէն՝, վէ միւ՛մինլէր վէ հագիգաթը
պիլէնլէրին Թէշէքքիւր իլէ խոթի՛մլի իչիւն՝ Ալլա-
հըն խաղը էթմէյի Թա՛ամլարտան իճթինապ էթ-
4 մէյի ինճնէէ էտէրլէր։ Չիւնքի Ալլահըն հէր պիր
մախլուգը էյի տիր, վէ Թէշէքքիւր իլէ ալընարըզը
Թագտիրտէ բէտտա օլունմաճագ հիչ պիր շէյ եօգ
5 տըր։ Չիրա Ալլահըն քէլամը իլէ վէ տուա իլէ
6 Թագտիս օլունուր։ Պիրտաէրլէրէ պու շէյլէրի իխ-
թար էթմէքլէ, իմանըն վէ Թապի՛ օլարզըն էյի Թա՛-
լիմին սէօզլէրի իլէ փէրվէրտէ օլունուպ, Ցիսուս Քրիս-
7 տոսըն էյի պիր խաարմը օլուրսըն։ Ամմա գապիհ
վէ գօճա գարը մնասալարընտան իճթինապ էտիպ՝
8 քէնտինի Թագվայա իսման էյլէ։ Չիրա Թէն իտ-
մանը ազ շէյէ ֆա՛իտէյի օլսուպ՝ Թագվա խսէ հէր
շէյէ ֆա՛իտէյի տիր. չիւնքի անտէ շիմտիքի վէ կէ-
9 լէճէք Հայաթը՝ վա՛տը վար։ Պու քէլամ սաապդ վէ
10 հէր վէճճյլէ գապուլէ շէյան տըր։ Չիրա պունա պի-
նա՛էն ճիւմլէ առէմլէրին, խուսուսա միւ՛մինլէրին
խէլասքէարը օլան Հայյ Ալլահա իւմիտ էթմէյի-
միզտան՝ հէմ էմէք չէքէր վէ հէմ տէ Թահգիր օ-
11 լունուրզը։ Պու շէյլէրի Թէնապիհ վէ Թա՛լիմ էյլէ։
12 Հիչ քիմսէ կէնճլիյինի Թահգիր էթմէսին. լաքին
քէլամ վէ աթվար վէ մուհասապէթ [վէ բուհ] վէ

13 իման վէ 'իքճէթտէ միւ՛մինլէրէ էօրնէք օլ։ Պէն
կէլինճէյէտէք՝ օղուտմազա վէ նասիհաթա վէ Թա՛-
14 լիմէ մուգայյէտա օլ։ Անէնի լուգէրինէ իխթիյարլա-
րըն էլ գօմասըյլէ պէրապէր իչմամ վասըթասըյլէ
վէրիլմիշ վէ անէտէ պուլունան մէվհիպէյի իչմալ
15 էթմէ։ Թէրագգի էթմէքլիյին ճիւմլէյէ զահիր օլ-
մագ իւզրէ պու շէյլէրի միւթալա՛ա էյլէ, պու շէյ-
16 լէրտէ մէշղուլ օլ։ Փէնահինէ վէ Թա՛լիմէ տիգգաթ
էյլէյիպ՝ անլէրտէ տէվամ էյլէ. զիրա պունաա էթ-
մէքլէ՝ հէմ քէնահինի հէմ տէ անէնի տինկլէյէնլէրի
խելաս էտէճքսին։

ՊԱՊ 5

1 Իխթիյարը Թա՛զիր էթմէ, ամմա փէտէրէ կի-
պի, կէնճլէրէ պիրտաէրլէրէ կիպի նասիհաթ էյլէ։
2 Իխթիյար գարբլարա վալիտէյնէրէ կիպի, կէնճ գարբ-
լարա հէմշիրիէյնէրէ կիպի՝ քէմալ ի 'իքճէթէյլէ նաչ-
3 հուբ էյլէ։ Տուլ գարբլարա, եա՛նի ֆիլ հագիգէ
4 տուլ օլանլարա խըրամ էյլէ։ Վէ էյնը պիր տուլ
գարբինըն էվլատը եա Թօրունլարը վար իսէ, էվվէլա
անլէր քէնահ էհլ ի պէյթէլէրինէ հիւրմէթ կէօս-
Թէրմէյի վէ վալիտէյնէրինէ միւքաճաթ իճթասը-
նը էօյրէնմինլէր. զիրա պու խուսուսա 'ինա Ալլահ
5 էյի վէ մնագպուլ տըր։ Լաքին ֆիլ հագիգէ տուլ
վէ եալընըզ գալմըշ օլան գարը Ալլահա միւթէվէք-
քիլէ օլուպ՝ կէճէ կիւնտիւզ տուա վէ նէյյագա տէ-
6 վամ էտէր։ Ամմա էհլ ի զէվզ օլան՝ հայաթտա
7 իքէն էօլմիւշ տիր։ Իման գուսուսուրզ օլմալարը ի-
8 չիւն պու շէյլէրի Թէնապիհ էյլէ։ Ամմա էյնը պիր
քիմսէ Թէ՛ալլիւգաթընը, խուսուսա էհլ ի պէյ-

Թինի գայրմազա, խմանը ինքեար էթմիշ օլուպ՝
9 զայր ի միմինան պէտթէր տիր։ Տուվ գարը ալթ-
մըշ հաշընատն աշաղը օլմայարագ՝ պիր զէվճին զէվ-
10 ճէսի պուլունմըշ օլուպ, Ա՛մալ ի հասանէ խուսուս-
սընատա հիւան ի շէհատէթէ մազհար օլմուշ, մեսէ-
լա էվլատփերվէր վէ միւսաֆիր գապուվ էթմիշ վէ
մուգատաթէսլերին այագլարընը կըյգամըշ վէ մու-
զայագատա օլանլարա խմատա վէ հէր էյի 'ամէլէ
տէվամ էթմիշ օլտըղը Թագտիրատ՝ գայտ օլուն-
11 սուն։ Լ՚աբին կէնճ տուվլարը բէտատ էյլէ, զնրա
Ֆրիստոսա խիլաֆէն՝ զէվգէ Թէսլիմ օլտըգլարընատա
12 Թէզէվվիճ էթմէք իսթէյիպ, Ի՚վէլքի խմանը Թէրք
13 էթաթքլերի իչիւն հիւքմէ տիւչար օլուրլար։ Վ՚է
պուննուն իլէ պէրապէր էվլերի տօլաշարագ Թէնպէլ
օլմազա ալըշըրլար, վէ եալընդը Թէնպէլ տէյիլ,
անճագ կէվէզ վէ ախէրինին ուսմուրըյլէ մէշղուվ
14 օլարագ, Նասէզա շէյլերի սէջդէրլէր։ Իմտի իսթէ-
րիմ՝ քի կէնճ օլանլար Թէզվիճ օլունուպ վէ էվլատ
կէթիրիպ՝ խանէ իտարէսինէ մուգայյէտ օլարագ,
մուխալիֆ օլանա սիթէմ իչիւն պիր ֆուրսաթ վէր-
15 մէսինլէր։ Զնրա հալա պա՛զլարը սաֆրպ Շէյթա-
16 նա Թապի՝ օլտըլար։ Ի՚յէր պիր միմին եա պիր
միմինէնին տուվլարը վար իսկ՝ անլէրէ ի՚ման էյ-
լէսին, վէ քվլիսէյէ պար օլմասըն, Թա քի ֆիլ հա-
գիգէ տուվ օլանլարա ի՚ման էտէ։
17 Մ՚ումուրիյէթլերինին հիւան ի իճրասընատա պու-
լունան իլթիֆատլար, խուսուսա քէլամատա վէ Թա՛-
լիմէ էմէք չէքինլէր իբի գամ իքրամա լա՛իգ 'ատա
18 օլունսունլար։ Զնրա Ֆիլհալ՝ խարմանն տէօյնն էօ-
քիւվիւն աղզընը պաղլամայասըն, վէ՝ Ի՚շճի քէնտի

իւճրէթինէ միւսթահագգ տըր՝ տէյիւ պույուրուր։
19 Իբի եա իւչ շահիտ օլմատըգճա՝ իսթիյար 'ալէյ-
20 հինատ շիքայէթ գապուվ էթմէ։ Գապահաթլըլա-
րը ճիւմլէնին էօնիւնատ Թա՛զիր էյլէ, Թա քի սա-
21 ՚իրլէր տախի խալխ էտէլէր։ Ալլահընը վէ Բապպ Յի-
սուս Ֆրիստոսընն վէ միւնթախապ մէլա՛իքէնին հու-
զուրընատա Թէնպիհ էտէրիմ՝ քի՝ պիր շէյ խաթըր
իչիւն էթմէյէրէք, պու շէյլէրի պիղտրարագանէ հրվիզ
22 էտէսին։ Պիր քիմսէնին իւզէրինէ 'ամէլէ իլէ էլ
գօմպրպ՝ ախէրլէրին կիւնահլարընատ միւշթէրիք օլ-
23 մա, քէնտինի փաք սագլա։ Աբրդ եալընդը պու
իչմէյիպ՝ մի՛տէն իչիւն վէ քէսրէթ իւզրէ վուգուպ՝
պուլան զա՛ֆլարըն իչիւն պիր ազ շէրապ խաթի՛մալ
24 էյլէ։ Պա՛զը աստիմլերին կիւնահլարը զահիր օլուպ՝
էօնէլրինէ հիւքմէ կիտէր, պա՛զլարընն իսկ արա-
25 լարընա կէլիր։ Ֆէզլիկը դա՛ւէտըն էյի 'ամէլլերի
տախի զահիր օլուպ, ախէր թարզ օլանլարըն խո-
թիֆասը զայր ի միւսլին տիր։

ՊԱՊ 6

1 Պօյունտրրրգ ալթընատա պուլունան պիլ ճիւմլէ
դուվլար քէնտի էֆէնտիլէրինէ ճիւմլէ իհթիրամէ
միւսթահագգ 'ատատ էթսինլէր, Թա քի Ալլահընն
2 խամինէ վէ Թա՛լիմինէ քիւֆր օլունմայա։ Վ՚է մի՛-
մին էֆէնտիլէրի օլանլար պիրատեր օլտըգլարը իչիւն
Ֆէրէճ Թահգիր էթմէսինլէր, անճագ միմինն վէ
սէվկիւլիւ վէ էյիլիք ԵՒՏ+ԼՅՏ հիսսէտատ օլտըգլարը
իչիւն՝ գուվլըգ էթսինլէր. պու շէյլէրի Թա՛լիմ վէ
3 Նասիհաթ էյլէ։ Պիր քիմսէ պաշգա տիւրլիւ Թա՛-
լիմ էտիպ Բապպլըմըզ Յիսուս Ֆրիստոսընն քէլիմաթ ը

սահիհէսինէ վէ Թագվայա կէօրէ օլան Թա'լիմէ գա-
4 'իլ օլմադ իսէ, 0 միւԹէքէպպիր օլարագ, պիր շէյ
պիլմէյիպ՝ անճագ միւսահէսէ վէ մուա'արագա ի քէ-
լամ իլէ մա'լուլ օլմուշ սըր. պուննարտան տաճի
5 Հասէտ վէ Նիզա' վէ քիւֆրէրը վէ սուս ի զանն, վէ
'ադէտ ֆասխա վէ Հագիգաթտան պա'իտ վէ Թագ-
վայը քեար զանն էտէն ատէմլէրին պօշ միւսահէ-
սէլէրի Հասըլ օլուր. պու մագուլէ քիմսէլէրտէն
6 իճթինապ էյլէ։ Լաքին գանա'ատի իլէ օլան Թագ-
7 վա պէօյիւք քեար սըր։ Զիրա տիւնեայա պիր շէյ
կէթիրմէտիք, վէ անտէն պիր շէյ կէօթիւրէմէյէ-
8 ճէյիմիզ աշիքեար սըր։ Իմանի եէյէճէյիմիզ վէ էօր-
Թիւնէճէյիմիզ վար իքէն, պուննարտա գանա'ատի է-
9 տէլիմ։ Ամմա զէննկին օլմագ դաստընտա պուլուն-
նանլար իղվայա վէ տուզաղա վէ չօդ սէֆիհ վէ մու-
զիրր շէհվէթլէրէ տիւշէրլէրը. անլէր տաճի ատէմ
10 լէրի հէլաքէ վէ խարապկյէթէ զարդ էտէրլէր։ Զի-
րա մալփէրէսէթլիք ճիւմլէ քէօթիւ շէյլէրին սալը
օլուպ՝ պա'զը քիմսէլէր անա Հարիս օլմադլէ իման-
ատան սափըպ չօդ էլէմլէրէ միւպԹէլա օլարլար։
11 Լաքին, էյ Ալլահ ատէմի, սէն պու շէյլէրտէն
ֆիրար էտիպ՝ սալահ վէ Թագվա վէ իման վէ մու-
12 Հապպէթ վէ սապր վէ հիլմէ սա'յ էԹ։ Իմանըն է-
յի ճիհատընտա ճահիտ օլ. չօդ շահիտլէր էօնիւն-
ատ էյլի իգրար վէրմիշ օլարագ, սա'վէթ օլունտը-
13 ղըն Հայաթ ը էպէտիհէյի ԹուԹ։ Ճիւմլէյէ Հա-
յաթ վէրէն Ալլահըն Հուզուրընտա վէ փօնԹօսը
ֆիլաԹօսըն էօնիւնատ էյլի իգրարլէ շէհատէթ էտէն
Քրիստոս Յիսուսըն Հուզուրընտա սանա Թէնապհ
14 էտէրիմ քի՝ Պու էմրի Րապպընտէ Յիսուս Քրիստո-

սըն Թէճէլլիսինէ տէկին լէքէսիզ վէ գուսուրսուզ
15 հրիգ էտէսին. Պունու տաճի Միւպարէք վէ Գա-
տիր ի վահիտ վէ Մէլիք իւլ միւլուք վէ Րապպ իւլ
16 էրպապ, ԼայէմուԹէլուդա եալընըզ մալիք, վէ Թէ-
գաբբուպ օլունմագ Նուքտա սաքին օլան Զաթ
վագԹ ը մաճսուսուրնտա իղՀար էտէճէք տիր. ա-
տէմլէրին հիչ պիրի անը կէօրմէմիշ վէ կէօրէմէզ.
անա 'իղզէԹ վէ գուարէԹ ի էպէտիյէ օլսուն։ Ա-
մին։
17 Պու տիւնեատա զէննկին օլանլարա ԹէնապհՀ էյլէ
քի՝ միւԹէքէպպիր օլմայըպ, պագասըդ զէննկինլիյէ
տէյիլ, անճագ ԹէմէԼԹիճ' իչիւն զընա իւզրէ պի-
զէ հէր շէյի իՀսան էտէն Հայյ Ալլահա Թէվէքքիւլ
18 էԹսինլէր. Էյիլիք էտէրէք ա'մալ ը Հասանէտէ զա-
19 Նի օլուպ՝ ճէօմրա վէ էլի այէդ օլսունլար. վէ
Հայաթ ը էպէտիյէյէ նա'իլ օլմագ իւզրէ, ախրէԹ
իչիւն քէնտիլէրինէ էյլի ԹէմէԼ ԹէՀիյյէ էԹսինլէր։
20 Էյ ԹիմոԹէօս, էմանէթի Հրիգ էտիպ՝ նաֆսաք
վէ պաԹրլ լաֆզլարտան վէ քիզպէն 'իլմ Թէսմիյէ
օլունան շէյին մու'արագլարընտան իճթինապ էյ-
21 լէ. Քի պունա պա'զը քիմսէլէր զահիպ օլմադլէ իմ-
մանատան սափարլար։ 'Նէմայէթ սէնին իլէ օլսուն։
Ամին։

ՓԱՎԼՈՍ ԸՆՏՈՒՂԸՆ

ԹԻՄՈԹԷՈՍԻ

ԻՐԻՆՃԻ ԸՆՏԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Փրիստոս Ցիսուսա օլան հայաթըն վա'տընա կէօ-
րէ Ալլահըն իրատէթիյլէ Ցիսուս Փրիստոսըն ըէսու-
2 լը փավլոս՝ սէվկիլիլիւ օղլըմ Թիմոթէոսա . փէտէր
Ալլահ վէ Բապպըմըզ Փրիստոս Ցիսուս Թ'ամանըն-
տան սաղա 'ինայէթ վէ մէրհամէթ վէ սէլամէթ օլ-
3 սուն : Նէճիճ կիւնտիւզ տու'ալաբրըմնա սէնի պէր
4 տէվամ զիքր էտէրէք , վէ կէօզ եաշլարրընը խամ-
բրըմնա Թ'ամամարագ , փիւր սիւրուր օլմագլըղըմ ի-
5 չիւն , սէնի կէօրմէք արզուսընտա պուլունուպ , Էվ-
վէլա պէօյիւք վալիտէն Լօիստէ վէ վալիտէն Էվնի-
քէտէ սաքին օլուպ , սէնտէ տախի պուլունտուղընտա
ի'Թիմտաա էթ-տիյիմ օլ բի'ասըզ իմանը խամ-բրըմա
կէթիրտիյիմտէ , էճտաատըմտան Էօյրէնդիյիմ Ի'ծէ
զամիր ի փաք իլէ 'իպատէթ էթ-տիյիմ Ալլահա
6 շիւքր էտէրիմ՝ Պու սէպէպտէն սանա իխթար է-
տէրիմ քի՝ իւզէրինէ էլլէրիմին գօնուլմասըլլէ սէն-
տէ օլան մէվհիպէ ի իլահիյէլի Թէշվիգ էտէսին ;
7 Զիրա Ալլահ պիզէ գօրգագլըզ բուհընը տէյիլ , ան-

ճագ գուվվէթ վէ մուհապպէթ վէ Թամ 'ագլ բո-
8 հընը վէրտի ; Պինա'էն 'ալէյհ Բապպըմըզըն շէհատէ-
Թինտէն վէ պէն մահպուսընտան տօլայը ուԹ'ան-
մա . Փագաթ պէշարէթ իչիւն մէշագգաթտա Ալ-
9 լահըն գուվվէթինէ կէօրէ հիսաէտաար օլ . Ո պիզի
խէլաս էտիպ՝ մուգաատէս տա'վէթ իլէ տա'վէթ
էյլէտի . պու տախի 'ամէլէրիմիզէ կէօրէ տէյիլ ,
անճագ քէնտիսինի Թագտիրինէ կէօրէ վէ եզմինէ ի
էզէլիյէտէն Փրիստոս Ցիսուստա պիզէ իհսան օ-
10 լունուպ , Շիմտի իսէ էօլիմիւ իպԹ'ալ էտիպ՝ պէ-
շարէթին վասըԹ'ասըլլէ հայաթ վէ լաեէմուԹ-
լըզ զուհուրա կէթիրմիշ օլան Խէլասաբէաբրըմըզ Ցի-
սուս Փրիստոսըն զուհուրըյլէ պէյան օլունան 'ինա-
11 յէթէ կէօրէ օլտու . Պէն տախի պու ԽէլասԷՐՒՆ վա-
'իզի վէ բէսուլը վէ Թա'լիմէլէրին մու'ալլիմի նասպ
12 օլունտըմ ; Պու սէպէպտէն պու մէշագգաթլարը
տախի չէքիյօրըմ . վէ լագին ուԹ'անմամ , զիրա քի-
մէ իման էթ-տիյիմի պիլիրիմ , վէ էմանէթիմի օլ
կիւնէ գատար հըֆզա գաատը իտիյինէ ի'Թ'իմտաա է-
13 տէրիմ ; Պէնտէն իչԹ'իտիյին քէլիմաթ ը սահիհէ-
նէին սուրէթ ի սալիյէսինի Փրիստոս Ցիսուստա օ-
14 լան իման վէ մուհապպէթ իլէ հըֆզ էյլէ ; Պիզտէ
սաքին օլան Րուհ իլ Գուդսըն վասըԹ'ասըլլէ օլ
15 էյլի էմանէթի հըֆզ էյլէ ; Ասիատա օլանլարըն
ճիւմլէսի , Ֆիղէլլօս վէ Հէրմոգինէս արալարընտա օ-
լարագ , պէնտէն եիւզ չէվիրտիքլէրինի պիլիրսին ;
16 Բապպ Օնէսիֆօրօսըն խանէսինէ մէրհամէթ էտէ ,
զիրա պէնի չօգ տէֆ'ա միւսԹ'էրիհ էյլէտի , վէ զին-
17 ճիյիմտէն ուԹ'անմայըզ՝ Պիլ'աքս Րօմայա վիւսու-
18 լինտէ պէնի չօգ զայրէթլէ արայըզ պուլտու . Բապպ

անա օ՛ կիւնահէ Բապպ Թարաքիւնան մէրհամէթ պուլմասըը իհսան էյլէյէ. վէ Էֆսուսատա պէնա նէ գատար խըտմէթ էթմէյինի փէք էյի պիլիրսին։

ՊԱՊ 2

1 Իմոի սէն, էյ օղլըմ, Փրիստոս Ցիսուստա օյան
2 'ինայէթտէ քեսպ ի գուվվէթ էտիպ, Զօգ շահիա-
լէրին հուղուրբնատա պէնահէն իշխէթտիյին շէյլէրի սա-
տըդ վէ զայրիլէրէ Թա'լիմ միւսթա'իտ օյան ա-
3 տէմիլէրէ էմանէթ էյլէ։ Իմոի սէն Ցիսուս Փրիս-
տոսըն էյի 'ապբերի կիպի մէշղդաթա Թէհամմիւլ
4 էյլէ։ 'Ապբերլիք էտէն պիր քիմսէ սէր'ապբերինի
խօշնուտա էթմէք իչիւն, պու 'էօմրիւն ումուրբնա
5 գարբշմազ։ Վէ հէմ տաիի էյէր պիր քիմսէ կիու-
րէշլիրսէ, գանուն իւզրէ կիւրէշմէյինճէ Թաճա նա-
6 'իլ օլմազ։ Էմէք չէքէն չիֆթճի էվվէլա մահտուլ-
7 տան հիսսէտատար օլմազ կէրէք տիր։ Ատէյլէտիյիմ
շէյլէրի անկլա. վէ Բապպ տանա հէր շէյտէ ֆէհմ
8 իհսան էյլէսին։ Պէշարէթիմէ կէօրէ Տաուտա նէս-
լինահէն օլարագ էմիլաթտան իհհա օլուհան Ցիսուս
9 Փրիստոսը Թէղէբբիւր էյլէ։ Պէն տաիի պու պէ-
ղըրէնճ հօլընտա միւճրիմ կիպի զինճիրպէհնա օլուհա-
ճայա գատար մէշղդաթ չէքէրիմ, ֆագաթ Ամ-
10 լահրն քէլամը պաղլը տէյիլ տիր. Պունուն իչիւն
միհնէթէսապլարրըն ուղուրբնա հէր շէյէ Թէհամմիւլ
էտէրիմ, Թա քի անլէր տաիի Փրիստոս Ցիսուստա
11 էպէտի 'իղղէթլէ օլան խէլտատա նա'իլ օլալար։ Պու-
քէլամ սատըդ տըր քի՝ Էյէր անրն իլէ պէրապէր
12 էօլսունք իսկ, պէրապէր տաիի եաշայաճազդըզ. Էյ-
էր Թէհամմիւլ էտէրսէք, պէրապէր տաիի սալ-

Թանաթ էտէճէյիզ. էյէր ինքեար էտէրսէք, օլ
13 տաիի պիղի ինքեար էտէճէք տիր։ Էյէր պիղ ի-
ման էթմէզսէք, օ սատըդ գալըր, քէնտի քէնտի-
14 նի ինքեար էտէմէզ։ Պու խուսուսաթը էթթար էյ-
լէ, վէ պիր շէյէ ֆա'իտէլի օլմայըզ, իշխէնէլէրին
խարապրնա սէպէպ օլան քէլամ մու'արազասրնը
էթմէմէլէրինի Բապպըն հուզուրբնատա Թէնպիհ էյ-
15 լէ։ Հազիգաթ քէլամրնը սօզրու Թաճխիլ էտէ-
րէք, քէնտինի Ալլահա մադպուլ, խէճիլ օլմազ տիր
16 իշճի տէյիւ իհղար էթմէյէ ճէհտ էյլէ։ Ամմա նա-
փաք վէ պաթըլ լաճղղլարատան իճթինապ էյլէ, զի-
17 րա անլէր կիտէ կիտէ ֆըգդա սէպէպ օլուր. վէ
անլէրին սէօղիւ գանդրինա կիպի էէր, քի Հիմէնա-
18 յօս վէ Ֆիլիթթօս անլէրտէն օլուպ՝ Ղէյամէթի հալա
վուգու՝ պուլմուշ սրը՝ տէյէրէք հագիգաթտան
սափրըլար, վէ պա'զը քիմսէլէրինի իմանրնը իֆսատ
19 էտէրլէր։ Եէնէ Ալլահրն միւհքեմ էտտը գա'իմ
օլուպ՝ միւհրիւ պու տըր քի՝ Բապպ քէնտինինքիլէ-
րի պիլիր. վէ Փրիստոսրն իմանի զիքր էտէն հէր
20 քիմսէ հագդսըղղըգտան իճթինապ էյլէսին։ Լաքին
պէյիւք պիր խանէտէ եալընըզ ալթուն վէ կիւ-
միւշ գապլար պուլունմույըպ՝ աղաճ վէ թօփրագ-
տան տաիի պուլունուր. պա'զրսը շէրէֆ, պա'զրսը
21 իսէ շէրէֆսիզլիք իչիւն տիր։ Իմոի էյէր պիր քիմ-
սէ քէնտինի պու շէյլէրտէն փաքլէրսէ, շէրէֆ ի-
չիւն վէ սահիպլինին իսթի'մալինէ նաիք՝ վէ մու-
գատտաէս վէ հէր էյի իչէ հաղըր պիր գապ օլաճագ
22 տըր։ Սէն տաիի կէնճլիք շէհվէթլէրինտէն ֆիրար
էյլէ, լաքին փաք գալպտէն Բապպա տու'ա էտէն-
լէր իլէ պէրապէր՝ սալահ վէ իման վէ մուհապպէթ

23 վէ սէլամէթէ սա՛յ էյլէ ։ Ամմա սէֆիհանէ վէ նա-
մա՛գուլ միճառաէլէլէրէն իճթինապ էյլէ · չիւնքի
24 միւնազա՛ա հուսուլա կէթիրթիխինի պիլիրսին ։ Բապ-
պէն գուլը իսէ միւնազա՛ա էթմէմէլի տիր , անճագ
ճիւմլէյէ հալիմ վէ թա՛լիմէ միւսթա՛իա վէ զուլմ
25 սապրը , Մուգավէմէթ էտէնլէրէ հիլմէ նասիհաթ
էտիճի օլմագ կէրէք տիր · օլա քի հագիգաթը ֆէհմ
26 էթմէք իչիւն , Ալլահ անլէրէ թէվֆէկ վէրէ , վ՚է
Շէյթան թառաֆընատան անըն իրաաէթի իճրաաը ի-
չիւն էսիր թուրթուլմըշ օլանլար անըն առուզաղըն-
տան այըլալար ։

ՊԱՊ 3

1 Վ՚է մա՛լիւմիւն օլա քի՝ ախիր կիւնլէրուէ ֆէննա
2 վագըթլար կելէճէք տիր ։ Զիրա առէմլէր քէնաի
նէֆսինի սեվճի , մալփէրէսթ , միւֆթէխիր , մաղ-
րուր , քիւֆրպաղ , վալիտէյնէ էթա՛աթսըզ , նան-
3 քէօր , խասլիս , Մէվէտաէթօխզ , միւսալէհէ դապուլ
էթմէզ , իֆթիթրաճը , զապթ ը նէֆս էթմէզ , ազղըն ,
4 սալահը սեվմէզ , խա՛ին , պիխէրվա , միւթէքէպպիր
վէ Ալլահը սեվմէքտէն զիյատէ ղէվզ ու սէֆա սէ-
5 վէր , Տինաարըզ սուրէթինի կէօսթէրիպ տէ գուվվէ-
թինի ինքեար էտէր օլաճագլար տըր · պունլարտան
6 իճթինապ էյլէ ։ Զիրա խանէլէրէ կիրիպ՝ կիւնահլար
իլէ եիւբլէնմիշ էնվա՛ ի չէհվէթլէրէ թապա՛ օլարագ ,
7 Տա՛իմա էյըրէնմէքտէ օլուպ՝ հագիգաթը պիլմէքլիյէ
հիչ պիր վագթթ կելմէյէն ճահիլ գարըլարը էսիր
8 էտէն քիմսէլէր պունլարտան տըր · Ամմա եահիա
վէ Եամպրիա Մուսայա մուգավէմէթ էթտիքլէրի
միսիլլիւ , պէյլէճէ հագիգաթա մուգավէմէթ է-

տէր , վէ ՚ագըլլարը ֆասիտ վէ խմոն խուսուսընտա
9 մէրտուտ քիմսէլէր տիր ։ Լ՚աքին տահա իլէրի կիթ-
մէյճէքլէր տիր · զիրա անլէրին ՚ագըլըզլըղը զա-
հիր օլտըղը միսիլլիւ , պունլարընքի տահի ճիւմլէյէ
10 ղահիր օլաճագ տըր ։ Ամմա սէն պէնիմ թա՛լիմիմ ,
էթվարըմ , նէյէթիմ , խմոնըմ , սապրըմ , մուհապ-
11 պէթիմ , թէհամմիւլիմի պիլիպ , վ՚է Ալէթաքհատա
վէ Գաֆլէտատա վէ Լ՚իսթիքրատա պանա վագը՚ օլան
թէ՚ատիլլէրէ վէ էլէմլէրէ , նէ տիւրլիւ թէ՚ատ-
տիլլէր չէքտիյիմէ վագըթի օլտըն , վէ Բապպ պէնի
12 ճիւմլէսինատէն խէյլտս էյլէտի ։ վ՚է Քրիսատոս Յիսուս-
տա թագվա իւզրէ խմոր ը ՚էօմր էթմէք իսթէ-
յէնլէրին ճիւմլէսի տահի թէ՚ատատի կէօրէճէք տիր ։
13 Լ՚աքին շէրիր վէ միւզէվվիր ատէմլէր , ալտատարագ
վէ ալտանարագ , կիթտիքճէ պէտթէր օլաճագ տըր ։
14 Սէն իսէ էյըրէնտիյինի վէ ի՚թիգատ էթտիյին շէյ-
լէրտէ , քիմսէն էյըրէնտիյինի պիլէրէք , սապիթ
15 օլ ։ Քիւթիւպ ի Մուգատտեսէյի տահի թըքիւլլե-
յէթտէն պէրու պիլիրսին · վէ պունլար սէնի Յիսուս
Քրիսատոստա օլան իմոնըն վասըթասըլլէ խէյլտս ի-
16 չիւն ՚ալիմ էթմէյէ գահիր տիր ։ Պիւթիւն Քրի-
թագ իլէհամ ը իլահի օլուպ՝ թա՛լիմ վէ թա՛ղիր
վէ իսլահ իչիւն վէ սալահ խուսուսընտա օլան թէ՚-
17 ատիպ իչիւն ֆա՛իտէլի տիր · Թա քի Ալլահ ատէմի
քեամիլ վէ հէր էյի իշ իչիւն միւհէյյա պուլունա ։

ՊԱՊ 4

1 Իմոի պէն Ալլահընն՝ վէ քէնաի թէճէլլի վէ մէյէ-
քիւթթիւնատէ տիրիլէրի վէ էօլիւլէրի հիւքմ էտէճէք
օլան Բապպ Յիսուս Քրիսատոսըն հուզուրընտա թէն-

2 պէհ էաէբիմ. Փէլամը վա'զ էյլէ, վագբիթը վա-
գբիթաբղ իգաամ էյլէ, քեմալ ի Թէ'էնին վէ Թա'-
լիմ իլէ Թա'զիը վէ Թէքաիր վէ նասիհաթ էյլէ։
3 Զիրա վագբիթ կէլիը քի Թա'լիմ ի սահիհէ Թէհամ-
միւլ էթմէյիպ, անճագ գուլագլարը կիճիլէրիբ,
քէնաի չէհվէթլէրինէ կէօրէ քէնաիլէրի իչիւն մա-
4 'այլիմէր ճէմ' էաէճէքլէր. Վէ գուլագլարընը հա-
գիգաթաան չէվիրիպ՝ մնասալարա աէօնէճէքլէրաիր։
5 Ամմա սէն հէր չէյաէ ույանըգ տուր, մէշագգա-
թա Թէհամմիւլ էյլէ, միւպէշշիր իչինի իճրա էյ-
6 լէ, խըսամէթինի էթմամ էյլէ։ Զիրա պէն արթըգ
ֆ՚՚րըպ՚՚ էկէ Թագտիմ օլունմադ իւզրէ օլուպ՝ ին-
7 Թիգալիմին վագթը կէլմիշ տիր։ Էյի ճիհաաը պի-
Թիրաիմ, սէֆէրի Թէհամմ էաիպ՝ խմանը հըճգ էթ-
8 տիմ՝ Աբթըգ պէնիմ իչիւն սալահ Թաաճը հազըր
տըր. անը օլ Հաքիմ ի'աաիլ Բապպ օլ կիւնահ պա-
նա, վէ եալնըզ պանա տէյիլ, պէլքի Թէճէլլիսինի
սէվինճլէրին ճիւմլեսինէ տաիի ի'Թա էաէճէք տիր։
9 Եանըմա Թէզ կէլմիյէ սա'յ էյլէ։ (10) Զիրա
Տէմաա պու տիւնեայը սէվմէքլէ պէնի Թէրը էաիպ՝
Սէլանիյէ կիթտի. Փրիսքէա Ղալաթիայա, վէ Թի-
11 Թաա Տալմաթիայա ՚՚ղՙՙէրէ։ Եանըմաա եալնըզ
Լուգա պուլունուր. Մարգոսը այլպ՝ քէնաին իլէ
պէրապէր կէթիր. զիրա խըսամէթ իչիւն պանա ֆա-
12 'իաէլէ տիր։ Վէ Թիխիգոսը Էֆսուսաա կէօնաէր-
13 տիմ՝ Թրօասաա Գարփոսըն եանընտաա պրագտըղըմ
եաղմուրլըգ իլէ քիթապլարը, պախուսուս Թիրչէ-
14 լէրի, կէլտիկինտէ կէթիր։ Պագըրճը Խսքէնտէր պա-
նա չօգ քէօթիւլիւք էթտի. Բապպ անա 'ամէլէ-
15 բինէ կէօրէ միճմագաթ էաէ։ Անտէն սէն տաիի

տադըն. զիրա պիզիմ սէօզլէրիմիզէ զիյատէսիլէ
16 մէդամլէմէթ էթտի։ Էվվելբի ճէվապըմաա, պէ-
նիմ իլէ պէրապէր քիմսէ տուբմայըպ ճիւմլէսի պէ-
նի Թէրք էյլէտիլէր. (պու 'ալէյհ՚՚լէրինէ սայըլմա-
17 սընը.) Լաքին Բապպ եանըմաա տուբուպ պէնի գուվ-
վէթլէնտիրտի, Թա քի պէնիմ վասըթամզէ վա'զ
Թէհամմէն իճա օլունուպ՝ ճիւմլէ Թա'իճէլէր իչի-
տէ. պէն տաիի արսլան աղզընտաի գուրթուլտըմ։
18 Վէ Բապպ պէնի հէր պիր քէօթիւ իչտէն գուրթա-
րըպ՝ քէնաի սէմտվի մէլէքիւթիւնէ սէլամէթլէ նա-
՚իլ էաէճէք տիր։ Անա էպէտ իւլ ապատ Համ-
օլսուն։ Ամին։
19 Փրիսգա իլէ Ագուիլասա վէ Օնէսիֆօրօսընը էհլ ի
20 պէյթինէ սէլամ էյլէ. Էրաստօս Գօրընթօստաա գա-
լըպ՝ Թրօֆիմոսը տաիի Մէլիթօստաա խաստա պրագ-
21 տըմ։ Գըշտան էվվէլ կէլմէյէ սա'յ էյլէ։ Էվպուլօս
վէ Փուտիս վէ Լինօս վէ Գլավտիա վէ ճիւմլէ պի-
22 րաէրլէր սանա սէլամ էաէրլէր։ Բապպ Ցիսուս
Փրիսաոս բուհընի իլէ պէրապէր օլա։ 'Ինայէթ սի-
զինի իլէ օլսուն։ Ամին։

ՓԱՎԼՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԹԻԹՈՍԱ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Փաւլոս Աղլահն գուլը, վե քիզպահն միւնէզղէհ
օլան Աղլահն էզմինէ ի էղելիչհեէն վա'ա էտիպ,
2 Լաքին խէլասաքեարըմըզ Աղլահն էմրի իւզրէ, պա-
նա էմանէթ էղլեհչի վա'զ վասըթասըղլէ վագթ ը
մախասուսընտա՝ քէնտի քէլամը իլէ իզհար էթհչի
3 հայտաթ ը եպեհչէ իւմիտինէ մէպնի, Աղլահն միւն-
թէխապլարընէն իմանը, վե թագվայա մուհթագըզ
օլան հագիգաթը պիլմէքլիք իւզրէ Յիսուս Քրիստո-
4 սըն բէսուլը օլարագ, Միւշթէրիք օլարզըմըզ իման
հասէպինճէ էօզ օղլըմ Թիթոսա. Փէտեր Աղլահ
վե խէլասաքեարըմըզ Բապպ Յիսուս Քրիստոս Թա-
րաճընտան սանա 'ինայէթ, [բահմէթ] վե սէլամէթ
օլսուն,

5 Պու սէպէպտէն սէնի կիրիթտէ պրագտըմ, Թա
քի էքսիք օլսուն շէյլերի Թէրթիպ էտիպ՝ սանա ըս-
մարլատըղըմ կիպի հէր շէհրտէ իխթիյարլար Թա'-
6 ելին էտէսին. Պիր քիմսէ գուսուրսըզ, վե պիր զէվ-
ճէնին զէվճի, վե ֆիւճիւրատէն տօլայը Թէշէքքիւր օ-
լունմամըշ, վե իման'ատըզ օլմայան միւ'մին էվլա-
7 տը պուլունտուղը հալտէ՝ անը Ռա'էյն էյլէ. Զիրա վա-

ճիպ տիր քի՝ էփիսգօփօս Աղլահն քէթխիւտասը
կիպի գուսուրսըզ օլա. խօտրէյ, զաղապնաք, շէ-
բապա մէյյալ, վուրուճը, գապիհ գազանճ Թալի-
8 պի տէյիլ, Անճագ միհմանիւվաղ վե էյիլիք սէ-
վէն, վե 'ագիլ վե սալիհ վե մուգատտէս վե փեր-
9 հիզքեար, Թա'լիմէ կէօրէ օլան սատրդ քէլամը գա-
վի ԹուԹար օլա. Թա քի սահիհ Թա'լիմ իլէ նա-
սիհաթ վերմէյէ վե մուխալէֆէթ էտէնլերի Թա'-
10 զիր էթմէյէ միւգթէտիր օլա; Զիրա նիչէ իման-
'ատըզ, լաֆզէն վե իզլալ էտիճի քիմսելեր, խու-
11 սուսա էհլ ի խիթան օլանլար վար. Պունլարըն ա-
ղըզլարընը գափամագ կէրէք տիր. պունլար գապիհ
գազանճ սէպէպինտէն՝ ճա'իզ օլմայան շէյլերի էզ-
րէտերէք, պիւթիւն խանէլեր խարապ էտերլեր;
12 Անլէրտէն պիրի, քէնտիլէրինէն սոլ փէյղամպէրի
օլարագ, Կիրիթլիլեր տա'իմա եալանճը, քէօթիւ
13 ճանավար, էքիւլ տիր՝ տէտի; Պու շէհատէթ հագգ
14 տըր. պունա պինա'էն իմանլարը սահիհ օլսուն՝ էհ-
կուսի մուտալլարընա վե հագիգաթտան սափան ա-
տէմլերին Թէնապհչէլերինէ տիգգաթ էթմէմէլերի իւ-
15 չիւն, անլերի շիտատէթլէ Թա'զիր էյլէ; փաք քիմ-
սելերէ հէր շէյ փաք իսկ տէ, նափաք վե գէյր ի
միւ'մինլերէ պիր շէյ փաք օլմատըգտան պաշգա՝
հէմ 'ագըլլարը վե հէմ տէ զամիրլերի նափաք օլ-
16 մուշ տըր; Աղլահը պիլիրսիղ՝ տէյիւ իգրար էտեր-
լեր իքէն՝ անը 'ամէլսէրսիյլէ ինքեար էտերլեր, վե
մէքրուհ վե իթա'ատըզ վե հէր էյի 'ամել խու-
սուսընտա մէքտուտ տըրլար;

ՊԱՊ 2

1 Սէն խե սահիհ թա'լիմե լա'իդ օլան շէյլէրի սէյ-
2 լե · Ինթէյարլար այլէ, հՏլ և վագար, 'ագիլ, և-
ման վէ մուհաֆազէթ վէ սաղրաա սէլիմ օլալար ։
3 Գէզալիք ինթէյար գարըլար գուասիյէթէ լա'իդ օ-
լան հարէքէթաե պուլունուա՝ իֆթիրաճը հաիօա
չօգ շէրաա միւպթէլա օլմայարագ, էյիլիք մու-
4 'ալլիմլէրի օլալար · Թա քի Ալլահըն քէլամինա
քիւֆր օլունմամագ իչիւն, կէնճ գարըլարը գէվճէ-
5 րինի վէ էվլաալարընը սեվմէք, վէ 'ագիլ, վէ 'իֆ-
ֆէթլի, վէ խանէլէրինէ մուգայյէա, էՏլ և խայր,
քէնաի գէվճէրինէ միւթի' օլմագ խուսուսընաա
6 Թէրպիյէ էաէլէր ։ Գէզալիք Նէվճիվանլարա 'ագիլ
7 օլմալարը իչիւն Նասիհաթ վէր ։ վէ հէր խուսուս-
սաա քէնաինի էյլի 'ամէլլէրաե էօրինէք վէ Թա'լիմաե
խուլուա վէ վագար վէ սահիհ վէ էօզիւրսիւզ քէ-
8 լամ իսլրագ էյլէ · Թա քի մուխալէֆէթ էաէն՝
Հագգընըղա սէօյլէյէճէք պիր քէօթի իւ շէյ պուլմա-
9 յարագ մունճուզ օլա ։ Գուլլարա Նասիհաթ էյլե քի
քէնաի էֆէնտիլէրինէ միւթի' օլարագ հէր շէյաե
10 անլէրի խօշնուա էաէլէր · Շէօյլէ քի գարշը սէօյլէ-
մէյիպ վէ սըրգաթի էթմէյիպ, անճագ հէր վէճՏլէ
սաասագաթի ը քէսմիլէ կէօսթէրմէլէրիյլէ խէլաա-
քէաըրմըղ Ալլահըն Թա'լիմինի հէր շէյաե Թէգդիմ
11 էաէլէր ։ Զիրա Ալլահըն պա'իս և խէլաա օլան 'ինաա-
12 յէթի ճիւմլէ սաեմլէրէ գահիր օլուպ՝ Ցիւզգ վէ
տիւնեաա շէհվէթլէրինի բէտաա էթմէքլիյիմիզ, վէ
պու տիւնեաաա 'ագըլանէ վէ սալիհանէ վէ Թագ-

13 վա իւզրէ էաշամագլըղըմըզ, վէ օլ միւպարէք իւ-
միսէ վէ 'ագիմ Ալլահըն, վէ պիգի հէր սիւրլիւ-
'իհանաան խէլաա էթմէք, վէ քէնաինէ էյլի 'ամէլ-
լէրէ զայրէթքէշ վէ խաաա գաւմ Թագտիս էթմէք
14 իւզրէ, քէնաինի պիգիմ իչիւն վէրէն խէլաաքաարը-
մըզ Ցիսուա Քրիստոսըն ճէլալինին Թէճէլլիսինէ
միւնթազըր օլմագլըղըմըզ իչիւն պիգի Թէրպիյէ է-
15 աէր ։ Պու շէյլէրի սէօյլէյիպ Նասիհաթ էյլէ, վէ
քէմալ և Թէքլիֆ իլէ Թա'զիր էյլէ · քիմսէ սէնի
Թահգիր էթմէսին ։

ՊԱՊ 3

1 Սէնէրէ իսթաար էյլէ քի՝ սալթանաթի վէ հիւքիւ-
մէթլէրէ Թաապ՝ օլուպ իթա'աթ էթմէսինէր, վէ հէր
2 էյի իշէ հազըր պուլունսունալար · Քիմսէյէ սէօպ էթ-
մէյէլէր, էՏլ և Նիգա' օլմայրագ լաթիֆ օլալար ,
3 ճիւմլէ ադամլարէ քէմսէ և հելմ կէօսթէրմէյէլէր ։ Զի-
րա պիր վագթի պիգ ադամի 'ագըլսըղ, իթա'աթ-
սըզ վէ զէլալէթաե իսիք , վէ էնվա' և շէհվէթ վէ
զէվգլէրէ էսիր օլուպ՝ շէրր վէ հաաէաաե հաշար և-
սիք · Մէքրուհ իսիք , վէ պիրի պիրինինէ պուզղ էաէր
4 իսիք ։ Լաքին խէլաաքաարըմըզ Ալլահըն լութֆը վէ
ինաանա օլան մուհաֆազէթի զահիր օլսըղը զէման ,
5 Իճրա էթմէյիպիմիզ սալաՏ 'ամէլլէրինաէն օլմայարագ,
անճագ քէնաի մէրՏամէթինէ կէօրէ, վէլաաէթ և
6 ադամլէրէ էրՀդամաաը, վէ Ցիսուա Քրիստոսըն վասը-
Թաագլէ իւզէրիմիզէ զընաա իլէ տէօքտիւյիւ Բուհ
իւլ Գուասընը Թէճաիսիյլէ պիգի խէլաա էյլէէսի ·
7 Թա քի անընը 'ինայէթլէ Թէպրիը օլունաարագ, հա-
յաթ ը էպէտիյէ իւմիսի միւճիպինճէ վարիսլէր

8 ոլորմ՝ պու քէլամ սաարգ սրը, վէ իսթէրիմ քի՝
Ալլահա իման էտէնլէր էյի 'ամէլլէր իճրասընա մու-
դայէտա պուլունմալարը իչուն, պու շէյլէրի սապիթ
էտէսին. էյի վէ սաէմլէրէ ֆա՛իտէլի շէյլեր պուն-
9 լար սրը։ Ամմա սէֆիհանէ միւպահէսէլլէրտէն վէ
նէսէխ սիլսիլէլէրինտէն վէ Ենջա՛ըլ վէ շէրի'ատ
միւճահիտլէլէրինտէն իճթինապ էյլէ. պիրա անկեր
10 ֆա՛իտէսիդ վէ պաթըլ սրը՝ Էհլ ի պիա՛ատ օլան
պիր սաէմանէն, պիրինճի վէ իքինճի նասիհաթտան
11 սօնկրա, իճթինապ էյլէ։ Ձիրա պիլիրսին քի պու
մնգուլէ քիմսէ պէլլէթէ միւչար օլուպ՝ քէնտին-
տէն մնհքիմ օլարագ կիւնահ իշլեր։
12 Աբթիմսաը եահօա Թիխիդօսը սանա կէօնտէրտի-
յիմ պէման, Նիգօֆօլիսէ եանրմա կէմիյէ պայրէթ
էյլէ, պիրա օրտան գէշը կէչիրմիյէ գարար վեր-
13 միմ։ Էրպապ ը շէրի'ատտան օլան Ձինտսը վէ Ա-
փօլլօսը պիր իհթիյաճլարը օլմայարագ, իհթիմամլէ
14 եօլա չըգար։ Վէ պիդինքիլէր տաիսի մէյվէսիդ պու-
լունմամագ իւզրէ, հէվա՛իճ ի զարուրիյէ իչուն է-
15 յի 'ամէլլէրլէ մէշղուլ օլմագլըդը էօյրէնօնլէր։ Պէ-
նիմ իլէ պէրաապէր օլանլարդն ճիւմլէսի սանա սէ-
լամ էտէրլէր. պիդի իմանտա սէվինլէրէ սէլամ էյ-
լէ։ 'Ինսայէթ ճիւմլէնիդ իլէ օլսուն։ Ամին։

ՓԱՎԼՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՖԻԼԻՄՕՆԱ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

1 Քրիստոս Ցիսուս իչուն մնհպուս փավլօս վէ Թի-
մոթէօս պիրտաէր՝ սէվկիւլիմիդ վէ էվէքտաշը-
2 մըդ Ֆիլիմոնա, վէ սէվկիւլիւ Ափֆիայա, վէ սի-
լահտաշըմըդ Արխիփփոսա վէ սէնին խանէնտէ պու-
3 լունան քիլիսէյէ. Ալլահ վէ Բապպ Ցիսուս Քրիստոս թարաֆընտան 'ինայէթ վէ սէլա-
մէթ օլսուն։
4 Սէնին Բապպ Ցիսուսա վէ ճիւմլէ մուգատտասլէ-
րէ օլան մուհապպէթինի վէ իմանընը իչիտիր իքէն՝
5 Տա՛իմա Ալլահըմա շիւքր էտէրէք, տու'ալարըմտա
6 զիքր էտէրիմ քի՝ իմանընըն միւշարէքէթի Քրիստոս
Ցիսուս իչուն սիզտէ օլան հէր էյիլիյի պիլմէքլիքտէ
7 'ամիլ օլա. Ձիրա, էյ պիրտաէր, մուգատտասլէ-
րին գալպլէրի սէնին վասըթանըդ միւսթէրիհ օլտը-
ղընտան, սէնին մուհապպէթինտէն տօլայը չօգ մե-
8 սէրրէթ վէ թէսէլլիմիդ վար։ Պու էճլտէն լա՛իգ
օլանը սանա էմր էթմէյէ Քրիստոստա չօգ ճէսա-
9 րէթիմ վար իսէ տէ, Եհինէ պէն պու մնգուլէ պիր
քիմսէ, էա՛նի իհթիյար փավլօս վէ շիմտի իսէ Ցի-
սուս Քրիստոս իչուն մնհպուս օլարագ, մուհապ-

պէթէ պինա՞էն բէճա էթմէյի թէրճիհ էտէբիմ։
10 Մահպուսիյէթիմտէ թէվվիտա էյլէտիյիմ օղլում Օ-
11 նէսիմօս իչիւն սանա բէճա էտէբիմ։ Մէրգումէն
պիր վազգէթ սանա ֆա՛իտէսի եօգ իսի իսե տէ,
շիմտի սանա վէ հէմ տէ պանա ֆա՛իտէլի օլսադագ,
12 անը կէբի կէօնտէբիմ։ Իմտի սէն անը պէնիմ ճի-
13 յէբիմ կիպի գապուվ էյլէ։ Պէշսրէթ իչիւն օլան
մահպուսիյէթտէ՝ պանա սէնին եէրինտէ խրատէթ
էթմէկը իւզրէ, պէն անը եանըմտա ալը գօմադ իս-
14 թէտիմ իսե տէ, Սէնին բէյին օլմատըգճա պիր շէյ
եափմադ իսթէմէտիմ, թա քի սէնին խայրըն զա-
15 րուրի օլմայըպ՝ բիզա իլէ օլա։ Զինրա պէկբի պիր
միւտատէթ այրըլմասը պուննուն իչիւն, եա՛նի ար-
16 թըդ գուվ կիպի տէյիլ՝ Անճագ գուվա ֆա՛իդ օլա-
բադ, խուսուսա պանա վէ նէ գատար պիյատէ սա-
նա հէմ թէնտէ հէմ տախի Րապպատա սէվկիւլիւ-
պիր պիրատէր կիպի անը իլ էլ եպէտ գապուվ էթ-
17 միշ օլասըն։ Իմտի էյէր պէնիմ շէրիքը ՚ատտա էտէր
18 խանէ, անը պէնիմ կիպի գապուվ էյլէ։ Վ էյէր
սանա պիր հադդսըզլըդ էթտի եախօտա պօրճը վար
19 իսե, անը պանա մահսուպ էյլէ։ Պէն փավլօս քէնա-
տի էլիմ իլէ եազարմ. պէն էտտա էտէբիմ. սանա
20 զաթըն իչիւն պանա պօրճլու սըն՝ տէմէյէյիմ։ Պէ-
լի, էյ պիրատէր, Րապպատա սէնտէն ֆա՛իտէմնտա
օլայըմ, գալգտիմի Քրիստոստա միւաթէրիհ էյլէ։
21 Սէնին էթտա՛ատըննա ի՛թիմտաա իլէ, տէտիյիմտէն
զիյատէ տախի էտէճէյինի պիլէրէկը սանա եազարմ։
22 Չէմ տախի պանա պիր գօնագ հազըրլա, զիրա սէ-
զին տու՛ալաբընըդ վասրէթտաբյէ սիզէ պազըշտա-
23 նաճազըմը ումարըմ։ Քրիստոս Յիսուստա հապա

24 բէֆիդիմ օլան էփաֆրադա, վէ էմէքտաշլարըմ
Մարգօս վէ Արիսթարխօս վէ Տէմաս վէ Լուգա
25 սանա սէլամ էտէր։ Րապպըմըդ Յիսուս Քրիստոսըն
՚ինայէթի բուհընըդ իլէ օլսուն։ Ամին։

[ՓԱՎԼՕՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ]

՚ԻՈՐԱՆԻԼԵՐԷ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Ա՚լահ զէման ի գատիմտէ, նիչէ գրթ՚ալար վէ
նիչէ թարզլարտա, փէյղամպէրլէր վասրէթտասրյէ
էճտատտա սէօյլէմիշ օլարադ, պու ախիր կիւնլէրտէ
2 տախի Չէր շէյէ վարիա նասպ էյլէյիպ՝ ՚ալէմլէրնի
տախի վասրէթտասրյէ խալգ էյլէտիյի Օղլու իլէ պի-
3 ղէ սէօյլէտի։ Պու տախի անըն ճէլալինին զիյասը
վէ ճէվհէրինին բէտմ ի զաթիսի օլուպ՝ ճէմի՚ ի մէվ-
ճուտատը քէնտի գուտրէթինին քէլամըյէ վիգայէ
էտէրէք, քէնտիսի վասրէթտասրյէ կիւնահլարըմըզըն
թաթհիրի թէտարիքինի էթտիքտէն սօնկրա, ՚ալի
մահալլէրտէ ՚ադամէթին սաղընտա ճիւլուս էտիպ,
4 վ՚արիա օլարադ իսմ մէլա՛իքէ իսմինտէն նէ գատար
էֆզալ իսե, ըՒրը տախի օ՚ զ գատար ա՚զամ օ-

5 տու։ Ձիրա մելէքլէրին հա՞նկըսընա պիր զէման տէ-
միշ տիր քի՝ Սէն Օղլըմ սըն, պէն սէնի պու /իան
Թէվլիա էյլէտիմ. վէ եինէ՝ պէն անա փէտեր օլա-
6 ճաղըմ, օլ տաճի պանա Օղուլ օլաճագ տըր։ վէ
եինէ իլք Օղլու ահունեայա իտիալ էթտիյի վագըթ
տեր քի՝ վէ Ալլահըն ճիւմլէ մելա՛իքէնի անա սէճ-
7 տէ էթսինլեր։ վէ մելէքլեր հագդընտա պուլուրուր
քի՝ Քենտի մելա՛իքէսինի բուհ վէ խատեմէսինի ա-
8 Թէշ 'ալէվի էտեր։ Լ՚աքին Օղլա՝ նա Ալլահ, սէնին
Թահթընըն էպէտ իւլ ապատ տըր, սէնին մելէքիւԹիւ-
9 նիւն 'ասասը իսԹիգամէթ 'ասասը տըր։ Ասլահը սե-
վիպ ֆըզգտան իքրահ էթտին. պու սէպէպտէն, նա
Ալլահ, Ալլահրն սէնի շէրիքլէրինտէն զի յատէ շատ-
10 լըդ եաղը իլէ մեսհ էյլէտի. Հէմ, նա Բապա, իսլԹի-
տատէ զէմինին Թէմէլինի սէն գուբաղն, վէ սէմու-
11 վաթ էլլերինին իշի տիր. Պունլար զէվալ պուլուր,
ամմա սէն պագի սին. ճիւմլեսի լիսպաս կիսպի էսքի-
յիպ, անլերի գաֆֆան կիսպի տիւրեճէքսին, վէ
12 Թէզայյուր եաճէճէքլեր տիր. Լ՚աքին սէն հէման օ
գաթի սըն. սէնէլերին տաճի նիհայէթ պուլմազ՝ տէ-
13 յիւ պուլուրուր։ վէ մելէքլերին հա՞նկըսընա պիր
զէման՝ Սէնին տիւշմէնլերինի այագլարընըն ալԹընա
պատամագ գոյունճայատէք, սէն սաղըմտա օԹուր՝
14 տէմիշ տիր։ Անլերին ճիւմլեսի՝ խելատա վարիա օ-
լաճագ քիմսէլերէ խըտմէթ իշլեն, իրսալ օլունան
խատիմ բուհլար տէյիլլե՞ր մի։

ՊԱՊ 2

1 Պու սէպէպտէն՝ իշԹիտիյիմիզ շէյլերի պիր վէճհ-
լէ ֆէվԹ էթմէմէքլիյիմիզ իշլեն անլերէ տահա զի-

2 յատէ տիգդաթ էԹմէլիյիզ։ Ձիրա էյէր մելա՛իքէ
վատըԹատըյլէ սէօյլէնիլէն քէլամ տապիթ օլատ,
հէր պիր Թէճավուզ վէ իԹա՛ատըզլըգ ճէզա ի
3 սէղատընը պուլտու իսէ, Իպրահիտա Բապպէն վատը-
Թատըյլէ պուլուրուլտուզ՝ իշիտէնլեր Թարաֆընտան
4 պիզէ Թատըզգ օլուհարագ, Ալլահ տաթի քէնտի
իրատէԹինէ կէօրէ 'ալամէթլէր, վէ մու'ճիզլեր,
վէ էնվա՛ ի գուվվաթ, վէ Բուհ իւլ Գուտսըն մէվ-
հիպլերի իլէ շէհատէթ էյլէտիյի պէօյլէ 'ազիմ
խէլասը իհմալ էթմէյիմիզ Թագտիրատ, պիզ նա՞-
սըլ նէճաթ պուլտաճաղըզ։
5 Ձիրա հագդընտա սէօյլէմէյիմիզ շօյ կէլէճէք 'ա-
6 լէմի մելա՛իքէ հիւքմիւ ալԹընա գօմմատը։ Ամմա
պիր զաթ պիր եէրտէ շէհատէթ էտիպ՝ Ինսան նէ՞
տիր քի անը զէյրէթ էտէսին, եախօտ ինսան օղլու
7 նէ՞ տիր քի անը զէյրէթ էտէսին. Անը մելա՛իքէ-
տէն պիր ազ էտնա գէյրպ՝ ճէլալ ու 'իզզէթ իլէ
Թէթիվճ էյլէտին, վէ անը սէնին էլլերինին իշլերի
8 իւզէրինէ նասպ էթտին. Ճիւմլէ մեվճուտաթը ա-
նըն պյագլարը ալԹընա գօտըն՝ տէտի. չիւնքի ճիւմ-
լէ մեվճուտաթը անըն հիւքմիւ ալԹընա գօմմատը-
լէ, հիւքմիւ ալԹընա գօնուլմամիշ պիր շէյ պրագ-
մատը. շիմտի իսէ տահա ճիւմլէ մեվճուտաթը ա-
9 նըն հիւքմիւ ալԹընտա կէօրմէյօրըզ. Լ՚աքին մե-
լա՛իքէտէն պիր ազ էտնա գէյրընմիշ Յիսուսը Ալլա-
հըն 'ինայէԹիյլէ ճիւմլէ իշիւն էօլիւմ Թամամագ
իւզրէ, էլէմ ի մէվԹ սէպէպինտէն, ճէլալ ու 'իզ-
10 զէթ իլէ Թէթիվճ օլունմըշ կէօրիւյօրըզ։ Ձիրա հէր
շէյ քէնտի իշիւն վէ հէր շէյ քէնտի եէտիյլէ օլա-
նա, չօգ օղուլլար ճէլալէ կէԹիրտիյինտէ, անլերին

խելասընդն Բ'էհնին էլէմլէը վասըթաասըլլէ քէմալէ
իսալ էթմէք լա'իդ իսի ։
11 Զիրա կէրէք Թագաիս էաէն՝ կէրէք Թագաիս օ-
լուհանլարըդն ճիւմլէսի պիր զամանսըն տըր. պու ե-
պէպսէն անլէրէ պիրաաէր տէմէյէ հիճապ էթմէ-
12 յիպ, տէր քի՝ Նէնին խամինի պիրաաէրլէրիմէ նէս-
պար էաիպ՝ քիլիսէնին օրթասընաա սանա Թէսպիհ
13 էաէճէյիմ. վէ եինէ՝ պէն անա Թէվէքքիլ էաէ-
ճէյիմ. վէ եինէ՝ Իլթէ պէն, վէ Ալլահ'ըն պանա
14 վէրմիյի էվլաա ։ Խամի էվլաա Թէհնաէն վէ գան-
սան միւշթէրիք պու-լունսընդլարընսան, քէհնաիսի
տա'նի պի'այինիյի հէմսն պու շէյլէրէ հիսսէտար
օլմաս, Թա քի էօլիւմ վասրթասըլլէ էօլիւմիւն
գովվէթինէ մալիք օլանը՝ Էա'նի Շէյթանը իպթալ
15 էաիպ, Պիւթիւն 'էօմիլէրինաէ էօլիւմ գօրգուսը
սէպէպիյլէ գովլըդա միւպէէլա օլանլարը աղաա
16 էաէ ։ Զիրա մէլա'ինէյէ սալա տէօթկիը օլմազ, ան-
17 ճագ նէսլ ի Ապրահամ տէօթկիը օլուր ։ Պու
էճլաէն գավմէն կիւնահլարընա քէֆարէթ էթմէք
իչիւն, Ալլահ միւթա'ալիդ շէյլէրսէ քէհնաիսի
բահիմ վէ սաագդ քէհնէն ի ա'զամ օլմագ իւզրէ,
հէր շէյտէ պիրաաէրլէրինէ միւշապիհ օլմագ լազըմ
18 կէլսի ։ Զիրա քէհնաիսի Թէճրիպէյէ տիւշար օլա-
բագ, էլէմ չէքմիշ օլսրդընսան՝ Թէճրիպէ չէքմէք-
տէ օլանլարա հաբարմ էթմէյէ գաաիր սիր ։

ՊԱՊ 3

1 Պինա'էն 'ալէյհ, էյ սէմավի տա'վէթէն հիսսէ-
տարլարը օլան մուգաատէս պիրաաէրլէր, իգրարը-
մըզդն Բէսուլը վէ Քէհնէն ի ա'զամ Քրիստոս Յի-

2 սուսա նազար էտինիյ. Օվ քի քէհնաինի նասպ է-
տէնէ, Մուսա անդն պիւթիւն խանէսինաէ սաագդ
3 պուլունարդը կիպի սաագդ տըր ։ Զիրա խանէյի պի-
նա էաէնին՝ խանէսէն նէ գաասար զիյսաէ Բ'թի-
պարը վար իսէ, պու զամ Մուսասան օվ գաասար
4 զիյսաէ 'իզզէթէ լա'իդ 'ստա օլունսուս ։ Զիրա հէր
խանէ պիր քիմսէ Թարաքքնսան պինա օլունուր.
5 լաքին հէր շէյի պինա էաէն՝ Ալլահ տըր ։ վէ Մու-
սա անդն պիւթիւն խանէսինաէ, սէօյլէնիլէճէք շէյ-
լէրէ շէհսաէթ իչիւն խրսամէթքեար մագամդնսա
սաագդ պուլունսաս իսէ տէ, Քրիստոս Օղուվ սը-
ֆամըդըլլէ քէհնաի խանէսի իւզէրինաէ --ուէչ տըր ։
6 վէ ճէսարէթի վէ իւմիտին ֆէթհէխարընդը նիհայէ-
թէ գաասար գավի Թուէթասդղմդը Հալսէ, անդն
խանէսի պիզ իվ ։
7 Պու էճլաէն Բուհ իւվ Գուասսն սէօյլէսէյի իւզ-
րէ, Էյհէր պու կիւն անդն սէսասսնը իչհիսիրսէնիյ,
8 Պէրրիյէաէ Թէճրիպէ կիւնիւնաէ Ալլահ իղղսպ
էթահլէլէրինաէ օլադդը կիպի, գալպլէրինիյի փէբ-
9 լէնաիրմէյինիյ. Օրսասա էճասասընդը պէնի Թէճրի-
պէ վէ իմթիհան էյլէյիպ, էֆ'ալըմդը գըրգ սէնէ
10 կէօրաիւլէր ։ Պու էճլաէն օվ նէսլաէն պիզար օլա-
բագ, տէսիմ քի՝ Տա'իմա գալպլէրինաէ գէլալէթէ
11 սիւշէրլէր, Թարիգլէրիմի տաիսի պիլմէսիլէր. Չաթ-
Թա գազսապլըմնսա՝ Բահաթըմա կիրմէյէճէքլէր՝ տէ-
12 յիւ էէմին էթսիմ՝ Պագդնըդ, էյ պիրաաէրլէր, քի
սիզսէն պիրինաէ Հայյ Ալլահ'սան իրթիհասա էթ-
մէքաէ իմանսըդ վէ քէօթիւ գալպ պուլունմասդն.
13 Ամմա սիզսէն պիրի կիւնահ'ըն իպլանըլէ փէբլէնմէ-
մէսի իչիւն՝ Պու կիւն տէնիլմէքճէ, հէր կիւն պիրի

14 պերինիզե նասիհաթ էտինիզ։ Ձիրա պէտա՛էթ ի
ի՛թիմաալը Նինայէթէ տէկին միւհքէմ Թուէթաը-
ղըմըզ Թագաիւրտ՝ Փրիսասըն շէրիքէլերի օլմուշ
15 օլաըդ. Նինէքիմ՝ Պու կիւն էյէր անըն սէտասընը
իշխաիրսէնիզ, իղղսապ էթտիքլէրինտէ օլաըդը կիպի՝
16 գալալէրինիզի փէքլէնտիրմէյինիզ։ Ձիրա պա՛զըլաըը
իշխիմիշ օլաըդ իղղսապ էթտիկլէր, լաքին պուննար
Մուսանըն վասլիթասըյլէ Մըսըրտան խուրուճ է-
17 տէնլէրին ճիւմլէսի տէյիլ իտի։ Վէ գըրդ սէնէ
քիմլէրտէ՞ն պիզատ օլտու. կիւնահ էտիպ՝ ճէհէ-
18 լէրի պէրրիյէտէ տիւշէնլէրտէն տէյի՞լ մի իտի։ Վէ
քէնտի բահաթը՛նա կիրմէյէճէքլէր տէյիս, իթա-
՛աթ էթմէյէնլէրտէն զայրի քիմլէրի՛ն հագդընտա
19 եէմին էթտի։ Վէ կէօրիյօրըզ քի՝ իմանըզլըզ սե-
պէպլինտէն կիրէմէտիլէր։

ՊԱՊ 4

1 Իմոն խավֆ էտէլիմ՝ օլմայա քի անըն բահաթը-
նա կիրմէյէ վա՛տ պագի գալմըշ իքէն, սիզտէն պի-
2 րի մահրում գալմըշ պուլունա։ Ձիրա անլէրե օ-
լունաըդը կիպի՝ պէշարէթ պիզե տաճի Թէպշիր օ-
լունտու, լաքին իշխիթաիքլէրի քէլամ իշխաէնլէրտե
իման իլէ իմթիսաճ էթմէտիյինտէն, անլէրե ֆա-
3 ՛իտէ էթմէտի։ Ձիրա պիզ քի իման էթմիշ իդ,
բահաթա կիրէրիզ, նինէքիմ՝ Բահաթըմա կիրմէ-
յէճէքլէր տիր՝ տէյէրէք, զաղաալըմտա եէմին էթ-
տիմ՝ տէյիս պույուրմըշ սըր. վագը՛տա տիւնեանըն
Թէ՛սիսնաէն պէրու իշլէր խիթամ պուլմուշ իտի։
4 Ձիրա պիր եէրտե եէմինճի կե՛ն հագդընտա պէօյլէ
սէօյլէտի, եա՛նի՝ վէ եէմինճի կիւնտե Ալլահ

քէնտինին ճիւմլէ իշլէրինտէն իսթիրահաթ էթտի։
5 Վէ Թէքրար պուրատա՝ Բահաթըմա կիրմէյէճէք-
6 լէր տիր՝ ինէ՛, Իմոն պա՛զըլսրըն անա կիրմէյէրի
էմր ի միւսպէթ օլուշ՝ մուգատտէմա քէնտիլէրինէ
պէշարէթ Թէպշիր օլունմալար իմանսըզլըզտան
7 ատլար կիրմէտիքլէրի էճլտէն, Թէքրար պիր կիւն
Թա՛նին էտիպ՝ պու գատար վագըթտան սոնկրա
Տաուտըն վասլիթասըյլէ՝ Պու կիւն տէյօր, նինէ-
քիմ՝ Պու կիւն էյէր անըն սէտասընը իշխաիրսէնիզ,
գալալէրինիզի փէքլէնտիրմէյինիզ՝ տէնլիմիշ տիր։
8 Ձիրա էյէր եէշու՝ անլէրի բահաթա եէթիշտիրմիշ
օլասյըրսը, պուննտան սոնկրա զայրի պիր կիւն հագ-
9 դընտա սէօյլէմէզ իտի։ Էօյլէ իսկ Ալլահ՛ըն գավմը
10 իչիւն պիր *բահաթ պագի տիր։ Ձիրա Ալլահ քէնտի իշլէրինտէն իսթիրահաթ էյլէտիյի կիպի, անըն
բահաթը՛նա կիրէն տախի քէնտի իշլէրինտէն իսթի-
11 րահաթ եէթմիշ տիր։ Իմոի օլ բահաթա կիրմէյէ
ճէհտ էտէլիմ՝ օլմայա քի պիր քիմսէ հէման օլ
12 իմանըզլըզըն նիւմունէսի իւզրե տիւշէ. Ձիրա Ալ-
լահ՛ըն քելամը հայդ վէ միւ՛էսսիր տիր, վէ հէր ի-
քի աղըզլը դըլըճտան քէսքին տիր, վէ ճան իլէ
բուհ վէ օյնագլար իլէ իլիչկին Թագսիմինէ գատար
նաճըզ սըր, վէ գալպին էֆքատար վէ նինէքլէրինի
13 Թէմիզլիզ էտէր։ Վէ անըն հուզուրը՛նա զահիր օլ-
մայան պիր միսլուվ եօգ սըր, փագաթ հէր շէյ
պիզիմ հիսապ վէրէճէյիմիզ Ձաթը՛ն նազարը՛նտա
՛Իւրեան վէ աչըգ սըր։
14 Իմոի պիզիմ սէմավաթա կէչմիշ պէօյիւք փեա-

*Ե՛ր. սէպէթ բահաթը

հին ի ա'զամբմրդ Իսրնուլլահ Յիսուս վար իքէն,
15 իդրսարը գավ'ն Թուէթալըմ։ Ջիրա Քեահին ի ա'զամբմրդ զա'ֆլարբմրդա հէմռէբա օլմազա զայր ի միւզթէհիր տէյիլ տիր, անճագ կիւնահտան պէրի
16 օլուա՝ հէր խուսուսատա պէվմ կիպի Թէճրիպէ օլունմը տըր։ Պունա պինա'էն մէրհամէթէ նա'իլ օլմադ, վէ վադթընտա իսթիմտատա իչիւն 'ինսայէթ պուլմադ իւզրէ, 'ինսայէթին Թահթընտա ճէսարէթլէ Թէզարրուպ էտէլիմ։

ՊԱՊ 5

1 Ջիրա հէր քեահին ի ա'զամ ինսանլարտան ալընարագ, կիւնահլար իչիւն Թագսիմէ վէ պէպհէլէր Թագսիմ էթմէք իւզրէ, Ալլահա միւթա'ալիդ ու-
2 մուրա ինսանլար իչիւն Թա'ինին օլունուր. վէ ճէհալէթի վէ զէլալէթտէ օլանլարա շէֆգաթը օլմադ դաատիր օլուր. չիւնքի քենտիսի տախի զա'ֆ իլէ
3 իհսանէ օլունմըշ տըր։ վէ պու սէպէպտէն գամմ իչիւն էթտիյի կիպի, քենտիսի իչիւն տախի կիւնահլարտան տօլայը դուրպան Թագսիմ էթմէսի
4 վաճիպ տիր. վէ պու շէրէֆի պիր քիմսէ քենտիսինի ալմազ, անճագ Ալլահ Թաարաֆընտան
5 Հարուն կիպի տա'վէթ օլունան զաթ ուբ։ Քէզալըճ Քրիսատա տախի Քեահին ի ա'զամ օլմադ 'իղզէթինի քենտի քենտինէ ալմատը, անճագ՝ Սէն Օզլըմ սըն, պէն սէնի պու կիւն Թէվիսա էյլէտիմ՝
6 տէյէն անա 'էդդէՔ ֆէրդ. Նիհէճքիմ զայրի պիր եէրտէ տախի՝ Սէն Մէլքիսատըդ ԹէրԹիպի իւզրէ
7 էլ էլ էպէտա քեահին սին՝ տէյիս պուլուրսուր։ Օլ տախի ճէսէտատէ պուլունտըղը զէմման, քենտինի

էօլիմտէն խէյտա էթմէյէ գատիր օլանա 'ազիմ ֆէրեատա վէ կէօզ եաշլարըյլէ Նիյազ վէ բէճալար 'արզ էտիպ՝ Թագվասը սէպէպինտէն միւԹէճազ
8 օլարագ, Շէր նէ գատար Օզէլ պուլունտուս խսէ
9 տէ, չէքտիյի էլէմլերտէն իհա'տէթ էյլէնտի. վէ քէմսէյէ վատրլ օլմատըյլէ քենտինէ իհա'տէթ էտէնլէրին ճիւմլեսի իչիւն էպէտի խէյտա սէպէպ
10 օլտուս. վէ Ալլահ Թատրաֆընտան Մէլքիսատըդ ԹէրԹիպի իւզրէ Քեահին ի 'ազամ Թէմիյէ օ-
11 լունտուս։ Պունուն Հագգընտա տախի սէյյիէյճէք չօգ սէօղիւմիւդ վար իսէ տէ, գուլագլարընըդ ա-
12 զըլաշմըշ օլտըղընտան Թէֆսիրի միւշքիլ տիր։ Ջիրա վագԹա նազարէն մուհա'ալլիմ օլմընըդ լազըմ իքէն, պիր քիմսէնին սիզէ Ալլահըն քէլամլարընըն պէտա'էթ ի էրքեատը նէ օլտըղընը Թէքրար Թա'լիմ էթմէտինէ միւհԹաճ սընըդ. վէ գուվվէթլի Թա'ատմա տէյիլ, անճագ սիւտէ միւհԹաճ օլանլար
13 օլայընըդ։ Ջիրա հէր սիւտա եէյէն՝ չօճուդ օլտըղը իչիւն սալահ քէլամը հագգընտա պիխապէր տիր։
14 Ամմա գուվվէթլի Թա'ատ՝ հատսէյէրի 'ատէթ սէպէպինտէն էյիյի վէ քէօԹիյիւս Թէմիիդ էթմէյէ Թա'լիմ օլունմըշ օլան քետամիյէրէ մնհատա տըր։

ՊԱՊ 6

1 Պու էճլատէն Քրիսատա հագգընտա օլան մէպտէ ի քէլամնատ սարճ ը նագտար էտիպ՝ քէմսէյէ տօղրուտ էյէրիյէյէլիմ. վէ Թէքրար էօլիս 'ամէյլէրտէն Թէվ-
2 պէ, վէ Ալլահա իման, վէ վաճիԹիյէյէր Թա'լիմի, վէ էլլէր գօմատը, վէ գըյամէթի իւլ էմմէթ, վէ
3 հիւքմ ի եպէտիսէն Թէմէլ պրագմայալըմ։ վէ

4 Ալլահ իմն վերիրսե , պունու էաէճէչիզ ։ Չիրա պիր
քերրե նուբա նա՛իլ օլանլար վե սէմաովի 'աթիչէլի
թաատանլար վե Թուհ իւլ Գուտսա հիսսէտար օլան-
5 լար , վէ Ալլահըն էչի քէլամընը վե կէլէճէք 'ա-
6 լէմին գուվվէթլերինի թամամըլ օլանլար՝ Իրթիատա
էթտիքլերի թագսիրատ , պէ թէքբար թէվպէ իչին
թէճաիատ օլունմայարը զայը ի միւմքին տիր . չիւնքի
քէնտիլէրինէ Խանուլլահը թէքբար սապգ էաիսզ՝ րիւա-
7 վայ ը 'ալէմ էաէրլէր ։ Չիրա թօփրագ չօգ տէֆ'ա
իւզերինէ կէլէն եաղմուրը իչիզ՝ քիմլեր իչուն թի-
մար օլունուրսա , անլերէ ֆա՛իտէլի նէզդաթաթ
Հուսուուլէ կէթիրտիչինտէ՝ Ալլահ թաարաֆընտան պէ-
8 րէքէթէ նա՛իլ օլուր ։ Ամմա տիքէն վէ չալըլար Հու-
սուուլէ կէթիրէն մերսուուա վէ լա՛նէթէ եադըն օլուզ՝
9 'ազըզէթի եանմազլըզ սըր ։ Լաքին , էյ սէվկիւլիւ-
լէր , պէօյլէ սէօյլէր իսէք սէ , սիզին Հագդընըզդա
տաՀա խայրը վէ միւճիպ ի խէլսա օլսըն շէյլերէ 'ի-
10 թիմսաըմըզ վար ։ Չիրա Ալլահ 'ատալէթսիզ տէ-
յիլ տիր քի էմէյինիզի վէ մուգաատէալերէ էթտի-
յինիզ վէ էթմէքսէ պուլունսաըզընըզ խըտմէթլէ
խամինէ կէօսթէրտիյինիզ մուհաոպէթի ունուտտա ։
11 Ամմա թէքեասիւլ էթմէյիզ՝ իմսն վէ ատապ վա-
սլթասըլլէ վա՛տլարա վարիս օլանլարա միւգթէ-
12 տի օլմանըզ իչուն , Սիզին հէր պիրինիզ իւմիտին
խաթիքմալի խուսուսընտա նիհայէթէ տէկին հէ-
ման պու ճէհտի իսրաղ էթմէնիզի արզու էաէրիզ ։
13 Չիրա Ալլահ Ապրահամա վա՛տ էթտիյինէ , Հագ-
դը իչուն եէմին էաէճէք քէնտինտէն պէօյլէք պիր
զաթի պուլունմատըզընտան , քէնտի զաթը Հագդը
14 իչուն եէմին էտիսզ , Չաղիգաթէն սէնի զէյատէ-

սիլէ պէրէքէթլէյէճէյիմ՛, վէ սէնի զէյատէսիյլէ
15 Թէքսիր էաէճէյիմ՛ տէտի ։ Օլ տաքի պու վէճհլէ
16 սապը էթտիքտէն սոնկրա վա՛տտա նա՛իլ օլտու ։ Չի-
րա տաէմլէր քէնտիլէրտէն պէօյլիչիսն Հագդը իչուն
եէմին էաէրլէր , վէ 'ինսանլերինտէ խապաթ իչուն Հէր
17 միւնազա՛նընըն նիհայէթի եէմին տիր ։ Պու ճիհէթ-
լէ Ալլահ վա՛տըն վարիսլէրինէ քէնտի Թէապիրինին
Թէղդյիւրիւ զայը ի միւմքին իսիյնի տաՀա զի-
յատէ կէօսթէրմէք միւրատընտա օլարագ , պիր եէ-
18 մին 'իլտվէ էյլէտտի , Թա քի անլերտէ Ալլահըն քիզզ
էթմէսի մուհալ օլսըն՝ Թէղդյիւրիւ էթմէզ իքի շէ-
յին վասըթտասըյլէ պիզ , Էօնիւմիւզէ վազ՝ օլունան
իւմիտէ նա՛իլ օլմագ իչուն իլԹիճա էաէնլէր գավէ
19 Թէսէլլիյէ մսլիք օլալըմ՛, պու է-ֆէֆ տաքի ճանըմը-
զդա միւհէքքէմ վէ սապիթ լէնկէր մագամընտա Թու-
20 Թաբըզ- օլ տաքի փէրտէնին իչ Թաարաֆընտա , Եա-
նի ֆիտուա Մէլքիսաըզդ ԹէրԹիպի իւզրէ իլ էլ
էպէտ բևահին և ա՛զամ օլարագ , պիզիմ իչուն
միւշէհտ օլմագ իւզրէ կիրտիյի մահալէ կիրէր ։

ՊԱՊ 7

1 Չիրա պու Մէլքիսաըզդ Սալիմ մէլիյի օլուպ՝ Ալ-
լահ ը միւԹա՛ալին քահինի օլարագ , Ապրահամը ,
մուէքլերին գաթլինտէն 'ավտէթ էտէր իքէն , խա-
2 Թիդպալ էտիպ անտա խայր տու՛տա էլլէտի . Ապրա-
համ տաքի անտա քէսիֆքէ ի էչհատտան 'ինշը վէր-
տի . ա՛նըն էօնէն Թէրճէմէսի էվվէլսա մէլիք ի սա-
տագաթ՝ վէ սանի՛էն մէլիք ի սէլամէթ մա՛նասընը-
3 տա՝ մէլիք ի Սալիմ տաքի օլարագ , Պապաոըզ վէ
անասըզ , վէ նէսէպսիզ , վէ կիւնլերինին իպԹիտա-

սը վէ Յեսրիւնիւն նիհայէթի օլմայրդ՝ անճագ Յոգնուլլահա միւշապիհ օլարագ, ալ էտ տէվամ քեան-
հին գալըը։
4 Վ֊է պագընըդ, պու նէ գաատար պէջիւ֊ը պիր քիմսէ իսի քի՝ անա բէ֊իս իւլ ապա օլան Ա֊պ-
5 բահամ տաիսի գանայիմտէն Յիւշը վէրտի. վ֊է պէ֊նի Լաւվիսէն օլարագ, քէհանէթի ալանդարա գաւմ֊
տան՝ եա՛նի քէնտի գարնաադշտորընտան, հէր նէ գա-
տար անդէը Աբրահամըն սուլթընտան կէլտիդէը իսէ
տէ, շէրի՛ատի միւճիպինճէ Յիւշը ալմադա Թէնգիհ
6 վար տըը։ Ամմա պուէնդըրըն նէսլինտէն օլմայան
քիմսէ Աբրահամտան Յիւշը ալըպ՝ վա՛ադարա մադ-
7 հար օլանա խայը տու֊ա էյլէտի։ Լաբնին պիլա խի-
թիլաճի խայը տու֊ա պէջիւ֊քտէն քիւչիւյէ օլու֊ը։
8 Վ֊է պուբատտա էօյլէճէք տաէմիդը Յիւշը ալըը, տամ
մա օրատտա հայաթտա օլադընընտա շէհատէթ օլու֊
9 նան զաթ ֊ուէ։ Վ֊է Յիւշը ալան Լաւվի տաիսի Ա֊պ-
բահամ վասըթտասըյլէ Յիւշը վէրտի՝ տէնիլսէ ճա-
10 Յիլ տիր. Զիրա Մէլքիսատըդ՝ փէտէրինի իսթիդ-
պալ էթտիյի զէմտան, քէնտիսի տատա անդըն տուլ-
պընտա իսի։
11 Իմտի էյլը քէհանէթ ի Լաւվիյէ վասըթտասըյլէ
քէմտալ օլտա իսի, չիւնքի պունտա մէպնի խալդա
շէրի՛ատի տաիսի վէրիլմիշ իսի, արթըդ Չարուն
12 Թէրթիպինճէ տէնիլմէյիա՝ Մէլքիսատըդ Թէրթի-
պինճէ ատէը պիր քէհանինին զուհուր էթմէսինէ նէ՞
13 լազըմ իսի։ Զինքի քէհանէթ Թէպտիլ օլունտուդը
Թադահիրտէ, պիլ իսթիդտա շէրի՛ատըն Թէպտիլի
տաիսի վադը՛ օլուր։ Զիրա Հադդընտա պու նէյնէ-
լէրին զիքը օլունտուդը զաթ՝ հիչ պիր քիմսէյինին

մէզպահա միւլազէմէթ էթմէմիշ օլտըդը տիկէը պիր
14 սըպթտան իսի։ Զինքի Բատպըմըզըն Եէհուտա-
տան նէյէթի էթտիյի զահիր տիր. պու սըպթի Հադ-
դընտա իսէ Մուսա քէհանէթի ճիհէթինտէն պիր
15 շէյ սէջյէմէտի, վ֊է Մէլքիսատըդ միւշապհէթին-
ճէ օլարագ, էմր ի ճիհտանինտէն Յիպարէթի օլան շէ-
16 րի՛ատա կէօրէ տէյիլ, Անճագ զէվալ պուլմադ
Հայաթընդ գուվվէթինէ կէօրէ օլան զայրի պիր քեա-
հին զուհուր էթտիյի Հալտէ, տատա զէյատէ ա-
17 շիքնար տըը։ Զիրա՝ Անն Մէլքիսատըդ Թէրթիպի
իւզրէ իլ էլ էպէտ քեահին սինն՝ տէյիս շէհատէթ
18 էտէը։ Զիրա շէրի՛ատի հիչ պիր շէյի Թէքմիլ էթ-
մէմէսիյլէ սէպդտաթ էտէն էմր զա՛իթ վէ ֆա՛իտէ-
19 սիզ օլտըդընտան՝ լազմ օլուհնուպ, Անդն էէրինէ
էֆզալ պիր իւմիտ տատիլ օլտու. պունուն վասը-
թտասըյլէ Ալլահա Թէգաբբուպ էտէրիզ։
20 Վ֊է էէմին օլմադսըդընն ֆէհ֊ինէրիդ օլմատըդը ճի-
21 հէթլէ, (Զինքի անդէը պիլտա էէմին, լաքին պու
Յէ֊֊֊ էէմին իլէ օլու֊ա՝ քէնտինէ Բատպ՝ Անն Մէլ-
քիսատըդ Թէրթիպի իւզրէ իլ էլ էպէտ քեահին
սինն՝ տէյիս էէմին էթտի, վէ փէշիման օլմադ՝ տէյէ-
22 նին թտարաֆընտան քեահին նատպ օլունտու։) Յի-
սուս օլ գաատար էֆզալ պիր Յատդըն քէֆիլի օլտու։
23 Վ֊է անլէրին պագի գալմալարընտա էօյլէմ մինի՛
օլտըդընտան, քեահին նատպ օլունմադլար չօգ իսի.
24 պու իսէ իլ էլ էպէտ պագի օլտըդը սէպէպտէն ին-
25 Թիգադ էթմէդ քէհանէթէ մադէը տիր։ Պու էճլ-
տէն անդն վասըթտասըյլէ Ալլահա Թէգաբբուպ է-
տէնիլէրի քեամիլէն խէյլա էթմէյէ տատի գաատիր
տիր. չիւնքի անդէը իչինն շէֆա՛ատի էթմէյէ տա՛ի-
մա պէր հայաթ տըը։

26 Ձիրա պու միսիլլիւ՝ եա'նի մուգաատէս վէ սուչ-
սըզ վէ լէքէսիզ վէ կիւնահքեարլարան միւթէ-
27 ֆէրրիդ, վէ կէօքաէն միւրթէֆի', վէ օլ քէհէնէ ի
'ուզմա կիպի էվվէլա քէնտիսինին, պա'տէհու գավ-
մըն կիւնահլարը իչիւն հէր կիւն գուբպանլար թագ-
տիմ էթմէյէ իհթիյաճը օլմայան վէհտին ի ա-
զամ պիպէ մուգթադի իսի. զիրա քէնտինի թագ-
տիմ էթմէքլէ պուտնու պիր տէֆ'ատա ֆէրա էյլէ-
28 տի: Ձիրա շէրի'աթ զա'ֆա միւպթէլա օլան տաէմ-
լէրի քէհէնէ ի 'ուզմա, լաքին շէրի'աթտան սոնկրա
օլան էհմին քէլմը իլ էլ էպէտ միւքէմմէլ օլան
Օղլու նասպ էտէր:

ՊԱՊ 8

1 Վ է աէօյլէսիյիմիդ շէյլէրին խիւլասասը պու տրը
քի սէմավաթտա 'ազամէթ թախթրնին սաղընտա
օթուրան պէօյլէ պիր քհահին ի ա'զամմըդ վար
2 տրը. Պու տախի մագտիսին, վէ ինանըն տէյիլ,
անճագ Բապպըն գուբրադը հագիդի մէքքէնին խա-
3 տրմը տրը: Ձիրա հէր քհահին ի ա'զամ թագտի-
մէլէր իլէ գուբպանլար թագտիմ էթմէք իչիւն նասպ
օլունտրդընտան, պուտնուն տախի թագտի'մ էտէճէք
4 պիր շէյի օլմասը լազըմ կէլիր: Ձիրա էյէր հէր իւ-
զէրինտէ օլսա իսի, շէրի'աթ միւճիպինճէ թագտի-
մէլէրի թագտիմ էտէն քհահինլէր պուլունտրգճա
5 քհահին օլմադ իսի: (Անլէր իսկ սէմաատքի շէյ-
լէրին նիւմունէ վէ զըլլընա կէօրէ խրտմէթ էտէր-
լէր. Նիթէքիմ Մուսայա մէքքէնի ինչա էտէճէյի
վագըթ վահի օլունտու, զիրա անա՝ Պադ, ճիւմլէ-
սինի սանա տաղտա կէօսթէրիլէն բէտմէ կէօրէ հա-

6 փասըն՝ տէտի.) Լաքին շիմտի նէ գատար էֆզալ
վա'տլար իլէ սապիթ գըլընմըշ օլան էֆզալ պիր
'ահտըն միյանճըսը օլմուշ իսէ, օլ գատար ա'լա պիր
մէմուրիյէթէ նա'իլ օլտու:
7 Ձիրա էյէր օլ էվվէլքիսի գուսուրսըզ օլսայընտը,
8 իքինճիսի իչիւն մահալ արանըլմազ իսի: Ձիւնքի
անլէրէ 'իթապ իլէ տէր քի' Իչթէ պէյթ ի Իսրա-
յէլ իլէ վէ պէյթ ի Եէհուտա իլէ 'ահտ ը ճէտիտ
'ագտ էտէճէյիմ կիւնլէր կէլիր' տէյիւ Բապպ պու-
9 յուրուր: Պու տախի անլէրի Մըսըր տիյարընտան
չըգարմադ իչիւն էճատատլարընըն էլլէրինտէն էս-
փըշտրըլմ կիւնտէ անլէր իլէ էթտիյիմ 'ահտ կիպի
օլ հայտաճադ տըր. չիւնքի անլէր 'ահտրմտա տէվամ
էթմէտիկլէր, պէն տախի անլէրտէն գաթ'ի նագար
10 էթտիմ' տէյիւ Բապպ պուչյուրուր: Ձիրա օլ կիւն-
լէրտէն սոնկրա, պէյթ ի Իսրայէլ իլէ 'ագտ էտէ-
ճէյիմ 'ահտ պու տըր, Է-'նէ շէրի'աթըմը զինհլէրի-
նէ գոյուպ գալպլէրի իւզէրինէ եաղտճաղըմ, վէ
պէն անլէրէ Ալլահ օլտճաղըմ, անլէր տախի պտնա
11 գավմ օլտճադ տըր: Վ է հէր քես քհնտի գոնչըսը-
նա, վէ հէր քես քհնտի գարնտաշընա՝ Բապպը պիլ՝
տէյէրէք թա'լիմ էթմէյէճէք տիր. զիրա քիւչիւք,
12 պէօյիւք, անլէրին ճիւմլէսի պէնի պիլէճէք տիր. Ձի-
րա հագդսըզլըգլարընա զաֆուր օլտճաղըմ, վէ ան-
լէրին կիւնահլարընլէ ֆըսադլարընը արթըդ խաթը-
մա կէթիրմէյէճէյիմ՝ տէյիւ Բապպ պուչյուրուր:
13 Ձէտիտա տէմէսիյլէ էվվէլքիյի 'աթիդ գըլմըշ, վէ
'աթիդ վէ փիր օլանըն զէվալը հագդն տըր:

ՊԱՊ 9

1 Իմնի օլ էվվէլքի 'ահդէ ֆէրա'իզ ի 'իպաւէթ վէ
2 զէմինի մադախ վար իսի։ Ձիրա պիրինճի մէսքէն
հինչա օլունուզ՝ պունաա շէմ'առն վէ սօֆրա վէ
հուզուր էքմէքլէրի պուլունարագ, պունա Գուաս
3 Թէմիյէ օլունուր։ Վէ էքինճի փէրաէնին արաբն-
աա, Գուաս իւլ ագաաս Թէմիյէ օլունան մէսքէն
4 պուլունուզ՝ Անահ ալթուն պուխուրաան վէ հէր
Թարաֆը ալթուն գափլը Թագուէթ իւլ 'ահա վար
իսի. պունաա աախի մէնինի հավվի օլան ալթուն
տէսթի, վէ Հարունըն ֆիլհալէնմիշ օլան 'ասասը վէ
5 'ահարն լէվհալարը պուլունուր իսի. Վէ իւսթիւն-
աէ քէֆարէթկեահա կէօյկէ էաէն ճէլիլ քէրուպի-
լէր վար իսի. պու շէյլէրին հագդընաա իսէ շիմոի
Թաֆսիլէն սէօյլէմէք Հաճէթ տէյիլ սիր։
6 Վէ պունլար պէօյլէ Թէրթիպ օլունմըշ լէբէն,
խըսմէթլէրինի իֆնա էթմէք իւզրէ քեահինլէր հէր
7 զէման պիրինճի մէսքէնէ կիրէրլէր իսի։ Ֆագաթ
էքինճիսինէ սէնէսէ պիր քէրրէ եալըդրդ քեահին ի
ա'զամ Ի՛էրէ. ամմա գան կէօթիւրմէյէրէք կիրմէզ
իսի. վէ օլ ֆաՀը տախի քէնոի իչինէ վէ գավմէն
8 խաթաալարը իչինէ Թագուիմ էաէր իսի. Րուհ իւլ
Գուաս պու վէճճինլէ պէյան էաէր քի՝ էվվէլքի մա-
քէնէ տուրարգճա, մադախին եօլը տահա լոդֆար օ-
9 լունմամըշ տրը։ Պու տախի օլ զէման իչինէ պիր
միսալ իսի. չինքի անահ ի'պաւէթ էաէնի զամիր-
ճէ քէմալէ իսալ էթմէյէ գաահիր օլմայան Թագուի-
10 մէլէր վէ զէպիհէլէր Թագուիմ օլունուր իսի։ Վէ
պունլար եալընդդ մէքիւլաթ վէ մէշրուգաթ վէ

տիւրլիւ տիւրլիւ երյդանմալար վէ Թէնէք միւթա-
'ալիգ ահքաամա տա'իր իսալհ վագթը օլունճըյա
11 գաատար օլան պինլէրաէն իպաբէթ իսի։ Ամմա կէ-
լէճէք նի'մէթլէրին քեահին ի 'ազամը օլան Փրիս-
տոս զուհուր էտիպ՝ էլ իլէ եաիլմամըշ ա'զամ վէ
էքմէլ՝ եա'նի պու խիգաթաան օլմայան մէսքէնաէն
12 ևէէէ։, էրքէճլէր վէ պուզաղըլար գանը իլէ տէ-
յիլ, անճագ քէնոի գանը իլէ ֆիտիյէ ի եպէտիյէ
Թէաարիք էտիպ՝ մադախսէ պիր քէրրէ տախիլ օՀ
13 տու։ Ձիրա էյէր պուզալար վէ էրքէճլէր գանը վէ
տանա քիւլիւ նաիտաը օլանլար իւզէրինէ սէրփիլին-
ճէ, Թէնէն փաքլիյի ճիհէթիյլէ Թագուիս էաէրսէ,
14 Րուհ ի էզէլի վասրէթասրլիլ զաթըրը լէքէսիզ օլա-
րագ Ալլահա Թագուիմ էթմիշ օլան Փրիստոսըն
գանը՝ զամիրինիզի, Հայյ օլան Ալլահա 'իպաւէթ
էթմէնիզ իչին, էօլիս 'ամէլլէրաէն նէ' գաատար զի-
յադաէ փաքլէյէճէք տիր։
15 Պու սէպէպտէն էէնի 'ահարն միյանճըսը տրը, Թա
քի էվվէլքի 'ահարն հէ-էփ- ալթընտա օլան Թէ-
ճաուզգաթըն ֆիտիյէսի իչինէ էօլիւմ վուգուս՝ պուլ-
մուշ օլարագ, տա'վէթ օլունանլար էպէտի միրա-
16 սըն վա'տընա նա'իլ օլալար։ Ձիրա վասիյէթ պու-
լունաըդը էէրսէ, վասիյէթ էաէնին էօլիւմինինէ
17 վուգուս'ը լազըմ տրը։ Վ՛ասիյէթ էաէն սաղ գալ-
սրգճա վէէէէրէն հիւքմիս օլմաարդընաան՝ վասիյէթ
18 մէվԹա իւզէրինէ սաապիթ օլուր։ Պու սէպէպտէն
էվվէլքիսի տախի գան օլմադսրդըն Թագուիս օլունա-
19 մատը. Ձիրա Մուսա պիւԹիւն գավմա շէրի'աթ
միճիպլինճէ ճիւմլէ էվամիրի սէօյլէսիքսէն սօնկրա,
պուզաղըլարըն վէ էրքէճլէրին գանընը ալըպ՝ սու խ-

լէ վէ գըրմըզը եափազը իլէ վէ զուճա օթը իլէ հէր
նէճա ի քիթապա վէ հէմ տախի ճիւմլէ գավմա
20 աերփիպ, Պու Ալլահըն սիզէ էմր էթտիյի 'ատըն
21 գանը տըր՝ տէտի։ Փէղամլիք օլ գանտան մեսքինէ
վէ պիլ ճիւմլէ 'իպատէթ էտէվաթընա սերփտի։
22 Վէ չէրի'ատի միւճիպինճէ սայքի հէր չէյ գան վա-
սըթասըլլէ փաքլէնիր, վէ գան տէօքիւլմէյինճէ
մաղֆէրէթի օլմազ։
23 Իմտի ասմաւաթտա պուլունան նէտանէլէրին նիւ-
մունէլէրինին պունլար վասըթասըլլէ, ֆագաթ ա-
մավի նէտանէլէրին պունլարտան էֆզալ զէպիհէլէր
24 իլէ փաքլէնմէսի լազապ էտէր։ Զիրա Փրիատոս էլ
իլէ եափըլմըշ օլուպ՝ հագիգինին շէպիհի օլան մադ-
տիսէ տէյիլ, անճագ շիմտի պիզիմ իչուն Ալլահըն
հուզուրունա քէնտինի իհզար էթմէք իւզրէ, ասըլ
25 սէ նայէ կիրտի։ Լաքին քահինի ի ա'զամըն հէր սէ-
նէ ախէրին գանըլլէ մադտիսէ կիրտիյի կիպի, պու-
նուն քէնտի քէնտինի չօգ տէֆ'ա Թադտիմ էթմէ-
26 սի էֆտալ էթմէզ։ Զինքի տիւնեանըն Թէ'սիսինտէն
պէրու անըն չօգ տէֆ'ա էլէմ չէքմէսի լազըմ կէլիր
իտի։ շիմտի իսէ 'ասրլարըն իսթիթամնտա քէնտիսի
զէպիհէ օլմազլէ, կիւնահըն տէֆ'ի իչուն պիր քէր-
27 բէ զահիր օլմուշ տըր։ Վէ տաէմլէրէ պիր քէրրէ
էօլմէք վէ պա'տէհու Հիւքմ Թադտիր օլունտըղը
28 միսիլլիւ։ Փէղամլիք Փրիատոս չօգ քիմսէլէրին կիւ-
նահլարընը գալտըրմադ իչուն, պիր քէրրէ Թագ-
տիմ օլունմըշ օլուպ, քէնտինէ միւնթազըր օլան-
լարա խէյտա իչուն՝ կիւնահօրդ օլարագ իքինճի
տէֆ'ա զուհուր էտէճէք տիր։

ՊԱՊ 10

1 Զիրա շէրի'ատի կէլէճէք նի'մէթլէրին սուբէթ ի
սալիխսինէ տէյիլ, անճագ պու շէյլէրին կէօլկէսի-
նէ մալիք օլտըղը Հալտե, սէնէ պէ սէնէ միւտավի-
մէթ իւզրէ Թագտիմ օլունան Հէմտան օլ զէպիհէ-
լէր իլէ Թէգտըրըպ էտէնլէրի քէմալէ խալ էթ-
2 մէյէ ասլա գատիր տէյիլ տիր։ Եօգսա 'իպատէթ
էտէնլէր պիր քէրրէ փաքլէնմիշ օլտրագ, տրԹըզ
կիւնահ խուսուսօրնտա զամիր Թարաֆընտան Թա'-
զէրլէրի օլմտաղը իչուն, Թագտիմ օլունմալտրը
3 Թէրք էտիլմէզ մի իտի։ Լաքին պունլար իլէ սէնէ
4 պէ սէնէ կիւնահլարըն զէքրի օլուր։ Զիրա պուղա-
լար վէ էրքէճլէրին գանընըն կիւնահլար տէֆ' էթ-
5 մէսի զայը ի միւմքին տիր։ Պու էճլատէն տիւնեայա
կիրէր էքէն պույուրուր քի՝ Զէպիհէ վէ Թագտիմէ
խաթէմէտին, լաքին պանա պիր ճէսէտա Թէհէյյէ
6 էթտին։ Մուհրագալտրտան վէ կիւնահ գուրպան-
7 լարընտան խոշնուտա օլմտաղըն։ Օլ զէման քիթապընը
Թուամարընտա Հագգընտա մուհարրէր օլտրղը իւզրէ,
եա Ալլահ, սէնին իրատէթինի իճրա էթմէք իչուն
8 իչԹէ պէն կէլիյօրում՝ տէտիմ։ Պալտտէ, շէրի'ատի
միւճիպինճէ Թագտիմ օլունանլար Հագգընտա՝ Զէ-
պիհէ վէ Թագտիմէ վէ մուհրագալտր վէ կիւնահ
գուրպանլարը խաթէմէտին, վէ «ՆԼԲՐԵՒ» խոշնուտա
9 օլմտաղըն՝ տէտիքտէն սոնկրա, եա Ալլահ, սէնին ի-
րատէթինի իճրա էթմէք իչուն կէլիյօրում՝ տէտի-
սիյլէ Եվվէլքիյի գալտրրրը, Թա քի սոնկրաքիյի
10 սապէթ էտէ։ Պու իրատէթէ պիզ Յիսուս Փրիս-

տոսրն ճէսէտինին պիր քէրըէ Թագտիմի վասըթա-
սըլէ Թագտիս օլուճնորդ։
11 Վ֊է հէր պիր քհահին կիւն պէ կիւն խրամէթ է-
տէրէք տուրուպ, կիւնահլար ատֆ' էթմէյէ ասլա
միւթէէտիր օլմայան հէման օր֊ զէպիհէլէրի ատֆ-
12 'ատլէ Թագտիմ էտէր. Լաբին պու զաթ կիւնահ-
լար իչիւն պիր զէպիհէ Թագտիմ էթմիշ օլուպ, իլ
13 էլ էպէտ Ալլահըն սաղընտա օթտուրմըշ տըր. Վ֊է
պուճտան պէօյլէ տիւշմէնլէրինին քէնտի այագլարը
ալթընա պատտամագ զօնուլմասընա միւնթազըր տըր։
14 Ձիրա Թագտիս օլուճնանլարը պիր դուրպան իլէ իլ
15 էլ էպէտ քէմալէ իսալ էթմիշ տիր։ Վ֊է Րուհ իւլ
16 Գուդս տաֆի շահիտմիզ տիր. Ձիրա՝ Օր֊ կիւն-
լէրտէն ճօնկրա անլէր իլէ 'ագտ էտէճկիմ' 'ահտ
պու տըր, (տէկիւ Բապզ պուլյուրուր,) եա'նի շէ-
րի'աթըմըր գալպլէրինէ գյոյագ զինդիլերի իւգլերինէ
եաղմաճաղըմ' տէկիւ մուգատտէմա սէօյլէմիքտէն
17 ճօնկրա, վ֊է անլէրին կիւնահլարընը վէ ֆըսգլարը-
18 նը արթըգ Թէզկէքքիւր էթմէյէճկիմ' դէր։ Իմտի
պուճնլարըն 'աճիկը պուլուճնարդը Թագտիրտէ, ար-
թըգ կիւնահ իչիւն գուրպանտա հաճէրն եօգ տըր։
19 Իմտի, էյ պիրատէրլէր, Յիսուսըն գանըյլէ' փէր-
տէտէն, եա'նի քէնտի Թէնինտէն պիզիմ իչիւն հա-
զըրլատըդը օր֊ Թարիգ ի ճէտիտա վէ հայյ իւգլե,
20 Մագտիսէ կիրմէյէ ճէսարէթմիշ վէ պէյթ Ուրլահ
21 իւգլերինտէ փնահհին ի ա'զամընդը վար իքէն, Գալպ-
լէրիմիզ զամիր ի ֆնահտանէն փագլէնմիշ, վէ ճէսէ-
22 տիմիզ փագ սու իլէ եըյդանմընդ օլարագ, Գալպ ի
միւսթագիմ վէ իման ը միւքէմմել իլէ Թէգդար-
23 բուպ էտէլիմ։ Իսմիտիմիզին իգրարընը միւհքէմ

24 ԹուԹալըմ, զիրա վա'տ էտէն սատրգ տըր. Վ֊է
մուհապպէթ վէ ա'մալ ը հասանէյէ Թէշվիգ էթ-
25 մէք իչիւն պիրի պիրիմիզի միւլահազա էտէլիմ. Վ֊է
պա'զըլարըն 'ատէթի իւգլե Թէճէմմիւ' էթմէմիզի
Թէրք էթմէյիպ, պոխատաս կիւնիւն Թէգարրուպ
էթմէյինի կէօրմիւքճէ, զէրէ պէրէկդէ նասիհաթ
էտէլիմ։
26 Ձիրա հագիգաթը պիլմէքլիյէ նա'իլ օլմըգտան
ճօնկրա գոռատէն կիւնահ էտէրսէք, արթըգ կիւ-
27 նահլար իչիւն զէպիհէ գալմազ. Անճագ հիւքմ ի-
չիւն տէհճէթլի պիր իհթիմալար իլէ մուխալէֆէթ է-
տէնլերի Թէլեֆ էտէճէք օլան ահճէշ զաղըպալը ֆո-
28 ւէր։ Մուսանըն շէրի'աթընը Թահգիր էթմիշ օլան
տատմ իքի կա իւչ քիմսէնին շէհատէթիյլէ պիլա
29 մերհամէթ էօլիւր. Իպնուլլահը այագ ալթընա ալ-
մըշ, վէ վասըթասըյլէ Թագտիս օլուճնարդը 'ատ֊
գանընը նափաք ասյմըշ, վէ 'ինայէթ Րուհընա շէթմ
էթմիշ օլան քիմսէ նէ՞ գատար տահա շէտիտ պիր
'ազապա միւսթահգագ սայըլաճագ տըր' զանն է-
30 տէբսինիզ. Ձիրա՝ Իմթիգամ պէնիմ տիր, ճէզայը
պէն վէրիրիմ' տէկիւ Բապզ պուլյուրուր. վէ Թէք-
բար՝ Բապզ քէնտի գավմընը հիւքմ էտէճէք տիր՝
31 տէյինի պիլսինիզ։ Հայյ Ալլահընն էտէմինէ տիւշմէք
գօրգուլը պիր շէյ տիր։
32 Իմտի էվվէլքի կիւնլերի, եա'նի Թէնվիր օլուճ-
տըգտան ճօնկրա շէտիտ էլէմլերէ կիրիֆթար օլուպ՝
33 Պա'զէն սիթէմլէր վէ մուզայագալար իլէ Թամաշա ի
'ալէմ օլարագ, պա'զէն պու միսիլիւ Տալտէ պուլ-
լուճնանլարա շէրիք օլորղընըդ վագթը Խաթիրընրդա
34 կէթիրինիզ։ Զիւնքի մահպուսիյէթիմոէ պանա հէմ

տերա օլուպ՝ սէմաւաթաա ա'լա վէ պադի պիր մա-
լինիլ մէվճուտ օլաըղընը պիլէրէք, էմալինիզին
հազմա օլունմասընա սիւրաւր իլէ բաղի օլաբընըզ՝
35 Իմոի միւքեաֆաթի ը 'ալեմէի օլան պուս ի'թիմա-
36 ըընըզը թէրքը էթմէյինիզ։ Զիրա սապը էթմէնիզ
լազըմ տըր, թա քի Ալլահըն իրաւէթինի իճրա է-
37 տիպ՝ վա'տէ նա'իլ օլասընըզ։ Զիւնքի պիր ազաճըզ
վազրթաան սօնկրա, կէլէճէք օլան կէլիր վէ թէ-
38 'էխխիւր էթմէզ։ Վէ Սալիհ իման իլէ եաշայաճագ
տըր. Հէմ տէ՝ Էյիր պիրի կերի չէքիլիր իսէ, ճա-
39 նըմ անտէն խօշնուտ օլմազ։ Լաքին պիզ հէլսաք ի-
չիւն կերի չէքիլմէքլիքտէն տէյիլ, անճագ ճան խէ-
լասը իչիւն իմանտան լազ։

ՊԱՊ 11

1 Իմոի իման՝ իւմիտ օլունան շէյլէրէ թէւեազգիւն
2 վէ կէօրիւնմէյէն նէսնէլէրէ տէյիլտիր։ Զիրա միւ-
թէգաատիմին պուշնուն իլէ հիւան ի շէհատէթէ
մազհար օլաըլար։
3 Իման իլէ ֆէհմ էտէրիզ՝ քի Ալլահըն քէլամը իլէ
'ալեմիյն թէ'օիս օլունուս, շէյլէ քի կէօրիւնէն
շէյլէրը զահիր օլանտան վիւճուտտէ կէլմէտի։
4 Իման իլէ Հապիլ Ալլահա Գայինին Թ-ֆէմ ԷԹէ-
յէնէֆ_էֆզալ պիր գուրպան թագտիմ էյլէտի, վէ
անըն վասըթտասըյլէ սալիհ իտիյինէ շէհատէթ օ-
լունուս, չիւնքի անըն թագտիմէլերի հագգընտա
Ալլահ շէհատէթ էյլէտի. վէ էօլմիւշ լքէն անըն
վասըթտասըյլէ տահա աէօյլէյօր։
5 Իման իլէ Հանօք էօլիւմ կէօրմէմէք իւզէրէ նագլ
օլունուս, վէ Ալլահ անը նագլ էթմիշ օլաըղընը-

տան պուլունմազ իտի. զիրա նագլ օլունմազտան
էվվէլ՝ Ալլահա մագպուլ տըր՝ տէյիս հագգընտա
6 շէհատէթ օլունուս։ Լաքին պիլտա իման մագպուլ
օլմազ զայր ի միւքեին տիր. զիրա Ալլահա թէգա-
բուպ էտէնին, անըն մէվճուտ իտիյինէ՝ վէ քէնտի-
նի թահլէպ էտէնլէրէ միւքեաֆաթի էտիճի իտիյինէ
իման էթմէսի կէրէք տիր։
7 Իման իլէ Նուհ տահա կէօրիւնմէյէն շէյլէր հագ-
գընտա վահի իլէ խապէր ալմազլէ, խաւֆ էտիպ
քէնտի խանէսինին խէյրտա իչիւն պիր սէֆինէ ինշա
էյլէտի. վէ անըն վասըթտասըյլէ տիւնէտա 'ասէյհինէ
հիւքմ էյլէյիպ՝ իմանտա կէօրէ օլան սալահընը վա-
րիսի օլտու։
8 Ապրահամ վարիս օլաճաղը մահալէ կիթմէյէ
տա'վէթի օլունտուղունտա, իման իլէ իթա'աթ էյլէտի,
վէ Նէրէյէ Միհաճէյինի պիլմէյէրէք չըզըպ կիթտի։
9 Վ՚ա'տա օլունան տիյարտա զուրպէթտէ կիպի իման
իլէ միւսաֆիր օլարագ, հէման օլ վա'տընի միրտա
շէրիքլերի օլան Իսհագ վէ Եա'գուպ իլէ չատըրլար-
10 տա սաքին օլտու. Զիրա Թէմելլի շէհրէ միւնթազըր
իտի, քի պուշնուն մի'մար վէ պանիսի Ալլահ տըր։
11 Իման իլէ Սարա քէնտիսի տահի համիլէ գալմագ
իչիւն գուվվէթի պուլտու, վէ վա'տա էտէնի սաազգ
'ատտա էյլէտիյինտէն սինինի կէչմիշ էքէն տօզուր-
12 տու։ Պու էճլատէն տահի էօլմիշ հիւքմիւնտէ պուս-
լուճան պիր զաթտան, քէսրէթի ճիհէթիյլէ կէօյիւն
էրլտըզլարը գաատար, վէ տէնիզ քէնարընտա օլան
սայըլմազ գում գաատար զիւրրիյէթի օլտու։
13 Պուշնարըն ճիհազիէսի վա'տլերէ նա'իլ օլմամըշ օ-
լուպ, ֆագաթի անլէրի ուզագտան կէօրիւպ՝ [Ի'թի-

գաա] վէ պիլ մէնաուհիլէ գապուլ էաէրկը, զէմին
իւզէրինաե զարիպ վէ միւսաֆիրը օլարգլարընը իգ-
14 բար իլէ, իմանաա վէֆաթ էթմիլէը։ Զիրա պէյլէ
էհլէրի սէյլէյէնլէը պիր վաթան արաարգլարընը
15 կէօսթէրիրլէր. վ՚ագը՚ա էյէր չօգարգլարը էկրի
թէզկէքբիւբ էթսէլէը իսի, 'ավաէթ էթմէյէ վա-
16 գըթլարը օլուբ իսի։ Վէ լաքին շիմաի ա՚լասընա՚
էա՚նի սէմավիյէ բաղլիպ օլուբլար. պու էճլահէն Ա-
լահ անլէրին Ալլահը տէնիլմէքաուէն հիճապ էթմէզ.
զիրա անլէրէ պիր շէյ հաղըրլատը։
17 Իման իլէ Ապրահամ թէճրիպէ օլունարգաա Իս-
հագը թագաիմ էյլէսի, վէ վա՚ալէրի ալընէ օլան՝
18 Այնին նէալին Իսհագ իլէ եաա օլունաճագ տրը՚
տէյիս Հագգընաա պուշուբրլարդը իսկն ի վահիսինի
19 Թագաիմ էյլէսի։ Զիրա Ալլահ «Ը էմիլաթաան
տաիի իշէա էթմէյէ գաաիր տիր՚ տէյիս տիւշիւ-
տիս, վէ օբաաան տաիի անը Թէմսիլէն ալտը։
20 Իման իլէ Իսհագ կէլէճէք շէյլէր Հագգընաա Իա՚-
21 գուպա վէ 'Իսաավա խայը տուա՚ա էյլէսի։ Իման իլէ
Իա՚գուպ վէֆաթ էաէր իքէն, Եուսուֆքէն օղուլ-
բընէն հէր պիրինէ խայը տուա՚ա էյլէսի. վէ քէնաի
22 տէյնէյինին ուճընաա ֆոյաՃըդ սէճաէ էյլէսի։ Ի-
ման իլէ Եուսուֆ վէֆաթ էաէր իքէն պէնի Իսրա-
յէլին խուրուճընը գիքը էթսի, վէ քէնաի քէմիք-
լէրի Հագգընաա վասիյէթ էյլէսի։
23 Մուսա Թէվրյաւա էթսիքսէ վալիսէյնի չօճը-
ղընէ կիւզէլ խոխինի կէօրմէյէրէյիլէ, մէլէյին ֆէր-
մանընաան գօրգմայըդ՝ իման իլէ իւչ այ անը սագ-
24 լաարլար։ Մուսա քէմնէյէ վասրլ օլարգաա, իման
իլէ Ֆիր՚օնընէն գրգընըն օղլու Թէամիյէ օլունմագլըգ-

25 տան իմմինա՝ էյլէսի. Զիւնքի կիւնահէրն ֆանի
ակֆասընը սիւրմէքաուէն իսկ, Ալլահընն գավմը իլէ
26 պէրապէր եղկյէթ չէքմէքլիյի Թէրճիհ էյլէսի։ Վ՚է
Քրիսաասընն սիմէէմինի Մրսրըն խազինէյէրինաէն ա՚-
զամ դընա 'ատա էյլէսի. զիրա միւքաֆաթա
27 միւնթազրը իսի։ Իման իլէ մէլիյին զաղսպընաան
գօրգմայըդ՝ Մրսրը սիյասրընը Թէրը էյլէսի, չիւն-
քի օլ կէօրիւնմէյէն Զաթը կէօրիւբ կիպի սէպաթ
28 էթսի։ Իման իլէ ֆրսընը վէ գան սէրփմէսինի իճ-
րա էյլէսի, Թա քի իլը ասզանլարը հէլալը էաէն
անլէրէ ասգունմայա։
29 Իման իլէ Պահր ը Ա.Հմէրաէն գարատաան կէնէր կի-
պի կէչմիյէր. Մրսրլիլէր տաիի պուննա գալգընարգ-
լարընաա զարգ օլարլար։
30 Իման իլէ Իբրհանընն աուրլարը, էթրաֆը եէսի
31 կիւն ասօլաշընլարգաան ասճկրա երգրլար։ Իման իլէ
ֆահիշէ Բահապ Ճասուսլարը սէլամէն գապուլ էթ-
միշ օլարգընաան, իմանսըզլար իլէ պէրապէր հէլալ
օլմատը։
32 Վ՚է տահա նէ՞ սէյլէյէյիմ. զիրա Ճհա՚ան վէ
Պարագ վէ Շիմշէն վէ Եէֆթահ վէ Տաուա վէ Ա-
մաուէլ վէ փէյղամպէրլէրաէն պահս էաէճէք օղուբ-
33 սար, պանա վագըթ էէթիշմէգ. Անլէր քի իման
վասրթասըլյէ մէմալիք ֆէթհ էթսիլէը, սալահ
իշլէսիլէր, վա՚ալէրէ նա՚իլ օլարլար, արսլանլարըն
34 աղըզլարընը գափասարլար, Ա.Թէշէն շիասէթինի սէօ-
յիճաիւբսիւլէը, գըլըճ ագզընաան գուրթուլար-
լար, զա՚իֆլիքաէն գուվվէթլէնտիլէր, ճէնքաէ գուվ-
վէթլի օլարլար, էճնէպլիլէրին օրտուլարընը միճն-
35 հէղիմ էթսիլէր. Նհօլան քէնաի էօլիւլէրինի գը-

յամ էթմիշ ալտըլար · պա'զըլար խե էֆզալ գը-
յամէթէ նա'իլ օլմագ իւզրէ՝ նէճաթը գապուլ էթ-
36 մէյիպ՝ իշքենճէ չէքմիլէր · Պաշգալարը խութիհզա
վէ տարպլար վէ հէմ տախի պէնտէր վէ մանհպու-
37 սիյէթ թէճրիպէլէրինէ տիւչար օլտըլար ։ Թաշլան-
տըլար , տէսթէրէ իլէ պիչկըտիլէր , թէճրիպէ օլտըն-
տըլար , գըլըճ իլէ գամէլ օլտընտրագ էօլտիւլէր ,
էօգտուլլըգ վէ մէզզայագա վէ ճէֆթայա տիւչար օ-
լարագ , գոյուն փօսթալարը վէ քէչի տէրիյէրի կի-
38 միներէք տօլաշտըլար · (Տիւնեա անլերե լա՛իգ տէ-
յիլ իսի ·) վէ չէօլերտե վէ տաղլարտա վէ մաղա-
րալարտա վէ եէրին ինլերինտե ավարե կէզտիլէր ։
39 Վ՚է պունլարըն ճիւմլէսի իման վասթէտասդ՚լե
հիւան ի շէհատէթէ մալիք օլտըլար իսե տե , վա՛տե
40 նա՛իլ օլմատըլար · Ջիրա Ալլահ պիզիմ հագդըմըզ-
տա էֆզալ պիր շէյ թէտարիք էթմիշ տիր , թա քի
անլեր պիզ օլմայընճա քէմալե վասըլ օլմայալար ։

ՊԱՊ 12

1 Իմաի պու գատար շահիտ էթրաֆըմըզը պուլուԹ
կիպի ալմըշ օլմազլէ , հէր ազըրլըզը վէ դէվ գօլայ-
ճա իհտաթէ էտէն կիւնահը թէրք էտիպ , էօնիւմիւ-
զէ գօնըլան եարըշտա , իմանը պէտ՚ վէ թէքմիլ է-
տէն Յիսուա նազար էտէրէք՝ սագը իլէ գօշուլըմ ,
2 Օլ քի էօնիւնէ գօնուլան սիւրուր իչիւն հագդարէթի
պիր շէյ ՚տատա էթմէյէրէք , խոչա թէհամմիւլ էյ-
լէտիքտէն սօնկրա՝ Ալլահընն թահութընըն սաղընտա
օթուրտու ։
3 Իմաի ճանլարընըզ ՚աճիզ վէ եօրգուն օլմամագը
իչիւն , կիւնահքէարլար թարաֆընտան քէնտի ՚ա-

լէյհինտե վուգու՝ պուլան պու միսիլլիս մուխալէ-
ֆէլէթ թէհամմիւլ էտէնի թէֆէքքիւր էտինիզ ։
4 Կիւնահտա գարշը ճիհատ էտէրէք , գան էօ-ե-ե տէ-
րէճէտինէ գատար տահա մուգավէմէթ էթմէտի-
5 նիզ ։ Վ՚է՝ էյ օղլըմ , Բապպընն թէ՛տիպնին թահգիր
էթմէ , վէ անլեն թարաֆընտան թէքտիր օլտընտը-
6 ղընտա ՚աճիզ գալմա · Ջիրա Բապպ սէվտիյինի թէ՛-
տիպ էտէր , վէ գապուլ էթտիյի հէր օղլու տարպ
էտէր՝ տէյէրէք , օղուլլարա էօյլէր կիպի սիպէ վէ-
7 րիլէն նասիհհաթը ունութտընըզ ։ Էյէր թէ՛տիպէ
թէհամմիւլ էտէրսէնիզ , Ալլահ սիպէ օղուլլարա
կիպի մու՛ամէլէ էտէր · դիրա հա՛նկը օղուլ վար քի
8 փէտէրի անը թէ՛տիպ էթմէզ , Ամմա էյէր ճիւմլէ-
նէն հիսսէտաար օլարդը թէ՛տիպտէն մահրում խէ-
նիպ , օլ թագտիրտե օղուլ օլմայընչ՝ հարամզատե
9 սինիզ ։ Հէմ տախի ճէսէտտիմիզնին փէտէրլէրի պիզիմ
միւ՛էտտիպիմիզ օլարդլարը հալտե ՚ւէրէե հիւրմէթ
էտէր խոնք · Նէ՛ գատար դիյատե պէր հայտթ օլ-
մագ իւզրէ բուհյլարըն փէտէրինէ իթա՛ատ էթմէյնի
10 իզ ։ Ջիրա պունլար քէնտիլէրինէ խօշ կէօրիւնտիւ-
յինէ կէօրե պիր ազ վագըթ թէ՛տիպ էտէրլէր է-
տի , լաքին Ալլահ գուտսուհյէթինէ հիսսէտաար օլա-
11 լըմ՝ տէյիւ ույնճա՛տթ իչիւն էտէր ։ Վ՚ագը՛տ հիչ
պիր թէ՛տիպ քէնտի վագթընտա մուճթիպ ի սիւրուր
տէյիլ , անճագ մուճթիպ ի հիւրն կէօրիւնիւր · ամմա
սօնկրա , անրն իլէ թէրպիյէ օլտունմըշ օլտնլարա սա-
լահընն սէլամէթ սէմէրէսինի հուտուդլէ կէթիրիր ։
12 Պու էճլատէն զա՛իֆ էլլէրի վէ թագաթսըզ տիզ-
13 լէրի գուվվէթլէնտիրինիզ , Վ՚է այագլարընըզ իչիւն
տօղրու եօլլար եափընըզ · Թա քի Թօփալ օլան սափ-

44 մայրդ՝ անճագ շինֆա պուլա ։ Ձիւմէ իլէ սէլամէթ
իւզրէ պուլունմազլըդա վէ գուսախլէթէ սա՛յ էտի-
նիզ, չինքի պու օլմագսըզըն հիչ պիր քիմսէ Բագ-
45 պը կէօրմէյէճէք տիր ։ Վէ տիգգաթ էտինիզ, օլ
մայա քի պիր քիմսէ Ալլահըն 'ինայէթինաէն մահ-
բուպ գալա. օլմայա քի պիր ածը քէօք ֆիլիսթէնէ-
րէք, իզմիրազ վէրէ, վէ նիչէլէր անըն վասրէթա-
46 սըյլէ ինֆաատ օլունա. Օլմայա քի պիր քիմսէ զի-
նաքեար՝ վէ էսխօտ պիր թա'մա պէտէլինէ պիւ-
քուրիյէթէ հագգընը սաթան 'էյսալ կիպի պիրթագ-
47 վա օլա. Ձիրա պիլիրսինիզ քի պա'տէհու պէրէքէ-
թէ վարիս օլմագ իհթիտաի իսէ տէ՝ բէտտա օլունաու.
չինքի կէօզ եաշլարը իլէ արատը իսէ տէ, թէպ-
տիլ ի նիյէթէ ֆուրսաթի պուլմատը։
48 Ձիրա սիզ տօգուշլըդը վէ սէվէճէ իլէ եանաը պիր
տաղա, վէ տիւննա, վէ զուլմէթէ, վէ գասըր-
49 ղայա, վէ սուր սէտասընա, վէ իչինէն քիմսէլէր
տրթէզգ քէնտիլէրէ քէլամըն սէօյլէնիլմէմէի իչուն
եալվարտըգլարը սէօզլէրին սէտասընա թէգտրրուպ
20 էթմէտինիզ. Ձիրա՝ էյէը տաղա ճանտաըր պիլէ
տօգուշնա, բէճմ օլունաուն [էսխօտ օգ իլէ վուս-
բուլսըն] տէյիս պույուրըլան էմրէ թէհսամինէ էս-
21 տէմէտիլէր ։ Վէ միւշահէտէ օլունան՝ օլ տէրէճէ
հէյպէթլի իտի քի Մուսա՝ Ղայէթլէ զօրդար վէ
22 թէթէրէյիմ՝ տէտի ։ Լաքին սիզ Սիօն տաղընա, վէ
Տայ Ալլահըն շէհրի օլան սէմաւի Եէրուշալիմ,
23 վէ նիչէ պինլէրճէ մէլա՛յիքէյէ, վէ սէմաւաթտա
գայա օլունմըշ իլէք տօղմուշլարըն ճէմա'աթ ը 'ա-
զիմէ վէ քիլիսէսինէ, վէ ճիւմլէնին Հաքիմի օլան
Ալլահա, վէ քէմալէ վասըլ օլմուշ սալիհլէրին րուհ-

24 լարընա, վէ 'ահտ ը ճէհաննին Մէյանճըսը Ցիսուս
սա, վէ Հապկինն Ֆոնընատան էֆզալ շէյլէր սէօյլէ-
յէն սէրփմէքլիկը դանընա Թէգտարրուպ էթմինիզ ։
25 Սագընընըզ՝ սէօյլէյէնի բէտտա էթմէյէնինիզ. զի-
րա անլէը ևէր իւզէրինաէ իլճմիլ սէօյլէյէնի բէտտա
էթտիքլէրնի Տալտէ գուբթուլմատըլար իսէ, նէ՛ գա-
տար զիյատաէ պիզ սէմաւաթտան սէօյլէյէնաէն
26 Կիւզ չէվիրտիյիմիզ Տալտէ Ֆուրսուլմայօղուզ. Փի
անըն սէտասը օլ զէմման զէմինի սարսատը. շիմտի
իսէ՝ Պէն պիր տէֆ'ա տահա եալընըզ զէմինի տէ-
յիս, անճագ սէմայը տախի սարսարըմ՝ տէյէրէք
27 վա'տա պույուրտու ։ Վէ պու Պիր տէֆ'ա տահա՝
Թէհէյէ սարսըլմազ շէյլէրնի պագի գալմասը իչուն,
մէհանու'աթի կիպի սարսըլըր շէյլէրնի թէգնիրինէ տէ-
28 լէթի էտէր ։ Պու էճլատէն սարսըլմազ պիր մէլէ-
քիւթ ալմըշ օլսրագ, օլ 'ինայէթէ նա՛իլ օլալըմ,
քի անըն վասրէթասըյլէ Ալլահա մազպուլ թարզ
իւզրէ հիւրմէթի վէ թագվա իլէ 'իպատէթ էտէլիմ.
29 Չինքի Ալլահըմըզ իճինա էտէր աթէշ տիր ։

ՊԱՊ 13

4 Մէվէտաեթ ի տխավիյէ տա՛իմի օլսուն ։ (2) Մի-
մանիւվաղլըդը ունուտթմայընըզ. զիրա պու եօլ իլէ
պա'զը քիմսէլէր պիլմէյէրէք մէլէքլէր գապուլ էթ-
3 տիլէր ։ Մահպուսալարը՝ անլէր իլէ Հապս օլունմըշ
կիպի, վէ ճէֆաքեար օլանլարը, քէնտինիզ տախի
ճէհաետտէ պուլունանլար կիպի, թէզէքքիւր էտի-
4 նիզ. թէզէվվիւճ էտր վէճճիլ միւթէպէր տիր, վէ
եաթագ լէքէսիզ տիր. լաքին զէնփարէ վէ զինա-
5 քեարլարը Ալլահ հիւքմ էտէճէք տիր ։ Էթվալընընըզ

ազէէ աէվմէքլիքաէն պէրի օլսուն. եէսինիզաէ պուլունան շէյլէրէ գանա'ամի էսինիզ. զիրա քէնտիսի' Սէնի ասլա պրագմամ, վէ սէնի ասլա թէկրը էթ-
6 մէմ' ահմիշ տիր. Շէօյլէ քի ճէսաբէթլէ' Իսպպ պանա միւ'մին տիր, գօրդմայաճաղըմ. ինանմ պանա
7 նէ՞ եափաճագ սըր' տէյէլիմ: Սիզէ Ալլահըն քէլա-մընը սէօյլէմիշ օլան միւրշիտլէրինիզի տէր խաթըր էսիպ, էթվարլարընըն նէթիճէսինէ տիզգամի էթ-
8 մէքլէ' իմանլարընա իզթիսա էսինիզ: Յիսուս Քրիստոս տիւն վէ պու կիւն վէ իլ էվ էվէտ հէման օ տըր:

9 Թա'լիմաթ ը միւխթէլիֆէ վէ զարիպէ իլէ էօթէ պէրի միւրիւլէնմէյինիզ. զիրա Թաւիսէ օլմուշ օ-լանլարըն իսթիֆատէ էթմէմէքլէրի Թա'ամլար իլէ տէյիլ, անճագ 'ինայէթի իլէ զալըն սաալիթ զը-
10 լընմասը էյի տիր: Փիր մէզպահընմըզ վար սըր քի մէսաբինէ խըսամէթի էսինլէրին անառն եէմէյէ սէվ-
11 հէյլէրէն եօզ սըր: Զիրա քեահին ի ա'զամըն եէ-տէյլէ մադամիսէ կիւնահ իչուն դանը կէօթիւրիւլ-միւշ օլան հայվանլարըն ճէսէտլէրի օրտուսընըն խա-
12 րիճինտէ իհրազ օլունուր: Պու էճլատն Յիսուս տա-լեի քէնտի գանը իլէ գավմը Թագտիս էթմէկը իչուն,
13 գափունըն խարիճինտէ էլէմ չէքտի: Իմտի անըն սիթէմինի իւղերիմիզէ ալարագ, օրտուսընըն խարի-
14 ճինէ անըն եանընա չէզդալըմ: Զիրա պուրատա պա-գի գալըը շէհրիմիզ եօզ սըր, լաքին կէչէճէք օլա-
15 նը արայօրըզ: Իմտի անըն վասթիասըլէ Ալլահա տա'իմա Թէսպիհաթ դուրպանը, եա'նի անըն խա-մինի իզրար էսինն տուտագլարըն սէմէրէսինի Թագ-
16 տիմ էսէլիմ: Վէ էյիլիք էթմէյի վէ ֆուֆօյա է-

'անէ էյլէմէյի ունուԹմայընըզ. զիրա Ալլահ պու-
17 միսլիս դուրպանլարտան բագի տիր: Միւրշիտլէ-րինիզի տինկէյիպ' անլէրէ իԹա'ամի էսինիզ. զիրա անլէր հիսապ վէրէճէք քիմսէյէր միսլիս ճանլարը-նըզ իչուն ույանընըզ տաւրուրլար, Թա քի պունու
18 սէ վահ իլէ տէյիլ, (զիրա օ սիզէ Ջա'իսէվզ օլսուր,) անճագ սիւրսուր իլէ էսէյէր: Փիզիմ լէչուն տա'ա էյլէյինիզ. զիրա հէր խաւաւտատ հիսան ի մա'ամէլէ էթմէք մադսէտինտէ պուլունարագ, զա-միր ի սալիհմիզ օլարընա Ի'Թիմատընըզ վար:
19 Խաւաւտատ պունու էթմէնիզի բէճա էսէրիմ, Թա քի էանընըզա պիր ան էվվէլ Ի'ատէ օլունայըմ':

20 Վէ մէնպա' ը սէլամէթ օլան Ալլահ' քի էպէտի 'ահարն գանընըզէ գօյունլարընը ա'զիմ Զօպանը օլան Բաղպաղմըզ Յիսուսը էմինտատան իչէտ էյլէտի,
21 Քէնտի իրատէթինի իճրա էթմէնիզ իչուն, սիզի հէր էյի 'ամէլտէ քեամիլ զըլըգ, քէնտի հուզու-րընտա մադպուլ օլանը սիզտէ Յիսուս Քրիստոսըն վասըթասըլէ իճրա էյլէյէ. անա էպէտ Թէ ա-պատ մէճա օլսուն: Ամին:

22 Վէ, էյ պէրատէրլէր, սիզէ Եալվարըրըմ' պու նասիհաթի քէլամընա Թէհամմիլ էսինիզ, զիրա
23 սիզէ մուխթասարճա Եազարմ: Թիմոթէոս պիրա-տէրին ասլը վէրիլմէյի մալումունուզ օլսուն. 'ան գարիպ կէլմէյի Թագտիրտէ' անըն իլէ պէրապէր
24 սիզի կէօրէճէյիմ: Ճիւմլէ միւրշիտլէրինիզէ վէ ճէ-մի' ի մուգատասէլէրէ սէլամ էսինիզ. ԻԹալիատան
25 օլանլար սիզէ սէլամ էսէրլէր: 'Ինայէթի ճիւմլէնիզ իլէ օլսուն: Ամին:

ԵԱՒԳՈՒՊ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՅՈՒՄՈՒՄԻ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Աստուածն վե Բապել Յիսուս Քրիստոսըն գուլը Եա՛-
գուպ փերաքենաելիքաե պուլունան օն իքի սըպեթա
ակլամ էաեր։
2 Էյ պիրաաերլերիմ, էնվա՛ ի թէճրիպելերե տիւ-
չար օլաըղընըզ դէման՝ անը քիւլլէյէն սիւրուբ՝ատա
3 էյլէյինիզ. Զինքի խանընըզըն խաթիհանը սապը
4 հուսուալէ կէթիրտիյինի պիտիրսինիզ. Ամմա պիր շէյ-
տէ նօգսանընըզ օլմայարագ, քեամիլ վե թամ օլ-
մանըզ իչուն՝ սապրըն՝ամէլի քեմալ իւզրե օլսուն։
5 Վէ էյէր սիզտեն պիրինին հիքմէթաե նօգսանը
վար իսէ, թա՛եիպ էթմէյերէք՝ ճիւմլեյէ զընա իլէ
իհսան էտէն Աստուծան տիլեսին, վե անա վէրիլէ-
6 ճէք տիր։ Ֆագաթ ասլա շիւպհէ էթմէյերէք իման
իլէ տիլեսին. զիրա շիւպհէ էտէն քիմսե բիւզկեար
իլէ սիւրիւլիւլիւ՝ չալգանան տէնիզ տալղասընա պէն-
7 զեր։ Պու մադուլէ տաեմ Բապել թաբաաիքնատան
8 պիր շէյ ալաճաղը զաննընատա պուլունմասըն։ Իքի
ֆիքըրլի տաեմ ճիւմլէ եօլլարընատա սէպաթօզը տըր։
9 Հադիր օլան պիրտաեր քէնտի բէի՛աթըյլէ,
10 Զէնկին օլան իսէ քէնտի հադիրլէյի իլէ էֆէնտիսար

էթսին, զիրա օթըն չիչէյի կիպի կէչէճէք տիր։
11 Զինքի կիւնէշ չէտիա հէբրաէթլէ տօղունճա, օթը
գուբուտըր, վէ չիչէյի տէպրելիւլ՝ չէքլինին կիւ-
պէլէյի զայ՝ օլտը. քէղալիք զէնկին տաեի քէնտի
թաբիդլերինտե սօլաճագ տըր։
12 Նէ՛ միւպարէք տիր թէճրիպէյէ թէհամմիլ է-
տէն տաեմ, զիրա թէճրիպետե մադուլ պուլունը-
տըղը հալտե, Բապելն քէնտինի սեվէնլերէ վա՛տ
13 էյլէտիյի հայաթ թաճընը ալաճագ տըր։ Հիչ պիր
քիմսե իղվայա տիւչար օլտըղընատա, Աստուած թաբա-
ֆընատան իղվա օլունույօրըմ՝ տէմէսին. զիրա Աստուծ
քէօթիւ շէյլէր իլէ նէ իղվա օլունուր, նէ տէ քէն-
14 տիսի պիրինի իղվա էտէր։ Լաքին հէր քէս քէնտի
շէհվէթինտեն ճէղզ օլունուտ ալտանմասըյլէ իղվա-
15 յա տիւշէր։ Պա՛տէհնու շէհվէթի համիլե օլուտ՝ կիւ-
նահ տօղուբուր, վէ կիւնահ քեմալինի պուլտըղ-
16 տա, եօլիտ տօղուբուր։ Էյ տէվկիւլիւ պիրտաեր-
17 լէրիմ, ալտանմայընըզ։ Հէր՝տաթիյէ ի հատանէ վէ
հէր մէվճիպե ի թամամ եօգսարըտան օլուտ՝ էյ իւլ
էնվարտան նիւզուլ էտէր. անտե թէղայյիւր էա-
18 խօտ զըյլ ը թէպետիւլ եօգ տըր. Օլ տաեի միւ-
բաարընա կէօրէ, քէնտի մախլուգաթընըն պիր նէվ՛
թաուրճանտասը օլմամըղ իչուն պիղն հադիգաթ քէ-
լամը իլէ թէվլիտ էյլէտի։
19 Իմտի, էյ տէվկիւլիւ պիրտաերլերիմ, հէր տաեմ
իչիթմէքլիքտե տէրի՛, տէղյլէմէքլիքտե պաթի, զա-
20 զատա պաթի օլսուն։ Զիրա տաեմին զաղապը
21 Աստուծն տալահընըը իճրա էթմէդ։ Պու եճլետն հէր
նափարըկյե վէ շէրրին քէօրէթինի թէրք էտիպ՝
տէրուննինիզտե էքիլմիշ վէ ճանընըզը խէյրա էթմէ-

ՀՀ գաւառը օյան քէլամը հիլմ իլէ գապուլ էտինիլ։
22 Լաքին քէնաի քէնաինիվէ ալտաատարագ՝ քէլամըն կալընըլ սամի'լերի օլմայըլ՝ անըն 'ամիլլերի օ-
23 լուշըլ։ Զիրա էյէր պիր քիմսէ քէլամըն սամի'ի օլուպ տա 'ամիվէ տէյիլ իսէ, այինէաէ քէնաի ա-
24 պըլ եւէզիէն Նազար էաէն աաէմ պէնդէր։ Զիէնքի քէնաի քէնաինէ Նազար էտիպ կիթաիքտէն
աճնըրա, տէր 'ագապ Նէ շէքլ իտիլինի ատնուժատ։
25 Լաքին հիւրրէիէմէն շէրի'ատ ը քեամիլսինէ տիգդաթ էտիպ՝ միւտավէմէթ էաէն քիմսէ իշիտիր ուշուտարը օլմայրպ, անճագ 'ամէլին 'ամիվէ
26 օլմազէ, քէնաի 'ամէլինաէ միւպարէք օլաճագ տըր։ Էյէր [արանըզտա] պիր քիմսէ քէնաինիվէ տինտար զանն էաէր տէ, քէնաի տիլինի զապթ էթմէյիպ՝
27 քէնաի գալպինի ալտաատըրտա, պուշուն տէյանէթի պաթըլ տըր։ Փէտէր Ալլահըն 'ինտինաէ վաք վէ լէքէսիպ տիյանէթի պու տըր, էա'նի նէթիջէսի իլէ տուլ գաբրլըտըր մուզայագալարրնաա գէյտարէթ էյլէյիպ՝ քէնաի նէքսինի տիշնէատան լէքէսիպ հըքը էթմէք տիր։

ՊԱՊ 2

1 Էյ պիրատէրլէրիմ, զուլ ճէլալ Բադպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն իմանըմըզ խաթրըտա բի'պայէթ էն
2 Թուէթմայընըզ։ Զիրա էյէր ճէմա'աթընըզտա ալ-
Թուշն եւէզիէլ վէ միւզէյյէն էլպիսէյի պիր ատէմ կիրիպ տէ, քիրլի էլպիսէյի պիր փադիր տաիսի կի-
3 րէճէք օլուրտա, վէ սիպ միւզէյյէն էլպիսէյի կիյինմիշ օլտնա բի'պայէթ էաէրիէք, Այն պուբատտա 'իղղէթլէ օթուր՝ տէյիպ տէ, օլ փադիրէ՝ Այն օ-

բատտա տուր, եախօտ՝ Շուբատտա պատամնաղըմըն կա-
4 Նընտտա օթուր՝ տէյէճէք օլուբտանընը, Պէյնինիզտէ Թէֆրիպ էթմէ°զ մի սէնիպ, վէ քէօթիւ էֆէաարլը
5 Հաբիմիէր օլմա°զ մը սընրը։ Տինիէյինիպ, էյ սեվգիլիւ պիրատէրլէրիմ, Ալլահ պու տիւնեանըն փադիրլէրինի իմանատա զէնկին վէ քէնաինի սեվգիլէրէ վա'տա էթտիյէ մէլէքիւթիւն վարիսլէրի օլաճագ օ-
6 լանլարը ինէթիատ էթմէտի մի։ Անը իսէ փադիրի Թատդիր էթտինիպ. սիզէ մեաատլէթ օլանլար զէնկինէէր տէյի°լ մի տիր, վէ սիզի մահքեմէլէրէ չէ-
7 քէնէէր տնղէր տէյի°լ մի տիր։ Թէսամիյէ օլուշաբզընըզ իսմ ի չէրիֆէ քիւֆր էաէն տնղէր տէյիլէ°ր
8 մի։ Իմտի էյէր Փէթհատա կէօրէ՝ Գէնչէրը քէնաինկիպի սեվգիսինի՝ տէյիւբ պուլյուրըլտա միւրիւքտանէ
9 շէրի'ատը իճրա էաէր իսէնիպ, էյի էաէրսինիպ։ Ամմա էյէր խաթրըտա բի'պայէթ էթմէքտաէ պուլուշնաուբատնընը, կիւնահ իշլէյիպ՝ շէրի'ատ Թատրաֆընտատն
10 գապաշմաթը կիպի Թա'զիր օլուշնաուբուլնընը։ Զիրա հէր քիմ պիւթհիւն շէրի'ատը հըքը էտիպ՝ պիր շէյտաէ խաթա էտէճէք օլուբտա, ճիւմլէսինէ սուչլու-
11 օլմուշ օլուր։ Զիրա՝ Զինա էթմէյէսին՝ տէյին քէզզիպ՝ Գաթլ էթմէյէսին՝ աէտի. իսմի էյէր զինա էթմէյիպ տէ գաթլ էտէրսէն, շէրի'ատտան
12 Թէճավուզ էթմիշ օլուրսըն։ Հիւրրէյէթ շէրի'ատը միւճիպինճէ մուհաքէմէ օլուշաճագ քիմսէյէր կիպի
13 սէզյէյինիպ վէ իշէյինիպ։ Զիրա մէրհամէթ էթմէմիշ օլանտա պիլտ մէրհամէթ հիւքմ օլաճագ տըր. վէ մէրհամէթ հիւքմ 'ալէյհինէ իֆթիթհար էաէր։
14 Էյ պիրատէրլէրիմ, էյէր պիր քիմսէ՝ Իմանըմ վար՝ տէյիպ տէ 'ամէլլէրի օլմազտա, նէ՞ փա'իտէ

15 օլուբ · օլ իման անր գուբթարա պիլի՞ր մի · վ՚է ե-
յէր պիր պիրաաեր եա հեմշիրե չբփլագ , վե նեվմի
16 թե՚այլուշէ միւհթաճ օլաբդը հալաե , Միզահն պի-
րի անլերե՝ Ակլամեթլե կիտինիդ , ըսրնմըշ վե տոյ-
մուշ օլասրնըդ՝ տէյիպ ատ անլերե ճեսեաե իգթի-
զա էահն շէյլերի վերմէզահնիդ , նէ՞ ֆա՞իտե օլուբ ·
17 Պէզյլեճէ իման տախի 'ամէլլերի օլմաբդճա զաթրն-
18 տա էօլիւ տիր · Լաբին պիրի տէյճէճէբ տիր քի՝ Ա-
նին իմանըն վար , վե պէնիմ 'ամէլլերիմ վար · ան
պանա իմանըդը 'ամէլլերին օլմազսրդըն կէօսթէր ,
պէն տախի տանա իմանըմը 'ամէլլերիմնէն կէօսթէ-
19 րէյիմ · Ան Ալլահ վահիտ իսիլինէ ինանըբսըն , է-
յի էահբսրնն · շէյթանլար տախի ինանըդլար վե թիթ-
20 րերլեր · Ամմա , էյ պաթըլ տաէմ , իմանըն պիյա
21 'ամել էօլիւ իսիլինի պիլմէբ իսթէ՞բ մի սրն · Փէ-
տէրիմիզ Ապրահամ՝ օղլու Իսհագը մէզպահ իւգե-
բինաե թազահիմ էթմէյինաե 'ամէլլեր իլե թէպրիր
22 օլո՞նմասը մի · Իման 'ամէլլերիյլե պէրապեր իշլե-
մէյինի , վե իման 'ամէլլեր իլե իբմալ օլունաբդընը
23 կէ՞օրմէյօբ մի սրն · Վ՚է Ապրահամ Ալլահա ի-
նանտը , վե անա սապահ 'ատտ օլունտու՝ տէյիւ
պույուբան քելամ իթմամ օլունուպ , խալիլ Ու-
24 լահ թէամիյէ օլունտու · Իմնի տաէմ եապընդը ի-
ման իլե տէյիլ , անճագ 'ամէլլեր իլե թէպրիր օ-
25 լունաբդընը կէ՞օրմէյօբ մի սրնդը · Փէզալիբ ֆահիշէ
Բահապ տախի ճասուսլարը գապուլ էաիպ՝ դայրի
էօլանն կէօնտերաիյինաե , 'ամէլլեր իլե թէպրիր օ-
26 լո՞նմասը մի · Ձիրա ճեսեա՝ բուհ օլմաբդճա էօ-
լիւ օլաբդը միսիլլիւ , իման տախի 'ամել օլմաբդ-
ճա էօլիւ տիր ·

ՊԱՊ 3

1 Է՚յ պիբաաեբլեբիմ՝ չօզընդը մա՚այլիմ օլմայընդը ·
չիհնդի տահա պէզյիւբ ճէգյա տիւչար օլաճաղը-
2 մդը պիլնբսինիդ · Ձիրա ճիւմլէմիդ չօգ քերրե խա-
թա էաէրիդ · Էյէր պիր քիմսե քելամնա խաթա
էթմէդսե , օլ քիմսե քեամիլ աաէմ օլբսա՝ պիւ-
թիւն ճէսեահինին զապթընա տախի միւգթէտիր
3 տիր · Իչթե սաթլարըն պիդլ էթ՚ա՚թ էթմէյերի խ-
չիւն , ազբղլարընա կէմ վուբուա՝ պիւթիւն ճէսեա-
4 լերինի չէվիրիրիդ · Իչթե կէմիյէր տախի օլ գատար
պէզյիւբ օլուա՝ շէհնա բիւգկեարլար իլե սիւրիւբ-
լէնիր էբէն , փէբ քիւչիւբ պիր սիւմէն վասրթա-
սրյլէ՝ սիւմէնճինին կէօդիւ խաթէտիյլե թարաֆա
5 չէվիրիյէր · Հաբէգա տիլ տախի քիւչիւբ պիր 'ազվ
իսե սե , զայէթ պէզյիւբ սէօյլեր · Իչթե ճիւդի
6 սաթէչ նէ գատար օաուն թուսթուշտուրըր · Տիլ
տախի սաթէչ վե 'ալեմ ի ֆէօաատ տըր · տիլ ա՚զա-
մըդտա պէզյլե սեր թուսթմըշ տըր քի՝ պիւթիւն ճէ-
սեահի նահաբ եաեր , վե տա՚իրե ի քեա՚ինաթը 'ա-
լեվլենաիրիյ՚ քէնահիսի տախի ճէհէննեմնէն 'ալեվլ-
7 լէնիր · Ձիրա հեր նեվ՚ ի վիւհուշ իլե թիւյյուբ
վե հաչերաթի իլե տէնիդահե պուլուհանլար նեվ՚ ի
պեշեր վասրթասրյլէ զապթի օլունուբ , վե զապթի
8 օլունմըշ տըր · Ամմա հիչ պիր տաէմ տիլին զապթընա
միւգթէտիր տէյիլ տիր · Մէն՚ օլունմազ պիր շեր
9 օլուա՝ միւհիմլիբ զէհր իլե տօլու տըր · Անըն իլե փէ-
տէր Ալլահա հաժն եաեբիդ · վե անըն իլե տախի
Ալլահընն միւշահէհենինէ կի՚ օբե խալդ օլունմըշ լին-
10 սանա պէտ տու՚ա էաէրիդ · Հեման պիր աղըղտան

խայր տու'ա վէ պէտ տու'ա չըգտար . Էյ պիրաաեր-
41 լէրիմ, պու շէյլէր պէօյլէ օլմամալը տըր : Հիչ պիր
փունար հէման պիր կէօզէն թամլը վէ ամը տու
42 չըգտարը՞ր մը : Էյ պիրաաերլէրիմ, ինճիր աղաճը
ղէյթուն՝ վէ եա տամա ինճիր հուսուլէ կէթիրէ պի-
լո՞ր մի . քէզալիք հիչ պիր փունար թուղլու վէ
43 թամլը տու վէրէմէդ : Արանըզտա հիքմէթ վէ մա'-
լիւմաթ սահիպի քիմ իսէ , հիւան ի հարէքէթիլէ
քէնաի 'ամէլլէրինի հիքմէթ հիլմինաէ կէօսթէրսին :
44 Ամմա էյէր գալպլէրինիզաէ ամը հասէտա վէ միւնա-
զա'ա վար իսէ , հագիգաթըն 'ալէյհինէ թէֆահիւր
45 եափը՝ եալան սէօյլէմէյէսինիզ : Պու հիքմէթ եօ-
գարըտան նազիլ օլմայըղ , անճագ միւնէվվի վէ
46 նէֆսանի վէ շէյթանի տիր : Ջիրա հասէտա վէ միւ-
նազա'ա նէրէտէ իսէ , նիզամընդըղ վէ հէր քէօթիւ
47 շէյ օբատտա պուլունուր : Ամմա եօգարըտան օլան
հիքմէթ էվվէլա փաք տըր , ասնկրա միւսլիմ , լա-
թիֆ , հալիմ , մէրհամէթ վէ էյի մէյվէլէր իլէ մէմ
48 լու , պի զարաղ վէ պի բի՛ա տըր : Վ̇է սալահըն սէ-
մէրէսի սուլհ եափիլէր էչիւն սէլամէթ իլէ էքիլիր :

ՊԱՊ 4

1 Ա՞րանըզտա ճէնքէլէր վէ զավզալար նէ՞բէտէն օլուբ .
պու բատտան , Եա'Նէ ա'զանըզտա մուհարէպէ էտէն
2 շէհվէթլէրինիզտէն տէյի՞լ մի տիր : Թամա' էտէր-
սինիզ վէ մալիք օլմազսընըզ . զամլ էտէրսինիզ վէ
հասէտա էտէրսինիզ , վէ նա'իլ օլամազսընըզ . զավզա
վէ ճէնքէ էտէրսինիզ , վէ մալիք օլամազսընըզ , չիւն-
3 քի թալէպ եթմէզսինիզ . Թալէպ էտէրսինիզ , վէ
ալամազսընըզ , զիրա շէհվէթլէրինիզէ սարփ եթմէք

4 իւզրէ , ֆէնա եօլտա թալէպ էտէրսինիզ : Էյ զաՒֆի
վէ զընիյէլէր , տիւնէեայա օլան մուհտագիէթ Ալլա-
հա 'ատավէթի օլտըղընը պիլմի՞ղ մի սինիզ . իմտի
հէր քիմ մուհիպպ ի տիւնէեա օլմազ խաթէրսէ , Ալ-
5 լահա 'ատու օլմուշ օլուր : Պիզմի՞ սաբին օլան բուհ
հասէտէ միւշթագ տըր՝ պու յուրտան փիթագ պի-
6 հուտէ՞ մի սէօյլէր զանն էտէրսինիզ : Լաքին տահա
պէօյիւք 'ինայէթ վէրիր . պու էճլէտէն պու յուրտը քի՝
Ալլահ միւթէքապպիրլէրէ մուդտավէմէթ էտէր ,
7 լաքին միւթէվազի'լարա 'ինայէթ իհսան էտէր : Իմ
մի Ալլահա միւթի՝ օլունըղ . Շէյթանա մուդտավէ-
մէթ էտ'Նիզ , օլ տաֆի սիղտէն ֆիրար էտէճէք
8 տիր : Ալլահա թէգաբբուպ էտ'Նիզ , օլ տաֆի սի-
ղէ թէգաբբուպ էտէճէք տիր . Էյ կիւնահքեարլար ,
էլէրինիզի փաքէյինիզ . վէ էյ էքի ֆիքրիյէր ,
9 գալպլէրինիզի թամլիր էտինիզ . Մի՞քեատէր վէ
հալին օլուպ պղուսընըզ . սիզին կիւլիւշինիզ հիզ-
նէ , վէ մէաերրեթինիզ զամա թէհավվիւլ էթսին :
10 Բատզըն հուզուրընտա թէվազու' էտինիզ , օլ տա-
ֆի սիզի թէրֆի՝ էտէճէք տիր :
11 Էյ պիրաաերլէր , պիրի պիրինիզի զէմմ էթմէ-
յինիզ . պիրաաերինիզի զէմմ էտէն , վէ պիրաաերինի
հիւքմ էտէն՝ շէրի'աթը զէմմ էտէր վէ շէրի'աթը
հիւքմ էտէր . իմտի էյէր շէրի'աթը հիւքմ էտէր
խէն , շէրիաթ իլէ 'ամիլ տէյիլ սին , անճագ հա-
12 քիմ սին : Խէլտա վէ հէլտը էթմէյէ գաաիր օլան
*վ̇ազը' ը շէրի'աթ՝՝ պիր տիր . աէն քի՞մ սին քի՝
աֆէրի հիւքմ էտէրսին :

---

* Պ-'զը՞ը՝ վ̇ազը' ը շէրի'աթ վէ Չաբիմ

13 Շիմոի կելլինիզ, էյ սիզ քի՝ Պու կիւն եախօտ
եարըն ֆիկան շէհրէ վարալըմ, վէ օրատա պիր երլ
մէքա էաելիմ, վէ թիճարէթ էախպ քեար էաելիմ՝
14 տէյօրսընըզ. (Չալ պու քի՝ եարըն նէ վուգուտ՝ պու-
լաճաղընը պիլմէզսինիզ. զիրա 'էօմրիւնիւզ նէ՞ սիր.
Թահդիգան պիր ալ վագըթ կէօրիւնիւալ՝ պա'տէհու-
15 նապէտիա օլուբ պիր պուխար տըր.) Անըն կէրինէ՝
Բապպ իսթէր ատ սաղ գալըրսագ, պուննու եա շու-
16 նու էաելիմ՝ ատմէյի սինիզ։ Շիմոի իսէ քէնտի Թէ-
քէպպիւրինիզ սէպէպիյլէ Թէֆախիւր էաէրսինիզ.
պու միսիլլիւ Թէֆախիւր քեաֆֆէրէթէն քէօմիւ-
17 սիր։ Իսոի հէր քիմ խայր իշլէմէյի պիլիպ ատ իճ-
րա էթմէզսէ, անա էլլէֆֆէռէ կիւնահ տըր։

ՊԱՊ 5

1 Շիմոի կելլինիզ, էյ զէնկինկէր, իւզէրինիզէ կելլէ-
2 ճէք պէյտար իշիւն ֆիդան էախպ ազլայրընըզ։ Մա-
լինիզ չիւրիւմիւշ վէ էավաալընըզը կիւվէ ևէմիշտիր.
3 Ալթուն իլէ կիւմիւշհինիւզ փաալանմըշ տըր, վէ
անէրին փասը տաճի 'ալէյհինիզէ շէհատէթ իշիւն
օլուպ Թէնէրէրինիզի ալթէշ կիպի ևէյէճէք սիր. է-
4 յամ՛ը ախիրէ իշիւն խազինէ եըղընընըզ։ Իսթէ
Թարալարընընըզը պիչէն 'ամէլէնին՝ Թարաֆընընըզ-
ան գօնուլան իճբէրէթի ֆէրեատ էախյօր, վէ օրագ-
ճընըրըն ֆէրեատը Բապպ իւլ ճիհնուատըն սէմ'ինէ
5 վատըլ օլտու։ Ջէմին իւզէրինատ զէվգ ու սէֆա իւ-
լէ եաշատընընըզ, գալպէրինիզի զէպգ կիհնիհնատ օլ-
6 տըզը կիպի պէալէտինիզ։ Սալիհ 'ալէյհինէ հիւքմ
էախպ՝ անը գաթլ էթտինիզ, վէ օ սիզէ մուգավէ-
մէթ էթմէզ։

7 Իմոի, էյ պիրատէրլէր, Բապպըն զուհուրընա
ատկին սապր էտինիզ. իշթէ չինֆէթի ևէրին գըյմէթ-
լի մահսուլընա միևնէթազըր օլուպ, անըն իշիւն Թա
իլք վէ սօն եազմուբա նա՛իլ օլունճայատէք սապր
8 էաէր։ Ամէն տաճի ատապր էախպ՝ գալպէրինիզի սա-
պէթի գըլընըզ. զիրա Բապպըն զուհուրը էապրն տըր։
9 Էյ պիրատէրլէր, հիւքմ Թահֆիրընա տիւշմէմինիզ
իշիւն ևէք տիկէրինիզտէն շէքեայէթ էթմէյինիզ.
10 իշթէ Հաբիմ գափուրն էօնիւնատ տուրույօր։ Էյ
պիրատէրլէրիմ, Բապպըն խամիլէ սէօյլէյէն փէյ-
ղամպէրլէրի մէշագդաթ չէքմէքլիք վէ սապր խու-
11 սուսընատա էօրնէք Թուհմէնընը։ Իշթէ սապր էտին-
լէրէ միւպարէք տէրիճ. Էյուպըն ապրընը իշթի-
տինիզ, վէ Բապպըն Թօֆֆէր ևէդէյէ 'ագըպէթի կէօր-
տիհնիւզ, չիհնքի՝ Բապպ քէսիր իւլ բահմէ վէ բա-
'ուճի տըր։
12 Իմոի հէր շէյտէն էվվէլ, էյ պիրատէրլէրիմ,
հիւքմ ալթընա տիւշմէմինիզ իշիւն՝ նէ սէմա, նէ
զէմին հագգը իշիւն, նէ տէ պիր զայրի ևէմին իլէ
ևէմին էթմէյինիզ. անճագ սիզին էվվէթէ գէդէյինէզ
էվվէթէ օլսուն, վէ սիզին խայր գէդէյինէզ խայր օլ-
սուն։
13 Ադանըզտա պիր քիմսէ մէշագդաթտա՛ մը տըր,
տու'ա էթսին. պիր քիմսէյինին գալպի շէ՞ն մի սիր,
14 Թէզմիր էյլէսին։ Ադանըզտա պիր քիմսէ խատթա՛
մը տըր, քիլիսէյինին իհթիյարլարընը տա'մինէթ էթ-
սին, վէ Բապպըն խամիլէ անը եազ իւլէ մէսհ է-
15 տէրէք՝ անըն իշիւն տու'ա էթսինիզը. Վէ իմանի
իւլէ օլան տու'ա խատթայը գուբթաբընը, Բապպ
տաճի անը այագա գալընըրտաճագ տըր. վէ էյէր

կիւնահ եչէմիշ օլսա տաթէի, անա 'ածվ օլուննաճագ տըր։

16 Պիրի պիրինիզէ խաթալսըրընըզը իզրաթ, վէ պիրի պիրինիզ իչուն տու'մա էյլէյինիզ, Թա քի շիճա պուլասընըզ. սակինն Հաթարէթիլ տու'սընընն չօգ-
17 Թէ'սիրի վար։ Նչնչա պիզիմ իլէ էհմհալ պիր ա-տէմ իքէն, եաղմուր եաղմնասը իչուն տու'մա էյլէսի, վէ զէմին իւզէրինէ իւչ սէնէ ալթը այ միւս-
18 տէթ եաղմուր եաղմնասը։ Վ.է Թէքրաթ տու'մա էյլէսի, վէ կէօզ եաղմուր վէրիպ, ևէր տաթի մնհ-սուլընը նէթիշմէրսի։

19 Նչ պիրաէրլէր, էյէր սրանընզան պիրի Հադի-գաթտան զէլալէթէ սիւչէր ատ՝ պիր քիմսէ անը
20 ի'տաէ էաէրսե, Պիլսին քի կիւնահքէաբը քէնտի զէլալէթէ եօլընտան ի'տաէ էտէն քիմսէ եօլիւմտէն ճան գուրթաըրսըզ՝ պիր խաչլի կիւնահ սէթը էթմիշ օլուր։

ՊԵՏՐՈՍ ԲԻՍՈՒԼԸՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ

'ՈՒՄՈՒՄԻ ԸՆՍԱՒԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Յիսուի Քրիստոսըն բէսուլը Պնտրոս՝ փէտէր Ա-լահըն 'իմ ի էզէլիսի միւճիպլինճէ, Բուհըն Թագ-

տիսիլէ Թէռա'սէթ իչուն վէ Յիսուա Քրիստոսըն դա-
2 հընըն սէրփիլմէսի իչուն ինթիխապ օլունուպ, փոն-Թոս վէ Գ.ալաթիա վէ Գափփատոգիա վէ Ասիա վէ Պինթինիատա փէրաքէնտէ պուլունան զաբխըլէ-բէ. սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ իզտիյատ պուլա։
3 Բաշպաղմըզ Յիսուա Քրիստոսըն փէտէրի Ալլահ մէ-պարէք օլսուն քի պիզի՝ մէրհամէթի ի քէսիրէսինէ կէօրէ Յիսուա Քրիստոսըն էմմաթտան գէյրաթ էթ-
4 մէսիլէ սիրի պիր իւմիտ իչուն, Ասիր զէմանատ ին-քիշաճէ Հազըր օլան խէլասա նա'իլ օլմազ իւզրէ, Աէ-լահըն գուվվէթիյլէ իման վասըթտասըյլէ Տրքիզ օլու-
5 նանլարա՝ Եա'նի * սիզէ սէմավաթտա մնհֆուզ օլան զէվալ պուլմազ, չէքսիզ վէ սոլմազ միրաս իչուն
6 նէհայէթն Թէվիլիա էյլէսի։ Վ.է պունտա մէսրուր օ-լուրսունըզ. վագը'տա Հալին իգթիզասընտան պիր ազ վագըթ էնվա' ի Թէճրիպլէրը սէպէպիյլէ մնհզուն
7 պուլունուրսունըզ, Թա քի իմանընըզ իմթիհանը՝ ատէշ իլէ զալ օլունմըշ խաչ տէ՝ նէհնէ Ֆանի օլան ալթունտան զէյտէ գէյրէթլի օլարակ, Յիսուա Քրիստոսըն Թէճէլլիսինտէ մէհզ վէ 'իզզէթի վէ ճէ-
8 լալ իչուն պուլունա. Անը տաթի կէօրմէմիշ իքէն սէվէրսինիզ. Հէմ տաթի շիմտի կէօրմէզ իքէն պի-
9 լէ անա ինանարակ, Իմանընըզըն նէհայէտի օլան ճանլարընընզըն խէլասընա նա'իլ օլմազլէ, Թա'րիֆէ կէլմէզ վէ մու'ազէզ պիր սիւրուր իլէ մէսրուր օ-
10 լուրսունըզ։ Պու խէլասըն խուսուսունտա տաթի սիզէ օլաճագ 'ինայէթին Հագդընտա վասի իլէ սէյրէյէն փէյղամպէրլէր Թէֆթիշ վէ Թէճահհուս էթմիշլէր.

* Պո'ազը՝ պիզէ

11 Տէրուն Յէրինաէ պուլունան Քրիստոսըն Րուհը Քրիս-
տոսըն էլէմ չէքմէսինէ վէ պա'տէհու ճէլալէ նա'իլ
օլմասընա էվվէլտէն շէհատէթ էթմէսիյլէ, նէյէ
վէ նասըլ վագթա տէլալէթ էթտիյինի թէքթիշ
12 էտէրլէր իսի. Վէ օլ շէյլերի քէնարլերինէ տէյիլ,
անճագ պիզե թէպլիղ էթտիքլերի անլերէ պէյան
օլունտու. պու շէյլերը իսկ սէմաուան իրսալ օլու-
նան Րուհ իլ Գուտս վասրթասըլլէ սիզե պէշարէ-
թի թէպշիր էտէնլերին նէտիյլէ շիմտի սիզե իխպար
օլունմըշ տըր. պու շէյլերէ տարխ նազլար էթմէյլ
մէլէքլերը արդու էտէրլեր։
13 Իմոի պիհինինիզին պէլինի գուշտարըգ այրդ տու-
բարագ, Յիսուս Քրիստոսըն թէճէլլիսինտէ սիզե
իհսան օլունաճագ 'ինայէթէ քեամիլէն իւմիտ է-
14 տինիզ։ Ձէհատլէթինիզ վագթընտա օլան շէհվաթը
սապրգայա ույմայարագ, անճագ իթա'աթը էվ-
15 լատ միսլլիս, Սիզի տա'վէթ էտէն գուտուրուս օլ-
տըղը կիպի, սիզ տարխ քեաֆիֆէ ի հարէքեաթը-
16 նըզտա մուգատտէս օլունըզ. Զիւնքի Մուգատտէս
օլունըզ, զիրա պէն գուտուրուս իմ' տէյիւ մուհար-
17 բէր տիր։ Վէ էյէր հեր քէսին 'ամէլինէ կէօրէ խա-
թըրա բի'պյէթ էթմէյէրէք՝ հիւքմ էտէնէ փէտէր
թէսմիյէ էտէր խսէնիզ, էյտամ ը զուրպէթինիզի
18 խալվի իլէ կէչէրինիզ. Վէ պիլինիզ քի էճտաուտան
գալմա պաթըլ մէլէքտէն, ֆանի կիւմիւշ վէ ալ-
19 թուն իլէ տէյիլ, Անճագ գուսուրսըզ վէ լէքէսիզ
Գուզունըն, էա'նի Քրիստոսըն զիպըյմէթ գանը
20 ֆիտիյէսիյլէ խէլաս պուլունըզ. Օլ քի սիւնեանդըն
թէ'սիսինտէն ագահէմ Ալլահ մա'լիմ իսի իսկ տէ,
իմանընըզ վէ իւմիտինիզ Ալլահա օլսուն տէյիւ,

21 էզմինէ ի ախիրէտէ սիզին իչիւն, Նա'նի անը էմ
վաթտան իհէտա էտէն վէ անա 'իզզէթի վերէն Ալլա-
հա անըն վասրթասըլլէ իման կէթիրինլէր իչիւն
22 պէյան օլունտու։ Իա'տըզ մէվէտտէթի ի ախավիյէ
իչիւն՝ Րուհըն վասրթասըլլէ հագիգաթա միւթի'
օլարագ, ճանլարընըզը փաբլէմիշ օլսուզ՝ պիրի պի-
րինիզէ գալզ ի փաբտէն զիյատէսիյլէ մուհապպէթ
23 էտինիզ։ Զիւնքի ֆանի թ'ախումտան տէյիլ, անճագ
ֆանի օլմայտտան Ալլահըն հայյ վէ [իլ էլ էպէտ]
պագի օլան քէլամը վասրթասըլլէ էհնիտէն թէ-
24 վէլլիտա էթտինիզ։ Զիրա հեր թէն օթ կիպի, վէ
տատմին ճիւմլէ շէրէֆի օթրըն չիչէյի կիպի տիր.
25 օթ գուբուբ, վէ չիչէյի տէօքիւլիւբ. Լաբին Բաս-
պըն քէլամը իլ էլ էպէտ պագի տիր, վէ սիզէ
Թէպշիր օլունան քէլամ պու տըր։

ՊԱՊ 2

1 Իմոի հեր տիւրլիւ շէրրի, հեր տիւրլիւ հիլէ վէ
բի'սլէր իլէ հատէտլերի վէ հեր տիւրլիւ զրյպէթի
2 Թէրը էտիպ՝ Հէնուզ տօղմուշ մա'սումլար կիպի
3 խալիս, բուհանի սիւտէ արզուքէշ օլունըզ, Թա քի
Բաղպըն լաթիֆ օլտըղընը Թաթտըղընըզ Թագտիր-
4 տէ, անըն վասրթասըլլէ *պէշիյէսինիզ. Անա՝
էա'նի ինսան Թարաֆընտան մէրտուտ իսէ տէ՝ 'ինտ
Ալլահ միւնթէխապ վէ զիպրյմէթ օլան տիրի Թա-
5 շա Թէգարրուպ էտիպ, Սիզ տարխ տիրի Թաշլար
կիպի պիր պէյթ ի բուհանի՝ Ալլահա Յիսուս Քրիս-
տոսըն վասրթասըլլէ մագպուլ օլան զէպա'իհ ի

* Պա'զըտ՝ խէլաս իչիւն պէշիյէսինիզ.

բուհանիչեյի Թագաւոր իչուն պիր քէհանէթ ի մուա-
6 գաատեսէ օլմագ իւզրէ պինա օլուննուբսընըզ։ Պի-
նա՛էն 'ալէյհ՝ իչթէ Սիօնատա պիր քէօչէ Թաշը,
միւնթէխապ վէ պիդըյմէթ պիր Թաշ վազ՝ էսէ-
բիմ՝ վէ անա իման էսէն ասլա խէճիլ օլմայաճագ
7 տըր՝ տէյիւ քիթապատա պուլունուր։ Իմոի սիզ
միւմինլէրէ պու պիդըյմէթ տիր, ամմա իթա՛ատի-
սըղլարա՝ էապիճըլարըն բէատ էթտիբլէրի Թաշ քէօ-
8 շէ Թաշը օլսուս, վ'է ինանմայըզ քէլամ խուսու-
սընատա սիւրչէնլէրէ Թէօքեզ Թաշը վէ սիւրչմէք
գայատը տըր. պունա ատախ Թագաւոր օլուննուրլար։
9 Լ'ապին սիզ պիր նէսլ ի միւնթէխապ վէ քէհանէթ ի
միւլիւքանէ վէ իւմմէթ ի մուգատասէսէ վէ խատա
պիր գավմ սընըզ. Թա քի սիզի զուլմէթատն քէնա-
տի նուր ը 'ածիպլինէ տա'վէթ էսէնին ֆէզա՛իլինի
10 իթապար էսէսինիզ։ Սիզ պիր գէման գավմ տէյիլ
իսինիզ, ամմա շիմտի Ալլահըն գավմը սընըզ. մեր-
համէթէ նա՛իլ օլմադըզ իսինիզ, շիմտի իսէ մեր-
համէթէ նա՛իլ օլաընըզ։
11 Էյ սեվկիւլիւլէր, սիզի բէճա էսէրիմ քի գա-
բիպլէր վէ միւսաֆիրլէր կիպի՝ ճանա գարշը մուհա-
բէպէ էսէն շէհվաթ ը նէֆսանիչէսէն իճթինապ է-
12 տէսինիզ. վ'է թա՛իֆէլէրին արասընատա հիւան ի
հարէքէթատ պուլունասընըզ, Թա քի սիզի 'ամիլ ի
շէրը տէյիւ գէմի էթտիբլէրի եէրատ, ա'մալ ը հա-
սէնէնիզի միւշահէտատ էթմէլէրիդ՝ գիյարէթ կիւ-
13 նիատ Ալլահը Թէմճիա էսէյէր։ Իմոի Թագպ ի-
չուն Թանգիմատ ը պէշերիչէնին հէր պիրինէ, կէ-
14 րէք փատիշահա՝ ճիւմլէչէ փա՛իդ օլարդընատան, կէ-
րէք վէլիլէրէ՝ 'ամիլ ի շէրը օլանլարըն միւճադաթը

վէ 'ամիլ ի խայր օլանլարըն մէհտի իչուն անըն Թա-
բաթիքնատան իբտալ օլունանլար պուլունարգլարըն-
15 տան իթա՛ատի էսինիզ։ Զիրա Ալլահըն իբատէթի
16 պու տըր քի հիւրրէէր կիպի, Ա՛մմա հիւրրիչէթինի-
զի շէրրէ էօրթիւ Թուէմայըզ, անճագ Ալլահըն
գուլլարը կիպի օլարագ, ճահիլ ատէմլէրին ճէհա-
լէթինի խայր իշլէմէքիքլէ իսքնատ էսէսինիզ։
17 ձիւմլէչէ հիւրմէթ էսինիզ, պիրատէրլէրի սէվինիզ.
Ալլահատան գօրգընըզ, փատիշահա հիւրմէթ էսի-
նիզ։
18 Էյ խրատմէթքնարլար, էֆէնտիլէրինիզէ քէմալ ի
խուսնի իլէ՝ եալընըզ էյի վէ հայիմ օլանլարա տէ-
յիլ, անճագ պէտհույ օլանլարա տախի միւթի՝ օ-
19 լունըզ։ Զիրա պիր քիմսէնին նահագգ եէրէ էլէմ
չէքեր իբէն՝ Ալլահ հուզուրընատա օլան գավմիր ա-
պէպինատէն մէշագգաթա Թէհամմիւլ էթմէսի ֆա-
20 զիլէթ տիր։ Զիրա գատասհաթ իշլէյիսի՝ տարպ օ-
լունատրգընըզ. հալտէ սատր էսէրսէնիզ, նէ՞ շէրէֆի-
նիզ օլուր. վէ լարքին խայր իշլեյերէք էլէմ չէքսի-
յինիզտէ սատր էսէրսէնիզ, Ալլահըն 'ինանմատ պու-
21 ֆադիլէթի տիր։ Զիրա պունա տա'վէթ օլունանրգընըզ.
չինքի Քրիստոս տախի սիզին իչուն էլէմ չէքիսի՝
էսէրլերինէ իգթիֆա էթմէնիզ իչուն սիզ էօրնէք
22 պրագատր. Քէնտիսի կիւնահ իշլեմէտի, վէ լիսանըն-
23 տա հիլէ պուլունմատը. Շէհիմ օլունատրգընատա պիլ
մուգատգիլէ շէհիմ էթմէզ իսի. էլէմ չէքեր իբէն
Թէհտիսա էթմէյիսի, անճագ հագգ իւզրէ հիւքմ
24 էսէնէ քէնտինի հէվայէ էսէր իսի. վէ քէնտիսի
քէնտի ճէսէսինտէ կիւնահկարլարըմիզը ազամ իւզէրին-
տէ նիւքսէնտի. Թա քի պիզ կիւնահկարա նիհայէթի-

լէ ֆեվթ օլմուշ իքէն սալահա եաշայալըմ. անդն
25 պերեսի իլէ շիֆա պուլուրընըզ։ Զիրա եօլը շաշըրմըշ
գոյունլար կիպի իանինիզ, լաքին չիմտի ճանլարընըզդն
Զօպանընա վէ Նաղըրընա ատօնաիւնիւզ։

ՊԱՊ 3

1 Ֆեզալիք, էյ ղէվճէլեր, քէնաի ղէվճէլերինիզէ
միւթի՛ օլունըզ, թա քի պա՛զլարը քէլամա ի՛թի-
2 գաա եթմէզլեր իսէ տէ, Անդն խաւֆ իլէ օլան
՛ինֆէնէլի հարէքեաթընըզը կէօրմէլերիյլէ՝ ղէվճէլէ-
րինն հարէքեաթը վասթասըլէ պիլա քէլամ գա-
3 զանըլալար. վէ սիզին ղէյնէթինիզ զահիրաէ օլան
սաչ եօրմէք վէ ապթուն թագընմագ եա էվլադ կի-
4 լինմէքտէն ՛իպարէթ օլմայըզ, Մախֆի օլան պա-
թընի ինսանտաա հայիմ վէ սէլիմ բուէրն ֆէնաա-
տան միւպէրրա օլան պէնէնինդէն ՛իպարէթ օլա.
5 պուննուն տախի ՛ինա Ալլահ գըյամէթի չօգ տըր։ Զի-
րա դէմանի ի գաաիմաէ Ալլահա միւթէվէքքիլէ օ-
լան մուհամմաէա նիսվան տախի՝ քէնաի ղէվճէլերինէ
միւթի՛ օլարագ, քէնանիլէրինի պէջլէ թէղնին է-
6 տէրլէր իտի. Նէթէքիմ Սարա Ապրահամա էֆէնէ-
մի տէյէրէք՝ անդա ի՛թա՛աթ էտէր իտի. սիզ տա-
խի խայր իշլէյէրէք, հիչ պիր գօրգուտան խաւֆ
էթմէտիյինիզ հալտէ, անդն էվլատը օլուրսընըզ։
7 Ֆեզալիք, էյ ղէվճէլեր, սիզ տախի ղէվճէլէրինի-
զի տահա զա՛իֆ զարֆ մագամընտաա թուտաարագ,
անդէր իլէ պերաբեր ՛ագըլանէ կէչինիզ, հայաթ
՛ինայէթինէ միրաա շէրիքէլէրի պուլուշմադըլարը մի-
նասէպէթլէ՝ անդէրէ իքրամ էտինիզ, թա քի տուշ
՛ալարընըզա մանի՛ օլմայա։

8 Նէհայէթ իւլ էմի, ճիւմլէնիզ հէմֆիքրաաթ, հէմ
տէբաա, գարնտաշ սէվճի, շէֆիգ վէ լութֆ օլուշ-
9 նըզ, ֆէմմիյէ քէմմիք, եախօտ շէթմէ շէթմ իլէ
մուգաբէլէ էթմէյէրէք, պիլ ՛աքս խայր տուշ՛ա է-
տինիզ, չիւնքի պուննուն իչուն՝ եա՛նի պէրէքէթի
թէվէրրիւա էթմէք իչուն տա՛վէթ օլունմըշընըզը
10 պիլդիրմինիզ։ Զիրա հայաթ սէվմէք վէ էյի կիւնլէր
կէօրմէք իսթէյէն քէնաի տիլինի քէօթիւլիւքտէն
վէ տուտուգլարընըզ հիլէ սէյյիէմէքտէն զապթ էթ-
11 սին. ֆէօթիւլիւքտէն իֆթինապ էտիգ՝ էյիլիք էթ-
12 սին. սէլամէթի տարըգ՝ անա սա՛յ էթսին։ Զիրա
Բապպըն կէօզլէրի սալինըլէր իւզէրինէ, վէ գուլաղ-
լարը անլէրին նէյազընա, ամմա Բապպըն վէճմի
13 քէօթիւլիւք էտինլէր ՛ալէյհինէ տիր։ Վէ խայրա
միւթէտի օլարընըզդ հայտէ, քի՛մ սիզէ էզիյէթ
14 էտճէք տիր։ Վէ լաքին էյէր սալահ իչուն էզէմ
չէքէրսինիզ, նէ՛ միւպարէք սինիզ, վէ անլէրին
խաւֆընտան խաւֆ էտիգ միւթէտարիգ օլմայասը-
15 նըզ։ Լաքին քէնաի գալպլէրինիզտէ Բապպ Ալլահը
թագաթիս էյլէյինիզ, վէ զամիրինիզ փաք օլարագ,
տէրտինինիզտէ օլան իւմիտինն սէպէպինի հէր պիր
թալիպ օլանա, հիլմիճ վէ խաւֆիլէ ճէվապ վէրմէք-
16 լիյէ հազընր պուլունմասընըզ, Թա քի ՛ամիլ ի շէրր
տէյիս սիզի զէմմ էթտիքլէրի խուսուստաա ֆրիստոս-
տաա օլան հիւան ի հարէքեաթընըզը պիւհթան է-
17 տինլէր խէճիլ օլալար։ Զիրա Ալլահըն իրատէթի
պէօյլէ թա՛ալլիւք էտէր իսէ, էյիլիք էտէր իքէն
էլէմ չէքմէք՝ քէօթիլիւք էտէր իքէն էլէմ չէ+մէ+-
18 տէն էվլա տըր։ Զիրա Ֆրիստոս տախի պիզի Ալլա-
հա թէգաբբուպ էթտիրմէք իւզրէ եա՛նի սալիմ՝

ՁԱՍԸԳՂԱՐԸՆ ԵՀՂՆԱ ԿԻՆԱՀ ԻՀԻՆ ՊԻՐ ՔԵՐԲԵ ԵԼԵՄ ՀՂԲԱՒ , ՎՂ ՃԵՒԵՄՃԵ ԻՄՈՒԹԵ ՕԼՈՒՆԱՈՒԵ ԻՒԵ ԱԵ ,
49 ԲՈՒՀՃԱ ԻՀՆԱ ՕԼՈՒՆԱՈՒԵ : ՊՈՒՆԱՈՒՆ ԻՂԼԵ ՏԱԻԻ ԿԻՏԻՍ՝ ՂՂՆԱՏՈՒՆԱՏԱ ՕԼԱՆ ԲՈՒՀԼԱՐԱ ՎԱ'Ղ ԷՂՂԵԱԻ · ՊՈՒՆԼԱՐ ՏԱԻԻ ՊԻՐ ՎԱԳՐԹ ԷՂԱՄ Ը ՆՈՒՀՏԱ , ՍԵՓԻՆԵ ԻՆՂԱ ՕԼՈՒՆՄԱԳՏԱ ԻՔԷՆ , ԱՂԼԱՀՂՆ ՍՈՎՐԸ
20 ՊԿՔՂԼԵՄԻՂԻ ՎԱԳՐԹՏԱ 'ՏԱԻ ՕՂՄՈՒՀՂԼԱՐ ԻՏԻ : ՕՂ ՓԵՓԻՆԵՏԵ ՏԱԻԻ ՊԻՐ ԳԱՀ՝ ԵԱ'ՆԻ ՍԿԲԻՂ ՃԱՆ ՍՈՒՏԱՆ
21 ԳՈՒՐԹՈՒՂԱՐՂԱՐ : ՊՈՒՆՆԱ ՄԻՀՂԱՊԿԵՏԹԵՆ ՎԱՓԹԻՂ , (ՔԻ ԼԵՎՀ Ը ՃԵՒԵՄՆԻՆ ԱԵՓ'Ի ՄԵՂԻԼ , ԱՆՃԱԳ ԷՂԻ ՂԱՄԻՐՆԻՆ ԱՂԼԱՀՆ ՕԼԱՆ ԻՓԳՐԱՐԸ ՍՐՐ ,) ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԸՆ ԳՂՂԱՄԵԹԻ ՎԱՍՐԹԱՍՐՂԼԵ ՊԻՂԼ ՀԻՄԻ ԻԵ-
22 ԼՍԱ ԵԱԻԲ · ՕՂ ՔԻ ՍԵՄՂՂԱ ԿԼԹՄԻՀ ՕՐՈՒՂ , ՄԷՂՂ'ՔԵ ՎԷ ՀԻՒՔԻՄԵԹԻՂԲ ՎԷ ԳՈՒՐԲԵԹԻՂԲ ՔԷՆՈՒԻՍԻՆԵ ՄԻՆԳԱՍ ՕՂՐԱԳ ԱՂԼԱՀՆ ՍԱՂՂՆԱՏԱ ՍՐՐ :

ՊԱՊ 4

4 ԻՄԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍ ՊԻԳԻՄ ԻՀԻՆ ՃԵՒԵՄԱՏԵ ԷՂԵՄ ՀՂԲՄԻՀ ՕՂՄՈՒՂԼԵ , ՍԻՂ ՏԱԻԻ ՀԵՄԱՆ ՕՂ ՆԻՂԵԹԻՂԵ ՍԻՂԱՀՂԱՆՂՆԸՂԳ · (ՊԻՐԱ ՃԵՒԵՄԱՏԵ ԷՂԵՄ ՀՂՔԷՆ՝ ԿԻՆԱՀՏԱՆ ՓԵՐԱԳՊԹԻ ԵԹՄԻՀ ՄԻՐ ·) ԹԱ ՔԻ ՃԵՒԵՄԱՏԵ
2 ԳԱՂՂԸԳՂՆԸՂԳ ՎԻՒԱՏԵԹԻ ԱՐԹԸԳ ԻՆԱԱՆ ՀՂԿՎԵԹԻՒԵՐՒ ՄԻՒՃԻԿԻՆՃԵ ՏԷՂԻԼ , ԱՆՃԱԳ ԱՂԼԱՀՂՆ ԻՐԱՏԵԹԻ
3 ՄԻՒՃԻԿԻՆՃԵ ԿԷՂԻՐԷՍԻՆԻԿ : ՋԻՐԱ 'ԷՄՐԻՒՄԻՒՂԻՆ ԿԷՂՄԻՀ ԳԷՄԱՆԸ ՔԱՃՓԻ ՄԻՐ ՔԻ ԹԱ'ԻՓԷՂԷՐԻՆ ՄԻՒԲԱԱՐՆԸ ՓԻ'Ի ԿԷԹԻՐՄՂԸԼԵ , ՀՂՆԻ'ԱԹ ՎԷ ՀՂՀՎԱԹ , ՎԷ ՄԷԼԷՕՐԸԳ ՎԷ ԼԷՕ'ՊԻԱՄԹ ՎԷ ՊԿԲԻՐԻԼՔԸ ՎԷ ՀԱԲԱՄ ՕԼԱՆ ՓՒՒԹ ՓԵՐԷՍԹՔԼԵՐԷՐԱՏԵ ՍԻՒԼՒՒՔ ԷԹՄՔԸ :
4 Վ'Է ԱՆԼԵՐ ԻՒԼԵ ՊԿԲԱՊԵՐ ՓԻՒՃՈՒԲՐՆ ՀԵՄԱՆ ՕՂ ԻՓ-

ԲԱԹՐՆԱ ՍԷՂԻԲԹՄՂԿԻՂՆԻՂՏԵ , ՊՈՒՆՆԱ ԴԱԲԻԱ ԿԷՕ-
5 ԲԵՐԲՔ ԱԷԳԱ ԷԱԵՐՂԵՐ · ԱՆԼԵՐ ՄԻՐՆ ԻՒԼԵ ԷՕՂԻ ՕԼԱՆԼԱՐԸ ՄՈՒՀԱԲԷՄԵ ԷԹՄՂԿԻՂ ՀԱԶԸՐ ՕԼԱՆԱ ՀԻԱԱԳ ՎԵ-
6 ԲՂՃԲՂԼԵՐ ՄԻՐ : ՋԻՐԱ ՊՈՒ ՄԱԳՈՄԱ ԻՒՂԼԵ , ԵԱ'ՆԻ ԱԱԷՄՂԵՐԵ ԿԷՕՐԵ ԹԷՆՃԵ ՀԻՒՔՄ ՕՂՈՒՆԱՈՒ՝ ԱՂԼԱՀՆ ԿԷՕՐԵ ԲՈՒՀՃԱ ԵԱՀՂՅԱՂԼԱՐ՝ ԱԷՂԻՒ ԷՕՂԻՒԼԵՐԵ ՏԱԻԻ ՊԷՀՂԱՐԷԹ ԹԷՎՂՀԻՐ ՕՂՈՒՆԱՈՒԵ :
7 Լ'ԱՔԻՆ ՃԻՒՄՂԼԵՆԻՆ ՆԻՀԱՅԷԹԻ ԵԱԴԼՈՂՄԲՂ ՍՐՐ · ԻՄ
8 ՏԻ 'ԱԳԻԼ ՕԼՈՒ՝ ՏՈՒ'ՀՂՅԱ ՊՂՐԴ ՏՈՒԲՐԸՂԳ : Վ'Է ՀԵՐ ՀՂՅԱՏԵՆ ԷՎՎԵՂ ԼԵՔԲԻԿԵՐԻՆԻՔ ՕԼԱՆ ՄՈՒՀԱՎԱՂԷԹԻՆԻԳ ՔԷՄԱԼ Ը ԿԵՐՄԻ ԻՒԼ ՕԼՈՒՆ · ՂԵՐԱ ՄՈՒՀԱՎԱՂԷԹ ՀՕԳ
9 ԿԻՆԱՀՀԼԱՐ ԱԷԹԲ ԵԱԵՐ : ԱԷՕՂԼԵՆՄԷՂԵՐԵՔ ԼԵՔ ՍԻ-
10 ԿԵՐԻՆԻԳ ՀԱԴԳՐՆՏԱ ՄԻՀՄԱՆՆԻՎԱԶ ՕԼՈՒՆԸՂԳ · ՀՀԸ ՊԵՐԻՆԻԳ ԱՂԼԱՀՆ ՆԻ'ՄԷԹ Ը ՄԻԲԹԼՆԷՎՄԻՀՕՍԻՆԻՆ ԱԱ-ՏԸՂԳ ՔԷԹԻՒԼԱՏԱԼՏԸՐ ԿԻՎԻ , ՀԵՐ ՆԷ ՄԷՎՀԻՎՔԷՒ ՄԼ-ՄԸՂ ԻՒԼ , ԼԵՔ ՍԻԿԵՐԻՆԻՎՂԻՆ ԽԸՄԱՏԷԹԻՆԼԵ ՍԱՐՓ Է-
11 ՍԻՒԻԳ · ՊԻՐ ՔԻՄԼԵ ՔԷԼԱՄ ԷԱԵՐԱԼ , ԱՂԼԱՀՆ ՔԷ-ԼԱՄՏՈՐ ԿԻՎԻ , ՊԻՐ ՔԻՄԼԵ ԽԸՄԱՏԷԹ ԷԱԵՐԱԼ , ԱՂ-ԼԱՀՆ ԻՀՏԱՆ ԷՂԼԵՎՀԻՒԵԹԻ ԿԷՕՐԼ ԷԹՄՍԻՆ , ԹԱ ՔԻ ԱՂԼԱՀՏԱ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԸՆ ՎԱՍՐԹԱՍՐՂԼԵ ՀԵՐ ՀՂՅԱՏԵ ԹԷՄՃԻՍ ՕԼՈՒՆԱ . ՄԷՃԱ ՈՒ ԳՈՒՐԲԵԹԷԱԼԱ ԻՒԼ ՍՈՎԱՏ ՈՆԱ ՄՀԽՍՈՒՍ ՍՐՐ : ԱՄԻՆ :
12 ՆՂՀ ՍԵՎԿԼԻՒԼԵՐ , ԿԵՂԱ ՂԱԲՐԻԼ ՊԻՐ ՀՂՅ ՍԻՂԷ ԻՍԱՊԵԹ ԷԹՄԻՀ ՏԵՂԻՒ ԹԷՃԲՐԻՎԵՆԻԳ ԻՀԻՆ ՎՈՒԳՈՒ' ՊՈՒՂԱՆ ՈԹԷՂԼԷ ԳԱՂ ՕԼՈՒՆՄՈՆՂՂԸՂԳ ՎՈՒԳՈՒ'ՂՆԱ ԻՍ-
13 ԹԻՂՐԱԳ ԷԹՄԷՂԻՆԻԳ : Լ'ԱՔԻՆ ՄՈՒՏԷՄ ՔԻ ՔՐԻՍՏՈՍՆ ԷԼԷՄԷԼԲԻՆԷ ՄԻՒՂԼԵՐԻՔ ՍԻՆԻԳ՝ ՄԷՍՐՈՒՐ ՕԼՈՒՆԸՂԳ , ԹԱ ՔԻ ԱՆՆ ՃԷԼԼԻՆԻՆ ՂՈՒՀՈՒԲՐՆՏԱ ՏԱԻԻ ՀԱՏ ՈՒ
14 ՄԷՍՐՈՒՐ ՕԼՍՈՂՆԸՂԳ , ՔՐԻՍՏՈՍԸՆ ԻՍՄ ԻՀԻՆ ՍԻԹԷՄ ԷՔՍԻՒԻՆԻԳԵՏԵ , ՆԷ ՄԻՍՊԱՐԷՔ ՍԻՆԻԳ · ՀՂՆԱՔԻ ՃԷԼԼ-

լեն * վէ Աւետեան Թուհը իւղերինիղաե սաբին օլուբ ·
անկերին թարաքընաան անա ակպզ օլունուբ իսկ
տէ, սիղին թարաքընըզաան անա թէմմիա օլու-
15 նուբ : Վ֊է լաբին սիղտէն պիրի գաթիլ կա սարիգ
կա 'ամիլ ի շէրը կիպի, կախօտ ախէրլէրին ումու-
16 րընա միւտաախէլէ կաէն կիպի էլէմ չէքմէսին : Ամ-
մա էյէր խրիսթիյան պօլսընուզը իչուն իսկ, խջ-
ճիլ օլմայրպ՝ անճագ պու խուսուստա Աւետեան թէմ-
17 ճիա էյլէսին : Զիրա հիւքմիւն՝ պէյթ Ուլաֆտան
պաշլամասընըն վազթը տըր · վէ էյէր էվվէլա պիզ-
տէն պօլուբ, Աւետեան պէշարէթինէ իթա'ատ էթ-
18 մէյէնլէրին 'ազրպէթի նէ՞ օլաճագ տըր : Վ֊է էյէր
սաղիհ կիւճ իլէ գուրթուլուբ իսկ, ֆասդ վէ կիւ-
19 նահքառ նէ՞ըէտ պուլունուբ : Իմդի Աւետեան ի-
բրահիմի իւղուբ էլէմ չէքինլէը խայր իչէնէրէլէ՝ քէն-
տի ճանլարընը ...ա խալխդ ի սաորդ տէյիւ էմանէթ
էթմինլէը :

ՊԱՊ 5

1 Ա.բանըզաա պուլունան իթթիյարլարա, պէն քի ան-
լէը կիպի իթթիյար, վէ Քրիսթոսըն էլչիլէրինին
շահիտի, վէ զահիր օլաճագ ճէլալին հիսսէտաորը
2 իմ, (էճա էտերիմ՝ Աւետեան սիղին արանըզաա պու-
լունան սիւրիւսիւնիւ կիւաէսինիդ. վէ ...ը մէճպու-
րիյէթտէն տէյիլ, անճագ հիւան ի իրահիթլէ,
հէմ գապիհ գաղանճ իչուն տէյիլ, ֆագաթ ճան
3 ու տիլտէն նազարէթի էտերէք, վ֊է †ճէմա'աթլա-
րա մուսալլաթ օլուբ կիպի տէյիլ, անճագ սիւրիւ-
4 յէ էօրնէք օլունըզ : Վ֊է Պաշ Զօպան զուհուր էթ-

* Պ...ը՝ վէ գուարէթին վէ † Եւն. հիսսէլէրէ

տիյի ղէման, ճէլալին սօլմազ Թաճընա նա՞իլ օլա-
ճագսընըզ :
5 Փէզալիք սիզ, էյ կէնճլէր, իթթիյարլարա միւ-
թի' օլունըզ · վէ ճիւմլէնիզ պիրի պիրինիզէ ինգը-
յատ իւզրէ օլուպ Թէվազու՝ գուշանընըզ, զիրա
Աւետեան միւթէքէպպիրլէրէ մուգավէմէթ էտիպ՝ միւ-
6 թէվազու'լէրէ 'ինայէթի իհսան էտեր : Իմդի Աւետեան
նէտ ի գուարէթինին ալթընաա միւթէվազու' օլու-
7 նըզ, թա քի սիզի վազթընաա թէրփի' էտե : Ճիւմ-
լէ էնտիչէնիզի անըն իւղերինէ պրազընըզ, զիրա օ
սիզի գայըրըր :
8 Ա.յրդ վէ ուչանըզ տուրընըզ, չիւնքի խասմինիզ
Շէյթան՝ կէօմիւրտէյին արսլան կիպի քիմի եու-
9 տայրմ՝ տէյիւ արայարագ տօլաշընըր : Պունա տապի
իմանուտա գավի օլարագ՝ գարշը տուրընըզ, չիւնքի
տիւնեատա օլան սիզին պիրատէրլէրինիզին հէման
օլ էլէմլէրի չէքմէքտէ իտիյինի պիլիրսինիզ :
10 Լ.ապին Քրիսթոս Յիսուստա պիզի քէնտի 'իզզէթ ի
էպէտիյէտինէ տա'մէթ էտէն վէ ճէմի' ի 'ինայաթընը
մէնագա'ը օլան Աւետեան՝ սիզ պիր միւտաէթ էլէմ չէք-
տիյինիդտէն տօնկրա, քէնտիտի սիզի քիտմիլ վէ
11 սապրի վէ գավի վէ միւ'էսէս գըլա : Անա էպէտ
իւլ ապտա 'իզզէթ վէ գուարէթ օլսուն : Ամին :
12 Զանընմա կէօրէ սաորդ պիրատեր օլան Սիլվանօ-
սըն վասթիտսըլէ սիզ մուխթասարճա թահրիրէլէ
նասիհաթ էտէրէք, շէհատէթ էթտիմ քի՝ պու
գա՞իմ պուլունաըղընըզ Հալ Աւետեան սահիհ 'ինա-
13 յէթի տիր : Պապէլտէ պուլունան սիզին իլէ պերա-
պեր միտնէէխապէ էնտոք վէ օղլըմ Մարգոս սիզ
14 սելամ էտերլէր : Պիրի պիրինիզէ թադգիւլ ի մու-

Հապպէթ իւէ սէլամ էաէնիվ. սիվ քի Քրիստոս Յիսուսատա սընըվ՝ ճիւմլէնիզէ սէլամէթ օլսուն։ Ա-
մին։

ՊԵՏՐՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

Ի Ք Ի Ն Ճ Ի

Ա՛ՈՒՄՈՒՄԻ ԲԷՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Յիսուս Քրիստոսըն՝ դուլը վէ ըէսուլը Սիմ՛օն Պետրոս՝ Ալլահ՛ըմըզըն վէ Խէլասքեար Յիսուս Քրիստոսըն էնճո էյլեուէյէ սոլաղ վասըթասըյլէ պիդիմ իւէ պէրապէր հէմճան օլ դըյմէթլի իմանատա նա՛իլ օլան-
2 լարա. Սիզէ Ալլահ՛ը վէ Բաղպաղըմըզ Յիսուսը պիլ-մէքլիքլէ՛ինայէթ վէ սէլամէթ իւլուհյատա պուլա։
3 Մատաէմ քի անըն գուտարէթ ի իւհյէսի հայատ-թա վէ թագվայա միւթա՛ալլիգ պիլ ճիւմլէ շէյ-լէրի, պիզի՛ իղղէթ վէ ֆազիլիէթ իւէ տա՛վէթ է-տէնի պիլմէքլիքլէ, պիզէ էհսան էյլէմիշ օլուպ,
4 Անլէր իւէ տաթի պիզէ պէ զըյէթ՛ազիմ վէ գըյ-մէթլի վա՛ալար վէրիլմիշ տիր, թա քի պունլարըն վասըթասըյլէ տիւնեատա շէհվէթատէն նէճ՛էթ է-

տէն ֆէսատատան դուրթուլմըշ օլուպ թապի՛աթ ը
5 իւհյէյէ հիսսէտար օլասըիլըղ։ Անիզ տաթի հէմճան պու շէյէ ղայրէթ ի քէտմիյէ կէօսթէրէրէք իման-
6 նըրընըզա ֆազիլիէթ, վէ ֆազիլիէթէ՛իլմ՛, վէ՛ իլմէ զապթ ի նէֆս, վէ զապթ ի նէֆսէ սապր, վէ սապ-
7 բա թագվա, վէ՛ թագվայա մէվէտաէթ ի թաւ-վիյէ, վէ մէվէտաէթ ի թաւվիյէյէ մուհտապիէթ
8 զամմ՛ էտնիվէ։ Զիրա պու շէյլէր սիզդէ պուլուն-նուպ՝ քէսպ ի իւլուհյատա էթմէյէճէ, էյէ Բաղպաղ-մըզ Յիսուս Քրիստոսոը պիլմէքլիքլէ թաւտաւըֆնատա մի-
9 թէքտասիլ վէ սէմէրէսիզ պրադմազլար։ Լաքին քիմսէ պու շէյլէր կոգ իսէ, օլ քիմսէ քէօր օլուպ՝ ուղդատան կէօրմէյէրէք, քէնտի էսքի կիւնահլա-
10 ըընատան թաւթիհիրինի ունուտմըշ տըր։ Պու էճլէտէն, էյ պէրատէրլէր, տա՛վէթ վէ ինթիխապընըզը սա-պիթ գըլմազա տահա զիյատէ ճէհտ էտինիվ. չիւն-քի պունու կաթիմազլէ ասլա տիւշմէյէճէքսինիվ։
11 Զիրա պու վէճհլէ Բաղպ՛ վէ խէլասքեարըմըզ Յի-սուս Քրիստոսըն էպէտի մէլէքութիւնէ կիրմէքլիյէ-նիզ վիւա՛ամլէ իհսան օլունճագ տըր։
12 Պու էճլէտէն, էյէրչի պու շէյլէրի պիլիպ հազըր պուլունան հագիգաթատա սապիթ օլմուշ իսէնիզ տէ, անլէրի տա՛իմա խաթըրընըզա կէթիրմէյի իհ-
13 մալ էթմէյէճէյիմ։ Վէ պէն պու մէքէնատէ գալ-տըգճա, սիզի էյիթար էտէրէք՝ ույանտըրմազը լա-
14 ՛իգ՛ տատա էտէրիմ։ Զիրա պիլիրիմ՛ քի՝ Բաղպաղըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն պանա պէյան էյլէտիյի կիպի
15 մէքէնիմի թէրք էթմէքլիյիմ գարիպ տիր։ Իմանի ինթիխալըմատան սոնկրա տա՛իմա պու շէյլէրի տէր
16 խաթըր էթմէնիվ իչուն ճէհտ էտէճէյիմ։ Զիրա

պիղ սաթեթէ մնօտալտրա Թապի՝ օլմուշ տէյիլ, պէլքի Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ազամէթինի
բէյ էլ 'այն միւշահէտե էթմիշ օլարագ, անըն
17 գոտարէթինի վէ զուհուրընը սիզե պիլտիրանք։ Զիրա Ճէլալ ը ա'զամ Թարաքընատն պէօյլէ, Կա'նի՝
Պէնիմ սեվկիւլիս Օղլըմ պու՝ տը, պէն անտէն բաղի
իմ՝ տէյիւ պիր սէտա կէլտիյինտե, Փէտէր Ալլահ
18 Թարաքընատն ի'զղէթ վէ Ճէլալ տախ էյլէտի։ Վէ
սէմատան կէլէն պու՝ սէտայը պիղ անըն իլե պերա-
պէր մնէգատտէս տաղտա պուլունտուղմըզ Տալտե ի-
19 շիթտիք։ Վէ պիղտե տահա սապիթ օլան Նիւպուվ-
վէթ քէլտմը վար տը քի՝ սիզ տախ կիւն աղա-
ըզդ սապահ եղլտըզը գալպէրինիղտե տօղունճայա-
տէք, գարանլըզդ եէրտե զիյատար չըրադ կիսի՝ տա-
20 Նա տիզդամ էյլէտինիղտե էյի էտերսինիզ։ Էվվէլա
պիղէրսինիզ քի՝ Քիթապըն հիչ պիր Նիւպուվվէթ
21 էճ՝ը Թա'պիր ի մախսուսատան օլմազ։ Զիրա հիչ
պիր վազդիթ պիր Նիւպուվվէթ ինսան իրատէթիյլե
կէլմէտի, անճագ Ալլահըն մնէգատտէս տաէմիէրի
Րուհ իւլ Գուտս Թարաքընատն Թէչվիզ օլունա-
րագ սէօյլէտիղը։

ՊԱՂ 2

1 Լ աքին գամմ արասընատա քեազիպ փէյղամպէրլեր տախ պուլունտուս, Նիթէքիմ սիզտե տախ միւհ-
լիք պիտ'ատիէրը խաֆիյէն իտխալ էտէն վէ քէնտի-
լէրինի իղթիրա էյլէյէն Բապպը ինքեար էտիպ,
քէնտի իւզէրլէրինե Հէլաք ը 'ազիլի կէթիրէն քեա-
2 զիպ մնա'ալիմիէր պուլունճագ տը։ Վէ պուճնա-
րըն Հէլաք եօլտարընա չօգ քիմսէլէր Թապի՝ օլուպ,

անլէրին սէպէպիյլե Թարիգ ի Հագիգաթա քիւֆր
3 օլունաճագ տըր։ Վէ Թամա'տան Նաշի տիւզվէ
սէօղլէր իյե սիզի Թիճարէթ իչիւն գուլունաճագլար
տըր. անլէրին ճէզասը գատիմտէն պէրու Թէ՛էթ-
4 խիբ էթմէդ վէ Հէլաքէրի ոչյուգլամազ։ Զիրա Է-
յէր Ալլահ կիւնահ իշլէյէն մէլա՛իքէյի Եսիրկեմէ-
յիսի՝ անճագ Հիւքմ իչիւն մահֆուզ օլարագ զուէ
մէթ պէնալէրի իլե ճէհէննէմէ իդդա վէ Թէրը Էյ-
5 լէտի իսէ, Վէ Էյէր գատիմ տիւնէյէր Եսիրկեմէ-
յիսի՝ պիլ 'աքս Քասըդլարըն տիւնէյատր իւզէրինե
Թուֆան կէթիրիսի՝ սալահ վա'իզի Նուհը սէքիզին-
6 ճի օլարագ ԷԷԽ էէվ էյե մնասուն գրլար իսէ, Վէ
Էյէր ասնկրա Քըդ իճրասընատա պուլունաճագ օլան-
լարա 'իպրէթի իչիւն, Սատում վէ Ղամմրա շէհր-
7 լէրինի քիվ էտիպ՝ Խարագ օլմալարընը հիւքմ
էթմէսիյլե պէրաբէր սալիհ օլան Լուտը Քաճիրլէ-
րին Հարէքեաթ ը շէնի'Եսինէն տէրտմէնտ օլարդը
8 Հալտե խէլաս էյլէտի իսէ, (Զիւնքի օղ սալիհ պէյ-
լէրինտե սաքին օլմազլէ, կէօրիւպ իշիտէրէք՝ կիւն-
տէն կիւնէ քէնտի սալիհ Ճանընը անլէրին ա'մալ ը
9 գապիհէլէրիյլե Թա'զիպ էյլէր իսի,) Բապպ միւթ-
Թազիլէրի Թէճրիպէտէն խէլաս էյլէմէք վէ Հագդ-
օղլարը վէ պահուսուս Նափարլիյէ իչթիհա իւէ
Թէնէ Թապի՝ օլուպ՝ Հիւքիւմէթի Թահդիր էտէն-
լէրի հիւքմ ը 'ազապ Թահճընատա բուղ ը ճէզա
10 իչիւն մնէհափազա էթմէյի պիւիր։ Փուհլար փէր-
վասըղ վէ խօտրէյ օլարագ՝ շիւրէքֆայա սէպպ էթ-
11 մէքտէն զօրզմազլար. Չալ պու քի մէլէքլէր գուվ-
վէթ վէ գուտրէթտե անլէրտէն ա'զամ իքէն, Բապ-
պըն Հուզուրընատա անլէրին 'այիհինէ սէպպ էտէ-

12 րեք հիւքմ եթմէզլեր։ Լաբին պունլար թապի՛աթըլէ սեյա ու իթլաֆ իչին ատզմուշ օլան խաբաթըղ հայվանլար կիպի, պիլմէհէքլերի շեյլերե սեպպ եաբըք, հադդսըզլըղըն էճրինի ալմազլե,
13 ֆէնամի ֆէհասաւլարընաա ֆէնայա վարաճագլար տըր· պունլար կիւնահէուշե զէվգ ու սեֆֆայը խոշ 'սաա եաբըլեր, վէ սիզին իլէ եէյիպ իչերլեր իքեն՝ քէնամի հիլելերի իլէ թէյէզզիւշ եաբըք լեբե վէ 'սյպ տըր-
14 լար· վ֊է կիւնահսաան ֆէբաղամի եթմէզ, վէ զինա իլէ տօլու կէօզլերի օլուպ՝ սապիթ օլմայան ճանլարը իպլալ եաբըլեր· վէ գալպլերի թամա՛ա իսմանի
15 օլունան եէլ ի լա՛նեթ տիրլեր· Թարիզ ի միւսթաֆիմի թէբըլէ հադդսըզլըղըն իւճրեթինի սեվէն Պա-
'սար օղլու Պալ՛ամ եօլընա զահիպ օլարադ զէլալէ-
16 թէ սիւշտիւէր· Օ, տաքի ֆըդը իչին Թա՛զիր օլունուպ, տիլսիզ մէրքէպ ինսան սեսիլլէ սէօյլեյէրեք՝ փէյղամպէրին համուգաթընը մէն՝ էթտի·
17 Պունլար սուսըզ փունարլար, վէ շետիա բիւգիեար իլէ սիւրիւբլենէն պուլութլար օլարադ, գոյու գարանլըգ իլ էլ եպէա անլեր իչին սադլանըլմըշտըր·
18 Զիրա պիւթլանքն մադուսրանե սէօյլերինի սէյլեմէլերիյլե՝ գէլալէթտե սիւրուք եաէնլերաէն հէնուզ գուբթուրմըշ օլան քիմսելերի շէհվաթ ը նէֆսանի-
19 յետե շէնի՛աթ իլէ իպլալ եաէրլեր· վ֊է անլերե հիւրրիյէթ վա՛տ եաէր իքեն քէնամլեր ֆէհասաբն գուլլարը պուլունըրլար· գնրա պիր քիմսե քէնամնե
20 զաղիպ կելենին գուլը օլուր· Զիրա էյեր Թապպ վէ խէլաքեար Յիսուս Քրիստոսը պիլմէքլիքլէ սիւնեաննըն նաֆաքլիքլէրինաէն գուբթուլարդտան սօնկրա, պե թէքրար օլ շեյլեր իլէ թուսթուլարագ մաղլուպ

օլուրլարտա, սօնկրաքի հայլերի էվվէլքինաէն պետ-
21 թէր օլուր· Զիրա անլեր իչին սապահ թարիզինի պիլմէմէքլիք, անը պիլաէքաէն սօնկրա քէնամլերե թէսլիմ օլունան էմր ի մուգատասէսաէն եիւզ չե-
22 վիրմէքաէն էվլա օլուր իտի· Լաբին՝ Քէօփէք քէնտի դայ էթտիյի շեյէ, վէ եըյդանմըշ խընգիր չա-
Նաւրտա եուվարլանմուդա տէօնտիւ՝ տէյիւ մէսէլ ի սահիֆին ֆէհվասընճա անլերին հադդընտա վազը՝ օլտու·

ՊԱՊ 3

1 Ե՛յ սեվգիւլիւլեր, շիմտի պու իքինճի բէսալէյի սիզե եազըպ՝ իքիսինսե սիզին սաֆի պէհնինիզի իխ-
2 թար թարիզիյլե ուչանարրրրրմ, Ֆի մուգատասէս փէյղամպէրլեր թարաֆընտան մուգատասէմա թէպլիղ օլունան քէլիմաթը վէ պիգիմ, Եա՛նէ Րապպ վէ խէլաքեարըն բէսուլլերինին թէնապհինի տեր խա-
3 թը եաէսինիզ· Նվվել էմրաէ մա՛կիսմինիզ օլ սուն քի՝ սօն կիւնլերաէ շէհվէթլերինե կէօրե սիւ-
4 լուք եաէն միւսթէհզիլլեր կելիպ, Անըն զուհուրընըն վա՛տը նէ՞րեաէ տիր, գնրա էճատաբն ուչուտըզլարը վազըթտան պերու, հեր շեյ խիլգաթըն իպլիսատընտան պերու օլտըզը կիպի գալըյօր՝ տե-
5 յեճէքլեր տիր· Զիրա անլեր պունտան գաստէն պիխաապեր տուրսույօրլար քի սէմմաւաթ իպլիսատէն օլուպ՝ գէմին Ալլահըն քելիմը իլէ սուտան վէ սուճ
6 իլէ գա՛իմ տիր· Պունլար իլէ օլ վազըթտա պուլունան տիւնեա սուլըն թուգդանըլլէ հէլաք օլտու·
7 Շիմտիքի սէմմաւաթ վէ գէմին իսէ հէմմն օլ քէլամ իլէ մունֆուզ օլուպ՝ հիւքմ վէ ֆասըզ սաէբ

լերին հելլաքը կիւնհիւնէաէք ամէէշ իչիւն սագլանըլ-
8 մըշ սրբլար։ Վ՚է լաքին, էյ սեվկիւլիւլէր, շու պիր
շէյտէն, եա՛նի Բապպըն՚ինանէաէ պիր կիւն պին
երլ կիպի վէ պին երլ պիր կիւն կիպի օյարդընաան
9 պիհաապէր օլմայաբընըզ։ Բապպ՚ պա՛ղըլարըն թէ-
՚էխխիւբ էթմիշ ամիր զանն էթաիքլէրի կիպի վա՛-
տընտաա թէ՚էխխիւբ էթմէզ. լաքին պիր քիմսէնին
հելլաք օլմասընը տէյիլ, անճագ ճիւմլէնին թէվպէ-
յէ կելմէսինի իսթէմէսէյլէ, հագդըմըզտաա թէ՚էն-
10 նի էյլէր։ Վ՚է լաքին Բապպըն կիւնիւ [կէճէաէ]
խբբսըզ կիպի կելէճէք, անաէ տախի սէմավաթ
կիւբիւլթիւ իլէ զա՛իլ օլարադ, անասըր էանմազ-
լէ հայլ օլունաճագ տըր, վէ զէմին իլէ անաէ պու-
11 լունան մէանու՛աթ միւհթէրիդ օլաճագ տըր։ Իմտի
պունլարըն ճիւմլէսի հայլ օլունաճագընտան՝ սիզ
Ալլահըն կիւնհիւնիւն վիւրուաինէ միւնթազըր օլա-
րադ իսթի՛ճալ էաիպ՝ մուհամմէտ Հարէքէթլէրաէ
վէ թագվատտա նասրլ քիմսէլէր օլմանըզ կէրէք
12 տիր. Օլ ԱՒ քի անաէ սէմավաթ թուհթուշու՝
հայլ օլունաճագ վէ անասըր էանըզ էրիյէճէք տիր։
13 Լաքին անըն վա՛տը իւզրէ՝ սալահըն սաքին օլաճա-
ղը էէնի սէմավաթ վէ էէնի զէմինէ միւնթազըր իզ։
14 Պու էճլաէն, էյ սեվկիւլիւլէր, պու շէյլէրէ միւն-
թազըր օլարդընըզ հայլաէ, անըն՚ինանէաէ սէլա-
մէթ իլէ լէքէսիզ վէ գուաուրսուզ պուլունմանընզա
15 ճէհտ էյլէյինիզ։ Վ՚է Բապպըմըզըն թէ՚էննիսինի
խէլաս՚ատտա էաինիզ. Նէթիճէիմ սեվկիւլիւլ պիրա-
տէրիմիզ փավլօս տախի քէնտինէ իհտան պուլու-
16 բըյան հիքմէթէ կէօրէ, Պիզ ճիւմլէ բէսալէլէբինտաէ
պու շէյլէրտաէն պահտ էթմէյի միսիլլիւ, սիզէ տա-

քի եաղմիշ տըր. պունլարտաա պա՛ղը կիւճ անկլա-
շըլըբ շէյլէր օլմազլէ, ճահիլ վէ սէպաթսըզ քիմ-
սէլէր ատ՚իր քէթապլար հագդընտաա էրդէյէճէք կի-
պի՝ քէնտի հէլլաքլէրի իչիւն պունլարըն մա՛նասընը
17 տաքի թէպլիր էտէրլէր. Իմտի սիզ, էյ սեվկիւլիւ-
լէր, դուշուա էվվէլտէն պիլմէքլէ սագընընըզ, օլմա-
յա քի ֆաասըգլարըն հիյէսինէ թուհթուլարագ քէն-
18 տի սէպաթընըզտան սիւչէսինիզ. Ամմա Բապպ վէ
խէլաքէտտըմըզ Ցէսուս Քրիստոսըն՚ինայէթինտաէ
վէ՚իմինտաէ նիւմա պուլունըզ։ Աման հէմ շիմտի
հէմտաէ հէվմ իլ էպէտտէէ Համմա օլսուն։ Ամին։

ԵՈՒՀԱՆՆԱ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ

ՀՈՒՄՈՒՄԻ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ Ա

1 Օլ խպիտտաուէն մէվճուտ օլան, օլ իչիթմիշ, օլ
կէօղլէբիմիզ իլէ կէօրմիւշ օլտըղըմըզ, օլ միւշահէ-
տաէ էտիպ էլլէբիմիզին լէմս էթմէյի Հայաթ Քէլա-
2 մընտա տա՛իր խոպեր վէրէէճ. (Վ՚է Հայաթ իզհար
օլունտուս, պիզ տախի ահէ կէօրտիւք, վէ շէհատէթ
էաէրէք փէաէրին նէզտինտաէ պուլունմըշ օլտա՝ պի-
զէ իզհար օլունան օլ էպէտի Հայաթը սիզէ էթ-

3 պար էաէբիզ.) Օ՛ կէօբաւիլիւմիւզիւ վէ իշլեթմե-
լիմիզի սիզէ խոպար էաէբիզ, Թա քի սիզին տա-
խի պիզիմ իլէ իշլեթրաքընըզ օլսուն. վէ պիզիմ իշ-
լեթրաքըմըզ տախի փէաէբ իլէ վէ Օղլու Յիսուս
4 Քրիստոս իլէ տիր։ Վ՛է սիզին սիւրուրընըզ միւքէմ-
մել օլմասը իչիւն պունլարը սիզէ եազարըզ։
5 Վ՛է անտէն իշիտիպ սիզէ վէրտիկիմիզ խապէր
պու տըր քի՝ Ալլահ նուր տըր, վէ անտէ հիչ պիր
6 զուլմէթ եօգ տըր։ Էյիբ անըն իլէ իշլեթրաքըմըզ
վար տըր՝ տէյիպ տէ զուլմէթտէ օիւլուք եաէր ի-
սէք, եաման սէօյլէյիպ՝ հադիգաթըն իճրասընատա
7 պուլունմայըզ։ Ամմա էյիբ անըն նուրտա օլարզը
կիպի՝ նուրտա սիւլուք եաէր իսէք, պիրի պիրիմիզ
իլէ իշլեթրաքըմըզ օլուր, վէ անըն Օղլու Յիսուս
Քրիստոսըն գանը պիզի հէր կիւնահտան Թամթիր
8 եաէր։ Էյիբ՝ կիւնահըմըզ եօգ տըր՝ տէրսէք, քէնա-
միմիզի ալտատարըզ, հադիգաթ տախի պիզատ տէ-
9 յիլ տիր։ Էյիբ կիւնահլարըմըզը իդրար եաէրսէք,
կիւնահլարըմըզը 'ափվ էտիպ՝ պիզի հէր հադգսըզ-
լըգտան Թամթիր էյլէմէք իչիւն Օ սատըգ վէ 'ա-
10 միլ տիր։ Էյիբ՝ կիւնահ իշլէմէմիշ իզ՝ տէր իսէք,
անը Թէքզիպ եաէրիզ, վէ անըն քէլամը պիզատ
տէյիլ տիր։

ՊԱՊ 2

1 Էյ չօճուգլարըմ, կիւնահ իշլէմէմէնիզ իչիւն սիզէ
պու շէյլէրի եազըյօրըմ. վէ էյիբ պիր քիմսէ կիւ-
նահ իշլեյէճէք օլսուբսա, փէաէրին նէզտինտէ շէ-
2 ֆի՛իհիզ սալնի Յիսուս Քրիստոս վար տըր. Օ՛ տա-
խի կիւնահլարըմըզա՝ վէ եալընըզ պիզիմքիլէրէ տէ-

յիլ, անճագ պիւթիւն տիւնեանըն Կէնահլըըն
տախի քէֆֆարէթ տիր։
3 Վ՛է անը պիլտիյիմիզի էմրլէրինի Տրջզ էթտիյի-
4 միզտէն պիլիրիզ։ Անը պիլիրիմ՝ տէյիպ տէ էմրլէ-
րինի Տրջզ էթմէյէն քիմսէ քեազիպ տիր, վէ հա-
5 զիգաթ անտէ տէյիլ տիր։ Լաքին հէր քիմ քի ա-
նըն քէլամընը Տրջզ եաէրսէ, Ջիլ Հագիգաթ պու
քիմսէտէ Ալլահ մուհապպէթի քէմալ պուլմուշ
տըր. անտէ պուլունարզըմըզը պունուն իլէ պիլիրիզ։
6 Անտէ գէյրըրմ՝ տէյէն քիմսէ անըն սիւլուք էյլէ-
տիյի միսիլիւ, քէնտիսի տախի էօյլէ սիւլուք էթ-
մէք կէրէք տիր։
7 Էյ պիրաաէրլէր, սիզէ եէնի պիր էմր տէյիլ,
անճագ իսպէթիաաէն սիզատ օլսուն էմր ի գաաիմի
եազըյօրըմ. իշպու էմր ի գաաիմ իսպէթիաաէն ի-
8 շլեթիլինիզ քէլամ տըր։ Եինէ սիզէ եէնի պիր էմր
եազըյօրըմ. օլ տախի անտէ հէմ սիզատ հագգ
տըր. զիրա զուլմէթ կէչմէքտէ վէ նուր ի հագիգի
9 հաղտ զէյա վէրմէքտէ տիր։ Նուրտա իմ՝ տէյիպ
տէ պիրաաէրինէ պուղդ էտէն շիմտիյէ գաաար
10 զուլմէթտէ տիր։ Պիրաաէրինի սէվգէն նուրտա գա-
11 լըբ, վէ անտէ սիւրչմէ սէպէպի եօգ տըր։ Լաքին
պիրաաէրինէ պուղդ էտէն՝ զուլմէթտէ տիր, վէ
զուլմէթտէ կէզիպ՝ նէրէյէ կիթտիյինի պիլմէդի,
չիւնքի զուլմէթ անըն կէօզլէրինի քէօր էթմիշ տիր։
12 Էյ չօճուգլար, սիզէ եազըյօրըմ, չիւնքի անըն
13 իսմի իչիւն կիւնահլարընըզ 'ափվ օլսունուս։ Էյ
փէաէրլէր, սիզէ եազըյօրըմ, չիւնքի իսպէթիաաէն
օլանը պիլտիյիզ։ Էյ նէվճիվանլար, սիզէ եազը յօ-
րըմ, չիւնքի շէրիրէ զալիպ օլընըզ։ Էյ սըպեան,

14 սիղէ հազը յօրըմ, չիւնքի փեաէրի պիլտինիզ։ Էյ
փեաէրլէր, սիղէ հազըրմ, չիւնքի իպթիտաաէն օ-
լանը պիլտինիզ։ Էյ նէվճիվանլար, սիղէ հազըրմ,
15 չիւնքի գուվվէթլի սինիզ, վէ Ալլահըն քէլամը սիզ-
տէ գալըը, վէ շէրիրէ զալիպ օլմընըզ։ Տիւնեայը վէ
ախիւնեաաա օլան շէյլէրի սեվմէյինիզ. Էյէր պիր
քիմսէ ախիւնեայը սեվէրսէ անտէ փեաէրէ մուհտա-
16 պէթ եօգ տըր։ Ձիրա ախիւնեաաա օլան հէր շէյ,
եա'նի թէն շէհվէթի վէ կէօզ շէհվէթի վէ 'էօմ-
րիւն թէքէպպիւրիւ, փեաէրսէն տէյիլ, անճագ
17 ախիւնեաաան տըր։ Վէ ախիւնեա վէ անրն շէհվէթի
զա'իլ օլուր. լաքին Ալլահըն իրաէթինի իճրա է-
տէն իլ էլ էպէա գալըր։
18 Էյ չօճուգլար, ախիր զէման տըր. վէ Տէճճալ
կէլիր տէյիս իչինէ-տէյինիզ միսիլիս, շիմտի տախի
չօգ տէճճալլար կէլմիշ տիրլէր. պու սէպէպտէն ա-
19 խիր զէման օլտըղընը անլայօրըզ։ Պիզտէն չէգտա-
լար խէ տէ, պիզտէն տէյիլլէր խոի. զէրա էյէր
պիզտէն օլսալար խոի, պիզիմ իլէ գալմըշ օլուրլար
խոի. ամմա էքֆալըը ճիւմլէյինին պիզտէն օլմատըդ-
20 լարը աշէքտար օլմազ իչիւն օլտու։ Սիզին խէ Մու-
հաաատէա թարաճընաան ժէօհինիզ օլմազէ, հէր
21 շէյի պէյլէրսինիզ։ Հազիգաէթը պիլտէյինիզ իչիւն
սիզէ հազմատրմ, անճագ անը պիլտէյինիզ վէ հիչ
պիր քիզզ հազիգաթտան օլմատըդը իչիւն Ե՛ալըմ։
22 Ցիսուաըն Մէսիհ իսէյինի ինքտար էտէնտէն զայրի
քէզզազ քի՞մ տիր. փեաէրի վէ Օղլու ինքտար է-
23 տէն՝ Տէճճալ օ տըր։ Օղլու հէր ինքտար էտէն՝ փէ-
տէրէ տախի մալիք տէյիլ տիր. [Օղլու խգրար է-
24 տէն՝ փեաէրէ տախի մալիք տիր։] Իմտի իսլիճատա-

տէն իչէյիճէյինիզ շէյ սիզտէ գալըն. Էյէր էպ-
թիտաաէն իչէյիճէյինիզ շէյ սիզտէ գալըրսա, սիզ
25 տախի Օղուլտա վէ փեաէրտէ գալմազտըրըզ։ Վէ
քէնտինին պիզէ էճէյիչի վա'տ պու տըր, եա'նի հա-
26 յատ ը էպէտիչէ տիր։ Սիզի իզլալ էտէնլէր հազ-
27 դընտա պու շէյլէրի սիզէ հազըրմ։ Վէ սիզին ա-
նըն թարաճընաան ալտրզընըզ ժէօհ սիզտէ գալըը,
վէ պիր քիմսէյին թա'լիմ էճէյսինէ իչէյիճէնը-
նրզ եօգ տըր, անճագ մատէմ քի օլ ժէօհ սիզէ
հէր շէյ հազդընտա թա'լիմ էտէր, վէ հազդ օլուպ
էտլան տէյիլ տիր. վէ նիճէ քի սիզէ թա'լիմ էճ-
էյի իսէ՝ անտէ գալընըզ։
28 Վէ շիմտի, էյ չօճուգլար, անտէ գալընըզ, թա
քի օ իպհար օլունտուղը զէման ճէսարէճիսիզ օլ-
սուն, վէ զուհուրինտէ անտէն խէճիլ օլմայալըմ։
29 Էյէր անրն սայիհ օլտըղընը պիլիրսէնիզ, հէր սա-
լատն իչէյիճէն քիմսէյին անտէն թէվէլլիսա էճէյ-
չինի պիլիրսինիզ։

ՊԱՂ 3

1 Պագընըղ, փեաէր պիզէ նէ կէօնէ մուհտապէթ իչ-
սան էճէյիչ տիր քի՝ Էվլատ Ուէլտ Թէսիյէ օլու-
նալըմ. պուննուն իչիւն տիւնեա սիզի թանրմազ,
2 չիւնքի անը թանրմատը։ Էյ աէվկիւլիւէր, շիմտի
էվլատ Ուէլտ իզ, վէ նէ օլտճաղըմըզ տատա իզ-
հար օլունմատը խէ տէ, օ իպհար օլունտուղընտա՝
անա միւշտաղիհ օլտճաղըմըզը պիլիրիզ, զէրա անը
հէման օլտուղը կիպի կէօրէճէյիզ։
3 Վէ հէր քիմսէ անտէ պէօյլէ իւմիտի վար իսէ,
անրն փատ օլտուղը միսիլլիս քէնտի նէֆսինի փաք-

4 լէր։ Հէր քիմ կիւնահ իշլէրսէ, շէրի՛աթը տախի
Թէճաւիւզ էթմիշ օլուր, վէ կիւնահ շէրի՛աթը
5 Թէճաւիւզ էթմէք տիր։ Վէ պիլդիրմինիլ քի՝ օ
պիգիմ կիւնահլարըմըզը ըէՔ՝ էթմէք իչուն իգհար
6 օլունսուս. վէ անառէ կիւնահ եօգ սըր։ Հէր քիմ՝
անառէ գալըրսա, կիւնահ իշլէմէգ. հէր կիւնահ իշ-
7 լէյէն քիմսէ անը նէ կէօրմիւշ նէ պիլմիշ տիր։ Էյ
չօճուգլար, սիզ քիմսէ ալտաթմասըն. սաւահ իշ-
լէյէն անըն սաւիհ օլսրզը միսիլլիս սաւիհ տիր։
8 Կիւնահ իշլէյէն Շէյթանտան սըր. գիրա Շէյթան
իգմէթտաշէն պէրու կիւնահ իշլէր. Իգնուլսահ պու-
նուն իչուն, եա՛նի Շէյթանըն իշլէրինի իգմէթալ
9 էթմէք իչուն իգհար օլունսուս։ Ալլահտան հէր թէ-
վէլլիսա էթմիշ օլան՝ կիւնահ իշլէմէգ. չիւնքի ա-
նըն Թօհմը անառէ գալըր, վէ Ալլահտան Թէվէլ-
10 լիսա էթմիշ օլսրզը էճլէշէն կիւնահ իշլէյէմէգ։ Էվ-
լաս Ռուլահ իլէ Շէյթանըն էվլատը պու վէճհիլ
գահիր օլուր. սաւահ իշլէմէյէն հէմ տախի քէնտի
11 պիրտաէրինի սէվմէյէն՝ Ալլահտան տէյիլ տիր։ Զի-
րա իգմէթտաշէն իչինէ Թէնգիհ պու սըր
12 քի՝ պիրի պիրիմիզի սէվմէյիմ՝ Շէրիրտէն օլարագ՝
քէնտի գարնտաշլընը գաթլ էտէն Գային կիպի օլ-
մայալըմ. վէ անը նէ՞ սէպէպտէն գաթլ էթտի.
քէնտի ա՛մալը քէօհթիս վէ գարնտաշլընըն ա՛մալը սա-
13 լիհ օլսրզը իչուն ֆուԼ ԷՌՏ։ Էյ պիրտաէրլէրիմ,
տիւնիա սիզէ պուսդ էտէրսէ, Թէ՛աճճիւպ էթմէ-
14 յինիզ։ Էօլիւմտէն հայտթա իննէիգալ էթմէյիմիզ
պիրտաէրլէրի սէվտէյիմիզտէն պիլսրիզ. պիրտա-
15 տէրինի սէվմէյէն՝ էօլիւմտէ գալըր։ Քէնտի պիրտա-
տէրինէ հէր պուսդ էտէն՝ գաթիլ տիր. վէ հիչ պիր

գաթիլնի տէրսինէնտէ հայտթը էպէտիյէ պու-
16 լունմատըղընը պիլդիրմինիզ։ Մուհտապէթի պուն-
տան, եա՛նի Քրէյշ քէնտի ճանըղը հօլըմըղա ֆէ-
տա էթմէյինտէն պիլտիք. պիզիմ տախի պիրտաէր-
լէր հօլընտա ճանլարըմըզը ֆէտա էթմէմիզ կէրէք
17 տիր։ Ամմա հէր քիմ տիւնէյէ մա՛իլէթէ մալիք
օլսրզը հալտէ՝ պիրտաէրինի միհթաճ օլսրզընը
կէօրիւր տէ, շէֆգաթընը անառէն տիրիզ էտէրսէ,
18 Ալլահ մուհտապէթի անառէ նա՞սըլ գալըր։ Էյ չօ-
ճուգլարըմ, լութֆէն եա լիսանէն տէյիլ, անճագ
ֆի՛լէն վէ հադիգաթէն սէվդիմ՝
19 Պունունլէ տախի հադիգաթտէն օլսրզըմըզը պի-
լսրիզ, վէ անըն հուզուրսրնտա գալդլէրիմիզի թէ-
20 մին էտէրիզ։ Զիրա էյէր գալդլէրիմիզ պիգի թա՛-
պիր էտէրսէ, Ալլահ գալդլըմիզտէն պէօյիւք օլուպ՝
21 հէր շէյէ՛ գադիմ տիր։ Էյ սէվգիլիլէր, էյէր գալ-
պիմիզ պիգի թա՛պիր էթմէզսէ, Ալլահըն հուզուր-
22 ըընտա ճէսաբէթիմիզ վար. վէ հէր նէ տիլէրսէնէ,
անառէն սլըրըզ. չիւնքի անըն էմրլէրինի հըքգ էտէ-
րիզ, վէ անըն ՛ինտինտէ մագպուլ օլան շէյլէրի իշ-
23 լէրիզ, վէ անըն էմրի պու սըր քի՝ Օղլու Յիսուս
Քրիստոսըն խամինէ ինանտալըմ, վէ պիզե էմր էթտի-
24 յի կիպի պիրի պիրիմիզի սէվդիլիմ, վէ անըն էմր-
լէրինի հըքգ էտէն անառէ, օլ տախի պունտա գա-
լըր. վէ անըն պիզտէ գալըրղընը պունտան, եա՛նի
պիզե վէրտիյի Ռուհտան պիլդիրիզ։

ՊԱՊ 4

1 Էյ սէվգիլիլէր, հէր պիր բուհա ինանմայընըզ.
լաքին բուհլարըն Ալլահ Թարաֆընտան օլուպ օլմա-

տըղընը թէճբիպէ էտինիլ . զիրա տիւնեատա չօգ
2 քեաղիպ փէյղամպէրլէր խուրուճ էթմիշ տիր : Ա-
լահն Բուհընը պուննուն իլէ պիլինիզ . Յիսուս Քրիս-
տոսըն թէնատ կելմիշ իսկինի իգրար էտէն հէր
3 բուհ Աղլահատան տըր . Վէ Յիսուս Քրիստոսըն թէն-
ատ կելմիշ իսկինի իգրար էթմէյէն հէր բուհ Ա-
լահատան տէյիլ տիր . Վէ Տէճճալըն բոհտ պուռ տըր ,
քի անըն կելէճէկինի իչխէթինիզ , վէ էլ ան պի-
4 լէ տիւնեատա տըր : Էյ չօճուգլար , սիզ Ա՛ղլահ-
տան սընըդ վէ անլէրէ զալիպ օլաընըդ , զիրա սիզ-
5 տէ օլան՝ տիւնեատա օլանտան պէօյիւք տիր : Ան-
լէր տիւնեատատան տըրլար . պուռ սէպէպտէն տիւնեա-
տան պահա էտէրլէր . տիւնեատ տախի անլէրի տինկ-
6 լէր : Պիզ Ա՛ղլահտան իդ . Աղլահը պիլէն պիզի տինկ-
լէր , Աղլահատան օլմայան պիզի տինկլէմէդ . Հադիգաթ
բուհընը վէ զէլալէթէ բուհընը պուննատան պիլէրիզ :
7 Էյ սէվկիլիլէրլէր , պիրի պիրիմիզի սէվէլէմ , զիրա
մուհամմէթ Աղլահատան տըր . Վէ հէր մուհամմէթ
էտէն՝ Աղլահատան թէվէլլուա էթմիշ տիր , վէ Ա-
8 լահը պիլիր . Մուհամմէթ էթմէյէն՝ Աղլահը պիլ-
9 մէմիշ տիր , զիրա Աղլահ մուհամմէթ տիր : Աղլա-
հըն պիզէ օլան մուհամմէթի պուննունլէ՝ եա՛նի Ա-
լահըն քէնատ իսկն ի վահիհինի , անըն վասըթա-
սըլէ հայաթա մայիք օլմամըդ իչիւն տիւնեայա
10 կէօնատէրմէսինլէ իզնար օլունատու : Մուհամմէթ
պուննատա տըր , տէյիլ քի պիզ Աղլահը սէվտիք , ան-
ճագ օ պիզի սէվտի , վէ քէնատ Օղլընը կիւնահլա-
րըմընդ իչիւն քէֆարէթէ օլմագ իւզրէ կէօնտէրտի :
11 Էյ սէվկիլիլէրլէր , Աղլահ պիզի պէօյլէ սէվտի իսէ ,
պիզիմ՛ տախի պիրի պիրիմիզի սէվմէմիզ կէրէք տիր :

12 Աղլահը տալա պիր քիմսէ կէօրմէմիշ տիր . պիրի պի-
րիմիզի սէվտիյիմիզ թագտիրտէ՝ Աղլահ պիզատ գա-
լըր , վէ անըն մուհամմէդէթի պիզատ քէմալ պուլ-
13 մուշ օլուր : Անատ գալտըղընմըզը վէ անըն պիզատ
գալտըղընը պուննուն իլէ , եա՛նի պիզ քէնատ Բուհ-
14 ընատան վէրմիշ օլտըղընատան պիլէրիզ , վէ պէզ
կէօրտիւք , վէ չէհատէթ էտէրիզ քի՝ փէտէր Օղ-
լու տիւնեանընըն խէլագէտըր օլմագ իւզրէ կէօնտէր-
15 տի : Հէր քիմ քի Յիսուսըն Իաննուլլահ իսկինի
իգրար էտէրսէ , Աղլահ անատ՝ օլ տախի Աղլահտա
16 գալըր : Պիզ տախի Աղլահընը պիզէ օլան մուհամ-
մէթինի պիլտիք վէ ինանտըդ . Աղլահ մուհամմէթ
տիր , վէ մուհամմէթատ գալան՝ Աղլահտա , Աղլահ
17 տախի անատ գալըր : Մուհամմէթ պիզատ չունուն
իլէ քէմալ պուլմուշ տըր քի՝ բուզ ի ճէզատա ճէ-
սարէթիմիզ օլա . զիրա օ նիճէ իսէ , պիզ տախի
18 պուռ տիւնեատա պէօյլէ իդ : Մուհամմէթատ գօր-
գուս էօզ տըր , անճագ մուհամմէթ ի քեամիլէ գօր-
գուսըր տէք՝ էտէր . զիրա գօրգուտտա 'ազազ վար ,
վէ գօրգան քիմսէ մուհամմէթատ քէմալ պուլմա-
19 միշ տըր : Պիզ անը սէվէրիզ , չիւնքի էվվէլա օ պի-
20 զի սէվտի : Պիր քիմսէ՝ Աղլահը սէվէրիմ տէյիզ տէ ,
քէնատ պիրատէրինէ պուղղ էտէրսէ , քեաղիպ տիր .
զիրա կէօրտիւյիւ պիրատէրինի սէվմէյէն քիմսէ՝
21 կէօրմէմէյիլ Աղլահը նա՞սըլ սէվէ պիլիր : Վէ անըն
թարաքնատան շուռ էմրիմիզ վար տըր քի Աղլահը
սէվէն քէնատ պիրատէրինի տախի սէվէ :

ՊԱՊ 5

1 Հէր քիմ քի Յիսուսըն Մէսիհ իսկինէ ինանըրսա ,
Աղլահատան թէվէլլուա էթմիշ տիր . վէ հէր քիմ քի

Թէվղիա էաէնի սէվէրսէ, անաէն միւթէվէղղիա օլա-
2 նը տախի սէվէը։ Իվլաա Ուղլտհը սէվտիյիմիզի պուն-
տան, էա՛նի Ալլահը սէվիպ անըն էմրլէրինի հըքիզ
3 էթտիյիմիզտաէն պիլիրիզ։ Զիրա Ալլահ մուհտապէ-
թի պու տրը քի էմրլէրինի հըքիզ էտէլիմ. անըն
4 էմրլէրի տախի աղըր տ՛իյիլ տիր։ Զիրա Ալլահտան
հէր միւթէվէղղիա օլան՝ տիւնեայա զալիպ օլուր,
վէ տիւնեայը մաղլուպ էաէն զալիպէ իմանըմիզ տրը։
5 Յիսուսըն Իսրաուլտհ իտիյինէ ինանան քիմսէսիէն
զայրի տիւնեայը մաղլուպ էաէն քի՛մ տիր։
6 Սու վէ գան իլէ, էալընըզ սու իլէ տէյիլ, ան-
ճագ սու հէմ տէ գան իլէ կէլէն պու տրը, էա՛նի
Յիսուս Քրիստոս տրը, վէ շէհատէթ էաէն Րուհ
7 տրը, պէրա Րուհ հագիգատի տրը։ Զիրա [սէմաուտա
շէհատէթ էաէնլէր իւչ տիր, փէաէր, Քէլամ վէ
8 Րուհ իւլ Գուտուս. վէ պու իւչ պիր տիր. վ՚է զե-
մինտէ] շէհատէթ էաէնլէր իւչ տիր, Րուհ վէ սու
վէ գան, իւչիւ տախի պիրտէ միւթէթէֆիգ տիրլէր։
9 Էյհէր ինսան շէհատէթինի գապուլ էաէրսէք, Ալ-
լահըն շէհատէթի տահա պէյիւք տիր. զէրա Ալլա-
հըն քէնտի Օղլու հագդընտա վէրտիյի շէհատէթ
10 պու տրը։ Իսրաուլտհա իման էաէն քէնտի տէրու-
նինտէ օլ շէհատէթէ մուհիք տիր. Ալլահա իման
էթմէյէն անը թէքզիպ էթմիշ օլուր. զէրա Ալլա-
հըն քէնտի Օղլու հագդընտա վէրտիյի շէհատէթէ
11 ինանմամըշ տրը։ Վ՚է շէհատէթ շու տրը քի Ալլահ
պիզէ հայաթ ը էպէտիյէ իհսան էթմիշ տիր, վէ
12 պու հայաթ անըն Օղլընտա տրը։ Օղլա մուհիք օ-
լան՝ հայաթտա մուհիք տիր. Իսրաուլտհա մուհիք օլ-
մայան հայաթտա մուհիք տէյիլ տիր։

13 Պու շէյլէրի սիզ Իսրաուլտհըն իամինէ իման է-
տէնլէրէ ճազըմ քի՝ հայաթ ը էպէտիյէյ մուհիք
օլտրըղընըզը պիլէսինիզ, [վէ Իսրաուլտհըն իամինէ ի-
14 ման էտէսինիզ։] վ՚է անըն [ինտինտէ մուհիք օլտը-
ղըմըզ ճէստրէթի պու տրը քի՝ պիր շէյ անըն իրա-
տէթինէ կէօրէ տիլէտիյիմիզ հալտէ, պիզի տինլէր։
15 Մտթլուպտըմըզ նէ իսէ՝ պիզի տինլէտիյինի պիլիր-
սէք, անըն թտարաֆընտան տիլէտիյիմիզ մտթլուպ-
լտրը ալմտտա օլտրըղըմըզը պիլիրիզ։
16 Էյհէր պիր քիմսէ պիրտաէրինէն պա՛հա ի մէվ-
լա օլմայան պիր կիւնահ իշլէմիշտէ օլտրըղընը կէօրիւր-
սէ, տիլէսէն, վէ անա՝ էա՛նի պա՛հա ի մէվլա օլմա-
յան կիւնահը իշլէյէնլէրէ հայաթ վէրէճէք տիր.
պա՛հա ի մէվլա օլան կիւնահ վար տրը, անըն իշլէն
17 րէճա էթսին տէմէյօրըմ։ Էհէր հագդսըզլըղ կիւնահ
տրը, վէ պա՛հա ի մէվլա օլմայան կիւնահ վար տրը։
18 Ալլահտան հէր պիր միւթէվէղղիա օլանըն կիւնահ
իշլէմէյէճէկինի պիլիրիզ. Ֆագաթ Ալլահտան թէ-
վէղղիւա էաէն քիմսէ քէնտի նէֆսինի հըքիզ էտէր
19 վէ շէրիր անա տօզունմազ։ Պիլիրիզ քի՝ Ալլահտան
իզ, պիւթիւն տիւնեա տախի շէրիրին զապթընտա
20 տրը։ Էհէմ պիլիրիզ քի Իսրաուլտհ կէլտի, վէ Հագ-
դը պիլմէմիզ իշիւն պիզէ իտրաք վէրտի. վէ պիզ
հագդ օլտնտա՝ էա՛նի անըն Օղլու Յիսուս Քրիս-
տոստա իզ. հագդ Ալլահ վէ հայաթ ը էպէտիյէ
21 պու տրը։ Էյհ չօճուդլար, քէնտինիզի փութլըր-
տան հըքիզ էտինիզ։ [Ամին։]

ԵՈՒՀԱՆՆԱ ՐԻՍՈՒԼԸՆ

ԻԲԻՆՃԻ ՐԻՍԱԼԻՍԻ

1 Պէն ինթիլյարտան, հագիգամթտա սեվտիյիմ,
2 վէ եալընըզ պէնիմ տէյիլ, անճագ հագիգամթը
պիլէնլէրին ճիւմլէսինին՝ պիղտէ գալըպ իլ էլ էպէտ
պիղիմ իլէ պուլունամագ հագիգամթ սէպէպինտէն
սեվտիքլերի միւնթէհապ խաթտուն իլէ էվլատընտա.
3 Փէտեր Ալլահ թարաֆընտան վէ Փէտերին Օղլու
Բապպ Ցիսուս Քրիստոս թարաֆընտան հագիգամթ
վէ մուհապպէթտէ 'ինայէթ վէ մերհամէթ վէ սե-
լամէթ սիղին իլէ օլսուն։
4 Փէտերտէն ալաըղըմըզ էմրէ կէօրէ սէնին էվլա-
տընտան հագիգամթտա սիւլուք էտէնլեր պուլուր-
5 ղընտա զէյտաէսիյլէ մէսրուր օլտրմ։ Վէ շիմտի,
Էյ խաթտուն, սանա պիր եէնի էմր եազար կիպի
տէյիլ, անճագ իպթիտատէն մալիք օլաըղըմըզը Ե-
ղբոփ, սանա բէճա էտէրիմ քի պիրի պիրիմիզի
6 սեվէլիմ։ Վէ մուհապպէթ անըն էմրլէրինէ կէօրէ
սիւլուք էթմէքլիյիմիզ տիր. էմր պու տըր քի՝ իպ-
թիտատէն պէրու իչինթէկիյինիզէ կէօրէ անտէ սիւ-
7 լուք էտէսինիզ։ Զիրա տիւնեայա ցիսուս Քրիստո-
սըն թէնատէ կէլտիկինի իդրար էթմէյէն չօգ իդլալ
էտիճիլէր կէլտի. մուղիլլ վէ Տէճճալ պու տըր։
8 Էմէյիմիզի զայ՝ էթմէյիզ, անճագ էմր ի թամամ
նա՛իլ օլմամըզ իչիւն քէնատինիզէ տիգգաթ էտի-

9 նէզ։ Չէր թէճաւուզ էտիպ տէ Քրիստոսըն թա'լի-
մինտէ գալմայան քիմսէ Ալլահա մալիք տէյիլ տիր.
Քրիստոսըն թա'լիմինտէ գալան քիմսէ հէմ Փետէ-
10 րէ հէմ տախի Օղլա մալիք տիր։ Էյդէր եանընըզա
պիր քիմսէ կէլիր տէ, պու թա'լիմի կէթիրմէզսէ,
անր էվէ գապուլ էթմէյիպ՝ անա սէլամ տախի
11 վէրմէյինիզ։ Զիրա անա սէլամ վէրէն անըն քէօ-
թիւ 'ամէլլէրինէ շէրիք օլմուշ օլուր։
12 Սիպէ եազաճագ չօգ շէյլէրիմ վար իսէ տէ, քեա-
ղըտա վէ միւրէքքէպ իլէ Եաշփ խաթէմէտիմ, լաքին
սիւրուրըմըզ միւքեմմէլ օլմասը իչիւն եանընըզա կէ-
13 լիպ՝ շէհատէն սէօյլէմէյէ իւմիտիմ վար։ Սէնին
միւնթէհապ հէմշիրէնին էվլատը սանա սէլամ էտէր-
լէր։ [Ամին։]

ԵՈՒՀԱՆՆԱ ՐԻՍՈՒԼԸՆ

ԻԶԻԻՆՃԻԻ ՐԻՍԱԼԻՍԻ

1 Պէն ինթիլյարտան հագիգամթտա սեվտիյիմ սեվ-
2 կիւլիւ Ղայօսա. Էյ սեվկիւլիւմ, ճանընը սա'ա-
տէթ ի Տալտէ օլաըղը կիպի սէնին հէր շէյտէ սա-
'ատէթ ի Տալին վէ 'աքիյէթտէ պուլունմագլըղընը
3 իչիւն տուա'ա էտէրիմ։ Զիրա պա'զը պիրտատէրլէր
կէլիպ՝ հագիգամթտա սիւլուք էթմէյէտէ օլաըղընը
կիպի, սէնտէ պուլունան հագիգամթտա շէհատէթ

4 էթ-տիքլէբինաէ պէյտաէսիլլէ մէսրուբ օլաըմ։ Պուն-
տան՝ եա՛նի Էվլատըմըն հագիգաթ-տա սիւլուբ էթ-
տիքլէբինի իշլիմէքտէն պէյտաէ պէջիւբ սիւրու-
5 բըմ էօդ տըր։ Էյ սեվկիւլիւմ, պիրտաէրլէրէ վէ
ղարիպլէրէ հէր նէ եաէբ իսէն՝ տաւարգանէ եաէր-
6 սին։ Անլէր քիլիէնին հուզուրընտա մուհտապէթի-
նի շէհտաէթէ էթ-տիլէր. անլէրի տաһի Ալլահըն բի-
զատսը իւզրէ՝ կէօնտէրտիկլին հալտէ, էյլի էթ-միշ օ-
7 լուրսըն։ Զիրա թա՛իֆէլէրտէն պիր շէյ ալմայա-
8 րագ, անըն իսմի իչուն եօլա րէվան օլաըլար։ Լա-
կին պիզ պէջյէ քիմսէլէրի գապուլ էթ-միչէ պօրճլու-
իղ, թա քի հագիգաթ-տա էմէքտաշ օլաըլմ։
9 Փիլհաէյ եաղաըմ իսէ տէ, տրալարընտա պիրին-
ճի օլմադ սեվտասընտա օլան Տիօթրէֆէս պիղն գա-
10 պուլ էթ-միղ։ Պու սեպէպտէն կէլմիչիմ թագտիր-
տէ, էթ-տիչյի 'ամէլլէրինի՝ եա՛նի 'ալէյհիմիզտէ
քէօթիւ սէօյլէր իլէ էթ-տիչյի իթ-տալէ ի լիսանը, վէ
պուհնունդէ իքթիֆա էթ-միչյէրէք, պիրտաէրլէրէ
քէնտիսի գապուլ էթ-միտիքտէն մա՛տա, իսթէչյէն-
լէրի մէն՝ իլէ քիլիսէտէն իխրաճ էթ-տիչյինի խաթը-
11 րա կէթ-իրէճէչյիմ։ Էյ սեվկիւլիւմ, շէրրէ տէչյիլ,
անճագ խայրա միւգթէտի օլ. 'ամիլ ի խայր Ալ-
լահտան տըր, ամմա 'ամիլ ի շէրր Ալլահը կէօրմէ-
12 միշ տիր։ Տիմիթրիօս ճիւմլէնին վէ տաըլ հագիգա-
թըն տաһի հիւան ի շէհտաէթինէ մուղհար տըր.
պիզ տաһի շէհտաէթ էտէրիզ, վէ շէհտաէթիմիզ
հագգ օլաըղընը պիլիրսինիզ։
13 Եաղաճագ չօդ շէյլէրիմ վար իտի իսէ տէ, սա-
նա միւրէքքէպ վէ գալէմ իլէ եազմադ խաթէմէմ։
14 Լաքին աէնին իլէ 'ան գաբիպ կէօրիւշիւպ շէֆահէն

15 աէօյլէմիչ իւմիտինաէ իմ։ Սանա սէլամէթ օլսուն.
տօսթլար սանա սէլամ էտէրլէր. տօսթլարա ֆի-
քրատէ ֆիքրատէ սէլամ էյլէ։

ԵՒՀՈՒՏԱ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

'ՈՒՄՈՒՄԻ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

1 Յիսուս Քրիստոսըն գուլը վէ Եա՛գուպըն գարնտա-
շը ԵՀՀուտտա, փէտէր Ալլահտա թագտիս վէ Յի-
սուս Քրիստոստա մոհֆուզ գրլընան տա՛վէթլիկէ-
2 րէ. Սիզէ մէրհամէթ վէ սէլամէթ վէ մուհապպէթ
իզտիյատ իւզրէ օլսուն։
3 Էյ սեվկիւլիւլէր, միւշթէրէք օլմաղ խէլտասըն խու-
սուսընտա սիզէ եազմադ իւզրէ ղայրէթ ի քեամի-
լէտէ օլարագ, մուգաատաէսէրէ պիր տէֆ՛ա թէս-
լիմ օլունմըշ օլան իման իչուն միւճահէտէ էտէսի-
նիղ՝ տէչյիս նասիհամ էտէրէք եազմադըզըմը լա-
4 զըմ կէօրմէսէյիմ։ Զիրա պու հիւքմ իչուն գաթիմ
տէն թագտիր օլունմըշ պա՛զը ֆասըգ քիմսէլէր խա-
ֆիյէն կէլիպ՝ Ալլահըմըզըն 'ինայէթինի ֆիւճուրա
թէզահիր իլէ Սահիպ ի վահիտ օլան [Ալլահը] վէ
5 Րասպըմըզ Յիսուս Քրիստոսը ինքսար էտէրլէր։ Վէ
հէր նէ գաատար մա՛լիմիզինիզ իսէ տէ, սիզէ իխ-
թար էթ-միչ իսթէրիմ քի՝ Րասպ գավմը Մըսըր
տիյարընտան գուրթարըլգտան սոնկրա, էլինէ ի-

6 ման էթմէլէնիլերի հելաք էլլէտի ։ Հէմ քէնտիլէրին
րի՛սաէթինի հրքիզ էթմէյիպ՝ մէքեանիլարընը թէրը
էտէն մէլէքլէրի նէմ ի 'ազիմին հիւքմիւ իչիւն է-
պէտի պէնալէր իլէ զուլմէթ ալթընտա հրքիզ էյ-
7 լէտի ։ Նիճէ քի Սաատուտ վէ Ղ՝ամօրա վէ էթրաճ-
լարընտա պուլունուպ անլէրին էմնալի իւզրէ իր-
թիքապ ը զինա էտէրէք , ճէհէննա ի ահէր արարընտա
տիւշէն շէհրլեր էպէտի ահէչէն 'ազապընտա տիւչար
8 օլմուշ օլարագ , 'իպրէթ ի 'ալէմ օլարլար ։ Հաքէզա
պու խուլեա սահիպլէրի տահի ճէհէտի մուրատար է-
տէրլէր , վէ հիւքիւմէթի թահգիք էտիպ՝ շուրէճա-
9 յա սէպպ էտէրլէր ։ Ա՛մմա պաշ մէլէք Մ՛իխայէլ
Շէյթանտա մուխալիճէթէ էտիպ՝ Մուսանըն ճէհէտի-
նէ տա՛իր միճատալէ էտէր իքէն , 'ալէյհինաէ սէպպ
իլէ հիւքմ էթմէյէ ճէհաբէթ էթմէյիպ , անճագ՝
10 Սէնի Բապպ թա'զիր էթսին՝ տէտի ։ Պունլար իսէ
պիլէհիքլէրի շէյլէրէ սէպպ էտէրլէր , վէ լաքին
զայը ի նաթըզ հայվանաթ միսլիլիս պիթ թաալի'
11 անկլատըգլարը շէյլէրաէ ֆահիտ օլուրլար ։ Վ՝այ
անլէրէ , զիրա Գայինին մէլէքլինտէ սիւլուք էթ-
տիլէր , վէ իւճրէթ իչիւն Պա՛ամըն զէլալէթի ար-
տը արրա գօշարլար , վէ Գօրահըն էթտիյի Ա՛վ մու-
12 խալէֆէթտէ հէլաք օլարլար ։ Պունլար սիզինի մու-
հապպէթ զիյաֆէթլէրինիզտէ լէքէլէր օլուպ՝ սիզին
իլէ եէյիպ իչէրէք , նէֆալէրինի գօրգուսարզ պէտէր-
լէր ։ բիւգիեարլարտան էօթէ պէրի սիւրիւքլէնէն
սուսուղ պուլութլար , չըպլադ վէ մէյվէսիզ , լքի
քէրրէ գուբուսընշ , քէօքտէն գօփարըլմըշ աղաճլար
13 արրլար ։ Փէօփիւք կիպի քէնտի 'այպլարընը չըգա-
բան շիտտէթլի տէնիզ տալղալարը արրլար ։ ապարէ

էրլարըլար տըր , քի զուլմէթ ի շէտիտ անլէր ի-
չիւն իլ էլ էպէտ հրքիզ օլօնմըշ տըր ։
14 Վ՝է պունլարընը հագպընտա Ա՛տէմտէն եէտինճի
օլան Հանօք տահի վահի իլէ սէօյլէյիպ տէտի քի՝
Ինթէ Բապպ ճիւմլէյի հիւքմ էյլէմէք վէ ճիւմլէ
ֆառըգլարը իրթիքապ էթտիքլէրի ճէմի՛ ի ա՛մալ ը
15 ֆառըգտանէլէրի իչիւն , վ՝է ֆառըգ կիւնահքարլա-
րընն քէնտի 'ալէյհինտէ սէօյլէտիքլէրի ճիւմլէ սէրթ
շէյլէրտէն տօլայը իլզամ էթմէք իչիւն՝ օն պինլէր-
16 ճէ մուգատատէօլէրիյլէ կէլտի ։ Պունլար մըրըլտանը-
ճըլար , քէնտի հայլէրինտէն թէշէքքիւր էտիպ՝
քէնտի շէհվէթլէրինէ կէօրէ սիւլուք էտիպ՝ ազզլա-
րը պէօյիւք սէօյլէյէրէք , քէտր իչիւն թէմէլլուգ
17 էտէրլէր ։ Լ՝աքին սիզ , էյ սէվկիլիլէր , Բապպը-
մըզ Յիսուա Փրիատոսընն բէտաւլէրի թ՝արաֆընտան
մուգատատէմա ֆէզ թէպլիղ օլօնման քէլիմաթը ,
18 ետա՛նի՝ Ա՛խիր զէմանտաէ քէնտի ֆիրգալարընընն շէհ-
վէթլէրինճէ սիւլուք էտէն միւմթէհզիլէր օլաճագ-
լար տըր՝ ահէտիքլէրինին խաթրընըզա կէթիրինիզ ։
19 Պունլար էհլ ի ի'թիզալ , վէ Նէճաանի վէ Բուհա
20 մալիք օլմայան քիմսէլէր տիր ։ Սիզ իսէ , էյ սէվ-
կիւլիւլէր , քէնտիլէրինիզի ագտէս իմանընըզ իւզէ-
րինէ պինա էտիպ՝ Բուհ իւլ Գուտս իլէ տու՛տ է-
21 տէրէք , Փէնտիլէրինիզի Ա՛լլահընն մուհապպէթինտէ
հրքիզ էտիպ՝ Տայաթ ը էպէտիյէ իչիւն Բապպըմըզ
Յիսուա Փրիատոսընն մէրհամէթինէ միւմթէրագգիպ
22 օլուռնըզ , վ՝է պիթ թէֆրիգ պա՛զլարընա մէրհա-
23 մէթ էտինիզ , Պա՛զլարընը իսէ ահէչէտէն գափա-
րագ գօրգու իլէ գուբթ ալընըզ , վէ թէն իլէ լէքէ-
լէնմիշ լիպաստան պիլէ իքրահ էտինիզ ։

24 վ֊է սիզն լբբեսիզ սապլամադա վե քենաի ճելա-
լինին հուզուբբնատա շատլըզ իլե գուսուբսըզ իհզար
25 եթմէյէ գաաիր օլանա՝ խելասաբեարբմըզ եալընըզ
[՚ալիմ՚] Ալլահա *հեմ շիմաի հեմ ատ եպէտ իւլ
ապատ ՚իզզէթ վե ՚ազամէթ, գուսուրէթ վե հիս-
քիւմէթ օլսուն։ Ամին։

Վ. Ա. Հ Ի Ի ԵՈՒՀԱՆՆԱ.

Պ. Պ 1

1 Յիսուս Քրիստոսըն վ֊ահեի տիր, եա՚նի՚ ՚անգա-
րիպ մուեթլագա վուգուս՚ պուլաճագ շէյլերի քենաի
գուլլարընա կէօսթէրմէք իւզրե, Ալլահըն անա վեր-
մէյի վե քենաի մէյէի վասթասըլլէ կէօնաէրիպ՝
2 գուլը Եուհաննայա պէյան էյլէսիյի վահ տիր։ Օր
տաիի Ալլահըն քէլամընա վե Յիսուս Քրիստոսըն
շէհատէթինէ հեման ճիւմլէ կէօրտիւյիս շէյլերէ շե-
3 հատէթ էյլէտի։ Նէ միւպարէք տիր պու նիւպուվ-
վեթին սէօզլերինի օգուլսան, վե տինկէյիպ իչինաէ
եազըլմըշ օլան շէյլերի տրփզ էաէնկեր. զիրա վա-
գթի եագըն տըր։
4 Եուհաննա՝ Ասիատա պուլունան եէտի քիլիսէլէ-

*Պ՚ազըր՝ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն վասը-
թասըլլէ եզէլտէն հեմ

քէ. մէվճուտ օլան վե օլմուշ վե օլաճագ թարա-
ֆընատան, վե Անըն թահթը էօնիւնաէ պուլունան
5 եէտի Բուհ թարաֆընատան, վ֊է շահիտ ի սաորէ
օլուպ՝ էմնիաթատան փըչ֊ա էոեէնէրէն իլբի վե մի-
լուբ ը զէմինին բէ֊իսի օլան Յիսուս Քրիստոս թա-
րաֆընատան սիզէ ՚ինայէթ վե սէլամէթ օլսուն. պի-
պի սէվիպ՝ քենաի գանը իլե կիւնահլարըմըզատան եբյ-
6 գայարագ, վ֊է փեաէրի Ալլահա միւլուք վե քե-
հէնէ նասպ էաէնէ էպէտ իւլ ապատ ՚իզզէթ վե
գուսուրէթ օլսուն։ Ամին։
7 Իլճէ պուլուճլար իլե կէլիյօր, վե հեր կէօզ՝ վե
անը տէլէնէլէր տաիի անը կէօրէճէք տիր. վե անըն
սէպէպինաէն զէմինին պիլ ճիւմլէ գապիլէլերի տէօ-
8 յիւնէճէքլէր տիր։ Պէյլե. Ամին։ Մէվճուտ օլան վե
օլմուշ վե օլաճագ վե հեր շէյէ գաաիր *Բապպ
պուլուրսուր քի՝ Ալֆա վե Օմէգա [Իլճիտա վե Ին-
ճիհա] պէն իմ։
9 Պէն Եուհաննա, քի սիզին պիրաաէրինիզ վե Յի-
սուս Քրիստոսըն մուզայագասը վե մէլէքիւճիւ վե
սաորընատա շէրիքինիզ իմ, Ալլահըն քէլամը վե Յի-
սուս Քրիստոսըն շէհատէթի իչինն փամմաս տէնի-
10 լէն ատատա պուլունտում. վ֊է Բապպըն կիւնիւնաէ
իւզէրիմէ Բուհ կէլիպ արտըմնան պօրու սէսէ կիպի՝
11 [Ալֆա վե Օմէգա՝ էվվէլ վե Ախիր պէն իմ, վե]
կէօրտիւյիսինիւ պիր քիթապա եազըպ [Ասիատա օ-
լանն] եէտի քիլիսէյէ, եա՚նի Էֆեսուսա վե Իզմիրէ
վե փէրգամէյէ վե Թիաթիրէյէ վե Սարտիսէ վե
Ֆիլատէլֆիյայա վե Լաոտիգիայա կէօնտէր՝ տէյիս-

*Պ՚ազըմ՝ Բապպ Ալլահ

42 պէօյիւք պիր սէտտա իչինթիմ։ Վէ պանա սէօյլե-
ւէն սէս ֆէնէ էօնէնէ կէօրմէք իչուն տէօնտիւմ, վէ
43 տէօնտիւլիւմտէ, եէտի ալթուն շէմ'տանն՝ վէ եե-
տի շէմ'տանըն օրթասընտա իսկն իւլ ինսանա
պէնզէր, վէ այազընա գատար պիր էվլատ կիյին-
միշ, վէ կէօքսիւնէ պիր ալթուն գուշադ գուշան-
44 մըշ օլան պիր զաթ կէօրտիւմ։ Վէ պաշը իլէ սաչ-
լարը պէյազ եափազը միսիլլիւ, գար կիպի պէյազ
45 իտի, վէ կէօզլէրի ալթէվ 'ալէվի կիպի իտի։ Ա՛յագ-
լարը տաթի ֆուրունտա զըղըրմըշ խատա փիրինճէ
պէնզէր օլարադ, սէտի տաթի չօզ սուլարըն սէտի
46 կիպի իտի. վէ սաղ էլինտէ եէտի էրլատըզ պուլու-
նուշ՝ ադզընտան իքի ազըզը քէսքին պիր զըրճ
չըզար իտի, չէհրէտի տաթի գուվվէթիլէ զկյա վէ-
47 բէն կիւնէշ կիպի իտի։ Վէ անը կէօրտիւլիւմտէ,
այագլարընա էօլիւ կիպի տիւշտիւմ։ Օլ տաթի սադ
էլինի իւզէրիմէ վազ՝ իլէ տէտի քի՝ Գօրդում, պէն
48 Ի՛վվէլ վէ Ա՛խիր վէ հայ օլան իմ. վէ էօլմիւշ
իտիմ, վէ իչինէ էպէտ իւլ ադամա հայ իմ. [Ա-
մին]. վէ հավվայէ իլէ մէվթին անախթարլարը պէն-
49 տե տիր։ Վէ կէօրտիւլիւն վէ հաղըր օլան վէ պունտան
50 սօնկրա վուգուտ՝ պուլտաղ շէյլէրի, Սաղ էլինտե
կէօրտիւլիւն եէտի էրլատըզն սըրրընը վէ եէտի ալ-
թուն շէմ'տանը սաղ. օլ եէտի էրլատըզ եէտի քի-
լիսէնին մէլէքլէրի օլուպ՝ [կէօրտիւլիւն] եէտի շէմ'-
տան տաթի եէտի քիլիսե տիր։

ՊԱՊ 2

1 Ի՛ֆսուսատա օլան քիլիսէնին մէլէքինե եազ, Եէտի
էրլատըզը սաղ էլինտե Թուաթուպ՝ եէտի ալթուն

շէմ'տանըն օրթասընտա կէզէն Ջաթ պէօյլե պու-
2 յուրուր. Անընին 'ամէլէրինի վէ էմէյինի վէ սապ-
րընը վէ շէրիրլէրե Թէֆսամիել էսէմէտինի վէ
բուռուճ տէյիլ իքէն՝ Րուսուլ իլ տէյէնէլէրի Թէֆ-
3 րիպե էտիպ՝ անէլրի եալանճը պուլտըղընը, վէ
սապը էտէրէք Թէֆսամիել էթտինի վէ իսմիմ ի-
4 չուն [էմէք չէքէրէք] կէվշէմէտինի պիլիրիմ։ Պու
ճիւմլե իլէ 'ալէյհինտե տէյճէյիմ վար. չիւնքի
5 էվվէլքի մուհապպէթինի Թէրը էթտին, Իսմի նէ-
րէտէն տիւշտիւշ օլտըղընը խաթըրընա կէթիր, վէ
Թէվպե էյլէ, վէ էվվէլքի 'ամէլէրի իլլէ. Եօգսա
Թէվպե էթմէզ իսէն, սանա Թէզ կէլիր վէ շէմ'-
6 տանընը էէրինտէն գալտըրըրըմ։ Լաքին սէնտե պու
վար քի՝ Նիգոլավիլէրին 'ամէլէրինտէն իքրահ է-
տէրսին, պէն տաթի անէլրտէն իքրահ էտէրիմ։
7 Գուլտաղը օլան քիմսե Րուհ'ըն քիլիսէլէրե սէօյլէտի-
լինի իչինթասին. Ղալիպ օլանա Ալլահ'ըն ճէննէթի
սրթասընտա օլան հայաթե ադամճընտան եէմէքլիյի
իհսան էտէճէյիմ։
8 Վէ Իզմիրտե օլան քիլիսէնին մէլէքինե եազ, Է՛օլ-
միշ օլուպ տա տիրիլմիշ օլան՝ օլ Ի՛վվէլ վէ Ա՛խիր
9 պէօյլե պուլյուրուր. Անընին 'ամէլէրինի վէ մուզա-
յագանը վէ ֆագրընը, (ամմա պէնիմ սին,) վէ նե-
հոպէ տէյիլ, անճագ Շէյթանըն ճէմս'ատը իքէն,
Նէհուտի իլ՝ տէյէնէլէրին քիւֆրիւնիւ պիլիրիմ։
10 Զէքէճէյին շէյլէրին պիրինտէն գօրդում. Իչուն
Թէճրիպէ օլունմանընըզ Իչուն՝ Շէյթան սիզտէն պո'-
պըըրընը հապտա իլդա էտէճէք, վէ օն կիւն գատար
մուզայագանընըզ օլաճագ տըր. Էօլիւճէ տէկին սա-
տըզ օլ, պէն տաթի սանա հայաթե թաճընը վէրիւ-

41 բիմ։ Գուլաղը օլան քիմնե Բուհդն քիլիսելերե սեղ-
լեխիյինի իշլեթմին. Վ՚ալիպ օլան՝ իքինճի էօլիւմունէն
զկյան չէքմէյէճէք տիր։
42 Վ՚է Փերղամէտ օլան վիլիսէնին մէլէյինէ եազ,
իբի ազըղը քէսքին գրլըճդն սահիպի պէղյլէ պուս-
43 յուրուբ. Ակնին 'ամէլլերինի վե սէնին նէրէտե,
եա՚նի Շէյթանդն թախթը պուլընտըղը ևէրտե սա-
քին օլտըղընը պիլիրիմ, վե իսմիմի դավի Թուրթար-
սդն, վե արանըղտա Շէյթանդն սաքին օլտըղը ևէր-
տե օվ սատըդ շէհիտիմ օլան Անթիխաս գամէլ օ-
լուշնաղը կիւնիկերտե պիլե, պունա օլան իսմանընդ
44 ինքեար էթմէտին։ Պու ճիւմլէ իլե 'ալէյհինէ պիր
ազ տէյէճէյիմ վար. չիւնքի օրտուտա, եանընտա
փութ գուրպանընտան եէմէլլերի վե զինա էթմէլլերի
իչուն՝ պէնի Իսրայէլին եօնիւնէ Թէօքէվ գօմսդլը-
ղը Պալադա էօյրէտէն Պալ՚ամդն Թա՚լիմինի Թու-
45 Թանլար վար։ Չաքէզա սէնին եանընտա տախի պե-
նիմ իքրահ էթմէյիմ Նեգօլսվիլլեր Թա՚լիմինի Թու-
46 Թանլար վար։ *Թէվպէ էյլէ. եօգսա սանա Թէզ
կէլիպ ազդըմդն դըլըճըյլէ անլեր իլե ճէնգ էտերիմ՚,
47 Գուլաղը օլան քիմնե Բուհդն քիլիսելերե սեղյլեսի-
յինի իշլեթմին. Վ՚ալիպ օլանա մունֆուզ մէնհատէն
եէմէքլիյի իչուն էտիպ՝ անա պիր պէյադ Թաշ
վերէճէյիմ, օլ Թաշդն իւզերինտե տախի անը ա-
լանտան մա՚տա քիմսէնին պիլմէտիյի պիր իսմ ի
ճէտիսա եազըլը տըր։
48 Վ՚է Թիսթիրէտե օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ,
նէօղլերի աթէշ 'ալէվի կիպի օլուպ՝ այագլարը

*Պ՚զը՚ Իսմի Թէվպէ

խաստ փերինճէ պէնդէր օլան իպնուլլահ պէղյլէ պուս-
49 յուրուբ. Ակնին 'ամէլլերինի վե մուհապէթինի վե
նըրտամէթինի վե իսմանընը վե սապըրընը հէմ սօնկրա-
քի 'ամէլլերին էվվէլքիլերտէն զկյատե օլտըղընը պի-
50 լիրիմ։ Պու ճիւմլէ իլե 'ալէյհինէտե [պիր ազ] տէ-
յէճէյիմ վար. չիւնքի նէպիյէ իմ՚ տէյէն դարը
նէզապէվ զինա էթմէյլե վե փութ գուրպանընտան
եէմէյլե թա՚լիմ էտերէք, գուլլարըմը իզլալ էթմէ-
51 սինէ պրաղըրսըն։ Վ՚է պէն անա քէնտի զինասըն-
տան թէվպէ իչիւն միւհիմմէթ վերտիմ իսէ տե, թէվ-
52 պէ էթմէտի։ Իչթէ անը պիր եաթաղա, վե անըն
իլե զինա էտէնլերի քէնտի 'ամէլլերինտէն թէվպէ
էթմէտիքլերի թաղտիրտե՝ պէղյիւք մուզայագայա
53 իդգա, Վ՚է եվլատընը մէվճ իլե գամէլ էտէճէյիմ.
վե ճիւմլէ քիլիսէլեր պէղյրէքլեր իլե գալըլլերի թէփ-
թէիչ էտէն պէն իսկյիմի պիլէճէքլեր. վե հեր պի-
54 րինիզե ա՚մալընըղա կէօրե վէրէճէյիմ՚։ Ամմա սիզ
Թիսթիրէտե պուլունտան սաՙիրլերե հէմտն պու
թա՚լիմի գապուլ էթմէյէն վե Շէյթանդն ա՚մտագը
՚ատա էթմէքլերի շէյլերի պիլմէյէնլերե տէրիմ քի՝
55 Իզերինիզե զայրի ևիւք գօմայաճաղըմ, Մէյեր քի
մալիք օլտըղընըղ շէյի թա պէն կէլինճէյէ տէկին
56 գավի Թուրթաստընըղ, Վ՚է զալիպ օլուպ՝ 'ամէլլերիմի
նիհայէթե տէկին հրճիզ էտէն քիմսէյէ՝ պէն փե-
տերիմ Թարաֆընտան ալտըղըմ կիպի՝ միլլեթլեր
57 իւզերինե հիւքիւմէթ վերէճէյիմ. Օլ տախի անլե-
րե տէմիր ՚ատա իլե *հիւքիւմէթ էտէճէք,՚՚ անլեր
տախի չէօմճէքճի գապլերի կիպի փարչլենէճէք տիր

*Եւն. կիւտէճէք

28 Վ՚է անա սապահ եըլտըզընը վերէճէյիմ։ (29) Գուլտաը օլան քիմսե Բուհդն քիլիսէլէրե սեղլէսիյինի իշխեմսին։

ՊԱՊ 3

1 Վ՚է Սարահատե օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ, Ալահդն եէտի Բուհդնա վե եէտի եըլտըզա մալիք օլան պեղլէ պուշյուրուբ. Սէնին 'ամէլէրինի՝ եա'նի տիրի սին տէյիւ իսմին վար իքէն՝ էօյիւ օլտըզընը
2 պիլդիրիմ։ Ույանըգ օլ, վե պադըշահ գալըպ էօյմէք իւզրէ օլան շէյէրի գուվվեթլէնտիր. գիրա սէնին 'ամէլէրինի Ալահդն հուզուրընտա միւքեմմէլ պուլ-
3 մտըմ։ Իտտի նասըլ ալտըզընը վե իշխեմսիյինի խաեիրընա կեթիր, վե տրքդ էտէրէք՝ թէվպե էյլէ. ույանըգ օլմտըդըն թոգտրսըե սէնին իւզէրինէ խըրսըդ կիպի կելէճէյիմ, վե իւզէրինէ հանկը
4 սա'աթտա կելէճէյիմի պիլմէյէճէքսին։ Ֆագաթ Սարահատե պիղլէ էլչիսէլէրինի քիլէթմէմիշ պիր գաչ քիմսէյլէրին պուլունուպ, պունլար պէնիմ իլէ պէրապէր պէյազ եէմէե իլէ կեզլէճէքլէր, չինքի
5 լա՛իք տըրըլար։ Ղալիպ օլան քիմսե պէյազ էլպիսէյի լապսա օլաճագ տըր, պէն տահի իսմինի հայաթ քիթապընտան սիլա մահվ էթմէյէճէյիմ, վե անըն իսմինի փէտէրիմին վե մէլա՛իքէսինին հու-
6 զուրընտա իդրար էտէճէյիմ։ Գուլտաը օլան քիմսե Բուհդն քիլիսէլէրե սեղլէսիյինի իշխեմսին։
7 Վ՚է Ֆիլատէլֆիատա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ, Գուտատուս վե Հագդ, վե Տուտրն անահեթաընա մալիք օլուպ՝ աչտըզընը քիմսե գափայամազ, վե գափատըզընը քիմսե աչամազ օլան Ջաթ պէյ-

8 լէ պուշյուրուբ. Սէնին 'ամէլէրինի պիլդիրիմ. իշխեմ սէնին էօնիւնտէ քիմսէնին գափայամազաղը պիր աչըգ գափու գօտրմ՝ պիրա պիր տազ գուվվեթին օ-
9 լտրագ քէլտմընը հրքդ էյլէսին, վե իսմիմի ինքաե էթմէսին։ Իշխեմ Եհուդա տէյիլ իքէն՝ անճագ քիզպէն Եհուտաի իլ՝ տէյէրէք, Շէյթանըն ձէմա'աթընտան օլանլարը կէթիրէճէյիմ. իշխեմ անէլերի կէթիրիպ այադլարընըն էօնիւնտէ սէճտէ դըէ-
10 տրբարագ անլէրէ սէնի սեվտիյիմի պիլտիրէճէյիմ։ Սապրընըն քէլտմընը հրքդ էյլէսիյին սեպեպտէն՝ պէն տահի սէնի ղէմին իւղէրինտէ ապքին օլանլարը թէճրիպէ իչիւն պիւթիւն տիւնեատընըն իւզէրինէ կել-
11 մէք իւզրէ օլան թէճրիպէ սա'աթընտան հրքդ էտէրիմ։ Իշխեմ թէզ կելիրիմ. սէնտէ պուլունանը
12 գավի թուէթ, օլմույա քի պիրի թաճընը ալա։ Ղալիպ օլան քիմսէյլէ Ալահդմըն հէյքէլինտէ 'իմտա եափաճաղընմ, վե արթըդ տրշտրը չըգմայաճագ տըր. վե անըն իւզէրինէ Ալահդմընն իսմինի, վե Ալահդմ թտրաքընտան սեմտտան նիւզուլ էտէն Ալահդմընն շէհրի՝ եէնի Եէրուշալիմին իսմինի, վե պէնիմ նե-
13 նի իսմիմի եաղաճաղընմ։ Գուլտաը օլան քիմսե Բուհդն քիլիսէլէրե սեղլէսիյինի իշխեմսին։
14 Վ՚է Լաոտիգիատա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ, Օ՛ Ամին՝ օ՛ ստտրդ վե հագդ Շահիտ, Ալահդն
15 խիղմաթընըն իշխեմտտրը պէղլէ պուշյուրուբ. Սէնին 'ամէլէրինի պիլդիրիմ քի՝ նէ սողուգ նէ տէ սրճագ սըն. քեաշքի եա սողուգ եա սրճագ օլա իսմին։ Իսմի
16 եա սողուգ եա սրճագ օլմույընչ՝ ըրզգ օլտըդըն իչիւն
17 սէնի ազդրմտան իսթիֆքրաղ էտէճէյիմ, Ջէնկին իմ վե մալտտար օլտըմ վե պիր շէյէ մուհթաճ տէյիլ

իմ՝ տէյիպ սէն պիչարե վէ սեֆիլ վէ ֆագիր վէ
18 քեօր վէ չբիլագ օլաբղընը պիլմէխիյին էճլառէն , Աա-
նա նասիհաթ էտէբիմ քի պէնկին օլմադ իչիւն ա-
թէչտե գալ օլուռնմըշ ալթուն , վէ կէյնիպ չբի-
լադլըղընըն 'այպը կէօբիւռմէմէսի իչիւն պէյազ էլ
պիսէ պէնտէն սաթուն ալասըն , վէ կէօրմէն իչիւն
19 կէօզլէրինէ իլաճ գէյտասըն : Պէն պիլ ճիւմլե սէվտի-
սիմ քիմսէլէրի Թա'պիր վէ Թէ'սիպ էտէբիմ. լամի
20 զայրէթլի օլուպ՝ Թէվպէ էյլէ : Իչմէ գափուտա
տուբուպ չալըյօրըմ. էյէր պիր քիմսէ սէօյմի իչի-
տիր տէ գափուդը աչար իսէ , անըն ետնընա կիրէ-
բիմ՝ վէ պէն անըն իլէ՝ օլ տաւսի պէնիմ իլէ ագ-
21 շամ՝ Թա'սիր էտէճէյիզ : Ղալիպ օլանա պէնիմ իլէ
Թաւսիֆընտա օթուրմադըղը իչտան էտէճէյիմ, նի-
Թէքիմ պէն տաւսի զալիպ օլուպ՝ փէտէբիմ իլէ ա-
22 նըն Թաւսիֆընտա օթուրսամ՝ Գուլաղը օլան քիմ-
սէ Բուհըն քիլիսէլէրէ սէյղէմպէյինի իչիմսին :

ՊԱՊ 4

1 Պու շէյլէրտէն սոնկրա կէօրմէիմ քի սէմաատա ա-
չըլմըշ պիր գափու վար իսի , վէ պօրու սէտասը
կիպի պէնիմ իլէ սէօյլէշտիյինի իչիթմիշ օլաբղըմ
էվվէլքի սէտաա՝ Պուրայա չըզ , վէ պունտան սոնկրա
վադը՝ օլաճագ շէյլէրի սաննա կէօսթէրէճէյիմ՝ տէմի ,
2 վէ տէր 'ադադ իւղէրիմէ Բուհ կէլսին , վէ իչիթ
սէմաատա գուբուլմըշ պիր թաւսի վէ թաւսիրըն իւ-
3 ղէրինտէ պիր օթուրան վար իսի : Վէ օլ օթուրան
կէօրիւնիւշտե եէշիմ վէ գըրմըզը 'ադիդ թաշընա
պէնդէր իսի . վէ թաւսիրըն էթրաֆընտա կէօրիւ-
նիւշտե զիւմրուտե պէնդէր գավս ը գուզահ վար ի-

4 տի : Վէ թաւսիրըն էթրաֆընտա եիրմի տէօրթ
թաւսիր պուլունուպ՝ օլ թաւսիրլարըն իւղէրինտե
տաւսի պէյազ էլպիտէյի լապիս՝ վէ պաշլարընտա
ալթուն թաճլարը օլան եիրմի տէօրթ իսթիխյար օ-
5 թուրմըշ [կէօրտիւմ] : Վէ թաւսիտան շիմշէքլէրը
վէ կիւրիւլթիւլէր վէ սէտասլար չըգըյօր իտի , վէ
թաւսիրըն էօնիւնտէ՝ Ալլահըն եէտի Բուհը օլան՝
6 եէտըպ 'ալէյհինէն եէտի գանտիլ վար իտի : Վէ
թաւսիրըն էօնիւնտէ պիլդիրա պէնդէր սիրչէտէն պիր
տէնիզ օլուպ՝ թաւսիրըն օրթասընտա վէ թաւսիրըն
էթրաֆընտա էօնիւ վէ արզ ասը կէօզլէր իլէ տօլը-
7 տէօրթ զիրուհ վար իտի : Վէ պիրինճի զիրուհ արս-
լանա պէնդէր , վէ իքինճի զիրուհ պուզաղըյա պէնդ-
զէր , վէ իւչիւնճիւ զիրուհըն եիւզիւ ինսան էն-վէ-
կիպի , վէ տէօրթիւնճիւ զիրուհ ուչան գարթալա
8 պէնդէր իտի : Վէ տէօրթ զիրուհըն հէր պիրինին
էթրաֆընտա տիթրըյոր գանատը պուլունուպ՝ իչ
Թարաֆտան կէօզլէր իլէ տօլը իտիլէր , վէ կէճէ
կիւնտիւզ ֆէրաղաթ էթմէյէրէք , Գուտուտուս ,
Գուտուտուս , Գուտուտուս , մէլճուտ օլմուշ վէ օլան
վէ օլաճագ , վէ հէր շէյէ գատիր Բապպ Ալլահ՝
9 տէրլէր իտի : Վէ զիրուհլար Թաւսիրըն իւղէրինտե
օթուրան վէ իլ էլ էպէտ հայդ օլանա համան վէ
10 'իզզէթ վէ շիւքր 'ատղ էթտիքլէրինտէ՝ Օլ եիրմի
տէօրթ իսթիխյար Թաւսիրըն իւղէրինտե օթուրանըն
հուզուրընտա եէրե գափանըպ , իլ էլ էպէտ հայդ
օլանա սէճտե գըյտարլար , վէ Թաճլարընը Թաւսիրըն
11 էօնիւնէ պրաղըպ՝ Եա Բապպ , համան ու 'իզզէթ վէ
գուտրէթ ալմագլըղա լա'իգ սըն , զիրա հէր շէյէ
ատն խալգ էյլէտին , վէ սէնին իրատէթին իլէ մէվ-

ճուտ տըը, վէ խալգ օլընտըլըը՝ տէրլէը իտի։

ՊԱՊ 5

1 Վ՚է Թախթատա օթուրանըն սաղ էլինտէ իչէրիսի
վէ արգասը եաղըլմըշ վէ եէտի միւհր իլէ միւհր-
2 լէնմիշ պիր քիթապ կէօրտիւմ։ Վ՚է՝ Քիթապը ա-
չըզ միւհրլէրինի չէօզմէյէ լա՛յիգ քի՛մ տիր՝ տէյիս
պիւլէնտա ավազլէ նիտա էտէն պիր գուվվէթլի մէ-
3 լէք կէօրտիւմ։ Վ՚է կէրէք սէմտատա վէ կէրէք զէ-
մինտէ վէ զէմին ալթընտա՝ քիթապը աչմազա եա-
խօտ անա նազար գըլմազա քիմսէ միւգթէտիր տէ-
4 յիլ իտի։ Վ՚է քիթապը աչմազա [վէ օգուտմազա]
եախօտ անա նազար գըլմազա քիմսէ լա՛յիգ պու-
լունմատըդը իչէն՝ պէն զէյտաէսիյլէ ազըտյօր ի-
5 տիմ։ Վ՚է Իսթիխյարլարատան պիրի պանա տէտի քի՝
Ադլամա, իշթէ Տաուտըն ասլը օլուպ կէհնուտա
սըպթընտան օլան Ադըսան քիթապը աչըզ եէտի
6 միւհրիւնիւ չէօզմէյէ զէֆէրնատ օլտու։ Վ՚է Թախթ
իլէ տէօրթ զիրուհ՚ըն օրթատընտա վէ Իսթիխյարլա-
րըն օրթատընտա եէտի պուլունտա, վէ Ալլահ՚ըն
պիւթիւն զէմինէ իրսալ օլունան եէտի Րուհ՚ը օլան
եէտի կէօզէ մսկիք օլարագ, քէ՚կէննէհու զէտյ օ-
7 լունմըշ՚պիր Գուդրու տուրուշյօր կէօրտիւմ։ Օլ տա-
խի կէլիպ Թախթատա օթուրանըն սաղ էլինտէն քի-
8 թապը ալտը։ Վ՚է քիթապը ալտըդը կիպի, օլ
տէօրթ զիրուհ՚ վէ հէր պիրինէն եէտինտէ պիր Թան-
պուր վէ մուգատտէսլէրին տու՛ալարը օլան պու-
խուր իլէ տօլու ալթուն Թասլար պուլունան օլ
եիրմի տէօրթ իսթիխյար Գուդրուն՚ըն հուզուրընտա
9 եէրէ գափանարլար։ Վ՚է պիր եէնի Թէսպիհ Թէ-

քէննիւմ էտէրէք՝ Քիթապը ալտը միւհրլէրինի աչ-
մազա լա՛յիգ սըն. չիւնքի զէտյ օլունտըն, վէ գա-
նըն իլէ պիդի Ալլահ՚ա հէր գապիլէ վէ լիսան վէ
10 գավմ՚ վէ միլլէթ իչինտէն իշթիրա էյլէտին, Վ՚է
պիդի Ալլահ՚ը մրզը՚ընտա միւլուք վէ քէ-
հէնէ էյլէտին, պիդ՚ տախի զէմին իւզէրինտէ սալ-
11 Թանաթ էտէճէյիդ՚ տէրլէը իտի։ Վ՚է կէօրտիւմ,
վէ Թախթ իլէ գիրուհ՚ըլար վէ իսթիխյարլարըն էթ-
րաֆընտա չօգ մէլէքլէրին սէսինի իշիթտիմ. անլէ-
րին միգտարը տախի օն պին քէրրէ օն պինկէր վէ
12 պինլէրճէ պինլէր օլուպ՝ պիւլէնտա ավազլէ՝ Զէտյ օ-
լունմըշ օլան Գուդրու գուտրէթ վէ գընտա վէ հէր-
մէթ վէ գուվվէթ վէ՚ իդդէթ վէ համտ վէ պէրէ-
13 քէթի ալմազլըդա լա՛յիգ տըը՝ տէրլէը իտի։ Վ՚է
սէմտատա վէ զէմինտէ վէ զէմին ալթընտա պուլու-
նան հէր պիր մախլուգդն, վէ տէհնիդտէ օլանլարըն,
վէ անլէրտէ պուլունան քէաֆֆէ ի մէվճուտաթընն՝
Թախթատա օթուրան իլէ Գուդրուդա պէրէքէթ վէ
՚իդդէթ վէ համտ վէ գուտրէթ էպէտ իւլ ապատ
14 մախլուտ տըը՝ տէտիքլէրինի իշիթտիմ։ Օլ տէօրթ
զիրուհ՚ տախի՝ Ադմին տէտիքլէր, վէ [օլ եիրմի տէօրթ]
իսթիխյար եէրէ գափանըլգ [էպէտ իւլ ապատ հայ
օլանա] սէճտէ գըլըլըլար։

ՊԱՊ 6

1 Վ՚է Գուդրու միւհրլէրտէն պիրինի աչըզընտա
կէօրտիւմ, վէ տէօրթ զիրուհ՚ըլարան պիրինին կէօզ
կիւրիւլթիւսիս կիպի պիր սէս իլէ՝ նէվ տէ պագ՚
2 տէտիչինի իշիթտիմ։ Վ՚է կէօրտիւմ՚ քի պիր պէ-
յազ տէթ վար իտի, վէ անա բաքիպ օլանըն պիր

եայը օլուա՝ անա պիր թաաճ վէրիլսի, վէ զալէպէ
եաէրէք վէ զալէպէ էթմէք իւզրէ չըզար կիթսի։
3 Վէ իքինճի միւհրիւ աչարզընաա, իքինճի զիրուա-
4 հընն՝ կել [վէ պագ՝] տէաիչինի իչիթսիմ։ Վէ պաշ-
գա պիր ալ աթ չըզար. վէ անա բաքիպ օլան քիմ-
սէ ասէհզէրէն պիրի պիրինի գաթլ էթմէլէրի իչուն,
զէվինաէն ասայիշի գալարըմազա մէմուր օլաու, վէ
անա պիր պէյիւք գըլըճ վէրիլսի։
5 Վէ իւչիւնճիւ միւհրիւ աչարզընաա, իւչիւնճիւ
զիրուհընն՝ կել տէ պագ՝ տէաիչինի իչիթսիմ. վէ
կէօրսիւմ քի պիր սիչան աթ, վէ անա բաքիպ օ-
6 լանըն էլինաէ պիր միզան վար իսի։ Վէ՝ պիր էօլ-
չէք պուղազա պիր տինաարա, վէ իչ էօլչէք արփա
պիր տինաարա օլաուն. վէ զէյթունն եաղը իլէ չէրա-
պա զարար էթմէյէսին՝ տէյէրէք տէօրթ զիրուհ ա-
բասընաան պիր սէս իչիթսիմ։
7 Վէ տէօրսիւնճիւ միւհրիւ աչարզընաա՝ կել տէ
պագ՝ տէյիւ տէօրսիւնճիւ զիրուհընն սէսինի իչիթ-
8 սիմ։ Վէ կէօրսիւմ քի պիր սարը աթ վար իսի,
վէ անա բաքիպ օլանըն սաը էօլիւմ իսի, վէ չա-
վիյէ անըն արաը սըրա կիտիյօր իսի, վէ գըլըճ իլէ
վէ գըթըզ իլէ վէ էօլիւմ իլէ վէ եէրին վուհուշը
իլէ էօլսիւրմէք իչուն՝ անըէրէ զէմինին պիր բուա՛ը
իւզէրինէ գուարէթ վէրիլսի։
9 Վէ պէչինճի միւհրիւ աչարզընաա՝ Ալլահըն քէ-
լամը վէ քէնաիէրաէ պուլունան շէհսաէթ իչուն
գաթլ օլունմըշլարըն ճանլարընը մէզպահըն ալթըն-
10 սա կէօրսիւմ։ Վէ պիւլէնա ալաղէ ֆէրեաա է-
սիպ՝ էյ Գուատսուս վէ Հագգ Բապպ, նէ՞ վազթա
գատաը հիւքմ էթմէզսին, վէ զէմին իւզէրինաէ

սաքին օլանլարսան գանըմըզըն ինթիգամընը ալմազ-
11 սըն՝ տէրսէր իսի։ Վէ անըէրին հէր պիրինէ պէյազ
խիլ՝աթ վէրիլսիպ՝ քէնաիէրի կիպի գաթլ օլունա-
ճագ օլան րէֆիղէրի վէ պիրսաէրէրինին *ապէթ
սաթի թէմամ օլունճայա տէկին տաշա պիր միւա-
տէթ խոթխրահաթ էթսինլէր՝ տէնիլսի։
12 Վէ ալթընճը միւհրիւ աչարզընաա՝ կէօրսիւմ քի
պիր պէյիւք զէլզէլէ օլուա, կիւնէշ պիր գըլ չըս-
վալ կիպի սիյահ օլարագ այ *սաթի գան կիպի օլ-
13 սուա. վէ սէմանըն հըլարզլարը, շէհիտ բիւգիւմա-
սան սալանան ինճիր աղաճը քէնտի խամ ինճիր-
14 լէրինի տէօքսիւլիւ կիպի, եէրէ տիւշտիւլէր. վէ
սէմա պիր տիւրիւլիւր թուամար կիպի չէքիլսի. հէր
տաղ վէ տաա տաթի եէրլէրինաէն հարէքէթ էլէ-
15 սի։ Վէ միւլուք ի զէմին վէ քիւպէրա վէ զէնկին-
լէր վէ պինպաշըլար վէ էսհապ ը գուարէթ վէ հէր
գուլ վէ հէր հիւրր մաղարալարսա վէ տաղլարըն
16 դայալարընսա կիզլէնիպ, Տաղլարա վէ դայալարա՝
իւզէրիմիզէ տիւշիւպ պիզի թախթասա օթուրանըն
հուզուրընսան վէ գուզունըն զաղապընսան կիզլէ-
17 յինիզ. Ձիրա անըն զաղապընըն *ազիմ կիւնիւ կել-
սի, վէ քի՞մ տուրա պիլիր՝ տէրսէր իսի։

ՊԱՊ 7

1 Վէ պու շէյլէրսէն սօնկրա գարա իւզէրինէ վէ
տէնիզ իւզէրինէ վէ պիր աղաճ իւզէրինէ բիւգիւմա-
էսմէսի իչուն, զէմինին տէօրթ քէօշէսինաէ տու-
բուա՝ զէմինին տէօրթ բիւգիւմարլարընը թուամագ-

---

* Պ՝աշ-ը՝ տաթի քիւլլիյէն

2 տա օլան տէօրթ մէլէք կէօրտիւմ։ Վէ հայ Ա-
լահըն միւհրիւնիւ համիլ օլարագ՝ շարդ թարաֆըն-
տան չըգմագտա օլան դայրի պիր մէլէք կէօրտիւմ.
պու տախի գարայա վէ տէնիզէ գիյան վերմէյէ մէ-
մուր պուլունան օլ տէօրթ մէլէյէ պիւլէնտա ավալ
3 լէ չաղըրարագ, Թա պիզ Ալլահըմըզըն գուլլարը-
նըն այընլարը իւգէրինէ միւհր վուրուճմայա տէկին
պիզ գարայա վէ տէնիզէ վէ ագաճլարա գիյան վեր-
4 մէյինի՝ տէտի։ Վէ միւհրլէնէն քիմսէլէրին միդ-
տարընը իշիթտիւմ. պէնի Իսրայէլին ճիւմլէ սըպէ-
լարընտան նիւգ գըրգ տէօրթ պին քիմսէ միւհրլէնե-
5 տի. Եա՛նի ԵհՀուտա սըպէընտան օն իքի պին
քիմսէ միւհրլէնտի. Բաուպէն սըպէընտան օն իքի
պին քիմսէ միւհրլէնտի. Ճատա սըպէընտան օն իքի
6 պին քիմսէ միւհրլէնտի. Ադէր սըպէընտան օն իքի
պին քիմսէ միւհրլէնտի. Նէֆթալիմ սըպէընտան
օն իքի պին քիմսէ միւհրլէնտի. Մանասա սըպ-
7 Թընտան օն իքի պին քիմսէ միւհրլէնտի. Սիմ՛օն
սըպէընտան օն իքի պին քիմսէ միւհրլէնտի. Լ՛ավի
սըպէընտան օն իքի պին քիմսէ միւհրլէնտի. Իս-
սաքար սըպէընտան օն իքի պին քիմսէ միւհրլէնտի.
8 Զէպուլօն սըպէընտան օն իքի պին քիմսէ միւհր-
լէնտի. Եուսուֆ սըպէընտան օն իքի պին քիմսէ
միւհրլէնտի. Պէնեամին սըպէընտան օն իքի պին
քիմսէ միւհրլէնտի։

9 Պու շէյլէրտէն սոնկրա կէօրտիւմ քի ճիւմլէ միլ-
լէթլէր վէ գապիլէլէր վէ գավմլար վէ լիսանլարտան
օլարագ քիմսէնինն սայամատըղը պիր պէօյիւք ճէմա-
'ատ՝ պէյագ խիլ'ատլարը լապիս, վէ էլլէրինէ
խուրմա տալլարը պուլունտուղը հալտէ՝ թախթըն

էօնիւնտէ վէ գուզուընըն հուզուրընտա տուրուպ,
10 Պիւլէնտա ավազլէ՝ խէլտա թախթտա օթուրան Ա-
լահըմըզա վէ գուզույա մախսուս տըր՝ տէյիւ նիտա
11 էհյօրլար իսի։ Վէ ճէմի՛ ի մէլ՛ղէթ թախթըն վէ
խէթխյարլարըն վէ տէօրթ գիրուէնըն էթրաֆընտա
տուրըյօրլար իսի, վէ թախթըն էօնիւնտէ էիւգ
12 իւսթիւ գափանարագ, Ալլահա սէճտէ գըլըպ՝ Ա-
մին. պէրէքէթ վէ հոմտ վէ հիքմէթ վէ շիւքր վէ
'իզզէթ վէ գուտրէթ վէ գուվվէթ էպէտ իւ ապատ
13 Ալլահըմըզա մախսուս տըր. Ամին՝ տէտիլէր։ Վէ
խէթխյարլարտան պիրի պանա խիթտապէն՝ պէյագ
խիլ'ատլարը լապիս պու քիմսէյէր քիմի՞ տիր, վէ
14 նէ՞րէտէն կէլտիլէր՝ տէտի։ Պէն տախի անա՝ էյ է-
ֆէնտիմ, սէն պիլիրսին՝ տէտիմ. վէ պանա տէտի
քի՝ Պունլար օլ պէօյիւք մուզայագատան կէլէնլէր
տիր, վէ խիլ'ատլարընը էբյադըպ՝ գուզուընըն գա-
15 Նընտա պէյագ էթտիլէր։ Պու սէպէպտէն Ալլահըն
Թախթը էօնիւնտէ տիրլէր, վէ հէյբէլինտէ կէճէ
կիւնտիւզ անա 'իպատէթ էտերլէր. Թախթտա օ-
թուրանըն մէսքէնի տախի իւգէրլէրինտէ ասյէպան
16 օլաճագ տըր. Ադէթդ նէ ամըգամագլար, նէ տէ
սուսապատագլար տըր. անլէրի նէ կիւնէշ նէ տէ պիր
17 Նէվ՛ հէբարէթ վուրաճագ տըր. Զիրա Թախթըն
օրթասընտա օլան Գուզուս անլէրի կիւտիւպ անլէրի
տիրի սուս փուշնարլարընտա կէօթիւրէճէք տիր. Ա-
լահ տախի կէօզլէրինտէն հէր կէօզ եաշընը սիլէճէք
տիր։

ՊԱՊ 8

1 Վէ նէտինճի միւհրիս աչտըղընտա սէմատա եա-
ըըմ սա'ատի գատար սիւքիւթի վագը՝ օլտուս։

2 · Վ՛Է Ալլահըն հուզուբրնաա տուբան եէաի մէլէյի
3 կէօրաիւմ՝, վէ անլէրէ եէաի պօրու վէրիլսի։ Վ՛Է
էլինաէ պիր ալթուն պուխուրաան ալարագ տիկէր
պիր մէլէք կէլիպ մէզպահըն եանընաա տուբրաու։ վէ
ճիւմլէ մուգաատաէսէլէրին տու՛ալէրի իլէ պէրապէր
թախթըն էօնիւնաէ օլան ալթուն մէզպահըն իւզէ-
րինաէ 'արզ էթմէք իւզրէ անաա չօգ պուխուր վէ-
4 րիլսի։ Վ՛Է պուխուրըն տիւմանը մուգաատաէսէլէրին
տու՛ալէրի իլէ պէրապէր մէլէյին էլինաէն Ալլահըն
5 հուզուբրնաա չըգաը։ Վ՛Է մէլէք պուխուրաանը ալըպ՝
անը մէզպահըն ախէրինաէն ատլաուրարագ, զէմին
իւզէրինէ ախաը, վէ ախաալար վէ կիւրիւլթիւլէր
6 վէ շիմշէքլէր վէ զէյթէլէ վուգու՛ պուլաուս։ Վ՛Է էլ-
լէրինաէ եէաի պօրու պուլուհան եէաի մէլէք պօրու
չալմադա Հագըրլանաըլար։
7 Վ՛Է պէրինճի մէլէք պօրու չալարգատա, դան իլէ
մախլուլէթ ատլու վէ ախէշ օլուպ՝ զէմինէ ախըլըր.
վէ *աղաճլարըն սիւլսիւ եանընպ՝ ենշիլ օթըն քեափ-
ֆէեսի եանաը։
8 Վ՛Է իքինճի մէլէք պօրու չալարգատա, քէ՛էննէհու
ախէշաէ եանան պէօյիւք պիր տաղ տէնիզէ ախը-
9 լըպ՝ տէնիզին սիւլսիւ դան քեսիլսի. Վ՛Է տէնիզ-
տէքի պէրուհ մախլուլգաթըն սիւլսիւ էօլիւպ՝ կէմի-
լէրին տաիի սիւլսիւ Թէլէֆ օլաու։
10 Վ՛Է իւչիւնճիւ մէլէք պօրու չալարգատա, սէմա-
տան մէշ'ալէ կիպի եանար պէօյիւք պիր կըլըղ
տիւշիւպ՝ ըրմադլարըն սիւլսիւ իւզէրինէ վէ տու
11 փունարլարընըն իւզէրինէ տիւշիւս։ Վ՛Է օլ կըլըղ-

*Պա'զըը՝ զէմինին սիւլսիւ եանաը, վէ աղաճլարըն

պըն տաբնաա փէլինն տէշիլիը. վէ տու՛ալարըն սիւլսիւ
փէլինն օլուպ՝ օլ տու՛ալար ածը օլարգլարը իչինն, ան-
լէրինն սէպէպիյլէ չօգ տաէմ՝ էօլսիս։
12 Վ՛Է տէօրսիւնճիւ մէլէք պօրու չալարգատա, կիւ-
նէշինն սիւլսիւ վէ պյրն սիւլսիւ վէ կըլարգլարըն սիւլ-
սիւ վուրուլտու, շէյյիլ քի անլէրինն սիւլսիւ գա-
բարըպ կէճէ իլէ կիւնահիւղիւն սիւլսիւնիւն պյրնն-
լըգը օլմայա։
13 Վ՛Է կէօրսիւմ՝ վէ պիր *մէլէյինն սէմա օրթասըն-
տա ուչտուպ, պիւլէնա ամադլէ՝ Օլ չալմադ օլան
իւչ մէլէյինն պագի գալան պօրու սէտալարը սէպէ-
պինաէն՝ վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ եէր իւզէրինաէ սաքին
օլանլարա՝ տէհիյինի իչիհտիմ՝։

ՊԱՊ 9

1 Վ՛Է պէշինճի մէլէք պօրու չալարգատա, պիր եըլ-
տրղըն սէմատան զէմին իւզէրինէ տիւշիւճ իսիյ-
նի կէօրսիւմ՝, անա տախի Հավիյէնին գույուսընն
2 անաահթաարը վէրիլսի։ Վ՛Է Հավիյէնին գույուսընը
ատարգատա, գույուտան պէօյիւք քիւլհան ԹիւԹիւ-
նիւ կիպի պիր տիւման չըգաը. վէ գույուսընն տիւ-
3 մանընտան կիւնէշ վէ Հավա գարարար։ Վ՛Է օլ
տիւմանտան զէմին իւզէրինէ չէքիրկէլէր չըգըպ,
անլէրէ զէմինին 'ադրէպլէրինաէ օլան գուտրէթի կի-
4 պի գուտրէթի վէրիլսի։ Վ՛Է անլէրէ էմր օլունտու՝ քի՝
եէրին օթըննա վէ Հիչ պիր եէչիլմէյէ վէ Հիչ պիր ա-
դաճա տէյիլ, անճագ ալընպարը իւզէրինաէ Ալլահըն
միւհրիւ պուլունմայան տաէմիլէրէ զէյան վէրէլէր։

*Պա'զըը՝ գարթալըն

5 վէ անլերի գամէլ էթմելերինէ տէյիլ, անճագ պէշ
այ գատար թա'զիպ էթմելերինէ էմր օլունտու, վէ
էթտիքլերի 'ազապ 'ազրեպին պիր աստմի սօգտըղըն-
6 տա հասըլ օլան 'ազապ կիպի իտի։ Վէ օլ կիւն-
լերտէ աստմիլեր էօլիւմիւ արայաճագլար, ամմա
պուլմայաճագլար տըր. վէ էօլմէյի արզու էտէճէք-
7 լեր, ամմա էօլիւմ անլերտէն գայաճագ տըր։ Վէ
չէքիրկէլերին շէքլի ճէնկէ հազըրլանմըշ ամէլտա
պէնզէր օլուպ՝ պաշլարընտա *ալթունա պէնզէր'
թաճլար կիպի պիր շէյ պուլունուպ՝ եիւզլերի աստմ
8 եիւզլերի կիպի իտի. Վէ սայլարը նիսա սայը կիպի
9 օլուպ՝ տիշլերի արսլան դէվ կիպի իտի. Վէ տէմիր
զըրխ կիպի զըրխլարը վար իտի. վէ գանատլարընդըն
սէտասը ճէնկէ գօշար պիր խայլը ամ 'արապալարը-
10 նըն կիւրիւլթիւսիւ կիպի իտի։ Վէ 'ազրեպլերէ
պէնզէր գույրուգլարը վէ գույրուգլարընտա տիքէնե-
լերի պուլունուպ՝ ատէմլերէ պէշ այ զարար վէրմէ-
11 յէ գոստրեթլերի վար իտի։ Վէ պունլար իւզլերինէ
փատիշահ վար տըր, եա'նի հավկէնին մելէյի, ա-
նըն իսմի տախի 'Իսքանտէր Ալպատտօն վէ Նումա-
12 Նիճէ Ալփօլոն տըր։ Պիրինճի վայ կէչտի. իքինճ
պունտան սօնկրա իքի վայ տահա կէլիր։
13 Վէ ալթընճը մելէք պօրու չալտըգտա, էլինտէ
14 պօրու օլան ալթընճը մելէյէ խիթապէն՝ Օլ պէօ-
յիւք Ֆրաթ ըրմաղընտա պաղլը օլան տէօթ մելէյի
չէօզ՝ տէյիւ Ալլահըն հուզուրընտա օլան ալթունն
մեզպահըն տէօրթ պուկնուզընտան կէլէն պիր սես
15 իշլիթմիւ։ Վէ ատէմլերին սիւլսիւնիւ էօլմիւրմէք

* Պ-'զըը՝ ալթունն

իւզրէ, սա'ատի վէ կիւն վէ այ վէ սէնէ իչիւն հա-
զըրլանմըշ օլան օլ տէօրթ մելէք չէօզիւլմիւլէր։
16 Վէ սուվարի 'ազրեպին միգտարը իքի տէփ'ա օն պին
քէրրէ օն պին օլարագ, անլերին միգտարընը իչլիթ-
17 միւ։ Վէ բույաստա ամէլտրը վէ իւզլերլերինէ բա-
քիպ օլանլարը պէջյլէ կէօրտիւմ քի ամէնէ վէ մօր
եէգուրի վէ քիւքիւրտ բէնիէ զըրխլարը վար իւ-
տի, վէ ամէլտրին պաշլարը արսլան պաշլարը կիպի
օլուպ, աղզլարընտան ամէնէ վէ տիւման վէ քիւ-
18 քիւրտ չըգրյօր իտի։ Պու իւչտէն՝ եա'նի անլերին
աղզլարընտան չըգան ամէնէ վէ տիւման վէ քիւ-
19 քիւրտտէն աստմիլերին սիւլսիւ հէլալ օլտու։ Զիրա
անլերին գոստրէթի աղզլարընտա վէ գույրուգլա-
րընտա տըր, չիւնքի գույրուգլարը էրլանա պէնզ-
էյիպ, պաշլարը վար տըր, վէ պունլար էլէ զարար
20 էտէրլէր։ Վէ պագի գալան աստմիլեր, քի պու-
պէլալտտաան հէլալ օլմատըլար, ճիննլերէ, վէ կէօր-
մէյէ վէ իշլիթմէյէ վէ եիւրիւմէյէ միւգթէտիր օլ-
մայան ալթունն վէ կիւմիւշ վէ պագըր վէ թաշ վէ
աղաճտան օլան փուլթլարա սէճտէ էթմէմելերի իչ-
լիւն՝ էլլերինին 'ամէլլերինտէն թէվէլլէ էթմէտիլէր.
21 Չէմ տէ քէնտի գամէլ վէ սիհր վէ զինա վէ սըր-
գամէլտրընտան թէվէլլէ էթմէտիլէր։

ՊԱՊ 10

1 Վէ պուլթէթ կիլինմիշ վէ պաշընտա գավո ը գու-
զահ օլուպ՝ վէ եիւզիւ կիւնէշ կիպի, այազլարը
տախի ամէնէ տիրէքլերի կիպի օլարագ, սէմտատան
նազիլ օլմագտա օլան տիկէր գուվվէթլի պիր մելէք
2 կէօրտիւմ. Վէ էլինտէ աչըգ պիր քիւչիւք քիթապ

թուխթարագ՝ սաղ այազընը աէնիզ իւզերինէ, սո-
3 լընը տախի գարա իւզերինէ գոյուզ՝ Աբրահամըն կէօ-
միւբառէնմէսի կիպի պիւլէնա ավազլէ նիւտա էյլէտի.
վէ նիւտա էյլէտիյինաէ եէտի կէօր կիւբիւլթիւսիւ-
4 քէնաի սէտալարըյլէ սէօյլէտիլէր։ Վ֊է եէտի կիւ-
բիւլթիւլէր [քէնաի սէտալարըյլէ] սէօյլէտիքտէ,
պէն հազրաճադ օլարմ. վէ [պանա՝] էյէտի կիւբիւլ-
թիւնիւն սէօյլէտիքլէրինի միւհրէ, վէ անդէրի հազ-
5 մա՝ տէյէրէք սէմաւաան պիր սէս իշիթտիմ։ Վ֊է
աէնիզ իւզերինաէ վէ դարա իւզերինաէ տուբմադ-
տա կէօրտիւիւմ օլ մէլէք *էլինի սէմայա գալըս-
6 րըպ՝ Սէմայը վէ անաէ օլան շէյլէրի, վէ զէմինի վէ
անաէ օլան շէյլէրի, վէ աէնիզի վէ անաէ օլան շէյ-
լէրի խալզ էաէն վէ էպէտ իւլ ապատա հայյ օլանըն
հադդը իշիւն էմրին էթմէտի քի արթըդ վադդթի օլ-
7 մայաճադ տըր. Լ֊աբին էէտինճէն մէլէյին ադվթը
կիւնլէրինաէ, էա՝նի պօրուսըրը չալաճադը վադդթի-
տա, Ալլահրն սըրրը՝ քէնաի գուլլարը օլան փէյ-
ղամպէրլէրէ թէպշիր էյլէմէյի իւզրէ լէթմամ օլսու-
նաճադ տըր։

8 Վ֊է օլ սէմաւաան իշիթտիյիմ սէս եինէ պանա
խէթտապէն՝ նէթ, աէնիզ վէ գարա իւզերինաէ տու-
բան մէլէյին էլինաէ օլան օլ աչըգ քիւչիւք քի-
9 թապը ալ՝ տէտի։ Վ֊է մէլէյին նէզդինէ գիւտիպ ա-
նա՝ Պու քիւչիւք քիթապը պանա վէր՝ տէտիմ. օլ
տախի պանա՝ Ալ վէ էէ, վէ սէնին գարնընտա ա-
ճըլըզ հասըլ էտէճէք իսէ տէ, ադզընտա պալ կի-
10 պի թէթէլը օլաճադ տըր՝ տէտի։ Վ֊է օլ քիւչիւք

*Պ֊'էլոը՝ սաղ էլինի

քիթապը մէլէյին էլինաէն ալըպ էէտիմ, վէ ադ-
ղընտա պալ կիպի թէթէլը իտի իսէ տէ, անը էէ-
11 տիքտէն սօնկրա գարնըմտա ճէրլըզ օլտու։ Վ֊է
պանա՝ Էյնէ չօդ գավմըտը վէ մէլէթլէր վէ լիսան-
լար վէ մէլիքլէր հագդընտա փէյղամպէրլիկ էթմէք-
լէյին կէրէք տիր՝ տէտի։

ՊԱՊ 11

1 Վ֊է պանա 'ատայա պէնզէր պիր գամըշ վէրիլտի.
վէ օլ մէլէք տուրուպ տէտի քի՝ Գալգ, վէ Ալլա-
հըն հէյքէլինի վէ մէզպահը վէ իչինաէ սէճտէ է-
2 տէնլէրի էօլչ։ Վ֊է հէյքէլին խարիճինաէ օլան հավ-
լուլը պրադըպ՝ անը էօլչմէ, դիրա օ՝ Թա՛իֆէլէրէ
վէրիլմիշ տիր. անդէր տախի մուգադատա շէհրի դըրդ
3 իքի այ փայիտալ էտէճէքլէր տիր։ Պէն տախի իքի
շահիտիմ ֆօ֊ոդէբէ վէրէճէյիմ՝ անդէր տախի չուլ
կէյինմիշ օլտըդլարը Հալտե՝ պէն իքի էիւզ ալթ-
4 մըշ կիւն փէյղամպէրլիկ էտէճէքլէր տիր։ Ջէմինին
Բաազը Հօդզուրընտա օլ տուբան իքի զէլթօուն ա-
5 զաճը վէ իքի շէմ'ուան պուճլար տըր։ Վ֊է էյէր ան-
լէրէ պիր քիմսէ զարար վէրմէք իսթէրսէ, անլէրին
աղզընտան ալթէշ չըգըպ՝ տիւշմէնլէրինի թէլէճ է-
տէր. վէ էյէր անդէրէ պիր քիմսէ զարար վէրմէք
իսթէրսէ, պէջյլէճճ գամըշ օլուճմասը լազըմ տըր։
6 Պուճլարըն քէնաի փէյղամպէրլիկլէրի էյամընտա
էաղմուր էաղմամասը իչիւն՝ կէօյիւ գափամադա
գուարէթի վար, վէ սուլարըն իւզերինէ՝ անլէրի գա-
նա թահվիլ էթմէյէ վէ հէր իսթէճիքլէրի վադդթ
զէմինի հէր նէվ՝ պէլյայա ուղրաթմադա գուարէթ-
7 լէրի վար իտի։ Վ֊է քէնաի շէհաճէթլէրինի իթմամ

էթոիքլերի զէման, հավիյէտէն չըգան ճանապար
անկը իլէ ժուհարէպէ էտիպ՝ զալիպ կէլէրէք, ան-
8 լերի գամէլ էտէճէք տիր։ Վ֊է ճէսէյէլերի բուհանի-
ճէ Սաատաւմ վէ Մըսըր տէնիլիպ՝ Բապպըմըզըն տա-
խի սալպ օլունտուղը պէօյիւք շէհրին մէյտանընտա
9 Ե֊Բ֊ճ֊փլոր ոշր։ Վ֊է գավմիյար վէ գապիկէլէր վէ լի-
ւանլար վէ միլէթլէրտէն պա՛զը քիմսէլէր ճէսէտ-
լերինի իւչ պուչուգ կիւն սէյր էտիպ՝ ճէսէտլերի-
նին գապըտա գօնուլմասընա բուխսաաթ վէրմէյճէք-
10 լէր տիր · Վ֊է պու իքի փէյղամպէր զէմին իւզէրին-
տէ սաբին օլանլարը Թա՛զնպ էթոիքլերի իչիւն, զէ-
մին իւզէրինտէ սաբին օլանլար անլէրտէն տօլայը
շատ ու մէսրուր օլուպ՝ պիրի պիրինէ հէտիյէլէր
տախի կէօնտէրէճէքլէր տիր։

11 Վ֊է օլ իւչ պուչուգ կիւնտէն սօնկրա, տէրուն-
լէրինէ Ալլահ Թաբաաթընտան հայաթ բուհը կիրմէք-
լէ այաղա գալգտըլար · վէ անլէրի կէօրէնլէրինի իւ-
12 զէրինէ պէօյիւք խավֆ տիւշտիւ։ Վ֊է՝ Պուրայա
՛ուրուճ էտինիպ՝ տէյիւ սէմաւտան պիր պէօյիւք սէս
իշիտիպ, պիր պուլտըթ իլէ սէմայա ՛ուրուճ էթոի-
13 լէր, տիւշմէնլէրի տախի անլերի կէօրտիւլէր։ Վ֊է
օլ սա՛աթտա պէօյիւք պիր զէլզէլէ վուգու՛ պու-
լուպ՝ շէհրին օնտա պիրի երգրլտը, վէ զէլզէլէտէ
եէտի պին նուֆուս Թէլէֆ օլարագ, պագիլէրի տա-
խի խավֆ էտիպ սէմանըն Ալլահընա համտ էթոի-
14 լէր։ Իքինճի վայ կէչտի · իչմէ իւչիւնճիւ վայ Թէզ
կէլիր։

15 Վ֊է եէտինճի մէլէք պօրու չալտըգտա՝ Տիւնեա-
նըն մէմալիքի Բապպըմըզըն վէ Մէսիհինին օլտու,
վէ էպէտ իւ֊ զ ապատ սալԹանաԹ էտէճէք տիր՝

տէյէրէք, սէմաւտէ պէօյիւք սէտաալար վուգու՛ պուլ-
16 տու։ Վ֊է Ալլահըն հուզուրընտա քէնտի ԹախԹ-
լարը իւզէրինտէ օԹուրան օլ եիրմի տէօրԹ իսԹի-
յար եիւղ իւսԹիւ գափանտըլար, վէ Ալլահա սէճ-
17 տէ գըլըպ տէտիլէր քի՝ Նա մէվճուտ օլան վէ օլմուշ
[վէ օլաճագ] վէ հէր շէյէ գատիր Բապպ Ալլահ,
սանա շիւքր էտէրիզ քի՝ գուտրէԹ ի ՛ապիմէնի ա-
18 լըպ սալԹանաԹ էԹտին։ Վ֊է Թա՛իֆլէր զագապա
կէլիպ՝ սէնին զաղտպըն տախի կէլտի, վէ էօյլէ-
բին հիւքմ օլունճաճաղը Վ֊ֆըՌ, վէ սէնին գուլլա-
բըն փէյդամպէրլէրէ վէ մուգատտէալէրէ վէ սէնին
իամինտէն գօրգան քիւչիւքլէրէ վէ պէօյիւքլէրէ էճ-
բինէ վէրմէյնին, վէ զէմինի խարապ էտէնլերի խա-
բապ էԹմէնին վագԹը կէլմէ։
19 Վ֊է սէմաւտա Ալլահըն հէյբէլի աչըլպ, հէյբէ-
լինտէ անըն Թապուսէ իւ֊ ՛ահար կէօրիւլտիւ, վէ
շիմշէքլէր վէ սէտաալէր վէ կէօք կիւրիւլմէԹիւլերի վէ
զէլզէլէ վէ պէօյիւք տօլու վագը՛ օլտու։

ՊԱՊ 12

1 Վ֊է սէմաւտա պէօյիւք պիր ՛ալամէԹ կէօրիւնտիւ,
պու տախի կիւնէշ կիւյինմիշ, այ տախի այագլարը
սալԹընտա վէ օն իքի եըլըզտան պիր Թամ պաշընտա
2 օլարագ շալտե պիր գաբը իտի։ Վ֊է համիլէ օլ
մաղլէ՛ աղրը չէքիպ տօղուրմագ իւզրէ զիյատէսիյ-
լէ եվկյէԹտէ օլարագ ֆէրեատտ էտէր իտի։
3 Վ֊է սէմաւտա տիկէր պիր ՛ալամէԹ կէօրիւնտիւ,
վէ իշմէ եէտի պաշը վէ օն պուչուգը վէ պաշլարը
իւզէրինտէ եէտի Թամ պուլունտան պիր պէօյիւք գը-
4 զըլ էֆտէր վար իտի։ Վ֊է անըն դուչրուղը սէմա

երլտրզլաբրնըն սիւլսիւնիւ սիւրիւքլէյիպ՝ անլէրի
զէմինէ ահթար. վէ էժաէր, տօղուբմագ իւզրէ օ-
լան գաբրնըն տօղուբտրզը կիպի չօճուզընը եուէթմագ
5 իչուն էօնիւնատ տուբուչօր խոի։ Վ՚է մէրգուժէ պիլ-
ճիւմէն թա՛ֆքէլէրէ ատմըր ՚ատա իլէ * հիւքիւմէթ
էտէճէք՚՚ պիր էրբէք չօճուգ տօղուբտուս. վէ չօճու-
զը Ալլահընն վէ թախթընըն հուզուբրնա ալընպ՝
6 Գարը տախի Ալլահ թարաֆընատան պէրբիյէտէ հա-
զըրլանմըշ մահալէ ֆիրար էյլէտի, քի օբատա պէն
իւրի եիւզ ալթմըշ կիւն անը պէսլէյէյէր։
7 Վ՚է սէմատա ճէնը վագը՝ օլուպ՝ Միխաէլ վէ մէ-
լա՛իքէսի էժաէր իլէ ճէնը էթմիյէր. էժաէր վէ
8 մէլա՛իքէսի տախի ճէնը էթմիյէր խսէ ատ, Ընէ
զալէպէ էտէ պիլտիյէր վէ նէ ատ արթըգ սէմատա
9 մէքեանիլերի պուլունատ։ Վ՚է խոլնս վէ շէյթան
Թէսմիյէ օլունան օլ պէցիւք էժաէր, օլ գատիմ
երլան քի պիւթիւն ահէնկայը իզլալ էտէր, զէմի-
նէ ահթըլար, մէլա՛իքէսի տախի անըն իլէ պէրապէր
10 ահթըլըլար։ Վ՚է սէմատա պիր պէցիւք սէտա ի-
շիթմիտ քի՝ Շէյմի Ալլահըմզընն խէլասը վէ գուա-
բէթի վէ մէղէբիւթիւ վէ Մէսիհինին հիւքիւմէթի
վուգու՚ա կէլտի. զլրա պիրատերլէրիմիզ ՚ալէյհինա
տէ կէճէ կիւնատիւզ Ալլահըմզընն հուզուբրնատա շի-
քեայէթ էթմէքատէ օլան շիքեայէթճի աշաղը ա-
11 Թըլար։ Անլէր տախի՝ Գուզուննըն գանը իլէ վէ քէնա-
տի շէհատէթլէրինին քէլամը իլէ անա զալիպ օ-
լուպ՝ ճանլարընը † էօլիւմատէն պիլէ էսիրկէմէտիլէր՚՚։

* Եուն. հիւտէճէք
† Եուն. էօլիւմէտէք սէվմէտիլէր

12 Պու սէպէպտէն, էյ սէմաւաթ վէ ատամ սաքին օ-
լանլար, մէսրուր օլունըպ. վայ սիզէ քի զէմինէտ վէ
տէնիզատ [սաքին սինիպ], չիւնքի խալխ աղ վագ-
թը օլտրպընը պիլէրէք, ՚ազիմ հիտատէթլէ եանընը-
զա էնամի՝ ատտի։
13 Վ՚է էժաէր քէնտինին զէմինէ ահթըլտրպընը կէօր-
մէքտէ, օլ էրբէք չօճուգը տօղուբան գարբյա
14 թէ՚ատտի էյլէտի։ Վ՚է գարբյա պէրբիյէտէ զէման
վէ զէմանլար վէ նըսֆ ը զէման քէնտի պէսլէնէճէ-
յի մահալէ, էրլանըն էօնիւնատէն ուչմագ իչուն պիր
15 պէցիւք գարթմալըն խլի գանատը վէրիլտի։ Վ՚է էր-
լան գարբյը սէյլ կէօմիւրսիւն իչուն, անըն ար-
տընճա տաղընատան բրմագ կիպի պիր սու չըգարտը։
16 Վ՚է զէմին գարբյա եարտմ էթտի, չէյլէ քի զէ-
մին տաղընը աչըպ՝ էժաէրին քէնտի տաղընատան չը-
17 գարտրզը բրմագը եուէթտու։ Վ՚է էժաէր գարբյա
զաղազլանըպ, Ալլահըն էմրլէրինի տրփգ էթմէքատէ
վէ Յիսուա [Քրիատոսըն] շէհատէթինի թուէթմագ-
տա օլան պագբյէյէ ի գևբրիյէթի իլէ մուհարէպէ
էթմէք իչուն չըգտը։

ՊԱՊ 13

1 Վ՚է տէնիզին գուամա իւզէրինատ տուրտրմ՝ վէ
էէտի պաշը վէ օն պուչնուզը վէ պուչնուզլարընըն
իւզէրինատ օն թամը վէ պաշլարընըն իւզէրինատ
քիւփր իսմիլերի պուլունատրագ, տէնիզատէն չըգան պիր
2 ճանաւար կէօրմուշ։ Վ՚է օլ կէօրմուշիւմ ճանա-
վար գափլանատ պէնզէյիպ՝ այագլարը այընըն այ-
ըըը կիպի, վէ աղզը արսլան աղզը կիպի խոի. վէ
էժաէր անա քէնտի գուվվէթինէն վէ թախթընը վէ

3 'ազիմ հիւքիւմեթի վերաւ։ վէ անդն պաշտաւրընտան պիրինի, կէօյա էօլէճէք տերէճեաւ մէճրուհ [կէօրաիւմ], վէ անդն միւհիլք եարասը էլի օլտու։
4 վէ պիւթիւն ղէմին ճանաւարդն արտընտան թէ-
'աճճիւպ էյլէյիպ՝ ճանաւարա հիւքիւմեթի վերէն էժտէրէ սէճաե գըլտըրըլար, վէ ճանաւարա տախի սէճաե գըլարագ, ճանաւարա պէնդէր քի՞մ վար, վէ անդն իլէ քի՞մ մուհարեպե էտե պիլիր՝ տէտիլէր։
5 վէ անա պէօյիւք սէօզլէր վէ քիւֆր սէօյլէյէն պիր ադզ վէրիլիպ՝ անա գըրդ իքի պյ էոՌեէչէՌ եափմա-
6 դա գուարեթի վերիլտի։ վէ Ալլահա գարշը քիւֆր իլէ, եա'նի անդն իսմինե վէ մէաքէնինե վէ սէմտաա սաքին օլանլարա քիւֆր էթմէք իչիւն ադզընը աչ-
7 ար։ վէ մուզաատէսլէր իլէ մուհարեպե էտիպ անէլերե ղալիպ կէլմէյէ անա ֆոորդէՌ վերիլտի. վէ ա-
նա՝ հեր գապիլէ *վէ լիսան վէ միլլեթի իւզերինե
8 հիւքիւմեթ վերիլտի։ վէ ղէպՀ օլունմըշ Գուզուանդն Հայաթ քիթապընաա իսմիերի տիւնեանդն թէ'սիսինտէն պերու մուհարրեր օլմայարագ՝ ղէմինե սաքին օլանլարդն ճիւմլեսի անա սէճաե գըլտճագլար
9 ար։ Գուլաղը օլան իչիթիսին, (10) նսիրլիչէ կէօթիւրէն՝ էսիրլիչէ կիտեր. գըլըճ իլէ գամլ էտէն գըլըճ իլէ գամլ օլունմագ կերէք տիր. մուզաատէսլէրին սապդը վէ իսմանը պուննաա տըր։
11 վէ ղէմինեն չըգան պիր ղայրի ճանաւար կէօրտիւմ, վէ գուզու կիպի իքի պուչնուզը օլուպ՝ էժ-
12 տեր կիպի սէօյլեր իտի։ վէ էվվելքի ճանաւարդն Հուզուրընտա անդն պիւթիւն հիւքիւմեթինի իճրա

*Պ՝'ղըը՝ վէ գավմ վէ

էտեր, վէ ղէմինի վէ անտէ սաքին օլանլարը՝ միւհիլք եարասը էլի օլմուշ օլան էվվելքի ճանաւարա սէճաե
13 գըլտըրըր իտի։ վէ պէօյիւք 'ալամեթլեր իճրա էտիպ՝ Հաթիթա տաէմիլերին էօնիւնտե սէմտաան ղէ-
14 մինե աթէշ պիլէ էնտիրիր իտի։ վէ ճանաւարդն էօնիւնտե իճրա էթմէք իչիւն եէտինէ վէրիլէն 'ալամեթլէր իլէ րուհ ի ղէմինտե սաքին օլանլարը իզ-
լալ էտիպ, րուհ ի ղէմինտե սաքին օլանլարա՝ իւզերինտե գըլըճ եարասը օլուպ տա սադ գալան ճանա-
վարդն աուրեթինի եափմալարընը թէնապիչ էտէր ի-
15 տի։ վէ անա՝ ճանաւարդն աուրեթինե րուհ վերմէյէ ֆոորդէՌ վերիլտի, թա քի ճանաւարդն աուրեթի թէքելլիւմ էտե վէ ճանաւարդն աուրեթինե
16 սէճաե էթմէյէնլերի գամլ էթտիրե։ վէ քիւչիւք իլէ պէօյիւքլեր, վէ զէնկին իլէ ֆագիրլեր, վէ հէրը իլէ գուլարդն ճիւմլեսինե սադ էլլերի եախօտ ա-
լընլարը իւզերինե տամղա գապուլ էթտիրեր իտի։
17 վէ տամղայա եախօտ ճանաւարդն իսմինե եախօտ իսմինին 'ատէտինե մալիք օլան քիմսեսէն ղայրինին
18 պէյ' ու չիրա էտէմէսինե սէպէպ օլուր իտի։ Հիքմեթ պունաա տըր. 'ադլա մալիք օլան քիմսե ճանաւարդն 'ատէտինի հիսապ էթտին, պիրա լինաան 'ատէտի օլարագ՝ անդն 'ատէտի ալթը կիւզ ալթը մըշ ալթը տըր։

ՊԱՊ 44

1 Վէ կէօրտիւմ քի Գուզուս Սիօն տաղը իւզերինտե տուրուպ, անդն իլէ պէրապեր *անդն փէտէրինին իսմի ալընլարընտա եաղըլմըշ օլան կիւզ գըրդ աէօրթ

*Պ՝'ղըը՝ անդն վէ

2 պին քիմեհ վար իսի։ Վ՚ե չօգ սուլար սեասասը կի-
պի վե պեօյիւք կեօք կիւբիւլթիւսիւ կիպի սեմա-
տան պիր սեսա իշխեմիմ. վե քենան թանպուլյա-
բընը չալան թանպուրճլարըն սեասասընը իշխեմիմ։
3 Վ՚ե պունլար թախթն էօնիւնաե վե սեօրթ զիրա-
հըն վե իսթիխյարլարըն էօնիւնաե [կեօյա] պիր եվնե
թեսպիհ թերեննիւմ էոխյօրլար իսի. օլ թեսպի-
հի տախի զեմինաեն իշթիրա օլունան օլ եիւզ գըրդ
սեօրթ պին քիմեսեն դայրի քիմեհ էօյրենմէյե
4 գատիր սեյիլ իսի։ Պունլար նիսա իլե նափաք օլ-
մամըշ օլարադ, թահիր սիրլեր. պունլար Գուդու-
նըն հեր կիթմեյի եէրե արադընճա կիսեվնելեր սիր.
պունլար սաեմլեր արադընսան Ալլահա վե Գուդու-
յա թուրփանաա օլմադ իլգե իշթիրա օլունանլար
5 սըր։ Վ՚ե պունլարրն ազդընաա հիլե պուլունմասը,
չինքի [Ալահրն թախթը էօնիւնաե] գոսուսբարդ
սըրլար։
6 Վ՚ե զեմին իսգերինաե սաբին օլանլարա, եա՚նի
հեր միլլեթ վե գադիլ վե լիսան վե գաումա պէշա-
րեթ ի եպեսիյեյի թեսպիրե մե՚մուր օլարադ, սե-
մա օրթասընաա ուչան սիրկեր պիր միլլեք կեօրսիւմ.
7 Վ՚ե պիւլենա ավազլե՝ Ալլահսան խավֆ եսինիվ,
վե անա համո եյլեյինիվ, զիրա հիւքմիւնիւն սա-
՚ադը կելսի. վե սեմա իլե զեմինի վե սեննիվլե վե
սուլարրն փունարլարընը խալգ եաենե սեճաե գըլը-
նըդ՝ տեր լաի։
8 Վ՚ե անրն արադընճա սիրկեր պիր միլլեք կելիվ՝ եը-
գըլսը, օլ պեօյիւք [չեհր] Պապել եըգըլսը, չինե-
քի քենան զննասընրն ազդընլըդը շերասրնսան ճիւմլե
9 միլլեթլերե իչիրսի՝ տեսի։ Վ՚ե անլերին արադընճա

պիր իւչիւնճիւ մելեք կելիվ պիւլենա ավազլե տեսի
քի՝ Չեր քիմ ճանտավարա վե սուրեթինե սեճաե գը-
լըդ տամղայը քենան աղնը իւզերինե եա էլի իւզերինե
10 գադուլ եաերսե, Օլ քիմսե Ալլահրն զաղատրընն
քիսաեսինե տօլսուրըմըշ խըշմընն սաֆի շերասրնս-
տան իչեճեք. վե մեգատատես մելա՚իքեննի հուզու-
բընսաա վե Գուդուընրն հուզուբընսաա տեթեչ վե քիս-
11 քիւրա իլե թա՚զիվ օլունճաղ սրը։ Վ՚ե անլերին
՚ազադրընն տիւմաեր իչ եչ եգեսա եօգադը չըդար.
վե ճանտավարա վե անրն սուրեթինե սեճաե գըլան-
լըրրն վե անրն իսմինին տամղասընը հեր պիր գա-
պուլ եաենին կեճե կիւնահիւդ բահաթը օլմադ։
12 Մուգատասելերին սադրը պունսաա սրը. Ալլահրն
էմրլերինի վե Ցիսուսա օլան իմանը հրֆդ եաենլեր
13 [պունսաա սրը]։ Վ՚ե սեմատան պիր սեսա իշխե-
տիմ, օլ տախի [պունա] տեսի քի՝ Եազ, Պունտան
պեօյիե նե մեսպաթեք սիր օլ էմիլեթ քի Բադդատա
վեֆաթ եաերլեր. Բութ՝ Պելի, թա քի անլեր
քենան չէքտիքլերի եմէքլերաեն իսթիրահաթ եաե-
լեր, վե ՚ամելլերի արադընճա կիսեր՝ տեյօր։
14 Վ՚ե կեօրսիւմ քի պիր պեյադ պուլսեթ վար իս-
տի, վե իսգերինաե պաշընսաա ալթուն թաճ վե ե-
լինաե պիր քեսքին օրադ պուլսունարադ՝ նոճ իվ
15 ինսանա պեննդեր պիր զաթ օթուրույօր իսի։ Վ՚ե
հեյքելտեն սիրկեր պիր միլլեք չըդըդ՝ պուլսեթ իս-
գերինաե օթուրանա պիւլենա ավազլե, Օրաղընը
սալդը պիչ, զիրա զեմինին պիչինի ևեթիշմիշ օլ-
մազլե, [սոնսա] պիչեճեք վադբթ կելսի՝ տեյիւ նի-
16 սա եյլեսի։ Վ՚ե պուլսեթ իսգերինաե օթուրան՝
զեմին իսգերինե օրաղընը սալդը վե զեմին պիչիլսի։

17 Վ՚է տիկեր պիր մէլէք սէմաւա օլան հէյքէլտէն
չըգըպ, անըն տաճի պիր քէռքին օրաղը վար իտի։
18 Վ՚է աթէշ իւղերինէ դուարէթի օլան տիկեր պիր
մէլէք մէղպահտան չըգըպ, օլ քէռքին օրաղը օլա-
նա՝ փէռքին օրաղընը սալըպ զէմինին պաղընըն սալ-
դըմիարընը քէս, զիրա իւղիմէրի եէթիշմի՝ տէյիւ
19 ՚ազիմ սէտաւ իլէ նիհաւ էյլէտի։ Վ՚է օլ մէլէք քէն-
տի օրաղընը զէմինէ սալըպ զէմինին պաղընը քէսէ-
րէք, է՚ֆ՚ֆ՚ Ալլահըն ղազապընըն պէօյիւք մա՚-
20 սէրէսինէ աթմաը։ Վ՚է մա՚սէրէ շէհրին խարիճինտէ
պաօրլըպ՝ մա՚սէրէտէն պին ալթը հիւզ օղ աթըմը
մէսաֆէյէտէք աթլարըն կէմիրինէ եէթիշիր տէրէ-
ճէտէ դան չըգաը։

ՊԱՊ 15

1 Վ՚է սէմաւա զայրի պէօյիւք վէ ՚ամիպ պիր ՚ա-
լամէթ, է՚նէ եէտի ոօն պէլալարը Թուռաթան եէտի
մէլէք կէօրաիւմ, չիւնքի պու դէլիլտիր իլէ Ալլահըն
2 զաղապը իթմամ օլունուր։ Վ՚է կէօյա աթէշ իլէ
գարըշմըշ սիրչէտէն պիր տէնիզ, հէմ ճանավարա
վէ սուրէթինէ վէ [տամղասընա վէ] խամինին ՚ատէ-
տինէ ղալիպ կէլէնէրի, եէտէրինտէ Ալլահըն Թան-
պուրլարը օլարագ, սիրչէ տէնիզինին իւղերինտէ
3 տուրուր կէօրաիւմ։ Վ՚է Ալլահըն գուդը Մուսանըն
Թէսպիհինի վէ Գուդրունըն Թէսպիհինի Թէրէննիւմ
էտիպ, Եա հէր շէյէ գադիր օլան Բապպ Ալլահ,
իշլէրինի պէօյիւք վէ ՚ազա՚իպ տիր. էյ մուգաւաւէս-
լէրին փաաիլհաը, Թարիղլէրին միւսթագիմ վէ
4 հագդ տըրլար։ Եա Բապպ, սէնտէն քի՚մ գօրդմա-
յըղ խամինէ համան էթմէյէ, զիրա կալընըղ սէն

գուաւուս սըն. չիւնքի հագդ հիւքմէրինի իգՀար օ-
լունաըղլարընտան, պիղ ճիւմլէ միլլէթլէր կէլիպ սէ-
նինի հուզուրընտա սէճտէ գըլաճաղլար տըր՝ տէրլէր
խամ։
5 Պա՚տէհու կէօրաիւմ՚ քի սէմաւա շէհատէթ մէս-
6 քէնինին հէյքէլի աչըլար։ Վ՚է օլ եէտի պէլալը
Թուռաթան եէտի մէլէք փաք վէ փարլագ քէթէն կի-
լինմիշ, վէ կէօքսլէրինէ ալթուն գուշագլար գու-
7 շանմըշ օլարագ, հէյքէլտէն չըգարըլար։ Վ՚է տէօրթ
զիրուհատան պիրի եէտի մէլէյէ՝ եպէտ իւլ ապատ
հայյ օլան Ալլահըն խըշմը իլէ տօլու եէտի ալթուն
8 Թաս վէրտի։ Վ՚է հէյքէլ Ալլահըն ճէլալ՚ու գուա-
րէթինտէն տիւման իլէ մէմլու օլուպ, եէտի մէլէ-
յին եէտի պէլասը իթմամ օլունճայատէք հէյքէլէ
պիր քիմսէ կիրէմէտի։

ՊԱՊ 16

1 Վ՚է հէյքէլտէն եէտի մէլէյէ խիթապէն՝ Նիտի-
նիզ, վէ Ալլահըն խըշմընըն *Թասլարընը զէմինէ պօ-
շալընընըզ՝ տէյիւ պիր պէօյիւք սէտաւ իշիթտիմ՚,
2 Վ՚է Եվվէլքիսի կիտիպ քէնտի Թասընը գարա իւ-
զերինէ պօշալըթտըգտա, ճանավարընը տամղասը իլէ
տամղալանան վէ սուրէթինէ սէճտէ էտէն տէյմ-
լերտէ փէք ֆէնա չըգպան չըգտը։
3 Վ՚է իքինճի մէլէք քէնտի Թասընը տէնիզէ պօ-
շալըթտըգտա, գէնէզ էօլիւնիւն գանը կիպի ֆ՚ո օլ-
տու, վէ տէնիզ իչինտէ եաշայանլարընը ճիւմլէսի
էօլտիւ։

---

*Պա՚զը՚ եէտի Թասլարընը

4 Վ՚է իւչիւնճիւ մէլէք քէնաի թասընը ըրմադլարա
վէ սաւ փուհնարլարընա պօշալթարգաա՝ դան օլար-
5 լար։ Վ՚է սաւլար մէլէյինին՝ եա մէվճուա օլան վէ
օյմուշ վէ գուտաուա [Րապպ], պու շէյլէրի հիւքմ
6 էթմէյինէ՝ տաիլ սին. Ջիրա անլէր մուգաուտէս-
լէրին վէ փէյղամպէրլէրին գանընը տէօքսիւլէր. սէն
տաիլ անլէրէ դան իչիրսին, չիւնքի միւսթահգագ
7 ապրլար՝ տէտիյինի իչիթահիմ։ Վ՚է մէզպահաան [տի-
կէրինին՝] պէլի, եա հէր շէյէ գաահիր Րապպ Ա՛ր-
լահ, սէնին հիւքմիէրին հագգ վէ՚ տաղ տրը՝ տէտի-
յինի իչիթահիմ։
8 Վ՚է տէօրտիւնճիւ մէլէք քէնաի թասընը կիւնէշ
իւզէրինէ պօշալթարգաա, անա տաէմլէրի տիէշ
9 իլէ եագմադա գուտուրէթ վէրիյիմ։ Վ՚է տաէմլէր
պիր շէհիտ հէրաբէթ իլէ եանարլար, վէ պու պէ-
լալարըն իւզէրինէ հիւքիւմէթի օլան Ա՛լլահըն իս-
մինէ քիւֆր էթտիլէր, վէ անա համա էյլէմէք ի-
չիւն Թէվպէ էթմէտիլէր։
10 Վ՚է պէշինճի մէլէք քէնաի թասընը ճանավարրն
թահթը իւզէրինէ պօշալթարգաա, անըն փուտու-
շահլըղը գարանլըղ օլաու, վէ ադըր սէպէպինտէն
11 տիլլէրինի չիւնէյիպ, քէնաի ադըրլարը վէ չըզան-
լարը սէպէպինտէն սէմանըն Ա՛լլահընա քիւֆր էթ-
տիլէր, վէ քէնաի՚ամէլլէրինտէն Թէվպէ էթմէտի-
լէր։
12 Վ՚է ալթընճը մէլէք քէնաի թասընը պէօյիւք
Ֆրաթի ըրմադը իւզէրինէ պօշալթարգաա՝ անըն սու-
յու չէքիլտի, թա քի շարգաան օլան միւսթահ-
13 եօլու միւհէյյա օլա։ Վ՚է էժաէրին ադըրնաան վէ
ճանավարրն ադըրնաան վէ քեագիպ փէյղամպէրին

ադըրնաան գուրպադըլար միսիլլիւ իչ նափաք բու-
14 հըն ուէՓուզուՇ կէօրտիւմ. Ջիրա պունլար՝ ալամէթ-
լէր կէօսթէրէն ճինն բուհլարը օլուպ՝ [զէմինին վէ]
պիւթիւն ահիւանընն միւսթաքիպիւ հէր շէյէ գա-
հիր Ա՛լլահըն օլ պէօյիւք կիւնիւն մուհարէպէսինէ
ճէմ՚ էթմէք իչիւն, անլէրին եանընա կիտէրլէր։
15 (Իչթէ խըրսըզ կիպի կէլէրիմ. նէ միւպարէք ահր
ասյանըդ տուբուպ, չըփլաղ կէղմէմէսի վէ՚ տյպը
կէօրիւնմէմէսի իչիւն քէնաի էտլապընը հըքդ էտէն
16 քիմսէ։) Վ՚է անլէրի՚ Խպրահիճէ Ա՛բմաճէտաան տէ-
նիլէն մահալլէ ճէմ՚ էթտիլէր։
17 Վ՚է եէտինճի մէլէք քէնաի թասընը հավայա պօ-
շալթարգաա, թէմամ օլաու՝ տէյէրէք սէմանըն
հէյդէլինաէն՝ թահթաան պիր պէօյիւք սէտա կէլ-
18 մի։ Վ՚է սէտալէր վէ կէօք կիւրիւլթիւլէրի վէ շիմ
շէքլէր վուգուտ՝ պուլսուղ, վէ շիտաէթճէ վէ՚ տաղ-
մէթճէ զէմին իւզէրինտէ ինաան մէվճուա օլալըտան
պէրաա միսլի վուգուտ՝ պուլմամըշ պէօյիւք պիր զէլ-
19 զէլէ օլուպ, Պէօյիւք շէհր իւչէ միւնշադգ օլաու,
վէ թա՚լիֆէլէրին շէհրլէրի եըգըլըղը, վէ պէօյիւք
պադգէ Ա՛լլահընն հաւզուրընտաա զիքր օլունտաու, թա
քի շիտաէթի ի զադտպէրընն շէրադպէրնն քեաաէսի տ-
20 նա վէրիյէ։ Վ՚է հէր տաա գաչտը, վէ տաղլար
21 պուլունմադ օլտըլար։ Վ՚է սէմտաան տաէմլէր իւ-
զէրինէ պիր թալանթի ադըրլըզընտաա իրի տօլու եադ-
տը. տաէմլէր տահի տօլուտնրն պէլտսը սէպէպինտէն
Ա՛լլահա քիւֆր էթտիլէր. զիրա անընն պէլտսը զա-
յէթ պէօյիւք իտի։

ՊԱՊ 17

1 Վ է եհաի թասը թուեթան եհաի մէլէքաէն պիրի
2 կելիպ, պանա խիթապէն՝ ական, չօդ սուլար իւզե-
րինաէ օթուրան, վէ միւլուք ի զէմինն անըն իլէ
զինա էտիպ՝ զէմինին սէքէնէսի անըն զինասընըն շէ-
բասը իլէ մէսթ օլտըգլարը պէօյիւք ֆահիշէ 'ալէյ-
հինաէ օլան հիւքմիւ սանա կէօսթէրէյիմ՝ տէյե-
3 րէք, Թուհաա պէնի պէրրիյէյէ կէօթիւրտիւ. վէ
եհաի պաշը իլէ ան պուլնուղը օլարագ, իւզերի քիւֆր
իսմիլերի իլէ տօլու պիր գըրմըզը ճանաւարա բուքիպ
4 օլան պիր գարը կէօրտիւմ. Վ է օլ գարը երղավա-
նի վէ գրրմըզը խիլ'աթ կիյինմիշ իսի, վէ ալթուն
վէ միւճեվհէրաթ վէ ինճուլեր իլէ տօնանմըշ օլա-
բագ՝ էլինաէ մէքրուհաթ իլէ վէ զինասընըն նափաք-
լիքլերի իլէ տօլու պիր ալթուն քեասէսի օլուպ,
5 Անըը իւզերինաէ՝ Սըրր, Պէօյիւք Պապէլ, զէմինին
ֆահիշէլերինին վէ մէքրուհաթընըն անասը՝ տէյիւ
6 պիր իսմ եաղըլը իսի, Վ է օլ գարըմը մուգատա-
տէալէրին գանը իլէ վէ Ցիսուսըն չէհիտլերինին գա-
նը իլէ մէսթ օլմագտա կէօրտիւմ. վէ անը կէօր-
7 տիւմտէ զէյատէսիյէ Թ'աճճիւպ էթտիմ՝ Վ է
մէլէք պանա տէտի քի՝ Նի՞չինն Թ'աճճիւպ էթ-
տինն. գարընըն վէ անը կէօթիւրէն եհաի պաշըը վէ
ան պուլնուղը ճանաւարընն սրրընը պէն սանա սէյ-
8 լէյէճէյիմ՝ Կէօրտիւչինն ճանաւար մէվճուա իսի,
վէ մէվճուա տէյիլ տիր, վէ հավիյէտէն չըգաճագ
վէ հէլաքե կիտէճէք տիր. վէ զէմինին սէքէնէսին-
տէն օլուպ՝ իսմիլերի տիւնեանընն Թ'էսիսինտէն պէ-
րու հայաթ քիթապընտա եազըլմըշ օլմայան քիմ-

սէլէր օլ ճանաւարընն մէվճուա օլմուշ վէ մէվճուա
տէյիլ իսէ տէ, եինէ հազըր օլմագտա իսիյինին
կէօրտիւքլերինաէ՝ Թ'աճճիւպ էտէճէքլէր տիր՝
9 Հիքմէթէ վագըֆ օլան 'ագլ պուշտա ըղըմ տըր.
եհաի պաշ օլ գարընըն իւզերինաէ օթուրընը եհ-
10 տի տաղ տըր. Վ է եհաի մէլիք տիր. պուշլարընն
պէշի տիւշմիւշ վէ պիրի մէվճուա տըր, վէ օլ պի-
րի տահա կէլմէտի, վէ կելտիյի զէման տղ միւտ-
11 տէթ գալմասը կէրէք տիր: Վ է օլ մէվճուա օլմուշ
օլան վէ մէվճուա օլմայան ճանաւարը քէնտիսի տա-
խի սէքիզնճի տիր, վէ եհտիտէն օլուպ հէլաքե կի-
12 տեր: Վ է կէօրտիւյիւն ան պուլնուղ ան մէլիք օ-
լուպ՝ տահա տալթանաթը էլէ ալմատըղար իսէ տէ,
ճանաւար իլէ պէրապէր պիր սա'աթ գատար միւ-
13 լուք կիպի հիւքիմէթէ էլէ ալըղար: Պուշլարընն
միւրատը պիր օլուպ՝ դուվվէթ վէ հիւքիմէթլէրին-
14 նի ճանաւարա Թէսլիմ էտէրլէր: Պուշլար Գուդրե
իլէ մուհարէպէ էտիպ՝ Գուդրե անլերէ դալիպ կե-
լէճէք տիր. զէրա Օ՝ Բապպ իւ էրպապ վէ Մէլիք
իւ միւլուք տըր. վէ անըն իլէ պէրապէր օլանլար
տահի տա'վէթլի վէ միւնթէհապ վէ սատըգ տըր-
15 լար: Վ է պանա տէտի քի՝ Սէնին կէօրտիւյիւն վէ
ֆահիշէնին իւզերլերինաէ օթուրընը սուլար՝ ագ-
վամ իլէ ճէմա'աթլար վէ միլլէթլէր վէ լիսանլար
16 տըր: Վ է ճանաւար իւզերինաէ կէօրտիւյիւն ան
պուլնուղ, ֆահիշէյէ պուղղ էտիպ՝ անը փերիշան
վէ չըփլագ էտէճէք, վէ անըն էթինի էէյիպ՝ անը
17 սաթէշէ իհրագ էտէճէքլէրը տիր: Զիրա Ալլահըն
սէօզլերի իթմամ օլունճայա գատար Ալլահ քէնտի
միւրատընը իճրա էթմէլերի վէ միւրատլարը պիր օ-

լուպ սալթանաթլարընը ճանաւարա թէսլիմ էթմէ-
18 լերինի գալպլերինէ իյդա էյլեսի։ Վ֊է օլ կէօրտիւ-
ժիւն գարը միւլուք ի զէմին իւղերինէ սալթանաթ
էաէն օլ պէօյիւք շէհր տիր։

ՊԱՊ 18

1 Վ֊է պու շէյլերաէն սօնկրա 'ազիմ Հիւբիւմէթ
սահիպի օլարագ ակմասան նազիլ օլմագտա պիր
*մէլէք կէօրտիւմ. զէմին տաթի անըն ճէլալի իլէ
2 միւնէվվէր օլտու։ Վ֊է [գուվվէթլէ վէ] 'ազիմ սա-
տա իլէ նիտա էաէրէք սէաի քի՝ ԼՀզբլար, պէօ-
յիւք Պապէլ կզբլար, վէ ճիննլէրին մէքկանը
վէ հէր նահար բուհրն մահֆիզի վէ հէր նահար
3 վէ մէքրուհ գուշրն գահֆիսի օլտու։ Զիւնքի ա-
նրն գինասրնրն ապզնիլզզը շէրապրնտան ճիւմլէ միւ-
լէթլէր իչտիլէր, վէ միւլուք ի զէմին անրն իլէ գի-
նա էթտիլէր, վէ թիւճճար ը զէմին անրն ֆէրթ ի
4 լէզա֊իզինտէն զէնկին օլտրլար։ Վ֊է սէմասան տի-
կէր պիր սէտա իշթիտիմ, օլ տաթի սէտի քի՝ Լյ
գավմըմ, անրն իչինտէն չզգրնզզ, թա քի կիւնահ-
լարրնա շէրիք վէ անրն պէլալարրնա կիրիֆթար օլ-
5 մայտանրզզ։ Զիրա կիւնահլարը սէմայա գատար էհ-
թիշիմ՝ Ալլահ հագգօրզլզգլարրնը թէկէքքիւր էյ-
6 լէտի։ Անրն [սիղէ] էթտիյի միսիլլիւ, սիզ տաթի
անա միւգապէլէ էաինիզ, վէ 'ամէլէրինէ կէօրէ ա-
նա իքի գաթրնը էատա էյլէյիմ՝ տօլտրրտարզզը քէա-
7 սէյի անա իքի գաթ տօլտրրրնրզզ։ Գինտի քէնտինի
հէր նէ գատար 'իղղէթլէսի վէ զէվգ էթտի իսէ,

* Պ֊'զբ֊ը՝ տիկէր մէլէք

անա օլ գատար 'ազազ վէ հիւզն վէրինիզ։ զիրա
քէնտի գալպլինտէ՝ Պէն մէլիքէ օլարագ օթուրույօ-
րըմ, վէ տաւլ տէյիլ իմ, վէ տօլա հիւզն կէօրմէ-
8 յէճէյիմ՝ տէյօր։ Պու սէպէպտէն անրն պէլալարը,
եա֊'նի էօլիւմ վէ հիւզն վէ տճլզգ պիր կիւն իչլին-
տէ կէլէճէք, օլ տաթի տէթէչլէ իհրագ օլուհնաճագ-
տրը, զէրա անը հիւբիմ էտէն Թագգ Ալլահ գուտա-
9 բէթլի տիր։ Վ֊է անրն իլէ զինա էտիգ զէվգ էտէն
միւլուք ի զէմին էանմտարրնրն տիւմանրնրը կէօրտիւ-
լէրինտէ, իւղերինէ տաղտյրգզ սէօյիւնէճէքլէր տիր։
10 Վ֊է անրն 'տաղտյրրնրն գօրգուտրնտան սուզագտա
տուրուտ՝ Վ֊այ, վայ ահա, էյ պէօյիւք շէհր Պա-
պէլ, էյ գուվվէթլի շէհր, չիւնքի 'սէհյհինէ օլան
11 հիւբիմ պիր սա'սթէտա կէլտի՝ սէյէճէքլէր տիր։ Վ֊է
Թիւճճար ը զէմին անրն իւղերինէ տաղտյրգզ հագին
12 օյուրլար, չիւնքի էմիր֊'ալարրնը, Եա֊'նի սլթուն
վէ կիւմիւշ վէ միճէվհէրտթ վէ ինճու վէ զարինք
գումաշ վէ երդտվանի վէ իփէք վէ գըրմըզը մանթա-
'րնը, վէ հէր կէօնէ պուխուր տաղտճը վէ հէր կէօնէ
ֆիլ տիշի գապլար վէ հէր կէօնէ փէք գըյմէթլի
տաղտճ վէ պագըր վէ սէմիր վէ մէրմէրտէն օլան
13 գապլար, Վ֊է տարչին վէ պուխուրլար վէ *խօշ բա-
'իհալը եագ վէ քիհնլիւք վէ շէրապ վէ զէյթուն
եագը վէ խաս ուն վէ պուդտայ վէ սըզըրլար վէ
գօյունլար վէ աթլար վէ 'արապալար վէ ճէսէտլէր
14 վէ ինտան ճանդարրնրը քիմսէ սաթուն ալմազ։ Վ֊է
նէֆսինին արզու էթտիյի մէդվէլէր էլինտէն կիթ-
տի, վէ էշտա ի նէֆսէ վէ զարինքէնին ճիւմլէսի

* Պ֊'զբ֊ը՝ պահարաթի վէ խօշ

էլինտէն կ'ելթափ, վէ անկէրի արթըդ պուլամայա-
15 ճագսըն։ Պու շէյլէրին թաճիրլէրի, քի անըն սէ-
պէպիլլէ զէնկին օլարլար, անըն 'ազապլըրըն գօր-
գուսընտան ուզագտա տուրուպ ազլայարագ վէ հա-
16 զին օլարագ տէյէճէքլէր քի՝ Վ՚այ, վայ զարիֆ գու-
մաշ վէ էրղավանի վէ գըրմըզը էլպիսէ կիյինիպ՝ ալ-
թունն վէ միւճէվհէրաթի վէ ինճու իլէ ասնանմըշ օ-
լան օլ պէյղիւք շէհրէ. չիւնքի պու գաւսար զէն-
17 կինլիք պիր սա՚աթտա խարապ օլսուս։ Վ՚է հէր կէ-
մի ըէ՚իսի վէ կէմի իլէ կիսէնլէրին ճիւմլէսի վէ կէ-
միճիլէր վէ տէնիզտէ պիլ ճիւմլէ իշ կէօրէնլէր ու-
18 զագտա տուրուպ, Անըն եանմասընըն տիւմանընը
կէօրտիւքլէրինտէ, ֆիղան էսիպ՝ Պու պէյղիւք
շէհրէ պէնզէր հա՞նկը շէհր վար սըր՝ տէրլէր իսի։
19 Վ՚է պաշլայըր իւզէրինէ թօֆրագ սայըպ ազլայա-
րագ վէ հալին օլարագ, ֆէրեաա իլէ՝ Վ՚այ, վայ օլ
պէյղիւք շէհրէ, քի զիգըյմէթ էմթ՚ասը վասը-
թասըլլէ տէնիզտէ ճիւմլէ կէմի սահիպլէրի զէնկին
օլարլար. չիւնքի պիր սա՚աթտա խարապ օլսուս։
20 Էյ սէմա, վէ էյ մուգաատէս բէօուլլէր վէ փէյ-
ղամպէրլէր, անտէն տօլայը մէսրուր օլունըղ, զիրա
Ալլահ անտէն ինթիգամընըզը ալար՝ տէրլէր իսի։
21 Վ՚է պիր գուվվէթլի մէլէք պիր պէյղիւք տէյիր-
մէն թաշը կիսի պիր թաշ գալարրըզ տէնիզէ ա-
թարագ, տէսի քի՝ Օլ պէյղիւք շէհր Պապէլ պէյղ-
իւ շիտտէթլէ տէթրըզ՝ արթըդ հիչ պուլունմայա-
22 ճագ սըր։ Վ՚է սէնտէ թանպուրճըլար վէ խանէն-
տէրլէր վէ նէյղէնլէր վէ պօրուզէնլէր սէտասը՝ ար-
թըդ իշխիտլմէյէճէք տիր, վէ սէնտէ արթըդ հիչ
պիր սէնա՚աթըն պիր ուսթասը պուլունմայըզ՝

սէնտէ արթըդ տէյիրմէն սէսի իշխիտլմէյէճէք տիր։
23 Վ՚է սէնտէ արթըդ գանտիլ զիյասը կէօրիւնմէյէ-
ճէք, վէ սէնտէ արթըդ կիւվէյի վէ կէլէն սէսի ի-
շխիտլմէյէճէք տիր, չիւնքի սէնին թաճիրլէրին զէ-
մինին քիւպէրասը իտիլէր. զիրա սէնին սիհրլէրին
24 իլէ ճիւմլէ միլլէթլէր իզլալ օլունարլար։ Վ՚է փէյ-
ղամպէրլէր իլէ մուգաատէսլէրին վէ զէմին իւզէ-
րինտէ պիլ ճիւմլէ գաթը օլունանլարըն գանը անըն
իշխիտէ պուլունսուս։

ՊԱՊ 19

1 Վ՚է պու շէյլէրտէն սօնգրա, Չալլէլուէա. թէլսա
վէ Համմա վէ 'իզզէթ վէ գուսրէթի Բապպ Ալլահը-
2 մըզա մախսուս տըր. Զիւնքի անըն հիւքմիէրի Հագգ
վէ 'ատլ տըր, զիրա քէնտի զինասը իլէ զէմինի իֆ-
սատ էտէն պէյղիւք ֆահիշէ 'ալէյհինէ հիւքմ՚ էյ-
լէյհի՝ քէնտի գուլլարընըն գանընըն ինթիգամընը
*անտէն ալար՝ տէյիւս սէմաատա խայլի ճէմա՚աթըն
3 'ազիմ սէսինի իշխիթմիմ։ Վ՚է իքինճի տէֆ՚ա Չալ-
լէլուէա՝ տէտիլէր. վէ անըն տիւմանը էպէտ իւլ ա-
4 պատ եօգսարը չէգսար։ Վ՚է եիրմի տէօրթ իսնթ իյար ի-
լէ տէօրթ զիրուհ եէրէ գափանըպ՝ թախթատա օթու-
րան Ալլահ սէճտէ գըլարագ՝ Ամին. Հալլէլուէա՝
5 տէտիլէր։ Վ՚է Թախթատան, Էյ պիլ ճիւմլէ գուվ-
լարը վէ անտէն գօրգանլար, քիւչիւքլէր վէ պէօ-
յիւքլէր, Ալլահ'ըմզա Համմա ու սէնա էյլէյհինէ՚
6 տէյիւս պիր սէս չէգսար։ Վ՚է խայլի ճէմա՚աթըն սէ-
տասը, վէ չօգ սուլարըն սէտասը, վէ գուվվէթլի

*Եբ. եէտինտէն

կէաք կիւբիւլթիւլէրինին սէտասը կիպի՝ Հալիէլուհա, զիրա հեր շէյէ գաաիր Րապպ Ալլահ սալթանամ
7 էհլիյօր։ Շատ ու մէսրուր օլսուդ՝ անա համան էսէ-լիմ. զիրա Գուդզունըն տիւյիւնիւ կէլսին, անըն զէվ-ճէսի տաճի Հաղըրլանաք՝ տէյիւ-էէուալ իշիթտիմ։
8 Վէ փաք վէ փարլադ զարիֆ գումաշ կիյինմէդիքէ անա իհսան օլունսուս, չինաքի զարիֆ գումաշ մու-
9 գատաէսէրին սալահը սրը։ Վէ պանա տէտի քի՝ Եաղ, Նէ միւպարէք սիր Գուդզունըն տիւյիւնիւնիւն զիյաֆէթինէ տա՛վէթ օլունմըշ քիմսէլէր. Հէմ պանա տէտի քի՝ Պունլար Ալլահըն Հադգ սէօզլէրի
10 սիր։ Վէ անա սէճատ գէլմադ իչիւն անըն այագ-լարընա գափանսուղմասա, պանա՝ Սաֆըն էթմէ, պէն սէնին վէ շէհատէթ ի 'Իսայը Թուէթմադտա օ-լան սէնին պիրատէրլէրինին խըտմէթ րէֆիգի իմ. Ալլահա սէճատ էյլէ՝ տէտի. զիրա շէհատէթ ի 'Ի-սա նիւպուվվէթինին բուհը սրը։
11 Վէ սէմայը աչըլմըշ կէօրսիւմ, վէ իշթէ պիր պէյազ ատ վար իտի, վէ անըն իւզէրինէ բաքիպ օլանա՝ Սաադէդ վէ Հադգ սէնիլիր. վէ 'ատալէթլէ
12 հիւքմ վէ Տարպ էտէր. Վէ կէօղլէրի ատէչ 'ա-լէվի կիպի օլսուդ՝ պաշը իւզէրինատ չօգ թաճլար պուլունսարագ, քէնատիսինատէն մա'ատ քիմսէնին պիլ-
13 մէտիյի մուհարրեր պիր իտի վար իտի։ Վէ գանա պէյանմըշ պիր լիպաս կիյինմիշ օլուդ, Քէլամ Ուլ-լահ իտմիյլէ միւսէմմա սրը։
14 Վէ սէմատա պուլունան ճինուտա պէյազ ատճ-լարա բաքիպ վէ պէյազ վէ փաք զարիֆ գումաշը լապիս օլսարագ, անըն արաընճա կիտիյօրլար իտի։
15 Վէ անըն աղղընատան թա'ֆիֆէլէրի վուրմադ իչիւն

պիր քէպին գէլըճ չըգըյօր իտի. քէնատիսի տաճի անլէրէ տէմիր 'ատա իլէ *հիւքիւմէթ էտիպ,՝՝ հեր շէյէ գաաիր Ալլահըն խըշմ ու զաղաթը շէրապընին
16 մա'ալէսինատ պատաճագ սրը։ Վէ լիպասը իւզէ-րինատ վէ պուտու իւզէրինատ ՄԻՆԻԻ ԻԻՆ ՄԻՒ-ԼՈՒՒ Վ Է ԲԱՊՊ ԻԻՆ ԷՐՊԱՊ տէյիւ մուհարրեր իտի վար իտի։
17 Վէ կիւնէչատ տուբան պիր մէլէք կէօրսիւմ. օլ տաճի պիւլէնա ավազէ նիտա էտէրէք աէմանընն օր-թատաընատա ուչան ճիւմլէ գուշլարա, Կէլինիզ, 'ա-
18 զիմ Ալլահընն զիյաֆէթինէ ճէմ' օլունըզ, Թա քի միւսուլքըն էթինի վէ պինն պաշըլարընն էթինի վէ գուվվէթլէրինէ էթինի վէ ատէլար իլէ իւզէրէրինէ բաքիպ օլանլարընն էթինի վէ հիւքր իլէ գուլ վէ քիւչիւք իլէ պէյիւք, ճիւմլէսինին էթինի եէյէսի-նիզ՝ տէտի։
19 Վէ ճանատվար իլէ միւսուք ի զէմինն վէ անլէրին ճիւնուտլարընըն ատճա բաքիպ օլան իլէ վէ անըն ճիւնուտը իլէ մուհարէպէ էթմէյէ ճէմ' օլորզլա-
20 րընը կէօրսիւմ։ Վէ օլ ճանատվար վէ անըն էօնիւն-ատէ 'ալամէթլէրը իճրա էտիպ՝ անլէրին վասթատը-յլէ ճանատվարըն տամղասընը գապուլ էտէնլէրի վէ անըն սուրէթինէ ատճատ էյլէյէնլէրի իզլալ էտէն քէնալիպ փէյղամպէր անըն իլէ պէրապէր Թուէթուլ-տու. իքիսի տէ քիւքիւրա իլէ էտանան ատճէչ կէօ-
21 յլինէ տիրի տիրի ատճըլտըլար։ Վէ պագըյյէսի տա-ճա բաքիպ օլանըն ազղընատան չըգան գէլըճ իլէ գաճէչ օլունտըլար, վէ անլէրին էթինատէն պիլ ճիւմ-լէ գուշլար տօյտըլար։

* Եաե. կիւտիւպ

ՊԱՊ 20

1 Վ՚Է ելինաէ Հավիչէնին անախթաբը վէ պիր պէ-
ւիւք զինճիր պուլունարագ՝ սէմուտան նիւզուլ է-
2 տէն պիր մէկէք կէօրաիւմ։ Վ՚է էֆտէրի՝ օլ գատիմ
երլանը, քի Իպիս վէ Շէյթան տբը, Թուէուա ա-
3 նը պին սէնէ միւտաէթ իչիւն պաղլատը, Վ՚է անը
Հավիչէչ աթըզ վէ գափայըզ իւզերինի միւՀրլե-
տի, Թա քի արթըգ պին սէնէ Թէմամ՝ օլմայընճա
Թա՚իֆէլէրի իզլալ էթմէչէ. վէ անաէն ասնկրա պիր
ազ վագըթ իչիւն չէօզիւլսէ կէրէք տիր։
4 Վ՚է Թախթլար կէօրաիւմ, վէ իւզերլերինաէ օ-
Թուրարլար, վէ անլերէ հիւքմ սէլահիչէթի վէրիլ-
տի, վէ ճանավարա վէ անըն սուրէթինէ սէճաէ
էթմէչիւզ՝ ալընլարընտա վէ էլերի իւզերինաէ տամ
զայը գապաւլ էթմէչերէք, Ցիսուսըն շէհատէթի վէ
Ալլահըն քէլամը իչիւն գաթլ օլունան քիմսէլերին
ճանլարընը Կէօրէ՚ր. պուընլար եաշայըզ՝ Իրիստոս
իլէ պէրապէր օլ պին սէնէ միւտաէթ սալԹանաթ
5 էթտիլէր։ Լաքին էմլաթըն պագըչչէսի օլ պին սէ-
նէ Թէմամ օլմայընճա տիրիլմէտիլէր. պիրինճի գը-
6 յամէթ պու տբը։ Պիրինճի գըյամէթտաէ հիսաէսի
օլան քիմսէ միւպարէք վէ մուգատտաս տիր. պուն-
լարըն իւզերինաէ իքինճի էօլիմիւնէ հիւքիւմէթի եօգ
տբը, անճագ անլեր Ալլահըն վէ Իրիստոսըն քեա-
հինլերի օլուա՝ անըն իլէ պէրապէր պին սէնէ սալ-
Թանաթ էաէճէքլէր տիր։
7 Վ՚է պին սէնէ Թէմամ օլտըգտա՝ Շէյթան քէն-
8 տի զընտանընտան սաւը վէրիլիպ, Ցէմինին տէօրթ
քէօչէսինաէ օլան Թա՚իֆէլէրի, Է՚՚նէ Ճուճ վէ Մա-

Ճուճը, (քի միդտաբը տէնիլ գուման կիպի տիր,)
իզլալ վէ մուհարէպէյէ ճէմ՚ էթմէյէ չըգաճագ
9 տբը։ Վ՚է բու ի զէմինէ չըգըպ մուգատտաէլերին
օրտուսընը վէ մահպուպ շէհրի իհամէ էթտիլէր.
վէ Ալլահ Թաարաֆընտան աէմուտան ատէչ էնիպ
10 անլերի Թէլէֆ էթտի։ Վ՚է անլերի իզլալ էաէն
Իպիս՝ ճանավար իլէ քեափիպ փէյղամպէրին պու-
լունարգլարը ատէչ վէ քիւքիւրա կէօլիւնէ ատէլ-
տը, վէ կէճէ կիւնտիւզ էպէտ իլ ապատ Թա՚զիպ
օլունաճագլար տբը։
11 Վ՚է պիր պէյիւք պէյազ Թախթ վէ իւզերինաէ
օԹուրանը կէօրաիւմ. անըն հուզուրընտան զէմին
իլէ սէմա ֆէրար էտիպ՝ անլերէ պիր մահալ պու-
12 լունմատը։ Վ՚է էմլաթը, քիւչիւքլերի վէ պէօ-
յիւքլերի, Ալլահըն հուզուրընտա տուրուր կէօր-
տիւմ. վէ քիթապլար աչըլըր, վէ Հայաթ էնսանը
օլան տիկէր պիր քիթապ աչըլըպ՝ էմլաթ քիթապ-
լարտա մուհաէրրէր օլան շէյլէր իւզերինէ ՚ամէլլերի-
13 նէ կէօրէ հիւքմ օլունտուր։ Վ՚է տէնիզ քէնտի
տէրունինտաէ պուլունան էմլաթը Թէսլիմ էթտի,
էօլիւմ վէ հավիչէ տախի քէնտիլէրտաէ պուլունան
էմլաթը Թէսլիմ էյլէտիլէր. վէ հէր քէս ա՚մալընա
14 կէօրէ հիւքմ օլունտու։ Վ՚է էօլիւմ իլէ հավիչէ
ատէչ կէօլիւնէ ատէլընտըր. իքինճի էօլիւմ պու-
15 տբը։ Վ՚է հէր քիմ քի հայաթ քիթապընտա գայտ
օլունմիչ պուլունմատը իսէ, ատէչ կէօլիւնէ ատէլ-
տը։

ՊԱՊ 21

1 Վ՚է եէնի պիր սէմա իլէ եէնի պիր զէմին կէօր-
տիւմ, չիւնքի էվվէլքի սէմա իլէ էվվէլքի զէմին կէչ-

2 տի խոի, վե արթըգ ակենիզ եօգ խոի ։ վ֊է [պէն նուհանոս] մուգաատէս շէհրի, եա՛նի ակենի նէբուշա-
լիմի, գէվճի իչիւն միւզէյյէն պիր կէլին կիսի հա-
զըրլանմըշ օլարագ, Ալլահ Թարաֆընաան ակմա-
3 տան էնամքաակ կէօրաիւմ ։ վ֊է սէմաատան պիր պէօ-
յիւք սէտա իշիթտիմ քի՝ Իշիթ Ալլահըն մէպքէնի
ինսան իլէ օլուպ՝ 0 անլէր իլէ սաբին օլաճագ տըր,
վե անլէր անըն գավմը օլուպ՝ Ալլահ քէնտիսի ան-
լէրին Ալլահը օլարագ, անլէր իլէ պէրապէր օլաճագ
4 տըր ։ վ֊է [Ալլահ] անլէրին կէօզլէրինաէն պիլճիւմ-
լէ կէօզ եաշլարընը սիլէճէք, վե էօլիւմ արթըգ օլ-
մայաճագ, վե արթըգ հիւզուն վե ֆէրեատա վե ազրը
պուլունմայաճագ տըր. գիրա էվվէլքի շէյլէր կէչտի՝
5 տէր խոի ։ վ֊է Թաւթաատա օթուրան՝ Իշիթ հէր շէ-
յի ակենի եափարըմ՝ տէտի. վե պանա տէտի քի՝
Եաղ, գիրա պու սէօզլէր հագգ վե սաապգ տըր ։
6 վ֊է պանա տէտի քի՝ Թէհմամ օլտու. Ալիֆա վե Օ-
մէգա, Իպթիտա վե Ինթիհա պէն իմ. պէն սու-
սայան քիմսէյէ Հայաթ սույունէն փունարընաան
7 մէճճանէն վէրէճէյիմ ։ Ղալիպ օլան ճիւմլէ շէյլէրի
Թէվէրրիւս էաէճէք, վե պէն անըն Ալլահը օլաճա-
8 ղըմ, օլ տաւխ պէնիմ օղլըմ օլաճագ տըր ։ Լաքին
գօրգագ վե խմանաըղ վե մէքրուհ վե գաթիլ վե
պինաքեար վե սիհրպազ վե փուԹփէրեսթ վե պիլ
ճիւմլէ քեազիպ օլանլարըն հիսսէսի աԹէճ վե քիւ-
քիւրա իլէ եանսան կէօլիւն իչինտէ օլաճագ տըր.
խըրինճի էօլիւմ պու տըր ։
9 վ֊է ևէտի սան պէյլալար իլէ տօլու ևէտի Թասը
ԹուԹան ևէտի մէչէրտէն պիրի եանըմա կէլիպ,
պանա խիԹապէն՝ ևէչ, սանա Գուզգունըն ղէվճէսի

10 օլան կէլինի կէօսթէրէյիմ՝ տէտի ։ վ֊է բուհտա
պէնի պէօյիւք վե նիւքսէք պիր տաղա կէօթիւրիւպ,
օլ [պէօյիւք] շէհրի, եա՛նի մուգաատէս ևէրուշա-
լիմի Ալլահ Թարաֆընաան ակմատան նիւզուլ էթ-
11 մէքտէ պանա կէօսթէրտի ։ վ֊է իւզէրինտէ Ալլա-
հըն ճէլալի պուլունուպ՝ նուրը փէք գէյմէթի Թա-
շա, եա՛նի պիլլուր կիսի բուչէն ևէչիմ Թաշընա
12 պէնգէր խոի ։ վ֊է անըն պէօյիւք վե նիւքսէք պիր
սուրը վե օն իքի գափաաը վե գափուլար իւզէրինտէ
օն իքի մէլէք վե եազըլը խամըէր վար խոի, պուն֊լար
տաախի պէնի Իսրայէլին օն իքի սբպիթընըն խամըէրի
13 խոի ։ Շարդ Թարաֆընաան իւչ գափու, վե չհմալ
Թարաֆընաան իւչ գափու, վե ճէնուպ Թարաֆըն-
տան իւչ գափու, վե զարպ Թարաֆընաան իւչ
14 գափու վար խոի ։ վ֊է շէհրին սուրընըն օն իքի Թէ-
մէլի օլուպ՝ անլէրաէ Գուզգունըն օն իքի բէսուլընըն
15 *խամըէրի վար խոի ։ վ֊է պանա խիԹապ եաէնին է-
լինտէ՝ շէհրի վե գափուլարընը վե սուրընը էօլչմէք
16 իչիւն՝ պիր ալԹուն գամըշ վար խոի ։ վ֊է շէհր միւ-
բէյպա՝ օլուպ՝ Թուլը 'արզընա միւսավի տիր. վե
ֆէյ֊ շէհրի օլ գամըշ իլէ էօլչտիւքտաէ, օն իքի պին
օգ ասըմը կէլտի. Թուլը վե 'արզը վե իրԹիֆա'ը
17 միւսավի տիր. վ֊է անըն սուրընը էօլչտիւքտաէ՝ ին-
սան էօլչիւսիւ, եա՛նի մէլէյին Եօլգ֊սիյէ եիւգ
18 դըրգ տէօրԹ զըրա՝ կէլտի ։ վ֊է սուրընըն պինասը
ևէչիմտէն օլուպ՝ շէհր փաք սիրչմյէ պէնգէր խալխս
19 ալԹուն խոի ։ վ֊է շէհրին սուրընըն Թէմէլլէրի էն-
վա՛ ի զիգրյմէթ Թաշլար իլէ միւզէյյէն օլուպ՝ պի-
րինճի Թէմէլ ևէչիմ, իրինճիսի կէօք նագուսէ, իւ-

* Պ՝՝ղ՝՝ը՝՝՝

չհունճիւսիւ պալղամի, աէօրտիւնճիւսիւ զիւմբիւա,
20 պէշհնճիսի 'ագիդ, ալթընճըսը գըրմըզը 'ագիդ, եէ-
մհնճիսի զէպէրճէա, սէքիզհնճիսի պէզաաի, տօ-
գուզընճըսը սարը եագուէթ, օնուճճըսը սարըճա
զիւմբիւա, օնպիրհնճիսի մօր եագուէթ, օն իքհնճիսի
21 ճէպէլլէգուա՛ իսի։ Վ֊է օն իքի գափուլարը օն իքի
հնճու իսի, հէր պիր գափու պիր հնճուաէն 'իպա-
րէթ իսի. շէհրին մէյտանը տաիսի շէքիֆաֆ սիրչա-
22 յէ պէնզէր խալխս ալթունա իսի։ Վ֊է իչհնաէ հէյ-
քէլ կէօրմէսի՛. զիրա հէր շէյէ գաաիր Րապպ Աէ-
23 լահ վէ Գուզուս անըն հէյքէլի սիր։ Վ֊է շէհրին
քէնաիսինէ զիյա վէրմէլէրի իչհնաէ կիւնէչէ եա այա
իհթիյաճը հօգ սըր. զիրա Աէլլահըն ճէլալի անը
թէնվիր էաէր, վէ գանահիլ տաիսի Գուզուս սըր։
24 Վ֊է [խէյաս պուլան] Թա՛իֆէլէրը անըն նուրը իչէ
կէզէճէքլէր, միւսլիւք ի զէմին տաիսի շան ու շէօհ-
25 րէթլէրինի անըն իչհնէ կէթիրէճէքլէր սիր։ Վ֊է
գափուլարը կիւնաիւզհնաէ ասլա գափանմայաճագ-
26 լար. չհունքի օրատա կէճէ օլմայաճագ սըր։ Վ֊է
Թա՛իֆէլէրին շան ու շէօհրէթլէրինի անըն իչհնէ
27 կէթիրէճէքլէր սիր։ Վ֊է անըն իչհնէ նափաք պիր
շէյ էոէն, եախօտ մէքրուհաթ վէ քիզպի իրթի-
քասպ էաէն ասլա կիրմէյիա՛ անճագ Գուզուսնըն
հայաթի քիթապընա գայա օլունանլար ևէեճէևլեր ուէր։

ՊԱՊ 22

1 Վ֊է պանա պիլլուր կիպի պէրրագ օլարագ, Աէ-
լահըն վէ Գուզուսնըն թահաթընատան ագաար հայաթի
2 սույընըն [փաք] ըրմաղընը կէօսթէրաի։ Օլ չհէրին
մէյտանընատա վէ ըրմաղըն իքի թարաֆընատա օն ի-

քի մահաուլ վէրիր վէ հէր այ մէյվէսինի կէթիրիր
հայաթի ագաճը վար իսի. վէ օլ ագաճըն եափրագ-
3 լարը Թա՛իֆէլէրին շիֆասը իչհնէ սիր։ Վ֊է արթըգ
հիչ պիր լա՛նէթի օլմայաճագ սըր. վէ Աէլլահըն վէ
Գուզուսնըն թահաթը անատ օլուագ՝ գուլլարը տահի
4 անա 'իպատաէթ էաճճէքլէր սիր։ Վ֊է անըն տիտա-
րընը կէօրճէճէքլէր, իսմի տահի անլէրին ալընլարը
5 իւզէրինաէ օլաճագ սըր։ Վ֊է օրատա կէճէ օլմայա-
ճագ սըր. վէ գանահիլ եա կիւնէչ զիյաօրնա իհ-
թիյաճլարը հօգ սըր. զիրա անլէրի Րապպ Աէլլահ
թէնվիր էաէր, վէ էպէտ իւլ ապատ սալթանաթ
էաէճէքլէր սիր։
6 Վ֊է պանա տէտի քի՝ Պու սէօզլէր սաաբդ վէ
հագդ սըր. վէ մուգաատաէս փէյղամպէրլէրին Աէ-
լահը Րապպ՝ 'ան գարիպ մութլագա վուգուս' պու-
լաճագ շէյլէրի գուլլարընա կէօսթէրմէք իչհնէ՝ քէնա-
7 տի մէլէյինի իրսալ էյլէտի։ Իչթէ Թէզ կէլիրիմ.
նէ միւպարէք սիր պու քիթապտըն նիւպուվվէթի
սէօզլէրինի հըթզ էաէն քիմսէ։
8 Վ֊է պէն Եուհաննա պու շէյլէրի կէօրէն վէ իչհ-
տէն իմ, վէ կէօրիւպ իչհթոխյիմտէ՝ պանա պու
շէյլէրի կէօսթէրէն մէէյէ սէճաէ գըրմադ իչհնէ ա-
9 յագլարընա գափանտըմ։ Օլ տահի պանա տէտի
քի՝ Սագդն էթմէ, զիրա պէն սէնին վէ պիրաաէր-
լէրին օլան փէյղամպէրլէրին վէ պու քիթապտըն սէօզ-
լէրինի հըթզ էաէնլէրին խըտմէթ րէքիդի իմ. Աէ-
10 լահա սէճաէ էյլէ։ Վ֊է պանա տէտի քի՝ Պու քի-
թապտըն նիւպուվվէթինին սէօզլէրինի միւհրլէմէ, զի-
11 րա վագդթի եագդն սըր։ Հագդսըզլըգ էաէն երինէ
հագդսըզլըգ էթսին, վէ մուբտաը օլան երինէ մուբ-

տաը օլսուն, վէ սալիհ օլան եինէ սալիհ օլսուն, վէ
42 մուգաւատէա օլան եինէ մուգաւատէա օլսուն։ Իչթէ
թէզ կէլիրիմ, վէ հէր քէսէ քէնտի 'ամէլինէ կէօ-
րէ վէրմէք իչուն միւքեաֆաթըմ եանըմնա տրը։
43 Ալֆա վէ Օմէգա, Իպթիտա վէ Ինթիհա, Էվվէլ
44 վէ Ախիր պէն իմ։ Նէ միւպարէք տիր անդն էվամի-
րինի իճրա էտինլէր քի հայաթ ադաճընա հադդա-
45 րը օլուպ՝ դաֆուլարտան շէհրէ կիրէլէր։ Ամմա քէօ-
փէրլէր վէ սիհրպազլար զէ զինաքէարլար վէ գա-
թիլլէր վէ փուլթփէրէսթիլէր վէ քիզգին սեվկի իր-
թիքապ էտինլէրին ճիւմլէսի խարիճ տիրլէր։
46 Պէն Յիսուս պու շէյլէրի սիզէ քիլիսէլէրտէ շէ-
հատէթ էթմէք իչուն մէլէյիմի իրսալ էյլէմիմ.
պէն Տաուտըն Ալը վէ Նէսլի օլուպ՝ օլ բուշէն սա-
47 պահ նըլտըզը իմ։ Վէ Րուհ վէ կէլինն՝ կէլ տէրլէր.
վէ իշիտէն՝ կէլ տէսին. վէ սուսապան կէլսին, վէ
իսթէյէն՝ հայաթ սուբնատան մէճճանէն ալսըն։
48 [Ոնրա] պէն պու քիթապըն նիւզուվվէթ սէօզլէ-
րինի իշիտէն հէր պիր քիմսէյէ շէհատէթ էտէրիմ
քի՝ էյէր պիր քիմսէ պուշնատա զամմ էտէրսէ,
Ալլահ օլ քիմսէյէ պու քիթապատա մուհարրէր օ-
49 լան պէլատըրը զամմ էտէճէք տիր։ Վէ էյէր պիր
քիմսէ պու նիւզուվվէթին քիթապընըն սէօզլէրինի-
տէն իխրաճ էտէրսէ, Ալլահ անըն նասիպինի հա-
յաթ քիթապընատան վէ մուգաւատէա շէհրատէն վէ
պու քիթապատա մուհարրէր օլան շէյլէրատէն իխրաճ
էտէճէք տիր։ Պու շէյլէրի շէհատէթ էտէն՝ Պէլի,
20 թէզ կէլիրիմ՝ տէյօր։ Ամին, նա Թապպ Յիսուս,
21 կէլ։ Թապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի ճիւմ-
լէնիզ իլէ օլսուն։ Ամին։

ZUUՈ-Арм ССР

Մ 61/13/

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0574024

